NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

15., 16., 17., 21., 22., 23. a 24. mája 1996

STENOGRAFICKÁ SPRÁVA
O 15. SCHÔDZI
NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

I. časť

I. volebné obdobie

~~TITULNÁ STRANA~~
~~OBÁLKA~~ OBÁLKA

S t e n o g r a f i c k á s p r á v a

o 15. schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky

konanej 15., 16., 17., 21., 22., 23. a 24. mája 1996

10. Návrh na vyslovenie súhlasu Národnej rady Slovenskej republiky s Doplnkovým protokolom číslo 3 k Stredoeurópkej dohode o voľnom obchode

11. Vládny návrh na pristúpenie Slovenskej republiky k Dohovoru o spoločnom tranzitnom režime a Dohovoru o zjednodušení formalít pri preprave tovaru

12. Návrh na vyslovenie súhlasu Národnej rady Slovenskej republiky so Zmluvou medzi vládou Slovenskej republiky a vládou Ukrajiny o zamedzení dvojakého zdanenia a zabránení daňovému úniku v odbore daní z príjmov a majetku

13. Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky Colný zákon

14. Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon číslo 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení zákona číslo 27/1984 Zb.

15. Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o cestnej doprave

16. Vládny návrh zákoan Národnej rady Slovenskej republiky o dráhach a o zmene zákona číslo 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov

17. Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení zákon číslo 92/1949 Zb. Branný zákon v znení neskorších predpisov

18. Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o nadáciách

19. Správa o plnení úloh Slovenskej informačnej služby

20. Návrh skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vyslovenie nedôvery členovi vlády Slovenskej republiky Ľudovítovi Hudekovi poverenému riadením Ministerstva vnútra Slovenskej republiky

21. Písomné odpovede členov vlády Slovenskej republiky na interpelácie poslancov Národnej rady Slovenskej republiky prednesené, resp. písomne podané na 14. schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky

22. Interpelácie a otázky poslancov

23. Návrh na vyslovenie súhlasu s Dodatkovým protokolom z 15. októbra 1975 k Európskemu dohovoru o vydávaní z 13. decembra 1957, Druhým dodatkovým protokolom zo 17. marca 1978 k Európskemu dohovoru o vydávaní z 13. decembra 1957 a Dodatkovým protokolom zo 17. marca 1978 k Európskemu dohovoru o vzájomnej pomoci v trestných veciach z 20. apríla 1959

24. Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon číslo 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov

Prvý deň rokovania
15. schôdze Národnej rady Slovenskej republiky
15. mája 1996

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

otváram rokovanie 15. schôdze Národnej rady Slovenskej republiky. Skôr ako pristúpime k programu, prosím, aby sme sa prezentovali.

Konštatujem, že v rokovacej miestnosti je prítomných 118 poslancov. Národná rada je schopná sa uznášať.

Vážené pani poslankyne, páni poslanci,

o ospravedlnenie na tejto schôdzi požiadali pani poslankyňa Bartošíková a pán poslanec Benčík.

Po dohode s podpredsedami Národnej rady a v politickom grémiu navrhujem program 15. schôdze tak, ako vám ho rozdali.

Vážené pani poslankyne, páni poslanci,

na program 15. schôdze sú pod bodmi 13, 14, 15, 16, 18, 19 a 21 zaradené návrhy zákonov, o ktorých dám hlasovať s návrhom, aby podľa § 75 zákona o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky Národná rada schválila a súhlasila s ich prerokovaním pred uplynutím 60-dňovej lehoty od rozoslania poslancom.

P r o g r a m s c h ô d z e:

1. Správa o výsledku hospodárenia Národnej banky Slovenska za rok 1995

2. Správa o výsledkoch kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky za rok 1995

3. Súhrnná správa o realizácii Národného programu boja proti drogám a návrhy na jeho aktualizáciu

4. Správa o bezpečnostnej situácii v Slovenskej republike za rok 1995 a návrh opatrení na jej zlepšenie v roku 1996

5. Návrh na vyslovenie súhlasu Národnej rady Slovenskej republiky s ukončením platnosti medzinárodných zmlúv

6. Návrh na vyslovenie súhlasu Národnej rady Slovenskej republiky s Dohovorom o bezpečnosti personálu Spojených národov a sprievodného personálu

7. Návrh na vyslovenie súhlasu Národnej rady Slovenskej republiky s Dohodou doplňujúcou Stredoeurópsku dohodu o voľnom obchode

8. Návrh na vyslovenie súhlasu Národnej rady Slovenskej republiky s Dohodou o prístupe Slovinskej republiky k Stredoeurópskej dohode o voľnom obchode

9. Návrh na vyslovenie súhlasu Národnej rady Slovenskej republiky s Doplnkovým protokolom číslo 2 k Stredoeurópkej dohode o voľnom obchode

Prosím, aby sme sa prezentovali a hneď hlasovali. *(Šum v sále.)* Hlasujeme vždy na začiatku schôdze, pokiaľ ste si všimli, ak nie je 60-dňová lehota. Áno, sme za, pán poslanec Čarnogurský, o nič nejde. Bolo to vo výboroch a sú aj uznesenia z výborov.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 132 poslancov.
Za návrh hlasovalo 81 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 41 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 8 poslancov.
Nehlasovali 2 poslanci.

Konštatujem, že môžeme rokovať podľa jednotlivých bodov tak, ako som ich uviedol.

Pani poslankyne, páni poslanci,

pristúpime teraz k schvaľovaniu návrhu programu 15. schôdze Národnej rady. Pýtam sa, či má niekto z vás návrhy na zmenu alebo doplnenie programu.

Ako prvý je pán poslanec Čopík. Bude hlasovať s náhradnou kartou číslo 1.

Pán poslanec Javorský. Pardon, pán poslanec Švec.

Poslanec J. Švec:

Pán predseda,

zákon Slovenskej Národnej rady číslo 269/1992 Zb. o Rade Slovenskej republiky pre rozhlasové a televízne vysielanie v § 2 ods. ch) ukladá rade predkladať Národnej rade Slovenskej republiky správu o stave vysielania a o svojej čin-

nosti, a to najmenej raz ročne alebo vždy, ak o to Národná rada Slovenskej republiky požiada.

Navrhujem zaradiť do programu 15. schôdze Národnej rady Slovenskej republiky správu Rady Slovenskej republiky pre rozhlasové a televízne vysielanie o stave vysielania a tento bod prerokovať ako bod číslo 27.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pán poslanec Javorský.

Poslanec F. Javorský:

Vážený pán predseda,

v návrhu programu 15. schôdze v bode 4 je správa o bezpečnostnej situácii Slovenskej republiky za rok 1995 a návrh opatrení na jej zlepšenie v roku 1996. Správu má uviesť minister vnútra pán Hudek.

S prihliadnutím na jeho postoj k hodnoteniu policajtov a hodnotenie, ktoré je v rozpore s hodnotením v správe, kde väčšina tých činností je hodnotená pozitívne, navrhujem, aby túto správu predniesol niektorý iný člen vlády.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pán poslanec Csáky.

Poslanec P. Csáky:

Vážený pán predseda,

navrhujem vypustiť z programu bod číslo 19. Ide o vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o nadáciách.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem.

Poslanec P. Csáky:

Stručné zdôvodnenie...

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pán poslanec Brocka. Pán poslanec Brocka, máte návrh? *(Záporná odpoveď zo sály.)* Ďakujem.

Pán poslanec Duka-Zólyomi.

Poslanec Á. Duka-Zólyomi:

Ďakujem, pán predseda.

Podľa skúseností z predchádzajúcich schôdzí Národnej rady Slovenskej republiky sa dá konštatovať, že zaradenie všeobecnej rozpravy ako posledný bod rokovania Národnej rady je nesprávne a nevýhodné. Tento veľmi dôležitý bod programu stráca svoju dôležitosť a svoj zmysel, lebo väčšina poslancov sa už chystá domov a nejaví záujem o tento bod.

Preto navrhujem zaradiť všeobecnú rozpravu do programu 15. schôdze Národnej rady Slovenskej republiky ako prvý bod

rokovania v utorok na budúci týždeň, to znamená 21. mája 1996.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec, vôbec neprotestujem. Súhlasím s vami a beriem to, len vám chcem povedať jednu perličku. Keď sme boli teraz vo Švédsku a zúčastnili sme sa na zasadnutí parlamentu s pánmi poslancami, ktorí schvaľovali zákony, mal parlament takmer stopercentnú účasť. Potom, len čo predsedajúca vyhlásila rozpravu, ostali tam len 4 poslanci. Takže nie je to len choroba nášho parlamentu.

Pán poslanec Dzurinda.

Poslanec M. Dzurinda:

Pán predseda,

na decembrovej schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky sme schválili rozpočet Fondu národného majetku na rok 1996. Na strane 3 schváleného rozpočtu v rekapitulácii prevádzkových a investičných nákladov na rok 1996 sú vykázané investičné náklady v objeme 17 600 tisíc korún s tým, že - krátky citát: "položkovité členenie nákladov je uvedené v prílohách". Koniec citátu.

V prílohe číslo 2 schváleného rozpočtu na strane 3 je v rozpočte navrhnutá a Národnou radou Slovenskej republiky schválená suma 2 500 tisíc korún na nákup osobných vozidiel pre kontrolórov Fondu národného majetku. Fond národného majetku však tieto prostriedky nepoužil na nákup vozidiel pre kontrolórov, ale pre predsedu výkonného výboru Milana Reháka. Svedčí o tom faktúra číslo 9610020 zo 7. 3. 1996, vysta-

vená za nákup vozidla BMW 740 ILA v hodnote prakticky rovnajúcej sa položke vo schválenom rozpočte fondu, presne je to 2 499 228 korún. Tu fond prvýkrát porušil schválený rozpočet. Auto pre predsedu výkonného výboru je však také luxusné, že rozpočtovaná položka 2,5 milióna Sk nestačila, preto bola vystavená toho istého dňa ešte ďalšia faktúra za dodanie hliníkových diskov, velúrových kobercov, interiéru vykladaného drevom, prednej lakťovej opierky a rádia, v celkovej hodnote 311 668 Sk. Na tieto zariadenia však v rozpočte Fondu národného majetku neboli schválené prostriedky. To je druhé porušenie rozpočtu Fondu národného majetku, ktorý schválila Národná rada.

Na základe uvedených skutočností navrhujem zaradiť do programu Národnej rady Slovenskej republiky ako bod predchádzajúci odpovediam, teda ten, ktorý bude posledný pred odpoveďami členov vlády na interpelácie poslancov, nový bod, a to stav a čerpanie prostriedkov Fondu národného majetku v roku 1996.

K bodu žiadam stručný materiál predložený prezidentom prezídia Fondu národného majetku Štefanom Gavorníkom. Jeho obsahom by mali byť odôvodnenia a zodpovedanie otázok i rozporov a porušení uvedených v mojom návrhu.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ako to špecifikujete? Za I. štvrťrok alebo...

Poslanec M. Dzurinda:

K dnešnému dňu.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďalej je prihlásená pani poslankyňa Schmögnerová.

Poslankyňa B. Schmögnerová:

Ďakujem za udelenie slova.

Na 14. schôdzi Národnej rady som sa obrátila s interpeláciou na predsedu vlády Slovenskej republiky pána Vladimíra Mečiara vo veci zámeru vlády privatizovať najvýznamnejšie finančné inštitúcie. Dostala som odpoveď od podpredsedu vlády a ministra financií pána Kozlíka, z ktorej je zrejmé, že zámer vlády privatizovať najvýznamnejšie finančné inštitúcie zatiaľ pretrváva. Dokonca to bolo zdôvodnené okrem iného aj tým, že požiadavka nahradiť účasť štátu v týchto finančných inštitúciách súkromným kapitálom súvisí so začlenením Slovenskej republiky do medzinárodných zoskupení OECD, Európskej únie...

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pani poslankyňa, ale interpelácie budú až neskôr.

Poslankyňa B. Schmögnerová:

...ako aj medzinárodných finančných inštitúcií. Keďže toto zdôvodnenie, samozrejme, nie je správne, chcela by som vás požiadať, aby bol zaradený na rokovanie 15. schôdze Národnej rady návrh skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie zákona Národnej rady, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky číslo 192/1995 Z. z. o zabezpečení záujmov štátu pri privatizácii strategicky dôležitých štátnych podnikov a akciových spoločností.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pani poslankyňa Kolesárová.

Poslankyňa A. Kolesárová:

Vážený pán predseda,

prosím o zaradenie informácie o založení Parlamentného klubu žien. Informáciu navrhujem zaradiť ako bod 25 v programe, teda za bod 24. Zároveň, vzhľadom na to, že mi odcudzili doklady, dovoľujem si vám oznámiť, že budem hlasovať náhradnou kartou číslo 2.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Ako ktoré číslo to chcete zaradiť?

Poslankyňa A. Kolesárová:

Ako bod 25.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Dobre, ďakujem. Pán poslanec Kňažko.

Poslanec M. Kňažko:

Vážený pán predseda,
kolegyne, kolegovia,

z dôvodov zneužitia právomoci verejného činiteľa, z dôvodov manipulácie s úradnými dokumentmi, z dôvodu marenia vyšetrovania zavlečenia slovenského občana do zahraničia, z dôvodov vulgárneho neakceptovateľného vzťahu k rado-

vým policajtom navrhujem ako bod 26, bezprostredne po správe o Slovenskej informačnej službe, bod - vyslovenie nedôvery ministrovi vnútra Ľudovítovi Hudekovi.

Podpisovú listinu s potrebným počtom poslancov som odovzdal pánu predsedovi.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pán poslanec Nagy.

Poslanec L. Nagy:

Vážený pán predseda,

v zmysle článku 150 Ústavy Slovenskej republiky navrhujem zaradiť do programu 15. schôdze Národnej rady Slovenskej republiky bod - prijatie uznesenia na odvolanie generálneho prokurátora Michala Vaľu. Tento bod navrhujem ako bod 27.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Šimko.

Poslanec I. Šimko:

Ďakujem, pán predseda.

Z rovnakých dôvodov, aké uviedol pán poslanec Kňažko, navrhujem zaradiť do programu 15. schôdze Národnej rady Slovenskej republiky návrh uznesenia, ktorým Národná rada Slovenskej republiky žiada vládu odvolať riaditeľa Slovenskej informačnej služby Ivana Lexu. Navrhujem tento bod zaradiť

ako bod číslo 28, to znamená po bode, ktorý navrhuje pán Kňažko, a po bode, ktorý navrhuje pán Nagy.

Ďakujem pekne.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Vavrík.

Poslanec R. Vavrík:

Vážený pán predseda,

návrh zákona, ktorý mení, resp. novelizuje zákon o pozemných komunikáciách...

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Nepočuť.

Poslanec R. Vavrík:

Vážený pán predseda,

návrh novely zákona o pozemných komunikáciách sa odvoláva na krajské a okresné úrady, ktoré ešte zákonom neboli prijaté. To je jeden spor, prečo sa domnievam, že tento zákon by nemal byť prerokúvaný skôr, ako bude prijatý, resp. schválený zákon o územnosprávnom členení. A okrem toho predložená novela je taká výrazná, že by bolo potrebné vypracovať celkom nový zákon, kde by mala Národná rada dopredu dostať zásady tohto zákona. Preto navrhujem, aby bod 14, tlač číslo 377, bol z dnešného rokovania alebo z rokovania 15. schôdze Národnej rady stiahnutý.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pán poslanec Urban.

Poslanec I. Urban:

Vážený pán predseda,

v rozdanom návrhu programu schôdze Národnej rady ako bod číslo 25 je zaradená správa o plnení úloh Slovenskej informačnej služby, ktorú má podať riaditeľ Slovenskej informačnej služby. Pretože predmetom správy budú aj skutočnosti tvoriace štátne tajomstvo, podávam návrh, aby táto časť schôdze bola neverejná.

Ďalej navrhujem, aby Národná rada rozhodla, že podľa § 28 ods. 5 zákona o rokovacom poriadku z prerokúvania správy o plnení úloh Slovenskej informačnej služby sa vyhotoví zvukový a stenografický záznam priamo v rokovacej sále, ktorý bude archivovaný podľa osobitných predpisov.

O mojich oboch návrhoch žiadam hlasovať ihneď po schválení programu 15. schôdze Národnej rady. Súčasne oznamujem, že budem hlasovať náhradnou kartou číslo 4.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pán poslanec Weiss.

Poslanec P. Weiss:

Vážený pán predseda,
vážené kolegyne a kolegovia,

novela Trestného zákona doma i v zahraničí spochybňuje demokratický vývoj Slovenska a ohrozuje začlenenie Sloven-

skej republiky do Európskej únie a NATO spoločne s Českou republikou, Maďarskou republikou a Poľskou republikou. Tejto traumy treba Slovensko čo najskôr zbaviť a novelu odmietnuť. Preto navrhujem v mene poslancov SDĽ, aby sa prezidentom vrátená novela Trestného zákona prerokúvala už na tejto schôdzi ako bod pred správou o plnení úloh Slovenskej informačnej služby s tým, že ďalšie body programu budú nasledovať v pôvodnom poradí. Tento závan stalinizmu treba jednoducho zo slovenského parlamentu čo najrýchlejšie vyvetrať. *(Hlasy v sále.)*

Môj druhý návrh, resp. žiadosť smeruje k pánu predsedovi Národnej rady Slovenskej republiky. Týka sa vytvorenia politických podmienok na rozšírenie Osobitného kontrolného orgánu o poslancov opozície a o poverenie poslanca z opozície vedením Osobitného kontrolného orgánu. Už počas tejto schôdze je možné v politickom grémiu viesť rozhovory o tejto veci. Je možné viesť aj ďalšie politické konzultácie.

Situácia okolo Slovenskej informačnej služby je čoraz väčšou hanbou slovenskej politiky. Všetky udalosti a obvinenia treba objektivizovať a to nie je možné bez rozšírenia Osobitného kontrolného orgánu. Ak sa o tejto veci politicky nedohodneme, konflikt bude narastať a bude zvyšovať napätie v politickom živote a rozdeľovať spoločnosť. Správajme sa ako zodpovední politici a rokujme v politickom grémiu o rozšírení Osobitného kontrolného orgánu.

Ďakujem za pozornosť.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pekne. Čiže mám to chápať len ako odporúčanie, aby som zvolal grémium.

Poslanec P. Weiss:

Áno, pán predseda, pretože viackrát sa argumentovalo, že sa neuskutočnili politické rozhovory, že vraj údajne nebol záujem. Tento záujem o politické rozhovory je, a myslím si, že politické grémium je najvhodnejšie miesto.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

To som už aj ja povedal. Pán poslanec Kanis.

Poslanec P. Kanis:

Vážený pán predseda,

navrhujem, aby z programu schôdze Národnej rady bol stiahnutý bod 17 - návrh na zabezpečenie spolupráce vykonávanej ozbrojenými silami Slovenskej republiky v rámci programu Partnerstvo za mier, NATO SOFA, mierových misií medzinárodných organizácií a spolupráce v oblasti výcviku, tlač 399.

K tomuto návrhu ma vedie to, že ako iste dobre viete, článok 86 pod písmenom l) vymedzuje do pôsobnosti Národnej rady Slovenskej republiky vyslovenie súhlasu na vyslanie ozbrojených síl mimo územia Slovenskej republiky. Myslím, že si všetci uvedomujeme, že dochádza k situáciám, ktoré si vyžadujú, aby vláda mala príslušné kompetencie rozhodovať rýchlo, tak ako si to vytvorená situácia vyžaduje. Domnievam sa, že niet v tomto parlamente politickej sily a zástupcov, ktorí by boli proti tomu, aby sa tento spôsob vysielania promptne riešil, teda do určitého počtu dní, určitej sily jednotky, prípadne zloženia skupiny. Ide však o to, podľa môjho názoru, že forma uznesenia Národnej rady, ktorá by túto kompetenciu posúvala na vládu, nie je vhodná. Podľa môjho

názoru tento problém, ktorý je praktický a ktorý treba riešiť, si vyžaduje riešenie formou ústavného zákona.

V parlamente už bol takýto návrh predložený v auguste 1994. Vtedy neprešiel vo výbore pre obranu a bezpečnosť práve z týchto dôvodov, že si to vyžaduje riešenie ústavným zákonom. Bol by som rád, keby Národná rada rešpektovala toto riešenie, pretože ak sa rozhodne riešiť problém uznesením, vystavuje sa nebezpečenstvu, že sa znovu dostane jeden problém na Ústavný súd. Vyzýval by som, aby sme boli objektívni a zvolili radšej formu ústavného zákona ako doplnku k ústave ohľadom článku 86.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pekne. Pán poslanec Vaškovič.

Poslanec V. Vaškovič:

Vážený pán predseda,

navrhujem z programu 15. schôdze Národnej rady Slovenskej republiky vypustiť vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon číslo 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov, pretože nerešpektuje Ústavu Slovenskej republiky.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ktoré číslo je to, pod ktorým bodom?

Poslanec V. Vaškovič:

Číslo 21.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Fico.

Poslanec R. Fico:

Vážený pán predseda,

navrhujem, aby sme ako bod 24 v programe prerokovali návrh skupiny poslancov na prijatie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon číslo 39/1993 Z. z. o Najvyššom kontrolnom úrade. Cieľom môjho návrhu je, aby sme prijali novelizáciu zákona, ktorá umožní kontrolu nakladania s finančnými prostriedkami na Fonde národného majetku, ktorý je stále nekontrolovaným orgánom na našej scéne.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pán poslanec Moric.

Poslanec V. Moric:

Ďakujem pekne za slovo. Nedávam žiadny návrh na zmenu programu, pán predseda, ale toto berte ako technickú poznámku na vystúpenie môjho kolegu pána Weissa.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec, schvaľujeme program.

Poslanec V. Moric:

Prosím vás pekne, pán predseda, veď toto nemôžete počúvať, že národ je traumatizovaný. Traumatizovaný je v prvom rade kolega Weiss. A ak...

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec...

Poslanec V. Moric:

...treba vyvetrať tento prejav stalinizmu, tak nech sa Weiss dá vyvetrať. Prosím vás pekne...

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec, schvaľujeme program, budeme hlasovať, alebo nehlasovať za jeho návrh.

Pán poslanec Černák.

Poslanec Ľ. Černák:

Ďakujem za slovo.

Vážený pán predseda,

podľa článku 83 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky neverejné schôdze sa konajú v prípade, ktoré ustanoví zákon, alebo ak za to hlasuje trojpätinová väčšina Národnej rady.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

My o tom vieme, pán poslanec. Nemusíte nás na to upozorňovať.

Poslanec Ľ. Černák:

K návrhu pána poslanca Urbana chcem podotknúť, že po tom, ako riaditeľ prakticky dekonšpiruje Slovenskú informačnú službu, ako Slovenská informačná služba zaviedla svojho hovorcu a ako sa správa...

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec, to je to isté, čo pán poslanec Moric. Nekomentujme, budeme hlasovať o návrhoch, o zmenách, ktoré sme si dali. Ďakujem.

Poslanec Ľ. Černák:

...ale 90 hlasov musí byť za. Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Kováč.

Poslanec R. Kováč:

Vážený pán predseda,

dovoľte, aby som navrhol uznesenie, ktorým Národná rada Slovenskej republiky poveruje predsedu Národnej rady, aby požiadal ústredného riaditeľa Slovenskej televízie o priamy televízny prenos z rokovania 15. schôdze Národnej rady. Viem, že Národná rada už vašimi ústami dala súhlas a že vlastne jedinou prekážkou je rozhodnutie riaditeľa, preto žiadam, aby sa o tomto uznesení hlasovalo a aby takéto uznesenie bolo podporené.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec, keď si žiadate o tom hlasovať, samozrejme, že o tom hlasovať dám, ale nie je to v mojej kompetencii a právomoci. Televízia má list od predsedu Národnej rady s tým, že môže kedykoľvek prenášať prenosy z rokovania ktorejkoľvek schôdze. Takže to je na televízii, či príde, alebo nie.

Poslanec R. Kováč:

Samozrejme, pán predseda, ja tomu rozumiem. Práve tú formuláciu uznesenia som navrhol tak, aby ste požiadali ústredného riaditeľa pána Darmu, aby tento prenos zabezpečil.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Dám o tom hlasovať.

Pýtam sa pánov poslancov, či ešte niekto má návrh na zmenu alebo doplnok programu.

Ešte pán poslanec Cabaj.

Poslanec T. Cabaj:

Pán predseda, boli predložené návrhy a doplnky do programu 15. schôdze Národnej rady. Aj keď to nebýva celkom zvykom, žiadam 15-minútovú prestávku na poradu klubu.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pred hlasovaním?

Poslanec T. Cabaj:

Pred hlasovaním o zmenách.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Borovský.

Poslanec J. Borovský:

Ďakujem za slovo, pán predseda. Poslanecký klub ZRS podporuje túto požiadavku.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Páni poslanci, akceptujem váš návrh, ale prosím, aby to bolo naozaj 15 minút. Je trištvrte, takže sa stretneme o 11.00 hodine.

(Po prestávke.)

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pani poslankyne, páni poslanci, myslím si, že môžeme pokračovať v rokovaní schôdze.

Najskôr by som ešte chcel oznámiť, čo bolo mojou povinnosťou oznámiť - na začiatku som na to zabudol -, že na 15. schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky budú overovateľmi páni poslanci Jozef Pribilinec za Spoločnú voľbu a Ján Volný za HZDS. Náhradníkmi budú pani Eva Rusnáková za DÚ a Karol Zahatlan za HZDS.

Takže pristúpime k hlasovaniu o jednotlivých doplňujúcich návrhoch k programu 15. schôdze Národnej rady Slovenskej republiky.

Prvý pozmeňujúci a doplňujúci návrh programu je od pána poslanca Šveca. Žiada, aby sme odsúhlasili a žiadali od Rady Slovenskej republiky pre rozhlasové a televízne vysielanie správu o stave a zaradili to ako bod 27 programu - čiže správu o ich činnosti.

Budeme hlasovať o návrhu pána poslanca Šveca. Vieme, o čo ide, pán poslanec, ale keď chcete, môžete to povedať celé. Ale myslím si, že každý vie, o čo ide.

Prosím, prezentujme sa a hlasujme.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 141 poslancov.
Za návrh hlasovalo 61 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 16 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 63 poslancov.
Nehlasoval 1 poslanec.

Takže tento návrh nezaradíme.

Chcem len povedať, pán poslanec, že za minulý rok rada správu dala, za tento rok ju ešte nemá, a keď by ju aj urobila, musí ísť najskôr do výborov. Môžeme od rady požadovať, aby ju dala na budúcu schôdzu. *(Hlas z pléna.)* To bola správa za minulý rok, za tento rok ešte nedali.

Pani poslankyňa Rapaičová zrejme chce k tomu niečo povedať ako členka výboru. Ale prosím stručne. *(Poznámka z pléna.)* Ide mi len o to, aby sme sa teraz dohodli. To je, samozrejme, mimo schvaľovania programu. Ďakujem.

Druhý návrh mal pán poslanec Javorský, aby správu, ktorú má predniesť pán minister vnútra, predniesol iný člen vlády.

Prosím, prezentujme sa a hlasujme. Inak by sme o tom tiež nemuseli hlasovať, lebo to nie je bod programu, môžeme o tom hlasovať až pred vystúpením ministra. Ale prosím, hlasujeme.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 143 poslancov.
Za návrh hlasovalo 53 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 71 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 19 poslancov.

Neprijali sme ani tento návrh.

Pán poslanec Csáky žiada, aby sme z rokovania tejto schôdze vypustili bod číslo 19, ktorým je vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o nadáciách.

Prosím, prezentujme sa a hneď hlasujme.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 145 poslancov.
Za návrh hlasovalo 63 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 76 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 6 poslancov.

Tento návrh sme neprijali.

Pán Duka-Zólyomi žiada, aby bod všeobecná rozprava bol preradený na 21. mája ako bod číslo 1 v ten deň.

Prosím, prezentujme sa a hlasujme.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 145 poslancov.
Za návrh hlasovalo 58 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 51 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 35 poslancov.
Nehlasoval 1 poslanec.

Takže zostáva pôvodné zaradenie tohto bodu programu.

Pán poslanec Dzurinda žiada, aby nám Fond národného majetku predložil čerpanie finančných prostriedkov v tomto roku do dnešného dňa.

Prosím, prezentujme sa a hlasujme.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 145 poslancov.
Za návrh hlasovalo 62 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 23 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 58 poslancov.
Nehlasovali 2 poslanci.

Neprijali sme tento návrh pána poslanca Dzurindu.

Pani poslankyňa Schmögnerová navrhuje, aby sme do programu rokovania tejto schôdze zaradili novelu zákona číslo 192/1995 Z. z.

Prosím, prezentujme sa a hlasujme. Ide tam o strategické podniky a privatizáciu bánk.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 145 poslancov.
Za návrh hlasovalo 61 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 50 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 33 poslancov.
Nehlasoval 1 poslanec.

Nezaraďujeme ani tento návrh do programu.

Pani poslankyňa Kolesárová chce, aby sme ako bod programu zaradili informáciu o založení dámskeho klubu v Národnej rade. Mal by to byť bod číslo 25.

Prosím, prezentujme sa a hlasujme.

Je tu návrh, že tí páni, ktorí budú hlasovať za, stanú sa tiež členmi toho klubu. *(Smiech v sále.)* Inak, vo švédskom parlamente je 50-percentné zastúpenie dám.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 136 poslancov.
Za návrh hlasovalo 91 poslancov.
Proti návrhu hlasovali 2 poslanci.
Hlasovania sa zdržalo 35 poslancov.
Nehlasovalo 8 poslancov.

Ďakujem. Takže sme tento bod zaradili do programu.

Ďalší návrh má pán poslanec Kňažko, v ktorom žiada ako bod 26 zaradiť návrh na odvolanie pána ministra Hudeka. Pán poslanec mi doručil aj poslancami podpísaný návrh - je ich vyše 40.

Chcem len povedať, pán poslanec, že nedám hlasovať o tomto vašom návrhu, pretože si myslím, že netreba, keďže článok 88 ústavy hovorí: "Návrh na vyslovenie nedôvery vláde Slovenskej republiky alebo jej členovi prerokuje Národná rada Slovenskej republiky atď..." Teda prerokuje. To znamená, že môžeme o tom hlasovať, ale ak by to neprešlo, zrejme by ste urobili to, že požiadate o zvolanie schôdze, a musel by som nariadiť zvolanie novej schôdze. Takže nebudeme hlasovať, je to zaradené ako bod programu. *(Potlesk. Hlas v sále.)* Tak ako som čítal - číslo 26.

Pán poslanec Nagy žiada, aby Národná rada prijala uznesenie, v ktorom by navrhla odvolanie generálneho prokurátora.

Prosím, prezentujme sa a hlasujme. Hlasujeme len o zaradení do programu, nie o odvolaní.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 144 poslancov.
Za návrh hlasovalo 61 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 77 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 6 poslancov.

Tento bod programu nebudeme mať.

Ďalej pán poslanec Šimko žiada, aby Národná rada prijala uznesenie, ktorým by vyzvala vládu, aby odvolala riaditeľa Slovenskej informačnej služby.

Prosím, prezentujme sa a hlasujme.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 145 poslancov.
Za návrh hlasovalo 63 poslancov.

Proti návrhu hlasovalo 69 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 13 poslancov.

Tento návrh sme neprijali.

Ďalej navrhuje pán poslanec Vavrík, aby sme tlač 377, to je vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon číslo 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách v znení ďalších zákonov, stiahli z rokovania tejto schôdze.

Prosím, prezentujme sa a hlasujme.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 145 poslancov.
Za návrh hlasovalo 67 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 43 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 35 poslancov.

Neprijali sme tento návrh.

Ďalej vystúpil s návrhom na úpravu programu rokovania pán poslanec Urban. Prosím, pán poslanec, prečítajte ešte raz celý návrh, aby to bolo jednoznačné.

Poslanec I. Urban:

Navrhujem, aby správa, ktorú podáva riaditeľ Slovenskej informačnej služby, v ktorej zrejme budú skutočnosti tvoriace predmet štátneho tajomstva, bola prerokovaná neverejne. Zároveň navrhujem, aby Národná rada rozhodla, že podľa § 28 ods. 5 zákona o rokovacom poriadku sa z prerokúvania správy o plnení úloh Slovenskej informačnej služby vyhotoví zvukový a stenografický záznam priamo v rokovacej sále, ktorý bude archivovaný podľa osobitných predpisov.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Mal by som dať o tom hlasovať logicky až po schválení programu, ale myslím si, že nič sa nestane, keď o tom budeme hlasovať teraz. Hlasuje sa tu, samozrejme, trojpätinovou väčšinou.

Prosím, prezentujme sa a hlasujme. Tá trojpätinová väčšina nebude platiť na stenozáznam atď. O tom dám hlasovať osobitne. Ak to prejde teraz, tak je to v poriadku. Ak to prejde teraz, samozrejme, platí celý ten návrh.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 144 poslancov.
Za návrh hlasovalo 89 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 16 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 39 poslancov.

Takže sme rozhodli, že bod programu správa o plnení úloh Slovenskej informačnej služby bude verejný.

Myslím si, že o druhom návrhu nemusím dať hlasovať, lebo v tomto návrhu to prešlo. Súhlasíte so mnou? *(Všeobecný súhlas.)* Ďakujem.

Pokiaľ ide o stenozáznam a ostatné veci, myslím si, že to ani nebude treba, čiže nemáme o čom hlasovať.

Budeme hlasovať o návrhu pána poslanca Weissa - zaradiť na rokovanie tejto schôdze zákon vrátený prezidentom republiky, a to novelu Trestného zákona.

Prosím, prezentujme sa a hlasujme.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 138 poslancov.
Za návrh hlasovalo 11 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 41 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 86 poslancov.

Návrh pána poslanca Weissa sme neprijali.

Ďalej vystúpil pán poslanec Kanis a žiada, aby sme z rokovania *(šum v sále)*... pokoj, páni poslanci, pani poslankyne, žiada, aby sme z rokovania stiahli vládny návrh na zabezpečenie spolupráce vykonávanej ozbrojenými silami Slovenskej republiky v rámci programu Partnerstvo za mier atď. atď., je to tlač 399. Myslím, že je to návrh, ktorý predložil aj ústavnoprávny výbor, preto je možné ho podporiť.

Prosím, prezentujme sa a hlasujme.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 142 poslancov.
Za návrh hlasovalo 124 poslancov.
Proti návrhu hlasoval 1 poslanec.
Hlasovania sa zdržalo 14 poslancov.
Nehlasovali 3 poslanci.

Bod číslo 11 programu, ktorý máte pred sebou, vypúšťame z rokovania tejto schôdze.

Pán poslanec Vaškovič žiada, aby bola vypustená novela zákona číslo 328/1991 Zb. o konkurze. Je to bod číslo 21. Čiže, aby sme ho neprerokovali na tejto schôdzi.

Prosím, prezentujme sa a hlasujme.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 146 poslancov.
Za návrh hlasovalo 65 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 52 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 28 poslancov.
Nehlasoval 1 poslanec.

Neprešiel tento návrh.

Pán poslanec Fico žiada, aby sme zaradili do programu novelu zákona 39/1993 Z. z. o Najvyššom kontrolnom úrade. Ide o kontrolu finančných nákladov vo fonde.

Prosím, prezentujme sa a hlasujme.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 141 poslancov.
Za návrh hlasovalo 65 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 14 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 62 poslancov.

Neprijali sme tento návrh do programu.

Ďalej pán poslanec Kováč navrhoval uznesenie, kde by Národná rada rozhodla, aby predseda Národnej rady napísal list riaditeľovi televízie s tým, že z tejto schôdze by mal robiť prenos.

Prosím, prezentujme sa a hlasujme.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 142 poslancov.
Za návrh hlasovalo 62 poslancov.

Proti návrhu hlasovalo 26 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 54 poslancov.

Tento návrh sme neprijali.

Vážené pani poslankyne, páni poslanci, to boli všetky vaše doplňujúce návrhy k programu.

Prosím, aby sme sa prezentovali a hlasovali o programe ako celku.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 145 poslancov.
Za návrh hlasovalo 91 poslancov.
Proti návrhu hlasovali 2 poslanci.
Hlasovania sa zdržalo 51 poslancov.
Nehlasoval 1 poslanec.

Pani poslankyne, páni poslanci, ďakujem.

Môžeme pristúpiť k p r v é m u bodu programu, ktorým je

správa o výsledku hospodárenia Národnej banky Slovenska za rok 1995.

Podľa § 38 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky číslo 566/1992 Zb. o Národnej banke Slovenska ročnú správu o výsledku svojho hospodárenia predkladá Národná banka do troch mesiacov po skončení kalendárneho roka na schválenie Národnej rade Slovenskej republiky.

Správu ste dostali ako tlač 386. Rozdanú máte spoločnú správu ako tlač 386a.

Správu nám predloží a uvedie guvernér Národnej banky Slovenska Vladimír Masár. Prosím, pán guvernér, aby ste sa ujali slova.

Guvernér Národnej banky Slovenska V. Masár:

Vážený pán predseda Národnej rady,
vážené panie poslankyne,
vážení páni poslanci,

Národná banka Slovenska plní viaceré základné funkcie, ktoré jej prináležia ako centrálnej banke štátu. Ide predovšetkým o zabezpečovanie zdravého menového vývoja a stability slovenskej koruny, ďalej o zabezpečovanie emisie slovenských peňazí a ich kolobehu, organizovanie platobného styku a zúčtovania medzi bankami a vykonávanie bankového dohľadu nad bankami. S realizáciou uvedených hlavných úloh bezprostredne súvisí vlastné hospodárenie, ktoré sa zabezpečuje v súlade s rozpočtom Národnej banky Slovenska tak, aby sa pri dodržaní zásad hospodárnosti vytvárali primerané podmienky na ich plnenie a činnosť banky. Preto tvorba zisku je síce dôležitým, ale nie hlavným cieľom práce Národnej banky Slovenska.

V súlade s § 38 zákona číslo 566/1992 Zb. o Národnej banke Slovenska sme vám predložili výsledky plnenia rozpočtu banky za rok 1995. Vykázané hospodárske výsledky za rok 1995 hodnotíme ako priaznivé a dobré, aj keď ich nepreceňujeme a nezveličujeme. Dovoľujem si pripomenúť, že rok 1995 bol len tretím rokom samostatnej existencie Národnej banky Slovenska. V oblasti bankového rozpočtu a v samotnom hospodárení banka ďalej zdokonaľovala svoju činnosť na základe skúseností z predchádzajúcich dvoch rokov. Ďalej sa materiálne a personálne dotvárala. Dosiahnuté výsledky sú aj odrazom stabilizácie banky, konsolidácie jej prístupov a po-

stupov v prospech riadenia a rozhodovania, spätých s hospodárskou činnosťou na všetkých úrovniach.

Výsledky hospodárenia Národnej banky Slovenska za rok 1995 boli ovplyvnené, okrem iného, pozitívnym menovým vývojom, výrazným rastom devízových rezerv a zvyšovaním podielu devízového okruhu v bankovom rozpočte, stabilným kurzom slovenskej koruny a relatívne nízkou infláciou a v neposlednom rade súvisia aj s oživením a rastom ekonomiky Slovenskej republiky a výsledkami štátneho rozpočtu Slovenskej republiky.

Na druhej strane nadmerná likvidita bankového sektora, spôsobená značným prílivom krátkodobého zahraničného špekulatívneho kapitálu, nútila Národnú banku Slovenska realizovať operácie na sterilizáciu nadmernej likvidity, čo zvyšovalo náklady banky.

Vážené dámy,
vážení páni,

vzhľadom na to, že ste dostali podrobnú správu o hospodárení banky vrátane presných číselných údajov, dovoľte mi, aby som samotné výsledky v hospodárení banky uviedol iba stručne.

Výnosy dosiahli celkove hodnotu takmer 37 mld korún a splnili sa na 118,6 % v porovnaní s rozpočtom, ktorý sa takto preplnil o 5,8 mld Sk. Oproti predchádzajúcemu roku rástli výnosy podstatne dynamickejšie a ich absolútne zvýšenie predstavovalo 10,6 mld Sk. Výrazné prekročenie vyplynulo predovšetkým z vyšších aktivít a nadväzných výnosov v oblasti devízových operácií, z pokladničných a medzibankových operácií a z operácií s cennými papiermi. Z hľadiska štruktúry dosiahnutých výnosov najvýznamnejšími výnosovými položkami boli výnosy devízových operácií a výnosy od komerčných bánk.

Nákladový okruh rozpočtu banky sa vyvíjal podobne ako výnosový. Celkové náklady sa vynaložili v sume 33,4 mld Sk a splnili sa na 121,6 %. Prekročenie zámerov rozpočtu o 5,9 mld Sk vyplynulo predovšetkým z väčšieho rozsahu a objemu uskutočnených devízových operácií, ďalej zo zúčtovania väčšieho objemu kurzových strát z prepočtov účtov vedených v cudzích menách k ultimu roka a napokon z vyššej tvorby rezerv nadväzne na vykonané swapové operácie so zlatom v roku 1995, ktoré budú uskutočňované v roku 1996. V súvislosti s týmto pokladám za potrebné uviesť, že rezerva na swapové operácie so zlatom bola vytvorená z dôvodu predpokladaných kurzových strát z ukončenia devízových operácií so zlatom v roku 1996. Tvorba uvedenej rezervy neovplyvnila hospodárenie banky, pretože do výnosov banky v roku 1995 bol súčasne zaúčtovaný kurzový zisk z počiatočnej výmeny swapových operácií so zlatom. Tento zisk vznikol z rozdielu medzi účtovnou, to znamená historickou cenou zlata, a jeho trhovou cenou pri počiatočnej výmene swapových operácií.

Z hľadiska štruktúry vykázaných nákladov absolútne dominantný objem dosiahli náklady na finančné činnosti, ktoré predstavujú plnenie ekonomických funkcií Národnej banky Slovenska, ktoré predstavovali 32,5 mld Sk, to predstavuje 97,3 % z celkových nákladov, kým ostatné nákladové položky tvoriace náklady na zabezpečenie chodu banky, to znamená všeobecné prevádzkové náklady, t. j. náklady na zamestnancov, náklady na prevádzku banky a ostatné náklady, vykazovali objem 0,9 mld Sk, t. j. 2,7 % z vykazovaných celkových nákladov. Náklady na zabezpečenie prevádzky chodu banky boli v skutočnosti výrazne nižšie v porovnaní s rozpočtom, keď sa splnili na 72,4 %. Ich čerpanie súviselo predovšetkým s bežnými, ako aj osobitnými potrebami technickej, prevádzkovej a najmä materiálovej povahy v procese zabezpečovania samotného chodu banky.

Za uvedené obdobie banka vytvorila zisk v objeme takmer 3,6 mld Sk. Oproti predpokladom vyjadreným v bankovom rozpočte skutočnosť bola nižšia o necelých 0,2 mld Sk. Rád by som však zdôraznil, že napriek tomu úlohu zapísanú v rozpočte banky vo vzťahu k štátnemu rozpočtu, t. j. odvod zo zisku v sume 1,53 mld Sk, realizovala banka v plnom rozsahu, to znamená, že sme splnili 100 % odvodu.

Chcem tiež poznamenať, že Národná banka Slovenska za rok 1995 zaplatila štátu, resp. štátnemu rozpočtu aj nákladové úroky vo výške 700 mil. Sk, ďalej daň z pridanej hodnoty a iné dane, clo a poplatky, viac ako 131 mil. Sk. Súčasne v roku 1995 boli vykonané odvody do fondov zdravotného a sociálneho poistenia vo výške viac ako 78 mil. Sk. Sumárne možno konštatovať, že Národná banka Slovenska odviedla štátu, resp. fondom, či poplatky do rozpočtov obcí spolu viac ako 2,4 mld Sk. Z vytvoreného zisku banka použila necelých 2,1 mld Sk na dotáciu vlastných fondov, keď rozhodujúci bol prídel do rezervného fondu banky. Dosiahnuté výsledky hospodárenia, resp. účtovné stavy, operácie a záznamy boli predmetom auditu a boli potvrdené bez výhrad.

Vážené panie poslankyne,
vážení páni poslanci,

na základe stručného zdôvodnenia výsledkov hospodárenia Národnej banky Slovenska za rok 1995 a predloženého materiálu, ktorý ste dostali, ďalej doloženého auditu firmy Deloite and Touche, ako aj prerokovania v príslušných výboroch Národnej rady Slovenskej republiky si vám dovoľujem navrhnúť, aby Národná rada Slovenskej republiky výsledky hospodárenia Národnej banky Slovenska za rok 1995 schválila tak, ako sú obsiahnuté v priloženom materiáli.

Ďakujem za pozornosť.
(Potlesk.)

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu guvernérovi. Prosím spoločného spravodajcu výborov pána poslanca Lysáka, aby predniesol spoločnú správu.

Poslanec L. Lysák:

Vážený pán predseda,
vážené kolegyne, kolegovia,
ctení hostia,
dámy a páni,

dovoľte mi, aby som vás oboznámil so spoločnou správou výborov Národnej rady Slovenskej republiky - výboru pre financie, rozpočet a menu, výboru pre hospodárstvo, privatizáciu a podnikanie a výboru pre pôdohospodárstvo - o výsledku prerokovania správy o výsledkoch hospodárenia Národnej banky Slovenska za rok 1995, ako ich máme uvedené v tlači 386.

Predseda Národnej rady Slovenskej republiky svojím rozhodnutím číslo 883 z 29. marca 1996 pridelil správu o výsledkoch hospodárenia Národnej banky Slovenska za rok 1995 Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre financie, rozpočet a menu, Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre hospodárstvo, privatizáciu a podnikanie a Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre pôdohospodárstvo na prerokovanie do 9. mája 1996. Zároveň poveril Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre financie, rozpočet a menu, aby pripravil na schôdzu Národnej rady Slovenskej republiky spoločnú správu o výsledku prerokovania uvedeného materiálu vo výboroch a návrh na uznesenie Národnej rady Slovenskej republiky.

V súlade s rozhodnutím predsedu Národnej rady Slovenskej republiky z 29. marca 1996 číslo 883 určené výbory Ná-

rodnej rady Slovenskej republiky prerokovali správu o výsledkoch hospodárenia Národnej banky Slovenska za rok 1995 s týmito výsledkami:

1. Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre hospodárstvo, privatizáciu a podnikanie neprijal platné uznesenie o výsledku prerokovania správy o výsledkoch hospodárenia Národnej banky Slovenska za rok 1995, lebo podľa § 48 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady číslo 44/1989 Zb. o rokovacom poriadku Slovenskej národnej rady v znení neskorších predpisov nezúčastnila sa na rokovaní nadpolovičná väčšina všetkých členov výboru. Počet členov výboru je 17, prítomných bolo 8 a neprítomných 9.

2. Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre pôdohospodárstvo predloženú správu prerokoval a svojím uznesením číslo 172 ju zobral na vedomie.

3. Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre financie, rozpočet a menu taktiež prerokoval predloženú správu a svojím uznesením číslo 254 vyslovil s ňou súhlas.

4. Uvedené dva výbory Národnej rady Slovenskej republiky, výbor pre financie, rozpočet a menu a výbor pre pôdohospodárstvo zhodne odporučili Národnej rade Slovenskej republiky schváliť výsledky hospodárenia Národnej banky Slovenska za rok 1995, ktoré vykazujú súhrn nákladov vo výške 33 391 085 tisíc Sk, súhrn výnosov vo výške 36 981 084 tisíc Sk.

5. Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre pôdohospodárstvo odporučil Národnej rade Slovenskej republiky schváliť aj rozdelenie hospodárskeho výsledku Národnej banky Slovenska nasledovne:

a) prídely fondov vo výške 2 059 196 tisíc korún,

b) odvod zisku do štátneho rozpočtu vo výške 1 530 803 tisíc Sk.

Toľko spoločná správa.

Odporúčam, vážený pán predseda, otvoriť rozpravu a hlásim sa do nej ako prvý.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu spravodajcovi. Pani poslankyne, páni poslanci, otváram k tomuto bodu programu rozpravu. Doteraz som nedostal žiadnu písomnú prihlášku, ani ústnu. Takže nech sa páči, pán poslanec Lysák.

Poslanec L. Lysák:

Vážený pán predseda,
ctení hostia,
kolegyne, kolegovia,

tak ako ja, zrejme aj vy ste si položili otázku, čo pokladať za rozhodujúce pri hodnotení výsledkov Národnej banky Slovenska za minulý rok, ak neberieme do úvahy len čísla. Mám taký dojem, že sa s viacerými alebo s väčšinou z vás zhodneme v tom, že rozpočet Národnej banky Slovenska na rok 1995 odrážal predovšetkým zámery a podmienky slovenskej ekonomiky, najmä v menovej oblasti, v emisnej, bankovo-obchodnej činnosti, dlhovej služby a tiež potrebu dobudovania Národnej banky Slovenska ako centrálnej a emisnej banky štátu. Preto si myslím, že aj rozpočet a jeho plnenie v roku 1995 voči roku 1994 zákonite niesli isté odlišnosti, ktoré treba pri hodnotení zohľadniť.

Za rozhodujúce pri posudzovaní činnosti Národnej banky Slovenska za uplynulý rok pokladám to, že aj vďaka aktivitám

Národnej banky Slovenska sa stabilizovala menová rovnováha, že sa posilnili menové rezervy a začalo sa, to pokladám za veľmi dôležité, aktívnejšie pôsobenie na úverovú a úrokovú politiku bánk. Opodstatnene sa v správe konštatuje, že výsledky Národnej banky sú aj dôsledkom celkove priaznivého vývoja slovenskej ekonomiky. Fakt je, že Slovenská republika dosiahla najlepšie výsledky spomedzi transformujúcich sa štátov, a to je naozaj vec, ktorá stojí za pozornosť a sledovanie. Najpozoruhodnejšia bola dynamika rastu hrubého domáceho produktu a najnižšia miera inflácie. Ale myslím, že patrí sem aj stabilita kurzu slovenskej koruny i - a to je nový element - nadmerná likvidita bankového sektora, o ktorej bola reč. Iste je to aj výsledok kvalitného riadenia, stabilizácie personálu a špičiek v Národnej banke, ktorá musí rozhodovať so znalosťou o množstve nových faktorov.

Z hľadiska rozpočtových položiek, ak dovolíte, kolegyne a kolegovia, myslím si, že stojí za pozornosť priaznivý vývoj inflácie a devízových rezerv, ktorý umožnil zavedenie konvertibility slovenskej koruny v rozsahu bežného účtu platobnej bilancie od 1. októbra lanského roka. Pokles medzimesačných prírastkov indexu spotrebiteľských cien zase umožnil, aby Národná banka znížila v marci minulého roka diskontnú sadzbu o 1 % - na 11 %. Ďalej v októbri poklesla tá výška na 9,75. Chcel by som pripomenúť, že už prvé zníženie diskontnej sadzby vyvolalo pozitívnu reakciu obchodných bánk, úpravu úrokových sadzieb a úverov aj u vkladov. Tak sa pri poklese inflácie udržala naďalej pozitívna úroveň reálnych úrokových sadzieb bez negatívneho dosahu na úspory. Pozitívny vývoj v oblasti menovej politiky sa predpokladá aj v tomto roku, i keď možno predpokladať, a to nielen u toho ukazovateľa, zmiernenie tempa.

Z hľadiska rozpočtových položiek Národnej banky Slovenska došlo k výraznejšiemu prekročeniu nákladov, než na aké sme boli zvyknutí. Celkove namiesto 27,4 mld to bolo takmer

33,4, teda zvýšenie o vyše 21 %. Tak ako sme to mali možnosť preštudovať, ovplyvnili to najmä vyššie náklady na devízové operácie o takmer 3 mld korún. Zdôvodnilo sa tu prečo. Skoro 3 mld boli vyššie náklady pri tvorbe rezerv a opravných položiek. Myslím, že toto je mimoriadne zvýšenie, ktoré stojí za to, aby sa mu venovala osobitná pozornosť.

Všeobecné prevádzkové náklady na činnosť banky boli voči rozpočtu nižšie. Náklady zamestnancov sa čerpali na 93,5 %, sociálne náklady na 74 % a náklady na prevádzku banky len na 65 %. Ale ostatné prevádzkové náklady boli namiesto 139 až 168 mil. Sk, teda o takmer 21 % vyššie. Z celkového objemu nákladov náklady súvisiace s finančnými činnosťami banky tvorili vyše 37 %, zvyšok boli náklady na zabezpečenie vlastného chodu banky.

Stojí za pozornosť aj výrazné prekročenie výnosov, celkove o takmer 19 %. Namiesto 31 180 mil. to bolo 36 981 mil. Sk. Dosiahlo sa to najmä pri úrokoch prijatých od komerčných bánk, namiesto 5 mld 7,37 mld, a tento nárast, myslím si, stojí za povšimnutie. Takmer o miliardu boli vyššie aj výnosy z operácií s cennými papiermi a ešte vyššie výnosy z devízových operácií: plus 3,1 mld korún, z toho 1,9 mld pri bežných operáciách a pri prepočte majetku a záväzkoch v cudzích menách 1,2 mld. V správe sú tieto i ďalšie položky komentované a možno ich akceptovať.

Čo však vyvoláva isté otázniky, je už druhý rok veľmi nízke čerpanie investícií. Súhrnne Národná banka namiesto 1,5 mld preinvestovala necelých 600 mil. korún, teda ani nie 40 % programovanej výšky. Týka sa to najmä nestavebných investícií (okolo 43 %) a nehmotných a iných investícií (len 24 %). Tu by asi bolo namieste rozšíriť zdôvodnenie, prečo už druhý rok dochádza v tejto oblasti k takej diferencii voči odhadom.

Treba oceniť, že informácie o štruktúre nákladov, výnosov a finančnej činnosti banky sú vhodne doplnené priloženými grafmi, ktoré môžeme naozaj veľmi efektívne využiť.

Veľmi krátko o zisku, ktorý sa dosiahol v objeme 3,6 mld. Oproti rozpočtu bol o 3,7 % nižší. Po vyčlenení prídelov fondov odvod zo zisku do štátneho rozpočtu k 31. 12. 1995 činil 1 418 500 tisíc Sk. Prídely do rezervného fondu odmien a do sociálneho fondu boli rozdelené v súlade s platnými zásadami finančného hospodárenia Národnej banky na rok 1995.

Dámy a páni, vzhľadom na uvedené skutočnosti, dosiahnuté výsledky, ako aj na výsledky auditu známou inštitúciou, ktorá hodnotila výsledky činnosti bez výhrad rovnako odporúčam, aby sme aj my túto správu prijali, a odporúčam, aby sme prijali aj uznesenie Národnej rady Slovenskej republiky v navrhovanom znení. To by som si dovolil, pán predseda, prečítať na záver pri hlasovaní.

Ďakujem za pozornosť.
(Potlesk.)

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu spoločnému spravodajcovi. Medzitým som dostal prihlášku do rozpravy od pána poslanca Baránika. Predtým ešte s faktickou poznámkou vystúpi pán poslanec Filkus.

Poslanec R. Filkus:

Ďakujem, pán predseda. Mám len dve poznámky. Samozrejme, nestojím na platforme, že správa o výsledku hospodárenia Národnej banky by bola tým najdôležitejším materiálom, ale myslím si, že je to vážny a významný materiál. A hovorím to

preto, že zo spoločnej správy som sa dozvedel, že výbor pre hospodárstvo, privatizáciu a podnikanie, ktorému by mala byť vlastná aj táto správa, pri jej prerokúvaní nebol schopný sa zísť ani do polovičky svojho členstva a správu prerokoval bez uznesenia. To nie je celkom v poriadku, keď výbor tohto druhu, ktorému je táto problematika vlastná, mal takýto prístup.

Chcem povedať ešte druhú poznámku. Pri hodnotení správy o výsledku hospodárenia Národnej banky naozaj nie je prvoradé kritérium, povedzme, množstvo zisku alebo odklon od zamerania nákladov, ale predovšetkým skutočný stav v ekonomike, v ktorom Národná banka prispela k stabilite meny, k množstvu devízových rezerv, k inflačnému procesu, ale i k odvodu zisku do štátneho rozpočtu.

Z tohto pohľadu treba vyslovene tolerantne pristupovať k určitému odchyľovaniu sa zámeru v oblasti nákladov alebo zisku, ktoré v tomto období v Národnej banke boli, a to najmä preto, že pán guvernér náležite tieto výstupy zdôvodnil. Preto si myslím, že bez akéhokoľvek vzrušenia možno prijať túto správu aj uznesenie. Ja som za to.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem, pán poslanec. Nech sa páči, pán poslanec Baránik.

Poslanec M. Baránik:

Vážený pán predseda,
vážené dámy a páni,
vážení hostia,

aj pre mňa je zadosťučinením, keď môžeme už tretíkrát v tomto parlamente hodnotiť veľmi pozitívne výsledky našej

Národnej banky. Chcel som zdôrazniť to, čo tu predo mnou hovoril pán kolega Filkus, preto nebudem opakovať, len rozšírim diapazón týchto pozitívnych výsledkov o jedno kritérium, ktoré sa doteraz neuvádzalo, a to je zrýchlenie obehu peňazí.

Pri vstupe do samostatnej Slovenskej republiky podľa existujúcich štatistických údajov rýchlosť obehu peňazí mala hodnotu 9,2. Konečné výsledky za minulý rok reprezentujú rýchlosť obehu peňazí 12,8. To znamená, že za 3 roky je to obrovský vzrast, ktorý svedčí o tom, že v našej ekonomike napriek tomu, že prekonávala výrazné problémy atď., že teraz sa konsoliduje, to je ukazovateľ, ktorý svedčí o tom, že skutočne prebiehajú v ekonomike v prevažnej miere rozsiahle pozitívne prúdy. Výsledok je to úplne jednoznačný.

Ja mám k tejto správe len jednu pripomienku a síce v tom zmysle, že audítorská správa je príliš stručná a podľa nášho zákona o audítoroch jej chýba jednoznačný výrok audítora. To znamená prijať správu bez výhrad. To by v audítorskom posudku malo byť. Samozrejme, aj v minulom roku sme na to audítora upozorňovali, a nerešpektoval to ani v tomto roku. Odporúčam pánu guvernérovi, aby audítora na tento problém upozornil.

Ďakujem za pozornosť.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pekne aj ja.

Vážené pani poslankyne, páni poslanci, nemám už žiadnu prihlášku do rozpravy. Nech sa páči, predseda výboru pán Hofbauer.

Poslanec R. Hofbauer:

Vážený pán predseda,
vážený pán generálny guvernér Národnej banky,
panie poslankyne, páni poslanci,

nedá mi, aby som nezareagoval na pripomienku a poznámku pána poslanca Filkusa, ktorý vyjadril počudovanie nad tým, že práve výbor pre hospodárstvo, privatizáciu a podnikanie k tomuto takému závažnému, kvalitnému a vyslovene pozitívnemu materiálu neprijal žiadne uznesenie. Dovoľte mi, aby som sa pozastavil pri tomto fakte.

Nedá mi nič iné, ako s pánom poslancom Filkusom hlboko súhlasiť. Kolegovia z nášho výboru poznajú, aká je situácia pri rokovaní nášho výboru. Je sedemnásťčlenný a nezriedka je problémom, aby sme sa zišli v počte, ktorý je uznášaniaschopný, prípadne o jedného viac, pretože náš výbor je preťažený osobnosťami, ktoré sú zjavne preťažené inými činnosťami, ako je pôsobenie na pôde Národnej rady. Nehovorí sa mi to dobre a prosím vás, aby ste to nebrali ako výpad voči ktorejkoľvek časti nášho politického spektra, pretože koalícia aj opozícia v tomto smere, myslím, hrá veľmi vyváženú partnerskú pozíciu. Za takéhoto stavu, keď sa pohybujeme a balansujeme nad hranicou uznášaniaschopnosti jedným či dvoma poslancami, stačí, aby sa jeden či dvaja poslanci zdržali hlasovania z rôzneho dôvodu, a my neprijmeme nič, napriek tomu, že kvalitný materiál sa veľmi vecne prerokuje.

Podobný stav nastal pri prerokúvaní práve tohto bodu programu, keď pri doobedňajšom rokovaní výboru Národnej rady a pri účasti 13 poslancov som popoludní konštatoval, že na rokovaní výboru zostalo 8 poslancov. Čiže k tomuto kvalitnému materiálu, ktorý sme predtým pozitívne prerokovali, výbor nemohol prijať žiadne uznesenie. Skutočne vyjadrujem poľutovanie nad týmto faktom, lebo ho považujem za nedobrý. Vyjad-

rujem poľutovanie nad tým, že poslanci výboru majú nadmerné množstvo iných záujmových činností, a nechcite to deliť na koalíciu a opozíciu, pretože v tom sme, opäť opakujem, obe partnerské strany vzácne vyrovnané.

A rovnako v oboch partnerských stranách, či už v koalícii, alebo opozícii, je rovnaký okruh štandardných poslancov, ktorí sa rokovania kvalitne, systematicky zúčastňujú, sú tam pravidelne a majú kvalitné, vecné pripomienky, a často sa ich vecné pripomienky nemôžu dostať do definitívneho návrhu uznesenia z jednoduchého dôvodu, že v koncovke sa neprijme žiadne uznesenie. Podobný stav vznikol i pri prerokúvaní jedného z troch dopravných zákonov, takže je to prekvapujúce, že náš výbor je gesčný, ale v jednom prípade neprijal platné uznesenie.

Toľko som považoval za účelné povedať k poznámke pána poslanca Filkusa.

Samozrejme, tento materiál bol poslancami, ktorí boli prítomní na rokovaní, odobrený, odporúčaný s tým, aby sa pri konečnom hlasovaní zaujalo k nemu kladné stanovisko.

Ďakujem za pozornosť.

Podpredseda NR SR M. Andel:

Ďakujem. Faktická poznámka - pán kolega Ftáčnik.

Poslanec M. Ftáčnik:

Chcem nadviazať na vecné vystúpenie predsedu výboru pána poslanca Hofbauera a povedať, že mám pocit, že je najvyšší čas, aby sme prijali zákon o rokovacom poriadku, v ktorom sa dávajú predsedom výborov, ale aj predsedovi Národnej rady nástroje na to, aby neúčasť, niekedy chronickú neúčasť nie-

ktorých poslancov riešili v zmysle zákona o platoch poslancov, pretože povinnosťou každého z nás je v prvom rade venovať sa poslaneckej práci, to znamená práci vo výboroch a práci v Národnej rade Slovenskej republiky.

Podpredseda NR SR M. Andel:

Ďakujem. Pán poslanec Filkus.

Poslanec R. Filkus:

Ďakujem poslancovi Hofbauerovi za akceptovanie mojej pripomienky, ale, žiaľ, argument, ktorý uvádzal, prijať nemôžem, lebo na posúdenie konfliktu záujmov je tu nejaká iná partia a tá mala rozhodnúť alebo má rozhodovať. Ak je taká roztrieštenosť záujmov a bezprostredne zasahuje do práce tohto výboru, tak to je už vec tohto výboru.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR M. Andel:

Ďakujem. Pán poslanec Hofbauer.

Poslanec R. Hofbauer:

Nemal som na mysli konflikt záujmov, jednoducho by som povedal nedisciplinovanosť a nekorektnosť neprítomných poslancov voči tým, ktorí tam chodia a pracujú systematicky. Toto sa, myslím, nedá uzákoniť žiadnym systémom, to je skôr záležitosť vnútorného hodnotového systému poslancov.

Podpredseda NR SR M. Andel:

Ďakujem, pán poslanec. Hlási sa ešte niekto, kolegyne, kolegovia, do rozpravy?

(Nikto.)

Ak nie, vyhlasujem rozpravu o prvom bode nášho programu za skončenú.

Pýtam sa pána poslanca Lysáka, či si žiada záverečné slovo. Prosím, pán poslanec Lysák.

Poslanec L. Lysák:

Ďakujem. Mám len jednu veľmi stručnú formálnu poznámku, a to k pripomienke poslanca Baránika. Výraz "bez výhrad" sa v audite nachádza. Je pravda, že býva zvykom to formálne zvýrazniť, myslím si, že to môžeme na budúci rok od známej audítorskej firmy vyžiadať. To je všetko. O ostatnom sa diskutovalo bez návrhu na zmeny. Nepokladám to za potrebné opakovať.

Podpredseda NR SR M. Andel:

Myslím si, že som v súlade s rokovacím poriadkom, keď slovo nedávam pánu guvernérovi. Ale ak sa chce vyjadriť, nech sa páči, pán guvernér.

Guvernér Národnej banky Slovenska V. Masár:

Vážený pán predsedajúci,
vážené panie poslankyne,
vážení páni poslanci,

v podstate boli iba dve otázky - pána poslanca Lysáka. Prvá sa týkala nákladov devízových operácií. Tam, ako je uvedené, by som chcel iba zdôrazniť, že o 3 miliardy zvýšené náklady sú dosahom zmeny účtovania devízového okruhu, to znamená metodická zmena. Táto metodická zmena sa odrazila

tak na strane nákladov, ako aj na strane výnosov, to znamená nemá priamy dosah na hospodársky výsledok. A ten určitý sklz, to znamená nízke plnenie nákladov, čo sa týka investičnej výstavby, súvisí zase s budovaním centrály Národnej banky Slovenska v Bratislave. Boli pozdržané tak objektívnymi, ako aj subjektívnymi dôvodmi - vyjednávanie s mestom, ďalej úvahy o sídle centrály Národnej banky Slovenska a tak ďalej.

Pri tejto príležitosti, vážené panie poslankyne, vážení páni poslanci, by som chcel poďakovať za dôveru, ktorú má Národná banka Slovenska v parlamente, a takisto by som chcel poďakovať za slová uznania, ktoré voči Národnej banke Slovenska boli povedané v súvislosti s menovým vývojom a s funkciami, ktoré Národná banka Slovenska plní.

Ďakujem.
(Potlesk.)

Podpredseda NR SR M. Andel:

Ďakujem, pán guvernér.

Dámy a páni, pristúpime k hlasovaniu. Prosím spoločného spravodajcu pána poslanca Lysáka, aby hlasovanie uvádzal v zmysle spoločnej správy, resp. výsledkov rozpravy.

Poslanec L. Lysák:

Vážený pán predsedajúci,
vážené kolegyne, kolegovia,
vážení hostia,

dovoľte, aby som odporučil návrh uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky k správe o výsledkoch hospodárenia Národnej banky Slovenska za rok 1995 v tomto znení:

Národná rada Slovenskej republiky schvaľuje

1. výsledky hospodárenia Národnej banky Slovenska za rok 1995 obsiahnuté v správe, ktoré vykazujú

súhrn nákladov 33 391 085 tisíc Sk,
súhrn výnosov 36 981 084 tisíc Sk;

2. rozdelenie hospodárskeho výsledku

na prídely fondom 2 059 196 tisíc Sk
a odvod zisku do štátneho rozpočtu 1 530 803 tisíc Sk.

Toto znenie odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR M. Andel:

Ďakujem, pán poslanec. Prosím poslancov, ktorí sú mimo rokovacej miestnosti, aby prišli na hlasovanie. *(Gong.)*

Dámy a páni, budeme hlasovať o návrhu uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky tak, ako ho máte predložené v spoločnej správe výborov, a tak, ako navrhol aj pán spoločný spravodajca.

Prosím, prezentujme sa a zároveň hlasujme. *(po chvíli)* Prosím technikov, aby prišli ku mne. *(po chvíli)* Prosím, prezentujme sa a hlasujme.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 115 poslancov.
Za návrh hlasovalo 108 poslancov.
Proti návrhu nehlasoval nikto.
Hlasovania sa zdržalo 7 poslancov.

Konštatujem, že Národná rada Slovenskej republiky schválila návrh uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky k správe o výsledku hospodárenia Národnej banky Slovenska za rok 1995. *(Potlesk.)*

Poslanec L. Lysák:

Ďakujem za súčinnosť.

Podpredseda NR SR M. Andel:

Skôr ako si urobíme prestávku, s procedurálnym návrhom vystúpi pán poslanec Ftáčnik. Nech sa páči.

Poslanec M. Ftáčnik:

Vážený pán podpredseda,
vážené kolegyne a kolegovia,

chcel by som navrhnúť, aby Národná rada Slovenskej republiky podľa článku 85 Ústavy Slovenskej republiky požiadala členov vlády o účasť pri prerokúvaní bodu číslo 2, tlač 392, správa o výsledkoch kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky za rok 1995, vzhľadom na to, že správa obsahuje viacero vážnych zistení, na ktoré by prípadne na základe diskusie, ktorá bude v parlamente, mali zrejme reagovať aj členovia vlády. Takže navrhujem, aby sme podľa príslušného ustanovenia ústavy zaviazali členov vlády, aby poobede pri prerokúvaní tohto boli prítomní. Žiadam o tom hlasovať, pán podpredseda.

Podpredseda NR SR M. Andel:

Ďakujem. Prosím, prezentujme sa a zároveň hlasujme o návrhu pána poslanca Ftáčnika.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 108 poslancov.
Za návrh hlasovalo 50 poslancov.
Proti návrhu hlasovali 2 poslanci.
Hlasovania sa zdržalo 54 poslancov.
Nehlasovali 2 poslanci.

Konštatujem, že návrh pána poslanca Ftáčnika nebol prijatý.

Dámy a páni, vyhlasujem obedňajšiu prestávku. V rokovaní budeme pokračovať o 14.00 hodine.

(Po prestávke.)

Podpredseda NR SR M. Andel:

Vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

budeme pokračovať d r u h ý m bodom programu, ktorým je

správa o výsledkoch kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky za rok 1995.

Dámy a páni, podľa § 5 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky číslo 39/1993 Z. z. o Najvyššom kontrolnom úrade Slovenskej republiky Najvyšší kontrolný úrad predkladá Národnej rade Slovenskej republiky najmenej raz do roka správu o výsledkoch kontrolnej činnosti. Správu ste dostali ako tlač 392. Rozdanú máte aj spoločnú správu o výsledkoch jej prerokovania vo výboroch Národnej rady spolu s návrhom uznesenia ako tlač číslo 392a.

Správu uvedie predseda Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky pán Štefan Balejík. Prosím pána predsedu, aby sa ujal slova.

Predseda Najvyššieho kontrolného úradu SR Š. Balejík:

Vážený pán predsedajúci,
vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

všetko podstatné o výsledkoch kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky za uplynulý kalendárny rok je uvedené v priloženej správe. Napriek tomu dovoľte konštatovať, že úcta k zákonu nevypovedá iba o úrovni právneho vedomia, ale aj o vzťahu k hospodáreniu s majetkom štátu. Uplatňujúc poznanie z kontrolných protokolov, mám dostatok dôvodov vyjadriť presvedčenie, že ani jedno, ani druhé nemá očakávanú či dostatočnú úroveň. Výsledky tých 103 kontrol vo viac ako 200 subjektoch totiž ukázali, že proces hospodárenia s rozpočtovými prostriedkami a majetkom štátu bol aj v roku 1995 sprevádzaný množstvom nedostatkov, ktoré by sa pri vyššom právnom vedomí štátnych úradníkov a manažérov vôbec nemuseli vyskytovať.

Zo súborných štatistík Najvyššieho kontrolného úradu vyplýva, že bolo zistených takmer 500 porušení 33 zákonov, jednej vyhlášky a troch nariadení vlády. Napríklad zo zákona číslo 263/1993 Z. z. o verejnom obstarávaní tovarov, služieb a verejných prác v znení neskorších predpisov bolo zistených 116 prípadov jeho porušenia. Ďalej bolo zistených 99 prípadov porušenia vyhlášky ministerstva financií číslo 638/1992 Zb. o hospodárení rozpočtových a príspevkových organizácií, 55 porušení zákona číslo 563/1991 Zb. o účtovníctve, 54-krát bol porušený zákon Národnej rady Slovenskej republiky číslo 567/1992 Zb. o rozpočtových pravidlách Slo-

venskej republiky v znení neskorších predpisov, ďalej bolo 38 prípadov porušenia zákona číslo 116/1990 Zb. o nájme a prenájme nebytových priestorov. Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky zistil 30 prípadov porušenia zákona Národnej rady Slovenskej republiky číslo 278/1993 Z. z. o správe majetku štátu, 15 porušení zákona číslo 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby v znení neskorších predpisov atď. atď. Finančný dosah bol približne 550 miliónov korún. Nemalá to čiastka, najmä ak túto stratu vyčíslime vo sfére, kde by rešpektovanie zákona a úcta k nemu mali byť nielen otázkou kompetentnosti, kvalifikovanosti, ale dovoľte mi povedať - aj otázkou cti, ústrednými orgánmi štátnej správy počnúc a končiac všade tam, kde sa disponuje čo len s jednou-jedinou slovenskou korunou štátneho majetku alebo štátneho rozpočtu. Spomínané porušenia predpisov boli zistené aj priamo na úrovni ministerstiev, teda správcov kapitol štátneho rozpočtu, kde sa predpokladá i očakáva maximálna miera odbornosti a vysokého právneho vedomia zodpovedných pracovníkov.

Očakávania sa však nenapĺňajú. A práve preto, ale aj vo svetle uvedených nedostatkov sa potvrdzuje aktuálnosť ba až naliehavosť realizácie projektu štátnej pokladnice, ktorej pravidlá a rigorózna potreba ich uplatňovania by mali zabezpečiť oveľa vyššiu úroveň najmä rozpočtovej disciplíny prostredníctvom vyššej miery osobnej zodpovednosti, než je to dosiaľ, v rámci súčasného právneho poriadku. Nedostatky kvantifikované počtom porušení zákona majú totiž vo výslednici svoju prozaickú podobu, povedal by som, svoj ľudský rozmer - aspoň trochu zľaviť z nárokov, aspoň trochu privrieť oko, aspoň trochu sa priživiť.

A výsledok? Veď to poznáme. Raz nie je v poriadku inventarizácia majetku, inokedy sa zase benevolentne neuplatní sankcia za spôsobenú škodu. Tu nedôslednosť znamená nehospodárne čerpanie rozpočtových prostriedkov, tam si zase čino-

rodý štátny úradník zo štátnych prostriedkov zreparuje privátny byt atď. Zavše sa nevenuje dostatočná pozornosť vymáhaniu pohľadávok štátu, inokedy sa zase pokojne uhradia práce v cenách oveľa vyšších, než bolo dohodnuté v zmluve, vzápätí sa investuje do stratovej akcie, a to všetko ľahko, akoby bez zodpovednosti, ale s nadbytkom smutne známeho vedomia, že z cudzieho krv netečie. A za to cudzie sa v prítomnosti vari oveľa väčšmi ako kedykoľvek inokedy ráta, pravdaže, to štátne. Bezstarostne, a otázkou ostáva, či aj beztrestne.

V prílohe číslo 2 predloženej správy si, vážené pani poslankyne a páni poslanci, môžete všimnúť prehľad oznámení Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky orgánom činným v trestnom konaní. Možno by ste rovnako ako ja radi vedeli čosi o priebehu a výsledkoch vyšetrovania, čosi o vine a treste. Zatiaľ sa musíme uspokojiť iba s tým, že to - až na bod číslo 5 - orgány činné v trestnom konaní skúmajú. Toto tvrdenie nechápte, prosím, ako kritiku, ale len a len ako konštatovanie daného stavu, že u nás je trestné konanie z rôznych príčin veľmi zdĺhavé. Zdĺhavá však, verte mi, nie je snaha niektorých štátnych manažérov obohatiť sa na úkor štátu. Napokon správa túto informáciu obsahuje.

Ale to už hovoríme o osobitnej kapitole problémov, ktoré vyplývajú z nedostatkov sprevádzajúcich proces transformácie najmä v štátnej podnikovej sfére, kde okrem porušení ustanovení príslušných predpisov nachádzame tiež množstvo rôznych špekulatívnych aktivít na úkor majetku štátu a záujmov daňových poplatníkov. Na ilustráciu sme v tejto súvislosti uviedli v správe niektoré konkrétne prípady kontrolných zistení v štátnych podnikoch. Spomeniem Podpolianske strojárne Detva, Pozemné stavby Banská Bystrica, Štátne kúpele Piešťany atď. Tu už nešlo o benevolenciu či lacný prístup pri uplatňovaní predpisov. Tu išlo o sústredený záujem zmocniť sa štátneho majetku cieľavedomým konaním a jeho

pretransformovanie cez spoločnosť s ručením obmedzeným do súkromných rúk. Zákon o štátnom podniku, Zákonník práce, manažérske zmluvy a ďalšie právne normy ako keby ani neexistovali. Musím však uviesť, že aj tu totálne zlyhala vnútorná kontrola a dohľad nad hospodárením s majetkom štátu. Žiaľ, tento stav pretrváva.

Dovoľte mi uviesť jeden príklad za všetky, hoci je z tých, ktoré sme explicitne v správe neuviedli. Je to Zdroj, štátny podnik, Banská Bystrica a jeho bývalé závody. Najvyšší kontrolný úrad v tomto štátnom podniku odhalil tiež - opätovne mi prepáčte trochu expresívnejší výraz - nehorázne nedostatky. Také, čo vonkoncom nemohli vzniknúť z nedbalosti alebo z nevedomosti, ale jednoznačne ako cieľavedomé zmocnenie sa majetku štátu, a to bezplatne a za peniaze štátu. Prvý starostlivo pripravený krok: neprehľadná organizačná štruktúra, ktorá zastierala šafárenie, skrátka loviť v mútnych vodách. Podnikový riaditeľ a s ním riaditelia odštepných závodov úplne v rozpore s manažérskymi zmluvami, ale najmä s § 75 Zákonníka práce, veselo podnikali v súkromných obchodných spoločnostiach, ktoré si na tento účel zriadili. Pritom spomínaný paragraf úplne nedvojzmyselne hovorí, že vedúci organizácie a vedúci pracovníci v jeho priamej riadiacej pôsobnosti popri svojom zamestnaní nesmú vykonávať zárobkovú činnosť, ktorá je zhodná s predmetom činnosti organizácie, v ktorej sú zamestnaní.

Pravdaže, ak sa poruší jeden paragraf, porušiť ďalšie, a to ktoréhokoľvek zákona, nebýva u takýchto tiežpodnikateľov žiaden problém. Výsledok? Rozkráda sa vo veľkom. Štátny majetok sa stráca doslova pred očami, doslova tečie do tých privátnych spoločností s ručením obmedzeným, ktoré ako keby huby po daždi vzišli z najbližšieho príbuzenského okolia činovníkov spomínaných a ďalších štátnych podnikov. Všetky mali spoločnú vlastnosť: prisali sa na finančné toky štátneho podniku, aby ho zbavili použiteľného majetku ešte skôr,

ako sa bude privatizovať. A je akosi úplne v zhode s nemorálnou filozofiou týchto štátno-privátnych tiežpodnikateľov, že sa tak deje často za tichej účasti zástupcov zakladateľa v dozorných radách. Kalkulácia tu býva jednoduchá: za podnikateľské neúspechy sa nezatvára. A kým sa príde na podfuky, ak sa vôbec na ne príde, podnik je v likvidácii. Jeho pasíva však prevažujú nad aktívami. A žiaľ, pričasto sa stáva likvidátorom podniku ten, kto spôsobil jeho krach. Musím uviesť, že tento fenomén pôsobí, až na malé výnimky, takmer vo všetkých štátnych podnikoch, ktoré existujú, síce v rôznych podobách, ale s rovnakým cieľom.

Poznanie sústredené v protokoloch a správach Najvyššieho kontrolného úradu má, milé pani poslankyne a vážení páni poslanci, aj takúto podobu, o akej som sa tu zmienil.

Ak analyzujem jestvujúci stav použitých finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu, stav hospodárenia, nakladania s majetkom štátu a jeho právami, jednoznačne musím povedať, že nie zákony a pravidlá sú zlé, ale naopak, pretrváva nedostatočné právne vedomie rešpektovať právne normy a predpisy. Za ich porušovanie sa nevyvodzujú dostatočné personálne závery. Ani vymáhanie spôsobených škôd, či už priamo, alebo súdnou cestou, nie je dostatočné. A keďže sa nedoceňuje, a teda ani nepreferuje vnútorná kontrolná činnosť, absentuje aj výchovne pôsobiaca prevencia.

Popri uvedených výhradách však musím jedným slovom povedať to, že plnenie opatrení ako dôsledok kontrolných akcií Najvyššieho kontrolného úradu býva zväčša dôsledné, a teda pozitívne. Nedostatky sa odstránia, čo v nejednom prípade znamená priamy prínos do štátnej kasy.

Ako príklad uvediem úspešne zvládnutie opatrení riaditeľmi tých daňových a colných úradov, kde malo plnenie opatrení doslova rukolapný efekt. Po upozornení na nedodržanie

splátkového kalendára počas kontroly Najvyššieho kontrolného úradu bol na Colnom úrade v Nitre deklarantom zaplatený dlh vo výške 109 miliónov korún v priebehu troch dní. Celkový colný dlh v roku 1990 bol znížený o vyše 660 miliónov. Na dožiadanie bola vykonaná kontrola daňových subjektov v novozámockom daňovom úrade, po ktorej bola daňovému subjektu vyrubená daň v sume vyššej ako 10 miliónov korún.

V Liptovskom Mikuláši daňový úrad dodatočne vyrubil takmer 3 milióny korún.

Na Daňovom úrade v Martine Najvyšší kontrolný úrad zistil, že súkromnému podnikateľovi bol vrátený nadmerný odpočet dane z pridanej hodnoty z neodvedenej dane vo výške 12,2 milióna korún. V uvedenom prípade Najvyšší kontrolný úrad informoval finančnú políciu v Žiline, ktorá tento prípad doriešila.

Na základe zistení Najvyššieho kontrolného úradu ministerstvo financií prijalo celý rad legislatívnych opatrení v oblasti daní, ciel, lotérií, kasín a iných hier, ktoré bude čoskoro prerokúvať aj Národná rada Slovenskej republiky. Teda kontrolný proces má aj svoje kladné stránky.

Vážený pán predsedajúci,
vážené panie poslankyne,
vážení páni poslanci,

Najvyšší kontrolný úrad vzal do úvahy pripomienky a návrhy poslancov vznesené pri prerokúvaní správy o kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu za rok 1994 a rozhodol v záujme pravidelnej informovanosti o kontrolných zisteniach predkladať priebežné správy z kontrolných akcií rozpočtovému výboru Národnej rady a ostatným parlamentným výborom, ktorých sa príslušná kapitola štátneho rozpočtu, resp. jej podriadená zložka dotýka. Myslím si, že toto opatrenie

pomôže lepšej časovej informovanosti v práci výborov a poslancov Národnej rady. Teda nečakať až na výročnú správu o činnosti, ako to vyplýva z § 13 ods. 1 písm. b) zákona 39/1993 Z. z. o Najvyššom kontrolnom úrade. Sú, pravdaže, možné aj ďalšie aktivity, ako ich poznáme z činnosti iných najvyšších kontrolných inštitúcií, napríklad Spojených štátov, kde intelektuálny a odborný potenciál špičkových kontrolných ustanovizní bežne využíva kongres a senát v prevencii pri expertízach a podobných akciách. V tomto smere očakávam, že sa naša spolupráca s Národnou radou Slovenskej republiky bude naďalej prehlbovať v záujme jej potrieb.

Pri tejto príležitosti mi dovoľte, prosím, pripomenúť poznatok, s ktorým sa stretávame u našich zahraničných partnerov v súvislosti s nezávislosťou Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky. Táto je deklarovaná Ústavou Slovenskej republiky, ako aj zákonom číslo 39/1993 Z. z. o Najvyššom kontrolnom úrade. Aby sa naplnila preambula zákona o nezávislosti Najvyššieho kontrolného úradu aj v oblasti financovania, žiada sa, aby kapitolu rozpočtu Najvyššieho kontrolného úradu v budúcnosti schvaľovala Národná rada, tak ako to bolo pri schvaľovaní rozpočtu na rok 1996.

Dovoľte, aby som vás v závere svojho vystúpenia ubezpečil, že Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky bude aj naďalej dôsledne a nezávisle vykonávať svoju ústavou a zákonom stanovenú pôsobnosť s cieľom napomáhať efektívne využívať majetok a prostriedky štátu v oblasti hospodárenia a správy štátu. Najvyšší kontrolný úrad je v tejto súvislosti pripravený na hľadanie tých najúčinnejších foriem spolupráce s Národnou radou.

Ďakujem vám za pozornosť.
(Potlesk.)

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Teraz prosím spoločnú spravodajkyňu výborov pani poslankyňu Teréziu Chlebovú, aby podala správu o výsledkoch prerokovania správy vo výboroch.

Poslankyňa T. Chlebová:

Vážený pán predseda Národnej rady,
vážený pán podpredseda vlády,
vážené kolegyne, kolegovia,
ctení hostia,

dovoľte mi, aby som vás oboznámila so spoločnou správou výborov Národnej rady Slovenskej republiky, okrem Mandátového a imunitného výboru Národnej rady Slovenskej republiky a Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií štátnych funkcionárov, o výsledku prerokovania správy o výsledkoch kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky za rok 1995.

Predseda Národnej rady Slovenskej republiky svojím rozhodnutím číslo 916 z 11. apríla 1996 pridelil správu o výsledkoch kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu v Slovenskej republike za rok 1995 na prerokovanie všetkým výborom Národnej rady Slovenskej republiky okrem Mandátového a imunitného výboru Národnej rady Slovenskej republiky a Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií štátnych funkcionárov, v termíne do 9. mája 1996. Zároveň poveril Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre financie, rozpočet a menu, aby pripravil správu o výsledkoch prerokovania materiálu vo výboroch a návrh na uznesenie Národnej rady Slovenskej republiky.

Všetky výbory, ktorým bola správa pridelená, ju prerokovali v určenom termíne s týmito výsledkami:

1. Správu vzali na vedomie všetky výbory, ktoré o nej rokovali. Zároveň odporučili Národnej rade Slovenskej republiky, aby predloženú správu taktiež vzala na vedomie.

2. Pri hodnotení správy Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre životné prostredie a ochranu prírody konštatoval, že správa nevenuje dostatočnú pozornosť rozboru príčin zistených nedostatkov a efektívnosti prijatých opatrení.

3. V prijatých uzneseniach výbory uplatnili niektoré odporúčania. Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre obranu a bezpečnosť odporučil ministrovi financií Slovenskej republiky zrušiť tie organizácie, ktoré z prevádzkovania kasín, lotérií, stávkových hier, hracích automatov za rok 1996 nevykážu optimálny zisk pre štátny rozpočet. Zahraničný výbor Národnej rady Slovenskej republiky odporučil, aby štátne orgány na ďalšej schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky predložili poslancom informácie o riešení výsledkov kontrol Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky, najmä tých, ktoré boli postúpené orgánom činným v trestnom konaní.

4. Výbory vzniesli na svojich rokovaniach tiež nasledujúce požiadavky:

Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre zdravotníctvo a sociálne veci požiadal ministra vnútra Slovenskej republiky, aby informoval výbor o konkrétnych vykonaných krokoch vo veci zdĺhavých prešetrovaní nálezov Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky, ktoré nie sú riešené dlhší čas. Ide o oznámenie Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky podané orgánom Policajného zboru Slovenskej republiky, ktoré sú uvedené v predloženej správe v prílohe číslo 2.

Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre obranu a bezpečnosť požiadal Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky, aby venoval zvýšenú pozornosť kontrole organizácií, ktoré prevádzkujú kasína, stávkové hry, hracie automaty, výsledkom ich hospodárenia a prínosu pre štátny rozpočet.

Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre životné prostredie a ochranu prírody požiadal ministra životného prostredia Slovenskej republiky, aby predložil výboru písomné stanovisko k výsledkom kontroly Najvyššieho kontrolného úradu v rezorte ministerstva životného prostredia, uvedené v správe o výsledkoch kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky za rok 1995 v termíne do 15. mája 1996.

Vážený pán predseda, prosím, aby ste po uvedenej správe otvorili rozpravu.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pekne, pani spravodajkyňa.

Vážené pani poslankyne, páni poslanci, otváram rozpravu k tomu bodu programu s konštatovaním, že mám sedem písomných prihlášok do rozpravy. Ako prvého mám tu pána poslanca Čarnogurského, ale medzitým, keď som prišiel, bola na stole prihláška pána poslanca Ftáčnika, takže neviem, kto sa prihlásil prvý. *(Poznámka z pléna.)* Mne je to úplne jedno, tak pani poslankyňa Ďurišinová. Ja to očíslujem tak, ako to mám teraz, takže pani poslankyňa Ďurišinová bude prvá, nech sa páči. Pán poslanec Čarnogurský bude druhý, pán poslanec Csáky bude tretí, pán poslanec Fogaš štvrtý, pani poslankyňa Schmögnerová piata, pán poslanec Šagát šiesty, pán poslanec Filkus siedmy a pán poslanec Ftáčnik bude ôsmy. Pán poslanec Sopko bude deviaty.

Poslankyňa M. Ďurišinová:

Ďakujem pekne.

Vážené kolegyne,
vážení kolegovia,
vážený pán predseda Najvyššieho kontrolného úradu,

pri študovaní správy o výsledkoch kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky za rok 1995 ma zaujalo viacero nálezov a výsledkov kontroly. Veľmi často sa tu objavuje porušovanie predpisov o účtovníctve, inventarizácii a evidencii majetku štátu, nedôvodné dodržiavanie predpisov o verejnom obstarávaní a neuplatňovanie sankcií voči zodpovedným pracovníkom za porušovanie predpisov, tak ako to vo svojom úvodnom vstupe konštatoval sám predseda Najvyššieho kontrolného úradu.

Osobitne ma zaujala pasáž, ktorá sa venuje výsledku kontroly v akciových spoločnostiach Športniké, Tipos a CAS-LOT. Mimochodom, o výsledku kontroly v akciovej spoločnosti Tipos nie je v správe ani čiaročka. Bola by som rada, keby pán predseda Najvyššieho kontrolného úradu potom povedal, ako to tam vyzeralo pri kontrole, či bolo všetko v poriadku.

V správe sa sucho konštatuje, dovolím si citovať: "Pri kontrole boli zistené nedostatky systémového charakteru v rozhodovaní Ministerstva financií Slovenskej republiky o založení akciovej spoločnosti Športniké, ako aj o zrušení číselných hier prevádzkovaných akciovou spoločnosťou Tipos, ktoré sa negatívne prejavili na výťažkoch z prevádzkovania číselných lotérií. Tieto poklesli v roku 1994 oproti roku 1993 o 113 850 tisíc Sk. Športniké, akciová spoločnosť, za viac ako rok činnosti od svojho vzniku nezabezpečila štátu žiadne zdroje na financovanie telovýchovy a športu, ani príjmy štátneho rozpočtu vo forme dividend, naopak, vykázala

stratu. Z tohto dôvodu vynaloženie prostriedkov štátu v sume 10 miliónov Sk ako vkladu do základného imania Športniké, akciovej spoločnosti, bolo neúčelné. Ministerstvo financií v priebehu kontroly Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky prijalo opatrenie na likvidáciu akciovej spoločnosti Športniké."

Toľko strohé konštatovanie, že nekompetentnými a nesystémovými rozhodnutiami ministerstva financií vznikla športu a telesnej kultúre za posledné 3 roky niekoľko stomiliónová strata, pretože v § 5 zákona číslo 264/1993 Z. z. o Štátnom fonde telesnej kultúry sa hovorí, že hlavným zdrojom príjmov tohto fondu sú výnosy z lotérií, stávok a iných podobných hier.

Určite si, vážené kolegyne a kolegovia, spomeniete, keď sa nám spoločne podarilo pri schvaľovaní rozpočtu na tento rok presadiť požiadavku, aby na účely štátnej reprezentácie mládeže a športu bolo navŕšené 100 miliónov korún, ale aj táto schválená suma zďaleka nepokrýva odôvodnené požiadavky športu a slovenskej reprezentácie. Ba čo viac, osoby, podotýkam, zodpovedné osoby za tieto nekompetentné rozhodnutia naďalej zotrvávajú na svojich miestach, ba v niektorých prípadoch výrazne postúpili v rebríčku popularity Ministerstva financií Slovenskej republiky, ako je to aj v prípade štátneho tajomníka tohto ministerstva pána Jozefa Magulu.

V čase, keď sa rozhodovalo o protiprávnom založení akciovej spoločnosti Športniké, o porušení zákona rozhodol aj Najvyšší súd Slovenskej republiky a Generálna prokuratúra, pán Jozef Magula bol vrchným riaditeľom sekcie finančnej a ekonomickej politiky. Jeho podpis figuruje pod viacerými odpoveďami na listy, ktoré upozorňovali na nekontrolovateľný trh s povoleniami na prevádzkovanie a vznik nových stávkových spoločností, okamžitých lotérií, hier Bingo a výherných prístrojov. Z jedného takéhoto listu zo dňa 19. 5. 1994 si

dovolím citovať. Tento list bol adresovaný akciovej spoločnosti Športka.

Pán Jozef Magula píše: "Čo sa týka Vášho názoru, že hry, ktoré chce Športniké, akciová spoločnosť, hrať, nedávajú záruku ďalšej existencie zberní telovýchovných jednôt a klubov, považujeme ho za tendenčný, nemajúci žiadne racionálne odôvodnenie. Sme toho názoru, že hry, ktoré pripravuje Športniké, akciová spoločnosť, sú pre stávkujúcich atraktívnejšie a zabezpečujú väčší výťažok pre šport." Takto to posúdila aj dosť zvláštna výberová komisia. To si už dovolím citovať seba. Ďalej pokračuje: "K organizovaniu petície za zachovanie Športky, Sazky, 5 zo 40, Mates a Šanca uvádzame len toľko, že je to Vašou vecou. Pokladáme to však za pokus o vytváranie nátlaku na vládu, aby ste presadili svoje záujmy, a nie záujmy širokej športovej verejnosti". Toľko Jozef Magula.

Takto si pán štátny tajomník predstavuje reprezentovať záujmy širokej športovej verejnosti. Myslím, že ak žijeme v právnom štáte, nestačí iba zrušiť stratovú spoločnosť, ale je nutné vyvodiť aj určitú personálnu zodpovednosť. Preto sa pýtam pána Magulu, či necíti morálnu zodpovednosť za stav, ktorý v telovýchove nastal.

Najvyšší kontrolný úrad v prvej etape kontroly zohral veľmi kladnú úlohu, ale opatrenia na odstránenie nedostatkov a podvodov neboli zo strany Ministerstva financií Slovenskej republiky dotiahnuté do konca. Najvyšší kontrolný úrad ani netrval na splnení uvedených opatrení, prípadne neinformoval vládu o neporiadku na ministerstve financií v oblasti lotérií. Mrzí ma, že Najvyšší kontrolný úrad na základe výsledkov kontroly nezastavil jednu z najväčších korupčných afér v histórii Slovenskej republiky. Iba tým, že sa zastavili hry Športky, prišiel Štátny fond telesnej kultúry o 70 až 80 miliónov Sk. Akciová spoločnosť Športniké zo štátnych fi-

nancií preinvestovala na zastaranú techniku niekoľko desiatok miliónov korún, pričom ju nakúpila za ceny výrazne nadhodnotené. Športniké má niekoľko desiatok miliónov dlhov a zo 190 miliónov tržieb neodviedla do Štátneho fondu telesnej kultúry ani korunu a, samozrejme, nezaplatí ani správny poplatok v hodnote 10 % z tržieb. Samozrejme, štátne prostriedky 10 miliónov korún, ktoré tam boli vložené, takisto asi nikto nikdy neuvidí.

Tým, že ministerstvo financií odkúpilo 30 % podielu akcií spoločnosti s ručením obmedzeným Niké, prevzalo všetky záväzky a dlhy, ktoré táto spoločnosť vyrobila. Neporiadky na ministerstve financií v oblasti lotérií pretrvávajú a slúžia na obohacovanie úzkeho okruhu ľudí. Tak to bolo aj v prípadoch zrušenia hry Sazka. Mimochodom, sme v Európe jediná krajina, ktorá nemá takúto hru, a môže to ovplyvniť aj účasť našich futbalových klubov v európskych súťažiach. Bolo to takisto aj v prípade akciovej spoločnosti CAS-LOT, či v oblasti okamžitej lotérie, kde bola zistená nehospodárnosť pri prevádzkovaní.

Na záver mi dovoľte parafrázovať jedného českého klasika v súvislosti s nedávnymi oslavami prvého mája. Tento citát znie: "První máj, druhý nemáj". Ten druhý je v tomto prípade slovenský šport a štátna pokladnica.

Ďakujem.
(Potlesk.)

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Fogaš stiahol svoju prihlášku do rozpravy, takže vystúpi pán poslanec Čarnogurský.

Poslanec J. Čarnogurský:

Vážený pán predseda,
vážené kolegyne, kolegovia,

zákon číslo 39/1993 Z. z. o Najvyššom kontrolnom úrade kladie Najvyššiemu kontrolnému úradu za úlohu kontrolu hospodárenia s prostriedkami štátneho rozpočtu republiky, s inými majetkovými aktívami a pasívami republiky, vymáhania daní, odvodov a podobne, atď. atď. Jedným slovom, zákon kladie Najvyššiemu kontrolnému úradu za úlohu celkovú kontrolu hospodárenia so štátnymi prostriedkami republiky, a to znamená, že od správy predsedu Najvyššieho kontrolného úradu predkladanej parlamentu sa očakáva, že táto správa bude obsahovať celkový, viac alebo menej systematický pohľad na hospodárenie s prostriedkami štátu, upozorní na nedostatky zistené pri kontrolnej činnosti, dajme tomu spomenie najzávažnejšie negatívne, či možno aj pozitívne. Jednoducho, že poskytne takýto celkový pohľad na hospodárenie aj z hľadiska kontroly.

Keď posudzujeme predloženú správu z hľadiska týchto úloh, ktoré zákon Najvyššiemu kontrolnému úradu ukladá, musím konštatovať, že správa týmto požiadavkám zákona nezodpovedá. Správa im nezodpovedá preto, že nepodáva systematický komplexný pohľad na hospodárenie so štátnymi prostriedkami. Správa sa vyčerpáva v abstraktných vymedzeniach nedostatkov, ktoré Najvyšší kontrolný úrad zistil v jednotlivých rezortoch, na ministerstvách, prípadne v iných organizáciách, bez toho, aby tieto nedostatky nejakým spôsobom systematicky zaradil. Taktiež konkrétne zistené prípady nedostatkov uvádza vlastne len ako ilustráciu, ako príklady, ktoré, prosím, keď tento príklad platí, iný príklad nemusí platiť a podobne. Uvediem tu len niekoľko citátov z tejto správy na potvrdenie tohto svojho úvodného konštatovania.

Musím povedať, že v tejto správe sa najčastejšie používajú slovné zvraty "najmä", "najčastejšie sa vyskytujúci", "predovšetkým", "a podobne", čiže nejde o nejaké vyčerpávajúce postihnutie čo aj len čiastkového javu, kontrolovaného či negatívneho, ale len o vytrhnutý príklad ilustrácie z kontrolovanej oblasti. Tak napríklad na strane 7 pri správe o kontrole ministerstva vnútra sa píše: "Jedným z najčastejšie sa vyskytujúcich nedostatkov v rámci uvedených kontrol bolo nedodržiavanie ustanovení zákona o verejnom obstarávaní. Išlo predovšetkým o zabezpečovanie tovarov, prác a služieb formou priameho zadania..." atď. a nasleduje "napríklad kontrola účelnosti organizácie Automobilové opravovne Bratislava ukázala..." atď.

"Tematická kontrola hospodárnosti použitia rozpočtových prostriedkov v sekcii civilnej ochrany ministerstva vnútra ukázala nedostatočnú starostlivosť o technický stav hmotného investičného majetku, ktorá však bola limitovaná nedostatočným objemom vyčlenených finančných zdrojov. Napríklad nedodržanie termínov odovzdania staveniska investičnej akcie Kuchynsko-jedálenský blok, Humenné. Rezervy boli zistené aj v možnostiach zvýšenia príjmovej časti rozpočtu."

"V rezorte ministerstva životného prostredia sa kontrolou zistili nedostatky najmä v oblasti verejného obstarávania, nakladania s majetkom štátu a čerpania prostriedkov Štátneho fondu životného prostredia."

Ďalej: "Kontrolou bolo zistené, že napríklad Surmex, spol. s r. o., so sídlom vo Svidníku použila prostriedky fondu neúčelovo. To je v rozpore s § 5 ods. 5 zákona 128/1991 Zb."

Ministerstvo pre správu a privatizáciu národného majetku: "Výsledky ďalších kontrol poukázali na rad nedostatkov vyplývajúcich z porušovania všeobecne záväzných právnych

predpisov najmä v oblasti použitia prostriedkov osobitného účtu a v oblasti vypracúvania a vyhodnocovania privatizačných projektov, napríklad v rozpore s § 16..." atď.

Takýmto spôsobom by som mohol pokračovať ďalej a nakoniec nemusím pokračovať, pretože správu máte pred sebou a môžete sa presvedčiť, že naozaj tieto príklady, ktoré som viac-menej náhodne vybral zo správy, sú typickými príkladmi a že celá správa je písaná takýmto štýlom, to znamená, že nedáva komplexný obraz o činnosti Najvyššieho kontrolného úradu a najmä nedáva komplexný obraz o používaní štátneho majetku z hľadiska kontroly.

Správa má však aj vecné nedostatky. V časti III.1 v značnom počte prípadov podáva iba informáciu o tom, kde bola kontrola vykonaná, resp. predmet kontroly, ale bez konkretizácie kontrolných zistení so zreteľom na ich vecnosť, výstižnosť a zrozumiteľnosť vo vzťahu k právnym predpisom ako kritériám žiaduceho stavu.

Na strane 11 v poslednom odseku nie je uvedené, v čom boli porušené smernice ministerstva pôdohospodárstva na poskytovanie dotácií v poľnohospodársko-potravinárskom komplexe. Na strane 12 v druhom odseku je kritizovaný Agrokomplex Nitra, že porušil štyri zákony, avšak nie je uvedené, v čom ich porušil.

Na strane 18, kde sa píše o ministerstve zdravotníctva, sa v predposlednom odseku uvádza, že ministerstvo zdravotníctva porušilo štyri rôzne zákony, ale tiež nie je uvedené v čom.

Na strane 22 je uvedené, že boli zistené nedostatky väčšieho charakteru najmä v kapitole Kancelária prezidenta republiky, ale nie je uvedený ani jeden predpis, ktorý by bol v súvislosti so zistenými nedostatkami porušený.

Na strane 23 vo štvrtom odseku chýbajú k bombastickým tvrdeniam číselné údaje, napríklad o krátení tržieb, o zatajovaní príjmov, neplnení daňových povinností a podobne.

Správa má nedostatky svedčiace o nerešpektovaní niektorých ustanovení zákona o Najvyššom kontrolnom úrade.

Na strane 19 - Fakultná nemocnica Louisa Pasteura Košice - je konštatované kontrolné zistenie Najvyššieho kontrolného úradu z júla 1995, podľa ktorého boli tejto nemocnici v decembri 1993 poskytnuté prostriedky zo štátneho rozpočtu na likvidáciu infekčnej hepatitídy, ale časť nepoužitých prostriedkov (6,2 milióna korún) nebolo zúčtovaných so štátnym rozpočtom. Tento stav svedčí o neznalosti predpisov zo strany vedenia Najvyššieho kontrolného úradu, pretože takéto zistenie sa nemá riešiť až na pôde Národnej rady v máji 1996, ale predseda Najvyššieho kontrolného úradu to mal riešiť buď v stanovisku Najvyššieho kontrolného úradu k návrhu štátneho záverečného účtu, alebo tiež formou oznámenia ministerstvu zdravotníctva, a to podľa § 20 ods. 1 zákona o Najvyššom kontrolnom úrade.

Na strane 28 - Podpolianske strojárne Detva - je za poslednou odrážkou uvedených osem prípadov nehospodárneho nakladania s majetkom štátneho podniku, ktoré však nebolo možné, podľa predkladateľa tejto správy, kvalifikovať ako porušenie zákona číslo 111/1990 Zb. o štátnom podniku. Otázka preto znie, podľa čoho to teda Najvyšší kontrolný úrad kvalifikoval ako nehospodárne nakladanie s majetkom štátneho podniku.

Uvedené vybrané príklady svedčia o neodbornej a kontrolne nespôsobilej vyjadrovacej schopnosti, ale najmä o nerešpektovaní § 3 zákona o Najvyššom kontrolnom úrade.

Na strane 30 je v predposlednom odseku uvedené, že vo všetkých prípadoch boli protokoly o výsledku kontroly prerokované v súlade s § 15 ods. 1, ale tam uvedené ustanovenie 15 ods. 1 písm. c) nemá nič spoločné s prerokovaním protokolu, ale stanovuje vecný obsah vypracovania protokolu o výsledku kontroly.

Niektoré zásadné nedostatky tejto správy: správa je v niektorých prípadoch poznačená politickou, resp. osobnou zaujatosťou funkcionárov Najvyššieho kontrolného úradu voči niektorým osobám v štátnych orgánoch alebo v štátnych podnikoch. Dôkazom toho sú nielen programované kontroly v týchto subjektoch, ale aj zoširoka rozoberané tzv. kontrolné zistenia v tejto správe so zveličovaním nedostatkov slovami, ktoré nie sú podložené porušením všeobecne záväzných právnych predpisov.

Na strane 22 v druhom odseku správa hovorí o nedostatkoch väčšieho rozsahu zistených v Kancelárii prezidenta Slovenskej republiky, ale nie je uvedený ani jeden predpis, ktorý mal byť porušený vo väzbe na konštatované nedostatky. Naproti tomu na strane 18 správy nie sú použité zveličovacie slová o nedostatkoch väčšieho rozsahu, ale sa len stroho konštatuje, že na ministerstve zdravotníctva boli zistené porušenia zákonov. A hoci išlo o porušenie 4 konkrétnych zákonov, nie je pritom ani uvedené, v čom boli porušené.

Príkladom vyrovnávania si osobných účtov funkcionárov Najvyššieho kontrolného úradu z pozície terajšej moci voči niektorým osobám v štátnych podnikoch je navigácia kontroly do tzv. záujmových subjektov, čo dokumentuje aj najrozsiahlejší a zveličujúci popis v tejto správe o kontrolných zisteniach v týchto dosiaľ ešte nesprivatizovaných subjektoch.

Na stranách 19-21 sú zveličujúcim spôsobom opísané tzv. závažné nedostatky zistené v štátnom podniku Slovenské lie-

čebné kúpele Piešťany. Práve výsledky kontroly v tomto kontrolovanom subjekte sú naširoko rozpísané, akoby pod nátlakom. Pritom celý text je spracovaný nevýstižným, a teda nekvalifikovaným spôsobom, približujúcim skôr procedúru či genézu pri postupe kontroly v uvedenom štátnom podniku, ktorý patrí do protokolu, a nie do správy pre Národnú radu. Tendenčnosť v tomto prípade vyplýva aj z obsahu odseku 5 na strane 21 správy, kde je uvedená bombastická kritika nedostatkov, ale bez uvedenia aspoň jedného predpisu, ktorý by bol porušený.

Podobne sú zoširoka opísané aj nedostatky v štátnom podniku Pozemné stavby Banská Bystrica, kde je doteraz riaditeľom Ing. Bernard Pekár, bývalý nadriadený súčasného predsedu Najvyššieho kontrolného úradu pána Balejíka, vtedy vo funkcii riaditeľa závodu 04 Zvolen, a terajšieho podpredsedu Národnej rady pána Ľuptáka. Na rozdiel od formulácie kontrolných zistení v iných subjektoch, ktoré sú v tejto správe uvedené len stroho, opisované zistenia v tomto štátnom podniku sa zaoberajú hospodárskymi výsledkami podniku v rokoch 1992-1994, porušením Zákonníka práce zo strany riaditeľa, nedôsledným vymáhaním pohľadávok, ale aj rozsiahlym opisom potreby orientovania pôsobnosti na zefektívnenie reprodukčného procesu.

Niektorým ústredným orgánom štátnej správy, napríklad Slovenskej informačnej službe, ministerstvu spravodlivosti, ministerstvu dopravy, pôšt a telekomunikácií, ministerstvu pre správu a privatizáciu národného majetku, úradu vlády a ďalším, sa kontrola Najvyššieho kontrolného úradu doslova vyhýba, i keď podľa zákona o rozpočte a zákona o rozpočtových pravidlách sú ministerstvá a ostatné ústredné orgány správcami svojich rozpočtových kapitol a zodpovedajú za správne hospodárenie s prostriedkami štátneho rozpočtu. Táto skutočnosť svedčí o tom, že najvyšší funkcionári Najvyššieho kontrolného úradu vedome porušujú zásadu o nezávislosti Naj-

vyššieho kontrolného úradu uvedenú v § 1 zákona o Najvyššom kontrolnom úrade, ktorý stanovuje, že Najvyšší kontrolný úrad je štátny orgán a vo svojej kontrolnej činnosti má byť nezávislý tým, že je viazaný len zákonom.

Je dôvodné podozrenie, že z úmyselných dôvodov sa do tejto správy nedostali pôvodné kontrolné zistenia z kontroly v Tlačovej agentúre Slovenskej republiky, ale len tzv. zistenia z opraveného protokolu o výsledkoch kontroly, pričom kontrolné zistenia z vykonanej kontroly v SZPK, kde bol s vedomím predsedu Najvyššieho kontrolného úradu protokol tiež prepracovaný, v tejto správe chýbajú. Pritom, ako je viacerým poslancom Národnej rady známe, problematika vedomého prepracovania zistení uvedených kontrolou s cieľom neodhalenia závažných zistení v uvedených subjektoch bola signalizovaná Najvyššiemu kontrolnému úradu. Výsledkom týchto signálov bolo premiestnenie kontrolórky do inej sekcie, s výstrahou.

V správe je uvedené, že v rámci 103 vykonaných kontrolných akcií bola uskutočnená kontrola v 208 kontrolovaných subjektoch. Ak je tento údaj pravdivý, tak podľa § 15 ods. 1 písm. c) zákona o Najvyššom kontrolnom úrade vypracovali kontrolóri 208 protokolov o výsledku kontroly a predseda Najvyššieho kontrolného úradu bol povinný podľa § 20 ods. 1 uvedeného zákona zabezpečiť oznamovaciu povinnosť príslušným orgánom o zistených nedostatkoch.

Na strane 30 je v poslednom odseku správy uvedené, že v roku 1995 Najvyšší kontrolný úrad uplatnil oznamovaciu povinnosť v zmysle zákona o Najvyššom kontrolnom úrade len v 27 prípadoch. Uvedené skutočnosti svedčia o tom, že predseda Najvyššieho kontrolného úradu a jeho podpredsedovia si neplnia povinnosti ustanovené zákonom o Najvyššom kontrolnom úrade. Z toho, ako aj z ďalších uvedených skutočností vyplýva, že aj touto správou funkcionári Najvyššieho kontrolného

úradu preukázali naplnenie skutkovej podstaty na uplatnenie § 12 ods. 2 písm. c) zákona o Najvyššom kontrolnom úrade, to znamená pochybnosti o správnosti nimi zastávaných funkcií.

Formálne nedostatky sú: v poslednej vete je na druhej strane v správe číselne analyzovaný stav pracovníkov Najvyššieho kontrolného úradu, ale bez uvedenia podstatného údaja, a to počtu výkonných kontrolórov, tých, ktorí sú v protokoloch uvedení s poznámkou "protokol vypracovali", k celkovému počtu pracovníkov Najvyššieho kontrolného úradu v percentuálnom vyjadrení. Podľa overených informácií viac ako jednu tretinu pracovníkov Najvyššieho kontrolného úradu tvorí obslužný personál tohto úradu, hoci hlavnou náplňou činnosti tohto orgánu je výkon kontroly, a nie rozbujnená administratívna činnosť v záujme riešenia zamestnanosti svojich blízkych a koaličných partnerov.

Tak napríklad bola zriadená funkcia tlačového tajomníka Najvyššieho kontrolného úradu, hoci tento vedúci pracovník svoju funkciu v praxi vôbec nevykonáva. Je to bývalý redaktor denníka Slovenská republika. Predseda Najvyššieho kontrolného úradu zriadil funkcie poradcov pre predsedu a podpredsedov, hoci pracovníci Najvyššieho kontrolného úradu viackrát signalizovali, že takéto funkcie sú zbytočné, pretože riaditelia kontrolných sekcií nevykonávajú kontrolnú činnosť. Počas výkonu kontroly ich pracovníkov sú po celý čas so svojimi sekretárkami v úrade, v budove Najvyššieho kontrolného úradu, a teda môžu a majú byť využívaní aj ako bezprostrední poradcovia pre predsedu a podpredsedov Najvyššieho kontrolného úradu.

Zbytočne rozmnožený je aj administratívny aparát vedúcich pracovníkov tzv. obslužných činností na Najvyššom kontrolnom úrade. Napríklad pri zriadení Najvyššieho kontrolného úradu bola vytvorená funkcia riaditeľa sekretariátu Najvyššieho kontrolného úradu, ale z uvedených osobných záujmov

bola zriadená neadekvátna honosná funkcia riaditeľ kancelárie Najvyššieho kontrolného úradu a ďalší vedúci sekretariátu predsedu Najvyššieho kontrolného úradu. Takto prebujnený aparát s vytvorením množstva neopodstatnených vedúcich funkcií v ňom je na úkor stabilizácie preukazne kontrolne spôsobilých pracovníkov Najvyššieho kontrolného úradu a zabezpečenia ich optimálneho počtu na zákonom stanovený obsah a rozsah kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu. Tento stav svedčí o nehospodárnom vynakladaní mzdových prostriedkov zo štátneho rozpočtu práve v Najvyššom kontrolnom úrade.

Na stranách 30 až 33 o medzinárodnej spolupráci sú sebachvalnou reklamou zvýrazňované úspechy z medzinárodnej spolupráce s kontrolnými orgánmi, pričom v zásadných otázkach správa obsahuje falzifikovanie skutočnosti. Totiž dá sa dokázať, že uvádzané semináre, prednášky a stretnutia expertov neboli vôbec zamerané na zjednocovanie metodiky kontrolnej činnosti vrcholných kontrolných orgánov štátov a vzájomnej výmeny skúseností z vlastnej kontrolnej činnosti. Svedčia o tom správy z týchto pracovných stretnutí, z ktorých nevyplývajú žiadne závery na uplatňovanie zjednocovania metodiky kontroly s medzinárodnými kontrolnými orgánmi.

Aj na tzv. odborné stáže v zahraničí, najmä do USA, boli vybraní najmenej kontrolne spôsobilí pracovníci Najvyššieho kontrolného úradu, napríklad len s jednoročnou praxou v kontrole, pričom nešlo o odbornú stáž, len o zdokonaľovanie sa v cudzom jazyku.

Niektoré vybrané argumenty tohto stanoviska k obsahu predmetnej správy Najvyššieho kontrolného úradu poukazujú na to, že funkcionári tohto orgánu nezabezpečujú kontrolnú činnosť v súlade najmä s uvedenými ustanoveniami § 1, 3, 13, 15 a 20 zákona o Najvyššom kontrolnom úrade, takže predmetná správa nedáva objektívny obraz Národnej rade o skutočnom

orientovaní sa kontrolnej činnosti tohto orgánu, kvality spracovania jej výsledkov a využívania kontrolných zistení na zabezpečovanie odstraňovania nedostatkov najmä formou systémových opatrení.

Na druhej strane argumentované chyby a nedostatky v tejto správe tiež dokresľujú neodkladnosť riešenia nekompetentného riadenia tohto orgánu, čo v konečnom dôsledku ide nielen na úkor plnenia požadovanej funkcie tejto kontrolnej inštitúcie, ale aj na úkor neúčelného využívania značnej časti prostriedkov štátneho rozpočtu na jalovú a politicky zneužívanú kontrolu týmto orgánom.

Na záver konštatujem, že úvodný prednes predsedu pána Balejíka na tomto zasadnutí rovnako neodstránil nedostatky, ktoré som spomenul, alebo neobsahoval údaje, ktoré by podľa zákona o Najvyššom kontrolnom úrade takáto správa mala obsahovať. Preto ak pán predseda ukončil svoj prejav vôľou prehlbovať spoluprácu Najvyššieho kontrolného úradu s Národnou radou Slovenskej republiky, konštatujem, že touto správou sa spolupráca medzi týmito dvoma vrcholnými ústavnými orgánmi neprehĺbila.

Na záver navrhujem, aby Národná rada neschválila predloženú správu.

Ďakujem.
(Potlesk.)

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi, len chcem povedať, pán poslanec, že túto správu neschvaľujeme, len ju berieme na vedomie.

S faktickou poznámkou sa hlási pán poslanec Maxon.

Poslanec M. Maxon:

Ďakujem pekne, pán predseda. Z vystúpenia pána poslanca Čarnogurského, napriek tomu, že citoval niektoré pasáže predloženej správy, mám jednoznačne pocit, že tú správu nečítal. A ak ju teda čítal, tak mi je veľmi ľúto, že nepochopil jej celý zmysel a jej orientáciu. Chcel by som ho predovšetkým upozorniť na skutočnosť, že správa bola spracovaná podľa § 5 ods. 3 zákona o Najvyššom kontrolnom úrade.

Vážený pán poslanec Čarnogurský, to, čo ste od správy očakávali, bude predmetom správy k štátnemu záverečnému účtu, bude spracované podľa § 5 ods. 1. Toto som považoval za potrebné zdôrazniť.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pán podpredseda Ľupták.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. Chcel by som reagovať na pána poslanca Čarnogurského. Ako keby tu bol najmúdrejší. Nikto tu nemá rozum, asi len on.

Pán Čarnogurský, uvedomte si jedno, že Bernard Pekár už nie je podnikovým riaditeľom, dávno je odvolaný.

Po prvé: Neviem, kto, kedy vám tú správu písal. A dobre, že ste nenašli ešte môjho starého otca, kde pracoval, keď ešte nachádzate mňa, aj Balejíka nachádzate. Pozreli by sme sa na vás, kde ste pracovali, ako ste chceli robiť a ako vás jeden šofér hodil do blata. Viem aj o tom.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďalej je do rozpravy prihlásený pán poslanec Csáky a pripraví sa pán poslanec Sopko.

Poslanec P. Csáky:

Vážená Národná rada Slovenskej republiky,
vážený pán predseda,

chcel som vystúpiť k predloženej správe o činnosti Najvyššieho kontrolného úradu a chcel som aj ja kritizovať činnosť Najvyššieho kontrolného úradu v rôznych konkrétnych oblastiach. Chcel som kritizovať aj skutočnosť, že Slovenská špecialita - samokontrola vládnej koalície - nie je až taká účinná, ako to niektorí predpokladali, a chcel som poukázať aj na skutočnosť, že zákon o Najvyššom kontrolnom úrade je nedokonalý a neumožňuje Najvyššiemu kontrolnému úradu kontrolovať najväčšiu finančno-ekonomickú transakciu našich čias, konkrétne privatizáciu.

Považoval som správu Najvyššieho kontrolného úradu za nedostatočnú, ale priznám sa, že vystúpenie pána predsedu Najvyššieho kontrolného úradu ma trošku prekvapilo. Mám ten názor, že v jeho ústnej správe, ale samozrejme aj vo vystúpeniach mojich kolegov, odzneli také vážne vyhlásenia, pred ktorými nemôže náš parlament zatvárať oči.

Pán predseda Národnej rady Slovenskej republiky, preto sa obraciam na vás a myslím si, že k týmto vážnym skutočnostiam by sme mali pristúpiť oveľa zodpovednejšie a predovšetkým systémovo. Z toho dôvodu si dovoľujem navrhnúť procedurálny návrh.

Navrhujem, aby dnešná diskusia k tomuto bodu prebehla tak, ako je plánovaná. Navrhujem však, aby nebola dnes ukon-

čená, aby sme dnes neprijali nič nehovoriace uznesenie, ktoré je pripravené. Navrhujem tento bod prerušiť a dokončiť ho na júnovej schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky. Som toho názoru, že tento týždeň by poslanecké kluby mali analyzovať vzniknutú situáciu, a bolo by dobre na budúci týždeň zvolať aj politické grémium k tomuto problému za účasti pána predsedu Najvyššieho kontrolného úradu, kde by sme sa snažili hľadať systémové riešenie vrátane možnej zmeny zákona o Najvyššom kontrolnom úrade.

Dovoľte, aby som sa v tejto časti obrátil na poslancov Združenia robotníkov Slovenska s prosbou, aby podporili môj návrh, aby neprijali uznesenie, ktoré máme pripravené, ktoré nič nerieši. Ak svoje vystúpenia a svoje výroky o tom, že chcú efektívnu kontrolu v tomto štáte, myslia skutočne vážne, opakujem, nech ide o hospodárenie s prostriedkami vládnej koalície alebo s prostriedkami opozície, ide o hospodárenie so štátnymi finančnými prostriedkami, aby sme sa snažili hľadať spoločné a systémové riešenie.

V druhej časti svojho vystúpenia mi dovoľte poukázať na jednu konkrétnu anomáliu, a to na financovanie národnostných kultúr.

Všetci v tejto sále vieme, že v rezorte ministerstva kultúry sa hospodári veľmi čudným, politikou zaváňajúcim ...

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec, dovoľte, chcem sa len niečo opýtať. Povedali ste, že treba prerušiť rozpravu a pokračovať na budúcej schôdzi. Skončíte s vaším referátom? Alebo...

Poslanec P. Csáky:

Pán predseda, povedal som, aby diskusia prebehla tak, ako je plánovaná, a keď...

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Čiže po skončení posledného diskutujúceho. Ďakujem.

Poslanec P. Csáky:

...už nebude nikto diskutovať, aby sme o tom dali hlasovať.

Všetci v tejto sále vieme, že v rezorte ministerstva kultúry sa hospodári veľmi čudným, politikou zaváňajúcim, tzv. grantovým systémom. Typickým príkladom je hospodárenie s 58-miliónovou viazanou sumou na podporu menšinových kultúr, z ktorých sa veľkoryso financujú stranícke tlače Slovenská republika a Hlas ľudu, vydavateľstvo Kubko Goral, vydávajúce nečitateľné publikácie Slovenský sever a Slovenský juh.

Z tohto balíka sa podporujú aj ďalšie propagandistické publikácie vlády, ako aj určité aktivity nanovo vytvorených skupín tzv. vládnych Maďarov pod pseudonymom Maďarské ľudové hnutie za zmierenie a prosperitu. Tí ako osobní priatelia niektorých vedúcich predstaviteľov HZDS, už stačili premrhať v minulom roku ťažké milióny z tohto balíka a podľa našich najnovších informácií ich čaká obdobný "krutý" osud aj v tomto roku.

Chcem oznámiť, že v mene Maďarskej koalície budeme interpelovať aj pána ministra kultúry. Ako je možné, že registrovaná politická strana figuruje medzi dotovanými kultúrnymi inštitúciami zo strany ministerstva kultúry?

Narážam na finančné machinácie okolo titulu Életünk - Náš život, ktorý dostal aj teraz, v máji, 2-miliónovú dotáciu. Smutnou iróniou celého procesu je, že pritom národnostné kultúry sa dostali na pokraj záhuby. Ich skutočná dotácia klesla ani nie na desatinu úrovne z roku 1994 a navyše, pán minister kultúry zrejme aj kvôli svojim známym, ktorým sa páčia isté nehnuteľnosti, si dovoľuje zrušiť štátny súbor piesní a tancov Mladé srdcia - Ifjú szívek, ktorý existoval aj v rokoch najtvrdšieho komunizmu.

Vlani jeden z vedúcich pracovníkov Najvyššieho kontrolného úradu sám prišiel na to, že aj v tomto prípade svojvoľného rozdávania peňazí z účelovo viazanej sumy ide o hrubé porušenie existujúcich zákonov Národnej rady Slovenskej republiky. Konkrétne je to zákon o rozpočtových pravidlách a zákon o štátnom rozpočte. Chcel pristúpiť ku kontrole v tejto oblasti a výsledkom procesu bolo nie ozrejmenie prípadu, ale, aj to je zrejme slovenská špecialita, jeho odvolanie z funkcie.

Poslanci Maďarskej koalície sa vlani obrátili na pána predsedu Najvyššieho kontrolného úradu v tejto veci a pán predseda Balejík nám listom odpovedal, že ku kontrole v tejto veci pristúpi Najvyšší kontrolný úrad v apríli roku 1996. Vzhľadom na to, že o tomto kroku zatiaľ žiadne vedomosti nemáme, dovoľte, aby som teraz zopakoval našu požiadavku na realizovanie kontroly Najvyššieho kontrolného úradu v tejto veci.

Vážený pán predseda Najvyššieho kontrolného úradu, v mene dvoch poslaneckých klubov Maďarskej koalície vás verejne žiadam, aby ste preverili hospodárenie ministerstva kultúry v oblasti využívania zákonom garantovaných financií na podporu kultúr národnostných menšín v zmysle uvedených skutočností. Žiadam o vyslovenie nálezu, že spôsobom, akým

sa použili tieto účelovo viazané prostriedky, boli porušené platné zákony Národnej rady Slovenskej republiky, konkrétne zákon o štátnom rozpočte Slovenskej republiky na rok 1995 a zákon o rozpočtových pravidlách.

Takto spôsobené škody majú byť uhradené z iných prostriedkov Ministerstva kultúry Slovenskej republiky a rozdelené dodatočne v roku 1996 menšinovým kultúrnym organizáciám tak, že pri tomto akte sa zohľadní aj ich početnosť a spôsob rozdelenia bude v súlade s článkom 34 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. Komisie, ktoré budú rozhodovať o týchto dotáciách, budú zložené z legitímnych zástupcov jednotlivých menšín.

Vážené dámy, vážení páni, ďakujem.
(Potlesk.)

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pán poslanec Sopko a po ňom pani poslankyňa Schmögnerová. Pardon, s faktickou poznámkou sa ešte hlási pán poslanec Gaľa.

Poslanec M. Gaľa:

Ďakujem za slovo, pán predseda.

Pán poslanec Csáky hovoril v úvode svojho vystúpenia o zarážajúcom deficite kontroly nad najväčšou finančnou operáciou v dejinách Slovenska, nad procesom privatizácie, ktorú realizuje Fond národného majetku.

Združenie robotníkov Slovenska vo svojom programe deklaruje záujem kontroly nad týmto procesom. Dovoľte mi citovať... *(Hlasy zo sály: "Hovorte do mikrofónu.")*

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec, máte tam noviny...

Poslanec M. Gaľa:

Ďakujem za zapnutie.

V týždenníku Hlas robotníkov Slovenska na štvrtej strane v rubrike Občania sa pýtajú, my odpovedáme, sa konštatuje, že za jeden rok pôsobenia na politickej scéne Združenie robotníkov Slovenska podalo na schválenie do parlamentu aj ďalšie zákony. Citujem: "Najdôležitejším podaním je novela Ústavy Slovenskej republiky, ktorú podala naša strana, a to, aby Najvyšší kontrolný úrad mohol vstúpiť na kontrolu do Fondu Národného majetku. Všetky politické subjekty na politickej scéne sa tomuto bránia. Viaceré zákony sú v štádiu riešenia a budú schvaľované priebežne." Koniec citátu z týždenníka.

Chcem len upozorniť, že mám pred sebou hlasovanie o návrhu pána Fica, aby do programu 15. schôdze bol zaradený návrh skupiny poslancov na vydanie zákona, ktorým sa mení zákon číslo 39/1993 Z. z. o Najvyššom kontrolnom úrade Slovenskej republiky. Cieľom tejto novelizácie je vlastne to, aby Najvyšší kontrolný úrad mohol vstúpiť do Fondu národného majetku na vykonanie kontroly. Chcem upozorniť, že okrem jedného poslanca zo Združenia robotníkov Slovenska sa všetci poslanci Združenia robotníkov Slovenska zdržali hlasovania o tomto návrhu.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán podpredseda Ľupták.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Áno, ďakujem, odpoviem. Tento návrh už raz bol predložený parlamentu a práve my a SDĽ sme hlasovali za to, ale vy ste nehlasovali. Tak my už druhýkrát nebudeme hlasovať... *(Nezrozumiteľné slová zo sály.)* Bolo to tak, ten zákon predkladal pán poslanec Benčík.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Prosím, pán poslanec Sopko.

Poslanec V. Sopko:

Vážený pán predseda Národnej rady,
vážená Národná rada,
kolegyne, kolegovia poslanci,

prerokúvame veľmi dôležitú správu o výsledkoch kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu za minulý rok. Pri každej previerke aj pri každej kontrole sú určité zistenia, sú určité nedostatky. V správe Najvyššieho kontrolného úradu sú však mimoriadne závažné nedostatky, ktoré svedčia o tom, že v našej spoločnosti pretrvávajú tendencie neoprávneného obohacovania sa a získavania majetku i majetkového prospechu - použijem starý výraz - z nepoctivých zdrojov. Z rozpravy vyplýva, že tieto tendencie sú priebežne zisťované v hospodárení s prostriedkami štátneho rozpočtu, v nakladaní so štátnym majetkom, pri vyrubovaní aj vymáhaní daní v oblasti privatizácie, pri prevode majetku na iné osoby, pri vyberaní colného dlhu a podobne.

Myslím si, že dokážeme s veľkou presnosťou určiť, kde sú dnes v našej spoločnosti rizikové miesta, kde hrozí nebezpečenstvo rozkrádania alebo zneužívania majetku štátu,

kde nachádza živnú pôdu korupcia aj úplatkárstvo. Do týchto rizikových miest by mal byť prednostne orientovaný celý kontrolný aj finančný systém štátu, v prvom rade na prevenciu, ale rovnako aj na pružné reagovanie na výsledky kontrolnej činnosti. Povedzme si otvorene, že to tak nie je. Inak by nepretrvávali negatívne tendencie a neexistovali by odsúdeniahodné aj odstrašujúce prípady drancovania štátu, ktoré v minulosti nemajú obdobu.

Výsledky činnosti Najvyššieho kontrolného úradu, táto správa aj zistené nedostatky by mali byť podnetom na vážne zamyslenie nad účinnosťou súčasného kontrolného a finančného systému štátu, aj nad účinnosťou prijatých opatrení zo strany vlády Slovenskej republiky, aj zo strany ústredných orgánov štátnej správy. Výsledky kontrolnej činnosti svedčia jednoznačne o tom, že medzi nami stále existujú jednotlivci a skupiny ľudí na rôznych, aj na najvyšších úrovniach riadenia štátu, u ktorých uplatňovanie zásad zákonnosti nie je na zodpovedajúcej úrovni. Protispoločenské konanie osôb dnes určuje aj veľká ľahostajnosť okolia, malý záujem o spoločenský majetok, nedostatočná kontrola zo strany vedúcich hospodárskych pracovníkov, ktorí sú vo funkciách.

Za tento alarmujúci stav, aj keď nie priamo, sme politicky zodpovední aj my poslanci, pretože v mnohých prípadoch sa o nedostatkoch aj vie, ale nevyvodzujú sa potrebné závery. Inými slovami, tento stav mnohým, hlavne tým z koalície, vyhovuje - čím kalnejšia voda, tým sa ľahšie loví.

Vážené kolegyne, kolegovia, ľudské správanie nemožno regulovať len zákonmi, príkazmi, vyhláškami a smernicami. Nezastupiteľné miesto v tejto spoločenskej oblasti má i verejná mienka, verejná kritika, ale aj zásadová personálna práca založená na odbornosti a morálnych hodnotách pracovníkov, a nie na politickej príslušnosti. Mám pocit, že mnohým z vládnych predstaviteľov chýba dnes už aj odvaha. Odvaha

pozrieť sa pravde do očí, odvaha otvorene poukázať na kritický stav spoločnosti v hospodárení s majetkom a prostriedkami štátu, otvorene a kriticky odhaľovať, ale aj zabraňovať ďalším a ďalším prípadom, ktoré sa opakujú a dokonca narastajú.

Zo správy mám pocit, že ani na ministerstvách sa nevyžaduje, aby sa dôsledne uplatňovala kontrolná činnosť vyplývajúca pre každého priamo z funkcie, pretože je neoddeliteľnou súčasťou práce aj pracovných hodnotení. Či dnes to už neplatí? Ale platí, a viac ako v minulosti, pretože rozvoj demokracie by mal znamenať predovšetkým viac disciplíny a zodpovednosti. Ale od hlavy, od vrchu, od ministerstiev smerom nadol. Ak porovnávame nedostatky zistené na ministerstvách Najvyšším kontrolným úradom v roku 1994 - každý z nás túto správu má - a porovnáme ju so správou, ktorú dnes prerokúvame za rok 1995, zisťujeme, že k náprave takmer nedošlo.

Dovoľte mi, aby som ešte vyjadril vlastný názor k časti správy III o stave v daňových kontrolách. Všeobecne sú známe skúsenosti, že predkladané protokoly o vykonaní daňových kontrol zo strany daňových úradov nie vždy spĺňajú požiadavky takého charakteru, aby na základe týchto kontrol bolo možné posúdiť, či daňový subjekt úmyselne porušil povinnosti pri spracovaní daňového priznania za zdaňovacie obdobie. Myslím tým skutočnosť, že zápisnice z daňových kontrol nie sú vždy konkretizované a nie sú pripájané také dôkazné materiály, o ktorých by bolo možné usúdiť, či zistené kontroly odôvodňujú podozrenie z trestného činu skrátenia dane podľa § 148 Trestného zákona.

Veľmi často chýbajú vysvetlivky platcu dane, jeho stanovisko k vykonanej kontrole, spôsob, akým daňové priznanie spracoval, a podobne. Takisto ako pán Balejík, predseda Najvyššieho kontrolného úradu, chcem i ja povedať, že súčinnosť

orgánov činných v trestnom konaní pri objasňovaní daňových trestných činov nie je na požadovanej úrovni a je tu veľký priestor na daňové machinácie. Jednoznačne chýba koordinácia, koordinačná súčinnosť s cieľom ujasnenia toho, čo všetko je potrebné zabezpečiť zo strany daňových úradov, čo všetko by takéto protokoly mali obsahovať, ak sú predložené na posúdenie prokuratúre.

Generálna prokuratúra podľa štatistických prehľadov veľmi dobre vie, že len pre mizivé percento z počtu oznámení o podozrení z trestného činu skrátenia dane bol daný pokyn na vznesenia obvinenia. To znamená, že konečný efekt obžalovateľností je veľmi nízky, a mne sa zdá, že sa na kontrolu v našej spoločnosti len hráme. Práca daňových úradov, činnosť prokuratúry a iných orgánov v prípravnom konaní, aj keď je náročná, nie je efektívna. A treba hľadať príčiny. Kde sú? V daňových predpisoch, v ich častých zmenách, v nedostatočnej metodickej práci daňových úradov, v práci prokuratúry, v práci orgánov polície, v nedostatočnej súčinnosti?

Nebuďme preto k tomu ľahostajní a teraz, keď prerokúvame závery previerok Najvyššieho kontrolného úradu, skúmajme aj ďalšie príčiny a hľadajme účinný postup všetkých zainteresovaných zložiek. Musíme si uvedomiť, že dnes, v období transformácie majetku, sa v ekonomickej oblasti za jeden rok udeje toho veľmi veľa.

Preto navrhujem doplniť uznesenie Národnej rady k tejto správe: "Národná rada žiada generálneho prokurátora Slovenskej republiky, aby predložil na júnové zasadanie Národnej rady správu o výsledkoch vykonaného preverovania poznatkov z odstúpených materiálov kontrolných orgánov. Rovnako z oznámení právnických a fyzických osôb dotýkajúcich sa privatizácie, hospodárenia s majetkom štátu a hospodárenia s prostriedkami štátneho rozpočtu za roky 1994 aj 1995."

Verím, vážené kolegyne i kolegovia, že tento návrh podporíte, lebo by sme mali poznať ďalší postup v došetrovaní kontrolných správ. Dotvorí nám to komplexný pohľad, o ktorom hovoril aj pán poslanec Čarnogurský, aj pán poslanec Csáky, ale ktorého sa dožadoval aj predseda Najvyššieho kontrolného úradu pán Štefan Balejík.

Ďakujem za pozornosť.
(Potlesk.)

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Nech sa páči, pani poslankyňa Schmögnerová. Po pani poslankyni sa pripraví pán poslanec Šagát.

Poslankyňa B. Schmögnerová:

Vážený pán predseda Národnej rady,
vážený pán predseda Najvyššieho kontrolného úradu,
vážená poslanecká snemovňa,

podľa zamerania kontrolnej činnosti na rok 1995 uskutočnil Najvyšší kontrolný úrad 84 kontrolných akcií, ďalších 19 akcií na základe podnetov Národnej rady Slovenskej republiky, vlády Slovenskej republiky a fyzických a právnických osôb. Ako z toho vidieť, ide prevažne o cielené výberové akcie, na základe ktorých možno ťažko robiť jednoznačné závery o dodržiavaní zákonnosti v hospodárení s rozpočtovými prostriedkami štátu, o hospodárení a nakladaní s majetkom a majetkovými právami štátu, o účinnosti vymáhania daní, odvodov, poplatkov a pokút a dodržiavaní povinností z finančno-ekonomických vzťahov štátu.

Napriek tomu správa signalizuje, že rozsah porušovania zákonov je alarmujúci. Výsledky kontrolnej činnosti ukázali, že sa porušujú zákony zo strany súkromných právnických osôb,

predovšetkým daňové zákony a zákon o účtovníctve. No správa ukázala aj to, že zákony porušujú štátne orgány, ktoré by mali byť garantom zákonnosti.

Najčastejšie sa porušujú právne predpisy o rozpočtových pravidlách, o hospodárení s prostriedkami štátneho rozpočtu, o verejnom obstarávaní, predpisy určujúce nakladanie so štátnymi fondmi, predpisy o správe majetku štátu a rovnako zákon o účtovníctve.

Najvyšší kontrolný úrad pritom neuskutočnil kontrolu nakladania s prostriedkami štátneho rozpočtu vo všetkých štátnych orgánoch. Ako príklad môžem uviesť Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, a to napriek tomu, že v roku 1993 sa tu zistili závažné nedostatky.

Priestor na nedodržiavanie zákonnosti sa zväčšuje, a to z viacerých dôvodov.

Po prvé preto, že vyvodzovanie záverov z kontroly je nedostatočné. Je obmedzené kapacitnými možnosťami Najvyššieho kontrolného úradu pri kontrole plnenia opatrení z predchádzajúcich kontrol, ale aj nedostatočným uplatňovaním sankcií voči zodpovedným pracovníkom za porušovanie predpisov úmyselným či neúmyselným pomalým postupom orgánov činných v trestnom konaní.

Po druhé preto, že Najvyšší kontrolný úrad pri svojej kontrolnej činnosti naráža na mnohé nedostatky v zákonodarstve. Na mnohé z nich sa poukázalo už viackrát v stanoviskách a správach Najvyššieho kontrolného úradu. Napríklad nedostatky v zákone o účtovníctve, v zákone o lotériách a iných podobných hrách, v zákone o správnych poplatkoch atď. Uskutočnenie nápravy sa odkladá v niečí partikulárny prospech a na úkor spoločenských strát. Najvyšší kontrolný

úrad niekoľkokrát poukazoval i na nenormálnosť súčasného riešenia vzťahov Najvyššieho kontrolného úradu a Ministerstva financií Slovenskej republiky. Mali sme možnosť vypočuť si to i dnes v úvodnom slove pána predsedu Najvyššieho kontrolného úradu.

Ministerstvo financií Slovenskej republiky, ktoré zo zákona o Najvyššom kontrolnom úrade má byť Najvyšším kontrolným úradom kontrolované, navrhuje rozpočet Najvyššieho kontrolného úradu, a zároveň má kontrolnú pôsobnosť vo veci kontroly rozpočtového hospodárenia Najvyššieho kontrolného úradu. Evidentne sa nerešpektuje nezávislosť kontroly a ani naše medzinárodné záväzky v tejto sfére. Riešením môže byť, ako to navrhuje aj Najvyšší kontrolný úrad, aby sa kontrola hospodárenia s rozpočtovými prostriedkami v Najvyššom kontrolnom úrade zverila gesčnému výboru Národnej rady Slovenskej republiky a aby kapitolu Najvyššieho kontrolného úradu schvaľovala osobitne Národná rada Slovenskej republiky.

Navrhujem preto prijať uznesenie Národnej rady Slovenskej republiky takéhoto znenia: "Národná rada Slovenskej republiky zaväzuje vládu Slovenskej republiky pripraviť legislatívne a iné opatrenia, ktoré by rešpektovali nezávislosť Najvyššieho kontrolného úradu pri navrhovaní rozpočtu Najvyššieho kontrolného úradu, ako i pri kontrole rozpočtového hospodárenia Najvyššieho kontrolného úradu."

Chcela by som sa teraz podrobnejšie zamerať na tú časť kontrolnej činnosti, ktorú uskutočnil Najvyšší kontrolný úrad na Ministerstve financií Slovenskej republiky a v organizáciách v jeho pôsobnosti. Na Ministerstve financií Slovenskej republiky sa ukázali závažné nedostatky pri dodržiavaní zákona o účtovníctve číslo 563/1991 Zb. v znení neskorších predpisov, za dodržiavanie ktorého v Slovenskej republike má práve zodpovednosť ministerstvo financií. Ako príklad môžeme uviesť nezúčtovanie návratných finančných výpo-

mocí a dotácií poskytnutých zo štátneho rozpočtu. Nevyrovnané záväzky predstavovali za rok 1993 17,8 mil. Sk a za rok 1994 38,9 mil. Sk. Napriek tomu, že išlo o porušenie zákona o rozpočtových pravidlách, ministerstvo financií neuplatnilo voči neplatičom sankcie.

Správa poukazuje na závažné porušenie zákona Národnej rady číslo 278/1993 Z. z. o správe majetku v Centre kupónovej privatizácie pri nakladaní s prostriedkami kupónovej privatizácie v Centre kupónovej privatizácie Slovenskej republiky, kde neoprávneným použitím prostriedkov vznikli straty vo výške 178,7 mil. Sk. Ide o zdroje, ktoré sa mohli použiť napríklad v štátnom rozpočte na zvýšenie niektorých výdavkov v školstve, zdravotníctve a podobne. Chcela by som požiadať pána predsedu Najvyššieho kontrolného úradu, aby konkretizoval, o aké neoprávnené použitie prostriedkov išlo a aké sa z toho vyvodili sankcie. Analogickú otázku kladiem i v súvislosti s paušálnymi mesačnými platbami v sume 50,7 mil. Sk z Centra kupónovej privatizácie do Podniku výpočtovej techniky.

Ministerstvo financií Slovenskej republiky je jediným akcionárom akciovej spoločnosti CAS-LOT, t. j. spoločnosti určenej na zakladanie a prevádzkovanie lotérií a im podobných hier a na účasť na ich zakladaní. V roku 1993 vložilo Ministerstvo financií Slovenskej republiky v dvoch častiach do CAS-LOT spolu 50 mil. Sk. Spoločnosti, v ktorých má CAS-LOT účasť, dosiahli však v rokoch 1993 a 1994 stratu, v roku 1995 sa zo zisku bude uhrádzať strata za predchádzajúce roky. Celková strata Ministerstva financií Slovenskej republiky za roky 1993 až 30. 6. 1995 predstavuje skoro 10 mil. Sk. Okrem toho asi tiež 10 mil. Sk sa použilo na iné ako na stanovené účely, čím sa porušil § 5 zákona číslo 567/1992 Zb.

Kontrola finančných prostriedkov z povoľovania prevádzkovania lotérií a iných hier z marca 1996 ukázala, že Ministerstvo financií Slovenskej republiky má na vzniknutej strate priamy, ako i sprostredkovaný podiel. Ako ukázala citovaná informácia o výsledku kontrol, výťažok z lotérií a iných hier mal klesajúci trend. V roku 1993 výťažok bol 444 mil. Sk a predstavoval 13,3 % z tržieb, v roku 1994 už iba 173,4 mil. Sk, t. j. 4,4 % tržieb. Tým vznikli dodatočné straty na dani z príjmov do štátneho rozpočtu, ktoré dosahujú asi 100 mil. Sk. Podľa informácie Ministerstvo financií Slovenskej republiky ďalej odpustilo správne poplatky predstavujúce 10 % z tržieb, ktoré sú najstabilnejším príjmom z prevádzkovania lotérií a iných hier. Lotérie, ak načrieme do histórie, vznikli práve preto, aby sa získali zdroje pre prázdnu štátnu pokladnicu. Je naozaj unikátne, ak naopak štátny rozpočet na lotérie a im podobné hry dopláca.

Aké sú teda príčiny stratovosti a nízkej ziskovosti lotérií a iných hier? Zo strany Ministerstva financií Slovenskej republiky, čo nás tu zaujíma, je to predovšetkým prístup k povoľovaniu kasín a hier. Tu treba položiť otázku, aká je politika ministerstva financií pri povoľovaní kasín a hier a aké záujmy kompetentné osoby v povoľovacom konaní presadzovali, keďže udelením nadmerného počtu licencií vznikli štátu priame a nepriame straty presahujúce 100 mil. Sk. Ministerstvo financií zároveň povolilo okrem CAS-LOT aj vznik iných prevádzkovateľov hier, čo je ďalším dôvodom strát CAS-LOT.

Chcem požiadať pána predsedu Najvyššieho kontrolného úradu, aby podrobnejšie informoval Národnú radu Slovenskej republiky, aké opatrenia uložil Najvyšší kontrolný úrad Ministerstvu financií Slovenskej republiky, či Najvyšší kontrolný úrad požiadal o preskúmanie konania zainteresovaných osôb z hľadiska prípadnej trestnoprávnej zodpovednosti a aké sankcie sa voči nim uplatnili.

Rozhodnutia Ministerstva financií Slovenskej republiky o založení Športniké a zrušení číselných hier prevádzkovaných akciovou spoločnosťou, ako tu už uviedla pani poslankyňa Ďurišinová, znamenali v roku 1994 stratu výťažku 113,8 mil. Sk určeného na šport, ako aj stratu prostriedkov štátu v sume 10 mil. Sk, ktorú vložil neúčelne do základného imania Športniké, a. s., čo spolu predstavuje stratu 123,8 mil. Sk. Vzhľadom na to, že zodpovednosť za uvedené rozhodnutia, teda aj straty, sa dá adresne určiť, v interpeláciách položím otázku pánu ministrovi financií, aké personálne závery z kontrolnej správy Najvyššieho kontrolného úradu vyvodí.

Závažné porušovanie zákonnosti sa odhalilo aj v iných hospodárskych rezortoch pri používaní rezortných fondov, napríklad v Štátnom fonde životného prostredia, v Štátnom podpornom fonde pre poľnohospodárstvo a potravinárstvo, v Správe štátnych hmotných rezerv atď. Sú dokladom toho, že v štátnych orgánoch pretrváva benevolentný vzťah k dodržiavaniu zákonnosti, že sa nevyvodzujú závery z porušovania zákonov, že orgány činné v trestnom konaní nepostupujú dostatočne razantne pri odkrývaní trestnej činnosti. Len z kontrol v jedinom rezorte Ministerstva financií Slovenskej republiky je zrejmé, že spoločnosť tak prichádza o značné zdroje, ktoré sa protiprávne prelievajú zo štátneho rozpočtu do súkromných rúk.

Ak chceme tomu zabrániť, treba nielen zvýšiť politickú nezávislosť Najvyššieho kontrolného úradu, zvýšiť počet a kvalifikovanosť jeho pracovníkov a podobne, ale zmeniť i celkovú klímu spoločnosti, v ktorej sa nebudú prižmurovať oči nad nezákonnosťou, nad porušovaním ústavnosti, a to ani zo strany vlády a Národnej rady Slovenskej republiky.

Ďakujem za pozornosť.
(Potlesk.)

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pani poslankyni Schmögnerovej. Ďalej je do rozpravy prihlásený pán poslanec Šagát a pripraví sa pán poslanec Filkus.

Poslanec T. Šagát:

Vážený pán predseda,
vážený predseda Najvyššieho kontrolného úradu,
milé kolegyne, kolegovia,

dovoľte tiež niekoľko poznámok k uvedenej správe. Samozrejme, budem hovoriť o tých stranách, ktoré sa týkajú zdravotníctva, to znamená strany 18 až 21. Na strane 18 mi však nedá, aby mi nepadli oči na Maticu slovenskú, ktorá podivuhodným spôsobom bez podpísania zmlúv ráčila minúť 900 tisíc korún. Ale to je len celkom na okraj, tomu nerozumiem.

K zdravotníctvu by som chcel povedať asi toľko: Už sme o tom spolu hovorili a ďakujem za výzvu k spolupráci od pána predsedu, ktorý mi dokonca povedal, že je ochotný ktorýkoľvek protokol dať na nahliadnutie, aby sme si to mohli pozrieť.

Teda konkrétne k zdravotníctvu. Všimnite si, že to je časť, ktorá má 3 strany a dve tretiny z toho sa týkajú kúpeľov Piešťany, pričom, ako iste viete, v rezorte zdravotníctva je viac ako 200 priamo riadených alebo príspevkových organizácií, a tie sa v tomto protokole, v tejto správe zjavili len v podobe 3 nemocníc, Inštitútu pre ďalšie vzdelávanie zdravotníckych pracovníkov, ešte ďalšie 4 organizácie, a potom niekoľko zistení na ministerstve zdravotníctva. Myslím si teda, že treba hľadať odpoveď na otázku, komu tak strašne záleží na tom, že na dvoch stranách z troch ideme prepierať

kúpele. Keď som si položil takúto otázku, využil som svoje kontakty, svoje informačné toky, svoju malú Slovenskú informačnú službu a cestou jazvecov a cesnakov som zistil niektoré údaje, ktoré, žiaľbohu, trošku spochybňujú túto správu, pán predseda Najvyššieho kontrolného úradu.

Na strane 19 v strede strany je napísané, a to takisto spochybňuje hodnovernosť tejto správy, že vo Fakultnej nemocnici Pasteura v Košiciach sa zistilo, že ešte nie je v štátnom rozpočte dostatočne vyriešených 6 mil. korún. Prosím vás, treba pozerať lepšie dokumenty. Pán minister Filkus je tu, ja sa na to pamätám, my sme tento nedostatok zdedili a bol vyriešený v roku 1994.

Ale poďme k tým piešťanským kúpeľom. Dovoľte mi len niekoľko argumentov, ktorými sa pokúsim trošku spochybniť tie veci, ktoré sú tam uvedené.

Predovšetkým na strane 19 je v poslednom odseku napísané, že disponibilný zisk klesal. Ale keď si všimnete, základ je rok 1991. Začal by som však s rokom 1990, keď bol zisk v kúpeľoch 140 mil. Sk, asi 141 mil., ale nebudeme o tých malých číslach hovoriť, nie sú zaujímavé, keď sa tu minulo toľko peňazí - niekoľko miliónov, ba keby sa spočítali, možno by to boli aj miliardy. Takže v roku 1990 bol zisk nad 140 miliónov a v roku 1993, vtedy, keď bol riaditeľom pán inžinier Gajdoš, ktorý je dnes, s požehnaním koalície, námestníkom na Sliači s pánom ministrom Soboňom, ktorý takisto, na základe protokolu Najvyššieho kontrolného úradu, ktorý preveroval činnosť alebo používanie prostriedkov ministerstva zdravotníctva v rokoch 1993 a 1994, mal také nálezy, že išiel podnet na Generálnu prokuratúru na pána ministra Soboňu, ale, žiaľbohu, dodnes nie je vyriešený. A tam išlo len o takú absolútnu maličkosť, akou bol napríklad, okrem iného, úver firmy SIEMENS, ktorý bol podpísaný bez zahraničného tendru, vo výške 1,4 miliardy korún. Skutočne ab-

solútne zanedbateľná suma, asi sa tým ani netreba zaoberať. Keď sme sa vlani cez výbor obrátili na Generálnu prokuratúru, čo je s tým, dostali sme odpoveď, ktorá tento problém neriešila, že je to niekde na úrovni vyšetrovania, v nejakom obvodnom stredisku.

Vrátim sa ešte k tomu zisku. V roku 1993 bol 37 miliónov. Je citovaný rok 1994, ale nehnevajte sa, dnes máme máj 1996. Kde je zisk za rok 1995, pán predseda? Ak by ste si to boli overili, zistili by ste, že zisk v roku 1995 bol 140 miliónov, to znamená, že sa približne vyrovnal roku 1990. Potom ostane celkom na vode aj argumentácia, že možno niektoré obchodné činnosti dala táto spoločnosť - Slovenské kúpele, robiť inej firme a táto firma si účtovala 5-percentný zisk. Pretože ak urobím lepší obchod s inou firmou, ktorá mi to vie lepšie zorganizovať, možno je to výhodné. Preto sa mi celkom nezdá, či sú tie vývody dobré.

Ešte jeden argument. Na strane 20 v strede uvádzate - a to je správa k aprílu 1996, lebo to je uvedené na prvej strane - správa k aprílu 1996 - a tam uvádzate, že v tej spoločnosti sú stále len štyria zamestnanci. Ale ja mám doklady, že je tam tisíc zamestnancov. Skutočne som momentálne prekvapený, aké stanovisko mám k tomu celému zaujať. A okrem toho mám doklad, že 14. 2. 1996 Policajný zbor Piešťany vzhľadom na prešetrenie dokumentačného materiálu a z výsluchu zainteresovaných osôb preukázal, že nebol spáchaný trestný čin, a preto celú záležitosť odložil v zmysle § 159 ods. 1 Trestného poriadku pod číslom písomnosti PZ 104/1996 ako uzatvorenú.

Pýtam sa, ako vlastne Najvyšší kontrolný úrad splnil úlohu v rezorte zdravotníctva, keď sa venoval len Piešťanom. Nie je to vlastne len odraz zúriaceho boja o privatizáciu v Piešťanoch? Ako je možné, pán predseda, že ste si dovolili uviesť na strane 19 v predposlednom odseku, že je neujasnený

počet transformácie kúpeľov. Myslím si, že ten predsa bol jasne deklarovaný, napriek nám, že všetky lukratívne kúpele, teda Bardejov, Sliač, Piešťany, myslím Dudince - tie štvrté si presne nepamätám - majú ísť do verejnej súťaže s jasne určenými percentami. Nikto verejne nezmenil filozofiu tejto privatizácie. Vieme, že to pôjde priamym predajom. Prečo sme nepreskúmali tie kúpele, ktoré sa už odštátnili, sprivatizovali - Bojnice, Trenčianske Teplice? Možno by sme boli prekvapení, čo všetko by sa tam našlo, ale my sa zameriame možno na nevyhovujúcu riaditeľku, ktorú treba odstrániť z Piešťan, pretože nám nejde do mariáša.

Skutočne si myslím, že táto správa Najvyššieho kontrolného úradu sa o zdravotníctve nevydarila, pretože v zdravotníctve je rad iných problémov. A riešiť Piešťany, pokiaľ ich chce niekto sprivatizovať, odporúčam na koaličnej rade.

Ak som bol veľmi zlý, ospravedlňujem sa. Súčasne sa ospravedlňujem všetkým, ktorých som zobudil, a ďakujem za pozornosť tým, ktorí ma počúvali. Súčasne chcem povedať, že v hlasovaní budem podporovať návrhy, ktoré tu predniesli napríklad pán poslanec Sopko a pán poslanec Csáky, lebo si myslím, že táto správa si zasluhuje skutočne pozornosť, že si zasluhuje, aby znovu prešla výbormi, a že by sme mali, tak ako navrhol výbor pre zdravotníctvo, požiadať ministra vnútra, aby dal odpočet, ako prebieha prešetrovanie tých podnetov.

Vážené kolegyne, kolegovia z koalície, nenechajme to odhlasovať, že to prijímame. Zákonnosť nemôžeme vybudovať tak, že sa pardonuje porušovanie zákonov. Ak áno, tak potom nechcite, aby sme sa vzájomne na seba usmievali, keď sa stretávame na chodbách.

Ďakujem.
(Potlesk.)

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pán poslanec Filkus, nech sa páči. Pripraví sa pán poslanec Ftáčnik.

Poslanec R. Filkus:

Vážený pán predseda,
vážený pán podpredseda vlády,
vážený pán minister,
vážené kolegyne, kolegovia,

dnes dopoludnia sme skoro zvíťazili, ale stratou šiestich hlasov sa nám nepodarilo poprosiť pánov ministrov, aby prišli sem na prerokúvanie správy Najvyššieho kontrolného úradu. Škoda. Naozaj vám poviem, veľmi konkrétne - v Bundestagu v Nemeckej spolkovej republike a v Rakúskom parlamente, keď sa rokuje o správe o kontrole, všetci ministri veľmi poslušne prídu, ale nejde o poslušnosť, ale sedia tam, aby povedali, ako je to v skutočnosti v ich rezortoch, čo to všetko znamená, čo sa našlo, a ako sa to obhajuje. My hádam na to tiež neskôr prídeme.

Pán predseda Balejík podľa môjho názoru veľmi ilustratívne presne dokázal, ako nízke právne vedomie pracovníkov - ale nielen pracovníkov, aj ministrov - spôsobilo, že nám mimo zákona v roku 1995 ušlo 550 miliónov Sk. Bolo by bývalo veľmi dobre, keby sme si boli povedali, a každý minister, ktorého sa to dotýkalo, lebo sú presne vymenované príklady prekročenia zákona - 116 prípadov verejného obstarávania, 55 prípadov účtovníctva, 54 rozpočtových pravidiel atď., to všetko sú veľmi konkrétne veci nízkeho právneho vedomia nielen pracovníkov, ale aj tých, ktorí rezort vedú. Bolo by dobre, keby sme dostali nejaké vysvetlenie príčin, prečo k tomu došlo.

Z tohto hľadiska predložená správa má svoj cieľ, má svoje úlohy a ukázala, i keď mnohí to môžu posudzovať na všeobecnej úrovni, ako to skutočne vyzerá v rezortoch s prekračovaním zákona. A najmä preto, že súčasne vieme, že vnútorná kontrola v jednotlivých rezortoch zlyháva. Prečo zlyháva? Nikto sa k tomu nevyjadruje. Nikto nezaujíma stanovisko k takému porušeniu zákonov, ktoré tu spomínal pán predseda Balejík.

Boli tu hlasy o doplnení systému štátnej ústavnej moci, mám na mysli moc kontrolnú, systémové prístupy - hovorili o tom pán Csáky, pán Sopko a mnohí iní. No pomôžme Najvyššiemu kontrolnému úradu. Ako? Pokiaľ ide o doplnenie realizácie štátnej moci, to vedia lepšie ako ja v ústavnoprávnom výbore, prosil by som ich, aby okrem roviny zákonodarnej moci, roviny súdnej, roviny výkonnej moci rozmýšľali aj o uplatnení kontrolnej moci.

To je podľa mňa súčasne základný systémový krok k tomu, aby aj napríklad Najvyšší kontrolný úrad mohol vstúpiť do procesu privatizácie. Pretože v tom je alfa a omega všetkého, čo sa deje. Vy viete, aj v správe, keď ste ju dobre čítali, je napísané, že Najvyšší kontrolný úrad môže vstúpiť do procesu privatizácie len z hľadiska prípravy privatizačného procesu v rámci transformačných krokov. To znamená, že pri vstupe do procesu privatizácie má ohromnú zákonodarnú bariéru, od ktorej sa nemôže odlepiť a nemôže sa tam dostať.

Na rozdiel od ostatných ešte chcem povedať, že v rámci zákona Najvyšší kontrolný úrad urobil, splnil svoju úlohu, cieľ do tej miery, že ďalšia správa musí byť ešte predložená v súvislosti s rozpočtovými podmienkami. Najvyšší kontrolný úrad to musí bezprostredne pripraviť a potom uvidíme ďalší pohľad, ako sa narába s rozpočtovými prostriedkami. Ale konzekventnosť záverov - čo sa stalo, keď Najvyšší kontrolný

úrad zistil taký alebo onaký priestupok, zistil prekročenie zákona až v tom veľkom balíku 550 miliónov korún - určite by sa malo zo správy Najvyššieho kontrolného úradu ukázať, aký bol ďalší krok.

Samozrejme, že vítam, a mal som presne návrh toho istého uznesenia, pokiaľ ide o Generálnu prokuratúru. Isté je, že konzekventnosť záverov musí ísť v prvom rade cez Generálnu prokuratúru, ale aj ministerstvo vnútra. To znamená, že od týchto inštitúcií takisto musíme dostávať prehľad o ďalších postupoch, čo sa urobilo. Našli sa chyby, ale čo ďalej? Veď občana, daňovníka treba informovať.

Tretia rovina - každý vedúci organizácie, a teraz mám na mysli ministra, ktorý musí tiež informovať o tom, aká je konzekventnosť záveru, ktorý našiel Najvyšší kontrolný úrad ako chybu, čo sa vyriešilo. To by si mali naši vedúci organizácií a vedúci ministerstiev a týchto inštitúcií uvedomiť.

Poviem jeden príklad. Nechcem už ísť do viacerých konkrétností, spomeniem len jeden príklad. Centrum kupónovej privatizácie ste zatiaľ nespomenuli. 2,7 mld korún sa uložilo bez úrokovej miery. Nulová úroková miera spôsobila zníženie majetku Centra kupónovej privatizácie o 178,7 milióna korún. Dúfam, že mi to potvrdí aj predseda Najvyššieho kontrolného úradu pán Balejík, v materiáloch sa o tom hovorí. Minister financií, samozrejme, keby tu bol, by nám mal povedať, ako je to s Centrom kupónovej privatizácie, s tými 2,7 mld. Samozrejme, že sú tam i ďalšie veci, napríklad o verejnom obstarávaní, ktoré by bolo treba rozmeniť na drobné a hovoriť o nich. No myslím si, že toto budeme musieť realizovať, keď sa dohovoríme, že konzekventnosť, dotiahnutie riešenia nedostatkov a chýb sa musí dostať až na úroveň informácií pre občana - daňovníka.

Z pohľadu, že Najvyšší kontrolný úrad bude musieť predložiť aj ďalšiu správu, myslím si, že to je správa, ktorá sa berie na vedomie, ktorá sa neschvaľuje, že možno zobrať túto správu na vedomie s tým, že ďalší prehľad o použití štátneho majetku, o použití prostriedkov, aj o použití majetkového práva bude musieť Najvyšší kontrolný úrad predložiť v ďalšej etape.

Z tohto pohľadu sa prikláňam k uzneseniu pána Sopku - to je uznesenie vo vzťahu ku Generálnej prokuratúre, to je jednoznačné, aj k uzneseniu pani Schmögnerovej.

Ďakujem za pozornosť.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi Filkusovi. Nech sa páči, pán poslanec Ftáčnik a pripraví sa pán poslanec Palacka.

Poslanec M. Ftáčnik:

Vážený pán predseda,
vážení členovia vlády,
vážený predseda Najvyššieho kontrolného úradu,
kolegyne a kolegovia,

správa o výsledkoch kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu za rok 1995 načrtáva neradostný obraz, ktorý podľa mňa nikoho z nás nemôže nechať ľahostajným. Rozhorčené slová predsedu Najvyššieho kontrolného úradu o rozkrádaní vo veľkom vyjadrujú aj môj pocit po prečítaní tejto správy a myslím si, že tento parlament nemôže skončiť tým, že túto správu len zoberie na vedomie. Ak by sme správu len pasívne zobrali na vedomie, fakticky by sme vyslovili súhlas s tým, čo v tej správe konštatujeme, pretože by sme ďalej nekonali.

Cieľom môjho vystúpenia je navrhnúť uznesenia, ktoré by vyjadrovali našu aktívnu žiadosť, aby nedostatky konštatované v tejto správe našli svoje opatrenia, našli svoje riešenie a aby parlament Slovenskej republiky v zastúpení občanov bol informovaný o dôsledkoch, ktoré sa vyvodili zo zistení Najvyššieho kontrolného úradu.

Vo svojom diskusnom príspevku nadviažem na kolegov, ktorí mi uľahčili úlohu, a opriem sa o tú časť správy, ktorá sa venuje rozboru rozpočtovej kapitoly ministerstva školstva. Je to príklad ako každý iný, nebudem ho široko rozpitvávať, ale musím spomenúť jeden prípad, ktorý nemôže vyriešiť ani Najvyšší kontrolný úrad, ani ministerstvo školstva, pretože súvisí so zákonmi.

Na strane 17 v predloženej správe Najvyšší kontrolný úrad v súvislosti s vykonanou kontrolou v Hoteloch mládeže Slovakia konštatoval nesúlad medzi znením ústavného zákona číslo 497/1990 Zb. o navrátení majetku bývalého Socialistického zväzu mládeže ľudu ČSFR a zákona Národnej rady číslo 189/1993 Z. z. o Fonde detí a mládeže. Vysvetľuje sa, že podľa ústavného zákona by sa majetok bývalého Socialistického zväzu mládeže mal používať výhradne na potreby detí a mládeže, kým náš zákon Národnej rady ho kvalifikuje ako majetok, ktorý sa má používať na podporu činnosti v prospech detí a mládeže.

Citujem správu: "Výsledky kontroly Najvyššieho kontrolného úradu v akciovej spoločnosti Hotely mládeže Slovakia preukázali porušenie ustanovenia § 4 ústavného zákona v tom, že majetok bývalého Socialistického zväzu mládeže sa nepoužíval výhradne pre potreby detí a mládeže, ale bol zhodnocovaný v prospech podnikateľských aktivít súkromných spoločností. Najvyšší kontrolný úrad protokol o výsledku uvedenej kontroly predložil Generálnej prokuratúre na ďalšie konanie

najmä v súvislosti s postupom a opodstatnenosťou založenia akciovej spoločnosti Hotely mládeže Slovakia a spôsobom nakladania s majetkom štátu a jeho využívaním pre potreby detí a mládeže."

Rešpektujem tento záver Najvyššieho kontrolného úradu, ktorý sa obrátil vlastne na Generálnu prokuratúru fakticky o výklad a možno právne posúdenie situácie. Aby to nezostalo len na Generálnej prokuratúre, ale aby sa s pokračovaním tejto kauzy oboznámil aj príslušný výbor Národnej rady, navrhujem takéto uznesenie:

"Národná rada žiada generálneho prokurátora, aby po skončení konania na základe protokolu o výsledku kontroly hospodárenia a nakladania s majetkom štátu v akciovej spoločnosti Hotely mládeže Slovakia (list predsedu Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky, číslo O-1441/95 zo 4. 9. 1995) poskytol Výboru Národnej rady pre vzdelanie, vedu, kultúru a šport informáciu o výsledku konania."

Tak sa príslušný orgán zákonodarného zboru dozvie, aké je stanovisko generálneho prokurátora, resp. Generálnej prokuratúry, a bude môcť prípadne navrhnúť zmeny zákona, ktoré by zosúladili ústavný zákon a náš zákon o Fonde detí a mládeže.

Konštatovať, že v časti správy Najvyššieho kontrolného úradu - ministerstvo školstva - sú uvedené nedostatky, ktoré sa týkajú porušenia zákona o rozpočtových pravidlách, svojvoľného presunu finančných prostriedkov, či porušenia zákona o verejnom obstarávaní, by bolo len opakovaním toho, čo je konštatované v iných kapitolách. Môže ísť o porušenia, na ktoré je možné nájsť vysvetlenie, ako presun z jednej kapitoly do inej kapitoly, mám na mysli investičné či neinvestičné prostriedky, ale zákon je zákon a ten takéto konanie neumožňuje. Myslím si, že by sme mali pokračovať v tom, že

by sme dôsledky týchto zistení a ich prešetrenie jednotlivými výbormi alebo kontrolu jednotlivými výbormi zverili - Národná rada, toto plénum - príslušným výborom Národnej rady, a preto navrhujem druhé uznesenie:

"Národná rada Slovenskej republiky žiada členov vlády a ostatných ústredných orgánov, aby podali príslušným výborom Národnej rady Slovenskej republiky informáciu o opatreniach, ktoré prijali v súvislosti so zisteniami Najvyššieho kontrolného úradu uvedenými v tlači 392, a o plnení prijatých opatrení do 15. 7. 1996."

Ak by sme mohli dnes diskutovať s ministrami, teda členmi vlády, ktorí by vysvetlili skutočnosti uvedené v tejto správe, možno by takéto uznesenie nebolo potrebné. Keďže ministri tu nesedia, myslím si, že by sme mali ďalšie konanie v tejto veci zveriť našim výborom, aby tá vec nezaspala, aby zodpovednosť, ktorá tu nie je vyvodená, pretože Najvyšší kontrolný úrad nemôže vyvodzovať zodpovednosť, zodpovednosť tak, ako tu povedali predrečníci, môže vyvodzovať len vedúci organizácie, v tomto prípade minister alebo vedúci iného ústredného orgánu štátnej správy. My sa tu nedozvieme o tom, aké opatrenia vykonali, ako sa plnia, ale mali by sa ich dozvedieť príslušné výbory a tie by mali byť o nich informované. Preto som navrhol uznesenie číslo 2.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Do akého termínu ste to povedali?

Poslanec M. Ftáčnik:

Do 15. 7., pán predseda, mám to písomne, odovzdám to pani spravodajkyni.

Moje tretie uznesenie sa zdanlivo podobá na uznesenie, ktoré navrhol pán Sopko, budem zaň hlasovať a navrhujem, aby sme prijali uznesenie pána Sopku, ale v tom uznesení mám na mysli trošku niečo iné a pokúsim sa vysvetliť, o čo mi ide. Mám na mysli to, že pri kontrolných zisteniach, ktoré robí Najvyšší kontrolný úrad, keďže nemajú vyvodzované dôsledky, resp. majú, ale verejnosť o nich nevie, chýba preventívny účinok. Zdá sa, že je možné robiť čokoľvek, skonštatuje sa to v správe Najvyššieho kontrolného úradu, postúpi sa to kamsi a potom sa rok, dva, tri, niekedy možno aj dlhšie nič nedeje. Aspoň ja ako poslanec Národnej rady som sa ešte nikdy nedozvedel o dokonanom, teda došetrenom prípade, ktorý by mi povedal, že v roku 1993 to a to sa stalo tam a tam, na základe kontroly Najvyššieho kontrolného úradu alebo rezortnej kontroly konala prokuratúra, orgány činné v trestnom konaní a bol odsúdený pracovník tak a tak.

Myslím si, že len takýmto spôsobom môžeme ukázať verejnosti, že sa tu naozaj niečo deje, že Najvyšší kontrolný úrad, ale aj tento parlament, vrátane Generálnej prokuratúry a orgánov činných v trestnom konaní, majú záujem na tom, aby zákon nebol porušovaný, a v prípade, že je porušený, aby z toho boli vyvodené dôsledky. Smerujem teda k tomu, že by sa mali osobitne zverejniť, a to prostredníctvom správy o stave zákonnosti, ktorú nám podáva Generálna prokuratúra každý rok, doriešené prípady. Uznesenie pána Sopku dáva informáciu aj o podaných veciach z tohto roku, z minulého roku, ktoré možno ešte nie sú skončené. Ale pýtajme sa na tie veci, kde je už hotový rozsudok, a vieme povedať, že toto bolo konanie a tu je trest. Len takto môžeme výchovne a preventívne pôsobiť na verejnosť a na tých, ktorí by sa mohli takejto činnosti dopúšťať aj v budúcnosti. Preto navrhujem tretie uznesenie:

"Národná rada Slovenskej republiky žiada generálneho prokurátora, aby v správe o stave zákonnosti v Slovenskej

republike podávanej Národnej rade uviedol osobitne doriešené prípady, s ktorými sa zaoberala Generálna prokuratúra na základe podnetov Najvyššieho kontrolného úradu a ďalších kontrolných orgánov."

Mám na mysli, samozrejme, aj podnety z predošlých rokov, pretože túto správu neprerokúvame prvýkrát, prerokúvali sme ju aj pred rokom a prerokúvali sme ju aj predtým.

Moje posledné uznesenie alebo návrh na uznesenie vyplýva z úvodného slova predsedu Najvyššieho kontrolného úradu, ktoré, žiaľ, prednášal aj pred rokom a odvtedy sa nič nestalo. Ide o zriadenie, resp. predloženie návrhu zákona o štátnej pokladnici, ktorá by istým spôsobom priniesla jasné pravidlá hry do narábania, resp. do mechanizmu nakladania s rozpočtovými prostriedkami štátu. Pamätám, že sme o tom hovorili už pred rokom, ministerstvo financií vtedy reagovalo tak, že máme to pripravené, predložíme to. Je máj, o rok viac, a zákon tu ešte nie je. Myslím, že by sme mali odporučiť vláde, teda vyjadriť vôľu tohto zákonodarného zboru, aby takýto zákon ešte v priebehu tohto roku bol do parlamentu predložený a mohol nadobudnúť účinnosť začiatkom nového rozpočtového roku 1997. Moje štvrté uznesenie teda znie: "Národná rada Slovenskej republiky odporúča vláde Slovenskej republiky predložiť návrh zákona o štátnej pokladnici Národnej rade do 30. 9. 1996."

Predložené návrhy uznesení odovzdávam písomne pani spravodajkyni a žiadam hlasovať o každom uznesení osobitne.

Vážené dámy a páni, ďakujem za vašu pozornosť a dúfam, že sa vyjadríte pozitívne k týmto predloženým uzneseniam.

Ďakujem.
(Potlesk.)

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem aj ja. Pán poslanec Palacka, pripraví sa pán predseda Hofbauer.

Poslanec G. Palacka:

Vážený pán predseda,
vážené poslankyne a poslanci,

v rozprave o tomto bode sa vyjadrilo už mnoho názorov na kontrolnú činnosť Najvyššieho kontrolného úradu a s ich prevažnou väčšinou sa môžem stotožniť. Nebudem preto už navrhovať ďalšie uznesenia, chcel by som však vyjadriť niekoľko poznámok k predloženej správe.

Pán predseda Najvyššieho kontrolného úradu bol pri uvedení správy mimoriadne kritický. Je však škoda, že všetky tvrdé slová o nehospodárnosti a rozkrádaní boli úplne abstraktné, bez uvedenia jediného konkrétneho prípadu s konkrétnym výsledkom nápravy alebo postihu. Správa potom vyznieva ako plamenné kritické prejavy na zasadnutiach ÚV KSČ, ktoré už po prečítaní nikoho nezaujímali. Myslím si, že takúto kontrolnú činnosť nepotrebujeme. Potom sa nemôžeme diviť, že v masmédiách sa takmer denne objavujú informácie o menších či väčších prehmatoch, prípadoch nehospodárneho nakladania buď s rozpočtovými prostriedkami, alebo s majetkom štátu.

Pýtam sa preto pána predsedu Balejíka, či sa Najvyšší kontrolný úrad zaoberal napríklad nasledovnými prípadmi: rozhodnutie o privatizácii štátneho podniku KORASAN Rajec, kde nový majiteľ priviedol podnik do krachu a jeho zamestnancov fakticky na ulicu. Rozhodnutie o predaji akcií Biotika Slovenská Ľupča, kde novým majiteľom sa stala firma, ktorá ponúkla evidentne nevýhodnejšie podmienky, ako zamestna-

necká akciová spoločnosť, čo prinútilo zamestnancov k mnohým verejným protestom. Príkaz ministra dopravy, pôšt a telekomunikácií o zrušení verejnej obchodnej súťaže na dodávku výpočtovej technicky pre štátny podnik Slovenská pošta, čím bol porušený zákon o verejnom obstarávaní a následne bola objednávka zadaná jednému dodávateľovi bez výberu. Udelenie licencie na colne zvýhodnený dovoz cukru v máji 1995 štyrom spoločnostiam bez regulárneho vyhodnotenia súťaže tak, že tieto spoločnosti dovoz nakoniec nedokázali zabezpečiť, v dôsledku čoho bola mimoriadne zvýšená cena cukru pre narušenie rovnováhy na trhu.

Ak sa Najvyšší kontrolný úrad s týmito a mnohými inými, už dávnejšie publikovanými prípadmi nezaoberal, pýtam sa prečo. Národná rada Slovenskej republiky, a najmä občania, o peniaze ktorých v týchto prípadoch ide, majú právo, aby Najvyšší kontrolný úrad predložil konkrétne informácie o týchto nehospodárnostiach a aby vláda alebo iné zodpovedné orgány vyvodili z nich konkrétne dôsledky a postihli zodpovedných pracovníkov. Bez toho nám je takáto správa Najvyššieho kontrolného úradu nanič. Bez toho je to len plané moralizovanie, podobne ako všetky tie reči Združenia robotníkov Slovenska o potrebe kontroly počas predvolebnej kampane. Dnes, keď je na čele Najvyššieho kontrolného úradu práve predstaviteľ Združenia robotníkov Slovenska, vidíme, že išlo len o čiru účelovú demagógiu pred voľbami.

Pripájam sa k väčšine návrhov uznesení, ktoré tu odzneli, a tiež vlastne vyzývam poslancov, aby sme nenechali túto správu len prejsť bez povšimnutia, aby sme ju nevzali na vedomie bez toho, že sa vyvodia konkrétne dôsledky.

Ďakujem.
(Potlesk.)

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Páni poslanci, pani poslankyne, ešte vystúpi pán poslanec Hofbauer, po ňom nemám do rozpravy žiadnu písomnú prihlášku.

Poslanec R. Hofbauer:

Vážený pán predseda,
pani poslankyne, páni poslanci,

na rozdiel od celkovej väčšiny tu hovoriacich nebudem sa zmieňovať o tom, čo v správe chýba, skôr by som sa zameral na to, čo tam je a akým spôsobom sa to končí.

Tejto problematiky sa trošku dotkol pán poslanec Filkus, čo ma trochu prebralo z nostalgie nad touto správou. Znepokojuje ma na tejto správe jedna zásadná záležitosť, a to neukončená koncovka tohto kontrolného procesu, neukončená koncovka prakticky vo všetkých parametroch.

V oblasti štátnych podnikov, ktoré sa nachádzajú pod zakladateľskými rezortmi, domnievam sa, že vedenia štátnych podnikov majú kompetencie, ktoré zdedili ešte z rokov deväťdesiatych. V tomto smere sa nezmenilo nič a zakladatelia môžu tak maximálne odvolať riaditeľa štátneho podniku. Tým sa to končí a začína. V tomto smere je vecná legislatívna rezerva.

Ďalšia záležitosť, ktorá mi tu chýba, je otázka problematiky previazanosti Najvyššieho kontrolného úradu s ďalšími orgánmi, ktoré sú kompetentné za poriadok v tejto oblasti, a tá sa mi javí jednoznačne ako málo postačujúca. Podstatné je to, že za tieto roky sa - zdá sa - nehľadá, a to bez ohľadu na to, či je naša vláda, alebo iná.

Konkrétne jedna moja pripomienka k tejto problematike, ktorá, bohužiaľ, prekračuje rámec prerokúvania tohto bodu programu, sa nachádza v oblasti ústavnosti. To je problematika nezávislosti, ktorou sa naša spoločnosť a náš štát hrdí, a to nezávislosť prakticky skoro vo všetkých stupňoch a etážach, počnúc nezávislosťou Najvyššieho kontrolného úradu, nezávislosťou prokuratúry a nezávislosťou súdov. Takže sa potom trošku čudujem tým pánom poslancom, ktorí vyjadrujú nespokojnosť nad touto koncovkou. Tá koncovka jednoducho nemôže byť závislá, keď tieto inštitúcie sú nezávislé.

My sa bojíme závislosti od vlády, ale vláda sa mení pri parlamentných voľbách na základe výsledkov. Domnievam sa, že toho sa obávať netreba. A vo väčšine štátov s pluralitnou demokraciou sa orgány prokuratúry nachádzajú v troška inej polohe ako orgány štátneho návladného, alebo štátneho žalobcu. Sú ochrancami štátu, hospodárenia štátu. U nás je vlastne vytvorený reťazec nezávislých inštitúcií, z ktorých jedna nezávislá nadväzuje na ďalšiu nezávislú, a v koncovke sa čudujeme, že tá nezávislosť sa končí tým, že vlastne nezávislý najvyšší kontrolný orgán podáva námety nezávislým inštitúciám, reťazcu orgánov činných v trestnom konaní. Myslím, že toto je jedna z liniek, o ktorých by sa bolo treba zamyslieť. Z tohto hľadiska ma mrzí, že zástupcovia vlády sa tu nenachádzajú a túto rozpravu si nemohli vypočuť.

Ďakujem za pozornosť.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Takže ešte raz, pani poslankyne, páni poslanci, do rozpravy nemám prihlášku. Pán poslanec Kunc, hlásite sa do rozpravy? Nech sa páči.

Poslanec B. Kunc:

Vážený pán predseda Národnej rady,
vážený pán podpredseda vlády,
milé kolegyne, milí kolegovia,

ak je to tak, ako to správa hovorí a ako to pán predseda Najvyššieho kontrolného úradu vo svojom vystúpení dramaticky zdôraznil, potom - povedané náležitými slovami - majetok štátu sústredený v štátnych podnikoch rozkrádajú práve tí, ktorí by ho mali ochraňovať a úspešne s ním hospodáriť. Ak o tom vnútorné kontroly zakladateľských rezortných orgánov nevedia a nič proti tomu nerobia, potom je evidentné, že zakladateľské rezortné orgány neplnia jednu zo svojich základných funkcií a sú v tejto veci vinovaté a zodpovedné.

V každom prípade by príslušní páni ministri mali povedať, akú to vlastne robia v rezortoch personálnu politiku a koho to vlastne dosadzujú do funkcie riaditeľov štátnych podnikov, ako sa tam vytvárajú manažmenty, ďalej ako sledujú využívanie majetku podnikov na podnikateľskú činnosť a najmä jej výnosy, respektíve straty. Na všetko toto sú zo zákona oprávnené.

Únik výnosov a reálne zmenšovanie majetku, ktoré sú podľa správy Najvyššieho kontrolného úradu evidentné a ktoré by mali zakladateľské rezortné orgány mobilizovať v kontrolnej činnosti, sa v skutočnosti tolerujú a tento priamo zavinený úpadok sa takto vlastne vedome podporuje. Veď výsledky kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu za rok 1994 boli podobné a napovedali dosť. Tak sa štátny majetok stráca a účinnej kontroly a zodpovednosti niet. Za týchto podmienok nie je navrhované uznesenie nič viac než výkrik do vetra, pretože v danej veci už najvyšší kontrolný orgán a jeho predseda nič viac nemôže. Viac musia urobiť rezortné orgány a členovia vlády na ich čele.

Preto navrhujem inakšie znenie bodu B navrhovaného uznesenia, pričom modifikujem návrh pána poslanca Ftáčnika v tom zmysle, že vraciam to, čo by sa malo urobiť, pred plénum Národnej rady. Podľa môjho názoru posunutie veci do výborov nie je riešením, pretože ťažko si predstaviť agendu toho druhu, aká z toho vyplýva, vo výboroch tak, aby to mohlo byť úspešné, nehovoriac o tom, že nie všetky výbory by sa dozvedeli o veciach tak, ako sa dozvedieť potrebujú. Preto si myslím, že viac by vyhovelo takéto znenie uznesenia (bolo by to nové znenie bodu B):

"B. Žiada vládu, aby na najbližšiu plenárnu schôdzu Národnej rady Slovenskej republiky vo väzbe na prerokúvanú správu Najvyššieho kontrolného úradu o výsledkoch kontrolnej činnosti v roku 1995 predložila program aktivít jednotlivých rezortných ministerstiev na zamedzenie opakovania strát štátneho majetku trestnou činnosťou i nedbalosťou činného manažmentu štátnych podnikov i ostatných inštitúcií, ktoré hospodária so štátnym majetkom."

A na prerokovanie tejto programovej správy by sme mali žiadať potom účasť členov vlády. Nazdávam sa, že určité komplexné videnie veci je, pretože z vystúpení jednotlivých poslancov to takto vyplýva, a len takéto spoločné uchopenie veci prinúti aj členov vlády, aby tie pôsobnosti, ktoré jednoznačne sú v ich zákonnej pôsobnosti, v tomto smere plnili.

Ďakujem za pozornosť.
(Potlesk.)

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Ešte pani poslankyňa Sabolová.

Poslankyňa M. Sabolová:

Vážený pán predseda,
vážený pán podpredseda vlády,
kolegovia,

len veľmi krátko by som sa chcela, ako tradične, tým, že pracujem vo výbore pre životné prostredie, jednou alebo dvoma poznámkami dotknúť predloženej správy o výsledku kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu. Je z mojej strany potešiteľné, že Najvyšší kontrolný úrad sa začal zaoberať podrobnejšie aj využívaním finančných prostriedkov Štátneho fondu životného prostredia. Je mi trochu ľúto, že odišiel pán minister, myslela som, že vydrží do konca. Chcela by som tu upozorniť len na skutočnosť, že konečne v tejto správe sa zaoberáme nielen rezortom ministerstva životného prostredia, ale aj samotným Štátnym fondom životného prostredia.

V správe sa konštatuje, že pri rozdeľovaní prostriedkov fondu došlo k rozporu s § 3 ods. 1 vyhlášky 176/1992, ako aj k rozporu so zákonom 128/1991 Zb. Tu si dovolím pripomenúť moju interpeláciu vznesenú v marci tohto roku práve u firmy Surmex, kde prostriedky fondu boli poskytnuté podnikateľským subjektom aj bez povinnosti použiť vlastné zdroje, pričom bolo zistené, že firma, ktorá využila prostriedky zo štátneho fondu, je dnes v trestnom konaní, je na ňu podané trestné stíhanie. Chcem povedať len toľko, že pán minister mi odpovedá, že - citujem: "I pre mňa bola prekvapením informácia o neúčelovom použití prostriedkov štátneho fondu, čo nezostalo zo strany Štátneho fondu životného prostredia bez ozveny."

Je zarážajúce, že rezort ministerstva životného prostredia, ako aj štátny fond nevykonáva systematické kontroly využívania týchto štátnych prostriedkov, a že sa v správe

Najvyššieho kontrolného úradu konštatuje, že Fond životného prostredia nariadil vykonať kontroly z 960 príjemcov u 10 z celkového počtu až v novembri roku 1995. Pričom pán minister mi vo svojej odpovedi hovorí, že fond vykonáva vlastne kontroly použitia prostriedkov a v roku 1995 ich vykonal 11, viac proste nebolo v silách a v možnostiach fondu, pretože má na to málo ľudí.

Ak by bol začal vykonávať tieto kontroly v priebehu celého roka, myslím si, že nepotrebuje zvyšovať počet pracovníkov na tieto kontroly, ale vlastne bol by zamedzil aj takémuto nehospodárnemu použitiu prostriedkov.

Na záver by som chcela povedať len toľko, že aj naše interpelácie, aj naše sledovanie nakladania s týmito prostriedkami nie je preto, aby sme niekoho chceli nejakým spôsobom šikanovať alebo osočovať, ale ide o to, že vlastne, ako aj potvrdila správa, sa nerobia kontroly pri používaní týchto prostriedkov a týmto spôsobom unikajú prostriedky do určite nie najpotrebnejších aktivít a prác. Toľko teda k tejto časti správy.

Ďakujem pekne.
(Potlesk.)

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pekne pani poslankyni. Pán poslanec Ftáčnik - faktická poznámka.

Poslanec M. Ftáčnik:

Pán predseda, mám len faktickú poznámku k vystúpeniu pána poslanca Kunca (nestihol som včas stlačiť gombík a nechcel som rušiť pani poslankyňu). On navrhol uznesenie, ktoré zdanlivo má byť alternatívou k môjmu uzneseniu, ale

mali by sme sa zrejme zjednotiť, že čo chceme dosiahnuť. Lebo ja nenamietam proti tomu, aby sa tým zaoberalo plénum, ale myslím si, že termín "prijaté opatrenia" smeruje aj k vyvodeniu zodpovednosti za zistené nedostatky, a pán poslanec Kunc v tom programe aktivít na zamedzenie smeroval skôr do budúcnosti.

Čiže zdá sa mi, že vecne nehovoríme úplne o tom istom, a mali by sme podľa možnosti zjednotiť slovník, teda v tom, čo chceme dosiahnuť, aby sa plénum mohlo potom rozhodnúť pri schvaľovaní uznesenia. Hovorím to teraz v rozprave, aby potom nevznikol spor pri hlasovaní o návrhu uznesení.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Tam bude problém, aj pokiaľ ide o ústavu, o výklad, čo môže Národná rada vo vzťahu k vláde, a čo nie. Tam musíme dať aj na to pozor.

Páni poslanci, pani poslankyne, keďže nikto nemá do rozpravy žiadne pripomienky, končím rozpravu. Najlepšie by bolo, ak by tí, ktorí doteraz tu nesedeli, pokračovali v rokovaní, a tí, čo ste tu boli, by ste mali mať prestávku. Keďže nemám takú právomoc, aby som to takto urobil, vyhlasujem prestávku do 16.45 hodiny a prosím, aby ste sa dohodli aj na forme doplnenia uznesenia. Ďakujem.

(Po prestávke.)

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Vážené kolegyne, kolegovia, budeme pokračovať po prestávke. Pýtam sa pána predsedu Najvyššieho kontrolného úradu, či sa chce vyjadriť k rozprave. Nech sa páči, pán predseda.

Predseda Najvyššieho kontrolného úradu SR Š. Balejík:

Vážený pán predseda,
vážené panie poslankyne,
vážení páni poslanci,
vážení členovia vlády,

dovoľte mi, aby som zaujal stanovisko k niektorým pripomienkam. V podstate by som sa chcel poďakovať poslankyniam a poslancom za vcelku konštruktívny prístup k tejto správe, ale aj vôbec k riešeniu, najmä tým, ktorí konštruktívne navrhujú aj východiská. Na úvod musím povedať, že si možno mnohí mýlne vysvetľujú, že Najvyšší kontrolný úrad má práva nariaďovať, požadovať atď. Nemáme také práva. Keď študujeme zákony, študujme ich celkom a úplne a tam sa dozvieme, aké má postavenie a aké má práva Najvyšší kontrolný úrad.

Chcel by som k niektorým jednotlivým návrhom alebo námetom zaujať stanovisko. U CAS-LOT, kasín atď. na základe kontrol Najvyššieho kontrolného úradu ministerstvo financií prijalo celý rad opatrení. V najbližšom období pravdepodobne dostanete do Národnej rady návrh zákonov, ktoré túto oblasť budú riešiť. Tu sme skutočne po kontrolných zisteniach a dohodách s ministerstvom financií pritvrdili opatrenia, aby sa veci riešili. Zastávame jednoznačný názor, že tam, kde štát vložil základné imanie a kapitál, či je reálne, že tento kapitál sa zhodnotí a bude prinášať, alebo nie. V tom sa zhodujeme.

K vystúpeniu pána poslanca Čarnogurského by som chcel povedať, že neviem, čo si o tom mám myslieť, ale chcem reagovať na toto. V prvom rade - správa nie je protokol. Nemôžem do správy dávať detailné zistenia atď. atď., pretože niektoré protokoly majú 60-80 strán. Ako by asi vyzerala tá správa? Správa je popisná a poukazuje na podstatnejšie nedostatky, ktoré boli zistené. Platí tu to, čo som povedal.

Ak sa niektorý pán poslanec alebo pani poslankyňa chce presvedčiť o konkrétnych detailných zisteniach Najvyššieho kontrolného úradu, tak nech sa páči, protokoly sú k dispozícii na nahliadnutie na Najvyššom kontrolnom úrade. Tam je to už objemnejšie, tam je popísané všetko.

Samozrejme, musím povedať, že Najvyšší kontrolný úrad nemá povinnosť predkladať parlamentu nejaké záverečné účty, to tu už bolo povedané, ale výsledky z kontrolnej činnosti. Pokiaľ ide o kontrolnú činnosť, zase musím povedať, nemyslime si, že Najvyšší kontrolný úrad okrem kapitol môže kontrolovať všetky podriadené zložky jednotlivých kapitol. Veď to sú celé tisíce podriadených zložiek. Na to nie je Najvyšší kontrolný úrad a ani to nemôže robiť. Kapitoly máme zo zákona povinnosť dvakrát do roka kontrolovať, a to sa vykonáva v plnom rozsahu.

Ľutujem, že ani pán Čarnogurský si nevšimol alebo nepostrehol, kde je vlastne chyba v týchto veciach, ktoré sú zisťované v tejto správe. V čom spočívajú. Samozrejme, vystúpili tu niektorí páni poslanci a poslankyne, že vnútorné kontroly nefungujú. Kontrolné mechanizmy v jednotlivých rezortoch nefungujú dostatočne a nie sú hádam ani na dostatočnej kvalitatívnej úrovni. Ale toto všetko nemôže Najvyšší kontrolný úrad suplovať a nahrádzať.

Ďalej by som chcel k tým veciam, ktoré tu uviedol, povedať, že má veľmi zlé informácie alebo zlých informátorov, keď sa tu prednášali takéto čísla o Najvyššom kontrolnom úrade, že teda sa tam rozširuje administratívna byrokracia na úkor kontrolných miest. Uvediem len niekoľko faktov.

Zriadili sme koncom minulého roku dve expozitúry, ktoré sú naplnené. Sú tam dvaja úradníci, to je riaditeľ a sekretárka. Ostatných 18 ľudí sú kontrolóri. A to bol aj cieľ, aj zameranie zvýšenia stavu pracovníkov na Najvyššom kontrolnom

úrade, aby sa zvýšil a rozšíril výkon kontroly, teda kontrolná činnosť. Dnes môžem povedať, že zo 173 pracovníkov Najvyššieho kontrolného úradu je vlastných kontrolórov 115. Ostatní sú, pravdaže, na sekciách, riaditeľ, sekretárka, ktorých je 6, ostatní sú všetko kontrolóri. A samozrejme, je riaditeľ kancelárie s jeho sekciou, ktorá má na starosti tylové zabezpečenie, dopravu, hospodársku správu, správu majetku, učtárne, personálny odbor, právny odbor a finančný odbor. Takže to sú nevyhnutné funkcie.

Pokiaľ ide o riaditeľov kancelárií, tí boli zrušení, pán poslanec, a nie, že sa dali navyše. Tam bol riaditeľ kancelárie, to sme zrušili pri pretváraní novej organizačnej štruktúry, a je tam len vedúca sekretariátu a sekretárka. Nič viac, nič menej. Okrem toho majú aj protokol. Samozrejme, okrem toho máme aj vnútorného kontrolóra, ktorého zo zákona musíme mať, pretože nikto nás nekontroluje, kontrolu si musíme obstarávať sami.

Takže tieto informácie nemôžem akceptovať a už vonkoncom nie takým štýlom, ako sa podávajú. Najvyšší kontrolný úrad je nezávislý a apolitický úrad vo svojej činnosti. Prosím, aby ste Najvyšší kontrolný úrad nezaťahovali do všelijakých politických vecí a aktivít.

Pani poslankyni Schmögnerovej chcem povedať, že Najvyšší kontrolný úrad nemôže zo zákona prikazovať opatrenia. My zo zákona môžeme žiadať opatrenie. Samozrejme, ak vidíme, že opatrenia nesledujú adekvátne odstránenie zistených nedostatkov, vraciame ich subjektom, aby hľadali riešenia, nápravu zistených nedostatkov. Niekedy to robíme dva i trikrát a sprísnili sme túto oblasť.

Pánu poslancovi Šagátovi by som chcel povedať, že tomu skutočne nerozumiem, pretože o Piešťanoch, ak by si myslel, že to bol náš výber alebo podobne, musím tu povedať, že na

tretíkrát, na písomnú žiadosť pána ministra zdravotníctva sme tam išli robiť kontrolu. A nie nejaké ľubovoľné vyberanie a podobne, pretože tých síl nemáme toľko a nemôžeme chodiť kontrolovať jeden subjekt trikrát za rok. To som predsa už vysvetľoval vo výbore.

Ďalej by som chcel povedať, pokiaľ ide o tú činnosť v Piešťanoch, aj za ministrovania pána poslanca Šagáta existoval liečebný dom Slovan. Vieme, že sa tam investovalo na záchranu tohto objektu do injektážnych prác vyše miliardy korún. To nie je málo. A čo sa s tým ďalej robí? Aká je koncepcia dokončenia tohto domu? Je to pamiatkovo chránený objekt, samozrejme, ale akáže je filozofia, čo s tým ďalej? Investovali sme do toho. My sa musíme do toho oprieť, aby sme to pohnali dopredu, teda, keď sme už do toho investovali, nech to má aj dajaký záver.

A zase to hovorím, aj tu v tomto prípade, že ak si niekto myslí, že budeme kontrolovať, myslím, ministerstvo zdravotníctva, všetky jeho podriadené zložky, tak to predsa nejde. Ale, pán poslanec, mrzí ma, že ste sa neopýtali alebo že sa nezamýšľate nad tým, akú rezortnú kontrolu má vlastne ministerstvo. Akú funkciu tam plní? Prečo tí nekontrolujú podriadené zložky, veď to im prináleží v prvom rade.

Pánu poslancovi Palackovi by som chcel povedať, už sme tu neraz hovorili, že Najvyšší kontrolný úrad do privatizovaných spoločností, ktoré sú buď akciové spoločnosti, alebo sú spoločnosti s ručením obmedzeným, predsa zo zákona nemá umožnený vstup. Tak o čom tu hovoríme - či kontrolujeme, ako si tam plnia povinnosti, a podobne? Takže neviem, to sa mi zdá účelové, pretože každý predsa vie, akú má Najvyšší kontrolný úrad právomoc a postavenie.

Chcel by som poďakovať pánom poslancom (pán poslanec Kunc), ktorí skutočne regaovali na jestvujúci stav, a budem veľmi rád, keď pomôžete aj nám, a teda spoločne sa budeme snažiť, aby sa to celé pohlo dopredu s tým, že sa sprísni jednak vyžadovanie plnenia pracovných povinností od každého v celom priereze, v jednotlivých rezortoch a úradoch, že sa sprísnia alebo dobudujú vnútorné kontroly, ktoré budú môcť obsiahnuť väčší rozsah kontrol podriadených zložiek, aby tí ľudia mali pocit i vedomie, že sme kontrolovaní a, samozrejme, že z nálezov sa budú vyvodzovať aj adekvátne opatrenia. Toto potrebuje naša ekonomika. Ak by sa nám toto podarilo, osobne budem veľmi rád.

Ďakujem vám za pozornosť.
(Potlesk.)

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem aj ja.

Páni poslanci, najskôr by som sa chcel ospravedlniť pánu poslancovi Csákymu. Keď som ukončil rozpravu, zabudol som na to, že pri svojom vystúpení žiadal, aby sme dali hlasovať o tom, že tento bod programu bude pokračovať na budúcej schôdzi, že nebude skončená rozprava. Myslím, že schôdza sa ani tak nevyvíjala, aby sme pokračovali ďalej v rozprave, ale aby sme prijali závery. Tá rozprava by k ničomu neviedla. Prosím pána poslanca Csákyho, aby nenaliehal, že som mu nevyhovel. Mohol by som požiadať pána podpredsedu vlády, aby povedal jedno slovo a tým by otvoril rozpravu, ale neviem, či by to poslanecká snemovňa chcela. Je to moja chyba.

Prosím, zapnite mikrofón pánu poslancovi Csákymu.

Poslanec P. Csáky:

Pán predseda, beriem vaše slová, bolo to korektné, lenže mne nejde o to, či formálne uzatvoríme rozpravu, alebo nie. Ide o to, že aj pán predseda Najvyššieho kontrolného úradu, aj páni poslanci, ktorí tu vystúpili, mali veľmi vážne pripomienky. Ide mi o to, že som navrhol určitý algoritmus, aby sme neprijali dnes uznesenie, aby sa kluby zamysleli na tým stavom, aký tu nastal v tejto oblasti, aby sme na budúci týždeň k tomu zvolali politické grémium, aby sme sa zamysleli nad tým, či by nebola vhodná novela zákona o pôsobení Najvyššieho kontrolného úradu, a aby sme sa takto k tomu vrátili v júni. Takže mne ide o to.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec, keď ide len o to, tak to nesúvisí s tým, či bude rozprava pokračovať, alebo nie, pretože tú novelu môžeme navrhúť kedykoľvek.

Poslanec P. Csáky:

Pán predseda, ale ja som chcel, aby sme o tom hlasovali.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Nemôžem dať hlasovať, jedine tak, že by pán podpredseda povedal štyri slová a otvorí rozpravu.

Poslanec P. Csáky:

Pán podpredseda, bol to predsa procedurálny návrh.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ja som vám to povedal, keby som to nebol spomenul, tak ideme ďalej, ale som si vedomý toho, že som to urobil ja. *(Hlasy v sále.)* Prosím, páni poslanci...

Poslanec P. Csáky:

Prepáčte, trvám na tom, aby sme hlasovali o tom, že sa k tejto veci vrátime na júnovom zasadnutí pléna.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Nemôžem urobiť precedens, ani to neurobím. To radšej zoberiem celú chybu na seba, ale takýto precedens neurobím. Jedine keby pán podpredseda povedal...

Poslanec P. Csáky:

Pán podpredseda vlády, ďakujem vám.

(Po chvíli potlesk, smiech v sále.)

Podpredseda vlády SR J. Kalman:

Ak mám byť ja tým, ktorý dá pokyn, aby ste sa ďalej mohli zaoberať touto problematikou, tak - síce veľmi nerád to robím, pretože som už pána predsedu upozornil, že by som bol veľmi rád, keby sa dnes prerokovala správa, ktorú predkladám, a zároveň aj ukončila, pretože zajtra mám radu pre národnosti a zajtra by som sa nemohol zúčastniť na rokovaní, ale ak ďalšia rozprava prispeje ku skvalitneniu kontrolného systému u nás, ak ste o tom presvedčení, tak súhlasím s tým, aby ste ďalej pokračovali. *(Potlesk.)*

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Takže po našej spolupráci s pánom podpredsedom vlády dávam hlasovať o návrhu pána poslanca Csákyho. Počuli ste, ako ho koncipoval pred chvíľou. Pán poslanec Csáky chce, aby sme v rozprave k tomuto bodu pokračovali na budúcej schôdzi, na 16. schôdzi. Čiže nemali by sme prijať uznesenie, ktoré je navrhnuté.

Prosím, hlasujeme o jeho návrhu. Prezentujte sa a hlasujte. Pani spravodajkyňa, povedzte svoj názor.

Poslankyňa T. Chlebová:

Odporúčam návrh neprijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 130 poslancov.
Za návrh hlasovalo 44 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 61 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 25 poslancov.

Takže sme neprijali tento návrh.

Rozprava je ukončená. Pýtam sa ešte pani spoločnej spravodajkyne, či sa chce vyjadriť k rozprave.

Poslankyňa T. Chlebová:

Nie.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Nechce sa vyjadriť, takže môžeme pristúpiť k hlasovaniu o prijatí uznesenia. Najskôr budeme hlasovať, pani poslankyňa, o tých pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhoch, ktoré vyplynuli z rozpravy.

Poslankyňa T. Chlebová:

Vážený pán predseda,
vážený pán podpredseda vlády,
vážené kolegyne,
vážení kolegovia,

je tu prvý návrh, ktorý predložil pán poslanec Sopko. Prečítam ho: "Národná rada žiada generálneho prokurátora Slovenskej republiky predložiť správu o výsledkoch vykonaného preverovania poznatkov z odstúpených materiálov z najvyšších kontrolných orgánov aj oznámení právnických a fyzických osôb dotýkajúcich sa privatizácie, hospodárenia s majetkom štátu a hospodárenia s prostriedkami štátneho rozpočtu za roky 1994 a 1995." Termín je tu, pôvodný bol jún, ale dohodli sme sa s pánom poslancom, že ak súhlasí s mesiacom september, tak tento návrh by som odporúčala prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ale tam ste čítali, že kontrolovať najvyššie kontrolné orgány? Či Najvyšší kontrolný úrad?

Poslankyňa T. Chlebová:

Predložené materiály.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ale to tak neznelo, to je upravené inak, ako bolo v rozprave. Prosím, prečítajte to ešte raz, pani poslankyňa.

Poslankyňa T. Chlebová:

"Národná rada žiada predložiť správu o výsledkoch vykonaného preverovania poznatkov z odstúpených materiálov z najvyšších kontrolných orgánov aj oznámení právnických a fyzických osôb dotýkajúcich sa privatizácie, hospodárenia s majetkom štátu a hospodárenia s prostriedkami štátneho rozpočtu za roky 1994 a 1995." Prepáčte, ťažko sa mi to číta.

(Hlas zo sály: Neexistujú najvyššie kontrolné orgány.)

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Procedurálny návrh, nech sa páči. *(Nezrozumiteľný hlas zo sály.)* Nie, to je tu, čo odporúča. To máte v tom bode B. Tu je spoločná správa a to zo spoločnej správy je premietnuté do bodu B. *(Nezrozumiteľný hlas zo sály.)* Pán poslanec, pred sebou máte spoločnú správu, ale to, čo je v spoločnej správe, je premietnuté do uznesenia, ktoré budeme prijímať, to je v písmene B zo spoločnej správy. To znamená, že v spoločnej správe nemáme čo prijímať. Budeme prijímať v písmene B uznesenia. Čiže teraz ideme hlasovať o pozmeňujúcich návrhoch poslancov a potom budeme schvaľovať aj to, čo je spolu s uznesením, čo je v správe.

Prosím, ideme hlasovať o návrhu pána poslanca Sopku, ktorý prečítala pani spravodajkyňa. Pani poslankyňa, navrhujete ho prijať, alebo neprijať?

Poslankyňa T. Chlebová:

Áno, navrhujem ho prijať.

(Hlas zo sály: Ale veď najvyššie kontrolné orgány neexistujú. Nemôžeme prijať také uznesenie.)

Predseda NR SR I. Gašparovič:

To nemôžeme prijať, pretože najvyššie kontrolné orgány fakt neexistujú. *(Hlas zo sály: Nálezy najvyšších kontrolných orgánov...)* Pokoj, páni poslanci. Hlasovali sme, neprešlo to. Budeme pokračovať ďalej.

Poslankyňa T. Chlebová:

Ďalší návrh uznesenia predložila pani Schmögnerová. Z obsahových dôvodov ho neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Hlasujeme o návrhu pani poslankyne Schmögnerovej s návrhom neprijať ho. *(Hlasy v sále.)* Bolo to v rozprave.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 116 poslancov.
Za návrh hlasovalo 39 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 49 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 25 poslancov.
Nehlasovali 3 poslanci.

Tento návrh sme neprijali.

Môžete pokračovať, pani poslankyňa.

Poslankyňa T. Chlebová:

Ďalšie návrhy predložil pán poslanec Ftáčnik. Predložil štyri návrhy uznesenia.

Prvý: "Národná rada Slovenskej republiky žiada generálneho prokurátora, aby po skončení konania na základe protokolu Najvyššieho kontrolného úradu o výsledku kontroly hospodárenia a nakladania s majetkom štátu v akciovej spoločnosti Hotely mládeže Slovakia (je to list predsedu Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky číslo 0-1441/95 zo dňa 4. 9. 1995) poskytol Výboru Národnej rady pre vzdelanie, vedu, kultúru a šport informáciu o výsledku konania." Tento návrh odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, prezentujme sa a hlasujme.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 136 poslancov.
Za návrh hlasovalo 88 poslancov.
Proti návrhu hlasovali 3 poslanci.
Hlasovania sa zdržali 43 poslanci.
Nehlasovali 2 poslanci.

Takže tento návrh prešiel.

Môžete pokračovať, pani poslankyňa.

Poslankyňa T. Chlebová:

Druhý návrh pána poslanca Ftáčnika: "Národná rada Slovenskej republiky žiada členov vlády a ostatných ústredných

orgánov, aby podali príslušným výborom Národnej rady Slovenskej republiky informáciu o opatreniach, ktoré prijali v súvislosti so zisteniami Najvyššieho kontrolného úradu uvedenými v tlači 392 a o plnení prijatých opatrení." Tu je návrh termínu do 15. júla 1996. Rada by som sa spýtala pána poslanca Ftáčnika, či by súhlasil s tým termínom na neskoršie. V tom prípade...

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, dávam hlasovať o tomto návrhu. Prezentujme sa a hlasujme.

Poslankyňa T. Chlebová:

Odporúčam návrh neprijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 135 poslancov.
Za návrh hlasovalo 59 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 30 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 45 poslancov.
Nehlasoval 1 poslanec.

Neprešiel tento doplňujúci návrh.

Poslankyňa T. Chlebová:

Ďalší návrh pána poslanca Ftáčnika, tretí: "Národná rada Slovenskej republiky žiada generálneho prokurátora, aby v správe o stave zákonnosti v Slovenskej republike podávanej Národnej rade uviedol osobitne doriešené prípady, ktorými sa zaoberala Generálna prokuratúra na základe podnetov Najvyš-

šieho kontrolného úradu a ďalších kontrolných orgánov." Tento návrh odporúčam neprijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, prezentujme sa a hlasujme.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 135 poslancov.
Za návrh hlasovalo 67 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 30 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 38 poslancov.

Takže sme neprijali ani tento pozmeňujúci návrh.

Poslankyňa T. Chlebová:

Štvrtý pozmeňujúci návrh pána poslanca Ftáčnika: "Národná rada Slovenskej republiky odporúča vláde Slovenskej republiky predložiť návrh zákona o Štátnej pokladnici Národnej rade do 30. 9. 1996." Tento návrh odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, prezentujme sa.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 135 poslancov.
Za návrh hlasovalo 64 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 14 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 57 poslancov.

Takže sme neprijali ani tento návrh.

Poslankyňa T. Chlebová:

Je tu posledný návrh pána poslanca Kunca: "Národná rada Slovenskej republiky žiada vládu, aby na najbližšiu schôdzu Národnej rady Slovenskej republiky vo väzbe na prerokovanú správu Najvyššieho kontrolného úradu o výsledkoch kontrolnej činnosti v roku 1995 predložila program aktivít jednotlivých rezortných ministerstiev na zamedzenie opakovania strát štátneho majetku trestnou činnosťou i nedbalosťou činného manažmentu štátnych podnikov i ostatných inštitúcií, ktoré hospodária so štátnym majetkom." Tento návrh odporúčam neprijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, prezentujme sa a hlasujme.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 134 poslancov.
Za návrh hlasovalo 66 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 19 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 46 poslancov.
Nehlasovali 3 poslanci.

Takže neprešiel návrh pána poslanca Kunca.

Pani poslankyňa, ak sú to všetky návrhy z rozpravy, môžeme pristúpiť k hlasovaniu o uznesení.

Poslankyňa T. Chlebová:

Dovoľte mi, aby som predložila návrh uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky k správe o výsledkoch kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky

za rok 1995, v ktorom Národná rada Slovenskej republiky po A. berie na vedomie...

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pani poslankyňa, nemusíte ho čítať. Návrh máme predložený. Budeme hlasovať o uznesení Národnej rady tak, ako ho máte predložené v spoločnej správe výborov, samozrejme, v znení schválených doplnkov a zmien. *(Hlas v sále.)* Hlasujeme, pán poslanec. Uznesenie berieme len na vedomie, neprijímame ho, ani ho neodmietame.

Poslankyňa T. Chlebová:

Odporúčam tento návrh prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 134 poslancov.
Za návrh hlasovalo 81 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 9 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 41 poslancov.
Nehlasovali 3 poslanci.

Môžem konštatovať, že Národná rada schválila návrh na uznesenie Národnej rady Slovenskej republiky k správe o výsledkoch kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky za rok 1995.

Poslankyňa T. Chlebová:

Ďakujem, pán predseda, za trpezlivosť a kolegom a kolegyniam za podporu. *(Potlesk.)*

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Budeme pokračovať t r e t í m bodom programu, ktorým je

súhrnná správa o realizácii Národného programu boja proti drogám a návrhy na jeho aktualizáciu.

Národná rada Slovenskej republiky prerokovala Národný program boja proti drogám 14. novembra 1995. Uznesením požiadala vládu Slovenskej republiky rozpracovať tento národný program a každoročne do 30. apríla predkladať Národnej rade súhrnnú správu o jeho realizácii.

Správu, páni poslanci, pani poslankyne, máte ako tlač 371. Ako tlač 371a máte rozdanú aj spoločnú správu o výsledkoch prerokovania vo výboroch Národnej rady, ktorej súčasťou je aj návrh na prijatie uznesenia.

Z poverenia vlády Slovenskej republiky správu uvedie podpredseda vlády Slovenskej republiky pán Jozef Kalman. Prosím, pán podpredseda, aby ste sa ujali slova.

Podpredseda vlády SR J. Kalman:

Vážený pán predseda,
vážená Národná rada,

na rokovanie Národnej rady Slovenskej republiky predkladám súhrnnú správu o realizácii Národného programu boja proti drogám a návrhy na jeho aktualizáciu na základe uznesenia, ktoré tu bolo pred chvíľou citované. Týmto uznesením zobrala Národná rada Slovenskej republiky Národný program boja proti drogám na vedomie a požiadala vládu Slovenskej republiky rozpracovať tento program na podmienky jednotli-

vých rezortov a zabezpečiť jeho finančné krytie, ako aj predkladať Národnej rade súhrnnú správu každý rok do konca apríla.

Národný program boja proti drogám nadväzuje na Programové vyhlásenie vlády Slovenskej republiky, obsahuje a rozpracúva základné smery protidrogovej politiky, predstavuje programový dokument celospoločenského úsilia na potlačovanie drogových závislostí, znižovanie nelegálnej ponuky drog a hlavné ciele zdravotníckej a sociálnej starostlivosti. Sú v ňom vyjadrené základné princípy a východiská tohto multidisciplinárneho a multiinštitucionálneho problému.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Páni kolegovia, prosím, pokoj.

Podpredseda vlády SR J. Kalman:

Národný program boja proti drogám bol podporený aj odporúčaniami Organizácie Spojených národov a je v súlade s medzinárodnými dohovormi v oblasti boja proti drogám, akými sú dohovory OSN, globálny plán boja proti drogám Európskej únie, ako aj Asociačná dohoda o pridružení Slovenskej republiky k Európskej únii.

Predkladanú správu spracoval a pripravil generálny sekretariát Výboru ministrov pre drogové závislosti a kontrolu drog, ktorý bol zriadený v zmysle uznesenia vlády v roku 1995 a ktorý sa konštituoval koncom minulého roku.

Správu prerokovala vláda Slovenskej republiky v marci tohto roku a bola schválená. Pripomienky, ktoré odzneli na rokovaní vlády, boli do materiálu zapracované. Správa celkove bola spracovaná na základe podkladov, ktoré vypracovali jednotlivé rezorty, ktoré sú zastúpené vo Výbore ministrov

pre drogové závislosti a kontrolu drog, za obdobie od augusta 1995 do 31. 12. 1995, teda za obdobie piatich mesiacov.

Správa sa skladá z dvoch hlavných častí: samotného vyhodnotenia a rozpracovaného programu jednotlivými rezortmi, ako aj z podnetov na aktualizáciu úloh tohto programu. Môžem konštatovať, že predložená správa predstavuje súhrn aktivít jednotlivých rezortov vo všetkých oblastiach boja proti drogám v nadväznosti na plnenie úloh vyplývajúcich z národného programu, a to i napriek krátkemu časovému obdobiu od jeho prijatia.

Podotýkam, že úlohy pre jednotlivé rezorty, ako aj oblasti spoločenského života boli v národnom programe rozvrhnuté na obdobie rokov 1995 až 1998. Národný program zostáva otvorený, s možnosťou stálej aktualizácie podľa závažnosti riešenia problémov na drogovej scéne v Slovenskej republike. Predstavuje sústredenie všetkých síl, ktoré sú k dispozícii na potláčanie nebezpečenstva, ktoré zneužívanie drog v našej krajine znamená.

Zmyslom prijatia a postupného uskutočňovania programu bolo vymedziť, sústrediť a koordinovať úsilie spoločnosti pri ochrane života a zdravia jednotlivcov, ako aj sociálneho a hospodárskeho fungovania štátu, ktoré sú vážne zasiahnuté problematikou drogových závislostí a s ňou spojených nezákonných činností obchodovania s drogami. Predpokladám, že nám všetkým je zrejmé, že takýto zložitý spoločenský jav, akým drogové závislosti nesporne sú, nie je možné zvládnuť izolovanými, i keď cielenými a dobre mienenými aktivitami, ale je potrebná sústredená, cieľavedomá a dlhodobá aktivita všetkých spoločenských sfér.

Vážená Národná rada, ide o veľmi zložitý problém, dnes už možno hovoriť o globálnom probléme ľudstva. Slovenská republika je na začiatku boja proti tejto pliage. Očakávam va-

še námety, ktoré s tými, ktoré odzneli vo výboroch, budeme analyzovať a snažiť sa ich maximálne v praxi využiť. Verím, že aj prerokovanie tejto správy, ale najmä realizácia prijatých i odporúčaných úloh budú ďalej aktivizovať celú našu spoločnosť v boji proti tomuto javu, ktorý demoralizuje celú spoločnosť, ničí zdravie a prináša ľudské a rodinné tragédie.

Ďakujem vám za pozornosť.
(Potlesk.)

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem, pán podpredseda.

Prosím teraz spoločného spravodajcu výborov, ktorým je pán poslanec Polka, aby podal správu o výsledkoch prerokovania predloženého materiálu vo výboroch Národnej rady Slovenskej republiky.

Poslanec L. Polka:

Vážený pán predseda,
vážený pán podpredseda vlády,
vážená Národná rada,
kolegyne, kolegovia,

dovoľte, aby som vás zoznámil so spoločnou správou výborov Národnej rady Slovenskej republiky o výsledku prerokovania súhrnnej správy o realizácii Národného programu boja proti drogám a návrhov na jeho aktualizáciu, tlač 371.

Predseda Národnej rady Slovenskej republiky svojím rozhodnutím číslo 854 zo 14. marca 1996 pridelil súhrnnú správu o realizácii Národného programu všetkým výborom, okrem Mandátového a imunitného výboru Národnej rady Slovenskej repub-

liky a Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií štátnych funkcionárov s tým, aby tieto výbory ho prerokovali do 9. mája 1996. Zároveň určil Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre obranu a bezpečnosť, aby pripravil na schôdzu Národnej rady Slovenskej republiky spoločnú správu o výsledku prerokovania uvedeného materiálu vo výboroch a návrh na uznesenie Národnej rady Slovenskej republiky.

Správu prerokovalo v určenom termíne deväť výborov. Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre životné prostredie a ochranu prírody o materiáli nerokoval pre nedostatočnú účasť poslancov na schôdzi výboru. Výbory prerokovali správu s týmito výsledkami:

I. Správu vzalo na vedomie 8 výborov, a to Ústavnoprávny výbor Národnej rady, Výbor Národnej rady pre financie, rozpočet a menu, Výbor Národnej rady pre hospodárstvo, privatizáciu a podnikanie, Výbor Národnej rady pre pôdohospodárstvo, Výbor Národnej rady pre verejnú správu, územnú samosprávu a národnosti, Výbor Národnej rady pre zdravotníctvo a sociálne veci a Výbor Národnej rady pre obranu a bezpečnosť, ako aj Zahraničný výbor Národnej rady Slovenskej republiky. Uznesenie k predmetnej správe neprijal Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre vzdelanie, vedu, kultúru a šport, lebo podľa § 48 ods. 1 zákona číslo 44 o rokovacom poriadku Slovenskej národnej rady v znení neskorších predpisov nevyslovila s ním súhlas nadpolovičná väčšina všetkých členov výboru.

II. Všetky výbory Národnej rady Slovenskej republiky, ktoré správu prerokovali a vzali na vedomie, odporučili tiež Národnej rade Slovenskej republiky, aby predloženú správu vzala na vedomie.

Okrem toho výbory uplatnili na svojich rokovaniach niektoré ďalšie odporúčania.

Výbor Národnej rady pre zdravotníctvo a sociálne veci odporučil vláde Slovenskej republiky:

1. dopracovať legislatívne návrhy v oblasti prevencie a represie,

2. zriadiť orgán boja proti drogám ako ústredný orgán štátnej správy so samostatnou rozpočtovou kapitolou,

3. dopracovať úlohy Národného programu boja proti drogám s ich konkretizáciou a časovým harmonogramom do 31. júla 1996.

Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre obranu a bezpečnosť odporučil:

1. podpredsedovi vlády Slovenskej republiky a predsedovi Výboru ministrov pre drogové závislosti a kontrolu drog koordinovať postup ministerstva vnútra, ministerstva spravodlivosti, Generálnej prokuratúry a Združenia sudcov Slovenskej republiky v opatreniach vykonaných proti zneužívaniu drog na páchanie trestnej činnosti,

2. ministrovi vnútra výraznejšie posilniť činnosť národnej protidrogovej jednotky Správy kriminálnej polície Prezídia Policajného zboru Slovenskej republiky, tak početne, ako i finančne, so zreteľom na nové územnosprávne členenie Slovenskej republiky.

III. V prijatých uzneseniach výbory uplatnili tieto požiadavky:

Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre financie, rozpočet a menu požiadal riaditeľku generálneho sekretariátu Výboru ministrov pre drogové závislosti a kontrolu drog, aby predložila analýzu vynakladania finančných prostriedkov za jednotlivé rezorty v rámci plnenia Národného programu boja proti drogám za rok 1995 a predpoklad čerpania finančných prostriedkov na rok 1996, prípadne na rok 1997, v termíne do 30. mája 1996.

Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre obranu a bezpečnosť požiadal vládu Slovenskej republiky, aby zabezpečila plnenie Národného programu boja proti drogám v jednotlivých rezortoch a nimi riadených organizáciách.

Vážená Národná rada Slovenskej republiky,

dovoľte, aby som vás zároveň oboznámil s návrhom uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky k súhrnnej správe o realizácii Národného programu boja proti drogám a návrh na jeho aktualizáciu.

Národná rada Slovenskej republiky

A. berie na vedomie súhrnnú správu o realizácii Národného programu boja proti drogám a návrhy na jeho aktualizáciu;

B. odporúča vláde Slovenskej republiky

1. dopracovať legislatívne návrhy v oblasti prevencie a represie,

2. zriadiť orgán boja proti drogám ako ústredný orgán štátnej správy so samostatnou rozpočtovou kapitolou,

3. dopracovať úlohy Národného programu boja proti drogám s ich konkretizáciou a časovým harmonogramom do 31. júla 1996;

C. žiada vládu Slovenskej republiky zabezpečiť plnenie Národného programu boja proti drogám v jednotlivých rezortoch a nimi riadených organizáciách.

Ďakujem, pán predseda. Skončil som.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem aj ja, pán spoločný spravodajca. Prosím, aby ste zaujali miesto určené pre vás.

Vážené pani poslankyne, páni poslanci, otváram rozpravu k tomuto bodu programu s konštatovaním, že som dostal do tejto chvíle 6 písomných prihlášok. Ako prvý sa hlási pán poslanec Mikolášik. Pripraví sa pán poslanec Langoš.

Poslanec M. Mikolášik:

Vážený pán predseda,
vážený pán podpredseda vlády,
vážené dámy,
vážení páni,

vari nikto nepochybuje o tom, že boj proti drogám má tú najvyššiu doložku naliehavosti v rebríčku javov, ktoré ohrozujú každú spoločnosť, jej základy a zdravie občanov. Chcem ako lekár pripomenúť, vážené dámy, vážení páni, že drogová závislosť je choroba, ktorú nemožno úplne a trvale vyliečiť.

Drogová závislosť je úplným stratením človeka napríklad pre rodinu. Sám si nikdy nedokáže založiť normálnu a fungujúcu rodinu. Je úplným negovaním hodnôt, túžob a realizácie

plánov v živote jednotlivca z hľadiska spoločnosti. Spoločnosť drogovo závislého stráca. Nemôžeme vyliečiť závislého od drog, môžeme len za cenu obrovských nákladov na drahú a dlho trvajúcu liečbu takúto závislú osobu previesť na osobu dočasne abstinujúcu. Koniec koncov, kolegyňa Aibeková nám to správne vysvetlila už na zasadnutí nášho výboru. Je väčšinou len otázka času, kedy tento závislý začne drogy opäť užívať.

Zo súhrnnej správy sa dozvedáme to, čo je každému dobre známe, a síce, že mladí ľudia masívne skúšajú drogy. Veď podľa priloženého prieskumu viac ako 25 % mladých gymnazistov drogy už skúšalo. A zabudnime raz navždy to nebezpečné delenie drog na tzv. mäkké a tvrdé. Kto totiž okúsi mäkkú drogu, vždy prechádza na tvrdé drogy. Je to u neho len otázka času a okolností. A z pazúrov tvrdých drog sa nikto natrvalo nedostal. Je úplne stratený pre spoločnosť. Jeho osobný život bude zruinovaný, na drogu minie postupne všetky vlastné financie i financie svojich rodičov a skončí ako žalostná troska.

Spôsob, akým sa táto problematika rieši v podaní tejto vlády, je však nedostatočný, dovolím si povedať, nevýrazný, pomalý, hlavne do tejto chvíle neúčinný. Sme svedkami toho, že tzv. výbor ministrov nie je schopný prijímať také rozhodnutia a hlavne vykonávať také akcie, ktoré by úspešne bojovali proti drogám. Deje sa presne to, čo sme predpokladali. Iste si spomínate na môj príspevok, keď sme o tom hovorili tu v snemovni prvýkrát, že takýto prierezový orgán bude robiť len nekonkrétne, snažiť sa riešiť, ale bude len prierezový a každý sa bude len zúčastňovať na zasadnutiach takéhoto prierezového orgánu, no údernosť a výstupy budú rozpačité.

Máte asi všetci pred sebou spoločnú správu, posúďte sami, čo sme sa dozvedeli z tohto materiálu. Napríklad čo všetko akože má robiť ministerstvo zdravotníctva: zabezpečo-

vať parametre existujúcich služieb. Čo je na tom nové? To musí robiť aj tak. Alebo zvážiť zavedenie skríningových vyšetrení zameraných na výskyt požitia drog u mládeže. Prehodnotiť a zdokonaliť evidenciu a štatistiku. A to je všetko. Iba toto má robiť podľa prierezového výboru ministrov zdravotníctvo.

Ministerstvo práce a sociálnych vecí: zabezpečiť odbornú prípravu, vytvárať podmienky na zriaďovanie protidrogových zariadení, rozvinúť činnosť, prehodnotiť a podporiť činnosť zariadení. Takéto vatové tvrdenia, nikde žiadny termín, dokedy bude úloha splnená, kto je za to konkrétne zodpovedný.

To isté v rezorte školstva (nebudem to všetko čítať), kultúry, hospodárstva, ministerstva financií. Vrcholom je jediný maličký odsek, ktorý sa dotýka rezortu ministerstva vnútra, kde sa spomína spolupráca Policajného zboru v súvislosti s Colnou službou a dosť.

Už vlani pri prerokúvaní problematiky boja proti drogám KDH poukazovalo na to, že treba vytvoriť samostatnú inštitúciu. Teraz konečne sa k tomu dostávame, že aj v návrhu na uznesenie je konečne to, na čo sme aj vo výbore pre zdravotníctvo a sociálne veci opakovane poukazovali, že je nutné, aby vznikol samostatný inštitút boja proti drogám, ale vybavený potrebnými trestnoprávnymi aj represívnymi právomocami.

Dozvedáme sa, že Slovensko, ako aj Bratislava a iné väčšie mestá už dávno nie sú len tranzitom pre drogy, ale cieľovými mestami. Všetci vedia, kde sa priekupníci zdržiavajú. Nikto, ani polícia tam nejde, nezaistí dílerov. Všetci vedia, v ktorých podnikoch a baroch sa predávajú drogy. Nezasahujeme. Všetci vedia, že pred bránami škôl za bieleho dňa ponúkajú drogu našim deťom. Nič sa nedeje. Toto je boj proti drogám? S týmto máme byť spokojní?

Pred pár mesiacmi otriasol Veľkou Britániou prípad úmrtia študentky, ktorá užila po prvýkrát v živote a len jedinú tabletku tzv. mäkkej drogy EXTASY, ktorú berú mladí ľudia, aby pod vplyvom takejto mäkkej drogy vydržali tancovať na diskotéke až do rána. Toto dievča zomrelo po jedinej tabletke mäkkej drogy.

Máme sa azda aj my prizerať, ako drogy devastujú našu mládež pred našimi očami, alebo treba čakať až na smrť nejakej slovenskej dievčiny, aby sme zintenzívnili náš postup?

Mám pripomienku aj k rýchlosti, s akou výbor ministrov pracuje. Viete, kedy sme o tom prvýkrát rokovali. Prvé zasadnutie výboru bolo až 24. októbra 1995, druhé zasadnutie sa konalo s odstupom dlhých 4 mesiacov, a keď sa potom 13. februára tento výbor stretol, schválil rokovací poriadok a plán činnosti.

Vážené dámy, vážení páni, ale oslovím vás aj takto: vážení rodičia a vážení starí rodičia, od leta 1995 doteraz padlo za obeť drogám aj u nás, samozrejme, veľmi veľa nových mladých ľudí. Možno medzi nimi sú alebo budú aj naše deti, alebo aj vaše vnúčatá.

Chcem vás požiadať a prosím, aby tu padli akékoľvek stranícke hľadiská, aby ste podporili vznik tohto protidrogového inštitútu, tak ako sa uvádza v návrhu uznesenia, čo ja veľmi vítam, aby sa okamžite uvoľnili aj potrebné finančné zdroje, aby sa urýchlene upravila legislatíva s cieľom naozaj účinného boja proti pliage, ktorá ohrozuje aj túto spoločnosť. A majme na pamäti, že štatistiky poskytované v správe sú, samozrejme, len špičkou ľadovca skutočnej incidencie užívania drog na Slovensku.

Vzhľadom na úroveň predkladaného materiálu, nekonkrétnosť a netermínovosť jednotlivých úloh však navrhnem, aby sme najprv hlasovali o tom, aby Národná rada Slovenskej republiky vrátila takto napísaný materiál vláde na prepracovanie a doplnenie.

Ďakujem vám za pozornosť.
(Potlesk.)

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Nech sa páči, pán poslanec Langoš. Po ňom vystúpi pán poslanec Bajan.

Poslanec J. Langoš:

Ďakujem pekne za slovo.

Vážený pán predseda,
pán podpredseda vlády,
vážená Národná rada,

k môjmu predrečníkovi a k pánu podpredsedovi vlády len dodám, že drogy nie sú iba pliaga, neohrozujú len morálny život spoločnosti, ale to, čo sa ukazuje na povrchu ako epidemicky sa zvyšujúci počet závislých a sem-tam raz za čas zadržaných 10 alebo 100 kíl, alebo tona ópia, alebo heroínu, je len povrch.

Obchod s drogami zasahuje nielen v Spojených štátoch, už i v západnej Európe, samu podstatu právneho demokratického štátu obrovskou korupciou, obrovskými finančnými prostriedkami, ktoré sú obchodníci ochotní venovať na dokonca až politickú podporu dobrých podmienok na ich obchodovanie. Je fakt, že na každej dolárovej bankovke prilipla aspoň mikroskopická stopa ópia. O tom sa presvedčili Američania

koncom osemdesiatych rokov, keď robili veľký chemický prieskum dolárových bankoviek. Podľa výskytu ópiového prášku usúdili, že každá dolárová bankovka bola aspoň raz použitá v obchode s drogami. Nemá to žiadne ideologické pozadie. Dolárová bankovka akejkoľvek hodnoty má odjakživa rovnakú veľkosť a rovnakú farbu a je to mena, ktorou možno platiť v hotovosti takmer kdekoľvek na svete, na rozdiel od iných mien. Preto iné meny sa pri praní peňazí menia na dolárové bankovky a investujú sa nakoniec ako očistené peniaze do pôdy, do nehnuteľností a prepierajú sa.

Sústredený medzinárodný boj proti obchodu s drogami odhalil také široké súvislosti a takú hĺbku zla, že Reaganova administratíva sa koncom osemdesiatych rokov skutočne vážne pokúšala presadiť v kongrese zmenu tvaru a farby dolárových bankoviek zo dňa na deň ako posledné východisko z núdze. Dokonca boli tam celkom vážne myslené názory od expertov, ktorí sa zaoberajú týmto neduhom, aby Kongres Spojených štátov vymenil papierové platidlá za karty. Bola to ako taká posledná možnosť nejakým spôsobom zabrániť šíreniu obchodu s drogami po celom svete. V správe sa ešte stále opakuje Balkánska cesta. Dnes to už nie je pravda. Po roku 1990 západní špecialisti predpokladali, že sa vytvoria nové cesty a jedna cesta pôjde cez územie rozpadnutého Sovietskeho zväzu a cez Rusko. Ich hypotetické predstavy s hrôzou potvrdilo zhabanie 100 ton kokaínu v roku 1992, tuším, v Petrohrade. Považovali to za dôkaz, že sa otvorila nová cesta z Latinskej Ameriky cez Spojené štáty, cez územie Ruska do Európy. Takže nie je to len Balkánska cesta, tých ciest je niekoľko.

Nie je to po roku 1989 nový problém. Je doložené faktami, že koncom sedemdesiatych rokov Todor Živkov, bulharský vodca, založil podnik zahraničného obchodu Kintex, ktorý zabezpečoval tranzit opiátových a morfínových surovín cez Bulharsko do západnej Európy, do tajných laboratórií v takom

rozsahu, že keď polícia odhalila jedno z desiatok laboratórií, našla tam už komerčnú drogu v hodnote jeden a štvrť miliardy dolárov. Za peniaze utŕžené týmto transportom Bulharsko nakupovalo zbrane, predávalo ich do arabských štátov, embargovaných štátov a toto bol hlavný devízový príjem bulharského hospodárstva. Reagan bojoval, roky vykonával nátlak na Bulharsko, kým donútil Todora Živkova, aby zrušil tento podnik zahraničného obchodu. Samozrejme, premenovaním vznikol nový, a v tom roku - priniesli to i naše noviny, možno sa na to pozrieť v archíve - Bulharsko vyhlásilo úhlavný boj proti drogám a počas jedného roka zadržalo a uväznilo desiatky dílerov, ale to bolo všetko.

Takže nie je to celkom nová vec. Z obchodu s drogami, zo špinavých peňazí sú financované takmer všetky teroristické organizácie, známe evidované teroristické organizácie, a teroristické organizácie sa podieľajú na obchode s drogami. Takže to zlo má oveľa širšie dimenzie a treba to vedieť a treba si uvedomiť, že na Slovensku máme jedinečnú možnosť, ak skutočne sústredíme všetky schopnosti štátu a štátnych orgánov na boj proti obchodu s drogami a všetkými tými súvislosťami, máme možnosť účinne zabrániť prvej zničujúcej vlne, ktorá už má, ako som už povedal, epidemický charakter.

Bol som určený ako spravodajca predsedníčkou výboru pre životné prostredie, preto som sa skutočne dôkladnejšie venoval tejto správe a diskutoval som s lekármi z bratislavského Centra pre liečbu drogových závislostí. Títo odborníci s praktickými skúsenosťami s ľuďmi závislými od drog boli veľmi kritickí voči cieľom a zameraniu programu, ale najmä voči prognózam tvorcov tohto programu a voči celej správe, teda koncepcii správy a záznamu o tom, aké aktivity jednotlivé rezorty vykonali.

Pokúsim sa stručne zhrnúť výsledky tejto diskusie na pôde Bratislavy, ktorá je na Slovensku najviac postihnutá drogovými závislosťami.

Po prvé. Rozšírenie drogových závislostí po roku 1989 vzniklo očakávane a napriek upozorneniam týchto odborníkov, ale i odborníkov vtedy v Čechách okrem represie neboli dlhý čas podniknuté žiadne konkrétne kroky.

Po druhé. Rozvoj počtu závislých od heroínu ukazuje, že ide o epidemickú situáciu. V roku 1991 boli registrovaní len niekoľkí, väčšinou bývalí emigranti po návrate na Slovensko. V roku 1992 bolo evidovaných 56 závislých od heroínu, v roku 1993 už 245, v roku 1994 892, v roku 1992 oficiálne štatistiky uvádzajú 1 026. Uvádza ich správa. Tu sa však treba pri tejto štatistike zastaviť, pretože pre rok 1992 uvádza zjavne nepravdivý údaj, lebo len v bratislavskom Centre pre liečbu drogových závislostí evidovali a hlásili 828 prvokontaktových vyšetrení, heroínových. Pribudlo nových 651 mužov a 196 žien a detí, teda nie celkove 494 za II. obvod, ako uvádza diagram v správe. Práve tieto štatistiky sa nesmú falšovať a utajovať, lebo môžu vyvolať akúsi ilúziu účinného boja a ochrany mládeže pred drogovými závislosťami. Podľa celosvetových skúseností je počet závislých asi 10-krát vyšší ako uvádzajú štatistiky, to by znamenalo najmenej 10 000 závislých od heroínu, pretože tieto štatistiky hovoria o heroíne, z toho tri štvrtiny na území Bratislavy. Toto je odhadovaná skutočná situácia.

Po tretie. V Bratislave sa pacienti liečia ambulantne v Centre pre liečbu drogových závislostí, ktoré predtým slúžilo závislým od alkoholu. Bez podstatného zvýšenia personálu alkoholikov nahradili heroínisti, ktorí svojím správaním, akútnymi ťažkosťami a inou spoločenskou a kultúrnou charakteristikou úplne vytlačili alkoholikov.

Po štvrté. V Bratislave sú závislí od drog liečení v centre. Ústavnú detoxifikačnú liečbu uskutočňujú obidve psychiatrické kliniky v Bratislave a psychiatrická nemocnica v Pezinku. V Pezinku bolo na oddelení pre liečbu alkoholizmu a drogových závislostí postupne vytvorené oddelenie pre drogovo závislých. Okrem toho sú pacienti z Bratislavy posielaní do centra v Nových Zámkoch, kde je veľmi málo lôžok a niekoľkomesačné čakacie lehoty, a do OLÚP Predná Hora, kde sa čaká 3 až 4 mesiace. V poslednom období je možné posielať pacientov aj do Banskej Bystrice, kde vzniklo lôžkové oddelenie Centra pre liečbu drogových závislostí.

Ďalšia poznámka. Bratislava nemá vyčlenené žiadne špeciálne lôžka, a teda ani personál na liečbu drogových závislostí. Umiestnenie týchto pacientov na všeobecných psychiatrických oddeleniach prináša veľké problémy: nemožnosť ich úplnej izolácie od okolia, ľahšia možnosť prieniku drog na oddelenie, nedostatočné personálne vybavenie na zvládnutie akútnych stavov, negatívny vplyv pacientov na vážne duševne chorých, ich šikanovanie a zneužívanie. Tieto a iné problémy sa musia riešiť vo vzájomnej nadväznosti a komplexne. Na účinnú liečbu treba vytvoriť kontinuálnu starostlivosť, ktorú vytvára kruh, a je to kruh, ktorý by v ideálnom prípade mal vzniknúť v jednej inštitúcii: ambulantná liečba, snaha o získanie pacienta na spoluprácu po prvom záchyte, motivácia na obmedzenie množstva užívanej drogy a pokus o úplnú abstinenciu. Druhý krok: detoxifikácia, to znamená odnímanie drogy ambulantne, redukciou pôvodnej drogy, alebo ústavne len na lôžku úplným odňatím drogy a tlmením navykacích príznakov bez akejkoľvek medikamentóznej liečby. Tretí stupeň je strednodobá liečba, ktorá trvá približne 3 mesiace: snaha o úplné odstránenie ďalších odvykacích príznakov, motivácia na abstinenciu a návrat do školy alebo zamestnania a nakoniec dlhodobá liečba, v niektorých prípadoch alebo vo väčšine prípadov 1 až 2 roky v špecializovaných zariadeniach, kde popri psychoterapeutickej liečbe sú zameraní na psychoso-

ciálnu rehabilitáciu, zmenu hodnôt, vytrhnutie z pôvodného prostredia a prípravu na prácu. Čiže, nie je možné vykonávať to na rôznych miestach, dokonca pod rôznou rezortnou pôsobnosťou účinne uzavrieť tento kruh, ktorý jediný vlastne dáva aké-také šance na vytrhnutie ľudí z tých najhorších heroínových závislostí.

Po piate. Vzhľadom na akútnu potrebu zabezpečiť aj detoxikáciu pacientov je potrebné, aby takéto oddelenie vzniklo na mieste, kde je možné zabezpečiť lôžkovú ARO starostlivosť s trvalou psychiatrickou službou. Tu je potrebné 24-hodinové laboratórium na vyšetrenie, o akú drogu ide. Pacienti by mali byť oddelení od ostatných somatických pacientov a už po odznení akútneho stavu by mali byť motivovaní na ďalšiu liečbu. Oddelenie má mať nadväznosť na oddelenie s krátkodobým detoxifikačným programom počas 7 až 14 dní. Tieto podmienky spĺňa zatiaľ na Slovensku len Nemocnica s poliklinikou v Ružinove vo veľmi obmedzenom rozsahu.

Na Slovensku zatiaľ neexistuje dostatok skúseností s liečením toxikomanov, epidemiologické spoznanie situácie je nedostatočné, výučba odborníkov je sporadická zatiaľ len v kurzoch vedených zahraničnými lektormi. Preto odborníci navrhujú zriadiť špecializovaný inštitút, ktorý by mal za úlohu zisťovať epidemiologickú situáciu na Slovensku, pripravovať preventívne programy, liečiť vo všetkých potrebných fázach, tak ako som to opísal, výučbu pracovníkov z iných oblastí, napojenie na IVZ, na lekársky inštitút a výskum. Takýto inštitút je možné vytvoriť čiastočne z existujúcich už známych zdrojov.

V súčasnosti vidia odborníci snahu štátu - a z vládneho materiálu je im tiež zrejmá - presunúť starostlivosť o závislých od drog na neštátne zariadenia. Tie sú, samozrejme, potrebné a treba ich podporovať, ale komplexný prístup musí zabezpečovať zdravotníctvo.

Teraz si dovolím prejsť poznámkami predloženú správu, pretože tie poznámky sú ilustrujúce a na týchto poznámkach a na prieskume a diskusii s odborníkom som postavil niekoľko odporúčaní.

1. Na strane 3 sa píše o zriadení štvrtého centra v Banskej Bystrici, vytypovaní objektu na lôžkovú časť centra v Žiline, spracovaní dokumentácie lôžkovej časti centra v Košiciach a ambulantného zariadenia v Humennom. K 1. januáru 1996 sú teda na Slovensku 3 centrá pre liečbu drogových závislostí s ambulantnou i posteľovou časťou - v Bratislave, v Nových Zámkoch a Banskej Bystrici, a dve ambulantné časti centier pre liečbu drogových závislostí v Žiline a v Košiciach ako súčasť zdravotnej starostlivosti. Tvorba centier je síce do budúcnosti potrebná, ale mali by byť tam, kde sú drogy. V Bratislave jedno centrum nestačí, vzniká tu prílišná akumulácia závislých na jednom mieste, každý obvod teda by mal mať samostatné centrum. Bratislava - zhrňujúc - nemá ani jedno špecializované lôžko ani na detoxifikáciu, ani na liečbu. V Banskej Bystrici a v Košiciach miestneho heroínistu ešte ani nevideli.

2. Na strane 4 je spomenuté, že výsledkom činnosti rezortu ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny sú "špecializované zariadenia Per te v Licinciach, Fília v Ľudovítove a ECCE HOMO v Bernolákove a NÁDEJ v Bátorových Kosihách. To nie je zásluha ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny, sú to neštátne zariadenia, ktoré vznikli samostatne a nezávisle.

3. "Ministerstvo podporilo osvetové preventívne programy v rámci multimediálneho programu Stop drogám" - píše sa na strane 4, ktorý realizuje agentúra DONAR. Skladačky 30 tisíc kusov ako učebná pomôcka, ministerstvo práce venovalo 90 tisíc korún, ministerstvo školstva 540 tisíc korún. Pýtam

sa, čo všetko zahrnuje tento program, pretože tam vôbec nie je určený. Kto je DONAR a ako bola táto agentúra vybraná?

4. Citujem zo strany 5: "V spolupráci s ministerstvom školstva bol rozpracovaný projekt stredoškolského štúdia sociálnej práce prostredníctvom tzv. streetworkerov." Zo zdravotníctva sa strácajú sociálni pracovníci. Poisťovňa ich veľmi málo boduje. V psychiatrii sa u obvodných psychiatrov takmer už nezachovali. Po odštátnení budú chýbať úplne. Vo väčších štátnych zariadeniach tiež budú problémy. Streetworkers je vynikajúca predstava, u nás sa ako nóvum objavila v tomto materiáli, v týchto zámeroch. Ale kto ich bude platiť, keď prídu "na chodník"?

5. "Resocializácia sa rozvíja cez neštátne subjekty" - na strane 5. Resocializácia závislých by mala byť základnou povinnosťou štátu. Je tendencia, aby sa dlhodobé liečby považovali za resocializačné ročné komunity a podobne. Všade je to sféra rezortu zdravotníctva prípadne s viaczdrojovým rozpočtom. Neštátne subjekty sa vláda rozhodla zlikvidovať návrhom zákona o nadáciách.

6. Centrum voľného času IUVENTA v Bratislave má od 30. mája zriadiť celoslovenské centrum prevencie drogových závislostí. Čo to je a prečo IUVENTA?

7. K textu na stranách 6 a 7 - príprava pedagogických pracovníkov. Začínať s protidrogovou prevenciou na stredných školách je podľa skúseností neskoro. Sú vypracované a sú už i k dispozícii materiály pre deti od 5 až 6 rokov. Táto tematika musí byť súčasťou osnov už počas celej základnej školy. Výskumy ukazujú, že ak sa s prevenciou nezačne do 8 rokov, je neskoro. U nás sa totiž objavuje závislosť od heroínu už od 15 rokov, sú prípady 14-ročných závislých. To je nižší vek ako na Západe. Preto s prevenciou treba začať skôr ako na stredných školách.

8. Na podporu primárnej prevencie drogových závislostí deväť školských správ dostalo finančnú podporu na protidrogovú prevenciu. Je to uvedené na strane 7. Ktoré sú to školské správy a či boli vybraté podľa výskytu závislých - pýtam sa.

9. Podľa pacientov niektorí policajti v Bratislave kontrolujú drogovú scénu, vyberajú za to, že díleri môžu bezpečne rozširovať drogy. Sami policajti sú dílermi. Pacienti opakovane ohlásili dílerov, tí na tých istých miestach však pracujú, podľa pacientov, naďalej.

K druhej časti s názvom Aktualizácia úloh Národného programu boja proti drogám:

V kapitole Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky, citujem: "v nadväznosti na epidemiologickú situáciu" - na strane 11 - tu upozorňujem opäť na nepravdivú štatistiku. Ako došli autori k tým číslam, ktoré sú uvedené v diagramoch uvedených v správe? Ja som uviedol reálne čísla z bratislavského centra. Na okraj týchto grafov si dovolím len jednu poznámku. Na autorov jazykového inšpektora! Nehovorí sa "závislý na heroíne", ale "závislý od heroínu" a slová "drogovo závislý" je neologizmus, to by som prosil opraviť.

Kdesi zanikla, podľa odborníkov, idea vzniku celoslovenského inštitútu, ktorý mal byť zriadený pri generálnom sekretariáte, ako som to už spomenul v poslaneckej správe. Celá koncepcia, ktorú vypracoval neviem kto, či už výbor ministrov alebo predchodcovia, je chaotická, jednotlivé aktivity, ako hovoril už môj predrečník, na seba nenadväzujú. Podľa skúseností zo západných krajín toto sú vyhodené peniaze a vytvára sa vlastne len verejný pocit, že štát zabezpečuje, štát pracuje a bojuje proti drogám, ale obchodníci obchodujú ďalej.

Keď už existujú u nás toľké centrá, treba ich lepšie personálne vybaviť. Bratislava, opakujem, kde sú evidované tri štvrtiny závislých od heroínu v celoslovenskom meradle, je absolútne poddimenzovaná.

Na strane 11, citujem: "zvážiť zavedenie skríningových vyšetrení zameraných na výskyt zneužívania drog u mládeže v rámci preventívnych vyšetrení dorastu a detí. Má to byť vyšetrenie, prosím autorov, bez vedomia vyšetrovaného? To je predsa neprípustné aj u detí. Skríning je nepredstaviteľne drahý. Zatiaľ sú problémy ako-tak vyšetriť pacientov v liečbe. Na to nie sú peniaze. A to sú údaje nemocníc.

V kapitole Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, po a) na strane 11 - "komplexné protidrogové zariadenia, ktoré budú zabezpečovať preventívnu, korektívnu a resocializačnú starostlivosť", musia byť zriaďované ako zdravotnícke zariadenia. O tom hovoria všetci lekári z praxe.

Rezort Ministerstva školstva Slovenskej republiky, citujem: "liečebno-výchovné sanatóriá pre deti ohrozené drogami". Čo to je za nezmysel? Vari autori majú na mysli polepšovne? Čo sú to deti ohrozené drogami?

Kapitola Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky, citujem: "eliminovanie negatívnych spoločenských javov" - to je terminológia z komunizmu.

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky a Ústredná colná správa - polícia a Ústredná colná správa budujú vlastné operatívno-informačné systémy. Toto sú neúčelne vyhodené peniaze. Znovu upozorňujem na hodnotenie "podľa čiarok". S tým sme sa stretli už v rokoch 1990 a 1991. Polícia skutočne začala pátrať po obchodníkoch s drogami, ale policajti

si robili čiarky, pretože boli hodnotení za zadržanie závislého. Colníci a policajti začali súťažiť, kto odhalí najviac prepravovaných drog. Toto úplne bránilo medzinárodnej spolupráci. V roku 1991 som zriadil prvú protidrogovú brigádu. Ja to opíšem, pretože to je problém represie. Túto protidrogovú brigádu tvorilo 27 mladých policajtov, ktorí neboli známi v Policajnom zbore, v ostatných útvaroch. Pracovali v civilnej vile, mali vlastné operačné stredisko, mali vlastné účtovníctvo, vlastnú zdravotnú starostlivosť a evidenciu. Všetky evidencie boli oddelené od zvyšku polície. Pracovali v civile. Boli podriadení riaditeľovi Federálnej kriminálnej polície. Po 2 mesiacoch týchto 27 mladých policajtov, ktorí sa točili v službe, ktorí sa striedali v operačnom stredisku, začalo odhaľovať tajné laboratóriá, kde sa varil krak a pervitín. Dovtedy polícia nemala šancu svojím tradičným spôsobom dostať sa k týmto laboratóriám. Začali evidovať transporty, zabezpečovali transporty drog, začali spolupracovať s políciou v Spolkovej republike Nemecko, začala sa vytvárať medzinárodná spolupráca, teda tradičná práca polície nemarila potrebné aktivity na odhaľovanie organizácií a organizátorov. Začali tomu vadiť colníci, pretože sa začali predháňať, pretože boli hodnotení podľa toho, koľko drogy zachytili na hraniciach pri transportoch, a začali mariť túto medzinárodnú spoluprácu. Teda systém čiarkovania, či už medzi politikmi, ministrami, alebo policajtmi a colníkmi, vytvára veľmi vhodné prostredie pre veľké mafie.

Podporujem návrh môjho predchodcu, i keď pravdepodobne ústava nepovoľuje vytvoriť nejaký nový orgán s represívnymi právomocami, ale prinajmenšom je možné spojiť informačné centrá polície a Colnej správy do jedného, aby sa zabránilo konkurencii medzi colníkmi a policajtmi, ktorá vlastne otvára dvere.

Nakoniec zhrniem svoj názor k celej tejto aktivite.

Po prvé - celá koncepcia je chaotická, jednotlivé aktivity na seba nenadväzujú, jednotlivé rezorty sa snažia prihriať si svoju polievku. Boj proti obchodu s drogami, proti drogovým závislostiam a ich dôsledkom sa nesmie stať hrou politického populizmu, lebo už vopred bude neúspešný. Podľa západných skúseností toto sú vyhodené peniaze a otvorený priestor pre veľkých obchodníkov.

Po druhé - v zámere vlády chýba rozhodujúca zložka - boj proti praniu špinavých peňazí a proti korupcii.

Po tretie - zatiaľ našťastie len pre niekoľko tisíc závislých od drog sa prestala celkom venovať pozornosť alkoholizmu. U nás je stále ešte okolo 150 tisíc evidovaných alkoholikov, závislých alkoholikov. Známy docent Skála a iní odborníci tvrdia, že závislosť od alkoholu nemožno vyliečiť, je možná len trvalá abstinencia, a to sa považuje za obrovský úspech terapeutov. Zo zdravotných štatistík vychádzajú úmrtia na alkohol a všetky možné závažné ochorenia pankreasu, pečene, mozgu, obličiek, srdca. Sú to ešte stále zničujúcejšie dôsledky ako od heroínu.

Dámy a páni, na záver mám niekoľko odporúčaní pre vládu. Ak pristanete na to, že budete o nich hlasovať, navrhujem, aby sa o nich hlasovalo jednotlivo. Navrhujem takéto uznesenie:

"Národná rada Slovenskej republiky ukladá" alebo "odporúča vláde" - navrhujem potom hlasovať jednotlivo podľa týchto bodov

"1. doplniť Národný program boja proti drogám o koncepciu boja proti praniu špinavých peňazí a proti korupcii a uložiť jeho uskutočňovanie výboru ministrov" - pokiaľ výbor ministrov bude;

"2. pripraviť a zaviesť osnovy predškolskej a školskej (teda od 5 do 18 rokov) preventívnej výchovy k odolnosti proti drogovým závislostiam;

3. v rezorte zdravotníctva zriadiť pri generálnom sekretariáte špecializovaný inštitút starostlivosti o závislých od drog;

4. v oblasti vynucovania práva zmeniť rozhodnutie a uložiť ministerstvu vnútra a ministerstvu financií budovať spoločné operatívno-informačné centrum pre vedenie spoločného boja proti obchodu s drogami."

Ďakujem za pozornosť.

Dovolil som si vás tak dlho unavovať preto, aby nikto z vás, ktorí podporujete vládu, ste v budúcnosti nemohli povedať, že ste o ničom nevedeli.

Ďakujem.
(Potlesk.)

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Nech sa páči, pán poslanec Bajan a pripraví sa predseda výboru pán Hofbauer.

Poslanec V. Bajan:

Vážený pán predseda,
vážený pán podpredseda vlády,
kolegyne, kolegovia,

pokúsim sa byť stručnejší, ale veľmi ťažko sa mi bude hovoriť, pretože je to problematika, s ktorou sa každý deň stretávam. Takže mi odpustite, ak v tom bude viac emócií

ako možno rácia. Trošku mi je ľúto, že aj táto diskusia, resp. reakcie na diskutérov, sú také aké sú. Predovšetkým v našich laviciach by mala zaznieť veľmi tvrdá osveta, pretože málokedy si niekto uvedomuje, čo to je za negatívum. Môže vystúpiť guvernér Národnej banky Slovenska o 5 rokov a zistí, že ten problém, ktorý mal multiplikačne nebezpečné koncovky, bude oveľa vážnejší, ako sme si to teraz schopní uvedomiť.

Vrátim sa k materiálu, ktorý nám bol predložený. Obávam sa, že s týmto materiálom sa viac nedá urobiť, pretože monitoruje určitú situáciu a veľmi ťažko na tom niečo zmení podpredseda vlády, pretože predovšetkým na rezortoch, podľa tejto správy, nenašiel podporu. Rezortní ministri sa tomu venujú len vo chvíľach, keď nemajú náhodou niečo iné, resp. účasť týchto pracovníkov je akoby pomimo. O tom svedčia aj výsledky, ktoré dávajú tie chabé státisíce, ktoré na to vyčlenili. Pýtam sa, kedy budú konečne zriadené tie tri sekcie. Tá tretia, ktorá zhodnotí vynaložené financie, je pre mňa najdôležitejšia. Dúfam, že každý pochopí, že ak sa 80 % týchto financií vynaložilo na tlačové materiály alebo tlačoviny, je to v tejto dobe absolútna zvrátenosť. Musíme pochopiť, že život nás dávno predbehol pokiaľ ide o drogovú situáciu, resp. monitorovanie a osvetu v tejto oblasti. Takže, ak tu exekutíva nepristúpi tvrdšie k riešeniu problémov, je to úplne zbytočné a budeme o tom hovoriť o rok presne podobne, akurát bude o 4 zasadnutia rady viac.

Čo ma na tom udivuje, je situácia, že ministerstvá sa jednoducho chcú toho zbaviť takými amatérskymi úlohami, aké si dávajú. Budem konkrétny, samozrejme. Ministerstvo školstva má ambície vypracovať a aplikovať v praxi kontrolný mechanizmus zameraný na sledovanie výskytu drog, vrátane alkoholu a tabaku na školách. Úplne individuálne, samostatne. Pýtam sa: Čo to je za nezmysel v tejto dobe? Ministerstvo kultúry má iniciovať systematickú prácu v oblasti masmediál-

nej politiky zameranej na podporu základných životných hodnôt a eliminovanie negatívnych spoločenských javov vrátane drogovej závislosti. Pýtam sa, čo takýto človek bude presadzovať, keď je špeciálne určený za zástupcu kultúry v drogovej oblasti a on bude okrem iného robiť aj iné negatívne javy. Je to absolútne nepochopenie jeho úlohy v tejto expertnej medzirezortnej skupine. Ministerstvo hospodárstva dokonca v tej prvej úlohe nemá odvahu ani navrhnúť termín. Dopracovať návrh zákona a predložiť ho do parlamentu, to je predsa to najjednoduchšie, kde si môžem dať termín a zodpovednosť patrí, samozrejme, ministrovi.

Mohli by sme pokračovať ďalej, ale obávam sa, že budeme musieť aj my poslanci pristúpiť k tomu veľmi iniciatívne a pomôcť v tejto záležitosti, ktorá je oveľa vážnejšia. Takže na záver navrhnem nejaké riešenie. Som rád, že podpredseda vlády navrhuje zriadiť Národný protidrogový fond. Ak však tento fond skončí presne tak ako Štátny zdravotný fond, radšej ho nezakladajme. Ak nebudeme mať ambície naplniť ho reálnymi peniazmi na to, aby sme mohli reálne konať, je úplne zbytočný, a nezaťažujme sa vôbec legislatívou v tejto oblasti.

Úplne absentuje spolupráca s tretím sektorom, resp. koordinácia s tretím sektorom a predovšetkým s orgánmi, ktoré pracujú s týmto problémom v samosprávach. Je predsa nezmysel, aby sme paralelne míňali peniaze v samosprávach a v štátnej správe tak, že nikto to nebude koordinovať. Tu by som odporúčal pánu podpredsedovi, aby do tých troch sekcií, pretože tam je možnosť prizvať si expertov, ktorých samosprávy majú, prizvať si, samozrejme, aj zástupcov samosprávy.

Je veľmi ťažko diskutovať na túto tému, pretože sa s tým človek stretáva každý deň. Veľmi ťažko riešime situácie, kde matka kľačí na kolenách a prosí nás, aby sme elimi-

novali jedného brata od druhého, lebo jeden je drogovo závislý a bojí sa, že nakazí aj toho ďalšieho, keď matka, ktorá v sobotu pochová vlastného syna, vystúpi v utorok v diskusii a diskutuje s nami o tom. To sú situácie, ktoré sú veľmi ťažké, frustrujúce. Preto ma trošku prekvapuje malý záujem, ktorý nás v tejto veci stretáva.

Som, samozrejme, prekvapený, že vytypované centrá sa tak veľmi vzďaľujú od reálnej situácie, predovšetkým v Bratislave. Samozrejme, nie preto, že som Petržalčan, ale preto, že 80 % drogovej závislosti je práve v tejto mestskej časti. Všetko, čo je tu spomenuté - dostali nejakých 50 tisíc na nejaké školské správy. Je to nezmysel. Jednoducho musíme ísť presne tam, kde drogy sú, nehovoriť o tom, ale konať. Preto si myslím, že sú oblasti, kde nepomôže osveta, sú oblasti hlavne v mestských centrách, kde by sme mali legislatívne riešiť predovšetkým represiu. Tu nám veľmi nepomôže diskutovať o drogách.

Je niekoľko listov, ktoré som poslal ministrovi vnútra, kde mu oznamujem konkrétne vchody, konkrétne byty, kde sú díleri. Jednoducho nič sa nedeje, pretože odpoveď je: nedostatok legislatívy. Nemyslím si, že je nedostatok legislatívy. Skôr bude problém niekde inde a predrečníci to tu už naznačili. Som ďaleko od toho, aby som označil pracovníkov polície, ktorých si vysoko vážim, nie ako ich rezortný šéf, ale je veľmi zvláštne, keď sa urobí záťah na dílerov a z deviatich prokurátor siedmich vráti, lebo nevie ich identifikovať, lebo policajt neurobí to základné, nezistí, či má občiansky preukaz, alebo či sa vie vôbec predstaviť. Potom je jasné, že ho nemôže zadržať na dlhšie ako na tú chvíľu, čo tam je. Sú to konkrétne skúsenosti, ktoré sú úplne zo života.

Nemá význam túto diskusiu naťahovať, skôr si myslím, že treba robiť. Preto podľa § 52 rokovacieho poriadku dávam návrh na uznesenie, kde Národná rada odporúča predsedovi zdra-

votného a sociálneho výboru pánu Národovi zriadiť stálu komisiu, ktorá sa bude venovať tejto problematike, z radov poslancov. Nemyslím tým, samozrejme, len členov tohto výboru, ale aj expertov z radov poslancov a odborníkov, ktorých by sme do tejto oblasti vedeli prizvať. Návrh uznesenia odovzdám písomne. Veľmi vás z tohto miesta vyzývam, aby sme prestali o tomto veľa rečniť, ale začali naozaj konať v spolupráci, všetci, ktorí v tejto veci môžeme pomôcť, aj za tých rodičov, aj za tých starých rodičov, o ktorých sme tu hovorili.

Ďakujem.
(Potlesk.)

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi. Ďalej vystúpi predseda výboru pán Hofbauer a pripraví sa pán poslanec Šagát. S faktickou poznámkou najskôr pán poslanec Garai.

Poslanec J. Garai:

Ďakujem za slovo. Nebudem dlho rozprávať, ale chcel by som zareagovať na niektoré veci, čo tu odzneli. Každý z nás poukazuje, že ...

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Dajte si mikrofón bližšie k ústam.

Poslanec J. Garai:

Už počuť? Predrečníci poukazujú na rôzne veci, pokiaľ ide o drogovo závislých, poukazujú na ich počet atď. Napriek tomu ani od jedného som nepočul, ani v správe nie je udané, aká je efektivita liečby drogovo závislých ľudí. Aká je sku-

točne konečná efektivita? Financie, ktoré sa na to vynaložili, i keď je ich málo, lebo nie sú na to peniaze - aká je tam úspešnosť?

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Ešte pán podpredseda Húska.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Vážené kolegyne a kolegovia,

je samozrejmé, že sa na vývoj drogovej závislosti dá dívať ako na Jóbove zvesti a môžeme odsudzovať každé doterajšie riešenie, ale v podstate si myslím, že treba sa predovšetkým na toto dívať ako na vec, ktorá je pre nás relatívne nová, ktorú musíme absolvovať aj my určitým stupňom poznania. Nedá sa nič robiť, ale sme skutočne samoučiaci systém a je to skutočne tak, že môžeme len postupne vnikať do tejto problematiky. Môžeme si robiť ilúzie, že vieme nájsť nejaké celkom účinné riešenia.

Samotný vývoj v oveľa vyspelejších krajinách, ktoré ukazujú, že hoci majú iné akumulačné možnosti kapitálových prostriedkov, predsa sú bezradné, a dokonca bezradné práve preto, že majú tých kapitálových prostriedkov toľko, vytvárajú šancu pre vznik tieňových alebo čiernych trhov, ktoré sú práve na drogy orientované.

Z takýchto dôvodov navrhujem ísť na to naozaj tak, že vezmeme tento stav za určité zobrazenie a že vytvoríme postupne spätné väzby overovania, do akej miery pripravované návrhy sú účinné. Ja neverím, že môžeme nájsť teraz nejaký nový, celkom zabezpečený komplexný systém.

Rád by som upozornil na tú logiku, v ktorej sa pohyboval príspevok pána poslanca Langoša. Hovoril: je márne robiť jednotlivé izolované informačné systémy, ktoré sa robili v jednotlivých častiach, a potom hovoril, že zaviedol protidrogovú brigádu, ktorú prvú riešil ako izolovaný systém, ktorý sa mal zachrániť od rôznych ovplyvňovacích väzieb navzájom medzi sebou. Ako povedal, prv či neskôr už musel prejsť na presieťovanie, to znamená na prepojenia na iné informačné, aj zahraničné systémy a podobne.

To znamená, že musíme pravdepodobne absolvovať cestu postupného spoznania vnútorných súvislostí vývoja drogovej závislosti. Myslím si, že teraz ísť na to, aby sme bezpodmienečne vytvorili odrazu vysoko komplexný a zároveň finančne dostatočne dotovaný systém, nie je dosť možné.

Jediné, čo by som potvrdil z postoja pána poslanca Langoša, je to, že je asi pravdivé, že nestačí skončiť s prípravou detí na stredných školách, že treba naozaj ísť na výchovu detí v základných školách. Určité obranné reflexy by sme mali posilniť u týchto detí už v ranšom veku, aby boli v stave lepšie vzdorovať hrozbám ulice, ktoré nám teraz hrozia.

Pravdepodobne tak či tak sa asi nebude dať celkom všetko spojiť, lebo hovorili sme aj o protialkoholickom liečení, ale aj o problematike vplyvu napríklad nezamestnanosti, o strate cieľovosti ľudí a z toho vyplývajúci ľahší sklon skúšať drogu práve v takejto bezcieľovej situácii. To všetko naznačuje...

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán podpredseda, už uplynuli tri minúty.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

...že to je veľmi zložitý problém.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Ešte s faktickou poznámkou sa hlási pani poslankyňa Aibeková.

Poslankyňa M. Aibeková:

Ďakujem pekne.

Vážený pán predseda,
vážený pán podpredseda vlády,
vážené dámy,
vážení páni,

dovoľte mi veľmi stručne zapojiť sa do rozpravy, ktorá je k tomuto bodu programu. Som veľmi rada, že sa táto rozprava vedie v kultivovanom duchu a že aj opoziční poslanci predniesli pripomienky, ktoré majú odborný charakter, a že tu bol pokus o analýzu tohto problému, aj keď skutočne je to taký zložitý problém, že keby sme tu sedeli niekoľko dní, nevyriešili by sme všetko, čo s drogovou závislosťou súvisí.

Mám iba jednu krátku poznámku k pánu poslancovi Langošovi. V jednej časti hovoril o posilnení odborníkov v týchto centrách. Možno s tým súhlasiť, ale prax je taká, že týchto odborníkov nemáme práve preto, že tejto problematike sa v minulosti lekári veľmi neradi venovali, aj psychológovia, aj zdravotní pracovníci vlastne od tohto odboru utekali. Takže tu je veľký priestor, a preto aj keď bolo veľa kritických výhrad voči úlohám ministerstva zdravotníctva, myslím,

že treba oceniť to, že sa zamerali na výchovu odborníkov, ktorých skutočne potrebujeme.

K pánu poslancovi Bajanovi - ja sa s jeho názorom stotožňujem a ak ostatní kolegovia podporia vznik komisie pri našom výbore pre zdravotníctvo a sociálne veci, medzi prvými sa hlásim, pretože som v tomto odbore niekoľko rokov pracovala a to, čo viem, veľmi rada odovzdám.

Keďže pán poslanec Garai položil otázku k liečbe, veľmi stručne zareagujem, že táto liečba je veľmi náročná a málo efektívna. Aj vo svete sa uvádza efekt nie vyliečenia, pretože to skutočne nie je možné, ale to, že pacient abstinuje, je to iba 10 až 20 %. Práve preto je na prvom mieste nesmierne dôležitá prevencia.

To by bolo všetko. Ďakujem vám.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pani poslankyni. Ešte s faktickou poznámkou sa hlási pán poslanec Lauko.

Poslanec P. Lauko:

Ďakujem, pán predseda.

Chcel by som prispieť svojou skúsenosťou z jedného zasadania v Banskej Bystrici, kde boli sústredení zástupcovia rodičov, resp. rodičovských združení, a chcem kolegov poslancov informovať, že na tomto zasadaní - a potvrdzuje to aj slová predrečníkov - sme si vypočuli prognózu, že nasledujúci rok bude asi rokom, kedy sa objaví najväčší počet drogovo závislých ľudí na Slovensku. Čiže pravdepodobne nás za rok čaká nárast drogovo závislých.

Z toho dôvodu podporujem všetky stanoviská, ktoré tu odzneli, aby sa proti drogám bojovalo na úrovni výchovy, to znamená na úrovni škôl, či už je to tak, ako to naznačil pán poslanec Langoš, vo vzdelávacom procese, alebo cez rodičov. A, samozrejme, aby aj v represívnej úrovni sa zlepšila spolupráca.

Keďže som lekár, pánu Garaiovi môžem povedať, keďže pána poslanca Langoša dostatočne pozorne nepočúval, že pán poslanec Langoš povedal, že drogová závislosť je nevyliečiteľná. Dá sa len predlžovať abstinencia, teda efektivita liečby je to posledné, na čo by mal štát vynakladať financie alebo myslieť. Prevencia je omnoho lacnejšia a omnoho efektívnejšia.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Ešte pán poslanec Garai.

Poslanec J. Garai:

Ďakujem za slovo. Práve preto, že tu odzneli takéto argumenty, a veľmi to kvitujem, by som si dovolil navrhnúť ministerstvu spravodlivosti a ministerstvu vnútra vypracovať nejaký zákon, trestný zákon, ktorý by prísne postihoval práve dílerov a obchodníkov s drogami. Však si zoberme niektoré štáty, kde sú skutočne extrémne tresty za toto, a my prakticky nemáme na to žiaden trestný zákonník.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem, pán poslanec. Ale máme, v Trestnom zákone sú skutkové podstaty, ktoré sú veľmi prísne, prísnejšie majú len ázijské štáty, a také by som u nás nerád mal.

Nech sa páči, pán poslanec Hofbauer.

Poslanec R. Hofbauer:

Vážený pán predseda,
dámy a páni,

Národná rada Slovenskej republiky prerokúva predloženú súhrnnú správu o realizácii Národného programu boja proti drogám a návrhy na jeho aktualizáciu. Ide o prvý v parlamente prerokúvaný dokument k tejto problematike, ktorý je prvým odpočtom, bilanciou ani nie celý rok pôsobiaceho Výboru ministrov pre drogové závislosti, ktorý je koordinačným, poradným, iniciatívnym a kontrolným orgánom vlády Slovenskej republiky vo veciach protidrogovej politiky a boja proti drogám. Nie celý rok činnosti tohto orgánu je príliš krátke obdobie na to, aby sa mohli komplexne bilancovať rozsiahlejšie výsledky jeho pôsobenia. Správa preto môže skôr iba naznačovať správnosť, alebo menšiu správnosť zamerania, efektívnosť, alebo nižšiu efektívnosť pôsobenia a účinnosť, alebo neúčinnosť prijímaných opatrení a zameraní. Hodnotenie preto je zodpovedajúce krátkej dobe pôsobenia tohto výboru.

Nedá mi, aby som nevyjadril ľútosť nad tým, že nemálo hlasov už v podstate dávnejšie varovalo proti vpádu drogovej problematiky k nám v nadväznosti na otvorenie sa svetu, voľný pohyb osôb, politické uvoľnenie a vytváranie nadnárodných štruktúr. Na toto obrovské riziko som sám upozorňoval, a to aj v tlači, ešte v roku 1990 z postu primátora Bratislavy, keď som avizoval presmerovanie drogových magistrál cez Slovensko, upozornil som na výnimočnú tranzitnú polohu Bratislavy na styku troch štátov a hlavne som varoval na vpád drogových mafií predovšetkým do vekových skupín mládeže a detí. Veď konzumentov mäkkých aj tvrdých drog vlastne bolo treba vychovávať, keďže obchodníci s touto komoditou nemali u nás konzumentov, odberateľov a trvalých klientov.

Médiami som bol v tom čase kritizovaný a vysmievaný, pretože som vraj údajne videl všetko čierno a kuvikal som o čomsi, čo sa nestane. Čas ukázal, že súčasný stav nielenže potvrdil tie najhoršie obavy, správa dokumentuje, že naša spoločnosť sa ocitla v prahovej situácii, keď ešte nedlhý čas je šanca na aké také účinné vzopretie sa spoločnosti proti tomuto vývoju. Tento čas sa však výrazne kráti a hrozí riziko, že zanedlho spoločnosť už bude iba žať katastrofálne dôsledky drogovej problematiky bez efektívneho zabrzdenia, či dokonca obratu späť.

Zastavím sa pri troch okruhoch, na ktoré odporúčam výboru ministrov sústrediť pozornosť.

Prvým okruhom, ktorý považujem za najzávažnejší, je úžasná bezproblémovosť prepravcov, distribútorov a dílerov drog k nám a u nás a bezproblémová distribúcia drog k spotrebiteľom. Tento reťazec je nesporne kľúčový, pretože predstavuje v prenesenom obraze potrubné rozvody, ich rozvetvenia, uzávery a koncové výpustné ventily. Ak takáto sieť z dôvodu tvrdosti legislatívno-trestného postihu nie je funkčná, drogové vodojemy sú v podstate bezcenné a musia sa usilovať buď o iné distribučné siete, alebo v iných teritóriách. Je možné konštatovať, že trestný postih pre aktívnych komerčných a organizačných prevádzkovateľov tohto drogového reťazca je u nás taký nízky, že ich účastníkov skôr povzbudzuje než odstrašuje. Dovolím si nesúhlasiť s tým, že tento trestný postih u nás je uspokojivý, skôr opak. Veď patrí do oblasti kuriozít fakt, keď prepravca za prepravu 98 kíl tvrdej drogy u nás nedávno dostal 2,5 roka väzenia, a iste za dobré správanie a vzhľadom na preplnenosť väzníc bezpochyby bude predčasne prepustený z väzby a obohatený o cenné skúsenosti sa okamžite vráti k svojej pôvodnej živnosti.

Výroba, distribúcia a predaj drog vedie u ich konzumentov k degradácii ľudských osobností, k prudkému rastu ťažkej kriminality, pretože závislí ľudia si nevyberajú prostriedky na získanie finančných prostriedkov na túto zhubnú návykovú vášeň a v konečnom dôsledku končia buď ako ľudské trosky, alebo končia predčasnou smrťou. Drogový reťazec v celom rozsahu preto by mal byť postihovaný rovnako tvrdými trestnými sadzbami, ako za najťažšie zločiny. Tento krok po legislatívnej stránke treba uskutočniť bezodkladne, pretože súčasný stav je krajne varovný a my sa stále utešujeme, že to nie je také zlé.

Do dvadsiatich minút po opustení tejto budovy ktorýkoľvek z nás si môže zabezpečiť prakticky akúkoľvek drogu. Bratislavské diskotéky, nechcem ich menovať, ale minimálne pol tucta ich môžem vymenovať, sú miestami nielen otvoreného bežného kupčenia s drogami, no sú to aj miesta, kde sa riešia konfrontácie medzi drogovými gangmi prestrelkami, horšie ako kedysi na divokom Západe. Po vynesení postrelených sa pokračuje ďalej.

Druhým okruhom krajnej závažnosti je neúčinnosť ochrany detí a mládeže proti voľnému pôsobeniu drogových dílerov, ktorí sa úplne bežne pohybujú v blízkosti škôl, a to nielen gymnázií, učňovských škôl, no aj základných škôl, kde nezriedka za symbolické sumy peňazí alebo hoci aj zdarma ponúkajú žiakom dávky drog v úsilí vytvoriť u nich drogovú závislosť a tým vlastne zabezpečiť tvorbu stabilnej klientely. Tu by som chcel upozorniť na osobitný problém, a to sú vysoké školy a vysokoškolské internáty. Na nich sa vzťahuje štatút akademickej pôdy, a teda nemožnosť vstupu orgánov činných v trestnom konaní v akýchkoľvek úrovniach, čo, samozrejme, nijako nebráni voľnému pohybu drogových dílerov. Aby nevznikol nesprávny výklad toho, na čo tu upozorňujem, tu nejde o obmedzovanie alebo spochybňovanie akademických slobôd, akademickej pôdy vysokých škôl.

Je však nevyhnutné touto problematikou sa zaoberať komplexne a s plnou vážnosťou práve na pôde výboru ministrov, aby univerzitná pôda nemohla vytvárať územie voľného, nekontrolovateľného predaja narkotík, a akademická pôda sa tak vlastne nestala zneužívanou na šírenie podhubia zločinnosti.

Tretím okruhom, na ktorý chcem upriamiť pozornosť, je prevencia a následné liečenie drogových závislostí. Prevencia sa nachádza a musí sa nachádzať predovšetkým doma, v rodinách. Tu sa musia zakladať princípy hodnotového systému detí, no takýto hodnotový systém môžu zakladať iba rodičia, ktorí vlastným kvalitným hodnotovým systémom disponujú. Deštrukcia hodnotového, humánneho a kultúrneho systému v súčasnosti u nás v dôsledku prílevu a vpádu konzumu, tvorba systému na báze konzumu je základným východiskom a živnou pôdou pre šírenie drog, drogovej závislosti. Veď je nemožné, aby rodičia nevnímali osobnostné zmeny u svojich detí v dôsledku prítomnosti drog.

Kolegovia, dovoľte, aby som zapochyboval nad úspešnosťou následných liečebných procesov, ktoré sú mimoriadne finančne náročné a v konečnom efekte veľmi málo účinné. Tých 10 až 20 % úspešnosti, ako sa tu v rozprave uvádzalo, je úplne vylúčených. Psychiatri uvádzajú úspešnosť psychiatrickej liečby, opravte ma, ak to nehovorím presne, okolo 7 %. To je najmenej účinné medicínske odvetvie, napriek tomu sa v tomto, samozrejme, postupuje. V oblasti drogovej závislosti a detoxikácie sa úspešnosť pohybuje na úrovni promile.

Protidrogové liečby v podstate iba vracajú do okruhu konzumovateľov a konzumentov narkotík dočasne preliečených ľudí, ktorí o určitý čas iba predlžujú svoju pôsobnosť v tomto drogovom súkolí, aby vo väčšine prípadov končili práve tam a v tom, čo si sami vedome, dobrovoľne a za vlastné prostriedky zvolili, a to buď periférium spoločnosti,

väzenie, alebo definitívne cintorín. Od toho naša spoločnosť za peniaze daňových poplatníkov a proti ich vôli sa ich usiluje zachrániť. Tento moment je dosť zarážajúci a na túto skutočnosť je veľmi rozdielny názor mnohých kruhov vo svete, pretože poukazujú práve na to, že tieto koncové riešenia sú v podstate pomocným drogovým reťazcom, aby vracali naspäť tých, ktorí už raz na návykový systém boli naučení.

Nech mi je odpustené, ale takúto formu boja s narkotikami považujem za krajne nekorektnú voči ostatným obyvateľom, ktorí rovnako z vlastného rozhodnutia, dobrovoľne, sú rozhodnutí nepodľahnúť drogovej závislosti, no ich dane sú zneužívané pre tú skupinu ľudí, ktorú som tu popisoval. Tým sa predovšetkým krátia finančné prostriedky štátneho rozpočtu pre ľudí sociálne odkázaných, ale skutočne sociálne odkázaných, ľudí chorých, ľudí starých a ľudí osamotených. Tu už nie je možné hovoriť o sociálnej solidarite, tu skôr naopak, ide o solidaritu asociálnu.

V tejto kategórii sa jednoznačne nachádzajú aj pokusy o osobitný, benevolentný prístup k dostupnosti tzv. mäkkým drogám na rozdiel od tzv. tvrdých drog. V oblasti narkotík niet takejto deliacej čiary. Rovnako ako nie je možné tvrdiť, že zavraždenie malého dieťaťa je menším zločinom, ako vražda dospelého človeka. Nuž a jednoznačne treba odmietnuť názor na poskytovanie nenávratných injekcií narkomanom zdarma s hypotézou, že spoločnosť tým dbá o ich zdravie. Veď to je nezmysel. Narkomani o svojom zdraví už rozhodli sami a injekčné striekačky treba ľuďom, ktorí ich z dôvodu zdravotnej nevyhnutnosti potrebujú.

Dámy a páni, uvedené námety dávam do pozornosti predkladateľovi materiálu a správy s tým, že žiadam Výbor ministrov pre drogové závislosti pri vláde Slovenskej republiky, aby sa s uvedenými námetmi zaoberal, zvážil ich obsiahnutie do ďalšej svojej činnosti. Opäť však pripomínam, že v súčas-

nosti v tejto problematike sme v prahovej situácii a blížime sa k bodu zvratu, odkiaľ už návrat nebude možný.

Ďakujem za pozornosť.
(Potlesk.)

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi. Nech sa páči, pán poslanec Šagát a potom pán poslanec Kováč. S faktickou poznámkou ešte pán poslanec Bajan.

Poslanec V. Bajan:

Ospravedlňujem sa, ale mám dve maličké poznámky. Prvá je otázka, aby nevznikol dojem, že drogové problémy vznikli otvorením hraníc. Tie tu boli, len to bola téma v minulom režime pomerne tabuizovaná a, samozrejme, boli iné typy drog. To je jedna vec.

Druhá poznámka. S mnohými vecami by sa dalo súhlasiť, ale treba, aby sme videli tento problém tak, že ten človek je chorý a treba mu pomôcť, nie jednoducho ho eliminovať a povedať mu: máš problém, podobne ako aids, a máš dve možnosti, mašľu alebo devinu, jednoducho je zvrátenosť. Týmto ľuďom treba pomáhať, je to choroba, nemôžeme ich eliminovať alebo tváriť sa, že im nechceme pomôcť. Takže ja som to takto pochopil, a je mi to veľmi ľúto.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pani poslankyňa Belohorská.

Poslankyňa I. Belohorská:

Ďakujem pekne za slovo.

Tiež sa ospravedlňujem za to, že ruším priebeh diskusie krátkou poznámkou, ale fakt mi to nedá - veľmi rada si vypočujem pána poslanca Hofbauera, nech sa na mňa nehnevá, v inej problematike, ale veľmi pekne prosím, aby sa tento program uplatňoval, aby každá možná koruna sa do týchto programov dala. Tí ľudia sú skutočne chorí. Ak by sme takto eliminovali týchto ľudí, museli by sme eliminovať aj množstvo iných. Aj chorých napríklad na pľúcne a kardiovaskulárne ochorenia, ktorí si to zapríčinili fajčením, aj boj proti alkoholizmu a podobne. Tí ľudia sú chorí a, žiaľ, postihuje to našu mladú populáciu a tam nie je nikto imúnny. Veľmi upozorňujem aj tých, ktorí zdvíhajú mravokársky prsty, boh vás varuj, aby sa to nedotklo vašich blízkych. A veľmi pekne ďakujem za to, že tento program bol urobený, bol pripravený. *(Potlesk.)*

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ešte pán poslanec Hofbauer.

Poslanec R. Hofbauer:

Obávam sa, že som asi nebol pochopený. Pozornosť treba sústrediť nie na liečenie dôsledkov, ale na zastavovanie východísk. Pánu poslancovi Bajanovi odporúčam navštíviť takúto kliniku a porozprávať sa s tými ľuďmi. Však tí ľudia sú tam proti svojej vôli, oni o to nestoja tam byť. To je veľmi zaujímavé.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Dobre. Páni poslanci, pani poslankyne, blíži sa deväťnásta hodina, musíme sa dohodnúť, či budeme pokračovať ďalej, alebo či skončíme.

S faktickou poznámkou sa ešte hlási pani poslankyňa Aibeková.

Poslankyňa M. Aibeková:

Mám iba dve krátke poznámky. Čo sa týkalo percent, o 10-20 percentách som nehovorila, že sú to vyliečení, zhodli sme sa v tom, že to sú iba tí, ktorí dokážu abstinovať. Taká je celosvetová štatistika. A čo sa týka nútenej liečby, pán poslanec, tá u nás neexistuje. Existuje iba nariadená liečba u tých, ktorí sú v nápravnovýchovnom zariadení, ale tá bola zrušená aj pri alkoholizme, aj pri závislosti od drog, táto už neexistuje. Čiže každý, kto je v liečebni, je tam dobrovoľne, aj keď o tej dobrovoľnosti by sa dalo diskutovať v takom smere, či sám išiel, alebo ho donútila rodina.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Nech sa páči, pán poslanec Šagát.

Poslanec T. Šagát:

Veľmi sa ospravedlňujem, že som vás zdržal, ale neskončíme to, pán predseda?

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Páni poslanci, apelujem skôr na to, že keď budeme struční, pretože sme povedali skoro všetko, môžeme skončiť veľmi rýchlo. Nech sa páči, pán poslanec.

Poslanec T. Šagát:

Pokiaľ si ideme robiť čiarky, kto je ako stručný, bez ohľadu na to, aká problematika sa preberá, potom to zabaľme a môžeme ísť preč. Potom poviem, že vám ďakujem za to, že som prišiel k mikrofónu. Ja považujem túto problematiku...

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec, to je vážna problematika, ale nemyslím si, že keď to isté budeme hovoriť dvadsiati, tým urýchlime riešenie tejto problematiky. Tu treba skôr výsledky a skutky. Nech sa páči.

Poslanec T. Šagát:

Áno, samozrejme, pokiaľ by som niečo opakoval, to mi môžete vytýkať. Chcel by som však povedať niekoľko vecí, ktoré by tu mali odznieť.

Predovšetkým diskusné príspevky, ktoré tu odzneli, sa delia do dvoch skupín. V prvej udali tón pán poslanec Lauko a pán poslanec Langoš. Upozorňujú na to, že terajšia predložená koncepcia boja je nedostatočná, že treba urobiť niečo nové. Nakoniec aj vo výbore pre zdravotníctvo a sociálne veci sme sa tak vyjadrili v uznesení. S tým vrelo súhlasím. Skutočne je škoda, že je tu len pán podpredseda vlády, ktorý ani nemôže zodpovedať za všetky programy jednotlivých rezortov.

Pán predseda Národnej rady, keď si pozriete program zdravotníctva, je skutočne zarážajúce, ako sa to mohlo do programu dostať tak nedostatočne. Tie veci, na ktoré upozornil poslanec Langoš, že to nie je zabezpečené priestorovo, personálne, materiálne, sú pravdivé a nebudem ich opakovať.

Zdravotníctvo si nedalo ani jednu konkrétnu úlohu, že v roku 1996 niečo konkrétne niekde otvorí a zabezpečí.

Prosím vás pekne, tá štatistika, pán predseda, nehnevajte sa, veď tá nedáva žiadny návod, kde by sme mali začať robiť. Veď tá nám nehovorí o štruktúre, o tom, kde to je aglomerované. A máme štátny ústav pre zdravotnícke informácie, ten musí dostať úplne iné úlohy, aby sme sa vedeli orientovať v epidemiológii. Takto by som mohol pokračovať najmenej polhodinu. A ak chcete skončiť diskusiu, prosím, keď si myslíte, že sa už všetko povedalo, ale ja myslím, že to nie je dobrá koncepcia a nemá materiálne zabezpečenie. To už tu bolo povedané.

Fond na boj proti drogám. Prosím vás, čo to je? Ak to nebude jasné, ak sa štát za to nebude garantovať a nevyčlení jasnú sumu v rozpočte, tak to je nič. Predsa nebudeme stáť pred rozhodovaním, keď vieme, čo sa na nás valí. Ak nedáme na to peniaze, tak je to taký program, ako bol Národný program zdravotníctva. Nič sa nestalo. Kardiovaskulárne choroby zostali, stredná dĺžka života je tam, kde je. Chceme, aby to isté pokračovalo v drogách? Ja sa tiež stýkam s problematikou drog, liečime drogy, dnes ich máme na oddelení, takže viem, ako to existuje.

Posledná poznámka. Považujem názor pána poslanca Hofbauera, pána predsedu výboru, tie slová, ktoré tu povedal, za slová, ktoré nepatria do parlamentu a nepatria do úst poslancovi. On zamieta liečbu a zamieta napríklad rozdávanie striekačiek, hoci sa to všade robí. Iste je primárna prevencia, ale tá tu nie je. Jediné, čo akceptoval pán podpredseda Húska, že prevenciu treba robiť už od školského veku. Ale odrazila sa tu? Máme na to financie? Máme pár plagátov? Namiesto Barbie o päť minút sedem by každý deň tam mala byť jedna minúta o drogách. Máme tam účasť nejakej televízie, čo urobí?

Som smutný, že ten materiál dopadol takto, hoci sme s pánom poslancom Polkom pred pol rokom hovorili, že ten materiál, ktorý sme schválili prvýkrát, je len východisko. Dnes je tam niekoľko zasadaní, zriadili sme sekretariát a možno niektorí budeme mať aj dobrý pocit, že sme niečo prerokovali. Nie, je to zlé, je to nanič a treba sa k tomu vrátiť. Ten výbor, ktorý navrhol poslanec Bajan, je barlička. Možno od neho očakávať, že pritlačí a potom sa vláda rozhodne urobiť serióznu koncepciu boja proti drogám?

Ďakujem.
(Potlesk.)

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pán poslanec, chcem len povedať, že pod písmenom B odsek 2 sa hovorí "zriadiť orgán boja proti drogám ako ústredný orgán štátnej správy so samostatnou rozpočtovou kapitolou", takže to je to, o čom ste rozprávali.

Pán predseda Hofbauer sa hlási s faktickou poznámkou.

Poslanec R. Hofbauer:

Pán kolega, nechápem, načo ste vystúpili s cieľom komentovania vystúpenia iných poslancov. Tu v parlamente môže každý vystúpiť, aj vy, ale od vás nebolo počuť žiadny názor, vy ste iba komentovali vystúpenia iných. A čo sa týka poskytovania nenávratných injekcií narkomanom, som hlboko presvedčený, že ich potrebujú chorí ľudia na svoje účely, a nie drogovo závislí ľudia na ďalšie prehlbovanie svojej drogovej závislosti. A dovoľte, aby som si tento názor ponechal.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pani poslankyne, páni poslanci, mám do rozpravy ešte dve prihlášky - pána poslanca Kováča a pána poslanca Glinského. Chcete skončiť tento bod dnes, alebo zajtra? Jedni kričia tak, jedni tak. Prosím, dám hlasovať, či budeme pokračovať v rozprave.

Prosím, prezentujme sa a hlasujme. Hlasujeme o tom, či chceme dokončiť tento bod programu dnes. Ak áno, hlasujte za.

Pán podpredseda vlády zajtra nemôže prísť, prosil by som aj ja, keby sme mu v tom vyhoveli.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 88 poslancov.
Za návrh hlasovalo 64 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 12 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 11 poslancov.
Nehlasoval 1 poslanec.

Budeme pokračovať. Nech sa páči, pán poslanec Kováč.

Poslanec R. Kováč:

Vážený pán predseda,
vážený pán podpredseda vlády,
vážené kolegyne, kolegovia,

dovoľte, aby som veľmi krátko a v bodoch komentoval túto správu.

Po prvé. Podľa môjho názoru v tejto správe kompletne chýba analytická časť. Z tejto správy sme sa nedozvedeli,

aká je súčasná situácia, ako je rozložená na území Slovenska, aké sú prognózy, čo sa dá očakávať vo vývoji. To sa dozvedáme tu, od poslancov. To po prvé. *(Hlasy v sále.)* To je nič, žiaľ. Pýtam sa vás napríklad na vekové zloženie, skúste ho tam nájsť.

Druhá vec, ktorej sa chcem dotknúť, je, že táto správa - pretože jej chýba analytická časť - nehovorí o problémoch, ktoré majú jednotlivé orgány pri realizácii tohto programu. My sme sa ich dozvedeli vo výbore. Nám napríklad príslušníci Policajného zboru, ktorí sa zaoberajú touto problematikou, povedali, že skutočne Trestný zákon je dobrý, ale že sú určité diery v Trestnom poriadku, a preto sa stáva, že prakticky každý díler vyhlási drogu, ktorú u neho nájdu, že je to droga pre vlastnú potrebu, a oni ho musia pustiť. Nič sa nedá robiť. A je viac takých krokov, ktoré zrejme efektívny boj s drogami znemožňujú. Mňa preto prekvapilo, že ministerstvo spravodlivosti v minulom období hovorí o tom, ako sa bude chovať vo väzenstve, a na rok 1996 si nedáva žiadnu úlohu. Máme ozaj dokonalú legislatívu na zvládnutie drog? Aj v oblasti trestnoprávnej? Ja si myslím, že nie. To je teda druhý poznatok z tejto správy.

Tretí poznatok - a som veľmi rád, že vlastne táto správa to ukázala - je klasický rezortistický prístup k tomuto problému. Všimnite si, že každý rezort hovorí niečo, čo spraví, ale akási komplexná previazanosť tomuto úplne chýba. Preto návrh na zriadenie samostatného inštitútu je podľa môjho názoru oprávnený a správny.

A konečne štvrté, prosím vás, zvážte vy, poslanci, a bolo by dobre, keby to zvážila vláda. Mne sa zdá, že niekedy menej môže byť viac, že koncentrácia síl na jeden problém môže byť účinnejšia. Všimnite si, čím všetkým sa tento problém zaoberá. Zaoberá sa drogami, alkoholom, fajčením, a ako nóvum som sa dozvedel, že sa bude zaoberať sladkosťa-

mi. Ja si myslím, že medzi týmito návykovými látkami, lebo nepochybne aj cukrík, aj čokoláda je návyková látka, teda cukor všeobecne, ale existuje istý rozdiel a ten spočíva predovšetkým vo väzbe na kriminalitu, vo väzbe na spoločensky nebezpečné aktivity a vo väzbe na šírenie ďalších a ďalších ochorení.

Preto si myslím, že problematika fajčenia a sladkostí patrí možno do jednej skupiny a nech alkohol a drogy patria do druhej. Ale bolo by dobré, keby sa sústredil - a je to teda môj návrh, aby sa tento orgán nerozptyľoval príliš širokým spektrom, ale aby sa skutočne sústredil na problematiku drog a problematiku alkoholu. Tie majú skutočne spoločné aj sociálne pozadie, aj spoločné zdravotné pozadie, ale aj dôsledky majú veľmi spoločné. Preto odporúčam, aby problematika fajčenia a ďalších návykových látok, ku ktorým ešte prídeme, ktoré nemajú takýto charakter, bola oddelená a riešila sa iným spôsobom, aby sa úrad zameral len na alkohol a drogy.

A konečne ešte dovoľte jednu poznámku. Samozrejme, prevencia je vždy lacnejšie ako liečba. To je v medicíne známe, a práve u týchto drog je to nesmierne kritické, pretože liečba je veľmi náročná aj finančne a veľmi málo efektívna. Ale tu už odzneli niektoré veci.

Vážené dámy, vážení páni,

spýtajte sa detí, spýtajte sa vašich vnukov, ako to vyzerá. Deti neberú poučenia učiteľov a nemáme vytvorený systém, ako naučiť rodiča rozprávať sa so svojím dieťaťom nie o tom, že Janko, nepichaj si drogy, lebo je to škodlivé, ale ako s ním naviesť rozhovor. A nie to, aké má mať životné hodnoty, to rodičia asi robia, ale nájsť rozhovor, aby sa napríklad dieťa nebálo povedať: Vieš čo, Fero v našej triede berie drogy. Aby to povedalo rodičovi, pretože to je pre

dieťa záchrana. Alebo aby povedalo: Vieš, pred našou školou chodil jeden pán a rozdával nám také a také tabletky. A toto vám povie každé dieťa, keď s ním o tom budete hovoriť. Reakcia detí je neuveriteľná. Deti zo školy neďaleko odtiaľto mi povedali o dílerovi drog. Hovorím, tak mi povedzte, kde je, zavolám políciu. Nie, pretože oni nás potom zabijú. Taká je dnes situácia v školách. Deti sa už boja dílerov drog nie preto, že by im dali drogy, oni ich možno od nich ani nezoberú, ale deti sa boja fyzickej likvidácie. Myslím, že minimum v tom spravila naša masmediálna politika.

Vážené dámy a páni, ak si myslíte, že naše deti pozerajú STV 1, ste na hlbokom omyle, pretože radšej si kúpia, alebo požičajú videokazetu, alebo budú pozerať NOVU, Českú televíziu alebo satelity. Tie programy Slovenskej televízie ich hlboko nezaujímajú. To je realita. To po prvé. Po druhé - bežné dieťa v tom veku, keď je ohrozené, nepočúva Slovenský rozhlas, ale počúva stanice, kde znie hudba, ktorá mu je blízka. Pokúsil sa niekto dohodnúť s týmito stanicami, je to tu niekde v materiáli? Tam by to bolo naozaj efektívne. FUN rádio, TWIST rádio, ROCK FM a iné počujete stále. Však nám každému, kto máme deti v tomto veku, duní z toho byt. A nehnevajte sa, vyriešiť ten problém tak, že budeme poukazovať na hodnotu slovenského antropologického pohľadu na človeka, prepáčte, ale tomu naše deti neporozumejú vôbec.

Takže si myslím, že komplexne celá masmediálna politika v oblasti prevencie zlyhala. Len vás chcem upozorniť nato, že sú postihované naše deti. A čo urobila televízia? Skúste sa zamyslieť, čo ste videli v televízii proti drogám. Akýsi podivuhodný nákres, ako sa do nejakého jablka strieka injekčnou striekačkou a strom vysychá. Skúste mi povedať, či tomuto rozumie dieťa, ktoré chodí do piatej alebo šiestej ľudovej, kde začínajú pôsobiť díleri drog. Toto má byť naša masívna masmediálna pomoc prevencii proti užívaniu drog?

Myslím si, že sme úplne mimo. A preto odporúčam, aby bol zriadený ten inštitút. To, že dnes má sekretariát 5 odborníkov pre každú oblasť, je úplne nedostačujúce. Tento úrad musí byť zriadený, musí byť samostatná rozpočtová kapitola, musí byť vybavený dostatočným počtom pracovníkov. Nie tak, aby si sama televízia vymyslela, aká má byť téma boja proti drogám. To im musí povedať odborník, ktorý vie, komu je vysielanie určené, ako to prijíma. Prepáčte za trochu expresívny hovor, ale táto problematika je nesmierne zložitá.

A ešte na záver mám dve poznámky k dvom pánom poslancom.

Pán podpredseda Húska, máte pravdu, že môže ísť o samoučiaci systém. Ale skúste toto povedať rodičom detí, ktoré zomreli na drogy, že sa nebudeme učiť do tej doby, kým ich deti budú umierať. Viem, že je to ťažká problematika, ale tých skúseností vo svete je obrovské množstvo a my nejdeme na zelenú lúku, ideme do terénu, kde je množstvo skúseností, z ktorých môžeme to pozitívne načerpať a to negatívne odvrhnúť.

A ešte mám jednu krátku medicínsku poznámku k pánu poslancovi Hofbauerovi. Pán poslanec Hofbauer, tie čisté striekačky bránia ďalšiemu riziku, ktoré nás čaká, rozširovaniu choroby aids. Ako viete, aids je smrtiaca choroba, dnes sa vo svete považuje za jednu z najväčších epidémií, ktoré ľudstvo postihlo. A je to jeden zo spôsobov obrany, pretože ak si dievča pichá drogy a má aids, pretože si zarába na tie drogy aj prostitúciou, tak ho potom roznáša ďalej. A toto je jedna z možností, ako sa chrániť aj pred tým. Prosím vás, neberte doktorom oprávnenosť rozhodnutia, prečo sa rozhodli práve pre toto opatrenie.

Ďakujem.
(Potlesk.)

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pán poslanec Cuper - faktická poznámka.

Poslanec J. Cuper:

Vážený pán predsedajúci,
vážené dámy,
vážení páni,

iba som chcel povedať pánu poslancovi Kováčovi, že zabudol na to, že okrem FUN rádia, TWIST rádia najpočúvanejšou stanicou našej mládeže je tiež rádio Slobodná Európa, aby to doplnil do svojich pripomienok.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďalej je do rozpravy prihlásený pán poslanec Glinský.

Poslanec J. Glinský:

Vážený pán predseda,
vážená Národná rada,

chcem podať jeden doplňujúci návrh uznesenia týkajúci sa Bratislavy, kde prepuká drogová epidémia, ktorá si denne vyberá nové a nové obete medzi chlapcami a dievčatami základných, stredných a vysokých škôl. Som hlboko presvedčený, že je prvoradou povinnosťou parlamentu a vlády postaviť sa čelom voči tejto epidémii, ktorá podľa mnohých už útočí na náš genofond. Sú okresy, kde predstavitelia štátnej správy veľmi rýchlo dokázali zmobilizovať všetko, čo je na území okresov k dispozícii na terapiu a boj proti drogám. Dokázali zorganizovať (majú na to prostriedky, myslím si, že aj povinnosť) desiatky rôznych inštitúcií - vládnych i nevlád-

nych. Táto záležitosť si naozaj vyžaduje nasadenie všetkých, ktorí chcú čeliť tejto chorobe.

Môj návrh doplnenia uznesenia je takýto:

"Národná rada Slovenskej republiky žiada vládu Slovenskej republiky

1. predložiť Národnej rade Slovenskej republiky návrh opatrení proti vznikajúcej drogovej epidémii v hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave. Termín - 31. jún 1996;

2. z rozpočtových rezerv vlády uvoľniť prostriedky nevyhnutné na boj s drogovou epidémiou v Bratislave."

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. S faktickou poznámkou vystúpi ešte pán podpredseda Andel. Zapnite mikrofón pánu podpredsedovi.

Podpredseda NR SR M. Andel:

Áno, súhlasím s tým, čo povedal pán kolega, ale nemožno to vzťahovať iba na Bratislavu, lebo ak si zoberiete Hlas ľudu, napríklad tam bola analýza, z ktorej vyplýva, že Trnava má väčšie problémy v oblasti drogovej závislosti ako Bratislava. Neviem, či sa to dá vzťahovať iba na jedno mesto v Slovenskej republike. Takto by som navrhoval doplniť uznesenie. To je po prvé.

Po druhé - veľmi si vážim vystúpenia pána Kováča, skutočne to, čo povedal, tá analýza je veľmi dobrá. Ale, pán kolega, urobte si analýzu svojho vystúpenia, lebo tam je trošku kontradikcia, čo sa týka rodičov. Roman, tam si mal

niekoľko vystúpení vo vzťahu k rodičom. Tam je kontradikcia, kde sám sebe oponuješ. Na 80 % súhlasím s tvojím vystúpením, ale treba sa nad tým zamyslieť.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pán poslanec Bajan.

Poslanec V. Bajan:

Rešpektujem to, že už by mal vystúpiť asi pán podpredseda vlády, resp. zhrnúť diskusiu, ale chcel by som povedať ešte dve poznámky.

Bolo by mi veľmi ľúto, keby sme mali hovoriť o nejakých smutných pretekoch medzi jednotlivými mestami.

Na druhej strane odporúčam takú recesistickú poznámku pánu podpredsedovi, nech hľadá v kabinete okolo seba ľudí, ktorým je bližšie dať 900 miliónov na kúpu jedného blbého futbalového klubu, ako riešiť práve takéto celospoločenské problémy. Teda, aby sme nepočuli, že nie sú peniaze. Sú peniaze, len nie sú najlepšie využívané.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

To som rád, pán poslanec Bajan, že u vás máte dosť peňazí. Ďakujem.

Vážené pani poslankyne, páni poslanci, končím rozpravu, keďže nemám žiadnu písomnú prihlášku a nikto sa už do nej nehlási.

Pýtam sa pána podpredsedu vlády, či sa chce vyjadriť k rozprave. Nech sa páči.

Podpredseda vlády SR J. Kalman:

Vážený pán predseda,
vážená Národná rada,

dovoľte mi, aby som najprv vyslovil niekoľko poďakovaní, prv ako budem odpovedať na vaše otázky. Predovšetkým by som vám chcel poďakovať, že ste mi vrátili to, čo som vám umožnil ja - ďalej rokovať, a tým ste mi nespôsobili kolíziu zúčastniť sa zajtra na ďalšom rokovaní na úrovni vlády. Chcem vám všetkým poďakovať za pozornosť, ktorú ste venovali problematike, o ktorej sme sa všetci vlastne zhodli na tom, že je mimoriadne dôležitá a veľmi náročná. Chcem vám poďakovať aj za námety, ktoré ste odporučili v súvislosti s ďalším postupom riešenia tejto problematiky v Slovenskej republike.

Dovoľte mi teraz reagovať na niektoré diskusné príspevky, resp. odporúčania, ale predovšetkým by som sa ešte na úvod chcel vyjadriť k trom základným oblastiam. Viacerí ste vystupovali v súvislosti s tým, že správa je nekomplexná, že koncepcia, ktorá bola prijatá v tomto parlamente, je chaotická, nedôsledná, nedokonalá. Neviem, vychádzali sme skutočne z toho, čo sa v tom období, keď sa koncepcia tvorila, zakotvilo do Národného programu boja proti drogám, a v parlamente ste to schválili. Takže vlastne kritizujete svoju koncepciu. Všetci si však uvedomujeme, tak ako som povedal na začiatku, že je to otvorený dokument, ktorý môžeme kedykoľvek doplniť na úrovni sekretariátu, na úrovni výboru ministrov, resp. na niektorých ďalších našich rokovaniach alebo v jednotlivých komisiách. Z tohto pohľadu aj odporúčania, ktoré tu zazneli, budú skutočne východiskovým momentom rokovania týchto orgánov, o ktorých som hovoril. To je po prvé.

Po druhé - niektorí ste sa vyjadrovali k štatútu a k tomu, že výbor ministrov zasadá málo. Taký je štatút. My sme sa dohodli, že zvážime, uvidíme, aká bude skúsenosť po ročnom pôsobení, a na základe toho to prehodnotíme. Ak si bude situácia vyžadovať, že výbor ministrov musí zasadať častejšie, bude zasadať častejšie.

Tretia poznámka. Viacerí ste hovorili o finančných prostriedkoch. Treba si uvedomiť, že finančné prostriedky zatiaľ v minulom roku, v minulom štátnom rozpočte neboli vyčlenené samostatne a že rezorty čerpali, resp. financovali svoje aktivity z toho, čo mali. V súčasnom období sa pripravuje a už legislatívnou radou prešiel návrh zákona o Štátnom protidrogovom fonde, ktorý v krátkom čase prerokuje vláda, predpokladáme, že v jeseni sa dostane na rokovanie parlamentu. Bude na nás vo vláde, ako aj na vás, akým spôsobom tento fond postavíme, ako dokážeme v ňom presadiť, koľko sa bude musieť dať zo štátneho rozpočtu, resp. z ďalších iných zdrojov do tohto fondu tak, aby jednotlivé rezorty a ďalšie orgány a organizácie, trebárs mimovládne organizácie, mohli z nich čerpať a aby mohli tieto aktivity vykonávať oveľa komplexnejšie, v širšom meradle a účinnejšie, tak ako ste to navrhovali.

A ešte jedna poznámka k materiálu. Ak materiál hodnotíme z toho pohľadu, že je nekomplexný, málo vyvážený, že neuvádza všetky štatistiky, že neuvádza všetko, čo sa v jednotlivých rezortoch spravilo, prosím vás pekne, skutočne si musíme uvedomiť jednu základnú vec, ja som to povedal, je to uvedené aj v správe. Národný program boja proti drogám vláda schválila 8. augusta a v parlamente bol schválený 14. novembra. A vlastne už v novembri sa rezorty začali pripravovať na jeho hodnotenie, pretože niekedy koncom decembra a začiatkom januára bol hotový, išiel do výboru ministrov, išiel do vlády a doteraz sa čakalo na zaradenie tohto materiálu. Prepáčte mi za úprimnosť, ale keď ste prijímali túto správu,

resp. tento program, už vtedy si bolo treba uvedomiť, keď sa stanovoval termín 30. apríl, či vôbec bude možné dnes nejaké komplexné alebo seriózne hodnotenie. Ukázalo sa, že asi nie. Som presvedčený, že keď takáto správa bude predkladaná na budúci rok, bude oveľa komplexnejšia, konkrétnejšia a v mnohých prípadoch budú uspokojené vaše požiadavky, vaše námety, ktoré ste dnes dali pri prerokúvaní správy.

A posledná vec. Viac ráz sa tu hovorilo, že štatistika uvádzaná v materiáli je nepresná. Štatistiku sme čerpali z Ústavu zdravotníckych informácií a štatistiky, o ktorom hovoril aj pán poslanec Šagát. Tomuto ústavu nahlasujú všetky zdravotné zariadenia svoje podklady. Neviem teda pochopiť, že vám ako poslancom dajú iný podklad a prečo štatistickému úradu dajú nejaký iný. Takže v takomto prípade si musia skutočne sypať popol na hlavu, ako sa hovorí, predovšetkým tie zdravotnícke zariadenia, že poskytli zlé informácie. My sme neskúmali, či tieto informácie sú dobré, pravdivé alebo nepravdivé.

Teraz chcem zareagovať na pár niektorých myšlienok. Pán poslanec Mikolášik - riešenie problémov je pomalé. Nie je pomalé, je pomalé na dané možnosti tak, ako to je. Skutočne sa viac nedalo spraviť. Dnes by sme mohli hovoriť o ďalších aktivitách, ktoré sa už v priebehu prvého polroka, resp. do tohto dňa riešili. Ale znova chcem zdôrazniť, že rezorty čakajú na štátny fond, na to, koľko dostanú peňazí, a až potom budú môcť rozvíjať jednotlivé aktivity. Aj to je dôvod ďalších možných aktivít.

Hovorili ste o brožúrkach. To čo sa zatiaľ spravilo, sa spravilo. K samostatnej inštitúcii sa zatiaľ vyjadrovať nebudem, bude to predmetom vášho hlasovania o uznesení.

Čo sa týka pána poslanca Mikolášika, hovorili ste o tom, že nie sú vyčlenené niektoré údaje v súvislosti

s protidrogovou jednotkou, resp. niektoré údaje u zistených dílerov alebo tých, ktorí sa drogami zaoberajú. Tak od 1. 8. do 30. 4. 1996 bolo zistených 462 trestných činov za omamné a psychotronické látky, z toho objasnených bolo 444, čo je 96-percentná úspešnosť. Plne s vami súhlasím, že je to na súčasný stav asi veľmi málo. To isté by sme mohli hovoriť v súvislosti so šírením toxikománie. Bolo zistených 41 prípadov, objasnených je 40. Ďalšie informácie zatiaľ v tomto smere nemáme.

Veľa pripomienok alebo námetov dal pán poslanec Langoš. Škoda, že sme sa nemohli, pán poslanec, stretnúť vo výbore. Trikrát k tomu zasadal výbor, ani raz sme sa nestretli, ani raz sa to neprerokovalo, čo ma veľmi mrzí, pretože posledne som vyhovel vášmu výboru, aby sme sa mohli stretnúť, aby sme si mohli o týchto veciach porozprávať. Napádate otázku, že tieto centrá, zdravotnícke zariadenia v Bratislave absentujú, alebo v Bratislave sa im nevenuje dostatočná pozornosť. Áno, na úroveň užívateľov je Bratislava v tomto smere asi málo prezentovaná takýmito liečebňami alebo zdravotníckymi zariadeniami, ale tiež nie je to až také prázdne, ako ste hovorili, pretože Centrum na liečbu drogových závislostí v Bratislave na Jaskovom rade bolo zriadené ešte v roku 1991, v rámci Bratislavy sa liečba drogových závislostí vykonáva vo Fakultnej nemocnici na Mickiewiczovej ulici. Ďalej v Petržalke 7. 5. - to asi pán poslanec Bajan by vám mohol povedať - malo byť zriadené centrum pre liečbu drogových závislostí a takisto to pripravujú ďalšie obvody. Takže tieto okolnosti v Bratislave sú známe. Myslím si, že mesto a, pochopiteľne, aj ministerstvo zdravotníctva v tomto smere urobia ďalšie opatrenia.

Pán poslanec Langoš, hovorili ste o tom, že neštátne zariadenia vznikli samostatne. Je síce pravda, že vznikli samostatne, ale podporujú ich aj jednotlivé rezorty, ministerstvo školstva napríklad Nadáciu Fíliu, takisto minister-

stvo práce a sociálnych vecí, takže určité prostriedky zo štátneho rozpočtu do týchto zariadení idú.

Pýtali ste sa, akým spôsobom vznikol DONAR. Tomuto predchádzal projekt STOP DROGÁM, potom STOP AIDS, ktorý nakoniec zanikol. Odkúpilo sa know-how a pokračovalo sa vlastne so zameraním na profesionálnu reklamu a propagáciu. Program zahrňuje masmediálnu aktivitu, filmy, šoty atď. atď. Je to v súvislosti s ministerstvom školstva, ministerstvom práce a sociálnych vecí, ktoré sa podieľajú na realizácii tohto programu.

Napadli ste funkciu streetworkerov. Táto funkcia je v súlade s koncepciou ministerstva práce a sociálnych vecí a v súčasnosti ich suplujú v rámci okresných úradov sociálni kurátori. Financovať ich bude, pochopiteľne, rezort. Situácia bude tak, ako v každom inom prípade pracovnoprávneho vzťahu. Hovoríte o tom, že vo sfére zdravotníctva je ťažko hovoriť v súvislosti s resocializáciou toxikomanov. Ja si myslím, že je to diskutabilné. Aj v zdravotníctve, aj v iných oblastiach táto problematika má čo robiť a mali by sa tejto problematike venovať. Pýtate sa, čo je to IUVENTA, v čom pôsobí. Je to zariadenie Centra prevencie drogových závislostí, ktoré je výlučne v kompetencii ministerstva školstva. Podotýkam, že toto centrum je metodickýcm centrom pre ostatných 124 centier voľného času na Slovensku. Plní svoju funkciu.

Súhlasím s vami, že treba začať s výchovou alebo s propagovaním, s osvetou už v tom najmladšom veku. Žiaľ, situácia je taká, aká je, ako hovoril aj pán poslanec Kováč. Sú časté signály o tom, že díleri chodia okolo škôl, na diskotéky, chytajú už pomaličky čo najnižšie ročníky, už sa dokonca hovorí, že chodia do materských škôl. Ale fakt je taký, že sa budeme musieť spoločne zamyslieť, ako tomu predchádzať. Tu pred chvíľou vznikla otázka, o ktorej hovoril

pán poslanec Garai, ísť určitou ázijskou cestou. Pán predseda Národnej rady zareagoval, že len to nie. Tak sa budeme musieť asi dohodnúť, čo robiť. Vieme, že náš Trestný zákon je v tomto smere jeden z najtvrdších v Európe.

Ťažké je v súčasnom období hovoriť alebo vyjadrovať sa o aktivitách, o ktorých ste hovorili v súvislosti s Policajným zborom. Áno, aj ja som také informácie počul, ale počul som aj také, že keď prišlo na lámanie chleba, tak nikto na príslušného policajta neukázal alebo v konečnom dôsledku ho nezradil, alebo ako by som to mal povedať. Takže koľko je takýchto policajtov, ktorí také veci šíria? Je ich možno veľa, tak ich treba odhaľovať.

Neviem, či som odpovedal na všetky otázky. Ešte mám ďalšie k praniu špinavých peňazí. Pán poslanec Langoš, pranie špinavých peňazí nie je obsahom Národného programu boja proti drogám, preto sme ho ani nehodnotili v tomto smere. Čo sa týka alkoholizmu, alkoholizmus je droga, ale určitá špeciálna droga, keď to takto môžem povedať, pretože legálne sa predáva. A tiež sa robia určité opatrenia, sú už dlhoročné skúsenosti v súvislosti s bojom proti alkoholizmu. Takže nemôžem súhlasiť s tým, že by sa Národný program boja proti drogám alkoholizmu nevenoval. Sú tam menované aktivity v tomto smere.

Pán poslanec Bajan, rezorty sa tomu venujú. Svoje zdôvodnenie som už povedal a verím, že parlament a vláda so svojimi rezortmi sa budú tomu venovať postupne oveľa viac ako doteraz. Skutočne si treba uvedomiť, že táto vláda začala boj proti drogám nejako organizovane, cieľavedome. Predchádzajúce vlády tomuto problému nevenovali pozornosť, nevznikol žiaden program, nevznikla žiadna koncepcia. Toto je prvá koncepcia, toto sú prvé kroky v tomto smere. Všetci sa učíme, všetci skúmame, ktoré metódy boja sú akceptovateľné, ktoré sú účinné v našich slovenských podmienkach.

Súhlasím s tým a budem podporovať myšlienku, aby v jednotlivých komisiách, ktoré budú zriaďované pri generálnom sekretariáte alebo na iných úrovniach, boli zastúpení aj zástupcovia z miestnych samospráv.

K štatistike, o ktorej hovoril pán poslanec Šagát, som hovoril.

Čo sa týka pána poslanca Kováča, že v správe chýba analytická časť - pán poslanec, niečo tam je. Súhlasím s tým a sľubujem, že na najbližšom rokovaní pri hodnotení tohto programu bude doplnený aj jednotlivými rezortmi a potom aj vo výbore ministrov, a táto analýza bude ucelenejšia.

Vážená Národná rada, toľko som považoval za potrebné povedať v súvislosti s reakciou na vaše diskusné príspevky alebo na vaše odporúčania. Ešte raz chcem poďakovať a chcem vás ubezpečiť, že urobíme všetko, aby sa táto pliaga, ako sme ju tu viacerí nazvali, stávala postupne menej zložitejšia, aby náš boj bol čoraz väčšmi účinnejší, aby naše výsledky boli čoraz lepšie a lepšie.

Ďakujem vám za pozornosť a predpokladám, že túto správu podporíte. *(Potlesk.)*

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu podpredsedovi. Mal by som jednu poznámku, pán podpredseda. Bránili by ste si svoj úrad, povedali ste, že ste vo vláde prerokovali tento materiál v auguste a že Národná rada ho prerokovala až v novembri. Máte pravdu, lenže do Národnej rady ste materiál dali až v októbri. A podľa zákona by sme mali mať 60 dní a nemali sme ani 30 dní. Takže my sme si svoje urobili a pomohli sme vám.

Ďakujem. Chce sa vyjadriť pán spoločný spravodajca?

Poslanec L. Polka:

Ďakujem pekne, pán predseda.

Vážený pán predseda,
vážený pán podpredseda,
vážení kolegovia,

skutočne by som chcel poďakovať za neobvykle konštruktívnu diskusiu, ktorá ctí tento parlament, a dúfam, že mu skoro vráti dobré meno v Slovenskej republike, pretože keď budeme takto vecne diskutovať o všetkých problémoch, tak si myslím, že veľa vyriešime.

Vaše návrhy, z ktorých päť má legislatívny charakter a jeden je procesný na vrátenie materiálu, sú skutočne hodnotné a bolo by celkom jednoduché ich dnes prerokovať. Chcel by som vás však a pána predsedu požiadať, aby sme hlasovali o týchto návrhoch až zajtra, pretože predovšetkým návrhy pána poslanca Langoša a pána poslanca Glinského vyžadujú konzultáciu so zainteresovanými. Napríklad v návrhu pána poslanca Langoša je určité nedorozumenie. "V rezorte zdravotníctva zriadiť pri generálnom sekretariáte špecializovaný inštitút starostlivosti." Kde teda? Mali by sme si to vydiskutovať, kde by to malo byť. Ďalej by sme mali vydiskutovať vo vašom návrhu otázku zriadenia spoločného operatívneho informačného centra. Protidrogová jednotka ho buduje. Či sú do toho zainteresované colnice, alebo nie, rád by som sa opýtal ministra vnútra. Ale ten veľmi operatívne zmenil miesto dislokácie, takže nebol čas.

Takisto pripomienka, ktorú spomenul pán podpredseda, o boji proti praniu špinavých peňazí, nemôže byť záležitosťou výboru ministrov. Na to je jeden minister, ktorého musíme za túto vec kontrolovať.

A ešte by som uviedol jeden egoistický dôvod. Zajtra nebudem na rokovaní, takže by som bol rád, keby to môj priateľ poslanec Danko potom doviedol do úspešného konca.

Z týchto faktických dôvodov, aby sme so zainteresovanými ministrami uvedené možnosti prerokovali, takisto pokiaľ ide o financie na riešenie drogovej epidémie v Bratislave, musí sa k tomu vyjadriť minister a podpredseda vlády pán Kozlík, či ešte sú nejaké rezervy, aby sme potom nesiahali na národný poklad alebo niečo iného.

Takže dovoľte, aby som dal procesný návrh, pán predseda, aby sme o uznesení Národnej rady k súhrnnej správe o realizácii Národného programu boja proti drogám a návrhoch na jeho aktualizáciu hlasovali zajtra pred ostatnými bodmi programu.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Takže, pani poslankyne, páni poslanci, súhlasíme s tým. Prakticky sme tento bod programu skončili. Hlasovanie bude zajtra ráno o 9.00 hodine.

Ďakujem pekne. Dovidenia zajtra ráno.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

15., 16., 17., 21., 22., 23. a 24. mája 1996

STENOGRAFICKÁ SPRÁVA
O 15. SCHÔDZI
NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

II. časť

I. volebné obdobie

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

otváram rokovanie prerušenej 15. schôdze Národnej rady Slovenskej republiky. Keďže hneď budeme hlasovať, prosím, aby sme sa prezentovali.

Páni poslanci, všetci sme sa neprezentovali. Podľa prezentácie je nás 64, ale keď sa pozerám po miestnosti, je nás tu viac. Prosím, prezentujme sa ešte raz.

Pán poslanec Šimko, pani poslankyňa Rusnáková, prezentujte sa, prosím, aby sme mohli začať rokovať.

Prezentovalo sa 96 poslancov. Ďakujem pekne.

Rokovanie včerajšej schôdze sme prerušili pred hlasovaním o treťom bode programu, ktorým je súhrnná správa o realizácii Národného programu boja proti drogám a návrhy na jeho aktualizáciu. Pristúpime teda k hlasovaniu.

Prosím povereného spoločného spravodajcu pána poslanca Danka, aby hlasovanie uvádzal v zmysle spoločnej správy a výsledkov z rozpravy. Páni poslanci, prosím, ticho.

Poslanec J. Danko:

Ďakujem za slovo.

Vážený pán predseda,
vážené dámy,
vážení páni,

v rozprave vystúpilo sedem poslancov. Piati z nich predniesli pozmeňujúce návrhy. V tom poradí, v akom ich predniesli, budem odporúčať, aby sme o nich hlasovali.

Prvý pozmeňujúci návrh predniesol poslanec Mikolášik a ten znel: Hlasovať, aby Národná rada Slovenskej republiky vrátila materiál súhrnná správa o realizácii Národného programu boja proti drogám a návrhy na jeho aktualizáciu na prepracovanie a doplnenie. Odporúčam ho neprijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, prezentujme sa a hneď hlasujme. Pán spravodajca odporúča neprijať tento návrh - aby sme v tomto bode pokračovali až nabudúce a vrátili ho späť na prepracovanie.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 106 poslancov.
Za návrh hlasovalo 27 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 63 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 14 poslancov.
Nehlasovali 2 poslanci.

Takže tento návrh sme neprijali.

Poslanec J. Danko:

Ďalšie pozmeňujúce návrhy predniesol pán poslanec Langoš. Budeme o nich hlasovať v poradí, ako ich predniesol.

Jeho prvý pozmeňujúci návrh znel: Doplniť Národný program boja proti drogám o koncepciu boja proti praniu špinavých peňazí a proti korupcii a uložiť jeho uskutočňovanie výboru ministrov. Podľa môjho názoru sú tu dve veci, ktoré v podstate súvisia, nemožno povedať, že nesúvisia, ale program prania špinavých peňazí je riešený v programe Čisté ruky, a preto odporúčam tento pozmeňujúci návrh neprijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Takže sa budeme prezentovať a hneď hlasovať s odporúčaním spoločného spravodajcu neprijať tento návrh.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 109 poslancov.
Za návrh hlasovalo 38 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 58 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 13 poslancov.

Neprijali sme tento návrh.

Nech sa páči, pán spoločný spravodajca.

Poslanec J. Danko:

Druhý pozmeňujúci návrh pána poslanca Langoša znel: Pripraviť a zaviesť osnovy predškolskej a školskej (5 rokov až 18 rokov) preventívnej výchovy k odolnosti proti drogovým závislostiam.

Ráno som sa skontaktoval s pani ministerkou školstva a overil som si to, čo som intuitívne cítil. Osnovy možno zaviesť len tam, kde je zriadený samostatný predmet. Zrejme to nebolo myslené ako zriadenie samostatného predmetu, ale, žiaľbohu, rozprava je ukončená, dikcia je taká, takže úmysel

je nesporne dobrý, osobne sa s ním stotožňujem, ale musím vyzvať, aby sme návrh neprijali.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, prezentujme sa a hneď hlasujme o tomto návrhu s odporúčaním neprijať ho.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 111 poslancov.
Za návrh hlasovalo 38 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 45 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 26 poslancov.
Nehlasovali 2 poslanci.

Návrh sme neprijali.

Nech sa páči, pán spoločný spravodajca.

Poslanec J. Danko:

Tretí návrh pána poslanca Langoša: V rezorte zdravotníctva zriadiť pri generálnom sekretariáte špecializovaný inštitút starostlivosti o závislých od drog. Podľa môjho názoru ani nemôžeme hlasovať o tomto návrhu, pretože je logicky nekonzistentný. Dovoľte, aby som to rozviedol. Generálny sekretariát rady ministrov alebo ministrov je v podstate nadrezortný orgán a nie je pri rezorte zdravotníctva. Čiže buď by sa takýto inštitút zriadil pri rezorte zdravotníctva, alebo pri generálnom sekretariáte, ale nie je možné ho zriadiť v rámci rezortu zdravotníctva, pri generálnom sekretariáte. Je to tak. Myšlienka je jasná, ale je to, žiaľbohu, tak. To znamená, že neostáva mi nič iné, ako ho odporúčať neprijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prezentujme sa a hlasujme s odporúčaním pána spoločného spravodajcu neprijať ho.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 113 poslancov.
Za návrh hlasovalo 35 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 54 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 24 poslancov.

Neprijali sme tento návrh.

Nech sa páči, pán spoločný spravodajca.

Poslanec J. Danko:

Štvrtý návrh pána poslanca Langoša: V oblasti vynucovania práva zmeniť rozhodnutie a uložiť ministerstvu vnútra a ministerstvu financií budovať spoločné operatívno-informačné centrum na vedenie spoločného boja proti obchodu s drogami.

Takisto by som k tomu mal poznámku. Nie je jasné, ktoré rozhodnutie zmeniť. Ale upozorňujem na to, že v podstate sa žiada to, čo je obsiahnuté v aktualizácii úloh Národného programu boja proti drogám. Na strane 12, kde sa vymedzujú úlohy Ministerstva financií Slovenskej republiky, v bode 2 sa píše: "V spolupráci s Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky zabezpečiť vytvorenie potrebných organizačných a ďalších predpokladov na dosiahnutie čo najvyššieho prepojenia činnosti Policajného zboru a Colnej služby pri odhaľovaní a dokumentovaní drogovej trestnej činnosti." Hneď za tým v úlohách Ministerstva vnútra Slovenskej republiky sa v bode 1 píše to isté: "V spolupráci s Ministerstvom finan-

cií Slovenskej republiky zabezpečiť vytvorenie potrebných organizačných a ďalších predpokladov na dosiahnutie čo najužšieho prepojenia činnosti Policajného zboru a Colnej služby pri odhaľovaní a dokumentovaní drogovej trestnej činnosti." Mám pocit, že tento návrh je v tom obsiahnutý. Ak pán poslanec Langoš trvá na ňom, budeme o tom hlasovať, ale vzhľadom na to, že podľa mňa je duplicitný a to je obsiahnuté v tomto materiáli, odporúčam ho neprijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, prezentujme sa a hlasujme. Pán spoločný spravodajca navrhuje neprijať ani tento návrh.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 111 poslancov.
Za návrh hlasovalo 38 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 61 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 11 poslancov.
Nehlasoval 1 poslanec.

Neprijali sme tento doplňujúci návrh.

Nech sa páči, pán spoločný spravodajca.

Poslanec J. Danko:

Ďalší pozmeňujúci návrh predniesol pán poslanec Bajan a znie: Národná rada Slovenskej republiky odporúča predsedovi Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre zdravotníctvo a sociálne veci zriadiť podľa § 52 stálu komisiu na riešenie drogovej závislosti. Odporúčam o tom hlasovať a odporúčam prijať tento pozmeňujúci návrh.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, prezentujme sa a hlasujme. Pán spravodajca odporúča prijať doplňujúci návrh pána poslanca Bajana.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 113 poslancov.
Za návrh hlasovalo 110 poslancov.
Proti návrhu hlasoval 1 poslanec.
Hlasovania sa zdržali 2 poslanci.

Prijali sme tento návrh.

Nech sa páči, pán poslanec.

Poslanec J. Danko:

Ďalší v rozprave vystúpil pán poslanec Roman Kováč a predniesol pozmeňujúci návrh: Národná rada Slovenskej republiky odporúča vláde, aby sa vytvorený úrad pre boj s drogovou závislosťou sústredil na boj s drogami a alkoholizmom. Nie je mi to, pán poslanec Kováč, celkom jasné, o čo ide, aby sa vytvorený úrad pre boj s drogovou závislosťou sústredil na boj s drogami a alkoholizmom. Už samotný názov tohto úradu by takto znel.

Navyše koncepcia odboru drogovej závislosti je vyjadrená vo vestníku Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky z 13. 4. 1995 a tam sa uvádza: "Inštitút drogových závislostí, výchovné, pedagogické a doškoľovacie centrum pre vzdelávanie lekárov, klinických psychológov, sociálnych pracovníkov, zdravotných sestier a iných pracovníkov odboru v štruktúre doškoľovacieho systému atď. To znamená, že vo vestníku je jasne vymedzená náplň tohto inštitútu, ktorý má také zameranie. Odporúčam hlasovať, ale návrh neprijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, prezentujme a hlasujme s odporúčaním neprijať tento návrh.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 109 poslancov.
Za návrh hlasovalo 37 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 57 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 14 poslancov.
Nehlasoval 1 poslanec.

Neprijali sme tento návrh.

Nech sa páči, pán spoločný spravodajca.

Poslanec J. Danko:

Ďalej vystúpil pán poslanec Glinský s pozmeňujúcim návrhom: Národná rada Slovenskej republiky žiada vládu Slovenskej republiky predložiť Národnej rade Slovenskej republiky návrh opatrení proti vznikajúcej drogovej epidémii v hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave. Termín predloženia - 31. júla 1996. Odporúčam o tom hlasovať a návrh prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, prezentujme sa a budeme hneď hlasovať s odporučením prijať tento návrh poslanca Glinského.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 114 poslancov.
Za návrh hlasovalo 112 poslancov.

Proti návrhu nehlasoval nikto.
Hlasovania sa zdržali 2 poslanci.

Tento návrh sme prijali.

Poslanec J. Danko:

Ďalší návrh pána poslanca Glinského znie: Z rozpočtových rezerv vlády uvoľniť prostriedky nevyhnutné na boj s drogovou epidémiou v Bratislave.

Vzhľadom na to, že tento návrh je dosť vágny, nehovorí o termínoch a tí, čo sú z iných krajov ako z Bratislavy, by mohli mať pocit, že drogový problém existuje len v Bratislave a že ukladáme vláde riešiť ho len lokálne v Bratislave, i keď tu je v najvýznamnejšej miere zastúpený, a navyše v rozpočte na rok 1997 sa už bude počítať, podľa informácií, ktoré som získal od príslušných predsedov výborov, s vymedzením týchto prostriedkov, odporúčam hlasovať o tom, ale neprijať tento návrh.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, prezentujme sa a hlasujme. Pán spoločný spravodajca odporúča návrh neprijať.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 114 poslancov.
Za návrh hlasovalo 50 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 31 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 32 poslancov.
Nehlasoval 1 poslanec.

Neprijali sme tento pozmeňujúci návrh.

Poslanec J. Danko:

Pán predseda, to sú všetky pozmeňujúce návrhy, ktoré som dostal od pána poslanca Polku po tom, ako veľmi promptne zmenil svoje miesto dislokácie, ako to včera povedal. Takže, ak som niekoho vynechal, kto v rozprave vystúpil, prosím, aby sa ozval.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Nie, podľa mojej kontroly to bolo v poriadku, takže budeme hlasovať o návrhu uznesenia Národnej rady, tak ako ho máte pred sebou, a podľa návrhu garančného výboru v znení schválených doplnkov.

Prosím, prezentujme sa a hneď hlasujme.

Poslanec J. Danko:

Odporúčam návrh prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán spravodajca odporúča prijať tento návrh uznesenia.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 116 poslancov.
Za návrh hlasovalo 94 poslancov.
Proti návrhu hlasovali 3 poslanci.
Hlasovania sa zdržalo 18 poslancov.
Nehlasoval 1 poslanec.

Môžem konštatovať, že Národná rada schválila návrh uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky k súhrnnej správe o realizácii Národného programu boja proti drogám.

Ďakujem pekne, pán spravodajca, aj vám, páni poslanci a poslankyne.

Poslanec J. Danko:

Ďakujem za spoluprácu. *(Potlesk.)*

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Nasleduje š t v r t ý bod programu, ktorým je

Správa o bezpečnostnej situácii v Slovenskej republike za rok 1995 a návrh opatrení na jej zlepšenie v roku 1996.

Správu ste dostali ako tlač číslo 389 a dodatok k nej ako tlač 389a. Spoločnú správu výborov vrátane návrhu uznesenia Národnej rady máte ako tlač 389b.

Z poverenia vlády Slovenskej republiky správu uvedie minister vnútra Slovenskej republiky pán Ľudovít Hudek. Prosím, pán minister, máte slovo.

Minister vnútra SR Ľ. Hudek:

Vážený pán predseda,
vážené panie poslankyne,
vážení páni poslanci,

Správa o bezpečnostnej situáciu v Slovenskej republike je periodický materiál, ktorý sa každoročne predkladá na rokovanie vlády Slovenskej republiky a po prerokovaní vo vláde... *(Hlasy v sále.)*

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec, dúfam, že ste riadnym poslancom a poznáte rokovací poriadok. Pán poslanec, bol by som rád, keby sme nerobili iné predstavenie v tejto sále ako rokovanie poslancov.

Pán minister, pokračujte.

Pán poslanec, nerušte priebeh schôdze a správajte sa tak, ako to schválili poslanci v tejto zasadačke. Pokračujte. *(Hlasy v sále.)* Môžete odísť.

Pán minister, prosím, pokračujte.

Minister vnútra SR Ľ. Hudek:

Najvyššie štátne orgány Slovenskej republiky sú informované o aktuálnych otázkach a problémoch bezpečnostnej situácie aj priebežne v rámci predkladaných informácií a materiálov ministerstva vnútra. Svedčí to nielen o pozornosti, ktorú vláda a parlament venuje týmto otázkam, ale je to...

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec, ja vás upozorňujem, aby ste nerušili schôdzu poslancov Národnej rady Slovenskej republiky.

Minister vnútra SR Ľ. Hudek:

...podmienené aj objektívnou situáciou a potrebou aktívne ovplyvňovať veci vnútorného poriadku a bezpečnosti. Správu o bezpečnostnej situácii za rok 1995 prerokovala vláda dňa 19. marca 1996 a vzala ju na vedomie uznesením číslo 206. Správa dáva súhrnný obraz o stave a vývoji kriminality... *(Hlasy zo sály.)*

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán minister, prosím.

Pán predseda Demokratickej únie, ja vás prosím a upozorňujem, aby ste upozornili svojho člena, že sa v tomto parlamente správa neprístojne. Je to vec vášho klubu. Pán predseda Moravčík, je to vec vášho klubu. Ja vás prosím o zásah, je 15-minútová prestávka. Vyhlasujem 15-minútovú prestávku. *(Potlesk.)*

Pán Duray, to sa vám podobá. Páni poslanci z Maďarskej koalície, ďakujem vám za potlesk.

(Po prestávke.)

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Takže budeme pokračovať.

Minister vnútra SR Ľ. Hudek:

Správa dáva súhrnný obraz o stave a vývoji kriminality a jej štruktúre, situácii na úseku verejného poriadku a ochrany štátnej hranice, vývoji dopravnej, dopravno-bezpečnostnej a požiarno-bezpečnostnej problematiky. Vychádza pritom zo štatistík a poznatkov ministerstva vnútra.

V prílohe číslo 1 je vyhodnotené plnenie uznesenia vlády zo 14. marca 1995 pod číslom 153 a uznesenie vlády z 22. augusta 1995 pod číslom 625. Ide o uznesenia prijaté k bezpečnostnej situácii na Slovensku a osobitne v Bratislave.

V bezpečnostnej situácii na Slovensku v roku 1995 sa vyskytovali tak pozitívne, ako aj negatívne momenty. Pozi-

tívne je to, že sa opäť znížil počet celkovo evidovanej trestnej činnosti i niektorých závažných trestných činov. Negatívna zostáva vysoká nebezpečnosť páchaných trestných činov, rast počtu dopravných nehôd a ich následkov i negatívne javy vo vývoji požiarovosti.

Pozitívny vývoj viacerých ukazovateľov trestnej činnosti, ktorý bol zaznamenaný v Slovenskej republike v roku 1995, pokračoval i v prvých štyroch mesiacoch tohto roku.

Celkovo bolo zaznamenaných 33 842 trestných činov, čo je o 5 964 menej ako v rovnakom období minulého roku. V priemere sa v jednotlivých územných útvaroch znížil počet zistených trestných činov o 151 skutkov. Zvýšilo sa percento objasňovania trestnej činnosti z 37,4 % na 39,6 %. *(Buchot v sále.)* Až 31 okresných veliteľstiev dosahuje v súčasnosti vyššie percento objasňovania, ako je priemerné v Slovenskej republike. Z celkového počtu okresov sa percento objasňovania zvýšilo iba v 28. *(Ruch v sále.)*

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Palacka, správajte sa v rokovacej miestnosti..., robíte nášmu poslaneckému snemovaniu len nepríjemnosti. Potom sa čudujeme, že máme vo verejnej mienke klesajúce percentá.

Minister vnútra SR L. Hudek:

Najvýraznejší pokles - až o 5 290 trestných činov - zaznamenala majetková trestná činnosť. Na rozdiel od minulého roku nedošlo k nárastu násilnej trestnej činnosti, naopak, i táto poklesla o 216 trestných činov. *(Hluk v sále.)*

Spáchaných bolo 29 vrážd, čo je o 6 menej ako v rovnakom období minulého roka. Percento objasňovania tohto trest-

ného činu dosiahlo 86,2 %, čo je o 11,9 % viac ako v rovnakom období minulého roku. Evidovaných bolo 356 lúpeží a 65 znásilnení. Aj pri týchto trestných činoch došlo k zvýšeniu objasňovania.

Dopravná nehodovosť má stúpajúcu tendenciu i v tomto roku. V prvých 4 mesiacoch došlo k 22 tisíc dopravným nehodám. *(Neprestávajúci hluk v sále.)*

Vážený pán predseda,
vážení páni poslanci,

Policajný zbor i ministerstvo vnútra majú tieto materiály rozpracované v oblasti plánovacích a programových dokumentov, a preto treba mať pri ovplyvňovaní bezpečnostnej situácie v každom čase na zreteli tento rozsah úloh. To bol aj dôvod, prečo aj správa vo svojom závere neobsahuje taxatívny výpočet úloh, ktoré samy osebe by nemohli zabezpečiť zlepšenie bezpečnostnej situácie, ale sú v nej uvedené základné programové dokumenty, ktorých realizáciou sa chce dosiahnuť želaný cieľ.

Ďakujem za pozornosť.
(Potlesk.)

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem, pán minister. *(Potlesk.)*

Ďakujem pánu ministrovi a prosím spoločného spravodajcu pána poslanca Danka, aby podal správu o výsledkoch prerokovania správy vo výboroch Národnej rady Slovenskej republiky.

Poslanec J. Danko:

Vážený pán predseda,
vážené dámy,
vážení páni,

spoločná správa výborov Národnej rady Slovenskej republiky, okrem Mandátového a imunitného výboru Národnej rady Slovenskej republiky a Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií štátnych funkcionárov, o výsledku prerokovania správy o bezpečnostnej situácii v Slovenskej republike za rok 1995 a návrh opatrení na jej zlepšenie v roku 1996.

Predseda Národnej rady Slovenskej republiky svojím rozhodnutím číslo 886 z 29. marca 1996 pridelil správu o bezpečnostnej situácii v Slovenskej republike za rok 1995 a návrh opatrení na jej zlepšenie v roku 1996 všetkým výborom Národnej rady Slovenskej republiky okrem Mandátového a imunitného výboru Národnej rady Slovenskej republiky a Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií štátnych funkcionárov na prerokovanie do 9. mája 1996. Zároveň určil Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre obranu a bezpečnosť pripraviť na schôdzu Národnej rady Slovenskej republiky spoločnú správu o výsledku prerokovania uvedeného materiálu vo výboroch a návrh na uznesenie Národnej rady Slovenskej republiky. Za spoločného spravodajcu výborov bol určený pán poslanec Ladislav Polka. Z dôvodu jeho účasti na medzinárodnom podujatí v Grécku bol navrhnutý poslanec Danko.

A. Výsledky prerokovania správy vo výboroch: V stanovenom termíne prerokovali správu všetky výbory Národnej rady Slovenskej republiky. Bez doplňujúcich pripomienok a odporúčaní zobralo správu na vedomie a odporučilo Národnej rade Slovenskej republiky zobrať správu na vedomie päť výborov

Národnej rady Slovenskej republiky, a to Ústavnoprávny výbor Národnej rady Slovenskej republiky, Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre hospodárstvo, privatizáciu a podnikanie, Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre pôdohospodárstvo, Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre verejnú správu, územnú samosprávu a národnosti a Zahraničný výbor Národnej rady Slovenskej republiky.

S odporúčaniami a pripomienkami zobralo správu na vedomie päť výborov Národnej rady Slovenskej republiky, a to Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre zdravotníctvo a sociálne veci, Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre financie, rozpočet a menu, Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre životné prostredie a ochranu prírody, Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre vzdelanie, vedu, kultúru a šport a Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre obranu a bezpečnosť.

Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre zdravotníctvo a sociálne veci konštatoval, že predložená správa neobsahuje návrh opatrení na zlepšenie bezpečnostnej situácie v Slovenskej republike v roku 1996. Odporučil Národnej rade Slovenskej republiky požiadať vládu Slovenskej republiky, aby počas rokovania 15. schôdze Národnej rady Slovenskej republiky doplnila do predloženého materiálu návrh opatrení na zlepšenie bezpečnostnej situácie v roku 1996.

Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre financie, rozpočet a menu zobral správu na vedomie s tým, že žiada predsedu Národnej rady Slovenskej republiky, aby požiadal predsedu vlády o doplnenie predloženej správy o návrh opatrení na zlepšenie bezpečnostnej situácie v roku 1996.

Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre životné prostredie a ochranu prírody zobral správu na vedomie s pripomienkami, že je potrebné vypracovať vykonávacie predpisy

a inštitúty, ktoré boli prijaté v prvej etape rekodifikácie Trestného zákona a Trestného poriadku v roku 1994. Výbor považuje za dôležité vypracovať plán rekodifikácie Trestného poriadku a Trestného zákona v spolupráci s Generálnou prokuratúrou Slovenskej republiky a Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky.

Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre vzdelanie, vedu, kultúru a šport žiada vládu, aby pokračovala v úsilí o zlepšenie bezpečnostnej situácie a do konca marca 1997 predložila Národnej rade Slovenskej republiky správu o bezpečnostnej situácii za rok 1996.

Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre obranu a bezpečnosť ako gestorský výbor zobral správu na vedomie s tým, že požiadal vládu pokračovať v úsilí o zlepšenie bezpečnostnej situácie cestou kontroly dokumentov vlády prijatých v boji proti zločinnosti, korupcii a drogovým závislostiam. Súčasne žiada vládu, aby predložila správu o bezpečnostnej situácii v takom termíne, aby mohla byť v orgánoch Národnej rady Slovenskej republiky prerokovaná najneskôr v marci 1997.

B. Pripomienky a požiadavky výborov:

Požiadať vládu Slovenskej republiky:

1. Doplniť do predloženého materiálu návrh opatrení na zlepšenie bezpečnostnej situácie v Slovenskej republike v roku 1996 do prerokovania materiálu na 15. schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky.

Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre zdravotníctvo a sociálne veci.

2. Pokračovať v úsilí o zlepšenie bezpečnostnej situácie v Slovenskej republike cestou koordinácie, hodnotenia a kontroly programových dokumentov vlády prijatých v boji proti zločinnosti, korupcii a drogovým závislostiam.

Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre obranu a bezpečnosť, Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre vzdelanie, vedu, kultúru a šport.

3. Predložiť Národnej rade Slovenskej republiky správu o bezpečnostnej situácii v Slovenskej republike za rok 1996 v takom termíne, aby bola v orgánoch Národnej rady Slovenskej republiky prerokovaná najneskôr v marci 1997.

Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre obranu a bezpečnosť.

4. Predložiť Národnej rade Slovenskej republiky správu o bezpečnostnej situácii v Slovenskej republike za rok 1996 do konca marca 1997.

Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre vzdelanie, vedu, kultúru a šport.

Požiadať predsedu vlády Slovenskej republiky:

5. Doplniť predloženú správu na rokovanie Národnej rady Slovenskej republiky o návrh opatrení na zlepšenie bezpečnostnej situácie v roku 1996.

Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre financie, rozpočet a menu.

Pán predseda, skončil som.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem, pán spoločný spravodajca. Prosím, aby ste zaujali miesto určené pre spravodajcov výborov.

Vážené panie poslankyne, páni poslanci, otváram týmto rozpravu k tomuto bodu programu s tým, že som dostal do rozpravy štyri písomné prihlášky. Ako prvý sa prihlásil pán poslanec Fico, po ňom pán poslanec Pittner. *(Hlasy v sále.)*

Nepomiešal som ich, tak ich mám očíslované, pán poslanec, ako som ich dostal od stola. Nech sa páči, môžete sa prísť pozrieť. Pán poslanec Fico dal svoju prihlášku včera. Pán poslanec Fico, nech sa páči. Pán poslanec Bugár nemá slovo.

Poslanec R. Fico:

Vážené dámy a páni,
vážený pán minister,

prerokúvaná správa o bezpečnostnej situácii v Slovenskej republike za rok 1995 prináša určitý sumár poznatkov o stave kriminality a neucelené predstavy o tom, ako s ňou bojovať. Správa iba potvrdzuje, že stále nemáme nijaký prepracovaný systém boja so zločinnosťou a že v pretekoch so zločinom stále ťaháme za kratší koniec.

V roku 1995, ako nakoniec vyplýva aj zo samotnej správy, bolo na Slovensku denne zaevidovaných viac ako 300 trestných činov. Niet preto divu, že kriminalita sa v posledných šiestich rokoch dostala na Slovensku do popredia záujmu verejnosti. Len tretina občanov sa cíti bezpečne vo svojich domácnostiach a na uliciach našich miest a obcí. Všetci oprávnene očakávame väčšiu pomoc a ochranu. Je pravdou, že v roku 1995 sme mohli po prvýkrát od roku 1990 sle-

dovať mierny pokles evidovaných trestných činov. Iba neinformovaný by však mohol tvrdiť, že pokles bol zapríčinený aktivitami štátu v boji proti kriminalite.

Znížili sa predovšetkým počty evidovaných majetkových trestných činov, ale to iba vďaka legislatívnej právnej úprave, keď sme v roku 1994 novelizovali Trestný zákon a stanovili vyššiu hranicu škody, ktorú treba spôsobiť konkrétnym protispoločenským konaním, aby sme mohli hovoriť o spáchaní trestného činu. Je korektné, že správa o bezpečnostnej situácii uvádza tento dôvod ako príčinu poklesu majetkovej kriminality. Inak sa kriminalita v roku 1995 v porovnaní s rokom 1994 a predchádzajúcimi rokmi vyznačovala vyššou brutalitou, agresivitou a najmä oveľa vyššími spôsobenými škodami.

Napríklad v roku 1995 bolo odcudzených takmer 7 700 motorových vozidiel, pričom uvádzaná spôsobená škoda dosahuje obrovskú sumu 1, 8 miliardy korún. V tejto súvislosti je napríklad zaujímavé, že v roku 1994 bol odcudzený vyšší počet automobilov, približne 9 100, ale celková spôsobená škoda sa podľa existujúcich údajov blížila "len" k 1 miliarde korún. To isté môžeme konštatovať aj pri krádežiach, vlámaniach do bytov, kde si páchatelia pri určitom poklese tohto druhu kriminality starostlivejšie vyberali byty a spôsobovali vyššie škody.

Podľa existujúcich kvalifikovaných prognóz bude kriminalita na Slovensku v najbližších piatich rokoch výrazne narastať. Ako faktory, ktoré majú vo väčšej alebo menšej miere podporovať tento nepriaznivý stav, sa najčastejšie uvádzajú úplná absencia prevencie kriminality, politická nestabilita, neuspokojivá legislatíva, vysoká korupcia orgánov štátnej moci, kríza autority a neuznávanie autority spoločnosti. Totiž ak ústavní činitelia spochybňujú rozhodnutie Ústavného súdu, bežný páchateľ nemá dôvody uznávať autoritu orgánov

činných v trestnom konaní. Spomedzi ďalších faktorov sa uvádza narastanie sociálnych rozdielov, rozpad a absencia hodnotového systému, slabé technické vybavenie a nízke finančné hodnotenie polície, nízka objasnenosť evidovanej kriminality, zločin sa stále vypláca - to je zásada, ktorá platí v Slovenskej republike -, zlý vplyv masmédií a úplná absencia masmediálnej výchovy občanov v boji proti kriminalite, ďalej absencia trestu smrti, neexistencia občianskych združení zameraných proti kriminalite a podobne.

Tieto faktory som si, samozrejme, nevymyslel ja, ale vybral som tie, ktoré sú uvedené napríklad v prognostickom scenári strednodobého vývoja kriminality v Slovenskej republike spracovaného Akadémiou Policajného zboru Slovenskej republiky. Jednotlivé uvádzané faktory by nás mali viesť k úvahám, aké účinné kroky treba urobiť na zastavenie predpokladaného rastu kriminality. Predovšetkým musíme upustiť od predstáv, že všeliekom v boji proti kriminalite je represia v podobe ukladania prísnych trestov páchateľom trestných činov a v podobe atypických trestnoprávnych opatrení.

Je pochopiteľné, že verejnosť je naklonená práve represívnym opatreniam. Takýto prístup verejnosti môžeme nakoniec pozorovať vo všetkých vyspelých demokratických krajinách. Potrestanie páchateľa, ak aj pripúšťame určitú mieru odstrašujúceho účinku trestu na páchateľa a verejnosť, je však iba následným krokom neriešiacim samotný problém kriminality, jej príčinu.

Samozrejme, a to je veľmi dôležité, represii bude aj naďalej patriť významné miesto v boji proti kriminalite. Som presvedčený o potrebe ukladať dlhodobé tresty páchateľom, ktorí si to zaslúžia, najmä osobám, ktorých pobyt na slobode by bol pre ostatných občanov nebezpečný. Mali by sme však konečne upustiť od tendencií ukladať trest odňatia slobody pri každej príležitosti. Veď podľa štatistických údajov

trest odňatia slobody v nepodmienečnej alebo podmienečnej podobe - podmienečná podoba vlastne neplní absolútne žiadny účel, je to zbytočný trest v našom trestnom práve - predstavuje až do 90 % všetkých uložených trestov.

Do väzenia by sme nemali posielať malých zlodejov, podvodníkov a iných páchateľov menej závažnej kriminality. Pre nich je potrebné zaviesť tresty na slobode, ako sú napríklad trest verejnoprospešnej práce, na zavedenie ktorého reagovala slovenská verejnosť pri predložení zásad zákona o tomto treste veľmi pozitívne. Ďalej trest probácie, ale aj širšie ukladanie peňažného trestu, kde je takéto uloženie možné vzhľadom na finančné predpoklady páchateľa. Vytváral by sa nám tak vo väzniciach priestor pre tých, ktorí tam naozaj musia byť - vrahov, páchateľov lúpeží, násilníkov, páchateľov sexuálnych trestných činov, páchateľov veľkých krádeží a ďalších závažných trestných činov.

Ak budeme pokračovať v doterajšom trende ukladania trestu odňatia slobody a budeme sa snažiť reagovať na narastajúci tlak na naše väzenské zariadenia len rozširovaním väzenských kapacít, onedlho sa dostaneme do neriešiteľných situácií. Zoberme si, že už vlastne dnes sú naše väznice prakticky naplnené, a to je objasnenosť kriminality v priemere len 43 %. Neviem si predstaviť, do akej krízovej situácie sa dostaneme, ak by sa objasnenosť kriminality nejakým zázrakom zvýšila napríklad na 60 %.

Z hľadiska kriminologického a z hľadiska boja proti najzávažnejšej trestnej činnosti zostáva otvorená aj otázka trestu smrti, ktorý, podľa môjho názoru, zohráva dôležitú ochrannú funkciu spoločnosti. Trest smrti sme zrušili predčasne a nesprávne. Nikto nás k tomuto kroku nenútil, ale dnes musíme, samozrejme, rešpektovať všetky politické a medzinárodné súvislosti tohto kontroverzného trestu.

V boji proti kriminalite osobne nevidím potrebu ďalšieho sprísňovania existujúcich sankcií a rozširovania okruhu trestných činov. Tresty, ktoré je možné podľa Trestného zákona uložiť za jednotlivé trestné činy, sú dostatočne prísne a súdy majú primeraný priestor na prispôsobovanie sankcie konkrétnym okolnostiam spáchaného trestného činu a páchateľa. Vždy len kričíme, že treba novelizovať Trestný zákon a prijať novú skutkovú podstatu trestného činu. V tom vždy vidíme liek, všeliek boja proti konkrétnemu trestnému činu. Nikoho už potom nezaujíma, či prijatá novelizácia je v praxi účinná. Po roku 1990 sme takto prijali niekoľko nových trestných činov, ktoré sú v praxi mŕtve, jednoducho sa neaplikujú, pretože nie sú vytvorené podmienky na ich aplikáciu. Pri prijímaní tejto novelizácie alebo týchto novelizácií sme nezistili, aká bude účinnosť novelizácie v praxi. Jednoducho, nestačí novelizovať Trestný zákon a spoliehať sa na to, že problém bude vyriešený. Je to vrcholne naivný a nezodpovedný prístup k trestnému právu.

Nebudem už hovoriť o rôznych nezmysloch, ktoré sme prijali v Trestnom zákone, ako je napríklad vypustenie trestného činu podplácania. Nielenže neexistuje príklad podobnej úpravy v demokratických krajinách sveta, ale ešte sme v očiach medzinárodných expertov z oblasti trestného práva prinajmenšom na posmech. To sú jediné výsledky tejto novelizácie, žiadne iné, žiaľ, k dispozícii nemáme.

V poslednom období sa trestuhodne zanedbala spolupráca s odsúdenými po ich prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, tzv. postpenitenciárna starostlivosť. Mizerné vyhliadky na získanie práce, vhodného bývania a na nadviazanie často prerušených rodinných zväzkov objektívne vedú prepustených k opätovnému páchaniu trestnej činnosti. Nezabúdajme na to, že sa začínajú objavovať tzv. sezónni väzni, ktorí v lete prespávajú na rôznych voľných miestach, ale len čo prichádza zima a majú možnosť mať teplú stravu, teplú vodu

a ubytovanie vo väzenských zariadeniach, sú prípady, keď úmyselne páchajú trestnú činnosť, aby sa do takéhoto väzenia dostali.

Osobitná pozornosť sa nevenuje ani recidivistom, ktorí sa podieľajú až na 30 % celej trestnej činnosti. V tejto súvislosti bude nevyhnutné prehodnotiť skúsenosti s tzv. ochranným dohľadom po prepustení odsúdeného, ktorý sme zrušili po roku 1990, ale pri ktorom pociťujeme, že dnes nám naozaj chýba a zišiel by sa nám najmä pri práci s recidivistami.

Netreba zdôrazňovať, že žiadna represia nie je lacná. Adekvátne finančné zabezpečenie, personálne a technické vybavenie polície, prokuratúry, súdov a väzenstva sú jedným z najzákladnejších predpokladov zvyšovania objasnenosti trestnej činnosti a tým aj pravdepodobnosti, že páchateľ trestného činu bude odhalený a spravodlivo potrestaný.

V súvislosti s trestným postihom páchateľov, kde vždy kladieme dôraz na dodržiavanie ľudských práv a zabezpečenie všetkých ostatných práv obvinených a odsúdených osôb, zvlášť vyniká problematika obetí trestných činov. Môžem s plnou vážnosťou konštatovať, že úroveň ľudských práv, ktorú sme dosiahli v našich väzenských zariadeniach, môžeme pokojne porovnávať s vyspelými demokratickými štátmi sveta a môžeme ktorúkoľvek väznicu v ktorýkoľvek čas ukázať akejkoľvek medzinárodnej komisii. Naozaj, týmto otázkam venujeme veľkú pozornosť a myslím si, že sme sa dostali veľmi ďaleko. Pokiaľ však ide o obete, patríme prinajmenšom medzi rozvíjajúce sa krajiny, z ktorých niektoré sa možno dostali aj ďalej ako Slovenská republika.

Je paradoxné, že štát venuje podstatne väčšiu pozornosť tým, ktorí zákony hrubým spôsobom porušujú, ako tým, ktorí sú postihnutí na živote, zdraví, majetku a slobode v dôsled-

ku takejto trestnej činnosti. Vážené dámy a páni, obeť - poškodený trestným činom, sa musí stať stredobodom pozornosti trestného systému, ale aj stredobodom pozornosti štátu. Za týmto účelom je potrebné prepracovať systém ochrany obetí, ktoré vystupujú v trestných veciach ako svedkovia, pretože doterajšie ochranné opatrenia sú ľahko prekonateľné. Robili sme analýzu zákona o organizovanom zločine, ktorý bol prijatý. Obhajca spoločne so svojím klientom pri využití procesných oprávnení, ktoré majú k dispozícii, bez akýchkoľvek problémov zistia nielen totožnosť, ale aj bydlisko toho, kto má byť chránený týmto novým zákonom.

Absolútne nevyhovujúca je starostlivosť o obete, bezprostredne po spáchaní trestného činu, ale aj neskôr. Na Slovensku sa často stretávame s javmi tzv. sekundárnej viktimizácie, t. j. opätovným zasahovaním do práv obete v procese stíhania spáchaného trestného činu. Na našich súdoch nemáme vytvorené primerané podmienky. Keď napríklad príde k sexuálnemu deliktu a trestný čin sa prejednáva, tak v jednej miestnosti pred pojednávačkou čakajú aj obeť, aj samotný útočník veľakrát aj s rodinnými príslušníkmi. Dochádza k ďalším útokom a k ďalšiemu ovplyvňovaniu.

Štát, podľa môjho názoru, je povinný podľa vzoru iných krajín zriadiť osobitné fondy, ktoré by kompenzovali obete najzávažnejších trestných činov. Napríklad je neúnosné až absurdné, aby ženy - obete trestného činu znásilnenia, ktorým nebola spôsobená škoda na majetku a zdraví, ale závažná psychická trauma a problémy v spoločenskom postavení, nemali právo na priame odškodnenie od štátu. Fondy je možné vytvárať napríklad odvodom určitého percenta trov trestného konania, ktoré platia páchatelia.

Predkladaná správa je preto obsahovo zastaralá už len z toho dôvodu, že obetiam nevenuje žiadnu pozornosť. Napriek významu represie v boji proti kriminalite - a ja represiu

stále zdôrazňujem - primárnu úlohu musí zohrávať prevencia. Lepšie povedané, len pri vzájomnom pôsobení represie a prevencie, aj s dôrazom kladeným na prevenciu, má štát šancu na úspech a zastavenie hrozivého rastu kriminality.

Po roku 1990 došlo na Slovensku k poľutovaniahodnému pozastaveniu preventívnych aktivít, ktoré boli do roku 1989 rozpracované, aspoň teoreticky. Prvoradou úlohou štátu bude vypracovanie a praktické presadenie celospoločenského modelu prevencie kriminality tak, aby do prevencie neboli začlenené len represívne zložky, osobitne polícia, ale aj celá občianska verejnosť. Na vypracovaní takéhoto modelu sa intenzívne pracuje a ja verím, že bude úspešný.

V oblasti prevencie kriminality bude nevyhnutné, aby polícia a ostatné orgány činné v trestnom konaní získali stratenú dôveru občanov. Postupne musíme vytvoriť obraz polície ako inštitúcie, ktorá je tu pre občanov a nie proti občanom. Žiaľ, stále sa stretávame, aj na stránkach dennej tlače, s rôznymi prípadmi, keď práve polícia a príslušníci polície sa zúčastňujú na páchaní trestnej činnosti. Čiže, v tomto smere je naozaj veľký problém prekonať vysokú mieru nedôvery verejnosti voči represívnym zložkám Slovenskej republiky.

Čo je však z pohľadu prevencie - hovorím o prevencii - najdôležitejšie? Treba prekonať predstavu, že za ochranu života, zdravia, majetku, slobody a iných práv občanov zodpovedá len a len štát. Ak si štát uzurpoval právo na stíhanie a trestanie páchateľov a nevytvoril podmienky pre občiansku spravodlivosť, mal by celkom prirodzene niesť úplnú zodpovednosť za ochranu verejnosti. Toto je teória, ktorá možno platila do polovice štyridsiatych rokov XX. storočia. Sú to ideálne predstavy o rozdelení moci medzi štátom a verejnosťou, ale tieto na konci XX. storočia, keď sa boríme s kriminalitou nevídaných rozmerov, žiaľ, už neplatia. Aj

verejnosť, podľa môjho názoru, musí priniesť niečo, čo pomôže štátu, aby ju lepšie ochraňoval pred páchateľmi trestných činov. Myslím si, že my občania musíme pomôcť štátu a polícii, aby pomohli nám.

Jednotlivé faktory, ktoré napomáhajú rastu kriminality, nám priamo napovedajú, aké preventívne opatrenia je nutné prijať na úrovni štátu, jednotlivých orgánov a pri potláčaní jednotlivých druhov kriminality.

V krátkosti by som sa teraz sústredil na verejnosť, keďže som túto otázku otvoril. Na zapojenie verejnosti do boja proti kriminalite musí mať verejnosť primerané dôvody a predovšetkým dôveru v štát. Verejnosť nebude chcieť aktívnejšie bojovať s kriminalitou v širšom rozsahu, pokiaľ nebude vidieť snahu štátu o jej ochranu, o ochranu svedkov a obetí, ak bude prevládať názor o korupcii štátnych orgánov a politických strán, ak štát nebude masmediálnou činnosťou a výchovou v školách viesť k úcte k zákonom a k autorite a ovplyvňovať skomercionalizovaný charakter médií, ak nebudú vytvorené vhodné právne a ekonomické podmienky zvýhodňujúce tých, ktorí sa rozhodnú prispieť do boja proti kriminalite. Teraz napríklad pripravujeme návrh zákona, na základe ktorého by boli daňovo zvýhodnení tí, ktorí budú investovať do ochrany svojho majetku.

Práca s verejnosťou bola v tomto smere celkom zanedbaná. Štát a najmä - musím to povedať, vážený pán minister - ministerstvo vnútra nielenže verejnosť neviedlo k spolupráci, ale verejnosti ani neposkytovalo základné informácie o tom, ako si občania môžu vlastnými silami pomôcť v boji s každodennou kriminalitou. S výnimkou statického šírenia informácií o páchaní trestnej činnosti a hľadaní jej páchateľov štát nevyužil masmediálny vplyv a neponúkol verejnosti spoločenské aktivity smerujúce proti páchateľom trestnej činnosti. Mám preto otázku na pána ministra, aby informoval

poslancov Národnej rady, aj verejnosť o tom, čo všetko urobila polícia v masmediálnej činnosti a pri ovplyvňovaní verejnej mienky, ako sa ministerstvo snažilo zapojiť túto verejnosť do boja proti kriminalite, pretože len v spoločnom úsilí vidím úspech. Takáto situácia je neúnosná a bez jej zmeny nemá štát šancu na úspech. Nezáujem, strach a ignorovanie vecí verejných vždy len nahrávali a budú nahrávať páchateľom.

Vážené dámy a páni, predniesol som niekoľko úvah o tom, ako by sa dalo postupovať, alebo aké máme predstavy o boji s kriminalitou. Nepochybujem o tom, že ministerstvo vnútra je vo veľmi ťažkej pozícii, pretože nárast kriminality, ktorý je tu, je naozaj nevídaný.

Na druhej strane musím mať aj určité pripomienky k návrhu uznesenia, ktorý je pripojený k spoločnej správe - tlač 389b, kde sa pod písmenom A konštatuje, že v roku 1995 došlo k zníženiu evidovanej trestnej činnosti. Takto to vyzerá, ako keby sa nám podarilo nejakými operatívnymi krokmi alebo cieľavedomou činnosťou znížiť evidovanú kriminalitu v Slovenskej republike. Myslím si, že hlavným dôvodom zníženia kriminality v tých počtoch bol pokles majetkovej kriminality a, o tom sme hovorili, že tento pokles bol zapríčinený najmä legislatívnou úpravou.

Navrhujem, pretože toto konštatovanie nie je pravdivé, aby sme túto vetu vypustili z uznesenia a aby písmeno A uznesenia znelo: "Národná rada konštatuje, že v štruktúre a početnosti závažných trestných činov a v ich spoločenskej nebezpečnosti pretrvávajú naďalej negatívne tendencie."

Ďakujem za vašu pozornosť.
(Potlesk.)

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem, pán poslanec. Nech sa páči, pán poslanec Pittner. Po ňom vystúpi pán poslanec Bugár.

Poslanec L. Pittner:

Vážený pán predseda,
vážená Národná rada,
pán minister,

správa vystihuje súčasnú bezpečnostnú situáciu na Slovensku len v určitom zmysle. Hoci, pokiaľ ide o takpovediac klasickú kriminalitu polícia si s ňou vcelku ešte stále vie dať rady. Situácia je však iná, pokiaľ ide o organizovanú kriminalitu. Spomeniem len také prípady, akými sú množiace sa prípady vymáhania výpalného, inscenované výbuchy automobilov, vymáhanie dlhov nezákonným spôsobom, stále väčšmi bujnejúca ekonomická kriminalita, pôsobenie medzinárodného organizovaného zločinu a podobne. Napríklad doteraz nebola objasnená a vyšetrená explózia auta a zabitie Tuttiho, známeho činiteľa v podsvetí, explózia auta poslanca Matejku, zásielka výbušniny poslancovi Gauliederovi, napadnutie opozičného poslanca, napadnutie investigatívneho novinára, výbuch granátu pri dome poslanca nášho parlamentu, únos nášho občana, výbuch granátov pri dome utajeného svedka, podivná nehoda automobilu Róberta R. a podobne jeho smrť.

Tiež medzinárodne organizované drogové mafie a mafiánstvo vôbec, ktoré síce nie vo veľkom rozsahu, ale predsa len existuje i v našej krajine, je veľmi nedostatočne eliminované. Príčinu nevidím v neochote a neschopnosti práce polície, ale v tom, že na potieranie takýchto trestných činov polícia nie je systematicky pripravovaná, a hlavne sa nepokračuje na rekodifikácii Trestného zákona a Trestného poriadku. A hoci jeho prvú etapu prijal náš parlament ešte v roku 1994, do-

siaľ neboli spracované a hlavne do života polície zavedené vykonávacie predpisy, ktoré by umožnili uplatnenie takých inštitútov, ako je ochrana svedka, práca policajných agentov v závadnom prostredí, kontrola zásielky a podobne.

Práca na rekodifikácii sa odhadovala na 5 až 10 rokov a je trestuhodné, že sa na tejto úlohe nepokračuje. Samozrejme, nie je to len záležitosť ministerstva vnútra, ale i Generálnej prokuratúry a ministerstva spravodlivosti. Otáľanie v týchto prácach môže celú našu spoločnosť zaskočiť, a to už v najbližšom čase. Mám osobitnú obavu z personálnej práce v rezorte ministerstva vnútra. Množia sa prípady skupinového odchodu skúsených pracovníkov z kriminálky a najmä z vyšetrovačky. Nahrádzanie skúsených pracovníkov mladými adeptmi, naznačovanie skúseným pracovníkom, že ak sa im nepáči, je tu za nich okamžitá náhrada, to všetko vyvoláva obavy, nielen o nekompetentnosti, ale i o možnosti prípadného zámeru. Zámeru, ktorého význam si nechcem domýšľať, najmä pokiaľ pôjde v krátkom čase o objasňovanie vyšetrovania organizovanej ekonomickej kriminality, privatizačných podvodov, daňových únikov, mafiánskych trestných činov a podobne, kde sa špecializácia získava skúsenosťami po mnohých rokoch.

Preto si dovoľujem pripojiť k návrhu uznesenia ďalšie ustanovenia.

Národná rada Slovenskej republiky žiada vládu Slovenskej republiky, aby jej predložila:

1. Plán úloh Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky a Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky na pokračovanie rekodifikácie Trestného zákona a Trestného poriadku a súčasne predloženie termínov spracovania aj vykonávacích predpisov, vrátane prijatej prvej etapy rekodifikácie.

2. Plán organizácie útvarov polície na boj s organizovaným zločinom a medzinárodnej spolupráce.

3. Plán personálneho a materiálneho zabezpečenia polície na boj s organizovaným zločinom.

4. Plán školení a stáží špecialistov polície pre boj s organizovaným zločinom doma i v zahraničí.

5. Opatrenia na zabezpečenie apolitickosti polície na všetkých stupňoch riadenia a ich kontrolu parlamentom.

Ďakujem.
(Potlesk.)

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem, pán poslanec. Ďalej je do rozpravy prihlásený pán poslanec Bugár. Pripraví sa pán poslanec Langoš. S faktickou poznámkou vystúpi pán predseda Slobodník.

Poslanec D. Slobodník:

Mal som tu návštevu, tak som nemohol počúvať prejav pána Pittnera a v tejto faktickej poznámke sa môžem dotknúť len veľmi málo vecí. Možno to po mne povie tiež pán Bugár, a ja poviem len tie najvšeobecnejšie veci.

Pán Pittner, je nefér, keď zaťahujete do vecí práve prípad nášho pána poslanca. Ak chcete, môžem vám povedať, čo reprodukoval americkým návštevníkom spoločnej konferencie - možno to povie on. Je nefér, a utrpeli ste strašné fiasko, pán Čarnogurský a pán Mikloško, s prípadom nešťastnej smrti, skutočne poľutovaniahodnej smrti pána Remiáša. Je nefér vytvárať domnienky, vytvárať ilúziu o zastrelení pána Remiáša, o výbuchu organizovanom nejakou štátnou zložkou. Je to jed-

noducho nefér. Také veci sa nerobia a majú za účel skresľovať skutočnú situáciu a dávať do zahraničia signály, ktoré by mali vášmu dávnemu cieľu - teraz nehovorím o vás, ale o pánovi, ktorý sedí vedľa vás, za pánom Javorským - zdvihnúť moc z ulice. Verím, že sa vám to tentoraz nepodarí, akokoľvek sa ponáhľate aj v súvislosti s Technopolom. A teraz vám to poviem po latinsky: "Verbum sapientibus sat" - Múdremu stačí povedať slovo. Ostatné si domyslí sám.

Ďakujem.
(Potlesk.)

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. S faktickou poznámkou vystúpi ešte pán poslanec Pittner.

Poslanec L. Pittner:

Ďakujem za slovo. Odpoviem pánu poslancovi Slobodníkovi len na tú časť, ktorá sa dotýkala mňa.

Nechápem, pán poslanec, prečo mi vyčítate, ak tu spomínam medzi prípadmi nevysvetliteľných výbuchov a neobjasnených výbuchov i výbuch auta pána poslanca Matejku. Čo tým chcete naznačiť?

A pokiaľ ide o vaše celkové konštatovanie, dovoľte mi povedať jednu vec, ktorú by ste mali práve vy veľmi dobre pochopiť. Solženicynovi tiež svojho času vyčítali, že špiní do vlastného hniezda. *(Potlesk.)*

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pán poslanec Bugár.

Poslanec B. Bugár:

Ďakujem pekne.

Vážený pán predseda,
vážená Národná rada,

tiež mi dovoľte pár poznámok najskôr na poslanca a predsedu výboru, pána Slobodníka. Dobre som počúval správu alebo to, čo tu prezentoval pán poslanec Pittner. On ani jedným slovom nehovoril o tom prípade výbuchu granátu, že by išlo o nejaký politický čin. Toto nepovedal. A ostatné, myslím si, je pravda. Dokonca ma poburuje to, že 36 hodín po výbuchu ministerstvo vnútra a Prezídium Policajného zboru vydalo vyhlásenie, že doterajšie výsledky vyšetrovania nezistili, že by išlo o útok proti poslancovi alebo proti majetku poslanca. Pritom musím povedať, že ďalšie vypočúvania prebehli až dva dni po vašom vyhlásení.

Ale, keď už teda hovorím, dovoľte mi ešte ďalšiu poznámku, pán minister, smerom k vám. Obdivujem vašu odvahu po tých nedávnych skutočnostiach vystupovať pred týmto plénom. Keby ste mali aspoň takú istú odvahu v boji proti zločinnosti. *(Potlesk.)*

Správa o bezpečnostnej situácii v Slovenskej republike má byť prierezom všetkých oblastí života našich občanov, ktoré ovplyvňujú ich pocit bezpečnosti, a súčasne by mala poukázať na konkrétne skutočnosti, ktoré viac či menej ťažia slovenskú spoločnosť a navrhnúť ich riešenie. Ale prerokovaná správa je niečím iným. Je povrchnou, zavádzajúcou hrou so štatistickými číslami, a dokonca na rozdiel od minulých správ do včerajšieho dňa neobsahovala ani návrh opatrení na zlepšenie bezpečnostnej situácie v roku 1996.

Napriek sľubom pána ministra Hudeka zo dňa 10. 5. 1995 správa prichádza znovu neskoro. Citát zo stenografického záznamu z jednej schôdze Národnej rady Slovenskej republiky dokazuje, že pán minister nedodržal ani vlastný sľub, a to - citujem: "V budúcom roku by mala táto správa prísť hneď po spracovaní a po prerokovaní vo vláde. Predpokladám, že by to malo byť začiatkom februára každého roku." Viete, že takto to nebolo.

Prvá veta správy konštatuje, že došlo k zníženiu počtu evidovaných trestných činov a k stabilizovaniu verejného poriadku, koniec koncov dokazuje to aj priložená tabuľka číslo 1, podľa ktorej sa celková kriminalita v porovnaní s rokom 1994 znížila o 23 134 prípadov, čo predstavuje 17-percentné zníženie. Za povrchné považujem to, že nie je zodpovedaná otázka, v čom sú príčiny zníženia celkovej kriminality, keď v násilnej kriminalite nastalo zvýšenie počtu o 1 114 prípadov, to znamená o 11 %, zvýšenie mravnostnej kriminality o 8 %, zvýšenie ostatnej kriminality o 29 %, zvýšenie zostávajúcej kriminality o 11 %, ekonomickej kriminality o 20 %. Jediný druh, a to majetková kriminalita, zaznamenala zníženie v počte evidovaných prípadov o 26 972, to znamená o 25 %.

Z pohľadu štruktúry kriminality, teda jej dynamiku v roku 1995 ovplyvnil len jeden druh kriminality, a to zníženie počtu prípadov majetkovej kriminality. Ostatné druhy kriminality v roku 1995 kvantitatívne vzrástli. A tento fakt ministerstvo vnútra taktne obchádza, čiže zavádza všetkých, ktorí sa oboznámili s týmto elaborátom. V čom je teda príčina takého podstatného zníženia počtu prípadov majetkovej kriminality? V prevažnej miere je to výsledok dopadu novely Trestného poriadku s účinnosťou k 1. 10. 1994 najmä v dvoch smeroch:

1. Zvýšenie spodnej hranice výšky škody, čím sa množstvo vecí predtým trestného charakteru dostalo do priestupkov.

2. Zmena vecnej príslušnosti preverovania prípadov krádeže vlámaním až do výšky škody 245 tisíc korún z vyšetrovacích orgánov na policajné orgány.

Aj to je všeobecne známe, že dovtedy, kým zadokumentovanú vec pracovníci kriminálnej polície odovzdajú vyšetrovateľovi, a to býva niekoľko mesiacov, spis nie je evidovaný v štatistike kriminality, čiže sa nevedie ako neobjasnený trestný čin, je evidovaný len v bežnej spisovej agende daného odboru. Týmto sa môže regulovať nápad i objasnenosť podľa ich vývoja.

Ako som už spomenul, správa má aj podľa názvu obsahovať návrh opatrení na zlepšenie bezpečnostnej situácie v tomto roku. Má obsahovať, ale neobsahuje a bol len dodatočne zaslaný Národnej rade Slovenskej republiky. Je zarážajúce, že garančný výbor - výbor pre obranu a bezpečnosť ani to nezbadal, ani vo svojom uznesení na tento fakt nereagoval. Koho je to vina? Spýtajte sa pána predsedu výboru, ako aj tých členov výboru, ktorí znemožnili rozpravu k tomuto bodu. Právom sme očakávali, že budú navrhnuté konkrétne opatrenia, ktoré napomôžu zvýšiť dôveru občanov k polícii.

Nikoho nemôže uspokojiť výsledok aprílového prieskumu verejnej mienky uskutočnený metodickým výskumným kabinetom Slovenského rozhlasu, podľa ktorého polícii dôveruje, alebo skôr dôveruje ako nedôveruje 47,8 %, to znamená ani nie každý druhý občan Slovenskej republiky.

A teraz, konkrétne. Druhá strana správy zdôrazňuje vysoký podiel recidivistov a mládeže na celkovej kriminalite, ako aj zvyšovanie počtu trestných činov spáchaných cudzinca-

mi, ale bez konkrétneho návrhu opatrenia komplexného charakteru vo vzťahu k týmto špecifickým skupinám páchateľov. Tretia strana správy konštatuje zvyšujúci sa počet neobjasnených prípadov prepadov, lúpeží tzv. kurzových vozidiel prevážajúcich finančnú hotovosť, tiež bez návrhu riešenia. Na štvrtej strane správy, pán minister, konštatujete, že v Bratislave bol najväčší počet krádeží vlámaním do bytov, jedna tretina v rámci Slovenskej republiky. Mňa by osobne zaujímalo, aké sú možnosti riešenia tohto alarmujúceho stavu.

Dovoľte mi ďalšiu poznámku k tej časti správy, ktorá sa týka orgánov vyšetrovania, kde sa len veľmi stroho a lakonicky spomínajú pojmy "rýchlosť a kvalita procesu vyšetrovania". Pýtam sa, akým organizačným, legislatívnym a materiálno-technickým spôsobom bude ďalej rozvinutá ochrana vyšetrovateľa, jeho procesná samostatnosť pred možnosťou zasahovania do priebehu vyšetrovania zo strany jeho nadriadených, a to aj pred možnosťou tzv. "kopnutia do gúľ".

Vážené pani kolegyne, kolegovia, pán minister, dovoľte mi na záver poukázať ani nie na samotnú závažnú trestnú činnosť, akou je organizovaný zločin a terorizmus, ale na niektoré skutočnosti, ktoré zo strany ministerstva s veľkou pravdepodobnosťou prispeli k zvyšovaniu tejto formy násilnej kriminality. Národná rada Slovenskej republiky v bode číslo 14 svojho uznesenia číslo 69 zo dňa 20. 1. 1995 k Programovému vyhláseniu vlády Slovenskej republiky žiadala vládu - citujem: "centralizovať riadenie boja s organizovaným zločinom a vylúčiť zbytočné medzičlánky". V bode 15 tohto uznesenia sme žiadali vládu - citujem: "predložiť Národnej rade Slovenskej republiky konkrétne kroky zamerané na boj s organizovaným zločinom".

Nadväzne na to v súhrnnej informácii o bezpečnostnej situácii v Slovenskej republike v roku 1994 a o prijatých opatreniach na ochranu verejného poriadku, života a zdravia

občanov a majetku ministerstvo vnútra a Policajný zbor si predsavzali, citujem: "zamerať pozornosť na vypracovanie konkrétnych opatrení zameraných na boj s organizovaným zločinom, vrátane možného riešenia centralizácie tohto boja".

Napriek týmto uzneseniam neboli do dnešného dňa predložené Národnej rade Slovenskej republiky žiadne konkrétne opatrenia v boji proti organizovanému zločinu, ale, čo je zarážajúce, došlo k porušeniu uznesenia číslo 69/1995 a zaradeniu medzičlánkov medzi prezidenta Policajného zboru a Útvar organizovanej kriminality, a tým k oslabeniu a spomaleniu činnosti tohto útvaru. Otázne je, či to bol zámer alebo neschopnosť.

V súčasnosti patria operatívne odbory pod kriminálny útvar, ten pod Správu kriminálnej polície a až nad ňou je prezident Policajného zboru. Namieste je otázka, prečo výbor pod vedením predsedu pána Andrejčáka nie je schopný plniť svoju kontrolnú úlohu aj voči Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky aspoň tak, ako v predchádzajúcom volebnom období a upozorniť ministra vnútra na neplnenie a porušovanie uznesení Národnej rady Slovenskej republiky.

Na vysvetlenie čaká aj to, z akých dôvodov boli pozbavení funkcie, premiestnení alebo dobrovoľne opustili Útvar organizovanej kriminality 8 príslušníci, práve ľudia, ktorí boli aktérmi akcie "Komando", pred rokom a pol v Dunajskej Strede. A pritom ostáva faktom, že Útvar organizovanej kriminality bol vo viacerých prípadoch úspešný práve ich pričinením, ako napríklad pri odhaľovaní a zdokumentovaní krádeže 50 kusov guľometov z vojenskej techniky, alebo pri zaistení 19 kg uránu 235 vo Svite.

Nemyslíte si, pán minister, že takéto zaobchádzanie s členmi Útvaru organizovanej kriminality je signálom pre organizovaný zločin, že majú voľné ruky, nehovoriac o tom,

že ich sebavedomie a drzé vystupovanie zapríčinilo napríklad v okrese Dunajská Streda, že dnes už fakticky nenájdete človeka, ktorý by bol ochotný svedčiť? Poškodení v súčasnosti už ani nehlásia tzv. nákupy mafie u súkromníkov bez platenia a čerpania pohonných hmôt zadarmo, lebo neveria policajtom.

Ale vráťme sa ešte k uzneseniam Národnej rady Slovenskej republiky. Ako keby nebolo dosť ignorancie Národnej rady zo strany Ministerstva vnútra Slovenskej republiky. V uznesení Národnej rady Slovenskej republiky číslo 123 z 10. mája 1995 v bode 4 Národná rada žiadala vládu - citujem: "sledovať a vykazovať osobitné trestné činy zaradené do kategórie organizovaného zločinu podľa zákona Národnej rady Slovenskej republiky číslo 249/1994 Z. z. o boji proti legalizácii príjmov z najzávažnejších, najmä organizovaných foriem trestnej činnosti. V polročných intervaloch informovať Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre obranu a bezpečnosť o účinnosti prijatých opatrení v boji proti organizovanému zločinu". Pán minister, vy natoľko ignorujete Národnú radu, že toto uznesenie ste nesplnili za uplynulý rok ani raz. Nemyslíte si, že vaše odstúpenie je už namieste?

Vážená Národná rada, dovoľte mi na základe uvedeného predložiť jeden konkrétny návrh: Do bodu C zaradiť bod 3 - vyhodnotiť plnenie uznesení Národnej rady Slovenskej republiky číslo 69/1995 a 123/1995 - termín: júl 1996.

Ďakujem za vašu pozornosť.
(Potlesk.)

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem aj ja. Pán poslanec Langoš, nech sa páči. Ďalej je prihlásený pán poslanec Černák.

Poslanec J. Langoš:

Vážený pán predseda,
vážená Národná rada,

musím sa priznať, že som musel prekonávať veľký odpor, aby som vystúpil v tejto chvíli pred slovenským parlamentom v prítomnosti ministra vnútra, ktorý sa len pred dvoma dňami verejne priznal k tomu, že sa podieľal s inými ústavnými činiteľmi na trestnej činnosti. Skutočne silný odpor, ale rozhodol som sa vystúpiť, pretože moja vlasť je v ohrození. Minister sám vyvodí z toho svoju osobnú politickú zodpovednosť.

Ale v tejto chvíli považujem za potrebné, pretože policajná služba je najťažšia, najzodpovednejšia a najnebezpečnejšia medzi službami, ktoré poskytuje štát svojim občanom, aby slovenský parlament vyjadril podporu a dôveru policajtom Polície Slovenskej republiky, o ktorých sa tak arogantne vyjadril verejne sám minister. Preto navrhujem, aby Národná rada Slovenskej republiky prijala takéto uznesenie:

"Národná rada Slovenskej republiky vyslovuje podporu a dôveru policajtom Polície Slovenskej republiky."

Ďakujem za pozornosť.
(Potlesk.)

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Nech sa páči, pán poslanec Černák. Pripraví sa pán poslanec Kováč.

Poslanec Ľ. Černák:

Vážený pán predseda,
kolegyne a kolegovia,

skôr, ako poviem niekoľko poznámok k ekonomickej kriminalite, dovoľte mi len pripomenúť koľkokrát opozícia prednášala vecné, odborné, fundované návrhy, ako sme vás upozorňovali, priatelia z koalície, že nezmyselnou novelizáciou Trestného zákona o tom, že vinný je len ten, kto úplatky prijíma, sa nič nevyrieši. Vtedy ste sa smiali, podobne ako dnes, nebrali ste náš názor vážne. A o deväť mesiacov premiér povie, že áno, Slováci sú takí, za deväť mesiacov sme zaznamenali len jeden, jediný prípad. Takže nie cesta sankcií, presadzovania jedného jediného názoru, ale cesta spolupráce, cesta využitia odborného potenciálu všetkých, ktorí majú záujem, je cesta, ktorá pomôže riešiť aj taký zložitý problém, ako je bezpečnostná situácia na Slovensku.

Túto správu som si prečítal veľmi pozorne a, žiaľ, mám pocit, že je urobená takpovediac z povinnosti, aby bola splnená úloha, aby sa dala urobiť "fajočka", ale veľmi málo som sa z nej dozvedel, aký bude ďalší vývoj, aké budú ďalšie konkrétne úlohy. Zameral som sa predovšetkým na oblasť ekonomickej kriminality.

Dámy a páni, nie je potrebné veľa rozprávať. Stačí si sadnúť - a podľa možnosti takí menej známi - na chodbe Fondu národného majetku, stačí si sadnúť na hocijakom úrade, stačí vidieť, ako ľudia vychádzajú, tí, ktorí potrebujú nejaké rozhodnutie, stačia tie typicky ironické poznámky, že zadarmo ani kura nehrabe, a fakt - ekonomická kriminalita a korupcia sa stávajú vážnou rakovinou slovenskej spoločnosti. Znižujúca sa kúpna sila obyvateľstva, existenčné problémy niektorých, ale na druhej strane aj nenásytnosť tých, ktorí majú veľa a chcú mať ešte viac, vedie k tomu, že ak nebudeme

s týmto problémom bojovať, staneme sa takou krajinou, ako sú niektoré latinsko-americké krajiny, kde sa bežne hovorí o tom, že jedna cena je oficiálne uznaná a druhá je cena, ktorá ide popod stôl.

Je na zamyslenie sa nás všetkých, ak pri takom stave, ktorý v našej spoločnosti panuje, sa medzi najzávažnejšími deliktmi, ktoré boli v tejto oblasti vyšetrené, resp. ktoré boli dané na podanie obžaloby, uvádza len 9 prípadov, a medzi tými 9 v Slovenskej republike najzávažnejším je napríklad aj taký, že v októbri roku 1995 bol v Bratislave zadržaný nejaký F. A., ktorý sa narodil v Kuvajte a v telefónnom automate platil falzifikátom telefónnej karty, tzv. nekonečnej večnej karty.

Dámy a páni, ak už máme takú čistú spoločnosť z hľadiska ekonomického, že keď niekto v telefónnom automate platí nekonečnou kartou, tak si to zaslúži byť v zozname najzávažnejších prípadov, mohli by sme si gratulovať. Ale všetci viete, že to nie je tak.

Nechcem zabíjať váš čas konkrétnymi podozreniami, alebo náznakmi. Musím vám povedať, že som privítal, keď ste predostreli program Čistých rúk. Síce nevedel som sa v niektorých tých zákonoch orientovať, nevedel som presne, čo je tam myslené, ale myslel som, že postupnou realizáciou spoločne podporíme tie kroky, ktoré budú viesť k očisteniu spoločnosti. Žiaľ, program ostal programom, a ani v tejto správe sa nehovorí o tom, ktoré konkrétne úlohy sa z tohto programu realizovali a ktoré sa budú realizovať.

Dámy a páni, viete o mne, že som bol riaditeľom podniku. Raz som bol na jednom školení, kde nám hovorili: "Ak zadáte ako vedúci pracovníci úlohu napríklad takéhoto typu: systematickým tlakom na znižovanie stavu zásob a zvyšovanie efektívnosti výroby zlepšovať hospodársky výsledok podniku,

nikto vám nič neurobí, pretože nevie čo má robiť. Čo vám pripomína úloha v uznesení pod písmenom c), kde sa píše: "pokračovať v úsilí o zlepšovanie bezpečnostnej situácie v Slovenskej republike cestou koordinácie, hodnotenia a kontroly programových dokumentov vlády prijatých v boji proti zločinnosti, korupcii a drogovým závislostiam"? Nikto nič neurobí, pretože nevie, čo má robiť.

Preto si dovolím dať návrh, aby sme toto uznesenie doplnili dvoma konkrétnymi úlohami. Predovšetkým požiadať vládu, aby predložila Národnej rade vyhodnotenie plnenia programu Čisté ruky za rok 1995, termín do 30. 6., a zároveň aby predložila Národnej rade harmonogram realizácie úloh programu Čisté ruky na rok 1996, takisto do 30. 6. A následne potom v ďalšej správe, ktorá bude daná za rok 1996 do marca 1997, budeme môcť konkrétne hodnotiť, aké úlohy boli dané a ako boli plnené. Toľko môj návrh na uznesenie.

A dovoľte mi, prosím, aby som sa dotkol ešte jednej problematiky. Ak si tú správu otvoríte na strane 14, v poslednej vete sa dočítate: "Autoritu Policajného zboru nezvyšujú ani snahy o spolitizovanie jeho činnosti v kauzách zavlečenia Michala K. mladšieho do cudziny a preverovania podpisov na petičných hárkoch Demokratickej únie." Bola to najväčšia policajná akcia po nežnej revolúcii. Tu, v tejto sále sme protestovali, tu, v tejto sále som niekoľkokrát žiadal formou interpelácie, najúčinnejšej poslaneckej zbrane, odpoveď od pána ministra Hudeka, koľko osôb svoj podpis pod petičnými hárkami Demokratickej únie priznalo.

Verím, že spolitizovávanie Policajného zboru je zlé. Spolitizoval ho ten, kto poslal policajtov do ulíc, aby preverovali podpisy pravosti. Verejne som povedal, a znova opakujem, boli niektorí jednotlivci, ktorí boli príliš iniciatívni, ktorí nechali ľudí čakať, ktorí robili na nich nátlak a narážky, ale drvivá väčšina Policajného zboru absolvovala

toto preverovanie taktne, na úrovni, takpovediac skoro sa hanbili za to, že to musia preverovať. Ale keď dospeli k nejakému číslu a keď to číslo zosumarizovali, nikdy neuzrelo svetlo sveta. A preto, hoci som nebol nadšený tým, že moje meno sa spomína v súvislostiach s nahrávkou rozhovoru pána Ivana Lexu a pána Hudeka, ale bola to obrovská morálna satisfakcia, že keď policajti spočítali koľko ľudí podpísalo, resp. priznalo svoju pravosť podpisu, a keď sa dospelo k číslu 11 313, pán minister svojmu kolegovi Lexovi povedal: "To vieš, debili, zosumarizovali to."

Ak ste tam čítali moje meno a že som ukazoval na mítingu nejaké výpisy, bola to tabuľka z počítača, v ktorej bolo napísané, že 11 313 ľudí priznalo, a pán minister Hudek neodpovedal na moje otázky ako minister, keď som mu ich kládol, ale svojmu kolegovi do telefónu povedal: "To vieš, nikdy to neuzrie svetlo sveta, použijeme iný." Samozrejme, povedal som to svojimi slovami, presný text ste si mohli prečítať.

A preto dámy a páni, skončím tým, že mnoho sa diskutuje, či bolo etické zverejniť takúto pásku, a mnoho sa hovorí o tom, ako sa tá páska získala. To nie je problém. Ale zásada je tá, že keď minister nepovie pravdu na pôde Národnej rady, treba pravde pomôcť, aby uzrela svetlo sveta. A keď aj takýmto spôsobom, je to správne, pretože pravda sa zamlčať nedá a ja dúfam, že to nebude trvať 40 rokov.

Ďakujem pekne.
(Potlesk.)

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Roman Kováč a pripraví sa pán poslanec Matejka. S faktickou poznámkou najskôr pán poslanec Prokeš.

Poslanec J. Prokeš:

Ďakujem, pán predsedajúci. Považujem skutočne za pozoruhodné, ak nejaký poslanec prehlási, že prešetrovanie podozrenia z trestného činu podvodu je politickou kauzou.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Nech sa páči, pán poslanec Kováč.

Poslanec R. Kováč:

Vážený pán predseda,
vážené kolegyne, kolegovia,

dostali sme na prerokovanie materiál, ktorý sa nazýva "Správa o bezpečnostnej situácii v Slovenskej republike za rok 1995 a návrh opatrení na jej zlepšenie v roku 1996". Materiál podľa košieľky predkladá Vladimír Mečiar, predseda vlády Slovenskej republiky.

Vážené dámy a páni, keď ste si preštudovali tento materiál, mnohí z vás museli zistiť, že tento materiál neobsahuje návrh opatrení na rok 1996. Azda vás o tom presvedčí aj košieľka. Keď sa na ňu pozriete, čo materiál obsahuje, zistíte, že návrh opatrení tam nie je uvedený. Napriek tomu je tam návrh uznesenia, že Národná rada berie na vedomie správu o bezpečnostnej situácii v Slovenskej republike za rok 1995 a návrh opatrení na jej zlepšenie v roku 1996.

Vážení páni a dámy, toto považujem za pohŕdanie parlamentom - neposkytnúť materiál, ktorý máme zobrať na vedomie, ale žiadať od nás, aby sme ho na vedomie zobrali. Ako sa to dá inak nazvať? Hlboká nekompetentnosť ministerstva vnútra,

niet na to iný výraz. Nedali si tú námahu, aby napísali, čo len slovíčko, čo chcú robiť v roku 1996. Až keď sa na to prišlo v zdravotnom výbore, kde všetka česť, sa rokuje nie politicky, ale vecne, v zdravotnom výbore sme prišli na to, že neobsahuje návrh opatrení a upozornili sme na to predsedu Národnej rady, až zásluhou tohto upozornenia sa dodatok, ktorý máte v laviciach, dostal na váš stôl.

Dovoľte, aby som sa vrátil k bezpečnostnej situácii. Správa uvádza, že na Slovensku bolo v roku 1995 evidovaných 114 579 trestných činov. Každú hodinu teda 13 trestných činov. A prosím, pozrite sa, čo ponúka ministerstvo vnútra na riešenie tejto situácie. Okrem všeobecných úloh, ktoré vyplývajú z rozpracovania množstva materiálov, ponúka 5 kontrolných úloh.

Prvá úloha je zabezpečenie európskej regionálnej konferencie Interpolu. Druhá úloha - a prosím, všimnite si túto druhú úlohu, začať s realizáciou systémového riešenia problematiky boja s trestnou činnosťou krádeží motorových vozidiel. Za tým účelom vyriešiť etapu 1 a 2 projektu Integrácia pátracieho systému atď. Všimnite si, že tá ignorancia ministerstva vnútra pokračuje, pretože si tu kladú úlohu do 20. 3. 1996. Namiesto toho, aby nám referovali, pretože dnes máme máj, aká je situácia s plnením tejto úlohy, už zadávajú úlohu. Teda, začať realizáciu systémového riešenia. Tretia konkrétna úloha - prijať potrebné personálne, organizačné a materiálno-technické opatrenie v súvislosti s ohlasovacou povinnosťou bánk v prípade podozrivých bankových operácií. Štvrtá úloha - zorganizovať medzirezortnú poradu orgánov činných v trestnom konaní. Opäť mala byť hotová do 30. 3. A piata - predložiť na rokovanie vlády návrh o organizovaní pomoci, spolupráce občanov s políciou. Táto piata úloha nie je ani termínovaná.

Vážené dámy, vážení páni, myslím si, že by sme mali predstúpiť s týmto návrhom opatrení pred verejnosť. Povedzme to tým 114 579 obetiam trestných činov, akéže to opatrenie ministerstvo vnútra pripravilo. Zorganizuje konferenciu, urobí medzirezortnú poradu. No to sa teda títo ľudia nesmierne potešia. Návrh opatrení, ktoré predložilo ministerstvo ako dodatok, považujem za absolútne nedostatočný, nekonkrétny, neriešiaci vôbec problematiku kriminality na Slovensku, a preto navrhujem prijať uznesenie:

Národná rada Slovenskej republiky berie správu o bezpečnostnej situácii v Slovenskej republike za rok 1995 na vedomie - prvá časť. A druhá časť uznesenia - Národná rada žiada vládu Slovenskej republiky o predloženie konkrétnych krokov v návrhu opatrení na zlepšenie bezpečnostnej situácie v roku 1996 na najbližšiu schôdzu Národnej rady.

Zdôvodnenie: to, čo je predložené ako návrh opatrení, vážené dámy a páni, nie je návrh opatrení. Je to zdrap papiera, ktorý bol narýchlo pripravený, keď sa zistilo, že niečo chýba. A ja skutočne s veľkou chuťou zverejním úlohy, ktoré si kladie ministerstvo vnútra na zlepšenie kriminality, v dennej tlači, tak, aby občania vedeli, ako bude chránená ich bezpečnosť.

Ďakujem za pozornosť.

(Potlesk.)

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem aj ja. Pán poslanec Matejka, nech sa páči.

Poslanec A. Matejka:

Vážený pán predseda,
pán minister,
vážení kolegovia,

v súvislosti s prerokúvaním správy o bezpečnostnej situácii na území Slovenskej republiky za minulý rok dovoľujem si vás oboznámiť s realizáciou niektorých opatrení prijatých na stabilizáciu bezpečnostnej situácie v hlavnom meste Slovenskej republiky, ktoré som si zadovážil na prerokovanie tejto správy, aby som zároveň povedal aj niečo pozitívne k výkonu polície v Slovenskej republike, a zvlášť v našom hlavnom meste.

Vývoj bezpečnostnej situácie v centrálnej časti hlavného mesta Slovenskej republiky si vyžiadal vytvorenie nového útvaru - odboru hliadkovej služby v podmienkach Veliteľstva Policajného zboru hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy. V centrálnej časti mesta, predovšetkým v obvode Bratislava I Staré Mesto, dochádzalo k značnej koncentrácii záujmových osôb polície, a následne k páchaniu uličnej trestnej činnosti. Najväčšmi boli napádaní zahraniční turisti, fyzicky postaršie a slabšie osoby. Prioritné postavenie v jednotlivých druhoch trestnej činnosti mali vreckové krádeže, vykrádanie a krádeže motorových vozidiel. Toto je kriminalita, ktorá denne otravuje veľké množstvo našich občanov, a tí potom hodnotia stav akcieschopnosti štátneho orgánu.

Odbor hliadkovej služby začal vytýčené úlohy plniť dňom 3. 10. 1995. Na riešenie nepriaznivej bezpečnostnej situácie boli odboru hliadkovej služby stanovené ciele, a to hlavne vo vytvorení bezpečnostných úsekov s ich nepretržitým obsadzovaním hliadkovou službou, v mapovaní a zamedzovaní páchania trestnej činnosti záujmových osôb a v zefektívnení výko-

nu poriadkovej služby polície v hlavnom meste Slovenskej republiky. Výkon služby sa vykonáva v štyroch čatách v presne určených úsekoch hliadkovania. Systemizovaný stav na odbore hliadkovej služby je v súčasnosti 157 policajtov. Do 15. mája bol výkon služby posilňovaný aj v dohode s príslušníkmi mestskej polície. V nepretržitom výkone služby, v trojsmennom pracovnom cykle, sa obsadzuje 20 úsekov určených na základe analýzy v uličnej trestnej činnosti, a to v dennom, popoludňajšom a nočnom čase, so striedaním hliadok na určitých úsekoch, 60 policajtmi odboru hliadkovej služby.

Stav bezpečnostnej situácie na úsekoch hliadkovania sa denne vyhodnocuje s podielom na dosiahnutej výslednosti jednotlivých hliadok. Pravidelným obsadzovaním úsekov hliadkovania, zvýšením kontrolnej činnosti hliadok sa podarilo vytlačiť páchateľov uličnej kriminality zo sledovaných úsekov, čo sa prejavilo znížením celkového nápadu trestnej činnosti. Došlo k podstatnému eliminovaniu vreckových krádeží, obťažovania občanov a návštevníkov hlavného mesta a krádeží vlámaním do motorových vozidiel. U občanov sa zvýšil pocit osobnej bezpečnosti v tejto oblasti kriminality.

Teraz niekoľko štatistických údajov. Pozitívne možno hodnotiť, že od zriadenia tohto útvaru nebol v centre mesta zaznamenaný prípad závažného porušenia verejného poriadku. O správnosti rozhodnutia ministra vnútra o zriadení tohto útvaru svedčia aj dosahované výsledky. Za obdobie od 1. 10., to znamená od vzniku tohto útvaru do 30. 4. 1996, bolo zadržaných 47 páchateľov trestnej činnosti, zadržaných 114 hľadaných osôb, predvedených 781 osôb podozrivých zo spáchania trestného činu, zadržaných 219 osvedčení o evidencii motorového vozidla, zadržaných 127 vodičských preukazov, uložených 6 404 blokových pokút na celkovú sumu 890 000 Sk. Zistilo sa 1 143 priestupkov. Podalo sa 498 oznámení o spáchaní dopravného priestupku účastníkmi cestnej premávky.

Toto opatrenie našlo odraz aj v znížení nápadu kriminality v obvode Staré mesto. Za hodnotené obdobie došlo k poklesu nápadu trestnej činnosti o 381 skutkov. Výrazne sa to prejavuje na úseku násilnej kriminality, kde došlo k poklesu o 17 prípadov. Napríklad pri lúpežiach došlo k zníženiu o 7 týchto trestných činov, pri krádežiach vlámaním do bytov došlo k poklesu z 53 na 33 a pri krádežiach motorových vozidiel z 218 na 159.

V podstate možno konštatovať, že vďaka prijatým opatreniam zo strany ministerstva vnútra došlo k zlepšeniu bezpečnostnej situácie v hlavnom meste Slovenskej republiky. To však neznamená, že na veľký počet obyvateľov hlavného mesta Slovenskej republiky sa môžeme s touto situáciou plne uspokojiť. Tento experimentálny výkon služby sa bude rozširovať aj do ostatných mestských častí. Z uvedeného rozboru vyplýva, že výkon hliadkovej služby možno hodnotiť pozitívne z represívneho, ako aj z preventívneho hľadiska. Výkon je orientovaný hlavne na predchádzanie a objasňovanie trestnej činnosti uličného charakteru, zabezpečenie verejného poriadku, zamedzenie páchania lúpeží a násilnej trestnej činnosti, pátranie po hľadaných osobách a veciach. Doterajší vývoj bezpečnostnej situácie a stav verejného poriadku plne podporuje a potvrdzuje opodstatnenosť zriadenia tohto útvaru.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi. Ďalej je prihlásený do rozpravy pán poslanec Fedor. Ešte predtým s faktickou poznámkou sa hlási pán poslanec Bajan.

Poslanec V. Bajan:

Ďakujem pekne, pán predseda. Samozrejme, je to zaujímavá správa, ale všade tam, kde pán kolega Matejka hovoril o meste Bratislava, by bolo treba povedať Staré mesto. Správne podotkol, že je predpoklad, že sa vytláča priestupková činnosť práve v neprospech ostatných okrajových mestských častí, takže až taká jednoznačná pozitívna správa to nie je. To je jedna poznámka.

Druhá poznámka je, že na zmiešané hliadky sú viaceré názory. O tom pán minister tiež vie. Táto situácia sa prehodnocuje, pretože zmiešané hliadky sa predovšetkým využívajú na potreby Policajného zboru, a nie v prospech tých vecí, ktoré občan pociťuje. Čiže obchôdzková činnosť sa vlastne stráca a je to len hliadková činnosť predovšetkým vodičom. Tak sme hodnotili posledné tri mesiace, takže bude to treba ešte veľmi vážne prehodnotiť, čo s tým ďalej.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Nech sa páči, pán poslanec.

Poslanec A. Fedor:

Vážený pán predseda Národnej rady,
vážený pán minister,
kolegyne, kolegovia,

v súvislosti s prerokúvaním správy o bezpečnostnej situácii na území Slovenskej republiky dovoľte, aby som vás podrobnejšie poinformoval o bezpečnostnej situácii v Košiciach.

Bezpečnostná situácia na teritóriu mesta Košíc je determinovaná predovšetkým stavom, štruktúrou a dynamikou kriminality a stavom jej objasňovania, kvantitou dopravnej nehodovosti a dopravnej disciplíny na území Košíc, úrovňou ochrany verejného poriadku, do ktorého patrí početnosť a druhová skladba páchaných priestupkov v zmysle všeobecne záväzných právnych predpisov, ale i stav a úroveň dodržiavania všeobecne záväzných nariadení orgánov miestnej štátnej správy a samosprávy. Nemalou mierou bezpečnostnú situáciu ovplyvňuje i výskyt ďalších negatívnych javov, akými sú alkoholizmus, drogová závislosť, ale aj výskyt prejavov rasovej neznášanlivosti medzi majoritnou a minoritnou časťou občianskej spoločnosti v meste. Ide predovšetkým o vzťahy medzi obyvateľstvom rómskeho pôvodu a ostatnými občanmi mesta.

Indikátorom spokojnosti, respektíve nespokojnosti obyvateľstva s bezpečnostnou situáciou na území mesta je na jednej strane pocit bezpečia, respektíve ohrozenosti, ktorý obyvatelia Košíc pociťujú, a na druhej strane názor obyvateľstva na prácu polície, respektíve ďalších zložiek, ktoré participujú na jej pozitívnom ovplyvňovaní.

Nemalú mieru na ovplyvňovaní týchto pocitov a postojov majú masmediálne prostriedky a stav a úroveň informovanosti obyvateľstva o bezpečnostnej situácii v meste. Bezpečnostnú situáciu na území Košíc najvýraznejšou mierou ovplyvňoval za posledné roky prudký rast kriminality spojený s nárastom spôsobených škôd, rastom agresivity a organizovanosti trestnej činnosti a znižujúcou sa mierou jej objasňovania. Táto situácia kulminovala v roku 1993. Už v priebehu roka 1994 bolo možné pozorovať postupne sa znižujúcu dynamiku rastu kriminality. Novela trestno-právnych noriem, ktorá nadobudla účinnosť od 1. 10. 1994, výraznejšou mierou ovplyvnila predovšetkým najfrekventovanejší druh trestnej činnosti - majetkovú kriminalitu.

Projekt, Košice - bezpečné mesto spája tri samostatné prvky, a to samosprávu, štátnu správu a občana. Kladie si za úlohu realizovať ozdravenie spoločnosti podporou systémových vzťahov, odrážajúcich vývinové tendencie spoločnosti, rozvoj aktivít miestnej samosprávy v oblasti ochrany verejného poriadku, vnútornú prepojenosť štátnej správy, samosprávy a občana pri potieraní kriminality a javov s kriminogénnym prvkom. Za takéto javy možno považovať aj priestupky, ktorých neriešenie v rôznych oblastiach ľudských činností môže viesť k vzniku následných nežiaducich javov. Projekt si nekladie za cieľ vytvoriť policajný režim na určitom teritóriu enormným nasadením bezpečnostných a poriadkových síl, i keď pre nezainteresovaného v tejto etape môže skutkový stav takto vyzerať - posilnenie mestskej polície o 130 policajtov a miestneho veliteľstva Policajného zboru Košice o 161 policajtov.

Realizácia projektu Košice - bezpečné mesto je rozdelená z pohľadu realizácie projektových opatrení do nasledujúcich fáz.

Prvá fáza: vyčlenenie územia na realizáciu projektu, jeho rozdelenie do mikrorajónov a obsadenie poriadkovými silami, vytvorenie miestnej a osobnej znalosti, začiatky získavania občanov bývajúcich na chránenom teritóriu na tvorbu sebeochranných aktivít.

Druhá fáza: krátkodobé presuny projektových opatrení do priestorov nadväzujúcich na chránené územie s cieľom posilniť zázemie projektu a vytvoriť predpoklad na postupné rozširovanie projektu, zväčšovanie mikrorajónov tak, aby sa počet chránených ulíc zdvojnásobil. Toto obdobie bude tiež charakterizované rozvojom technickej ochrany objektov. V tomto období by sa mali rozvinúť aktivity zamerané na brlohy, zhromaždiská bezdomovcov, ako aj pohostinské zaria-

denia nižších cenových skupín, kde dochádza k porušovaniu verejného poriadku.

Tretia fáza: zvyšovanie počtu objektov chránených technickými prostriedkami s vývodom na PCO, alebo akustický svetelný signál s vývodom na ulicu. Rozvoj opatrení vo sfére sociálneho inžinierstva: projekt by sa mal v tomto období začať posilňovať záujmovými združeniami občanov, civilnobezpečnostnými službami a aktivitou trvalo bývajúceho obyvateľstva na chránenom území. Bude tiež charakterizovaný aktívnym ovplyvňovaním právneho myslenia a cítenia občanov prostredníctvom masovokomunikačných prostriedkov.

Štvrtá fáza bude charakterizovaná rozptylom projektu do väčšej aglomerácie a tvorbou zón bezpečia, zón rizika a zón nebezpečia. Alternatívne je možné projekt v budúcnosti prispôsobovať stavu bezpečnostnej situácie buď jeho postupným rozdeľovaním, alebo presunom častí, alebo celého projektu do mestských častí, kde poriadkové aktivity nespĺňajú svoj účel, resp. kde pretrváva zhoršená bezpečnostná situácia.

Na zabezpečenie úloh vyplývajúcich z projektu Košice - bezpečné mesto, minister vnútra Slovenskej republiky vykonal opatrenia na personálne posilnenie útvarov poriadkovej a kriminálnej služby, Mestského veliteľstva Policajného zboru Košice o 161 funkčných miest na priamy výkon služby. S prijímaním nových príslušníkov Policajného zboru a s ich nasadzovaním na plnenie úloh v rámci projektu sa začalo 1. 9. 1995 a 15. 11. 1995 boli plánované stavy naplnené. Novoprijatými policajtmi sa posilnili počty policajtov vo výkone hliadkovej služby na všetkých obvodných oddeleniach Policajného zboru, čím sa docielilo 50-percentné zvýšenie počtu hliadok vysielaných do výkonu hliadkovej služby.

Pokiaľ sa v júni 1995 za jeden operačný deň vysielalo v priemere 57 dvojmužových hliadok do výkonu služby, tak

v decembri sa vysielalo v priemere až 116 dvojmužových hliadok za jeden operačný deň, čím bola zabezpečená účinná prevencia kriminality páchanej najmä na ulici. Túto skutočnosť možno dokumentovať na počte spáchaných trestných činov násilného charakteru za obdobie roku 1995 v porovnaní s rokom 1994. Pri trestných činoch lúpeže došlo k zníženiu počtu spáchaných prípadov o 44,2 % a ublížení na zdraví o 8,7 %. Celkový nápad majetkovej kriminality sa znížil o 36,5 %, z toho pri krádežiach vlámaním o 20,2 %, pri krádežiach motorových vozidiel o 44,5 % a pri krádežiach vecí a súčiastok z motorových vozidiel o 31,1 %.

Tieto pozitívne výsledky sa podarilo dosiahnuť aj intenzívnym vykonávaním opatrení preventívneho i represívneho charakteru, vzájomnou koordináciou síl a prostriedkov Mestského veliteľstva Policajného zboru Košice. Z celkového počtu trestných činov zaznamenaných v roku 1995 bolo 2 298 spáchaných na ulici. V porovnaní s rokom 1994 došlo k zníženiu počtu trestných činov spáchaných na ulici o 1 145 prípadov. Za hodnotené obdobie sa objasnilo 1 029 prípadov spáchaných na ulici a objasnenosť týchto trestných činov je 44,77 %. V porovnaní s rovnakým obdobím roka 1994 objasnenosť uličnej kriminality vzrástla o 7,27 %. Dôslednou realizáciou opatrení v rámci projektu sa dosiahli veľmi pozitívne výsledky v zamedzovaní trestnej činnosti a jej objasňovaní. V porovnaní s rokom 1994 sa podarilo znížiť celkový nápad trestných činov v služobnom obvode obvodných oddelení Policajného zboru Staré mesto o 26,2 %. Na druhej strane vzrástla objasnenosť o 16,4 %. Zvlášť pozitívne treba hodnotiť dosiahnuté výsledky v zamedzovaní násilnej kriminality závažného charakteru, ako sú lúpeže, pri ktorých sa dosiahlo zníženie počtu spáchaných trestných činov o 57,1 % v porovnaní s rokom 1994.

Zvýšená pozornosť sa venovala dodržiavaniu všeobecne záväzných nariadení mesta a jednotlivých mestských častí,

a to hlavne pri ochrane zelene, životného prostredia, zisťovaní nepovolených skládok odpadu a státí a zaparkovaní motorových vozidiel. V roku 1995 policajti poriadkovej polície zistili celkom 25 359 priestupkov, čiže o 3 614 priestupkov viac ako v roku 1994. Nárast počtu zistených priestupkov sa zaznamenal pri všetkých druhoch priestupkov. V rozkaznom a blokovom konaní sa prerokovalo 18 400 priestupkov na celkovú sumu 2 245 690 Sk. Na prerokovanie správnym orgánom sa predložilo 1 519 priestupkov.

Projekt Košice - bezpečné mesto má svojou koncepciou a obsahom väčšmi preventívny ako represívny charakter. Z tohto hľadiska narastá význam efektívnej prevencie kriminality a poslanie skupiny prevencie kriminality Mestského veliteľstva Policajného zboru Košice. Táto skupina realizuje škálu najrôznejších akcií - seminár prevencia kriminality, tlačové besedy zamerané na odovzdávanie informácií pracovníkom médií, aj o realizácii a dosahovaných výsledkoch v rámci projektu, vykonávanie ankiet s rôznym zameraním medzi obyvateľstvom a ich analýzu na využitie v rámci výkonu služby, podiel na boji proti drogám medzi mládežou a organizovanie rôznych akcií pre obyvateľstvo s cieľom formovania pozitívneho vzťahu obyvateľstva k polícii.

Dosiahnuté pozitívne výsledky v dynamike rastu a objasňovania trestnej činnosti na teritóriu mesta Košice svedčia o tom, že realizácia projektu v plnej miere prispela k zvýšeniu bezpečnosti občanov a ich majetku. Jeho ďalší vývoj je v značnej miere závislý nielen od vývoja bezpečnostnej situácie na teritóriu mesta Košice, ale aj od jeho ďalšieho ekonomického a finančného zabezpečenia. V ďalšom období je žiaduce dosiahnuť v prvom rade stabilizáciu novoprijatých príslušníkov.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pekne.

Vážení páni poslanci, pani poslankyne, to bola posledná prihláška do rozpravy. Ak sa nikto nehlási do rozpravy... Pán poslanec Kunc, do rozpravy? Nech sa páči. Ale najskôr s faktickou poznámkou sa hlási pán poslanec, predseda Brňák.

Poslanec P. Brňák:

Ďakujem, pán predseda. Pán poslanec Langoš okrem iného vo svojom vystúpení navrhol doplnok konečného uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky v tomto znení: "Národná rada Slovenskej republiky vyslovuje dôveru a podporu policajtom Polície Slovenskej republiky". Domnievam sa, že tento návrh by mohol mať špekulatívny základ, preto neodporúčam plénu Národnej rady Slovenskej republiky schváliť návrh pána poslanca Langoša, ale iný v tomto znení: "Národná rada Slovenskej republiky vyslovuje dôveru a podporu tým policajtom Polície Slovenskej republiky, ktorí dôsledne dodržiavajú právny poriadok Slovenskej republiky."

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pán poslanec Hofbauer - faktická poznámka.

Poslanec R. Hofbauer:

Ďakujem, pán predseda. Rozprave, ktorá doteraz prebehla, som úprimne rád, vrátane vystúpenia pána poslanca Kňažka, ktorý sa hrdí členstvom v poslaneckom klube Demokratickej únie. Jeho vystúpeniu, ktoré malo skutočne svojrázny charakter, trúfam si upozorniť kto všetko tlieskal: bývalý

minister školstva, bývalý minister zdravotníctva, dvaja bývalí predsedovia vlády, bývalý štátny tajomník ministerstva, bývalý minister financií, bývalý minister vnútra, bývalý podpredseda vlády, bývalý minister hospodárstva, bývalý minister zahraničných vecí. Vážená opozícia, pred takouto vládnou zostavou nech Boh chráni tento štát, pretože obyvatelia tohto štátu si to jednoducho nezaslúžia.

Signifikantnou, bežnou pracovnou metódou opozície sa stali kriminálne skutky a trúfam si pripomenúť niekoľko takýchto skutočností: odpočúvanie rokovania Hnutia za demokratické Slovensko pri Košiciach, odpočúvanie utajeného rokovania vlády, odposluch rokovania uzavretej schôdze Národnej rady, odposluch rokovania snemu Hnutia za demokratické Slovensko. Vystupovanie politickej opozície dokumentuje znalosť činov, ktoré sa ešte neuskutočnili, alebo sa uskutočnili takmer súbežne s avizovanými prehláseniami predstaviteľov opozície. Vy si možno neuvedomujete, ako sa vlastne demaskujete týmito krokmi.

Ešte dve pripomienky, pán predseda. Pán Pittner včera v televízií publikovanie protizákonného údajného odposluchu označil za jahodu na šľahačke. Pán bývalý minister vnútra, publikovanie protizákonného odposluchu ste včera v televízii označili za jahodu na šľahačke. A pán Černák tu vyhlásil, že pravde treba pomôcť aj takýmito spôsobmi. Pán Černák, to boli spôsoby protizákonné a protiústavné. Takže, na toto si trúfam túto poslaneckú snemovňu upozorniť.

Ďakujem pekne.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Do rozpravy je prihlásený pán poslanec Kunc, pán poslanec Javorský a pán poslanec Fogaš. *(Hlasy v sále, že nie všetci s hlásili do rozpravy.)* Kto sa hlási s faktic-

kou poznámkou z tých, čo sú tam? Dobre, takže s faktickou poznámkou sa hlási pán poslanec Javorský.

Poslanec F. Javorský:

V prvom rade by som reagoval na časť vyjadrenia pána Hofbauera. Dobre, že urobil ten výpočet nahrávok, ale azda prizná aj to, ako ste sami zistili, že väčšinu týchto nahrávok robili vaši ľudia.

A druhá vec, ktorú chcem povedať, chcem s plnou vážnosťou poprosiť pána ministra o vysvetlenie, ako a s kým chce ministerstvo riešiť úlohy spojené s nárastom kriminality, keď policajtov, na vzdelaní ktorých má aj on veľký podiel, ohodnotil ako debilov.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Langoš.

Poslanec J. Langoš:

Ďakujem za slovo. Chcem pripomenúť bývalému sudcovi, poslancovi Brňákovi niečo, čo mu asi doteraz nedošlo - prezumpciu neviny - v súvislosti s návrhom vášho uznesenia.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pán poslanec Pittner.

Poslanec L. Pittner:

Ďakujem za slovo. Chcel by som reagovať na to, čo tu hovoril pán poslanec na moju adresu. Ak ste si všimli, pán

poslanec Hofbauer, ja som počas toho, čo nazývate incidentom, čítal noviny. To po prvé.

Po ďalšie, keď hovoríte o tom, že som v televízii reagoval tak, že tento odposluch som definoval ako čosi, čo je jahodou na šľahačke, buďte, prosím, presný. Ten záznam, našťastie, je v televízii. Ja som hovoril, že odposluch je trestný čin, ak sa nerobí na základe zákonom stanovených podmienok. A na otázku, či z toho dôvodu, že tento odposluch bol zverejnený, ideme odvolávať ministra vnútra, resp. dávať návrh, som reagoval tak, ako som reagoval, že máme 24-stranovú správu, kde je dostatok dôvodov na tento náš krok a že samotné zverejnenie a obsah toho odposluchu pokladám len za jahodu na šľahačke. A to je podstatný rozdiel.

A pokiaľ ide o to, čo spomínate o odposluchoch, pozrite si, pán poslanec Hofbauer, moje interpelácie z februára a z marca týkajúce sa Slovenskej informačnej služby, kde som upozorňoval na ich nezákonné aktivity, nezákonné v zmysle prekračovania toho, čo im zákon umožňuje, kde som medziiným na základe toho, čo sa už zverejnilo - pozri kauza triptychu, pozri snaha o nezákonné odpočúvanie biskupského úradu atď. mal potvrdené vlastne to, čo som v interpelácii hovoril.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Cuper.

Poslanec J. Cuper:

Chcel som povedať pánu poslancovi Javorskému, či chce nahovoriť tomuto plénu, že materiály, ktoré sa odvysielali, alebo ktoré spomínal pán poslanec Hofbauer, dali naši ľudia.

Možno, ale potom sú to udavači. Ale skôr sa mi zdá, že to sú vaši ľudia, teda vaši agenti v našich organizáciách. *(Smiech v sále.)* Podobá sa to systému vašej práce, na ktorý ste si zvykli ešte z čias podzemnej cirkvi - infiltrovať sa do štruktúr a, samozrejme, robiť nezákonné kroky. A toto všetko pokračuje ďalej. Diverzia, nič viac, pán Javorský, nenahovárajte ľuďom niečo celkom iné. Samozrejme, v každom demokratickom štáte by sa to pokladalo prinajlepšom za nemorálne, za politicky nemorálne, lebo to, čo sa deje v tomto štáte a čo vy vyhlasujete za demokraciu alebo právny štát, to nemá nič spoločné. Vaše kroky sú v nesúlade s právnym štátom, nie sú demokraciou. Samozrejme, naopak, sústavne sa vyhlasujete za jediných záchrancov demokracie na čele s pánom prezidentom. Ale, bohužiaľ, pravda je taká, že pod svetlom býva najväčšia tma.

Pánu Langošovi chcem iba povedať, že jeho návrh na uznesenie je úplne nezmyselný, pretože také právomoci v zmysle článku 102 Národnej rade Slovenskej republiky nepatria, ako navrhuje on.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ešte pán poslanec Hofbauer.

Poslanec R. Hofbauer:

Pán poslanec Pittner, článok 22 odsek 1 ústavy znie: "Listové tajomstvo, tajomstvo dopravovaných správ a iných písomností, ochrana osobných údajov sa zaručujú." Takže porušenie článku ústavy ak vy ako bývalý minister vnútra označujete verejne v televízii za jahodu na šľahačke, tak to je tuhý tabak. *(Nezrozumiteľné hlasy v sále.)*

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pán poslanec Langoš.

Poslanec J. Langoš:

Pán kolega docent Cuper, vám by som zase rád pripomenul, vášmu výlevu voči činnosti v podzemí v minulom režime, pojem prirodzené právo.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ešte raz predseda výboru pán Cuper.

Poslanec J. Cuper:

Pán Langoš, prirodzené práva sú tiež len také práva, ktoré za prirodzené uznali ľudia. A aj právo na odpor je v našej ústave presne definované. Nie je to anarchia, ani absolútna svojvôľa. Aj to musí mať zákonný podklad. Prečítajte si príslušný článok ústavy.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ešte pán poslanec Javorský - faktická poznámka.

Poslanec F. Javorský:

Ja by som sa predsa len opýtal pána Cupera, či pozná aspoň jedno meno vo vašich radoch, ktoré sme zneužili či použili niektorú osobu. Radi by sme ju aj v budúcnosti využili.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pekne. Pán poslanec Cuper ešte raz.

Poslanec J. Cuper:

Pán Javorský, až budete poverený vypočúvaním a ja vám budem musieť na túto otázku odpovedať, tak určite vám to poviem.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Nech sa páči, pán poslanec Kunc vystúpi ešte v rámci rozpravy.

Poslanec B. Kunc:

Vážený pán predseda,
vážený pán minister,
milé kolegyne poslankyne,
vážení páni kolegovia,

naozaj platí, že zázrakom sa žiaden kriminálny čin neodhalí, ani kriminalita neklesne. Dostávame sa však do zaujímavého protirečenia. Na jednej strane máme málo účinnú represiu a na druhej strane rozvinuté väzenstvo, ktoré je skutočne porovnateľné, ba v istom zmysle aj prevyšuje reálny európsky priemer. Teda proti málo účinnému vysluhovaniu spravodlivosti stojí dôkladné a z hľadiska svojej účelovej funkcie účinné väzenstvo, ktorého dosah postačuje v čase výkonu trestu, ale v značnej miere sa míňa účinkom po uplynutí výkonu trestu. Svedčí o tom intenzívna recidíva.

V priebehu rozpravy už odznel názor, že náš Trestný zákon je dobrý a poskytuje dostatočný priestor a možnosti na účinnú represiu. Opakujem, väzenstvo je tiež vo svojom odbore na úrovni. A tak sa vynára otázka, kde je teda chyba,

okrem toho, že (ako tu už tiež odznelo) prevencia kriminality tiež nepostačuje.

Dámy a páni, neviem, či aj vy, ale ja vidím tieto veci v systémovej súvislosti. To pre mňa znamená, že bez uplatnenia aspektu účinnosti uplatňovania Trestného poriadku, a teda reálneho trestného procesu a jeho účinnosti, nemôže byť náš pohľad na bezpečnostnú situáciu v republike úplný, a preto ani pravdivý. Nazdávam sa totiž, že aj sebalepší stav a úroveň vyšetrovania (ako úkonu uskutočňovaného orgánmi Policajného zboru a vyšetrovania) neprinesie svoje ovocie, ak sa v priebehu trestného konania náležite nevyužije, resp. určitými aktivitami zainteresovaných znehodnotí.

Preto by som chcel poukázať na to, že na úplný a pravdivý obraz o veci, o ktorú nám v tejto chvíli ide, nemôže stačiť správa ministerstva vnútra, ale musí to byť spoločná správa všetkých orgánov činných v trestnom konaní, pretože len z poznania, ktoré môže poskytnúť takáto správa, či lepšie povedané analýza a prognóza zachycujúca všetky aspekty zrodu, priebehu i postihu kriminálnej trestnej činnosti, bude môcť navrhnúť komplexný program aktivít, ktorý budú uskutočňovať všetky orgány činné v trestnom konaní v úzkej vzájomnej spolupráci.

Preto navrhujem doplniť uznesenie týmto spôsobom, uviesť ďalší bod C s týmto textom:

"C. žiada vládu, aby predložila Národnej rade Slovenskej republiky na prvej plenárnej schôdzi po letnom prerušení jej zasadania komplexnú spoločnú správu orgánov činných v trestnom konaní o bezpečnostnej situácii v Slovenskej republike a program jej zlepšovania v najbližších dvoch rokoch."

Nazdávam sa, že posudzovať správu ministerstva vnútra, ktorú máme v rukách, môžeme, isteže, z rôznych hľadísk, môže byť viac alebo menej úplná, a teda ako vravíme dobrá alebo zlá, ale keďže je len o pôsobnosti ministerstva vnútra, resp. jeho zložiek, nemôže poskytnúť úplný obraz. Preto si myslím, že pokojne môžeme túto správu prijať, ale uznesenie doplniť tak, ako navrhujem. Nebol by som rád, keby sme ostali pri takom sterilnom uznesení, ako sme prijali pri prerokovaní správy o pôsobnosti o činnosti Najvyššieho kontrolného úradu v roku 1995.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem aj ja. Ďalej je do rozpravy prihlásený pán predseda výboru Andrejčák. Pardon, ospravedlňujem sa, pán predseda. Predtým sa mi tu osobne prihlásil pán poslanec Fogaš. To je tak, keď nedáte písomnú prihlášku, pán poslanec.

Poslanec Ľ. Fogaš:

Vážený pán predseda,
vážené kolegyne, kolegovia,

pôvodne som neuvažoval o svojom vystúpení pri prerokúvaní tejto správy, pretože si myslím, že kolega Fico predniesol vyčerpávajúcu analýzu súčasného stavu a navrhol i opatrenia, ktoré majú podľa mojej mienky svoju logiku. Ale po včerajšej diskusii, ktorá tu odznela v súvislosti s prerokovaním dokumentu týkajúceho sa drog, sme akosi dnes úplne zabudli venovať pozornosť práve tomu, čo má tvoriť budúcnosť našej krajiny, teda mládeži.

Som nemilo prekvapený, že mládež sa podieľa na majetkovej kriminalite 48,3 %, teda maloletí a mladiství. Keď si

zoberieme ďalšiu tabuľku, podieľajú sa vlastne na páchaní značnej časti trestných činov. Pokiaľ ide o lúpeže, je to 47 %, krádeže vlámaním 49 %, krádeže vlámaním do bytov 48 %, krádeže motorových vozidiel dokonca 43 % atď. Myslím si, že správa mala obsahovať aspoň jedno zo základných opatrení, ktoré chce ministerstvo prijať v spolupráci s inými rezortmi - a v tom nesúhlasím s kolegom Kuncom, že toto je správa iba jedného rezortu, a nemá čo hovoriť do druhých. Myslím si, že odporúčania by mohli byť prijaté i vo vzťahu k ostatným rezortom.

Preto chcem položiť otázku, aké opatrenia sa prijali, či prijmú vo vzťahu k znižovaniu trestných činov mládeže, či existuje nejaký orgán, ktorý sa zaoberá týmto vyhodnocovaním, a aké opatrenia navrhol, či vôbec je aktívny.

Druhý problém, ktorý ma v správe zarazil, je informácia o tom, že značná časť vyšetrovateľov odchádza a že v súčasnom období sa táto oblasť služby zabezpečuje viac-menej nekvalifikovanými ľuďmi. Nenájdeme v správe však ani len pokus o analýzu príčin, prečo títo ľudia z Policajného zboru odchádzajú, nenájdeme tam však ani ani informáciu o tom, aké opatrenia sa mienia prijať.

Preto moja druhá otázka - keby pán minister mohol odpovedať, prečo odchádzajú vyšetrovatelia a ako sa zabezpečuje kvalifikovaný výkon služby v tejto oblasti, keď už teraz existuje stav, že prevládajú vyšetrovatelia bez právnického vzdelania a len s krátkou, teda troj- a menejročnou praxou. Totiž, ak obídeme práve túto oblasť činnosti, teda otázky personálnej práce, myslím, že nemôžeme očakávať kvalifikovaný výkon a ani veľké výsledky.

Ja si nesmierne vážim prácu drvivej väčšiny policajtov či vyšetrovateľov, vôbec orgánov, ktoré bojujú s kriminalitou, a vyslovujem im úctu - i v podmienkach, v ktorých v sú-

časnom období musia pracovať. Ale napriek tomu, predsa vieme, že došlo k spáchaniu niekoľkých závažných trestných činov aj z ich radov. Pri prerokúvaní tejto správy som očakával, že práve v záujme pozitívneho hodnotenia tej väčšiny, ktorá sa statočne usiluje boriť so základným spoločenským problémom, teda kriminalitou, predsa len budeme mať toľko sily a ministerstvo povie aj to, koľkých trestných činov sa dopustili policajti, či aká je ich štruktúra. To je moja posledná otázka, na ktorú by som prosil odpoveď.

Myslím si, že je namieste, aby sme povzbudili všetky zložky činné v trestnom konaní v boji proti kriminalite a vyjadrili im svoju snahu pomôcť. Je namieste, aby sme neznevažovali činnosť polície, pretože práve to bolo jedným z príčin rastu kriminality po roku 1989, keď takmer každý policajt bol označovaný za akéhosi nepriateľa. Myslím, že by sme im mohli pomôcť aj tým, že skvalitníme aj našu vlastnú legislatívnu činnosť, ale na druhej strane by sme mali vedieť tvrdo vyhodnotiť, ak sa práve tí, ktorí majú chrániť zdravie, bezpečnosť, trestných činov dopúšťajú.

Ďakujem za pozornosť.
(Potlesk.)

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem aj ja, pán poslanec. Nech sa páči, pán poslanec Andrejčák. A potom ešte vystúpi pán poslanec Moric.

Poslanec I. Andrejčák:

Vážený pán predseda,
vážená Národná rada,

nechcem konkretizovať obsah a údaje uvedené v správe o bezpečnostnej situácii v Slovenskej republike za rok

1995. Nik totiž nenapádal ani cifry uvádzané ministrom vnútra, ani výsledok práce policajtov. Predmet našej debaty - a často veľmi teatrálny - je vlastne o inom. Je to o tom, čo by malo byť v tejto správe a čo nie. Nikde nie je definované, čo, v akom poradí, do akých podrobností má správa obsahovať, a preto, prirodzene, je kritizovateľná a aj sa to dnes využíva. Ak nechcem s materiálom súhlasiť, môžem nájsť ďalších tisíc dôvodov na jeho spochybnenie, čo ešte tam malo byť a bolo by to potom správne. Závisí teda od politického názoru alebo politického trička, ako sa k správe postavíme.

Práca policajtov je totiž práca od policajta niekde v laboratóriu alebo na križovatke až po riaditeľa sekcie ministerstva vnútra a policajného prezidenta, ktorí sú v služobnom pomere. Tí ostatní sú občianski zamestnanci ministerstva vnútra.

Dnes odznela kritika na prácu ministra vnútra, ministerstva vnútra aj polície. Sčasti s ňou možno súhlasiť, veď aj polícia a celý rezort ministerstva vnútra prechádza transformáciou tak ako celá naša spoločnosť. Tiež sú to ľudia, ktorých Slovenská republika zdedila z bývalého režimu, a oni sami sa tiež transformujú. Je otázka, či sme ochotní im v tom pomáhať, alebo ich budeme iba napádať. Pohľad na ich prácu je teda pohľadom zodpovedajúcim miere dôvery v týchto ľudí, ktorí v rezorte pracujú. Kriminalitu neorganizuje ministerstvo ani polícia, aj keď niektorí jednotlivci sa dopustili porušenia zákona a boli alebo sú právom za to stíhaní.

Ministerstvo vnútra aj polícia sa okrem iného - a to "okrem iného" zdôrazňujem - iba podieľa na preventíve, na objasňovaní, evidovaní atď. Nikde vo svete len polícia nedokáže zastaviť kriminalitu. Nečakajme to ani od našej. Teda kým deti našich vnúčat alebo vnúčatá našich vnúčat budú žiť, stále bude možné kritizovať políciu za to, že niekde sa

páchajú trestné činy. Radšej sa zaoberajme tým (a bohužiaľ, to sme sa nezaoberali), čo na terajší stav a na dnešné časy pripravení policajti dokázali urobiť. A za to im právom patrí poďakovanie, čo sme aj vo výbore pre obranu a bezpečnosť v uznesení vyjadrili.

Teda hodnotenie materiálu, ktorý prerokúvame, je vyložene politická záležitosť, pretože máme rozdielny názor na to, kto je ministrom, kto je policajným prezidentom, či je to náš stúpenec, alebo nie, či v polícii na okresoch a v budúcnosti na krajoch budú naši ľudia, alebo ľudia, ktorým málo veríme. To všetko dneska využívame. V podstate aj priebeh diskusie nasvedčuje, že tí, ktorí majú dôveru tu, v Národnej rade, k ministrovi vnútra, k ministerstvu vnútra, k Policajnému prezídiu a k polícii, nepotrebujú a nevyžadujú ďalšie podrobnosti, ďalšie rozširovanie obsahu správy, nevyžadujú ďalšie opatrenia (aj keď tento návrh opatrení nie je celkom vynikajúci), pretože veria ľuďom a stačí im ubezpečenie, že to vyriešia.

Tí, čo nemajú v ich prácu dôveru, žiadajú viac a viac podrobností, a priznajme, že právom. Ale odzneli tu aj hlasy ľudí, ktorí nechcú mať dôveru k terajšiemu ministrovi a k ministerstvu a policajtom. Tých nikdy nepresvedčíme. Oni sami nechcú. Nie je teda ani potrebné ďalej ich presvedčovať.

Dovoľte mi pár poznámok k niektorým vystúpeniam. Pán poslanec Bugár nepravdivo tvrdí, že nebola umožnená rozprava k tomuto bodu. My sme diskutovali o tom, ale neboli sme ochotní namiesto orgánov v trestnom konaní riešiť, či bol, kým bol a akým spôsobom bol unesený Michal Kováč mladší. Vyslovili ste nespokojnosť s tým, že niektorí policajti boli prepustení. Položme si otázku, či je správne, ak nadriadený policajt pracuje alebo musí pracovať s tým, komu zo svojich podriadených už neverí. Veď predsa pracovať musíme tak, aby

bola istota, že pracujeme dobre. A teda je otázka konkrétneho posúdenia jednotlivého prípadu, či bolo správne, alebo nesprávne rozhodnutie.

Nesúhlasím však s vaším tvrdením, že ministerstvo vnútra ignoruje výbor alebo Národnú radu. Ani raz sa nestalo, aby nám odmietli podať akúkoľvek informáciu. Áno, na ministerstve sú ľudia, ktorí vypracujú materiál a my s ním nesúhlasíme. Treba ho urobiť lepšie alebo komplexnejšie. Ale to je pracovná metóda s ľuďmi, ktorí nie sú ešte takí dokonalí, aby nás dobre poznali alebo aby plne zvládli svoju funkciu.

Kontroly robíme a nebolo z mojej strany ani zo strany výboru nikomu z členov nášho výboru ani žiadnemu inému členovi parlamentu bránené, aby šiel robiť poslanecký prieskum na ministerstvo vnútra. Taký prípad ani nepoznám, aby na ministerstve vnútra niekomu bránili robiť poslanecký prieskum.

Pán poslanec Kováč sa vyjadril, že koľkokrát predkladali členovia opozície návrhy. Áno, predkladali ste, aj veľmi konkrétne. Ale, pán poslanec, nehnevajte sa, stačí ich povedať tak presvedčivo, aby sa 76 poslancov s nimi stotožnilo a za ne hlasovalo. Teda problém nie je v tom, že by sme my boli zlí, ale asi v tej argumentácii bude nejaká chyba. Keď sa zlepšíte, iste ľudia zdvihnú ruku za múdry návrh.

Som rád, že pán poslanec Černák otvorene vyhlásil, že porušovať zákon je prípustné. Ale neverím, že takéto presvedčenie má alebo bude mať v budúcnosti väčšina poslaneckej snemovne. Skončila by totiž naša demokracia.

Na záver vás chcem informovať, že výbor pre obranu a bezpečnosť svojím uznesením poďakoval policajtom za ťažkú prácu, prácu často vo veľmi nepríjemnom prostredí, prácu, ktorá vyžaduje veľkú obetavosť, často na úkor zdravia alebo rodiny, pretože si prácu policajtov vážim. Dnes vidím, že

treba poďakovať aj ministerstvu vnútra, celému Policajnému zboru, aj ministrovi.

Ďakujem.
(Potlesk.)

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Do rozpravy je ďalej prihlásený pán poslanec Moric. S faktickou poznámkou najskôr vystúpi pán poslanec Bugár.

Poslanec B. Bugár:

Ďakujem pekne, pán predseda. Chcel by som reagovať na to, čo pred chvíľočkou povedal predseda výboru pán Andrejčák. Na rozdiel od vás, pán predseda, ja si nemyslím, že postoje k tejto správe závisia od politického trička daného poslanca, ktorý tu vystupoval. Ja si zas myslím, na rozdiel od vás, že táto Národná rada by si mala zobrať na zodpovednosť práve ministerstvo vnútra, ministerstvo, ktoré ignoruje rozhodnutia, uznesenia Národnej rady. A to je úloha každého poslanca, ktorý tu dnes sedí.

A keď ste už hovorili o dôvere, že ste vyjadrili dôveru ministerstvu, Prezídiu Policajného zboru a že my neveríme polícii, na rozdiel od vás, práve my jej veríme. My nevyhlasujeme a nedehonestujeme policajtov.

Hovoríte, že bola rozprava. Áno, bola, samozrejme. Pätnásť minút trvala. Ale na základe tejto pätnásťminútovej rozpravy garančný výbor odsúhlasil uznesenie, v ktorom je, že súhlasí aj s opatreniami, ktoré ani nevidel. Členovia výboru ani nevideli opatrenia, lebo v tomto materiáli v tom čase opatrenia neboli. Ale súhlasili ste s nimi. Toto je vizitka vašej práce.

Hovoríte, že pracovníci ministerstva vnútra ani raz neodmietli poslancom tohto výboru, aby vykonali poslanecký prieskum. Ale to znamená, že výbor pod vaším vedením vôbec nechce kontrolovať uznesenia, nechce žiadať plnenie týchto uznesení od ministerstva vnútra. Stačí uviesť len uznesenia číslo 69 a 123 z roku 1995. A toto je aj vaša povinnosť, povinnosť vášho výboru.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Kováč.

Poslanec R. Kováč:

Dovoľte, aby som pánu poslancovi Andrejčákovi odpovedal, pretože sa to týka tejto témy. Pán poslanec, viera patrí do oblasti duchovného života. Poslanca musia zaujímať fakty. Ak vy slepo veríte, je to váš problém. Ale neobviňujte mňa, že mám iné politické tričko, keď si potrebujem fakty aspoň pozrieť, ani nie overiť, ale aspoň pozrieť.

Hovoríte, že sa nám nedarí presvedčiť, teda že máme hovoriť presvedčivejšie, aby sme presvedčili 76 poslancov. Pán poslanec, ste hlboko presvedčený o tom, že správa obsahovala návrh opatrení? To sa totiž dá dokumentovať písomným materiálom. Ak už o tomto nevieme presvedčiť vás, potom sa na ten materiál nedívate. Táto správa totiž neobsahuje návrh opatrení ani len v košieľke. Ani na košieľke nie je uvedené, že súčasťou správy je návrh opatrení. A vy to pokojne zoberiete na vedomie a hlasujete vo výbore tak, že Národná rada má zobrať na vedomie opatrenia, ktoré neexistujú? Aké ešte iné presvedčovanie od nás chcete? Vysvetlite mi to, prosím.

A veľmi rád by som počul od vás, či ste ako predseda výboru spokojný s konkrétnymi krokmi, ktoré navrhlo ministerstvo vnútra na zlepšenie bezpečnostnej situácie. Teda či vám stačí zorganizovanie konferencie Európskej medzirezortnej porady, pripraviť pre vládu podklady, ako bude občan spolupracovať s políciou, a ešte tie dva body. Prosím, skúste mi odpovedať na túto otázku.

Ďakujem pekne.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Černák.

Poslanec Ľ. Černák:

Ďakujem za slovo.

Vážený pán kolega Andrejčák,

dôrazne sa dištancujem od vášho tvrdenia, že som povedal, že súhlasím s porušovaním zákona. Práve naopak, ak si spomeniete na moje vystúpenia, v tomto parlamente bojujem o to, aby sme dodržiavali zákony, či už je to zákon o rozpočtových pravidlách, o posudzovaní vplyvov na životné prostredie. Ale povedal som, že keď sa pravde pomôže, je to správna vec. Zákon porušil ten, kto odpočúval telefonický rozhovor pána Hudeka a pána Lexu. A ja vám garantujem, že to nebol nikto z opozície. A keď sme raz ten záznam našli takpovediac na stole, stáli sme pred rovnakou dilemou ako váš premiér, keď našiel v obálke na stole lustračné materiály, a ja som ho citoval, keď som povedal, že pravde treba pomôcť. Takže len sme pomohli pravde a skutočne trvám na tom, aby sa vyšetrilo, kto porušil zákon, pretože ten, kto nelegálne počúval tento telefonický rozhovor, ten porušil zákon. A nebol to nikto z opozície.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Rosival.

Poslanec I. Rosival:

Ďakujem za slovo. Chcel by som nadviazať na vystúpenie pána poslanca Andrejčáka, ktorý povedal, že polícia má dôveru viacerých či mnohých poslancov v tejto miestnosti. Súhlasím s tým a polícia má aj moju dôveru. Ale pýtam sa, akú dôveru má k polícii pán minister Hudek, keď nazve policajtov v rozhovore s riaditeľom Slovenskej informačnej služby debilmi. A pán minister vo svojom televíznom vystúpení pravosť tohto rozhovoru nepoprel. Pán minister... *(Hlasy v sále.)* Až druhý alebo tretí deň. Priamo prvý deň, keď ste na to reagovali, pán minister, ja som vás počul, videl, vy ste namietali voči tomu, že nahranie rozhovoru je neetické, je protizákonné, hovorili ste, že potrebujete relaxovať po celodennom strese, ale jediným slovom ste pravosť tohto rozhovoru nepopreli. To počuli televízni diváci. Tak sa pýtam, akú dôveru k polícii má pán minister, ak sú policajti debili.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán predseda výboru Hofbauer.

Poslanec R. Hofbauer:

Ďakujem, pán predseda. Pán poslanec Černák, ty si doslova povedal: "Treba pravde pomôcť aj takýmto spôsobom." Ten spôsob je protizákonný a protiústavný. Takže práve takýmto spôsobom nie je možné pomáhať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán predseda výboru Andrejčák.

Poslanec I. Andrejčák:

Ďakujem. K pánu Černákovi: Ja som si zaznamenal, ako ste to povedali: "Keď aj takým spôsobom, je to správne." Nejdem o tom viac hovoriť. Myslím si, že je nesprávne, že pripúšťame, aby sme využívali čokoľvek, čo vzniká protizákonnou činnosťou.

K pánu poslancovi Kováčovi, či mi to stačí. Áno. Stačí mi to, pretože verím a viem o tom, že táto činnosť polície ani ministerstva sa nekončí spracovaním dokumentu a že je to vlastne len informácia pre nás. Budú robiť všetko, čo budú schopní. Budú vymýšľať ďalšie opatrenia, ktoré budú účinnejšie než tie, čo tam prečíslili. Preto ich ani nezaväzujeme plniť len toto, ale robiť, čo môžu.

Pánu poslancovi Bugárovi nemusím odpovedať, lebo som to vo svojom vyjadrení povedal. To je politický názor.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ešte raz pán poslanec Černák.

Poslanec Ľ. Černák:

Ďakujem za slovo. Možno som sa nevyjadril dosť presne, pretože to, čo kolegovia Hofbauer a Andrejčák povedali, je presná citácia. Myslel som pod tým zverejnenie. Keď som myslel spôsob, myslel som zverejnenie. Jednoducho, keď sa čosi nájde na stole a pomôže to pravde, je správne to zverejniť.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Prokeš.

Poslanec J. Prokeš:

Ďakujem, pán predseda. Už druhýkrát sa otvára na našej scéne kauza, keď sa nerešpektuje prezumpcia neviny, ale hneď sa obviňuje niekto z nejakých krokov, pričom nie je vôbec dokázané, či ide o autentický záznam, či ide o imitáciu, či ide o konštrukciu. Domnievam sa však, že jedno je isté, že v každom prípade ide o trestný čin, či už to bolo nelegálne odpočúvanie, alebo či to bola konštrukcia s cieľom diskreditovať ústavných činiteľov. Som presvedčený, že ministerstvo vnútra vyvinie všetko úsilie na to, aby aktéri tohto trestného činu boli odhalení.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Predseda výboru pán Cuper.

Poslanec J. Cuper:

Vážený pán predseda, iba som chcel povedať, že z histórie poznáme množstvo takýchto afér, najmä v zlomových obdobiach, ktoré mali istých ľudí diskreditovať v záujme dosiahnutia istého opozičného cieľa. Takže súhlasím s pánom poslancom Prokešom, prezumpcia neviny by mala platiť pre každého v tomto štáte. A v práve platí aj to, že dôkazový materiál získaný nezákonnými prostriedkami nie je nijakým materiálom. To opozícia tvrdila ešte nedávno, a teraz sa sama opiera - ako o základný dôkazový materiál - o materiál, ktorý nie je zatiaľ dokázaný ako materiál získaný zákonnou ces-

tou. Lebo odpočúvanie v tomto štáte nie je zákonným prostriedkom získavania dôkazových prostriedkov.

A Ľudvíkovi Černákovi som chcel povedať: Ľudvo, neviem, o ktorej pravde si hovoril, lebo v každej demokratickej spoločnosti platí pluralita právd. Či o svojej, o vašej, o našej. Ak ty hovoríš o pravde, tak naša pravda by určite plakala.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Bugár.

Poslanec B. Bugár:

Pán poslanec Andrejčák, ak považujete plnenie uznesenia Národnej rady zo strany Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, ktoré vlastne máte za úlohu kontrolovať, za politickú akciu, za politický postoj, potom nepatríte na ten post, kde momentálne ste.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ešte raz pán poslanec Černák.

Poslanec Ľ. Černák:

Ďakujem za slovo a myslím, že už poslednýkrát. Mne sa páčilo vystúpenie kolegu Cupera, ale sa ho chcem opýtať, či sa dodržiava prezumpcia neviny aj v kauze Michal Kováč mladší.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Kováč.

Poslanec R. Kováč:

Ja už len záverom. Pán poslanec Andrejčák, skutočne vás obdivujem za vašu hlbokú vieru. Viete, ja verím v Boha, na rozdiel od vás, vy veríte v pána ministra Hudeka.

Ale chcel by som sa spýtať jednu vec, len pre informáciu. Kde ste v pôvodnom materiáli našli čo len jediné opatrenie? Na ktorej strane? Mne sa to nepodarilo, ani mojim kolegom vo výbore pre zdravotníctvo, a nielen z opozície. Nenašli to ani kolegovia z vládnej koalície. Preto sme vo výbore pre zdravotníctvo a sociálne veci prijali uznesenie, že materiál neobsahuje návrh opatrení. Preto bol dodaný dodatok. Prosím vás, pre čo iné by bol dodatok dodávaný, ak si myslíte, že v pôvodnej správe je všetko napísané?

Nemôžete nútiť poslanca, aby slepo veril, bez ohľadu na to, či je z vládnej koalície, či je z opozičných strán. Poslanec musí dostať do rúk fakty, aby mohol rozhodovať. Mohli sme tu mať celú sériu opatrení, o ktorých sme mohli hovoriť, či sú dostatočné, alebo nie, dopĺňať ich o návrhy ďalších opatrení. Nič také sa nestalo, pretože sme dostali kus papiera, na ktorom je napísané, že budeme organizovať konferencie a medzirezortné porady. Takže toto skutočne nestačí. A myslím si, že najlepšiu odpoveď dostaneme, keď sa spýtame občanov. Nie našich voličov, aj vašich, či im týchto päť krokov na zníženie kriminality stačí.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ešte pán predseda výboru Cuper.

Poslanec J. Cuper:

Ja už tiež budem hovoriť poslednýkrát k tomuto bodu.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosil by som všetkých.

Poslanec J. Cuper:

Ale pán Černák chce odpoveď. Áno, dodržiava. Štátne orgány ju určite dodržiavajú. To, že v tomto štáte ju nedodržiavajú masmédiá alebo aj niektoré politické strany, to nie je vec štátu. Vec štátu je len to, že nezačína viac presadzovať svoju autoritu, aby sa uplatňoval základný princíp právneho štátu v každom prípade.

Samozrejme, že treba pozerať na to, pán poslanec Černák, aj zo včerajšieho hlasovania o programe tejto schôdze, kto sa snaží neustále dehonestovať štát. To ste vy, pretože, aj včera sme my navrhli, aby schôdza, na ktorej sa bude hovoriť o štátnych tajomstvách, bola tajná, tak ako je to v každom civilizovanom štáte, a vy ste hlasovali za to, aby nebola tajná, alebo aspoň poniektorí z vás za to hlasovali. Kto tento štát stále detronizuje alebo dehonestuje? Len vy. Nie my.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Ešte raz pán predseda výboru Andrejčák.

Poslanec I. Andrejčák:

Len odpoviem na priamu otázku pána poslanca Kováča. Vy ste prijímali uznesenie, považujem to za správne. Mne stačila záruka ministra, že do pléna bude rozdaný doplnok, a nevyzdvihoval som túto otázku. Bolo možné to naťahovať, alebo riešiť takto.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Moric.

Poslanec V. Moric:

Vážený pán predseda,
vážená Národnej rady Slovenskej republiky,

veľmi vážnym problémom v našej spoločnosti sú daňové úniky a nezákonné finančné operácie. Trochu som sa do tejto oblasti pozrel a zistil som, že v ekonomickej oblasti je dosť nepriaznivý vývoj kriminality. Svedčia o tom aj údaje a výsledky finančnej polície za obdobie od začiatku roku 1995 až doteraz.

V roku 1995 bolo založených celkove 180 spisov s predpokladanou výškou škody 3,7 mld Sk a zároveň bolo podaných 92 návrhov na začatie trestného stíhania s predpokladanou výškou škody 1,5 mld Sk. Trestné stíhanie bolo začaté v 51 prípadoch s celkovou škodou 1,2 mld Sk. Daňovým úradom bol odstúpených celkove 126 podnetov na vykonanie daňovej kontroly, na základe ktorých bola dodatočne predpísaná výška dane uloženej pokuty a nevrátené nárokované nadmerné odpočty DPH v celkovej sume 1 083 miliónov Sk.

Aký nepriaznivý vývoj je v tejto oblasti, vidieť z nasledovného: Za prvé štyri mesiace roku 1996 bolo založených

celkove 101 spisov s predpokladanou výškou škody 3 955 miliónov Sk, to znamená skoro 4 mld Sk. Z týchto spisov bolo na príslušné úrady vyšetrovania Policajného zboru odstúpených 48 návrhov na začatie trestného stíhania s predpokladanou výškou škody 1 400 mil. Sk, pričom v 20 prípadoch so spôsobenou škodou vo výške 169 miliónov Sk už bolo začaté trestné stíhanie.

V máji roku 1996 Úrad finančnej polície Policajného zboru Slovenskej republiky odstúpil jeden prípad závažnej trestnej činnosti v oblasti bankovníctva na príslušný úrad vyšetrovania Policajného zboru s návrhom na začatie trestného stíhania s predpokladanou výškou škody 460 mil. Sk. Aj v tomto prípade bolo začaté trestné stíhanie.

V oblasti daňových únikov väčšia časť zaznamenanej trestnej činnosti bola orientovaná do oblasti nepriamych daní, a to hlavne spotrebnej dane a dane z pridanej hodnoty, pričom páchanie trestnej činnosti v týchto oblastiach do určitej miery podnietila aj nedostatočná rigorózność legislatívnych zmien pokrývajúcich túto oblasť a taktiež i samotný výkon správy dane a ciel.

V súvislosti s odhaľovaním a dokumentovaním prípadov v oblasti spotrebných daní pracovníci finančnej polície zistili aktivity právnických a fyzických osôb zaoberajúcich sa dovozom a vývozom komodít zaťažených spotrebnou daňou zo zahraničia do Slovenskej republiky. Išlo najmä o rôzne produkty, cigarety, alkohol.

Na základe uvedenej skutočnosti bola spracovaná analýza na úseku obchodu s uhľovodíkovými palivami a mazivami v nadväznosti na neplatenie, resp. obchádzanie platenia spotrebnej dane za rok 1994 do štátneho rozpočtu. V tomto bol zároveň aj návrh opatrení na riešenie a táto správa bola odstúpená Ministerstvu financií Slovenskej republiky. Navrhované

opatrenia sa týkali legislatívnych, ale aj organizačných zmien. V rámci legislatívnych zmien bolo navrhnuté zjednotiť výšku dane pre skupinu ropných produktov a organizačné opatrenia by mali vylúčiť účasť veľkého množstva podnikateľských subjektov na dovoze ropných produktov, napríklad licenčným konaním.

Konkrétne zdokumentované prípady mali významný preventívny účinok, keďže podľa zistení vzrástol nákup ropných produktov oficiálnymi distribučnými firmami, napríklad Benzinolu, približne o 10 %, a toto sa prejavilo aj v objeme odvedených daní do štátneho rozpočtu. Závažnosť trestnej činnosti v tejto oblasti ilustrujú zdokumentované prípady, na základe ktorých bolo v marci 1996 vyšetrovateľom Krajského súdu vyšetrovania Policajného zboru v Banskej Bystrici vznesené obvinenie proti šiestim podozrivým osobám pre trestný čin skrátenia dane formou spolupáchateľstva, pre trestný čin podvodu a pre trestný čin využívania právomoci verejného činiteľa v súvislosti s nákupom a predajom motorovej nafty. Predpokladaná výška škody je 70 mil. Sk. Taktiež sú zdokumentované prípady páchania trestného činu podvodu podľa § 250 Trestného zákona, ktoré súvisia s podvodným uplatňovaním vrátenia nadmerného odpočtu DPH niektorým podnikateľským subjektom u daňových úradov.

Oblasti nezákonných finančných operácií bola venovaná osobitná pozornosť v oblasti finančných transférov, kde ako najzávažnejší jav boli zaznamenané prípady zneužívania platieb formou clearingu do Českej republiky.

V poslednom období boli zaznamenané prípady týkajúce sa aktivít privátnych spoločností, ktoré vykonávajú podnikateľskú činnosť, na ktorú by mali mať povolenie Národnej banky Slovenskej republiky, pretože prakticky prijímajú vklady od verejnosti, a teda vykonávajú činnosť v zmysle § 1 ods. 1 písm. a) zákona číslo 21/1992 Zb. o bankách.

Analýza podnikateľskej činnosti nebankových subjektov na kapitálovom trhu bola odstúpená Národnej banke Slovenskej republiky na prijatie vlastných opatrení. Zároveň bola vytvorená pracovná skupina zložená z odborníkov Národnej banky Slovenska a Úradu finančnej polície Policajného zboru, ktorá rieši možnosti trestného postihu takejto činnosti alebo je elimináciou inými formami.

Sú zaznamenané aj aktivity podnikateľských subjektov, ktoré sa pokúšajú o získanie značného množstva finančných prostriedkov formou úverov alebo iných podvodných konaní.

Na ilustráciu k problematike finančných machinácií v oblasti našich peňažných ústavov možno uviesť dokumentovaný prípad trestného činu falšovania a pozmeňovania peňazí a cenných papierov podľa § 140 Trestného zákona za použitia § 143 Trestného zákona. Tu ide o mechanizmus, ktorý sa bežne používa vo vyspelých trhových ekonomikách na zneužívanie finančných inštitúcií. O to dôležitejší a významnejší je fakt, že v našom štáte sa už v zárodku dokázala odhaliť takáto činnosť, čo má veľký preventívny dosah jednak na potenciálnych páchateľov obdobných trestných činov, ale tiež na zamestnancov komerčných bánk vzhľadom na ustanovenie § 6 a 7 zákona číslo 249/1994 Z. z. Celková predpokladaná škoda v tom, čo som spomenul, dosahuje čiastku 470 mil. Sk.

Táto stručná analýza ukazuje, že Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky v súčinnosti s príslušnými orgánmi štátnej správy venuje problematike ekonomickej kriminality sústavnú pozornosť.

Tiež by som chcel upozorniť, že niektorí moji kolegovia, myslím, príliš účelovo vyčítajú správe, ktorá tu bola predložená, že neboli prijaté účinné opatrenia. Z toho, čo som prečítal, v praktickej činnosti Ministerstva vnútra Slo-

venskej republiky v tejto oblasti, ktorú som spomenul, boli prijaté účinné opatrenia na to, aby sa zamedzovalo ekonomickej kriminalite.

Ďakujem veľmi pekne.
(Potlesk.)

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi Moricovi.

Vážené pani poslankyne, páni poslanci, nemám žiadne prihlášky do rozpravy, takže končím rozpravu k tomuto bodu programu s tým, že teraz si urobíme prestávku a po prestávke budeme hlasovať. Preto prosím, aby sme tu boli všetci načas. Prestávka bude do 14.15 hodiny.

(Po prestávke.)

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Vážené pani poslankyne, páni poslanci, keďže o chvíľu by sme mali hlasovať, prosím aby sme sa všetci prezentovali.

Prezentovalo sa 77 poslancov, takže môžeme pokračovať v prerokúvaní bodu programu.

Chcem sa najskôr spýtať pána ministra, či sa chce vyjadriť k rozprave a k otázkam, ktoré vzniesli poslanci. Ešte chcem upozorniť pánov poslancov, že ak nedáte priestor pánu ministrovi, pán minister nebude odpovedať na otázky.

Chcete sa vyjadriť pán minister? *(Áno.)* Nech sa páči.

Minister vnútra SR Ľ. Hudek:

Vážený pán predseda,
vážené panie poslankyne,
vážení páni poslanci,

tak ako vás, aj mňa, samozrejme, trápi otázka bezpečnostnej situácie, ktorá po roku 1989 stúpala s nárastom kriminality. Treba však povedať, že štruktúra orgánov nášho ministerstva, ale i Policajného zboru sa začala tvoriť po rokoch 1991 a 1992, ale domnievam sa, že na bezpečnostnú situáciu sa treba pozerať iba z pohľadu odborného, nie politického z toho dôvodu, že záujem o ochranu života, zdravia a majetku je väčší ako akýkoľvek iný, hlavne teda politický pohľad.

Treba povedať, že v diskusii odzneli viaceré otázky, viaceré názory. Veľa vystúpení smerovalo k problematike, ako má vyzerať správa. Treba povedať, že táto správa sa dáva štandardne každý rok. Sám nie som spokojný s tým, že nie sú tam všetky aspekty, ktoré by mohli viac a podrobnejšie hovoriť o šírke bezpečnostnej situácie. Preto sú pre mňa zaujímavé tie podnety, ktoré sa týkali napríklad toho, aby takáto správa o bezpečnostnej situácii bola podávaná komplexnejšie, aby v nej neboli začlenené len poznatky Policajného zboru, ale napríklad aj poznatky Železničnej polície, poznatky Vojenskej polície, ktoré by mohli celkovú bezpečnostnú situáciu predstaviť komplexnejšie.

Treba však povedať, že výsledky, ktoré sa dosiahli od roku 1994, neboli len tým, že došlo k zmene a novele trestnoprávnych predpisov. Treba povedať, že predsa došlo k istému miernemu zmenšeniu počtu trestnej činnosti a treba oceniť i to, že sa zvýšila objasnenosť.

Domnievam sa, že veľmi presne vystupovali niektorí páni poslanci, ktorí hovorili o projektoch, ktoré znamenali ozdravenie bezpečnostnej situácie.

Projekt "Košice - bezpečné mesto" je projektom, ktorý vysoko oceňujú nielen občania, ale aj návštevníci tejto metropoly východoslovenského regiónu. Treba však na druhej strane objektívne povedať, že keď sa koncentrujú sily a prostriedky polície do istej časti, ako je to v Košiciach, samozrejme, tí, ktorí chcú páchať trestnú činnosť, odchádzajú z tohto miesta, kde je sústredený nápor jednak našich policajtov, ale i mestskej polície, do iných regiónov. Vieme o tom, že napríklad prechádzajú z Košíc do Prešova.

Rovnako je to aj v Bratislave, kde sme začali realizovať po novej organizačnej štruktúre v hlavnom meste Slovenskej republiky, kde sme sa vrátili k obvodným veliteľstvám, i jeden veľmi dôležitý projekt pre hlavné mesto Slovenskej republiky, a to je "Bratislava - bezpečný stred". Treba však povedať, že tu sa skoncentrovalo vyše 120 policajtov, ktorí skutočne svojou 24-hodinovou činnosťou zabezpečujú, aby stred mesta bol konečne očistený od tých, ktorí návštevníkov, turistov, prípadne i ďalších obťažovali, prípadne sa dopúšťali trestnej činnosti. Pri hodnotení tejto práce môžeme skonštatovať, že sa vlastne oplatilo sústrediť sily a prostriedky Policajného zboru do stredu mesta, hlavného mesta Slovenskej republiky.

Pán poslanec Fico sa ma pýtal na niektoré konkrétne otázky. Treba povedať, že nie sme spokojní s tým, čo urobila polícia pri ovplyvňovaní verejnej mienky. V roku 1994 sme začali budovať pracoviská prevencie na okresných veliteľstvách. V súčasnosti sú zriadené takmer na všetkých okresných veliteľstvách. Je tam aj poradenská činnosť občanom. V súlade s uznesením Výboru Národnej rady pre obranu a bezpečnosť pripravujeme program spolupráce s verejnosťou, ktorý predlo-

žíme verejnosti v najbližšom čase. Rovnako pripravujeme i návrh organizovanej pomoci a spolupráce občanov s políciou. Posudzujeme možnosti zapojenia verejnosti do boja s kriminalitou i formou vytvárania inštitucionálnych predpokladov.

Poukázal na veľmi dôležitý problém, a to je koncepcia prevencie. V Rade vlády pre boj s protispoločenskou činnosťou sme už dvakrát prerokovali materiál, ktorý vznikal viacero rokov. Musím konštatovať, že tento materiál - síce teoreticky dobre spracovaný - ešte nereaguje na zmenené podmienky, na to, že napríklad nastala zmena pri privatizácii, že ťažko sa môžeme orientovať len na štátne podniky, ktoré kedysi v našej ekonomike prevažovali, že už musíme spolupracovať a vytvárať možnosti v privátnych podnikoch. Musíme hľadať nové formy so samosprávou, ktorá po roku 1990 už pôsobí šiesty rok v iných podmienkach, ako to bolo, keď ešte bola súčasťou národných výborov ako orgánov, ktoré mali aj štátnu správu, aj orgány samosprávy.

Domnievam sa však, že je to základ na to, aby sme mohli k tomu pristúpiť, len chcem, aby tento materiál bol konkrétny a hlavne aby bol realizovateľný. Verím, že po dopracovaní pripomienok budeme môcť na jeseň prísť s týmto materiálom, ktorého potreba sa ukazuje ako nevyhnutná.

Pán poslanec Fogaš mi dal konkrétne otázky, koľko trestných činov spáchali policajti, aká je ich štruktúra. Počet stíhaných policajtov za rok 1995 bol 194. V štruktúre spáchaných trestných činov prevažovali najmä zneužívanie právomoci verejného činiteľa (61), ublíženie na zdraví z nedbanlivosti (43), úmyselne (18), úplatkárstvo (14), výtržníctvo (7), krádeže (9), podvody (8). Treba povedať, že trestnú činnosť páchajú predovšetkým policajti do 5 rokov služby a z hľadiska veku policajti do 25 rokov.

Dostal som zaujímavú a veľmi ťažkú otázku, prečo odchádzajú vyšetrovatelia a aké opatrenia prijímame. Tieto otázky boli postavené i tak, že odchádzajú celé skupiny kriminalistov a vyšetrovateľov. Zodpovedne a na faktoch môžem dokumentovať, že to vôbec nie je pravda. Počet policajtov, ktorí odišli za celý rok 1995, je podstatne nižší ako počet tých, ktorí odišli v roku 1994. Vylučujem politické motívy. Jediné dôvody sú lepšie finančné podmienky, ktoré im ponúkajú pracovníci civilno-bezpečnostných služieb. Naši policajti sa veľmi dobre uplatňujú pri ochrane bánk, poisťovní i ďalších peňažných ústavov.

Ale teraz konkrétne k otázke vyšetrovateľov. Je to naznačené v príslušnej časti správy. Dôvody fluktuácie, aké opatrenia robíme. Robíme ich a chceme, aby sa v oblasti finančného zvýhodnenia platy vyšetrovateľov priblížili na úroveň prokurátorov a sudcov. V oblasti napĺňania požiadavky právnického vzdelania máme uzatvorené zmluvy s právnickými fakultami. Verím, že na týchto fakultách si budú - hlavne v budúcnosti na novej v Bystrici, ale dobré skúsenosti máme už s košickou a bratislavskou - tí vyšetrovatelia, ktorým chýba právnické vzdelanie, takýmto spôsobom vzdelanie dopĺňať. A rovnako budeme vytvárať už nové podmienky na to, aby sme aj na Akadémii Policajného zboru takýmto spôsobom pripravovali týchto ľudí, ktorých je absolútny nedostatok.

Treba však povedať, že postavenie vyšetrovateľov sa bude musieť v budúcnosti riešiť v nadväznosti na to, aby na nich ako vyšetrovateľoch, ale zároveň aj policajtoch neležala celá ťarcha zodpovednosti. Treba, aby ju preberali príslušné orgány prokuratúry a iné orgány činné v trestnom konaní, pretože zodpovednosť a ťarcha je na nich príliš veľká.

Aké opatrenia sú prijaté na ovplyvnenie kriminality mládeže? Tu, žiaľ, musím konštatovať, že okrem tej špeciálnej prípravy, ktorú sme volili v rámci Národného programu

boja proti drogám, i vytváraním našich preventívnych aktivít, žiaľ, nemáme osobitý súbor opatrení. Opatrenia k mládeži tvoria organickú súčasť viacerých programových dokumentov vlády. Mali sme také materiály, kde jednotlivé ministerstvá zodpovedajú za problematiku mládeže. Tu máme ešte rezervy a domnievam sa, že ich budeme môcť doplniť.

Moje posledné stanovisko je k otázkam, prečo vláda nemá ucelené predstavy boja s kriminalitou, že správa neobsahuje súbor. Myslím si, že k takto postaveným otázkam v súvislosti so správou o bezpečnostnej situácii za jeden rok by bolo možné uviesť viaceré argumenty. Vláda založila v prijatých materiáloch konkrétne systémové kroky boja so zločinnosťou a nebolo by treba ich stále donekonečna opakovať. Je to program Čisté ruky, je to Národný program boja proti drogám. Nielen ministerstvo vnútra plní úlohy v boji s kriminalitou, je to problém viacerých rezortov a inštitúcií, je to celospoločenský problém a do jeho riešenia sú zapojené aj ďalšie rezorty.

Vôbec nemôžem súhlasiť s tým, že by sme nerobili a nepracovali na boji s organizovaným zločinom. Práve naopak. Vytvárame úrad kriminálnej polície, ktorý je veľmi dobre napojený najmä na orgány Interpolu. Musím tu uviesť i skutočnosť, že máme policajta, ktorý reprezentuje Slovenskú republiku v centrále Interpolu v Lyone. Prvé konkrétne skúsenosti ukazujú, že Slovenská republika asi bude môcť dostať prvý európsky systém, kde by sme mohli veľmi výrazne zabodovať v pátraní po ukradnutých motorových vozidlách. Myslím si, že prvé výsledky sa už ukazujú, že máme oveľa viac poznatkov o tých páchateľoch, ktorých hľadá Interpol, ktorí prechádzajú s ukradnutými motorovými vozidlami práve cez územie Slovenskej republiky a smerujú zrejme na Ukrajinu, resp. do iných štátov bývalého Sovietskeho zväzu.

Vážený pán predseda,
vážení páni poslanci a pani poslankyne,

domnievam sa, že táto správa nemohla byť vyčerpávajúca, je to štandardná správa. Dostali sme množstvo námetov na to ako veci zlepšiť, ale záver je iba ten, že definitívny spôsob ako by mali takéto správy vyzerať by mal vzísť zo záverov, ktoré boli navrhnuté, resp. budú prijaté k tejto správe. Mal som možnosť ich vidieť v priebehu obedňajšej prestávky, prekonzultovať ich a súhlasím s nimi.

Ďakujem za pozornosť.
(Potlesk.)

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem aj ja, pán minister. Pýtam sa pána spoločného spravodajcu výborov, či sa chce vyjadriť k rozprave.

Poslanec J. Danko:

Nie.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Faktická poznámka nemôže byť. Pán poslanec Cingel chce povedať, že hlasuje náhradnou kartou číslo 5.

Páni poslanci opticky zisťujem, že nás bude asi tak-tak. Skúsme sa prezentovať. Len sa prezentujme, prosím.

Ďakujem, je nás 86. Budeme hlasovať o návrhu uznesenia Národnej rady, tak ako ho majú poslanci pred sebou v spoločnej správe výborov a v znení schválených pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov. Nech sa páči, pán spravodajca.

Poslanec J. Danko:

Vážený pán predseda,
vážené dámy a páni,

najprv odporúčam, aby sme hlasovali o pripomienkach a požiadavkách výborov, ktoré sú obsiahnuté v spoločnej správe, tlač 389b. Hlasovanie o bodoch číslo 1 a 5 je bezpredmetné, pretože návrh opatrení na skvalitnenie boja proti tomu sme v podstate dostali a máme ich každý v lavici. Takisto bod 4 je totožný s bodom 3. Preto odporúčam, aby sme o bodoch číslo 1, 4 a 5 nehlasovali. Odporúčam, aby sme hlasovali o bodoch číslo 2 a 3 en bloc a odporúčam ich prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Počuli sme spoločného spravodajcu. Prosím, prezentujme sa a hlasujme o bodoch 2 a 3 spoločnej správy s odporúčaním prijať ich.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 113 poslancov.
Za návrh hlasovalo 100 poslancov.
Proti návrhu nehlasoval nikto.
Hlasovania sa zdržalo 9 poslancov.
Nehlasovali 4 poslanci.

Takže body 2 a 3 spoločnej správy sme schválili.

Nech sa páči, pán poslanec.

Poslanec J. Danko:

V rozprave vystúpilo dvanásť poslancov, z ktorých ôsmi predložili pozmeňovacie návrhy. Odporúčam, aby sme o týchto

pozmeňovacích návrhoch hlasovali v poradí, v akom boli prednesené.

Prvý vystúpil pán poslanec Fico a odporúča Národnej rade v časti A uznesenia vypustiť znenie, že v roku 1995 došlo k zníženiu evidovanej trestnej činnosti. Podľa môjho názoru táto skutočnosť sa konštatuje v správe, je to realita a osobne nevidím dôvod, prečo by sme to vypúšťali z tohto konštatovania. Preto odporúčam tento pozmeňovací návrh pána poslanca Fica neprijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, prezentujme sa a hlasujme o pozmeňovacom návrhu pána poslanca Fica s odporúčaním spravodajcu neprijať ho.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 117 poslancov.
Za návrh hlasovalo 34 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 58 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 24 poslancov.
Nehlasoval 1 poslanec.

Neprijali sme tento návrh na doplnenie uznesenia, resp. zmenu.

Nech sa páči, pán poslanec.

Poslanec J. Danko:

Ďalej v rozprave vystúpil pán poslanec Pittner, ktorý predniesol 5 pozmeňovacích návrhov. Dovoľte mi, pán predseda, jednu otázku. Trvá pán poslanec Pittner na tom, aby sme hlasovali o každom osobitne, alebo mohli by sme o tom hlasovať v dvoch blokoch?

(Odpoveď z pléna: osobitne.)

Predseda NR SR I. Gašparovič:

O každom osobitne.

Poslanec J. Danko:

Prvý návrh pána poslanca Pittnera: Národná rada Slovenskej republiky žiada vládu Slovenskej republiky, aby jej predložila plán úloh Ministerstva vnútra Národnej rady Slovenskej republiky, Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky na pokračovanie rekodifikácie Trestného zákona a Trestného poriadku a súčasne predložila termíny spracovania ich vykonávacích predpisov, a to vrátane prijatej prvej etapy rekodifikácie. Odporúčam tento pozmeňovací návrh prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, prezentujme sa a hlasujme. Spoločný spravodajca odporúča prvý návrh pána poslanca Pittnera prijať.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 123 poslancov.
Za návrh hlasovalo 102 poslancov.
Proti návrhu hlasovali 2 poslanci.
Hlasovania sa zdržalo 19 poslancov.

Prijali sme tento návrh poslanca Pittnera.

Nech sa páči, pán poslanec.

Poslanec J. Danko:

Druhý pozmeňovací návrh pána poslanca Pittnera znie, samozrejme, stále platí, nebudem to tu opakovať, že Národná rada Slovenskej republiky žiada vládu Slovenskej republiky, aby jej predložila..., v tomto kontexte to ide ďalej. Po druhé: plán organizácie útvarov polície na boj s organizovaným zločinom a medzinárodnej spolupráce ich činnosti. Podľa môjho najhlbšieho presvedčenia tieto údaje sú skutočne predmetom zákona 100/1996, sú tam veci, ktoré majú byť a sú obyčajne utajované, ku ktorým pán poslanec Pittner môže mať prístup iným spôsobom, ale osobne odporúčam, aby sme tento pozmeňovací návrh neprijali.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Prosím, prezentujme sa a hlasujme. Návrh je neprijať tento pozmeňujúci návrh.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 122 poslancov.
Za návrh hlasovalo 36 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 63 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 23 poslancov.

Takže druhý pozmeňujúci návrh pána poslanca Pittnera neprešiel.

Nech sa páči, pán spoločný spravodajca.

Poslanec J. Danko:

Tretí pozmeňovací návrh pána poslanca Pittnera znie: plán personálneho a materiálneho zabezpečenia polície na boj s organizovaným zločinom. Presne tie isté výhrady z mojej

strany ako spoločného spravodajcu, ako som predniesol pri pozmeňovacom návrhu pána poslanca Pittnera číslo 2, považujem za dôvod aj v tomto prípade, aby sme za tento pozmeňovací návrh nehlasovali. Teda odporúčam tento pozmeňovací návrh neprijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prezentujme sa a hlasujme. Pán spoločný spravodajca neodporúča prijať tento návrh.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 123 poslancov.
Za návrh hlasovalo 41 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 68 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 14 poslancov.

Neprijali sme tento návrh.

Môžeme pokračovať ďalej v hlasovaní.

Poslanec J. Danko:

Štvrtý pozmeňovací návrh pána poslanca Pittnera znie: plán školení a stáží špecialistov polície pre boj s organizovaným zločinom doma i v zahraničí. Odporúčam tento pozmeňovací návrh prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, prezentujme sa a hlasujme o štvrtom doplňujúcom návrhu pána poslanca Pittnera. Pán spoločný spravodajca odporúča prijať tento návrh.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 122 poslancov.
Za návrh hlasovalo 96 poslancov.
Proti návrhu hlasovali 3 poslanci.
Hlasovania sa zdržalo 23 poslancov.

Tento pozmeňovací návrh sme prijali.

Pán poslanec, môžeme pokračovať ďalšími návrhmi. Myslím si, že to bol pán poslanec Langoš.

Poslanec J. Danko:

Ešte je piaty návrh pána poslanca Pittnera.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pardon. Nech sa páči.

Poslanec J. Danko:

Piaty pozmeňovací návrh pána poslanca Pittnera znie: opatrenia na zabezpečenie apolitickosti polície na všetkých stupňoch riadenia a ich kontrolu parlamentom. Tento pozmeňujúci návrh pána poslanca Pittnera odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, prezentujme sa a hneď hlasujme o tomto návrhu. Len som zvedavý, ako sa bude realizovať.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 123 poslancov.
Za návrh hlasovalo 91 poslancov.

Proti návrhu hlasovali 2 poslanci.
Hlasovania sa zdržalo 27 poslancov.
Nehlasovali 3 poslanci.

Takže prešiel tento návrh.

Nech sa páči, pán poslanec, môžeme pokračovať návrhmi pána poslanca Bugára.

Poslanec J. Danko:

V rozprave ďalej vystúpil pán poslanec Bugár a predniesol pozmeňovací návrh tohto znenia: "Do bodu C zaradiť bod 3 - vyhodnotiť plnenie uznesení Národnej rady Slovenskej republiky číslo 69/1995 a 123/1995 - termín júl 1996." Po vzájomnej konzultácii s pánom poslancom Bugárom sme dospeli k tomuto názoru a budem dávať návrh pre Národnú radu tohto znenia... *(hlasy z pléna)*.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Páni poslanci, tam ide o dohodu. Pán poslanec Bugár dal dva návrhy a jeden sťahuje. Pán spravodajca to vysvetlí.

Poslanec J. Danko:

V podstate nedochádza k zmene, lebo rozprava je ukončená. Nejde o zmenu pozmeňovacieho návrhu, ale ide o to, že stačí, aby bola uvedená len časť toho, dohodli sme sa, ktorá časť, pretože výbor pre obranu a bezpečnosť dňa 26. 4. 1996 tieto uznesenia prerokoval z poverenia predsedu Národnej rady Slovenskej republiky a vyhodnotil plnenie príslušných úloh, ktoré ministerstvo malo, až na jeden bod, a to bod číslo 4, ktorý sa týka organizovaného zločinu v uznesení číslo 123/1995. Ak súhlasíte, hlasovali by sme o tom, aby to znelo takto: "Do bodu C zaradiť bod 3 - vyhodnotiť plnenie

bodu 4 uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky číslo 123/1995 - termín júl 1996." Pán poslanec Bugár s tým súhlasí. Odporúčam návrh prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať a hlasovať o návrhu v takom znení, ako predniesol pán spoločný spravodajca. Tam ide o dva návrhy pána poslanca Bugára. Jeden návrh stiahol.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 119 poslancov.
Za návrh hlasovalo 99 poslancov.
Proti návrhu hlasovali 2 poslanci.
Hlasovania sa zdržalo 18 poslancov.

Prijali sme tento pozmeňujúci návrh.

Nech sa páči, pán spoločný spravodajca.

Poslanec J. Danko:

Ďalej v rozprave vystúpil pán poslanec Langoš a predniesol pozmeňujúci návrh nasledujúceho znenia: "Národná rada Slovenskej republiky vyslovuje dôveru a podporu policajtom Policajného zboru Slovenskej republiky." Keďže podobný návrh podal pán poslanec Brňák, odporúčam potom prijať pri hlasovaní návrh pána Brňáka a návrh pána poslanca Langoša odporúčam neprijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, prezentujme sa a hneď hlasujme s odporúčaním pána spoločného spravodajcu neprijať tento návrh.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 122 poslancov.
Za návrh hlasovalo 46 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 59 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 16 poslancov.
Nehlasoval 1 poslanec.

Takže sme neprijali tento návrh.

Pán poslanec Filkus, v rámci rozpravy sa mohli páni poslanci dohodnúť a dať to spolu, máte pravdu. Teraz už nie.

Nech sa páči, pokračujte, pán poslanec.

Poslanec J. Danko:

Ďalej vystúpil v rozprave pán poslanec Černák a predniesol dva pozmeňovacie návrhy. Prvý z nich znie: predložiť Národnej rade Slovenskej republiky vyhodnotenie plnenia programu Čisté ruky za rok 1995 - termín do 30. 6. 1996. Niet sporu o tom, že Národná rada má mať právo na vyhodnocovanie tohto programu, ale z hľadiska termínu nechápem, prečo pán poslanec dal takýto termín. Z hľadiska tohto termínu podľa môjho názoru je to nerealizovateľné. Preto odporúčam návrh neprijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, prezentujme sa a hlasujme. Odporúčanie je neprijať tento návrh.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 123 poslancov.
Za návrh hlasovalo 46 poslancov.

Proti návrhu hlasovalo 60 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 17 poslancov.

Takže sme neprijali tento návrh.

Mech sa páči, pán poslanec.

Poslanec J. Danko:

Druhý pozmeňovací návrh pána poslanca Černáka znie: predložiť Národnej rade Slovenskej republiky harmonogram na realizáciu úloh programu Čisté ruky na rok 1996 - termín do 30. 6. 1996. V podstate tá istá výhrada platí aj tu, ale poukazujem aj na to, že v dodatku, ktorý sme dostali, je v prvej časti jasne rozvedené, o ktoré dokumenty sa ministerstvo opiera, tam sú tieto materiály rozpracované. Odporúčam návrh neprijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať a hlasovať s odporúčaním návrh neprijať.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 124 poslancov.
Za návrh hlasovalo 48 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 55 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 21 poslancov.

Neprijali sme tento návrh.

Budeme pokračovať, pán poslanec.

Poslanec J. Danko:

V rozprave ďalej vystúpil pán poslanec Roman Kováč a predniesol pozmeňovací návrh nasledovného znenia: Národná rada Slovenskej republiky berie správu o bezpečnostnej situácii v Slovenskej republike za rok 1995 na vedomie. Žiada vládu Slovenskej republiky o predloženie konkrétnych krokov v návrhu opatrení na zlepšenie bezpečnostnej situácie v roku 1996 na júnovej schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky. V dodatku v prvej časti sú jasne uvedené konkrétne kroky, ktoré sa na to podniknú. Preto podľa môjho názoru je to návrh v podstate nadbytočný a odporúčam ho neprijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, prezentujme sa a hlasujme. Je to návrh pána poslanca Kováča. Pán spoločný spravodajca ho odporúča neprijať.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 127 poslancov.
Za návrh hlasovalo 50 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 58 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 18 poslancov.
Nehlasoval 1 poslanec.

Tento návrh sme neprijali.

Môžete pokračovať, pán poslanec.

Poslanec J. Danko:

V rozprave ďalej vystúpil pán poslanec Brňák, ktorý predniesol pozmeňovací návrh nasledujúceho znenia: Národná rada Slovenskej republiky vyslovuje dôveru a podporu poli-

cajtom Policajného zboru Slovenskej republiky, ktorí dôsledne dodržiavajú právny poriadok Slovenskej republiky. Je to vlastne v súlade s tým, čo konštatoval výbor pre obranu a bezpečnosť na svojom zasadnutí dňa 25. apríla 1996. Podobné uznesenie už prijal. Odporúčam, aby bolo prijaté.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, prezentujme sa a hlasujme. *(Hlasy v sále.)*

Poslanec J. Danko:

Vysvetlenie k tomu. Dikciu, ktorá bola navrhnutá, sme neprijali, toto je iná dikcia. Odporúčam prijať. *(Šum v sále.)*

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím pokoj, páni poslanci. Hlasujeme.

Prezentovalo sa 116 poslancov.
Za návrh hlasovalo 109 poslancov.
Proti návrhu nehlasoval nikto.
Hlasovania sa zdržali 4 poslanci.
Nehlasovali 3 poslanci.

Tento návrh sme prijali.

Pán poslanec, môžete pokračovať ďalej.

Poslanec J. Danko:

Ďalej v rozprave vystúpil pán poslanec Kunc a predniesol pozmeňovací návrh nasledujúceho znenia: Národná rada Slovenskej republiky žiada vládu Slovenskej republiky, aby predložila Národnej rade Slovenskej republiky na prvej ple-

nárnej schôdzi po letnom prerušení jej zasadania komplexnú spoločnú správu orgánov činných v trestnom konaní o bezpečnostnej situácii v Slovenskej republike a program jej zlepšenia v najbližších dvoch rokoch.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pán poslanec, len ak to chcete stiahnuť, žiadnu úpravu. Už ste to odôvodňovali. Už ste to zdôvodňovali, pán poslanec, keď ste vystúpili. Chcete to stiahnuť? Nech sa páči.

Poslanec B. Kunc:

Prijatím bodov 2 a 3 pripomienok a požiadaviek výborov, dá sa povedať, v úplnom vypracovaní je zahrnutá moja požiadavka, resp. návrh, z toho dôvodu sťahujem svoj návrh.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Skončili sme hlasovanie o pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhoch. Budeme hlasovať o návrhu uznesenia Národnej rady tak, ako ho máte predložené v spoločnej správe výborov v znení schválených doplňujúcich návrhov.

Prosím, aby sme sa prezentovali a hlasovali. Pán spoločný spravodajca navrhuje...

Poslanec J. Danko:

Odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Odporúča prijať toto uznesenie.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 122 poslancov.
Za návrh hlasovalo 86 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 13 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 22 poslancov.
Nehlasoval 1 poslanec.

Konštatujem, že sme schválili uznesenie Národnej rady Slovenskej republiky k správe o bezpečnostnej situácii v Slovenskej republike za rok 1995.

Ďakujem, pán spoločný spravodajca, aj vám, páni poslanci, panie poslankyne. *(Potlesk.)*

Poslanec J. Danko:

Ďakujem aj ja.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme pokračovať p i a t y m bodom programu, ktorým je

návrh na vyslovenie súhlasu Národnej rady Slovenskej republiky s ukončením platnosti medzinárodných zmlúv.

Návrh vlády ste dostali ako tlač 347, v ktorej je aj návrh na uznesenie Národnej rady. Spoločnú správu výborov máte ako tlač 347a.

Z poverenia vlády Slovenskej republiky návrh uvedie minister zahraničných vecí Slovenskej republiky pán Juraj Schenk. Prosím, pán minister, aby ste sa ujali slova.

Minister zahraničných vecí SR J. Schenk:

Ďakujem pekne.

Vážený pán predseda,
vážené panie poslankyne,
vážení páni poslanci,

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, páni poslanci, pokoj.

Minister zahraničných vecí SR J. Schenk:

vláda Slovenskej republiky predkladá na rokovanie Národnej rady návrh na vyslovenie súhlasu Národnej rady Slovenskej republiky s ukončením platnosti medzinárodných zmlúv, a to: Dohody medzi Republikou československou a Zväzom sovietskych socialistických republík o vzájomnej ochrane práv zo živnostenského vlastníctva podpísanej v Prahe 25. marca 1935 a Programu dlhodobej hospodárskej a vedecko-technickej spolupráce medzi Československou socialistickou republikou a Zväzom sovietskych socialistických republík na obdobie do roku 2000 podpísanej v Moskve 31. mája 1985.

Tento návrh sa predkladá v súvislosti s ukončením procesu revízie zmluvnej základne medzi Slovenskou republikou a Ruskou federáciou, v rámci ktorého bola posudzovaná aktuálnosť a efektívnosť dvojstranných zmlúv uzavretých medzi bývalým ZSSR a ČSR, ČSSR, ČSFR, do ktorých Slovenská republika a Ruská federácia sukcedovali.

Experti Slovenskej republiky a Ruskej federácie na troch rokovaniach posúdili jednotlivé zmluvné dokumenty a vypracovali zoznam zmlúv, ktoré obidve strany považujú za

platné, a zoznam zmlúv, ktorých platnosť zanikla podľa príslušných ustanovení medzinárodného práva. Mám na mysli Viedenský dohovor o zmluvnom práve z roku 1969. Navyše experti analyzovali platné zmluvy, či zodpovedajú súčasným podmienkam vzájomných vzťahov, alebo sú už prekonané a medzi Slovenskou republikou a Ruskou federáciou sa už fakticky nevykonávajú. Následne navrhli, aby platnosť prekonaných a nevykonávaných zmlúv bola ukončená.

Na týchto rokovaniach sa posúdilo celkove 198 zmluvných dokumentov. Experti oboch strán na základe vyjadrenia príslušných gestorov medzinárodných zmlúv dospeli k záveru, že platnosť 108 zmlúv už zanikla.

Pri analýze ostatných 90 zmlúv sa zhodli v tom, že 44 sa naďalej vykonáva, a teda sú aktuálne, kým 46 je už prekonaných, čiže nezodpovedajú súčasným podmienkam vzájomných vzťahov a medzi Slovenskou republikou a Ruskou federáciou sa nevykonávajú.

Vláda Slovenskej republiky vyslovila súhlas s formálnym ukončením platnosti týchto 46 medzinárodných zmlúv, pričom v dvoch prípadoch je na ukončenie platnosti potrebný súhlas Národnej rady Slovenskej republiky. Vláda vo svojom uznesení číslo 802 zo dňa 24. októbra 1995 odporučila Národnej rade, aby s týmto návrhom vyslovila súhlas.

Ako som už v úvode povedal, ide o Dohodu medzi Republikou československou a Zväzom sovietskych socialistických republík o vzájomnej ochrane práv zo živnostenského vlastníctva a o Program dlhodobej hospodárskej a vedecko-technickej spolupráce medzi ČSSR a ZSSR na obdobie do roku 2000.

V prvom prípade bola dohoda uzavretá ešte v roku 1935 a už vôbec nezodpovedá súčasným podmienkam vzájomných vzťahov medzi oboma krajinami. Formálno-právne však jej platnosť ešte nebola ukončená.

V druhom prípade ide o analogickú situáciu vzhľadom na zmenené spoločensko-ekonomické podmienky v oboch štátoch, a je teda tiež nevyhnutné formálno-právne ukončiť platnosť tohto programu.

Na základe uvedeného navrhujem, aby Národná rada Slovenskej republiky vyslovila súhlas s ukončením platnosti oboch uvedených medzinárodných zmlúv.

Chcem ešte záverom pripomenúť, že revízia zmluvnej základne medzi Slovenskou republikou a Ruskou federáciou a ukončenie platnosti väčšieho počtu medzinárodných zmlúv, pochopiteľne, nebudú znamenať stratu kvality našich zmluvných vzťahov s týmto partnerom. Revízia sa týkala len zmlúv, ktoré boli uzavreté pred 1. januárom 1993, a od tohto obdobia na novej báze táto dôležitá medzinárodnopolitická a medzinárodnoprávna aktivita pokračuje naďalej, samozrejme, v súlade s našimi zahraničnopolitickými prioritami a so zreteľom na súčasné podmienky a potreby Slovenskej republiky.

Ďakujem.
(Potlesk.)

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu ministrovi.

Ako spoločný spravodajca výborov bol určený pán poslanec Tarnóczy. Prosím ho, aby nás informoval o výsledku prerokovania vo výboroch.

Poslanec A. Tarnóczy:

Vážený pán predseda,
vážení páni ministri,
vážené kolegyne a kolegovia,

dovoľte mi, aby som vás oboznámil so spoločnou správou Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre hospodárstvo, privatizáciu a podnikanie, Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre pôdohospodárstvo a Zahraničného výboru Národnej rady Slovenskej republiky o výsledku prerokovania návrhu na vyslovenie súhlasu Národnej rady Slovenskej republiky s ukončením platnosti medzinárodných zmlúv, tlač 347.

Návrh na vyslovenie súhlasu Národnej rady Slovenskej republiky s ukončením platnosti medzinárodných zmlúv pridelil predseda Národnej rady Slovenskej republiky svojím rozhodnutím číslo 843 zo dňa 11. marca 1996 na prerokovanie do 9. mája 1996 Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre hospodárstvo, privatizáciu a podnikanie, Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre pôdohospodárstvo a Zahraničnému výboru Národnej rady Slovenskej republiky a zároveň určil Zahraničný výbor Národnej rady Slovenskej republiky ako príslušný podať Národnej rade Slovenskej republiky správu o výsledku prerokovania návrhu v príslušných výboroch.

Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre pôdohospodárstvo a Zahraničný výbor Národnej rady Slovenskej republiky prerokovali návrh v lehote, vyslovili s ním súhlas a odporúčajú Národnej rade Slovenskej republiky vysloviť súhlas s ukončením platnosti Dohody medzi Republikou Československou a Zväzom sovietskych socialistických republík o vzájomnej ochrane práv zo živnostenského vlastníctva podpísaného v Prahe 25. marca 1935 a Programu dlhodobej hospodárskej a vedecko-technickej spolupráce medzi ČSSR a Zväzom soviet-

skych socialistických republík na obdobie do roku 2000 podpísaného v Moskve 31. mája 1985.

Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre hospodárstvo, privatizáciu a podnikanie prerokoval návrh v lehote, vyslovil s ním taktiež súhlas a odporúča Národnej rade Slovenskej republiky vysloviť súhlas s návrhom na vyslovenie súhlasu s ukončením platnosti medzinárodných zmlúv.

Vážený pán predseda, žiadam, aby ste otvorili k uvedenému rozpravu.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pekne pánu spoločnému spravodajcovi. Prosím, aby zaujal miesto pre spravodajcov.

Otváram rozpravu k tomuto bodu programu s konštatovaním, že som nedostal do rozpravy žiadnu prihlášku.

Pýtam sa preto, páni poslanci, panie poslankyne, či sa chce niekto prihlásiť do rozpravy.

(Nikto.)

Ak nie, vyhlasujem rozpravu za skončenú.

Pán minister sa zrejme nemá k čomu vyjadrovať, takže prosím pána spoločného spravodajcu, ktorý sa tiež nebude vyjadrovať, aby predniesol uznesenie.

Poslanec A. Tarnóczy:

Dovoľte mi, aby som predniesol návrh uznesenia: "Národná rada Slovenskej republiky vyslovuje súhlas s ukončením platnosti Dohody medzi Republikou Československou a Zväzom

sovietskych socialistických republík o vzájomnej ochrane práv zo živnostenského vlastníctva podpísanej v Prahe 25. marca 1935 a Programu dlhodobej hospodárskej a vedecko-technickej spolupráce medzi Československou socialistickou republikou a Zväzom sovietskych socialistických republík na obdobie do roku 2000 podpísaného v Moskve 31. mája 1985." Odporúčam návrh uznesenia prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Vážení páni poslanci, pani poslankyne, budeme hlasovať o návrhu uznesenia, ktorým Národná rada Slovenskej republiky vyslovuje súhlas s ukončením platnosti dohody tak, ako ho prečítal pán spoločný spravodajca.

Prosím, prezentujme sa a hneď hlasujme. Pán spoločný spravodajca navrhuje prijať toto uznesenie.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 92 poslancov.
Za návrh hlasovalo 90 poslancov.
Proti návrhu nehlasoval nikto.
Hlasovania sa zdržal 1 poslanec.
Nehlasoval 1 poslanec.

Konštatujem, že sme navrhnuté uznesenie schválili.

Ďakujem pekne, pán poslanec.

Poslanec A. Tarnóczy:

Ďakujem za spoluprácu.
(Potlesk.)

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Š i e s t y m bodom programu je

návrh na vyslovenie súhlasu Národnej rady Slovenskej republiky s Dohovorom o bezpečnosti personálu Spojených národov a sprievodného personálu.

Návrh vlády ste dostali ako tlač 379 vrátane návrhu uznesenia Národnej rady a spoločnú správu výborov ako tlač 379a.

Takisto z poverenia vlády Slovenskej republiky návrh uvedie minister zahraničných vecí pán Juraj Schenk.

Minister zahraničných vecí SR J. Schenk:

Vážený pán predseda Národnej rady,
pani poslankyne, páni poslanci,

mierové operácie Organizácie Spojených národov predstavujú významný nástroj medzinárodného spoločenstva na udržanie mieru a bezpečnosti vo svete. Dôkazom toho je i zvýšenie počtu mierových operácií Organizácie Spojených národov po ukončení studenej vojny. V období od roku 1988 do roku 1994 sa uskutočnilo 21 nových mierových operácií, čo v porovnaní s 13 podobnými operáciami uskutočnenými v rokoch 1945 až 1988 predstavuje značný nárast.

V súvislosti s rapídnym nárastom počtu mierových operácií rastie i počet útokov príslušníkov armád alebo ozbrojených skupín patriacich k niektorej z bojujúcich strán na príslušníkov mierových misií alebo na ich sprievodný personál. Valné zhromaždenie OSN reagovalo na zvyšujúci sa počet útokov na personál OSN prijatím rezolúcie číslo 48/37

z 9. septembra 1993, podľa ktorej majú byť postavení pred súd tí, ktorí sú zodpovední za útoky na personál OSN a sprievodný personál realizujúci mierové operácie OSN.

Na základe rezolúcie číslo 48/37 bola vypracovaná rezolúcia pod názvom "Dohovor o bezpečnosti personálu OSN a ďalšieho personálu". Valné zhromaždenie OSN dňa 9. decembra 1994 rezolúciu bez hlasovania prijalo ako rezolúciu číslo 49/59. Rezolúcia "Dohovor o bezpečnosti personálu OSN a ďalšieho personálu" v záujme posilnenia opatrení potrebných na ochranu personálu OSN prijala a otvorila na podpis a ratifikáciu prijatie alebo schválenie "Dohovoru o bezpečnosti personálu OSN a sprievodného personálu", ktorého text tvorí prílohu tejto rezolúcie.

Ťažiskom Dohovoru je článok 7, v súlade s ktorým sa štáty zaväzujú prijať všetky potrebné opatrenia na ochranu personálu OSN pred útokom alebo akoukoľvek akciou, ktorá by bránila tomuto personálu pri vykonávaní svojho poslania. Článok 9 Dohovoru určuje, ktoré činy proti personálu OSN bude každý štát považovať za trestný čin podľa vlastného vnútroštátneho právneho poriadku a článok 10 upravuje právomoc súdov na stíhanie týchto trestných činov.

V tejto súvislosti treba uviesť, že trestné činy uvedené v článku 9 Dohovoru sú trestnými činmi v zmysle Trestného zákona Slovenskej republiky a právomoc slovenských súdov je v súlade s článkom 10 Dohovoru upravená v platnom znení Trestného poriadku, ktorý v prípade cudzieho prvku upravuje styk s cudzími orgánmi činnými v trestnom konaní.

Možno konštatovať, že ak sa Slovenská republika stane zmluvnou stranou Dohovoru, nebude v tejto oblasti potrebné prijímať osobitné legislatívne opatrenia. Slovenská republika hlasovala za prijatie rezolúcie Valného zhromaždenia OSN "Dohovor o bezpečnosti personálu OSN a ďalšieho personálu"

a vláda Slovenskej republiky uznesením číslo 943 z 12. decembra 1995 vyslovila súhlas s uzavretím Dohovoru o bezpečnosti personálu OSN a sprievodného personálu s tým, že pri podpise Slovenská republika vyhlási, citujem: "Ak spor o výklad alebo o uplatňovanie Dohovoru nebude urovnaný rokovaniami, Slovenská republika uprednostňuje jeho predloženie Medzinárodnému súdnemu dvoru podľa článku 22 ods. 1 Dohovoru. Preto spor, ktorého stranou by bola Slovenská republika, môže byť predložený arbitráži len s výslovným súhlasom Slovenskej republiky."

Dohovor bol podpísaný zástupcom úradujúceho vedúceho Stálej misie Slovenskej republiky pri OSN v New Yorku dňa 28. decembra 1995 s výhradou ratifikácie a s uplatnením uvedeného vyhlásenia. V tejto súvislosti navrhujem, aby Národná rada Slovenskej republiky vyslovila súhlas aj s týmto vyhlásením.

Možno konštatovať, že ratifikáciou tohto Dohovoru Slovenská republika potvrdí, že uznáva a rešpektuje autoritu OSN v oblasti preventívnej diplomacie, nastoľovania, upevňovania a udržiavania mieru, ako aj v oblasti humanitných a iných operácií a svoju pripravenosť aktívne sa podieľať na ochrane personálu OSN, ktorý sa zúčastňuje na týchto operáciách.

V neposlednej miere uzavretie tohto Dohovoru prispeje i k ochrane slovenských občanov, ktorí sa zúčastňujú na mierových operáciách OSN a ktorých prínos v týchto operáciách medzinárodné spoločenstvo vysoko hodnotí, tak ako to bolo napríklad pri účasti príslušníkov Armády Slovenskej republiky v mierovej misii UNPROFOR v bývalej Juhoslávii alebo v misii UNAVEN v Angole.

Vážený pán predseda Národnej rady,
vážené panie poslankyne,
vážení páni poslanci,

na základe uvedených skutočností odporúčam predkladaný materiál schváliť.

Ďakujem pekne.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem aj ja, pán minister. Ako spoločná spravodajkyňa výborov bola určená pani poslankyňa Bieliková. Prosím, aby predniesla správu o prerokovaní tohto návrhu vo výboroch.

Poslankyňa A. Bieliková:

Vážený pán predseda,
vážené dámy a páni,
vážení hostia,

dovoľte, aby som vás oboznámila s výsledkom prerokovania návrhu na vyslovenie súhlasu Národnej rady Slovenskej republiky s Dohovorom o bezpečnosti personálu Spojených národov a sprievodného personálu v dvoch výboroch Národnej rady.

Návrh na vyslovenie súhlasu Národnej rady Slovenskej republiky s Dohovorom o bezpečnosti personálu Spojených národov a sprievodného personálu pridelil predseda Národnej rady svojím rozhodnutím číslo 855 zo dňa 18. marca 1996 na prerokovanie Zahraničnému výboru Národnej rady Slovenskej republiky a Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre obranu a bezpečnosť do 9. mája 1996. Zároveň určil Zahraničný výbor Národnej rady Slovenskej republiky ako príslušný

podať Národnej rade správu o výsledku prerokovania návrhu v príslušných výboroch.

Zahraničný výbor Národnej rady prerokoval návrh 17. apríla 1996, vyslovil s ním súhlas a rovnako odporučil Národnej rade Slovenskej republiky s Dohovorom o bezpečnosti personálu Spojených národov a sprievodného personálu, ako aj s vyhlásením Slovenskej republiky podľa článku 22 ods. 2 Dohovoru vysloviť súhlas s doplnkom - v celom texte slovo "humanitárny" vymeniť za slovo "humanitný".

Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre obranu a bezpečnosť prerokoval návrh 25. apríla 1996, vyslovil s ním súhlas a odporučil Národnej rade Slovenskej republiky vysloviť s Dohovorom súhlas bez pripomienok.

Dovoľujem si požiadať vás, vážené dámy a páni, aby ste vyslovili s Dohovorom súhlas.

Prosím, pán predseda, aby ste otvorili rozpravu.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pekne, pani spoločná spravodajkyňa.

Otváram k tomuto bodu rokovania rozpravu s tým, že som nedostal žiadnu písomnú prihlášku do rozpravy. Pýtam sa, či sa niekto hlási.

(Nikto.)

Ak nie, končím rozpravu. Pán minister sa zrejme nechce vyjadriť, pani spoločná spravodajkyňa tiež nie, takže môžeme pristúpiť k hlasovaniu.

Poslankyňa A. Bieliková:

Dovoľte, aby som vám prečítala návrh na uznesenie, a prosím, aby ste toto uznesenie podporili.

"Národná rada Slovenskej republiky vyslovuje súhlas s Dohovorom o bezpečnosti personálu Spojených národov a sprievodného personálu a s vyhlásením Slovenskej republiky podľa článku 22 ods. 2 Dohovoru."

Odporúčam prijať, čiže vysloviť súhlas.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Budeme hlasovať o návrhu uznesenia, ktorým Národná rada Slovenskej republiky podľa článku 86 písm. e) Ústavy Slovenskej republiky vyslovuje súhlas s Dohovorom o bezpečnosti personálu Spojených národov a sprievodného personálu a s vyhlásením Slovenskej republiky podľa článku 22 ods. 2 Dohovoru.

Prosím, aby sme sa prezentovali a hneď hlasovali. Pani spoločná spravodajkyňa odporúča prijať návrh uznesenia.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 92 poslancov.
Za návrh hlasovalo 92 poslancov.
Proti návrhu nehlasoval nikto.
Hlasovania sa nezdržal nikto.

Môžem konštatovať, že sme navrhované uznesenie schválili. *(Potlesk.)*

Ďakujem pekne, pani spoločná spravodajkyňa, aj vám, pani poslankyne, páni poslanci.

Vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

v rokovaní budeme pokračovať štyrmi návrhmi na vyslovenie súhlasu Národnej rady s dohodami týkajúcimi sa Stredoeurópskej dohody o voľnom obchode CEFTA. Ide o tieto návrhy:

1. návrh na vyslovenie súhlasu Národnej rady Slovenskej republiky s Dohodou doplňujúcou Stredoeurópsku dohodu o voľnom obchode - tlač 340,

2. návrh na vyslovenie súhlasu Národnej rady Slovenskej republiky s Dohodou o prístupe Slovinskej republiky k Stredoeurópskej dohode o voľnom obchode - tlač 341,

3. návrh na vyslovenie súhlasu Národnej rady Slovenskej republiky s Doplnkovým protokolom číslo 2 k Stredoeurópskej dohode o voľnom obchode - tlač 342,

4. návrh na vyslovenie súhlasu Národnej rady Slovenskej republiky s Doplnkovým protokolom číslo 3 k Stredoeurópskej dohode o voľnom obchode - tlač 343.

Pani poslankyne, páni poslanci, vzhľadom na úzku nadväznosť uvedených návrhov podľa § 13 ods. 4 zákona o rokovacom poriadku odporúčam zlúčiť rozpravu k týmto štyrom bodom programu s tým, že o návrhu uznesenia ku každému z nich by sme potom hlasovali osobitne. O tomto svojom návrhu, samozrejme, musím dať hlasovať.

Prosím, aby sme sa prezentovali a hlasovali. Navrhujem, aby ste ma podporili.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 87 poslancov.
Za návrh hlasovalo 86 poslancov.
Proti návrhu nehlasoval nikto.
Nehlasoval 1 poslanec.

Budeme teda pokračovať týmto spôsobom.

Návrhy, tak ako som ich uviedol, máte rozdané ako tlače 340, 341, 342, 343. Rozdané máte aj spoločné správy ku všetkým štyrom návrhom ako tlače 340a, 341a, 342a, 343a.

Prosím ministra hospodárstva Slovenskej republiky pána Duckého, ktorý bol poverený uvedením týchto návrhov, aby ich za vládu uviedol.

Minister hospodárstva SR J. Ducký:

Vážený pán predseda,
vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

dovoľte mi, aby som uviedol všetky štyri návrhy naraz, tak ako hovoril pán predseda v úvodnom slove.

Vláda Slovenskej republiky predkladá na vyslovenie súhlasu Národnej rade balík dohôd, ktoré boli pripravované počas minulého roka a viedli k ďalšej liberalizácii obchodu v rámci krajín CEFTA v oblasti priemyselných a poľnohospodárskych výrobkov, ako i k rozšíreniu CEFTA o ďalšieho člena. Od 1. januára tohto roku sa stala Slovinská republika piatou členskou krajinou CEFTA.

Návrh na vyslovenie súhlasu Národnej rady Slovenskej republiky s Dohodou doplňujúcou Stredoeurópsku dohodu o voľ-

nom obchode, tlač 340. Dohoda doplňujúca Stredoeurópsku dohodu o voľnom obchode bola podpísaná ministrami zodpovednými za zahraničný obchod krajín CEFTA 11. septembra 1995 v Brne počas summitu predsedov vlád. Nakoľko základný text Stredoeurópskej dohody o voľnom obchode neobsahuje ustanovenia umožňujúce rozšírenie CEFTA o ďalšieho nového člena, bolo nevyhnutné prijať takéto ustanovenie. Politicky bolo rozširovanie CEFTA rozhodnuté už počas summitu premiérov v Poznani v roku 1994 a táto myšlienka bola podporená aj počas stretnutia predsedov vlád v Brne v uplynulom roku.

Predkladaným návrhom dohody sa doplňuje základný text Stredoeurópskej dohody o voľnom obchode o článok 39a, ktorý umožňuje pristúpiť akémukoľvek európskemu štátu k tejto dohode so súhlasom všetkých strán. Ďalej uvedený článok 39a špecifikuje podmienky prístupu, ktoré budú vyjadrené v takzvanej Dohode o prístupe uzatvorenej medzi pristupujúcou krajinou na jednej strane a krajinami CEFTA na strane druhej. Prijatie tejto dohody bolo nutné, aby sa umožnil prístup ďalších krajín do CEFTA. Minulého roka išlo o spomínanú Slovinskú republiku. Dohoda sa uplatňuje dočasne od dňa podpisu, t. j. od 11. septembra 1995, a vstúpi do platnosti dňom, keď poľská strana ako depozitár Stredoeurópskej dohody o voľnom obchode dostane oznámenie od všetkých krajín CEFTA, že bol ukončený ratifikačný proces v jednotlivých krajinách.

Predkladaná dohoda nezakladá žiadne nároky na štátny rozpočet. Návrh dohody doplňujúcej Stredoeurópsku dohodu o voľnom obchode schválila vláda Slovenskej republiky uznesením číslo 671 z 5. septembra 1995.

Tlač číslo 341, návrh na vyslovenie súhlasu Národnej rady Slovenskej republiky s Dohodou o prístupe Slovinskej republiky k Stredoeurópskej dohode o voľnom obchode. Podpisom Dohody doplňujúcej Stredoeurópsku dohodu o voľnom obchode sa vytvorili podmienky na vstup Slovinskej republiky do

CEFTA. Rokovania o prístupe Slovinskej republiky sa začali na jeseň minulého roka, po tom, čo Slovinská republika oficiálne požiadala poľskú stranu (v tom čase predsedu spoločného výboru) o pristúpenie, a po tom, čo bola podpísaná dohoda o voľnom obchode medzi Slovinskom a Poľskom. My sme mali dohodu so Slovinskom podpísanú skôr.

Dohoda o prístupe Slovinskej republiky k Stredoeurópskej dohode o voľnom obchode bola podpísaná 25. novembra 1995 ministrami zodpovednými za zahraničný obchod krajín CEFTA v Ľubľane. Výsledkom rokovania expertov krajín CEFTA a Slovinskej republiky je predkladaná Dohoda o prístupe Slovinskej republiky k Stredoeurópskej dohode o voľnom obchode, ktorá v podstate rešpektuje všetky uvedené princípy dohodnuté na úrovni predsedov vlád alebo príslušných ministrov z pohľadu splnenia podmienok pre vstup krajín CEFTA. Pripomínam, že ide o asociované členstvo v Európskej únii, o členstvo v svetovej obchodnej organizácii a o povinnosti mať uzatvorené bilaterálne dohody o voľnom obchode s každým jednotlivým členom CEFTA.

Dohoda o prístupe Slovinskej republiky k CEFTA v podstate obsahuje protokoly, ktoré sú prevzaté z bilaterálnych dohôd o voľnom obchode, podpísaných medzi krajinami CEFTA a Slovinskou republikou. V zásade sa nemenia už existujúce obchodné vzťahy medzi krajinami CEFTA a Slovinskom, ktoré boli zakotvené v bilaterálnych dohodách o voľnom obchode. Dohoda taktiež obsahuje všetky výhody, ktoré sú obsiahnuté v bilaterálnych dohodách z pohľadu kvantitatívnych obmedzení dovozu (článok 6 dohody), vývozu (článok 7 dohody), pravidiel pôvodu (článok 8 dohody), ako i verejného obstarávania (článok 9 dohody). Dohoda sa uplatňuje dočasne od 1. januára 1996 a vstúpi do platnosti dňom, keď poľská strana ako depozitár Stredoeurópskej dohody o voľnom obchode dostane oznámenie od všetkých krajín CEFTA, že bol ukončený ratifikačný proces v jednotlivých krajinách. Bilaterálne dohody o voľnom

obchode podpísané medzi Slovinskou republikou a krajinami CEFTA sa od 1. januára 1996 nebudú uplatňovať medzi zmluvnými stranami týchto dohôd. Vstupom tejto dohody do platnosti sa tieto bilaterálne dohody zrušia (článok 11 dohody).

Ani táto dohoda nezakladá žiadne nové nároky na štátny rozpočet, nakoľko obchodné vzťahy medzi Slovinskou republikou a Slovenskom sa nemenia.

Návrh dohody o prístupe Slovinskej republiky k Stredoeurópskej dohode o voľnom obchode schválila vláda Slovenskej republiky uznesením číslo 886 z 21. novembra 1995.

K tlači 342, návrh na vyslovenie súhlasu Národnej rady Slovenskej republiky s Doplnkovým protokolom číslo 2 k Stredoeurópskej dohode o voľnom obchode. Predkladaný Doplnkový protokol číslo 2 k Stredoeurópskej dohode obsahuje ďalšiu liberalizáciu priemyselných výrobkov oproti základnej dohode. Vychádzajúc z návrhu slovenskej delegácie v Poznani v novembri 1994 bolo dohodnuté, že pri priemyselných výrobkoch dôjde u všetkých listín colných koncesií k skráteniu prechodného obdobia o jeden rok, s možnosťou minimálnych výnimiek. Túto úlohu obsahuje i deklarácia prijatá zo stretnutie premiérov.

Doplnkový protokol číslo 2 k Stredoeurópskej dohode o voľnom obchode bol podpísaný vo Varšave 18. augusta 1995 počas zasadnutia spoločného výboru, ministrami zodpovednými za zahraničný obchod krajín CEFTA. Každá členská krajina k tejto úlohe pristupovala rozdielnym spôsobom. Slovenská republika a Česká republika sa snažila striktne pridržiavať deklarácie. Navrhla u všetkých listín colných koncesií skrátenie prechodného obdobia o jeden rok a v nadväznosti na to i úpravu harmonogramu znižovania colných sadzieb.

Maďarská strana súhlasila so skrátením prechodného obdobia o jeden rok u všetkých listín colných koncesií, t. j. u stredne citlivých, veľmi citlivých výrobkov ako aj u výrobkov, na ktoré sa vzťahujú výnimky. Obdobne aj slovenská strana vo vzťahu k maďarskej strane pristúpila k skráteniu prechodného obdobia o jeden rok u všetkých listín colných koncesií. Teda postupovali sme v prísnej závislosti.

Poľská strana vzhľadom na svoje záväzky vyplývajúce z iných medzinárodných zmlúv požadovala uplatnenie výnimiek a ponechanie pôvodného harmonogramu odstraňovania colných sadzieb i napriek dohode v Poznani, týkajúcej sa osobných automobilov, nákladných áut a autobusov, t. j. až do roku 2002. Stanovenie takéhoto harmonogramu nad rámec všeobecne stanoveného prechodného obdobia, ktoré je len do roku 2001, bolo dohodnuté pri rokovaniach o pôvodnej dohode.

V priebehu rokovania sa nepodarilo poľskú stranu presvedčiť o skrátení tohto prechodného obdobia aspoň pre nákladné automobily a autobusy. V nadväznosti na odmietavý postup poľskej strany k skráteniu prechodného obdobia nepristúpila, pochopiteľne, ani slovenská strana k skráteniu prechodného obdobia u najcitlivejšej skupiny priemyselných výrobkov do roku 2001. Teda znova prísna väzba na partnerskú pozíciu.

Prílohu k Doplnkovému protokolu číslo 2 tvoria protokoly 1, 2 a 3, v ktorých sa upravujú harmonogramy znižovania colných sadzieb pri priemyselných výrobkoch. Z navrhovanej úpravy vyplýva, že už od 1. januára 1996 došlo k skráteniu prechodného obdobia pri stredne citlivých položkách, t. j. na tieto výrobky sa neuplatňuje pri dovoze žiadne clo. Pri veľmi citlivých výrobkoch sa taktiež podarilo skrátiť prechodné obdobie o 1 rok a od 1. januára 1997 budú odstránené pri týchto položkách všetky clá. Pri momentálne najrozsiahlejšej skupine výrobkov, takzvaných výnimkách, dochádza

k skráteniu prechodného obdobia o 1 rok len vo vzťahu k Maďarskej republike, kde sa na tieto výrobky bude uplatňovať nulová colná sadzba od 1. januára roku 2000. Na druhej strane sa pri týchto výnimkách vzťahy k Poľsku nemenia.

Doplnkový protokol číslo 2 sa uplatňuje dočasne od 1. januára 1996 a vstúpi do platnosti v deň, keď poľská strana ako depozitár Stredoeurópskej dohody o voľnom obchode dostane oznámenie od všetkých krajín CEFTA, že bol ukončený ratifikačný proces v jednotlivých krajinách.

Navrhované úpravy budú mať dosah na štátny rozpočet. Pri stredne citlivých výrobkoch sa predpokladá, že v roku 1996 z titulu nevybraného cla poklesnú príjmy štátneho rozpočtu o 54 mil. Sk, ale na druhej strane sa zvýšenými vývozmi do Maďarskej republiky a Poľskej republiky zvýšia príjmy štátneho rozpočtu o 59 mil. Sk.

Návrh Doplnkového protokolu číslo 2 k Stredoeurópskej dohode o voľnom obchode schválila vláda Slovenskej republiky uznesením číslo 589 z 8. augusta 1995.

K tlači číslo 343 - návrh na vyslovenie súhlasu Národnej rady Slovenskej republiky s Doplnkovým protokolom číslo 3 k Stredoeurópskej dohode o voľnom obchode. Pokračovaním liberalizačných tendencií v rámci Stredoeurópskej dohody o voľnom obchode je i predkladaný Doplnkový protokol číslo 3, ktorý obsahuje ďalšiu liberalizáciu potravinárskych a poľnohospodárskych výrobkov. O tejto liberalizácii bolo rozhodnuté počas summitu premiérov v Poznani.

Po rozsiahlej diskusii expertných skupín, berúc do úvahy citlivosť potravinárskych a poľnohospodárskych výrobkov, sa na stretnutí ministrov poľnohospodárstva krajín CEFTA a Slovinska dohodlo, že v záujme urýchlenia liberalizácie vo vzájomnom obchode s poľnohospodárskymi výrobkami sa pre ob-

dobie od 1. januára 1996 do 31. decembra 1997 vytvoria tri skupiny výrobkov. Prvá skupina - výrobky s nulovou colnou sadzbou, druhá - výrobky s rovnakou colnou sadzbou platnou pre všetky krajiny, tretia skupina - výrobky s colnými sadzbami dohodnutými na bilaterálnej úrovni s možnosťou použitia colných stropov.

Táto problematika jednoznačne ukázala, aká je to citlivá oblasť - tieto poľnohospodárske a potravinárske výrobky. Dá sa predpokladať, že zvýšená opatrnosť jednotlivých krajín CEFTA bude pretrvávať i naďalej. Koniec koncov, vývoj v Európskej únii potvrdzuje, že táto oblasť je doteraz najproblémovejšou i u nich.

Doteraz uplatňované zmluvné clá medzi krajinami CEFTA majú u časti výrobkov prohibitívny charakter, prejavujúci sa nízkym obchodným obratom. Vo vzájomnom obchode sa nepresadili ani výrobky, ktoré sa vyrábajú v jednotlivých krajinách v lepších výrobných podmienkach s nižšími výrobnými nákladmi.

Prílohu k Doplnkovému protokolu číslo 3 tvoria protokoly 4, 5 a 6, v ktorých sa upravujú poľnohospodárske koncesie medzi jednotlivými krajinami. Z navrhovanej úpravy vyplýva, že od 1. januára 1996 sa potravinárske a poľnohospodárske výrobky rozdeľujú do troch skupín, ako som už spomenul. Doplnkový protokol číslo 3 sa uplatňuje dočasne od 1. januára 1996 a vstúpi do platnosti v deň, keď poľská strana ako depozitár Stredoeurópskej dohody o voľnom obchode dostane oznámenie od všetkých krajín CEFTA, že bol ukončený ratifikačný proces v jednotlivých krajinách.

Navrhované úpravy nebudú mať dosah na štátny rozpočet.

Návrh Doplnkového protokolu číslo 3 k Stredoeurópskej dohode o voľnom obchode schválila vláda Slovenskej republiky uznesením číslo 933 z 5. decembra 1995.

Vážený pán predseda,
vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

odporúčam, aby ste vyslovili súhlas s navrhovanými dohodami.

Ďakujem.
(Potlesk.)

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu ministrovi Duckému. Prosím teraz spoločného spravodajcu výborov pána poslanca Ásványiho, aby nám podal správu o prerokovaní všetkých štyroch návrhov vo výboroch Národnej rady.

Poslanec L. Ásványi:

Vážený pán predseda,
vážený pán minister,
vážené dámy a páni,

dovoľte mi, aby som vám predložil spoločné správy k všetkým štyrom prerokúvaným návrhom.

Návrhy na vyslovenie súhlasu s dohodami doplňujúcimi Stredoeurópsku dohodu o voľnom obchode pridelil predseda Národnej rady Slovenskej republiky svojím rozhodnutím číslo 868 zo dňa 22. marca 1996 na prerokovanie do 9. mája 1996 Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre financie, rozpočet a menu, Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre hospodárstvo, privatizáciu a podnikanie, Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre pôdohospodárstvo a Zahraničnému výboru Národnej rady Slovenskej republiky. Zároveň určil Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre financie, rozpo-

čet a menu ako príslušný podať Národnej rade Slovenskej republiky správu o výsledku prerokovania návrhov v určených výboroch.

Všetky uvedené výbory prerokovali návrhy v lehote, vyslovili s nimi súhlas a odporúčajú Národnej rade Slovenskej republiky vysloviť súhlas s dohodami doplňujúcimi Stredoeurópsku dohodu o voľnom obchode.

Vážený pán predseda, toľko znenie spoločnej správy. Prosím, aby ste otvorili rozpravu.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pekne, pán poslanec. Otváram rozpravu k týmto bodom programu. Zatiaľ som dostal do rozpravy jednu písomnú prihlášku. Je to prihláška od pána poslanca Černáka. Nech sa páči, pán poslanec.

Poslanec Ľ. Černák:

Vážený pán predseda,
vážení členovia vlády Slovenskej republiky,

v jeden pekný zimný decembrový deň roku 1992 som v mene Slovenskej republiky v krakovskom Waweli v Sieni kráľov podpísal tzv. Dohodu o vyšehradskej spolupráci, ktorá neskôr prevzala iniciálky z anglického názvu a nazýva sa CEFTA. Táto dohoda o voľnom obchode bola atypická tým, že bola podpísaná prakticky pár dní pred vznikom samostatnej Slovenskej republiky, ale už vtedy naši politickí partneri akceptovali rozhodnutie o vzniku samostatnej Slovenskej republiky a namiesto dovtedajšej V-3 sa začala skloňovať V-4.

Dohoda bola atypická tým, že bola uzavretá, neobsahovala žiadnu klauzulu, ktorá by umožňovala prístup ďalších

partnerov. Vtedy mali veľký záujem o vstup predovšetkým naši susedia Ukrajina a Slovinsko, ale keďže najmä s Českou republikou sme nevedeli v tomto smere nájsť dohovor, tak sa rozhodlo, že bude spoločenstvo V-4 uzavreté. Predovšetkým Európska únia mala vtedy záujem a snahu chápať V-4 ako blok a hovorila o blokovom vstupe krajín do Európskej únie. Dosť často sa hovorilo (populárne povedané), že Vyšehradská štvorka je taká škôlka pred vstupom do Európskej únie. Osobne som rád, že nakoniec sa našiel mechanizmus, ako prijať Slovinsko do Dohody o zóne voľného obchodu. Ďalej podporujem všetky liberalizačné kroky, ktoré sú vyjadrené v následných protokoloch.

Zo strany slovenských politických predstaviteľov som však niekedy zachytil také náznaky, ktoré by mohli signalizovať záujem o náhradu bývalej RVHP Stredoeurópskou dohodou o voľnom obchode. Preto by som rád pri takých dôležitých zmluvách jednak deklaroval podporu súčasným dohodám, ktoré Demokratická únia - všetky štyri - podporí, ale zároveň pri ďalších politických krokoch by som bol veľmi rád, keby tie dohovory, ktoré boli urobené, že predovšetkým Stredoeurópska dohoda predstavuje možnosť zvýšenia trhového priestoru pre partnerov - ja som aj za to, nech sa rozširuje, ale nech vstupujúci partneri nie sú chápaní politicky, ale nech spĺňa kritériá, ktoré sú dané v dodatku - a bol by som rád, keby ani naša súčasná vláda a pán minister nemali snahu chápať Stredoeurópsku dohodu ako náhradu alebo čosi konkurenčné k Európskej únii, ale že naším finálnym cieľom, takisto ako aj cieľom všetkých piatich členov Stredoeurópskej dohody, je individuálny vstup do Európskej únie.

Osobne si myslím, že tieto zmluvy, ktoré sú profesne na dobrej úrovni, svedčia o kontinuite, ktorá bola od roku 1992 v tejto oblasti dodržaná, že tieto dohody podporíme, a myslím, že aj ďalšie politické smerovanie Stredoeurópskej dohody bude mať kontext, ktorý bol myslený na začiatku. Spo-

lupracujme, ale pritom súťažme navzájom o to, kto bude mať skôr splnené podmienky, resp. kto bude skôr prijatý za riadneho člena Európskej únie. Napriek tomu, že Slovensko sa niekedy zvykne vo vyjadreniach našich partnerov vynechávať, som plne presvedčený o tom, že má na to, aby bolo v prvej skupine. Jeho výsledky sú porovnateľné s našimi susedmi a predovšetkým politická stabilita a politické kroky slovenskej reprezentácie by mali byť také, aby sme tento cieľ splnili. S tým som Stredoeurópsku dohodu o voľnom obchode podpisoval a som presvedčený, že aj ďalšie hlasovania budú také, že získajú jednoznačnú podporu v Národnej rade.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem aj ja, pán poslanec.

Keďže nemám žiadnu inú písomnú prihlášku, páni poslanci, poslankyne, pýtam sa, či sa chce niekto prihlásiť do rozpravy.

(Nikto.)

Ak nie, končím rozpravu k týmto bodom programu s tým, že sa pýtam pána ministra, či sa chce vyjadriť k rozprave. Nech sa páči, pán minister.

Minister hospodárstva SR J. Ducký:

Vážený pán predseda,
vážené pani poslankyne, páni poslanci,

keby nebol vystúpil pán poslanec Černák, nebol by som si pýtal slovo. Je to len na ubezpečenie, že nikdy sme tak neuvažovali. Aj teraz na stretnutí diplomatov, kde som za

vládu ohľadne hospodárskej politiky mal vystúpenie ja, aj v diskusii sme zdôraznili a zdôrazňujeme to všade, že CEFTA nie je alternatíva k Európskej únii. CEFTA je priestor, na ktorom chceme využiť svoje prednosti v rámci čakania na deň "D", keď sa staneme riadnymi členmi Európskej únie. Takto sme to zdôraznili aj v Spojených štátoch a dokonca i teraz pri mojom stretnutí v Lipsku s ministrom Nemeckej spolkovej republiky pánom Rexrodtom.

Všetci oceňujú tento pokus stredoeurópskych štátov, alebo konanie v tom zmysle, že sa vytvárajú jednotné podnikateľské podmienky pre všetky subjekty transparentné v rámci CEFTA až po cieľový stav, o ktorom hovoríme, a to je predstava, že by to mali byť pobaltské štáty plus spomínané Rumunsko, Bulharsko, Izrael, s ktorým uzatvoríme dohodu, a štáty bývalej Juhoslávie a vznikol by pás od Baltiku k Čiernemu moru s Adriatickým morom na jednej strane, možno Ukrajina ako pozorovateľ, lebo nemá splnené podmienky, ale záujem prejavila, ktoré by malo okolo 200 miliónov ľudí, a to už je skoro samonosný rozsah trhu, kde by sme mali urobiť - zjednodušene povedané - tréningový tábor pre naše podnikateľské subjekty, pretože podmienky CEFTA sa čoraz viac približujú k podmienkam Európskej únie, aby naše subjekty neboli prekvapené. Takže žiadna alternatíva.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem, pán minister.

Pýtam sa pána spoločného spravodajcu, či sa chce vyjadriť. Nie. Ďakujem pekne. Takže môžme pristúpiť k hlasovaniu. Pán spravodajca bude hlasovať od pultu.

Najskôr budeme hlasovať o návrhu uznesenia, ktorým Národná rada Slovenskej republiky vyslovuje súhlas s Dohodou doplňujúcou Stredoeurópsku dohodu o voľnom obchode. Je to tlač 340.

Prosím, aby sme sa prezentovali a hneď hlasovali. Pán spoločný spravodajca, čo odporúčate?

Poslanec L. Ásványi:

Odporúčam prijať uznesenie k tlači číslo 340, ktoré znie: Národná rada Slovenskej republiky vyslovuje súhlas s Dohodou doplňujúcou Stredoeurópsku dohodu o voľnom obchode. Odporúčam dohodu schváliť.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 83 poslancov.
Za návrh hlasovalo 81 poslancov.
Proti návrhu nehlasoval nikto.
Hlasovania sa nezdržal nikto.
Nehlasovali 2 poslanci.

Konštatujem, že prvý návrh uznesenia sme schválili.

Teraz budeme hlasovať o návrhu uznesenia, ktorým Národná rada Slovenskej republiky vyslovuje súhlas s Dohodou o prístupe Slovinskej republiky k Stredoeurópskej dohode o voľnom obchode. Je to tlač 341.

Prosím, môžeme sa prezentovať a hneď hlasovať. Pán spoločný spravodajca návrh odporúča prijať.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 98 poslancov.
Za návrh hlasovalo 98 poslancov.
Proti návrhu nehlasoval nikto.
Hlasovania sa nezdržal nikto.

Konštatujem, že sme navrhované uznesenie schválili.

Pristúpime k hlasovaniu o návrhu uznesenia, ktorým Národná rada Slovenskej republiky vyslovuje súhlas s Doplnkovým protokolom číslo 2 k Stredoeurópskej dohode o voľnom obchode. Je to tlač číslo 342.

Prosím, prezentujme sa a hlasujme. Pán spoločný spravodajca nám odporúča...

Poslanec L. Ásványi:

Návrh odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, prezentujme sa a hlasujme. Pán spoločný spravodajca nám odporúča, aby sme návrh uznesenia prijali.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 98 poslancov.
Za návrh hlasovalo 98 poslancov.
Proti návrhu nehlasoval nikto.
Hlasovania sa nezdržal nikto.

Konštatujem, že sme prijali aj toto uznesenie.

Môžeme pristúpiť k hlasovaniu o návrhu uznesenia, ktorým Národná rada Slovenskej republiky vyslovuje súhlas s Doplnkovým protokolom číslo 3 k Stredoeurópskej dohode o voľnom obchode. Je to tlač 343.

Pán spoločný spravodajca odporúča...

Poslanec L. Ásványi:

Odporúčam návrh prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 101 poslancov.
Za návrh hlasovalo 101 poslancov.
Proti návrhu nehlasoval nikto.
Hlasovania sa nezdržal nikto.

Konštatujem, že sme navrhované uznesenie tiež schválili.

Ďakujem pekne, pán spoločný spravodajca, aj vám, páni poslanci a pani poslankyne. *(Potlesk.)*

Môžme pristúpiť k j e d e n á s t e m u bodu programu, ktorým je

vládny návrh na pristúpenie Slovenskej republiky k Dohovoru o spoločnom tranzitnom režime a Dohovoru o zjednodušení formalít pri preprave tovaru.

Návrh ste dostali ako tlač 380 a spoločnú správu ako tlač 380a.

Z poverenia vlády Slovenskej republiky návrh uvedie podpredseda vlády a minister financií Slovenskej republiky pán Sergej Kozlík. Prosím pána podpredsedu vlády, aby sa ujal slova.

Podpredseda vlády a minister financií SR S. Kozlík:

Vážený pán predseda Národnej rady,
vážené poslankyne, poslanci,

dovoľte mi, aby som v súlade s uznesením vlády Slovenskej republiky číslo 419 zo dňa 3. mája 1994, ktorým boli vydané zásady vlády Slovenskej republiky na utváranie, ústavné prerokovanie, vykonávanie a vypovedanie medzinárodných zmlúv, predložil Národnej rade Slovenskej republiky na vyslovenie súhlasu návrh na pristúpenie Slovenskej republiky k Dohovoru o spoločnom tranzitnom režime a Dohovoru o zjednodušení formalít pri preprave tovaru.

Predkladané dohovory začali prvýkrát dňa 1. januára 1988 medzi sebou uplatňovať Európske spoločenstvo na jednej strane, Rakúska republika, Fínska republika, Islandská republika, Nórske kráľovstvo, Švédsko a Švajčiarska konfederácia na strane druhej. V súčasnosti sú členskými krajinami týchto dohovorov všetky členské štáty Európskej únie a ESWO.

Cieľom týchto dohovorov bolo zjednodušiť medzinárodnú prepravu tovaru medzi jednotlivými krajinami, zabrániť colným podvodom pri preprave tovaru, zaviesť jednotný doklad, na podklade ktorého sa tovar prepraví z miesta odoslania až na miesto určenia, a maximálne zrýchliť colné konanie na hraničných priechodoch.

Uplatňovanie týchto dohovorov v členských krajinách ukázalo, že medzinárodná preprava tovaru sa zrýchlila, stala sa bezpečnejšou z hľadiska colných podvodov oproti preprave

vykonávanej na základe dohovoru TIR 1975, ktorého zmluvnou stranou je aj Slovenská republika. Bezpečnejšiu prepravu tovaru umožňuje systém záruk upravených v dohovore o spoločnom tranzitnom režime.

Obidva dohovory sú otvorené aj pre tretie krajiny a pristúpenie k týmto dohovorom upravuje článok 15a Dohovoru o spoločnom tranzitnom režime a článok 11a Dohovoru o zjednodušení formalít pri preprave tovaru.

O pristúpenie k Dohovoru o spoločnom tranzitnom režime a Dohovoru o zjednodušení formalít pri preprave tovaru ešte v roku 1992 požiadala Európske spoločenstvo Česká a Slovenská Federatívna Republika. Na základe tejto žiadosti zmiešaný výbor v roku 1993 ponúkol pristúpenie k obidvom dohovorom okrem Slovenskej republiky aj Českej republike, Maďarskej republike a Poľskej republike a zároveň ponúkol pomoc colným správam pri prácach na technickej príprave.

Vykonávanie Dohovoru o spoločnom tranzitnom režime a Dohovoru o zjednodušení formalít pri preprave tovaru budú zabezpečovať colné orgány.

Oba dohovory upravujú úradnú pomoc medzi príslušnými úradmi zmluvných strán, z ktorých vyplýva, že úrady zmluvných strán si navzájom poskytujú informácie, ktoré sa týkajú prepravy tovaru, uskladňovania v colnom sklade a podobne.

Taktiež príloha IV Dohovoru o spoločnom tranzitnom režime, o úradnej pomoci pri vymáhaní pohľadávok predpokladá poskytovanie informácií o dlžníkoch a vykonávanie úkonov pri vymáhaní pohľadávok na základe požiadavky niektorej zo zmluvných strán. Vykonávanie týchto úkonov vnútroštátne právne predpisy v prospech orgánov iných štátov neumožňujú a poskytnutie týchto informácií by bolo v rozpore s článkom 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj s článkom 10 ods. 3,

článkom 13 a článkom 41 odsek 2 ústavného zákona. Z uvedených dôvodov sa pristúpenie k dohovorom predkladá na schválenie Národnej rade Slovenskej republiky, čím sa zabezpečí plnenie úloh, ktoré z dohovorov vyplývajú.

Treba pripomenúť, že obidva dohovory umožňujú odmietnuť poskytnutie úradnej pomoci napríklad z dôvodov ohrozenia obchodného, služobného alebo štátneho tajomstva. Na druhej strane treba podotknúť, že pristúpenie k dohovorom bude prevenciou na zabránenie colných podvodov, vzniku colných a daňových únikov, zrýchli sa colné konanie na hraničných priechodoch, a čo je veľmi dôležité, zefektívni sa zabezpečenie colného dlhu.

Dôležitými subjektmi pri preprave tovaru v spoločnom tranzitnom režime budú banky, poisťovne a sporiteľne, ktoré budú ručiť za colný dlh. Nemenej dôležitá je skutočnosť, že pristúpenie k dohovorom vytvorí pre podnikateľov možnosti výberu medzi prepravou tovaru na podklade karnetu TIR a národného tranzitu.

Vážený pán predseda,
vážené pani poslankyne, páni poslanci,

dovoľte mi požiadať vás, aby ste vyslovili súhlas s pristúpením Slovenskej republiky k predkladaným dohovorom.

Ďakujem pekne za pozornosť.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pekne aj ja, pán minister.

Ako spoločný spravodajca výborov bol určený pán poslanec Oravec. Prosím ho, aby nám predniesol správu o prerokovaní návrhu vo výboroch Národnej rady.

Poslanec M. Oravec:

Vážený pán predseda Národnej rady,
vážený pán podpredseda vlády,
vážené kolegyne, kolegovia,

dovoľte mi, aby som vám predniesol spoločnú správu Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre financie, rozpočet a menu, Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre hospodárstvo, privatizáciu a podnikanie, Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre pôdohospodárstvo a Zahraničného výboru Národnej rady Slovenskej republiky o výsledku prerokovania návrhu na pristúpenie Slovenskej republiky k Dohovoru o spoločnom tranzitnom režime a Dohovoru o zjednodušení formalít pri preprave tovaru, tlač 380.

Návrh na vyslovenie súhlasu Národnej rady Slovenskej republiky s pristúpením Slovenskej republiky k Dohovoru o spoločnom tranzitnom režime a Dohovoru o zjednodušení formalít pri preprave tovaru pridelil predseda Národnej rady Slovenskej republiky svojím rozhodnutím číslo 867 zo dňa 21. marca 1996 na prerokovanie do 9. mája 1996 Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre financie, rozpočet a menu, Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre hospodárstvo, privatizáciu a podnikanie, Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre pôdohospodárstvo a Zahraničnému výboru Národnej rady Slovenskej republiky. Zároveň poveril Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre financie, rozpočet a menu, aby podal Národnej rade Slovenskej republiky správu o výsledku prerokovania uvedeného návrhu v príslušných výboroch.

Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre financie, rozpočet a menu, Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre pôdohospodárstvo a Zahraničný výbor Národnej rady Slovenskej republiky prerokovali návrh v lehote, vyslovili

s ním súhlas a odporúčajú Národnej rade Slovenskej republiky vysloviť súhlas s vládnym návrhom na pristúpenie Slovenskej republiky k Dohovoru o spoločnom tranzitnom režime a Dohovoru o zjednodušení formalít pri preprave tovaru.

Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre hospodárstvo, privatizáciu a podnikanie neprijal uznesenie o výsledku prerokovanie návrhu, pretože podľa § 48 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady číslo 44/1989 Zb. o rokovacom poriadku Slovenskej národnej rady v znení neskorších predpisov nezúčastnila sa na rokovaní nadpolovičná väčšina všetkých členov výboru.

Prosím pána predsedu, aby otvoril rozpravu.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pekne, pán spoločný spravodajca. Prosím, zaujmite miesto určené pre vás.

Otváram k tomuto bodu programu rozpravu s konštatovaním, že som nedostal žiadnu písomnú prihlášku do rozpravy.

Ak sa nikto nehlási, pani poslankyne, páni poslanci, končím rozpravu k tomuto bodu programu. Chcem sa spýtať pána podpredsedu vlády, či sa chce vyjadriť. Zrejme nie. Pán spoločný spravodajca takisto nie. Takže prikročíme k hlasovaniu.

Pani poslankyne, páni poslanci, budeme hlasovať o návrhu uznesenia, ktorým Národná rada Slovenskej republiky vyslovuje súhlas s vládnym návrhom na pristúpenie k Dohovoru o spoločnom tranzitnom režime a Dohovoru a zjednodušení formalít pri preprave tovaru.

Prosím, aby sme sa prezentovali a hneď aj hlasovali. Pán spoločný spravodajca odporúča...

Poslanec M. Oravec:

Prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán spoločný spravodajca odporúča návrh prijať.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 90 poslancov.
Za návrh hlasovalo 89 poslancov.
Proti návrhu nehlasoval nikto.
Hlasovania sa nezdržal nikto.
Nehlasoval 1 poslanec.

Konštatujem, že sme navrhované uznesenie schválili.

Ďakujem, pán spoločný spravodajca, aj vám, pani poslankyne, poslanci.

Môžeme pokračovať d v a n á s t y m bodom programu, ktorým je

návrh na vyslovenie súhlasu Národnej rady Slovenskej republiky so Zmluvou medzi vládou Slovenskej republiky a vládou Ukrajiny o zamedzení dvojakého zdanenia a zabránení daňovému úniku v odbore daní z príjmov a majetku.

Návrh vlády ste dostali ako tlač 387 a spoločnú správu ako tlač 387a. Súčasťou tlače je návrh uznesenia Národnej rady.

Aj v tomto prípade z poverenia vlády Slovenskej republiky návrh uvedie podpredseda vlády a minister financií pán Sergej Kozlík. Nech sa páči, pán podpredseda.

Podpredseda vlády a minister financií SR S. Kozlík:

Vážený pán predseda Národnej rady,
vážené poslankyne,
vážení poslanci,

predkladám na rokovanie Národnej rady Slovenskej republiky návrh Zmluvy medzi vládou Slovenskej republiky a vládou Ukrajiny o zamedzení dvojakého zdanenia a zabránení daňovému úniku v odbore daní z príjmov a z majetku.

Ukrajina patrí k blízkym susedným krajinám, s ktorými má Slovenská republika rozvinuté politické a hospodárske vzťahy. Vývoj vzájomných obchodných vzťahov zodpovedá politickým podmienkam a urýchlil sa najmä v poslednom období, keď obe krajiny nastúpili cestu trhovej ekonomiky. V snahe prispôsobiť sa novým podmienkam sa obe krajiny rozhodli podpísať novú Zmluvu o zamedzení dvojakého zdanenia, ktorá reaguje na zmeny ekonomických podmienok.

Navrhovaná zmluva je vypracovaná na základe vzorovej zmluvy OECD a jej ustanovenia sú obvyklé pri prerokúvaní obdobných daňových zmlúv.

Cieľom navrhovanej Zmluvy medzi vládou Slovenskej republiky a vládou Ukrajiny o zamedzení dvojakého zdanenia a zabránení daňovému úniku v odbore daní z príjmov a majetku je vytvoriť právny priestor na rozvoj všestranných a vzájomne výhodných hospodárskych vzťahov. Vylúčenie medzinárodného dvojakého zdanenia môže byť riešené len uzatvorením medzinárodnej zmluvy a vzájomnou koordináciou daňových vzťahov. Dojednaním zmluvy bude právo na daň z jednotlivých zdrojov rozdelené objektívnejšie medzi oba zmluvné štáty.

Cieľom navrhovanej úpravy je upraviť podmienky na podnikanie podľa nových pravidiel, obdobných, aké platia v štátoch Európskej únie. Navrhovaná zmluva obmedzuje na minimum daňové zaťaženie fyzických a právnických osôb, aby nedochádzalo k dvojakému zdaneniu tých istých príjmov podľa platnej sústavy daňových zákonov Slovenskej republiky a taktiež podľa platných daňových predpisov druhého zmluvného štátu.

Zmluva by mala podporiť vzájomnú spoluprácu zmluvných štátov a ich využívaním by sa malo zabezpečiť objektívnejšie rozdelenie práva na daň z jednotlivých príjmov medzi oba zmluvné štátny. Doterajšie vzťahy v oblasti daní medzi Slovenskou republikou a Ukrajinou sa riadia mnohostrannými zmluvami bývalých členských štátov RVHP.

Aktuálnosť predkladanej zmluvy vychádza aj zo spoločnej hranice Slovenskej republiky s Ukrajinou a zo skutočnosti, že doterajšie zmluvné vzťahy sú prekonané. Celkový prínos plynúci z uzatvorenia tejto zmluvy o zamedzení dvojakého zdanenia bude závisieť od tempa rozvoja jednotlivých foriem hospodárskej spolupráce. Zmluva nevyžaduje zmeny v právnom poriadku Slovenskej republiky a nedotýka sa záväzkov iných medzinárodných zmlúv, ktorými je Slovenská republika viazaná.

Vážené poslankyne, poslanci, prosím o prijatie tejto zmluvy.

Ďakujem pekne.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu podpredsedovi vlády. Aj v tomto bode programu bol pán poslanec Oravec určený ako spoločný spravodajca, takže nám prednesie záverečnú správu z výborov.

Poslanec M. Oravec:

Vážený pán predseda,
kolegyne, kolegovia,

spoločná správa Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre financie, rozpočet a menu, Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre hospodárstvo, privatizáciu a podnikanie a Zahraničného výboru Národnej rady Slovenskej republiky o výsledku prerokovania návrhu na vyslovenie súhlasu Národnej rady Slovenskej republiky so Zmluvou medzi vládou Slovenskej republiky a vládou Ukrajiny o zamedzení dvojakého zdanenia a zabránení daňovému úniku v odbore daní z príjmov a z majetku, tlač 387.

Návrh na vyslovenie súhlasu so Zmluvou medzi vládou Slovenskej republiky a vládou Ukrajiny o zamedzení dvojakého zdanenia a zabránení daňovému úniku v odbore daní z príjmov a majetku pridelil predseda Národnej rady Slovenskej republiky svojím rozhodnutím číslo 884 zo dňa 29. marca 1996 Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre financie, rozpočet a menu, Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre hospodárstvo, privatizáciu a podnikanie a Zahraničnému výboru Národnej rady Slovenskej republiky na prerokovanie do 9. mája 1996. Zároveň poveril Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre financie, rozpočet a menu, aby podal správu o výsledku prerokovania materiálu v určených výboroch a návrh na uznesenie Národnej rady Slovenskej republiky.

Všetky uvedené výbory prerokovali návrh v lehote, pričom Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre financie, rozpočet a menu a Zahraničný výbor Národnej rady Slovenskej republiky vyslovili s ním súhlas a odporúčajú Národnej rade Slovenskej republiky podľa článku 86 písm. e) Ústavy Slovenskej republiky vysloviť súhlas so Zmluvou medzi vládou Slovenskej republiky a vládou Ukrajiny o zamedzení dvojakého

zdanenia a zabránení daňovému úniku v odbore dane z príjmov a majetku.

Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre hospodárstvo, privatizáciu a podnikanie neprijal uznesenie o výsledku prerokovania návrhu, pretože podľa § 48 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady číslo 44/1989 Zb. o rokovacom poriadku Slovenskej národnej rady v znení neskorších predpisov nezúčastnila sa na rokovaní nadpolovičná väčšina všetkých členov výboru.

Pán predseda, prosím, aby ste otvorili rozpravu.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pekne, pán spoločný spravodajca.

Pani poslankyne, páni poslanci, otváram rozpravu k tomuto bodu programu s tým istým konštatovaním ako predtým, že som nedostal žiadnu prihlášku do rozpravy. Hlásite sa, pán poslanec? Nech sa páči.

Poslanec L. Köteles:

Vážená Národná rada,
vážený pán podpredseda,
vážený pán predseda,

premiéri Slovenskej republiky a Ukrajiny dňa 23. januára 1996 na Štrbskom Plese podpísali Zmluvu medzi vládou Slovenskej republiky a vládou Ukrajiny o zamedzení dvojakého zdanenia a zabránení daňového úniku v odbore daní z príjmov a majetku s cieľom, aby legislatívne odbúrali z našich hospodárskych vzťahov ani z jednej strany nežiaducu prekážku dvojitého zdanenia.

Ako východniar môžem len uvítať snahu vlády Slovenskej republiky, aby aj legislatívne podporovala našich podnikateľov jednak presadiť sa na trhoch Ukrajiny a takisto využívať zemepisnú blízkosť susednej krajiny na oživenie hospodárskym úpadkom a nezamestnanosťou najviac postihnutých regiónov Slovenska, napríklad okresov Trebišov, Michalovce, Vranov nad Topľou.

Dúfam, že vlády Slovenskej republiky a Ukrajiny túto snahu čím skôr doplnia ďalšími vítanými rozhodnutiami, ako napríklad otvorením nových alebo spriechodnením už existujúcich hraničných priechodov.

Vážená Národná rada, na 13. schôdzi Národnej rady za základe poverenia podnikateľov, ale aj zainteresovaných obyčajných ľudí som interpeloval vládu Slovenskej republiky, aby Zmluva medzi vládami Slovenskej republiky a Maďarskej republiky o zamedzení dvojakého zdanenia bola ľahko sprístupnená pre každú fyzickú či právnickú osobu, teda uverejnená v Zbierke zákonov. Je pravda, že vláda Slovenskej republiky, ako to už má vo zvyku, mi na interpeláciu ani neodpovedala, ale uvedená Zmluva medzi vládami Slovenskej republiky a Maďarskej republiky napriek ignorovaniu zo strany vlády bola uverejnená v Zbierke zákonov spolu s podobnou zmluvou medzi vládami Slovenskej republiky a Rumunskej republiky ihneď po uplynutí tridsaťdňovej lehoty.

Vychádzajúc z faktov, že naše rozvíjajúce sa hospodárske vzťahy s naším východným a perspektívnym susedom si zaslúžia minimálne takú istú pozornosť, akú presadzujeme aj voči iným krajinám, v mene Maďarskej koalície jednak podporujem predloženú zmluvu a takisto navrhujem, aby po výmene už ratifikovaných dokumentov Zmluva medzi vládou Slovenskej republiky a vládou Ukrajiny o zamedzení dvojakého zdanenia a zabránení daňovému úniku v odbore daní z príjmov a majetku

bola uverejnená v Zbierke zákonov, ako sa to aj stalo v prípadoch zmlúv so Spojenými štátmi, Maďarskom a Rumunskom.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Po pánu poslancovi Kötelesovi nemám nikoho prihláseného do rozpravy, takže končím rozpravu k tomuto bodu programu. Pán podpredseda vlády sa zrejme nechce vyjadriť. Pán spoločný spravodajca tiež nie, takže vyhlasujem rozpravu za ukončenú. Pristúpime k hlasovaniu. Môžete prečítať návrh na uznesenie.

Poslanec M. Oravec:

Návrh na uznesenie: Národná rada Slovenskej republiky podľa článku 86 písm. e) Ústavy Slovenskej republiky vyslovuje súhlas so Zmluvou medzi vládou Slovenskej republiky a vládou Ukrajiny o zamedzení dvojakého zdanenia a zabránení daňovému úniku v odbore daní z príjmov a z majetku. Navrhujem ho prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Budeme sa prezentovať a hneď aj hlasovať o návrhu tohto uznesenia s odporúčaním pána poslanca prijať ho.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 92 poslancov.
Za návrh hlasovalo 92 poslancov.
Proti návrhu nehlasoval nikto.
Hlasovania sa nezdržal nikto.

Konštatujem, že sme navrhované uznesenie schválili.

Poslanec M. Oravec:

Ďakujem za spoluprácu.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Aj ja vám, pán spoločný spravodajca. *(Potlesk.)*

Môžeme pristúpiť t r i n á s t e m u bodu programu, ktorý je

vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky Colný zákon.

Vládny návrh ste dostali ako tlač 397 a spoločnú správu výborov ako tlač 397a.

Z poverenia vlády Slovenskej republiky návrh zákona odôvodní znovu podpredseda vlády a minister financií pán Sergej Kozlík. Nech sa páči, pán minister.

Podpredseda vlády a minister financií SR S. Kozlík:

Vážený pán predseda Národnej rady,
vážené dámy poslankyne,
vážení páni poslanci,

na základe schválenia vlády Slovenskej republiky predkladám na rokovanie Národnej rady návrh Colného zákona.

Právne vzťahy v oblasti colníctva sú v súčasnosti upravené zákonom číslo 618/1992 Zb. Colný zákon, ktorý bol vyvrcholením legislatívneho procesu, ktorý sa začal v roku 1991 najmä z dôvodu zabezpečenia zlučiteľnosti nášho právneho poriadku s právom Európskej únie.

Vzhľadom na takmer trojročné skúsenosti aplikačnej praxe a na výsledky opakovaného porovnávania s colným zákonom Európskej únie, ako aj na vysokú aktuálnosť úlohy aproximácie práva Slovenskej republiky s právom Európskej únie, vznikla potreba upraviť niektoré colné postupy a zjednodušiť procedúry používané v praxi.

Cieľom predloženého návrhu zákona je najmä usporiadanie organizácie colnej správy, vymedzenie počtu riadenia a definovanie jednotlivých stupňov, posilnenie kompetencií colných orgánov v oblasti boja proti nezákonnému dovozu a vývozu tovaru a tým zamedzeniu colných a daňových únikov, zapracovanie záväzkov, ktoré vyplývajú pre colné orgány zo súčasne platných medzinárodných zmlúv, vrátane zapracovania budúcich záväzkov, nahradenie subsidiárneho pôsobenia Colného zákona o správnom konaní v colnom konaní so zákonom o správe daní a poplatkov a tým dosiahnuť zjednotenie postupu colných a finančných úradov.

Predkladaný návrh zákona, ktorý vzhľadom na svoj rozsah pozostáva z 9 hláv, zahŕňa tak hmotnoprávnu časť, čím definuje clo ako ekonomickú kategóriu, ako aj časť procesnú, čím sa táto právna norma stáva komplexnou. Dôležitou časťou zákona je vymedzenie orgánov štátnej správy v oblasti colníctva a vymedzenie pôsobnosti ministerstva ako ústredného orgánu štátnej správy v oblasti colníctva. Organizačná štruktúra colnej správy je koncipovaná v dvoch stupňoch riadenia. Prvý stupeň riadenia predstavuje colné riaditeľstvo, druhý stupeň riadenia colný úrad.

V súvislosti s clom ako dôležitým fiškálnym nástrojom predkladaný návrh zákona upravuje aj povinnosti osôb, ktoré prepravujú tovar cez štátnu hranicu, a to predovšetkým prihlásiť tovar k colnej kontrole a predložiť ho spolu s dokladmi, ktoré sa na tento tovar vzťahujú, príslušnému colné-

mu orgánu. Nadväzne na vymedzenie povinnosti osôb prepravujúcich tovar je upravené colné konanie, ktoré sa začína prijatím colného vyhlásenia.

S cieľom podpory ekonomických aktivít v Slovenskej republike, najmä zapojenia slovenských podnikateľských subjektov do medzinárodnej deľby práce, predložený zákon rieši aj možnosti vytvorenia priaznivejších podmienok na výrobu tuzemského tovaru, ktorý má byť následne vyvezený alebo prepustený do voľného obehu, a to tým, že umožňuje uplatnenie rôznych ekonomických režimov.

Oproti súčasnému stavu návrh zákona presne definuje prípady vzniku colného dlhu pri dovoze a vývoze tovaru, kto je v ktorom prípade dlžníkom, kedy sa vyžaduje zabezpečenie colného dlhu a akým spôsobom a kedy musí byť colný dlh zabezpečený colnou zábezpekou a kedy zárukou, kto môže záruku poskytnúť a v akej forme môže byť záruka poskytnutá. Ďalej je to povinnosť colného orgánu zapísať sumu cla do účtovných dokladov a v akej lehote. Uvedené vymedzenie colného dlhu je v súlade s prístupmi uplatnenými aj v krajinách Európskej únie.

Vzhľadom na to, že colné orgány od prvého januára 1993 vykonávajú aj správu daní, dane z pridanej hodnoty a spotrebných daní a iných platieb pri dovoze, je colné záložné právo, vymáhanie nedoplatkov, predovšetkým cla, daní a poplatkov a exekučné náklady upravené podobne ako v zákone o správe daní a poplatkov. Touto úpravou sa sleduje zladenie colného a daňového konania.

Predložený návrh colného zákona je kompatibilný s právnou úpravou platnou v oblasti colníctva v Európskej únii. Predložený návrh predstavuje ďalšie priblíženie slovenskej právnej praxe v oblasti colníctva s právnou úpravou Európskej únie, najmä s tými úpravami, ktoré boli vykonané po 1.

januári 1993. Navrhovaný zákon je rovnako v súlade so záväzkami, ktoré prijala Slovenská republika v medzinárodných zmluvách, najmä Európskou dohodou o pridružení medzi Slovenskou republikou na jednej strane a Európskym spoločenstvom a jeho členskými štátmi na druhej strane, Všeobecnou dohodou o clách a obchode, vrátane znenia všetkých zmlúv, ktoré boli prijaté Záverečným aktom uzatvoreným v Marrákeši dňa 15. apríla 1994, ako aj Dohodou o vytvorení colnej únie medzi Slovenskou republikou a Českou republikou.

Vážené pani poslankyne, vážení páni poslanci, dovolím si požiadať vás o podporu tohto návrhu zákona.

Ďakujem pekne za pozornosť.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pekne, pán podpredseda. Ako spoločná spravodajkyňa bola určená pani poslankyňa Nováková. Prosím ju, aby podala správu o prerokovaní vládneho návrhu zákona vo výboroch.

Poslankyňa I. Nováková:

Vážený pán predseda Národnej rady Slovenskej republiky,
vážený pán podpredseda vlády,
panie poslankyne, páni poslanci,

predkladám spoločnú správu výborov Národnej rady Slovenskej republiky o výsledku prerokovania vládneho návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky Colný zákon.

Predseda Národnej rady Slovenskej republiky rozhodnutím číslo 932 zo 17. apríla 1996 pridelil vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky Colný zákon na prerokovanie v lehote do 9. mája 1996 týmto výborom Národnej rady

Slovenskej republiky: ústavnoprávnemu výboru, výboru pre financie, rozpočet a menu, výboru pre hospodárstvo, privatizáciu a podnikanie, výboru pre pôdohospodárstvo, výboru pre obranu a bezpečnosť a výboru pre životné prostredie a ochranu prírody.

Ako príslušný na skoordinovanie stanovísk výborov Národnej rady Slovenskej republiky bol citovaným rozhodnutím predsedu Národnej rady Slovenskej republiky určený výbor pre financie, rozpočet a menu s tým, že skoordinované stanoviská sa premietnu v spoločnej správe výborov Národnej rady Slovenskej republiky.

Výbor pre obranu a bezpečnosť 9. mája 1996 prerušil prerokúvanie vládneho návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky Colný zákon a požiadal ministra financií Slovenskej republiky objasniť pripomienky poslancov výboru k prerokúvanému návrhu zákona, ktoré sú uvedené v osobitnom liste.

Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre životné prostredie a ochranu prírody 13. mája 1996 prerokoval vládny návrh zákona Colný zákon, ale z dôvodu neprítomnosti nadpolovičnej väčšiny členov výboru nemohol prijať uznesenie k tomuto návrhu zákona.

Výbory Národnej rady Slovenskej republiky, a to ústavnoprávny výbor, výbor pre financie, rozpočet a menu, výbor pre hospodárstvo, privatizáciu a podnikanie a výbor pre pôdohospodárstvo prerokovali vládny návrh zákona Slovenskej republiky Colný zákon, vyslovili s ním súhlas a odporúčajú ho Národnej rady Slovenskej republiky schváliť so zmenami a doplnkami, o ktorých odporúčam hlasovať nasledovne:

En bloc odporúčam prijať nasledovné body spoločnej správy: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 19, 20, 21, 22, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34,

35, 36, 37, 39, 40, 41, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 59, 60, 61, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71 a 72. Neprijať odporúčam body spoločnej správy: 10, 18, 23, 24, 38, 42, 58 a 62.

Vážené panie poslankyne, páni poslanci, prosím vás, aby ste mi pozmeňujúce a doplňujúce návrhy, ktoré vyplynú z rozpravy, odovzdali písomne.

Vážený pán predseda, môžete otvoriť rozpravu.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem, pani poslankyňa, a prosím, aby ste zaujali miesto určené pre spoločných spravodajcov.

Otváram rozpravu k tomuto bodu programu. Do rozpravy som dostal písomnú prihlášku od pána poslanca Vaškoviča a pripraví sa pán poslanec Palacka.

Poslanec V. Vaškovič:

Vážený pán predseda,
vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,
vážení hostia,

moje vystúpenie bude stručné. Úvodom by som chcel povedať, že koncepciu tvorby tohto zákona s malými výhradami možno akceptovať. V princípe sleduje trendy, ktoré sú v smernici Európskej únie, a takisto nahrádza doterajšie nedostatky, ktoré vyplývali z toho, že vlastne neexistoval takýto kompletný zákon. V tomto zákone existujú aj určité problémové miesta a k tým by som smeroval otázku pánu ministrovi.

Prvá otázka je ku kompetenciám medzi ministerstvom a colnými orgánmi. Zdá sa mi, že nie sú úplne jednoznačne naformulované kompetencie medzi ministerstvom a daňovými orgánmi. Moja otázka znie, či v bode g), kde sa vymedzuje oprávnenie ministerstva na odpustenie cla, daní a iných platieb vyberaných pri dovoze, o aký typ usmernenia alebo oprávnenia ide. Bol by som rád, keby mi pán minister v rozprave alebo, ak je to možné, aj skôr odpovedal. Je to § 14. Od toho potom závisí prípadne môj pozmeňujúci návrh, ktorý zatiaľ nebudem prednášať.

Druhým takým slabým miestom je skutočnosť, že v tejto norme sa podľa môjho názoru mohli riešiť niektoré otázky, aj keď neúplne, ale aspoň čiastočne, súčinnosti medzi colnými orgánmi a medzi ministerstvom vnútra. Myslím si, že sa tu neriešia otázky oprávnení, povinností a prostriedkov colníkov na prekonávanie odporu osôb. Tým sa svojím spôsobom sťažuje výkon povolania colníkov. Myslím si, že spresnením alebo daním určitých oprávnení a použitých prostriedkov na prekonávanie tohto odporu osôb by sa značne zjednodušil postup súčinnosti medzi nimi a medzi príslušníkmi bezpečnosti.

Ďalší problém, ktorý sa tu mohol riešiť, je problém duty-free. Zatiaľ čo tento problém sa podľa mňa rieši na základe zákona, ktorý je - povedzme si - diskutabilný, tu bolo možné tento problém jednoznačne vyriešiť. Žiaľbohu, nestalo sa to.

Prejdem k pozmeňovacím návrhom. Môj prvý pozmeňovací návrh smeruje k § 10 ods. 8 a, žiaľbohu, k bodu 15 spoločnej správy, ktorý síce pani spoločná spravodajkyňa odporučila, ale je tam gramatická chyba, na ktorú som prišiel až teraz.

Môj návrh znie za slová "povinní na", nie "povinné na", vložiť slová "písomnú žiadosť" a vypustiť slovo "výzvu". Čiže ide iba o gramatickú zmenu, jej akceptovanie, le-

bo nesedí to tam štylisticky. V spoločnej správe je "povinné na" a má byť gramaticky správne "povinní na" - vložiť slová, a ďalej je to už zhodné s návrhom v spoločnej správe - vložiť slová "písomnú žiadosť" a vypustiť slovo "výzvu".

Ďalší pozmeňovací návrh je k § 14. Tam zrejme len vypadlo slovo "sídlo". V písmene h) za druhé písmeno "a" vložiť slovo "sídlo".

Môj tretí návrh je k § 20 ods. 4, ktorý znie: "Ak tovar, ktorý podlieha clu, je čiastočne alebo úplne oslobodený od dovozného cla, colný orgán na základe všeobecne záväzných predpisov určí, že po dobu troch rokov od dňa prepustenia tovaru sa tento môže používať len na určitý účel a nesmie zmeniť vlastníka." V pôvodnom návrhu je totiž slovo "môže", ktoré dáva možnosť rozhodnúť o tom subjektívne, a podľa môjho názoru by colnica mohla rozhodnúť v tomto prípade len na základe všeobecne záväzných predpisov, a nie na základe nejakého subjektívneho rozhodnutia.

Čiže vo všeobecne záväzných predpisoch treba taxatívne stanoviť, kde, na ktoré tovary, ktoré sú oslobodené, to platí, a na ktoré nie. A tam kde to platí, musí to colný orgán uskutočniť.

Ďalší pozmeňovací návrh je k § 249 ods. 1, ktorý znie: "Podľa závažnosti porušenia colných predpisov uvedených v § 241 je možné uložiť pokutu do výšky 2 miliónov Sk." Tam vlastne ide o rozšírenie podľa závažnosti. Myslím si, že v tomto čase je dôležité, keď toto slovo bude v zákone, pretože neexistuje u nás v tomto smere nejaká tradícia, aby sa tieto porušenia sledovali a vyhodnocovali, a v tomto zákone sa definujú aj nové. Čiže výška pokuty sa dá určovať iba na základe skúseností a vzhľadom na to, aby sa zvýraznil moment skúseností, navrhujem tam dať "podľa závažnosti porušenia colných predpisov". Totiž v prípade, že by došlo k nejakému

neprimeranému stanoveniu pokuty u niektorých subjektov, pokiaľ si vymôžu tieto prostriedky súdnou cestou, by mohlo dôjsť k zániku tohto právneho subjektu.

To sú všetky moje pozmeňovacie návrhy.

Ďakujem za pozornosť.
(Potlesk.)

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Slovo má pán poslanec Gabriel Palacka z KDH. Pripraví sa pán poslanec Jozef Košnár z SDĽ.

Poslanec G. Palacka:

Ďakujem, pán predsedajúci.

Vážený pán predsedajúci,
vážený pán podpredseda vlády,
vážené poslankyne,
vážení poslanci,

k návrhu colného zákona by som si dovolil stručne sa vyjadriť.

Súhlasím s konštatovaním môjho predrečníka, že ide vcelku o prijateľnú kodifikáciu problematiky colníctva a správy cla a colných úradov. Nemám k zákonu nejaké vecné obsahové výhrady. Je pravda, že niektorá problematika by mohla byť riešená trošku ináč, ale v takomto komplexnom rozsahu nie je možné to riešiť pozmeňovacími návrhmi. Myslím však, že návrh zákona je pripravený tak, že ho môžeme podporiť. Je to návrh zákona s relatívne veľkým rozsahom, takže je pochopiteľné, že sa v ňom môže vyskytnúť nejaká drobná chyba. Predsa však mi dovoľte takú trošku širšiu výhradu, že

tých chýb, drobných nepresností, preklepov alebo legislatívne nie dobrých vyjadrení je v tomto vládnom návrhu príliš veľa. Len legislatívny odbor Národnej rady mal viac ako 60 takýchto drobných pripomienok. V spoločnej správe sú prakticky všetky a sú tam ešte ďalšie, ktoré sa pri rokovaniach výborov vyskytli.

Keďže sa v našom výbore neprijalo platné uznesenie, dovolil by som si predniesť ešte jeden drobný pozmeňovací návrh, pretože v spoločnej správe nie je. Ide o § 10 ods. 7, kde sa mi veta, ktorá v tomto odseku je, zdá byť sémanticky nezmyselná tým, že na konci odseku sú slová "ich čísla". Stručne to budem citovať: "Orgány telekomunikácií sú..." atď. "povinné oznámiť údaje o užívateľoch telefónnych staníc ich čísla." Priznám sa, že nerozumiem celkom dobre, čo znamená to "ich čísla". Možno to pán minister vysvetlí, ale v každom prípade navrhujem slová "ich čísla" v tomto § 10 ods. 7 vypustiť.

Škoda, že takýchto nepresností, bohužiaľ, v návrhu je niekoľko desiatok, a trošku znehodnocujú vládny návrh. A keď vezmeme do úvahy, že to je norma pripravovaná už dlhý čas, prešla okrem ministerstva cez legislatívnu radu vlády, vládu, takýchto nepresností by tam toľko byť nemuselo.

Ďakujem pekne.
(Potlesk.)

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Slovo má pán poslanec Košnár. Nech sa páči.

Poslanec J. Košnár:

Vážený pán predsedajúci,
vážený pán podpredseda vlády,
kolegyne, kolegovia,
dámy a páni,

Colný zákon komplexne upravuje vzťahy, ktoré vznikajú pri dovoze a vývoze i pri tranzite, a v našom prípade je Colný zákon aj základom na dotvorenie colnej správy zvrchovaného a samostatného štátu. Z tohto hľadiska je predkladaný návrh nielen potrebný, ale chcem povedať, že je aj dlhodobo a kvalitne pripravený. Chcel by som sa dotknúť niektorých otázok viac z pohľadu podnikateľských subjektov alebo účastníkov colného konania než z pohľadu štruktúry colných orgánov, ich vzájomných vzťahov, kompetencií atď.

Chcel by som pozitívne ohodnotiť skutočnosť, že tento zákon zakladá možnosť, aby bol každý oprávnený požadovať od colných orgánov informácie o aplikácii colných predpisov, ak sa týkajú už prebiehajúcich alebo pripravovaných obchodných rokovaní. Rovnako to platí aj o poskytovaní záväzných informácií o sadzobnom zaradení tovaru, hoci tieto informácie, prirodzene, nemajú charakter rozhodnutia.

Z pozície účastníkov colného konania je kladom aj spresnenie spôsobu určenia colnej hodnoty najmä z toho pohľadu, čo sa pri určovaní colnej hodnoty započítava, a čo nie, do ceny skutočne platenej, alebo ceny, ktorá by sa mala za dovezený tovar zaplatiť. Mám však dojem, že upravené variantné spôsoby určovania colnej hodnoty sú značne zložité a zrejme budú aj veľmi administratívne náročné. Neviem posúdiť, do akej miery sú tieto spôsoby určovania colnej hodnoty s takou náročnosťou a zložitosťou vyvolané potrebou priblíženia sa alebo identity s Dohodou o vykonávaní článku 7 Všeobecnej dohody o clách a obchode. Ak je to tak, zrejme sa

s tým sotva dá niečo robiť. Ak je to spôsobované našimi - povedal by som - domácimi pomermi alebo snahami, bolo by potrebné zvážiť v eventuálnom vykonávacom predpise isté zjednodušenie.

Očakávania, že zjednodušenie postupov a colných formalít podaním zjednodušeného colného vyhlásenia prispeje k zrýchleniu celého procesu prepúšťania tovaru do navrhnutého režimu, sú zrejme dosť optimistické vzhľadom na spôsob uvoľňovania tovaru do príslušného režimu vo väzbe na colný dlh a jeho zabezpečenie. Nazdávam sa, že nie je dosť jasne definovaný začiatok vzniku colného dlhu. Rozpor je medzi vznikom začiatku colného dlhu predložením colného vyhlásenia a začiatkom colného dlhu uvoľnením tovaru do príslušného režimu, a ustanovením iných paragrafov než § 78, 79 a 196 tiež do príslušného režimu oznámením rozhodnutia colného orgánu.

Potreba boja proti nezákonnému dovozu tovaru a zamedzenie colných a daňových únikov a rovnaká spoločenská potreba podporovať rozvoj ekonomiky pružným a rýchlym uvoľňovaním tovarov našich dovozcov je nepochybne v istom protirečení. Štát musí hľadať spôsoby zabezpečenia cla. Problém je v tom, že tento spôsob by nemal sťažovať fungovanie solídnych podnikateľských subjektov, ktoré v dlhšom časovom horizonte colný dlh vyrovnávajú, resp. vyrovnali.

Voči týmto subjektom by sa mala uplatňovať liberálnejšia politika zabezpečovania colného dlhu, resp. uvoľňovania tovaru do príslušného režimu. Veď na jednej strane splatnosť colného dlhu, resp. sumy cla je do 10 dní podľa § 220 ods. 1, ale tovar sa neuvoľní do navrhovaného režimu skôr, než je tento dlh splatený, resp. zabezpečený. Navyše v súvislosti s prevodom platieb vo finančných inštitúciách a tým, čo sa považuje za deň platby, sa predlžuje doba faktického uvoľnenia tovaru do voľného obehu, a to aj napriek zákonnej povinnosti previesť platby na príslušný účet colných orgánov vždy

najneskôr v nasledujúci pracovný deň po tom, keď bola z účtu dlžníka uskutočnená alebo keď bola v prospech účtu colného orgánu prijatá v hotovosti. Osobitne to platí, povedzme, pre prípady, že napríklad vagón je pristavený vo štvrtok v popoludňajších hodinách, resp. v piatok, s čím sú spojené dodatočné náklady na stojné, atď.

Zabezpečenie colného dlhu je značne časovo a administratívne náročné a pritom mnohé seriózne podnikateľské subjekty nie sú ekonomicky schopné objektívne colný dlh zabezpečiť, napríklad vzhľadom na druhotnú platobnú neschopnosť a podobne.

V § 225 ods. 3 sa pripúšťa možnosť odkladu platenia sumy cla, ako aj úroku na žiadosť dlžníkov za dobu odkladu, ak tieto platby sú spojené so sociálnymi a ekonomickými problémami dlžníka v prípade zaplatenia sumy cla a s vážnymi sociálnymi a ekonomickými problémami v prípade úrokov.

Takúto možnosť treba na jednej strane uvítať, na druhej strane je však potrebné aspoň všeobecne záväzným predpisom Ministerstva financií Slovenskej republiky určiť isté objektivizované kritériá, aby sa vo vzťahu k jednotlivým typom subjektov zabránilo zo strany colných orgánov uplatňovaniu istých nie objektívnych, ale skôr subjektívnych rozhodnutí.

Navrhovaná účinnosť tohto zákona je od 1. júla tohto roku. Nazdávam sa, že do tohto termínu by bolo treba pripraviť a vydať aj všeobecne záväzné predpisy, na ktoré sa v niektorých paragrafoch tento zákon odvoláva, a na ďalšiu potrebu som v jednom prípade poukázal sám. Konkrétne pozmeňovacie návrhy nemám.

Ďakujem za pozornosť.
(Potlesk.)

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi Košnárovi. Nemám už žiadne prihlášky do rozpravy. S faktickou poznámkou sa hlási pán poslanec Hrušovský.

Poslanec P. Hrušovský:

Pán predseda, mám odporúčanie k spoločnej správe. Pani spoločná spravodajkyňa pri uvádzaní jednotlivých bodov uvedených v spoločnej správe odporučila, aby aj bod 23 bol zaradený do hlasovania en bloc. Odporúčam, aby bol vyňatý na samostatné hlasovanie.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Áno, bod 23 navrhovala v bloku na neprijatie.

Poslanec P. Hrušovský:

Odporúčam ho prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Dobre, ďakujem pekne. Takže ak sa do rozpravy nikto nehlási, končím rozpravu k tomuto bodu. Pýtam sa pána podpredsedu vlády, či sa chce vyjadriť. Áno. Nech sa páči.

Podpredseda vlády a minister financií SR S. Kozlík:

Vážený pán predseda,
vážené panie poslankyne,
vážení páni poslanci,

len krátko by som reagoval na diskusiu, ktorá prebehla k návrhu Colného zákona.

Predovšetkým v otázke kompetenčných vzťahov medzi ministerstvom financií a colnými orgánmi, tak ako to vymedzuje § 10, v podstate ide o to, že základnú kompetenciu v rámci odpúšťania daní a ciel, tak ako to pre ministerstvo financií vymedzuje § 10 ods. 2 písm. e), zakladá toto znenie, teda rozhodujúcu kompetenciu ministerstva financií. Ministerstvo financií sa potom rozhoduje v zmysle Colného zákona, že môže v zmysle písmena g) posunúť časť kompetencií za určených podmienok. Predovšetkým to môže byť určitý limit čiastky, aby sa neriešili drobné čiastky, ktoré môžu byť pomerne početné, na ministerstve financií. Posunie teda kompetenciu riešenia na colné úrady, teda o stupeň nižšie. Domnievam sa, že vcelku tento režim je, aspoň pre nás, jasný a takto sa uplatňuje aj v doterajšej praxi.

Pokiaľ ide o súčinnosť medzi colnými úradmi a ministerstvom vnútra, mal by tieto veci v podstate riešiť zákon o služobnom pomere, kde by pozícia pracovníkov Colnej správy mala byť komplexne riešená a mali by byť doriešené aj otázky súčinnosti medzi colnými orgánmi a ministerstvom vnútra.

Pokiaľ ide o jednotlivé pripomienky, možno v rámci dodatočných pripomienok akceptovať zmenu v § 10 ods. 8, tú zmenu slova "výzvu" na slová "písomnú žiadosť". Myslím, že je to obsiahnuté aj v tom balíku pripomienok z výborov. Ďalej v § 14 doplnenie výrazu "sídla" takisto.

Pokiaľ ide o § 20, myslím, že je možné akceptovať, že by bolo možné precizovať možnosť riešenia colných situácií všeobecne záväzným predpisom. Táto pripomienka je akceptovateľná.

Podobne je akceptovateľná pripomienka k § 249 ods. 1. Vyjadrujem sa teda k vystúpeniu pána poslanca Vaškoviča doplniť v tomto odseku "podľa závažnosti porušenia colných

predpisov", ale predpokladáme, že bez ohľadu na toto doplnenie by sa určite takýmto spôsobom konalo.

Pokiaľ ide o pripomienku pána poslanca Palacku, samozrejme, možno ju akceptovať. Pod údajmi možno rozumieť aj príslušné čísla.

Pán Košnár sa vyjadril, či to je otázka filozofie. Myslím, že dá sa s mnohými názormi v rámci filozofie súhlasiť. Neboli prednesené konkrétne pozmeňujúce návrhy.

Ďakujem pekne, vážené pani poslankyne, poslanci, za podporu tohto zákona. *(Potlesk.)*

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem, pán podpredseda. Pýtam sa pani spoločnej spravodajkyne, či sa chce vyjadriť k rozprave. Ak nie, môžeme pristúpiť k hlasovaniu o jednotlivých pozmeňujúcich návrhoch.

Pán poslanec Vaškovič, už je po rozprave.

Prosím, pani poslankyňa.

Poslankyňa I. Nováková:

Vážený pán predseda,
vážený pán podpredseda vlády,
vážené panie poslankyne,
vážení páni poslanci,

budeme hlasovať najskôr o bodoch spoločnej správy. En bloc odporúčam prijať nasledovné body spoločnej správy: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 16, 17, 19, 20, 21, 22, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34... *(Šum v sále.)*

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Skončili sme pri bode 34.

Poslankyňa I. Nováková:

Sú to tie isté okrem bodu 15. Ďalej 35, 36, 37, 39, 40, 41, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 59, 60, 61, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71 a 72.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Počuli sme čísla bodov zo spoločnej správy, ktoré pani spoločná spravodajkyňa navrhuje prijať.

Prosím, prezentujme sa a hlasujme. Hlasujeme o prijatí týchto bodov spoločnej správy na návrh pani spoločnej spravodajkyne.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 97 poslancov.
Za návrh hlasovalo 96 poslancov.
Proti návrhu nehlasoval nikto.
Hlasovania sa nezdržal nikto.
Nehlasoval 1 poslanec.

Takže sme prijali tieto body spoločnej správy.

Môžete pokračovať, pani spoločná spravodajkyňa.

Poslankyňa I. Nováková:

Body spoločnej správy 10, 18, 24, 38, 42, 58 a 62 odporúčam neprijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, prezentujme sa a hlasujme, s odporúčaním pani spravodajkyne neprijať tieto body.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 102 poslancov.
Za návrh hlasovalo 10 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 76 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 16 poslancov.

Takže tieto body spoločnej správy sme neprijali.

Môžete pokračovať, pani spoločná spravodajkyňa.

Poslankyňa I. Nováková:

Z rozpravy vyplynuli na osobitné hlasovanie body 15 a 23. Najskôr budeme hlasovať o bode 15. Odporúčam ho neprijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Takže hlasujeme o bode 15 spoločnej správy s odporúčaním neprijať ho.

Poslankyňa I. Nováková:

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 104 poslancov.
Za návrh hlasovalo 27 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 61 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 13 poslancov.
Nehlasovali 3 poslanci.

Tento bod spoločnej správy sme neprijali.

Môžete pokračovať, pani poslankyňa.

Poslankyňa I. Nováková:

Budeme hlasovať o bode 23 spoločnej správy. Odporúčam ho neprijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

No, neviem. Hlasujeme o bode 23 spoločnej správy. To je skôr na prijatie.

Poslankyňa I. Nováková:

Odporúčam neprijať ho.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pani spoločná spravodajkyňa ho odporúča neprijať.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 101 poslancov.
Za návrh hlasovalo 48 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 33 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 20 poslancov.

Takže neprešiel tento bod spoločnej správy.

Poslankyňa I. Nováková:

Budeme hlasovať o pozmeňujúcich návrhoch pána poslanca Vaškoviča. Chcem sa opýtať pána poslanca, či môžeme hlasovať o všetkých pozmeňujúcich návrhoch en bloc, pretože ich budem

odporúčať prijať. *(Odpoveď zo sály: Áno.)* Ďakujem. Budeme o nich hlasovať en bloc.

Prečítam § 20 ods. 4: "Ak tovar, ktorý podlieha clu, je čiastočne alebo úplne oslobodený od dovozného cla, colný orgán na základe všeobecne záväzných predpisov určí, že po dobu 3 rokov odo dňa prepustenia tovaru sa môže používať len na určitý účel a nesmie meniť vlastníka." Druhý pozmeňujúci návrh sa týka § 249 ods. 1: "Podľa závažnosti porušenia colných predpisov uvedených v § 241 je možné uložiť pokutu do výšky 2 miliónov Sk." Tretí pozmeňujúci návrh - v § 14 ods. 2 písm. h) za druhé písmeno "a" vložiť slovo "sídlo". A štvrtý pozmeňujúci návrh - v § 10 ods. 8 za slová "povinný" vložiť slová "písomnú žiadosť" a vypustiť slovo "výzvu". Tu vlastne ide o technické spresnenie bodu 15, pretože tam bola tlačová chyba.

Vážené panie poslankyne, páni poslanci, návrhy odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prijať?

Poslankyňa I. Nováková:

Áno, prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, prezentujme sa a hlasujme. Počuli ste pozmeňovacie návrhy pána poslanca Vaškoviča, ktoré pani spoločná spravodajkyňa navrhuje prijať.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 107 poslancov.
Za návrh hlasovalo 100 poslancov.
Proti návrhu hlasoval 1 poslanec.
Hlasovania sa zdržalo 5 poslancov.
Nehlasoval 1 poslanec.

Takže sme prijali tieto pozmeňujúce návrhy.

Poslankyňa I. Nováková:

Budeme hlasovať o pozmeňujúcom návrhu pána poslanca Palacku, ktorý v § 10 ods. 7 navrhuje vypustiť slová "ich čísla". Odporúčam ho prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prezentujme sa a hlasujme s odporúčaním pani poslankyne návrh prijať.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 107 poslancov.
Za návrh hlasovalo 96 poslancov.
Proti návrhu hlasovali 2 poslanci.
Hlasovania sa zdržalo 9 poslancov.

Prijali sme tento pozmeňujúci návrh.

Poslankyňa I. Nováková:

Vážené panie poslankyne, páni poslanci, budeme hlasovať o návrhu zákona ako celku. Colný zákon ako celok odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pekne. Podľa § 26 ods. 1 zákona o rokovacom poriadku budeme hlasovať o vládnom návrhu ako celku v znení schválených doplnkov s odporúčaním prijať ho.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 106 poslancov.
Za návrh hlasovalo 104 poslancov.
Proti návrhu nehlasoval nikto.
Hlasovania sa zdržali 2 poslanci.

Konštatujem, že sme schválili vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, tzv. Colný zákon.

Ďakujem pani spravodajkyni. Ďakujem aj vám, páni poslanci, pani poslankyne. *(Potlesk.)*

Poslankyňa I. Nováková:

Ďakujem aj ja.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pani poslankyne, páni poslanci,

š t r n á s t y m bodom programu je

vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon číslo 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení zákona číslo 27/1984 Zb.

Vládny návrh zákona ste dostali ako tlač 377, spoločnú správu ako tlač 377a.

Z poverenia vlády Slovenskej republiky návrh zákona odôvodní namiesto chorého pána ministra dopravy minister pôdohospodárstva Slovenskej republiky pán Peter Baco. Prosím pána ministra, aby sa ujal slova.

Minister pôdohospodárstva SR P. Baco:

Vážený pán predseda Národnej rady Slovenskej republiky,
vážené dámy poslankyne,
vážení páni poslanci,

zákon číslo 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení zákona číslo 27/1984 Zb. je v niektorých ustanoveniach už prekonaný najmä vo vzťahu k bývalým federálnym orgánom a národným výborom. Preto vláda svojím uznesením číslo 269 z 25. apríla 1995 uložila spracovať jeho novelu.

Cieľom predkladanej novely cestného zákona je zohľadniť pôsobnosť a rozdelenie kompetencií vo výkone štátnej správy pozemných komunikácií na pripravované krajské a okresné úrady a spresniť podmienky užívania pozemných komunikácií. Novela zákona rieši aj tvorbu časti finančného príjmu do Štátneho fondu cestného hospodárstva, a to vyberaním úhrad za užívanie diaľnic a ciest pre motorové vozidlá formou nálepiek na vozidlách.

Príjmom do Štátneho fondu cestného hospodárstva budú podľa predkladanej novely cestného zákona aj pokuty, ktoré doteraz vyberajú obvodné úrady za porušenie ustanovení cestného zákona. Novela cestného zákona rieši tiež problematiku nadmerných a nadrozmerných prepráv, lebo tieto najviac poškodzujú vozovky a mosty. V prípade zistenia preťaženia vozidla odmietajú najmä zahraniční dopravcovia zaplatiť príslušné správne poplatky. Preto navrhujeme vážiť vozidlá priamo na hraničných prechodoch a v prípade ich preťaženia

povoliť prechod cez hranice Slovenskej republiky až po zaplatení správneho poplatku.

Na základe pripomienok poslancov je do novely cestného zákona zapracovaná aj novela zákona číslo 129/1996 Z. z. o niektorých opatreniach na urýchlenie prípravy výstavby diaľnic a ciest pre motorové vozidlá, ktorou sa navrhuje, aby do § 8 boli doplnené odseky 4 až 7. Tieto odseky boli z uvedeného zákona vypustené pri jeho schvaľovaní v Národnej rade Slovenskej republiky na predchádzajúcom pléne, čo sa ukázalo ako chybné, lebo sa tým nedosiahol zámer na urýchlenie procesu vyvlastňovania nehnuteľností na účely výstavby diaľnic.

Návrh novely cestného zákona bol prerokovaný v legislatívnej rade vlády, vo vláde Slovenskej republiky a vo výboroch Národnej rady Slovenskej republiky podľa príslušnosti a výsledok týchto prerokovaní bol kladný. Odporúčam Národnej rade Slovenskej republiky novelu cestného zákona schváliť, čím by sa vytvorili právne a finančné predpoklady na plnenie úloh štátnej správy nových krajských a okresných úradov na úseku cestného hospodárstva a na plnenie úloh programového vyhlásenia vlády najmä na úseku výstavby diaľnic a medzinárodných ciest.

Ďakujem za podporu a pozornosť.
(Potlesk.)

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem, pán minister.

Prosím predsedu výboru pre hospodárstvo, privatizáciu a podnikanie pána poslanca Romana Hofbauera, aby podal správu o výsledkoch prerokovania návrhu vo výboroch Národnej rady.

Poslanec R. Hofbauer:

Vážený pán predseda,
vážený pán minister,
panie poslankyne, páni poslanci,

predseda Národnej rady Slovenskej republiky rozhodnutím z 11. apríla 1996 číslo 918 pridelil vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon číslo 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení zákona číslo 27/1984 Zb. (ďalej len "vládny návrh zákona"), Ústavnoprávnemu výboru Národnej rady Slovenskej republiky, Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre financie, rozpočet a menu, Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre hospodárstvo, privatizáciu a podnikanie, Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre pôdohospodárstvo, Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre verejnú správu, územnú samosprávu a národnosti, Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre obranu a bezpečnosť a Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre životné prostredia a ochranu prírody na prerokovanie do 9. mája 1996. Predseda Národnej rady Slovenskej republiky uvedeným rozhodnutím súčasne určil Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre hospodárstvo, privatizáciu a podnikanie ako príslušný výbor na skoordinovanie stanovísk výborov, ktorým bol vládny návrh zákona pridelený na prerokovanie.

Ústavnoprávny výbor Národnej rady Slovenskej republiky vládny návrh zákona neprerokoval, pretože systémovo a vecne nenadväzuje na zákon Národnej rady Slovenskej republiky o územnom a správnom usporiadaní Slovenskej republiky, ktorý ešte nie je prijatý.

Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre životné prostredie a ochranu prírody vládny návrh zákona prerokoval

8. mája, ale uznesenie o výsledku jeho prerokovania neprijal pre nedostatočný počet prítomných členov výboru.

Ostatné výbory Národnej rady Slovenskej republiky vládny návrh zákona prerokovali v určenom termíne, odporúčajú ho Národnej rade Slovenskej republiky schváliť s úpravami. Úpravy sú uvedené ako pozmeňovacie návrhy spoločnej správy.

Vážené kolegyne, vážení kolegovia, zo spoločnej správy odporúčam prijať nasledovné návrhy: 1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 10, 11, 13 a 16. Neprijať odporúčam body 6, 7, 12, 14 a 15. K bodu číslo 14 podám iný pozmeňujúci návrh, ktorý je v súlade so stavom okolo územnosprávneho členenia Slovenska. A dovolím si upozorniť na omyl, ktorý vznikol pri prepise výsledkov prerokovania vo výboroch v bode číslo 13. Je to konzultované s legislatívnym odborom Národnej rady, ktorý sa dopustil pri prepise omylu. Správna textácia k bodu 13 má znieť tak, ako bola prerokovaná vo výboroch, a to nasledovne: za článok II vložiť nový článok III, ktorý znie - ďalej je označený článok III, čiže textácia zostáva taká istá, len táto úvodná časť je chybná a platí tak, ako znie.

Toľko k návrhu spoločnej správy k tomuto zákonu. Prosím, pán predseda, o otvorenie rozpravy a súčasne prosím o slovo ako prvý.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu spoločnému spravodajcovi. Do rozpravy som dostal písomnú prihlášku od pána poslanca Sečánskeho a od pána poslanca Šeptáka. Teraz sa hlási do rozpravy ako prvý pán spoločný spravodajca. Takže otváram rozpravu. Nech sa páči, pán spoločný spravodajca.

Poslanec R. Hofbauer:

Vážený pán predseda,
pán minister,
dámy a páni,

problematika pozemných komunikácií v súčasnej modernej spoločnosti je výnimočne dôležitou a v priebehu tohto storočia jej význam nepretržite rastie. Pozemné komunikácie od nepamäti zohrávali výnimočne dôležitú úlohu, počnúc staroverkom, cez celý stredovek až po novovek a súčasnú vyspelú spoločnosť. Pozemné komunikácie sú pritom nesporne najtrvácejšími stavbami v histórii ľudstva, nepostrádateľnými na rozvoj každej spoločnosti. Veď rímske cesty sa zachovali i do súčasnosti a tereziánske cesty predstavujú kostru našej dopravnej štruktúry až do súčasnosti. Po celý stredovek sa mestá rozvíjali a upadali podľa toho, či sa nachádzali na trasách a križovatkách dopravných ciest, alebo či sa ocitli mimo nich.

V súčasnej modernej spoločnosti platí viac ako kedykoľvek rímske "via vita", teda "cesta je život". Na pozemných komunikáciách sa uskutočňuje preprava väčšiny množstva nákladnej prepravy i ľudí, obyvateľov. Kým železničná doprava sa usiluje zachovať svoj význam na väčšie vzdialenosti a na väčšie výkony, pozemné komunikácie sú nepostrádateľné na prepravu na malé a stredné vzdialenosti a sú bezkonkurenčné pre nákladné i osobné prepravy svojou rýchlosťou a pohodlím prepravy z miesta východiska do cieľa.

Rozvoju pozemných komunikácií a ich právnej úprave preto venuje každá moderná spoločnosť osobitný význam. Bolo by iste zaujímavé sledovať právnu úpravu a postavenie pozemných komunikácií na našom území za posledných sto rokov. Bola by to nesporne zaujímavá štúdia a svojou šírkou by bola nesmierne obsiahla a určite by presiahla rozmer prerokúvanej

novely zákona. Pozornosť preto sústredím na približne posledných 40 rokov tejto problematiky.

Od roku 1961 právnu úpravu pozemných komunikácií zabezpečoval zákon číslo 135/1961 Zb., nazývaný stručne Cestný zákon. V roku 1984 bol novelizovaný zákonom číslo 27/1984 Zb. a táto legislatíva platí do súčasnosti. Správu a rozvoj pozemných komunikácií zabezpečovali správy dopravy pri civilnosprávnom úseku národných ministerstiev vnútra, zatiaľ čo koncepciu a rozvoj diaľnic zabezpečovalo Federálne ministerstvo dopravy a národné riaditeľstvá diaľnic na Slovensku a v Čechách. Rozvoj siete pozemných komunikácií sa zabezpečoval v súlade s potrebou dopravnej prepravy a s potrebou zabezpečenia hospodársko-správneho aj medzištátneho spojenia miest, regiónov, metropol i štátov.

Odborná úroveň procesu rozvoja štruktúry pozemných komunikácií u nás v ničom nezaostávala za odbornou a technickou úrovňou vo vyspelých štátoch sveta. Právnu úpravu však bolo aj je aktuálne prispôsobovať súčasným podmienkam. Do roku 1990 sa zachoval stav kompetencie ciest pod Správou dopravy ministerstva vnútra a správy diaľnic pod Federálnym ministerstvom dopravy. Odvtedy v rokoch 1990 a 1991 prišlo k presunom kompetencií z federálnych orgánov na národné ministerstvá. Na Slovensku bolo ustanovené ministerstvo dopravy a spojov a súčasne prišlo k zániku krajov a zanikli i riaditeľstvá ciest. Vznikom 121 obvodných úradov, ponechaním 36 okresov a neexistenciou krajov ministerstvo dopravy, spojov a verejných prác sa stalo zriaďovateľom pre viac ako 40 organizácií cestného hospodárstva. Ministerstvo sa tak stalo preťaženým vo veci úkonov, ktoré prináležia na nižší stupeň riadenia. Túto nevhodnú situáciu sa javí účelné eliminovať novou legislatívnou úpravou, a to nadväzne aj na pripravované územnosprávne usporiadanie štátu.

Novela predkladanej právnej normy spresňuje pojmy diaľnica, medzinárodné cestné ťahy, cesty pre motorové vozidlá a cesty i miestne komunikácie v súlade s technickými normami. Tak ako je obvyklé vo viacerých európskych štátoch novela zákona rieši vyberanie poplatkov za užívanie diaľnic a ciest pre motorové vozidlá. Výška navrhnutých poplatkov pritom predstavuje kompromis tak, aby príjem do cestného fondu touto formou bol dostatočne výrazný, no súčasne aby neprimerane vysoké poplatky neboli motiváciou pre vodičov na návrat z diaľnic a rýchlostných autociest na cesty a miestne komunikácie s následným negatívnym dosahom na nehodovosť a životné prostredie. V tejto súvislosti sprievodná správa návrhu zákona obsahuje isté nepresnosti vo veci vymenovania ciest pre motorové vozidlá, a to vynechaním vymenovania niektorých vybudovaných úsekov, či už v profile plnom, alebo polovičnom.

Pri prerokovaní novely zákona na úrovni rokovania výborov boli uplatnené viaceré pozmeňovacie návrhy, ktoré text zákona skvalitňujú.

Vážnym nedostatkom rozvoja a výstavby pozemných komunikácií, hlavne ich najkapacitnejších kategórií, je výnimočnosť, ťažkopádnosť a zdĺhavosť ich predinvestičnej a investičnej prípravy. Preto formou pozmeňovacích návrhov je navrhnutá nepriama novela zákona číslo 129/1996 Z. z. o urýchlení prípravy a výstavby diaľnic a ciest pre motorové vozidlá, a to v plnom súlade s našou ústavou. Naliehavosť tejto problematiky podmieňuje aj termín účinnosti tejto časti zákona, a to od 1. júla 1996.

Ako pozmeňovacie návrhy v súčasnosti uplatňujem nasledovné návrhy.

Ako prvý - v § 3 ods. 1 vypustiť písmeno "d" a súčasne v tom istom § 3 za odsek 1 vložiť nový odsek 2, ktorý znie:

"Miestnu štátnu správu pre pozemné komunikácie vykonávajú aj obce." Pretože v odseku 1 obce boli v podstate obsiahnuté v podanom návrhu nepresnosťou.

Druhý pozmeňovací návrh - v § 3 ods. 5 doplniť vetu: "Obce vykonávajú štátnu správu vo veciach miestnych komunikácií a účelových komunikácií."

A konečne tretí pozmeňovací návrh, a to dobu účinnosti upraviť s ohľadom na prerokúvanie zákona o územnosprávnom usporiadaní nášho štátu nasledovne: "Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januára 1997, okrem článku II § 6 ods. 2 až 7, § 8 ods. 1 až 8, ktoré nadobúdajú účinnosť dňom vyhlásenia." Ide o nálepky cestných poplatkov za diaľnice a o váženie kamiónov v nákladnej autodoprave na hraničných prechodoch, čo je dôležité pre rezort dopravy.

Vážené panie poslankyne, páni poslanci, ak uplatníte ďalšie pozmeňovacie návrhy, prosím, aby ste tak urobili písomnou formou a odovzdali mi to.

Ďakujem za pozornosť.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem aj ja pánu spoločnému spravodajcovi. Prihlášku mám od pána poslanca Sečánskeho ako prvého. Nech sa páči.

Poslanec M. Sečánsky:

Pán predseda,
pán minister,
dámy a páni,

ako vždy pri svojich vystúpeniach budem stručný. Ústavnoprávny výbor o tejto novele nerokoval z dôvodov, ktoré sú

uvedené v spoločnej správe, nebudem to opakovať. Nemal som teda možnosť dať pripomienky k tejto novele, preto to robím tu.

Nikto nepochybuje o tom, že prijatie tejto novely je maximálne aktuálne a nutné. Myslím, že nikto nespochybní ani zavedenie povinnosti spoplatniť používanie diaľnic a vyznačených ciest pre osobné motorové vozidlá, prípadne iné motorové vozidlá taxatívnou ročnou sumou, o ktorej rozhodne ministerstvo.

Chcem dať pripomienky k bodu 12 novely, to je doterajší text § 6, a najmä k odseku 3. Všimnite si, že v tomto odseku sa uvádzajú všetky vozidlá, ktoré nepodliehajú plateniu úhrady za používanie diaľnic a ciest, ktoré sú vyznačené ako cesty pre motorové vozidlá. Nachádzame tu útvary Policajného zboru, Vojenskú políciu, Záchrannú zdravotnícku a horskú službu atď. Pripomínam, že všetky tieto vozidlá sú tu určené taxatívne, teda nebude možné rozširovať okruh tu vymedzených vozidiel, ale ani ho zužovať.

Myslím si, že predkladateľ, neviem, či zabudol, alebo vynechal dve skupiny vozidiel, ktoré by tu mali byť. Predovšetkým sú to vozidlá Armády Slovenskej republiky, tie tu nenájdeme, nájdeme len vozidlá Vojenskej polície. A po druhé, mali by tu byť podľa mojej mienky vozidlá Cestného záchranného systému. Ani tie tu nenájdeme. Nachádzame tu Záchrannú zdravotnícku a horskú službu, ale to nie je to isté. Nachádzame tu vozidlá technickej vyprosťovacej služby privolané na odstránenie cestnej prekážky, ale ani to nie je to isté.

Preto navrhujem, aby v § 6 v novom odseku 3 písmeno b) malo tento text: "b) Armády Slovenskej republiky a Vojenskej polície, písmeno c) Záchrannej zdravotníckej horskej služby a Cestného záchranného systému".

Dámy a páni, predpokladám, že tieto návrhy podporíte. Vopred vám ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pekne pánu poslancovi Sečánskemu. Nech sa páči, pán poslanec Šepták, a ďalej je prihlásená pani poslankyňa Sabolová.

Poslanec R. Šepták:

Vážený pán predseda,
panie kolegyne, páni poslanci,

tak ako pred chvíľou pán poslanec Sečánsky, odporúčam aj ja, aby na strane 9 v bode 12 ods. 3 bol mimo už uvedených inštitúcií, ktoré plateniu úhrady nepodliehajú, doplnený nový text: "m) vozidlá Armády Slovenskej republiky". Svoj návrh zdôvodňujem takto: Podľa zákona Národnej rady Slovenskej republiky číslo 3/1993 Z. z. o zriadení Armády Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov úlohou armády je brániť slobodu, nezávislosť, suverenitu a územnú celistvosť Slovenskej republiky, pomáhať pri predchádzaní živelným pohromám, katastrofám a haváriám ohrozujúcim ľudské životy alebo majetok vo veľkom rozsahu a pomáhať pri odstraňovaní ich následkov. Príkladom toho je odstraňovanie snehovej kalamity v Košiciach, havária akciovej spoločnosti VSŽ Košice, na ktorých sa Armáda Slovenskej republiky podieľala. V prípade neudelenia výnimky z platenia diaľničných poplatkov Armáda Slovenskej republiky by na tieto účely musela zo svojho rozpočtu vyčleniť celkove 7 138 tisíc korún ročne.

Ďakujem.

äPredseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Nech sa páči, pani poslankyňa Sabolová, a potom pán poslanec Rózsa.

Poslankyňa M. Sabolová:

Vážený pán predseda,
vážený pán minister,
vážená Národná rada,

vystupujem s dvoma krátkymi návrhmi. Jeden je procedurálny a druhý je pozmeňujúci návrh k zákonu, ktorý prerokúvame, ktorým sa dopĺňa zákon číslo 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách, tzv. cestný zákon, v znení zákona číslo 27/1984 Zb.

Tu chcem na začiatku povedať, nakoľko ani ústavnoprávny výbor neprerokoval návrh novely zákona, pretože systémovo a vecne nenadväzuje na zákon Národnej rady o územnom a správnom usporiadaní Slovenskej republiky, ktorý ešte nie je prijatý, pretože bol vrátený parlamentu a na túto schôdzu sa nedostal, odporúčam prerušiť rokovanie o tomto bode a dávam to ako procedurálny návrh. Toto bol aj dôvod na stiahnutie tohto bodu z rokovania parlamentu. Tento bod odporúčam prerokúvať spolu so zákonom o územnosprávnom usporiadaní a spolu s návrhom zákona o organizácii miestnej štátnej správy, nakoľko tento návrh zákona sa dostane do vecného a systémového rozporu s vlastne dnes ešte neplatným zákonom o územnosprávnom členení.

Ako druhú časť navrhujem pozmeňovací návrh k tejto predloženej novele zákona, a to v bode 7 predloženého návrhu. V § 3d odporúčam vypustiť v ods. 1 časť vety "ak osobitný zákon[2a)] neustanovuje inak." Veta v ods. 1 by znela: "Diaľnice a cesty vrátane ich prejazdných úsekov cez colné

priestory a obce sú vo vlastníctve štátu." A zároveň žiadam vypustiť v poznámke odvolávku 2a, ktorá hovorí "napríklad § 2 zákona Slovenskej národnej rady číslo 138/1991 Zb. o majetku obcí." Zároveň potom žiadam prečíslovať body 2b a 2c na 2a a na 2b.

Len veľmi stručné odôvodnenie. Štát by mal mať záujem mať vo vlastníctve diaľnice, cesty, vrátane ich prejazdných úsekov cez mestá a obce. Táto časť novely sa dotýka hlavne mesta Bratislavy a Košíc, ktoré v zmysle zákona o majetku obcí číslo 138/1991 Zb. dostali do vlastníctva aj tieto časti komunikácií - diaľnice, diaľničné privádzače, ako aj prejazdné úseky. Vlastne sú to najväčšie mestá na Slovensku a nie je možné, aby tieto mestá boli schopné samy zabezpečiť správu a hlavne udržiavanie týchto komunikácií. Preto by som vás chcela poprosiť, aby ste tento pozmeňujúci návrh podporili. Myslím, že je tu dosť veľa kolegov poslancov aj z Bratislavy, sme tu kolegovia z Košíc, ktorí veľmi dobre poznáme situáciu v týchto dvoch mestách, a bolo by veľmi dobré dať do ažurity aj tieto dve mestá, podobne ako sú riešené zákonom všetky ostatné mestá a obce, že všetky prejazdné úseky v týchto mestách a obciach sú vo vlastníctve štátu.

Ďakujem pekne.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pán poslanec Rózsa. Najskôr sa s faktickou poznámkou hlási pán poslanec Kováč.

Poslanec R. Kováč:

Vážený pán predseda,

chcel by som z miesta vo forme faktickej poznámky dať pozmeňovací návrh do série vozidiel, ktoré navrhujem oslobo-

diť od dane. Sú to vozidlá určené na hromadný odber krvi. Myslím si, že ide o humanitárnu akciu, ktorú všetci oceňujeme, a tieto vozidlá sa nedajú zaradiť pod pojem záchranné vozidlá zdravotníckej služby. To sú autobusy, ktoré sú určené špeciálne na hromadný odber krvi pre darcov na tie miesta, kde nie je transfúzna stanica. Myslím si, že tento návrh som zdôvodnil dostatočne.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Nech sa páči, pán poslanec Rózsa. Ešte predtým pán poslanec Prokeš.

Poslanec J. Prokeš:

Ďakujem, pán predseda. Mám vyslovene len jazykovú vložku. Humanitárne autobusy alebo vozidlá môžu platiť aj dvojnásobnú taxu, ale humanitné by nemali, pretože podľa slovenského pravopisu humanitárny znamená výsmech humanity, opak humanity, kvázihumanitný. Prosím, hovorme humanitný, a nie humanitárny.

Poslanec E. Rózsa:

Vážený pán predseda,
vážená Národná rada,

navrhujem bod číslo 4 spoločnej správy vyňať na osobitné hlasovanie s návrhom neprijať ho, ponechať pôvodný text návrhu vlády Slovenskej republiky s poukazom na článok 64 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem aj ja.

Panie poslankyne, páni poslanci, do rozpravy sa prihlásil pán predseda Rea.

Poslanec J. Rea:

Ďakujem za slovo.

Vážený pán predseda,
vážený pán minister,
kolegyne, kolegovia,
milí hostia,

dovoľte mi, aby som v krátkosti zareagoval a nakoniec aj zrejme s pánom spoločným spravodajcom spresnil body 14 a 15 spoločnej správy, ktoré sa týkajú účinnosti zákona. On ich neodporúča prijať a nahradil ich inou dikciou. Treba, aby sme sa pri konečnom hlasovaní dohodli, aby účinnosť zákona, ktorú navrhuje v dvoch termínoch, mala nadväznosť.

Národná rada Slovenskej republiky 27. marca 1996 prijala zákon, ktorý má už teraz číslo 129/1996 Z. z., o niektorých opatreniach na urýchlenie prípravy výstavby diaľnic a ciest pre motorové vozidlá. Z tohto vládneho návrhu boli pri schvaľovaní Národnou radou Slovenskej republiky vypustené v § 8 odseky 4 až 7, čím sa nesplnil účel zákona, to znamená urýchliť majetkovoprávne vyrovnanie a prípravu výstavby diaľnic. Ustanovenia týchto odsekov upravujú situácie, ktoré navyše zdržujú vyvlastňovacie konanie. Ide najmä o prípady vyvlastnenia stavebného pozemku, ktorého dedič je známy, ale nie je ukončené dedičské konanie o pozemku, ktorého vlastníctvo je predmetom súdneho konania. Taktiež ide o prípady vyvlastnenia stavebného pozemku, ktorý nie je vo vlastníctve

Slovenskej republiky a nebol vydaný oprávnenej osobe podľa osobitných predpisov.

Účelom ustanovení odsekov 4 až 7 v § 8 vládneho návrhu zákona, ktoré neboli pri schvaľovaní schválené do tohto zákona, je, aby nebolo potrebné prerušiť vyvlastňovacie konanie z dôvodu, že doteraz neboli ukončené iné konania, napríklad dedičské a súdne spory o vlastníctvo, a aby sa mohlo vyvlastňovacie konanie vôbec uskutočniť. Následné ukončenie dedičského konania alebo súdneho sporu o vlastníctvo nebude mať dôsledky na vyvlastňovacie konanie, ale len na vyplatenie náhrady. V priebehu konaní však príprava stavieb môže nerušene pokračovať.

Riešenie týchto prípadov - vzhľadom na vysoký počet dotknutých pozemkov a vysoký počet vlastníkov, ale najmä na veľmi zlý stav evidencie pozemkového vlastníctva - je bez prijatia uvedených ustanovení zákona veľmi komplikované a časovo náročné, úplne závislé od termínov ukončenia dedičských konaní a súdnych sporov o vlastníctvo. Stavebník diaľnice v prípadoch, ak nedôjde k dohode s vlastníkom pozemku, je nútený čakať na ukončenie dedičského konania, či ukončenie súdneho sporu, a tým nie je schopný zabezpečiť požadované termíny majetkovoprávnej prípravy a stavebných povolení. Dôsledkom vypustenia ustanovení, tak ako sú uvedené v bode 13 spoločnej správy, je ohrozenie plnenia komplexného projektu prípravy a výstavby diaľnic na území Slovenskej republiky, predovšetkým v termínoch začatia stavieb v rokoch 1996 a 1997, ako aj nesplnenie termínu spojazdnenia diaľničného ťahu sever - juh.

Vzhľadom na to bol aj vo výbore podaný pozmeňujúci návrh, ktorý je uvedený v bode 13 spoločnej správy s tým, že navrhujem, aby takto inkorporovaný článok do vládneho návrhu zákona mal účinnosť dňom vyhlásenia. Môj návrh je, aby tento článok mal účinnosť dňom vyhlásenia. Pre istotu ešte pre zá-

pis uvádzam, že tento článok v bode 13 bude znieť: Zákon Národnej rady Slovenskej republiky číslo 129/1996 Z. z. o niektorých opatreniach na urýchlenie prípravy výstavby diaľnic a ciest pre motorové vozidlá sa dopĺňa takto: § 8 sa dopĺňa odsekmi 4 až 7, ktoré znejú:

"(4) Ak ide o diaľničný stavebný pozemok, ktorého vlastníctvo je predmetom dedičského konania, sú účastníkmi vyvlastňovacieho konania účastník dedičského konania a Slovenský pozemkový fond, a to až do právoplatnosti dedičského rozhodnutia.

(5) Ak ide o diaľničný stavebný pozemok, ktorého vlastníctvo je predmetom súdneho konania, sú účastníkmi vyvlastňovacieho konania účastníci súdneho konania a Slovenský pozemkový fond, a to až do právoplatnosti súdneho rozhodnutia.

(6) Ak ide o diaľničný stavebný pozemok, ktorý nie je vo vlastníctve štátu a nebol vydaný oprávnenej osobe podľa osobitných predpisov - poznámka pod čiarou 20 znie: § 4 zákona číslo 229/1991 Zb. - sú účastníkmi vyvlastňovacieho konania povinná osoba a Slovenský pozemkový fond.

(7) Náhrada za vyvlastnený diaľničný stavebný pozemok podľa ods. 5 a 6 sa poskytne pridelením náhradného pozemku alebo stavby. Ak to nie je možné, náhrada sa poskytne v peniazoch. Náhradu, ktorú nemožno poskytnúť preto, lebo do vykonateľnosti vyvlastňovacieho rozhodnutia nebolo právoplatne ukončené dedičské konanie alebo súdne konanie, alebo určená oprávnená osoba, odovzdá sa Slovenskému pozemkovému fondu, ktorý s ňou nakladá ako s náhradou za vyvlastnenie pozemku, s ktorým nakladá."

To je presné znenie článku, ktorý navrhujem, aby sa doplnil do zákona s tým, že účinnosť tohto ustanovenia bude dňom vyhlásenia. Prosil by som, aby spoločný spravodajca

legislatívno-technicky to zaradil na hlasovanie, len vecne to musí byť tak, pretože tým, že neodporúča prijať články 14 a 15, by sa účinnosť týchto ustanovení niekde vytratila.

Ďakujem pekne.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Nech sa páči, pán poslanec Vavrík. Pán poslanec Hrušovský s faktickou poznámkou? *(Odpoveď z pléna: s podnetom.)* Tak potom po pánu poslancovi Vavríkovi.

Poslanec R. Vavrík:

Vážený pán predsedajúci,
vážení páni ministri,

v duchu informácie legislatívneho odboru Kancelárie Národnej rady Slovenskej republiky k predloženému návrhu novely cestného zákona treba zdôrazniť, že skutočne by bolo potrebné spracovať komplexný nový návrh celého zákona o pozemných komunikáciách, nakoľko novela nemôže vyriešiť všetky problémy, ktoré aplikácia súčasného cestného zákona ďalej prináša. Takisto sa k predloženej novele nemožno komplexne vyjadriť, pokiaľ nebude spolu s ňou predložená aj novela alebo nové znenie príslušnej vykonávacej vyhlášky k cestnému zákonu.

Čo sa týka problému - už niektorí predrečníci o tom hovorili - správy miestnych komunikácií a výkonu štátnej správy na nich, je to skutočne tak, že už dnes obce tieto komunikácie jednak vlastnia a jednak ich spravujú a súčasne na nich už aj teraz vykonávajú štátnu správu. Bolo to obciam dané jednak zákonom 369/1990 Zb. o obecnom zriadení a dané im to bolo zákonom o miestnej štátnej správe, známym zákonom 472/1990 Zb.

Pri schvaľovaní programu som navrhoval vypustiť tento bod. Legislatívno-právne tu nie sú celkom v poriadku dikcie, ktoré hovoria o zavedení krajských a okresných úradov, resp. kto bude vykonávať štátnu správu na tomto úseku. V tejto novele sa už hovorí o okresných a krajských úradoch, ktoré, mimochodom, v tento deň a v túto hodinu ešte zákonom kreované neboli, takže malo by sa skutočne zvážiť, či sa dá tento zákon takto prijať, keď mu nepredchádza alebo nie je účinná príslušná platná právna norma, ktorá hovorí o zriadení okresných a krajských úradov. Mám tu na mysli zákon o územnom a správnom usporiadaní. Možno to bude riešené, ako hovoril pán spoločný spravodajca Hofbauer, odložením účinnosti, ale v právnom poriadku je nezvyčajné, že prijmeme takúto novelu skôr, ako takýto zákon vôbec platí. Čiastočne by to síce bolo riešené odkladom účinnosti, ako tu hovoril kolega Hofbauer.

Potom by som chcel mať odborne k jednotlivým bodom niekoľko pozmeňovacích návrhov aj s príslušným vysvetlením.

K bodu 1 v § 3 ods. 5 navrhujem upraviť text nasledovne: "Obce vykonávajú štátnu správu vo veciach miestnych komunikácií a účelových komunikácií, ak tento zákon neustanovuje inak." Dôvodom tohto návrhu je, aby znenie odseku korešpondovalo so znením odseku 4 tejto navrhovanej novely. Toto by bol môj prvý pozmeňovací návrh.

Druhý bude k bodu 3 § 3c ods. 1. Navrhnuté znenie tohto odseku totiž odníma obciam ako orgánom štátnej správy, dnešným orgánom štátnej správy, výkon štátneho odborného dozoru nad miestnymi komunikáciami. Opakujem, len nad miestnymi komunikáciami, ktoré vlastnia obce. V dôvodovej správe to síce predkladateľ odôvodňuje tým, aby správca súčasne nevykonával aj štátny odborný dozor, ale obchádza práve skutočnosť súčasného výkonu štátnej správy obcami. Súčasne v zmysle prá-

vomoci orgánov štátneho odborného dozoru dáva navrhované znenie možnosť štátu tvrdo nariaďovať obciam povinnosti na miestnych komunikáciách, pričom obce by veľmi obťažne tieto povinnosti zabezpečovali, najmä čo sa týka finančného vzťahu k údržbe, opravám, takémuto vzťahu k miestnym komunikáciám. Preto navrhujem konkrétne doplniť nové písmeno d) s textom: "d) nad miestnymi komunikáciami a účelovými komunikáciami obce". A, samozrejme, tú istú dikciu vypustiť potom z písmena c).

Ďalej by som mal pozmeňujúci návrh k bodu 13. Ide o § 7 ods. 1 a § 8 ods. 1. Tu by bolo vhodné nahradiť povinnosť cestného správneho orgánu rozhodnúť o povolení uzávierky, obchádzky, odklonu a zvláštneho užívania z terajšej dikcie "po dohode s dopravným inšpektorátom" iba povinnosťou "po prerokovaní s dopravným inšpektorátom". Domnievam sa, že na dosiahnutie sledovaného účelu, a, samozrejme, odborníci cestári, s ktorými som to konzultoval, taktiež, by to malo postačovať. Rozhodovaciu právomoc by mal mať iba jeden orgán štátnej správy. Načo by mali dva orgány štátnej správy spolu komunikovať? Takto by to bolo možno vhodné upraviť, ak by ste to vedeli, samozrejme, podporiť.

Ďalej taktiež k bodu 13, § 7 ods. 3 navrhujem vypustiť celý v súlade so znením odseku 6. Totiž obce pri takomto prípadnom schválení stratia akúkoľvek legálnu možnosť brániť sa proti rozhodnutiam orgánov štátnej správy.

Ďalej by som mal pozmeňovací návrh k bodu 21. Konkrétne ide o § 14 ods. 3. Uvedené znenie je síce v zásade v poriadku, ale nezaručuje, že orgán životného prostredia povolí výrub drevín v prípade, že napríklad ohrozujú bezpečnosť cestnej premávky. Je to paradoxné, že ako člen výboru pre životné prostredie a ochranu prírody chcem navrhnúť nedať túto právomoc orgánom životného prostredia, ale veľmi to sťaží cestárom výkon ich práce, ak by došlo ku kolízii medzi záuj-

mami ochrancov prírody a prekážok na komunikáciách, spôsobených prebujnenými drevinami alebo inou zeleňou. Preto navrhujem, aby sa celý tento odsek teraz vypustil a aby sa to riešilo v iných normách inak.

Posledný môj pozmeňovací návrh by bol k bodu 30. Je to § 22a. Zákon ukladá cestnému správnemu orgánu uložiť pokutu podľa tohto paragrafu. Domnievam sa a považujem za vhodnejšie dať cestnému správnemu orgánu možnosť pokutu uložiť, a nie mu to priamo zákonom ukladať. V iných právnych normách je to podobné, že je možnosť pokutovať, a nie je tvrdo určené, že musia pokutovať. Preto si dovolím navrhnúť vsunúť do tejto dikcie § 22 slovko "môže" uložiť pokutu.

Toľko, vážený pán predsedajúci, vážení členovia vlády, k mojim pozmeňovacím návrhom. Verím, že aspoň pri niektorých nájdem podporu u kolegov poslancov, a ďakujem za slovo.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem.

Vážené kolegyne a kolegovia, nemám ďalšie písomné prihlášky do rozpravy. Prihlásený je ešte pán poslanec Hrušovský. Nech sa páči, a prosím o ďalšiu prihlášku.

Poslanec P. Hrušovský:

Vážený pán predsedajúci,
kolegyne, kolegovia,

budem stručný. Už viacerí moji predrečníci poukázali na skutočnosť, prečo vlastne ústavnoprávny výbor neprerokoval tento predložený vládny návrh zákona. Jednoducho preto, že sme konštatovali, že by bolo vhodné, aby systémovo zapadol do novelizácie zákona o novom územnosprávnom členení a záko-

na o kompetenciách. Odporúčali sme plénu Národnej rady, aby odložilo prerokúvanie tohto vládneho návrhu zákona. Keďže sa tak nestalo, pozorne som sa snažil sledovať rozpravu, ale neviem, či som dobre zachytil, no ani jeden z mojich predrečníkov nenavrhol odloženie účinnosti v ustanovení § 3 predloženého návrhu zákona, ktorý hovorí a definuje cestné správne orgány.

Tento predložený vládny návrh hovorí o cestných správnych orgánoch, o ministerstve, krajských úradoch, okresných úradoch a obciach. Ak by sme dnes prijali takúto právnu normu s účinnosťou tak, ako je navrhnutá, vlastne by sme prijali jednu zmätočnú právnu normu, ktorú by nebolo možné uplatňovať po nadobudnutí jej účinnosti. Preto navrhujem, aby v § 3, kde sú taxatívne vymenované cestné správne orgány, boli nahradené pod písmenom b) krajské úrady okresnými úradmi, pod písmenom c) okresné úrady obvodnými úradmi tak, aby sme zladili súčasný právny stav, a v celom texte zákona, tam, kde sa uvádza krajský úrad, nahradiť okresným úradom, a všade tam, kde sa uvádza okresný úrad, nahradiť obvodným úradom.

Ďakujem pekne.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Hlási sa ešte niekto do rozpravy? Áno, ešte predseda výboru pán Maxon.

Poslanec M. Maxon:

Ďakujem pekne za slovo, pán predsedajúci. Ak by ste dovolili, uplatnil by som svoj pozmeňovací návrh z miesta. V § 9 ods. 3 písm. m), ale keďže už odzneli pozmeňovacie návrhy, ktoré boli označené písmenom m), jednoducho v ďalšom v poradí by som odporúčal, aby plateniu úhrady nepodliehali

motorové vozidlá, a príslušným písmenom označiť špeciálne motorové vozidlá na zvoz odpadov živočíšneho pôvodu a kadáverov.

Ďakujem pekne.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne.

Vážené kolegyne a kolegovia, hlási sa ešte niekto do rozpravy?

(Nikto.)

Keďže nie, vyhlasujem rozpravu o štrnástom bode programu za skončenú. Chce sa vyjadriť pán minister Baco? Nech sa páči, máte slovo.

Minister pôdohospodárstva SR P. Baco:

Ďakujem za slovo, pán predsedajúci.

Vážené dámy,
vážení páni,
poslankyne, poslanci,

ďakujem za záujem, ktorý ste prejavili v diskusii o problematiku, ktorú rieši daná predloha novely zákona. Všetky myšlienky, ktoré tu odzneli, boli aj predmetom rokovania vlády. Vláda zvažovala tieto názory a dovoľte, aby som vyjadril názor, že po zvážení všetkých týchto okolností vláda predložila predlohu tejto novely zákona v podobe, ktorú máte pred sebou, a po komplexnom zvážení všetkých súvislostí by som vás prosil, aby ste podporili vládny návrh zákona.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pánu ministrovi Bacovi. Žiada si záverečné slovo spoločný spravodajca výborov pán poslanec Hofbauer? Nech sa páči, máte slovo.

Poslanec R. Hofbauer:

Ďakujem pekne, pán predsedajúci.

Vážený pán minister,
dámy a páni,

vzhľadom na značné množstvo pripomienok, ktoré sú vo veľkej miere aj kontroverzného charakteru, žiadam o prerušenie s cieľom sumarizovania týchto pripomienok a zladenia tak, aby boli kompatibilné, do 10.30 hodiny.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Navrhujete teda, aby ste mohli spracovať svoje poznámky o pripomienkach. V poriadku, pán kolega, len pravdepodobne potom by sme sa dohodli tak, aby sme dodržali tempo prerokúvania, že by sme prešli na ďalší bod programu.

Poslanec R. Hofbauer:

Pán predsedajúci, to je bod, ktorý sa takisto týka nás dvoch.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Nerozumiem vám.

Poslanec R. Hofbauer:

Ide o bod programu, zákon, ktorý sa takisto týka ministra Baca a mňa ako spravodajcu.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Faktická poznámka - pán poslanec Cabaj.

Poslanec T. Cabaj:

Vážený pán predsedajúci,
dámy a páni,

dovoľte aby som navrhol pokračovať ďalším bodom. Do rána je priestor, aby tieto pozmeňovacie návrhy boli spracované, a ráno o 9.00 hodine môžeme pokračovať hlasovaním o dvoch, trebárs aj o troch zákonoch. Nevidím v tom problém.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Veď ten návrh som práve predložil. Pán poslanec Bajan - faktická poznámka.

Poslanec V. Bajan:

Vzhľadom na to, čo povedal kolega Cabaj, že k ďalšiemu zákonu sa predpokladajú tiež pripomienky, pokračujme ďalším bodom.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Faktická poznámka - pán poslanec Šimko.

Poslanec I. Šimko:

Ďakujem. Za náš klub prosím o prestávku na poradu klubu.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Teraz na poradu klubu?

Poslanec I. Šimko:

Teraz.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Čiže nepokračovať v ďalšom bode rokovania?

Poslanec I. Šimko:

Nepokračovať.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Vážené kolegyne a kolegovia, vzhľadom na situáciu, že je 18.00 hodín, budeme pokračovať hlasovaním o tomto bode programu ráno o 9.00 hodine. Tým máme aj dosť priestoru na to, aby sa dali využiť potrebné vedľajšie diskusie, a nebudeme teda pokračovať v ďalšom rokovaní dnes.

Ďakujem vám veľmi pekne, vážené kolegyne a kolegovia, prajem vám dobrý večer. Všetko dobré.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Vážené panie poslankyne,
vážení páni poslanci,

otváram rokovanie prerušenej 15. schôdze Národnej rady Slovenskej republiky.

Vzhľadom na to, že schôdzu začíname hlasovaním, zistím prítomných poslancov na schôdzi. Nech sa páči, budeme sa prezentovať.

Ďakujem. Prítomných je 81 poslancov, takže Národná rada Slovenskej republiky je schopná sa uznášať.

Rokovanie 15. schôdze sme včera prerušili pri hlasovaní o štrnástom bode programu, ktorým je vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon číslo 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení zákona číslo 27/1984 Zb.

Pristúpime k hlasovaniu o jednotlivých pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhoch.

Prosím spoločného spravodajcu výborov poslanca pána Hofbauera, aby hlasovanie uvádzal v zmysle spoločnej správy a výsledkov rozpravy.

Poslanec R. Hofbauer:

Ďakujem, pán predsedajúci.

Dámy a páni,

skôr ako pristúpime k hlasovaniu, mám dve vysvetlenia tomu predchádzajúce. Po prediskutovaní a prerokovaní pripomienok a pozmeňujúcich návrhov s predstaviteľom rezortu aj s predstaviteľom vlády konštatujem, že pozmeňujúci návrh pána poslanca Hrušovského bude akceptovaný, budem navrhovať, aby bol prijatý, to znamená krajské úrady zmeniť na okresné, okresné úrady zmeniť na obvodné úrady a v nadväznosti na túto skutočnosť upravím aj návrh hlasovania o spoločnej správe. To je prvá vec, na ktorú upozorňujem.

Druhá vec, na ktorú upozorňujem, je označenie v bode 13, či je rímska dvojka, alebo trojka. Včera to bolo znovu spresňované s legislatívnym odborom Národnej rady a ostáva pôvodné označenie - II. Takže toto, prosím vás, keby ste zobrali na vedomie. Platí také označenie, aké je v spoločnej správe.

Teraz pristúpime k jednotlivým návrhom tak, ako boli uplatňované. Je potrebné, aby sme hlasovali o procedurálnom návrhu pani poslankyne Márie Sabolovej ako prvom - prerušiť rokovanie o tomto bode a prerokovať túto novelu zákona spolu s návrhom zákona o územnosprávnom usporiadaní a návrhom zákona o organizácii miestnej štátnej správy. Prosím hlasovať, odporúčam neprijať.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Áno, budeme hlasovať o návrhu pani poslankyne. Pán spoločný spravodajca ho neodporúča prijať. Nech sa páči.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 108 poslancov.
Za návrh hlasovalo 45 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 58 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 5 poslancov.

Tento pozmeňujúci návrh sme neprijali.

Ďakujem. Nech sa páči, pán spoločný spravodajca.

Poslanec R. Hofbauer:

Ďakujem. Ideme hlasovať o bodoch spoločnej správy. V nadväznosti na to, čo som uviedol o pozmeňujúcom návrhu pána poslanca Hrušovského, ktorý nadväzne budem odporúčať na prijatie, zo spoločnej správy odporúčam spoločne prijať body 1, 2, 3, 5, 8, 9, 10, 11, 12, 13 a 16.

Prosím hlasovať, odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem, budeme hlasovať o pozmeňujúcich návrhoch spoločnej správy. Pán spoločný spravodajca ich odporúča prijať.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 111 poslancov.
Za návrh hlasovalo 110 poslancov.
Proti návrhu nehlasoval nikto.
Hlasovania sa zdržal 1 poslanec.

Tieto pozmeňujúce návrhy spoločnej správy sme prijali.

Nech sa páči, pán spoločný spravodajca.

Poslanec R. Hofbauer:

Ďakujem, pán predsedajúci. Hlasujeme o bodoch 6, 7, 14 a 15 spoločnej správy. Odporúčam ich neprijať.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Budeme hlasovať o ďalších pozmeňujúcich návrhoch zo spoločnej správy, ktoré pán spoločný spravodajca neodporúča prijať.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 113 poslancov.
Za návrh hlasovalo 45 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 62 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 5 poslancov.
Nehlasoval 1 poslanec.

Tieto pozmeňujúce návrhy spoločnej správy sme neprijali.

Nech sa páči.

Poslanec R. Hofbauer:

Pán poslanec Rózsa žiadal osobitne hlasovať o bode 4 spoločnej správy. Navrhujem hlasovať a odporúčam ho prijať.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Budeme hlasovať o pozmeňujúcom návrhu pána poslanca Rózsu. Pán spoločný spravodajca ho odporúča prijať.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 113 poslancov.
Za návrh hlasovalo 97 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 10 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 6 poslancov.

Tento pozmeňujúci návrh sme prijali.

Nech sa páči.

Poslanec R. Hofbauer:

Ďakujem. Budeme hlasovať o pozmeňujúcich návrhoch poslancov.

Ako prvý som vystúpil v rozprave ja. V prvom bode som odporúčal v § 3 ods. 1 vypustiť písmeno d) a zaviesť novú dikciu odseku 2: "Miestnu štátnu správu pre pozemné komunikácie vykonávajú aj obce." A v § 3 ako druhý pozmeňujúci návrh doplniť vetu: "Obce vykonávajú štátnu správu vo veciach miestnych komunikácií a účelových komunikácií." To je podobné znenie ako u pána poslanca Vavríka. O týchto dvoch bodoch navrhujem hlasovať spolu a odporúčam ich prijať.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Áno, budeme hlasovať o pozmeňujúcich návrhoch pána Hofbauera a pána Vavríka. Pán spoločný spravodajca ich odporúča prijať.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 114 poslancov.
Za návrh hlasovalo 83 poslancov.
Proti návrhu hlasoval 1 poslanec.

Hlasovania sa zdržalo 28 poslancov.
Nehlasovali 2 poslanci.

Tieto pozmeňujúce návrhy sme prijali.

Nech sa páči, pán spoločný spravodajca.

Poslanec R. Hofbauer:

Ďakujem, pán predsedajúci, dámy a páni.

Môj tretí pozmeňujúci návrh stratil zmysel, pretože bolo prijaté hlasovanie o spoločnej správe, takže potom hlasovanie o tomto mojom návrhu je bezpredmetné.

Pozmeňujúce návrhy pána poslanca Sečánskeho:

Prvý - v § 6 ods. 3 upraviť znenie písmena b) nasledovne: "Armády Slovenskej republiky a Vojenskej polície". Armáda Slovenskej republiky nemusí jazdiť po diaľniciach ani po rýchlostných automobilových komunikáciách, pretože všetky tieto autocesty majú súbežné štátne cesty. Odporúčam preto neprijať tento pozmeňujúci návrh.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Odporúčate neprijať?

Poslanec R. Hofbauer:

Odporúčam neprijať.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Áno, budeme hlasovať o pozmeňujúcom návrhu pána poslanca Sečánskeho. Pán spoločný spravodajca ho neodporúča prijať.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 116 poslancov.
Za návrh hlasovalo 34 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 48 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 34 poslancov.

Tento pozmeňujúci návrh sme neprijali.

Nech sa páči.

Poslanec R. Hofbauer:

Ďakujem. Ďalší pozmeňujúci návrh pána poslanca Sečánskeho takisto v § 6 ods. 3 písm. c) rozšíriť na text: "Záchrannej zdravotníckej a horskej služby a Cestného záchranného systému". Odporúčam ho prijať.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Budeme hlasovať o ďalšom pozmeňujúcom návrhu pána poslanca Sečánskeho. Pán spoločný spravodajca ho odporúča prijať.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 116 poslancov.
Za návrh hlasovalo 110 poslancov.
Proti návrhu nehlasoval nikto.
Hlasovania sa zdržali 4 poslanci.
Nehlasovali 2 poslanci.

Tento pozmeňujúci návrh sme prijali.

Nech sa páči.

Poslanec R. Hofbauer:

Pozmeňujúci návrh poslanca Rastislava Šeptáka sa týka § 6 ods. 3 - doplniť nové písmeno m) "vozidlá Armády Slovenskej republiky". Z rovnakých dôvodov ako v predchádzajúcom hlasovaní odporúčam návrh neprijať. *(Hlasy v sále, že o tomto návrhu netreba hlasovať.)* Netreba, dobre, o tejto tematike sme vlastne hlasovali.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. Nech sa páči.

Poslanec R. Hofbauer:

Pozmeňujúce návrhy pani poslankyne Sabolovej: o prvom sme hlasovali v úvode. Ďalšie pozmeňujúce návrhy - v § 3d ods. 1 vypustiť časť vety "ak osobitný zákon[2a)] neustanovuje inak" a v poznámke 2a) - vypustiť celý bod 2a a text bodu prečíslovať. Odporúčam o tomto hlasovať vcelku a odporúčam návrhy neprijať.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Budeme hlasovať o ďalšom pozmeňujúcom návrhu. Pán spoločný spravodajca ho neodporúča prijať.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 114 poslancov.
Za návrh hlasovalo 35 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 61 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 18 poslancov.

Tento pozmeňujúci návrh sme neprijali.

Nech sa páči.

Poslanec R. Hofbauer:

Ďalší vystúpil v rozprave pán poslane Ernő Rózsa. O jeho pozmeňujúcom návrhu sme hlasovali pri spoločnej správe.

Prechádzame k návrhu pána poslanca Romana Kováča, ktorý navrhol v § 6 ods. 3 písm. c) pokračovať čiarkou a doplniť textom "vozidlá určené na hromadný odber krvi a humanitné vozidlá". Pán poslanec, s vaším súhlasom som odporúčal túto vec rozdeliť, pretože "vozidlá, určené na hromadný odber krvi", to má svoju jasnú logiku, ale "a humanitné vozidlá", takúto terminológiu cestný zákon nepozná. Takže zavádzali by sme tam terminus technicus, ktorý pre cestnú terminológiu nie je známy.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. Nech sa páči, pán poslanec Kováč.

Poslanec R. Kováč:

Ja som navrhoval skutočne len vozidlá určené na hromadný odber a domnievam sa, že by mohli byť priradené k tomu bodu, ktorý navrhoval pán Sečánsky. Vytvára to logiku, lebo tam sú zdravotné vozidlá záchrannej služby, zdravotníckej záchrannej služby, takže tam by sa len doplnilo na konci vety, nemusí to byť samostatné písmeno, "a vozidlá určené na hromadný odber krvi". Vytvára to logiku, lebo sú to všetky vozidlá, ktoré idú smerom k zdravotníctvu.

Poslanec R. Hofbauer:

Pán poslanec, tak je to aj uvádzané v § 6 ods. 3...

Poslanec R. Kováč:

Tie humanitné som neuvádzal, pán poslanec.

Poslanec R. Hofbauer:

Potom omyl vznikol asi mojou nepozornosťou. Takže hlasujeme o pozmeňujúcom návrhu pána poslanca Kováča doplniť § 6 ods. 3 písm. c) pokračovaním vety za čiarkou "vozidlá určené na hromadný odber krvi". Odporúčam návrh prijať.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. Budeme hlasovať o ďalšom pozmeňujúcom návrhu pána poslanca Kováča. Pán spoločný spravodajca ho odporúča prijať.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 117 poslancov.
Za návrh hlasovalo 114 poslancov.
Proti návrhu hlasoval 1 poslanec.
Hlasovania sa zdržal 1 poslanec.
Nehlasoval 1 poslanec.

Tento pozmeňujúci návrh sme prijali.

Nech sa páči, pán spoločný spravodajca.

Poslanec R. Hofbauer:

Ďakujem. Ako ďalší poslanec vystúpil pán Jozef Rea, ktorý žiadal upraviť bod 12 spoločnej správy. O tom sme hlasovali, takže hlasovanie o tomto bode je bezpredmetné.

Pán poslanec Roman Vavrík uplatnil 6 pozmeňujúcich návrhov. Prvý sa týka postavenia obcí v § 3 ods. 5. O tomto bode sme hlasovali, takže je bezpredmetné o ňom ďalej hlasovať. Pán poslanec, ďalšie pozmeňujúce návrhy, ktoré ste uviedli, odporúčam neprijať. Súhlasíte s tým, aby sa hlasovalo o nich spolu, alebo osobitne?

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Nech sa páči, pán poslanec Vavrík.

Poslanec R. Vavrík:

V týchto bodoch ide o rôznu problematiku, tak predpokladám, že by bolo lepšie hlasovať osobitne, ak sa chceme k tomu odborne vyjadriť. Ak sa k tomu chceme vyjadriť inak ako odborne, tak môžeme hlasovať aj naraz.

Poslanec R. Hofbauer:

Dobre. Druhý pozmeňujúci návrh pána poslanca Vavríka v § 3c ods. 1 doplniť o nové písmeno s textáciou "nad miestnymi komunikáciami a účelovými komunikáciami obce". Odporúčam návrh neprijať.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem, budeme hlasovať o pozmeňujúcom návrhu pána poslanca Vavríka. Pán spoločný spravodajca ho neodporúča prijať.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 121 poslancov.
Za návrh hlasovalo 47 poslancov.

Proti návrhu hlasovalo 58 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 16 poslancov.

Tento pozmeňujúci návrh sme neprijali.

Nech sa páči.

Poslanec R. Hofbauer:

Ďalší pozmeňujúci návrh - v § 7 ods. 1 a v § 8 ods. 1 nahradiť slovo "po dohode" slovom "po prerokovaní". Po dohode znamená, že musí prísť k dohode, po prerokovaní znamená, že k dohode nemusí prísť. Odporúčam preto tento pozmeňujúci návrh neprijať.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Áno, budeme hlasovať o ďalšom pozmeňujúcom návrhu. Pán spoločný spravodajca ho odporúča neprijať.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 118 poslancov.
Za návrh hlasovalo 38 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 62 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 18 poslancov.

Čiže ani tento pozmeňujúci návrh sme neprijali.

Nech sa páči, pán spoločný spravodajca.

Poslanec R. Hofbauer:

Ďalší pozmeňujúci návrh - v § 7 vypustiť odsek 3. Ide o povinnosť obcí viesť obchádzkovú dopravu po trasách. Nakoľko toto je riešené v nasledovnom odseku 4, kde obce majú

zo zákona právo na úhradu, odporúčam tento pozmeňujúci návrh neprijať.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Budeme hlasovať o ďalšom pozmeňujúcom návrhu. Pán spoločný spravodajca ho neodporúča prijať.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 115 poslancov.
Za návrh hlasovalo 38 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 63 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 13 poslancov.
Nehlasoval 1 poslanec.

Ani tento pozmeňujúci návrh sme neprijali.

Nech sa páči, pán spoločný spravodajca.

Poslanec R. Hofbauer:

Ďakujem. Ďalší pozmeňujúci návrh sa týka § 14 s návrhom vypustenia odseku 3, ktorý sa týka rozhodovania o cestnej zeleni. V spoločnej správe je to obsiahnuté taxatívne, že rozhodujú o tom cestné orgány po prerokovaní s orgánmi životného prostredia. Domnievam sa, že táto textácia je vhodná. Odporúčam preto tento pozmeňujúci návrh neprijať.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Áno, ďakujem. Budeme hlasovať o ďalšom pozmeňujúcom návrhu. Pán spoločný spravodajca ho odporúča neprijať.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 112 poslancov.
Za návrh hlasovalo 28 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 65 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 18 poslancov.
Nehlasoval 1 poslanec.

Ani tento pozmeňujúci návrh sme neprijali.

Nech sa páči, pán spoločný spravodajca.

Poslanec R. Hofbauer:

Ďakujem, pán predsedajúci. Posledný pozmeňujúci návrh pána poslanca Vavríka - v § 22a upraviť prvý riadok paragrafu nasledovne: slovo "uloží" nahradiť slovami "môže uložiť". Týka sa to ukladania cestných pokút a ich ukladanie nemôže byť na úrovni fakultatívnej, musí byť na úrovni obligatórnej. Preto odporúčam tento pozmeňujúci návrh neprijať.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. Budeme hlasovať o ďalšom pozmeňujúcom návrhu. Pán spoločný spravodajca ho odporúča neprijať.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 120 poslancov.
Za návrh hlasovalo 21 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 68 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 31 poslancov.

Ani tento pozmeňujúci návrh sme neprijali.

Nech sa páči, pán spoločný spravodajca.

Poslanec R. Hofbauer:

Ďakujem. Pozmeňujúci návrh pána poslanca Pavla Hrušovského - v § 3 zmeniť v bode b) krajské úrady za okresné úrady a v bode c) okresné úrady za obvodné úrady a túto zmenu premietnuť do celého textu zákona. Návrh odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. Budeme hlasovať o pozmeňujúcom návrhu pána poslanca Hrušovského. Pán spoločný spravodajca ho odporúča prijať.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 122 poslancov.
Za návrh hlasovalo 118 poslancov.
Proti návrhu nehlasoval nikto.
Hlasovania sa zdržali 3 poslanci.
Nehlasoval 1 poslanec.

Tento pozmeňujúci návrh sme prijali.

Nech sa páči, pán spoločný spravodajca.

Poslanec R. Hofbauer:

Ďakujem. Ďalším pozmeňujúcim návrhom je návrh pána poslanca Miroslava Maxona - v § 6 ods. 3 doplniť nové písm. l) s textom "špeciálne vozidlá na zvoz odpadov živočíšneho pôvodu a kadáverov". Z rovnakých dôvodov ako pre Armádu Slovenskej republiky odporúčam tento pozmeňujúci návrh neprijať.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Áno, ďakujem. Budeme hlasovať o ďalšom pozmeňujúcom návrhu. Pán spoločný spravodajca ho neodporúča prijať.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 123 poslancov.
Za návrh hlasovalo 48 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 41 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 32 poslancov.
Nehlasovali 2 poslanci.

Čiže tento pozmeňujúci návrh sme neprijali.

Nech sa páči.

Poslanec R. Hofbauer:

Ďakujem, pán predsedajúci. Vyčerpali sme všetky pozmeňujúce návrhy poslancov aj zo spoločnej správy. Navrhujem hlasovať o zákone ako celku a odporúčam ho prijať.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. Nech sa páči, pán Šepták.

Poslanec R. Šepták:

Pán spravodajca, chcel som len pripomenúť jednu vec. Teraz sme hlasovali o návrhu pána poslanca Maxona a z tých istých dôvodov si o mojom návrhu nedal hlasovať.

Poslanec R. Hofbauer:

O tvojom návrhu sa hlasovalo. Tvoj návrh je identický s tým, ktorý navrhoval pán poslanec Sečánsky.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. V súlade s ustanovením § 26 ods. 1 zákona o rokovacom poriadku budeme hlasovať o vládnom návrhu zákona ako celku v znení schválených zmien a doplnkov.

Prosím, pani poslankyňa, máte procedurálny návrh?

Poslankyňa B. Schmögnerová:

Ďakujem pekne. Obvykle sa pred hlasovaním dáva možnosť zahlásiť to, že budem hlasovať náhradnou kartou. Medzitým sa už hlasovalo niekoľkokrát. Hlasujem náhradnou kartou číslo 3.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujeme. Prosím, prezentujme sa a budeme hlasovať o zákone ako celku. Nech sa páči. Pán spoločný spravodajca ho odporúča prijať.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 129 poslancov.
Za návrh hlasovalo 82 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 14 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 32 poslancov.
Nehlasoval 1 poslanec.

Konštatujem, že sme schválili vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon číslo 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách v znení zákona číslo 27/1984 Zb.

Ďakujem, pán spoločný spravodajca.

Nasleduje p ä t n á s t y bod programu, ktorým je

vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o cestnej doprave.

Vládny návrh zákona ste dostali ako tlač 391, spoločnú správu výborov máte ako tlač 391a.

Z poverenia vlády Slovenskej republiky návrh zákona odôvodní minister pôdohospodárstva Slovenskej republiky pán Peter Baco. Prosím pána ministra, aby sa ujal slova.

Minister pôdohospodárstva SR P. Baco:

Vážený pán predsedajúci,
vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

návrhom zákona o cestnej doprave je potrebné vykonať nevyhnutné zmeny doterajšieho zákona Federálneho ministerstva dopravy...

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Prosím pánov poslancov o pokoj.

Minister pôdohospodárstva SR P. Baco:

...číslo 68/1979 Zb. o cestnej doprave a o vnútroštátnom zasielateľstve v znení zákona číslo 118/1990 Zb., ktorým sa mení a dopĺňa citovaný zákon o cestnej doprave a o vnútroštátnom zasielateľstve, ktorý je už prekonaný a nezodpovedá podmienkam trhového hospodárstva.

Po podrobnom preskúmaní a zhodnotení súčasnej situácie, ktorá vznikla politickými, hospodárskymi a spoločenskými zmenami, sme dospeli k názoru, aby navrhované zmeny zákona boli obmedzené na nevyhnutné minimum, ktoré si vyžaduje zmena doterajšieho ústavného stavu, a naopak, pokryť v ňom podmienky na podnikanie a previazanosť na platný živnostenský zákon a Obchodný zákonník.

Predpokladá sa, že nový zákon o cestnej doprave nahradí doterajšiu zákonnú úpravu, a to nielen na základe ústavnoprávnych zmien a prienikom súkromného podnikania do tejto oblasti, ale aj v nadväznosti na úlohy, ktoré vyplývajú pre Slovenskú republiku z Bielej knihy Komisie Európskeho spoločenstva.

Odborná spôsobilosť v § 3 a finančná spoľahlivosť v § 22 na udelenie koncesie alebo dopravnej licencie, resp. povolenia, zapracovaná do návrhu tohto zákona, je jedna z troch základných podmienok vychádzajúcich z predpisov Európskej únie a jedna zo základných podmienok pre asociované krajiny podľa uvedenej Bielej knihy.

Návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o cestnej doprave bol schválený na 62. schôdzi vlády Slovenskej republiky dňa 19. marca 1996 a následne predložený Národnej rade Slovenskej republiky už ako vládny návrh.

Vážený pán predsedajúci,
vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

k návrhu zákona o cestnej doprave si osvojujem úpravy v spoločnej správe a pozmeňujúce návrhy výborov, v ktorých bol zákon prerokovaný.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem pánu ministrovi Bacovi. Prosím predsedu výboru pre hospodárstvo, privatizáciu a podnikanie poslanca Romana Hofbauera, aby podal správu o výsledkoch prerokovania vládneho návrhu zákona vo výboroch Národnej rady Slovenskej republiky.

Poslanec R. Hofbauer:

Vážený pán predsedajúci,
vážený pán minister,
pani poslankyne, páni poslanci,

predseda Národnej rady Slovenskej republiky rozhodnutím z 11. apríla 1996 číslo 917 pridelil vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o cestnej doprave (ďalej len "vládny návrh zákona") Ústavnoprávnemu výboru Národnej rady Slovenskej republiky, Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre financie, rozpočet a menu, Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre hospodárstvo, privatizáciu a podnikanie, Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre verejnú správu, územnú samosprávu a národnosti, Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre zdravotníctvo a sociálne veci a Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre obranu a bezpečnosť na prerokovanie do 9. mája 1996. Predse-

da Národnej rady Slovenskej republiky uvedeným rozhodnutím súčasne určil Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre hospodárstvo, privatizáciu a podnikania ako príslušný výbor na skoordinovanie stanovísk výborov, ktorým bol vládny návrh zákona pridelený na prerokovanie.

Výbory Národnej rady Slovenskej republiky vládny návrh zákona prerokovali v určenom termíne. Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre hospodárstvo, privatizáciu a podnikanie neprijal o výsledku prerokovania vládneho návrhu uznesenie, lebo zaň nehlasovala nadpolovičná väčšina všetkých členov výboru. Ostatné výbory, ktoré vládny návrh zákona prerokovali, odporúčali ho Národnej rady Slovenskej republiky schváliť s úpravami, ktoré sú uvedené v spoločnej správe.

Ako spravodajca tohto zákona odporúčam pozmeňujúce návrhy zo spoločnej správy akceptovať nasledovne: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17 a 18, teda všetky pozmeňujúce návrhy, ktoré boli prijaté, aj bod 19.

Súčasne prosím, pán predsedajúci, o začatie rozpravy a o moje vystúpenie v rozprave ako prvého.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem pánu spravodajcovi. Keďže sa do diskusie hlási ako prvý, nech sa páči, máte slovo, pán spravodajca.

Poslanec R. Hofbauer:

Vážený pán predsedajúci,
pán minister,
dámy a páni,

podmienky vykonávania a zabezpečovania komerčnej prepravy, osobnej i nákladnej, do súčasnosti upravoval rad le-

gislatívnych dokumentov v rozmedzí rokov 1948 až 1991. Chýbal však ucelený právny dokument, ktorý by podnikanie v podmienkach súčasnej spoločnosti na báze trhového prostredia a voľnej konkurencie v cestnej doprave vecne a komplexne právne upravoval. Trhové podnikanie v cestnej doprave je pritom veľmi dôležité, veď cestná doprava zabezpečuje prevažnú časť množstva prepravy osôb aj nákladov a v súčasnosti prebiehajúca privatizácia tohto odvetvia vytvára podnikateľské podmienky aj v tomto smere.

Podnikanie v cestnej doprave je však osobitne náročné s prihliadnutím na osobitné špecifiká tohto odvetvia. Ide o podnikanie náročné na technické zabezpečenie prevádzky, odborné znalosti a odbornú spôsobilosť, aj finančné zabezpečenie. Medzištátna preprava je pritom koordinovaná za podmienok jednoznačných prísnych pravidiel po stránke bezpečnosti prevádzky, premávky, odbornej spôsobilosti podnikateľov v cestnej doprave a ich finančnej spoľahlivosti.

Medzištátna cestná doprava funguje na základe medzinárodných organizácií, menovite IRU, ktorých akceptovanie pravidiel je východiskovou podmienkou na začlenenie štátu do tejto medzinárodnej inštitúcie. Za tohto stavu je garantom výkonu podnikania v cestnej doprave príslušný ústredný orgán daného štátu, teda v našich podmienkach ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácií.

Príprava novelizácie legislatívnych dokumentov, ktoré súvisia s podnikaním v cestnej doprave, a príprava nového zákona o cestnej doprave, sa datuje do obdobia vzniku nášho samostatného štátu v roku 1993. Príprava zákona sa začala v roku 1993 a s prestávkami v roku 1994 a začiatkom roku 1995 po predchádzajúcich medzirezortných prerokovaniach a prerokovaniach v legislatívnej rade vlády a vo vláde prerokúvame jeho definitívne navrhované znenie.

Pri prerokúvaní návrhu zákona vo výbore pre hospodárstvo, privatizáciu a podnikanie bol odporúčaný a hlasovaním poslancov aj schválený rad pozmeňujúcich návrhov, ktoré pôvodný text zákona jednoznačne zlepšovali. Hlasovaním poslancov boli tieto pozmeňujúce návrhy prijaté. Pri konečnom hlasovaní však došlo k stavu, že nebolo prijaté konečné platné uznesenie, a preto sa tieto výborom schválené uznesenia vlastne nepremietli do spoločnej správy. Z toho dôvodu tieto pozmeňujúce návrhy uplatňujem teraz. Ide o nasledovné návrhy:

V § 3 ods. 3 druhú vetu upraviť nasledovne: "Bez vykonania skúšky komisia uzná za odborne spôsobilého toho..." a ďalej pokračuje normálny text.

V § 3 odsek 3 písmeno b) vetu začať doplnením o slovo "alebo". Ak sledujete text zákona, je to jednoznačné podmienenie - buď kvalifikácia, alebo odborná prax, a teda nie súčet týchto dvoch faktorov.

Ďalší pozmeňujúci návrh: v § 3 ods. 4 doplniť o nasledovnú časť vety: "pričom komisia vykoná preskúšanie najneskôr do troch mesiacov od podania žiadosti podnikateľa o povolenie podnikania v cestnej doprave". Pozmeňujúci návrh má zmysel v tom smere, aby ministerstvo bolo zaviazané časovým limitovaním, dokiaľ musí komisia preskúšať, aby nemohol vzniknúť nekontrolovateľný stav, že žiadosti tam budú ležať neurčitý čas bez toho, aby sa o nich rozhodovalo.

Ďalší pozmeňujúci návrh sa týka § 4 ods. 1 písm. e), text doplniť nasledovne: "pokiaľ obec pre takéto účely vymedzené priestory zriadila". Ide o odstavovanie úžitkových vozidiel v obci s cieľom ich sústredenia na vymedzené priestory, ale, samozrejme, podmienkou je, aby vôbec takéto priestory obec mala zriadené. Ak ich nemá, nie je možné zá-

konom nútiť podnikateľov, aby parkovali tam, kde vlastne také čosi nie je.

Ďalší pozmeňujúci návrh sa týka § 8 ods. 3, a to vypustenia druhej a tretej vety a vypustiť z § 8 ods. 4 poslednú vetu.

V § 12 ods. 4 druhú časť poslednej vety nahradiť nasledovne: "ako aj po celý čas prepravy a pri vystupovaní z autobusu". Text zákona uvádza "po vystúpení z autobusu", čo nie je dobrá textácia, pretože po vystúpení z autobusu cestujúci je už chodcom a niet dôvodu, aby dokumentoval, či má cestovný lístok ako chodec. Takže pri vystupovaní z autobusu je posledný akt účastníctva hromadnej dopravy.

Veľmi intenzívna diskusia bola ohľadom § 22 ods. 2, pričom s prevažnou väčšinou poslancov, bez ohľadu na to, či boli z opozície, alebo koalície, sme sa zhodli na tom, že tento odsek presahuje žiaducu právomoc, pretože podnikatelia by vlastne museli okresným orgánom dokumentovať to, čo s cestnou dopravou a s jej prevádzkovaním bezprostredne nesúvisí. Preto sa hlasovaním vo výbore § 22 ods. 2 odporúčal vypustiť a ja toto akceptujem, osvojil som si, čiže § 22 ods. 2 vypustiť a ďalšie odseky následne prečíslovať.

Ďalší pozmeňujúci návrh - v § 25 ods. 4 v prvej vete nahradiť slová "správneho orgánu" za slovo "ministerstva".

V § 27 označiť doterajší text ako odsek 1, z textu vypustiť písmeno c) a doplniť tento odsek o odsek 2 nasledovne: "miestnu štátnu správu na úseku dopravy vykonávajú aj obce".

A konečne v § 29 písm. c) namiesto slova "osvedčenie" použiť slovo "potvrdenie".

Pán predsedajúci, to sú všetky moje pozmeňujúce návrhy, resp. pozmeňujúce návrhy tak, ako boli prerokované a schválené vo výbore pre hospodárstvo, privatizáciu a podnikanie, ktoré sa, žiaľ, nedostali do koncovej správy. Žiadam o pokračovanie v rozprave s tým, že ak poslanci predložia nejaké pozmeňujúce návrhy, prosím, aby ich predložili jednoznačne v písomnej, zrozumiteľnej forme, nie tak ako včera, že to v podstate boli buď ústne poznámky, alebo dosť ťažko zrozumiteľné čarbanice.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem pánu spoločnému spravodajcovi. Ako ďalší je do diskusie prihlásený pán Baránik, nech sa páči, a pripraví sa pán poslanec Bajan.

Poslanec M. Baránik:

Vážený pán podpredseda,
vážené dámy a páni,
vážení hostia,

existujúca legislatívna úprava o cestnej doprave nevyhovuje súčasným podmienkam. To je nám všeobecne známe. Podmienky v cestnej doprave upravuje zákon číslo 68/1979 Zb. o cestnej doprave a vnútroštátnom zasielateľstve, novelizovaný zákonom číslo 118/1990 Zb. Vykonávacia vyhláška ako i ďalšie predpisy sú z obdobia po roku 1948. Uvedené normy predurčujú stav, ktorý vznikol zoštátnením cestnej motorovej dopravy a zavedením monopolu štátneho podnikania v doprave a v národných dopravných podnikoch.

Tento legislatívny stav bráni rozvoju podnikania v trhových podmienkach, neumožňuje vytváranie konkurenčného prostredia. Súčasný monopol štátu v podnikaní v cestnej doprave je nevyhovujúci. Treba vytvoriť legislatívne podmienky

na existenciu privátnych podnikov, zladiť našu legislatívu s európskymi dohovormi, s prihliadnutím na odporúčania Európskej únie.

Predkladaný návrh zákona upravuje cestnú dopravu ako systém používania ciest na podnikanie v štruktúre: osobná cestná doprava ako vnútroštátna a medzinárodná, pravidelná a nepravidelná, náhradná cestná doprava, taxislužba. Ďalej upravuje podmienky podnikania a pôsobnosť správnych orgánov v cestnej doprave vrátane štátneho dozoru.

Navrhovaný zákon nezvyšuje administratívnu náročnosť v rozsahu pôsobnosti správnych orgánov, povoľovacej činnosti pri výkone štátneho dozoru a ani pri sankcionovaní. Zákon nemá nároky na štátny rozpočet ani na rozpočty obcí. Zákon upravuje len dopravu, ktorá má charakter podnikania. Na ostatnú dopravu sa nevzťahuje, napríklad na dopravu, ktorú vykonáva vlastník motorového vozidla sám pre seba, ďalej na dopravu vozidiel ozbrojených síl, zdravotnej správy, požiarnej ochrany, pošty a cestnú dopravu pre vlastné potreby.

Podľa navrhovaného zákona základnou podmienkou podnikania v cestnej doprave je úradné povolenie na podnikanie. Toto ustanovenie nadväzuje na živnostenský zákon, podľa ktorého podnikanie v cestnej doprave, s výnimkou verejnej pravidelnej osobnej dopravy a v taxislužbe, je koncesionovanou živnosťou. Preto pravidelná autobusová cestná doprava je upravená týmto zákonom.

Podmienkou na podnikanie v pravidelnej cestnej osobnej doprave je odborná spôsobilosť a finančná spoľahlivosť. Obe podmienky zodpovedajú nárokom na pôsobenie v náročnom konkurenčnom prostredí v domácej ekonomike, ale hlavne na pôsobenie v medzinárodnej doprave. Odborná spôsobilosť sa vyžaduje iba pri podnikaní s viac ako piatimi nákladnými autami alebo autobusmi. Odborná spôsobilosť sa musí doložiť vykonaním od-

bornej skúšky alebo vysvedčením, resp. diplomom o absolvovaní školy. Na základe toho vydá okresný úrad osvedčenie. Obsah skúšky bude zladený s prílohou smernice rady EHS 74/561 o prijatí do zamestnania operátora v cestnej vnútroštátnej a medzinárodnej cestnej doprave. Tým sa vytvárajú porovnateľné podmienky s podmienkami Európskej únie.

Závažnou skutočnosťou je podmienka finančnej spoľahlivosti dopravcu. Finančná spoľahlivosť sa vyjadruje čistým obchodným majetkom alebo objemom finančných prostriedkov definovaným ako rozdiel medzi aktívami a pasívami dopravcu sumou 1 500 ECU na jedno vozidlo používané v medzinárodnej cestnej doprave, alebo 75 ECU na každé sedadlo, alebo na každú tonu maximálnej povolenej hmotnosti vozidla. Táto podmienka má trvalý charakter a jej strata je dôvodom na odňatie dopravnej licencie. Uvedené ustanovenie zákona treba považovať za prezieravé. Má sa tým predísť tomu, aby novo sa formujúce privátne odvetvie podnikania hneď na začiatku neprehlbovalo súčasnú zložitú situáciu v obehu peňazí rozširovaním platobnej neschopnosti ďalšej skupiny podnikateľov. A tiež aby sa nezničovala úroveň podnikania v medzinárodných reláciách. Podmienka finančnej spoľahlivosti by sa, podľa môjho názoru, mala využívať aj vo vnútroštátnom podnikaní.

Za správne ďalej považujem ustanovenie zákona pre prípad, ak je počet prepravných povolení medzinárodnej dopravy nižší ako požiadavky dopravcov, že prednostné uspokojenie zodpovedá reálne zváženým kritériám, čím sa akcentuje verejný záujem našej spoločnosti.

Rovnako je správne ustanovenie zákona, aby zahraničným prepravcom správne orgány poskytovali povolenia na jednorazovú alebo opakovanú prepravu medzi dvoma mestami na území Slovenskej republiky. Táto požiadavka vyplýva z úzkeho vzájomného dopravného prepojenia našej ekonomiky so zahraničím, hlavne s Českou republikou, kde existujú objektívne požia-

davky na prepravu osôb vzhľadom na pohyb pracovnej sily, ale aj v záujme podpory cestovného ruchu s ostatnými susednými štátmi.

Medzi správnymi orgánmi nie je uvedený krajský úrad. Mám taký názor, že krajský úrad by mal vykonávať niektoré funkcie ministerstva a tiež niektoré funkcie okresného úradu. Kraje budú hrať v budúcnosti významnú ekonomickú úlohu, preto by nemali byť zbavené možnosti vplývať na autobusovú dopravu ako jednu z najdôležitejších zložiek infraštruktúry na vlastnom území. Odborný dozor nad vnútroštátnou automobilovou dopravou by mal vykonávať krajský úrad. Tým by sa výkon odborného dozoru stal objektívnym orgánom. Zodpovedá to základnému princípu fungovania dozoru. Dozor by nemal vykonávať ten, kto udeľuje licenciu, okrem medzinárodnej prepravy.

Zákon neobsahuje ustanovenie o tom, ako má postupovať správny orgán v prípade, že požiadavka na prepravu existuje a dopravca vráti licenciu, alebo správny orgán licenciu odníme. Vzhľadom na to, že zákon zodpovedá nárokom na zdokonalenie legislatívnych podmienok na podnikanie v cestnej domácej doprave aj v medzinárodných reláciách, žiadam vás o podporu tohto zákona.

K návrhu zákona mám jednu pripomienku, a síce v § 10 ods. 1 písm. a) nahradiť posledné slová "zaplatil cestovné" slovami "má platný cestovný lístok". Potom táto podmienka vcelku bude znieť: "na bezpečnú, pokojnú a pohodlnú prepravu autobusom spoja, do ktorého má miestenku, a do zastávky, po ktorú má platný cestovný lístok". "Predtým zaplatil cestovné" - to je jednoducho výraz, ktorý by zrejme v legislatíve neobstál.

To je všetko. Ďakujem za pozornosť.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem pánu poslancovi Baránikovi. Ďalší je do rozpravy prihlásený pán poslanec Bajan, potom sa prihlásil pán poslanec Košnár.

Poslanec V. Bajan:

Vážený pán predsedajúci,
vážený pán minister,
kolegyne, kolegovia,

dovoľte mi, aby som predniesol niekoľko pozmeňujúcich návrhov, ktoré, myslím si, by mohli zjednoznačniť tento zákon, na ktorý už dopravcovia čakajú.

Na úvod treba povedať, že tento zákon si zobral na seba dosť veľa, a to, že prevzal do zákonnej podoby aj také veci, ktoré boli predtým v poriadku, resp. boli v iných právnych normách nižšieho rangu. Na druhej strane treba naozaj nahlas povedať, že ide o ďalší zákon, ktorý skôr scentralizuje túto činnosť.

Mám len dve poznámky k tomu, čo povedal pán kolega Baránik.

Po diskusiách na okresných úradoch i na ministerstve dopravy si nemyslíme, že to bude také jednoznačné s tou úsporou pracovných síl, skôr je obava, ako sa to všetko personálne zabezpečí. A poznámka ku krajským úradom - vôbec by som neodporúčal túto záležitosť riešiť na úrovni krajov, lebo je tu už pred nami zákon o organizácii okresných a krajských úradov a nie je dôvod, aby sme tento inštitút riešili priamo na kraji. Dá sa to elegantnejšie riešiť na nižšej úrovni.

Mám dve poznámky: Veľkým nedostatkom tohto zákona je to, že predpokladá alebo prejudikuje prijať v krátkom čase veľmi veľa všeobecných predpisov, ktoré spresňujú práve tie činnosti, na ktoré by poslanci mali byť zvedaví. Preto budem odporúčať jeden návrh do uznesenia, ktorý by sme si mohli vo všeobecnosti osvojiť, a to:"Národná rada Slovenskej republiky ukladá ministrovi dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky predložiť Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre hospodárstvo, privatizáciu a podnikanie úplné znenie vykonávacích predpisov najneskôr do 30 dní pred ich účinkom."

Je to všeobecný princíp, ktorý by sme mali svätiť len kvôli tomu, že sme podobne zodpovední za účinnosť alebo za efektívny zákon, ktorý prijmeme, a nemáme už dosah na všeobecne záväzné predpisy. Myslím si, že minimálne gestorský výbor by mohol tieto všeobecne záväzné predpisy dostať v predstihu, aby sme vedeli, ako bude vlastne vykonávaný zákon, ktorý prijmeme, aby sa nepokračovalo vo vysvetľovaní, že je zlá legislatíva a za to môžu poslanci. Jednoducho, o takomto enormnom množstve predpisov nižšej normy by sme mali byť informovaní včas. Toľko o jednotlivých poznámkach.

Ešte mám maličkú poznámku pre pána spoločného spravodajcu. Odvolávku v § 30 na to, aby to bolo len pod podmienkou, že obec má zriadené stanovisko pre dopravcov, neodporúčam prijať preto, že sú aj dohody v obciach, kde nielen obec zriaďuje takéto stanovisko, a je možné, aby ho zriadila aj iná právnická alebo fyzická osoba. Takže keď to bude taxatívne určené, že len obec, môže to skomplikovať situáciu. Na druhej strane všeobecne záväzným nariadením, teda právnou normou, ktorú prijímajú zastupiteľstvá, práve túto činnosť možno upravovať, takže tu ide o originálny výkon funkcie práve samosprávy v tejto veci.

Takže k pripomienkam: § 4 ods. 2 - odporúčam ho celý vypustiť. Nespresňuje, len skomplikuje situáciu, že to je pre mňa nepochopiteľná povinnosť robiť dopravu. Ak hovoríme o trhových podmienkach, o konkurencii jednotlivých podnikov, znamená to, že by sme nemali zákonom prinútiť dopravcov riešiť dopravu. Odporúčam teda vypustiť celý odsek 2. Ak tento môj návrh neprejde, odporúčam druhý pozmeňujúci návrh - minimálne vypustiť z toho slová "obsaditeľnosť alebo vyťaziteľnosť vozidla". To nemôže byť predsa predmetom skúmania správnych úradov, to je vec podnikateľského zámeru.

V § 7 ods. 1 vypustiť poslednú vetu: "Na každú autobusovú linku je potrebná samostatná dopravná licencia." Keďže § 30 hovorí o tom, že obec môže udeliť licenciu pre mestskú hromadnú dopravu, znamenalo by to, že na každý spoj, každé číslo by bolo treba samostatnú dopravnú licenciu, čo je v podmienkach veľkých miest absolútne komplikované a nezmyselné, pretože sú tu rôzne prekážky, ktoré spoje skracujú, predlžujú, resp. grafikon robí obec ako taká. Takže odporúčal by som túto vetu vypustiť. V prípade, že by to bolo pre predkladateľa neprijateľné, odporúčam druhý variant - v § 7 ods. 1 doplniť vetu: "Toto ustanovenie neplatí pre dopravnú licenciu, ktorú udeľuje obec podľa § 30." Tým by sme mohli tento problém vyriešiť.

V § 7 ods. 3 odporúčam vypustiť - pre mňa je táto veta dosť vágna: "Udelenie dopravnej licencie možno viazať na splnenie podmienky." Je to veľmi všeobecné, tam by mohlo byť veľmi veľa subjektívneho rozhodovania. Licencia musí mať taxatívne pravidlá a orgán musí rozhodnúť - dať, alebo nedať licenciu, nie podmieňovať to nejakými podmienkami, ktoré sú v odseku 3 pomenované veľmi všeobecne. Ide o to, aby sme zbytočne nešikanovali dopravcov, ktorí budú žiadať licenciu.

V § 7 ods. 5 podobne vypustiť, lebo by malo byť jednoznačné, že sa predkladateľ tejto právnej normy rozhodne, či

ideme metódou licencií na dobu neurčitú, alebo na dobu určitú. Mať obidva varianty takto vo všeobecnosti sa mi zdá veľmi neúčelné, pretože sú podmienky, za ktorých sa dá licencia odňať, a nie je možné urobiť podnikateľský zámer v prípade, že licencia bude udelená len krátkodobo, pretože ide o veľmi veľkú investíciu do dopravných prostriedkov.

V 7 ods. 8 - podobne doplniť vetu: "Toto ustanovenie neplatí pre dopravnú licenciu, ktorú udeľuje obec podľa § 30." Je veľmi veľa zmien, ktoré môže urobiť veľký dopravný podnik v rámci mestskej hromadnej dopravy, a veľmi by to sťažilo situáciu pri rozhodovaní a operatívnosti týchto zmien. Sú rôzne prekážky, presmerovania, športové a kultúrne podujatia veľkého charakteru, treba mať viac operatívy alebo možnosť väčšej operatívy.

Samozrejme, ak som hovoril o tom, že veľa vecí sa do tohto zákona dostalo z prepravných poriadkov, resp. nižších noriem, svedčí o tom i § 8 ods. 1. Vzhľadom na to, že sa mi písmeno e) zdá veľmi formálne, odporúčam ho vypustiť. Je to síce pekné, ale jednoducho nerealizovateľné - utvárať podmienky umožňujúce prepravu telesne postihnutých osôb, zrakovo postihnutých osôb a zvýšiť pohodlie prepravy starých ľudí, matiek s malými deťmi. Je to elegantná záležitosť, ale vieme, že v rámci dopravy tieto mechanizmy existujú celkom iným spôsobom a dá sa to upraviť prepravným poriadkom.

V § 8 ods. 1 doplniť v písmene j) za slovo "dopravcu" slová "podľa svojich možností". Je tu jednoducho obava, že ak má vodič zabezpečiť, aby posádka autobusov alebo iné oprávnené osoby poskytli cestujúcim potrebné informácie týkajúce sa podmienok ich prepravy, najmä ich práv a povinností pri preprave, priebehu prepravy, cestovné údaje, resp. veľmi veľa informácií, jednoducho by nič nerobil, len by informoval plný autobus ľudí. Vznikali by veľké konflikty. Takže tu by som odporúčal doplniť "podľa svojich možností".

Vodič a posádka sa musia sústrediť na jazdu, a nie na poskytovanie informácií.

V § 8 ods. 3 vypustiť poslednú vetu. Myslím, že pán spoločný spravodajca odporúčal vypustiť poradie, v akom došli ľudia na zastávku, a podobne.

V § 10 ods. 3 - to je podobná komplikácia. Tú by som odporúčal vypustiť. Tu sa prejudikuje, že človek, ktorý príde do autobusu, môže obsadiť jedno sedadlo pre seba, jedno pre spolucestujúceho. Vieme, že tým vznikajú absolútne konfliktné situácie v autobusoch, na zastávkach. Ľudia nadávajú jeden druhému, prečo mu obsadzuje miesto, keď ešte ďalší kolegovia stoja vonku. Jednoducho sa mi zdá nadbytočné dať to do zákona. Ak prepravca rozhodne, že tento spôsob umožní, nech si to rieši prepravným poriadkom. V zákone, podľa mňa, táto zákonná povinnosť prejudikuje rôzne súdne spory veľmi nepríjemného charakteru.

V § 17 ods. 4 - odporúčam, aby sme neurčili len jedno pomenovanie mimoriadneho autobusu. Text znie: "Dopravca zabezpečí, aby autobus bol pri obchodnom mene dopravcu označený vpredu alebo naboku autobusu "zájazd". Odporúčam zmeniť túto vetu a pokračovať čiarkou a textom "alebo iným všeobecne zrozumiteľným označením napríklad cieľovej stanice". Myslel som tým, povedzme, dostihovú dráhu, výstavisko Incheba a podobne, aby nebola len možnosť dať tam zájazd.

V § 22 ods. 5 - je to už toľko spomínaná finančná spoľahlivosť. Je to konfliktná záležitosť z toho titulu, že sa chcú riešiť zahraniční dopravcovia, a obávam sa, že to bude platiť vo všeobecnosti, bez všetkých dopravcov. Sú tu naznačené určité právomoci správnych orgánov, ktoré, obávam sa, jednoducho z titulu iných zákonov, ako sú daňové zákony a podobne, nebudú môcť preverovať. Neviem, ako to upraví všeobecný právny predpis, preto je dobré vidieť ho predtým.

Čo môže nastať? Vzhľadom na to, že neviem v tejto chvíli na to odpovedať, odporúčam z § 22 odsek 5 vypustiť, pretože v zmysle iných paragrafov je správnym orgánom ministerstvo, okresný úrad a obec. Ani jeden z týchto orgánov nemá právomoc vstupovať do účtovníctva takým spôsobom, ako sa to môže vysvetľovať. Takže buď by som prosil vysvetlenie k tomuto paragrafu, alebo teda aká je predstava ministerstva, ako to chce riešiť.

V § 30 písm. d) odporúčam vypustiť slová "a poskytuje dopravcovi náhradu straty alebo jej časti, alebo inú kompenzáciu".

V § 35 ods. 4 ide o sankčnú záležitosť. Sankcie sú zhodou okolností mimoriadne tvrdé, čo sa týka výšky súm. Treba si to uvedomiť. V § 35 ods. 4 doplniť vetu: "V prípade udelenia dopravnej licencie podľa § 30 pokutu možno udeliť do 6 mesiacov od dňa, v ktorom sa správny orgán dozvedel o konaní podľa odseku 1."

Na záver, v § 44 zmeniť účinnosť od 1. januára 1997 vzhľadom na to, že predpoklad 8 všeobecne záväzných predpisov, ktoré upravujú výkon tohto zákona, je taký dôležitý, že jednoducho si neviem predstaviť, že by sa to stihlo za dva mesiace. To je jeden dôvod. Druhý dôvod je, že podľa § 43 sa bude práve skúmať finančný rok 1996 ako celok. Možno by bolo vhodné mať ho ukončený.

Spomínal som návrh uznesenia. Myslím si, že by sme vo všeobecnosti mohli toto uznesenie prijať k všetkým zákonom, ku ktorým predkladateľ nestihne prísť so všeobecným predpisom minimálne do gesčného výboru.

Na záver mi dovoľte pravdepodobne poznámku asi k spoločnému spravodajcovi. Možno by bolo vhodné, aby sme o tomto zákone hlasovali po prerokovaní pripomienok na budúci týž-

deň. Nič nám nebráni tieto veci prerokovať ešte s odborníkmi na ministerstve a záverečne hlasovať na budúci týždeň.

Ďakujem pekne.
(Potlesk.)

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem pánu poslancovi Bajanovi. Pán poslanec Košnár.

Poslanec J. Košnár:

Vážený pán predsedajúci,
vážený pán minister,
kolegyne, kolegovia,

mám vlastne len otázku na predkladateľa a v závislosti od toho, aká bude odpoveď, by som predložil istý návrh na uznesenie.

Ide o to, že prijatím tohto zákona o cestnej doprave s účinnosťou od 1. septembra sa súčasne zrušovacími ustanoveniami v § 43 zruší doteraz platný zákon o cestnej doprave a vnútroštátnom zasielateľstve. Predkladaná predloha zákona nepokrýva oblasť vnútroštátneho zasielateľstva a po vstupe tohto zákona do platnosti od 1. septembra bude vlastne oblasť zasielateľstva právne pokrytá iba ustanoveniami § 601 a 609 Obchodného zákonníka, ktoré hovoria o zasielateľskej zmluve.

Chcem sa teda spýtať, či vláda hodlá vypracovať a predložiť parlamentu osobitný zákon o zasielateľstve, alebo považuje túto oblasť za dostatočne pokrytú už spomínanými ustanoveniami Obchodného zákonníka. Sám sa nazdávam, že by bolo užitočné pokryť túto oblasť osobitným zákonom a v prípade, že tak vláda neuvažuje, by som chcel navrhnúť do uznese-

nia, že Národná rada Slovenskej republiky odporúča vláde vypracovať a predložiť v druhom polroku 1996 zákon o zasielateľstve.

Ďakujem za pozornosť.
(Potlesk.)

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem pánu poslancovi Košnárovi. Hlási sa ešte niekto z poslancov do rozpravy?

(Nikto.)

Keďže nie, vyhlasujem rozpravu o pätnástom bode programu za skončenú.

Chce sa k rozprave vyjadriť pán minister Baco?

Minister pôdohospodárstva SR P. Baco:

Vážený pán predsedajúci,
vážený parlament Slovenskej republiky,

dovoľte, aby som zaujal stanovisko k návrhom, ktoré tu odzneli v rozprave, a poďakoval sa za rozpravu.

Návrh pána poslanca Baránika k § 1 ods. 1 písm. a), myslím si, že je dobré akceptovať. O návrhoch pána poslanca Bajana mám taký názor, že Národná rada nemôže uložiť vláde, aby predložila jednotlivé vykonávacie akty súvisiace so zákonom. Návrh pána poslanca je kontradiktívny s jeho ďalšou časťou vystúpenia, kde sa na druhej strane domáha toho, že zákon je priveľmi rigorózny a že by mal nechať väčší priestor. Myslím si, že v tomto parlamente platia také zásady, že zákon by mal byť zrozumiteľný, jasný a na vydanie vykonáva-

cích predpisov, ktoré by mali charakter legislatívnej politiky, by sa vlastne nemalo žiadnym zákonom zmocňovať. Zmocňovanie by malo byť v oblasti viac-menej technických pokynov, technologických, organizačných postupov.

Takže myslím si, že z toho hľadiska sú pripomienky pána poslanca Bajana trošku kontradiktívne. Na jednej strane chce, aby parlament uložil vláde, že má predložiť vykonávacie predpisy dva-tri mesiace po schválení parlamentom, že ich vláda môže vydať. Myslím si, že je to úplne rozporné samo osebe a že Národná rada takéto uznesenie nemôže prijať, nemôže zaviazať vládu, aby nechala schváliť najskôr v parlamente to, čo vláda má vo svojej kompetencii.

Myslím si, že keby pán poslanec Bajan bol mal úmysel pripomienky, ktoré predniesol, vecne uplatniť a zapracovať, tak by ich bol predložil v procese pripomienkového konania, v procese práce vo výboroch, a že majú viac-menej deklaratívny charakter a ide o niečo iné ako o vecné obohatenie tohto zákona.

Nechám na zváženie spoločného spravodajcu myšlienky, ktoré súvisia s § 30 vo väzbe na § 7 ods. 1 a takisto na § 7 ods. 8. Tieto myšlienky podľa mňa trošku korešpondujú aj s tým, čo hovoril pán spoločný spravodajca vo svojom stanovisku. Takže toto je opodstatnené zvážiť a zobrať do úvahy. Ostatné pripomienky z dôvodov, ktoré som uviedol predtým, považujem za nie nevyhnutné, aby sme ich v tejto fáze zvažovali, zobrali do úvahy a riešili v tomto pléne. Čiže tieto dve pripomienky k § 7 ods. 1 a k § 7 ods. 8 považujem za vhodné spolu s pánom spoločným spravodajcom zvážiť.

K myšlienke pána poslanca Kočnára, ktorá tu odznela, či usporiadanie stavu zasielateľstva vláda mieni riešiť osobitným zákonom, že pán poslanec navrhne, že by to bolo vhodné urobiť v druhej polovici roka, myslím si, že pán poslanec má

na to nárok a že sa nebudeme brániť, keď Národná rada dá vláde takéto odporúčanie.

Ďakujem pekne.
(Potlesk.)

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem pánu ministrovi Bacovi. S faktickou poznámkou sa hlási pán poslanec Bajan.

Poslanec V. Bajan:

Je mi veľmi ľúto, že sa to tak chápe, lebo ja som sa naozaj snažil vystúpiť vecne a niečo zlepšiť. To je jedna poznámka.

Druhá poznámka - myslím si, že uznesenie Národnej rady možno prijať v tomto duchu a bolo by to len v súlade s tým, čo potrebujú výbory pre svoju prácu.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. Žiada si záverečné slovo spoločný spravodajca výborov?

Poslanec R. Hofbauer:

Ďakujem, pán predsedajúci.

Vážený pán minister,
dámy a páni,

domnievam sa, že rozprava obohatila túto problematiku. Nemyslím, že je potrebné, aby sme hlasovanie odkladali na neskôr, môžeme prechádzať po jednotlivých bodoch, pretože

rad z nich má konštruktívny charakter. K problematike sa vyjadril pán minister Baco. A čo sa týka návrhu uznesenia, tam je jediná pripomienka, že Národná rada nemôže ukladať ministrovi, ukladať vláde, ako ste, pán poslanec, uvádzali, ale ministrovi. Vláde nie je možné ukladať, môžeme ju požiadať. Takže s takouto úpravou takýto návrh uznesenia, domnievam sa, by mohol byť prijatý, pretože je to normálna forma, aká sa zvykne uplatňovať. Tam výbor neschvaľuje alebo nezamieta, jednoducho berie na vedomie tieto pripravované dokumenty.

Pán predsedajúci, môžeme pristúpiť k hlasovaniu o pozmeňujúcich návrhoch.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

pristúpime k hlasovaniu o jednotlivých pozmeňujúcich návrhoch. Prosím spoločného spravodajcu výborov pána poslanca Hofbauera, aby hlasovanie uvádzal v zmysle spoločnej správy a výsledkov rozpravy. Nech sa páči, pán spoločný spravodajca.

Poslanec R. Hofbauer:

Vážený pán predsedajúci,
vážený pán minister,
pani poslankyne, páni poslanci,

ako prvý materiál by sme prerokovali pozmeňujúce návrhy spoločnej správy. Je ich spolu 19. Odporúčam o nich hlasovať ako o celku a odporúčam tieto pozmeňujúce návrhy prijať.

Prosím, môžeme hlasovať, pán predsedajúci, o pozmeňujúcich návrhoch spoločnej správy. Odporúčam ich všetky prijať.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Budeme hlasovať o pozmeňujúcich návrhoch spoločnej správy. Pán spoločný spravodajca ich odporúča prijať.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 102 poslancov.
Za návrh hlasovalo 100 poslancov.
Proti návrhu nehlasoval nikto.
Hlasovania sa zdržal 1 poslanec.
Nehlasoval 1 poslanec.

Konštatujem, že tieto pozmeňujúce návrhy sme prijali.

Prosím vás, na balkóne je skupina študentov z Národnej univerzity obrany z USA, chcem ich privítať. *(Potlesk.)*

Nech sa páči, pán spoločný spravodajca.

Poslanec R. Hofbauer:

Ďakujem, pán predsedajúci.

Prvý v rozprave som pozmeňujúce návrhy uplatnil ja. Je ich spolu 10. Sú to body, ktoré sme prerokovali vo výbore pre hospodárstvo, privatizáciu a podnikanie a boli tam prijaté. Prosím o nich hlasovať ako o celku a odporúčam ich prijať.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Budeme hlasovať o pozmeňujúcich návrhoch pána poslanca Hofbauera, ktorý ich odporúča prijať.

Poslanec R. Hofbauer:

To sú vlastne návrhy výboru, nielen moje.

Podpredseda NR SR I. Ľupták:

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 114 poslancov.
Za návrh hlasovalo 87 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 12 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 14 poslancov.
Nehlasoval 1 poslanec.

Konštatujem, že aj tieto pozmeňujúce návrhy sme prijali.

Nech sa páči, pán spoločný spravodajca.

Poslanec R. Hofbauer:

Ďakujem, pán predsedajúci.

Pozmeňujúce návrhy pána poslanca Bajana - spolu ich je 15. Vzhľadom na ich rôznorodosť budem dávať o jednotlivých návrhoch hlasovať osobitne.

Prvý pozmeňujúci návrh: v § 4 ods. 2 celý vypustiť. Pán poslanec, návrh odporúčam neprijať.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Budeme hlasovať o pozmeňujúcom návrhu pána poslanca Bajana. Pán spoločný spravodajca ho neodporúča prijať.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 113 poslancov.
Za návrh hlasovalo 31 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 56 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 26 poslancov.

Konštatujem, že tento pozmeňujúci návrh sme neprijali.

Nech sa páči, pán spoločný spravodajca.

Poslanec R. Hofbauer:

Ďakujem, pán predsedajúci.

Ďalší pozmeňujúci návrh: v § 4 ods. 2 vypustiť slová "obsaditeľnosť alebo vyťažiteľnosť vozidla". Domnievam sa, že tie slová tam majú byť. Odporúčam preto tento návrh neprijať.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Budeme hlasovať o ďalšom pozmeňujúcom návrhu. Pán spoločný spravodajca ho odporúča neprijať.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 113 poslancov.
Za návrh hlasovalo 37 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 63 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 12 poslancov.
Nehlasoval 1 poslanec.

Konštatujem, že ani tento pozmeňujúci návrh sme neprijali.

Nech sa páči, pán spoločný spravodajca.

Poslanec R. Hofbauer:

Ďakujem. Tretí pozmeňujúci návrh pána poslanca Bajana - v § 7 ods. 1 vypustiť vetu: "Na každú autobusovú linku je potrebná samostatná dopravná licencia."

Pán poslanec, ja toto navrhnem neprijať s tým, že druhý variant odporúčam prijať. *(Odpoveď poslanca Bajana z pléna.)* Ten prvý sťahujete, dobre. Tak hlasujeme o druhom variante toho istého bodu - v § 7 ods. 1 doplniť vetu: "Toto ustanovenie neplatí pre dopravnú licenciu, ktorú udeľuje obec podľa § 30." Odporúčam návrh prijať.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. Budeme hlasovať o ďalšom pozmeňujúcom návrhu pána poslanca Bajana. Pán spoločný spravodajca ho odporúča prijať.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 116 poslancov.
Za návrh hlasovalo 83 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 7 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 26 poslancov.

Konštatujem, že tento pozmeňujúci návrh sme prijali.

Poslanec R. Hofbauer:

Ďalšie dva návrhy sa týkajú § 7 ods. 3 a ods. 5, ktoré pán poslanec Bajan žiada vypustiť. Neodporúčam ani jeden vypustiť, takže môžeme hlasovať o týchto dvoch bodoch spoločne. Odporúčam návrh neprijať.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Budeme hlasovať o ďalších pozmeňujúcich návrhoch pána poslanca Bajana. Pán spoločný spravodajca ich neodporúča prijať.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 112 poslancov.
Za návrh hlasovalo 38 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 64 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 9 poslancov.
Nehlasoval 1 poslanec.

Konštatujem, že tento pozmeňujúci návrh sme neprijali.

Nech sa páči, pán poslanec.

Poslanec R. Hofbauer:

Ďakujem, pán predsedajúci.

V § 7 ods. 8 doplniť vetu: "Toto ustanovenie neplatí pre dopravnú licenciu, ktorú udeľuje obec podľa § 30." Odporúčam návrh neprijať.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Budeme hlasovať o ďalšom pozmeňujúcom návrhu pána poslanca Bajana. Pán spoločný spravodajca ho odporúča neprijať.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 115 poslancov.
Za návrh hlasovalo 40 poslancov.

Proti návrhu hlasovalo 65 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 10 poslancov.

Ani tento pozmeňujúci návrh sme neprijali.

Poslanec R. Hofbauer:

Ďakujem. Ďalší pozmeňujúci návrh sa týka § 8 ods. 1, ktorý pán poslanec Bajan žiada vypustiť. Domnievam sa, že je potrebné, aby tam ostal, pretože textácia je "utvárať podmienky". Textácia má priebežný charakter. Odporúčam návrh neprijať.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Budeme hlasovať o ďalšom pozmeňujúcom návrhu. Pán spoločný spravodajca ho odporúča neprijať.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 115 poslancov.
Za návrh hlasovalo 30 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 69 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 15 poslancov.
Nehlasoval 1 poslanec.

Ani tento pozmeňujúci návrh sme neprijali.

Nech sa páči, pán spravodajca.

Poslanec R. Hofbauer:

Ďakujem. V § 8 ods. 1 doplniť v písmene j) text nasledovne: za slovo "dopravcu" doplniť slová "podľa svojich možností". Pán poslanec, každý prostriedok hromadnej dopravy v mestách má prepravné podmienky dopravného podniku, takže

tam sa to nemyslí, že väčšinu času vodič bude diskutovať s cestujúcimi, ale vyvesením dopravných podmienok. Takže odporúčam tento pozmeňujúci návrh neprijať.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. Budeme hlasovať o ďalšom pozmeňujúcom návrhu. Pán spoločný spravodajca ho neodporúča prijať.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 113 poslancov.
Za návrh hlasovalo 25 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 71 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 17 poslancov.

Ani tento pozmeňujúci návrh sme neprijali.

Nech sa páči, pán spoločný spravodajca.

Poslanec R. Hofbauer:

Ďalší pozmeňujúci návrh sa týka § 8 ods. 3 - vypustiť z neho druhú vetu. Hlasovanie je bezpredmetné, lebo tento návrh sme už prijali. Prechádzame k § 10 odsek 3 s návrhom vypustiť. Domnievam sa, že tento text môže byť obsiahnutý v dopravných podmienkach pre cestujúcich, ale nie je potrebné ho taxatívne takýmto spôsobom zaradiť do textu zákona. Takže odporúčam pozmeňujúci návrh prijať.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. Budeme hlasovať o ďalšom pozmeňujúcom návrhu. Pán spoločný spravodajca ho odporúča prijať. *(Hlasy v sále.)*

Poslanec R. Hofbauer:

Pán poslanec Bajan žiada vypustiť túto časť. Súhlasím s tým.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 116 poslancov.
Za návrh hlasovalo 69 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 6 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 41 poslancov.

Aj tento pozmeňujúci návrh sme prijali.

Nech sa páči, pán spoločný spravodajca.

Poslanec R. Hofbauer:

Ďakujem, pán predsedajúci.

Ďalší pozmeňujúci návrh sa týka § 17 ods. 4 s doplnením časti textu po "boku autobusov s nápisom zájazd" textom "alebo iným všeobecne zrozumiteľným označením, napríklad cieľovej stanice". Odporúčam návrh prijať.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. Budeme hlasovať o ďalšom pozmeňujúcom návrhu. Pán spoločný spravodajca ho odporúča prijať.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 115 poslancov.
Za návrh hlasovalo 111 poslancov.

Proti návrhu hlasoval 1 poslanec.
Hlasovania sa zdržali 2 poslanci.
Nehlasoval 1 poslanec.

Tento pozmeňujúci návrh sme prijali.

Nech sa páči, pán spoločný spravodajca.

Poslanec R. Hofbauer:

Ďakujem, pán predsedajúci.

Ďalší pozmeňujúci návrh - v § 22 vypustiť odsek 5. Toto nie je možné vypustiť, pretože finančná spoľahlivosť prepravcu musí byť preukazne zistiteľná. Takže návrh odporúčam neprijať.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Budeme hlasovať o ďalšom pozmeňujúcom návrhu pána poslanca Bajana. Pán spoločný spravodajca ho odporúča neprijať.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 118 poslancov.
Za návrh hlasovalo 43 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 61 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 11 poslancov.
Nehlasovali 3 poslanci.

Tento pozmeňujúci návrh sme neprijali.

Poslanec R. Hofbauer:

Ďakujem. Ďalší pozmeňujúci návrh je v § 30 písm. d) vypustiť slová "a poskytuje dopravcovi náhradu straty alebo

jej časti, alebo inú kompenzáciu". Domnievam sa, že táto textácia v zákone má byť. Odporúčam preto pozmeňujúci návrh neprijať.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. Budeme hlasovať o ďalšom pozmeňujúcom návrhu. Pán spoločný spravodajca ho odporúča neprijať.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 116 poslancov.
Za návrh hlasovalo 40 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 65 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 11 poslancov.

Tento pozmeňujúci návrh sme neprijali.

Nech sa páči, pán spoločný spravodajca.

Poslanec R. Hofbauer:

V § 35 ods. 4 doplniť text o vetu: "V prípade udelenia dopravnej licencie podľa § 30 pokutu možno uložiť do 6 mesiacov odo dňa, v ktorom sa správne orgány dozvedia o konaní podľa odseku 1." Návrh odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Budeme hlasovať o ďalšom pozmeňujúcom návrhu. Pán spoločný spravodajca ho odporúča prijať.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 115 poslancov.
Za návrh hlasovalo 112 poslancov.

Proti návrhu hlasoval 1 poslanec.
Hlasovania sa zdržal 1 poslanec.
Nehlasoval 1 poslanec.

Tento pozmeňujúci návrh sme prijali.

Nech sa páči, pán spoločný spravodajca.

Poslanec R. Hofbauer:

Ďakujem. Posledný pozmeňujúci návrh sa týka § 44, a to účinnosti. Pán Bajan navrhuje účinnosť od 1. januára 1997. Domnievam sa, že tento zákon meškú o dobré 2 roky pred potrebou. Takže odporúčam návrh neprijať s tým, aby ostala účinnosť tak, ako je navrhnutá v texte zákona.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Budeme hlasovať o ďalšom pozmeňujúcom návrhu. Pán spoločný spravodajca ho odporúča neprijať.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 119 poslancov.
Za návrh hlasovalo 44 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 65 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 9 poslancov.
Nehlasoval 1 poslanec.

Tento pozmeňujúci návrh sme neprijali.

Poslanec R. Hofbauer:

Ďakujem, pán predsedajúci. Tým sme vyčerpali pozmeňujúce návrhy pána poslanca Bajana.

V rozprave ďalej vystúpil pán poslanec Kočnár, ktorý neuplatnil pozmeňujúce návrhy, iba návrh uznesenia. Takže konštatujem, že hlasovanie o pozmeňujúcich návrhoch sme vyčerpali. Odporúčam hlasovať o zákone ako celku. Odporúčam ho prijať.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. V súlade s ustanovením § 26 ods. 1 zákona o rokovacom poriadku budeme hlasovať o vládnom návrhu zákona ako celku v znení schválených zmien a doplnkov.

Prosím, prezentujme sa a hlasujme o zákone ako celku. Pán spoločný spravodajca ho odporúča prijať.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 119 poslancov.
Za návrh hlasovalo 91 poslancov.
Proti návrhu hlasoval 1 poslanec.
Hlasovania sa zdržalo 27 poslancov.

Konštatujem, že sme schválili vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o cestnej doprave.

Ďakujem spoločnému spravodajcovi. *(Potlesk.)*

Poslanec R. Hofbauer:

Páni poslanci, ešte máme návrh uznesenia, v ktorom pán poslanec Bajan žiadal ministra dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky predložiť Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre hospodárstvo, privatizáciu a podnikanie znenie vykonávacích predpisov najneskôr 30 dní pred ich účinnosťou.

Myslím, že je to požiadavka celkom normálna, bežná. Tento spôsob dialógu s ministrom je v našom výbore bežný písomne, mojím listom, takže nevidím dôvod, prečo by to mala ukladať Národná rada konkrétnemu šéfovi rezortu.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem, pán spoločný spravodajca. Dáme hlasovať o uznesení. *(Hlasy v sále.)*

Poslanec R. Hofbauer:

To je moja povinnosť toto žiadať od ministra, takže netreba to ukladať vláde. Odporúčam návrh neprijať.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Budeme hlasovať o návrhu uznesenia, ktoré navrhol pán poslanec Bajan. Pán spoločný spravodajca ho odporúča neprijať.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 114 poslancov.
Za návrh hlasovalo 46 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 19 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 47 poslancov.
Nehlasovali 2 poslanci.

Toto uznesenie sme neprijali.

Poslanec R. Hofbauer:

Druhé uznesenie navrhoval pán poslanec Kočnár, a to: Národná rada Slovenskej republiky odporúča vláde do konca

roku 1996 predložiť vládny návrh zákona o zasielateľstve. Z rovnakých dôvodov návrh odporúčam neprijať.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. Ďalšie uznesenie, ktoré navrhol pán poslanec Kočnár, pán spoločný spravodajca neodporúča prijať.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 102 poslancov.
Za návrh hlasovalo 26 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 35 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 39 poslancov.
Nehlasovali 2 poslanci.

Ani toto uznesenie sme neprijali.

Ďakujem spoločnému spravodajcovi.

Poslanec R. Hofbauer:

Ďakujem, pán predsedajúci.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Pokračovať budeme š e s t n á s t y m bodom programu, ktorým je

vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o dráhach a o zmene zákona číslo 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov.

Vládny návrh zákona ste dostali ako tlač 394, spoločnú správu výborov máte ako tlač 394a.

Z poverenia vlády Slovenskej republiky návrh zákona opäť odôvodní minister pôdohospodárstva Slovenskej republiky pán Baco. Prosím pána ministra, aby sa ujal slova.

Minister pôdohospodárstva SR P. Baco:

Vážený pán predseda Národnej rady Slovenskej republiky,
vážený pán predsedajúci,
vážené dámy poslankyne,
vážení páni poslanci,

súčasná platná právna úprava, zákon číslo 51/1964 Zb. o dráhach v znení zákona číslo 104/1974 Zb. je zastaraná, nezodpovedá základným princípom trhového hospodárstva, zachováva vplyv štátu na činnosti, ktoré už nie je potrebné štátom regulovať a neumožňuje voľnosť podnikania na dráhach. Cieľom predkladanej právnej úpravy je predovšetkým odstrániť štátnu reguláciu tam, kde nie je potrebná, a uplatniť princípy trhového hospodárstva všade tam, kde je to možné.

Návrh zákona oddeľuje dopravnú cestu od vlastnej dopravy na tejto ceste a stanovuje dva samostatné právne režimy: jeden pre dopravnú cestu, druhý pre dopravu. Rozlišuje medzi právami a povinnosťami prevádzkovateľa dopravnej cesty a právami a povinnosťami dopravcu na tejto ceste. Prevádzkovanie dráh, t. j. dopravnej cesty, a prevádzkovanie dopravy na dráhe, t. j. poskytovanie prepravných služieb, sú činnosti plne regulované týmto zákonom, a sú teda vyňaté z režimu živnostenského zákona.

Predložený návrh zákona nanovo zavádza tri samostatné subjekty, a to: vlastník dopravnej cesty, prevádzkovateľ dráhy a prevádzkovateľ dopravy na dráhe. Vlastník dopravnej

cesty vykonáva vlastnícke práva na dopravnej ceste, zodpovedá za jej prevádzkyschopnosť, a ak nie je sám prevádzkovateľom dráhy, musí inému prevádzkovanie dráhy umožniť. Prevádzkovateľ dráhy zabezpečuje obsluhu dopravnej cesty a riadenie prevádzky na dopravnej ceste. Prevádzkovateľ dopravy na dráhe zabezpečuje obsluhu dráhových vozidiel s cieľom uspokojovania vlastných prevádzkových potrieb pri doprave alebo všeobecných prevádzkových potrieb.

Vážené dámy, vážení páni, s pripomienkami k predloženému návrhu zákona, ktoré vyplynuli z jeho prerokúvania vo výboroch Národnej rady Slovenskej republiky, a to v ústavnoprávnom výbore, vo výbore pre verejnú správu, územnú samosprávu a národnosti a vo výbore pre životné prostredie a ochranu prírody, sa stotožňujem.

Vážené dámy, vážení páni, verím, že prijatím predloženého návrhu zákona sa vytvoria potrebné legislatívne predpoklady na rozvoj a modernizáciu dráhovej dopravy a skvalitnenie poskytovaných služieb. Z toho dôvodu odporúčam Národnej rade Slovenskej republiky schváliť predkladaný návrh zákona o dráhach a o zmene zákona číslo 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem pánu ministrovi Bacovi. Prosím spoločného spravodajcu výborov poslanca Víťazoslava Morica, aby podal správu o výsledkoch prerokovania vládneho návrhu zákona vo výboroch Národnej rady Slovenskej republiky.

Poslanec V. Moric:

Vážený pán predseda,
vážený pán predsedajúci,
vážený pán minister,
dámy a páni,

dovoľte, aby som predniesol spoločnú správu Ústavnoprávneho výboru Národnej rady Slovenskej republiky, Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre financie, rozpočet a menu, Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre hospodárstvo, privatizáciu a podnikanie, Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre pôdohospodárstvo, Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre verejnú správu, územnú samosprávu a národnosti, Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre obranu a bezpečnosť a Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre životné prostredie a ochranu prírody o výsledku prerokovania vládneho návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky o dráhach a o zmene zákona číslo 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov.

Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o dráhach a o zmene zákona číslo 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov pridelil predseda Národnej rady Slovenskej republiky rozhodnutím číslo 933 zo 7. apríla 1996 na prerokovanie v lehote do 9. mája 1996 Ústavnoprávnemu výboru Národnej rady Slovenskej republiky, Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre financie, rozpočet a menu, Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre hospodárstvo, privatizáciu a podnikanie, Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre pôdohospodárstvo, Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre verejnú správu, územnú samosprávu a národnosti, Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre obranu a bezpečnosť a Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre životné prostredie a ochranu prírody.

Koordináciou stanovísk výborov bol citovaným rozhodnutím určený Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre hospodárstvo, privatizáciu a podnikanie.

Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o dráhach a o zmene zákona číslo 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov prerokovali v určenej lehote všetky výbory Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým bol pridelený.

Ústavnoprávny výbor, výbor pre financie, rozpočet a menu, výbor pre hospodárstvo, privatizáciu a podnikanie, výbor pre pôdohospodárstvo a výbor pre životné prostredie a ochranu prírody ho prerokovali 8. apríla 1996. Výbor pre verejnú správu, územnú samosprávu a národnosti a výbor pre obranu a bezpečnosť ho prerokovali 9. mája 1996.

Všetky výbory Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým bol návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky pridelený, vyslovili s ním súhlas a odporučili ho Národnej rade Slovenskej republiky schváliť po zohľadnení pripomienok alebo pozmeňujúcich návrhov. Všetky tieto pripomienky a pozmeňujúce návrhy sú uvedené v spoločnej správe, preto ich nebudem čítať.

Navrhujem vám, aby sme o bodoch 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13 a 14 hlasovali spoločne, a odporúčam ich prijať.

Pokiaľ ide o bod 12, odporúčam, aby tento bod nebol schválený.

Tým som správu prečítal a predniesol.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem pánu poslancovi Moricovi a prosím ho, aby zaujal miesto určené pre spravodajcov výborov.

Otváram rozpravu o šestnástom bode programu. Do rozpravy sa písomne prihlásili dvaja poslanci. Dávam slovo prvému. Pán Sopko, nech sa páči. Pripraví sa pán Černák.

Poslanec V. Sopko:

Vážený pán predsedajúci,
vážený pán minister,
vážená Národná rada,
kolegyne, kolegovia,

v rámci trhových podmienok sú nutné liberalizačné kroky aj v oblasti dopravy. Je však otázne, v akom rozsahu. Predkladaný návrh zákona, tak ako to zvýraznil aj pán minister Baco, okrem iného oddeľuje dopravnú cestu od vlastnej dopravy na tejto ceste a novokoncipuje dva samostatné právne režimy. Jeden režim pre dopravnú cestu a druhý režim pre dopravu. Týmto dôsledne rozlišuje práva a povinnosti prevádzkovateľa dopravnej cesty a práva a povinnosti dopravcu na tejto ceste.

Návrh zákona v piatej časti formuluje spoločné podmienky na prevádzkovanie dráhy a dopravy na dráhe. Filozofia oprávnenia prevádzkovať dráhu alebo vykonávať dopravu na dráhe v zmysle § 31 a 32 je v našich podmienkach mimoriadne liberálna, v podstate bez akýchkoľvek obmedzení najmä vo vzťahu k celoštátnym dráham.

Uvedená právna úprava prekračuje dokonca rámec smernice Európskeho hospodárskeho spoločenstva číslo 91/440/EEC z 29. júla 1991 o rozvoji železničných podnikov spoločen-

stva. Táto smernica bola spresnená smernicou Európskej únie číslo 95/18 o povoľovaní železničnej dopravy z 19. júna 1995 a smernice Európskej únie číslo 95/19 o prideľovaní kapacity dopravnej cesty a o výpočte úhrady za dopravnú cestu. Práve preto je nevyhnutné doplniť § 32 o bod c) tak, ako je to uvedené v spoločnej správe. A to je práve ten bod 12 spoločnej správy, ktorý spoločný spravodajca neodporúča. Je žiaduce a potrebné, aby táto vsuvka tam v každom prípade bola. Nevidím žiadny opodstatnený dôvod nato, aby táto právna úprava zákona o dráhach bola liberálnejšia ako smernice Európskej únie, o ktoré sa opiera dôvodová správa k vládnemu návrhu zákona.

Ak by sme prijali vládny návrh zákona bez určitých obmedzení, musíme potom poznať aj konečné dôsledky. Nazvem veci pravým menom. Veľké výrobné podniky, ako napríklad Východoslovenské železiarne či Slovnaft, ktoré už dnes majú monopolné postavenie v ekonomike Slovenskej republiky, na základe tejto právnej úpravy si rozoberú lukratívne dopravné výkony na celoštátnych dráhach a štátnej železnici zostane stratová verejná osobná doprava.

Dôvodová správa aj stanoviská zástupcov ministerstva ma nepresvedčili, že toto nie je hlavný a, povedzme si otvorene, aj dlhodobý zámer. Chcem veriť, že len o to sa neusilujeme vo vládnom návrhu zákona, ale túto možnosť právna úprava vytvára.

Pokúsim sa to zdokumentovať aj číslami. Ročný objem nákladnej dopravy Železníc Slovenskej republiky predstavuje približne 60 miliónov ton. Podiel prepravy surovín a hotových výrobkov Východoslovenských železiarní je 15 až 16 miliónov ton, to znamená viac ako štvrtina objemu celkovej nákladnej prepravy. Na základe toho ciele a možnosti, ktoré poskytuje tento vládny návrh zákona, sú mi jasné i zrejmé, a dôsledky, resp. negatívne dosahy na ekonomiku Železníc

Slovenskej republiky, a tým aj na štátny rozpočet, pocítime všetci, pretože nároky na krytie strát Železníc Slovenskej republiky podstatne narastú.

Vrátim sa opätovne k praxi v štátoch Európskej únie. Podobne ako Slovenská republika, aj štáty Európskej únie prekonávajú náročné obdobie reštrukturalizácie železničnej dopravy a jej prispôsobenie sa podmienkam trhu. Štáty Európskej únie v tejto oblasti postupujú však obozretnejšie, pripúšťajú súťaž železničných podnikov, ale neumožňujú, skôr zabraňujú vstupom výrobných monopolov do železničných dopravných výkonov a neumožňujú vyberanie takýchto hrozienok z koláča. Ešte raz opakujem, že štáty Európskej únie postupujú obozretne, ale aj dôsledne podľa smernice číslo 95/18 a smernice 95/19 z roku 1995, ktoré spresňujú podmienky konkurencie železničných podnikov v rámci Európskej únie a stanovujú veľmi jasné pravidlá hry.

Takže znovu chceme byť priekopníkmi. Výsledok tohto experimentu bude nepriaznivý pre Železnice Slovenskej republiky a pre štátny rozpočet a bude veľmi výhodný pre spomínané podniky a pre niektorých slávnych jednotlivcov.

Ďakujem za pozornosť.
(Potlesk.)

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem pánu poslancovi Sopkovi. Nech sa páči, pán poslanec Černák.

Poslanec Ľ. Černák:

Vážený pán predsedajúci,
vážený pán minister,
kolegyne a kolegovia,

predložený návrh vládneho zákona bol aj v našom výbore, bol som spravodajcom. Už vo výbore sme konštatovali, že návrh zákona je profesijne dobre pripravený.

V pôvodnom návrhu zákona bolo jedno úskalie, a to úskalie spočívalo v tom, že zákonodarca odporúčal zrušiť celkove 23 právnych noriem, ktoré sa vzťahovali na túto problematiku, ktoré boli už prežité, boli zastarané a z federálu. Tento problém rieši bod číslo 14 v spoločnej správe, ktorá ho rieši veľmi rozumne, ktorý potláča platnosť tých, ktoré sú v rozpore s týmto zákonom, ale ostatné strácajú platnosť až vtedy, keď budú nahradené príslušnou právnou normou.

Chcel by som zákonodarcu upozorniť predovšetkým na bod číslo 6 - vyhlášku o mestskej hromadnej doprave. Pod bodom číslo 10 v návrhu je vyhláška o spôsobilosti dovážaných lanových dráh a iných technických zariadení. Ďalej sú tam pod bodom 13 stanovené podmienky na zaistenie bezpečnej a plynulej prevádzky zdvíhacích zariadení a pod bodom číslo 15 povinnosť pravidelne preskúšavať žeriavnikov a viazačov. Sú to normy, ktoré sa až tak veľmi nevzťahujú k meritu tohto zákona, ale keď budú nahrádzané našimi právnymi normami, treba veľmi pozorne dbať na to, aby ten duch, ktorý predstavovali, bol dodržaný. Napríklad, aby sa k nám nedovážali staré zariadenia, staré lyžiarske vleky za cenu šrotu, a aby sa u nás potom nemontovali so zníženou prevádzkou, podobne, aby sa v podnikoch dodržiavala bezpečnosť prevádzky.

Kolegyne a kolegovia, naše návrhy sú v spoločnej správe. Jeden návrh, ktorý sme vo výbore prijali a ktorý prijali aj príslušní pracovníci ministerstva ako správny návrh, odporúčal, aby sa v § 26 ods. 2, kde sa hovorí o obmedzení dopravy na dráhe, doplnili slová "životného prostredia". Určite si viete predstaviť situáciu, keď niektorá dráha nadmerne zaťažuje životné prostredie a štátny orgán obmedzí, resp. sa pokúsi obmedziť na nej prevádzku, a vtedy by mal mať dopravca zo zákona povinnosť nielen v taxatívne vymenovaných prípadoch, t. j. v oblasti veterinárnej, rastlinolekárskej a v oblasti nakladania s odpadmi a jadrového dozoru, ale aj v oblasti životného prostredia.

Po prijatí bodu 10 spoločnej správy, ktorý podporujem, bude tam ešte doplnená aj zdravotnícka oblasť, to znamená, že po prednesení a prijatí môjho pozmeňujúceho návrhu by odsek 2 v § 26 znel takto: "Dopravca je povinný obmedziť dopravu na dráhe na základe rozhodnutia orgánu štátnej správy v oblasti životného prostredia, zdravotníckej, veterinárnej, rastlinolekárskej, nakladania s odpadmi a jadrového odpadu." Takže prosím vás o podporu tohto pozmeňujúceho návrhu. Rozbehanému pánu spoločnému spravodajcovi by som rád povedal, že ho prijali aj pracovníci ministerstva a že by mohol odporučiť jeho prijatie.

Ďakujem pekne.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. Hlási sa ešte niekto do rozpravy?

(Nikto.)

Keďže nemám ani písomnú prihlášku, vyhlasujem rozpravu o šestnástom bode programu za skončenú.

Chce sa k rozprave vyjadriť pán minister Baco? Nech sa páči.

Minister pôdohospodárstva SR P. Baco:

Ďakujem za slovo, pán predsedajúci.

Myslím si, že máme pred sebou veľmi dobrú, jednoduchú a zrozumiteľnú situáciu. Aj pripomienka pána poslanca Sopku je vecne opodstatnená, i keď je to jeho vec, že a priori podozrieva nejaké firmy a nejakých ľudí, že si chcú zákonom zabezpečiť nejaké výhody, pretože samotná spoločná správa aj doterajší priebeh prípravy tohto zákona to vôbec nepotvrdzujú. Jeho návrh, aby bod 12 spoločnej správy ostal, je vlastne určitou alternatívou bodu 11, ktorý navrhol pán poslanec Fico a ktorý pán spoločný spravodajca navrhol akceptovať. Myslím si, že je to funkčne jedno a to isté alebo veľmi blízke, takže nie je možné prijať aj bod 11 spoločnej správy, aj bod 12 spoločnej správy. Pán spoločný spravodajca navrhol bod 11. Ja by som chcel takisto poprosiť tento parlament, aby súhlasil s bodom 11, čím sa potom bod 12 stane bezpredmetným.

Čo sa týka vystúpenia pána poslanca Černáka, plne súhlasím s doplnením pripomienky k § 26 ods. 2 z výboru pre životné prostredie.

Ďakujem vám.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem pánu ministrovi Bacovi. Chce sa k rozprave vyjadriť pán spoločný spravodajca?

Poslanec V. Moric:

Áno. Ďakujem za slovo, pán predsedajúci.

Váženým a cteným kolegyniam a kolegom bola prečítaná spoločná správa a dal som návrh a dávam ho znovu, aby sme o bodoch 1 až 11, 13 a 14 zo spoločnej správy hlasovali naraz a odporúčam tieto body prijať.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. Pristúpime k hlasovaniu o jednotlivých pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhoch. Prosím spoločného spravodajcu výborov pána poslanca Morica, aby hlasovanie uvádzal v zmysle spoločnej správy a výsledkov rozpravy. Nech sa páči, pán spoločný spravodajca.

Poslanec V. Moric:

Zo spoločnej správy navrhujem, aby sme hlasovali spoločne o bodoch 1 až 11, 13 a 14 a odporúčam ich prijať.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Budeme hlasovať o uvedených bodoch zo spoločnej správy. Pán spoločný spravodajca ich odporúča prijať.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 95 poslancov.
Za návrh hlasovalo 88 poslancov.
Proti návrhu hlasoval 1 poslanec.
Hlasovania sa zdržali 6 poslanci.

Tieto pozmeňujúce návrhy sme prijali.

Nech sa páči, pán spoločný spravodajca.

Poslanec V. Moric:

Zo spoločnej správy ostal bod 12, ktorý odporúčam neprijať.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Budeme hlasovať. Pozmeňujúci návrh v bode 12 spoločnej správy pán spoločný spravodajca odporúča neprijať.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 96 poslancov.
Za návrh hlasovalo 21 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 58 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 16 poslancov.
Nehlasoval 1 poslanec.

Tento pozmeňujúci návrh zo spoločnej správy sme neprijali.

Nech sa páči, pán spoločný spravodajca.

Poslanec V. Moric:

Ďakujem. V rozprave boli prednesené dva návrhy. Pán kolega Sopko predniesol návrh k bodu 12, ktorý odporučil prijať, a pán poslanec Černák odporúča v § 26 ods. 2 za slová "v oblasti" uviesť slová "životného prostredia". Odporúčam, aby toto bolo prijaté.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem, pán spoločný spravodajca. Najskôr hlasujeme o návrhu pána poslanca Sopku. Odporúčate ho prijať?

Poslanec V. Moric:

O tom sa už hlasovalo pri bodoch zo spoločnej správy. To je totožný návrh. Teraz hovoríme o návrhu pána poslanca Černáka.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. Budeme hlasovať o návrhu pána poslanca Černáka. Pán spoločný spravodajca ho odporúča prijať.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 108 poslancov.
Za návrh hlasovalo 99 poslancov.
Proti návrhu hlasovali 2 poslanci.
Hlasovania sa zdržalo 5 poslancov.
Nehlasovali 2 poslanci.

Tento pozmeňujúci návrh pána poslanca Černáka sme prijali.

Nech sa páči, pán spoločný spravodajca.

Poslanec V. Moric:

Teraz dávam hlasovať o návrhu ako celku a odporúčam zákon prijať.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Áno, ďakujem. V súlade s ustanovením § 26 ods. 1 zákona o rokovacom poriadku budeme hlasovať o vládnom návrhu zákona ako celku v znení schválených zmien a doplnkov.

Prosím, prezentujme sa a hlasujme. Pán spoločný spravodajca návrh odporúča prijať.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 112 poslancov.
Za návrh hlasovalo 93 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 9 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 9 poslancov.
Nehlasoval 1 poslanec.

Konštatujem, že sme schválili vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o dráhach a o zmene zákona číslo 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov.

Ďakujem, pán spoločný spravodajca. *(Potlesk.)*

Vážené pani poslankyne, páni poslanci,

s e d e m n á s t y m bodom programu je

vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení zákon číslo 92/1949 Zb. Branný zákon v znení neskorších predpisov.

Vládny návrh zákona ste dostali ako tlač 411 a spoločnú správu výborov ako tlač 411a.

Z poverenia vlády Slovenskej republiky návrh zákona odôvodní minister obrany Slovenskej republiky Ján Sitek. Prosím pána ministra, aby sa ujal slova.

Minister obrany SR J. Sitek:

Ďakujem za slovo.

Vážený pán predsedajúci,
vážený pán predseda Národnej rady,
vážené panie poslankyne, páni poslanci,
vážení členovia vlády,
vážení hostia,

z poverenia vlády Slovenskej republiky predkladám na dnešné rokovanie Národnej rady Slovenskej republiky vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení zákon číslo 92/1949 Zb. Branný zákon v znení neskorších predpisov.

Podstata novely spočíva v tom, že doterajšie znenie § 37 ods. 3 Branného zákona nevyhovuje zaraďovaniu vojakov v zálohe vybraných na činnosť v mierových silách OSN. Podľa citovaného zákona je možné prevziať záväzok na ďalšiu službu len v rozsahu 2 až 5 rokov, ale vojaci Armády Slovenskej republiky pôsobiaci v mierových silách OSN sú v zahraničí približne 7 mesiacov a za určitých podmienok aj dlhšie, no vždy menej ako 2 roky. Preto sa navrhuje, aby sa rozpätie na prevzatie záväzku na ďalšiu službu upravilo na 6 až 18 mesiacov, ale len pri vojakoch zaradených do jednotiek mierových síl OSN, do vojenských misií a iných medzinárodných organizácií.

Navrhovanou úpravou sa odstránia problémy s tými vojakmi, ktorým sa skončí mandát v zahraničí a nepožiadajú

o predčasné prepustenie zo služobného pomeru pred splnením záväzku, to znamená 2 roky.

Z hľadiska plnenia záväzkov zo strany Armády Slovenskej republiky sa majú v armáde zaradiť do funkcií najmä pre ženijnú odbornosť, ktoré nie je možné v takom počte v armáde zabezpečiť. Novelou Branného zákona preto treba tento nepriaznivý stav odstrániť. Na základe toho vám odporúčam, panie poslankyne a páni poslanci, vládny návrh zákona schváliť.

Ďakujem za pozornosť.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem pánu ministrovi Sitekovi. Prosím spoločného spravodajcu výborov pána poslanca Igora Urbana, aby podal správu o výsledkoch prerokovania vládneho návrhu zákona vo výboroch Národnej rady.

Poslanec I. Urban:

Vážený pán predsedajúci,
vážení členovia vlády,
kolegyne, kolegovia,

uvediem spoločnú správu výborov Národnej rady Slovenskej republiky o výsledkoch prerokovania vládneho návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení zákon číslo 92/1949 Zb. Branný zákon v znení neskorších predpisov.

Predseda Národnej rady Slovenskej republiky rozhodnutím z 2. mája 1996 pod číslom 961 pridelil vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení zákon číslo 92/1949 Zb. Branný zákon v znení neskorších predpisov,

Ústavnoprávnemu výboru Národnej rady Slovenskej republiky a Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre obranu a bezpečnosť na prerokovanie do 15. mája 1996. Predseda Národnej rady Slovenskej republiky uvedeným rozhodnutím súčasne určil Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre obranu a bezpečnosť ako príslušný výbor na skoordinovanie stanoviska s Ústavnoprávnym výborom Národnej rady Slovenskej republiky.

Uvedené výbory prerokovali vládny návrh zákona v určenom termíne a odporúčajú ho Národnej rade Slovenskej republiky schváliť s touto úpravou: V článku I sa v úvodnej vete vypúšťajú slová "nariadenia vlády Slovenskej republiky číslo 115/1993 Z. z."

Vážený pán predsedajúci, prosím, aby ste otvorili rozpravu.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem pánu poslancovi Urbanovi a prosím ho, aby zaujal miesto určené pre spravodajcov výborov.

Otváram rozpravu o sedemnástom bode programu. Do rozpravy, vážené pani poslankyne, páni poslanci, nemám žiadnu prihlášku. Chce niekto vystúpiť v rozprave?

(Nikto.)

Ďakujem. Vyhlasujem rozpravu o sedemnástom bode programu za skončenú.

Chce sa ešte vyjadriť pán minister?

Minister obrany SR J. Sitek:

Nie.

Podpredseda NR SR J. Ľupták.

Ďakujem. Žiada si slovo spoločný spravodajca výborov pán poslanec Urban?

Poslanec I. Urban:

Nie.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Vážené panie poslankyne, vážení páni poslanci, v súlade s ustanovením § 26 ods. 1 zákona o rokovacom poriadku budeme hlasovať o vládnom návrhu zákona ako celku. Pardon, ešte je spoločná správa. Nech sa páči, pán spoločný spravodajca.

Poslanec I. Urban:

Odporúčam, aby sme so záverom obidvoch výborov, v ktorých sa vládny návrh zákona prerokúval, súhlasili. Prosím, pán predsedajúci, aby ste dali o tom hlasovať.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Nech sa páči, budeme hlasovať. Pán spoločný spravodajca odporúča návrh prijať.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 101 poslancov.
Za návrh hlasovalo 99 poslancov.
Proti návrhu nehlasoval nikto.

Hlasovania sa nezdržal nikto.
Nehlasovali 2 poslanci.

Pozmeňujúci návrh zo spoločnej správy sme prijali.

Nech sa páči, pán spoločný spravodajca.

Poslanec I. Urban:

Pán predsedajúci, môžeme hlasovať o návrhu zákona ako celku. Odporúčam ho prijať.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

V súlade s ustanovením § 26 ods. 1 zákona o rokovacom poriadku budeme hlasovať o vládnom návrhu zákona ako celku v znení schválených zmien a doplnkov.

Prosím, prezentujme sa a hlasujme. Pán spoločný spravodajca odporúča návrh zákona prijať.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 107 poslancov.
Za návrh hlasovalo 105 poslancov.
Proti návrhu nehlasoval nikto.
Hlasovania sa nezdržal nikto.
Nehlasovali 2 poslanci.

Konštatujem, že sme schválili vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon číslo 92/1949 Zb. Branný zákon v znení neskorších predpisov.

Ďakujem, pán spoločný spravodajca. Ďakujem, pán minister.

Poslanec I. Urban:

Ďakujem aj ja.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Vážené pani poslankyne, páni poslanci,

pristúpime k o s e m n á s t e m u bodu programu, ktorým je

vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o nadáciách.

Vládny návrh zákona ste dostali ako tlač 406 a spoločnú správu výborov ako tlač 406a.

Z poverenia vlády Slovenskej republiky návrh zákona odôvodní minister spravodlivosti Slovenskej republiky Jozef Liščák. Prosím, aby sa ujal slova.

Minister spravodlivosti SR J. Liščák:

Vážený pán predseda Národnej rady Slovenskej republiky,
vážený pán predsedajúci,
vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

vláda Slovenskej republiky po dohode so sociálnymi partnermi venovala v uplynulom roku nemálo úsilia na to, aby vytvorila právny rámec pre tzv. tretí sektor, ktorý sa rozvíja aj v Slovenskej republike.

Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky pripravilo v uplynulom roku návrh zákona o neziskových právnic-

kých osobách. Tento návrh upravoval tri formy neziskových organizácií. Boli to neziskové organizácie, nadácie a neinvestičné fondy. Po vypracovaní zásad zákona došlo k vyčleneniu problematiky nadácií do samostatného zákona, ktorý vláda dnes predkladá plénu Národnej rady Slovenskej republiky na posúdenie. Spolu s prípravou týchto zákonov prebiehali v gescii Ministerstva financií Slovenskej republiky práce aj na zmenách daňových a iných finančných predpisov.

Pokiaľ rok 1995 bol rokom prípravy zákonných predlôh, tento rok je rokom ich posudzovania a schvaľovania. Od roku 1990 sa v podmienkach Slovenskej republiky začínajú meniť pohľady na sociálnu funkciu štátu. Postupným obmedzovaním jeho dominantného postavenia vo sfére sociálnych služieb sa vytvoril priestor pre množstvo občianskych iniciatív, ktoré však u nás dodnes nenachádzajú príslušné právne formy, ktoré by tieto spoločenské vzťahy upravovali. Inak to nie je ani v pôsobení nadácií, ktorých právna úprava spočíva iba v troch ustanoveniach Občianskeho zákonníka, pričom na ním predpokladaný osobitný zákon o nadáciách sa čaká už päť rokov.

Bližšie neupravený okruh spoločenských vzťahov v oblasti nadačného práva viedol v praxi k tomu, že mnohé nesledoval a dodnes nesleduje majetkové operácie v nadáciách. Štatisticky nie je vykazovaný ani taký základný údaj, ako je objem nadačného majetku a rozsah jeho použitia na verejnoprospešné ciele, a nie sú nám známe ani mnohé ďalšie údaje o pôsobení nadácií, ktorých poslanie v spoločnosti vláda oceňuje a podporuje.

Návrh zákona, ktorý vláda Slovenskej republiky predkladá Národnej rade Slovenskej republiky na prerokovanie, upravuje právne pomery nadácií, ktoré slúžia všeobecne prospešným cieľom, a sú teda verejnými nadáciami. Takýto typ nadácií zriaďujú v súčasnosti prijímaným zákonom aj v Českej re-

publike a tento typ nadácií sa uplatňuje aj v západoeurópskych štátoch. V návrhu zákona sa preto ustanovuje taký systém ochrany zúčastnených osôb, ktorý na jednej strane chráni zúčastnené osoby a majetok, ktorý nadácii venovali, a na strane druhej fiškálne záujmy štátu. Navrhovaný systém by mal v budúcnosti minimalizovať možnosti využívania majetku nadácie na iné ako deklarované verejnoprospešné ciele.

Samotný vznik nadácií sa odvíja od prejavu vôle zriaďovateľa a naň nadväzuje registrácia na štátnom orgáne. Právnym dôsledkom registrácie na Ministerstve vnútra Slovenskej republiky je nadobudnutie právnej subjektivity nadácie, ktorú návrh zákona definuje ako účelové združenie vecí, peňažných prostriedkov, cenných papierov a iných peniazmi oceniteľných hodnôt určených zriaďovateľom na verejnoprospešný účel, ktorý sa v zákone príkladmo vypočítava.

Pri tvorbe zákona sme sa snažili udržať jednu z hlavných čŕt nadácií ako trvale určeného súboru majetku, a preto sa v návrhu zákona ustanovuje zásada, že základné imanie nadácie sa jej činnosťou nesmie znížiť. Tento princíp je zárukou dlhodobej stability nadácie, chráni myšlienku zriaďovateľa, aby nadácia, ktorá vznikla z jeho majetku, pôsobila dlhodobo. Návrh zákona zameriava dostatočnú pozornosť aj na prípadné okolnosti, za ktorých môže dôjsť k zániku právnej subjektivity nadácie. Okrem vôle zrušiť nadáciu z vôle zriaďovateľa alebo orgánov nadácie návrh zákona presne vymedzuje aj skutočnosti, pri splnení ktorých môže byť nadácia na návrh určeného okruhu subjektov zrušená rozhodnutím súdu.

Štruktúra orgánov nadácií nebola dosiaľ upravená žiadnou právnou normou, a preto sa v návrhu zákona reaguje aj na túto skutočnosť. Základná štruktúra orgánov nadácie bude určená zákonom, ale zriaďovateľovi sa dáva možnosť, aby ju v rámci štatútu prispôsobil svojim predstavám. Na zabezpečenie chodu nadácie bude stačiť 5 ľudí, ktorí aj v malých na-

dáciách na princípe dobrovoľnej činnosti môžu zabezpečiť tak hlavnú rozhodovaciu činnosť patriacu správnej rade, ako aj bežné operatívne záležitosti nadácie a aj kontrolné funkcie.

Kontrolné mechanizmy realizované vo vnútri orgánov nadácie návrh zákona dopĺňa o systém vonkajšej kontroly, ktorá bude realizovaná v troch rovinách.

V rovine administratívnej, teda v rámci kontrolných právomocí registrového orgánu. Jej účelom je zisťovať, či nadácia, ktorej bola udelená právna subjektivita, plní účel, na ktorý sa zriadila. Toto sa bude realizovať výlučne skúmaním obsahu výročnej správy, bez možnosti priameho zasahovania do právomocí orgánov nadácie.

Administratívna kontrola bude doplnená určitým rozsahom finančnej kontroly, keďže nadácie budú subjektmi, ktorým sa poskytnú daňové zvýhodnenia.

Konečne je to účasť súdov na rozhodovaní sporov, ktoré pri realizácii zákona môžu vzniknúť. Tým, že doterajšia úprava bola len rámcová a okrem účelu nadácie a náležitostí jej zriaďovacej listiny neupravila ďalšie otázky, uvedenie zákona do praxe musí reagovať na faktický stav vzniknutý v praxi.

V rámci spoločných, prechodných a záverečných ustanovení sa určuje už existujúcim nadáciám lehota 12 mesiacov od účinnosti zákona na to, aby sa prispôsobili právnemu stavu, ktorý prijatím zákona vznikne. V tejto lehote sa pre orgány nadácie vytvára časový priestor aj na to, aby sa rozhodli prejsť na inú, im vyhovujúcu právnu formu, alebo nadáciu zrušili.

Vážené panie poslankyne,
vážení páni poslanci,

vláda Slovenskej republiky predložila Národnej rade Slovenskej republiky na posúdenie v našej histórii vlastne prvú komplexnú právnu úpravu nadácií. V jej mene vám predkladám organizačný zákon, na ktorý nadviažu ďalšie už v úvode spomenuté návrhy zákonov, ktoré vytvoria ďalšie právne normy a právne formy pre oblasť tretieho sektora. Bude to zákon o neinvestičných fondoch ako združení výlučne peňažných prostriedkov určených na všeobecne prospešný cieľ až do ich vyčerpania a nezisková, všeobecne prospešná organizácia, ktorá by sa mala využiť pri zabezpečovaní sociálnych, zdravotných, vzdelávacích a iných služieb.

Od prijatia predkladaného návrhu zákona o nadáciách sa očakáva, že upevní dôveryhodnosť nadácií ako združení majetku, že spriehľadní právne vzťahy vznikajúce okolo nadácií a že spolu s príslušnými finančnými predpismi vytvorí dobrý základ na pôsobenie nadácií v našej spoločnosti.

O podporu týchto cieľov vlády Slovenskej republiky vás, vážené panie poslankyne, vážení páni poslanci a vážená Národná rada Slovenskej republiky, žiadam.

Ďakujem za pozornosť.
(Potlesk.)

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem pánu ministrovi Liščákovi. Prosím spoločného spravodajcu výborov pána poslanca Bartolomeja Kunca, aby podal správu o výsledku prerokovania vládneho návrhu zákona vo výboroch Národnej rady.

O slovo sa prihlásil pán predseda Národnej rady.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán predsedajúci, pán poslanec Kunc mi asi pred hodinou hovoril, že musí ísť k lekárovi, ale určite sa vráti. Takže navrhujem, aby sme urobili prestávku do 13.30 hodiny a potom ďalej pokračovali v riešení tohto bodu programu.

Alebo, ak sa dohodnete na inom zákone...

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Vyhlasujem prestávku do 13.30 hodiny. Ďakujem.

(Po prestávke.)

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Vážené panie poslankyne,
vážení páni poslanci,

nech sa páči do rokovacej sály, budeme pokračovať v rokovaní.

Prosím spoločného spravodajcu výborov pána poslanca Bartolomeja Kunca, aby podal správu o výsledkoch prerokovania vládneho návrhu zákona vo výboroch Národnej rady Slovenskej republiky.

Ešte chcem upozorniť, že dnes skončíme o 17.00 hodine a v rokovaní schôdze sa bude pokračovať na budúci týždeň v utorok o 14.00 hodine.

Nech sa páči, pán spoločný spravodajca.

Poslanec B. Kunc:

Vážený pán predsedajúci,
vážený pán minister,
vážené kolegyne poslankyne,
vážení kolegovia poslanci,
milí hostia,

spoločná správa Ústavnoprávneho výboru Národnej rady Slovenskej republiky, Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre financie, rozpočet a menu, Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre verejnú správu, územnú samosprávu a národnosti, Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre zdravotníctvo a sociálne veci a Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre vzdelanie, vedu, kultúru a šport o výsledku prerokovania vládneho návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky o nadáciách.

Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o nadáciách pridelil predseda Národnej rady Slovenskej republiky rozhodnutím číslo 943 z 29. apríla 1996 na prerokovanie Ústavnoprávnemu výboru Národnej rady Slovenskej republiky, Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre financie, rozpočet a menu, Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre verejnú správu, územnú samosprávu a národnosti, Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre zdravotníctvo a sociálne veci a Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre vzdelanie, vedu, kultúru a šport v lehote do 15. mája 1996. Súčasne určil Ústavnoprávny výbor Národnej rady Slovenskej republiky na skoordinovanie stanovísk výborov Národnej rady Slovenskej republiky s tým, že sa skoordinované stanoviská výborov Národnej rady Slovenskej republiky premietnu v spoločnej správe výborov Národnej rady Slovenskej republiky.

Predseda Národnej rady Slovenskej republiky rozhodnutím číslo 962 z 3. mája 1996 doplnil svoje rozhodnutie číslo 943 z 29. apríla tak, že vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o nadáciách prerokuje okrem určených výborov Národnej rady Slovenskej republiky aj Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre zdravotníctvo a sociálne veci.

Určené výbory Národnej rady Slovenskej republiky prerokovali vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky na svojich schôdzach v určenej lehote.

Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre financie, rozpočet a menu neprijal uznesenie o výsledku prerokovania vládneho návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky, lebo podľa § 48 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady číslo 44/1989 Zb. o rokovacom poriadku Slovenskej národnej rady v znení neskorších predpisov nevyslovila s ním súhlas nadpolovičná väčšina všetkých členov výborov.

Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre verejnú správu, územnú samosprávu a národnosti súhlasí s vládnym návrhom zákona Národnej rady Slovenskej republiky o nadáciách a odporúča Národnej rade Slovenskej republiky vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky schváliť.

Ústavnoprávny výbor Národnej rady Slovenskej republiky, Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre zdravotníctvo a sociálne veci a Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre vzdelanie, vedu, kultúru a šport odporúčajú Národnej rade Slovenskej republiky vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o nadáciách schváliť s pozmeňujúcimi a doplňujúcimi návrhmi na úpravu. Body 1 a 18 spoločnej správy nenavrhnem na hlasovanie, pretože v oboch prípadoch navrhnem modifikované vlastné znenie pre úpravy, ktoré tieto dva body sledujú, a v podstate svojím návrhom vyhoviem zámerom týchto dvoch bodov.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Pokoj! Pán poslanec, neurážajte, prosím vás.

Poslanec B. Kunc:

Som za dodržanie rokovacieho poriadku. Ďalej navrhnem prijať body 4, 11, 13, 14 a 15. Body 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 16, 17 a 19 navrhnem neprijať. *(Hlasy z pléna.)*

O bode 1 som vravel, že mám tam modifikovaný vlastný spravodajský návrh. Takisto aj bod 18. *(Hlasy z pléna.)*

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ešte hovorí. Pokoj, vážení.

Poslanec B. Kunc:

Body 2 a 3 takisto navrhnem neprijať. Ďakujem za upozornenie. *(Hlasy z pléna.)* Tiež navrhnem neprijať s tým, že budem mať vlastný návrh.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Nech sa páči, pokračujte ďalej.

Poslanec B. Kunc:

To je všetko zo spoločnej správy. Pán predsedajúci, prosím o otvorenie rozpravy. Do rozpravy sa hlásim ako prvý.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem pánu poslancovi Kuncovi.

Otváram rozpravu o osemnástom bode programu. Nech sa páči, pán spravodajca, máte slovo ako prvý. Pripraví sa pani poslankyňa Rusnáková.

Poslanec B. Kunc:

Panie a páni,

beriem funkciu spoločného spravodajcu v prípade tohto návrhu zákona veľmi vážne. Pripomínam to preto, že som venoval pozornosť aj kontaktom s tretím sektorom, štúdiu podkladov, ktoré tretí sektor pripravil a doručil do parlamentu alebo sa mi inak dostali do ruky.

V tejto súvislosti som sa dokonca zúčastnil aj na jednom zhromaždení predstaviteľov a sympatizantov tretieho sektora tu v Bratislave. Žiaľ, bolo to protestné zhromaždenie. No, áno, pretože keby nebolo bývalo protestné, ale normálne na určité prerokovanie navrhovanej normy, asi prebieha v inom ovzduší, než v akom ovzduší prebieha protestné zhromaždenie. Totiž neviem ako vy, ale ja si myslím, že protestné zhromaždenia a zhromaždenia vôbec nie sú asi dosť dobrým priestorom na tvorbu zákonov, na nejakú legislatívnu činnosť. Sú priestorom na uplatňovanie práva, ale, pochopiteľne, nie sú priestorom na tvorbu práva. Aj keď nepochybujem o tom, že aj z takýchto zhromaždení môžu vzísť podnety, ktoré sa niekedy v legislatívnom procese, teda pri tvorbe nejakého zákona dajú využiť. Takže v tom je moja ľútosť nad tým, že to bolo protestné zhromaždenie, lebo ja som naň išiel s celkom dobrým úmyslom, že sa niečo dozviem, vypočujem si, no a budem informovanejší, čo mi umožní zaujímať tvorivé postoje, pretože predpokladám, že aj tretiemu sektoru by malo ísť o to, aby postoje, ktoré zaujíma, boli tvorivé.

Je celkom prirodzené, a ja to nevidím ináč, ak sa na takomto zhromaždení aj to, čo tam chceli o návrhu zákona o nadáciách povedať, povedali tak, ako povedali. No a keďže to bolo protestné zhromaždenie, tak to povedali tak, aby to vyvolávalo protest. A v tom bol ten hlavný problém. Iste, pretože nebolo to také, aké by to bolo, keby odborník vykladal návrh normy. O toto ide, viete? Pretože... *(Hlasy v sále.)*

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Páni poslanci, pokoj. Páni poslanci, prihláste sa do rozpravy a môžete diskutovať. Prosím vás, zachovajte pokoj.

Poslanec B. Kunc:

Jednoducho nezískal som tam poznatky tak, ako som chcel a ako som v dobrej vôli myslel. To ma mrzí.

Okrem toho som sa zaoberal aj s ďalšími podkladmi a prameňmi, ktoré sa dostali do rúk mne a možno aj niektorým z vás. Sú to pramene zo zahraničných platných právnych poriadkov, menovite z Dánska, Spolkovej republiky Nemecko, osobitne z krajín Porýnie-Falcko a Bavorsko, Francúzsko a sprostredkovane aj Česko a Maďarsko. Dal som si teda námahu aj s prehliadnutím a štúdiom týchto podkladov tak, aby som mohol urobiť niektoré závery. Pozorne som si potom prečítal aj podklad s názvom Posudok a odporúčanie Európskeho nadačného centra a Law Clase Verbeke Brusel z 10. 5. 1996. Tento podklad som tiež dostal do rúk od predstaviteľov tretieho sektora.

Niežeby som tento podklad považoval za niečo od veci, ale porovnal som si niektoré konštatovania, resp. odporúčania v ňom a niečo bolo aj prekvapujúce. Napríklad vo veci základného imania, to je v časti II písmeno a) toho posudku,

ak ho niektorí máte v rukách, sa hovorí, že - citujem: "Členské štáty obyčajne nestanovujú špeciálnu výšku základného imania." Napríklad Nemecko neudáva žiadnu konkrétnu sumu. V spomenutom nemeckom prameni sa však v súvislosti so základným imaním uvádza, že schvaľovací úrad spolkovej krajiny Porýnie-Falcko schvaľuje nadácie spravidla len vtedy, ak nadácia disponuje základným kapitálom najmenej 50 tisíc nemeckých mariek. V Dánsku rovnako platí povinnosť preukázať pri založení nadácie vlastný majetok v sume najmenej 250 tisíc dánskych korún. Dozorný orgán, to je ministerstvo spravodlivosti, môže v osobitných prípadoch povoliť menšiu sumu.

Toto zistenie, musím povedať úprimne, otriaslo mojou dôverou v tento podklad. Všimol som si potom ešte osobitne otázku auditu, o ktorom posudok hovorí, že vo väčšine právna úprava nevyžaduje audit. Pramene zo spomenutých platných právnych poriadkov hovoria toto: V Dánsku hospodárska správa musí prejsť auditom - jedným alebo viacerými audítormi. V spolkovej krajine Porýnie-Falcko ročnú uzávierku musí nadácia predložiť dozorovaciemu úradu. Rovnaká je aj úprava v spolkovej krajine Bavorsko s možnosťou dať urobiť audit, a v tom prípade nadácia predloží dozorovaciemu orgánu audítorskú správu. Vo francúzskej úprave nadácie predkladajú správu o činnosti a hospodárení a predkladajú ju miestnemu správnemu orgánu alebo policajnému prefektovi v mieste svojho sídla.

Všimol som si ešte, či sa určuje povinnosť zostavovať rozpočet. Áno. Všade. A práve tak aj povinnosť vyhotovovať výročnú hospodársku správu. Tieto zistenia pre mňa neznamenajú, že by som poznatky tohto dokumentu nebral do úvahy. No je tu ešte niečo iné, čo nie je dobré a na čo chcem poukázať.

Medzi pozoruhodné anomálie nášho súbežného vývinu patrí aj to, že aj v takých oblastiach spoločenského života, kde

je záujem rovnaký, resp. spoločný, prístup k riešeniu a jeho spôsoby však nie že sú diferencované, ale doslova kontroverzné a vyvolávajú vzájomné rozpory, niekedy až nepriateľstvo. To sa nevyhnutne prejavuje aj na celkovom spoločenskom ovzduší, ktoré sprevádza v legislatívnej činnosti tak pôsobnosť vlády, ako aj parlamentu, a rozhodne jej neosoží. Predparlamentný spor o návrhu zákona o nadáciách je eklatantným príkladom.

Pritom opätovne musím zdôrazniť, že záujem štátu či vládnej moci, ktorá návrh predkladá, je v skutočnosti totožný s deklarovaným záujmom tretieho sektora a ním predstavovanej časti verejnosti v tom zmysle, že obaja jednoznačne považujú nevládny sektor sformovaný v nadáciách a jeho činnosť za vhodné subjektové spektrum všeužitočnej činnosti v živote spoločnosti. Názorový problém vzniká až v tom, aká legislatívna úprava by bola najvhodnejšia, či práve tá, ktorú návrh ponúka. Lenže v žiadnom prípade nemožno pristupovať k predkladanej úprave s tým, že jej cieľom je zlikvidovanie tretieho sektora, ako to jeho niektorí predstavitelia uvádzali. Prečo? Pretože nielen Slovenská republika, ale ani vari všetky štáty sveta, okrem Kuvajtu, nie sú dosť bohaté a solidárnostné na to, aby sa zaobišli bez nevládneho sektora. Ten je jediný dosť tvárniteľný na to, aby umocnil solidárnostnosť štátu a vykonával všetky tie humanitné, sociálne i ďalšie neštandardné činnosti, na ktoré sú niektorí jednotlivci alebo skupiny ľudí odkázané.

Takže, panie a páni, nie likvidácia, ale opak je pravdou - hľadanie tolerancií, ktoré poskytnú určité záruky nerušeného pôsobenia nadácií, ktoré sú nadáciami v pravom zmysle slova. A tu treba spozornieť. Prečo nadácie v pravom zmysle slova? Musíme totiž vedieť a vidieť, že vo vývine nadácie ako spoločenskej inštitúcie, ešte nehovorím o právnej, len o spoločenskej, sa v čase od roku 1990 až doteraz uplatnila veľká miera samovývinu. Právna úprava, ktorá tu bola,

a to až príliš kusá, prišla jednak veľmi neskoro, jednak vôbec neusmernila vývin, lebo mala v skutočnosti len evidenčný obsah.

Samovývin, ktorý - nemyslím v zlom - má vždy svoje kladné i záporné stránky. Ukázalo sa to aj v tomto prípade. Kladný vplyv samovývinu sa tu ukázal v tom, že predstavil nadáciu ako určitú všeobsiahlu formu, do ktorej sa vmestí takmer každá verejnoprospešná činnosť, ktorá predpokladá finančné náklady. Prečo je to tak? Preto, lebo v samovoľnom chápaní nadácie sa uvažuje o priebežnom toku peňazí, teda o plynulom prijímaní peňazí zo všetkých zdrojov a o plynulom vydávaní podľa potreby, pričom potreba je v tomto prípade určujúca. Zdôrazňujem potreba, nie možnosti nadácie, a to bez ohľadu na to, odkiaľ a aké financie získajú činovníci, resp. aparát nadácie vlastným alebo cudzím pričinením.

Týmto samovoľným vývinom sa terajšie nadácie javia ako verejnoprospešné organizácie s účelovým spojením nie pevného majetku, ale priebežne získavaných finančných prostriedkov a ľudí, ktoré plnia nimi vymedzený účel, prípadne odobrený poskytovateľmi finančných prostriedkov. Tolerancie, postavenie, pôsobnosti verejných i súkromných vzťahov týchto organizácií vrátane používania získaných finančných prostriedkov sú plne účelové a samosprávne s tým, že o ich všeužitočnosti nemôžu byť pochybnosti. Bolo by to teda v úplnom poriadku, keby nešlo o čosi, čo štát popri ich verejnej osožnosti predsa len musí zaujímať, a to je tok peňazí, ktorý ich prostredníctvom prebieha a pozornosti štátu uniká. To, pravda, nezmenšuje ich zásluhy za všetko dobré, čo robia, a práve preto by im nemalo prekážať, že niečo o ich aktivitách chce vedieť aj štát, ktorý im chce vytvárať čo najlepšie podmienky.

Veď právne poriadky nielen európskych krajín svedčia o tom, že tretiemu sektoru ponechávajú síce veľký priestor,

no chcú byť o jeho pôsobnosti informované okrem iného aj preto, aby mu mohli vychádzať v ústrety vhodnými organizačnými, finančno-správnymi i daňovými riešeniami. V tomto znamení má racionálne jadro určenie dolnej hranice určitého základného majetku a spôsobu jeho obhospodarovania, povinnosť vypracúvať rozpočet použitia disponibilných výnosov na štatútom určené účely činnosti nadácie i vypracúvanie výročnej správy a jej kontrolné preskúmanie. Je to spoločný znak, lepšie povedané, sú to spoločné znaky platných právnych úprav v Európe.

Nová právna úprava, o ktorej rokujeme, nebude v právnom poriadku Slovenskej republiky novinkou. Stredoeurópske právo, do ktorého patrilo aj uhorské právo, pozná právny inštitút nadácie už od 16. storočia, pretože bola a dodnes je veľmi používaná s rovnakým účelovým obsahom. Bola teda súčasťou právneho poriadku aj v našej krajine až do svojho faktického zániku, a potom zrušenia v päťdesiatych rokoch. Je tu teda aj určitá historická väzba, ktorá sa evidentne prejavuje v navrhovanej úprave, v chápaní a v konštituovaní nadácie ako združenia majetku a využívaní výnosov z neho na určené účely. Toto chápanie je vlastné nadačnému právu v celej Európe, v súlade s reálnym postavením tretieho sektora v tom zmysle, že bez pevnej majetkovej základne so šancou získavať ďalšie príjmy by svoje poslanie nemohol plniť.

Náš prerokúvaný návrh zákona nie je v tomto smere žiadnou výnimkou a najmä nie je žiadnym reštrikčným opatrením. Nie je. Plne rešpektuje požiadavky medzinárodného spoločenstva na právnu reguláciu nadácií a zásady i ciele ekonomického postavenia neziskových právnických osôb tak, ako sú koncipované v tzv. náčrtovom projekte Medzinárodného centra pre neziskové právo. Som o tom presvedčený, panie a páni, že úpravu treba prijať, pretože chýba, a neviazaný, samovoľný vývin nemôže pokračovať ďalej, lebo to veci škodí. Čím skôr tak urobíme ešte pred účinnosťou zákona, tým väčší časový

priestor sa získa na pokojný a rozvážny prechod nadácií do nového legislatívneho režimu na osoh všetkým. Preto odporúčam, aby ste hlasovali za jeho prijatie.

Ďakujem za pozornosť.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem pánu poslancovi Kuncovi. Nech sa páči, do rozpravy je prihlásená pani poslankyňa Rusnáková.

Poslankyňa E. Rusnáková:

Vážený pán podpredseda,
vážená Národná rada,
vážení členovia vlády,

aktivity regionálnych nadšencov mimovládnych organizácií vrátane nadácií, ktorí najmä v oblasti vzdelávania, kultúry, ľudských práv, mládeže, zdravotníctva, charity a životného prostredia často zachraňujú to, na čo štát nemá alebo o čo nemá záujem, sú týmto vládnym návrhom ohrozené.

Som zo Stredoslovenského kraja, kde pôsobí - mimo Bratislavy - najviac nadácií a iných neziskových organizácií v Slovenskej republike. Je to 24,3 %. Som z Lučenca, z mesta, kde od roku 1991 zaregistrovali 22 nadácií. Som členka Novohradskej nadácie, ktorej poslaním je podporovať kultúru Novohradu. Pre toto všetko sa cítim osobne zainteresovaná na úsilí tretieho sektora zdokumentovať užitočnosť mimovládnych organizácií a poukázať na takmer likvidačný charakter navrhovanej novely zákona.

Slovenský mimovládny sektor je niektorými označovaný ako džungľa desaťtisíc pochybných subjektov, organizácií, do ktorých odkiaľsi plynú peniaze, najmä protislovenské, a ne-

vedno kde a v prospech koho končia. Práve preto si dovolím na faktoch a číslach dokázať, čo sú schopní dokázať tí, ktorí slúžia veciam verejným, bez platu od štátnej správy a bez byrokratickej administratívy.

V nadáciách a v iných neziskových organizáciách pracuje v Slovenskej republike približne 5 000 pracovníkov na plný alebo čiastočný úväzok a 400 tisíc dobrovoľníkov, ktorí, samozrejme, cítia, že v týchto chvíľach Národná rada rokuje aj o nich. Títo ľudia slúžia dobrovoľne a slúžia občanom. Dúfam, že práve preto bude dnešná rozprava užitočná, pretože so záujmom ju sledujú nielen predstavitelia tretieho sektora, ale aj tie medzinárodné organizácie, ktoré odborne posudzovali vládny návrh zákona, a určite so záujmom sledujú rozpravu aj tí, ktorým nadácie už raz v živote pomohli.

Vzhľadom na to, že dosiaľ sa problematika nadácií formou samostatného zákona neriešila, je, podľa mňa, nevhodné nepostupovať normálnou legislatívnou cestou. To znamená, že vláda mala najskôr predložiť návrh zásad zákona o nadáciách. To je po prvé.

Po druhé - chcem povedať, že som presvedčená o tom, že spoločnosť nepociťovala naliehavú potrebu prijať podobný zákon v takomto skrátenom termíne. To znamená, že pravdepodobne väčšina spoločností nepochopí ani predsedu vlády, ktorý predložil vládny návrh zákona predsedovi Národnej rady na skrátené ústavné konanie. Citujem pána predsedu vlády "vzhľadom na naliehavosť riešenia problematiky". Ak bola problematika naliehavá, kedy na to vláda prišla, keď jej riešenie nezahrnula ani do harmonogramu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky na roky 1996-1998? Je to výňatok z dokumentu z júna roku 1995. Po pol roku však vláda zmenila svoj názor.

Čoho sa nadácie dopustili, čo a koľko spreneverili, ktoré ustanovenia Občianskeho zákonníka alebo živnostenského zákona porušovali, aké nedostatky im daňové úrady zistili? Mám také podozrenie, že v správe Najvyššieho kontrolného úradu sa skôr dočítam o porušovaní zákona úradníkmi štátnej správy, ako sa dočítam v záznamoch ministerstva financií o porušovaní zákona nadáciami.

Je zaujímavé, že medzirezortného konania sa z ministerstiev k návrhu zákona, ktorý vypracovalo Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky v decembri 1995, vyjadrili len ministerstvo financií, ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácií, ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny a Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky. Ministerku školstva a ministra zdravotníctva tento návrh zákona pravdepodobne netrápil. Veď práve v ich oblasti záujmu pracuje najviac nadácií v Slovenskej republike. Práve preto je pre mňa nepochopiteľné, že v záznamoch medzirezortného konania som tieto dve ministerstvá s ich pripomienkami nenašla.

Je zrejme hlavné a podstatné, aby sa v pripomienkovom konaní zúčastnil Štatistický úrad, ktorý si dovolil mať aspoň jednu-jedinú pripomienku. Na istom pripomienkovom konaní sa zúčastnili aj zahraničné organizácie, ktoré prejavili o novelu zákona, samozrejme, záujem a ochotu hodnotiť, napríklad aj na základe požiadania Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky. Ide napríklad o isté stanoviská, ktoré podalo Medzinárodné centrum pre neziskové právo ICNL zo Spojených štátov amerických, a ďalej napríklad pre Európsku komisiu vypracovali experti Európskeho nadačného centra z Belgicka celý rad pripomienok, pričom v závere posudku odporúčajú vláde návrh zákona o nadáciách prepracovať.

ICNL upozorňuje, že by bolo vhodné, aby sa v Národnej rade Slovenskej republiky naraz prerokúvali všetky zákony, ktoré sa týkajú nielen nadácií, ale aj občianskych združení,

verejnoprávnych inštitúcií, a aby nemohlo dôjsť k istému zneisteniu v týchto oblastiach, ak by sa tieto návrhy zákonov prijímali postupne.

Grémium tretieho sektora dostalo mnoho podporných stanovísk vo svojom snažení o verejnú diskusiu s vládou a o hľadanie istého kompromisu, čo určite potvrdí aj pani podpredsedníčka vlády. Pripomienky Grémia tretieho sektora v pripomienkovom konaní neboli zohľadnené, rovnako ako neboli zohľadnené kľúčové pripomienky ICNL.

Najzávažnejšou výstrahou - prosím, to vravím v úvodzovkách - zahraničných odborníkov, ale aj politikov, bolo konštatovanie, že nadácie budú výrazne podrobené rozhodovacej právomoci štátnej správy a že sa nadmerne silno zvyšuje vplyv a kontrola štátu. To sú stanoviská odborníkov, ale i politikov z Českej republiky a zo Spolkovej republiky Nemecko. Dúfam, že v diskusii vystúpia najmä tí poslanci, ktorí majú isté zahraničné skúsenosti, najmä účastníci týždenného pobytu v Londýne, ktorí sa zúčastnili na seminároch a stretnutiach na štúdium vzťahu britskej vlády a mimovládnych organizácií.

Vzhľadom na vzájomnú previazanosť zákona o nadáciách a daňových zákonov je potrebné v tejto chvíli, myslím si, vytvoriť istý priestor daňových úľav, ako je to bežné v krajinách s rozvinutou demokraciou, alebo priestor na to, aby podnikateľské subjekty podporovali nadácie, pretože sa im to vyplatí. Pripravovaný vládny návrh zákona o dani z príjmov, ktorý novelizuje zákon číslo 286/1992 Zb. a ktorý by mal platiť od 1. januára 1997, obsahuje už teraz vo svojej pracovnej verzii pre neziskové organizácie rad nevýhod. A ak by členovia vlády chceli prípadne spochybniť, že v tomto návrhu sú nevýhody alebo nie sú nevýhody, materiál mám k dispozícii a môžeme, samozrejme, o ňom viesť diskusiu.

Podľa prísľubov podpredsedníčky vlády pani Kataríny Tóthovej a zodpovedných pracovníkov ministerstva financií na rokovaní s členmi Grémia tretieho sektora vo februári tohto roku bol prísľub, že výnosy z majetku budú v neziskových organizáciách oslobodené od daní z príjmov. Návrh zákona o dani z príjmov však tento prísľub neobsahuje. Novela zákona o dani z príjmov, samozrejme, obsahuje ešte niekoľko ďalších častí. Napríklad každá nezisková organizácia, ktorá vykáže či už kladný, alebo záporný základ dane, bude musieť predkladať daňové priznanie a podrobnejším spôsobom vykazovať účtovníctvo. Neziskové organizácie za istých okolností doteraz nemuseli podávať daňové priznanie. Tento návrh, bohužiaľ, asi vymyslel niekto, kto chce neziskovým organizáciám a daňovým úradom komplikovať život. Aj keď nezisková organizácia nevykáže základ dane, zdania sa jej úroky na bežných účtoch. O ďalších nevýhodách sa už nebudem zmieňovať.

Preto opakujem, že novela zákona, ktorá úzko súvisí s ďalšími zákonmi, mala byť predložená a prerokovaná v rovnakom časovom horizonte s ostatnými.

Teraz by som pristúpila k mojim hlavným výhradám, ktoré mám k vládnemu návrhu zákona. Je to už, samozrejme, tých desať známych výhrad, ktoré verejne publikovalo aj Grémium tretieho sektora, a dovolím si len v skratke uviesť výňatok.

Vládny návrh predpokladá registráciu na ministerstve vnútra. Nepriamo zavádza opäť dvojstupňovosť, keďže Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky môže pred registráciou nadácie požiadať o stanovisko príslušný orgán. Ak tento orgán dá negatívne stanovisko k otázke, či účel nadácie je všeobecne prospešný, ministerstvo vnútra nadáciu nezaregistruje.

Druhá najzávažnejšia a myslím si, že kľúčová pripomienka sa týka základného imania nadácie. Vládny návrh požaduje

od zakladateľa zložiť pri zakladaní nadácie majetok v hodnote 100 tisíc korún. V dôvodovej správe však, bohužiaľ, nie je vysvetlené, akú funkciu má základné imanie plniť. Tento majetok sa týmto spôsobom stáva umŕtvený, nepoužiteľný, bez ktorého nadácia nemôže vzniknúť, ale ktorý nemôže nikdy použiť na poslanie všeobecne prospešného cieľa.

Podľa vládneho návrhu môžu súdy pred definitívnym zrušením nadácie určiť lehotu na odstránenie zistených nedostatkov, avšak nemusia. Myslím si, že takáto benevolencia by nebola vhodná.

Vládny návrh zákona predpisuje povinnú trojročnú obmenu všetkých členov riadiacich orgánov nadácie a vylučuje ich možnosť opätovného zvolenia do funkcií. Veľmi ťažko si viem predstaviť túto trojročnú obmenu všetkých členov v takých nadáciách, ktoré pôsobia v malých obciach.

Vládny návrh zákona požaduje preukazovanie zdrojov a pôvodu majetku, ktorý bol nadácii darovaný. Rovnako požaduje nahlasovanie darcov daňovému úradu. Vládny návrh obmedzuje výdavky na prevádzku nadácie maximálne do výšky 10 % celkových ročných výdavkov. To, bohužiaľ, bude znamenať buď priamu likvidáciu mnohých nadácií, alebo zníženie kvality ich práce.

Vládny návrh ustanovuje nadáciám povinnosť predkladať ročnú účtovnú uzávierku na overenie audítorovi, ak ich ročný obrat dosiahne hodnotu 5 miliónov korún. Tu by som chcela poznamenať, že niektoré nadácie si audit dávajú robiť aj bez toho, aby im to prikazoval zákon. Sú to tie nadácie, ktoré sú schopné získať väčší obnos finančných prostriedkov a veľmi rady by mali, samozrejme, všetky účtovné veci v poriadku aj kvôli kontrole daňového úradu, takže je to síce vec, proti ktorej sa mnohé nadácie stavajú, ale niektoré ju využívajú.

Vládny návrh vylučuje možnosť, aby nadácie mohli získať dotácie zo štátneho rozpočtu, štátnych fondov a súčasne z rozpočtov obcí.

Vládny návrh obmedzuje správnu radu pri nakladaní so súkromným majetkom nadácie nad bežný rámec daný Občianskym zákonníkom. Neviem si predstaviť, aby boli nadácie schopné do 31. marca príslušného kalendárneho roka predkladať svoj rozpočet.

Vládny návrh vymenúva činnosti, ktoré sú v nadácii povolené vykonávať, pričom ich definuje ako podnikanie.

Dovolím si práve preto, kvôli výhradám, ktoré som predniesla, predložiť znenie pripomienok, ktoré menia dosť veľké množstvo paragrafov.

Prvý pozmeňujúci návrh. Zmeniť text § 5 takto: "Nadácia môže organizovať verejné zbierky, prevádzkovať lotérie a iné podobné hry.[1)] Nadácia môže organizovať vlastné programy kultúrneho, vzdelávacieho, publikačného, sociálneho, športového či iného všeobecne prospešného charakteru v súlade s cieľmi nadácie, ak touto činnosťou účinnejšie využije svoj majetok."

Odkaz pod čiarou k číslu 1: "Zákon SNR číslo 194/1990 Zb. o lotériách a iných podobných hrách v znení zákona SNR číslo 68/1992 Zb. a zákona NR SR číslo 249/1994 Z. z."

Navrhujem tento paragraf zaradiť do piateho oddielu zákona - Hospodárenie nadácie.

Pripomienka k § 4. Navrhujem vypustiť § 4, čo znamená, že sa nebude určovať povinnosť mať základné imanie.

Pozmeňujúce návrhy v § 11. V § 11 - Vznik nadácie - v odseku 1 druhú vetu nahradiť novou vetou tohto znenia: "Register vedie príslušný súd podľa osobitného zákona na vedenie obchodného registra (ďalej len "registrovaný súd"). Register je verejný."

V § 11 v odseku 2 navrhujem vypustiť poslednú časť druhej vety v tomto znení: "a o tom, z akých zdrojov bol nadobudnutý, a o jeho pôvode". Druhá veta odseku 2 sa bude končiť slovami: "doklad o výške majetkového vkladu do nadácie".

V § 11 - Vznik nadácie - navrhujem vypustiť odsek 3, ktorý hovorí o tom, že Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky si môže pred registráciou vyžiadať stanovisko ďalšieho ústredného orgánu štátnej správy.

Pozmeňujúce návrhy k § 15. V § 15 - Zrušenie nadácie rozhodnutím súdu - odsek 1 vypustiť, vrátane písmen a), b), c), d), e), g), h). V odseku 2 zmeniť fakultatívne "súd môže určiť" na obligatórne, "súd určí pred rozhodnutím zrušenia nadácie". Ide o lehotu na odstránenie dôvodu, pre ktorý by bolo možné navrhnúť zrušenie nadácie.

Pozmeňujúci návrh k § 20. Navrhujem nahradiť text § 20 novým textom tohto znenia:

"§ 20

Zloženie a vznik správnej rady

(1) Správna rada musí mať najmenej troch členov. Členom správnej rady môže byť len fyzická osoba, ktorá je v plnom rozsahu spôsobilá na právne úkony a nie je v nadácii v pracovnoprávnom alebo obdobnom pomere.

(2) Prvých členov správnej rady vymenúva zakladateľ, ak zakladacia listina neustanovuje inak.

(3) Členstvo v správnej rade je nezlučiteľné s členstvom v dozornej rade v tej istej nadácii.

(4) Členom správnej rady nemôže byť osoba, ktorej sa poskytujú prostriedky nadácie na plnenie účelu nadácie.

(5) Členstvo v správnej rade je dobrovoľnou funkciou. Člen správnej rady má nárok na náhradu výdavkov, ktoré mu pri výkone tejto funkcie vzniknú."

Navrhujem nahradiť text § 21 novým textom tohto znenia:

"§ 21

Funkčné obdobie

(1) Štatút nadácie môže určiť dĺžku funkčného obdobia a spôsob obmeny členov správnej rady.

(2) Členstvo v správnej rade zaniká:

a) smrťou,
b) uplynutím funkčného obdobia, ak ho určuje štatút nadácie,
c) odstúpením,
d) odvolaním správnou radou za podmienok určených v štatúte nadácie.

(3) Návrh na voľbu nových členov môže podať ktorýkoľvek člen správnej rady alebo zakladateľ."

Pozmeňujúci návrh k § 28. Navrhujem § 28 nahradiť novým znením:

"§ 28

(1) Nadácia je oprávnená spravovať svoj majetok. Správna rada rozhoduje o nakladaní s majetkom nadácie v súlade s cieľmi nadácie a za podmienok stanovených týmto zákonom.

(2) Majetková účasť nadácie na podnikaní iných osôb nesmie presiahnuť 30 % celkového majetku nadácie. To neplatí, ak ide o cenné papiere vydané štátom, alebo za splatenie ktorých ručí štát. Verejne obchodovateľné cenné papiere môžu byť nakupované a predávané len na verejných trhoch.

§ 30 - Príjmy nadácie. V tomto paragrafe navrhujem vypustiť odsek 3. Z príjmov podľa odseku 2 - štátny a obecný rozpočet - sa nemôžu totiž uhrádzať výdavky na správu nadácie.

V § 31 - Výdavky nadácie - navrhujem vypustiť odseky 2 a 3. V odseku 4 vypustiť slová "najviac však do 15 % celkových výdavkov nadácie za účtovné obdobie". Ďalšie odseky sa prečíslujú.

Ďalej navrhujem vypustiť § 32 - Rozpočet nadácie. Stačí ustanovenie v § 19, že do výlučnej pôsobnosti správnej rady patrí schvaľovanie rozpočtu nadácie.

V § 34 - Účtovníctvo - v odseku 2 navrhujem nahradiť sumu 5 miliónov korún sumou 40 miliónov korún. Týka sa povinného auditu.

V § 35 - Výročná správa - navrhujem v odseku 1 nahradiť slová "vždy do 31. marca" novým textom "najneskôr však do 6 mesiacov po skončení kalendárneho obdobia". V § 35 v odseku 2 navrhujem vypustiť písmeno d) - prehľad príjmov podľa zdrojov a ich pôvodu. Stačí písmeno c) - prehľad o daroch a príspevkoch poskytnutých nadácií.

Pozmeňujúce návrhy v šiestom oddieli - Spoločné, prechodné a záverečné ustanovenia. Navrhujem vypustiť § 36. V § 37 - Ochrana anonymity darcu - v odseku 1 navrhujem vypustiť v závere vety slová "s výnimkou oznámení podľa § 38".

Ďalej navrhujem vypustiť § 38, týka sa oznamovacej povinnosti.

Ďalší návrh sa týka § 39. Navrhujem vypustiť § 39 odsek 1.

V § 42 - Prechodné ustanovenia - v odseku 1 a 2 navrhujem vypustiť slovo "fondy" vrátane zátvoriek.

O mojich pozmeňujúcich návrhoch žiadam hlasovať a zo spoločnej správy navrhujem osobitné hlasovanie o bodoch 1, 3 a 17.

Po týchto návrhoch mi dovoľte, aby som prečítala niekoľko reakcií na môj list, ktorý som poslala 17. januára tohto roku približne 100 nadáciám, v ktorom som ich poprosila, aby mi napísali o svojich aktivitách, o svojej práci a úspechoch, prípadne nedostatkoch, ktoré im zistili daňové úrady. Ak viacerí poslanci majú záujem, samozrejme, že potom im tieto listy viem predložiť, viem ukázať.

Veľmi zaujímavý bol list z Jesseniovej lekárskej fakulty Univerzity Komenského, z Ústavu lekárskej biochémie z Martina, kde informovali, že ich nadácia pôsobí v oblasti výskumu poškodenia nervového tkaniva a ich snahou je mať čo najlepšie výsledky v tejto oblasti a čo najrýchlejšie ich preniesť do medicínskej praxe. Podarilo sa im získať približne 600 tisíc korún, ktoré venovali napríklad na nákup prístrojov na výskumné účely.

Nadácia Pomoc ohrozeným deťom z Bratislavy píše: "Naša nadácia pôsobí v regióne Bratislava V - Petržalka. Smeruje k deťom, mládeži, učiteľom, rodičom a verejnosti. Za veľké nebezpečenstvo v našom regióne považujeme drogy. Preto sa naše odborné projekty zaoberajú primárnou prevenciou drogových závislostí a pomocou deťom v krízových životných situáciách."

Ozvala sa napríklad aj Nadácia Ivany Christovej, ktorá informuje, že sa zaoberá predovšetkým vecnou a finančnou pomocou detským domovom. V období od roku 1994 po rok 1995 sa im napríklad podarilo získať 1 800 tisíc korún a ďalšie peniaze na tieto dobročinné účely získavajú napríklad benefičnými koncertmi.

Ozvala sa nadácia Zdravé mesto z Banskej Bystrice, ktorá napríklad informuje, že za uplynulý rok podporili 61 projektov v meste Banská Bystrica v celkovej sume okolo 450 tisíc korún. Výsledky, tvrdia, je veľmi ťažké, samozrejme, vypočítať v číslach. Cieľom tejto komunitnej nadácie je posilňovať vedomie občanov, že majú právo i schopnosti zúčastňovať sa na riešení problémov mesta a posilniť občianske aktivity smerujúce k zlepšeniu životného prostredia v meste. Možno sa pre niektorých tieto sumy budú zdať malé alebo nízke, ale ten, kto pracuje prípadne v nejakej nadácii, vie, koľko námahy musí vynaložiť na to, aby získal peniaze na takéto do istej miery dobročinné účely. A práve preto si myslím, že je veľmi dôležité prijať taký zákon, ktorý týmto ľuďom, týmto dobrovoľníkom, ktorí slúžia občanom, bude pomáhať a nebude im zbytočne komplikovať život, nebude z nich chcieť spraviť štátom riadených dobrovoľníkov.

Prejavom slobody týchto nadácií je ich nezávislosť a nadácie sú nezávislé občianske organizácie. Organizácie, ktoré podporujú občiansku spoločnosť, čo sa, samozrejme, nie všetkým páči. Súčasná vládna garnitúra a najmä činitelia

najsilnejšieho vládneho hnutia chcú z nadácií spraviť štátom riadených dobrovoľníkov, tak ako by aj z občanov, samozrejme, chceli spraviť hojdacích koníkov, ktorí na všetko prikyvujú, tak ako by chceli niektorí spraviť z novinárov ochrancov národa, a nie ochrancov pravdy. Tretí sektor neznamená treťoradý.

Vážení poslanci Národnej rady, diskusiu o mimovládnych organizáciách od januára roku 1996 sleduje približne 60 % občanov. Sú to predovšetkým vysokoškolsky vzdelaní ľudia, a práve preto by sme aj kvôli nim mali prijať také rozumné návrhy, ktoré ich jednoducho nesklamú. Oznamujem, že nepodporím vládny návrh zákona, ak sa jeho kľúčové nevhodné znenia, ktoré zmenia nadácie na štátom riadených dobrovoľníkov - opakujem to naschvál tretíkrát - nenahradia znením, ktoré zodpovedá istému medzinárodnému štandardu.

Vzhľadom na to, že je očakávaná široká rozprava, navrhujem, aby pozmeňujúce návrhy poslancov boli zosumarizované do spoločného písomného materiálu, ktorý bude všetkým poslancom Národnej rady rozdaný pred hlasovaním. Pred čiastkovými a záverečným hlasovaním žiadam v mene poslaneckého klubu Demokratickej únie 20-minútovú prestávku.

Ďakujem.
(Potlesk.)

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem pani poslankyni. Nech sa páči, pán poslanec Šimko. Pán poslanec Brňák - faktická poznámka.

Poslanec P. Brňák:

Dovoľte mi, pani poslankyňa Rusnáková, krátko zareagovať na vaše vystúpenie. Vo svojom vystúpení ste okrem iného

uviedli, že väčšina spoločnosti nepochopí atď. atď. Myslím si, že na tejto formulácii by nebolo nič zvláštne, ak by ste tam dali dodatok "myslím si", alebo "domnievam sa", že väčšina spoločnosti nepochopí. Vy ste však svoju formuláciu uviedli ako fakt. Preto by som sa vás chcel opýtať: Buďte taká dobrá, pani poslankyňa Rusnáková, a uveďte, aký je zdroj alebo prameň tohto faktu?

A po ďalšie, ešte jeden všeobecný poznatok k tomu, čo ste uviedli. Myslím si, že ste nie celkom dobre pochopili alebo nechcete chápať jeden veľmi vážny fakt. Nerobíte totiž rozdiel - a ten rozdiel tu reálne je, aj bude do budúcnosti - medzi nadáciou, medzi neziskovou, všeobecne prospešnou právnickou osobou a medzi neinvestičnými fondmi. Podľa vás, aj z vášho vystúpenia vyplýva, že pod nadáciami vlastne vnímate a chápete všetky tieto tri subjekty v jednom. Myslím si, že toto je veľké nepochopenie.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. Pán poslanec Ftáčnik, prihláste sa, ak chcete. Nech sa páči, pani poslankyňa Rusnáková.

Poslankyňa E. Rusnáková:

Pán poslanec, ja som presne používala termíny a vždy, keď som zverejňovala aj isté čísla, veľmi presne som odlišovala medzi tým, keď som hovorila o nadáciách, keď som hovorila o ďalších mimovládnych organizáciách, aj keď som hovorila o neziskových organizáciách. Samozrejme, viem, kde tie termíny treba použiť, pretože som sa snažila pripraviť. Takže, ak si pozriete záznam, tam to uvidíte.

A na vašu prvú pripomienku reagujem tak, že vám prečítam ten text: "Po druhé, spoločnosť nepociťovala naliehavú potrebu prijať podobný zákon v skrátenom termíne. To znamená, že pravdepodobne nepochopí ani predsedu vlády... atď." Čiže som použila slovo pravdepodobne. Vašu výčitku tým neprijímam.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. Pán poslanec Ftáčnik - faktická poznámka.

Poslanec M. Ftáčnik:

Budem veľmi stručný a budem vecne reagovať na kolegu Brňáka.

Veľmi rád by som rozlišoval medzi tými organizáciami, ktoré ste menovali, ale, žiaľ, vláda sa rozhodla, že nám dá iba jeden typ. Neviem, prečo tak rýchlo. K tomu sa ešte vyjadrím v rozprave, ale jednoducho to nevidím. Ako poslanec vidím jeden výsek z predstavy, o ktorej hovoril pán minister Liščák, že budú aj ďalšie. Kedy, aké, čo to bude? To je predstava vlády. Dohodnime sa, prerušme toto rokovanie, počkajme na tie ďalšie dva a prerokúvajme ich spoločne aj s otázkou daňového zákona, ktorý dá presne ten obraz, ktorý by poslanci mali mať, aby o tomto zákone mohli rozhodnúť. Vyslovene vo vecnom zámere, zo žiadnych iných dôvodov, len aby sme presne rozumeli tým rozdielom, na ktoré ste, pán predseda ústavnoprávneho výboru, upozornili. *(Potlesk.)*

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. Nech žije KSČ! Prosím, pán poslanec Šimko.

Poslanec I. Šimko:

Ďakujem za uvedenie, pán podpredseda.

Dámy a páni, už niekoľko mesiacov sa vedie diskusia o tzv. treťom sektore. *(Šum v sále.)*

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Nech sa páči, pán poslanec Šimko.

Poslanec I. Šimko:

Jedni, teda pôvodcovia predloženého zákona, sa usilujú poukazovať na rozličné "navlas podobné zahraničné úpravy". Iní, hlavne tí, ktorých sa zákon bytostne najviac dotýka, argumentujú očakávanými dôsledkami. Skoro by sa zdalo, že tu prebieha odborná debata vyžadujúca čo najprecíznejšie legislatívne riešenie.

Omyl, priatelia. V pozadí za diskusiou o nadačnom zákone je politická otázka. A nie hocijaká. Je to fundamentálna otázka o vzťahu štátu a občianskej spoločnosti. Otázka o tom, ako široký má byť priestor slobody človeka. Zákon o nadáciách je iba jedným z príkladov postupného obnovovania mechanizmov ovládania spoločnosti, naučený v období, keď tvorcovia dnešných vládnych politických koncepcií ešte navštevovali stranícke vzdelávanie.

Grémium tretieho sektora rokovalo s pani podpredsedníčkou vlády, azda i s pánom ministrom spravodlivosti, a ako som počul, dohodli sa i na niektorých ústretových krokoch. Nezakrývajme si však oči. Vláda neustúpila a ani neustúpi v ničom, čo je pre jej koncepciu moci podstatné. Všetky základné mechanizmy kontroly nad činnosťou nadácií si berie do

svojich rúk - registrácie, výročné správy, hlásenia o darcoch. Toto sú všetko podstatné veci.

Návštevníci z krajín, kde si už zvykli na slobodnú spoločnosť, si výklad tvorcov zákona spravidla zdvorilo vypočuli. Zdalo sa im, že právne argumenty znejú logicky, ale akosi nedokázali pochopiť, prečo si štát potrebuje ponechať svoju všemocnú ruku nad použitím peňazí, ktoré mu nepatria a ani nikdy nepatrili. Tu zadávatelia tohto návrhu vysielajú na inej vlnovej dĺžke ako slobodný svet.

Navrhovaný zákon je súčasťou budovania autoritatívneho režimu na Slovensku. Režimu, ktorý vychádza z nedôvery voči slobodnej iniciatíve občana ako z východiskového predpokladu. Štát sa preto usiluje postupne a systematicky prenikať do každej nezávislej štruktúry. To, čo je podstatou slobodnej spoločnosti, mnohosť názorov, súťaž medzi nimi, kontrola a rozdelenie moci, čoraz väčšie rozširovanie vlastníctva medzi občanov, umožňovanie, aby v čo najväčšom množstve životných situácií si mohol občan vybrať sám, to všetko sa za posledných 19 mesiacov krok za krokom likviduje. Slučka na hrdle slobodnej spoločnosti sa uťahuje. Sú tu síce ešte demokratické inštitúcie, ale majú čoraz menej kyslíka.

Budovanie autoritatívneho režimu má svoje zákonitosti. Koncentrácia moci si vyžaduje obmedzovanie jej reálneho rozdelenia. Zápas s prezidentom je logickým predpokladom tohto procesu na Slovensku. I spochybňovanie autority Ústavného súdu nie je len vrtochom nášho kolegu pána poslanca Cupera. Je to zákonitosť. Rovnako ako tajuplné budovanie tajnej polície schopnej všetkého. Mohol by som, myslím, veľmi spoľahlivo predpovedať, čo všetko by malo ešte nasledovať, ale nebudem dávať návody.

Obdobne bolo treba siahnuť i na rodiacu sa ekonomickú slobodu. Rozširovanie vlastníctva hlavne formou kupónovej privatizácie sa zrušilo. Privatizácia sa deje tajne, len vyvolenými. Ale to nestačí. Autoritatívny režim nemôže inak, musí začať kriviť i samotný inštitút vlastníctva. Tí, čo privatizujú, vlastne ani nezískavajú vlastníctvo, iba akúsi podmienenú lénnu držbu. Autoritatívny režim nemôže nechať bez možnosti kontroly ani občiansku iniciatívu. Tento zákon musel prísť. Nie kvôli možnosti kriminálneho zneužitia, však na to sú iné zákony, a tie jestvujú i tam, kde politickí vodcovia rozumejú, čo je to slobodná spoločnosť.

Predložený zákon o nadáciách je prvá reťaz, ktorú vláda kladie na šiju občianskej spoločnosti. Môže byť čo ako vyleštená, môže sa kde-kto usilovať, aby ju nebolo priveľmi vidno, ale reťaz zostáva reťazou. Napriek tomu som však optimista. Nie preto, že by som si robil ilúzie a dúfal, že vy, čo ste väčšina tohto cteného zhromaždenia, azda pod vplyvom dákeho úžasného argumentu prijmete pozmeňujúci návrh, ktorý by tento zákon urobil odrazu dobrým. Môj optimizmus vychádza z presvedčenia, že autoritatívny režim, ktorý tu dnes na Slovensku budujete, je slepou ulicou. Nemôže uspieť. Vaša cesta nemá perspektívu. Nie opozícia, na ktorú neustále nariekate, že vám hádže polená pod nohy, hoci vlastne nič nemôže, iba hovoriť, ale ľudia vás zmietnu. A potom prijmeme i moderný zákon o nadáciách.

Ďakujem pekne.
(Potlesk.)

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem pánu poslancovi Šimkovi. Nech sa páči, pán poslanec Kvarda. Pani podpredsedníčka vlády, nech sa páči.

Podpredsedníčka vlády SR K. Tóthová:

Vážený pán predsedajúci,
vážené panie poslankyne,
vážení páni poslanci,
vážení hostia,

nedá mi nevystúpiť po prejave pána poslanca Šimka, ktorý bol viac politický ako právny, ktorý ostro kontrastoval s predchádzajúcim vystúpením pani poslankyne, ktorá skutočne vošla aj do merita legislatívneho problému. Aj keď možno diskutovať o jej niektorých návrhoch, s niektorými možno aj súhlasiť. Ale to, čo tu odznelo pred chvíľou, mi pripomína prejav z obdobia komunistického osočovania typu západu, teda prejav, ktorý som ja ako nečlenka strany vždy, keď som ho počula v rádiu, vypínala.

Je veľmi poľutovaniahodné, že zákon, ktorý je v strede pozornosti spoločnosti, je predmetom politických krasojázd, v rámci ktorých sa od vzťahu prezidenta a ďalších subjektov spoločnosti spomína Ústavný súd, polícia, privatizácia, všetko okolo, samozrejme, v hrubom osočovaní, čo priamo s prerokúvaným návrhom zákona nemá žiadnu súvislosť.

Chcem protestovať voči tomu, že tento zákon ide potlačať občiansku spoločnosť a jej aktivity. V žiadnom prípade nie. Občianske združenia majú právnu úpravu, existujú podľa nej a v tejto spoločnosti budú existovať. Existujú slobodne, nezávisle. Nadácie sú v celej západnej Európe subjekty, ktoré sú združením majetku, účelovým združením majetku, a podmienkou ich existencie je základina, t. j. určitá finančná čiastka. Je preto veľkým nepochopením, keď nad zákonom o nadáciách lamentujeme nad existenciou či neexistenciou občianskych združení.

Z celého spektra bola právna úprava nadácií vybratá preto, že bohatosť tretieho sektora, na ktorého existencii a rozvíjaní táto vláda má eminentný záujem, že pokiaľ ostatné subjekty sú občianske združenia, nadácie majú svoje špecifikum a odlišujú sa od týchto ďalších subjektov práve tým, že je to združenie majetku.

Je poľutovaniahodné, že aj do západnej Európy sa dávajú informácie, ktoré zneprehľadňujú situáciu a tvrdia, že tento zákon okrem nadácií upravuje aj občianske spoločnosti. A potom skutočne, evidencia, vykazovanie, audit nad určitú finančnú sumu je neprijateľný, ale neprijateľný pre existenciu občianskych združení, nie pre existenciu nadácií.

Vážení, tu skutočne dochádza k posunom, tu skutočne dochádza k nenáležitým informáciám. V stredu vo večerných hodinách som sa stretla s Americkou nadáciou pre európsku spoločnosť. Hovorili sme o registrácii nadácií. Sú z toho aj protokolárne zápisy. Diskutovali sme, prečítala som zákon, uviedla som, že nadácia sa zaregistruje, po prvé, po druhé, po tretie - tieto tri podmienky. Sú tieto tri podmienky prijateľné? Kývali hlavou, áno. Čiže je tam pokyn. Nadáciu nemožno registrovať. Znovu tie isté tri podmienky - keď je imanie, keď je listina - v zákone je to presne uvedené, nechcem citovať nepresne, lebo tu z toho budú diskusie. Spýtala som sa ich: "Aký máte názor na takúto úpravu?" Pani predsedníčka povedala a aj ďalší dvaja členovia sa pridali: "Takto upravená situácia je vynikajúca. Je to vynikajúca právna úprava, toto ste veľmi dobre upravili." Škoda, že sme... *(Hlasy z pléna.)* Zápisy sú. Prítomní boli, spýtajte sa ich... *(Hlasy z pléna.)*

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Pokoj, páni poslanci. Nech sa páči, pani podpredsedníčka.

Podpredsedníčka vlády SR K. Tóthová:

...ja nezvyknem hovoriť do vetra. Je to skutočne tak. Toto ustanovenie sme prevzali a veľmi sa im páčilo. Škoda, že nebolo viac času. Škoda, že nebol čas na diskusiu, ale dohodli sme sa s predstaviteľmi Americkej nadácie, pretože tu boli na obmedzený čas.

Diskusia so zástupcami Grémia tretieho sektora bola, boli prítomní. A teraz otázka, prečo sa to vytrhlo z celého plánovaného okruhu. Preto, lebo nebolo možné prijať jeden zákon, ktorý bol v legislatívnom pláne, v ktorom by bola upravená problematika celého tretieho sektora.

Ďalej sú tu rôzne odvolania na stanoviská zo zahraničných inštitúcií. Dovolím si povedať, že tieto inštitúcie dávali stanoviská nie na základe preloženého textu legislatívneho návrhu. Navyše v stanoviskách sú rôzne nezrovnalosti, napríklad 10 %, ktoré tu boli prediskutovávané, ktoré je možné vyčleniť na administratívu v rámci nadácie.

Medzinárodné centrum pre neziskové právo píše, že vo východnej a strednej Európe neexistuje žiadna krajina s podobným obmedzením, to znamená, nikde v Európe nie je obmedzenie, ale už Európske nadačné centrum píše, že napríklad v Belgicku nemôže nadácia použiť viac ako 20 % zo svojich príjmov na správne výdavky. Ale keď ja poviem, že v strednej a východnej Európe neexistuje... *(Hlasy v sále.)*

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Pokoj, pán Ftáčnik, ste kultúrny človek. Pani podpredsedníčka, nech sa páči.

Podpredsedníčka vlády SR K. Tóthová:

...preto, lebo dochádza k skresleniam - jeden posudok uvádza, že neexistuje nikde, že je to neprijateľné - tu je filozofia nie v tom geografickom zmysle, ale vo filozofii, jeden posudok vychádza z toho, že vo východnej a strednej neexistuje, že také trendy nie sú. Z celkového posudku vychádza, že tie trendy sú vlastne v západnej Európe, lebo východná Európa nemala históriu nadácií počas 40 rokov. To znamená, že sa vysvetľuje, že taký trend nie je progresívny a je neprijateľný, ale zároveň v Belgicku to existuje. Tak potom ako chápať tieto pripomienky?

Myslím si, že tento zákon je významným zákonom a v diskusii by sme sa mali snažiť o riešenie textovej časti tohto zákona tak, aby sme dali pozmeňujúce návrhy, na ktorých sa prípadne možno zhodnúť, ale ak by sme ďalšiu diskusiu viedli typom vystúpenia pána poslanca Šimka, to by bolo veľmi smutné a v žiadnom prípade nie prínosné.

Verím, že tento parlament prijme zákon o nadáciách. Treba konštatovať, že tento zákon je podrobný, treba konštatovať, že tento zákon zavádza do oblasti nadácií určité pravidlá, ale treba konštatovať, že čím ďalej tým väčšia časť našich občanov začína vnímať tento zákon, začína sa k nemu stavať pozitívne. Nadácie, s ktorými som diskutovala, pochopili význam a povedali, že tento zákon prijímajú pozitívne. Preto si dovolím povedať, že stanoviská k tomuto zákonu nie sú také negatívne, ako sú prezentované tu niektorými opozičnými poslancami.

Ďakujem za pozornosť.
(Potlesk.)

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem pani podpredsedníčke vlády. S faktickou poznámkou sa hlási pán poslanec Bajan. Nech sa páči.

Poslanec V. Bajan:

Pani podpredsedníčka, prosil by som vás, aby ste sa zdržali invektív. Nemám to vo zvyku, ale jednoducho ten úvod ste nezvládli. Tam, kde sa končí argumentácia, nastupuje arogancia, takže viem si predstaviť, že budete vecne diskutovať o obsahu vystúpenia pána Šimku, ale veľmi zle sa mi počúva z úst exekutívy, keď začne hodnotiť vystúpenie poslanca. Sme v parlamentnej republike. To je jedna vec.

Druhá vec - ak poviete, že škoda, že sme nemali čas, nehrajme tu divadielko. Pán poslanec Ftáčnik hovoril, že nič nás nenaháňa, diskutujme o tomto zákone. Takže sa pýtam, kto nemá čas? My ho máme.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. Pán poslanec Harach.

Poslanec Ľ. Harach:

Ďakujem za slovo.

Pani podpredsedníčka, ja som mal stretnutie s predstaviteľmi Americkej nadácie nie pre európsku spoločnosť, ako ste povedali vy, ale pre občiansku spoločnosť, a musím konštatovať, že to stretnutie sa nieslo s celkom inými poznatkami a diskutovali sme o iných náhľadoch, ktoré na tento problém majú, ako ste ich teraz prezentovali vy. Nechcem označiť vaše slová, ako sa zvyknete vyjadrovať k vystúpeniam

niektorých poslancov, že sú demagógiou, ale mne to tak trošku demagógiou zaváňalo. To po prvé.

Po druhé - čo vám bránilo, aby ste predložili súčasne alebo v primeranom slede tri zákony, ktoré by riešili problematiku všetkých troch typov organizácií, inštitúcií, o ktorých ste tu hovorili? To znamená neziskové, verejnoprospešné a nadácie.

Keď som túto otázku položil vo výbore pre vzdelávanie, vedu, kultúru a šport pánu ministrovi, ktorý predkladal tento zákon, takisto nevedel na to odpovedať. Nehovoril nič o tom, že by to malo byť predložené, v akom vzťahu majú byť tieto zákony. Čo je ešte horšie, on sa veľmi neurčito vyjadroval, a vy ste na to vôbec nereagovali, v akom daňovom prostredí budú tieto zákony pôsobiť, v akom daňovom prostredí sa budú tieto inštitúcie pohybovať. Hovoriť o tom, že najskôr vyriešime nadácie zákonom o nadáciách a potom uvidíme, ako sa vyriešia daňové zákony, vážení, čo to je? Aký je to prístup k tvorbe legislatívnych noriem?

Ďakujem.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. Pán poslanec Švec.

Poslanec J. Švec:

Dovoľte mi, prosím, aby som reagoval na vystúpenie pani podpredsedníčky vlády, a pri plnej úcte k jej osobe jej povedal niečo o tom, ako sa občania pozerajú na tento návrh zákona o nadáciách, ale počkám, kým sa pani podpredsedníčka porozpráva.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. Pán poslanec Miklušičák. *(Hluk v sále.)* Ešte chcete hovoriť? Nech sa páči.

Poslanec J. Švec:

Už môžem, prosím?

Pani podpredsedníčka vlády, uviedol som svoju faktickú pripomienku tým, že by som pri všetkej úcte, ktorú k vám prechovávam, rád povedal, ako sa niektorí občania pozerajú na návrh tejto novely.

Viete, že študenti našich vysokých škôl majú veľmi veľké problémy s ubytovaním a že "vďaka" katastrofálnemu technickému stavu našich študentských domovov môžeme ubytovať o niečo viac ako polovicu našich študentov v študentských domovoch. Ostatní študenti bývajú na privátoch alebo v internátoch stredných odborných učilíšť, ktoré teraz vlastnia veľké podniky v Bratislave, kde nájomné za jedno lôžko presahuje asi štyrikrát nájomné v študentských domovoch.

Vedomí si týchto problémov, ktoré naši študenti majú, sme v januári 1995 zriadili nadáciu, ktorú sme nazvali Študentská banka. Z nerozpočtových finančných prostriedkov, darov a iných zdrojov sme zriadili túto nadáciu so základným vkladom 50 tisíc korún. Túto finančnú čiastku sme potom zvýšili o niektoré naše osobné príplatky alebo príspevky, ktoré sme poskytli študentom z vlastných platov. Teda výška tohto imania, základného imania neprevýšila nikdy 100 tisíc korún. Ale z tejto čiastky si študenti sami vo svojej správnej rade uhrádzali rozdiel, ktorý museli študenti zo sociálne slabších rodín vyplácať za nájomné. Týmto sa pomáhalo z našej nadácie. Pýtam sa, ako našim študentom, našim spoločným študentom vysvetlíte, prečo musíme túto nadáciu zrušiť.

A ešte by som sa vás rád spýtal, či ste sa spýtali pani riaditeľky nadácie pre občianske spoločnosti, aký finančný základ majú americké nadácie, či takisto 20-násobne prekračujú priemerný plat občana Spojených štátov, a či každý sponzor, ktorý vkladá finančné prostriedky do nadácie nad päťtisíc dolárov, je povinný tento svoj príspevok zverejňovať. Myslím, že nie. A tiež by som si neprial, ak vložím do ktorejkoľvek nadácie akúkoľvek čiastku, aby bola zverejnená.

Ďakujem pekne.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. Nech sa páči, pán poslanec Miklušičák. Pán minister chce reagovať, nech sa páči. Pardon, prepáčte.

Minister spravodlivosti SR J. Ličšák:

Vážené panie poslankyne,
vážení páni poslanci,

ak dovolíte, to čo povedal pred chvíľou pán poslanec Harach, nie je pravda, pretože vo výboroch, kde som predkladal predlohu zákona, som jasne vysvetlil, že predkladáme organizačné zákony, na ktoré nadviažu ďalšie už v úvode spomenuté návrhy zákonov, ktoré vytvoria ďalšie dve právne formy pre oblasť tretieho sektora. Teda bude to zákon o neinvestičných fondoch a o združení výlučne peňažných prostriedkov určených na všeobecne prospešný cieľ. Tí, ktorí boli na tomto rokovaní výboru, vedia tiež, že sme sa zrozumiteľne dohodli na tom, že nadácie by predsa nemali žiaden zmysel, keby tu neboli daňové, colné a finančné úľavy. Zrozumiteľne, myslím si, som vysvetlil, aké právne formy treba v budúcnosti očakávať. Tieto návrhy sú už totiž aj spracované a predložené do legislatívneho procesu.

Osobne by som bol najradšej, keby išli všetky tri spolu. Ale máme tu nadácie, ktoré môžu nadobudnúť účinnosť, dajme tomu, aj súbežne s ďalšími dvoma predlohami, ktoré sú spracované. Neznamená to však, že nebude možné počkať napríklad aj na novelu zákona o daňových, colných a finančných úradoch. Ešte raz - potreboval som vystúpiť z toho dôvodu, aby som vysvetlil, čo sa skutočne hovorilo na rokovaní výborov, kde som predkladal návrh. *(Potlesk.)*

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. Nech sa páči, pán poslanec.

Poslanec J. Miklušičák:

Pán predsedajúci,
Národná rada,

pani podpredsedníčka vlády, z vašej reakcie vyplýva iba jedno. Kolega Šimko skutočne trafil klinec po hlavičke a vyjadril sa k zásadnému problému tohto zákona.

Ďakujem vám.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. Pán poslanec Rosival.

Poslanec I. Rosival:

Ďakujem pekne za slovo. Chcem sa vrátiť k vystúpeniu pani podpredsedníčky. Rád by som povedal, že nielen pán Šimko, ale aj ja a veľmi mnoho ľudí, ktorých poznám, značná časť verejnosti si myslí, že... Tiež počkám, až pani podpredsedníčka dohovorí.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

No hovorte, ona vás nemusí počúvať. V demokracii vás nemusí počúvať. Nech sa páči.

Poslanec I. Rosival:

Chcel by som povedať, že pán Šimko nie je u nás sám, kto si myslí, že sa tu skutočne buduje autoritatívna spoločnosť. Toto je dosť rozšírený názor. Okrem príkladov, ktoré povedal on, dajú sa povedať aj ďalšie. Boli prijaté alebo navrhované viaceré zákony, kde sa veľmi zreteľne posilňujú kompetencie štátu na úkor kompetencií obcí alebo iných komunít. Jedným z takých príkladov bol aj dnešný zákon o cestnej doprave.

Ďalším príkladom je zákon o vysokých školách, kde vo viacerých návrhoch, ktoré existovali, ktoré existujú, sú obmedzené viaceré kompetencie akademickej obce a je snaha presunúť ich na ministerstvo školstva, a teda na štátnu správu. Uvediem len dva drobné príklady. Jeden z nich je skutočnosť, že sa navrhuje, aby odvolacie konanie voči neprijatiu bolo tiež zavŕšené kompetenciami ministerstva, teda aby ministerstvo mohlo vstupovať do tohto procesu, a rovnako podľa tých návrhov ministerstvo má možnosť vstupovať aj do rozhodovania vedeckých rád.

Takže aj v oblasti vysokých škôl sú návrhy, ktoré jasne obmedzujú činnosť a kompetencie akademickej obce a posilňujú kompetencie štátu. Takže o tom niet pochýb a takýchto príkladov by sa mohlo povedať mnoho.

Ďalej chcem nadviazať na to, čo povedal pán poslanec Ftáčnik. Myslím si to isté a myslím si, že skutočne mohli byť predložené viaceré zákony súčasne. A obávam sa, že môže-

me dopadnúť tak, ako sme dopadli s návrhom zákona o jazykoch menšín, ktorý mal byť tiež prerokovaný, počuli sme, že bude prerokovaný, ale stále sa k nemu akosi nedostávame.

A tretie, čo by som chcel povedať, že tiež súhlasím s pánom poslancom Šimkom v tom, že autoritatívna spoločnosť je skutočne cesta do slepej uličky. Táto skutočne nemá budúcnosť.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. Pán poslanec Harach.

Poslanec Ľ. Harach:

Ďakujem pekne.

Pán minister, len jednu vetu. Dôrazne protestujem voči tomu, aby ste označili to, čo som povedal, za nepravdu, za klamstvo. Ja to skutočne nemám vo zvyku, a ako povedala aj pani podpredsedníčka, že nehovorí do vetra, ja určite nehovorím do vetra. Môžem predložiť môj písomný záznam toho, čo ste hovorili. Najlepším dôkazom toho je to, že vlastne odpoveď na otázku vždy idete prečítať z nejakého dokumentu.

Ďakujem.
(Potlesk.)

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Dobre. Pán minister.

Minister spravodlivosti SR J. Liščák:

Vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

nerád by som tieto veci ďalej komentoval. Nepovedal som lož, povedal som nepravdu. Je možné, že ste neboli práve vtedy na rokovaní výboru, lebo som si všimol, že niekedy sa aj niekoľkokrát odchádzalo. Ale skutočne tieto veci sme opakovane vysvetľovali vo všetkých výboroch, kde som osobne bol a predkladal túto predlohu.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. Pán Brocka.

Poslanec J. Brocka:

Pán minister Liščák hovoril o zákonoch, ktoré prídu po schválení zákona o nadáciách. Pán minister, my máme v parlamente svoje skúsenosti so sľubmi vašej vlády. Pripomeniem len jeden konkrétny príklad. V lete minulého roka bola verejná diskusia o novele Zákonníka práce. Vo vláde ste to nazvali referendom o tom, či chcú mať občania dovolenku o týždeň dlhšiu. Bolo to v lete 1995, dnes je máj 1996 a dodnes dlhšiu dovolenku nemajú, lebo ste taký zákon do parlamentu neposlali. *(Potlesk.)*

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem, pán Brocka. Pán Roman Kováč.

Poslanec R. Kováč:

Vážený pán minister,

druhýkrát od vás počujem, že by ste boli najradšej, keby sa všetky tieto zákony predkladali naraz. Povedali ste to u nás vo výbore, povedali ste to tu, pred plénom. Dovolíte otázku, prečo ste to neurobili? Prečo ste to neurobili, prečo ste nám ich nepredložili naraz, keď by ste boli najradšej, aby to bolo tak? Myslíte si, že sa niečo stane, keby bol tento zákon o nadáciách prijatý v septembri? Zrúti sa demokratický systém tejto krajiny, prídeme o miliardy alebo, čo sa tu vlastne stane? Hovorili ste, že tie zákony sú hotové, že sú v legislatívnej rade, myslím, že ste to hovorili vy alebo pani podpredsedníčka vlády. No tak počkajme a splníme aj vašu radosť, lebo budete predsa najradšej, keď to bude spolu. My poslanci sme vám ochotní tú radosť urobiť. Naozaj. *(Potlesk.)*

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

A čomuže sa bránite? Nech sa páči, pán Hofbauer.

Poslanec R. Hofbauer:

So značným začudovaním počúvam komentáre a názory, stanoviská oponentov, že ľudia nevedia pochopiť a ľudia to ani nepochopia. Neviem, s akými nechápavými ľuďmi to komunikujete, priatelia, ale ja komunikujem s nejakými chápavejšími. Oni to chápu a vedia pochopiť, aj do budúcnosti to budú vedieť pochopiť. Ale to je, zrejme, kategória, kto si koho vyberá.

Prosím vás, pán poslanec Rosival, cestné zákony, ktoré sa dnes prijímali a deklarujete ich ako prejav centralizácie štátnej moci a štátu, obávam sa, že ste neporozumeli, o čom

sa tu hovorí, pretože cestná prevádzka v cestnej doprave má prísne reguly a prísne pravidlá a nie my si ich prijímame zo svojvôle, ale pretože IRU, medzinárodná organizácia, nás k tomuto jednoducho núti. To sú pravidlá hry. Ak ich neprijmeme, nemusíme ich prijať, ale jednoducho naši prepravcovia kamiónov nedostanú ani jeden certifikát na prepravu do zahraničia.

A do tretice - páni poslanci Harach a Švec, keď ste sa bavili s tými svojimi zahraničnými americkými partnermi, spýtali ste sa ich alebo rozprávali ste sa o americkom zákonodarstve v tejto oblasti? Informovali vás, poznáte ten federálny zákon, ktorý pôsobí v Spojených štátoch v tejto oblasti? Ak ho nemáte, mám ho hore v slovenčine alebo aj v origináli. Takže je to o ničom.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. Pán poslanec Baránik. Vážení poslanci, pokoj.

Poslanec M. Baránik:

Ďakujem pekne, pán podpredseda.

Chcel by som len povedať pánu poslancovi Šimkovi, že také militantné výrazy, aké on používa, nepoužíva už dnes nijaká politická strana u nás, v najbližšom okolí, jedine českí republikáni.

Ďalej by som chcel uviesť k námietke, že sponzorské dary do nadácie musia byť utajené, že to nie je pravda, pretože každý audítor, ktorý robí audit ľubovoľného ekonomického subjektu, je povinný uviesť menovitý zoznam všetkých darov, ktoré boli v rámci sponzorstva poskytnuté.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. Pán poslanec Ftáčnik.

Poslanec M. Ftáčnik:

Vážený pán minister,
vážená pani podpredsedníčka vlády,

uprednostňujem vecnú diskusiu a myslím si, že tak by sme mali pristúpiť aj k tomuto zákonu. Chcem sa vás teda opýtať, čo by ste povedali na procedurálny návrh, aby sme prerušili rokovanie o zákone o nadáciách a pokračovali v ňom vtedy, keď vláda predloží do parlamentu zákon o neziskových organizáciách a o neinvestičných fondoch, tak ako ste to povedali, čo sa mi zdá úplne najlepšie, a aby sme účinnosť tohto zákona viazali na nadobudnutie účinnosti príslušných daňových zákonov, ktoré by vytvorili ekonomické podmienky na fungovanie nadácií. Myslím si, že takýto návrh by bol celkom namieste, len by som chcel, aby ste sa k nemu vyjadrili, teda čo si o tom myslíte, lebo by sme presne naplnili zmysel toho celého, aby sme videli tú stavbu, ktorú nám vláda síce opisuje, ale my, poslanci, ju nepoznáme. Poznáme iba jeden text, ktorý máme pred sebou, ktorý je akoby vytrhnutý z kontextu. A možno z toho vyplývajú aj niektoré naše pozmeňujúce návrhy a snahy zmeniť tento zákon.

Vy vidíte viac, ale aby sme všetci spoločne videli viac, tak si myslím, že by sme mali o tom rokovať spoločne. Som pripravený taký návrh predložiť, ale chcel by som, aby ste sa k tomu vyjadrili, či si myslíte, že je to účelné a prospešné pre kvalitu týchto troch noriem, ktoré majú regulovať neziskový sektor.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. Pani poslankyňa Rusnáková.

Poslankyňa E. Rusnáková:

Chcela by som sa prihovoriť k pani podpredsedníčke. Nadácie doteraz pracovali bez toho, aby pociťovali nejakú väčšiu absenciu širšej právnej úpravy v tejto oblasti. Hoci viem aj to, pani podpredsedníčka, že ju bolo treba upraviť, lebo je tam množstvo vecí, ktoré by mali byť v jednom zákone vymedzené. Ale omnoho viac ako zákon o nadáciách mi v tejto chvíli chýba zákon o verejnoprávnych inštitúciách. Ak sa pozrieme, čo sa deje v Slovenskej televízii, v Slovenskom rozhlase...

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Nemiešajte hrušky s jablkami.

Poslankyňa E. Rusnáková:

...musíme rozmýšľať nad tým, či nie je v tejto chvíli väčšmi potrebný tento zákon ako zákon o nadáciách. Máme verejnoprávne inštitúcie, ktoré pracujú, sú to Sociálna poisťovňa a Všeobecná zdravotná poisťovňa, ale nemáme definované, čo sú vlastne zo zákona. Neviem o tom, až na nejaké maličkosti, že by nadácie boli porušovali zákon, že by boli okrádali občanov a tých, od ktorých dostávali dary. Nadáciám sú ľudia vďační. Tak mi dovoľte na záver otázku: Prečo práve nadácie ste si vybrali z tejto skupiny organizácií či inštitúcií, v ktorých pociťujeme absenciu právnej úpravy?

Ďakujem.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujeme aj my za radu. Pán Brňák.

Poslanec P. Brňák:

Ďakujem. Pán poslanec Rosival na konci svojej faktickej poznámky uviedol, že autoritatívna spoločnosť je cesta do slepej uličky. Ja s tým názorom súhlasím, ale dodávam, že nielen autoritatívna spoločnosť, ale tiež anarchia je cesta do slepej uličky.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. Pán poslanec Weiss.

Poslanec P. Weiss:

Vážené kolegyne,
vážení kolegovia,

znovu som si nalistoval dôvodovú správu k tomuto zákonu a tam sa píše - citujem: "Otázku určitých zvýhodnení pre činnosť nadácií budú riešiť daňové, colné a vôbec finančné predpisy, ktorých zmeny sa očakávajú po prijatí tohto organizačného zákona o nadáciách." Chcel by som sa opýtať, aj po tej skúsenosti, ktorá tu bola s prijatím zákona o štátnom jazyku, ktorý sme podporili v očakávaní, že paralelne bude pripravený i zákon o používaní jazyka národnostných menšín, či takýmto postupom nevznikajú zbytočné dohady a niekedy aj zbytočné politické napätia, a možno aj konflikty.

Pani podpredsedníčka vlády, aj ja chcem byť vecný. Vy ste zodpovedná za vládnu legislatívu. Buďte taká dobrá a povedzte mi, aké vecné dôvody ste mali, že ste nepredložili tie tri zákony, ktoré spomínal pán Brňák, spolu, naraz. Aký politický dôvod tu je, aby tento zákon o nadáciách bol predložený sólovo? Pretože, ak by sme išli na ten postup, ktorý navrhol pán poslanec Ftáčnik, tak by sme sa možno potom bavili o nejakých percentách, o nejakých garanciách, zárukách, teda bola by to debata skôr právnická, a nie politická. Bol by som veľmi rád, aby takéto debaty v parlamente prevažovali.

Ďakujem za pozornosť.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. Pán poslanec Rosival.

Poslanec I. Rosival:

Pán poslanec Hofbauer, celkom s vami súhlasím v tom, čo ste hovorili o dnes prijatom zákone o cestnej doprave. Máte pravdu, ten zákon z tohto hľadiska bol potrebný. Myslel som však na niečo iné. Myslel som na pomer kompetencií štátnej správy a samosprávy obcí, pokiaľ ide o dopravu v obciach.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. Pán poslanec Prokeš.

Poslanec J. Prokeš:

Ďakujem, pán predsedajúci.

Keď som čítal tento zákon, samozrejme, tiež som mal rôzne pocity, aby som to takto nazval. Konzultoval som to

s mnohými ľuďmi. Iste, boli mnohé názory. Ale po vystúpeniach, ktoré som tu dnes počul od pani poslankyne Rusnákovej, od pána poslanca Šimku, od pán poslanca Rosivala, ale, bohužiaľ, aj od pána poslanca Šveca, musím povedať, že som pochopil, že ten zákon je nutný v tej podobe, v akej je predložený. Pretože argumentácia, ktorá sa tu používa, je všetko iné, len nie vecná argumentácia. Navyše ak pán poslanec Rosival hovorí, že si tu mnohí myslia, že sa buduje autoritatívna spoločnosť, tak treba povedať, že mnohí sa tu usilujú rozšíriť názor, že sa tu buduje autoritatívna spoločnosť. A prosím, nepleťme si rozširovanie snahy rozširovať názor s tým, čo sa tu skutočne deje. Osobne som presvedčený, že keď už nič iné, pri predkladaní tých zákonov musí byť určitá postupnosť, pretože parlament vždy vnesie určité zmeny do návrhu zákonov a veľmi ľahko by sa mohlo stať, že by boli nekompatibilné.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. Pán poslanec Švec.

Poslanec J. Švec:

Pán kolega Prokeš, nie je vecným argumentom, že zaniknú všetky nadácie, ktorých základné imanie nebude dosahovať 100 tisíc korún? A nie je vecným argumentom, že sa s týmito 100 tisíc korunami podľa tohto zákona nesmie hýbať?

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. Pán poslanec Prokeš, nech sa páči.

Poslanec J. Prokeš:

Ďakujem, pán predsedajúci.

Treba zvážiť, či je zmysluplné zakladať nadácie, ktoré minú viac peňazí na seba, na svoju existenciu, ako na činnosť, kvôli ktorej sú založené. Ale pánu poslancovi Švecovi len toľko, že nech nedáva peniaze do nadácií, za ktoré sa hanbí, keď sa bojí, že by sa zverejnilo, že tam dal peniaze.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Pán poslanec Harach.

Poslanec Ľ. Harach:

Ďakujem. Myslím si, že veľmi pádnou odpoveďou na otázky, ktoré z tejto prestrelky tu vyplynuli, pani podpredsedníčka a pán minister, by bolo teraz vaše vystúpenie, kde by ste predložili analýzu, koľko nadácií na Slovensku pôsobí, aké problémy sa vám ukázali s týmito nadáciami, veľmi konkrétne a vecne. Či boli teda nejaké súdy, či boli kriminálne činy atď. atď. A najmä, a to si myslím, že je meritum veci, aký verejný prospech tieto nadácie doteraz priniesli, vytvorili, dali občanom. Znovu musím povedať, pán minister, ak si spomínate, že počas rozpravy na zasadaní výboru pre školstvo, kde som bol, som vám túto otázku položil. Tam som na ňu odpoveď nedostal. Poprosil by som teraz.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Nech sa páči, pani podpredsedníčka.

Podpredsedníčka vlády SR K. Tóthová:

Vážený pán predsedajúci,
vážené panie poslankyne,
vážení páni poslanci,

dovoľte, aby som sa vyjadrila k otázkam, ktoré tu zazneli. Mali viac-menej charakter, prečo tu tento zákon je a či ho máme vôbec prerokúvať, či ho neposunúť. A prečo tu nie sú tri spolu? Môžem začať tým, prečo tu nie sú tri spolu. Možno preto, že ministerstvo spravodlivosti nemá 30 legislatívcov, ktorí by pracovali hneď na týchto zákonoch. *(Šum v sále.)*

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Páni poslanci, prosím vás, máte právo sa prihlásiť. Nevykrikujte.

Podpredsedníčka vlády SR K. Tóthová:

Prosím vás pekne, môžete si povedať svoj názor. Ja som tiež jasne povedala svoj názor. Pretože každý legislatívny odbor na ministerstve pracuje tak, aby mohol dokončiť jeden zákon, potom ide k ďalšiemu, prípadne robí dva. V jednom časovom termíne viac predpisov pripraviť je zložitejšie. Už pán minister osvedčil, že je pripravený ďalší zákon, odovzdal ho na Úrad vlády. Doteraz jeho legislatívni pracovníci chodili diskutovať o nadáciách, teraz môžu chodiť diskutovať o ďalšom probléme.

Znovu opakujem, prečo nadácie. Nadácie preto, že typovo sa odlišujú od celého spektra tretieho sektora. Nadácie preto, lebo sú signály, že táto problematika má byť upravená. Občiansky zákonník, ktorý upravuje nadáciu, vo svojom § 20e

ods. 2 predvída vydanie zákona a hovorí o tom, že podrobnejšiu úpravu o nadáciách ustanoví zákon. Je veľkou chybou, že hneď po nadobudnutí účinnosti Občianskeho zákonníka neboli začaté práce na nadáciách. V našej spoločnosti začali vznikať nadácie bez podrobnejšej právnej regulácie ich vzniku, úpravy ich postavenia, ich hospodárenia. Je nemálo signálov, že popri drvivom množstve spoločnosti prospešných nadácií sú nadácie, ktoré zneužívajú absenciu právnej úpravy.

Nie v Slovenskej republike, ale v Českej republike vyšli viaceré články, z ktorých si dovolím uviesť jeden, kde sa hovorí: "Lepšia ako tlačiareň na peniaze je nadácia". Opisuje sa tu sedem trikov, ako možno využiť súčasnú právnu úpravu, a podotýkam, Slovensko má v tejto chvíli totožnú právnu úpravu s Českou republikou. Česká republika má už taktiež v legislatívnom procese zákon o nadáciách a tiež z toho dôvodu, že si uvedomuje tieto slabiny, tieto možnosti zneužitia nadácie na úniky peňazí, prípadne presunu peňazí. Je to veľká rana nad globálom čestných, pracovitých a spoločnosti prínosných nadácií.

Ďalším dôvodom prijatia zákona o nadáciách je skutočnosť, že subjekty, ktoré vôbec nespĺňajú pojmové znaky nadácie, sa nadáciami nazvali a dnes sa cítia byť nadáciami, aj keď nie sú nadáciami.

Vážený pán poslanec, pán profesor Švec, dovoľte, aby som vám povedala, že študenti môžu naďalej existovať ako občianske združenie na podporu nebývajúcich študentov a podobne, alebo môžu existovať ako verejná zbierka na podporu študentov, alebo sa môžu združiť s obdobnými subjektmi, kde zhrnú väčšiu sumu peňazí a môžu existovať ako nadácia. Ale nič sa nestane, keď budú občianskym združením na podporu nebývajúcich alebo tých študentov, ktorí sa nachádzajú v zlej sociálnej situácii.

Ďalej k otázke prerušenia rokovania o zákone. Uznesením vlády bol pán minister Liščák poverený predložiť a obhájiť zákon v Národnej rade. Toto je jeho jediné poverenie a jedine vláda, je vám to všetkým zrejmé, ho môže oslobodiť od tejto povinnosti. Taká je moja odpoveď. Parlament môže s predmetom rokovania urobiť všetko, ale tu nebola výzva na parlament, tu bola výzva na člena vlády a ja jasne hovorím, že minister ako člen vlády je viazaný uznesením vlády, ktorá mu uložila predložiť a odôvodniť tento zákon v parlamente.

Toľko z mojej strany, vážené panie poslankyne, vážení páni poslanci. Ďakujem vám za pozornosť.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. Pán minister, nech sa páči.

Minister spravodlivosti SR J. Liščák:

Vážený pán predsedajúci,
vážené panie poslankyne,
vážení páni poslanci,

ministerstvo spravodlivosti podľa plánu legislatívnych úloh má povinnosť spracovať aj tie návrhy, o ktorých tu bola reč. Ministerstvo spravodlivosti spracovalo historický pohľad na vývin nie nadácií, ale združení majetku a občanov, aj korporácií, aj neziskových organizácií. Vlani boli prerokované zásady v legislatívnej rade vlády a všetko to nás viedlo k tomu, že sme dospeli k záveru, že ak štát chce nadačný majetok podriadiť daňovým a iným úľavám, mysleli sme si a myslíme si, že je jeho právom, aby kontroloval nadačný majetok, aby sledoval, čo sa s týmto majetkom deje a či sa nadačný majetok využíva na ciele, na ktoré bola nadácia založená, aby sa oddelil majetok na verejnoprospešné účely od

súkromného majetku, aby bol identický v každom čase, v každom okamihu.

Pokiaľ sa tu žiadala analýza, koľko nadácií približne funguje na Slovensku, podľa toho, čo sme zistili predtým, ako sme predložili návrh zákona, ide na Slovensku asi o 450 nadácií, ktoré pracujú a vyvíjajú svoju činnosť veľmi správnym smerom - na verejnoprospešnú podporu. Aby sa tento verejnoprospešný účel docielil, dosiahol v každom období, samozrejme, že štát, ktorý podriadi daňovým úľavám majetok nadácie, resp. výnosy, o čom nepochybujem, myslím si, že je jeho právom dozerať aj na základné imanie, na nadačný majetok a výnosy.

Na záver tohto môjho krátkeho príspevku by som ešte chcel zdôrazniť, že záujmom predkladateľa nebolo, ani nie je zlikvidovať naše nadácie. Myslím si, že práve tu, na tejto pôde je miesto a čas, keď sa môže vecnou diskusiou azda korigovať aj konkrétne paragrafové znenie predkladateľa a môžeme dospieť k nejakým záverom, ktoré budú prijateľné pre všetkých, ktorí tu sedíte. Predkladateľ sa predsa nikdy nebránil tomu, aby sa diskutovalo o základnom imaní, o jeho výške. Nikdy sme sa nebránili tomu, aby sa rozprávalo aj o tom, kde a kedy bude nadácia registrovaná. Nebránime sa ani tomu, aby sa prípadne prijal úzus, ktorý by zaviazal napríklad predkladateľa, aby pripravil a predložil návrhy zákonov, o ktorých tu rozprávame.

Toľko som chcel povedať. Ďakujem za pozornosť.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. Pán poslanec Lauko, nech sa páči - faktická poznámka.

Poslanec P. Lauko:

Myslel som si, že pôjde pán kolega Kováč, lebo bol predo mnou. Vzhľadom na to, aká je diskusia po vystúpení pána poslanca Šimku, osobne si myslím, že asi vystihol problém. Prepáčte, pani podpredsedníčka vlády, ale myslím si, že všetko, čo pán Šimko povedal, je pravda, na rozdiel od vás. Prepáčte, ale demagógiu používate vy vo svojej argumentácii. A obviňovať nás, že používame komunistickú metodológiu alebo rétoriku, to mi čosi pripomína. Viete, keď kričí zlodej, chyťte zlodeja.

Ďalej by som vám chcel povedať, pani podpredsedníčka, že pán minister vo vystúpení, ktoré tu odznelo asi pred dvadsiatimi minútami, povedal, že ministerstvo spravodlivosti má pripravené obidva tie zákony. Tak nerozumiem tomu, prečo vy hovoríte, že ešte ich nepredložilo atď.

Ďalej, keď hovoríte o veciach, že ste rokovali, v televízii ste predviedli, ako ste presvedčili Brusel o správnosti tohto zákona alebo iných zákonov, keď tu hovoríte o tom, ako ste presvedčili americkú nadáciu, ja by som chcel počuť aspoň jeden argument, ktorým argumentom ste ich presvedčili. To, bohužiaľ, neodznelo. A keď takéto argumenty neodznievajú, tak sa pohybujete v rovine demagógie.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Nech sa páči, pani Rusnáková.

Poslankyňa E. Rusnáková:

Pani podpredsedníčka, ja sa ospravedlňujem, že budem neodbytná, ale neodpovedali ste mi konkrétne na moju otázku. Povedali ste, že existovali isté signály, ktoré oprávňovali vládu na to, aby pán minister spravodlivosti vypracoval ten-

to návrh zákona, a vláda ho predložila. Ale my sa snažíme práve dostať túto informáciu. Aké to boli signály? Keď nám ukážete článok z novín v Českej republike, to pre mňa môže byť práve taký istý signál ako dvadsať spôsobov na to, ako obísť svoje daňové povinnosti, niektorí podnikatelia veľmi dobre vedia, ako to majú robiť.

Ja sa znovu pýtam: Boli to signály, ktoré k vám prišli z daňových úradov, boli to prípady, ktoré sa riešili na súdoch? Veľmi rada by som vedela, čo konkrétne porušovali nadácie a či ich bol taký obrovský počet, že by sme to mohli brať ako hromadný jav, ktorý skutočne veľmi urýchlene treba riešiť, tak ako to pán predseda vlády napísal vo svojom liste pánu predsedovi Národnej rady, keď mu doručil návrh zákona.

Chcela by som sa ešte spýtať pána ministra spravodlivosti, prečo sa ministerstvo školstva a ministerstvo zdravotníctva nezúčastnilo na pripomienkovom konaní, pretože len v školstve je okolo 720 nadácií, ak sa nemýlim, ktoré pracujú v tejto oblasti s mládežou, s deťmi atď.

Prosím konkrétne odpovede.

Ďakujem pekne.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. Pán Švec.

Poslanec J. Švec:

Ďakujem za slovo.

Pán minister, rád by som sa vás spýtal na určité súvislosti. Viete, snažil som sa pochopiť vašu argumentáciu, keď

ste hovorili o tom, že štát má právo kontrolovať tok finančných prostriedkov, ktoré sú predmetom úľavy z daní, že je správne, keď štát kontroluje, kadiaľ tečú peniaze nadácií. Prosím vás pekne, prijal by som túto argumentáciu, keby ste mi... *(Šum v sále.)*

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Páni poslanci, pokoj. Páni poslanci, pokoj. Pán Šimko, ste kultúrny. Nech sa páči.

Poslanec J. Švec:

Ďakujem pekne. Prijal by som túto vašu argumentáciu, keby ste mi vysvetlili...

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Pokoj, páni poslanci. Buďte kultúrni.

Poslanec J. Švec:

...prečo vláda nemá záujem o kontrolu Fondu národného majetku, kde tých finančných prostriedkov je podstatne viac a kde - podľa pána Lysáka - ešte dodnes je 60 miliárd majetku, ktoré treba do konca leta privatizovať.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Dobre. Ďakujem. Pán Weiss, nech sa páči.

Poslanec P. Weiss:

Ďakujem za slovo.

Chcel by som tiež položiť otázku, o aké konkrétne signály sa vláda Slovenskej republiky opiera, o aké rozbory, o aké - možno - rozsudky, ktoré boli vynesené, ak sa takýmto spôsobom vlastne spochybňujú nadácie ako také. Bolo by veľmi zlé, keby kvôli jednej-dvom nadáciám, v ktorých sa objavili veci protizákonné, sa mali spochybňovať nadácie ako také. Preto by som chcel poprosiť pani podpredsedníčku vlády alebo pána ministra, aby uviedli konkrétne fakty, pretože je to potrebné.

Znovu by som chcel položiť otázku, na ktorú som nedostal odpoveď: Kedy sú zákony o neziskových organizáciách a o neinvestičných fondoch zaradené v legislatívnom pláne vlády? Je prácnosť týchto zákonov taká, že by to skutočne nepočkalo do septembra?

Ďalšia poznámka. Pán minister, vy ste použili slová, že štát chce kontrolovať, lebo kontrolovať možno aj občiansku spoločnosť, nie iba plnenie alebo dodržiavanie zákona, vy ste povedali, že štát chce dozerať. Myslím si, keďže tu máme trhové hospodárstvo, že keď fyzické alebo právnické osoby v súlade s daňovými zákonmi chcú svoje peniaze, ku ktorým statočne prišli, dať do tej alebo onej nadácie, alebo inam, tak štát by nemal na nich dozerať. *(Šum v sále.)*

Hovorím to preto, pán poslanec, že existujú dve reklamné agentúry v tejto krajine, do ktorých sa dávajú objednávky aj pod určitým nepriamym alebo priamym politickým tlakom. A sú reklamné agentúry, ktoré napríklad preto, že niekomu viedli volebnú kampaň, majú problémy dostať od niektorých podnikov objednávky, alebo majú problémy, aby sa dodržali záväzky, ktoré už boli uzavreté. Hovorím to preto, že mám

obavu z toho, keď si tieto veci dobre neujasníme a právne ich nezvládneme, aby nenastala taká situácia aj v nadáciách, že budú nadácie jednej kategórie, na ktoré je dobré prispievať a bude sa to aj podporovať, a budú nadácie druhej kategórie, na ktoré nebude vhodné prispievať, ale z politických dôvodov.

Ďakujem za pozornosť.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. Vážení páni poslanci, prosil by som, aby sa tu už stále o tom nehovorilo. Ak sú nadácie čisté, kde peniaze netečú, o čo sa vlastne bojíte? Ak som ja čistý, nemám sa čoho báť. Nech pre mňa príde aj sto zákonov, nech ma kontrolujú. Tak o čo nám vlastne ide? Neviem, prečo sa tu hádame a stále vystupujeme.

Nech sa páči, pán poslanec Brňák.

Poslanec P. Brňák:

Ďakujem pekne za slovo.

Dovolím si hneď krátku repliku na vystúpenie pána poslanca Weissa. Myslím si, že ak niekto nechce počuť tie fakty, ktoré uviedla pani podpredsedníčka, tak potom ďalšie fakty neexistujú. Veď len sama skutočnosť, že o nadáciách alebo o potrebe takéhoto zákona hovorí priamo znenie Občianskeho zákonníka, ktoré je nedôsledné a len veľmi rámcové, toto je sám osebe taký fakt, že netreba iné fakty. Neviem, aký iný fakt by mal existovať.

A pokiaľ ide o vystúpenie pána poslanca Lauka, pán poslanec Lauko uviedol, že pán poslanec Šimko svojím vystúpením trafil klinec po hlavičke, opakoval vlastne vystúpenie

pána poslanca Miklušičáka. K tomu chcem uviesť asi toľko, že ten, kto ovláda nuansy dialógu a kompromisu, a ten, kto počul vystúpenie spoločného spravodajcu a vystúpenie pána ministra, tomu z vystúpenia pána poslanca Šimku vyplýva, že zatvára priestor na dialóg a zatvára priestor na kompromis.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. Pán poslanec Kováč.

Poslanec R. Kováč:

Pán predsedajúci, trošku ste ma preskočili, ale napriek tomu som rád, pretože rád by som odpovedal na niektoré otázky.

Pani podpredsedníčka, my obaja dobre vieme, že pred dvoma rokmi v Českej republike boli predložené spolu návrhy o nadáciách a neziskových organizáciách. Dva osobitné zákony boli predložené spolu na diskusiu. A to, že sa doteraz neprerokúvali v parlamente, to je druhá vec, ale budú sa prerokúvať spolu, obidva boli spolu vytvorené.

Dovoľte teraz jednu otázku, pretože som na ňu ozaj nedostal odpoveď. Vy ste hovorili o tom, že sú isté indície, teda nie signály, kolegovia, citujme presne, že sú isté indície, že v niektorých nadáciách, vo veľmi malom počte, pretože ostatné sú poctivé, dochádza k úniku peňazí. Tento zákon ste predložili do parlamentu tak, že nebola dodržaná 60-dňová lehota. To sa podľa rokovacieho poriadku robí výnimočne vtedy, keď ten zákon súri. Ja sa skutočne chcem spýtať, čo tak súrneho sa stalo. To, že v Obchodnom zákonníku je napísané, o čom vieme, že takýto zákon má byť prijatý, to je napísané už niekoľko rokov, ale my dnes musíme skrátiť

60-dňovú lehotu a urýchlene prerokovať tento zákon. Viete, my sa snažíme dopátrať, prečo nie je možné počkať, povedzme, do septembra, keď pán minister povedal, že tie ďalšie zákony sú pripravené. Mne ide o to, aby sme sa dopátrali, prečo nemožno hovoriť o tých troch zákonoch naraz.

A keď hovoríme, prečo o nich hovoriť naraz, dovoľte mi aj logické vysvetlenie. Prijatie tohto zákona vytrhne jednu súčasť tretieho sektora z kontextu celého tretieho sektora. Je správne to, čo hovoríte, že toto sa týka len majetku. Nadácie sa skutočne týkajú majetku. Ale prečo nehovoríme o tejto problematike ako celku? Viete, logika veci by bola predložiť všetky tri návrhy spolu s návrhom daňového zákona. To by bola logika veci, a ešte, keby ste povedali, že toto všetko bude platiť od 1. januára. Venujme tomu jednu schôdzu. Myslím si, že tretí sektor nám bude nesmierne povďačný, keď sa dozvie, podľa akých pravidiel sa bude správať.

Máme pripravené do diskusie aj vecné argumentácie. Ak ste počuli pani poslankyňu Rusnákovú, mala veľa vecných návrhov, ale ja si dovolím odpovedať aj na "ústretový prístup" pána ministra a "ústretový prístup" pána spoločného spravodajcu. Pán poslanec Brňák, rovnako ústretový prístup som zažil vo výbore pre zdravotníctvo a sociálne veci od pána ministra, ktorý sa ničomu nebránil, len pri hlasovaní dával pokyny, ako treba hlasovať, a hlasovalo sa proti. Takže hlboko ľutujem, ten ústretový prístup je akoby na obrázku, ale v realite je iný, pán minister, nemusíme si to vysvetľovať. To bolo totiž počuť, takže treba potom hovoriť tichšie.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Dobre, ďakujeme vám za radu. Nech sa páči, pani Schmögnerová.

Poslankyňa B. Schmögnerová:

Ďakujem pekne za slovo.

Pani podpredsedníčka vlády, dovoľte, aby som trošku uviedla na správnu mieru váš výrok, podľa ktorého sa pani prezidentka Fundation of Civil Society vyjadrila, že táto právna úprava je vynikajúca. Overovala som si to práve teraz telefonicky, ospravedlňujem sa, že som tým možno rušila ostatných svojich kolegov. Na základe tohto overenia môžem veľmi zodpovedne povedať, že takýto výrok nebol prednesený.

Predstavitelia nadácie sa vyjadrili v takom smere, že pre zahraničné nadácie je nevhodné, aby zaujímali názor k legislatíve hosťujúceho štátu. Predstavitelia nadácie vyjadrili názor, že pre nich je dôležité, aby sa vytváralo otvorené a podporné prostredie pre tretí sektor a z toho hľadiska bude pre nich rozhodujúce, aké bude mať zákon účinky. Predstavitelia nadácie zdôraznili iba potrebu takého legislatívneho rámca, ktorý umožní rozvoj tretieho sektora.

Dovoľte mi, aby som zároveň z ich tlačového oznámenia prečítala jednu časť: "Členovia správnej rady podporili širokú verejnú diskusiu o úlohe mimovládnych organizácií na Slovensku s dôrazom na navrhované legislatívne úpravy o mimovládnych organizáciách. Správna rada povzbudila všetkých partnerov, vládu, predstaviteľov grémia tretieho sektora, aby diskutovali o otázkach tretieho sektora s verejnosťou prostredníctvom médií. Katarína Tóthová podporila myšlienku zorganizovania otvoreného diskusného stola o týchto otázkach, ktorý by vysielala Slovenská televízia."

Nazdávam sa, že na základe toho by bolo asi veľmi rozumné podporiť návrhy tých mojich kolegov poslancov, ktorí odporúčajú, aby sa prerokúvanie tohto zákona odložilo, aby

sa ďalej pokračovalo vo verejnej diskusii a potom aby sa prerokúvali okrem tohto zákona aj ďalšie zákony, ktoré je nevyhnutné spolu s týmto zákonom prijať.

Ďakujem.
(Potlesk.)

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. Nech sa páči, pán Ftáčnik.

Poslanec M. Ftáčnik:

Vážená pani podpredsedníčka vlády,
vážený pán minister,
kolegyne, kolegovia,

myslím si, aby nedošlo k omylu, treba povedať veľmi zreteľne a nahlas, že otázka nestojí tak, či zákon o nadáciách áno, alebo nie, ale aký má byť ten zákon. Chcem oceniť, a to myslím doslovne, prístup ministra spravodlivosti, ktorý návrh predkladal vo výbore pre vzdelanie, vedu, kultúru a šport veľmi ústretovým tónom. A u nás aj prešli pozmeňujúce návrhy, ktoré sa dostali do spoločnej správy. Žiaľ, spoločný spravodajca všetky navrhuje zamietnuť, teda všetky tie vecné, ku ktorým nás viedli obavy, ku ktorým sme po spoločnej diskusii s ministrom ako predkladateľom zákona dospeli. Na tú vecnú diskusiu mi chýba aj čas, vážené dámy a páni, pretože výbor pre vzdelanie, vedu, kultúru a šport - a iné výbory nemohli byť výnimkou - dostal na stôl zákon o nadáciách (tlač 406) 7. mája a 8. mája sa o ňom rokovalo vo výbore. Ak toto považujete za priestor na vecnú diskusiu, osobne sa s tým nemôžem stotožniť a svoj protest som vyjadril vo výbore.

Rád by som upozornil tých, ktorí hovoria o signáloch nekalej činnosti nadácií, na článok v dnešnej Pravde pod názvom Nadácie podľa kontrol neperú špinavé peniaze. V tom článku sa píše zaujímavý údaj, že Ústredné daňové riaditeľstvo Slovenskej republiky urobilo na žiadosť vlády v druhom polroku minulého roku 335 kontrol v nadáciách, pričom, ako tu povedal pán minister, nadácií je do 500. Bolo vykonaných 335 kontrol. Konštatovali sa nedostatky, ktoré sa zistili pri týchto kontrolách, a záverečná veta je zaujímavá: "Ústredné daňové riaditeľstvo konštatovalo, že výrazné nedostatky pri kontrole použitia prostriedkov pri nadáciách zistené neboli." To som si ja nevymyslel, to konštatoval štátny orgán na to povolaný. Takže neviem, o akých signáloch hovoríme, ale takto sa majú fakty, o ktorých sa tu hovorilo.

A keďže pani podpredsedníčka vlády a pán minister sa vyjadrili, že sú viazaní uznesením vlády, mne neostáva nič, len aby parlament rozhodol o tom, ako s týmto zákonom naloží. Preto dávam procedurálny návrh a žiadam, aby sa o ňom hlasovalo po skončení faktických poznámok, aby sme prerušili toto rokovanie a pokračovali v rokovaní o zákone o nadáciách vtedy, keď bude do parlamentu predložený zákon o neziskových organizáciách a zákon o neinvestičných fondoch. Vyplýva to z logiky toho, čo prezentovali predstavitelia vlády, ale rozhodnúť o tom môže len parlament Slovenskej republiky.

Ďakujem.
(Potlesk.)

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. Pán Cuper. *(Potlesk.)*

Poslanec J. Cuper:

Ďakujem, ja som ešte nehovoril, nemusíte mi tlieskať.

Vážený pán predsedajúci,
vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

aby som nezabudol, pánu poslancovi Kováčovi chcem povedať, aby si nemýlil fraktúry s faktúrami, lebo nadácie sa nespravujú Obchodným zákonníkom, ale Občianskym zákonníkom. To len pre dôslednosť. Ale povedal pravdu. Samozrejme, je tu stále tendencia myliť si zhromaždenie peňazí na istý účel s podnikateľskou činnosťou. Proti tomu tu predsa bojujeme, keď chceme prijať nový zákon o nadáciách.

Chcem však upozorniť na inú skutočnosť a tým chcem dať tiež otázku pánu Kováčovi a opozičným poslancom. V tomto parlamente, aj keď som tu ja nesedel, od roku 1989 sa vždy veľmi kričí a organizujú sa rôzne kampane, a to tých istých organizácií a inštitúcií napojených na zahraničie, proti takým návrhom vládnych koalícií, či už prvej, druhej tretej alebo štvrtej, ktoré akýmsi spôsobom chceli upevniť tento štát, túto mladú republiku.

Pán Weiss nás tu presviedča, že štát nemá čo kontrolovať toky peňazí v štáte. Veď každý štát si chráni právo aspoň kontrolovať, keď už v trhovom mechanizme nemôže zasahovať ekonomickými alebo finančnými nástrojmi, nie je ich veľa, ktorými by mohol kontrolovať toky peňazí. Ale musí ich kontrolovať, pretože inak by bola inflácia, a štát zodpovedá v tripartite za sociálny zmier. Takže taká demagógia neobstojí, že by štát nemal mať záujem kontrolovať toky peňazí, a do nadácií sa prelievajú značné finančné čiastky najmä zo zahraničia.

Pani Schmögnerovej chcem povedať, že tie moskovské časy už pominuli, keď sme sa stále obzerali na to, čo nám povedia na naše názory v Moskve. My prijímame zákon pre túto spoločnosť, slovenskú, pre naše podmienky, neprijímame ho pre zahraničných záujemcov. Prečo si nezvyknete pýtať sa ľudí v tomto štáte, ale obraciate sa stále do zahraničia, na svojich spojencov v zahraničí a snažíte sa nás sústavne vydierať, ak my sa snažíme plniť vôľu občanov tohto štátu. Na to zodpovedajte.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. Pán Langoš.

Poslanec J. Langoš:

Ďakujem pekne.

Pripájam sa k žiadosti a návrhu kolegu Ftáčnika. Ani jeden z členov vlády mňa osobne nepresvedčil o naliehavosti prerokúvania tohto zákona. *(Hlas predsedajúceho: Teba nepresvedčí nikto. Hlas v sále.)* Drž hubu, ty tam hore! *(Hlasy v sále.)*

Pani profesorka, *(hlasy z pléna)*, pani profesorka, ak by to, čo ste tu v obidvoch expozé povedali, povedal muž, tak mu poviem, že klame. Vy ste šarmantná žena, vám to nepoviem. Všetci ste dostali posudok komisie Rady Európy na anglický preklad zákona, ktorý máme v laviciach. Ten posudok poznáte. Ten posudok v podstate potvrdzuje všetky domáce výhrady voči vládnemu návrhu zákona.

Pán minister spravodlivosti, povedzte jeden prípad, toto by bol skutočne naliehavý dôvod, ktorý by som zobral, je-

den konkrétny prípad trestu, pretože pranie špinavých peňazí napĺňa skutkové podstaty nášho Trestného zákonníka, trestu za pranie špinavých peňazí cez peňažný účet jednej konkrétnej nadácie. Navrhujem to, čo navrhoval kolega Ftáčnik.

Ďakujem.
(Potlesk.)

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Nech sa páči, pán poslanec Glinský.

Poslanec J. Glinský:

Ďakujem.

Posudzujem celú diskusiu zo strany opozície a zo strany väčšiny tlače na túto tému skôr ako antidiskusiu. Je to logika démonizácie vlády za každú cenu, je to vsugerovanie, že vláda chce zničiť tretí sektor. Myslím si, že cieľom vlády by malo byť maximálne optimalizovať činnosť tretieho sektora. Je to, myslím, dosť všeobecný pocit. Zo svojej konkrétnej skúsenosti viem, dával som už do mnohých neziskových, ale dobročinných organizácií značné sumy peňazí a veľmi často mi to ľudia vyčítali, nedôverujú týmto organizáciám. Je to veľmi častý jav. To po prvé.

Po druhé - je mnoho osobností zaangažovaných v týchto dobročinných organizáciách, naozaj krásnych osobností, ktoré 95 % času márnia márnou robotou, zháňaním, organizovaním a podobne, namiesto toho, aby svoj čas využili zmysluplnejšie.

Vo svete aj u nás existuje boom tretieho sektora, ale zároveň s týmto boomom paralelne pokračuje deštrukcia sociálnych a mravných hodnôt ľudstva. Môžeme povedať heslo:

"Boomom tretieho sektora za mravnú a sociálnu deštrukciu ľudstva!" Podobne aj u nás (napríklad v Bratislave, včera sme hovorili o drogách): "Boomom tretieho sektora za mravnú a sociálnu deštrukciu Petržalky, Bratislavy a Slovenska." Je veľmi potrebná meritórna diskusia o rozvoji tretieho sektora a podiele štátu a tretieho sektora na záchrane toho, čo ešte v mravnej a sociálnej oblasti u nás máme.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. Pán Weiss.

Poslanec P. Weiss:

Veľmi nerád si beriem slovo, ale musím upozorniť, že som svoje slová povedal veľmi presne. Hovoril som o vynakladaní peňazí právnických a fyzických osôb v súlade s daňovými predpismi. Myslím si, že daňové úrady sú tým najdôležitejším a najsprávnejším kontrolórom tokov peňazí v tomto štáte. Máme ich a ide nám všetkým o to, aby pracovali efektívnejšie.

A druhá poznámka. Táto krajina je pred zásadnými strategickými rozhodnutiami, čo sa týka rozširovania Európskej únie, čo sa týka plnenia programového vyhlásenia vlády v súvislosti s rozširovaním NATO. Máme určitý čas, aby sme dokázali schopnosť prijímania kompatibilných zákonov so zákonmi, ktoré sú v krajinách Európskej únie. Tento zákon patrí medzi tie citlivé, podľa ktorých túto našu spôsobilosť budú krajiny, ku ktorým sa chceme integrovať, hodnotiť.

Ďakujem za pozornosť.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. Pani Ďurišinová.

Poslankyňa M. Ďurišinová:

Ďakujem veľmi pekne.

Prepáčte, zvyčajne sa nezapájam do takýchto faktických pripomienok, ale chcela by som pánu poslancovi Cuperovi povedať, že pani Schmögnerová sa nebola radiť s Moskvou, ale reagovala na vystúpenie pani podpredsedníčky vlády, ktorá rozprávala, že rokovala s americkou nadáciou, pani Schmögnerová si telefonicky overovala tento fakt a citovala z tohto stretnutia, čiže žiadna Moskva. Pán poslanec, prosím vás do budúcnosti, keď naozaj nemáte čo povedať, radšej sa ani neozývajte.

Ďakujem.
(Potlesk.)

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. Pani podpredsedníčka, nech sa páči.

Podpredsedníčka vlády SR K. Tóthová:

Vážený pán predsedajúci,
vážené panie poslankyne,
vážení páni poslanci,

je mi len veľmi ľúto, že musím znovu vystúpiť, ale viacerí ste ma vyzvali, nemôžem učiniť inak. Navyše musím sa na chvíľu vzdialiť a určite by ste tento môj odchod považovali za útek z diskusie. A to ja nikdy nemám vo zvyku.

Chcela by som pánu poslancovi Weissovi povedať k jeho vyhláseniu, že sa spochybňujú nadácie ako také. Pán poslanec, to ste povedali, v zápise to môžeme vyhľadať, ja som si to hneď písala, že sa tu spochybňujú nadácie ako také. Vážený pán poslanec, na začiatku svojho vystúpenia som povedala, že vláda má veľký záujem na rozvoji nadácií. My si činnosť nadácií veľmi vážime a práve touto úpravou, právnou úpravnou hospodárenia chceme vytvoriť prostredie, v ktorom by subjekty, ktoré dávajú peniaze nadáciám, sponzori, mali istotu, že ak dávajú peniaze na humanitné a verejnoprospešné ciele, tieto peniaze nebudú použité na iné než tieto vopred uvedené ciele.

Právna úprava, ktorá upravuje hospodárenie, ktorá pri finančných prostriedkoch podľa návrhu nad 5 miliónov dáva audit, nie je úpravou likvidujúcou. Prichádzali mi na stretnutia ľudia, telefonovali mi zástupcovia nadácií, ako budú, keď majú ani nie 100 tisíc korún v banke, vystavovať audit. To sú hrubé dezinformácie, pretože návrh nič takéhoto nepredpokladá. Návrh nie je spracovaný s úmyslom likvidovať nadácie, návrh je spracovaný s úmyslom vytvoriť právne regulované prostredie, ktoré by dávalo istotu pre toho, kto vkladá peniaze do nadácií, že pôjdu za cieľom, na ktorý boli vložené.

Ďalej k otázkam faktov. Vážení páni poslanci, každý zákon alebo jeho zmena, novelizácia, sa pripravuje na základe určitých signálov, že existujúci zákon alebo existujúca úprava nie je postačujúca a treba vydať novú. Každý legislatívny zákon. Bez indícií, že treba prijať takýto zákon, sa do legislatívneho plánu nedávajú ani návrhy na vypracovanie zákona. Nikdy ste ešte nežiadali od predkladateľa, aby uvádzal, ktoré indície sú na to, že ho treba prijať.

Viem, že hovoríte, prečo ho treba prijať tak rýchlo. Takto bola postavená otázka. Teda nerozširujme ju o to, pre-

čo, nerozširujme ju na otázku, dokážte, prečo ho treba prijať, aké sú indície, že ho treba prijať. To je tá lehota. Áno? Taký bol zámer, aby pred prázdninami bol v parlamente prediskutovaný aj tento zákon. Máte plné právo ako plénum odmietnuť skrátenie lehoty, ale nebojujte proti zákonu. Povedzte, že nepovažujete skrátenie lehoty za odôvodnené, ale nežiadajte, aby sme predkladali, kde ktorá kontrola, v ktorej nadácii aké chyby našla, že treba prijať zákon. Zákon treba prijať, aj keby žiadna chyba nebola nájdená, vzhľadom na znenie Občianskeho zákonníka, ktorý som uviedla a ktorý prijatie takéhoto zákona predpokladá.

Ďalej by som sa chcela povedať pani poslankyni Schmögnerovej. Pani poslankyňa, ja neviem, ako ste telefonovali, neviem, čo ste povedali, ale ten záver, čo ste citovali, je správny. Ale je správny aj čiastkový záver, ktorý bol prijatý v § 11, a mne potom neostáva nič iné, len skutočne tiež detinsky písomne sa obrátiť na príslušnú nadáciu, či odvolávajú svoj záver k § 11, ktorý im bol prečítaný a ktorý mi tlmočili. Znovu opakujem, svoj záver k § 11, ktorý som im prečítala, o registrácii, že odsek 4 hovorí, že ministerstvo vydá rozhodnutie o registrácií, to znamená slovo vydá, že musí vydať, ak ide o účelové združenie majetku, účel nadácie je všeobecne prospešný a zriaďovacia listina a štatút sú v súlade so zákonom. Ak ministerstvo registráciu odmietne za nasledujúcich troch podmienok, to znamená v žiadnom inom prípade nemôže odmietnuť, ak nejde o účelové združenie, účel nadácie nie je všeobecne prospešný a zriaďovacia listina alebo štatút nie je v súlade. Ja som sa spýtala, či takéto presné pozitívne a negatívne vysvetlenie, vymedzenie registrácie, nie je dostatočne úzko vymedzené, aby nedošlo k svojvôli, lebo to bolo v diskusii, povedali nie, toto je výborne vymedzené. A na tom trvám, to skutočne odznelo.

Bola by som veľmi rada, keby som znovu nedostávala otázky, na ktoré som odpovedala, pretože nič viac vám nemô-

žem povedať než to, čo som uviedla, o čom som hlboko presvedčená.

Ďakujem vám za pozornosť.
(Potlesk.)

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. Pán podpredseda Húska, nech sa páči.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Vážené kolegyne a kolegovia,

myslím, že by bolo dobré akosi zachytiť pre pamäť v tomto parlamente, že tu pred chvíľou pán poslanec Langoš v rámci svojho overenia sa obrátil na mňa a povedal: "Drž hubu, ty tam hore." Chcem len upozorniť, že takéto metódy, takéto spôsoby sa naozaj musia dostať von z nášho vzájomného komunikovania. Môžeme mať poznámky, môžeme dokonca byť britkí, môžeme glosovať jeden druhého, ale musí byť určitá úroveň vzájomného uctievania. V tejto oblasti je potom veľmi ťažko stavať sa vám práve do polohy noblesných ľudí, keď sa správate takýmto neokrôchaným spôsobom. Vážení priatelia, takto sa jednoducho nerobí.

Ďakujem.
(Potlesk.)

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. Pán Cuper, nech sa páči.

Poslanec J. Cuper:

Vážený pán predsedajúci,
vážený pán predseda,
vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

mňa naozaj mrzí, že moja najmilovanejšia študentka pani poslankyňa Ďurišinová odišla, pretože som jej chcel povedať, že si sedí na ušiach. Ak chcela obhajovať pani poslankyňu Schmögnerovú, mohla si aspoň zapamätať, že som nehovoril o tom, že sa pani poslankyňa Schmögnerová chodí radiť do Moskvy. Ja som doslovne povedal, že pominuli časy, keď sme sa chodili radiť do Moskvy. Viem, že nezvykla chodiť na prednášky, tak nezvykla ani dobre počúvať, a tento parlament nie je hádzaná.

Pánu poslancovi Weissovi chcem povedať, že som vôbec nehovoril o tom, čo on tu hovoril, o kontrole financií ministerstvom financií. Nepoznám štát, v ktorom by neboli nadácie alebo spolky organizované v štáte registrované. Tu nikto nič nechce povoľovať, tu ide o jednoduchú registráciu. Nadácie aj spolky vznikajú zriadením, ale štát ich registruje. Samozrejme, nadácie podliehajú aj finančnej kontrole, pretože to je zhromaždenie peňazí. Takže hovoril som dosť zreteľne.

Pokiaľ ide o pána poslanca Langoša, žiadam, aby sa pánu podpredsedovi Húskovi ospravedlnil, pretože používa také výrazy, pre ktoré včera tu škandalizoval pána ministra. A celá opozícia škandalizovala pána ministra a ostentatívne odchádzala z rokovania. Máme to urobiť aj my?

Ďakujem.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. Pán poslanec Vaškovič, nech sa páči.

Poslanec V. Vaškovič:

Vážený pán predsedajúci,
vážená pani podpredsedníčka vlády,

vy ste nás vaším vystúpením chceli presvedčiť o tom, že tento zákon vytvára vhodné prostredie na fungovanie nadácií. Žiaľbohu, ja tento pocit nemám, a preto by som vám chcel položiť otázku. Všetci vieme, že audit nie je lacnou záležitosťou. Aký zmysel má audit v týchto organizáciách, keď majú jasný štatút, vedú jednoduché účtovníctvo a daňové úrady môžu v každej nadácii vykonávať kontrolu? Aký zmysel to má? Ten, aby sa dali milióny záujmovej skupine audítorov? Presadili si to oni? Ja v tom iný význam nevidím. Čiže tí, ktorí svoje peniaze vkladajú na prospešné účely, budú dávať milionové sumy audítorom v tejto spoločnosti? Ak toto je vytváranie vhodného prostredia, nehnevajte sa, tak to neakceptujem. *(Potlesk.)*

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Dobre, ďakujeme. Pán Langoš, nech sa páči.

Poslanec J. Langoš:

Pán podpredseda, z úcty k vašim šedinám, vám by som si nikdy nedovolil také niečo povedať. Nech skúsi niekto iný.

Pán minister, opakujem, povedzte verejne jeden vám známy rozsudok a trest vynesený voči osobe za pranie špinavých peňazí cez peňažný účet nadácie a ja prestanem tu hovoriť k tomuto zákonu. Jeden konkrétny.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. Pán Filkus, nech sa páči.

Poslanec R. Filkus:

Ďakujem pekne.

Po niekoľkých vystúpeniach pani podpredsedníčky a niekoľkých vystúpeniach pána ministra som sa presvedčil o tom, že nieto vecnej analýzy. To by nebola chyba. Keby v určitej etape nebola vecná analýza, tak by som sa so zákonom neponáhľal. Ale argumenty, prečo sa ponáhľame so zákonom, tiež nie sú. To už je chyba. A teraz si predstavte tento model, ktorý sa veľmi blíži skutočnosti. Polarizácia v spoločnosti, ktorá nastala, to je polarizácia v dôsledku politických vnútorných pomerov, zmeny politického spektra atď. Polarizácia v spoločnosti bezprostredne prináša aj polarizáciu záujmov. Ale táto polarizácia záujmov, keď neviem vecný argument, neviem prečo sa s tým všetkým ponáhľam, ma vedie jednoznačne k tomu, že je zameraná na to, aby moc uchytila peniaze aj v treťom sektore. A to už má ďaleko od demokracie. To sa nikde na svete nedeje. Predsa nie je možné, aby sa množstvo peňazí, ktoré je v treťom sektore, ovládalo cez politickú moc a dostalo sa k dispozícii tomu, kto je v spoločnosti v tejto etape najsilnejší. To je nedemokratické.

Z tohto dôvodu, pán poslanec Cuper, chcem ti povedať, že neviem, v ktorej krajine majú peniaze v treťom sektore taký rozmer, že by mohli ovplyvniť inflačný proces. To je chiméra. Samozrejme, že je to v protirečení s tým, čo v demokracii najmä v rámci tretieho sektora chceme urobiť. Čiže znovu hovorím, je namieste pripomenúť, že ak nemáte vecnú analýzu, ak neviete povedať, prečo tak skoro, v rámci polarizácie spoločnosti a záujmov nezostrujte súčasnú vnútropo-

litickú situáciu v tejto republike. Preto sa prikláňam k návrhu pána poslanca Ftáčnika prerušiť toto rokovanie. Vyslovene sa stotožňujem s jeho návrhom, ale navyše pridávam, prosím vás, dajme o tom hlasovať.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. Pán poslanec Cuper, ale už naposledy, pán poslanec.

Poslanec J. Cuper:

Pán Filkus, konečne rozumná reč, naozaj si vážim, že si to povedal tak pekne, lebo to ostatné, čo tu bolo predtým, bola obyčajná demagógia. Ty si vystihol podstatu. Áno, ide o to, že tretí sektor nechce, aby moc vedela, koľko sa tam peňazí prelieva. Presne o to tu ide. Moc ich chce iba evidovať, nijakú kontrolu okrem ministerstva financií nikto nebude robiť. Ale opakujem, v každom civilizovanom štáte sú nadácie, takisto ako iné spolky alebo politické strany registrované kvôli poriadku. Nemôžem si pomôcť, musí sa vedieť, koľko je tokov peňazí.

Súhlasím s tebou, nemôže to ovplyvniť infláciu, ale rozhodne by štát mal vedieť, koľko sa do nadácií prelieva. Bohužiaľ, nemôžem tu uviesť niektoré fakty, ktoré by som aj mohol uviesť - koľko cudzie mocnosti infiltrovali cez niektoré nadácie na Slovensko peňazí do tzv. tretieho sektora, ktorý teraz začal byť veľmi mocným, pretože sa veľmi ľahko používa na boj proti vládnej koalícii.

Ďakujem za pozornosť.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Nech sa páči, pán poslanec Šimko.

Poslanec I. Šimko:

Ďakujem.

Chcem sa poďakovať kolegovi Cuperovi, lebo vlastne on vystihol presne to, o čo v tomto zákone ide. Ale to je práve to zlé. O tom bolo aj moje vystúpenie. Jednoducho štát tu chce kontrolovať peniaze, ktoré nepatrili a nepatria štátu. *(Potlesk.)*

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. Pán Filkus.

Poslanec R. Filkus:

Len jednu korekciu v rozmýšľaní pána Cupera. Tu nejde o to, že štát musí kontrolovať tieto peniaze v nadáciách, ale štát dokonca chce mať ohromnú moc nad nadáciami, a toto nie je v podmienkach demokratického vývoja zlučiteľné. V tom je podstatný rozdiel, ale nechcem sa už opakovať.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Nech sa páči, pán Cuper.

Poslanec J. Cuper:

Už naozaj vystúpim poslednýkrát, ale aby sme to skorigovali. Nie, zákon rozhodne nie je o tom, že by štát chcel zasahovať do toho, koľko peňazí sa dostane. On chce byť iba informovaný. A to je rozdiel. Tak ako Národná banka chce byť informovaná o tom, koľko je emitovaných peňazí do obehu v danom štáte, lebo inak sa nedá kontrolovať.

Takisto sa potom nedá kontrolovať politické prostredie v danom štáte. To by sme potom nepotrebovali ani správy o tom, ako hospodária politické strany. Ak teda podávame, musíme podávať správy o hospodárení, financovaní politických strán, tak chceme dosiahnuť, aby sme nemuseli dávať informácie o financovaní tzv. tretieho sektora. Chceme mať zadné dvierka.

Viem, o čo ide, rozumieme si, pán Šimko aj pán Filkus. Ďakujem, že sme si porozumeli.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. Konečne bude tu aj pokoj. Nech sa páči, pán poslanec Langoš. *(Hlasy z pléna.)*

Dobre. Budeme hlasovať, pán poslanec Ftáčnik dal procedurálny návrh. *(Gong.)*

Hlasujeme o návrhu pána poslanca Ftáčnika, ktorý dal návrh, aby sa prerušilo rokovanie do podania dvoch zákonov, ktoré sú súbežné s týmto zákonom. Nech sa páči, budeme hlasovať.

Pán spoločný spravodajca odporúča neprijať.

Poslanec B. Kunc:

Ponechávam na vlastnú úvahu. *(Ruch v sále.)*

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Pokoj, páni. Nevykrikujte, páni poslanci.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 67 poslancov.
Za návrh hlasovalo 50 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 13 poslancov.

Žiadam skrutátorov, aby spočítali hlasy. *(Ruch v sále a potlesk.)*

Vážení, ďakujeme, stretneme sa v utorok o 14.00 hodine.

Ďakujem, nie sme uznášaniaschopní. Dovidenia. Stretneme sa v utorok o 14.00 hodine. Kričte si na pastve. Dovidenia.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

15., 16., 17., 21., 22., 23. a 24. mája 1996

STENOGRAFICKÁ SPRÁVA
O 15. SCHÔDZI
NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

IV. časť

I. volebné obdobie

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Vážené panie poslankyne,
vážení páni poslanci,

otváram prerušené rokovanie 15. schôdze Národnej rady Slovenskej republiky.

Prosím, aby sme sa prezentovali.

Ďakujem. Prítomných je 92 poslancov, takže sme uznášaniaschopní.

Vážené panie poslankyne,
vážení páni poslanci,

v rokovaní 15. schôdze Národnej rady liky pokračujeme rozpravou o vládnom návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky o nadáciách, ktorú sme v piatok prerušili z toho dôvodu, že Národná rada nebola uznášaniaschopná pri hlasovaní o procedurálnom návrhu pána poslanca Ftáčnika. Preto skôr ako budeme pokračovať v rozprave o tomto bode programu, pristúpime k hlasovaniu o procedurálnom návrhu poslanca Ftáčnika. Návrh znel, aby Národná rada prerušila rokovanie o zákone o nadáciách a pokračovala v rokovaní o ňom vtedy, keď bude Národnej rade predložený návrh zákona o neziskových organizáciách a návrh zákona o neinvestičných fondoch.

Prosím, prezentujme sa a hlasujme, či sme za odloženie tohto zákona, alebo nie.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 107 poslancov.
Za návrh hlasovalo 47 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 53 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 6 poslancov.
Nehlasoval 1 poslanec.

Tento návrh pána poslanca Ftáčnika sme neprijali.

Ďakujem. Budeme teda pokračovať v rozprave o osemnástom bode programu. Do rozpravy je prihlásený pán poslanec Bárdos, ktorý dlho čakal. Nech sa páči. Pardon, ospravedlňujem sa, pán Kvarda.

Poslanec J. Kvarda:

Pán predsedajúci,
vážený pán minister,
vážená Národná rada,
dámy a páni,

máme pred sebou návrh zákona o nadáciách, ktorý sa nám predkladá na schválenie bez toho, že by sme najskôr schválili jeho zásady, čo je skutočne na škodu veci, lebo tento vládny návrh trpí viacerými závažnými nedostatkami.

Moja prvá zásadná pripomienka sa vzťahuje na jeho celkové ponímanie. Touto právnou úpravou má byť nahradená doterajšia, obsiahnutá v Občianskom zákonníku, teda úprava právnych pomerov nadácií súkromného práva. Naproti tomu viaceré ustanovenia návrhu zákona tento rámec prekračujú. Súhlas so zriadením nadácie, kontrola nadácií, úprava ich orgánov, oznamovacia povinnosť a ďalšie svedčia o tom, čím sa netají ani dôvodová správa, aj keď z ustanovenia § 3 to výslovne

nevyplýva, že sa má zaviesť jediný typ nadácie, a to typ verejnej nadácie. Vo všeobecnej časti dôvodovej správy na inom mieste sa zase tvrdí, že - citujem: "Návrh zákona ustanovuje jednu všeobecnú formu nadácií ako samostatnú právnickú osobu. To znamená, že v praxi sa nebude dať rozlišovať, či ide o nadáciu celoštátnu, regionálnu, cirkevnú, obecnú a podobne. Univerzálne prijatá úprava nadácie takúto klasifikáciu umožní, aj keď sa podľa nej v zákone jednotlivé typy nadácií nešpecifikujú." Koniec citátu.

Zásadný problém je však v tom, že autori návrhu zákona buď nevedeli dostatočne rozlíšiť právnu úpravu súkromných nadácií a verejných nadácií, alebo ide o to, že veľmi dobre vedeli, ale nadobudnutím účinnosti tohto zákona súkromné nadácie musia zaniknúť a majú ich nahradiť verejné nadácie. Podstata tohto typu nadácie spočíva v tom, že ich zriaďujú štátne orgány alebo orgány samospráv na plnenie verejnoprospešných úloh štátu. Teda plnia skôr takú istú úlohu ako štátne fondy. Tým sa dá vysvetliť aj to, že celý návrh zákona sa vyznačuje výrazným zasahovaním štátu do tejto oblasti. Tieto tvrdenia zrejme viacerých z vás prekvapia, ale poďme rad-radom.

Hneď tu máme ustanovenie § 4. Jednak sa nadácii ukladá povinnosť preukazovať, z akých zdrojov majetok nadobudla, a jednak sa vyžaduje, aby pri zriadení nadácie bolo do nej vložené základné imanie, ktoré nemôže byť nižšie ako 100 tis. Sk, pričom táto suma sa nikdy nesmie použiť na činnosť nadácie. Ak si k tomu zoberieme aj obmedzenie obsiahnuté v § 5, podľa ktorého nadácia nesmie podnikať, pričom sa jej povoľujú takéto činnosti ako podnikanie, ktoré v zmysle ustanovenia § 2 Obchodného zákonníka podnikaním nie sú, povoľovacie konanie na zriadenie nadácií, a to dvojstupňové, aj keď sa označuje za registráciu, navyše orgánmi štátnej správy a nie nezávislými súdmi, zákonom predpísané obmedzenie nákladov na činnosť nadácií, povinnosť oznamovať darcov,

kontrolná činnosť ministerstva vnútra, skoro úplná absencia daňových a iných úľav pre nadácie, vzniká otázka, koho toto všetko neodradí od toho, aby si zriadil nadáciu. Podľa môjho presvedčenia asi každého. A predsa, ak by sa niekto našiel, podstúpi túto administratívnu tortúru a prijme ďalšie pravidlá hry, zrejme si dosť dobre nerozmyslel, ako a z čoho bude takto môcť nadácia fungovať.

Na chvíľu sa vrátim k takzvanému základnému imaniu. Mám nato dva dôvody. Prvý je ten, že pojem základné imanie sa preberá z právnej úpravy obchodných spoločností, a keďže ich poslanie je iné, aj ich právna úprava musí byť nevyhnutne odlišná od právnej úpravy nadácií tak súkromných, ako aj verejných. Teda tu ide o právny nezmysel. V dôvodovej správe sa tvrdí, že cieľom bolo rozlíšiť komerčné subjekty od neziskových, čo sa vyjadruje v ustanovení § 2 ods. 4 tým, že v názve nadácie sa musí uviesť označenie "nadácia". Aj by som sa zasmial nad touto argumentáciou, ale nemám nato žiadny dôvod, veď v celom návrhu zákona sa kopíruje právna úprava obchodných spoločností, pravda, s výnimkou podmienok ich vzniku.

V tejto súvislosti musím pripomenúť, že podstatný rozdiel medzi nadáciou a obchodnou spoločnosťou nie je v tom, že kým obchodná spoločnosť vzniká za účelom podnikania, nadácia nesmie podnikať. Rozdiel je v tom, že zisk obchodných spoločností patrí ich zakladateľom a v prípade nadácie zisk dosiahnutý z podnikateľských aktivít patrí nadácii a použije sa vždy na podporu verejnoprospešných cieľov.

Takzvané základné imanie je zaujímavé aj preto, lebo vytvorenie základného imania ako predpokladu vzniku sa vyžaduje len u takzvaných kapitálových obchodných spoločností, teda v prípade spoločností s ručením obmedzeným a akciových spoločností, pričom skôr je výnimkou požiadavka splatiť celé základné imanie pred vznikom obchodnej spoločnosti.

Zaujímavá je aj predpísaná výška takzvaného základného imania v prípade nadácií, a to preto, lebo tým nevyhnutne zanikne väčšina nadácií, keďže túto tvoria malé nadácie, napríklad také, ktoré zriadili rodičia na podporu škôl, alebo boli zriadené na podporu kultúry a zdravotníctva, ktoré štát nie je schopný dostatočne financovať. V dôsledku obmedzenia podľa § 6 návrhu zákona zaniknú aj nadácie zriadené politickými stranami a hnutiami. Samotné ustanovenie síce takéto nadácie výslovne nezakazuje, ale musíme skúmať otázku, čo sa považuje za činnosť politických strán a politických hnutí. Je to ochrana základných ľudských práv, je to rozvoj a ochrana demokracie, sú to verejnoprospešné ciele. Tieto otázky akiste nezabudne skúmať takzvanou registráciou poverené ministerstvo vnútra, ktoré v danom prípade ani nebude mať ťažkú úlohu, ak nezaregistruje nadáciu zriadenú politickou stranou alebo politickým hnutím práve na podporu týchto cieľov, veď ide o to isté ministerstvo, ktoré je poverené aj registráciou politických strán a hnutí a má k dispozícii ich stanovy, v ktorých sa uvádzajú aj ich ciele.

Podľa predloženého návrhu zákona tento štát zrejme nepotrebuje ani zahraničné nadácie a ich pomoc, veď sme takí bohatí. V zmysle § 41 návrhu zákona zahraničná nadácia môže pôsobiť na území Slovenskej republiky len vtedy, ak splní podmienky na zápis do registra ustanovené týmto zákonom. Nemám ani najmenšie pochybnosti o tom, že žiadna zahraničná nadácia nebude mať o to ani najmenší záujem.

V dôvodovej správe sa uvádza, že k automatickému uznávaniu subjektivity zahraničných nadácií dôjde potom, keď Slovenská republika pristúpi k Európskemu dohovoru o uznávaní právnickej osoby medzinárodných nevládnych organizácií. Tento argument stojí na slabých nohách, veď podľa Obchodného zákonníka môžu u nás pôsobiť obchodné spoločnosti aj podľa cudzieho práva. Čo sa však stane so zvyškom existujúcich na-

dácií? Môžu do 12 mesiacov od účinnosti tohto zákona požiadať o novú registráciu alebo sa premeniť na inú právnu formu. Pri tomto rozhodovaní však okrem uvedeného bude potrebné zvážiť, či sa zriaďovateľ podriadi napríklad režimu, ktorý je prísnejší ako právny režim obchodných spoločností.

Okrem už uvedeného mám na mysli obmedzenie nákladov nadácie na jej správu, preukazovanie, z akých zdrojov bol nadobudnutý majetok nadácie a jeho pôvod, nesmierne detailnú jednotnú šablónu orgánov nadácie, vrátane určenia volebného obdobia ich členov s tzv. rotačným princípom, obmedzenie disponovať s majetkom nadácie nad rámec upravený Občianskym zákonníkom, absurdnú požiadavku zostavovať rozpočet nadácie mesiac pred začiatkom kalendárneho roka a tento schváliť najneskôr do 31. marca kalendárneho roka, overenie ročnej účtovnej uzávierky audítorom a jej zverejnenie v Obchodnom vestníku za podmienok opäť prísnejších, než je to pri obchodných spoločnostiach, zostavovanie komplikovanej výročnej správy a jej predkladanie ministerstvu vnútra a kontrolnú funkciu ministerstva vnútra, ktoré na základe toho môže nielen podať návrh na zrušenie nadácie, ale bude mať absolútny prehľad o každej korune nadácie.

A keď sa predsa rozhodne tak, že chce, aby ním zriadená nadácia bola takto prísne a detailne regulovaná a ostro sledovaná, musí sa vyrovnať aj s otázkou, odkiaľ môže získať prostriedky, keď na rovnaký účel jej môžu byť poskytnuté len z jedného miesta. Predstavte si napríklad nadáciu na podporu školy či nemocnice, ktorá v zmysle ustanovenia § 39 nemôže dostať dotáciu na ten istý účel súčasne z rozpočtu obce a zo štátneho rozpočtu alebo fondu. Pritom na druhej strane sú výdavky, ktoré sú nemalé, aj v prípade nadácie, ktorá má len jedného zamestnanca. Veď aj nadácie sú zaťažené okrem iného aj príspevkami do rôznych fondov, tak ako každá iná právnická osoba, samozrejme, okrem štátu, a to tak, že navrhovaných maximálne 15 % celkových nákladov nadácie nepokryje ani

mzdové výdavky. Navyše predložený návrh zákona chce zaviesť takú zložitú a komplikovanú jednotne upravenú sústavu orgánov nadácie, ktorej fungovanie bez akejkoľvek profesionálnej pomoci nie je možné zabezpečiť.

O výsledku rozhodovania o tom, či žiadať o novú registráciu, nemám žiadne pochybnosti. Bude to: nie. Ak sa nadácia potom nepremení ani na inú právnu formu, môže sa rozhodnúť už len o svojom zrušení a likvidácii. Ak neurobí ani to, zruší ju a nariadi likvidáciu opäť orgán štátnej správy, a nie súd. Možno pritom konštatovať, že kruh sa uzavrel. Terajšie nadácie na základe tohto zákona jednoducho zaniknú.

Osobitnú pozornosť si ešte zaslúži otázka likvidácie. Podľa § 17 ods. 4 návrhu zákona likvidačný zostatok môže byť prevedený len na inú nadáciu. Toto ustanovenie je zaujímavé aj preto, lebo nevyhnutne treba nastoliť otázku: Na akú, ktorú inú nadáciu? Bude to nadácia či nadácie, ktoré na plnenie svojich úloh zriadia štátne orgány alebo politické strany, alebo politické hnutia, ktorých ciele ministerstvo vnútra uzná za verejnoprospešné? Zrejme áno. Takto pre teraz existujúce nadácie vzniknuté podľa súkromného práva v prípade likvidácie, a to bez ohľadu na to, či sa rozhodli o svojom zrušení a likvidácii, alebo o tom rozhodol miestny orgán štátnej správy, nezostane iná možnosť, len nútene previesť svoj likvidačný zostatok na spomínané novovznikajúce nadácie.

Takáto právna úprava a perspektíva je zaujímavá aj preto, lebo ak zanikne obchodná spoločnosť likvidáciou podľa Obchodného zákonníka, likvidačný zostatok sa rozdelí medzi spoločníkmi, ktorí obchodnú spoločnosť založili. Predložený návrh zákona o nadáciách samozrejme neumožní z likvidačného zostatku vrátiť zriaďovateľom ani ich základný vklad, týmto návrhom nazývané základné imanie. Takéto totálne pohltenie finančných prostriedkov a majetku nadácií zriadených doteraz

podľa súkromného práva bude nesmierne ľahké, veď podľa ustanovenia § 15 ods. 1 návrhu zákona môže súdu podať návrh na zrušenie nadácie vlastne ktokoľvek. Svedčí o tom formulácia "osoba, ktorá osvedčí právny záujem".

Problém je v tom, čo bude v danom prípade právny záujem, veď to zákon nijako nedefinuje. Príčinou toho môže byť jednak snaha ponechať absolútne voľný a široký priestor na výklad, a jednak to, že aj táto formulácia sa preberá z Obchodného zákonníka bez akýchkoľvek úvah. Tvrdím to preto, lebo predsa je jasné, že ak osoba, ktorá preukáže právny záujem, podá na zadlženú obchodnú spoločnosť ako jej veriteľ návrh na súd so žiadosťou, aby nariadil konkurzné konanie alebo vyrovnanie, aj každý laik jednoznačne vie, že jeho právny záujem je dostať svoje peniaze. O takýchto súvislostiach a dôsledkoch sa dôvodová správa, samozrejme, ani nezmieňuje. Práve opačne. Sústavne zdôrazňuje, že predložený návrh zákona je v súlade, či plne vyhovuje požiadavkám Medzinárodného centra pre neziskové právo, respektíve, že predložený návrh zákona preberá overenú právnu úpravu iných krajín.

Dámy a páni, nenechajte sa pomýliť. Dňa 9. mája 1996 bolo stanovisko tohto medzinárodného centra aj s oficiálnym slovenským prekladom faxom doručené predsedovi Ústavnoprávneho výboru Národnej rady Slovenskej republiky, riaditeľke kancelárie podpredsedu vlády a predsedom poslaneckých klubov Národnej rady Slovenskej republiky. Toto stanovisko je totiž o inom, než sa tvrdí v dôvodovej správe. Keďže predpokladám, že ste z určitých dôvodov tento materiál nedostali, dovoľte mi, aby som z neho aj citoval. Podotýkam, že ak sa v tomto stanovisku hovorí o článkoch, zrejme ide o paragrafy, ich odseky a písmená - citujem:

"Článok 31 návrhu zákona obmedzuje administratívne výdavky len na 10 % jej ročných výdavkov. Vo východnej a

strednej Európe neexistuje žiadna krajina s podobným obmedzením." Koniec citátu. Ako som už uviedol, ani zvýšenie týchto výdavkov na 15 % nie je dostatočné. V ďalšom odseku tohto stanoviska sa uvádza - citujem: "Článok 11 návrhu zákona zveruje registráciu nadácií do pôsobnosti ministerstva vnútra, a nie do pôsobnosti súdov.

Ako ukazuje aj nový český zákon o verejnoprospešných organizáciách, trend vo východnej a strednej Európe je poverovať registráciou nadácií súdy, aby sa zabránilo možnosti svojvoľných byrokratických postupov. Krajiny ako Poľsko, Maďarsko, Albánsko a Slovinsko tento trend sledujú. Tu je problém ešte vyostrený ustanovením článku 11 v bodoch 4a a 4b, ktoré umožňujú ministerstvu vnútra odmietnuť registráciu v prípade, že cieľ nadácie nie je verejnoprospešný, avšak tento pojem nie je definovaný." Koniec citátu.

Podľa nasledujúceho odseku predmetného stanoviska - citujem: "Článok 5 návrhu zákona zakazuje podnikateľské činnosti nadácií až na malý počet výnimiek." Koniec citátu. Ďalej v tomto odseku sa uvádza nasledovné: "Takmer všetky krajiny strednej a východnej Európy umožňujú nadáciám priamo alebo nepriamo vykonávať obchodnú činnosť. Výnimkou je Albánsko. No aj tam stav prehodnocujú. Hospodárske činnosti sú často najefektívnejším spôsobom, akým nadácia dosahuje svoje ciele, napríklad nadácia pre nevidiacich predáva biele palice, a hospodárske činnosti sú často základným zdrojom financovania činností nadácií. Článok 38 žiada, aby nadácia oznámila daňovému úradu mená všetkých darcov, ktorí prispeli sumou presahujúcou 5 tisíc Sk, bez ohľadu na to, či si darca želá zostať v anonymite, alebo si chce uplatniť nárok na zníženie dane." Koniec citátu.

Po krátkom zdôvodnení v tomto odseku stanoviska sa uvádza nasledovné - citujem: "Iné krajiny však umožňujú darcovi, ktorý si neuplatňuje žiadny nárok na daňové zvýhodne-

nie, aby zostal v anonymite." Koniec citátu. Podľa nasledujúceho odseku stanoviska - citujem: "Článok 35 ustanovuje, že každá nadácia musí každoročne vypracovať komplikovanú výročnú správu. To predstavuje pre malé nadácie neprimeranú záťaž. Súčasný trend je taký, že od malých nadácií sa výročné správy nepožadujú. Od týchto nadácií možno nanajvýš žiadať zjednodušenú správu obsahujúcu základné finančné a riadiace informácie, ktorá je k dispozícii ministerstvu, resp. verejnosti na nahliadnutie v sídle nadácie. Komplikovaná riadna štruktúra uvedená v odseku 4 návrhu zákona je zbytočne ťažkopádna, pokiaľ ide o malé nadácie vrátane obecných nadácií. Iné krajiny umožňujú jednoduchšiu štruktúru nadácií pôsobiacich pod určitým stanoveným prahom. V návrhu zákona sú aj ďalšie problematické body, o ktorých sme hovorili v predchádzajúcich stanoviskách. Vzhľadom na známu súvislosť medzi návrhom zákona o nadáciách a očakávanými návrhmi zákonov o asociáciách a neziskových právnických osobách sa nám zdá, že najefektívnejším riešením by bolo, keby parlament prerokoval všetky tri návrhy súčasne." Koniec citátu.

Dámy a páni, s prihliadnutím na to, že väčšina sa už rozhodla, že sa musíme teraz zaoberať návrhom zákona o nadáciách, žiaľ, nezostalo mi iné, než vám predložiť aspoň pozmeňujúce návrhy, pomocou ktorých by sa dal ešte ako-tak zlepšiť obraz o tomto parlamente a o Slovensku. Pozmeňujúce návrhy však predkladám nesmierne nerád, lebo ide o návrh zákona, ktorý by sme podľa môjho názoru mali jednoducho zamietnuť ako celok. Hovorím to preto, lebo som presvedčený o tom, že nie je žiadna spoločenská objednávka na zákon o nadáciách v predloženej podobe. Ráčte si všimnúť aj to, že nemalá časť občianskej spoločnosti, ktorá už teraz vidí dôsledky tohto návrhu zákona, ho priam odmieta. Druhá časť spoločnosti sa bude búriť až potom, keď zistí, že nadácie zriadené z ich peňazí boli zoštátnené. Ponúkam vám teda možnosť tento nevydarený vládny návrh zákona aspoň zlepšiť, pretaviť.

S prihliadnutím na to, že tento návrh zákona sa skutočne nehodí na úpravu právnych pomerov nadácií zriadených podľa súkromného práva a prinajlepšom môže v tejto podobe upravovať verejné nadácie, predkladám vám prvú alternatívu. Ak by bol návrh zákona pozmenený podľa tejto alternatívy, tento zákon by upravil vznik, zrušenie, hospodárenie a kontrolu nadácií zriadených orgánmi štátu na plnenie ich verejnoprospešných úloh. Odporúčam vám prijať túto alternatívu. Ak sa predsa rozhodne inak, predkladám vám aj druhú alternatívu - v prípade jej prijatia by sa dali odstrániť rozpory, o ktorých som hovoril.

Prvá alternatíva:

1. Názov zákona znie: "Zákon Národnej rady Slovenskej republiky o verejných nadáciách".

2. V celom texte zákona pred slovo "nadácia" sa vkladá slovo "verejná".

3. § 42 sa vypúšťa.

Druhá alternatíva, ak nebude prijatá alternatíva prvá:

1. Z § 4 sa vypúšťa odsek 1.

2. V celom texte zákona sa slová "základné imanie" nahrádzajú slovami "základný vklad".

3. V § 4 sa vypúšťa ods. 4.

4. § 5 znie: "Nadácia môže organizovať verejné zbierky, prevádzkovať lotérie a iné podobné hry alebo organizovať kultúrne, vzdelávacie, spoločenské alebo športové akcie, publikačné a iné aktivity v súlade s cieľmi nadácie, ak sa

výnos z nich použije výlučne na financovanie účelu, na ktorý bola nadácia založená."

5. Vypúšťa sa § 6.

6. V doterajšom § 7, ktorý sa označuje ako § 6, v odseku 1 za slovo "osoba" sa vkladajú slová "jednotlivo alebo spoločne".

7. Doterajší § 8 sa označuje ako § 7 a jeho odsek 1 znie: "Zriaďovacia listina obsahuje, ak ďalej nie je ustanovené inak

a) názov a sídlo nadácie,

b) dobu trvania nadácie, prípadne ustanovenie o tom, že sa zakladá na dobu neurčitú,

c) cieľ, ktorý nadácia bude podporovať,

d) meno a priezvisko, teda názov a trvalé bydlisko, teda sídlo zriaďovateľa,

e) výšku základného vkladu zriaďovateľa,

f) určenie osoby, ktorá vykoná úkony súvisiace so vznikom nadácie, ak ich nevykoná niektorý zo zriaďovateľov alebo správca,

g) štatút nadácie.

8. Doterajší § 9 sa označuje ako § 8 a vrátane názvu znie:

"Štatút

Zriaďovateľ nadácie vydáva štatút, ktorý obsahuje najmä

a) názov a sídlo nadácie,

b) cieľ, ktorý nadácia bude podporovať,

c) orgány nadácie a ich právomoci,

d) spôsob použitia výnosov z majetku a iných príjmov nadácie a určenie okruhu osôb, ktorým ich možno poskytnúť,

e) spôsob majetkového usporiadania pri zániku nadácie.

9. Doterajší § 10 sa označuje ako § 9.

10. Doterajší § 11 sa označuje ako § 10 a vrátane nadpisu znie:

"Vznik nadácie

(1) Nadácia vzniká dňom zápisu do registra nadácií (ďalej len "register"). Register vedie súd príslušný podľa sídla nadácie (ďalej len "registrový súd"). Register je verejný.

(2) Návrh na zápis do registra podáva zriaďovateľ alebo správca. K návrhu na zápis do registra musí byť priložená zriaďovacia listina a štatút.

(3) Do registra sa zapisujú:

a) názov a sídlo nadácie,

b) meno a priezvisko, teda názov, a trvalé bydlisko - sídlo zriaďovateľa,

c) cieľ nadácie,

d) meno a bydlisko osôb, ktoré sú štatutárnym orgánom alebo jeho členmi s uvedením spôsobu, akým konajú v mene právnickej osoby.

(4) Pre register, jeho vedenie a konanie vo veciach registra platia ustanovenia osobitného predpisu."

11. Doterajšie poznámky pod čiarou k odkazu 1, 2 a 3 sa vypúšťajú.

12. Poznámka pod čiarou k odkazu 1 znie: "Zákon číslo 99/1963 Zb. o občianskom súdnom konaní v znení neskorších zmien a doplnkov (Občiansky súdny poriadok)".

13. Vkladá sa nový § 11, ktorý znie:

"§ 11

(1) Registrovaný súd preskúma, či zriaďovacia listina a štatút spĺňajú podmienky stanovené týmto zákonom.

(2) Ak zriaďovacia listina a štatút spĺňajú podmienky stanovené týmto zákonom, súd vykoná registráciu."

14. Doterajší § 12 sa vypúšťa.

15. Doterajší § 13 sa označuje ako § 12.

16. Doterajší § 14 sa označuje ako § 13 a znie:

"§ 13

(1) Nadácia sa zrušuje

a) rozhodnutím správnej rady o zrušení,

b) rozhodnutím správnej rady o zlúčení s inou nadáciou,

c) rozhodnutím súdu o zrušení nadácie,

d) vyhlásením konkurzu alebo zamietnutím návrhu na vyhlásenie konkurzu pre nedostatok majetku,

e) dohodou zriaďovateľov o zrušení alebo rozhodnutím zriaďovateľa o zrušení nadácie,

f) uplynutím doby, na ktorú bola založená.

(2) Súd na návrh zriaďovateľa alebo jeho právneho nástupcu nadáciu zruší ak

a) nadácia pri svojej činnosti závažným spôsobom alebo opakovane porušuje tento zákon, zriaďovateľskú listinu alebo štatút nadácie,

b) v uplynulom roku sa nekonalo ani jedno zasadnutie správnej rady alebo neboli zvolení členovia, prípadne revízor namiesto členov, ktorých členstvo, prípadne funkcia zanikla pred viac ako pred rokom,

c) nadácia neplní po dobu najmenej 2 rokov účel, na ktorý bola zriadená.

(3) Súd pred zrušením nadácie podľa odseku 2 určí lehotu na odstránenie dôvodu, pre ktorý bolo zrušenie navrhnuté.

(4) Nadácia zaniká dňom výmazu z registra."

17. Doterajší § 15 a vypúšťa.

18. Doterajší § 16 sa nahrádza s novým § 14, ktorý vrátane nadpisu znie:

"Zlúčenie

(1) Správna rada nadácie môže rozhodnúť o zlúčení s inou nadáciou, ak to zriaďovacia listina nevylučuje.

(2) Zmeny, ktoré zo zlúčenia vyplývajú a sú predmetom zápisu do registra, oznámi správca nadácie do 7 dní príslušnému registrovému súdu."

19. Doterajší § 17 sa označuje ako § 15 a jeho odseky 4, 5 a 6 znejú:

"(4) Ak zriaďovacia listina alebo štatút neustanovuje inak, ponúkne likvidátor likvidačný zostatok inej nadácii.

(5) Odmenu likvidátora určí ten, kto likvidátora vymenoval. Na postup pri zániku nadácie sa primerane použijú ustanovenia Obchodného zákonníka.

(6) Náklady likvidácie sa uhradia z majetku nadácie."

20. Odsek 7 novoozačeného § 15 sa vypúšťa.

21. Doterajší § 18 sa označuje ako § 16.

22. Doterajší § 19 sa označuje ako § 17.

23. V novoozačenom § 17 v odseku 1 písm. d) za slovo "odvolanie" sa vkladajú slová "predsedu a".

24. V novoozačenom § 17 v odseku 1 písmeno g) znie: "g) rozhodovanie o zvýšení alebo znížení základného vkladu, ak štatút neustanovuje inak".

25. Doterajší § 20 sa označuje ako § 18 a znie:

"§ 18

(1) Správna rada musí mať najmenej troch členov. Členom správnej rady môže byť len fyzická osoba, ktorá je v plnom rozsahu spôsobilá na právne úkony a nie je k nadácii v pracovnoprávnom alebo v obdobnom pomere.

(2) Prvých členov správnej rady vymenúva zriaďovateľ, ak zriaďovacia listina neustanovuje inak."

26. Doterajší § 21 sa označuje ako § 19 a znie:

"§ 19

(1) Štatút nadácie môže určiť dĺžku funkčného obdobia a spôsob rotácie členov správnej rady.

(1) Členstvo v správnej rade zaniká:

a) smrťou,

b) uplynutím funkčného obdobia, ak ho určuje štatút nadácie,

c) odstúpením,

d) odvolaním správnou radou.

(2) Návrh na voľbu nových členov môže podať ktorýkoľvek člen správnej rady alebo zriaďovateľ."

27. Doterajší § 22 sa označuje ako § 20 a znie:

"§ 20

(1) Správna rada volí zo svojich členov predsedu, ktorý zvoláva schôdze a predsedá im. Predseda môže zvolaním a vedením schôdze poveriť iného člena správnej rady.

(2) Na voľbu a odvolanie predsedu je potrebný súhlas nadpolovičnej väčšiny všetkých členov správnej rady."

28. Doterajší § 23 sa označuje ako § 21.

29. § 24 sa označuje ako 22.

30. V novooznačenom § 22 ods. 6 v druhej vete sa bodka nahrádza čiarkou a dopĺňa sa slovami "ak štatút neustanovuje inak".

31. Doterajší § 25 sa označuje ako § 23.

32. V novoozначenom § 23 v ods. 2 v prvej vete sa bodka nahrádza čiarkou a dopĺňa sa slovami "ak štatút neustanovuje inak".

33. Doterajší § 26 sa označuje ako § 24.

34. V novoozначenom § 24 ods. 1 písm. a) za slovo "správcu" sa vkladá čiarka a vypúšťajú sa slová "alebo úmyselný trestný čin".

35. Doterajší § 27 sa vypúšťa.

36. Doterajší § 28 sa označuje ako § 25 a znie:

"§ 25

Správna rada rozhoduje o nakladaní s majetkom nadácie v súlade s cieľmi nadácie a za podmienok stanovených týmto zákonom."

37. Doterajší § 29 sa označuje ako § 26, § 30 ako § 27, § 31 ako § 28. V novoozначenom § 28 sa vypúšťajú odseky 2 až 5 a zrušuje sa číslovanie odsekov. Doterajší § 32 sa vypúšťa. Doterajší § 33 sa označuje ako § 29. Doterajší § 34 sa označuje ako § 30.

38. V novoozначenom § 30 sa slová "5 000 000" nahrádzajú slovami "10 000 000" a vypúšťa sa odsek 3.

39. Doterajší § 35 sa označuje ako § 31.

40. V novoozначenom § 31 v odseku 3 sa vypúšťa druhá veta.

41. Doterajší § 36 sa vypúšťa.

42. Doterajší § 37 sa označuje ako § 32.

43. V novooznačenom § 32 v ods. 1 sa vypúšťajú slová "s výnimkou oznámení podľa § 38".

44. Doterajší § 38 sa vypúšťa. Podobne sa vypúšťa § 39, podobne § 40 a doterajší § 41 sa označuje ako § 33, doterajší § 42 ako § 34. V novooznačenom § 34 v ods. 4 sa slovo "ministerstvo" nahrádza slovami "registrový súd".

45. Poznámky pod čiarou k odkazom, ktoré sa stali neaktuálne, sa vypúšťajú a zostávajúce sa prečíslujú.

Ďakujem.
(Potlesk.)

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. Nech sa páči, pán poslanec Langoš. Pripraví sa pán poslanec Kukan.

Poslanec J. Langoš:

Ďakujem za slovo, pán predsedajúci.

Vážená Národná rada,
vážené kolegyne, kolegovia,

ctený kolega Ivan Šimko v piatok povedal veľmi jasne, otvorene a vyčerpávajúco názor, ktorý aj my zastávame, názor na to, aký politický zámer sleduje vláda týmto predkladaným návrhom. Ja sa obmedzím len na niekoľko poznámok predovšetkým k diskusii, ktorú sme viedli v piatok.

K otázkam, ktoré som vyslovil v piatok ministrovi Liščákovi, pridám ďalšiu, prečo vláda, teda pán minister, uvádzal návrh zákona tvrdením, že legislatívna úprava pre organizácie tretieho sektora sa začala pripravovať po dohode so sociálnymi partnermi?

Moja otázka pre ministra Liščáka: Prečo vládna strana odmietla vo februári zaradiť návrh zákona o nadáciách na rokovanie Rady hospodárskej a sociálnej dohody, hoci o to sociálni partneri žiadali? Je len jedna odpoveď, bez ohľadu na to, čo poviete, pán minister. Sociálni partneri by s takýmto návrhom nikdy nesúhlasili. Deklarovali to verejne už v januári na stretnutiach so zástupcami grémia tretieho sektora. Zhodli sa aj na tom, že majú spoločný záujem vytvoriť lepšie podmienky na činnosť mimovládnych organizácií i pre darcov. Vláda postupuje v rozpore s názorom sociálnych partnerov, pretože oni nechceli a takýto zákon nechcú.

Pozoruhodne sa preriekol kolega poslanec docent Cuper na konci piatkovej rozpravy. Nedokázal už chodiť okolo horúcej kaše a povedal: "Cudzie mocnosti nám na Slovensko prelievajú finančné prostriedky, aby..." Pán kolega nedopovedal, iba naznačil, aby... Čo, pýtam sa kolegu Cupera a vládnych poslancov.

Súkromná Americká nadácia pre občiansku spoločnosť pôsobiaca na Slovensku spravuje okrem vlastných peňazí i finančné prostriedky, ktoré americká vláda určila na podporu rozvoja demokracie na Slovensku. Spravuje ich preto, lebo vyhrala konkurz vypísaný vládou. So správnou radou tejto nadácie sa stretla podpredsedníčka vlády minulý týždeň a neprezentovala toto stretnutie ako stretnutie s cudzou nepriateľskou mocnosťou. Skôr naopak. Podpora rozvoja demokracie na americký spôsob nie je platenie cudzích špiónov diverzantských skupín či rozvracačov republiky, ako o tom blúznil

kolega Roman Hofbauer. Podpora rozvoja demokracie na americký spôsob je podpora zdravého mesta Banská Bystrica, ale aj komunitného rozvoja na Liptove. Je to podpora projektov chránených dielní v Michalovciach, ako aj chráneného bývania v Bratislave pre mentálne postihnutých. Je to podpora projektu, aby sa čo najviac detí z detských domovov dostalo do rodín. Je to podpora protidrogovej prevencie na školách. Áno, ale aj podpora alternatívnemu riešeniu na Tichom potoku, rovnako ako aj podpora na vypracovanie a šírenie modelu alternatívneho rozdeľovania daní v prospech obcí. To všetko je podpora demokracie na americký spôsob. Je to podpora slobodného a nezávislého konania občanov vo všetkých oblastiach ľudskej činnosti.

Alebo tou cudzou mocnosťou je pán George Soros, ktorý sa stal nepriateľom číslo 1, pretože je bohatý, Maďar a Žid? Má byť vari on tým záškodníkom? Veď verejne prezentuje a podporuje svoju predstavu otvorenej spoločnosti. Diskutuje o nej, bráni ju. Za jeho súkromné peniaze cestoval na dve medzinárodné konferencie o neziskovom práve aj autor tohto návrhu zákona o nadáciách a mnohí ďalší z koaličného tábora. Vtedy vám tie peniaze nesmrdeli? Za milióny dolárov zo zahraničnej pomoci a ECU z programu PHARE cestujú po svete stovky štátnych úradníkov, ministrov, poslancov i samotný premiér Slovenskej republiky. Nebojíte sa, páni, že títo všetci sa stávajú obeťami cudzích mocností? Nebude lepšie opäť zatvoriť hranice pred cudzími a opätovne prijať zákon na ochranu republiky pred vlastnými?

Kolegyne, kolegovia, paranoja nie je zdravý rozum. Je väčšinou v tomto parlamente. Nie zdravý rozum. Slovník cudzích slov z roku 1953 pod heslom "paranoja" hovorí: "Paranoja je chronické, pomaly pokračujúce duševné ochorenie vyznačené bludmi. Nemocní trpia najčastejšie velikášstvom a stihomamom." Beda národu, ktorému vládnu paranoici.

Kolegyne, kolegovia, vládny návrh - akokoľvek čiastkovo upravený - zostane likvidačným návrhom zákona. Preto vyslovím zložitý pozmeňovací návrh, o ktorom žiadam hlasovať ako celku, návrh, ktorý z vládneho zámeru urobí zákon, ktorý nepoškodí existujúce nadácie a ktorý vláde alebo štátu umožní, ponechá všetky prostriedky potrebné nie na kontrolu. Kontrola znamená riadenie a riadenie bez nástrojov nie je riadením. Teda umožní štátu dostatočný dohľad nad činnosťou nadácií.

Ospravedlňujem sa, ale tento zákon je dvoma-troma pozmeňujúci návrhmi neopraviteľný, preto vás trošku zdržím.

1. V § 3 doplniť na koniec vety slová "a na iné ciele napĺňajúce všeobecný záujem". Písmeno "a" za slovami "kultúrnych hodnôt" nahradiť čiarkou.

2. Vypustiť § 4 a ostatné prečíslovať.

3. Vypustiť § 6 a ostatné prečíslovať.

4. V § 8 ods. 1 vypustiť písmená b), f) a g).

5. V § 11 ods. 1 nahradiť slová "Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky (ďalej len ministerstvo)" slovami "príslušný súd". V ďalšom texte všade nahradiť slovo "ministerstvo" slovami "príslušný súd".

6. V § 11 ods. 2 ukončiť druhú vetu slovami "priloží zriaďovaciu listinu" a ostatné vypustiť.

7. Nové znenie § 11 ods. 4: "Ak je zriaďovacia listina v súlade so zákonom, príslušný súd vydá rozhodnutie o registrácii a vykoná zápis do registra do 30 dní od podania návrhu."

8. V § 11 vypustiť odseky 3 a 5 a ostatné prečíslovať.

9. V § 11 ods. 6 vypustiť písmeno b).

10. V § 14 vypustiť písmená a) a b).

11. V § 15 ods. 1 vypustiť písmená a), c), d), e) a f).

12. Nové znenie § 15 ods. 2: "Súd pred rozhodnutím o zrušení nadácie určí lehotu minimálne 90 dní na odstránenie dôvodu, pre ktorý bolo zrušenie nevyhnutné."

13. Vypustiť štvrtý oddiel "Orgány nadácie a ich právomoci" a ostatné prečíslovať.

14. V § 28 vypustiť odseky 1 a 4 a ostatné prečíslovať.

15. V § 28 ods. 2 vypustiť slová "tvoriaci základné imanie, nadácie a ostatný majetok".

16. V § 28 ods. 3 vypustiť prvú vetu a slovo "ostatných".

17. V § 30 ods. 1 doplniť písmeno g) v znení: "dotácie zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu obce, z rozpočtu vyššieho územného celku alebo zo štátneho fondu" a písmeno h) v znení "iné príjmy". Vypustiť odsek 2.

18. V § 30 vypustiť odsek 3.

19. V § 31 vypustiť odseky 4 a 5.

20. V § 32 doplniť na koniec odseku 2 slová: "Ak štatút nadácie neurčuje inak."

21. V § 32 vypustiť odsek 3.

22. V § 33 vypustiť odsek 4.

23. V § 34 odsek 2 zvýšiť uvádzanú sumu z 5 mil. Sk na 40 mil. Sk.

24. V § 35 odsek 3 vypustiť druhú vetu.

25. Vypustiť § 36 a ostatné prečíslovať.

26. V § 38 zvýšiť uvádzanú sumu z 5 tisíc Sk na 100 tisíc Sk.

27. V § 39 vypustiť odsek 1.

28. V § 42 nové znenie odseku 4: "Ak nebudú do 12 mesiacov od nadobudnutia účinnosti tohto zákona vykonané opatrenia podľa ustanovení odsekov 1 alebo 2, orgán, ktorý nadáciu zaregistroval podľa doterajších predpisov, vyzve nadáciu, aby tak urobila do troch mesiacov. Ak tak nadácia napriek upozorneniu v stanovenej lehote neurobí, orgán, ktorý ju zaregistroval, nadáciu zruší a nariadi jej likvidáciu."

O tomto návrhu žiadam hlasovať ako o celku.

A osobitne žiadam hlasovať o bode 29 - posunúť účinnosť zákona na 1. januára 1997.

Ospravedlňujem sa, ale tento návrh musel odznieť na pôde snemovne. Ospravedlňujem sa za zdržanie, i keď viem, že poslanci podporujúci vládu tento program neprijmú.

Ďakujem pekne za pozornosť.
(Potlesk.)

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. Nech sa páči, pán poslanec Kukan. Pripraví sa pán poslanec Kováč.

Poslanec E. Kukan:

Vážený pán predsedajúci,
pán minister,
kolegyne, kolegovia,
milí hostia,

návrh zákona, ktorý teraz prerokúvame, vyvolal veľký záujem a ohlas širokej verejnosti. Je to prirodzené, pretože sa dotýka mnohých, ktorí pre túto spoločnosť vykonávajú záslužnú činnosť. Rozumná vláda by mala mať záujem o to, aby táto činnosť bola legislatívne upravená tak, aby spomenutí záujemcovia mohli v čo najväčšej miere prispievať celej spoločnosti. Predkladaný návrh v súčasnom znení nie je v súlade s takýmto zámerom.

Predsedníčka poslaneckého klubu Demokratickej únie pani Rusnáková minulý týždeň v rozprave precízne formulovala pripomienky a stanovisko Demokratickej únie k tomuto návrhu, nebudem preto o nich teraz hovoriť. Chcel by som povedať ešte niečo iné.

Pri príprave tohto zákona treba tiež maximálne prihliadať k názorom a stanoviskám tých, ktorých sa bezprostredne dotýka. S jedným takýmto názorom by som vás chcel, kolegyne a kolegovia, oboznámiť. So žiadosťou sa na mňa obrátil pán Peter Dvorský, aby som informoval Národnú radu Slovenskej republiky so stanoviskom správnej rady Nadácie Petra Dvorského. Pána Petra Dvorského hádam netreba osobitne predstavovať. Okrem toho, že je stálicou najväčšej svetlosti na nebi opernej svetovej hudby a viac ako dôstojne reprezentuje

Slovensko v oblasti kultúry, je to priateľský, veľkorysý a vysoko humánny človek. Založil nadáciu Harmony, ktorá sa zaoberá špeciálnou liečebnou starostlivosťou o telesne postihnuté deti.

Dovoľte, aby som prečítal jeho list - citujem:

"Vážení poslanci Národnej rady Slovenskej republiky,

správna rada Nadácie Petra Dvorského Harmony si dôkladne preštudovala návrh zákona o nadáciách. Vyjadruje k nemu nasledovné stanovisko:

Celkový obsah zákona v navrhovanom znení potrebuje hlbšiu analýzu a diskusiu s tými, ktorí jeho účinnosť budú pociťovať. Dovoľujeme si upozorniť na niektoré paragrafy, ktoré podľa našich skúseností do tohto zákona nepatria. Napríklad § 4, ktorý diskriminuje nemajetnejších predpísanou sumou vloženého majetku 100 tis. Sk pri zakladaní. § 21 predpokladá rotáciu členov správnej rady. Vzhľadom na dobrovoľnícku činnosť - prečo takéto komplikácie? § 36 - kontrola nadácií, nie finančná - prečo vynakladať ďalšie prostriedky z peňazí daňových poplatníkov, čo znamená ročne milióny korún? Mohli by sme menovať aj ďalšie paragrafy, ktoré nepotvrdzujú konštruktívneho ducha návrhu zákona. Namiesto vďaky a ocenenia dobročinnosti - vo svete sa to hodnotí formou úľav štátu darcom - zákon zavádza administratívnu represiu.

Návrh zákona o nadáciách v tejto forme bude komplikovať dobrovoľnícku činnosť a povedie k značnej redukcii nadácií. Z tohto dôvodu nesúhlasíme s predloženým návrhom zákona, žiadame jeho dôsledné úpravy. Dúfame, že tento problém si dokážeme vyriešiť sami, bez cudzej pomoci a stále veríme v múdrosť a rozvahu zákonodarcov.

Podpísaný Peter Dvorský, prezident nadácie Harmony."

Kolegyne a kolegovia, dovoľte mi iba jeden komentár k obsahu tohto listu. Keď si vezmeme do úvahy to, čo všetko už tento parlament dokázal, alebo skôr ukázal, alebo predviedol, a ak nám pán Peter Dvorský píše, že stále veríme v múdrosť a rozvahu zákonodarcov, ja si myslím, že by sme si toho mali veľmi vážiť a považovať to za hlboký kompliment. K tomuto apelu na múdrosť a rozvahu by som ešte dodal - politickú zodpovednosť pred tými, ktorí nás do tohto parlamentu zvolili. Im by sme my tu mali slúžiť, iba im a nikomu inému. Toto by sme si mali všetci uvedomiť, keď budeme hlasovať o návrhu tohto zákona.

Ďakujem.
(Potlesk.)

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. Nech sa páči, pán Roman Kováč. Pripraví sa pani Gbúrová.

Poslanec R. Kováč:

Vážený pán predsedajúci,
vážené kolegyne, kolegovia,

dovoľte, aby som vo svojom vystúpení apeloval práve na politickú zodpovednosť, aby som vám uviedol trochu príkladov zo života, aby ste sa mohli zamyslieť nad vlastnou činnosťou a premietnuť ju do zákona. Nebudem sa dotýkať všetkých paragrafov, pretože v mene poslaneckého klubu Demokratickej únie o nich hovorila pani poslankyňa Rusnáková, ale dovoľte mi, aby som sa zmienil len o niektorých.

Odsek 3 § 32 hovorí o tom, že treba predložiť alebo vypracovať rozpočet nadácie do 31. marca. Ak sa pozriete, čo

tvorí príjmy nadácií, čo definuje zákon v § 30, sú to výnosy z majetku nadácie. Tam by som dokázal pochopiť, že nadácia vie, asi aké výnosy bude mať, a to vie rozpočtovať. Ďalej sú to dary a príspevky od právnických alebo fyzických osôb. Prosím vás, aký je to nezmysel vyžadovať od nadácie, aby rozpočtovala dary, keď nevie, koľko dostane? Kto prišiel na takýto právny nezmysel? Ako to má tá nadácia tušiť? Ďalej výnosy z verejných zbierok. Ako má vedieť vedenie nadácie, či tá zbierka bude úspešná a koľko peňazí vynesie? Kto prišiel opäť na takýto nezmysel? To nie je už právny, to je nezmysel logický. Ja predsa neviem v tejto chvíli povedať, koľko ľudí sa zíde na vianočnú kvapku darovať krv. Viete to povedať vy? Viete, pán minister, povedať, koľko ľudí príde na Vianoce do televízie dať na Konto nádeje? Ak áno, tak ste neuveriteľný prognostik, ja si to netrúfam povedať. Výnosy z lotérií a iných podobných hier, to by som teoreticky mohol rozpočtovať, ale povedzte mi, ako budeme rozpočtovať dedičstvo. Ja musím vedieť, kto umrie a či mi niečo odkáže. Môžem to rozpočtovať? Ale to sa požaduje, príjmy nadácie musia byť súčasťou rozpočtu, tak ako sa to uvádza. A ďalej a ďalej by som mohol uvádzať. Teda považujem tento odsek 3 za úplne nezmyselný a treba ho podľa môjho názoru vypustiť, to už bolo v návrhu.

Dovoľte, aby som sa dotkol § 34 odsekov 2 a 3. To sú odseky, ktoré sa týkajú auditu pri obrate 5 miliónov, ak urobia v nadácii takýto obrat. To znamená, že to platí pre nadácie, ktoré majú príjem 2,5 milióna, pretože sú to neziskové organizácie, a ak je to spolu 5 miliónov, 2,5 milióna musia prijať, 2,5 milióna vydať, niečo zostáva na správnej rade.

Dovoľte, aby som teraz uviedol príklad, a tu bude tá vaša politická zodpovednosť, kolegyne, kolegovia. Politické strany dostávajú na svoju činnosť zo štátneho rozpočtu príspevok. Napríklad HZDS ako najväčšia politická strana dostá-

va ročne 14,5 milióna Sk. Ja viem, že nie ste dobročinná organizácia, ale postavte sa tvárou tým ľuďom, ktorí robia zbierky pre zdravotne postihnutých, na ich potreby, pre mentálne retardovaných, na starostlivosť o chorých a povedzte, my nebudeme robiť audit, my nemusíme platiť audítorovi, pretože my sme mocná politická strana. To platí pre všetkých, ostatné nedosahujú také vysoké číslo, preto nespomínam ostatné strany, majú príjem pod 5 miliónov. My teda audit nepotrebujeme, ale vy, dobročinná organizácia, si zaplaťte audítora. Skúsili ste sa spýtať, koľko ten audit stojí? Pri sume nad 5 miliónov takýto audit stojí okolo 150-180-200 tis. Sk. Viete, koľko sa za to dá kúpiť invalidných vozíkov? A čo je rozumnejšie, dať tie peniaze tým, ktorí to potrebujú, alebo ste urobili nejakú dohodu s audítormi, že si zarobia na dobročinných organizáciách? Ja si preto myslím, že dávať tú latku na 5 miliónov je úplne nezodpovedné. Nezodpovedné preto, že sami nedávate audit na 14,5 milióna. A toto povedzte ľuďom, toto povedzte tým dobročinným nadáciám. Som zvedavý, ako vám poďakujú za takýto návrh. *(Potlesk.)*

A dovoľte mi, ešte sa dotknem § 38, a to anonymity darcu. Pozeral som v ostatných zákonoch, ako je zachovaná anonymita darcu. Pravdepodobne ste si nepozreli ostatné zákony, ale buďte takí láskaví, sledujte so mnou. Máme u nás zákon o dani z dedičstva, dani z darovania a dani z prevodu a prechodu nehnuteľností, nepochybne o ňom viete. A tam § 17 hovorí: od dane sú oslobodení - a teraz uvádza v prvej, druhej, tretej kategórii, budem hovoriť len o tretej, to sú cudzí, ak darujete niečo cudziemu človekovi. Tu je uvedená suma 20 tis. Sk. To znamená, ak sa rozhodnem ako občan darovať právnickej, fyzickej osobe 20 tisíc, neplatí sa daň a nikto o tomto dare nevie, žiadny daňový úrad, ja to robím zo svojich vlastných prostriedkov. To môžem urobiť, keď dám dar. Ale vy teraz obmedzujete, že ten, kto dá dar 5 tisíc Sk, súhrnný dar do roka, sa musí ohlásiť na daňový úrad, musí byť uvedená jeho adresa, jeho údaje. To je pri darovaní

fyzickej osobe. Ale skúsme sa opäť zamyslieť nad nami, nad politickými stranami. Viete, čo máme napísané v zákone? Pri jednorazovom dare 10 tisíc darca môže zostať anonymný a pri úhrne týchto darov 50 tisíc ročne ešte stále zostáva anonymným. Preto sa vás pýtam, kde máte tú morálku povedať ľuďom - vy ste dobročinná organizácia, vy priznávajte každého, ale my sme politická strana, my to budeme tajiť, nám to zákon umožňuje. *(Potlesk.)* Je toto morálne?

Teraz apelujem na vás ako na ľudí, ktorí sa pohybujete v tejto spoločnosti a viete, koľko dobra priniesli nadácie a organizácie, ktoré sú financované nadáciami, koľko priniesli dobra pre tých ľudí, na ktorých štát jednoducho nemá peniaze, ktoré nevie zaplatiť. Spomínal som len tieto tri paragrafy, kde som chcel poukázať na príklad z praktického života a trocha z pohľadu do vlastných radov politických strán, aby sme sa aj z tohto pohľadu pozerali, ako sa bude verejnosť na nás a na vás dívať, však každý z nás je členom nejakej politickej strany. Potom majú pravdu ľudia, ktorí nás obviňujú - páni poslanci, beriete vysoké platy, potom majú pravdu - páni, členovia strany, vy tajíte pred národom takýto majetok, ale my, ktorí to používame pre chudobné deti alebo pre mentálne retardované deti, nemáme takéto práva ako vy, politická strana. Chcem teda apelovať na vás, aby ste aj tieto argumenty pri rozhodovaní brali do úvahy.

Pán minister, mám jednu otázku, na ktorú som nedostal odpoveď, resp. dve. Prvá otázka: Prečo nebol dodržaný 60-dňový interval? Nikto tu neodpovedal, prečo sa neplní zákonom predpísané pravidlo, že Národná rada musí dostať materiál 60 dní predtým. Žiadam konkrétnu odpoveď, aký konkrétny fakt spôsobil, aká udalosť sa stala na Slovensku, že bolo treba skrátiť túto lehotu. Vy ste o ňu požiadali, parlament ju odsúhlasil, ale chcem vedieť dôvod. Prosím si konkrétnu odpoveď.

A druhú odpoveď - keď sme sa vo výbore pre zdravotníctvo a sociálne veci pýtali, prečo majú ľudia priznávať 5-tisícový dar a vyššie, argumentovali ste, ako jediný argument ste použili, že treba zachytiť čierne peniaze. Pán minister spravodlivosti, ak máme jediný mechanizmus, ako zachytiť toky čiernych peňazí a špinavých peňazí, práve zákon o nadáciách, tak je to veľmi úbohý právny štát, ak nevie nájsť iné mechanizmy, ako zachytiť čierne peniaze. Teda žiadam odpoveď na otázku, prečo je stanovená hodnota 5 tisíc Sk. Konkrétne zdôvodnenie.

Kolegovia, kolegyne, prosím, zamyslite sa nad tým, čo som povedal, a pri hlasovaní to dajte najavo.

Ďakujem.
(Potlesk.)

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Pani Gbúrová. Pripraví sa pán podpredseda Húska. Pán Delinga - faktická poznámka.

Poslanec P. Delinga:

Ďakujem pekne, pán podpredseda, za slovo.

Ja som sa trochu zamyslel nad tým, čo povedal pán poslanec Roman Kováč, ale len nad časťou toho, kde zdôvodňoval, prečo v rozpočte nesmú byť takto klasifikované príjmy a že to je absurdné alebo neprípustné, alebo dá sa povedať, že nemorálne, ako to nazval. Ja si myslím, že to nie je pravda, pretože ak každé združenie, každá iniciatíva musí viesť účtovníctvo, akože musí, a je jedno, či je to jednoduché alebo podvojné, musí aj rozpočtovať, to znamená, že v účtovníctve sú zachytené všetky položky.

To však neznamená, že musím konkrétne rozpočtovať každú položku, že musím na začiatku roka mať povedané, že tam budem mať 1 000, 5 000 alebo 10 tisíc Sk, tam môže byť v rozpočtovníctve na začiatku roku nula, lebo neviem, či ma niekto obdarí, či mi niekto dá dotáciu. Ale ak mi ju v priebehu roku dá, musím ju do účtovníctva zachytiť, je to výnos a do výnosu ten príjem rozpočtovaný darom alebo iným príjmom musí byť zachytený. Teda ide o logický prípad, to znamená, že tam to patrí, že to z rozpočtovníctva, z finančníctva nemôže byť vypustené.

Ďakujem pekne.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. Pán Hofbauer, nech sa páči.

Poslanec R. Hofbauer:

Ďakujem pekne, pán predsedajúci.

Čudujem sa kolegovi Romanovi Kováčovi, že sa dovoláva morálky politických strán a práve opozičné politické strany dáva ako vzor morálnosti. Veď odvolávaš sa na morálnosť strán, ktoré zvrhli legitímnu vládu, ktoré prerušili kontinuitu práce tohto štátu *(ruch v sále)*, ktoré spôsobili obrovské materiálne i nemateriálne škody, ktoré sa rátajú na miliardy. Tak o čom to hovoríš, o akej morálke? To je prvá záležitosť.

Druhá - ak odhad nie je možný a musí to byť taxatívne zistené, tak potom na akej báze sa pripravuje návrh rozpočtu? Veď to je celé globálny odhad. Odhad, hypotéza príjmu, hypotéza výdavku.

A čo sa týka vystúpenia pána poslanca Langoša, vy ste ma tam neprávom obvinili z nejakej averzie k pánu Sorosovi. Ten pán je veľmi múdry, jeho materiály veľmi pozorne študujem a obsahujú veľké množstvo mimoriadne zaujímavých poznatkov. Len ma mrzí, že tie poznatky neaplikuje v krajinách, v ktorých žije, ale experimentuje v krajinách, kde nežije. My sme už takéto experimenty zažili, že experimentátori v štátoch, kde sa nepohybovali, aplikovali teórie, ktoré vymysleli, doma. Takže bol by som veľmi vďačný, keby ľudia teórie aplikovali na teritóriu, kde sa pohybujú, to, čo vymysleli. On sám upozornil vo svojom vystúpení v Cransmontane, že ho veľmi mrzí, že práve parametre otvorenej spoločnosti sa neakceptujú alebo nerozvíjajú v krajinách vyspelých demokracií na západe.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. Pán Kováč, nech sa páči.

Poslanec R. Kováč:

Rád by som odpovedal na obidve repliky. Súhlasím s pánom poslancom Delingom, lenže problém je taký, že tu sa má predložiť rozpočet nadácie na kalendárny rok do 31. marca. Súhlasím s tým, že každý príjem musí byť zaevidovaný a aj výdaj musí byť zaevidovaný v účtovnej knihe. Ak teraz kreslíte do vzduchu nulu, tak sa pýtam, načo takýto údaj tam má byť. To konštantne každý rok budem písať nulový príjem? Pán poslanec to vari nie, však sa neklamme! Myslím si, že to je vec, ktorá je logická.

Ešte pánu poslancovi Hofbauerovi. Pán poslanec Hofbauer, viete, je rozdiel medzi príjmom zo štátneho rozpočtu, kde viem, že mám dane, kde viem, aký je maloobchodný obrat,

viem, akú mám produkciu, viem, koľko ľudí tu býva, aké má príjmy. To nie je odhad, to je spočítané. Ale skúste sa vžiť do nadácie, ktorá má vedieť, koľko získa darov. To sa nedá. Štát nežije z darov, štát žije zo zákonom vyrubených daní, takže si to vie spočítať.

A pokiaľ ide o morálku, myslím si, že o tom som hovoril dosť, ale ja som apeloval na všetkých. Aj naša politická strana má právo prijať súhrnne do 50 tisíc daru a nemusí uvádzať darcu, to nie len koaličná. Ja som uviedol HZDS ako príklad, pretože je to jediná strana, ktorá zo štátneho rozpočtu dostáva viac ako 5 miliónov korún ročne. To znamená, že už by sa posunula do pásma auditu a ona audit nerobí, jednoducho zo zákona ho robiť nemusí. A tam apelujem na morálku. Ak to nevyžadujeme pre seba, prečo to vyžadujeme pre druhých? To je tá morálka.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Dobre, ďakujem. Pán poslanec Vaškovič.

Poslanec V. Vaškovič:

Vážený pán predsedajúci,

krátko zareagujem na poznámku pána poslanca Delingu.

Som veľmi rád, že sa zamyslel aspoň nad časťou vystúpenia pána Kováča, ale myslím si, že závery, ktoré urobil, sú úplne nesprávne. Prosím vás pekne, rozpočtovanie v organizáciách, ani obchodných, sa už dnes nerobí zo zákona, robí to každý dobrovoľne pre svoju potrebu. Čiže, ak by nadácia rozpočtovala príjmy, je to jej slobodné rozhodnutie, ale zo zákona také niečo určiť je choré. Potom sa vráťme k plánované-

mu hospodárstvu a zaveďte to pre všetky organizácie. A budeme tam, kde sme boli v roku 1989. Smer uvažovania, ktorý ste tu predviedli, je veľmi chorý.

Ďakujem.
(Potlesk.)

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. Pán Bajan, nech sa páči.

Poslanec V. Bajan:

Samozrejme, neprislúcha mi hodnotiť všetko, čo povedal kolega Hofbauer, ale jednoducho si myslím, že tvorba štátneho rozpočtu nemôže byť postavená na náhode a to ako šéf výboru určite dobre vie. Takže predpokladám, že išlo o prerieknutie.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. Pán Delinga.

Poslanec P. Delinga:

Ďakujem pekne za slovo. Nebudem taký indiferentný, ja si myslím, že choroby posudzuje niekto iný, ale pozrite sa, každý podnikový ekonóm a každý podnikový špecialista si zostavuje návrh rozpočtu. A zákon vymedzuje, čo je obsahom príjmu alebo čo patrí do príjmov, čo patrí do výnosov a čo patrí do daní, ktoré položky. V tomto zákone je vymedzené, že do výnosov patrí to a to a to. Čiže to je predmetom aj rozpočtovania. Samozrejme, keď uvažujem, že v nadácii takýto príjem nebudem mať, je to nulová položka. Je nulová v návrhu rozpočtu a je nulová v uzatvorení rozpočtu. Ale zákon predsa musí stanoviť okruh výnosov tejto nadácie. Teda je na vás,

pán poslanec Vaškovič, či si budete rozpočtovať plusovú položku, alebo mínusovú. Je na vás, či budete mať pozitívny výnos, alebo záporný výnos, ale myslím, že treba stanoviť, čo je obsahom príjmu nadácie a čo je obsahom nákladov nadácie tak, aby to bolo jasné. Takže v tomto prípade každý máme inú chorobu.

Ďakujem pekne.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. Pán Cuper.

Poslanec J. Cuper:

Chcel som iba pánu poslancovi Vaškovičovi a pánu poslancovi Kováčovi povedať, že keby platilo to, čo povedali, že je to chorý smer uvažovania, potom choré by bolo aj to, keby sme uvažovali o tom, aký rozpočet bude mať táto republika na príslušný kalendárny rok. Čo to má spoločné s plánovaním? Plánovanie nie je rozpočtovanie, i keď by sa možno dalo povedať, že je to istý druh plánovania. Ale šetrime slová.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. Pán Roman Kováč, nech sa páči.

Poslanec R. Kováč:

Pán poslanec Cuper, neboli ste tu, keď sa hovorilo o tom, že je malý rozdiel medzi rozpočtom štátu a medzi rozpočtom nadácie. Štát nedostáva peniaze z darov, ale z daní, ktoré vyrubuje, vie, aké sú tu mzdy, atď. Takže to je niečo iné.

Ale ešte by som sa chcel vrátiť k pánu poslancovi Delingovi. Pán poslanec, mne nevadí, že organizácia si robí rozpočet, mne vadí to, že má zo zákona určené, že ho musí spraviť a musí ho predložiť do 31. marca. Chcem sa vás spýtať, či má túto povinnosť zo zákona spoločnosť s ručením obmedzeným, tých tu máme oveľa viac ako nadácií. Má túto povinnosť zo zákona roľnícke družstvo? Nemá túto povinnosť zo zákona. To je predsa vec tej nadácie, že si rozpočtuje. Ja proti tomu protestujem, aby táto povinnosť bola v zákone.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. Pán Cuper.

Poslanec J. Cuper:

Chcel som iba povedať pánu poslancovi Kováčovi, že štát žije aj z darov, pretože môže prijímať dary, samozrejme, môže žiť aj z darov, ak ho niekto obdaruje. Často sa to stáva.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. Nech sa páči, pani poslankyňa Gbúrová.

Poslankyňa M. Gbúrová:

Vážený pán predseda,
vážený pán minister,
vážená Národná rada Slovenskej republiky,

vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o nadáciách patrí medzi tie typy zákonov, ktoré výrazne posilňujú štátne zásahy do tých oblastí spoločenského života, v ktorých by skôr malo dochádzať k ich postupnej liberalizácii. Bolo by to nakoniec aj v súlade s programovým vyhlásením vlády, ktoré hovorí o ústupe od štátneho paternalizmu

najmä v tých oblastiach, v ktorých je možné využiť ľudský potenciál, jeho možnosti a schopnosti. Žiaľ, aj pri tomto zákone sa zvolil presne opačný postup, než aký sa deklaroval.

Uvedomujem si potrebu vytvorenia určitého systému a presných pravidiel činnosti aj v tejto oblasti. Nemal by to však byť systému uzavretý, ktorý nepripúšťa zmeny a korekcie, nemali by to byť pravidlá, ktoré komplikujú činnosti nadácií, prípadne ich vznik a rôznorodosť. Tento zákon presne definuje pojem nadácia a špecifikuje jej obsah, čo je možné označiť za pozitívum. Posilňuje však štátny dozor nad neziskovými mimovládnymi organizáciami až do takej miery, ktorá ich činnosť nielen skomplikuje a ochromí, ale vlastne paralyzuje.

Ministerstvo vnútra ako ústredný orgán štátnej správy nadácie nielen registruje, ale aj kontroluje a svoje právomoci posilňuje ďalším ústredným orgánom štátnej správy, a to príslušným ministerstvom, ktoré pôsobí v oblasti, ktorej sa dotýka účel zriaďovanej nadácie, ktoré môže pred rozhodnutím o registrácii požiadať o stanovisko. Toto je základná idea zákona, a preto pozmeňovacie návrhy, ktoré by registráciu ministerstvom vnútra a kontrolu ministerstvom vnútra vylúčili, nemajú podľa mňa nádej na úspech. Zanikla by idea tohto zákona a s ideou aj zákon.

Ak by sa bola vláda rozhodla registrovať nadácie na príslušnom ústrednom orgáne štátnej správy, ktorý pôsobí v oblasti, ktorej sa dotýka účel zriaďovanej nadácie, už to by splnilo vládou tvorený systém posilnenia štátnych zásahov do všetkých oblastí spoločenského života. Participácia viacerých ústredných orgánov štátnej správy v tejto oblasti však už nie je len ich posilnením, ale aj škodlivou absolutizáciou. Za takýto krok sa prihováram skôr v oblasti kontroly privatizácie národného hospodárstva.

Márne som hľadala v dôvodovej správe príčinu takéhoto konania, ktorá by ma presvedčila o tom, že ide o pozitívny krok a v tejto oblasti potrebný a funkčný. Naopak, našla som v nej myšlienku, že pri príprave tohto zákona sa rešpektovali úvahy Medzinárodného centra pre neziskové právo a predovšetkým naše miestne právne podmienky a tradícia. Pýtam sa predovšetkým na to, aké tradície majú navrhovatelia na mysli, pretože okrem skúseností z Rakúsko-Uhorska a bývalej ČSR sa niet o čo oprieť. Pritom sa nemôžem ubrániť pocitu, že sa na tieto bývalé dva štátne útvary odvolávame účelovo, väčšinou ich využívame ako negatívny príklad.

Navyše v tejto oblasti treba predovšetkým pružne reagovať na nové ekonomické a sociálne podmienky a prostredie a tie sa za posledných 70 až 100 rokov výrazne zmenili. Najmä iná je situácia v čase výrazných zmien v spoločnosti, počas ktorých štát nie je schopný napriek svojmu úsiliu pomôcť rôznym aktivitám, ktoré pomáhajú riešiť aktuálne sociálne, kultúrne, školské, environmentálne a rôzne charitatívne problémy. Všetci predsa vieme, že všade, v akejkoľvek činnosti sa objavuje - a ja sa dopredu ospravedlňujem za toto slovo - aj tzv. škodná, ale to nie je dôvod na vypálenie lesa.

Vážená Národná rada, pri vzniku a schvaľovaní zákonov je možné získať pre nich väčšinu z radov koalície aj opozície. Prax nás o tom už aj na pôde tohto parlamentu dostatočne presvedčila. Prečo prijímať zákony, ktoré spoločnosť tvrdo polarizujú, a prečo v tej oblasti, kde zhoda či kompromis možné sú. Aj z tohto dôvodu sa prikláňam k tým návrhom, ktoré odporúčajú zákon neprijať. Preto môj prvý pozmeňovací návrh je vlastne procedurálny. Navrhujem vrátiť vláde na prepracovanie tento zákon a po dopracovaní pripomienok tretím sektorom ho opätovne prerokovať v parlamente a následne schváliť. Ak tento návrh neprejde, mám dva pozmeňovacie ná-

vrhy, ktoré pomôžu, a to je aj môj cieľ, predovšetkým malým nadáciám.

Prvý pozmeňovací návrh je nasledovný: zákon hovorí, aby sa dotácie zo štátneho rozpočtu, rozpočtov obcí a rozpočtov štátnych fondov poskytli nadácii na rovnaký účel len z jedného miesta, spravidla toho, ktoré má vzťah k prevažujúcej činnosti nadácie. Ide o § 39 bod 1. Môj pozmeňovací návrh je nasledovný: "Príjmom nadácie môžu byť dotácie aj zo štátneho rozpočtu, aj z rozpočtu obce, aj zo štátneho fondu." A § 39 na základe toho navrhujem vypustiť.

Svoj druhý pozmeňovací návrh cielim k § 4, najmä bodu 2 a bodu 4, ktorými sa, podľa mňa, práve tieto malé nadácie likvidujú. Najmä dôvodová správa, ktorú som si veľmi precízne prečítala, nikde neuvádza, akú funkciu má plniť základné imanie, ktoré sa zákonom určilo na 100 tisíc Sk. Navrhujem preto v tomto paragrafe dva varianty:

Po prvé, vypustiť v § 4 bod 4 a ponechať bod 2.

Po druhé, ak by to neprešlo, v § 4 v bode 2 znížiť sumu 100 000 na 20 000 a ponechať bod 4.

Ďakujem za pozornosť.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem aj ja. Pani poslankyňa, ale tu už návrh bol a zamietli sme ho. *(Hlasy v sále.)*

Dobre, vážení páni, keď chcete, prosím, "nech je vám líbo". Bol tu procedurálny návrh, musíme o tom hlasovať. Nech sa páči, pán podpredseda.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Vážené kolegyne a kolegovia,
vážený pán predsedajúci,

chcel by som povedať, že v tejto súvislosti tu padá veľmi veľa básnických zvolaní a veľmi veľa apelát na morálne postoje ľudí, ale treba zobrať do ohľadu túto záležitosť celkom vecne. Koncom apríla sa uskutočnila pracovná konferencia v Kyjeve pod patronáciou centra OSN a táto konferencia bola pod názvom "Democracy, Governance and Participation in Transition", teda v podstate "Demokracia, spravovanie a participácia v období transformácie", a tam boli prerokúvané v podstate programy, ktoré koordinuje a sleduje agencia OSN a ktoré sú orientované na využitie prostriedkov z tzv. donorských krajín a organizácií na štáty strednej a východnej Európy a ázijské štáty bývalého Sovietskeho zväzu. Rokovalo sa o tom, akým spôsobom ďalej financovať demokratizáciu a ako ďalej postupovať.

Najcharakteristickejším a najdôležitejším výrazom toho sedenia bolo, že usporiadatelia prišli k záveru na základe zmocnenia tzv. donorských organizácií, že sa veci nedostatočne kontrolujú, že sa dostatočne nepreukazne míňajú peniaze, že peniaze, ktoré prichádzajú od donorských krajín a organizácií, sa často stratia v bezodných čiernych dierach. A nejde o malú vec. Tento program napríklad celosvetovo dával v rozpätí rokov 1993 až 1995 tri miliardy dolárov. Z toho na spomenuté krajiny, to znamená strednej a východnej Európy a ázijských krajín bývalého Sovietskeho zväzu, vrátane Ruska, išlo okolo 400-600 mil. dolárov. Naozaj to nie je malá suma. A chcem povedať, že aj pre nich je to mimoriadne dôležité a zavádzajú dokonca povinnosť presného projektového podloženia rozpočtov pre činnosti, ktoré budú vykonávať.

Teda vôbec tu nejde o to, či nejakým zosmiešňujúcim spôsobom budem hovoriť o tom, ako budem plánovať rozhodnutie nejakého dediča darovať zo svojho dedičstva na niekoho, ale ide jednoducho o projektovanie, o rozpočtovanie zámerov tej organizácie, ktorá vlastne tieto prostriedky chce použiť, teda v danom prípade nadačnej organizácie. Chcem povedať, že naozaj nejde o malé sumy a že tieto požiadavky museli donori sami zostriť a zaviesť aj spôsob odpočtu a veľmi zložité spôsoby sledovania týchto postupov. Prečo to nemajú sledovať aj samotné krajiny, ktoré sú objektom prísunu týchto peňazí? Ak si uvedomíme, že v rokoch 1993 až 1995 sa to pohybuje od 20 do 30 miliónov dolárov len na území Slovenska, tak to je naozaj poriadny cash flow, je to naozaj poriadny pohyb peňazí a, samozrejme, každý štát legitímne chce sledovať odkiaľ, načo a akým spôsobom tieto peniaze idú. Pretože si musíme uvedomiť, že rozdelenie týchto peňazí je zároveň distribúcia ovplyvňovania, nejde tu o žiadnu hru. To je celkom vážne ovplyvňovanie, ktoré, samozrejme, môžeme považovať za legitímne za predpokladu, že sa naň budeme sústavne pozerať, že ho budeme sledovať atď.

Teda z takýchto dôvodov sa naozaj treba s tokom peňazí v nadáciách veľmi vážne zapodievať, treba to kontrolovať. A štát musí v tejto oblasti vystupovať ako strážca sledovania pohybu takýchto peňažných más. Je to jednoducho celkom nevyhnutné a potrebné. Teda v takom prípade aj sledovanie rozpočtového postupu nie je chorá záležitosť, nie je nijaký absurdný, strelený nápad alebo nejaká hra na Laputu zo Swiftových iránií na plánovanie v rámci Gulliwerových ciest, ale je to celkom vedomé sledovanie a vyžadovanie zúčtovania jednak dopredu, to znamená v podstate rozpočtovanie, a jednak následné vyhodnocovanie.

Ďalej by som rád povedal, že aj tu sa vzniesli veľmi silné slová, napríklad či nemáme byť vďační a či nie sú to vznešené peniaze. Niektoré peniaze, priatelia, nie sú vždy

vznešené. Prichádzajú z účelov, ktoré buď majú geopolitické ciele, alebo - ak ide o individuálne alebo skupinové peniaze - majú zištné ekonomické ciele. Celkom jednoducho. Uvediem takýto príklad.

V najrenomovanejšom ekonomickom časopise sa opisovala činnosť operácie, ktorú viedol pán Soros, pokiaľ ide o tzv. slabú libru. Tam sa doslova uvádza, že na operácie, ku ktorým došlo na základe tzv. tichého hromadného nákupu a potom prudkého odpredávania veľkých kvánt britských peňazí, stratila Veľká Británia od 5 do 7 mld funtov. Konštatujú, že síce je pravda, že existujúce nadnárodné sledovanie tzv. špekulatívnych kapitálových trhov s derivátmi zatiaľ nie je legislatívne regulované, pretože v tomto zmysle nadnárodné inštitúcie dohľadu vlastne neexistujú, ale že je to vyslovene amorálny krok. Ak tento pán potom zo zisku, ktorý sa uvádza v analýzach, že sa pohyboval od 3-4 mld funtov len pre tzv. Quantum fond, teda pre jeho hlavnú organizáciu, ktorá túto operáciu robila, potom nejakých 100 miliónov dolárov odovzdal na humanitu, vyznieva to prinajmenšom čudne.

Z týchto dôvodov chcem povedať, že je celkom prirodzené, že musíme sledovať tento príchod peňazí, musíme sledovať jeho priebeh.

Vyzývam všetkých kolegov, aby sa nedali v tomto smere zmiasť. Nedajme sa mýliť. Štát je povinný práve občianstvu sledovať beh peňazí, sledovať spôsoby nakladania s nimi a na základe toho vedieť, akým spôsobom a kde sa tieto peniaze pohybujú, a na základe analýzy aj zisťovať, do akej miery v pozadí stoja tie ovplyvňujúce, manipulačné alebo lobbistické operácie. Veľmi správne pán Kukan povedal, že naši poslanci predovšetkým majú slúžiť našim občanom a nikomu inému. Pripájam sa k tomu. Priatelia, neslúžime nejakým iným organizáciám. My slúžime Slovensku. Prosím, podporte tento zákon.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. Pán Harach, nech sa páči - faktická pripomienka.

Poslanec Ľ. Harach:

Ďakujem za slovo, pán predsedajúci.

Vážený pán podpredseda,

pozorne som si vypočul čo ste hovorili, a uisťujem vás a beriem si k srdcu, že sa nedám zmiasť tým, aby som toto vaše vystúpenie akceptoval v takom vzťahu k nadáciám, v akom ste sa ho pokúsili podať. Vy ste predsa hovorili o veľkých peniazoch, ktoré prichádzajú v rámci veľkých medzinárodných programov a projektov. Môžem vás ubezpečiť, že napríklad v oblasti vzdelávacieho sektora je administrovanie týchto projektov jedno z najnáročnejších administrovaní, ale je založené napríklad - keď už ste to použili ako paralelu - na takomto príklade a na takejto myšlienke.

V rámci programu PHARE, vysokoškolského programu TEMPUS sú projekty, ktoré sú tzv. jednoducho administrovateľné v rozsahu 0 až 15 tisíc ECU. Od 15 do 50 tisíc ECU sú tzv. doplnkové aktivity, ktorých administratíva a kontrola je založená na plánovacom liste a vychádza z dôvery voči nositeľom tých projektov. Táto filozofia financovania a účtovania nie je založená a priori v tom, že tie peniaze budú zneužité. Až veľké, tzv. "Joint European Project", ktoré sú zhruba v rozsahu od 50 do 300 tisíc ECU, vyžadujú plánovanie a schvaľovanie, ktoré vôbec nie je dané zákonom. Čiže tu kontrola a dozor použitia týchto prostriedkov je postačujúca a nikto z nich nemusí predkladať rozpočet tak, ako to vy chcete navrhnúť, pre nadácie, v ktorých, najmä u malých na-

dácií, sa rozpočty pohybujú od 10 tisíc možno do 100 tisíc korún.

Príklad, ktorý ste vybrali ako príklad finančných operácií pána Sorosa, s tým absolútne nesúvisí. Keby som ja mal použiť paralelu tohto príkladu tak, ako ste ho uviedli, tak by som sa vás pýtal: Je dostatočná kontrola privatizácie, kde tečú veľké peniaze? Vy máte záruku v tom, že veľkoprivatizéri nepoužijú ten zahraničný kapitál bez absolútnej kontroly na to nebezpečenstvo, na ktoré ste upozornili? Vôbec nie. Vy sa bojíte malých nadácií? Prosím vás pekne!

Ďakujem.
(Potlesk.)

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Nech sa páči, pán podpredseda Húska.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Prosím vám, nevykopnite si loptu a potom strieľate do nej, ako keby bola táto vec nejakým spôsobom oddeliteľná. Ja som uviedol jeden príklad. Uvádzam, že je k dispozícii - a môžete si ísť pozrieť zborník na rok 1993 až 1995, nazýva sa "Democracy, Governance and Participation in UNO". Ide o 11 114 programov na celom svete, z nich niektoré sa pohybujú od 3 tisíc dolárov, od 1 000 ECU vyššie, a v rámci týchto všetky spolu obnášajú sumu do 3 mld dolárov. Programy, ktoré nás zaujímajú, predstavujú nasledovné množstvo: len na Slovenskú republiku je orientovaných 282 programov, z toho tzv. regionálnych, kde je síce súčet hodnoty uvedený, ale nie je uvedené rozvedenie na jednotlivé krajiny, je 180, na PHARE celkove je len 6 programov orientovaných na Slovenskú republiku. Na Slovenskú republiku v tzv. sólo programoch je 30, na participáciu v rámci skupinových krajín

je 86. Spolu 282 programov. A v rámci týchto postupov sú sledované tie vyššie sumy. Ale opakujem, sú tam sumy, ktoré sa pohybujú aj nad tisíc ECU, okolo 2 tisíc - 3 tisíc dolárov atď. Takže zahrnujú aj drobné programy.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. Pán Vaškovič, nech sa páči.

Poslanec V. Vaškovič:

Vážený pán podpredseda,

aby tu nedošlo k nedorozumeniu, že sme proti tomu, aby nadácie kontroloval štát, chcem len spresniť, že v nástrojoch sa rozchádzame. My sme toho názoru, že treba uplatniť nástroje, ktoré sú bežné v civilizovaných európskych a iných krajinách. To znamená, že štát má právo uskutočňovať daňovú kontrolu a štát má právo vyžadovať výročnú správu, v ktorej je opísaná činnosť nadácie. Podľa môjho názoru toto sú dva nástroje, ktoré informačne úplne postačujú nato, aby si štát urobil názor o činnosti nadácií.

Príklad, ktorý ste uvádzali, je skutočne mimo nadácií. Ako iste dobre viete, programy PHARE a iné nezískavajú len nadácie, resp. nadácie získavajú len v minimálnej miere. Prosím vás pekne, ja, výskumný ústav, hocikto iný, spoločnosť s ručením obmedzeným môže získať grant z PHARE alebo od iného za 300 tisíc dolárov a o tom vy, žiaľbohu, nebudete vedieť ani po tomto zákone. *(Reakcia podpredsedu Húsku z pléna.)* Nie. Jednoducho toto nie je argument, pretože programy PHARE majú všade osobitnú administratívu, a ak štát chce, môže si to vyžiadať. V tých programoch má dokonca svojho zástupcu alebo aj v iných veciach. Čiže jednoducho

tento argument je úplne zbytočný, pretože z veľkých programov do nadácií ide mizivé percento.

A ešte raz opakujem tieto dva nástroje: daňová kontrola, kde je všetko zachytené v účtovníctve a cez to sa daňová kontrola dá robiť, a cez podrobnú správu, ktorá je aj v tomto navrhovanom zákone, sa dá urobiť obraz tak o činnosti, ako aj o financiách. Je to úplne postačujúce.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. Pán Hofbauer.

Poslanec R. Hofbauer:

Ďakujem pekne.

Páni poslanci, pokúšate sa tu presviedčať o niečom, čo jednoducho v západných štátoch neexistuje. Skúste prelievať z privátnej spoločnosti, z privátneho zoskupenia nášho štátu napríklad do ľubovoľného iného štátu, do privátneho spolku na takéto privátne účely peniaze, kde daný štát by toto nesledoval, neevidoval miesto určenia, nemal o tom ani šajnu. Skúste založiť z nadácie Matice slovenskej detašovaný výsadok v nejakom inom štáte. Dovoľte, aby som sa zasmial nad takouto hypotézou. Tu sa predsa porovnávajú neporovnateľné záležitosti. Tak keby sme sa vrátili k meritu veci, k tomuto zákonu, ktorý je, myslím si, transparentný a zrozumiteľný. Myslím si, že každému z nás, aj vám, je zrozumiteľné, o čo tam ide. A preto je ten krik.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. Pán poslanec Roman Kováč, nech sa páči.

Poslanec R. Kováč:

Chcel by som sa pána profesora Húsku spýtať - pán profesor, keď sa niekto uchádza o grant z programu PHARE, tak predsa vie, koľko na ten grant dostane, a rozpočtuje tieto peniaze. Ale pýtam sa vás, ako vie nadácia, koľko dostane darov? V tom je rozdiel rozpočtovania, že ak sa uchádzam o nejaký grant, spočítam, koľko to stojí, a buď mi to PHARE schváli, alebo neschváli. Keď mi schváli určitú sumu, tak ju rozpočtujem a viem ju použiť. Ale ako budete vedieť, koľko získate na verejnej zbierke? Povedzme, budem organizovať aukciu obrazov. Viem dopredu odhadnúť, koľko sa ich predá? A čo keď sa nepredá žiadny? Ja toto namietam, nezmyselnosť tohto typu rozpočtovania. Chápem, že nadácia si musí urobiť nejaké pravidlá, ale my už zo zákona nútime urobiť niečo, čo sa fyzicky nedá urobiť. To sa jednoducho nedá.

Ak poznáte recept, bolo by dobré, keby ste nadáciám poradili, ako sa to robí, aby vopred odhadli, koľko dostanú peňazí zo zbierky. To by možno bolo pre nich veľmi prospešné. Alebo aby vedeli, koľko ľudí príde darovať umelecké zbierky, ktoré môžu predať, alebo koľko ľudí príde na koncert, z ktorého výťažku sa platí nadácii. Zúčastnil som sa na viacerých takýchto akciách ešte keď som bol vo funkciách, a žiaľ, tie predpoklady sa nenapĺňajú. Niekde je to viac, niekde je to menej. Ale to sa nedá odhadnúť. Až vtedy, keď urobím konkrétnu akciu, mám výťažok, ten musím zaevidovať do účtovnej knihy ako príjem a vydávam ho na veci, na ktoré sú určené, na ktoré je nadácia určená. Tomu rozumiem, ale nerozumiem tomu, ako môžem rozpočtovať peniaze, o ktorých vôbec neviem, či budú.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. Pán podpredseda Húska.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Mám taký dojem, že naozaj buď nevieme, o čom hovoríme, alebo je to nezmyselné. Nadácia neplánuje jednotlivý akt a jeho ukončenie alebo jeho parametre. Plánuje svoju činnosť, resp. rozpočtuje svoju činnosť a vykazuje túto činnosť. To znamená, že musí parametrizovať svoje ciele. To je všetko. To neznamená, že určuje, že bude predvídať, že 6. augusta nejaký občan zo svojho dedičstva 30 % odvedie do nadácie. Nadácia však plánuje rôzne formy príjmov. Pri rozpočtovaní počítam s tým, že keď stanovím ciele tejto organizácie, tak stanovujem parametre týchto zdrojov a týchto cieľov. To je všetko. To sa robí vždy a všade napriek tomu, že pravdepodobnosť a neurčitosť jednotlivých príjmových položiek môže byť vo veľkom rozptyle.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. Pán poslanec Harach.

Poslanec Ľ. Harach:

Ďakujem za slovo. Ak dovolíte, uviedol by som príklad, ktorý by ilustroval to, pán podpredseda Húska, čo ste teraz hovorili, že jednoducho je nezmysel dávať to do takej korelácie, do akej to dávate. Vy by ste mohli vedieť, a zrejme viete, že v rezorte školstva existuje program PHARE 2, ktorý je zameraný na odborné vzdelávanie s osobitným zreteľom na stredné odborné vzdelávanie. To je program, v ktorom existuje jasná administratíva, plánovanie, pretože každá škola dopredu vie, koľko peňazí dostane na projekt, pretože sa o tie prostriedky uchádza a predkladá plánovací list tohto projektu. A súčasne, neviem, či o tom viete, existuje niekoľko nadácií, jedna vcelku zaujímavá, ktoré pomáhajú napríklad stredným odborným školám, stredným odborným učilištiam v materiálnom vybavovaní a podobne. Tieto nadácie zís-

kavajú prostriedky podľa toho, ako sú úspešné. *(Šum v sále.)* Ešte som neskončil, len počkám. Ja to poviem pre ostatných. Myslím, že to bude zrozumiteľnejšie. Podľa toho si napríklad môže táto nadácia robiť svoje odhady, akým spôsobom sa bude realizovať výstava, koľko exponátov sa predá a podobne. Ale toto predsa dopredu nemôžu vedieť. Akým spôsobom podľa tohto zákona môžu do konca marca urobiť rozpočet? Veď to je nezmysel. To je jednoducho nezmysel.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. Pán Vaškovič, nech sa páči.

Poslanec V. Vaškovič:

Vážený pán podpredseda, počkám, dokiaľ pán Volf tam skončí so svojimi teoreticko-praktickými úvahami, pretože chcem viesť vecný dialóg s pánom podpredsedom Húskom. Zrejme je tak emotívne zaujatý, že ho to vôbec nevyrušuje.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. Prečo by ste mali hovoriť len vy? Nech sa páči, pán Kováč.

Poslanec V. Vaškovič:

Mohli by ste upozorniť pán poslanca, aby si sadol na svoje miesto? *(Smiech v sále.)*

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

To je váš opozičný.

Poslanec V. Vaškovič:

Chcel by som vás poprosiť, pán predsedajúci. Ďakujem.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Pán poslanec Volf. Poslanec má právo hovoriť.

Poslanec V. Vaškovič:

Ja som vás prosil, aby ste ho poprosili.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Nech sa páči, pán Vaškovič.

Poslanec V. Vaškovič:

Vážený pán podpredseda,

skutočne aj ja mám taký pocit, že si nerozumieme, a bolo by dobré, keby sme si po vyargumentovaní vecí začali trošku rozumieť. Ja nie som proti tomu, určite si nadácia nejaký predbežný rozpočet robí, ale druhý fakt je, že konkrétne prostriedky získava v priebehu roka a definitívne nevie, aký bude rozpočet, resp. aké prostriedky bude mať k dispozícii. Pýtam sa, načo je informácia z 10 alebo 20 tisíc nadácií, takýto kvázirozpočet, ktorý príde ako informácia štátnemu orgánu, a ten to spočíta - tých 10 tisíc papierov. Načo to bude? Aký to má význam? Podľa môjho názoru to nemá význam. Má význam, aby si nadácia interne také niečo robila, ale táto informácia pre štátny orgán je absolútne bezvýznamná, čiže je zbytočná. Povedzte mi, v ktorej krajine Európskej únie sú nadácie povinné dávať takúto nezmyselnú informáciu.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. Pán poslanec Roman Kováč.

Poslanec R. Kováč:

Vážený pán podpredseda,

ak dovolíte, budem citovať zákon a potom vás poprosím o odpoveď, čo z toho sa dá rozpočtovať. § 32 ods. 2 hovorí: "Rozpočet nadácie obsahuje všetky rozpočtované príjmy a výdavky nadácie." A teraz sa budem dívať na § 30, čo sú to príjmy nadácie. Výnosy z majetku nadácie - hovoril som, že toto je jediné, čo sa dá rozpočtovať. Ďalej - dary a príspevky od právnických osôb. Neviem, kto mi čo dá. Výnosy z verejných zbierok - neviem, ako budem úspešný, nemôžem rozpočtovať. Výnosy z lotérií a iných podobných hier - vôbec neviem, ako budú úspešné, neviem rozpočtovať. Dedičstvo - neviem, ako mám rozpočtovať. Výnosy z organizovania kultúrnych, vzdelávacích, spoločenských alebo športových akcií - neviem, či mi príde na hokejové stretnutie 3000 ľudí, alebo 10 000 ľudí. Ako toto môžem rozpočtovať? Pýtam sa, ktoré z toho by ste vedeli ako správca nadácie rozpočtovať. A to je v zákone, to som si nevymyslel. To je zo zákona. A opakujem znovu - rozpočet nadácie obsahuje všetky rozpočtované príjmy a výdavky.

Myslím si, že sa o tomto bode dosť dlho a podľa môjho názoru aj zbytočne rozprávame, pretože každému, kto trošku logicky uvažuje, je jasné, že nadácia to nemôže vedieť a nemôže to rozpočtovať.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. Nech sa páči, pán Baránik.

Poslanec M. Baránik:

Ďakujem pekne, pán podpredseda. Domnievam sa, že diskusia k § 32 je robenie z komára somára, pretože rozpočet nadácie je vnútorný dokument nadácie, ktorý nikomu nemusí predkladať. Ako ho nadácia dokáže spracovať, taký ho bude mať. *(Oživenie v sále).*

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Pokoj, páni.

Poslanec M. Baránik:

Prečo by to nemohlo byť v zákone? To je vnútorná norma, podľa ktorej sa nadácie majú riadiť. Každá inštitúcia, ktorá hospodári s nejakými peniazmi, musí mať vnútornú dokumentáciu, majú to všade vo svete, musia to mať aj u nás.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Pán Bugár, pokoj. Nech sa páči, pán Brocka.

Poslanec J. Brocka:

Vážený pán predsedajúci,
vážený pán minister,
dámy a páni,

počas dvoch dní rozpravy k vládnemu návrhu zákona o nadáciách vystúpilo veľmi veľa poslancov alebo veľmi veľa poslancov sa zapojilo do diskusie. I z toho vidieť, že rokujeme o veľmi vážnom návrhu zákona. Väčšina poslancov hovorila pekne, múdro a pravdivo. Dovoľte, aby som sa pripojil k tým, ktorí kriticky hodnotia predložený vládny návrh zákona.

V úvode chcem povedať, že ma veľmi mrzí, že vládni poslanci nepodporili návrh na stiahnutie tohto materiálu z rokovania 15. schôdze Národnej rady. Bola to výzva alebo lepšie povedané prosba od celého dobrovoľníckeho sektora na Slovensku. Oni veľmi dobre vedia, že takýto vládny návrh zákona o nadáciách nepotrebujú. Obrátili sa na nás, na všetkých poslancov, s konštruktívnym návrhom dať podnet na začatie verejnej diskusie o postavení a význame neziskových mimovládnych organizácií pre rozvoj Slovenska.

Dôvodov na stiahnutie z rokovania bolo niekoľko alebo je niekoľko. Návrh zákona neprešiel riadnym legislatívnym procesom. Národná rada neprerokovala zásady tohto zákona. Zástupcovia tretieho sektora sa síce zúčastnili na pripomienkovom konaní k návrhu zákona, ale predkladateľ neakceptoval zásadné výhrady. Vzhľadom na previazanosť zákona o nadáciách s inými zákonmi, napríklad daňovými, o neziskových všeobecne prospešných organizáciách, je žiaduce, aby boli tieto zákony prerokované súčasne. Nestačí iba nový zákon o nadáciách, aj keby bol dobrý. Treba sa zaoberať stimulujúci podmienkami získavania prostriedkov na všeobecné ciele, kvôli ktorým nadácie vznikajú.

Návrh zákon v predloženej podobe vyvolal ostrú polemiku nielen doma, ale stal sa terčom kritiky zahraničných subjektov, čo neprispieva k pozitívnemu obrazu Slovenska v zahraničí. Najvážnejším dôvodom na jeho stiahnutie z rokovania je však to, čomu sa hovorí filozofia alebo zámer predkladateľa. Tým nie je snaha právne vyjasniť prostredie fungovania nadácií a vytvoriť im čo najlepšie podmienky. Práve naopak, čo najviac obmedziť možnosti ich pôsobenia a dostať ich úplne pod kontrolu štátu. A v tomto je návrh zákona likvidačný, neprispieva k rozvoju tretieho dobrovoľníckeho sektora, ale ho likviduje. Nemôže nám to byť jedno v koalícii, či opozícii. Búrali by sme tým jeden z pilierov občianskej spoločnosti, jeden z pilierov demokracie.

Štát nemá dosť síl ani prostriedkov angažovať sa všade. Konštatovali sme to i na tejto schôdzi, keď sme rokovali o realizácii Národného programu boja proti drogám. Aj v tejto oblasti urobili niektoré nadácie oveľa viac ako všetky štátne orgány dokopy. Neveríte? Nadácia svätého Petra Furiera s projektom Integrovaný program prevencie vzniku drogových závislostí u žiakov základných škôl, tisíce odpracovaných dobrovoľníckych hodín a žiadne mzdové náklady. Oni nemali najprv peniaze alebo majetok, ako to od nich požadujete v tomto zákone. Mali pri svojom zrode šľachetnú myšlienku dosiahnuť spoločným úsilím pozitívny a hodnotný výsledok, a to bez nárokov na akúkoľvek odmenu. Až potom sa snažili získavať kapitál. To, že existujú a pôsobia napriek nepriaznivým a nežičlivým podmienkam, je umenie. Ak budú existovať aj po prijatí takto navrhnutého zákona o nadáciách, bude to zázrak. I táto nadácia, jedna zo 450 nadácií, sa zapojila do protestnej kampane, ktorá na Slovensku bežala od 15. januára. Aj efektívnosť tejto kampane je dôkazom, ako úspešne a efektívne vedia tieto neziskové organizácie pracovať, na rozdiel od iných, napríklad aj štátnych organizácií.

Nie sú to len drogy, dámy a páni, kde nadácie vyvíjajú nezastupiteľnú a bohumilú činnosť. Je to zdravotníctvo, kultúra, vzdelávanie, sociálne služby, charita, ochrana životného prostredia. Tisíce občanov sa zapája do činnosti mimovládneho sektora tam, kde sa štát angažuje nedostatočne alebo kde je jeho pôsobenie neefektívne. Toľko všeobecne o návrhu zákona. A teraz mi dovoľte predložiť moje pozmeňujúce návrhy.

Navrhujem vyňať zo spoločného hlasovania en bloc o pripomienkach zo spoločnej správy bod 8. Je to pripomienka k § 15 ods. 2, kde súdy pred definitívnym zrušením nadácie iba môžu, ale nemusia určiť lehotu na odstránenie zistených nedostatkov.

Ďalší pozmeňujúci návrh - v § 4 vypustiť odsek 4 "Činnosťou nadácie sa základné imanie nesmie znížiť." Viacerí poslanci navrhli úpravy do § 4, ktorý hovorí o výške základného imania. I bod 1 zo spoločnej správy je úpravou tohto paragrafu. Znižuje sa v ňom hodnota majetku pri zakladaní nadácie na 10 000 korún, do dvoch rokov sa však musí zvýšiť na 100 000 korún. Aby nedošlo k absurdnej situácii, že nadácia, hoci má prostriedky, by ich nemohla použiť na plnenie všeobecne prospešného cieľa, pretože by sa vystavila riziku zrušenia súdom podľa § 15 ods. 1 písm. a), navrhujem nový odsek 4: "Súčet peňažných prostriedkov a iných peniazmi oceniteľných hodnôt tvoriacich združený majetok tvorí majetok nadácie. Hodnota majetku nadácie po odčítaní záväzkov sa po dobu existencie nadácie nesmie znížiť na dobu dlhšiu ako 6 kalendárnych mesiacov po sebe idúcich pod hodnotu 100 000 korún, ak tento zákon neustanoví inak."

Ďalšie moje pozmeňujúce návrhy sú k piatemu oddielu - Hospodárenie nadácie. Keďže sú prakticky totožné s tými, čo už predniesli pani poslankyňa Rusnáková, poslanec Langoš, nebudem ich všetky opakovať. Zastavím sa iba pri návrhu na vypustenie § 38, pretože ho pani Rusnáková vo svojom návrhu nezdôvodnila. V § 38 je oznamovacia povinnosť nadácie oznámiť daňovému úradu meno darcu, od ktorého v účtovnom období nadácia prijme vyššiu sumu než 5 000 korún. Takéto preukazovanie pôvodu peňazí od darcu nie je vôbec namieste, nehovoriac o tom, že je ponižujúce. Prehľad o darcoch je predsa súčasťou výročnej správy. Nahlasovanie darcov nemá žiadne opodstatnenie, pretože ak si darca uplatňuje dar ako odpočítateľnú položku, musí mať doklad o darovaní potvrdený nadáciou. A ak si dar neuplatňuje ako odpočítateľnú položku, nie je dôvod, aby bol daňový úrad o tom informovaný.

Môj posledný pozmeňujúci návrh je procedurálny, aby sme hlasovanie o návrhu zákona odložili dovtedy, kým nebudeme

rokovať v pléne Národnej rady o novom zákone o dani z príjmu. Podľa mojich informácií už v marci skončilo pripomienkové konanie k tomuto návrhu zákona a podotýkam, že veľmi úzko súvisí s návrhom zákona o nadáciách. Myslím si, že treba poznať, aby sme videli, ako chce štát pomáhať nadáciám, prv ako uzavrieme diskusiu na túto tému.

Dámy a páni, týmto zákonom sa nedotýkame iba nadácií a dobrovoľníkov, ale zasahujeme i do celej sféry pôsobenia. A tou nie je len životné prostredie, kultúrne pamiatky, ale najmä starí, chorí, sociálne odkázaní a ohrozená mládež. Toto majme na pamäti, keď budeme hlasovať o zákone o nadáciách. *(Potlesk.)*

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. Pán poslanec Lysák, nech sa páči. Pripraví sa pán poslanec Juriš.

Poslanec L. Lysák:

Vážený pán predsedajúci,
vážený pán minister,
ctené kolegyne, kolegovia,
vážení hostia,

na rozdiel od väčšiny predrečníkov chcem povedať, že konečne je tu zákon, ktorý vnáša systém, vnáša poriadok do oblasti vytvárania činnosti a eventuálneho zániku nadácií. Myslím si, že tak ako je postavený, mohol by byť zárukou proti odklonu v zameraní ich činnosti. Vnáša totiž, podľa toho, ako ho ja čítam, a možno aj ďalší, väčšiu priehľadnosť do spôsobov ich zakladania, do evidovania ich činnosti, do kontroly i do ďalších náležitostí, až po prípadný zánik.

A nie je to nič nové pod slnkom, ako by sa niekedy z niektorých vystúpení dalo tušiť. Podobné zákony, a v niektorých prípadoch oveľa tvrdšie, majú mnohé európske aj mimoeurópske štáty. Tým skôr je potrebný u nás, teraz po štyridsiatich rokoch absencie nadácií, po rozpade bipolarity a po nadobudnutí alebo znovunadobudnutí samostatnosti Slovenska.

Slovenská republika podporovala, ako to tu už zaznelo, a bude naďalej podporovať nadácie a inštitúcie, ktoré chcú a vyvíjajú všeobecnoprospešnú činnosť. Aj z pozície člena výboru pre financie, rozpočet a menu by som chcel podporiť čo najskoršie vydanie tohto zákona, na ktorý musia a budú nadväzovať ďalšie normatívne dokumenty z tejto oblasti. Absencia takéhoto zákona má za následok, že napríklad už v známej nadácii SAIA, už tu bola o nej reč, ktorej boli poskytnuté prostriedky aj zo štátneho rozpočtu, vznikli problémy. Myslím, že to bolo v roku 1993, práve pre neúplnosť a nepresnosť výkladu, pre akých študentov a za akých podmienok majú byť použité prostriedky nadácie, ktoré poskytol štát. Alebo vznikla nadácia na rekonštrukciu prvých troch slovenských gymnázií. Nadácia nemohla dostať alebo nedostala prostriedky z ministerstva, lebo neexistujú zatiaľ pre to pravidlá, nebol zákon. Iba čiastočne sa ich problémy riešia z prostriedkov fondu Pro Slovakia.

A pokiaľ ide o evidenciu, to sa tu tiež spomínalo. Za terajšej situácie nedostatku informovanosti o cieľoch, zameraní, prípadne aj výsledkoch činnosti nadácií, ťažko je posúdiť napríklad takéto dva protistojace prípady, keď bolo treba poskytnúť alebo posúdiť poskytnutie prostriedkov zo štátneho rozpočtu na dobudovanie školy na východnom Slovensku, a na druhej strane sa poskytli prostriedky na tenisové loptičky v inej časti republiky.

Bolo by iste lepšie, keby sme mali prepracované a mohli prijať súbežne aj ďalšie nadväzné zákony a predpisy. Ak však máme pripravený prvý z potrebných zákonov, treba ho, podľa môjho názoru, prijať. Keby tu bol býval pred piatimi alebo aspoň pred dvoma rokmi, nemali by sme tu viaceré otázky o potrebe informácií podpory a podobne. Odďaľovanie prijatia tohto zákona s poukazovaním na nutnosť predložiť ho s ďalšími je, podľa môjho názoru, neracionálne.

Niektoré zúrivé ataky niektorých opozičných poslancov naozaj nie sú opodstatnené a zarážajú súdnych ľudí najmä preto, že na jednej strane sa volá po poriadku pri budovaní právneho štátu, pri znižovaní kriminality. S tým možno naozaj len súhlasiť. A súhlasíme s tým všetci. Prečo potom toľko vzruchu, keď tento navrhovaný zákon môže pomôcť zabezpečiť požadovaný právny poriadok v sledovanej oblasti?

V čom vidím potrebu dialógu a možnosť dohody koaličných aj opozičných poslancov, je posúdenie rozdielov v rozsahu evidencie, náležitostí, spôsobu zakladania nadácií. Ale k tejto oblasti nejaké zásadné výhrady neboli. Ak akákoľvek nadácia nemá nezákonné ciele, či spoločenské, ekonomické, ekologické alebo niektoré ďalšie, povedzme morálne, nemôže byť predsa problém, aby splnila náležitosti evidencie. Naopak, myslím, že bude prevládať v nadáciách snaha prezentovať svoju činnosť a je jedno, či bude evidovaná na súde alebo na rezorte, ktorý bude môcť robiť centrálnu evidenciu a informácie o činnosti nadácie.

Pokiaľ ide o orgány, sem-tam tu zazneli protirečivé názory, ale podobne, ako je to zvykom inde vo svete, je účelné, aby nadácie boli spravované na dobrej úrovni a vzory a spôsoby tento zákon uvádza. Pokiaľ ide o rotáciu funkcionárov, môže vylúčiť stereotyp, jednostrannosť v používaní prostriedkov i pluralitu v rozhodovaní.

Bolo niekoľko námietok proti základnej istine 100 000 korún. Na prvý pohľad to vyzerá veľmi veľký rozsah prostriedkov, ale keď som overoval, či to, čo je uvádzané v dôvodovej správe, je fakt, skutočne tieto sumy v iných štátoch sú oveľa vyššie. Aj v tých bližších, ktoré nám niektorí veľmi často dávajú za vzor.

Kolegyne a kolegovia, nevidím dôvod na obavy z vedenia účtovníctva. Veď tam sa jednoznačne uvádza, že do troch miliónov korún príjmov za predchádzajúci rok sa vedie iba jednoduché účtovníctvo. A audit nie pri tých sumách, poplatkoch, ktoré sa tu uvádzali, ale sa vyžaduje až nad 5 miliónov korún príjmov a výdavkov za predchádzajúci rok. Pre seriózne inštitúcie toto nemôže byť, podľa môjho názoru, nijaký problém. Rovnako oznamovacia povinnosť o prijatých daroch od fyzických alebo právnických osôb až od 5 tisíc korún vyššie, tým skôr, že anonymita darcu v § 38, pán poslanec Kováč na to upozorňoval, je zabezpečená a zákonom sa zaručuje.

Sám som mal výhrady voči zneniu v návrhu § 39, kde sa navrhovala zásada poskytovať finančné prostriedky získané z rôznych zdrojov len z jedného miesta. Podobne ako ďalší poslanci, ktorí tu o tom diskutovali, pokladám toto za nenáležité, pretože naozaj by to mohlo viesť tak, ako predpokladajú aj iní, k zbytočnej byrokracii v tejto oblasti. Ale ak prijmeme spoločný návrh a uvažované zmeny v bode 18 spoločnej správy, malo by sa to týmto riešiť.

V tejto súvislosti tu bola reč o plánovaní prostriedkov. Aj tí, ktorí majú skúsenosti najmä z oblasti zdravotníctva, neplánujú, že Jano alebo Jožo ochorie. Zato určite plánujú a rozpočtujú prostriedky na činnosť nemocníc alebo nejakých ich častí. Myslím, že v tejto oblasti sa zhodneme.

Mám jeden stručný návrh formálneho charakteru k § 33, kde namiesto znenia "nadácia je oprávnená žiadať vrátenie poskytnutých prostriedkov od osoby, ktorá nezachovala účely použitia" odporúčam zdôrazniť, že "je povinná" ich v takomto prípade vymáhať.

Pokladám za správne tiež to, čo sa uvádza v § 42, aby nadácie, ktoré vznikli doteraz, mali časový priestor uvádzaný jeden rok, aby sa zapísali do registra podľa tohto zákona, prípadne majú možnosť tam, kde došlo k nejakej odklonnej činnosti, presmerovať sa na iné právne formy činnosti.

Kolegyne, kolegovia, ak prijmeme tento zákon, a ja dúfam, že ho podporíme a prijmeme a som presvedčený, že o dva roky si nikto ani nespomenie, ako ťažko sa rodil a prijímal.

Ďakujem za pozornosť.
(Potlesk.)

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. Nech sa páči, pán poslanec Juriš. Pripraví sa pán poslanec Ásványi. Predtým sa hlási pán poslanec Harach s faktickou poznámkou.

Poslanec Ľ. Harach:

Ďakujem pekne za slovo.

Dámy a páni,

ja by som predsa len rád reagoval na niektoré informácie, ktoré pán poslanec Lysák povedal vo svojom vystúpení a považujem ich za neúplné a nepravdivé.

Pán kolega, v prvom rade SAIA nie je nadácia. Odkiaľ máte takúto informáciu? Slovenská akademická informačná agentúra je občianske združenie. To po prvé.

Po druhé, tak ako každé iné občianske združenie, aj toto občianske združenie dostáva prostriedky zo štátneho rozpočtu, t. j. z ministerstva školstva, za veľmi prísnych podmienok. A o tom vás ubezpečujem, že to tak je, pretože sám som mal možnosť sledovať, ako tieto príspevky idú, sledovať aj odpočtovanie týchto príspevkov. V čom je problém? Pán poslanec, problém nie je v tom, ako SAIA tieto prostriedky dostáva, ten je v tom, že vy chcete kontrolovať výber štipendistov, a to je rozdiel. Toto bolo SAIA vytýkané, ale tento výber štipendistov robia nezávislé skupiny.

V týchto dňoch prebieha seminár v Banskej Bystrici, na ktorom sa zúčastňujú zástupcovia rakúskeho ministerstva, vedy a výskumu, naše ministerstvo je tam zastúpené, žiaľbohu, ako vždy, veľmi slabo, sú tam rektori z rakúskych univerzít a sú tam rektori zo slovenských univerzít. Ich cieľom je diskutovať o budúcnosti programu, ktorý Slovenská akademická informačná agentúra zabezpečuje ako výkonná organizácia.

Len na vašu informáciu, dámy a páni, tento program je z hľadiska financovania postavený tak, že je v medzinárodnom protokole dohodnuté financovanie 1 : 3, to znamená, že ak Rakúšania napríklad dajú 5 miliónov šilingov, my dáme 5 miliónov slovenských korún, čo je pomer kurzu skoro 1 : 3 v náš prospech. Toto robí Slovenská akademická informačná agentúra.

Problém, ktorý sa okolo nej vyvoláva, spočíva v tom, že sme jedna z mála krajín, ktorá síce pozná, ale strašne ťažko uplatňuje tzv. zálohové financovanie. Pre projekty, ktoré prechádzajú z jedného roka do druhého, sa vyúčtovanie môže

urobiť až ku koncu toho projektu. Toto nikto nevie pochopiť a využíva sa to ako páka, ako meč nad činnosťou Slovenskej akademickej informačnej agentúry. To po prvé.

Po druhé - vo svojom vystúpení ste povedali, že niektoré štáty majú oveľa prísnejšiu legislatívu ako my. Povedzte ich. Toto by vlastne mal povedať pán minister, aká komparácia s inými krajinami bola urobená a ktoré sú to štáty, ktoré majú takú superprísnu legislatívu, ak je prísnejšia ako tento zákon.

A posledný môj vstup sa týka nadácií v školstve, pretože vo vystúpení pána Lysáka odzneli informácie takéhoto typu: Namiesto toho, aby išli peniaze na stavby, tak išli na tenisové loptičky. Vážení, veď si nemýľme poslanie nadácií a poslanie štátu, ktorý len zastupuje občanov v tom, čo štát má urobiť pri rozdeľovaní daní. Ak chcete, aby nadácie financovali stavby školských budov, tak to povedzte. To je úplne iná situácia. Je psou povinnosťou štátu, aby toto financoval.

Nadácie budú vždy financovať tie aktivity v školstve, na ktoré štát nedá a objektívne niekedy aj nemá dostatok prostriedkov. Preto nadácie - s cieľom vtiahnuť do tohto procesu rodičov, občanov a podobne - vytvoria pre nich podmienky, aby mohli dať prostriedky, ktoré rodič vidí, ako sa v škole zúročia. Preto sa kupovali i také veci, ktoré súvisia so zaostávajúcou športovou výstrojou. Pán kolega Haťapka by to určite potvrdil.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem, pán poslanec. Nech sa páči pán poslanec Lysák. Pardon, pán poslanec Švec. Zapojte pána poslanca Šveca.

Poslanec J. Švec:

Ďakujem, pán predsedajúci. Ja som vlastne slovo stiahol, ale keď ste mi ho už dali, tak predsa len by som využil príležitosť a adresoval pánu poslancovi Lysákovi dve otázky.

Pán doktor, viete si predstaviť, ako by ste dneska zakladali nadáciu, keby ste mali presvedčiť sponzorov, že napred potrebujete 100 tisíc korún umŕtvených peňazí, aby ste svoje nadačné ciele mohli splniť?

Druhá otázka. Nerozumel som vašej argumentácii, keď ste hovorili, že najväčší problém nadácií je v tom, že dostávajú príspevky zo štátneho rozpočtu, ktoré nie sú kontrolované. Rozumel som vám dobre? Ja si totiž myslím, že nadácie sú zakladané na úplne iný účel, a keď štát chce investovať svoje finančné prostriedky, môže tak činiť priamo.

Štát nepotrebuje nadácie nato, aby financoval to či ono. Je vecou nadácie, ako sa rozhodne použiť svoje finančné prostriedky, či to bude na výstavbu budov, alebo na loptičky, to je v demokratickom štáte rozhodnutie nadácie, ktorá na tieto účely zbiera finančné prostriedky. Vy si zrejme mýlite finančné prostriedky nadácie a finančné prostriedky štátneho rozpočtu.

Ďakujem vám.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. Nech sa páči, pán poslanec Lysák. Zapojte pána poslanca Lysáka.

Poslanec L. Lysák:

Ďakujem pekne. Pokiaľ ide o našu diskusiu, a to nielen teraz, mám taký dojem ako keby niekedy hovorili nemí s hluchými. Pokiaľ ide o príklady, používal som ich viac vo forme základného prístupu k tým prípadom, keď dochádza k nedostatku informácií o vzniku a činnosti nadácií.

Myslím si, že samotná SAIA bude povďačná, ak bude dostatok informácií o jej činnosti a ak bude možné všetky jej dobré aktivity týmto spôsobom podporiť. V záverečných pasážach zákona sa jednoznačne hovorí o tom, že prostriedky nadácií budú postupovať alebo môžu postupovať z viacerých miest, nevylučuje sa účasť štátu. Práve preto som aj odporúčal, aby v závere v § 39 nebolo potrebné, aby boli poskytované alebo uvádzané len z jedného miesta.

Pokiaľ ide o to, či je prísna, alebo nie je prísna legislatíva, pánu kolegovi Harachovi by som chcel bez paternalistického prístupu uviesť, že je to uvádzané v dôvodovej správe. Ak sa nemýlim, či je to Nemecko, Dánsko, Francúzsko a niektoré ďalšie štáty, sú tam jednoznačne uvádzané príklady, a okrem toho ich tu uvádzala aj pani podpredsedníčka vlády.

Pokiaľ ide o otázku pána profesora Šveca k 100 tisícom ako základu pre vznik nadácie, myslím si, že by to mala byť v podstate postačujúca suma na činnosť.

Pokiaľ ide o otázku, či je potrebné, aby nadácie boli ako také kontrolované. O čo tu vlastne ide? O obavu, že bude nadmerná kontrolná činnosť nadácií. Ak nie je zámer odlišný od verejnoprospešnej činnosti, tak ako som ja čítal návrh tohto zákona, ani v najmenšej miere nesleduje likvidáciu nadácií. Sleduje jednoznačne informovanosť o poskytovaných prostriedkoch, a to, čo všetci spoločne sledujeme: vylúčenie

možnosti používania takýchto nadačných prostriedkov na účely, ktoré nemajú s nadačnými zámermi spoločnú reč.

Myslím si, že ak vzájomne budeme chápať zmysel svojich prístupov, nebudú sa opakovať také excesy, aké tu boli.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. Pán poslanec Miklušičák.

Poslanec J. Miklušičák:

Ďakujem, pán predsedajúci.

Pán predsedajúci,
kolegyne, kolegovia,

pán kolega Lysák, v § 33 ods. 5, ktorý hovorí o tom, že nadácia je oprávnená požadovať od osoby, ktorej poskytla prostriedky, vrátenie prostriedkov alebo ich časti, ak nesplnila povinnosť podľa ods. 3, navrhujete slovo "oprávnená" vypustiť a nahradiť slovom "je povinná". Predsa treba nechať na orgány nadácie, aby zvážili, či prostriedky, ktoré dotyčná osoba použila, sú v celkovom súlade s činnosťou nadácie, aj keď to nie je na ten konkrétny cieľ. A v prípade, že usúdi, že nie, potom môže požadovať o vrátenie trebárs aj súdnou cestou. Nechajme to tak, ako to je navrhnuté. Prosím vás, stiahnite svoj návrh.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. Nech sa páči, pán poslanec Juriš.

Poslanec A. Juriš:

Vážený pán predsedajúci,
vážený pán minister,
vážené kolegyne, kolegovia,
milí hostia,

nik nespochybňuje, že je potrebný zákon na úpravu činnosti nadácií, na vznik účelového združenia prostriedkov na dobrovoľnícku činnosť občanov v prospech spoločnosti. Nadácie obyčajne suplujú úlohu štátu, na ktorú nestačí alebo nemá finančné prostriedky, no pripravený zákon sleduje skôr kontrolu ako pomoc pre túto činnosť občanov. Viem, že kontrolné mechanizmy sú potrebné, ale len na neetické a nečestné konanie určitých ľudí. Myslím si, že na túto kontrolu a obhajobu záujmov spoločnosti existujú podmienky, ako kontrolovať nadácie, a to kontrolou daňových úradov a iných inštitúcií. Navrhovaný zákon v nezmenenej podobe je pre mnohé nadácie, ktoré momentálne existujú, likvidačný.

Doterajší právny rámec nadácie je vymedzený v Občianskom zákonníku v § 20b až 20e. Je jasné, že by bolo vhodné presnejšie formulovať činnosť nadácií, aj umožniť im formou daňových zákonov lepšie získavať finančné prostriedky od sponzorov, ale aj mať dobré možnosti postihnúť tých, ktorí by chceli zneužiť takéto organizácie na nejaké osobné obohacovanie. I keď pevne verím, že je to mizivé percento a je potrebné tých nečestných postihovať, pretože kazia meno drvivej väčšiny obetavých občanov, ktorí chcú pracovať v prospech spoločnosti.

Zatiaľ však nemáme štatisticky spracované porušovanie hospodárenia nadácií so stanovami a neetické používanie finančných prostriedkov. Veď keby to bolo vyhodnotené, určite by to bolo v dôvodovej správe. Ale tam nič takého nie je. Nadácie, ktoré by boli špekulatívne, mali by slúžiť na pra-

nie špinavých peňazí alebo nejakých finančných pomocí zo zahraničia, títo ľudia si ľahučko nájdu iné formy na obchádzanie zákonov.

Tento návrh zákona postihne hlavne malé nadácie, slušných ľudí. Nie tých, proti ktorým je tento návrh pripravený. Drvivá väčšina nadácií pracovala a pracuje apoliticky. Po prijatí tohto návrhu zákona fakticky tieto nadácie a ľudia, ktorí v nich pracujú, budú mať prísnejšie pravidlá a kontrolu a najmä obmedzovanie ich slobody rozhodovania, určovanie vnútorného chodu nadácií, rotácie, určovanie percenta na vlastnú činnosť. Problematické je stanovenie minimálnej finančnej čiastky 100 tisíc, a s touto sumou sa nesmie hýbať. Pri úrokovej miere na bežnom účte 4,5 % pri oveľa vyššej inflácii (v minulom roku 7,2 %) fakticky klesá majetok nadácie, než by z tých 100 tisíc niečo mohla robiť. Čiže títo ľudia, ktorí v rozlišných činnostiach pracovali pre dobro spoločnosti, sa viac-menej spolitizovali. A veru nebudú priateľsky naklonení tým, ktorí takýto návrh o nadáciách iniciovali.

Mám len dva pozmeňujúce návrhy. Ide o § 4. Ak nebude prijatý pozmeňovací návrh pani poslankyne Rusnákovej o vypustení tohto paragrafu, navrhujem nahradiť § 4 v časti základné imanie a § 10 - Správa vkladov do nadácie bude treba prečíslovať, čiže bude mať v konečnej verzii číslo 9 s nasledovným textom:

"§ 9

Správa vkladov do nadácie

(1) Vkladom zakladateľa je súhrn peňažných prostriedkov a iných peniazmi oceniteľných hodnôt, ktoré zakladateľ nadácie odovzdá do správy správcovi nadácie pri podpísaní zakladateľskej listiny.

(2) Súčet peňažných prostriedkov a iných peniazmi oceniteľných hodnôt tvoriacich združený majetok tvorí majetok nadácie. Hodnota majetku nadácie po odpočítaní záväzkov sa po dobu existencie nadácie nesmie znížiť na dobu dlhšiu ako 6 kalendárnych mesiacov po sebe idúcich pod hodnotu 100 tisíc Sk, ak tento zákon nestanoví inak.

(3) Zakladateľ musí vložiť pri založení nadácie majetok v hodnote najmenej 10 tisíc Sk. Do dvoch kalendárnych rokov od vzniku nadácie musí majetok nadácie dosiahnuť hodnotu najmenej 100 tisíc Sk podľa odseku 2.

(4) Pred zaregistrovaním nadácie spravuje vklad zakladateľ a správca nadácie. Vlastnícke právo vkladov, prípadne iné práva k vkladom prechádzajú na nadáciu dňom jej vzniku. Vlastnícke práva k nehnuteľnostiam nadobúda nadácia vkladom do katastra nehnuteľností na základe písomného vyhlásenia vkladateľa s úradne overeným podpisom.

(5) Po vzniku nadácie je správca povinný odovzdať vklady bez zbytočného odkladu nadácii. Ak nadácia nevznikne, je povinný ich vrátiť."

Druhý pozmeňovací návrh je z hľadiska účinnosti tohto zákona. Treba ho zosúladiť s účinnosťou návrhov zákonov o iných neziskových organizáciách a s daňovým zákonom, ktorý by umožňoval zvýhodnenie financovania neziskového sektora. Preto navrhujem termín 1. 1. 1997.

Ďakujem za pozornosť.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. Nech sa páči, pán poslanec Ásványi. Pripraví sa pán poslanec Ftáčnik. Nech sa páči, pani Rusnáková - faktická pripomienka.

Poslankyňa E. Rusnáková:

Chcela by som sa vyjadriť k návrhu pána poslanca Juriša. Ten návrh ako alternatívny je do istej miery dobrý, ale chcela by som ho upozorniť na dve veci, ktoré by prípadne mohol doplniť a ešte vystúpiť s miernou úpravou, ak prijme moje odporúčanie.

Je to odsek 1, kde chýba ustanovenie, že správca je povinný zakladateľovi vydať doklad o splatení vkladu. Tento doklad by sa mal priložiť k návrhu na zápis do registra. Takže toto by som odporúčala doplniť.

A ešte odsek 5 by bolo dobré doplniť na konci: "Ak nadácia nevznikne, je povinný ich správca tento vklad vrátiť zakladateľovi do 30 dní." Ak tam neustanovíme nejaký termín, dokedy to má spraviť, tak sa to môže naťahovať aj rok.

Ďakujem pekne.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. Nech sa páči, pán Ásványi.

Poslanec L. Ásványi:

Vážený pán predsedajúci,
vážený pán minister,
dámy a páni,

Občiansky zákonník v § 20b až 20e taxatívne stanovuje formu a podmienky vzniku, činnosti a zániku nadácií. Predpisuje aj minimálny obsah štatútu nadácie, v ktorom môžu byť spresnené podmienky a požiadavky na činnosť nadácie. V § 20e sa poukazuje na potrebu osobitného zákona na podrobnejšiu úpravu problematiky nadácií.

Roky absentoval tento očakávaný zákon, ale nadácie existovali a vyvíjali pre spoločnosť prospešnú činnosť. Žiadal sa zákon, ktorý by spresnil rámec daný ustanoveniami Občianskeho zákonníka.

Prerokúvaný návrh zákona v základoch mení možnosti vzniku a podmienky dobročinnej prospešnosti nadácií a mení vytvorenú prax predovšetkým stanovením minimálneho vkladu majetku vo výške 100 tisíc Sk a bránením poklesu počiatočného základného imania počas činnosti. Koncentrovanie povolenia a registrovania nadácií na ministerstve vnútra je ďalším prejavom centralizácie moci, byrokracie a politickej kontroly aj verejnoprospešnej činnosti v našom štáte. Toto nie je zdôvodnené ani vehementne spomínaným, ale nedokázaným spoločovaním osôb, a nie majetku v nadáciách, ani toľko prizvukovaným prepieraním špinavých peňazí v nadáciách. Tie sa perú inde, a ako by sme o tom nechceli nič vedieť.

V pomykove a bezradnosti sú šľachetne zmýšľajúci ľudia, ktorí nadácie založili, spravujú alebo do nich prispievajú s cieľom pomôcť ťažko chorým, ľuďom v beznádejnom sociálnom položení, kultúrnym a vzdelávacím zariadeniam nefinancovaným alebo nedostatočne financovaným štátom, resp. zo spoločenských prostriedkov. V strachu sú tí ľudia, ktorí sú odkázaní a poberajú dobrodenie z týchto nadácií. Väčšina týchto nadácií sa nebude môcť transformovať do 12 mesiacov na podmienky stanovované prerokúvaným zákonom, nebudú schopné udržať svoje imanie nad hranicou 100 tisíc Sk. Vznikli nie z majetku, ale z dobrej vôle a obetavosti ľudí.

Viem, že dostanem odpoveď s poukazom na pripravené ďalšie právne predpisy o neziskových právnických osobách a asociáciách, ktoré vyriešia tieto starosti. Prečo sa potom nepredložili tieto návrhy na rokovanie spoločne?

Odhliadnem od navrhovania konkrétnych zmien k paragrafovému zneniu návrhu zákona, lebo by som opakoval už odznené odporúčania iných kolegov. Predkladám však návrh na pozmenenie návrhu na účinnosť prerokúvaného zákona, ak vôbec bude prijatý, najskôr od 1. januára 1997, resp. od termínu, dokedy sa v dostatočnom časovom predstihu prerokujú a prijmú právne normy o neinvestičných a neziskových organizáciách.

Na záver prosím pán spravodajcu dať osobitne hlasovať o bodoch 6, 10 a 18 spoločnej správy.

Ďakujem.
(Potlesk.)

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem pánu poslancovi Ásványimu. Nech sa páči, pán poslanec Ftáčnik. Pripraví sa pán poslanec Lauko. S faktickou poznámkou sa hlási pán poslanec Šimko, nech sa páči.

Poslanec I. Šimko:

Ďakujem, pán podpredseda. Prednesiem iba krátku organizačnú poznámku alebo skôr pozvánku.

Vážené kolegyne, vážení kolegovia, náš klub zabezpečil premietanie nového filmu Dušana Hanáka Papierové hlavy. Premietanie sa uskutoční 15 minút po skončení dnešného rokovania dolu v kinosále. Srdečne vás na toto premietanie všetkých pozývame bez ohľadu na to, či ste z koalície, alebo z opozície. Pozývame poslancov, novinárov i hostí.

Ďakujem pekne.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujeme. Len si užite. Nech sa páči.

Poslanec M. Ftáčnik:

Vážený pán predsedajúci,
vážený pán minister,
vážené kolegyne a kolegovia,

naša diskusia trvá už dlho, ale myslím si, že ešte nebolo povedané všetko, preto sa pokúsim prispieť tiež niektorými pohľadmi a pozmeňovacími návrhmi na zákon, ktorý má regulovať aktivitu ľudí pri plnení verejnoprospešných úloh a úlohu štátu v tomto procese.

Chcem povedať, že pri posudzovaní tohto zákona som ja, ale i moji kolegovia zo Strany demokratickej ľavice vychádzal z myšlienky, ktorú som tu už povedal v piatok, ale považujem za potrebné ju zopakovať. Sme za to, aby bol prijatý zákon o nadáciách, čiže pre nás nestojí otázka, či prijať zákon o nadáciách, ale aký zákon. Ak by som mal odpovedať na otázku aký zákon, odpoviem - samozrejme dobrý. Čo je to v tomto prípade dobrý zákon? Dobrý zákon bude taký, ktorý prinesie rovnováhu medzi zasahovaním štátu do života nadácií a medzi slobodným priestorom na organizovanie verejnoprospešnej činnosti formou nadácií. Žiaľ, tak ako sme tu počuli z viacerých vystúpení, ani podľa nášho názoru predložený zákon tieto parametre nespĺňa.

Minister spravodlivosti ako predkladateľ nazval tento zákon organizačnou normou, na ktorú majú nadväzovať ďalšie zákony. Žiaľ, tie zákony nikto z nás nevidel, a preto vlastne riešime len časť celej problematiky. Čudujem sa vám, vážené dámy a páni, prečo ste neodsúhlasili, aby sme prerušili, nie odložili, prerušili prerokúvanie tohto bodu, aby sme

videli aj do ďalších častí, aké predstavy má vláda po úprave neziskového sektora, a nemuseli sme k tomuto zákonu predkladať veci, ktoré by možno patrili do iných zákonov, ale my ich nepoznáme. Nepoznáme zámery vlády v tejto oblasti, a preto sa nemôžeme celkom dobre ubrániť prednášaniu pozmeňovacích návrhov, ktoré v tomto zákone majú vyriešiť naše predstavy o fungovaní týchto organizácií. Mohli sme sa takýmto problémom vyhnúť, aj pre vás mohol vzniknúť lepší obraz o tom, ako má fungovať tretí sektor vo svojich rozmanitých podobách a aké výhody ponúka vláda tým, že zošnuruje tieto organizácie do istých pravidiel hry - podotýkam, že určité pravidlá hry sú potrebné - čo za toto zošnurovanie vláda ponúka vo forme úľav. Nevieme. Je to holub na streche, ktorého nikto z nás nevidel a jednoducho ho nepoznáme.

Zákon sa prerokúva v legislatívnom chvate, to znamená že 29. 4. 1996 bol doručený do parlamentu, 7. 5. 1996 bol rozdaný poslancom vo výboroch a 8. 5. 1996 niektorí poslanci o ňom rokovali, 17. 5. 1996 sa začína rokovanie v Národnej rade. To je porušenie všetkých legislatívnych zvyklostí v tomto parlamente. A na otázku prečo je to tak, ani podpredsedníčka vlády, ani minister spravodlivosti ako predkladateľ nepoznajú odpoveď. Nedozvedeli sme sa ju v piatok a jediné, čo pani podpredsedníčka vlády odpovedala na priamu otázku, prečo sa tak ponáhľame, bolo, že je to zámer. Aký zámer, to nepovedala, ale za ňu to vyslovili niektorí dobromyseľní poslanci. Poslanci, ktorí majú predstavu, že týmto zákonom strihneme veľké zahraničné nadácie, aby sme im zabránili páchať nejaké neprístojnosti na Slovensku. Vychádza sa z fóbie zahraničného sprisahania voči Slovensku a tým sa motivuje zákon, ktorý má riešiť aj úplne iné otázky.

Zabúdate, vážené poslankyne a poslanci, a to adresujem predovšetkým vládnym poslancom, že už 8 mesiacov sabotujete zákon, ktorý má riešiť kontrolu privatizácie, v ktorej sa prepierajú omnoho väčšie sumy a niet nad tým žiadnej kontro-

ly. Takisto pri prerokúvaní správy Najvyššieho kontrolného úradu, ktorá konštatovala nehospodárne využitie finančných prostriedkov štátu, teda daňových poplatníkov, našich voličov, ktorých tu zastupujeme, ste prejavili nezáujem, vážené poslankyne a poslanci z vládnej koalície, aby parlament dosledoval tie veci, kde došlo k nehospodárnemu používaniu prostriedkov vo výške viac ako pol miliardy Sk. Chcete sa hojiť na zahraničných nadáciách a zabúdate, že tento zákon je o nadáciách ako takých.

Ak ste si prečítali dnešné SME, mohli ste sa dozvedieť o tom, aké nadácie vlastne na Slovensku pôsobia. 208 z tých 500 nadácií pôsobí v oblasti stredného a vysokého školstva. To sú nadácie, ktoré spomínal pán poslanec Švec, to sú nadácie, aké pôsobia pri gymnáziu, do ktorého chodí napríklad aj moja dcéra, kde sa rodičia poskladajú po pár korún a platia sa z toho deťom príspevky na lyžiarske zájazdy a podobne. Aj o týchto nadáciách je tento zákon, a na ne nikto nemyslí. Oháňate sa Sorosom a neviem kým, a zabúdate na to, že ďalších 178 nadácií pôsobí v oblasti vzdelávania dospelých, že ďalších 115 nadácií pôsobí v oblasti zdravotníctva. Na tie nikto z vás nemyslí. To vám je možno jedno, že polovička z tých nadácií nebude schopná transformovať sa podľa tohto zákona, a jednoducho chcete z vaničky vyliať s vodou aj dieťa.

Ak ste hovorili, alebo boli tu náznaky z úst pani podpredsedníčky, že tento zákon a jeho rýchlosť je motivovaný praním špinavých peňazí, už som tu citoval kontrolu Ústredného daňového riaditeľstva, nie poslanecký prieskum opozičných poslancov, Ústredné daňové riaditeľstvo, ktoré vykonalo kontrolu v 335 nadáciách. Zrejme boli aj v tých, ktoré zaujímajú vás, pretože sa to konalo na podnet vlády. Nezistili žiadne pranie špinavých peňazí. To je záver Ústredného daňového riaditeľstva. Zistili problémy, nedostatky, ale veci, ktoré sú riešiteľné. Čo si to, prosím vás, nahovárate vo

vzťahu k tomuto zákonu? Jednoducho to nie je pravda. Máte zámer, ale chcete pritom ovplyvniť, alebo negatívne pritom ovplyvníte aj tých, ktorých sa váš zámer jednoducho netýka.

Otázka znie, čo urobiť so zákonom, ktorý máme pred sebou. Akokoľvek si budeme navrávať, že ten zákon je porovnateľný so zákonmi Európskej únie, má veľmi ďaleko k európskym parametrom. Stačí si na to prečítať pripomienky Európskeho nadačného centra. Nedá sa s tým zrejme nič urobiť, aby sme tým pripomienkam vyhoveli, pretože pri pohľade na tento zákon mám pocit, že ide o pokrivený kameň, do ktorého jeho tvorca urobil niekoľko vážnych, ale pre dobrý výsledok konečného tvaru nedobre mierených zásahov. Nedá sa celkom dobre vykovať z toho dielo, ktoré by sme akokoľvek mohli ohodnotiť ako majstrovské. Napriek tomu sa pokúsim zobrať dláto, zaťať aspoň na tých najvážnejších miestach a naznačiť, kde si myslím, že by bolo treba niečo s tým zákonom urobiť, aby sme mohli povedať, že by mohol byť znesiteľný. Mám 11 pozmeňovacích návrhov, pričom niektoré budú veľmi krátke, pretože sa opierajú o prerokovanie tohto zákona vo výboroch a odvolávajú sa na spoločnú správu.

Hneď prvý návrh sa týka bodu 1 spoločnej správy, ktorý žiadam, aby bol vyňatý na osobitné hlasovanie. Týka sa základiny, ktorú treba mať na vznik nadácie. Pán spravodajca uviedol v spravodajskej správe, že neodporúča prijať bod 1 a že prednesie vlastný pozmeňovací návrh. Doteraz tak neurobil, hoci sa prihlásil do rozpravy ako prvý. Preto neviem, čo chcel navrhnúť, a ani sa k tomu nemôžem vyjadriť. Ak pán spravodajca nenavrhne nič, odporúčam schváliť bod 1 spoločnej správy. Zdôvodnenie je jednoduché. Sú to tie školské nadácie, ktoré fungujú na tom "korunka ku korunke" a treba ich jednoducho zachrániť.

Druhý pozmeňovací návrh sa týka § 4, v ktorom navrhujem vypustiť slová "a jeho pôvod". Budem prednášať rovnaký návrh

aj k § 11 a k § 35. Vysvetlím vám to z pohľadu § 35. V § 35 sa hovorí o výročnej správe, v ktorej sa má podľa písmena b) uviesť prehľad príjmov nadácie podľa zdrojov a ich pôvodu. Výklad tohto ustanovenia rozumiem tak, že nadácia uvedie členenie príjmov vo vzťahu k § 30, ktorý upravuje príjmy nadácie. To znamená, že povie zdroje, aké získala z výnosov majetku, z verejných zbierok, z lotérií a z iných podobných hier, z dedičstva či z organizovania vlastných akcií a programov podľa § 5. Nie je mi jasné, čo znamená slovo "pôvod", pretože zdroj je to, či je to z lotérie, dedičstva alebo z iného. Ale čo znamená pôvod? Ťažko môže nadácia, najmä taká maličká, školská, skúmať napríklad pôvod dedičstva. Viete si predstaviť, že bude nadácia skúmať, ako vzniklo dedičstvo? Teda neviem, čo sa tým presne myslí. Myslím si, že na to, aby sa skúmal pôvod dedičstva či výnosov z príspevkov fyzických či právnických osôb, sú iné orgány - daňové či finančné kontroly, ktoré to môžu urobiť omnoho lepšie.

Pri ostatných položkách, napríklad mimo dedičstva, je jasné, že ich pôvodom je konkrétna aktivita nadácie, ktorá sa uvedie v tej časti výročnej správy, ktorá podľa písmena a) § 35 opisuje činnosť nadácie v uvedenom období. Teda povie sa: nadácia organizovala päť zbierok, desať lotérií a neviem koľko iných športových či kultúrnych akcií.

Uvedenie prehľadu darov a príspevkov od právnických a fyzických osôb je požadované v bode c) § 35, takže tento zdroj a jeho pôvod je krytý samostatnou časťou správy. Preto si myslím, že ani pri vzniku nadácií, o ktoré ide v § 4, nemá zmysel uvádzať pôvod peňazí, pretože môže ísť vlastne pri začiatku len o dedičstvo alebo o dary a príspevky fyzickej a právnickej osoby. Nadácia ešte neexistovala, nemohla konať žiadne iné aktivity, len jej ktosi mohol dať peniaze - to je zriaďovateľ, alebo mohla vzniknúť na základe dedičstva. Aký tu má uvádzať pôvod? A dokonca ho má doložiť podľa § 11 dokladmi. Čo to, prosím vás, znamená? Myslím si, že nie je

a nemôže byť v silách nadácie skúmať pôvod peňazí napríklad od rodičov, ktorí prispievajú na založenie školskej nadácie. Čo by bolo v tomto prípade pôvod? Výplatná páska rodiča, že si zarobil peniaze poctivo a môže ich venovať na nadáciu, alebo to má byť potvrdenie o zložení príspevku od daného rodiča?

Dôvodová správa, žiaľ, k tomu je hluchá a nedozvedeli sme sa to ani pri prerokúvaní zákona vo výboroch. Preto si myslím, že tieto ustanovenia o pôvode by sme mali zo zákona vypustiť, teda nechať tam len zdroje a vypustiť pôvod. Koho bude zaujímať pôvod peňazí, overí si ho cestou finančnej kontroly podľa osobitných predpisov.

Tento návrh budem teda predkladať aj k § 11, kde sa pri registrácii doklad o tom, z akých zdrojov bol majetok nadobudnutý a o jeho pôvode požaduje taxatívne ako doklad potrebný na registráciu nadácie.

Môj tretí pozmeňovací návrh sa týka bodu 3 spoločnej správy. V tomto bode sa výbor pre vzdelanie, vedu, kultúru a šport vyjadril k otázke limitovania podnikania nadácií a sformuloval pozmeňovací návrh, ktorý, myslím si, treba podporiť. Preto navrhujem, aby bod 3 spoločnej správy bol vyňatý na osobitné hlasovanie a bola mu vyjadrená podpora, pretože má za cieľ umožniť nadácii organizovať vlastné aktivity, vlastné programy, ktoré budú mať podobu akcií, ktoré sú tu uvedené. Takisto to, že sa takéto akcie nebudú považovať za podnikateľskú činnosť, znamená už teraz vytvorenie rámca na zvýhodnenie istých činností nadácií ďalšími zákonmi, ktoré, ako bolo povedané, budú nasledovať.

Pozmeňovací návrh číslo 4 - v § 11 ods. 2 v druhej vete dať za slová "bol nadobudnutý" bodku a vypustiť slová "a o jeho pôvode". Zdôvodnenie som uviedol pri návrhu číslo 2, nebudem ho opakovať.

Piaty pozmeňovací návrh sa týka registrácie. Bol tu prednesený návrh na to, aby sa registrácia uskutočňovala na súde. Je to jedna z alternatív. Podpredsedníčka vlády obhajovala vládny návrh, ktorý hovorí o tom, že registruje ministerstvo vnútra. Poznám výrok pani podpredsedníčky vlády, a ak ten bude platiť, že po splnení podmienok, ktoré sú stanovené v zákone, nadáciu musia zaregistrovať na ministerstve vnútra, aj keby jej zriaďovateľom bol napríklad neobľúbený opozičný politik, potom si myslím, že to môže zostať tak, ako to je, ale treba prijať návrh na vypustenie odseku 3 z § 11. Zruší sa tým dvojstupňovosť konania registrácie a toto konanie môže byť priamočiare, a nie dvojstupňové. Navrhujem teda ako piaty pozmeňovací návrh vypustiť § 11 odsek 3.

Môj šiesty pozmeňovací návrh sa týka § 15. K nemu mám dve pripomienky pod bodmi 6 a 7. Najprv je to úprava odseku 2, ktorú pod bodom 7 spoločnej správy navrhol výbor pre vzdelanie, vedu, kultúru a šport a ktorá mení svojvôľu súdu na jeho povinnosť upozorniť nadáciu na nedostatky a dať jej lehotu na odstránenie nedostatkov. V § 15 sa hovorí o zrušení nadácie a dôvodoch, ktoré tu môžu nastať. Ťažko tu hovoriť o vecnej diskusii, ak spravodajca povie, že neodporúča prijať bod 7, ale nepovie argumenty a silou koaličnej väčšiny chce návrh zmiesť zo spoločnej správy. Cieľom nášho výboru bolo dosiahnuť, aby konanie o zrušení nadácie bolo dvojstupňové, teda najprv upozornenie súdu a potom, ak nebude nedostatok odstránený, súd prikročí ku konaniu podľa odseku 1. Navrhujem teda prijať bod 7 z dôvodov, ktoré som tu uviedol.

Druhá úprava pod mojím pozmeňovacím návrhom číslo 7 sa týka odseku 1 § 15, kde je prísne ustanovenie a predpisujúce ustanovenie, že súd zruší nadáciu, ak... Takéto ustanovenie znamená vtedy, ak sa dokáže nedostatok uvedený v jednotlivých písmenách. Podľa môjho chápania tohto bodu súd musí

zrušiť nadáciu, ak preukáže, že došlo k zavineniu, ktoré je v jednotlivých písmenách. Zdá sa mi to neprimerane tvrdé v tých ustanoveniach, kde ide o odstrániteľné nedostatky. Zrušenie nadácie obligatórne, teda rozhodnutím zákona, by malo byť len podľa písmena f), teda v situácii, kedy nadácia preukázateľne po dobu dlhšiu ako dva roky neplní účel stanovený v zriaďovacej listine. Tam sa nedostatok ťažko odstraňuje. Dva roky sa jednoducho nedajú vrátiť, nadácia neplní svoj účel. Tam súd môže a zrejme aj musí, ak sa toto preukáže, pristúpiť k zrušeniu nadácie. Vo všetkých ostatných písmenách § 15 ods. 1 ide o odstrániteľné nedostatky a myslím si, že súd by mal mať priestor na to, aby posúdil ich závažnosť, a teda fakt, či sa dajú odstrániť. Možno sa už nedajú a súd teda môže zrušiť. Ak sa dajú, súd by nadáciu nezrušil, ak sa nedajú, pristúpil by ku zrušeniu. K tomuto smeruje môj pozmeňovací návrh, ktorý znie takto:

V § 15 ods. 1 zmeniť slová "nadáciu zruší a nariadi" na slová "nadáciu môže zrušiť alebo nariadiť". Súčasne sa vypustí písmeno f), ostatné písmená sa prečíslujú. Súčasne navrhujem vytvoriť nový odsek 2, pritom by sa ostatné prečíslovali, ktoré znie: "(2) Súd na návrh zriaďovateľa, štátneho orgánu, správnej rady alebo osoby, ktorá osvedčí právny záujem, nadáciu zruší a nariadi jej likvidáciu, ak nadácia po dobu dlhšiu ako dva roky neplní účel uvedený v zriaďovacej listine." Čiže zmysel vládneho návrhu zostane zachovaný, ale je presnejšie rozlíšené, ako sa chápu jednotlivé dôvody na zrušenie nadácie. Pri tomto novom odseku 2 sa nepočíta s opravným konaním.

Ôsmy pozmeňovací návrh - úprava fungovania správnej rady. Pán spravodajca neodôvodnene neodporučil prijať body 9 a 10 spoločnej správy, ktoré prijal výbor pre vzdelanie, vedu, kultúru a šport. Vypustila by sa nimi zbytočná reglementácia funkčného obdobia a vynútenej odmeny členov správnej rady. Navrhujem, aby sme tieto body prijali a ponechali

úpravu dĺžky funkčného obdobia a prípadnej obmeny členov správnej rady počas neho na štatút nadácie, tak ako to navrhli dva výbory tohto parlamentu. Podobná poznámka sa týka bodu 12 spoločnej správy, ktorý spravodajca opäť bezdôvodne neodporučil prijať. Je to uvoľnenie úpravy postavenia správcu, kde opäť dva výbory navrhujú riešiť zmenou § 25 ods. 2 bez stanovenia funkčného obdobia správcu. Aj bod 12, rovnako ako body 9 a 10, navrhujem vyňať na osobitné hlasovanie a z uvedených dôvodov ich prijať.

Deviaty pozmeňovací návrh sa týka dvoch, ktoré som už predniesol. Z dôvodov, ktoré som vysvetlil skôr, navrhujem vypustiť v § 35 ods. 2 písm. d) slová "a ich pôvodu". Ide o výročnú správu a problém, ktorého som sa dotkol skôr.

Desiaty, predposledný pozmeňovací návrh sa týka § 38. Aj ja som si všimol, ako pán poslanec Kováč, nesúlad medzi povinnosťou oznamovať darcov, ktorí v úhrnnej sume 5 tisíc korún poskytnú svoje prostriedky na nadácie, a nerovnakým postavením darcov, ktorí darujú peniaze politickým stranám. Navrhujem teda zmeniť sumu 5 tisíc na sumu 50 tisíc. Zdôvodnenie už vlastne predniesol pán poslanec Kováč, teda bude to rovnaké ako u politických strán. Úhrnná suma, ktorú môže niekto darovať nadácii bez toho, aby bol oznámený na daňový úrad, by bola 50 tisíc korún. Aj politické strany majú povinnosť oznámiť vo výročnej správe všetkých darcov, ktorí darovali jednorazovo viac ako 10 tisíc alebo úhrnne 50 tisíc korún. Spomeňte si, priatelia z HZDS, že ste to boli práve vy, ktorí svojím hlasovaním zabránili, aby boli zverejnené výročné správy politických strán za rok 1995, vrátane prehľadu darcov pre jednotlivé politické strany. Máte teda iný meter na seba a iný meter na nadácie? Myslím si, že nie, a preto predpokladám, že podporíte tento návrh, aby boli rovnaké sumy pre darcov politickým stranám a nadáciám a rovnaká procedúra zverejňovania.

Môj posledný pozmeňovací návrh pod bodom 11 sa týka § 39 ods. 1, aby sa v ňom vypustili slová "rozpočtov obcí". Je to ten problém, ku ktorému diskutoval pán poslanec Lysák, aj viacerí poslanci, je spomenutý aj v spoločnej správe. Je to ďalšia z alternatív, ako vyriešiť súbeh peňazí, ktoré sa poskytujú jednej nadácii. V tomto prípade by sa súbeh vylúčil len u viacerých štátnych orgánov a obce by boli z toho vylúčené. Dávam ho len ako alternatívu na posúdenie pri záverečnom hlasovaní. Je to tiež jeden z problémov, kde spoločný spravodajca na začiatku sľúbil vlastné riešenie, ale zatiaľ ho nepredniesol.

Na záver by som rád povedal, že pripomienky číslo 1, 5, 6, 8 a 10, ktoré som predniesol, považuje časť poslancov za Stranu demokratickej ľavice, teda časť poslancov klubu Spoločná voľba, za principiálne a podľa ich prijatia sa rozhodne pri záverečnom hlasovaní o tomto zákone.

Vážené dámy a páni, ďakujem za vašu trpezlivú pozornosť. Pripomienky odovzdám spravodajcovi písomne. Verím, že všetky pripomienky, ktoré zazneli, dostaneme rozmnožené v písomnej podobe, a o zákone budeme hlasovať vtedy, keď budeme mať možnosť si ich prezrieť a vyjadriť sa k nim vecne v jednotlivých poslaneckých kluboch.

Ďakujem.
(Potlesk.)

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Áno, do rána bude dosť času. Ďakujem. Nech sa páči, pán poslanec Lauko. Pripraví sa pán Bajan.

Poslanec P. Lauko:

Vážený pán predsedajúci,
vážený pán minister,

keďže som zdravotník, lekár a keďže máme všetci pravdepodobne v živej pamäti vystúpenia v televízii rôznych nadácií, ktoré dávajú zdravotníckym zariadeniam rôzne sanitky, prístroje a neviem čo všetko, pravdepodobne aj z tohto titulu mám určitý pocit oprávnenia vystúpiť k tejto veci.

Na úvod chcem verejne vyhlásiť, že sa dištancujem od tejto vládnej predlohy zákona a nesúhlasím s ňou, pretože obmedzuje existujúce nadácie. Ako uviedol kolega Langoš - a pripájam sa k jeho tvrdeniu -, pán minister Liščák uviedol pri návrhu zákona tvrdenie, že legislatívna úprava pre organizácie tretieho sektora sa začala pripravovať po dohode so sociálnymi partnermi. Pripájam sa k tejto otázke a pýtam sa pána ministra, prečo vládna strana odmietla vo februári zaradiť návrh zákona o nadáciách na rokovanie Rady hospodárskej a sociálnej dohody, hoci o to sociálni partneri žiadali. Ja tú odpoveď poznám, ale napriek tomu sa to pána ministra pýtam, pretože sociálni partneri by s takýmto obsahom vládneho návrhu nikdy nesúhlasili. Vládna strana postupuje v rozpore s názorom sociálnych partnerov, pretože ani oni nechceli a nechcú takýto zákon.

Druhá moja poznámka. Je typické pre vládnu koalíciu, že niečo deklaruje a potom utečie z boja. To je príklad podpredsedníčky vlády pani Tóthovej. V piatok nám tu povedala určité informácie, ktoré pokladám za zavádzajúce, a dnes tu chýba.

Osobitne pozoruhodná je v dôvodovej správe pasáž, ktorá opisuje vývoj právnej úpravy nadácií. Pozoruhodná preto, že

usvedčuje samotných autorov z toho, ako sa z histórie vôbec nepoučili. Naopak, ako ju zneužívajú.

Dovoľte mi len tri príklady. Citát číslo 1 z dôvodovej správy: "V najstarších dobách sa rozlišovalo medzi nadáciami, ktorých znakom bola existencia určitých zariadení, ústavov, ako napríklad nemocnice, útulky, školy a podobne, a nadáciami, ktoré sa v užšom zmysle slova chápali ako právny inštitút zriadený na trvalé venovanie určitého majetku na nejaké všeužitočné ciele." Je to na strane 19. Dovolím si len skromne poznamenať, že v celom svete sa takéto rozlišovanie udržalo až dodnes. Takzvané operačné nadácie, ktoré sú práve na Slovensku prevažujúce, sú významnou časťou nadačného spektra vo všetkých krajinách. Sú tiež združením majetku, a nie osôb. Ale práve na Slovensku sa vládna strana rozhodla len pre nadácie v užšom zmysle slova. Prečo asi?

Citát číslo 2: "Mária Terézia svojím najvyšším reskriptom z 29. mája 1754 nariadila zistiť počet všetkých dobročinných nadácií zriadených pre chudobných, ich všetky pomery a dôkladne ich preskúmať. V roku 1762 bol známy výsledok a vydanie rezolúcie Márie Terézie." Strana 19 a 20. Vláda Márie Terézie zbierala informácie o činnosti nadácií osem rokov, kým panovníčka urobila štátnické rozhodnutie. Naša vláda sa rozhodla v októbri 1995, zákon bol hotový 31. 12. 1995 toho istého roku, a nepotrebovala na to vôbec, ale vôbec žiadne skúmanie. Prečo asi?

Citát číslo 3: "Opatrenia na úseku štátneho dohľadu nad nadáciami sa uplatňovali aj v najnovšej histórii. Príkladom môže byť zákon Československej republiky, o ktorej demokratickom charaktere sa nedá pochybovať. Vo vykonávacej vyhláške sa okrem iného uvádza - citujem: "Všetky správy študentských nadácií sú povinné správne, pravdivo a včas vyplniť dotazník o študentských nadáciách, ktorý im dodá Štátny úrad štatistický." Koniec citátu. Porušenie týchto povinností sa

trestalo sankciami, ktoré ustanovoval zákon. Strana 21 dôvodovej správy. Z tejto časti historickej analýzy sa dajú urobiť až dva závery:

1. Štát nechal žiť študentské nadácie a nikto od nich nechcel, aby sa transformovali na zbierku alebo občianske združenie, ako to urobila v piatok pani Tóthová vo vzťahu k Študentskej banke, ktorú chce uchovať pán poslanec Švec.

2. Štátny dohľad a získavanie informácií o činnosti nadácií a rozsahu majetku sa uskutočňoval cez Štátny štatistický úrad. Aj Štatistický úrad Slovenskej republiky v súlade s plánom štatistických zisťovaní začína v tomto roku prvýkrát získavať údaje o neziskových mimovládnych organizáciách. Údaje sú určené na potreby výpočtu hrubého domáceho produktu, takže znalí vedia, že Štatistický úrad bude mať podrobné informácie o veľkosti, štruktúre a pohybe majetku, o jeho zdrojoch a účele použitia, ale aj informácie o veľkosti organizácie, o počte zamestnancov atď.

Našej vláde to však nestačí. Prečo asi? Pretože jej vôbec nejde o vytvorenie jednoduchých a dobrých pravidiel na fungovanie nadácií, ale o to, aby mohla rozhodovať o ich živote a smrti nie podľa ich prospešnosti, ale podľa poslušnosti.

Vystúpenie pána poslanca Lysáka charakterizujem a kategorizujem medzi vystúpenia, o ktorých som si ako divák televízie v roku 1989 myslel, že už nikdy v parlamente neodznejú. Kontrola štátu nad mimovládnymi organizáciami je čosi, čo ja jednoducho neviem pochopiť.

Druhé, čo by som sa chcel pána Lysáka opýtať - hovorí, že niektoré veci, ktoré sa týkajú nadácií, zarážajú súdnych ľudí. Chcem sa ho opýtať, koho považuje za tých súdnych ľudí. Totiž ide o to, koho považujeme za súdnych ľudí.

Na záver by som vás chcel, vážené kolegyne poslankyne a poslanci vládnej koalície, poprosiť, spamätajte sa, ide o vážnu vec.

Ďakujem vám za pozornosť.
(Potlesk.)

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. Pán Bajan. Pripraví sa pán poslanec Baránik. Nech sa páči, pán Cuper - faktická poznámka.

Poslanec J. Cuper:

Budem stručný. Chcel som iba povedať, že niekedy aj hlbokomyseľné prirovnania zo súčasnej doby môžu byť nie celkom také, ktoré by sa dali interpretovať inak ako slaboduché, aj keď sa prednášajú ako hlboko myšlienkové. Pán Lauko, keby sme skúmali 8 rokov súčasnosti, ako za Márie Terézie, názory ľudí na Slovensku, ktoré je minimálne 20-krát menšie ako bolo Rakúsko-Uhorsko za Márie Terézie, s dnešnou komunikačnou technikou, ďakujem pekne, to by sme sa pekne vrátili do stredoveku. Takže toto prirovnanie je prinajlepšom smiešne. Takže nevyčítajte niečo pánu profesorovi Baránikovi, keď sám tu uvádzate takéto - prepáčte za výraz - nezmysly.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. Faktická poznámka - pán poslanec Lauko.

Poslanec P. Lauko:

Nereagoval by som, pán poslanec Cuper, keby vaše vystúpenia v tomto parlamente nerezonovali s podobnými vystúpeniami pána Lysáka. Viete, trošku triafate vedľa aj vy, aj pán poslanec Lysák, trošku sa vraciate pred rok 1989. To mi na tom vadí.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. Ešte pán poslanec Cuper.

Poslanec J. Cuper:

Pán poslanec Lauko, viete, demagógia môže mať v tomto prípade dva krajné póly. Vy tu presadzujete absolútnu negáciu štátu. My by sme sa možno mohli dopustiť druhej negácie, že by sme presadzovali absolútny štát. Ale my sa nedopúšťame tejto demagógie, pretože presadzujeme zvrchovanosť štátu. My sme za ňu bojovali, my sme zvrchovanosť tohto štátu priniesli. Samozrejme, my sme ten štát chceli, aj ho chceme. Vy ste ho nechceli, vám tu vadí, lebo ste svetoobčania, vy by ste tu chceli svetoobčiansky štát, ale zatiaľ taký ešte neexistuje a vláda OSN - aspoň u takých normálnych aj západných novinárov - sa pokladá stále ešte iba za chiméru. Vláda možno niektorých iných organizácií, svetoobčianskych, ktoré tu nebudem menovať, tiež ešte nie je realitou. Takže ostaňme pri zvrchovanom štáte. A pokiaľ my tu máme väčšinu, zvrchovaný slovenský štát určite bude. Pán Lauko, vám nevyhovuje, takže môžete sa smiať, koľko chcete. Ešte raz opakujem, že tie vaše historické prirovnania boli veľmi slaboduché.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. Pán poslanec Miklušičák - faktická poznámka.

Poslanec J. Miklušičák:

Pán predsedajúci,
pán minister,
kolegyne, kolegovia,

pán kolega Cuper, keď už hovoríte o demagógii, v piatok popoludní ste naznačili, že hlavným dôvodom na prijatie vládneho návrhu zákona je zabrániť vplyvu cudzích mocností na dianie v našom štáte prostredníctvom finančných dotácií nadáciám. Podobne ako vy aj ja mám obavy, i keď nebezpečenstvo vidím úplne niekde inde.

V dôvodovej správe k návrhu zákona sa vyzdvihuje spolupráca so súkromnou bavorskou hypotekárnou bankou pri príprave zákona. Dovolím si v tejto súvislosti odcitovať záver z tlačového vyhlásenie poslankyne Spolkovej republiky Nemecko Elizabet Altmannovej, ktoré tlačové stredisko Bundeshausu zverejnilo 9. mája tohto roku, citujem:

"Skutočným škandálom však je, že dnes v Bratislave Hypobanka oficiálne otvára svoju novú filiálku. Pre svoju aktívnu úlohu pri vypracovaní reštriktívneho zákona o nadáciách bude očividne Hypobanka vládou Mečiara odmenená. Zrejme záujem niektorých manažérov Hypobanky na finančných úspechoch v čo najkratšom čase má väčší význam ako záujem o demokratický rozvoj na Slovensku." Toľko citát.

V súvislosti s tým do Národnej rady určite prišlo veľa stanovísk k predloženému návrhu zákona, či už z domova, alebo zo zahraničia. Pýtam sa vás, pán predseda Národnej rady: Sú vám známe nejaké pozitívne stanoviská k predloženému ná-

vrhu zákona o nadáciách? Ak áno, koľko a od koho, resp. koľko z nich je negatívnych?

Ďakujem za pozornosť.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. Pán poslanec Cuper.

Poslanec J. Cuper:

Pán poslanec Miklušičák, vari nemáte tieto informácie, čo ste čítali ako môj citát, od vášho superagenta Oskara F., ktorý ich uniesol z parlamentu? Pretože ja som nič také tu nepovedal, neviem, odkiaľ ste to citovali. Možno ste to citovali z vystúpení pána Langoša v Rádiu Slobodná Európa, ale tam som nevystupoval už najmenej pol roka a ani nemienim vystupovať. Takže citujte ma druhýkrát presnejšie.

Ďakujem za pozornosť.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. Pán poslanec Weiss.

Poslanec P. Weiss:

Chcel by som povedať len jednu vetu. Mať zvrchovaný štát, pán poslanec, neznamená, že ten štát musí byť autoritatívny.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem, pán Weiss. Nech sa páči, pán poslanec Bajan.

Poslanec V. Bajan:

Ďakujem pekne, pán podpredseda.

Vážený pán minister,
kolegyne, kolegovia,

niekedy by sa chcelo povedať: Začem? Vsjo jasno. Ale napriek tomu mi dovoľte niekoľko poznámok.

Kolega Roman sa pýtal, či slovo nadácia je od slova nadávať. Ak som počul niektoré žlčovité výkriky voči existencii tretieho sektora, niekedy sa mi naozaj zdá, že vzhľadom na to, že niektorým sa nezdajú práve nadácie, ktoré operujú s väčšou čiastkou ako x tisíc ECU, tak to musíme všetko položiť a dať pod lajnu rovnosti, a kto vyčnieva, treba ho seknúť. Prepáčte mi tento voluntarizmus alebo vulgarizmus, ale v tejto chvíli mi naozaj nič iné nenapadá, lebo máme ambície alebo chceme jedným zákonom "zglajchovať" všetko dokopy. Samozrejme, že niekoľko typov nadácií chceme dať pod jeden režim.

Podotýkam, že existuje režim komunitnej nadácie alebo komunitných nadácií, ktorých je, žiaľ, na Slovensku len niekoľko. Chcel by som informovať práve o jednej, ktorej sa tento zákon nebude môcť dotýkať úplne, pretože existuje zákon o obecnom zriadení, zákon o majetku obcí, a tieto financie komunitná nadácia, ktorá vznikla rozhodnutím zastupiteľstva, nemôže plne dosiahnuť, takže hocijaké ambície kontrolovať všetko sa pravdepodobne minú účinku.

Ide o nadáciu, ktorá vznikla za jednomyseľného prispenia všetkých poslancov mestskej časti Petržalka, bez ohľadu na stranícke tričko, čo nie je moderné v tejto dobe. Vznikol inštitút, ktorý si dal za cieľ podporu rozvoja petržalskej komunity, tak skúšanej svojou aglomeráciou, svojou výstav-

bou, najmä podporu občianskych aktivít a projektov, ktoré majú zlepšiť občiansky život v okolí. Ako poslanie sme si určili mobilizovať občiansku svojpomoc, prácu s dobrovoľníkmi v súčinnosti s rôznymi formami štátnych, ale aj rozvojových lokálnych programov, bez ohľadu na to, či ide o štátnu správu, alebo samosprávu, alebo inú nevládnu organizáciu. Samozrejme, snažíme sa komunikovať s ďalšími mimovládnymi organizáciami, ktoré pôsobia v Petržalke, a podotýkam, je ich okolo 150, z toho až 90 nadácií. Charitatívne zameranie má 12 nadácií, sociálne zameranie 18, ekologické 16, na kultúru a vzdelanie 35, regionálny rozvoj 5 a šport 4.

Prečo to hovorím? Každá základná škola má ambície založiť si nadáciu vzhľadom na to, aby sa rodičia zberali na elementárne veci, ktorých sa jej nedostáva. Sme radi, že pôsobia práve v tých mimoškolských aktivitách, kde sa nedostáva štát, veď preto si založili nadáciu. Otázka stojí tak, prečo súčasne s týmto zákonom nie je zákon o súkromných nadáciách. Máme ambície hovoriť o stotisícovej základine, samozrejme, nehýbať s ňou je najlepšie. Nebudem to komentovať, len vám prečítam niekoľko nadácií, ako ich chceme riešiť. Touto stotisícovou základinou zoberieme - ak sa budú chcieť zaregistrovať - aj posledné nádeje rodičov, ktorí si zakladajú nadácie preto, aby získali lieky alebo liečebnú procedúru pre svoje ťažko choré deti. Pýtam sa: Chceli sme toto vôbec urobiť? A keď nie, prečo sme nedali súčasne ďalší zákon?

Áno, môžeme hovoriť o tom, že sa pretransformujú v zmysle nového zákona. To je úplne nezmyselný šikan, ktorý sme zaviedli voči týmto ľuďom. Ako by vznikla nadácia Zdenka, ktorá má pomáhať Zdenke Džatkovej pri zabezpečovaní pravidelnej lekárskej starostlivosti, a podobne? Poznáme konto Barbara, samozrejme, je to iný inštitút. Chceme urobiť všetko do takejto podoby? Ak áno, pýtam sa, čo robilo ministerstvo zdravotníctva, čo robilo ministerstvo školstva, že ne-

pripomienkovalo predovšetkým školské nadácie, aby nemuseli mať tých stotisíc. Preto sa pripájam k tomu, čo povedala kolegyňa Marcela Gbúrová, a k tomu, čo povedal Julo Brocka. Hádam by sme mohli tieto mechanizmy trošku upraviť, ale podotýkam, že sú tu stovky a stovky ľudí, ktorí dobrovoľne, bez ohľadu na čas a peniaze pomáhajú v tomto sektore a určite ich neprinútime, aby priznávali finančné dary až do toho pôvodu, o ktorom hovoril kolega Ftáčnik. Podotýkam, že tento inštitút ako komunitná nadácia má niekoľko sto darcov, ktorých budeme musieť skúmať celý rok, kým náhodou nepresiahnu päťtisícovú dávku, a potom ich budeme musieť zverejniť. Je to nezmysel, je to absurdné a zbytočne zaťažujúce administratívou.

Takže na rozdiel od kolegov si osobne myslím, že tento zákon je pre mňa príliš centralistický, postihnutý nejakou schizofréniou, resp. nejakým stihomamom a, samozrejme, aj našou malosťou. Osobne si myslím, že jeho filozofia je zlá a nie je možné tento zákon zlepšiť. Preto ho odporúčam neprijať ako taký a pokúsiť sa počkať nejaký čas, o ktorom hovorila pani podpredsedníčka, že máme čas, že nemusíme sa ponáhľať, a pripraviť taký zákon, ktorý nezabije tretí sektor.

Osobne mi je ľúto tých stoviek ľudí, ktorí budú musieť teraz hľadať spôsob, aby ďalej mohli robiť tretí sektor. Ak mám byť úprimný, skôr mi je ľúto predkladateľov, lebo tento zákon sa minie účinkov toho, čo chcú. *(Potlesk.)*

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem pánu Bajanovi. Nech sa páči, pán poslanec Baránik.

Poslanec M. Baránik:

Vážený pán podpredseda,
vážený pán minister,
dámy a páni,
vážení hostia,

mám k tomuto návrhu tri pozmeňovacie návrhy.

Prvý - v § 21 vypustiť text odseku 3 a nahradiť ho novým textom tohto znenia: "Spôsob voľby členov správnej rady upraví štatút nadácie."

Druhý pozmeňovací návrh - stotožňujem sa s tým, čo tu pred chvíľou povedal pán poslanec Ftáčnik, v § 11 ods. 2 vypustiť posledné slová "a o jeho pôvode".

Pozmeňovací návrh číslo 3 - § 38 vypustiť z nasledujúcich dôvodov: Ak poskytne dotáciu alebo dar právnická osoba, tieto zdroje, prostriedky môžu byť zdanené už predtým, alebo aj keď nie sú zdanené, aj v tomto prípade plnia určitú sociálnu funkciu a tým nahrádzajú funkciu štátu v našich podmienkach. Preto by som považoval za potrebné, aby tieto peniaze neboli zdaňované. Ak ich poskytne fyzická osoba, tá ich má len zo zdrojov, ktoré sú už zdanené. To znamená, že nie je potrebné to zdaňovať a nemusí byť o tom ani prehľad. Preto odporúčam tento paragraf vypustiť.

K diskusii, ktorá bola k návrhu tohto zákona, mám niekoľko pripomienok.

Na úvod by som odcitoval Cicera. Cicero hovorí: "Čím viac je niekto dokonalejší, tým menej zlého hľadá v inom." Myslím si, že na náš príklad to v plnom rozsahu platí. Zákon o nadáciách je potrebný zákon, pretože tretí sektor predstavuje dnes už pomerne rozsiahle aktivity, a tie musia byť ne-

jakým spôsobom legislatívne upravené. Domnievam sa, že tento zákon je práve z tohto dôvodu potrebný. Samozrejme, že možno mať k nemu viacero výhrad, pripomienok atď., ale jeho existenciu, jeho potrebu nemožno neakceptovať.

Tu sa hovorilo, že štát chce všetko evidovať, kontrolovať atď. Pozrite sa, štát v tomto prípade, ako je to uvedené v návrhu, raz zasahuje priamo tým, že registruje nadácie, druhýkrát nariaďuje zverejňovať výročnú správu, a tretíkrát nariaďuje k tejto výročnej správe uviesť audit. Vzhľadom na to, že nadácie plnia určitú obchodnú funkciu, pretože narábajú s majetkom, myslím si, že tieto požiadavky sú plne oprávnené. Samozrejme, nie pre všetky, len tak, ako je to uvedené v návrhu zákona, ak ide o výkony finančne vyjadrené v objeme nad 5 miliónov korún.

Kde má byť vykonávaná registrácia, či na súdoch, alebo na ministerstve vnútra - súhlasím s tým, čo hovorí predkladateľ, že súdy majú súdiť a azda v odvolacom konaní sa môžu vyjadrovať k tomuto problému. Máme iné dôležitejšie inštitúcie, ako sú nadácie z hľadiska infraštruktúry štátu, sú registrované na ministerstve vnútra, a nikomu to nevadí, nikto to nespochybňuje. Okrem toho by som rád odcitoval výrok jedného poslanca bývalého Federálneho zhromaždenia, ktorý o nezávislosti v sobotu na jednom zhromaždení asi 150 ľudí vyriekol, že naše súdy sú také nezávislé, že sú nezávislé na zákone, ale sú závislé len na peniazoch. Tým chcel dokázať to - a to je skúsený podnikateľ, relatívne úspešný -, že hlavne na vidieku súdy rozhodujú predovšetkým na základe toho, ako sa dajú peniazmi ovplyvniť. To nie je môj výrok, na to mám tu jedného svedka, ktorý môže dosvedčiť, že tento výrok v sobotu predniesol jeden bývalý poslanec Federálneho zhromaždenia. Preto sa prikláňam k názoru, že je správne, aby nadácie boli registrované na ministerstve vnútra. Je to jednoduchšie, účelnejšie.

K problému základného imania - stotožňujem sa s pozmeňujúcimi návrhmi, pretože väčšina nadácií sú malé organizácie, aby nemuseli mať základné imanie hneď pri zriaďovaní stanovené vo výške 100 tisíc korún, ale 10 tisíc korún a do dvoch rokov alebo do troch rokov ho doplniť na úroveň 100 tisíc korún. Podobná prax je aj v obchodných organizáciách, môže to byť aj v tomto prípade.

Diskutovalo sa tu o probléme zdaňovania zdrojov nadácií a že tento problém by sa mal riešiť v daňových zákonoch atď. Domnievam sa, že v tomto zákone sa daňové úpravy nemôžu vykonať, pretože to by bolo v rozpore so systémovosťou daňových zákonov. Daňové zákony musia byť konzistentné, to znamená, že sa v nich všetky problémy musia riešiť v komplexe. Preto, ak bude potrebné niektoré problémy nadácií upraviť v daňových zákonoch, možno to vykonať v pripravovanej novele zákona o dani z príjmov. Bude sa vzťahovať aj na nadácie.

Povinnosť výročnej správy a auditu - každý štát chce mať prehľad o pohybe a toku peňazí. Preto je prísna kontrola peňazí v každom štáte. Čím viac je štát demokratickejšie založený, tým má prísnejšiu kontrolu, a preto aj nariaďuje, aby bol vykonaný audit ku každej výročnej správe v obchodných organizáciách. Domnievam sa, že v tomto prípade je to tiež správne, pretože nadácie, aspoň mnohé otáčajú veľké množstvo peňazí. Mám tu výročnú správu jednej nadácie, ktorá narába s majetkom 503 miliónov korún. Výročná správa má jednu stranu a k tomu je audit, ktorý má pol strany. Takže to nie je také náročné a, samozrejme, audity nemusia robiť zahraničné firmy, ktoré sú mimoriadne drahé, ale môžu to byť naše malé audítorské firmy, ktoré urobia audit nadácie za 10-15 tisíc korún, takže to nie je finančne náročné.

Či sa majú zdaňovať úroky z vkladov - domnievam sa, že je to správne, pretože každá fyzická osoba, ktorá má uložené prostriedky v peňažnom ústave, má ich zdaňované. Ak by sme

od toho upustili, diskriminovali by sme fyzické osoby, a nebolo by to správne, bolo by to porušenie občianskeho práva.

Domnievam sa, že stanovenie výšky správnych nákladov v objeme 15 % je taktiež správne, pretože v celom rade nadácií podľa informácií, ktoré sú k dispozícii, sa prostriedky často zneužívajú, a na to je potrebné mať kontrolu. Vo veľkých nadáciách správne náklady s veľkým aparátom nepredstavujú viac ako 5-6 %. Výška 15 % a možnosť jej zvýšenia je dostatočná na to, aby z toho mohol byť honorovaný správny aparát.

Mám ešte jednu pripomienku, a to, že sa mi celkom nepozdáva konštatácia v návrhu zákona, aby členovia správnej rady a dozornej rady neboli honorovaní. Domnievam sa, že by bolo potrebné tento problém nejakým spôsobom riešiť, pretože v existujúcich nadáciách správne rady a dozorné rady sú honorované. Vieme z iných organizácií, že ak nie je zabezpečené honorovanie, alebo tento problém nie je riešený nejako inak, potom sa to robí iným spôsobom, a to je potom v rozpore so zákonom. Aby sme nevytvárali podmienky na konanie týchto orgánov v rozpore so zákonom, domnievam sa, že by bolo potrebné tento problém riešiť tým, že by sa v rámci správnych nákladov mohli honorovať aj správna rada a dozorná rada.

Ďakujem za pozornosť.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem pánu poslancovi Baránikovi. Nakoľko nemám písomné prihlášky, pýtam sa, či sa ešte niekto hlási do rozpravy.

(Nikto.)

Keďže nie, vyhlasujem rozpravu o osemnástom bode programu za skončenú. Chce sa k rozprave vyjadriť pán minister Liščák? Nech sa páči.

Minister spravodlivosti SR J. Liščák:

Vážený pán predsedajúci,
vážené panie poslankyne,
vážení páni poslanci,

skôr než sa dotknem samotnej veci, chcel by som sa trochu ohradiť voči tomu, čo tu bolo prednesené pred chvíľou, že sa o našich súdoch hovorí ako o súdoch, ktoré sú úplatné - o sudcoch. Doteraz som nedostal na stôl ani jeden dôkaz o tom, že niektorý sudca na Slovensku dostal úplatok. Z toho dôvodu by som nerád polemizoval na túto tému, pretože by sme ublížili mnohým statočným ľuďom, ktorí pracujú na našich súdoch.

Vážené panie poslankyne, páni poslanci, v rozprave k návrhu zákona o nadáciách sa rozpútala diskusia, v ktorej odzneli politické aj vecné názory a návrhy. Myslím, že potreba prijatia zákona, ktorý by upravil právne pomery nadácií, v podstate nebola nikým popretá. Viaceré názory však poukazujú na potrebu jeho prijatia súbežne s inými pripravenými alebo pripravovanými zákonmi pre oblasť tretieho sektora. Uznávam, že aj na týchto názoroch je veľa pravdy, ale som toho názoru, že by veci nepomohlo odďaľovanie problému do neurčita. Veď aj v iných štátoch sa prijímali nadačné zákony samostatne a s nimi súvisiace predpisy sa prispôsobujú potrebám tretieho sektora permanentne.

Ako východisko zo situácie, čo som už naznačil v piatok, vidím v tom, že návrhy na zjednotenie termínov účinnosti zákonov o nadáciách, neziskových organizáciách, investičných fondoch a minimálne nového zákona o daniach z príjmov

treba zladiť tak, aby nadobudli účinnosť v jeden a ten istý deň, povedzme 1. januára 1997. Stav pripravenosti týchto predpisov na to vytvára reálny predpoklad.

Dovoľte mi, aby som sa vyjadril k problémom, o ktorých sa v rozprave diskutovalo. Skutočne bol prednesený návrh zákona grémiom tretieho sektora, ktorý pod názvom Občiansky návrh zákona o nadáciách bol predmetom aj rokovania legislatívnej rady vlády. Dlhodobo sme sa týmito námietkami zaoberali, diskutovali sme o nich, konzultovali. Niektoré ustanovenia boli zapracované do vládneho návrhu zákona, niektoré pozmeňujúce návrhy legislatívna rada vlády jednoducho neprijala, odmietla ich.

Pozmeňujúce návrhy, ktoré navrhol pán poslanec Langoš, z môjho pohľadu nie je možné akceptovať ako celok. Ak by však bolo možné hlasovať o niektorých pozmeňujúcich návrhoch jednotlivo, bolo by možné zaoberať sa napríklad navrhovanými ustanoveniami o registrácii nadácie súdom. Upozorňujem však, že by si to vyžiadalo novelu Občianskeho súdneho poriadku.

Pán poslanec Kukan vo svojom predloženom návrhu k redukcii nadácií sa prikláňa k návrhu pani poslankyne Rusnákovej a konkrétne navrhuje vypustenie § 4, ktorý upravuje výšku základného imania. Hovorím, že je možné akceptovať tento návrh v modifikovanej podobe napríklad tým, že by pri vzniku nadácie muselo byť základné imanie 10 tisíc Sk, do 6 mesiacov by toto základné imanie bolo doplnené do 100 tisíc Sk. Tým by sme skutočne predišli tomu, aby sme neublížili malým nadáciám a aby sa malé nadácie mohli združiť, aby mohli združiť svoj majetok do výšky 100 tisíc Sk.

Bol vyslovený nesúhlas so znením § 21, teda rotáciou členov správnej rady. Ako predkladateľ nebudem mať nič proti tomu, keď aj tieto veci upraví štatút.

Pokiaľ sa nesúhlasilo s ustanovením § 36 o kontrole nadácií a označuje sa to za administratívnu represiu, myslím si, že ak nadácia je dotovaná zo štátneho rozpočtu - nie vždy, uvádzam príklad -, rozpočtu obce alebo rozpočtu štátnych fondov, má štát právo na kontrolu jej hospodárenia. Takisto si myslím, že kontrolu treba ustanovovať v záujme ochrany darcu, či prostriedky ním poskytnuté nadácia použila na skutočne určený účel. Okrem toho som tu na tomto mieste viackrát zdôraznil, že štát mieni poskytovať majetku nadácie daňové, finančné a colné úľavy.

K námietkam pána poslanca Kováča, ktorý hovorí, že ustanovenie § 32 ukladá povinne schváliť rozpočet do 31. 3. kalendárneho roka, rozvinula sa tu o tom veľká diskusia, budem veľmi stručný. Poznamenávam, že spoločnosti s ručením obmedzeným hospodária s vlastným majetkom, kým nadácia hospodári s majetkom, ktorý jej bol zverený zriaďovateľom alebo darcom. Zostavovanie rozpočtu nadáciou nie je v právnych poriadkoch nič neobvyklé. Ako príklad uvediem a budem citovať článok 27 bavorského zákona o nadáciách, kde sa hovorí: "Pred začiatkom každého obchodného roka musí nadácia vypracovať návrh rozpočtu, ktorý tvorí základ pre spravovanie všetkých príjmov a výdavkov. Návrh rozpočtu musí byť v časti príjmov a výdavkov vyrovnaný."

K otázke auditu by som si dovolil citovať spôsob, akým sa tento rieši v zákone o nadáciách v Dánsku, v § 23 ods. 1: "Správca nadácie musí zabezpečiť, aby hospodárska správa prešla auditom, a musí určiť jedného alebo viacerých audítorov." Odsek 2: "Ak nadácia mala v predchádzajúcom hospodárskom roku vlastný kapitál vo výške 3 mil. alebo viac dánskych korún, musí najmenej jeden z audítorov byť štátom autorizovaný alebo registrovaný. U iných nadácií dozorný orgán môže vyžadovať, aby aspoň jeden z audítorov bol štátom autorizovaný alebo registrovaný s tým, že podľa ods. 3 audítori

musia byť svojprávni, musia mať trvalé bydlisko v krajine, okrem prípadu, ak sa urobí výnimka, ktorú stanovuje zákon."

Ďalej sa namieta ustanovenie § 38, pokiaľ ide o anonymitu darcu. Nechám, vážené panie poslankyne, vážení páni poslanci, na vaše zváženie, či táto anonymita má byť stanovená a do akej hranice. V Čechách je to napríklad suma 10 tisíc korún.

Pani poslankyňa Rusnáková, zdá sa mi, že prejavila alebo má o veci najväčšie znalosti. Dovolím si tvrdiť, a dokonca to oceňujem, že sa dotkla takých problémov, s ktorými sme sa aj my ako predkladatelia natrápili.

Návrhu zákona sa inak vytýka, že má dvojstupňový systém registrácie. Domnievam sa, že to tak nie je. V zmysle § 11 ods. 3 sa síce ustanovuje možnosť ministerstva vyžiadať si názor iného ústredného orgánu, ale toto oprávnenie je iba v rovine konzultačnej. Opäť, vážené panie poslankyne, vážení páni poslanci, ak budete toho názoru, že ani táto konzultácia nie je potrebná, vypustí sa aj táto časť z ustanovenia § 11.

Ďalej bolo konštatované, že základné imanie je umŕtveným majetkom nadácie. S týmto tiež nemôžem súhlasiť, pretože tomuto názoru nedávajú za pravdu konkrétne ustanovenia v piatom oddieli nazvanom "Hospodárenie nadácie". Podľa týchto ustanovení je možné základné imanie bez zníženia jeho hodnoty užívať na ciele nadácie a dokonca môže byť aj predané s podmienkou, že bude nahradené iným majetkom, ktorý túto funkciu prevezme. Zákaz darovať, založiť alebo inak použiť základné imanie na zabezpečenie záväzkov, podľa môjho názoru, je rozumný a chráni samotnú podstatu nadácie.

K návrhu ustanoviť povinnosť súdu pred zrušením nadácie určiť lehotu na odstránenie dôvodu, pre ktorý sa zrušenie

navrhlo, chcem podotknúť nasledovné: Ustanovenie § 36 predpokladá uplatnenie lehoty na vykonanie nápravy v rámci kontrolných právomocí ministerstva. Ministerstvo podá návrh na súd po márnom uplynutí ustanovenej lehoty na odstránenie nedostatkov a vykonanie nápravy. Preto navrhovaným opatrením by sa nepriamo zasiahlo aj do obsahu Občianskeho súdneho poriadku, o čom som už hovoril.

K otázke nemožnosti opätovnej voľby člena orgánu konštatujem iba toľko, že takúto bariéru návrh zákona neustanovuje. Členov správnej rady, ktorým uplynulo funkčné obdobie, môže zriaďovateľ opätovne navrhnúť, ale opäť bude záležať na vašom hlasovaní.

K otázke zdrojov, nemožnosti použitia dotácií podľa § 30 ods. 2 a k miere výdavkov na správu nadácie chcem podotknúť, že cieľom týchto ustanovení je, aby nadácia neminula sama na svoju prevádzku príliš veľa prostriedkov. Tu chcem uviesť príklad, že v Belgicku je to napríklad 20 %. Opäť, keď sa zvýši hranica nami navrhovaných 15 % na 20 %, nemyslím si, že urobíme zle. Ide o 5 %.

K otázke rozpočtu auditu by som chcel uviesť ešte toľko, že každá dobre spravovaná organizácia tieto inštitúty bežne používa. Ďalej sa nejdem púšťať to týchto analýz, pretože nie som ekonóm, ale to, čo som povedal, na tom by som chcel trvať.

Vo veci dotácií sme sa formuláciou § 39 snažili zamedziť tomu, aby zo strany žiadateľov nedochádzalo k duplicitnému čerpaniu prostriedkov zo štátneho rozpočtu, ale vo výbore sme sa dohodli, že by sa to obcí nemalo dotýkať.

Vo veci podnikania sa navrhlo riešenie opačné než v zákone, teda deklarovať pre nadáciu možnosť podnikať v obmedzenom rozsahu. Toto riešenie bolo použité v pracovných ver-

ziách návrhu zákona, ale upustilo sa od neho, pretože deklarovaním nadácie ako subjektu založeného za účelom podnikania sa budú môcť nadáciám udeľovať daňové, colné a iné výnimky, o ktorých som už rozprával.

V rozprave sa vyskytli výzvy, aby som uviedol konkrétne prípady realizovaného súdneho postihu za konanie súvisiace s nadáciami. Dosiaľ vedená súdna štatistika nepozná metodiku, podľa ktorej by sme tieto údaje sledovali. Keďže podrobná úprava nadácií doteraz absentuje, nebola ani kontrola a kontrolné orgány, ktoré by porušovanie predpokladaného stavu signalizovali a iniciovali nápravu na súdoch. Tých chcem povedať, že sme skutočne na žiadnom súde Slovenskej republiky nenašli takúto vec. Toto sa dá ťažko očakávať aj u darcov, lebo sa nadáciám dosiaľ nikdy neustanovila povinnosť podrobiť sa verejnej kontrole. Ale vieme z dennej tlače, aj to je argument, je všeobecne známa skutočnosť, aký osud postihol jednu z verejných zbierok, v ktorej sa nazhromaždili z drobných darov finančné prostriedky, nechcem nič prejudikovať, ale to, čo bolo v médiách, poznáte všetci - zatiaľ v médiách. Konkrétne realizované prípady sa dajú uviesť z praxe súdov v tých štátoch, kde už kontrolné mechanizmy fungovali a fungujú, a dávajú návrhy na konanie pred súdom.

Napríklad vo Veľkej Británii sa kontrolou nad neziskovým sektorom zaoberá inštitúcia, ktorá zamestnáva 600 pracovníkov. V rámci svojej kontrolnej činnosti odhalia ročne viac prípadov zneužitia majetku venovaného na verejné ciele, verejné účely. Ako svoj posledný, dokonca kapitálny úlovok prezentujú spreneveru 3 miliónov libier Britskou armádou spásy.

Pred niekoľkými týždňami sa v Českej republike, u našich susedov, medializoval prípad nadácie pod menom známej kultúrnej osobnosti z kultúrneho života, ktorá pri absencii

kontrolných mechanizmov údajne mala prepratť okolo 300 miliónov Kč. Na Slovensku budeme radi, ak takúto štatistiku nebudeme musieť vykazovať.

Ku konkrétnym pripomienkam k jednotlivým ustanoveniam zákona zastávam nasledovný názor v zmysle už skôr uvedených poznámok: Pani poslankyňa Rusnáková navrhovala zrušiť systém registrácie tak, aby bolo toto registrovanie vykonávané na súde. Vecné argumenty tu už odzneli, a preto ich iba doplním poznámkou, že na registráciu sa po odmietnutí registrácie budú vzťahovať predpisy správneho súdnictva. Podľa nich rozhodnutie o odmietnutí registrácie podlieha preskúmaniu Najvyššieho súdu, čiže o tomto odmietnutí rozhodne aj tak súd, a to najvyšší stupeň súdu. Súdna ochrana registrácie je tým postavená na najvyšší možný stupeň. Jednoducho povedané, o registrácii nadácie v konečnom dôsledku aj tak rozhoduje súd.

Ďalej sa navrhovala rozsiahla redukcia dôvodov za zrušenie nadácie atď. Už vás nebudem týmito svojimi ďalšími odpoveďami unavovať. V každom prípade som sa snažil odpovedať aspoň na niektoré otázky, pochopiteľne, že som nemohol odpovedať na všetky, pretože by to zaberalo viac času. Ak by bolo treba, budem ešte odpovedať.

Ďakujem za pozornosť.
(Potlesk.)

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem pánu ministrovi Ličšákovi. Žiada si záverečné slovo spoločný spravodajca výborov pán poslanec Kunc? Nech sa páči, pán poslanec.

Poslanec B. Kunc:

Vážený pán podpredseda,
vážený pán minister,
vážené kolegyne, kolegovia,

priebeh rozpravy a jej obsah, žiaľ, potvrdili zásadne odlišné chápanie návrhu zákona na jednej strane poslancami opozície a na druhej strane vládou ako predkladateľom a poslancami koalície. Proti zámeru regulovať časť vnútorných pomerov a spriehľadniť verejnoprospešnú pôsobnosť nadácií stojí odmietnutie jedného i druhého s tým, že ide o útok na slobodu i nezávislosť nadácií a tým aj na retardovanie ich jestvovania a činnosti, dokonca že je likvidačný. A odznel aj taký názor, že sprostredkovane vlastne obmedzuje tento návrh zákona aj osobnú slobodu.

Vďaka teda aspoň za to, že predsa len je zhoda v tom, že samotná úprava je v určitej podobe potrebná a bude užitočná, a treba ju prijať. Ale kedy sa objavujú potreby určitej právnej úpravy a v čom? Až dovtedy sa neobjavujú, kým v spoločenských reáliách nevznikajú vzťahy, ktoré sú sprostredkované takými spôsobmi a prostriedkami, čo zaujímajú určitým spôsobom štát a vyžadujú jeho regulačné pôsobenie.

Nadácie majú slobodu i nezávislosť, môžu vznikať i pôsobiť, a tiež zanikať. Štát žiadnej neprikáže, aby vznikla, v čom a ako má pôsobiť, ani aby zanikla, ak nenastanú zákonné dôvody, ktoré pozná aj sama a ktorým sa môže vyhnúť. Ale ani tie zákonné dôvody nevyvoláva štát, ale celý rad ony samotné vymedzeným správaním. To, do čoho štát vstupuje, sú reálne existujúce a vznikajúce vzťahy medzi nadáciami ako právnickými osobami a inými právnickými osobami, prípadne aj fyzickými, ak ide o zamestnancov, bez ohľadu na dôvod vzniku, ktoré treba nevyhnutne regulovať v spoločen-

skom záujme. Vstupov do vnútorných pomerov nadácií zákon neuvádza veľa, ich úprava sa ponecháva na štatút.

Zmysel zachovania hodnoty základného imania je v tom, že práve výnos z neho, resp. jeho využívanie zabezpečuje plnenie účelu nadácie, a to trvale a dlhodobo. Nemožno pochybovať o tom, že štátna pospolitosť ocení hlavne pôsobnosť takýchto nadácií. Ďalšie príspevky a dary sú vždy vítané, základné imanie ich nijako nelimituje. A naozaj, takto zabezpečený majetok by nemal byť umŕtvený. Dobrý správca predsa vie, čo s ním možno robiť, ak ide povedzme o finančnú hotovosť a nejde o nehnuteľnosti, ktoré nadácia priebežne využíva.

Utkvela mi v pamäti myšlienka, ktorú viacerí z našich vystupujúcich zdôraznili, že nadácie suplujú štát. Provokuje ma a vedie k zamysleniu, či je to naozaj tak. Ja si myslím, že nie je. O suplovanie by išlo vtedy, keby štát tieto aktivity vopred určil alebo aspoň dohodoval a z toho titulu by potom mal aj priestor na zasahovanie prinajmenej v dohodnutom rozsahu. Pritom určite by sa našli činnosti, ktoré nemožno pripísať štátu ako povinnosť. Často ide o zdvojenie vykonávania rovnakých činností, niekedy o určité rozšírenie, a často o také činnosti, ktoré sú predmetom osobného záujmu, odborného či záľubového. Isteže, všetko je to dobré a môže byť ešte viac i nadácií i vykonávaných aktivít, kde naozaj nepôjde o suplovanie štátu.

Dostal som výčitku, že som hovoril o určitých vlastných návrhoch a v prvom vystúpení som ich nepredniesol. Nepredniesol som ich preto, lebo som očakával vzhľadom na informácie, ktoré som mal z prameňov, čo som vám spomínal v prvom vystúpení, a chcel som počuť, čo tu odznie naviac. Dovoľte mi, aby som vám ich teraz prečítal, čo odporúčam. *(Šum v sále.)*

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Návrhy už nemôžete dávať, ani odporúčania. Rozprava je uzavretá, nemôžete odporúčať.

Poslanec B. Kunc:

Potom je to škoda. Skutočne.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Iba keby pán minister otvoril rozpravu, potom by to bolo možné.

Poslanec B. Kunc:

Musím požiadať pána ministra, aby tak urobil, pretože okrem návrhov mám aj návrh uznesenia, ktoré je, myslím si, naozaj závažné a vyhovie požiadavkám, ktoré tu boli kladené.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. Nech sa páči pán minister.

Minister spravodlivosti SR J. Liščák:

Vážené pani poslankyne, páni poslanci, otváram rozpravu. *(Smiech v sále.)* Prosím pána spravodajcu, aby predniesol to, na čo sme zabudli.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. Pokoj, vážení.

Poslanec B. Kunc:

Vážené panie poslankyne,
vážení páni poslanci,

chcem povedať, že som tieto veci štylizoval po vlastnom štúdiu návrhu, ale aj podkladov tzv. tretieho sektora, a keď ich porovnávam s tým, čo odznelo vo vystúpeniach, a hlavne vo vystúpeniach opozície, myslím si, že sú veľmi ústretové.

Po prvé navrhujem v § 4 ods. 2 druhú vetu nahradiť novou v nasledujúcom znení: "Jeho hodnota pri vzniku nadácie musí byť najmenej 10 tisíc Sk a v lehote do 6 mesiacov sa musí doplniť nad 100 tisíc Sk."

Po druhé navrhujem v § 10 ods. 3 na konci druhej vety pripojiť slová "pri vzniku nadácie".

Po tretie navrhujem v § 21 vypustiť odsek 2, ktorého znenie hovorí o rotácii členov. Touto zmenou by rotácia vypadla.

Po štvrté - v § 31 ods. 4 upraviť text v druhom riadku o slová "najviac však do 20 % celkových výdavkov". Ide o správne náklady.

Po piate - v § 39 ods. 1 navrhujem vynechať slová "rozpočtov obcí". Tým sa dosiahne účel, ktorý sledovalo viacero návrhov - takouto jednoduchou úpravou.

Okrem toho navrhujem, čo odznelo v rozprave, aby sa účinnosť zákona ustanovila dňom 1. 1. 1997.

Okrem toho navrhujem prijať uznesenie Národnej rady. V uznesení pôjde o zaviazanie vlády na aktivitu, o ktorej sa tu takisto hovorilo. Jeho návrh by znel takto:

"Národná rada Slovenskej republiky žiada vládu Slovenskej republiky predložiť Národnej rade Slovenskej republiky na prerokovanie:

1. návrhy zákonov Národnej rady Slovenskej republiky, ktoré budú riešiť problematiku daňových úľav a colných výhod pre neštátne neziskové subjekty poskytujúce sociálne služby,

2. návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorý upraví právne postavenie, finančné hospodárenie a činnosť neziskových všeobecne prospešných právnických osôb,

3. návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorý upraví právne postavenie, finančné hospodárenie a činnosť neinvestičných fondov v takom časovom predstihu, aby tieto právne predpisy mohli nadobudnúť účinnosť 1. januára 1997, teda tým istým dňom ako zákon o nadáciách."

Vážený pán podpredseda, to je celý návrh. Vzhľadom na to, že v rozprave odznelo veľa doplňujúcich a pozmeňujúcich návrhov a odznela požiadavka, aby tieto návrhy mohli poslanci dostať v osobitnom vyhotovení, navrhujem, aby sme v tejto chvíli rokovanie o zákone prerušili a pokračovali v hlasovaní až potom, keď budú môcť poslanci dostať príslušný podklad.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. Faktické pripomienky - nech sa páči, pán poslanec Juriš.

Poslanec A. Juriš:

Ďakujem za slovo a ďakujem pánu ministrovi, že otvoril rozpravu. Ja som zabudol ešte niečo doplniť k môjmu pozmeňo-

vaciemu návrhu. V § 10 ods. 1 doplniť vetu: "Správca je povinný zakladateľovi vydať doklad o splatení vkladu. Tento doklad sa prikladá k návrhu na zápis do registra nadácií." A v odseku 5 doplniť za slovo "vrátiť" slová "zakladateľovi do 30 dní".

Ďakujem.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. Ďalšia faktická poznámka - pani poslankyňa Rusnáková.

Poslankyňa E. Rusnáková:

Pán predsedajúci, nebude to faktická pripomienka, ale vzhľadom na to, že pán minister otvoril rozpravu, dovolím si dať ešte jeden návrh.

V § 11 som navrhla vypustiť odsek 3. Chcem podotknúť, že v súvislosti s touto úpravou, ak prejde, bude potrebné zmeniť ešte dva odseky § 11, a preto navrhujem v § 11 ods. 4 a 5 vynechať v druhom riadku slová "a 3". To znamená, že ods. 4 bude znieť nasledovne:

"(4) Ministerstvo vydá rozhodnutie o registrácii a vykoná zápis do registra, ak z podkladov podľa ods. 2 vyplýva, že..." a text pokračuje ďalej tak, ako je uvedený.

Odsek 5 bude zmenený nasledovne:

"(5) Ministerstvo registráciu odmietne, ak z podkladov podľa ods. 2 vyplýva, že..." a text pokračuje ďalej tak, ako je navrhnutý.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. Nech sa páči, pán poslanec Ftáčnik.

Poslanec M. Ftáčnik:

Mal by som vecnú pripomienku, alebo možno sa obrátim priamo na pána spravodajcu, ktorý predniesol návrh na uznesenie, z ktorého som vyrozumel, že chce požiadať vládu o to, aby predložila návrh daňových úľav, a formuloval účel, pre koho tie daňové úľavy majú byť. Majú to byť organizácie, ktoré sú namierené na plnenie sociálnych úloh alebo sociálny účel. Chcel by som dať pozmeňujúci návrh alebo ho poprosiť, aby to preformuloval na verejnoprospešný účel, lebo takto to formuluje zákon o nadáciách, ktorý predložila vláda, čiže aby sa úľavy týkali všetkých nadácií, pretože ťažko od seba odlíšiť sociálnu, zdravotnú či vzdelávaciu aktivitu. Všetky by mali mať svoje právo na daňové zvýhodnenie, pretože všetky sledujú verejnoprospešný účel v prípade, že napĺňajú ustanovenia tohto zákona. Takže uznesenie by sme mali smerovať takýmto smerom a chcem poprosiť pána spravodajcu, aby do neho vniesol túto zmenu, teda nie sociálne, ale verejnoprospešné účely.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. Keďže nikto sa už nehlási, vyhlasujem rozpravu za ukončenú. Pán minister nie je tu.

Pán spoločný spravodajca, chcete sa vyjadriť?

Poslanec B. Kunc:

Návrh pána poslanca Ftáčnika uvediem.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Dobre. Ďakujem. Vážení, dám slovo ešte pánu predsedovi, nech sa páči.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pani poslankyne, páni poslanci, boli za mnou predstavitelia dvoch politických klubov a požiadali ma o zasadnutie politického grémia, takže prosím predsedov politických klubov, aby sme sa hneď zišli v miestnosti, kde vždy zasadáme. Navrhujem teraz pánu predsedajúcemu, aby prerušil rokovanie parlamentu, a pokračovali by sme zajtra o 9.00 hodine. O 18.00 hodine páni poslanci, ktorí majú záujem, môžu ísť do kinosály, je tam premietanie filmu len pre poslancov. Takže pre 150 poslancov - predstavenie v kinosále. Môžeme sa dohodnúť, že sa začne o 18.15 hodine, dovtedy sa skončí grémium. Zajtra o 9.00 hodine budeme pokračovať.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Vážené poslankyne,
vážení poslanci,

prerušujem schôdzu. Zajtra o 9.00 hodine budeme hlasovať o tomto bode programu.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

15., 16., 17., 21., 22., 23. a 24. mája 1996

STENOGRAFICKÁ SPRÁVA
O 15. SCHÔDZI
NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

V. časť

I. volebné obdobie

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Vážené panie poslankyne,
vážení páni poslanci,

prajem vám dobré ráno. Budeme pokračovať v programe 15. schôdze. Prosím, aby sme sa prezentovali, keďže budeme hneď hlasovať o prerokúvanom zákone. Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 96 poslancov a poslankýň.

Videl som na tabuli meno pani poslankyne Bauerovej. Najskôr je však pán poslanec Boros.

Poslanec Z. Boros:

Ďakujem, pán predseda. Chcem oznámiť, že hlasujem náhradnou kartou číslo 2.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Nech sa páči, pani poslankyňa.

Poslankyňa E. Bauerová:

Budem hlasovať náhradnou kartou číslo 3. Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pekne.

Panie poslankyne, páni poslanci, pristúpime k hlasovaniu o jednotlivých pozmeňovacích a doplňovacích návrhoch k vládnemu návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky o nadáciách.

Pán poslanec Nagy nemá kartu, takže musíme počkať, kým ho dajú do systému.

Medzitým prosím pána spoločného spravodajcu, aby sa pripravil.

Máme pred sebou pripomienky a doplnky, ktoré vyplynuli z rozpravy. Páni poslanci, panie poslankyne, máme to ako časť pozmeňujúcich doplnkov 1, 2 a 3 podľa toho, ako to z rozpravy priebežne spracúvala Kancelária Národnej rady. Pán spravodajca, najskôr budeme hlasovať o spoločnej správe a potom postupne prejdeme na hlasovanie po týchto pozmeňujúcich návrhoch.

Nech sa páči, pán poslanec Langoš. Prosím, zapnite mikrofón pánu poslancovi.

Poslanec J. Langoš:

Pán predseda, chcem upozorniť na chybu v tlači číslo 406b, v mojich pozmeňovacích návrhoch. Chcem na to upozorniť pána spoločného spravodajcu. Je to na strane 11, časť II.

Navrhoval som o bodoch 1 až 28 hlasovať spoločne a oddelene hlasovať o bode 29. Takže bod 30 nedáva zmysel, ten navrhujem vypustiť a o bode 29 hlasovať oddelene.

Ďakujem pekne.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Rozumiem. Pán spoločný spravodajca, chcete k tomu niečo povedať?

Poslanec B. Kunc:

Pán poslanec, ten bod má zmysel v takomto znení: "Žiada o svojom návrhu hlasovať ako o celku." Tam je chyba, máte pravdu, ja som to zistil, preto upozorňujem aj kolegov a kolegyne, aby v časti II na strane 11 v bode 30 vyčiarkli slovo "vládnom". Namiesto slova "vládnom" tam patrí "svojom".

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ešte pán poslanec Nagy nám oznámi číslo karty.

Poslanec L. Nagy:

Číslo 4.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pekne. Prosím pána spoločného spravodajcu, aby pristúpil k uvádzaniu hlasovania tak, ako som to povedal.

Poslanec B. Kunc:

Vážený pán predseda,
vážený pán minister,
milé kolegyne poslankyne,
vážení páni poslanci,
vážení hostia,

hlasujeme o spoločnej správe výborov, ktoré prerokovali vládny návrh. Na osobitné hlasovanie poslanci pani Rusnáko-

vá, pán Brocka, pán Ásványi a pán Ftáčnik navrhli body 1, 3, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 17 a 18. Budeme teda o týchto bodoch hlasovať jednotlivo. Bod 1 spoločnej správy neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán spoločný spravodajca, najskôr uveďte návrh bodov, ktoré máme en bloc odsúhlasiť alebo neodsúhlasiť, a potom budeme hlasovať o jednotlivých návrhoch.

Poslanec B. Kunc:

Áno, pán predseda. Z ostatných bodov spoločnej správy, okrem tých, ktoré som vymenoval na osobitné hlasovanie, odporúčam spoločne prijať body 4, 11, 13, 14 a 15. Tieto odporúčam hromadne prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Páni poslanci, počuli ste, budeme hlasovať o bodoch spoločnej správy číslo 4, 11, 13, 14 a 15. Počkám, kým si zoberie kartu pán spoločný spravodajca. Prosím, môžeme sa prezentovať a hlasovať o týchto bodoch spoločnej správy, ktoré spravodajca navrhuje prijať.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 132 poslancov.
Za návrh hlasovalo 128 poslancov.
Proti návrhu hlasoval 1 poslanec.
Hlasovania sa zdržali 2 poslanci.
Nehlasoval 1 poslanec.

Tieto body spoločnej správy sme prijali.

Pán spoločný spravodajca, teraz by sme mali hlasovať en bloc o bodoch, ktoré navrhnete neprijať.

Poslanec B. Kunc:

Áno, pán predseda. Body 2, 5, 16 a 19 neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Prosím, prezentujeme sa a hlasujeme o bodoch spoločnej správy 2, 5, 16 a 19 s odporúčaním neprijať ich.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 134 poslancov.
Za návrh hlasovalo 54 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 74 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 6 poslancov.

Takže sme neprijali tieto body spoločnej správy.

Môžete pokračovať, pán spoločný spravodajca.

Poslanec B. Kunc:

Hlasujeme o bodoch vyňatých na osobitné hlasovanie. Bod 1 spoločnej správy neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Hlasujeme o bode 1 spoločnej správy s návrhom pána spravodajcu neprijať znenie tohto bodu.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 133 poslancov.
Za návrh hlasovalo 57 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 68 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 8 poslancov.

Neprijali sme bod číslo 1 spoločnej správy.

Poslanec B. Kunc:

Bod 3 spoločnej správy neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Hlasujeme o bode 3 spoločnej správy takisto s negatívnym odporúčaním.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 132 poslancov.
Za návrh hlasovalo 56 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 68 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 8 poslancov.

Tento bod spoločnej správy sme neprijali.

Poslanec B. Kunc:

Bod 6 spoločnej správy neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Hlasujeme o bode 6 spoločnej správy. Spravodajca ho takisto odporúča neprijať.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 134 poslancov.
Za návrh hlasovalo 55 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 73 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 5 poslancov.
Nehlasoval 1 poslanec.

Neprijali sme tento bod spoločnej správy.

Poslanec B. Kunc:

Bod 7 spoločnej správy neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Hlasujeme o bode 7 spoločnej správy. Návrh pána spravodajcu ste počuli.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 134 poslancov.
Za návrh hlasovalo 59 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 66 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 8 poslancov.
Nehlasoval 1 poslanec.

Neprijali sme tento bod spoločnej správy.

Poslanec B. Kunc:

Bod 8 spoločnej správy neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Hlasujeme o bode 8 spoločnej správy s odporúčaním neprijať ho.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 134 poslancov.
Za návrh hlasovalo 54 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 66 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 12 poslancov.
Nehlasovali 2 poslanci.

Ani tento bod 8 sme neprijali.

Poslanec B. Kunc:

Bod 9 spoločnej správy neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Takisto hlasujeme o bode 9 spoločnej správy s návrhom pána spravodajcu neprijať ho.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 134 poslancov.
Za návrh hlasovalo 58 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 62 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 13 poslancov.
Nehlasoval 1 poslanec.

Neprijali sme tento bod spoločnej správy.

Poslanec B. Kunc:

Bod 10 spoločnej správy odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Bod 10 spoločnej správy, o ktorom budeme hlasovať, pán spoločný spravodajca odporúča prijať.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 134 poslancov.
Za návrh hlasovalo 129 poslancov.
Proti návrhu hlasoval 1 poslanec.
Hlasovania sa zdržali 4 poslanci.

Prijali sme tento bod.

Poslanec B. Kunc:

Bod 12 spoločnej správy odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Hlasujeme o bode 12 spoločnej správy s odporúčaním spravodajcu prijať tento bod.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 130 poslancov.
Za návrh hlasovalo 127 poslancov.
Proti návrhu hlasovali 3 poslanci.
Hlasovania sa nezdržal nikto.

Takže sme prijali aj tento bod spoločnej správy.

Poslanec B. Kunc:

Bod 17 spoločnej správy neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Hlasujeme o bode číslo 17 spoločnej správy s odporúčaním neprijať ho.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 133 poslancov.
Za návrh hlasovalo 56 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 66 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 10 poslancov.
Nehlasoval 1 poslanec.

Neprijali sme tento bod spoločnej správy.

Poslanec B. Kunc:

Bod 18 spoločnej správy neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Hlasujeme o bode číslo 18 s negatívnym odporúčaním spravodajcu, teda neprijať ho.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 138 poslancov.
Za návrh hlasovalo 60 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 62 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 15 poslancov.
Nehlasoval 1 poslanec.

Tento bod spoločnej správy sme neprijali.

Poslanec B. Kunc:

Pán predseda, hlasovali sme už o všetkých bodoch spoločnej správy.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Áno, pán spoločný spravodajca, ďakujem. Môžeme prejsť na doplňujúce a pozmeňujúce návrhy poslancov, ktoré vyplynuli z rozpravy. Prejdeme najskôr na správu 406b, časť I.

Poslanec B. Kunc:

Vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

predpokladám, že všetky tri časti, teda, prvú, druhú i tretiu máte k dispozícii. Hlasujeme o pozmeňovacích a doplňovacích návrhoch pani poslankyne Evy Rusnákovej. Prvý návrh pani poslankyne neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Nech sa páči, pani poslankyňa Gbúrová má procedurálnu otázku.

Poslankyňa M. Gbúrová:

Vážený pán predseda, ja som v rozprave pri svojom vystúpení mala procedurálny návrh, o ktorom sa malo hlasovať ako o prvom. Žiaľ, nestalo sa tak. Navrhla som, že Národná rada vracia vláde na prepracovanie návrh zákona o nadáciách a po dopracovaní pripomienok tretieho sektora ho opätovne prerokuje v parlamente a následne schváli.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pani poslankyňa, včera sa hlasovalo o obdobnom návrhu pána poslanca Ftáčnika.

Poslankyňa M. Gbúrová:

To bolo o inom.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Môžeme o tom hlasovať, ale to bolo to isté, len inak formulované. Prosím, dávam hlasovať o procedurálnom návrhu, ktorý predniesla vo včerajšej rozprave pani poslankyňa Gbúrová.

Poslanec B. Kunc:

Pán predseda, rád by som ten návrh prečítal.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Už nie je treba, prečítala ho pani poslankyňa. Dajte len vaše odporúčanie. Pán spoločný spravodajca, odporúčate ten návrh prijať, alebo nie?

Poslanec B. Kunc:

Tento návrh neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 135 poslancov.
Za návrh hlasovalo 59 poslancov.

Proti návrhu hlasovalo 67 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 9 poslancov.

Takže sme neprijali tento návrh.

Budeme pokračovať, pán spoločný spravodajca, hlasovaním o návrhoch pani poslankyne Rusnákovej.

Poslanec B. Kunc:

Hlasujeme o prvom návrhu pani poslankyne Rusnákovej. Návrh neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, prezentujeme sa a hneď hlasujeme s odporúčaním neprijať prvý pozmeňujúci návrh poslankyne Rusnákovej.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 139 poslancov.
Za návrh hlasovalo 58 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 76 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 5 poslancov.

Neprijali sme tento návrh.

Poslanec B. Kunc:

Druhý návrh pani poslankyne Rusnákovej neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Hlasujeme o druhom návrhu pani poslankyne s odporúčaním neprijať ho.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 138 poslancov.
Za návrh hlasovalo 56 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 75 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 7 poslancov.

Neprijali sme ani tento pozmeňovací návrh.

Poslanec B. Kunc:

Tretí návrh pani poslankyne Rusnákovej neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Hlasujeme o treťom návrhu pani poslankyne takisto s negatívnym odporúčaním.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 134 poslancov.
Za návrh hlasovalo 52 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 69 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 13 poslancov.

Neprijali sme ani tento návrh.

Poslanec B. Kunc:

Štvrtý návrh pani poslankyne Rusnákovej neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Hlasujeme o štvrtom návrhu s odporúčaním neprijať ho.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 137 poslancov.
Za návrh hlasovalo 54 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 79 poslancov.
Hlasovania sa zdržali 4 poslanci.

Neprijali sme tento návrh.

Poslanec B. Kunc:

Piaty návrh pani poslankyne Rusnákovej neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Hlasujeme o piatom návrhu pani poslankyne s odporúčaním neprijať ho.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 136 poslancov.
Za návrh hlasovalo 57 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 70 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 8 poslancov.
Nehlasoval 1 poslanec.

Neprijali sme tento návrh.

Poslanec B. Kunc:

Šiesty návrh pani poslankyne neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Takže hlasujeme o šiestom návrhu pani poslankyne takisto s odporúčaním neschváliť ho.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 137 poslancov.
Za návrh hlasovalo 50 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 76 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 8 poslancov.
Nehlasovali 3 poslanci.

Neprijali sme tento návrh.

Poslanec B. Kunc:

Siedmy návrh pani poslankyne neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Hlasujeme o siedmom návrhu pani poslankyne Rusnákovej takisto s odporúčaním spravodajcu neprijať ho.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 137 poslancov.
Za návrh hlasovalo 54 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 70 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 12 poslancov.
Nehlasoval 1 poslanec.

Neprijali sme tento návrh.

Poslanec B. Kunc:

Ôsmy návrh pani poslankyne neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Hlasujeme o návrhu číslo 8 pani poslankyne Rusnákovej s odporúčaním neprijať ho.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 134 poslancov.
Za návrh hlasovalo 52 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 69 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 11 poslancov.
Nehlasovali 2 poslanci.

Neprijali sme tento návrh.

Poslanec B. Kunc:

Deviaty návrh pani poslankyne neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Takže hlasujeme o návrhu číslo 9 pani poslankyne Rusnákovej takisto s odporúčaním neprijať ho.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 133 poslancov.
Za návrh hlasovalo 54 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 63 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 16 poslancov.

Neprijali sme tento návrh.

Poslanec B. Kunc:

Desiaty návrh pani poslankyne neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Hlasujeme o návrhu číslo 10 pani poslankyne s odporúčaním neprijať ho.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 134 poslancov.
Za návrh hlasovalo 50 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 75 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 8 poslancov.
Nehlasoval 1 poslanec.

Neprijali sme tento návrh zmeny.

Poslanec B. Kunc:

Jedenásty návrh pani poslankyne neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Hlasujeme o návrhu číslo 11 s odporúčaním neprijať ho.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 134 poslancov.
Za návrh hlasovalo 52 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 75 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 6 poslancov.
Nehlasoval 1 poslanec.

Neprijali sme tento návrh.

Poslanec B. Kunc:

Dvanásty návrh pani poslankyne neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Hlasujeme o návrhu číslo 12 takisto s odporúčaním neprijať ho.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 139 poslancov.
Za návrh hlasovalo 42 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 75 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 19 poslancov.
Nehlasovali 3 poslanci.

Neprijali sme tento návrh.

Poslanec B. Kunc:

Trinásty návrh pani poslankyne neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Hlasujeme o návrhu číslo 13 pani poslankyne s odporúčaním neprijať ho.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 138 poslancov.
Za návrh hlasovalo 52 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 76 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 9 poslancov.
Nehlasoval 1 poslanec.

Neprijali sme tento návrh.

Poslanec B. Kunc:

Štrnásty návrh pani poslankyne neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Hlasujeme o bode 14 pozmeňovacích návrhov pani poslankyne Rusnákovej. Odporúčanie spravodajcu je neprijať ho.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 137 poslancov.
Za návrh hlasovalo 51 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 73 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 13 poslancov.

Neprijali sme tento návrh.

Poslanec B. Kunc:

Pätnásty návrh pani poslankyne neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Hlasujeme o návrhu číslo 15 pani poslankyne s odporúčaním neprijať ho.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 132 poslancov.
Za návrh hlasovalo 45 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 73 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 12 poslancov.
Nehlasovali 2 poslanci.

Neprešiel tento návrh.

Poslanec B. Kunc:

Šestnásty návrh pani poslankyne neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Počuli ste stanovisko pána spravodajcu k bodu 16 návrhu pani poslankyne, o ktorom hlasujeme, neprijať ho.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 137 poslancov.
Za návrh hlasovalo 53 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 74 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 8 poslancov.
Nehlasovali 2 poslanci.

Neprijali sme tento návrh.

Poslanec B. Kunc:

Sedemnásty návrh pani poslankyne neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán spoločný spravodajca nám neodporúča prijať ani návrh pod číslom 17.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 135 poslancov.
Za návrh hlasovalo 49 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 74 poslancov.

Hlasovania sa zdržalo 11 poslancov.
Nehlasoval 1 poslanec.

Takže sme neprijali bod číslo 17.

Poslanec B. Kunc:

Osemnásty návrh pani poslankyne neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Hlasujeme o bode číslo 18. Pán spravodajca ho odporúča neprijať.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 137 poslancov.
Za návrh hlasovalo 50 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 76 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 10 poslancov.
Nehlasoval 1 poslanec.

Neprijali sme tento pozmeňujúci návrh.

Poslanec B. Kunc:

Devätnásty návrh pani poslankyne neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Hlasujeme o pozmeňujúcom návrhu pani poslankyne Rusnákovej číslo 19 s odporúčaním neprijať ho.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 139 poslancov.
Za návrh hlasovalo 56 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 76 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 5 poslancov.
Nehlasovali 2 poslanci.

Neprešiel tento bod.

Poslanec B. Kunc:

Dvadsiaty návrh pani poslankyne neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Hlasujeme o bode 20 pani poslankyne Rusnákovej s odporúčaním takisto neprijať ho.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 135 poslancov.
Za návrh hlasovalo 53 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 70 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 11 poslancov.
Nehlasoval 1 poslanec.

Neprijali sme tento bod.

Poslanec B. Kunc:

Dvadsiaty prvý návrh pani poslankyne neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Hlasujeme o bode 21 pani poslankyne, v ktorom navrhuje vypustiť § 39 odsek 1, s návrhom neprijať ho.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 135 poslancov.
Za návrh hlasovalo 51 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 71 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 10 poslancov.
Nehlasovali 3 poslanci.

Neprijali sme tento návrh.

Poslanec B. Kunc:

Dvadsiaty druhý návrh pani poslankyne neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Takže hlasujeme o pozmeňovacom návrhu číslo 22, ktorý predniesla pani poslankyňa Rusnáková. Spravodajca ho neodporúča prijať.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 136 poslancov.
Za návrh hlasovalo 52 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 79 poslancov.
Hlasovania sa zdržali 4 poslanci.
Nehlasoval 1 poslanec.

Neprijali sme ani tento pozmeňujúci návrh.

Poslanec B. Kunc:

Pani poslankyňa mala ešte jeden návrh, ktorý je zaradený v časti III na strane 4.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

O tom budeme hlasovať až potom, keď prídeme na ďalšiu sériu pozmeňujúcich návrhov. Takže, pán spoločný spravodajca, môžeme pristúpiť k časti II správy 406b.

Poslanec B. Kunc:

Hlasujeme o návrhoch pána poslanca Kvardu. Návrh v bode 1 neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Hlasujeme o návrhoch poslanca Kvardu s tým, že prvý pozmeňujúci návrh spravodajca odporúča neprijať.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 141 poslancov.
Za návrh hlasovalo 42 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 77 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 20 poslancov.
Nehlasovali 2 poslanci.

Neprešiel tento návrh.

Poslanec B. Kunc:

Návrh pána poslanca v bode 2 neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec, hlasovali sme teraz o prvej alternatíve ako o komplexe, čiže budeme teraz hlasovať o druhej alternatíve ako o komplexe? Áno?

Poslanec B. Kunc:

Áno.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Dobre. Nie, toto hlasovanie neplatí, lebo niekto mal procedurálnu otázku. Toto hlasovanie sa ruší.

Pán poslanec Fogaš, je to procedurálna otázka? Ak procedurálna, nech sa páči.

Poslanec Ľ. Fogaš:

Ďakujem za slovo. Pán predseda, chcel som navrhnúť, pokiaľ sa bude hlasovať aj o druhej alternatíve, aby pán spravodajca nám vyznačil tie prípady, kde sa už rozhodlo o tom istom texte, resp. v zmysle toho istého textu, aby sa potom nehlasovalo už o tých istých otázkach, pretože si myslím, že to treba racionalizovať. Nakoniec, rokovací poriadok práve takéto riešenie ponúka.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Komlósy, je to procedurálna otázka?

Poslanec Zs. Komlósy:

Neodporúčam takýto postup, lebo rokovací poriadok to predpisuje len vtedy, ak je prijatý nejaký návrh. Ak druhý

návrh by odporoval tomu, čo je už prijaté, v tom prípade by mal pravdu pán poslanec Fogaš.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Končíme s faktickými poznámkami. Ešte pán poslanec Hofbauer, ale len ak je to procedurálna otázka.

Poslanec R. Hofbauer:

Mám pripomienku len v tom smere, že námietky pána poslanca Kvardu majú zmysel ako celok, teda či by nebolo uvážlivé hlasovať o tomto návrhu ako celku, lebo to sa nedá rozoberať. Ale to nie je môj návrh, preto to dávam na zváženie.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pýtam sa pána poslanca Kvardu, či súhlasí s tým, aby sme hlasovali o jeho návrhoch vcelku, samozrejme, ak to odporučí pán spoločný spravodajca.

Pán spoločný spravodajca, môžeme hlasovať o návrhoch pána poslanca Kvardu en bloc?

Poslanec B. Kunc:

Predpokladám, že k tomu by sme potrebovali jeho súhlas.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

To áno, ale pýtam sa najskôr na váš návrh, on nám to potom povie.

Poslanec B. Kunc:

Z hľadiska obsahu a z hľadiska stanovísk k veci by to bolo účelné, okrem jedného bodu.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Dobre. Pán poslanec Kvarda.

Poslanec J. Kvarda:

Ďakujem pekne. Žiadam hlasovať osobitne, až na tie body, kde sa hovorí o tom, že sa jednotlivé paragrafy prečíslujú.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím. Pán poslanec si žiada, aby sa o jeho návrhoch vyplývajúcich z rozpravy hlasovalo samostatne, až na tie, ktoré označil, že nie. Prosím, môžeme pokračovať v hlasovaní, pán spravodajca. Hlasujeme o druhej alternatíve.

Poslanec B. Kunc:

Pán predseda, ešte sme nehlasovali o bode 3 v prvej alternatíve.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Nech sa páči.

Poslanec B. Kunc:

Návrh pána poslanca v bode 3 neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, prezentujme sa. Hlasujeme o bode číslo 3 návrhu poslanca v prvej alternatíve, kde sa hovorí o vypustení § 42. Návrh je neprijať ho.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 137 poslancov.
Za návrh hlasovalo 47 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 75 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 14 poslancov.
Nehlasoval 1 poslanec.

Len upozorňujem, že bod 2, o ktorom sme nehlasovali, vyplýva z toho, že sme neschválili bod 1 prvej alternatívy, takže o druhom bode netreba hlasovať, ten ho vylučuje.

Prosím, môžeme pokračovať, pán spoločný spravodajca.

Budeme hlasovať o druhej alternatíve. Prvú alternatívu sme už vybavili.

Poslanec B. Kunc:

Hlasujeme o bode 1 druhej alternatívy. Návrh pána poslanca v bode 1 neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, pristúpili sme k hlasovaniu o druhej alternatíve návrhov pána poslanca Kvardu s tým, že bod 1 tejto alternatívy spravodajca odporúča neprijať.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 134 poslancov.
Za návrh hlasovalo 51 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 78 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 5 poslancov.

Neprešiel tento návrh.

Poslanec B. Kunc:

Návrh pána poslanca v bode 2 neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Hlasujeme o bode číslo 2 poslanca Kvardu v druhej alternatíve s návrhom neprijať ho.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 130 poslancov.
Za návrh hlasovalo 46 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 77 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 7 poslancov.

Neprešiel tento návrh.

Poslanec B. Kunc:

Návrh pána poslanca v bode 3 neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Hlasujeme o bode 3 tohto návrhu s odporúčaním neprijať ho.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 132 poslancov.
Za návrh hlasovalo 48 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 77 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 6 poslancov.
Nehlasoval 1 poslanec.

Neprijali sme tento návrh.

Poslanec B. Kunc:

Návrh pána poslanca v bode 4 neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Takže hlasujeme o štvrtom návrhu pána poslanca s odporúčaním neprijať ho.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 132 poslancov.
Za návrh hlasovalo 50 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 74 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 6 poslancov.
Nehlasovali 2 poslanci.

Neprijali sme tento návrh.

Poslanec B. Kunc:

Návrh pána poslanca v bode 6 neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán spoločný spravodajca, o bode 5.

Poslanec B. Kunc:

Pardon, áno. Opravujem sa.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Tento návrh spravodajca odporúča neprijať. Je to bod 5, ktorý navrhuje vypustiť § 6.

Poslanec B. Kunc:

Áno, je to tak.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 129 poslancov.
Za návrh hlasovalo 45 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 74 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 6 poslancov.
Nehlasovali 4 poslanci.

Neprijali sme tento návrh.

Poslanec B. Kunc:

Návrh pána poslanca v bode 6 neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Takže hlasujeme o šiestom návrhu poslanca Kvardu s odporúčaním neprijať ho.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 135 poslancov.
Za návrh hlasovalo 42 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 80 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 11 poslancov.
Nehlasovali 2 poslanci.

Neprijali sme tento návrh.

Poslanec B. Kunc:

Návrh pána poslanca v bode 7 neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Hlasujeme o siedmom pozmeňujúcom návrhu s odporúčaním neprijať ho.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 130 poslancov.
Za návrh hlasovalo 49 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 77 poslancov.
Hlasovania sa zdržali 4 poslanci.

Neprijali sme tento návrh.

Poslanec B. Kunc:

Návrh pána poslanca v bode 8 neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Hlasujme o ôsmom návrhu poslanca Kvardu s odporúčaním neprijať ho.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 132 poslancov.
Za návrh hlasovalo 49 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 75 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 5 poslancov.
Nehlasovali 3 poslanci.

Neprijali sme tento návrh.

Poslanec B. Kunc:

O bode 9 so súhlasom pána poslanca nemusíme hlasovať.

Návrh pána poslanca v bode 10 neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme hlasovať o bode 10 s tým, že spravodajca ho odporúča neprijať.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 132 poslancov.
Za návrh hlasovalo 51 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 76 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 5 poslancov.

Neprijali sme tento pozmeňujúci návrh.

Poslanec B. Kunc:

Návrhy v bodoch 11 a 12 vzhľadom na predchádzajúce hlasovanie strácajú aktuálnosť.

Hlasujeme o bode 13. Návrh pána poslanca v bode 13 neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Takže prešli sme k hlasovaniu o bode 13 pozmeňovacích návrhov pána poslanca Kvardu s odporúčaním spoločného spravodajcu neprijať ho.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 135 poslancov.
Za návrh hlasovalo 56 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 75 poslancov.
Hlasovania sa zdržali 4 poslanci.

Neprijali sme tento pozmeňujúci návrh.

Poslanec B. Kunc:

Návrh pána poslanca v bode 14 neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Hlasujeme o bode 14 pána poslanca s odporúčaním neprijať ho.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 133 poslancov.
Za návrh hlasovalo 45 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 79 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 9 poslancov.

Neprešiel tento návrh.

Poslanec B. Kunc:

O bode 15 so súhlasom pána poslanca nemusíme hlasovať.

Hlasujeme o bode 16. Návrh pána poslanca v bode 16 neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme hlasovať o bode 16 návrhu poslanca Kvardu s odporúčaním neprijať ho.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 132 poslancov.
Za návrh hlasovalo 51 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 75 poslancov.
Hlasovania sa zdržali 4 poslanci.
Nehlasovali 2 poslanci.

Neprijali sme tento bod.

Poslanec B. Kunc:

Návrh pána poslanca v bode 17 neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Hlasujeme o doplnku 17 s odporúčaním neprijať ho.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 130 poslancov.
Za návrh hlasovalo 49 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 76 poslancov.

Hlasovania sa zdržali 4 poslanci.
Nehlasoval 1 poslanec.

Neprijali sme bod z návrhu pod číslom 17.

Poslanec B. Kunc:

Návrh pána poslanca v bode 18 neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Hlasujeme o bode 18 návrhov pána poslanca s negatívnym odporúčaním.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 130 poslancov.
Za návrh hlasovalo 53 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 71 poslancov.
Hlasovania sa zdržali 4 poslanci.
Nehlasovali 2 poslanci.

Neprijali sme tento návrh.

Poslanec B. Kunc:

Návrh pána poslanca v bode 19 neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Takisto k bodu 19 návrhov pána poslanca, o ktorom budeme teraz hlasovať, je návrh spravodajcu neprijať ho.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 130 poslancov.
Za návrh hlasovalo 38 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 72 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 18 poslancov.
Nehlasovali 2 poslanci.

Neprijali sme tento návrh.

Poslanec B. Kunc:

Návrh pána poslanca v bode 20 neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Takže hlasujeme o bode 20 návrhov s odporúčaním neprijať ho.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 123 poslancov.
Za návrh hlasovalo 36 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 69 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 14 poslancov.
Nehlasovali 4 poslanci.

Neprijali sme tento návrh.

Poslanec B. Kunc:

Návrh pána poslanca v bode 23 je špecifický tým, že pozmeňuje návrh živého paragrafu s posunom o dve čísla nižšie. Vzhľadom na to, že návrh je možné prijať, je racionálny, treba uvažovať v platnom znení a usporiadaní zákona, čiže namiesto § 17 musí byť § 19 a vtedy je jeho návrh racio-

nálny na odporúčanie. Prečítam ho. Je to bod 23. Namiesto v novoozačenom § 17 platí v doterajšom § 19 ods. 1 písm. d) za slovo "odvolanie" sa vkladajú slová "predsedu a". Týmto spôsobom je tento návrh racionálny.

Takže môj návrh je, že tento návrh pána poslanca v znení, ako som ho prečítal, s tým posunom odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Takže sa prezentujme a hlasujme. V takomto znení, s takýmto návrhom podľa návrhu pána spoločného spravodajcu máme súhlasiť, čiže navrhuje ho prijať. Je to bod 23 návrhu poslanca Kvardu. O bode 22 sme nehlasovali, lebo ide len o preznačenie.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 130 poslancov.
Za návrh hlasovalo 99 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 7 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 22 poslancov.
Nehlasovali 2 poslanci.

Prijali sme tento návrh v takom znení, ako to predniesol spravodajca.

Poslanec B. Kunc:

Návrh pána poslanca v bode 24 neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Hlasujeme o bode 24 s odporúčaním neprijať ho.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 128 poslancov.
Za návrh hlasovalo 50 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 73 poslancov.
Hlasovania sa zdržali 4 poslanci.
Nehlasoval 1 poslanec.

Neprijali sme tento pozmeňujúci návrh.

Poslanec B. Kunc:

Návrh pána poslanca v bode 25 neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Hlasujeme o bode 25 s odporúčaním neprijať ho.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 131 poslancov.
Za návrh hlasovalo 52 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 73 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 5 poslancov.
Nehlasoval 1 poslanec.

Neprijali sme bod 25.

Poslanec B. Kunc:

Návrh pána poslanca v bode 26 neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Hlasujeme o bode 26 s odporúčaním neprijať ho.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 127 poslancov.
Za návrh hlasovalo 50 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 71 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 6 poslancov.

Neprijali sme tento návrh.

Poslanec B. Kunc:

Návrh pána poslanca v bode 27 neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Takže hlasujeme o bode 27 s odporúčaním neprijať ho.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 123 poslancov.
Za návrh hlasovalo 50 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 68 poslancov.
Hlasovania sa zdržali 3 poslanci.
Nehlasovali 2 poslanci.

Neprijali sme tento pozmeňujúci návrh.

Poslanec B. Kunc:

O návrhoch v bodoch 28 a 29 je neaktuálne hlasovať.

Návrh v bode 30 pána poslanca odporúčam neprijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Hlasujeme o bode 30 s odporúčaním neprijať ho.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 133 poslancov.
Za návrh hlasovalo 53 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 71 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 6 poslancov.
Nehlasovali 3 poslanci.

Neprijali sme tento návrh.

Poslanec B. Kunc:

Návrh v bode 31 je neaktuálny. Návrh pána poslanca v bode 32 neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Hlasujeme o bode 32 s návrhom neprijať ho.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 134 poslancov.
Za návrh hlasovalo 57 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 74 poslancov.
Hlasovania sa zdržali 3 poslanci.

Neprijali sme tento návrh.

Poslanec B. Kunc:

O návrhu v bode 33 netreba hlasovať. Návrh pána poslanca v bode 34 neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Takže hlasujeme o návrhu pod číslom 34 s odporúčaním neprijať ho.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 128 poslancov.
Za návrh hlasovalo 43 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 76 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 7 poslancov.
Nehlasovali 2 poslanci.

Neprijali sme tento návrh.

Poslanec B. Kunc:

Návrh pána poslanca v bode 35 neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Hlasujeme o bode 35 s odporúčaním neprijať ho.

Prezentovalo sa 131 poslancov.
Za návrh hlasovalo 46 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 70 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 11 poslancov.
Nehlasovali 4 poslanci.

Neprijali sme tento návrh na zmenu.

Poslanec B. Kunc:

Návrh pána poslanca v bode 36 neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Takže v bode 36, o ktorom teraz hlasujeme, nám spravodajca predkladá svoj návrh neprijať ho.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 130 poslancov.
Za návrh hlasovalo 56 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 71 poslancov.
Hlasovania sa zdržali 2 poslanci.
Nehlasoval 1 poslanec.

Neprijali sme tento návrh.

Poslanec B. Kunc:

O bodoch 37, 38 a 39 návrhov pán poslanec nežiada hlasovať.

Návrh pána poslanca v bode 40 odporúčam neprijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Hlasujeme o bode 40 pozmeňujúcich návrhov pána poslanca Kvardu s odporúčaním neprijať ho.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 121 poslancov.
Za návrh hlasovalo 44 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 69 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 7 poslancov.
Nehlasoval 1 poslanec.

Neprijali sme tento návrh pod bodom 40.

Poslanec B. Kunc:

Návrhy v bodoch 41, 42 a 43 sú po doterajšom hlasovaní neaktuálne.

Návrh pána poslanca v bode 44 neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Hlasujeme o bode 44 návrhu pána poslanca s odporúčaním neprijať ho.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 130 poslancov.
Za návrh hlasovalo 45 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 72 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 12 poslancov.
Nehlasoval 1 poslanec.

Neprijali sme tento návrh.

Poslanec B. Kunc:

Návrh v bode 45 stratil aktuálnosť. Návrh pána poslanca v bode 46 neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

K bodu 46 návrhov pána poslanca je odporúčanie neprijať ho.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 131 poslancov.
Za návrh hlasovalo 47 poslancov.

Proti návrhu hlasovalo 74 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 10 poslancov.

Neprijali sme tento návrh.

Poslanec B. Kunc:

Návrh pána poslanca v bode 47 neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Bod 47 navrhuje pán spravodajca neprijať.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 131 poslancov.
Za návrh hlasovalo 51 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 72 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 5 poslancov.
Nehlasovali 3 poslanci.

Neprijali sme tento návrh.

Poslanec B. Kunc:

Bod 48 stratil aktuálnosť.

Návrh pána poslanca v bode 49 neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Počuli ste návrh na neprijatie bodu 49, o ktorom teraz hlasujeme.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 125 poslancov.
Za návrh hlasovalo 49 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 72 poslancov.
Hlasovania sa zdržali 4 poslanci.

Neprijali sme tento návrh.

Poslanec B. Kunc:

Návrhy v bodoch 50, 51 a 52 sú obsahovo totožné. Neodporúčam prijať tieto návrhy.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ani o bodoch 53 a 54 nemusíme hlasovať. Myslím, že o bodoch 50, 51, 52, 53 a 54 netreba hlasovať.

Poslanec B. Kunc:

Áno, o ďalších dvoch bodoch netreba hlasovať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Takže hlasujeme o bode 55, pán spravodajca.

Poslanec B. Kunc:

Hlasujeme o bode 55. Návrh v bode 55 neodporúčam prijať.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 128 poslancov.
Za návrh hlasovalo 51 poslancov.

Proti návrhu hlasovalo 69 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 8 poslancov.

Neprijali sme tento návrh.

Poslanec B. Kunc:

Bod 56 možno brať ako poznámku, takže nie je nevyhnutné o ňom hlasovať.

Pristúpime k hlasovaniu o návrhoch pána poslanca Langoša. Pán poslanec si vyhradil a žiada o svojom návrhu hlasovať ako celku.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Áno, o celku až po bod 28.

Poslanec B. Kunc:

Áno, až po bod 28.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Čiže hlasujeme o návrhoch pána poslanca Langoša od bodu 1 po číslo 28 en bloc. Návrh pána spravodajcu?

Poslanec B. Kunc:

Ako spravodajca neodporúčam návrh pána poslanca prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Počuli ste návrh pána spoločného spravodajcu.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 134 poslancov.
Za návrh hlasovalo 48 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 81 poslancov.
Hlasovania sa zdržali 4 poslanci.
Nehlasoval 1 poslanec.

Takže sme neprijali tento návrh tak, ako bol prednesený.

Poslanec B. Kunc:

Návrh pána poslanca v bode 29 neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Hlasujeme o bode 29 pána poslanca Langoša s odporúčaním neprijať ho.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 131 poslancov.
Za návrh hlasovalo 53 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 74 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 4 poslancov.

Neprijali sme tento návrh. *(Potlesk.)*

O bode číslo 30 pána poslanca Langoša netreba hlasovať. Môžeme prejsť k hlasovaniu o návrhoch pani poslankyne Marcely Gbúrovej.

Poslanec B. Kunc:

O procedurálnom návrhu sme už hlasovali.

Návrh v bode 1, ktorý predkladá pani poslankyňa, neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Takže hlasujeme o pozmeňovacom návrhu pani poslankyne Gbúrovej, ktorý je označený ako číslo 1, s odporúčaním neprijať ho.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 133 poslancov.
Za návrh hlasovalo 55 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 60 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 15 poslancov.
Nehlasovali 3 poslanci.

Tento návrh sme neschválili.

Poslanec B. Kunc:

Návrh pani poslankyne podľa bodu 2 neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

O tom sme nemuseli hlasovať, lebo taký istý návrh sme zamietli pánu poslancovi Kvardovi, ale prosím, hlasujme. Čiže hlasujeme o návrhu pani poslankyne Gbúrovej vypustiť § 39. Spravodajca ho neodporúča prijať.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 134 poslancov.
Za návrh hlasovalo 57 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 64 poslancov.

Hlasovania sa zdržalo 11 poslancov.
Nehlasovali 2 poslanci.

Neprijali sme tento návrh.

Poslanec B. Kunc:

Návrh pani poslankyne v bode 3 neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, prezentujme sa a hlasujme. Spravodajca odporúča neprijať bod 3 návrhu pani poslankyne Gbúrovej.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 133 poslancov.
Za návrh hlasovalo 59 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 64 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 9 poslancov.
Nehlasoval 1 poslanec.

Neprijali sme tento návrh.

Poslanec B. Kunc:

Návrh pani poslankyne podľa bodu 4 neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Hlasujeme o poslednom pozmeňovacom návrhu pani poslankyne Gbúrovej pod bodom 4 s odporúčaním neprijať ho.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 132 poslancov.
Za návrh hlasovalo 60 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 53 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 18 poslancov.
Nehlasoval 1 poslanec.

Neprijali sme tento návrh pani poslankyne.

Nech sa páči, pán spravodajca, môžete pokračovať uvádzaním hlasovania o návrhoch pána poslanca Brocku.

Poslanec B. Kunc:

Pán poslanec Brocka mal aj procedurálny návrh. Treba konštatovať, že je toho znenia, ktorý predložil pán poslanec Ftáčnik, a o tom sme už hlasovali.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Brocka tu navrhuje, aby sme o zákone ako celku hlasovali až potom, keď bude Národná rada rokovať o novom zákone o dani z príjmu. Takže prosím, prezentujme sa a hlasujme o návrhu pána poslanca Brocku s odporúčaním pána spravodajcu...

Poslanec B. Kunc:

Návrh neprijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Počuli ste, spravodajca odporúča návrh neprijať.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 139 poslancov.
Za návrh hlasovalo 59 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 69 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 7 poslancov.
Nehlasovali 4 poslanci.

Neprijali sme tento návrh.

Poslanec B. Kunc:

Návrh pána poslanca Brocku v bode 1 neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Takže hlasujeme o návrhu pána poslanca Brocku v bode 1 s odporúčaním neprijať ho.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 137 poslancov.
Za návrh hlasovalo 58 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 72 poslancov.
Hlasovania sa zdržali 4 poslanci.
Nehlasovali 3 poslanci.

Neschválili sme tento návrh pána poslanca Brocku.

Poslanec B. Kunc:

Pokračujeme v hlasovaní o tretej časti nášho podkladu. Hlasujeme o návrhu pána poslanca Lysáka. Návrh pána poslanca uvedený v bode 1 odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Počuli ste návrh spoločného spravodajcu. Pozmeňujúci návrh pána poslanca Lysáka, o ktorom hlasujeme, navrhuje prijať.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 138 poslancov.
Za návrh hlasovalo 102 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 31 poslancov.
Hlasovania sa zdržali 2 poslanci.
Nehlasovali 3 poslanci.

Tento doplňujúci návrh sme prijali.

Môžete pokračovať, pán spravodajca.

Poslanec B. Kunc:

Pokračujeme hlasovaním o návrhoch pána poslanca Juriša. Návrh pána poslanca uvedený v bode 1 neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Hlasujeme o prvom pozmeňujúcom návrhu pod bodom 1 pána poslanca Juriša s odporúčaním neprijať ho.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 138 poslancov.
Za návrh hlasovalo 58 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 56 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 22 poslancov.
Nehlasovali 2 poslanci.

Neprijali sme tento návrh.

Poslanec B. Kunc:

Hlasujeme o návrhu pána poslanca László Ásványiho.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán spravodajca, ešte máme návrhy pána poslanca Juriša.

Poslanec B. Kunc:

Pardon, ospravedlňujem sa. Návrh poslanca Juriša uvedený v bode 2 neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

O tom sme už hlasovali. Je to to isté znenie návrhu, ako predložili iní poslanci, takže o tomto nebudeme hlasovať.

Poslanec B. Kunc:

Návrh s tým istým znením predkladá aj pán poslanec László Ásványi.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Nebudeme hlasovať o týchto dvoch návrhoch.

Poslanec B. Kunc:

Nasleduje hlasovanie o návrhoch pána poslanca Ftáčnika. Návrh uvedený v bode 1 neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Takže hlasujeme o pozmeňujúcom návrhu pána poslanca Ftáčnika pod bodom číslo 1 s odporúčaním spravodajcu neprijať tento návrh.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 135 poslancov.
Za návrh hlasovalo 56 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 70 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 8 poslancov.
Nehlasoval 1 poslanec.

Neprijali sme tento návrh.

Poslanec B. Kunc:

Druhý návrh pána poslanca neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Takže s negatívnym odporúčaním pána spravodajcu hlasujeme o druhom návrhu pána poslanca Ftáčnika.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 134 poslancov.
Za návrh hlasovalo 54 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 69 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 10 poslancov.
Nehlasoval 1 poslanec.

Neprijali sme tento návrh.

Poslanec B. Kunc:

Návrh pána poslanca uvedený v bode 3 neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Aj o bode 3, o ktorom budeme hlasovať, je názor pána spravodajcu neprijať ho.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 132 poslancov.
Za návrh hlasovalo 54 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 71 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 6 poslancov.
Nehlasoval 1 poslanec.

Neprijali sme tento návrh.

Poslanec B. Kunc:

Návrh pána poslanca uvedený v bode 4 neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Takisto pri hlasovaní o bode číslo 4 pána poslanca Ftáčnika je názor pána spravodajcu neprijať ho.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 137 poslancov.
Za návrh hlasovalo 60 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 69 poslancov.

Hlasovania sa zdržalo 7 poslancov.
Nehlasoval 1 poslanec.

Neprijali sme tento návrh.

Poslanec B. Kunc:

Návrh pána poslanca uvedený v bode 5 neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Takže k návrhu v bode 5 pána poslanca je odporúčanie spravodajcu neprijať ho.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 138 poslancov.
Za návrh hlasovalo 56 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 69 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 11 poslancov.
Nehlasovali 2 poslanci.

Neprijali sme tento návrh.

Poslanec B. Kunc:

Návrh pána poslanca v bode 6 neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Hlasujeme o bode 6 návrhu pána poslanca Ftáčnika. Spravodajca ho odporúča neprijať.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 138 poslancov.
Za návrh hlasovalo 54 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 73 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 8 poslancov.
Nehlasovali 3 poslanci.

Neprijali sme tento návrh.

Poslanec B. Kunc:

Návrh pána poslanca uvedený v bode 7 neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Takže hlasujeme o bode 7. Spravodajca ho odporúča neprijať.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 139 poslancov.
Za návrh hlasovalo 55 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 74 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 7 poslancov.
Nehlasovali 3 poslanci.

Neprijali sme tento návrh.

Poslanec B. Kunc:

Návrh pána poslanca v bode 8 neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Takže hlasujeme o bode 8 návrhu pána poslanca Ftáčnika. Odporúčanie spravodajcu je neprijať ho.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 137 poslancov.
Za návrh hlasovalo 61 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 62 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 12 poslancov.
Nehlasovali 2 poslanci.

Návrh sme neprijali.

Budeme hlasovať o návrhoch pána poslanca Baránika.

Poslanec B. Kunc:

Návrh v bode 1 odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prvý pozmeňujúci návrh pána poslanca Baránika spravodajca nám odporúča prijať.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 137 poslancov.
Za návrh hlasovalo 127 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 8 poslancov.
Hlasovania sa zdržali 2 poslanci.

Tento návrh sme prijali.

Poslanec B. Kunc:

Návrhy pána poslanca v bode 2 a v bode 3 sú toho druhu, aké sme už v priebehu hlasovania o návrhoch iných poslancov odmietli. Preto, ak by s tým súhlasil, nebudeme o nich hlasovať. Pán poslanec súhlasí, aby sme nehlasovali.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Už som stlačil hlasovanie.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 109 poslancov.
Za návrh hlasovalo 38 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 58 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 10 poslancov.
Nehlasovali 3 poslanci.

Takže neprešli tieto návrhy.

Môžeme pokračovať v hlasovaní.

Poslanec B. Kunc:

Návrh, ktorý uvádzam v bode 1, odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Takže hlasujeme o návrhoch pána poslanca Kunca. Jeho návrh pod bodom 1 navrhuje prijať.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 136 poslancov.
Za návrh hlasovalo 87 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 18 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 28 poslancov.
Nehlasovali 3 poslanci.

Prijali sme tento návrh.

Poslanec B. Kunc:

Návrh uvedený v bode 2 sťahujem z hlasovania. Návrh v bode 3 odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Takže hlasujeme o treťom návrhu pána poslanca Kunca s odporúčaním prijať ho.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 130 poslancov.
Za návrh hlasovalo 95 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 6 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 24 poslancov.
Nehlasovali 5 poslanci.

Prijali sme tento návrh.

Poslanec B. Kunc:

Návrh uvedený v bode 4 odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Hlasujeme o bode 4 s návrhom prijať.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 119 poslancov.
Za návrh hlasovalo 99 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 4 poslanci.
Hlasovania sa zdržalo 12 poslancov.
Nehlasovali 4 poslanci.

Potvrdili sme prijatie tohto stanoviska.

Hlasujeme o vašom piatom návrhu, pán poslanec.

Poslanec B. Kunc:

Pán predseda, návrhy číslo 5 a 6 sťahujem z hlasovania.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pán spravodajca, je tam návrh pani poslankyne Rusnákovej.

Poslanec B. Kunc:

Je tu ešte jeden návrh pani poslankyne Rusnákovej. Neodporúčam tento návrh prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Takže hlasujeme o návrhu pani poslankyne Rusnákovej. Spravodajca ho odporúča neprijať. Ide o § 11 ods. 4 a 5, kde sa vypúšťajú slová "a pri".

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 134 poslancov.
Za návrh hlasovalo 55 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 71 poslancov.
Hlasovania sa zdržali 4 poslanci.
Nehlasovali 4 poslanci.

Neprijali sme tento návrh.

Poslanec B. Kunc:

Pán predseda, vyčerpali sme všetky pozmeňujúce a doplňujúce návrhy, ktoré podali k zákonu poslanci.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pekne. Pani poslankyňa Rusnáková, jedine ak je to procedurálna otázka. Nech sa páči.

Poslankyňa E. Rusnáková:

Pán predseda, ja som žiadala počas svojho vystúpenia v rozprave pred záverečným hlasovaním 20-minútovú prestávku. Takže prosím, aby bola vyhlásená prestávka.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ale 20 minút, myslím, netreba. Takže bude 15-minútová prestávka. Začneme o 11.15 hodine.

(Po prestávke.)

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Po prestávke budeme pokračovať v rokovaní. Hlási sa pán predseda ústavnoprávneho výboru, došlo k nejakej chybe v zápise.

Poslanec P. Brňák:

Ďakujem pekne, pán predseda. Mám len jednu technickú poznámku, ktorá sa týka návrhu pána poslanca Michala Baránika, ktorého návrh prešiel a bol odsúhlasený. Týka sa ustanovenia § 21. V zápise je uvedený odsek 3, ale správne má byť odsek 2. Považujem za potrebné toto uviesť kvôli zápisu, nejde o zmenu obsahu ani ničoho iného, ide v podstate len o danie veci do správnych meradiel.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Áno, ďakujem pekne. Pán poslanec Harach sa hlási s faktickou poznámkou.

Poslanec Ľ. Harach:

Ďakujem za slovo, pán predseda.

Vážený pán predseda,
kolegyne a kolegovia,

prerokúvali sme tu vlastne dva dni veľmi dôležitý zákon, o význame ktorého pre našu spoločnosť svedčia petície, ktoré sem prišli, a podobne. Mám procedurálny návrh, ak do-

volíte, a neprerušujte ma, prosím vás, buďte taký láskavý, vydržte, buďte taký láskavý.

Veľmi som ocenil v záverečnom vystúpení pána ministra jeho slová, ktorými on vyzdvihol návrhy, ktoré odzneli z radov poslancov, napodiv vrátane z radov poslancov opozície. Preto by som ho chcel teraz požiadať, a to je môj návrh, aby z titulu svojej funkcie otvoril rozpravu a veľmi krátko a stručne nám vysvetlil, ako to v tom záverečnom slove myslel, pretože vlastne žiadny návrh opozície nebol akceptovaný.

Ďakujem.
(Potlesk.)

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Takže budeme pokračovať v rokovaní.

Páni poslanci, keď si pozriete všetky pozmeňujúce návrhy, ktoré boli, tak by sme už neprijímali vládny zákon, to by bol už úplne iný zákon. Rešpektujme svoj rokovací poriadok, pán poslanec Harach dostal slovo, budeme pokračovať ďalej. Pán minister sa nehlási, nechce vystúpiť, nemôžeme nútiť pána ministra.

Vážené panie poslankyne, páni poslanci, v súlade s ustanovením § 26 ods. 1 zákona o rokovacom poriadku budeme hlasovať o vládnom návrhu zákona ako celku v znení schválených zmien a doplnkov. Prosím, pán spravodajca, môžeme hlasovať?

Poslanec B. Kunc:

Áno, prešli hlasovania o všetkých návrhoch, ktoré odzneli.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Takže ideme hlasovať o zákone ako celku. Prezentujme sa a hlasujme.

Poslanec B. Kunc:

Odporúčam zákon ako celok prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 145 poslancov.
Za návrh hlasovalo 81 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 60 poslancov.
Hlasovania sa zdržali 4 poslanci.

Konštatujem, že sme predložený návrh zákona schválili.
(Potlesk.)

Pán poslanec, myslím, že bol ešte návrh na prijatie uznesenia.

Poslanec B. Kunc:

Áno, ak dovolíte, prednesiem ho.

Uznesenie Národnej rady Slovenskej republiky k vládnemu návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky o nadáciách (tlač 406)

Národná rada Slovenskej republiky žiada vládu Slovenskej republiky predložiť Národnej rade Slovenskej republiky na prerokovanie

1. návrhy zákonov Národnej rady Slovenskej republiky, ktoré budú riešiť problematiku daňových úľav a colných výhod pre neštátne ziskové subjekty poskytujúce sociálne služby a vykonávajúce verejnoprospešné činnosti,

2. návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorý upraví právne postavenie, finančné hospodárenie a činnosť neziskových, všeobecne prospešných právnických osôb,

3. návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorý upraví právne postavenie, finančné hospodárenie a činnosť neinvestičných fondov, a to všetko v takom časovom predstihu, aby tieto právne predpisy mohli nadobudnúť účinnosť 1. októbra 1996.

To je znenie návrhu uznesenia.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Počuli sme návrh na prijatie tohto uznesenia, takže môžeme pristúpiť k hlasovaniu. Stanovisko spoločného spravodajcu je...

Poslanec B. Kunc:

Návrh odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, prezentujme sa. Pán spravodajca odporúča prijať tento návrh uznesenia.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 133 poslancov.
Za návrh hlasovalo 102 poslancov.

Proti návrhu hlasovali 2 poslanci.
Hlasovania sa zdržalo 24 poslancov.
Nehlasovali 5 poslancov.

Ďakujem. Takže sme prijali aj toto uznesenie.

Ďakujem pekne, pán spoločný spravodajca, aj vám, páni poslanci a panie poslankyne.

Poslanec B. Kunc:

Ďakujem za tvorivú spoluprácu. *(Potlesk a zároveň prejavy nesúhlasu v sále.)*

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

podľa schváleného programu budeme pokračovať d v a d s i a t y m p i a t y m bodom, ktorým je

správa o plnení úloh Slovenskej informačnej služby.

Podľa § 4 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky číslo 46/1993 Z. z. o Slovenskej informačnej službe predkladá riaditeľ Slovenskej informačnej služby Národnej rade Slovenskej republiky najmenej raz ročne správu o plnení úloh stanovených týmto zákonom.

Správu o plnení Slovenskej informačnej služby podáva zo zákona riaditeľ Slovenskej informačnej služby, teda pán Ivan Lexa. Prosím pána Ivana Lexu o prednesenie tejto správy. *(Piskot v sále.)*

Chcem vás poprosiť, pani poslankyne, páni poslanci, všetci máme právo vyjadriť sa k správe v rozprave, vyjadriť sa k správe spôsobom, aký je hodný poslancov. Preto prosím, aby sme v priebehu nerušili prerokúvanie tejto správy.

Pán poslanec Kováč má procedurálnu otázku. Nech sa páči.

Poslanec R. Kováč:

Vážený pán predseda, dnes by sa dožil 26 rokov Róbert Remiáš, obeť vraždy. Chcem požiadať poslancov, aby minútou ticha uctili jeho pamiatku.

(Poslanci opozície minútou ticha uctili pamiatku R. Remiáša.)

Poslanec R. Kováč:

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Moric, ale skutočne s procedurálnym návrhom.

Poslanec V. Moric:

Pán predseda, ďakujem veľmi pekne za slovo. Róbert Remiáš nezomrel ako obeť vraždy, ale umrel nešťastnou náhodou. Ja by som poprosil poslancov koalície, aby uctili jeho pamiatku minútou ticha.

(Poslanci si minútou ticha uctili pamiatku R. Remiáša.)

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Prosím riaditeľa Slovenskej informačnej služby pána Ivana Lexu, aby sa ujal slova.

(Pán poslanec, dajte tú kameru dolu. Ako sa volá ten Maďar?)

Riaditeľ Slovenskej informačnej služby I. Lexa:

Vážený pán predseda,
vážené dámy,
vážení páni poslanci,
(Šum v sále.)

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán riaditeľ, prosím...

Páni poslanci, ak nedovolíte predniesť správu riaditeľovi Slovenskej informačnej služby, ja skončím. Púšťa sa tam nejaká reprodukovaná hudba. Je to porušenie rokovacieho poriadku. *(Hluk v sále.)*

Pán poslanec Cabaj.

Poslanec T. Cabaj:

Vážený pán predsedajúci, vzhľadom na túto skutočnosť prosím 15-minútovú prestávku na poradu klubu.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ja nedám prestávku, ale ukončím bod rokovania, ak skutočne nebude zachovaný pokoj *(potlesk a ruch v sále)*, aby bola prednesená správa. 20 minút prestávka. Prerušujem

schôdzu na 20 minút a upozorňujem, že ak nebudú vytvorené podmienky na prednesenie správy, tento bod programu skončím. Odhlasujeme to.

(Po prestávke.)

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pani poslankyne, páni poslanci, budeme pokračovať s tým, že prosím pána riaditeľa Lexu, aby pokračoval v prednesení správy. Prosím obecenstvo na tribúne, aby sa zdržalo akýchkoľvek reakcií. Nech sa páči, pán riaditeľ.

Riaditeľ Slovenskej informačnej služby I. Lexa:

Vážený pán predseda Národnej rady,
vážené dámy,
vážení páni poslanci,

rešpektujúc vaše rozhodnutie o verejnom prerokúvaní správy o plnení úloh Slovenskej informačnej služby, som bol v minulom týždni prinútený zmeniť obsah a niektoré pasáže v porovnaní s materiálom, ktorý som osobne predniesol na pôde Osobitného kontrolného orgánu Národnej rady a ktorý som v písomnej podobe odovzdal jeho predsedovi. Ako riaditeľ Slovenskej informačnej služby som zo zákona viazaný povinnosťou mlčanlivosti o skutočnostiach tvoriacich predmet štátneho a služobného tajomstva. Iste preto pochopíte moju povinnosť dodržiavať zákon i z nej vyplývajúce úpravy správy pri tomto vo svete neobvyklom a neštandardnom spôsobe prerokúvania správy o činnosti tajnej služby.

Slovenská informačná služba ako štátny orgán Slovenskej republiky plní úlohy v rozsahu vymedzenom zákonom číslo 46/1993 Z. z. o Slovenskej informačnej službe v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky číslo 72/1995 Z. z., zís-

kava, sústreďuje a vyhodnocuje informácie o činnosti ohrozujúcej ústavné zriadenie, územnú celistvosť, zvrchovanosť a bezpečnosť Slovenskej republiky, o aktivitách cudzích spravodajských služieb, organizovanom zločine, terorizme, skutočnostiach vážne ohrozujúcich alebo poškodzujúcich hospodárske záujmy Slovenskej republiky... [Ďakujem pekne, pán poslanec Pittner. *(Smiech a hluk v sále.)* Sadnite si, ja si ten mikrofón napravím aj bez vašej pomoci.] ...ďalej o skutočnostiach vážne ohrozujúcich alebo poškodzujúcich hospodárske záujmy Slovenskej republiky, ako aj poznatky o ohrození či únikoch údajov tvoriacich predmet štátneho tajomstva. Služba získava, sústreďuje a vyhodnocuje informácie o aktivitách v zahraničí namierených proti ústavnému zriadeniu a bezpečnosti Slovenskej republiky. Okrem toho plní úlohy zadané Radou obrany štátu a ďalšie úlohy vyplývajúce z medzinárodných zmlúv a dohôd, ktorými je Slovenská republika viazaná.

Činnosť služby nemožno hodnotiť bez zohľadnenia spoločenského a politického vývoja predovšetkým po roku 1989. Vznikla s našou republikou v januári 1993 a jej pôsobenie poznačili všetky sprievodné javy, ktoré budovanie inštitucionálnej základne nového štátu sprevádzali. Chýbali skúsenosti, tradície, trpezlivo a dlhodobo vytváraná personálna základňa, materiálno-technické vybavenie i legislatíva. Nemalá časť občanov spájala tajnú službu so zlopovestnými orgánmi bývalého režimu, v čom ich najmä opozícia neprestala utvrdzovať. Nijaká iná inštitúcia nebola nikdy pod takým drobnohľadom verejnosti a masmediálnym tlakom. Za pokusmi o škandalizáciu Slovenskej informačnej služby vidíme nielen tvorcov dezinformácií v réžii časti opozície, najmä Kresťanskodemokratického hnutia a prezidenta Slovenskej republiky, ktorí sledujú svoje ciele, ale i tých, ktorým prekáža, že jestvujú prostriedky na zistenie a zdokumentovanie ich špinavých praktík. *(Prejavy nesúhlasu v sále.)* Aj z tohto dôvodu majú strach z pravdy.

Za čias spoločného štátu Čechov a Slovákov boli špeciálne služby doménou federálnej metropoly. Tam boli rozhodovacie právomoci, tam bola materiálno-technická základňa, tam boli fondy poznatkov, tam sa robil výber, príprava i rozmiestňovanie kádrov, tam vznikali špeciálne zložky. Na území Slovenskej republiky vyvíjali činnosť, aj to nie vždy, len slabé regionálne pobočky. Koncom roka 1992 pôsobilo na Slovensku iba niekoľko desiatok príslušníkov Federálnej bezpečnostnej informačnej služby - síce bez potrebných spravodajských skúseností, ale spravidla s odmietavým postojom k vzniku zvrchovaného slovenského štátu, čo sa odrazilo na ich pôsobení proti národným a demokratickým silám v Slovenskej republike.

Pri zakladaní Slovenskej informačnej služby teda existovali objektívne ťažkosti zavinené predovšetkým absenciou tradície a nedostatkom skúseností. No keby som mal posúdiť nevyhovujúci stav, v ktorom bola služba, keď som ju preberal, nemôžem ich kvalifikovať ako primárne.

Predchádzajúca činnosť Slovenskej informačnej služby často nebola v súlade so zákonom. Za všetky prípady uvediem iba známe, vtedy nikým nekontrolované zahraničné kontakty bývalého šéfa rozviedky, jeho vydavateľskú činnosť ešte aj po vstupe do Slovenskej informačnej služby alebo styky s časťou politickej garnitúry, pri ktorých obchádzal dokonca i vtedajšieho riaditeľa. (Ďakujem.) Nebolo jasné, či ním riadené zahraničné spravodajstvo získavalo informácie pre slovenské štátne orgány, alebo naopak, distribuovalo vnútorné informácie štátu do zahraničia.

Pôsobenie bývalého vedenia Slovenskej informačnej služby, servilného prezidentovi Slovenskej republiky, ako je všeobecne známe, *(hluk v sále)* vyvrcholilo nezákonnou spravodajskou činnosťou proti parlamentnému politickému subjek-

tu, o čom svedčí dobre známa správa Osobitného kontrolného orgánu Národnej rady Slovenskej republiky z mája 1995, na základe ktorej, vážené dámy a páni, stratil Michal Kováč vo funkcii prezidenta vašu dôveru.

Vnútorná normotvorba služby bola k aprílu 1995 vo veľmi zlom stave. Často sa tvorili iba modifikácie policajných predpisov, málo vhodných pre špecifické potreby služby. Prvý riaditeľ, jeho najbližší spolupracovníci a prakticky celý funkcionársky aktív boli pôvodne príslušníkmi Policajného zboru, vyšetrovacích, prípadne iných zložiek ministerstva vnútra. Prevaha policajnej kvalifikácie, predovšetkým u osôb vykonávajúcich spravodajskú činnosť, a nedostatok príslušníkov spôsobilých plniť poslanie spravodajcov sa spolu s už uvedenými okolnosťami podpísali pod zjavnú neschopnosť Slovenskej informačnej služby plniť úlohy, ktoré jej ukladá zákon.

Spravodajsky úplne nepokryté boli také dôležité oblasti, ako je rozvracanie ústavných základov štátu, politický a náboženský extrémizmus, ale i dôležitá sféra ekonomických záujmov. Chýbala systematická personálna práca s mladými, perspektívnymi, jazykovo zdatnými ľuďmi, ktorí už boli úspešní v civilnom zamestnaní a obstáli v náročnom prijímacom konaní, absentovali špecializované formy ich odbornej prípravy. Krátkodobé prípravné kurzy suplovali cudzie spravodajské služby, čo má aj svoje výrazné negatíva. Slabo a nevyrovnane sa napĺňali tabuľkové počty jednotlivých zložiek služby: podporné boli obsadené dobre, spravodajské katastrofálne, napríklad útvar zameraný na zahraničné spravodajstvo len z desatiny, aj to prevažovali osoby zaoberajúce sa administratívno-technickou či ekonomicko-podpornou činnosťou.

Žalostný bol stav ochrany služby pred únikmi informácií. Dodnes z toho ťažia najmä vtedajší zodpovední, ktorí ho

spôsobili. Viacerí bývalí príslušníci boli a sú podnecovaní k porušovaniu záväzku mlčanlivosti. Niektorí využili benevolenciu orgánov činných v trestnom konaní a spôsobili únik prísne tajných skutočností, čím len potvrdili svoju nízku profesionalitu i to, že boli prepustení oprávnene.

Do polovice roka 1995 fakticky nejestvovali osoby, ktoré by zákonným, plne dokumentovaným spôsobom konali v prospech Slovenskej informačnej služby. Mechanicky sa preberali policajné, na spravodajskú prácu nevhodné metódy. Vytváranie a využívanie informačno-technických prostriedkov sa prakticky ani nezačalo, využívanie informačno-operatívnych prostriedkov bolo na minimálnej úrovni. Na niektoré dôležité činnosti, ktoré predpokladá zákon, organizačný poriadok nepočítal ani len s tabuľkovými počtami.

S finančnými prostriedkami sa nakladalo nezodpovedne, neúčelne, v rozpore s potrebami budovania služby. Absencia moderných technických prostriedkov pri výkone spravodajských činností silne kontrastovala s nákladným vybavením administratívnych priestorov či objektov. Trestuhodne sa zanedbala delimitácia poznatkových a archívnych fondov po federálnych spravodajských službách. Mnoho informačných a archívnych fondov nebolo vytriedených a delimitovaných.

Podobná situácia panovala i v delimitácii materiálu a techniky. Získali sme prevažne nekompletnú, morálne zastaranú, často nepoužiteľnú techniku, ktorá plnila svoju funkciu len v účtovných dokladoch. Nebol vybudovaný komplexný automatizovaný informačný systém ani systém utajeného spojenia. Chýbala efektívna vnútorná kontrolná činnosť na úrovni riaditeľa služby a jej útvarov. Kontroly sa vykonávali sporadicky, skusmé inšpekcie boli neznámym pojmom, na nápravu zistených nedostatkov a porušení interných noriem sa neprijímali dostatočné disciplinárne postihy, previazanosť so systémom odmien nejestvovala. Dohody so štátnymi orgánmi, ak

aj boli, tak iba symbolické. Spolupráca, ako predpokladá zákon, sa vytrvalo iba predpokladala.

Od apríla 1995 sa situácia zásadným spôsobom zmenila. V druhom polroku 1995 sa začala radikálna novelizácia interných predpisov upravujúcich chod služby a proces získavania, sústreďovania a vyhodnocovania informácií. Prijali sa opatrenia i originálne riešenia pri zabezpečovaní konšpirácie činnosti. V tomto procese stále pokračujeme.

Výrazne sa skvalitnila vnútorná kontrolná činnosť, ktorá je dnes viacúrovňová. Výsledky týchto kontrol sú východiskom pri implementácii personálnych, disciplinárnych i organizačných opatrení.

V druhom polroku 1995 bol prehodnotený systém výchovy a vzdelávania príslušníkov, ktorých spravodajskú a inú prípravu vykonávame vo vlastnej pôsobnosti.

Po sérii úspešných rokovaní s ústrednými orgánmi štátnej správy boli uzavreté, resp. novelizované zákonom predpokladané dohody o spolupráci, napríklad s ministerstvom vnútra, ministerstvom zahraničných vecí, ministerstvom obrany, ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny, ministerstvom dopravy, pôšt a telekomunikácií, s vojenskými spravodajskými zložkami a viacerými ďalšími inštitúciami.

Ako riaditeľ Slovenskej informačnej služby si úlohy vo väzbe k Osobitnému kontrolnému orgánu Národnej rady Slovenskej republiky plním. Zúčastnil som sa na všetkých zasadnutiach kontrolného orgánu, na ktoré som bol pozvaný, a taktiež som tomuto orgánu predložil všetky materiály, o ktoré som bol požiadaný. Naposledy som sa na zasadnutí Osobitného kontrolného orgánu Národnej rady Slovenskej republiky zúčastnil vo februári 1996. Na tomto zasadnutí som predložil správu o plnení úloh a činnosti Slovenskej informačnej služ-

by. V jednom exemplári novelizovanú správu dostal predseda Osobitného kontrolného orgánu Národnej rady Slovenskej republiky v apríli 1996, rovnako ako ďalšie písomné materiály, ktoré odo mňa Osobitný kontrolný orgán v súlade so zákonom požadoval.

Cieľavedome budujeme a využívame spoluprácu so spravodajskými službami iných štátov. Orientujeme sa na štáty Európskej únie a CEFTA, no turistiku na štátne trovy, ktorú pestovalo predchádzajúce vedenie, nahrádzame starostlivou prípravou rokovaní, precíznym formulovaním a plnením konkrétnych požiadaviek. Pracovné styky udržiavame so službami 23 štátov. Od apríla 1995 sa uskutočnilo 12 pracovných stretnutí na úrovni riaditeľov služieb, z toho 3 boli v Bratislave. *(Rôzne poznámky z radov poslancov zhromaždených pred rečníckym pultom.)* Závery z rokovaní sa prejavujú najmä v intenzívnejšej výmene informácií, s niektorými partnerskými službami máme rozpracované spoločné projekty. Obsahom tejto spolupráce je boj s organizovaným zločinom, medzinárodným terorizmom, proliferáciou, obchodom s drogami a praním špinavých peňazí.

Jednou z príčin nedostatočnej výkonnostnej služby bola nízka úroveň plánovania jej spravodajskej činnosti. Úlohy stanovené zákonom číslo 46/1993 Z. z. o Slovenskej informačnej službe sa podrobnejšie vymedzujú v jej strategickom zameraní, ktoré schvaľuje Rada obrany štátu. *(Sústavné poznámky poslancov.)* Spravodajské priority obsiahnuté v strategickom zameraní sa ďalej rozpracúvajú na jednotlivých zložkách služby vykonávajúcich spravodajskú činnosť, ktorej predchádza podrobná analýza týchto priorít. Kým v apríli minulého roka bola rozpracovaná približne tretina spravodajských priorít iba analyticky, už koncom roka sme získavali informácie k všetkým spravodajským prioritám. Výrazne sa zvýšila informačná produkcia služby pre okruh príjemcov určených zo zákona, a to tak z kvantitatívnej, ako aj kvalitatívnej

stránky. V priebehu posledného roka sa počet výstupov viac ako strojnásobil v porovnaní s predchádzajúcim obdobím a stále rastie. *(Potlesk.)*

Vážené pani poslankyne, páni poslanci,

pri plnení úloh súvisiacich s ochranou ústavného zriadenia, územnej celistvosti a zvrchovanosti štátu Slovenská informačná služba získava, sústreďuje a vyhodnocuje údaje o javoch potenciálne ohrozujúcich demokraciu a výkon štátnej správy, resp. schopných destabilizovať spoločnosť, vyvolávať politické a spoločenské krízy.

Za najrizikovejšie okolnosti súčasnej situácie u nás pokladáme prudkú radikalizáciu politického života, ktorú sprevádzajú dezinformačné kampane, zneisťovanie občanov a otrasy ich dôvery v štátnu moc, jej inštitúcie či dokonca štát ako taký. Ruka v ruke s touto poľutovaniahodnou a hrozivou radikalizáciou prebieha proces výroby a šírenia dezinformácií adresovaných zahraničným príjemcom, ktoré sa ako nákazlivé echo vracajú späť metamorfované na autentický, plnohodnotný, nespochybniteľný a objektívny názor cudzích médií politických alebo hospodárskych kruhov.

Slovenská informačná služba v súlade so svojimi legálnymi povinnosťami takéto skutočnosti vyhodnocuje a zisťuje, aké záujmové skupiny stoja v ich pozadí. Získavame, sústreďujeme a vyhodnocujeme i poznatky o politických motívoch násilí, či už voči štátnym predstaviteľom a ústavným činiteľom, alebo iným predstaviteľom verejného života. Registrujeme a rozpracúvame poznatky o korupcii v štátnej správe a zneužívaní právomocí verejného činiteľa. Monitorujeme i prejavy extrémizmu spojené s presadzovaním územných autonómií *(hluk v sále)*, nacionalistické a šovinistické prejavy neznášanlivosti, rasovej nadradenosti a náboženského fanatizmu.

Pokiaľ ide o vonkajšiu bezpečnosť Slovenskej republiky, spravodajsky pokrývame všetky rozhodujúce oblasti sveta, ktoré môžu mať vplyv na bezpečnosť republiky. Špecifická sa javí oblasť na geograficky veľmi blízkom Balkáne. Relatívne upokojenie v tejto časti Európy sa zrejme priaznivo odrazí aj u nás. Z bezpečnostného hľadiska vyriešenie balkánskej krízy znamená nielen elimináciu problémov utečencov, ale i hrozby šírenia islamského extrémizmu z Bosny. Problém vývozu kriminality zo štátov bývalej Juhoslávie pretrváva. Dá sa očakávať, že bieda vo vojnou zničených štátoch, veľké množstvo zbraní medzi obyvateľstvom a možný banditizmus demobilizovaných vojakov ho ešte vyostria.

Islamský a arabský extrémizmus nemá u nás dostatočné zázemie, preto zatiaľ nepredstavuje reálnu hrozbu. Napriek tomu ho nemožno pustiť zo zreteľa.

Čo sa týka rastu kriminality a prílivu gastarbeitrov na Slovensko, ktorý mal nastať po zrušení vízovej povinnosti občanov Ruskej federácie, pesimistické prognózy nevychádzajú. Oveľa významnejšie ovplyvňujú vývoj na Slovensku rozličné nadnárodné či medzinárodné inštitúcie, nadácie, zahraničné záujmové skupiny a ich lobby. [Pán poslanec Kňažko, prosím, aby ste na mňa nedýchali, alebo odstúpili ďalej, alebo si umyte zuby. *(Hluk v sále.)*] Ich činnosť Slovenská informačná služba monitoruje a vyhodnocuje ciele, ktorými sa u nás angažujú. Registrujeme pritom aj také aktivity, ktoré nie sú v súlade do štátnymi záujmami Slovenskej republiky, napríklad informačné vyťažovanie účastníkov odborných podujatí, vytypúvanie informátorov, používanie zahraničných stáží našich odborníkov na získanie detailných informácií o situácii v odvetví, v ktorom pôsobia, a podobne.

Slovenská informačná služba venuje pozornosť ohrozeniu bezpečnosti štátu i medzinárodnej bezpečnosti nezákonným ší-

rením materiálov dvojakého určenia. Získava informácie o nákupe zariadení, súčiastok a chemikálií, ktoré môžu slúžiť na výrobu zbraní hromadného ničenia. Osobitné nebezpečenstvo predstavuje pašovanie rádioaktívneho materiálu z Ruska a Ukrajiny. O aktuálnosti tohto problému svedčí niekoľko prípadov zadržania na hraniciach a vo vnútrozemí. V tomto boji proti proliferácii spolupracujeme i so zahraničnými spravodajskými službami.

Naša geopolitická poloha je príčinou toho, že Slovensko je predmetom zvýšeného, a zdá sa, že i trochu nervózneho záujmu iných štátov, teda ich spravodajských služieb. Ohrozujú našu republiku prenikaním do jej politických, hospodárskych a bezpečnostných štruktúr. Práve predvídanie, odhaľovanie a marenie ich aktivít je poslaním tak vnútorného ako aj zahraničného spravodajstva Slovenskej informačnej služby. Máme poznatky, že u nás pôsobia, ich činnosť monitorujeme, no dokázať ju je obrovský problém, lebo medzinárodná komunikácia je v podstate bezbariérová a modernizácia metód spravodajskej práce nesmierne prudká. K tomu treba prirátať ochotu časti obyvateľstva a predstaviteľov politického, spoločenského, hospodárskeho a vedeckotechnického sektora poskytovať zástupcom zahraničných subjektov aj dôverné informácie týkajúce sa vnútorných záležitostí Slovenskej republiky.

Popredné miesto v širokej škále záujmov súčasných spravodajských služieb má vyhradené vedľa politickej, osobitne tzv. ingerenčnej, i hospodárska špionáž. Jej objektom je zbrojársky priemysel a výskumná základňa Slovenskej republiky. Stretávame sa aj s prípadmi, keď najrozličnejší zástupcovia zahraničných firiem navštevujú naše podniky a ponúkajú spoluprácu, pričom viac než výsledok ich zaujímajú technológie, konverzné či vývojové programy, plány presadenia zahraničných trhov a podobne.

Organizovaný zločin a terorizmus čoraz väčšmi začína ovplyvňovať i bezpečnosť obyvateľstva Slovenska a jeho hospodárske vzťahy. Keďže je to celosvetový jav, nemožno ho podceňovať. Teroristické útoky, ktorých pôvodným poslaním bolo plniť prevažne politické ciele, môže v budúcnosti motivovať oveľa nebezpečnejšia náboženská či etnická nenávisť.

Skupiny organizovaného zločinu si veľmi skoro uvedomili možnosti, ktoré im ponúkla novovzniknutá situácia. Otvorenie hraníc im uľahčilo pohyb a legislatíva nepripravená na nové pomery im popri nezákonných aktivitách zaručovala nezvyčajnú benevolenciu štátnych orgánov.

Neprimerané finančné zisky, ktoré plynuli zväčša z obchodu s drogami, ukradnutými autami či organizovanej prostitúcie, napomohli zdokonalenie štruktúr zločineckých organizácií a metód ich riadenia a prispeli k vysokej profesionalizácii ich členov. V súčasnosti operuje na Slovensku niekoľko skupín organizovaného zločinu s medzinárodnou pôsobnosťou, ktoré priamo ohrozujú ekonomiku, zahraničnú politiku štátu a bezpečnosť obyvateľstva. Ide najmä o skupiny pochádzajúce z Ruska, Ukrajiny, Čečenska, Talianska, bývalej Juhoslávie, Albánska a Číny, ktoré sa zaoberajú obchodom so zbraňami a drogami, prevádzačstvom, organizovanou prostitúciou a, pochopiteľne, legalizáciou nezákonných ziskov.

Slovenská informačná služba získava a orgánom činným v trestnom konaní poskytuje informácie o nezákonnej činnosti týchto skupín. Z prípadov, na úspešnom vyriešení ktorých sme mali rozhodujúci podiel, môžem spomenúť zmarenie pripravovaného útoku popredného kalabrijského mafiána Branca D. z vyšetrovacej väzby v Justičnom paláci a viac zadržaní prevádzačov i prevádzaných cez slovenské hranice z iných štátov.

Pokiaľ ide o terorizmus a aktivity pripravujúce pôdu politicky motivovanému násiliu, zatiaľ sa na Slovensku nedá

hovoriť o jeho rozvinutých formách *(Hlasy z radov poslancov pred rečníckym pultom: Ale dá, je to už až príliš rozvinuté.)*, no za posledné dva roky sa vyskytli prípady, ktoré ho niektorými črtami pripomínajú. Ide napríklad o výbuchy náloží v automobiloch ako sprievodný jav mocenského boja v podsvetí.

Priamy medzinárodný teroristický útok sme doteraz na území Slovenska nezaznamenali. V tejto oblasti predbežne nie sme cieľovou krajinou, čo však neznamená, že sa ňou nemôžeme stať. *(Hlas poslanca Kňažku: Mne možno smrdí z úst, ale vy zapáchate celý, pán Lexa, strachom smrdíte.)*

Slovenská informačná služba priebežne získava informácie o skutočnostiach, ktoré by mohli ohrozovať alebo poškodzovať vnútorné hospodárske záujmy republiky. V súvislosti s tým sa sústreďujeme na získavanie poznatkov o nekalých aktivitách manažmentov niektorých štátnych podnikov, ktoré sa snažia zo štátnych podnikov odčerpať časť finančných prostriedkov a majetku prostredníctvom súkromných spoločností, kde v niektorých prípadoch sú spoločníkmi či konateľmi blízki príbuzní manažmentov.

Kapitolou osobitného významu je export a import konvenčných zbraní a zbrojárskej techniky, ktoré podliehajú kontrole licenčnej komisie. V tejto oblasti sa Slovenská informačná služba zameriava na možné podvody s certifikátmi konečného užívateľa a falšovanie colných deklarácií.

V oblasti ochrany štátneho tajomstva sa Slovenská informačná služba sústreďuje na získavanie poznatkov o možnom ohrození výkonu štátnej moci a životov občanov štátu i o negatívnych vplyvoch na jeho vonkajšiu aj vnútornú bezpečnosť a hospodárstvo, ktoré by únik údajov o závažných skutočnostiach tvoriacich predmet štátneho tajomstva mohol spôsobiť.

Vážené pani poslankyne, páni poslanci,

dovoľte mi, aby som vás informoval o niektorých ďalších skutočnostiach, ktoré priamo či nepriamo ovplyvňujú stav, budovanie a činnosť Slovenskej informačnej služby. Politická radikalizácia spoločnosti, ktorá súvisí s pôsobením prezidenta Slovenskej republiky, sa vystupňovala potom, ako na základe správy Osobitného kontrolného orgánu Národnej rady Slovenskej republiky, v ktorej bol prezident Slovenskej republiky Michal Kováč usvedčený zo zneužívania tajnej služby v predchádzajúcom období, mu Národná rada Slovenskej republiky vyslovila nedôveru. Rovnako tak vláda Slovenskej republiky v septembri 1995 vyzvala Michala Kováča na odstúpenie zo svojej funkcie. *(Hluk v sále a výkriky ŠtB.)* Tieto akty odrážali reálny stav hodnotenia pôsobenia Michala Kováča v prezidentskej funkcii, počnúc marcom 1994, keď sa prezident výrazným spôsobom podpísal pod pád legitímnej vlády, čo vyvolalo vnútropolitickú nestabilitu a predčasné voľby v Slovenskej republike.

Konfrontačné kroky Michala Kováča voči ostatným ústavným orgánom Slovenskej republiky našli svoj odraz v nebývalej polarizácii spoločnosti, jej politického a spoločenského vedomia. Spolu s militantnou časťou opozície, ako aj niektorými masovokomunikačnými prostriedkami sa od apríla 1995 pokúšajú túto militantnosť a konfrontáciu vnášať do spoločnosti aj účelovou diskreditáciou a znevažovaním tajnej služby a jej predstaviteľov. Situácia zašla tak ďaleko, že osobne prezident Slovenskej republiky sústavne bez akýchkoľvek dôvodov a dôkazov obviňuje a kriminalizuje Slovenskú informačnú službu ako štátny orgán, dokonca i v zahraničí. Jeho ničím nepodložené a neodôvodnené útoky spochybňujú ústavné základy nášho štátu.

Na úkor našej spoločnosti a dobrého mena Slovenska sa pokúša Michal Kováča riešiť nielen svoje štátnické, ale aj

osobné a rodinné problémy, a neváha k tomu zneužívať aj meno Slovenskej informačnej služby. Napríklad v septembri roku 1995 ma po prvýkrát písomne požiadal, tak ako to predpokladá zákon, o poskytnutie konkrétnych informácií. Jeho požiadavke som podľa zákona vyhovel a niektoré informácie mu poskytol. V písomnej podobe ma požiadal aj - citujem - "o informácie, ktoré by mohli viesť k diskreditácii ústavných činiteľov". Inými slovami, požiadal ma aj o kompromitujúce materiály na vás, vážené dámy, vážení páni poslanci. Tejto požiadavke som odmietol vyhovieť a v mojej písomnej odpovedi som ho upozornil na amorálnosť jeho konania. O tomto fakte sa presvedčili aj niektorí členovia Osobitného kontrolného orgánu Národnej rady Slovenskej republiky priamo v Kancelárii prezidenta Slovenskej republiky.

9. októbra 1995 bez akýchkoľvek dôkazov uviedol pre zahraničnú tlačovú agentúru, že - citujem - "v pozadí údajného únosu jeho syna figuruje šéf SIS Ivan Lexa". 15. novembra znova pre zahraničnú tlačovú agentúru uviedol, že - citujem - "nepochybuje o účasti SIS na údajnom zavlečení jeho syna". Vrcholom jeho konania bolo vyhlásenie z 15. februára 1996 na tlačovej besede v Bratislave a o pár dní neskôr v zahraničí vo Viedni, kde priamo obvinil riaditeľa SIS a SIS zo spáchania trestného činu. V týchto prípadoch zneužil aj imunitu, ktorú mu poskytuje Ústava Slovenskej republiky. Jasne preukázal, že v záujme dosiahnutia svojich politických cieľov a v záujme vyriešenia problémov svojej rodiny je schopný bezprecedentne porušovať zásady demokratického a právneho štátu, ktorého je vrcholným predstaviteľom. V právnom štátne platí prezumpcia neviny, a keď platí pre jeho syna, tak platí pre každého iného občana. *(Potlesk, ruch v sále a skandované výkriky ŠtB.)*

V masovokomunikačných prostriedkoch boli zverejnené výsledky preverovania údajného, alebo ak chcete, fingovaného únosu jeho syna. V závere uznesenia vyšetrovateľa sa píše,

že - citujem: "Vyšetrovateľ Policajného zboru v súčasnej dobe nemôže objektívne rozhodnúť, či išlo skutočne o spáchanie trestného činu zavlečenia do cudziny, alebo išlo o predstieraný únos." V uznesení je spomenutých veľa faktov. Sú aj iné verejne známe, ktoré sa v tomto uznesení nenachádzajú. Napríklad pochybné návštevy prezidentov zainteresovaných štátov v prípade svojho syna, zadržanie dokumentácie dovezenej z Rakúska dňa 1. 9. 1995 a neposkytnutie písomných materiálov a dokumentácie na daktyloskopickú, resp. kriminalistickú expertíznu prehliadku dôkazového materiálu napriek výzve orgánov činných v trestnom konaní.

Nepredstaviteľné je v demokratickej spoločnosti stretávanie sa s vyšetrovateľmi prípadu, v ktorom bol ako otec Ing. Michala Kováča mladšieho osobne zainteresovaný, verejné sľubovanie prezidentskej milosti každému, kto sa prizná k údajnému únosu, či absolútne neštandardné omilostenie Oskara F. Pri tomto prípade preukázal, že ak ide o jeho rodinu, je schopný zabudnúť na Slovenskú republiku, jej štátne záujmy, občanov či prezidentský sľub, ktorý podľa Ústavy Slovenskej republiky zložil. V mnohých smeroch poučné bolo jeho vystupovanie pred rakúskym súdom, ktorý predovšetkým na základe výpovede troch osôb - náhle dopraveného Oskara F., Ing. Michala Kováča mladšieho a jeho otca, prezidenta Slovenskej republiky, rozhodol tak ako rozhodol o nevydaní Ing. Michal Kováča mladšieho do Nemeckej spolkovej republiky, ktorej orgány vydali na jeho syna platný medzinárodný zatykač pre podozrenie z ťažkého podvodu. Michal Kováč starší zneužil svoje spoločenské postavenie aj na verejnom zasadnutí rakúskeho súdu, ktorý nerozhodoval o tom, či došlo, alebo nedošlo k zavlečeniu Ing. Michala Kováča mladšieho.

Rešpektujem rozhodnutie rakúskeho súdu, rovnako ako rešpektujem uznesenie slovenských orgánov činných v trestnom konaní. Som presvedčený, a mnohé indície tomu nasvedčujú, že prípad okolnosti zadržania Ing. Michala Kováča mladšieho bol

iba pláštikom na zakrytie prípadu Technopol. Pokiaľ sa útočí z radov opozície na Slovenskú informačnú službu, vládu, síce bez dôkazov, ale o to militantnejšie, a tieto sú kriminalizované, dovtedy sa môže a aj mlčí o podvode v Technopole.

Slovenská televízia minulý týždeň uviedla dokument, ktorý je svojím obsahom veľmi zaujímavý. Poukazuje totiž na vážne podozrenie z marenia vyšetrovania prípadu Technopol, v ktorom hrá podľa všetkého významnú úlohu syn prezidenta republiky. Inak by totiž na neho i jeho spoločníkov nebol vydaný nemeckými orgánmi medzinárodný zatykač a tieto osoby by neboli obvinené slovenskými vyšetrovacími orgánmi. Komentovať tento prípad mi neprislúcha, spravte si názor sami.

Z politických príčin sa aktívnej podpory činov prezidenta dostáva z niektorých militantných politických kruhov a médií. Poslanec Ladislav Pittner stojí na čele tzv. nezávislej vyšetrovacej komisie občanov. Aktívnym členom tejto komisie je podľa jeho slov bývalý vysoký funkcionár Slovenskej informačnej služby Igor Cibula. To, že je úplne smiešne nazývať túto skupinu ľudí nezávislou vyšetrovacou komisiou občanov, ukazuje výpočet niektorých jej najaktívnejších členov. Tak napríklad Ján Langoš, predseda Demokratickej strany, bývalý federálny minister vnútra, Vladimír Palko, člen predsedníctva Kresťanskodemokratického hnutia, bývalý námestník riaditeľa FBIS, Juraj Kohútiar, pracovník aparátu Kresťanskodemokratického hnutia, predtým bývalý vysoký predstaviteľ FBIS na Slovensku, ďalej Peter Tóth, syn sekretárky predsedu KDH, novinár, ktorý neúspešne kandidoval za Kresťanskodemokratické hnutie do Národnej rady Slovenskej republiky v ostatných parlamentných voľbách.

Pánu generálovi Pittnerovi ďalej aktívne pomáhajú Jozef K., bývalý šéf slovenskej časti FBIS, Jaroslav Š., bývalý vyšetrovateľ, ktorý kontroverzne pôsobil v kauze údajného

únosu Michala Kováča mladšieho a v čase aktívnej služby v polícii v septembri 1995 vystupoval na tlačovej konferencii opozičného politického subjektu, Jozef Š., bývalý vysoký funkcionár Krajského úradu vyšetrovania Policajného zboru v Bratislave, František Z., bývalý riaditeľ Úradu na ochranu ústavných činiteľov, Imrich A., bývalý vysoký funkcionár Policajného zboru, novinári Milan Ž., Ivan Š., Ľubomír L., Karol W., zabezpečujúci publikovanie negatívnych článkov o slovenských štátnych orgánoch v cudzine, ďalej generál Vladimír Mitro, môj predchodca, a ďalší. Pre komisiu pracujú tiež niektorí prepustení príslušníci Slovenskej informačnej služby, ako napríklad Ing. Ján M., Martin O., Ondrej S. a ďalší.

S plnou vážnosťou konštatujem, že to nie je nezávislá komisia občanov, ale organizovaná skupina bývalých príslušníkov ŠtB, Federálnej bezpečnostnej a informačnej služby, Slovenskej informačnej služby, Policajného zboru a niektorých v minulosti profederálnych militantných novinárov pod vedením aparátu a čelných predstaviteľov Kresťanskodemokratického hnutia. *(Poznámky poslancov z pléna a zároveň potlesk.)*

Skupina používa i metódy a prostriedky spravodajskej práce, ktoré zo zákona môžu používať len na to určené štátne orgány. Sú zaregistrované ich pokusy o nelegálne budovanie agentúrnych sietí v orgánoch štátnej správy. Len tak na ilustráciu, opýtajte sa pána Igora Cibulu na firmu NEW TREND či heslo "Dominik". Cieľom tejto nelegálnej spravodajskej štruktúry je snaha o zmenu vnútropolitických pomerov na Slovensku. Úbohý pamflet, ktorý komisia dvakrát predložila verejnosti, nehodlám širšie komentovať. Snáď len maličkosť. K pasáži, v ktorej pán Pittner uvádza, že som sa mal dňa 31. 8. 1995 vznášať na vrtuľníku bez imatrikulačných znakov nad niektorými časťami Bratislavy s vysielačkou v ruke, môžem uviesť len toľko, že pánu generálovi odporúčam zmenu

terapie - prejsť od liečby plochých nôh k liečbe psychických funkcií.

Táto organizovaná skupina je napojená prostredníctvom niektorých osôb aj na Kanceláriu prezidenta Slovenskej republiky a práve ona drží v tajnosti miesto pobytu Oskara F. Protivládnu kampaň, kriminalizáciu štátnych orgánov a vlády Slovenskej republiky, protislovenské nálady v zahraničí sa pokúša rozširovať navzájom prepojená sieť oznamovacích prostriedkov, najmä Rádio Slobodná Európa, Rádio TWIST, denník SME (v posledných dvoch je spolumajiteľ podnikateľ Jozef M., u ktorého pracuje tiež niekoľko bývalých príslušníkov bezpečnostných zložiek), TV NOVA (spolumajiteľom spoločnosti je bývalý profederálny politik Fedor G. a jeho predĺžená ruka na Slovensku novinár Eugen K.). Okrem vyššie spomenutých novinárov má skupina tykadlá v denníku Práca - Ivan Č., známy aj pokusom o vytvorenie konkurenčnej tlačovej agentúry - a v denníku Národná obroda cez Jána F., ktorý je s Igorom Cibulom spolumajiteľom niektorých eseročiek. Posledným výkrikom týchto ľudí bola výroba a distribúcia neautentickej nahrávky údajného rozhovoru ministra vnútra Slovenskej republiky a riaditeľa Slovenskej informačnej služby. Jej expertíza poukazuje na podozrenie zo spáchania trestného činu. Mimochodom, vraj vyrábajú ďalšie. Bývalý minister vnútra Slovenskej republiky generál Ladislav Pittner v tejto súvislosti vyhlásil, že zásah do ľudských práv a slobôd, nezákonné a protiústavné konanie je preňho nie podstatná vec.

Vážení, ak si toto dovolí povedať bývalý minister vnútra a predák militantného politického krídla v opozícii, neviem si predstaviť, čoho by bol schopný v prípade, že by sa dostal znovu k moci. *(Hlas z pléna: Urobí poriadok.)* O napojení týchto osôb na zahraničné spravodajské centrály sú zatiaľ len indície, nie dôkazy. *(Výkriky ŠtB.)* Za pozoruhodné považujem tiež verejné chválenie sa poslancov Ladislava Pittnera a Miklósa Duraya z kontaktov na spravodajské služby

iných štátov. V krajinách so zabehanou demokraciou by takáto spolupráca znamenala ich okamžitú demisiu z postov ústavných činiteľov a politickú smrť. *(Potlesk.)*

Pokusy o účelovú diskreditáciu Slovenskej informačnej služby v prípade predaja triptychu Troch kráľov sú trápne. Veď nebola to Slovenská informačná služba, ktorá pokútne, tajne, pod rukou, bez zmlúv, za valuty predávala a snažila sa vyvážať historické skvosty nevyčísliteľnej hodnoty do zahraničia. Slovenská informačná služba nedávala vyrábať a nevyrábala falzifikáty originálu. Ako občan Slovenskej republiky som rád, že tento vzácny umelecký predmet kultúrneho dedičstva zostal na Slovensku.

Je poľutovaniahodné, že prezident Slovenskej republiky a vyššie spomínané osoby dokážu zneužívať aj tragickú nehodu a smútok v rodine na politické ciele, dokonca sa do niektorých takýchto aktivít zapájajú aj niektorí predstavitelia cirkví, ako napríklad Pavol Flajšík či Ján Krstiteľ Balázs. To má od kresťanstva, morálky i učenia Ježišovho veľmi ďaleko.

Máme poznatky, že vyššie spomenutá organizovaná skupina bývalých príslušníkov bezpečnostných zložiek a politikov pripravuje voči Slovenskej informačnej službe ďalšiu provokáciu, ktorej výsledkom by malo byť postavenie špičiek katolíckych duchovných proti Slovenskej informačnej službe a ďalším štátnym orgánom Slovenskej republiky. Podstatou provokácie by malo byť tvrdenie, prípadne vyrobené dôkazy o tom, že Slovenská informačná služba alebo iné štátne orgány protizákonne pracujú proti katolíckym duchovným.

Mám v pamäti prísne tajný rozkaz riaditeľa Federálnej bezpečnostnej informačnej služby Štefana Bačinského z obdobia troch týždňov pred parlamentnými voľbami v roku 1992, ktoré rozhodli o vzniku Slovenskej republiky. V preambule

rozkazu sa uvádza, že je reálny predpoklad víťazstva separatistických, nedemokratických a nacionalistických síl na Slovensku. Títo tvrdí federalisti dnes znova organizujú rozklad ústavného zriadenia našej mladej Slovenskej republiky.

V takejto spoločenskej klíme za pôsobenia uvádzaných faktorov sa rozvíjajúca sa Slovenská informačná služba dokáže orientovať a stavia hrádzu týmto rozkladným elementom. Kultúra novinárskej obce, jej militantnosť prekonáva všetky zahraničné analógie v prípadoch opisujúcich problémy spravodajských služieb v okolitých štátoch. V rokoch 1995 a 1996 sme zaznamenali prakticky v každej krajine verejné publikovanie podozrení z činnosti tajných služieb. Spomeňme na údajné odpočúvanie španielskeho kráľa, obvinenia Bezpečnostnej informačnej služby zo sledovania politických strán v Českej republike či únik jej tajnej správy, prípad Olexy v Poľsku, podozrenie z činnosti anglickej služby pri fotografovaní príslušníka kráľovskej rodiny, údajné odpočúvanie japonských podnikateľov americkou CIA, problémy s údajným zapojením sa príslušníkov nemeckej služby v pašovaní rádioaktívneho materiálu či v súčasnosti pertraktovaná aféra maďarskej spravodajskej služby, ktorá je obviňovaná zo sledovania menšín.

Demokratická tlač však v týchto krajinách bez dôkazov neobviňuje, nesnaží sa o rozklad či kriminalizáciu týchto orgánov, ale len verne popisuje overené a faktografické údaje. Odporúčam to do pozornosti i našim predstaviteľom tlače.

Niektorí militantní novinári zneužívajú benevolenciu orgánov činných v trestnom konaní a bez dôkazov a faktov zverejňujú všetko, čo im nenávistná slina prinesie na jazyk. Charakter práce, stupeň utajenia osôb a ďalších skutočností súvisiacich s prácou každej tajnej služby vo svete vytvárajú podmienky na ich mediálnu zraniteľnosť. Nepoznám riaditeľa spravodajskej služby, ktorý by polemizoval s masovokomuni-

kačnými prostriedkami, ktorý by vyvracal každé tvrdenia či výroky predstaviteľov tlače. Jednoducho to nie je možné, ak sa chce správať profesionálne. Nepoznám však štát, ktorý by dopustil takú mieru militantnosti časti novinárskej obce včítane zverejňovania napríklad mien príslušníkov či technických zariadení, alebo vyfabrikovaných lží beztrestne, ako je to u nás.

Od roku 1989 nedošlo k trestným postihom voči neprofesionálnym bývalým príslušníkom spravodajskej služby či voči novinárom, ktorí vedome a preukázateľne zverejňujú skutočnosti tvoriace predmet štátneho a služobného tajomstva alebo vyslovené klamstvá. Na jednej strane sa tým môžeme chváliť pred demokratickým svetom, na druhej strane takáto benevolencia vedie k poškodzovaniu záujmov Slovenskej republiky.

Vážené pani poslankyne, páni poslanci,

oboznámil som vás so stavom i úlohami, ktoré plní Slovenská informačná služba. Neobišiel som ani nepríjemné, ale prechodné problémy, na ktoré naráža. Som presvedčený, že tento štátny orgán je a bude zárukou a ochrancom štátnych záujmov Slovenskej republiky a jej občanov.

Dovoľte mi na záver verejne poďakovať a vysloviť uznanie všetkým príslušníkom Slovenskej informačnej služby, ktorí vykonávajú ťažkú a náročnú prácu v prospech štátnobezpečnostných záujmov Slovenskej republiky a jej občanov, často na úkor svojich rodín, zdravia a života.

Ďakujem za pozornosť.
(Potlesk a zároveň pískanie v sále.)

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Vážení páni poslanci,
vážené pani poslankyne,

dovoľte mne prehovoriť, kým vyhlásim obedňajšiu prestávku, lebo určite ste vyčerpaní a hladní *(smiech v sále)*. Dovoľte mi povedať dve slová. Som rád, že nám naša kolegyňa opozícia takto transparentne deklarovala parlamentnú demokraciu a že u nás je zachované právo a sloboda vyjadrovania. Dúfam, že si to všimla aj naša tlač, aj režisér Papierových hláv, a tu má akurát tému na natočenie druhého dielu, pretože v tých rokoch boli presne tie isté heslá. *(Potlesk a pískanie v sále.)*

Ja vám ďakujem, prajem dobrú chuť. Budeme pokračovať o 14.00 hodine.

(Po prestávke.)

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Páni poslanci, pani poslankyne, budeme pokračovať v prerušenej schôdzi s tým, že do rozpravy som dostal päť písomných prihlášok. Ako prvý sa prihlásil pán poslanec Moravčík. Nech sa páči, pán poslanec. Po ňom pán poslanec Ladislav Pittner.

Poslanec J. Moravčík:

Vážený pán predseda,
dámy a páni,

dovoľte mi niekoľko slov najprv k tomu, čo povedal predseda Národnej rady pán Gašparovič na záver vystúpenia osoby, ktorá prednášala správu.

Článok 32 ústavy reaguje na situácie, keď nefungujú inštitúty právneho štátu. Poskytuje právo občanom postaviť sa na odpor proti každému, kto by odstraňoval demokratický poriadok základných ľudských práv a slobôd, ak účinné použitie zákonných prostriedkov je znemožnené. A toto je ten prípad. Bola paralyzovaná činnosť justičných orgánov pri vyšetrovaní ťažkého zločinu. Tým zločinom je zavlečenie občana Slovenskej republiky do cudziny. Berte reakciu časti opozície ako protest v situácii, keď výkon práva bol znemožnený osobou, ktorá dostala slovo v tomto parlamente - na jeho večnú hanbu. Berte našu reakciu ako výkon občianskeho práva podľa článku 32 ústavy.

Teraz mi dovoľte predniesť stanovisko poslaneckého klubu za Demokratickú úniu.

Správa o Slovenskej informačnej službe nehovorí nič o tom, prečo naša tajná služba už nie je tajnou službou, akú každý štát potrebuje, ale inštitúciou, ktorej väčšina občanov Slovenskej republiky nedôveruje. O Slovenskej informačnej službe bolo uverejnených už toľko informácií, že aj laik má pochybnosti, či dokáže plniť úlohy, ktoré jej ukladá zákon o Slovenskej informačnej službe. Opakovane boli uverejnené informácie o príslušníkoch Slovenskej informačnej služby, o jej vozidlách i o vzťahoch s inými spravodajskými službami, ktoré mali zostať utajené. Ako funguje systém utajenia Slovenskej informačnej služby a jej činnosti, keď sa dostávajú na verejnosť informácie, ktoré mali byť utajené?

Za tento stav je priamo zodpovedný riaditeľ, ktorému štatút Slovenskej informačnej služby ukladá zabezpečiť kontrarozviednu ochranu služby a jej príslušníkov. Zodpovedné funkcie najvyšších služobných funkcionárov zveril ľuďom, ktorí sú mu síce stranícky oddaní, ale nemajú dostatočné odborné a profesionálne predpoklady na to, aby si Slovenská

informačná služba uchovala charakter tajnej služby. Nemáme žiadnu vedomosť o tom, že by Osobitný kontrolný orgán na kontrolu Slovenskej informačnej služby upozornil riaditeľa Slovenskej informačnej služby na tento neúnosný stav a žiadal od neho v tomto smere nápravu.

Verejnosť je tiež znepokojená správami o tom, že do Slovenskej informačnej služby sú vo veľkých počtoch prijímaní bývalí príslušníci Štátnej bezpečnosti, ktorí pred novembrom 1989 pôsobili na úseku tzv. boja proti vnútornému nepriateľovi. Naopak, zo spravodajskej služby museli odísť rehabilitovaní spravodajskí dôstojníci, ktorí ju museli opustiť po auguste 1968 pre nesúhlas so sovietskou okupáciou Československa. Do Slovenskej informačnej služby nastúpili tí, ktorí v sedemdesiatych rokoch verne slúžili normalizačnému režimu. Ani neprekvapuje, že Slovenská informačná služba sa angažuje v proticirkevných aktivitách a jej analytický odbor spracúva elaboráty, ktoré majú byť návodom na rozvracanie rímskokatolíckej cirkvi na Slovensku.

Slovenská informačná služba tiež pomocou tzv. vplyvovej agentúry vedie v Slovenskej televízii propagandistickú vojnu proti prezidentovi Slovenskej republiky. Tým, že sa Slovenská informačná služba zaplietla do únosu prezidentovho syna, značnú kapacitu svojho spravodajského potenciálu viaže na sledovanie a spravodajské rozpracovanie osôb, ktoré sa usilujú odhaliť pozadie tejto špinavej akcie našej tajnej služby. Namiesto boja proti cudzím spravodajským službám a štruktúram vysoko organizovaného medzinárodného zločinu sa Slovenská informačná služba venuje tomu, aby zabránila odhaleniu tých, ktorí zorganizovali a uskutočnili násilné prepadnutie a zavlečenie Michala Kováča mladšieho do Rakúska.

Niekoľko mesiacov bol sledovaný Róbert Remiáš, ktorý zomrel za podozrivých a doteraz nejasných okolností. Boli sledovaní rodinní príslušníci Oskara F., novinár Peter Tóth,

policajný vyšetrovateľ major Jaroslav Šimunič, advokát Michala Kováča mladšieho i ďalšie osoby. Slovenská informačná služba monitorovala redakciu denníka SME a vykonávala niektoré ďalšie aktivity, ktoré svedčia o tom, že sa z nej stala tajná politická polícia, akou bola bývalá ŠtB. Predniesená správa to plne potvrdila.

Keby si Osobitný kontrolný orgán Národnej rady Slovenskej republiky na kontrolu Slovenskej informačnej služby plnil svoje povinnosti, ktoré vyplývajú zo zákona, už dávno by bol navrhol vláde, aby odvolala Ivana Lexu z funkcie riaditeľa Slovenskej informačnej služby. Za doterajšiu činnosť Slovenskej informačnej služby nenesie však zodpovednosť iba Ivan Lexa, ale aj Osobitný kontrolný orgán Národnej rady Slovenskej republiky a vláda premiéra Vladimíra Mečiara. Neexistuje na svete tajná služba, ktorej riaditeľ podal toľko trestných oznámení ako riaditeľ Slovenskej informačnej služby Ivan Lexa. V každej demokratickej krajine by vláda takéhoto riaditeľa tajnej služby už dávno zbavila funkcie. Iba na Slovensku za vlády Vladimíra Mečiara je možné to, aby skompromitovaný riaditeľ spravodajskej služby zostal vo svojej funkcii a svojou činnosťou ďalej škodil záujmom svojho štátu.

Ani poslancom vládnej koalície by nemal byť ľahostajný tento stav, ak nechcú, aby sa Slovenská informačná služba premenila na novodobú ŠtB, aby proces premeny Slovenskej informačnej služby na túto novodobú ŠtB bol celkom dokonaný.

Ďakujem za pozornosť.
(Potlesk.)

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pekne pánu poslancovi Moravčíkovi. S faktickou poznámkou sa hlási pán poslanec Fico, ale ak mi dovolíte,

tiež potrebujem zareagovať na vystúpenie pána predsedu Moravčíka, keď sa dožadoval ústavy.

Dovoľte mi, pán poslanec, aby som vám aj ja zacitoval ústavu, jednak článok 12, kde sa hovorí, že ľudia sú slobodní a rovní v dôstojnosti i v právach. Základné práva a slobody sú neodňateľné, nesúditeľné, nepremlčateľné, nezrušiteľné atď. Okrem toho povinnosť riaditeľa Slovenskej informačnej služby predniesť pred týmto parlamentom správu je daná zákonom. A ja mám právo vypočuť si túto správu a právo na ňu reagovať, tak ako vy v rozprave. Ja v rozprave nemôžem vystúpiť, pretože som si nevypočul, nemohol som si vypočuť ani jednu vetu z tejto správy, ani nemôžem povedať, či bola zlá, alebo dobrá. Čiže mne ste bránili v mojich právach tu v parlamente. Keď sa dovolávame ústavy, tak sa dovolávajme ústavy skutočne.

Nech sa páči, pán poslanec Fico.

Poslanec R. Fico:

Vážené dámy a páni,

dovoľte mi, aby som predniesol stanovisko Strany demokratickej ľavice, Sociálnodemokratickej strany Slovenska a Strany zelených na Slovensku.

Strana demokratickej ľavice, Sociálnodemokratická strana Slovenska a Strana zelených na Slovensku si slovenskú politiku nepredstavuje ani tak, ako ju predviedol riaditeľ Slovenskej informačnej služby pán Lexa, ani tak, ako ju predviedla pravicová opozícia. Poslanci Strany demokratickej ľavice, Sociálnodemokratickej strany Slovenska a Strany zelených na Slovensku nesúhlasia ani s obsahom správy, ktorú predniesol riaditeľ Slovenskej informačnej služby, lebo bola osobným útokom na prezidenta republiky, iných ústavných či-

niteľov a spochybňovala rozhodnutie nezávislého rakúskeho súdu. Rovnako nesúhlasíme s formou protestu, ktorá znemožnila riadne prerokovanie tohto naplánovaného bodu programu. Preto sme opustili rokovanie, pretože ďalšie zotrvanie v sále stratilo akýkoľvek zmysel.

Očakávali sme, že riaditeľ Slovenskej informačnej služby bude vo svojej správe predovšetkým reagovať na tie problémy, ktoré vyplývajú zo samotného zákona o Slovenskej informačnej služby, že vnesie svetlo do najcitlivejších afér, ale predovšetkým vnesie svetlo aj do spôsobu, ako si Slovenská informačná služba plní svoje povinnosti a ako vynakladá obrovské finančné prostriedky, ktoré jej boli pridelené.

Strana demokratickej ľavice, Sociálnodemokratická strana Slovenska a Strana zelených na Slovensku odmietajú konfrontačný štýl politiky a žiadajú občanov Slovenskej republiky, aby rozlišovali, kto je za tento štýl politiky. Strana demokratickej ľavice, Sociálnodemokratická strana Slovenska a Strana zelených na Slovensku určite týmito stranami nie sú. Chceme, aby všetky aféry boli riadne vyšetrené a aby všetci páchatelia boli spravodlivo potrestaní. Chceme Slovensko ako demokratický právny štát, v ktorom sú tajné služby pod kontrolou parlamentu a v ktorom tajné služby nemôžu byť zneužívané v politickom súboji.

Správa riaditeľa Slovenskej informačnej služby pán Lexu bola zneužitá na vybavovanie si osobných politických účtov, a preto je jedným z ďalších dôvodov na odstúpenie pána Lexu z funkcie riaditeľa Slovenskej informačnej služby.

Ďakujem za vašu pozornosť.
(Potlesk.)

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Faktická poznámka - pán poslanec Brňák.

Poslanec P. Brňák:

Ďakujem pekne. Ja som chcel ešte reagovať tiež na vystúpenie pána poslanca Moravčíka. Bol som prihlásený s faktickou poznámkou ešte pred vystúpením pána poslanca Ficu. K vystúpeniu pána poslanca Moravčíka chcem povedať, že ak by vašu interpretáciu článku 32 Ústavy Slovenskej republiky počúvali vaši študenti právnickej fakulty, tak by sa museli hanbiť.

Ďakujem pekne.
(Potlesk.)

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďalej je do rozpravy prihlásený pán poslanec Pittner a po ňom pán poslanec Čarnogurský.

Poslanec L. Pittner:

Vážený pán predseda,
vážená Národná rada,

vzhľadom na to, čo sme si tu vypočuli, nechcem voliť taký tón a taký spôsob, aký volil riaditeľ Slovenskej informačnej služby, ale chcem poukázať na jednu kauzu, ktorá znepokojuje Slovensko už vyše trištvrte roka.

Samotné spáchanie trestného činu únosu malo svoju predohru v situácii a podmienkach, ktoré vyústili do rozhodnutia spáchať tento kriminálny delikt ako dôsledok politického napätia vzniknutého medzi vrcholnými predstaviteľmi štátu už

od leta roku 1993. Rozhodnutie o realizácii prípadu bolo podmienené vývojom úplne samostatnej kriminálnej kauzy Technopol v spojitosti s osobou Michala Kováča mladšieho. Do júla 1995 sa však okrem výpovede Petra Krylova nepodarilo získať žiadne iné dôkazy, ktoré by odôvodňovali začatie trestného stíhania voči Michalovi Kováčovi mladšiemu. Ani nemecká strana nezaslala požiadavku o prevzatie trestného stíhania, naopak, boli postupne dohodnuté kroky na realizáciu výsluchu Kováča mladšieho nemeckými orgánmi na Slovensku v zmysle platných európskych dohovorov o právnej pomoci v trestných veciach, v mesiaci septembri 1995.

Keďže sa na Slovensku nepodarilo preukázať trestnú činnosť Michala Kováča mladšieho, v snahe predísť jeho výsluchu nemeckými orgánmi na území Slovenska, a tu nebolo možné vylúčiť, že po jeho vykonaní dôjde k zrušeniu medzinárodného zatykača, bolo rozhodnuté využiť platný zatykač vydaný v Mníchove dňa 18. novembra 1994. Toto rozhodnutie nepochybne politického charakteru, ako o tom svedčia zistené dôkazy a informácie (mimochodom predložil som ich ako predseda občianskej nezávislej komisie vrcholným ústavným činiteľom predvčerom), bolo zverené určeným funkcionárom Slovenskej informačnej služby. Z týchto funkcionárov možno uviesť predovšetkým jej riaditeľa Ivana Lexu a jeho najbližších spolupracovníkov Jaroslava S., Dezidera K. a Júliusa I.

Keďže Michal Kováč mladší bol na území Slovenskej republiky chránený medzinárodnou i vnútroštátnou legislatívou, logické vyústenie snáh o využitie medzinárodného zatykača mohlo smerovať len do násilného zavlečenia menovaného do cudziny. Prvá verzia rátala s využitím agenta Slovenskej informačnej služby Branislava Chylo-Ptáka, ktorý mal pod zámienkou obchodného rokovania vylákať Michala Kováča mladšieho z domu, o čom svedčí aj listinný dôkaz vo vyšetrovacom spise. K tomuto variantu riešenia však pre opatrnosť Michala Kováča mladšieho nedošlo. Po neúspechu tohto variantu únosu

boli v období od 28. 8. do 31. 8. 1995 z rozhodnutia riaditeľa sledovacieho odboru Slovenskej informačnej služby Gejzu V. použité proti Kováčovi mladšiemu informačno-technické prostriedky Slovenskej informačnej služby, a to predovšetkým odpočúvanie telefonických rozhovorov a priame sledovanie jeho osoby z domu vo Svätom Jure. Sledovanie domu bolo vykonávané predovšetkým z bieleho skriňového Mercedesu 208 D, ŠPZ BHH 42-69, vybaveného špeciálnou klimatizáciou na dlhodobú prevádzku.

Podrobnosti o tejto činnosti opísal pred vyšetrovateľom majorom JUDr. Petrom Vačokom a neskôr aj pred rakúskymi vyšetrujúcimi orgánmi vo svojej svedeckej výpovedi bývalý príslušník sledovacieho útvaru Slovenskej informačnej služby Oskar F. Okrem Oskara F. použitie špeciálneho vozidla Slovenskej informačnej služby pri dome Kováča mladšieho potvrdili aj ďalší piati svedkovia, obyvatelia obce Svätý Jur. Jeden zo svedkov dokonca uviedol, že príslušník Slovenskej informačnej služby Jiří N. dňa 30. augusta 1995 v nočných hodinách parkoval so svojím vozidlom Ford Mondel BLD 42-95 v blízkosti domu Michala Kováča mladšieho a hovoril so skupinou osôb pri bielom Mercedese 208 D. Pretože sa to svedkovi zdalo podozrivé, štátnu poznávaciu značku vozidla si zapísal na útržok denníka Nový čas a odovzdal ho vyšetrovateľovi. Je súčasťou vyšetrovacieho spisu.

Čas spáchania skutku nebol zvolený náhodne. Priblížil sa totiž termín dohodnutia a realizácie výsluchu Michala Kováča mladšieho nemeckými orgánmi v Bratislave. Deň 31. augusta 1995 bol zvolený i z dôvodu, že mali nasledovať tri dni pracovného voľna, počas ktorého sa kalkulovalo s nižšou funkčnosťou polície pri objasňovaní prípadu, menším prísunom informácií pre verejnosť, a tým i nižším záujmom verejnosti o prípad, no zároveň spoľahlivým prenosom informácií získaných políciou na Slovenskú informačnú službu.

Kritického dňa 31. augusta 1995 pokračovalo používanie ITP Slovenskej informačnej služby voči Kováčovi mladšiemu. Sledovanie bolo vykonávané predovšetkým z bieleho Mercedesu 208 D vybaveného špeciálnou klimatizáciou na dlhodobú prevádzku. Okrem Oskara F. boli v akcii ďalší ôsmi príslušníci odboru sledovania Slovenskej informačnej služby spolu s identifikovanými vozidlami. Po odchode Michala Kováča mladšieho z jeho domu vo Svätom Jure, nastúpení do jeho osobného vozidla Mercedes, dostali príslušníci sledovacieho odboru Slovenskej informačnej služby cez vysielačku pokyn ďalej sledovať pohyb tohto vozidla v smere do Bratislavy a vytvárať tzv. clonu, t. j. na pokyn zastaviť vozidlá a tým znemožniť postup ďalším prichádzajúcim vozidlám.

Tesne za obcou Svätý Jur bolo vozidlo Kováča mladšieho potom zablokované viacerými vozidlami Seat Cordoba zelenej a červenej farby, Opel Vectra, z ktorých vyskočilo viacero mužov a násilím za použitia hrozby zbraňou vtiahli Kováča mladšieho do jedného z vozidiel, dali mu na hlavu kuklu a vyrazili smerom na Bratislavu. Neznámy muž presadol do vozidla poškodeného a vydal sa s ním za kolónou. Príslušníci sledovačky Slovenskej informačnej služby, ktorí s vozidlami podľa pokynu vytvárali clonu, zároveň sledovali celú akciu. Vzápätí po jej ukončení dostali cez vysielačku pokyn okamžite sa vrátiť na základňu a vypnúť vysielačky. Podľa vyjadrenia Oskara F. vo vysielačke počul hlas riaditeľa Slovenskej informačnej služby Ivana Lexu.

Osoby, ktoré samotný prepad vykonali, neboli dosiaľ jednoznačne ustálené. Podľa identikitov spracovaných rakúskou políciou mohli na zásahu participovať títo príslušníci Slovenskej informačnej služby: Michal H. a Ing. Ján S. Ďalšie závažné indície nasvedčujú tomu, že na zásahu pri únose Michala Kováča mladšieho sa mohli podieľať tiež ďalší siedmi príslušníci Slovenskej informačnej služby, tak ako to uvádzame v správe občianskej nezávislej komisie.

Už v prvých dňoch po prijatí oznámenia o spáchaní uvedeného skutku najmä zo svedeckých výpovedí občanov a utajených svedkov, predbežnej lekárskej správy i výpovede samotného poškodeného Michala Kováča mladšieho bolo vyšetrovateľom Policajného zboru zistené spáchanie trestného činu. Skutok svojimi znakmi naplnil skutkovú podstatu trestného činu zavlečenia do cudziny podľa § 233 Trestného zákona. V danom prípade bolo možné konštatovať, že trestný čin bol spáchaný organizovanou skupinou, ktorou sa rozumie združenie viacerých, najmenej troch osôb. Profesionálnym prístupom a zaangažovanosťou pracovníkov kriminálnej polície a vyšetrovateľa boli v krátkom čase získané vierohodné informácie o pohybe vozidiel a osôb v blízkosti bydliska a miesta zásahu proti Michalovi Kováčovi mladšiemu. Jednoznačne sa potvrdilo, že tieto vozidlá boli vybavené vyhradenými štátnymi poznávacími značkami, ktorými disponuje Slovenská informačná služba, a osoby mali vzťah k Slovenskej informačnej službe.

Vzápätí po tom, čo prvý vyšetrovateľ prípadu major Šimunič v informáciách pre verejnosť sa zmienil o podozrení z účasti techniky a osôb na prípade, bol mu vyšetrovací spis jeho nadriadeným odňatý. Ďalší vyšetrovateľ major Vačok rozhodol dňa 24. septembra 1995 na základe predchádzajúcich a ďalších zistení o začatí trestného stíhania pre trestný čin podľa § 233 Trestného zákona. Rozhodujúci prokurátor Róbert Vlachovský proti tomu nemal námietky, ba dokonca na krajskej prokuratúre za prítomnosti vtedajšieho riaditeľa sekcie podplukovníka Lamačku s uspokojením konštatoval, že vec je objasnená v tom zmysle, že sa našiel páchateľ, t. j. Slovenská informačná služba.

Reakciou na vznesené obvinenie bolo hneď na druhý deň predčasné odvolanie ministra vnútra Slovenskej republiky Ľudovíta Hudeka z jeho služobnej cesty v Bruseli a generálneho prokurátora Michala Vaľa z dovolenky premiérom vlády Vladi-

mírom Mečiarom a ich následné nočné rokovanie dňa 25. septembra 1995 na Úrade vlády. A hneď ďalší deň prokurátor Róbert Vlachovský náhle zmenil názor, zrušil uznesenie majora Vačoka o začatí trestného stíhania. Riaditeľ Slovenskej informačnej služby Ivan Lexa okamžite podal trestné oznámenie na vyšetrovateľov, že citujem: "organizovane vyvíjajú závažnú trestnú činnosť najmä zneužívaním právomoci verejného činiteľa". Vraj na príslušníkov Slovenskej informačnej služby - citujem: "vykonávali psychický nátlak a nahovárali ich krivo vypovedať o činnosti Slovenskej informačnej služby v prípade Michala Kováča mladšieho".

Vyšetrovateľ major Vačok však vykonal rad ďalších úkonov. Z výpovede ďalšieho utajeného svedka vyplynulo, že ho požiadali dvaja muži o vytvorenie alibi pre Mercedes 208 D, ktorý bol použitý v akcii proti Michalovi Kováčovi mladšiemu tým, aby vyhotovil záznam o kontrole tohto vozidla v kritickom čase na úplne inom mieste republiky. Svedok v mužoch žiadajúcich alibi poznal Oskara F. a Igora M. Z výpovede ďalších svedkov bolo zistené, že menovaní v sklenárstve firmy LOGAN na Jurigovom námestí v Bratislave zabezpečovali výmenu nepriehľadných skiel vozidla Mercedes za nové z ochrannej fólie. Pretože bolo nepochybné, že táto činnosť bola vykonávaná s cieľom zakryť pôvod vozidla a tým umožniť páchateľom trestného činu zavlečenia do cudziny uniknúť trestnému stíhaniu, vyšetrovateľ dňa 10. októbra 1995 proti Igorovi M. a Oskarovi F., príslušníkom Slovenskej informačnej služby, vzniesol obvinenie pre trestný čin nadržovania spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2 a § 166 ods. 1 Trestného zákona. Jeden z nich, Oskar F., pred vyšetrovateľom priznal účasť Slovenskej informačnej služby na zavlečení prezidentovho syna.

Prokurátor Vlachovský, aj keď mal k dispozícii prizvanie jedného zúčastneného potvrdené svedeckými výpoveďami a listinnými dôkazmi, druhý raz zrušil uznesenie vyšetrova-

teľa o začatí trestného stíhania. Dňa 16. októbra 1995, ako to vyplýva z obsahu známeho telefonického rozhovoru, sa tento uskutočnil medzi riaditeľom Slovenskej informačnej služby Ivanom Lexom a ministrom vnútra Ľudovítom Hudekom, ktorý svedčí o spolupráci Slovenskej informačnej služby a ministerstva vnútra pri zahladzovaní stôp a marení vyšetrovania kauzy Michala Kováča mladšieho, ale aj o ďalšej závažnej trestnej činnosti najvyšších predstaviteľov týchto štátnych orgánov. V zhode s obsahom uvedeného rozhovoru bol dňa 17. októbra 1995 vyšetrovací spis prípadu zavlečenia Michala Kováča mladšieho do cudziny majorovi Vačokovi odňatý, čo dozorujúci prokurátor Vlachovský zdôvodnil podaním trestného oznámenia na majora Vačoka zo strany riaditeľa Slovenskej informačnej služby Ivana Lexu.

Samotné trestné oznámenie, rešpektujúc všeobecnú zásadu prezumpcie neviny, však nemôže byť dostatočným záverom spochybňujúcim jeho nezaujatosť, čo sa preukázalo nakoniec i negatívnym záverom z prešetrovania oznámenia Úradu inšpekčnej služby ministra vnútra. Lexovo trestné oznámenie bolo od začiatku do konca vymyslené. Trestné oznámenie riaditeľa Slovenskej informačnej služby, hoci obsahovo prázdne, nevyšlo naprázdno. Prokurátor Vlachovský sa mal na koho a na čo vyhovoriť, keď odobral prípad majorovi Vačokovi, ktorý mal vôľu i schopnosti, aby ho doviedol do úplneho konca. Hoci odišiel predčasne, nedá sa povedať, že prípad nevyšetril, iba nemal možnosť ho aj uzavrieť. Ani dodatočné, v tlači publikované dôvody o údajnom porušovaní predpisov platných na vyšetrovanie inšpekcia ministra vnútra nepotvrdila. Konečne skutočnosť, že príde k zmene vyšetrovateľa, aj výber jeho osoby, oznámil predseda vlády už 6 dní predtým, ako vo veci rozhodla prokuratúra. Niet teda pochybnosti o tom, kto rozhodol v skutočnosti a kto toto rozhodnutie len dodatočne formálne vykonal.

Nový vyšetrovateľ major Jozef Číž sa chytil vyšetrovacej verzie, ktorú už v septembri 1995 stanovil premiér Mečiar a nepohnute sa jej drží už viac ako pol roka. V známom telefonickom rozhovore sa s veľkou radosťou víta očakávané dodanie "troch strán". Ide o písomné priznanie sa Braňa Chyla-Ptáka, zaslané ministrovi Hudekovi (mimochodom, bolo publikované v novinách Nový čas a Pravda na jeseň minulého roka) o dohodnutom fingovanom únose Michala Kováča mladšieho. V prílohe správy občianskej nezávislej komisie je aj vlastnoručne písaný list Adriany K. spolu s prílohou, v ktorom oznamuje komisii, ako bola nahováraná na podanie krivej výpovede, a to v súlade s verziou samoúnosu. Odmenou za jej výpoveď bolo ponúkaná lukratívna odmena zo strany riaditeľa Slovenskej informačnej služby Ivana Lexu, ako to ona sama uvádza v liste. Mimochodom, list má prílohu, ktorú nám tiež dala, v ktorej je povedané, ako má postupovať, čo má uviesť ako krivú výpoveď. A podľa našich poznatkov ide o jej otca Dezidera K., významného pracovníka Slovenskej informačnej služby.

Už v tomto období bola vyšetrovateľom dostatočne zrejmá a dokázateľná účasť príslušníkov a techniky Slovenskej informačnej služby na sledovaní a zásahu pri zavlečení Michala Kováča mladšieho do cudziny. Napriek tomu, že vyšetrovateľ v súlade s ustanovením § 8 Trestného poriadku uplatnil písomnú požiadavku na riaditeľa Slovenskej informačnej služby, aby zodpovedal otázku, či tento štátny orgán vlastní uvedený typ vozidla s vyhradenou štátnou poznávacou značkou, riaditeľ Slovenskej informačnej služby na toto dožiadanie absolútne nereagoval. V rámci výsluchu sa však tento i ďalší príslušníci Slovenskej informačnej služby predvolaní ako podozriví z predmetného trestného činu odvolávali na skutočnosť, že neboli zbavení mlčanlivosti, a vypovedať odmietali. No dôvodne môžu odoprieť výpoveď iba vtedy, ak medzi trestnými činmi a činnosťou Slovenskej informačnej služby je priama súvislosť, t. j. prakticky vtedy, ak jestvuje účasť

príslušníkov alebo techniky Slovenskej informačnej služby na spáchaní trestného činu.

Hoci už pred niekoľkými mesiacmi bolo podané na riaditeľa Slovenskej informačnej služby Ivana Lexu trestné oznámenie pre podozrenie z trestného činu zneužitia právomoci verejného činiteľa, ktorý odmietnutím poskytnutia dôležitých informácií maril úspešné objasnenie prípadu, vo veci príslušný Obvodný úrad vyšetrovania Bratislava III. vôbec nekoná, pretože mu neposkytli potrebné údaje ani súčasný riaditeľ sekcie pán Kosťov, ani Ivan Lexa. Riaditeľ Slovenskej informačnej služby Ivan Lexa ako riaditeľ štátneho orgánu zneužil svoju právomoc a nesplnil si základné povinnosti vedúceho predstaviteľa tohto orgánu najmä tým, že v rozpore s Trestným poriadkom neprispieva k objasneniu závažného trestného činu. Je tiež dôvodné podozrenie, že v rozpore so základnými úlohami Slovenskej informačnej služby túto ako štátny orgán zneužil na spáchanie trestného činu. Preto i pri tejto príležitosti - vzhľadom na už doteraz zistené skutočnosti - apelujem na Ivana Lexu, riaditeľa Slovenskej informačnej služby, aby zvážil svoje konanie a vzdal sa sám svojej funkcie. *(Potlesk.)*

Dovoľte mi však v tejto súvislosti pozastaviť sa nad činnosťou Osobitného kontrolného orgánu Slovenskej republiky, ako to vyplýva zo zákona o Slovenskej informačnej službe číslo 46 z roku 1993.

1. Už v predchádzajúcom, ale ani v tomto volebnom období sa neurčil spôsob práce Osobitného kontrolného orgánu, ako mu to vyplýva z § 6 ods. 1 citovaného zákona.

2. Nie sú mi známe skutočnosti o tom, či Osobitný kontrolný orgán zameral svoju činnosť na kontrolu Slovenskej informačnej služby podľa § 5 ods. 3 zákona, t. j.

a) ako je vypracovaný a schválený štatút Slovenskej informačnej služby, najmä ako sa dodržiava,

b) ako a načo sa čerpá rozpočet Slovenskej informačnej služby, tak bohato schválený,

c) aké sú predpisy o organizačnej štruktúre Slovenskej informačnej služby a najmä ako sa dodržiavajú.

Až na počudovanie Osobitný kontrolný orgán ako kontrolný orgán doteraz nezistil žiadne porušenie Ústavy Slovenskej republiky, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov (§ 21 ods. 3) a neurobil žiadne uznesenia alebo návrhy Národnej rade, alebo generálnemu prokurátorovi, ako to vyplýva z § 5 ods. 4 zákona. A nadovšetko, do dnešného dňa od roka 1994 Osobitný kontrolný orgán je vlastne pofidérny orgán, pretože je jednofarebný.

Ďakujem za pozornosť.
(Potlesk.)

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďalej v rozprave vystúpi pán poslanec Čarnogurský. Medzitým sa s faktickou poznámkou prihlásil pán poslanec Mikloško.

Poslanec F. Mikloško:

Pán predseda, chcel by som sa spýtať, či by ste boli taký dobrý a mohli nám povedať, kto je ten pán tam vzadu, v tých okuliaroch, čo tam stále arogantne žuje žuvačku. Keby ste nám ho mohli predstaviť.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Myslím, že nemusím odpovedať pánu poslancovi na túto provokatívnu otázku.

Nech sa páči, pán poslanec Čarnogurský.

Poslanec I. Čarnogurský:

Vážený pán predseda,
vážené poslankyne,
vážení poslanci,

zákon ukladá Slovenskej informačnej službe, aby vykonávala spravodajskú ochranu štátu. Zo správy, ktorú dnes predniesol v Národnej rade riaditeľ Ivan Lexa, je jasné, čo sme nakoniec vedeli už aj v uplynulých mesiacoch, že Slovenská informačná služba spravodajskú ochranu štátu nevykonáva, ani ju nie je schopná vykonávať, pretože skĺzla pod vedením Ivana Lexu na mafiánsku organizáciu jednej frakcie našej vnútropolitickej scény. *(Potlesk.)*

Ivanovi Lexovi sa podarilo za rok svojho účinkovania vo funkcii riaditeľa Slovenskej informačnej služby efektívne zničiť Slovenskú informačnú službu. Aká je to tajná služba, keď sa každú chvíľu objavujú v novinách informácie z kuchyne Slovenskej informačnej služby, keď je publikovaný záznam telefonického rozhovoru Ivana Lexu s ministrom vnútra Hudekom, v ktorom sa títo dvaja dohovárajú o falšovaní dôkazu v trestnom konaní?

Základnou príčinou tejto likvidácie Slovenskej informačnej služby je celková politika vládnej koalície, ktorá cynicky kašle na štátne záujmy Slovenska. Čo trápi vládnu koalíciu, že Slovensko nie je spravodajsky kryté? Čo trápi vládnu koalíciu, že celý svet žasne, smeje sa, zalamuje ru-

kami súčasne nad výčinmi Slovenskej informačnej služby? Čo trápi vládnu koalíciu, že Slovenská informačná služba šliape po ľudských právach konkrétnych občanov Slovenskej republiky? Vládna koalícia potrebuje Ivana Lexu na vykonávanie špinavej práce. Ivan Lexa ju vykonáva, ale pritom nezabúda na svojich rodinných príslušníkov. Za ten čas, čo Ivan Lexa bol štátnym tajomníkom ministerstva privatizácie a čo je riaditeľom Slovenskej informačnej služby, otec Ivana Lexu Vladimír Lexa sa stal jedným z najbohatších občanov Slovenska. Vladimír Lexa je najväčším vlastníkom mlynov na Slovensku a o jeho významnom postavení v Harvardskej informačnej spoločnosti sa dávnejšie vie.

Špecifickou príčinou likvidácie a nefunkčnosti Slovenskej informačnej služby je jednofarebné obsadenie Osobitného kontrolného orgánu. Kolegyne a kolegovia z vládnej koalície, dovoľte, aby som vám pripomenul, že aj vy opakovane, svojimi hlasmi ste znemožnili čo aj len zaradenie na program rokovania Národnej rady bod o doplnení Osobitného kontrolného orgánu. Tým, že Osobitný kontrolný orgán je zložený jednostranne len z poslancov vládnej koalície, nevykonáva účinnú kontrolu Slovenskej informačnej služby a tým umožňuje a spoluzodpovedá za to, že Slovenská informačná služba si neplní svoje úlohy, ale - ako som už povedal - skĺzla na pozície nástroja vo vnútropolitickom zápase na Slovensku.

Dovoľte, aby som v tejto súvislosti pripomenul takpovediac opačný príklad, a síce z Nemecka, a to preto, že zhruba pred dvoma týždňami sa aj v našej tlači publikovali správy v súvislosti s obsadením postu riaditeľa Spolkovej spravodajskej služby BND. Asi pred dvoma týždňami boli publikované správy o tom, že doterajší riaditeľ BND pán Fortzner, ktorý bol nominovaný opozičnou SPD do tejto funkcie a vládou kancelára Kohla bol menovaný do tejto funkcie, pred niekoľkými týždňami odstúpil z funkcie a nemecká vládna koalícia vyzvala opozičnú SPD, aby nominovala svojho kandidáta na funkciu

riaditeľa BND. Kuriozita a presný opak pomerov u nás je tá, že celý problém vyplával na povrch tým, že SPD odmieta menovať svojho kandidáta na funkciu riaditeľa BND a nemecká vládna koalícia opakovane vyzýva SPD, aby menovala kandidáta, resp. čaká s menovaním riaditeľa BND, kým opozícia nemenuje svojho kandidáta. Aký je to rozdiel oproti situácii u nás! Ale vidíte, prečo v Nemecku spolková spravodajská služba neskízava na nástroj vnútropolitického boja, ale na druhej strane prečo v Nemecku BND sa nestáva predmetom novinových článkov, prečo v Nemecku sa neobjavujú každú chvíľu správy z vnútrajška nemeckej spravodajskej služby. Je to preto, že sa venuje svojim povinnostiam, ktoré jej ukladá zákon, a jednak vnútorné obsadenie funkcionárov BND je zárukou takéhoto plnenia úloh podľa zákona. A samozrejme, touto zárukou je aj Osobitný kontrolný orgán Nemeckého spolkového snemu, ktorý je obsadený zo zástupcov všetkých parlamentných strán s výnimkou PDS.

Azda najhanebnejšou stránkou činnosti Slovenskej informačnej služby je jej činnosť proti prezidentovi republiky. Prezident republiky podľa Ústavy Slovenskej republiky je jedným z najvyšších alebo vlastne najvyšším ústavným činiteľom. A Slovenská informačná služba, ktorá by mala zabezpečovať ochranu ústavného systému Slovenskej republiky, práve ťažisko svojej činnosti venuje aktivitám a činnosti proti hlave Slovenskej republiky. Táto činnosť proti hlave Slovenskej republiky vrcholila únosom jeho syna do zahraničia, vrcholila fabrikovaním falšovaných údajných dokumentov proti prezidentovi republiky, napríklad publikovaním falošného údajného bankového konta prezidenta Slovenskej republiky, v čom Slovenskej informačnej službe účinne pomáha náš kolega pán Ján Smolec a jeho periodikum.

Páni poslanci z vládnej koalície, ubezpečujem vás, že všetky historické skúsenosti tohto typu svedčia o tom, že táto činnosť Slovenskej informačnej služby sa skôr alebo

neskôr obrátiť aj proti vám. Koniec koncov, syn nášho kolegu pána poslanca Smolca už nie je vo vedení Slovenskej plavby dunajskej. Nám činnosť Slovenskej informačnej služby koniec koncov až tak veľmi nevadí. Prosím, môže sa pokúšať na nás fabrikovať nejaké dokumenty, aj tak sa jej zatiaľ nič presvedčivé nepodarilo, pretože žiadne také neexistujú.

Za tejto situácie nebudem apelovať na vás, aby ste zmenili svoj postoj a pričinili sa o to, aby sa Slovenská informačná služba znovu stala funkčnou organizáciou jednak tým, že by bol vymenený jej riaditeľ, jednak tým, že by bol Osobitný kontrolný orgán doplnený aj o zástupcov opozície. Nebudem to robiť, pretože by to bolo zrejme zbytočné. Ale za takej situácie nám, opozícii, potom nezostáva nič iné, než sa dôsledne a čo najviditeľnejšie dištancovať od tejto činnosti Slovenskej informačnej služby, ale aj od vašich postojov podporujúcich súčasné vedenie Slovenskej informačnej služby a umožňujúcich súčasnú zhubnú činnosť Slovenskej informačnej služby.

Musíme sa dištancovať od toho preto, že táto politika, za ktorú aj vy nesiete spoluzodpovednosť, vedie Slovensko do záhuby. A preto, že vedie Slovensko do záhuby, nemáme možnosť účinne zabrzdiť, zastaviť toto vedenie Slovenska do záhuby vašou politikou, jedinou alternatívou pre nás zostáva, aby sme sa od vašej politiky čo najdôslednejšie dištancovali, pretože jedine takýmto spôsobom si uchováme možnosť, kapacitu, jednoducho možnosť na to, aby sme, keď príde čas, my mohli Slovensko podržať, aby Slovensko, áno, aby sme my mohli Slovensko podržať, aby jednoducho Slovensko nestálo a najmä nepadalo s vašou politikou.

Ďakujem vám za pozornosť.
(Potlesk.)

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďalej je do rozpravy prihlásený pán poslanec Slobodník. Medzitým sa s faktickou poznámkou hlási pán poslanec Smolec.

Poslanec J. Smolec:

Ďakujem za slovo.

Pán Čarnogurský, neviem, prečo pletiete môjho syna s tajnou službou Slovenska. Je to zamestnanecký vzťah. Syn si to chce riešiť súdnou cestou, a nie protekciou otca poslanca. To je jedna vec.

Druhá vec - konto. Tak ako ste sa vy tu niekoľkokrát spytovali, aj my sme sa pýtali pána prezidenta, či to je jeho konto, lebo suma 2 300 tisíc dolárov, o ktoré prišlo Slovensko podvodom v Technopole, do ktorého je zainteresovaný aj syn pána prezidenta, dosahuje výšku toho konta, ktoré sme uverejnili. Pán prezident povedal, že to nie je jeho konto. My sme to uverejnili. Rieši sa to súdnou cestou. Zatiaľ žaloba rakúskej banky na Republiku neprišla. To znamená, že sa to asi možno cestou súdu nebude riešiť.

Pán Čarnogurský, nezaťahujte osobné veci iných poslancov do problému, ktorý sa tu odohráva. A nehovorte, že ste si vypočuli tú správu, lebo ste ju nevypočuli, lebo sa nedala počuť. Ja som tu sedel v prvom rade. Od pána riaditeľa som si tú správu vypožičal. Neviete na ňu reagovať, nemôžete reagovať, keď neovládate fakty. A predovšetkým, vyšetrovacia nezávislá komisia pána Pittnera - pán Pittner, ako to môže byť nezávislá komisia, keď sa skladá len z opozičných zástupcov alebo z vašich priaznivcov? Nehovorte jej nezávislá. Prosím, nech je, veď to je vaša vec. Ale predovšetkým by ste si mali viac všimnúť podvod v Technopole. Mám tu kópiu zatykača. Ten zatykač nevydali slovenské orgány na syna prezi-

denta, ale vydal ho nemecký prokurátor. To by vás malo zaujímať. A stretol som veľa významných ľudí na Slovensku, okrem iného aj veľkého predstaviteľa slovenskej katolíckej cirkvi. Uveril tomu, že syn pána prezidenta je do tohto podvodu zapletený. Aj to postupne uverejníme.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Dzurinda - faktická poznámka.

Poslanec M. Dzurinda:

Pán poslanec Smolec, vy ste sa pýtali, prečo pán Čarnogurský do toho zaťahuje vášho syna. Ak dovolíte, ja vám odpoviem. Nuž preto, lebo pomáhate parnému valcu, aby nemilosrdne valcoval všetko, čo mu stojí v ceste. Dnes tlieskate, lebo spravidla ide o opozičníkov, ale už sú náznaky, že ide aj o koaličníkov alebo ich príbuzných, ak jednoducho nie sú v súlade s líniou parného valca. Váš syn sa dostal mimo línie parného valca, a preto parný valec zachytil aj jeho, napriek tomu, že ste jeden z najväčších potentátov HZDS. Pán Čarnogurský hovoril o tom preto, aby ste otvorili oči, kým nie je neskoro, kým sa nestane to, že novodobá ŠtB dá do laty aj vás. *(Potlesk.)*

Predseda NR SR I. Gašparovič:

S faktickou poznámkou sa ešte hlási pán poslanec Kňažko.

Poslanec M. Kňažko:

Vážené kolegyne, kolegovia,

dovolil by som si reagovať na faktickú poznámku pána Smoleca, ktorý tu hovorí o istých hypotézach alebo o vzťahu k možným podvodom bez akýchkoľvek dôkazov.

Pán Smolec, vy sa skúste venovať svojim konkrétnym podvodom, ktoré uverejňujete v Slovenskej republike, či už sa podpisujete pod cudzie myšlienky, ktoré ste si tak osvojili, že ich podpisujete vlastným menom, či ste doteraz nezverejnili ten list biskupov, ktorý ste údajne dostali, čo je tiež obyčajný podvod, pretože už dávno by ste sa ním preukázali. Z podvodných dokumentov, o ktorých hovoríte, že boli kontá Michala Kováča, vás usvedčila rakúska banka. A navyše vás obdivujem, že na jednej strane tvrdíte, že ste nič zo správy nepočuli, ale pritom ste po jej odznení vehementne tlieskali. Som rád, že tlieskate tomu, čomu nerozumiete.

Ďakujem.
(Potlesk.)

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Javorský.

Poslanec F. Javorský:

V spojitosti s diskusiou o zatykači by som bol rád, keby Slovenská republika uverejnila ešte jeden zatykač - zatykač na spolupracovníka Slovenskej informačnej služby Chyla-Ptáka. V spojitosti s tým a s vyšetrovaním tejto kauzy sa chcem spýtať pána Lexu, či vedel o tom alebo vie o tom, že jeho podriadený, šéf kontrarozviedky Jaroslav S. zabezpečoval pre pána Chyla-Ptáka v auguste minulého roku pobyt na Slovensku, čiže v čase, keď už bol naňho vydaný zatykač, ubytoval ho na troch miestach v Bratislave a zabezpečil jeho pobyt aj v mieste bydliska v Levoči. Chylo-Pták sa cítil istý, lebo mu odporúčal, aby si zmenil vlasy na blond, ale aj tak neušiel pozornosti a v Levoči ho videli za asistencie príslušníkov Slovenskej informačnej služby. Tento zatykač ma zaujíma. A zaujíma ma aj to, či je všetko v poriadku, keď na

občana, na ktorého je tu vydaný zatykač pre trestnú činnosť, nikto zo Slovenskej informačnej služby nezasiahne, nepokladá si ani za občiansku povinnosť ho zahlásiť, ale naopak, Slovenská informačná služba s ním manipuluje a zabezpečuje mu ubytovanie. *(Potlesk.)*

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ešte raz pán poslanec Smolec.

Poslanec J. Smolec:

Ďakujem za slovo.

Pán Dzurinda, opakujem, netreba tu pliesť rodinných príslušníkov do vecí, ktoré spolu nesúvisia. Pán Dzurinda, problémy môjho syna logicky nesúvisia s týmto prípadom, o ktorom sa hovorí. Ak nejaký valec niečo valcuje, alebo čo to je podľa vašej predstavy, preto sa to dáva na súd, aby sa to riešilo spravodlivo, a podriaďujeme sa rozhodnutiam súdu.

Na adresu pána Čarnogurského alebo čo tu odznelo okolo eštébákov. Je to veľmi zaujímavé, osobitne váš míting na námestí dokazoval, ako sa kresťanský politik objíma s leninskou iskričkou a ako sa veľký bijca ŠtB pán Langoš objíma s podpredsedom DÚ, ktorý bol spolupracovníkom ŠtB. To je veľmi-veľmi interesantné a skutočne pozoruhodné práve na nakrútenie nového filmu - nie Papierové hlavy, ale Nenávistné hlavy, ktoré na vašom mítingu bolo vidieť. *(Potlesk.)*

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Dzurinda.

Poslanec M. Dzurinda:

Už len veľmi krátko. Každý má svoju logiku, pán Smolec. Vy ste písali o svojom synovi - síce pod iniciálkami - aj vo vašich novinách. Ide len o to, aby sme logiku rozvíjali a v takýchto diskusiách vedeli nastaviť aj zrkadlo, pretože niekedy sa ten bumerang môže vrátiť k nám a nebudeme vedieť, ako. Má to logiku, o čom som hovoril, len vy jej nechcete rozumieť.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ešte pán poslanec Cingel - faktická poznámka.

Poslanec T. Cingel:

Myslím si, že kolegovia z KDH veľmi radi siahajú a majú chuť čistiť prádlo iných ľudí. Pôvodne som nechcel vystúpiť, ale chcem povedať k tzv. nezávislej vyšetrovacej komisii.

Prosím vás, aká to je nezávislá vyšetrovacia komisia, keď človek, ktorý predniesol tie veci, ktoré údajne ona vyšetrila - pán Pittner, podľa mňa je skorumpovaný človek, pretože pán prezident ho skorumpoval tým, že ho ako nevzdelaného a nevojaka vymenoval za generála. To je podľa mňa vrchol skorumpovanosti. A to, čo tu teraz pán Pittner predvádza z nejakej nezávislej komisie, je vlastne len akási služba za takúto špinavú záležitosť.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Pittner.

Poslanec L. Pittner:

Žiaľbohu, sme zrejme v krčme, a nie v parlamente. Pán poslanec Cingel, vyprosujem si také výrazy, aké mi vravíte. Neviem, ako ste vy vzdelaný, ale ja mám vysokoškolské vzdelanie, mám kandidatúru vied z oblasti informatiky a v roku 1990 som bol prijatý do Zboru národnej bezpečnosti normálnym prijímacím konaním a bol som prijatý do hodnosti podplukovníka. Pán Mečiar ma o rok povýšil na hodnosť plukovníka. Vzhľadom na to, že som naďalej zostal v Zbore národnej bezpečnosti, resp. v polícii, i keď v tzv. neplatenej zálohe, potom znovu ako ministra vnútra, keďže tam je plánovaná funkcia generála, ma vláda navrhla a prezident menoval do hodnosti generála. Čo je na tom skorumpovaného? Nemám z toho koruny, nemám z toho žiadny príjem. Mám z toho len česť, že bola uznaná moja činnosť, ktorú som robil azda pred novembrom a hlavne po novembri 1989. Vyprosujem si takéto vaše invektívy. *(Potlesk.)*

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Nech sa páči, pán poslanec Slobodník.

Poslanec D. Slobodník:

Vážený pán predseda,
vážené dámy,
vážení páni,

aj keď diskutujeme o správe, keďže pán Čarnogurský sa pustil do rozličných tém, ktoré celkom priamo nesúvisia so Slovenskou informačnou službou, dovoľte mi, aby som sa aj ja zapodieval týmito vecami. Vy ste sa dištancovali, ako ste povedali, že sa dištancujete, od činnosti vlády. Vy ste sa dištancovali, pán Čarnogurský a vaši kolegovia, od Slovenska. Chodíte do sveta a so všetkými svojimi partnermi disku-

tujete a robíte všetko, aby sa Slovensko za vlády Vladimíra Mečiara nedostalo do Európskej únie. Sú to stretnutia s Johnom Majorom, alebo lepšie povedané nie stretnutia, ale listy Johnovi Majorovi a Alainovi Juppému, rakúskemu ministrovi zahraničných vecí atď. atď. Ale povedali ste niečo, čo mňa vyslovene uráža. Ja a mnohí moji kolegovia by mali právo povedať to, čo ste sa opovážili povedať na adresu pána Lexu, lebo ja môžem o sebe povedať, že ja a moja rodina neprivatizovala a nezbohatla. Vy to povedať nemôžete, lebo aj brat je rodina, aj synovec je rodina. Ako zbohatli vaši príbuzní, pán Čarnogurský, to je to, čo povedal na adresu pána Lexu pán Miklušičák.

Čušte, veď vy nepoviete nič múdreho, nehnevajte sa. *(Potlesk.)* Nepoviete nič. Vyskakujete a nepoviete nič múdreho. Pán Čarnogurský, nemáte právo nikoho obviňovať. Ja mám právo a moji kolegovia, ktorí nezbohatli a nezbohatnú. *(Ruch v sále.)* Ale to je vec takpovediac okrajová.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Páni poslanci, pred chvíľou boli príspevky v rozprave a nikto ich neprerušoval. Neprerušujte ani teraz. Nechajte hovoriť. Pokračujte.

Poslanec D. Slobodník:

Vraciam sa k pánu Pittnerovi. Pán Pittner, nie pre vás osobne, musím povedať, že vy ste sedeli pokojne vo svojej lavici, ale pre vašich kolegov, pre výčiny vašich kolegov sa nedalo počuť to, čo povedal pán Lexa. Dali sa z toho počuť skutočne len úryvky. Ale niečo som si predsa zapamätal... *(Hlasy v sále.)*

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Páni poslanci, zoberte si potom faktickú poznámku a hovorte. Neprerušujte. Majte trochu slušnosti voči sebe.

Poslanec D. Slobodník:

Pán Miklušičák, ja mám slovo, povedal som, že vy nič múdreho nepoviete. Ja si za tým stojím.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec, nediskutujte, prednášajte svoj príspevok v rámci rozpravy.

Poslanec D. Slobodník:

Chcem sa vrátiť k meritu veci, k Slovenskej informačnej službe.

Pán Pittner, moja prvá otázka, na ktorú by sa patrilo odpovedať tomuto plénu, je zloženie tzv. nezávislej komisie. Okrem vás - vy ste sa k nej priznali, vy ste predložili v jej mene správu, všetka česť, že ste sa takpovediac identifikovali - kto je v tejto komisii okrem príslušníkov KDH, okrem príslušníkov, ak som v tom hluku dobre rozumel, pána Palku, alebo tak sa volá, príslušníka bývalého FBIS? Kto je v tejto komisii? To je prvá otázka. Odpoviete na ňu? Nie teraz. Odpoviete?

Prosím, ja vám dám aj ďalšie otázky. Ak na ne odpoviete tu, tak mi potvrdíte, že máte skutočne úprimný záujem o vyriešenie takzvaného únosu, ja hovorím presunu pána M. Kováča mladšieho do Rakúskej republiky. Začnem možno z niečoho abstraktného. Je taká otázka: Cui prodest? Cui bono? Možno pán Miklušičák tiež rozumie, neviem, či študoval latinčinu, ale

v každom prípade znamená to... *(hlasy z pléna)*, ale prosím vás, neskáčte mi do reči, ja vám nikdy neskáčem do reči. Komu to osožilo? Osožilo to vláde? Osožilo to Vladimírovi Mečiarovi? Osožilo to Ivanovi Lexovi? Únos alebo presun, dohodnime sa, že zatiaľ to budeme nazývať tak neutrálne. Osožilo to opozícii. Osožilo to synovi Michala Kováča staršieho, čiže Michalovi Kováčovi mladšiemu. Ocitol sa v bezpečnom pásme, v dopredu pripravenom pásme, ktoré sa vybojovalo aj návštevou prezidenta niektorých prezidentov zahraničných štátov, a naozaj žil - po krátkom pobyte vo väzení - na základe kaucie celkom pokojne, mohol si riešiť svoje veci, mohol si objednávať svedkov atď. atď. To je pravda, to nemôžete poprieť, taká je skutočnosť.

Čiže neosožilo to vláde, lebo, samozrejme, na druhý deň, vlastne v prvý deň sa pán Čarnogurský opýtal verejne pána Mečiara "kde ste boli večer 31. augusta", aby sa do celého sveta rozbehla o tom správa. Chcete aj teraz dupať ako za pána Lexu, nechcete počuť pravdu? Veď ste sa vlastne blamovali tým, že ste odmietli vypočuť si fakty o činnosti Slovenskej informačnej služby, že ste tu postávali ako šašovia, prepáčte mi za úprimnosť, krútili ste paličkami, pán Mikluščák dokonca aj zakrýval tvár pána Lexu, keď hovoril, atď. atď. Nechceli ste vypočuť správu, tak prosím vás, vypočujte si ju teraz, budete mať možnosť na to odpovedať. Ja mimoprísažne vyhlasujem a každému, kto mi dokáže opak, som ochotný dať to, čo nemám, miliardu dolárov, že som nespolupracoval so Slovenskou informačnou službou, ja som si tieto fakty urobil na základe vlastnej intelektuálnej analýzy, a teraz ich vám tu predostieram. A keď pán Pittner ako predseda tejto komisie mi na ne zodpovedne odpovie, tak prosím, ja prijmem argumenty, ako mi pán Mikloško sľuboval, že povie argumenty o pánu Remiášovi. Aj k nemu sa dostanem. Nakoniec z toho vznikla blamáž pre pána Čarnogurského, ktorý tam musel zastupovať pána Miklošku. Pamätáš sa, pamätáš sa, Ferko, pamätáš sa na to.

Tak teda: Cui prodest? Cui bono? Vy ste túto kauzu využili na viacnásobný útok na Slovensko, vy ste odštartovali útok na Slovensko, ktorý sa mal skončiť tragédiou pre túto vládu, pripravovali ste viacnásobné aktivity, o ktorých vieme, ja o nich viem a mám o nich informácie. *(Hlasy z pléna.)* Kto to zase vykrikuje, pán Brocka, vy čušte, prosím vás, lebo príde ešte na vás, ja som nezabudol...

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Slobodník, prednášajte svoj príspevok a nenadväzujte dialóg.

Poslanec D. Slobodník:

Neskáčte mi do reči, pán Brocka. Tak to bola prvá otázka, komu to osožilo - HZDS, alebo opozícii. Ja tvrdím, že únos, presun - nehodiace sa prečiarknite - osožil opozícii. Opozícii, pretože sa spustila paľba, neúprosná paľba na vládu. Pripisovali ste jej, za krk ste jej strkali túto vinu.

A teraz mám ďalšie otázky. Vy ste tu nepovedali celkom pravdu, pán Pittner, to som vás počul, vtedy vaši kolegovia nedupali. Prečo odviedli - použime takýto termín - prečo odviedli, prečo sa dostal pán M. K. ml. do Rakúska 31. augusta? Ja vám odpoviem. Dostal sa preto, lebo v ten deň rozhodol mestský prokurátor Bratislavy, že nepripustí vyšetrovanie M. K. ml. v budove veľvyslanectva Spolkovej republiky Nemecko. A videli ste, že nemáte šancu zahrať túto vec do autu týmto činom, že teda treba niečo robiť, pretože to jednoducho nevyjde. Odpovedzte, je to náhoda, že 31. augusta minulého roku? Podľa mňa nie.

Ďalšia otázka - niečo z toho, čo hovoril pán Lexa, som rozumel, lebo ste tu hučali, nie vy, opakujem, pán Čarnogur-

ský búchal len tak jemne, ale vaši kolegovia tam vzadu vykrikovali a búchali, pán Šimko búchal nejakým zošitom, aby ho bolo dobre počuť, a poniektorí tu okolo miništrovali - prečo ste tvrdili, hovorím ste, nemyslím vás osobne, prečo sa tvrdilo zo strany pána Štefka, že pánu M. K. ml. - budem hovoriť M. a budeme rozumieť, že myslím M. K. ml. - prečo ste tvrdili, že vypil jeden a pol litra whisky? Ja som sa informoval u lekárov - a sedia tu aj niekoľkí lekári, možno aj z KDH mi to potvrdia, ak nebudú zaslepení nenávisťou ku mne a k nám - jeden a pol litra whisky, vodky, borovičky, slivovice, čoho len chcete, 40-stupňového ostrého je smrť, absolútna smrť. Nie? Tak sa spýtajte odborných lekárov. A v každom prípade, čo sa písalo v novinách, ja mám informácie len z novín, nemôže mať človek, ktorý vypil jeden a pol litra ostrého, v krvi len 2,3 promile alkoholu. Nemôže mať. To by musel mať aspoň 4,5 alebo koľko.

Ďalšia vec - ja si nemyslím, že pán Lexa, tu prítomný šéf, ktorého obviňujete z tohto činu, preto ho spomínam, že pán Lexa je menej inteligentný ako my všetci, ako tu sedíme. A všetci sme Slováci, okrem našich maďarských kolegov, ale v tomto prípade to naozaj nemyslím národnostne, všetci slovenskí kolegovia vedia, že náš národ je citlivý na ublíženie druhým ľuďom. Všetci ľudia vedia, že keď sa niekomu ublíži - to vy neviete pochopiť, prečo je za Mečiarom toľko ľudí, ale to je vaša vec, chvalabohu, že to neviete pochopiť - prečo sa náš národ stavia za človeka, ktorému sa ublíži.

Prečo si teda myslíte, že Ivan Lexa, keby to bol urobil, tak by nepovedal svojim podriadeným: "Chlapci, ale neopovážte sa ho dotknúť, neopovážte sa mu vlas na hlave skriviť." Tu sa v správe tvrdilo, že jeho genitálie poškodili elektrošokmi, že mu poškodili ľadviny a neviem aké ešte iné orgány. To je paradoxné už samo osebe tým, že po zbavení nadmerného alkoholu v hainburskej nemocnici ho policajným autom, pokiaľ som informovaný, odviezli do Viedne. Policaj-

ným autom, nie sanitkou, nie ako zraneného, ale jednoducho už dočasného väzňa.

A teraz tá základná otázka je práve to, čo povedal pán Lexa, ak na toto odpoviete, tak ste vyhrali. Ak na toto neodpoviete, všetko, čo tvrdíte, je postavené na vode. Ako je možné, že hainburská polícia, s koho vedomím, z čieho rozhodnutia odovzdala auto Mercedes, ktoré tam bolo niekde pri hainburskej policajnej stanici, otcovi poškodeného, a toto auto bolo 24 hodín v držbe otca poškodeného? Vy ste nakoniec pracovali v bezpečnosti, vy to veľmi dobre viete, a všetci ostatní sme čítali detektívky, takže to vieme tiež, že za 24 hodín sa dajú zničiť všetky dôkazy, všetky odtlačky prstov, čo len chcete, dá sa utrieť všetko, že nezostane tam jediná stopa. Viete na to odpovedať, že až po 24 hodinách, bohužiaľ, nepočul som presne všetko, čo čítal pán Lexa, ale hovorilo sa tam o tom, že sa to nejako nedostalo k dispozícii orgánom bezpečnosti?

Ďalšia otázka, ak na ňu odpoviete, máte moje sympatie, alebo symfónie, ako sa hovorí - prečo sa nenašli dvaja vinníci únosu, prenosu, presunu, ja hovorím presunu, vy únosu, ktorých nakreslil pán M. K. ml. vo vyšetrovacej väzbe, viete, tie fantomatické portréty, poznáme to zase všetci z filmov a detektívok, ako sa skladá nos, ústa, brada, oči atď. Keby to urobili príslušníci Slovenskej informačnej služby, tak nehnevajte sa, neviem, koľko ich je, namojdušu, nemôžem prezradiť ani imaginárne čísla, aby som neprezradil štátne tajomstvo, ale povedzme, že ich je 20 tisíc, to preháňam, ale keby ich bolo 20 tisíc, tak po päť kusov týchto ľudí, po päť týchto občanov sa dá predviesť, aby sa navzájom všetci nepoznali, a povedať - pán Kováč mladší, je to on? Nie. Ten? Nie. Ten tretí? Nie pán Čarnogurský, ale ten tretí, ktorý bol v rade, to naozaj nie, pánboh chráň. Je to ten tretí? Je to ten tretí? Nenašli sa tí ľudia. Prečo sa nenašli? Ja vám na to odpoviem. Pán M. K. ml. nakreslil také portréty, aby

sa nikto nenašiel. Aby sa nikto nenašiel. Pre pána Boha, nerobil to Lexa, nerobila to Slovenská informačná služba, robil to poškodený. Nenašli sa. Všetky noviny, ak sa dobre pamätáte, v septembri uverejnili tieto portréty. *(Hlasy z pléna.)*

Prečo boli do vyšetrovania zapojení tí vyšetrovatelia, o ktorých sme hovorili. Pán Šimunič, podľa mojich vedomostí - možno sa mýlim, ale to si zistíme, ak sa mýlim, usvedčíte ma, a ak sa nemýlim, tak si to zistím ja - pán Šimunič bol vymenovaný za majora za vašej éry. Neviem, ak to nie je pravda, tak mi to vyvráťte. Pán Jaroslav Šimunič mal od vás, pán Pittner, alebo, keď nie od vás, tak od vašich podriadených, za vašej éry, pána C. a pána M., aj vy ste tu hovorili len skratky, tak ich hovorím aj ja, za úlohu, aby ho museli odvolať. V každom štáte, s výnimkou totalitného štátu, ktorým Slovensko nie je, napriek tomu, že sa to snažíte si vymyslieť, v každom štáte by odvolali vyšetrovateľa alebo vyšetrovateľov, lebo poviem aj o pánu Vačokovi, ktorý na druhý deň po začatí vyšetrovania označil vinníkov, urobil tlačovú konferenciu, robil vyhlásenia, ktoré nemali nijaké podloženie, a jednoducho sa správal ako sa jeden profesionálny vyšetrovateľ nemal správať.

Moja teória, samozrejme, teória je taká, že bol tam dosadený, kým, to neviem, presne na to, aby ho museli odvolať, a toto sa potom náhodou objavilo v trojnásobnom interview pána prezidenta v Basel Zeitung, v Berner Zeitung a Salzburger Nachrichten okolo novembra.

To bola súčasť istého ataku na slovenskú vládu, ktorý odvrátil, našťastie, tu za mnou sediaci šéf tohto nášho zboru pri inej príležitosti, to poviem tiež, aby pán prezident vyhlásil: Bráni sa vyšetrovateľom konať ich funkcie. Nuž, pánu Šimuničovi nikto nebráni, ale pán Šimunič skutočne robil všetko možné, aby ho odvolali a aby sa táto argumentá-

cia, že odvolávajú policajných úradníkov, ktorí prípad vyšetrujú, mohla zjaviť v zahraničných novinách.

Pán Vačok sa priznal. Najprv vyhlásil, nepopriete mi to, sú to fakty, že pán premiér zasahuje do jeho vyšetrovania. Nepovedal ani slovo pri tomto vyhlásení, že chodí za prezidentom republiky, aby spolu s ním konzultoval priebeh vyšetrovania. Usvedčený vyhlásil: "Áno, chodil som za pánom prezidentom ako za poškodeným." Pán prezident v tejto veci juridicky, pokiaľ poznám veci juris, veci právne, nebol poškodený. Poškodená bola nanajvýš jeho manželka, jeho deti, ale pán prezident je otec a ten už poškodený predsa len akosi nebol. Navyše pán Vačok vyhlásil, odvolal tvrdenie, že premiér zasahoval do vyšetrovania, odvolal sa na to, že on to počul alebo kdesi to čítal, alebo ktosi mu to povedal. Takže takíto vyšetrovatelia boli dosadení do tohto prípadu a navyše obidvaja títo vyšetrovatelia dokázali, lebo človek sa nemení zo dňa na deň, páni moji, zúčastňujú sa na vašich mítingoch, aj jeden, aj druhý, tvrdia veci, ktoré nemajú absolútne nijakú logiku a obhajujú svoje postoje. Všetko to bola jedna dopredu pripravená spravodajská hra.

Ja by som vás prosil, keby ste mi odpovedali, či si myslíte, že nejaký Slovák - a teraz naozaj nemyslím na našich priateľov Maďarov - či by nejaký Slovák - vraciam sa ešte k tomu, čo som už povedal - vedel povedať svojmu podriadenému: Zbite ho, zmláťte ho, nech je mu čo najhoršie. Vedel by? To si myslí pán Kováč, ale to je naivné. *(Prejav nesúhlasu v sále.)* Práve preto, že to neurobil, pretože vie, že slovenský národ cíti s tým, komu sa stala krivda, to znamená, že by sa automaticky postavil na stranu M. K. ml. a zároveň M. K. st.

Ale moje otázky ešte nie sú skončené. Možno, že to nie je všetko chronologicky, ale predsa. Výrok rakúskeho súdu. Viete, kto svedčil na tomto rakúskom súde? Pán prezident ako

otec a váš pán Oskar F., neodvážim sa povedať to maďarské meno, aby ma neobvinili, že prezrádzam tajomstvo. Ale predstavte si spor medzi pánom Čarnogurským a pánom Mečiarom. Predstavte si na chvíľočku spor, súdny spor, kde by vypovedali iba pán Šimko a pán Dzurinda na jednej strane, alebo na druhej strane v inom prípade pán Slobodník a pán Hofbauer. Ako by sa skončili výroky? Bolo to spravodlivé odsúdenie, keď vypovedali ľudia jednej strany, kde sa vôbec nezobrali do úvahy argumenty druhej strany? Je to spravodlivý súd? Zamyslite sa nad tým. *(Hlasy v sále.)* Zamyslite sa. Pán Miklušičák, zase vy? Preboha!

Teraz na vás otázka, pán Pittner, my sa poznáme už dávno, voľakedy ešte na lodi sme rozprávali o Slovensku, nadšené slová o Slovensku, ja si to vážim a nezabudol som na to. Preto sa správam k vám ináč ako k takému pánu Miklušičákovi, prepáčte mi, lebo on len vyskakuje a nepovie nič vecné. Pán Pittner, vy ste boli ministrom vnútra. 19. mája 1994 istý pán, viem aj jeho meno, nechcem ho tu spomínať, skartoval, ako sa vy nazdávate, jediný spis o Technopole. Vy ste boli ministrom vnútra 19. mája 1994. S vaším súhlasom tento pán B., zase len prvé písmeno - ináč, ak je to ten človek, o ktorom si to myslím, zúrivý agent Štb a pracovník Štb, navyše - sa pousiloval za istú odmenu, ktorú tu nebudem spomínať, skartovať tieto spisy. Vedeli ste o tom ako minister vnútra - o Technopole, myslím spisy o Technopole - alebo nevedeli ste? Ak ste vedeli, povedzte to, alebo nepovedzte, to je vaše právo. Ak ste nevedeli, povedzte to takisto.

Prípad Remiáš je najhanebnejšia vec, ktorú dosiaľ vymyslel pán Mikloško. Musím ťa osloviť osobne, medzičasom sme si potykali. Hovoril si mi, keď sme nahrávali ten rozhovor v rozhlase, ktorý vysielali tuším minulú sobotu alebo predminulá sobotu: zajtra vystúpime s argumentmi, ktoré jednoznačne dokážu, že Remiáš bol zavraždený. A ja som ti na to povedal, ak mi to dosvedčíš: ak mi dokážete, že bol zavraž-

dený, čo mi zostáva, len priznať, že máte pravdu, lebo ja rešpektujem fakty, rešpektujem pravdu. Fakty sú nielen to, čo ja chcem alebo moje hnutie chce, ale fakty sú fakty. Na druhý deň si na tlačovku neprišiel. To je tvoja vec. Pán Čarnogurský tam priznal, a napísal to Peter Škorňa v Novom čase, ktorého nemôžete obviniť zo sympatií k HZDS, to už ozaj nie - Peter Škorňa, že ste tam vlastne boli trápni, že ste predložili pitevný nález a nič viac, že dokonca nebola pravda ani to, že jedna guľka bola v tele, ale pri tele, čo je teda dosť veľký rozdiel. Ja si myslím, je to škoda, že tento mladý človek umrel, keď ste tu tvrdili, že dnes alebo zajtra bude mať 26. výročie. A ďakujem pánu Moricovi, že to tak ozaj šľachetne povedal. Každého bolí, verte, každého bolí smrť mladého človeka. Ale ako môžete, je to najväčší zločin, ktorého ste sa dopustili, dovoľte mi to povedať, ak ste bez dôkazov obvinili vládu, moc, ministerstvo vnútra (môžete si vybrať, koho chcete, zase vyčiarknite) z tohto zločinu, keď nemáte dôkazy. Ak budete mať dôkazy, ktoré sú jednoznačné dôkazy, ja sa pokorím a skloním sa pred dôkazmi. Ale preboha živého, majte toľko statočnosti, že kým nemáte dôkazy, neobhajujte tento zločin. Prečo to robíte? To vám zase poviem, aby do sveta šla správa, aká je táto vláda diktátorská, aká je táto vláda zločinná.

Dokonca pán Pittner, už som na to reagoval minule, keď sme mali tú diskusiu, dokonca zaplietol do hry aj pána Bélu Bugára. A ja som nechal na pána Bugára, aby odpovedal, lebo som zase hral férovo a nepovedal som, čo povedal americkým diplomatom. Bol veľmi férový, výnimočne konštatujem. Nie je tu, ale je to pravda. Na priamu otázku predstaviteľov Spojených štátov nepovedal, že to bol politický atentát alebo národnostný atentát. Povedal pravdu. A zase ju tu nebudem hovoriť. Ale vy ste toto zaplietli do toho, čo sa tu na Slovensku robí.

Pán Budaj, ktorý sa tu pohyboval, napísal dokonca celý článok, ak sa nemýlim do Pravdy, v ktorom tvrdil, že to bol politický atentát. Prečo to robíte? Len preto, aby ste škodili Slovensku.

Pán prezident uverejnil 1. mája tohto roku v Handelsblatt, v holandskom denníku, interview o Slovensku, kde zopakoval všetky tieto nie pravdivé tvrdenia, to hovorím strašne eufemisticky, lebo ja som už taký, že radšej eufemistický, keď tvrdil, že nemáte prístup - vy, opozícia a on - do HOP. Viete čo sú to HOP? Hromadné oznamovacie prostriedky. Že nemáte vôbec prístup, že teda ste absolútne vylúčení, ako keby skutočne len koalícia a neviem kto z koalície mohol tam hovoriť. A vyhlasujem vám tu na základe analýzy, že v rozhlasovom spravodajstve, "vládnom", ale v podstate hovoríme o HOP a HOP je aj rozhlas, v rozhlase, ak rátame aj súkromné stanice, máte vy, opozícia a prezident 65 %, a my 35 %, ak rátame len "štátny", a vlastne ten, ako sa to volá, ten verejnoprávny rozhlas, tak tam je to povedzme 50 ku 50. Akým právom toto rozširujete?

Pán prezident povedal to, čo vy robíte. Pán prezident v tomto interview povedal, že on si myslí, že Slovensko sa nedostane v prvom slede do Európskej únie a NATO. A vy to robíte, aby sa to skutočne nestalo. Naivne sa nazdávate, lebo skutočne nepoznáte elementárnu masovú psychológiu, naivne sa nazdávate, že útokmi na premiéra, útokmi na vládu, útokmi na nás, na koalíciu, zmeníte pomer síl v slovenskej spoločnosti. Nepodarí sa to, ja sa vôbec neodvolávam na štatistické údaje FOCUS-u. Ten si môže vymyslieť, čo chce. Vieme, kto je FOCUS, a prinesiem aj o tom dôkazy, nie teraz, lebo to by som už veľmi dlho hovoril. Čiže inými slovami, jednoducho robíte veci, ktoré škodia Slovensku.

Tam sedí vedľa vás teraz neprítomný, neviem, kde sa podel, pán Langoš. Vy ste ho zobrali do parlamentu. Pán Langoš sa zúčastnil na slovensko-maďarskom rokovaní za asistencie maďarských diplomatov v Častej-Papierničke asi pred dvoma týždňami v piatok, sobotu, nedeľu. Priviedol si so sebou pána Zajaca, priviedol si so sebou pána Tatára. Ak neviete, kto sú títo páni, tak vám to pripomeniem. Je to VPN, ktoré sa teraz zakrýva pláštikom Demokratickej strany. Vy ste ho priviedli do parlamentu ako svojho člena, ako ľudí, ktorí, povedané najjemnejšie, ako viem, nemajú radi samostatné Slovensko a svoju šancu pre Slovensko, na ktorú sa pamätáme všetci, čo sme v politike, vlastne mienili ako šancu pre Československo.

Takže prosím vás, ešte raz k tomu Remiášovi. Keď budete mať dôkazy, že to urobil niekto z vlády, teda nemyslím členov vlády, ale prívrženec vlády, teda ministerstvo vnútra alebo už neviem kto, SIS, prosím, predložte ich. Predložte ich tak, aby boli nezvratné, a dovtedy je vašou morálnou povinnosťou nehanobiť tento štát za čin, ktorý neviete, ako dokázať, nehanobiť tieto veci, neposielať tam vašich agentov, aj keď zaodetých do kňazského rúcha.

Mimochodom, pán Flašík. Viete, kto je pán Flašík? Kamarát, tvoj kamarát, ako mi povedali. Je. Pán Flašík je farár v Lozorne, ktorý nie tak dávno, škoda, že tu nie je pán Horský, novinár z Národnej obrody, ktorý vždy hovorí, akú vy máte pamäť - pán Flašík nedávno - to je moja profesionálna novinárska pamäť - napísal do SME - nie je to viac ako pol roka, možno to necitujem presne, ale význam je zachovaný - nesúhlasil som s rozdelením Československa, ja som za Československo. Za to ste vy, pán Čarnogurský, dodnes. Darmo tvrdíte po námestiach - Slovensko si nedáme.

Čo ste robili, vy z vášho vedenia, z vášho nie vedomia, ale z vašej iniciatívy, ste prijímali - tam sedí pán Šimko,

nože by ste sa mali schovať pod tabuľu, aj vy prídete na rad - čo ste robili vo federálnom parlamente, keď ste dvakrát hlasovali za zákon - áno, to musí Slovensko vedieť, to Slovensko musí vedieť, aby na to nezabudlo, aby na to nezabudlo - dvakrát ste robili všetko, aby Slovensko nevzniklo. A tuto pán Šimko, aby som ani na neho nezabudol, sa nadchýnal mílovskou zmluvou - mám ten článok, môžem ho kedykoľvek uverejniť - a nadchýnal sa tým *(poznámky z pléna)*, ale ja nie, ja som nebol člen strany, to si len vy myslíte, to nie sú argumenty, pán Brocka.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Páni poslanci, ste prihlásení na faktické poznámky. Poviete si potom. Pán poslanec, nediskutujte.

Poslanec D. Slobodník:

Povedzte, ako som obhajoval komunizmus, a potom budeme hovoriť. Vy ste nás ešte v septembri, vaši kolegovia to vedia, ale nech to vie Slovensko, a znovu a znovu, že ste v septembri vo Federálnom zhromaždení vyhlasovali to, čo chceme urobiť, osamostatniť sa, Slovensko, my, to je to Slovensko, za ktoré teraz bojujete. Tak to sme ako barbari, ktorí chceli zničiť Rím. Preboha, musí byť nejaká politická konzistencia.

Dobre, myslím, že som hovoril aspoň toľko koľko pán Pittner, možno trošku viac, ale on mi to prepáči. Ale v každom prípade, ak mi odpoviete na tieto otázky, pán Pittner, ja vás beriem veľmi vážne, čestné slovo, ak mi odpoviete na tieto otázky, skutočne budete mať body k dobru pre vašu správu. Ak nie, tak výplod, ktorý za súčinnosti pána Palku, alebo tak sa volá ten pán, viete, koho myslím, bývalý FBIS, a ďalší, o ktorých by som chcel vedieť, kto sú, skutočne je tendenčná správa, ktorej účelom je zhanobiť Slovensko. Už

končím. Slovensko nie je HZDS, samozrejme, to tvrdím tiež, že nie je HZDS, ale Slovensko ide dopredu a už sa vám ho nepodarí nijakými intrigami, nijakými peniazmi získanými od všelijakých inštitúcií zastaviť na jeho ceste. Verte mi, že nie.

Ďakujem.
(Potlesk.)

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďalej je do rozpravy prihlásený pán poslanec Čopík. Medzitým sú faktické poznámky, najskôr pán poslanec Čarnogurský.

Poslanec J. Čarnogurský:

Pán poslanec Slobodník, opakujem, že počas vykonávania vysokých politických funkcií Ivanom Lexom jeho otec Vladimír Lexa sa stal jedným z najbohatších občanov Slovenska. Je najväčším majiteľom veľkomlynov na Slovensku, má významné postavenie v Harvardskej investičnej spoločnosti. Keď vaši politici HZDS šírili o mne, ako som bohatol alebo zbohatol, dal som verejný prísľub, že venujem polovicu majetku tomu, kto oznámi Kancelárii Národnej rady nejaký iný majetok než ten, ktorý som verejne priznal. Neprihlásil sa nikto.

Pán poslanec Slobodník, keď tvrdíte, dobre teda, že keď nie ja, tak môj brat, synovec alebo niekto ďalší privatizoval, zbohatol alebo podobne, tak vás vyzývam, aby ste povedali, čo privatizoval môj brat, môj synovec alebo nejaká iná moja rodina.

A konečne, pán poslanec Slobodník, pokiaľ ste vo svojom príspevku mali vývody ku kauze Michala Kováča mladšieho, mám na vás kolegiálnu prosbu, aby ste radšej zostali pri lite-

rárnom preklade, ale aj v takom prípade mám na vás ďalšiu prosbu, aby ste si nezarábali peniaze prekladaním pamfletov proti Solženicynovi do slovenčiny. *(Potlesk.)*

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Pittner - faktická poznámka.

Poslanec L. Pittner:

Ďakujem za slovo. Keď som čítal knihu pána poslanca Slobodníka z jeho utrpenia v bývalom Sovietskom zväze, dlho som nevedel pochopiť, ako bolo možné, že všetko, čo bolo tam také strašné, dokázal prežiť. Postupne, ako ho poznávam, prichádzam na to. Pán poslanec Slobodník vie tak nádherne fabulovať, že jednoducho človek by mu vedel odpustiť všeličo. Pamätám sa, ako to bolo vo väzení, kde vskutku nám vytvárali sem-tam náladu len také talenty, ako nám tu teraz predviedol pán poslanec Slobodník. Ibaže táto fabulácia má v tejto súvislosti jednu zákernú vlastnosť, sledovanú možno nie vedome vami, pán poslanec Slobodník, a síce že nádherne dokázala v priebehu pol hodiny odviesť pozornosť verejnosti alebo parlamentu od tých faktov, ktoré som uviedol. A takýmto spôsobom fabulácia vie poslúžiť nielen povzbudeniu ducha, ale aj odvedeniu od problému. Ale teraz poďme k veci.

Pokiaľ ide o členov komisie. Keď si pán predseda Národnej rady a ďalší ústavní činitelia túto správu prečítajú, tak vám dajú jednoznačnú odpoveď, či tí ľudia, ktorí na tej správe robili, môžu byť ľuďmi nejakého politického aparátu, alebo či sú to ľudia, ktorí sú zrejme odborníci. Ak ja týchto ľudí teraz nemenujem, tak len preto, že si to oni nežiadajú. A nežiadajú si to preto, lebo sa obávajú o svoj život. Taká je situácia na Slovensku. Nedramatizujem, pán kolega, ale budete mať možnosť presvedčiť sa o všeličom.

Chcem teraz povedať na svoju česť, že v komisii okrem mňa, ktorý som člen KDH, v komisii z KDH nikto nie je. To vám hovorím na svoju česť. Teraz pokiaľ ide o to, komu to osožilo. Táto otázka od začiatku bola taká, že vlastne nie pán Čarnogurský, ale zhodou okolností ja som náhodne bol na túto vec požiadaný hneď po tomto čine.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec, máte ešte 30 sekúnd.

Poslanec L. Pittner:

Tak nemôžem potom odpovedať na tie otázky, ktoré mi dal, ale musím všeobecne konštatovať, že nie je pravda, že som ja povýšil majora Šimuniča, ale týždeň predtým, než dostal prípad, bol povýšený iným ministrom, ktorý po mne nastúpil. Nie je pravda, že som zariaďoval nejakú skartáciu, alebo o nej vedel. To sú vyslovené fabulácie, ktoré nezodpovedajú ani logike, pretože až 18. novembra 1994 sa vyskytlo meno Kováča mladšieho a ja nie som prognostik, aby som predvídal, a potom aparát ministerstva má svoje zákony.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec, ďakujem pekne. Pán poslanec Kňažko je prihlásený s faktickou poznámkou. Ak pán poslanec Pittner chce, môže sa prihlásiť znova.

Poslanec M. Kňažko:

Ďakujem. Dovolím si iba telegraficky reagovať na vystúpenie pána Slobodníka.

Odpusť, Dušanko, hovoril si s nami tak familiárne, priateľsky, až tak, ako keby sme sedeli niekde pri dobrom

pive. Možno sa mi podarí tiež tento tón. Ale zásadne, neber to ironicky, mal si povedať niečo k správe o Slovenskej informačnej službe a k vystúpeniam. Skús si zobrať prepis, kde si začal, o čom všetkom si hovoril, kde si skončil, a možno po priateľskom rozhovore so svojím psychológom sa dozvieš, čo si vlastne chcel povedať. Nemyslím to teraz zle, ale skús si urobiť tento malý test. Obídem cynizmus, skutočne krajný cynizmus, kde si hovoril o tom, ako keby to bola nejaká selanka, čo prežíval Michal Kováč mladší na ceste do Hainburgu, v Rakúsku a tak. Keby si naozaj po tom tak veľmi túžil, nuž tak určite I. L., starý and company, ti môžu sprostredkovať takýto zájazd.

Keď hovoríš, že rád používaš fakty, a hovoríš napríklad o whisky, hovoríš o tom, že Slovák by nemohol byť zlý, lebo tento s l o v e n s k ý n á r o d *(citované pateticky)*, hovoríš o zasahovaní do vyšetrenia, tak naozaj len telegraficky. Zasahovanie do vyšetrovania si predstavujem asi tak, keď napríklad premiér Mečiar už v septembri povie, že to je samoúnos, 6 dní predtým, ako ten, kto to za samoúnos označí, už je vybratý ako niekto zo stredného Slovenska, a naozaj sa to podarí. Nuž ak toto nie je zasahovania do vyšetrovania, tak mi uveď presvedčivejšie príklady. Národ slovenský vraždí, lúpi ako každý iný národ. Keby to tak nebolo, načo by nám tu vôbec bolo ministerstvo vnútra a orgány činné v trestnom konaní, keby sme boli tzv. holubičí národ, alebo ako sa to hovorí. Ale mnoho príkladov, ktoré si uvádzal ako fakty, sú zlé príklady. Pozri sa do Guinessovej knihy rekordov, koľko je svetový rekord v pití whisky. Zistíš, že to je niekoľko litrov a tí ľudia žijú. To tiež nie je argument - takéto, odpusť, táraniny.

Dostal si sa aj k verejnoprávnosti. Nuž Slovenská televízia odvysielala prvý anonym - pirátske vysielanie v dejinách demokracie.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec, máte 30 sekúnd.

Poslanec M. Kňažko:

Ja si myslím, že Vladimír Mečiar postúpi asi na piate miesto v hodnotení vzťahu k médiám, hneď za vrahov a zločincov. A okrem toho nadávaš na VPN. Keby nebolo VPN, možno by tu nebol ani tento parlament. Takže to nie je nadávka - VPN.

A len posledná otázka a skutočne končím. Ak je pravdou, keď hovoríš, pre koho je to dobré, že sa tento únos uskutočnil, že to naozaj zorganizoval ten "hnusný" prezident, vlastného syna dokaličil a odviezol, prosím vás, prečo ste ho hneď nevyžiadali späť. Prečo? Odpovedz si na túto otázku.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pekne, 3 minúty uplynuli. Pán poslanec Hofbauer - faktická poznámka.

Poslanec R. Hofbauer:

Ďakujem, pán predseda. Dovoľte k pánu Čarnogurskému.

V deväťdesiatom roku, keď sme podpisovali družobnú spoluprácu Bratislava a Cleveland, Katolícka jednota v Clevelande nám položila takú čudnú otázku, či sme šťastlivo dostali 70 tisíc dolárov, ktoré vyzbierali pre Čarnogurských. Úprimne povedané, nevedel som na to zareagovať a takisto nikto z môjho sprievodu. Boli sme z toho trochu udivení. A potom, keď títo pýtajúci sa zistili, že nie sme stúpenci KDH, snažili sa to zahrať nejak do stratena. Takže táto otázka, žiaľ, i vtedajším našim hostiteľom zostala nezodpovedaná a neviem ju zodpovedať do dnešného dňa.

Čo sa týka pána, pre ktorého sme tu stáli čestnú minútu na začiatku, a to hneď dva razy, život takých spolupracovníkov je veľmi vratký, lebo po splnení úloh, na ktoré boli určení, sa stávajú hrozivo nebezpeční pre tých, ktorým poslúžili, nie pre tých, proti ktorým svedčili. Práve tí, proti ktorým svedčili, majú existenčný záujem na ich zachovaní. Ja sa skôr divím, že mu nebola poskytnutá ochrana a nebol starostlivo strážený, aby sa mu vlások na hlave neskrivil, pretože nie vládna strana mala záujem, aby tento pán už viac neprehovoril, ale ktosi iný.

A ešte k otázke, ako je možné, že prišlo k takej dekonšpirácii tajných služieb na Slovensku. Dávali ste za vzor, že v Nemecku k takému čomusi neprichádza. Pochopiteľne, že nie, však o tom ste sa mohli nezištne poradiť so štátnym ministrom pre koordináciu tajných služieb, čo ste boli v Nemeckej spolkovej republike pred Vianocami minulého roku.

V Nemecku je tá situácia trošička iná. V Nemecku nefunguje KDH a neexistuje tam KDH v takých bojových a nenávistných parametroch, ako je na Slovensku. V Nemecku nepôsobí bývalá akási kvázifederálna bezpečnostná informačná služba, ktorá bola budovaná proti Slovensku. Neexistujú a nepôsobia tam reziduálne zvyšky bývalej federálnej ochrany ústavných osôb. Koho chráni, aké ústavné osoby? Tento stav v Nemecku nemôže nastať preto, lebo Nemci nie sú proti Nemecku. Nemôže ten stav nastať, pretože Nemci nie sú proti Nemcom, nie sú v službách proti vlastnému štátu, nie sú zainteresovaní na spochybnení vlastného štátu vo vzťahu k európskym štruktúram, atlantickým štruktúram a nie sú postavení tak, že bojujú proti hospodárskej prosperite vlastného štátu. A to ste vy.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

S faktickou poznámkou ešte vystúpi pán poslanec Kováč.

Poslanec R. Kováč:

Vážený pán predseda, chcel by som odpovedať pánu Slobodníkovi, ktorý tu previedol niekoľko krkolomných slovných spojení.

Pán predseda zahraničného výboru, vy ste verejne na pôde parlamentu, na verejnom zasadnutí spochybnili súdne rozhodnutie Krajinského súdu vo Viedni. Nehanbíte sa za takúto škodu, ktorú robíte Slovensku? Hanbite sa.

Po druhé - pán poslanec Slobodník, vy ste vedeli o tom, ako bol zmlátený doktor Demidov v Martine policajnými príslušníkmi? Kto im dal príkaz na to, aby mu zhmoždili obličky tak, že močil krv, že mal úder do srdca, pri ktorom padol do bezvedomia, a mal dokázaný opuch mozgu, absolútne jasný, na počítačovej tomografii?

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Bol totálne opitý.

Poslanec R. Kováč:

Totálne opitý sa nemôže udrieť do obličiek tak, aby krvácal. Pán predseda, skúste sa kopnúť do obličiek, aby ste krvácali. To medicínsky nie je možné.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Nie, len môže opitý padnúť.

Poslanec R. Kováč:

Môže padnúť, ale vtedy mal putá a bol v priestoroch bezpečnosti. Hovorím len o tom, že nie sme žiaden holubičí národ. A keď chcete iný dôkaz, môjho otca vo väzení kázali zmlátiť eštébáci a boli to Slováci, slovenskej národnosti, a môj otec bol tiež Slovák. Takže Slovák Slováka pokojne bude trieskať. To je druhá odpoveď.

Tretia odpoveď - pán poslanec Slobodník, poznáte analýzu zastúpenia politických strán v Slovenskej televízii tak, ako ju Rada pre Slovenskú televíziu oznamovala na zasadnutí výboru pre vzdelanie, vedu, kultúru a šport, kde konštatovala, že opozícia tam má malý priestor? Poznáte? Ak nie, tak sa s ňou zoznámte. To nie je konštatovanie opozície, ale Rady Slovenskej televízie. A to je rada, ktorá je zložená z vašich ľudí.

A nakoniec ste ešte mali otázku, prečo nestrážili toho človeka. Túto otázku mal, myslím, pán Hofbauer. Ale strážila ho Slovenská informačná služba, pán Hofbauer, strážila. Však neďaleko toho výbuchu bolo identifikované auto Slovenskej informačnej služby, však to všetci dobre viete, a vieme, ktoré auto to bolo.

Dovoľte na záver jednu vec, kde sa všetci, vážení páni, mýlite. Vy si zmiešavate pojem vláda Vladimíra Mečiara a Slovensko. Vy si zmiešavate pojem HZDS a Slovensko.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ešte máte 30 sekúnd.

Poslanec R. Kováč:

Slovensko je niečo iné ako táto vláda. Slovensko je krajina, kde žijú ľudia, ktorí s touto vládou hlboko nesúhlasia, ale žijú tu, milujú túto vlasť a chcú, aby bolo Slovensko samostatné, ale majú inú predstavu o tom, ako má Slovensko vyzerať.

A ešte na záver, pán poslanec Slobodník, ten váš cynizmus, ktorý ste prejavili v otázke cui bono a v otázke alkoholu. Vidieť, že nie ste lekár a máte od toho veľmi ďaleko. Totiž alkohol, keď sa vypije, tak sa hneď vylučuje, a keď ho vypijete pred 5 alebo 6 hodinami, môžete mať 3 promile alebo 4 promile a skončíte na dvoch. Viete, v medicíne to je tak. Prečítajte si základné poučky. *(Potlesk.)*

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Kočnár je ešte prihlásený s faktickou poznámkou.

Poslanec M. Kočnár:

Stretávam sa a, bohužiaľ, stále viac s našimi spoluobčanmi, ktorí stratili vieru vo vlastnú budúcnosť. Stratili perspektívu, nevedia, ako budú ďalej žiť. Ja som si myslel, že my poslanci sa budeme starať o osud týchto ľudí. Bohužiaľ, nevidím a nepočujem ani zmienku o tom, ako zle sa žije našim spoluobčanom. Namiesto toho sa stále častejšie mrvíme v špine. Sú tu pre mňa až nepochopiteľné vyjadrenia ľudí, o ktorých som si ešte v nedávnej minulosti myslel, že sú to inteligentní predstavitelia tohto národa. Chcel by som veľmi poprosiť vážené kolegyne a kolegov, nezasievajme ďalšie nepriateľstvo medzi našich spoluobčanov. Sú už dosť rozdelení a nechcime, aby stratili aj poslednú iskierku úcty voči svojmu zákonodarnému zboru.

Priebeh prednášania správy riaditeľom Slovenskej informačnej služby pánom Lexom v rokovacej miestnosti snímali televízne kamery. Čo povedia naši spoluobčania, keď uvidia, ako tu rokujeme? Kto sa ku komu pridá? Dokedy si to budú medzi sebou vybavovať iba ústne? Naozaj by som vás veľmi prosil, aby sme mali zodpovednosť za tých, ktorí nás sem dostali. Ja si myslím, že si to zaslúžia.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Gaulieder - faktická poznámka.

Poslanec F. Gaulieder:

Pán predseda, mal by som na vás jednu požiadavku, aby ste usmerňovali rozpravu konkrétne na správu riaditeľa Slovenskej informačnej služby, pretože osobne si myslím, že vec rôznych vyšetrovaní trestných činov predsa spadá do kompetencie iného ministra, ministra vnútra pána Hudeka. Tiež si myslím, že osobné invektívy neboli predmetom správy riaditeľa Slovenskej informačnej služby.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ak ste počuli tú správu vy, potom áno, ale ja som ju nepočul, tak sa mi ťažko usmerňuje.

Poslanec F. Gaulieder:

Ja som tú správu na rozdiel od vás počul.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Gaľa.

Poslanec M. Gaľa:

Ďakujem za slovo, pán predseda.

Pán poslanec Slobodník, vo svojej reči ste hovoril o tom, že termín "presunutia" Michala Kováča mladšieho do Hainburgu - deň 31. 8. 1995 nebol vybratý náhodne. Tvrdili ste, že tento termín bol vybratý v súvislosti s tým, že bratislavský mestský prokurátor práve v tento deň neumožnil vyšetrenie Michala Kováča mladšieho na nemeckej ambasáde. Preto bol - použijem váš termín - Michal Kováč mladší "presunutý" do Hainburgu práve v tento deň. Opakujem teda v súvislosti s tým, čo hovorím a čo ste povedali vy, otázku, ktorú už opakoval aj Milan Kňažko pred chvíľou, prečo vláda Slovenskej republiky nežiadala vydanie Michala Kováča mladšieho na Slovensko, okrem iného aj preto, aby bolo umožnené jeho vyšetrenie v Bratislave. To po prvé.

A po druhé - pán poslanec Slobodník, myslím si, že ak niekto v tomto parlamente náhodou nerozumie slovám typu cui bono alebo spojeniam typu cui bono, cui prodest, nemusí byť ešte beznádejný nevzdelanec. To na obranu kolegu Jožka Miklušičáka, ktorý je geológ, má svoju profesiu a k nej primerané vzdelanie. Jozef si určite o vás nemyslí, že ste nevzdelaný, keď neovládate zloženie chalkopyritu, andezitu, čílskeho liadku, mastenca, fluoritu, apatitu alebo iných hornín. Myslím si, že takéto invektívy typu vzdelaný, nevzdelaný nepatria na pôdu tohto parlamentu. Každý máme vzdelanie určitého typu a zároveň každý môžeme hovoriť k veciam, ktorým nemusíme rozumieť z titulu svojho vzdelania, ale sme poslanci a môžeme hovoriť aj o veciach, ktoré sa týkajú prerokúvanej témy.

Ďakujem.
(Potlesk.)

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ešte stále faktické poznámky - pán poslanec Fogaš.

Poslanec Ľ. Fogaš:

Ďakujem za slovo, pán predseda.

Vážené kolegyne,
vážení kolegovia,

chcel by som vás vyzvať, aby sme sa vrátili k veci. Ak by sme totiž skutočne fungovali v normálnom parlamente a v normálnej atmosfére, nepochybne po vystúpení pána Ivana Lexu by vystúpil pán Urban, ktorý je šéfom nášho Osobitného kontrolného orgánu. Očakával som totiž, že si vypočujeme správu, ktorá nás bude informovať, ako Slovenská informačná služba ako štátny orgán plní svoje úlohy vo veciach ochrany ústavného zriadenia, vnútorného poriadku a bezpečnosti štátu podľa zákona, ktorým sa má riadiť. Namiesto toho sme si vypočuli viac-menej politický názor Slovenskej informačnej služby na súčasnú situáciu u nás.

Preto sa pýtam, keď sa riaditeľ sa zúčastnil na všetkých zasadnutiach Osobitného kontrolného orgánu a predkladal požadované správy, ako Osobitný kontrolný orgán kontroloval štatút Slovenskej informačnej služby a jeho dodržiavanie, ako sa čerpal rozpočet Slovenskej informačnej služby v poslednom období. Veď pre túto inštitúciu bolo schválených 759 588 tisíc korún. O tom sme sa nedozvedeli ani pol slova. Myslím si, že to by nás malo zaujímať, pretože je to nakladanie aj s peniazmi našich daňovníkov.

Vôbec nič sme sa nedozvedeli o tom, ako sa dodržiavajú interné predpisy, teda zameranie, organizačná štruktúra jednotlivých zložiek, a ako si plnia svoje povinnosti, či bolo,

alebo či nebolo zneužívanie či používanie osobitných prostriedkov Slovenskej informačnej služby, a vôbec sme sa nedozvedeli ani o tom, ako ďalej chce Slovenská informačná služba z hľadiska perspektívy pôsobiť v tejto spoločnosti. Vyzývam vás preto, pán kolega Urban, aby ste k týmto veciam zaujali stanovisko, i celkove k správe, ktorá bola predložená.

Ďakujem.
(Potlesk.)

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem aj ja. Ešte raz pán poslanec Pittner.

Poslanec L. Pittner:

Keďže tu bola od viacerých poznámka, že sa treba vrátiť k tomu, čo tu pán Lexa hovoril, musím, žiaľbohu, konštatovať, mám tu pred sebou záznam toho, čo vravel, že tých invektív je tu celá hŕba. Keď sa obmedzím len na moju osobu, mňa tu tituluje ako "pánu generálovi odporúčam zmenu terapie - prejsť od liečby plochých nôh k liečbe psychických funkcií". Nuž, ak mám jediné na sebe čosi zdravé, tak sú to práve nohy. A vy veľmi dobre viete, ako na ľudí "dobre" pôsobí, keď o niekom povieme, že má ploché nohy, čo by som si ale ja vo vašom prípade mohol exaktne dovoliť povedať. Ale pokiaľ ide o môj problém, prečo som nebol na vojenčine, keď siahnete do svojich archívov, zistíte, prečo nie - pre dôsledky mučenia a pre poruchu srdcového svalu. Preto, pán Lexa, nie pre ploché nohy.

A ďalšia pozoruhodná poznámka: Za pozoruhodné tiež považujem "verejné chválenie poslancov Ladislava Pittnera z kontaktov na spravodajské služby iných štátov". Čo to je, ak nie bohapustá invektíva a drzá lož? Odkiaľ to máte? Čiže

chcem povedať, že takýmto spôsobom, žiaľbohu, správa namiesto toho, aby bola vecná, bola plná invektív, medziiným aj na mňa.

Ale v rýchlosti, pán poslanec Slobodník, ešte vám odpoviem. Nie major Šimunič sa usiloval dostať do civilu. To by sme mohli povedať potom v tejto súvislosti, a to sú zásahy Slovenskej informačnej služby, aj o majorovi Vačokovi, aj o podplukovníkovi Lamačkovi, i o podplukovníkovi Šátekovi, i o podplukovníkovi Luzortovi, ktorí tým, že sa do tejto kauzy snažili vniesť jasno, sú už dnes všetci v civile, až na jedného. Čo to je, ak nie hrubé zneužitie funkcie verejného činiteľa, ale nielen pána Lexu?

A záverom vám v krátkosti môžem povedať len jedno. Celá správa sa opiera o výsledky vyšetrovania, a nie náhodne major Číž uložil túto správu už nie s tým, že by sa bol potvrdil samoúnos alebo že by sa bol potvrdil únos, ale jednoducho s tým, že obidve tieto verzie, ako ich spracoval, potrebujú ďalšie došetrenia. A tým je potvrdená vierohodnosť aj našej správy. *(Potlesk.)*

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ešte pán poslanec Dzurinda.

Poslanec M. Dzurinda:

Pán poslanec Slobodník, aj ja som si všimol, že ste spochybnili rozhodnutie nezávislého viedenského súdu. Pripomínam vám, že pán premiér mesiac pred týmto rozhodnutím verejne vyhlásil, je to v dennej tlači zaznamenané, že Slovensko aj on prijme akékoľvek rozhodnutie viedenského súdu alebo rakúskych súdov, pretože vie, že rakúske súdnictvo je nezávislé. Len čo vám však verdikt súdu nešiel popod nos, rozprávate to, ako rozprávate. Vy ste dnes jednoducho spochyb-

nili objektívnosť rozhodnutia tohto súdu. To ste presne vy, to je HZDS, to je ten parný valec. Ak niekomu nevonia jeho dym, tak ho jednoducho pod heslom starostí o Slovensko zvalcujete. Preto trpíte tajnú službu, pretože zatiaľ vám vyhovuje, preto trpíte nič nevidiaci Osobitný kontrolný orgán atď. atď.

Druhá poznámka - pán poslanec Slobodník, mne sa pred časom dostala do rúk jedna z kníh, ktorej názov ani autora si nepamätám, ale môžem ju zajtra priniesť, aj výpisky som si urobil. Vy ste urobili doslov k tejto knihe, ak ma pamäť nezrádza, v roku 1973. Ústrednou myšlienkou vášho doslovu je, že hovoríte, že konečne autor pochopil a konečne svet pochopil, že nastal koniec éry súkromného vlastníctva. Nastal koniec éry súkromného vlastníctva, konečne to pochopil aj autor tejto knihy a pod socialistickým vlastníctvom všetko na svete bude dobré. Aj vy ste to dnes povedali, necitujem presne, ale myslím, že ten význam je. Zajtra vám ten výpis z tej knihy prinesiem, ak si želáte.

Pán Slobodník, trvalo 17 rokov, kým sa ukázalo, ako trápne ste sa splietli. Som rád, že sa robia záznamy z našich rokovaní, som rád, že bude záznam aj z dnešného vášho vystúpenia, a pevne verím, že nepotrvá dlho a ukáže sa, ako trápne ste aj dnes vystúpili. *(Potlesk.)*

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ešte raz pán poslanec Čarnogurský.

Poslanec J. Čarnogurský:

Pán poslanec Hofbauer, dnes som prvýkrát počul o akýchsi 70 tisícoch dolároch údajne z Clevelandu. Pán poslanec, špeciálne pre vás obnovujem svoj verejný prísľub a hovorím, že ak som buď ja alebo KDH dostalo sumu, či 70 tisíc dolá-

rov, alebo akúkoľvek inú sumu v dolároch, či z Clevelandu, alebo z USA vôbec, tak polovica je vaša.

Ku kauze Remiáš. Páni kolegovia, vyšetrovanie ešte nie je skončené, vydržte, vydržte.

A pán poslanec Slobodník, vy ste tvrdili, že moja rodina privatizovala. Ja som vás potom vyzval, aby ste teda povedali, kto a čo. Myslel som si, že sa objaví na tabuli vaše meno, ale vy tam nie ste, tak čakám, kedy už poviete, čo moja rodina sprivatizovala.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ešte predseda výboru pán Brňák.

Poslanec P. Brňák:

Ďakujem pekne. Chcel by som sa vyjadriť k poznámke pánov poslancov Kováča a Dzurindu, keď hovorili o tom, kto spochybňuje rozhodnutie rakúskeho súdu a kto nie. Ja sa domnievam, pán poslanec Dzurinda, že vy spochybňujete rozhodnutie rakúskeho súdu, pretože povyšujete dôvody tohto rozhodnutia na výrok tohto súdu. Výrok rozhodnutia rakúskeho súdu bol o niečom inom a dôvody - to je zase niečo iné. A keď už hovoríte o tejto problematike, dovoľte, aby som aj ja vyjadril spochybňujúce stanovisko ľudsky, myslím si, že je to normálne a prijateľné. Sám som si s veľkým rešpektom a s veľkým záujmom prečítal zdôvodnenie tohto rozhodnutia, ktoré bolo publikované, myslím, v denníku SME. V tomto denníku skutočnosť, že štátne orgány mali účasť na odvlečení Michala Kováča mladšieho, pozostávala na troch dôkazoch. Prvým dôkazom bola výpoveď podozrivého, druhý dôkaz bola výpoveď otca podozrivého a tretí dôkaz spočíval vo výpovedi svedka, ktorého ešte predtým omilostil otec podozrivého. Dovoľte mi povedať, pretože sám som bol niekedy sudcom, že ak

by som ja mal ako sudca rozhodnúť na základe týchto troch dôkazov, ktoré sú subjektívne ladené, a na základe iba týchto vyvodiť právny názor, že asi by som sa taktiež musel hanbiť.

Ďakujem pekne.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pani poslankyňa Lazarová.

Poslankyňa Z. Lazarová:

Ďakujem za slovo, pán predseda.

Vážené panie poslankyne,
vážení páni poslanci,

keď počúvam túto diskusiu a keď som sledovala ten cirkus, čo bol pri prednesení správy o plnení úloh Slovenskej informačnej služby pánom Lexom, riaditeľom Slovenskej informačnej služby, je mi skutočne veľmi smutno. Voliči nám dali svoj hlas preto, aby sme Slovensko viedli vpred, aby sme Slovensko reprezentovali v tom dobrom slova zmysle. To, čo sa tu predvádza dnes, a žiaľ nielen dnes, ale dnes obzvlášť, je naozaj niečo také otrasné, že by som sa nečudovala, keby voliči povedali, že týchto poslancov, čo tu sedia, bez ohľadu na to, koho sa to týka, už nikdy voliť nebudú. Prosím vás pekne, my sa tu navzájom osočujeme, čo kto kedy napísal pred 20 rokmi. Veď to je smiešne. Kto čo sprivatizoval - ešte smiešnejšie. *(Prejavy nesúhlasu v sále.)* Tak chceme privatizovať, chceme tú privatizáciu, či nechceme? Ak nie, tak ja som potom za. Nech sa znovu všetko zoštátni a bude po privatizácii. Nebudeme sa tu aspoň hádať. Vari to bude vôbec najlepšie riešenie, lebo to, čo sa tu prezentuje či z jednej, či z druhej strany, je naozaj nedôstojné nášho parlamentu.

Ja sa nechcem nikoho zastávať, ani jednej, ani druhej strany. Prosím vás, čo si tu predhadzujete navzájom privatizáciu? Tak buď táto spoločnosť privatizovať chce, alebo nechce, z takéhoto hľadiska sa na to pozerajme.

Ale chcem sa vrátiť teraz k samotnému prípadu Kováč mladší. Prosím vás pekne, pozrime sa na to objektívne. Žiaľ, stalo sa to, že na syna nášho prezidenta bol Interpolom vydaný zatykač. Je to veľká hanba nielen pre prezidenta, ale aj pre Slovensko. Prosím vás pekne, prvou povinnosťou jedného čestného prezidenta by bolo zobrať synáčika na mníchovskú prokuratúru a zistiť reálny skutkový stav. Keď je vinný, vyviesť z toho dôsledky, keď je nevinný, tak vyvrátiť obvinenie. Akým právom takto prezident poškodzuje dobré meno Slovenska...

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pani poslankyňa, máte 30 sekúnd.

Poslankyňa Z. Lazarová:

...a dostáva ho do tejto nezávideniahodnej situácie iba z toho dôvodu, že jeho syn sa dodnes nedostavil na mníchovskú prokuratúru? Nebolo by ani únosu, ani samoúnosu, neboli by ani tieto nechutné situácie, keby si pán prezident splnil svoju povinnosť a svojho syna primal dostaviť sa na mníchovskú prokuratúru.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pani poslankyňa, 3 minúty uplynuli.

Poslankyňa Z. Lazarová:

Slovenský národ má právo mať prezidenta s čestným morálnym profilom a prosím aj pánov poslancov z opozície, aby toto zobrali do úvahy.

Ďakujem.
(Potlesk.)

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Hofbauer.

Poslanec R. Hofbauer:

Ďakujem, pán predseda.

Pán Čarnogurský, mňa absolútne nezaujíma, či tá historka z Clevelandu bola vymyslená, alebo nevymyslená, či ste doláre dostali, alebo nedostali, len mi to zavŕtalo hlavou, pretože takáto otázka nám bola položená a nevedeli sme na ňu odpovedať. Úprimne by som vám želal, aby tie peniaze skutočne prišli. Ale mňa skôr mrzí, že ste nezareagovali na niečo iné, na vašu misiu v Nemecku a vaše rokovania s ministrom pre koordináciu nemeckých tajných služieb a na všetky vystúpenia a špinenia zo strany KDH na Slovensko, nie na Slovákov, nie na Mečiara, ale na tento štát, na všetkých obyvateľov tohto štátu, pretože vy vedome a zámerne poškodzujete absolútne všetkých obyvateľov, či volili nás, alebo či dokonca volili vás. Takže to ma mrzí.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Slobodník.

Poslanec D. Slobodník:

Pán poslanec Čarnogurský, ja viem, čo vedia všetci, a nechce sa mi to teraz nejako tu rozvádzať. Môžeme si to vydiskutovať. Poviem vám to obrazne, všetci jeme chlieb a všetci máme peniaze, menej alebo viacej. Nie je to dosť - dva veľké podniky, ktoré váš synovec sprivatizoval? Ale o to nejde, všetci to vieme. *(Hluk v sále.)* Prosím vás, nevyskakujte.

A ešte niečo, pán Dzurinda. Mohli by ste mi povedať, čo ste robili od roku 1968 - ja to nechcem vedieť, to je taká rečnícka otázka - od roku 1968 doteraz?

A pán Čarnogurský, dovoľte mi, veď neskáčte, ja sa vám naozaj čudujem. Pán Čarnogurský, vy ste boli podnikový právnik, pravdaže, pán Čarnogurský, vy ste ako podnikový právnik nikdy za svojej éry predtým, ako vás vylúčili z právnictva, myslím na tú staršiu éru, nikdy neobhajovali Československú socialistickú republiku, alebo ako sa vtedy volala. Takže nevylučujem, že som niečo napísal doslovne, ale keď už chcete analyzovať moju literárnu činnosť, pán Dzurinda, najskôr si sadnite nad časopis Nové slovo, kde ako jediný nestraník, externý spolupracovník som mal dlhé roky rubriku o situácii v Rusku, v Sovietskom zväze, a o situácii - volalo sa to Bez okolkov, kde som analyzoval situáciu v Československu.

To, čo mi pán Mikloško často opakuje, že som spomenul raz Jakeša, áno, možno som aj spomenul, neviem o tom, ale pomaly z toho bude, že som napísal knihu o Jakešovi alebo oslavnú báseň na Jakeša. Nenapísal som ani knihu, ani báseň. Takže neútočte na mňa, to sú smiešnosti, to sú skutočne smiešnosti.

A spomínať tú pána Demidova, to už je už celkom od veci. Páni lekári z opozície, rozprával som sa so súdnym leká-

rom. Súdny lekár, ktorý vyšetruje stovky smrtí, mi povedal: poldruha litra alkoholu vypiť za krátky čas je smrť, je smrť, a nemôže sa stať, že by vyšiel z toho len takpovediac s malou opitosťou.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Páni poslanci, chcem vás požiadať, aby sme navzájom na seba neútočili, nerozprávali, stretneme sa vonku a tam si to povedzme medzi sebou. Prosím, aby rozprava vyzerala tak, že je k téme. Pán poslanec Kňažko, nech sa páči.

Poslanec M. Kňažko:

Ďakujem za slovo, chcem reagovať len dvoma vetami.

Pán kolega Brňák, vy ste ako právnik uviedli tri argumenty, tri dôvodné podozrenia, prečo krajinský súd zaujal toto stanovisko, ale to dominantné ste neuviedli. Neviem, či ste nechceli, alebo ho naozaj nepoznáte. Podstatné je, že krajinský súd pojal podozrenie, že v tom boli zainteresované štátne orgány, pretože štát si nesplnil svoju základnú povinnosť a nebránil ľudské práva svojho občana, ktorý bol proti svojej vôli zavlečený do zahraničia. Z toho sudca vyvodil, že ho nebránil štát preto, že zrejme v tom boli zapletené štátne orgány. Toto je hlavný dôvod, o čo opiera svoje podozrenie krajinský súd.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ešte pán poslanec Filkus.

Poslanec R. Filkus:

Najprv tri otázky pánu Ivanovi Lexovi.

Prvá, či správa bola predtým predložená Osobitnému kontrolnému orgánu.

Druhá, či Osobitný kontrolný orgán súhlasil s takýmto obsahom, alebo či súhlasí.

Tretia, aké obdobie sa stalo predmetom tejto správy, v akej časovej etape.

Chcel by som povedať Dušanovi Slobodníkovi. Fakt je, že keď predseda zahraničného výboru vystupuje takou formou, ktorá je adekvátna vyšetrovateľovi, ľudovému rozprávačovi, besedníkovi pri pive, ale najmä absolútnemu cynikovi, najmä keď viem, čo prežil v Gulagu, dobre som si prečítal jeho knihu "Paragraf: Polárny kruh" a po mnohých rozhovoroch s ním viem, aký ťažký život mal, ak v takejto forme vystupuje predseda zahraničného výboru, tak sa sám dehonestuje. Dušan, prosím ťa, uvedom si to.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ešte raz pán poslanec Brňák.

Poslanec P. Brňák:

Chcem sa ospravedlniť, je pravdou, áno, dôvody rozhodnutia hovorili aj o tejto štvrtej skutočnosti, o ktorej hovoril pán poslanec Kňažko. Neurobil som to úmyselne, že som neuviedol jeden z týchto ďalších dôkazov, ale myslím si, že to už bude potom vyčerpávajúci výpočet týchto štyroch dôkazov. Aj napriek tomu trvám na tom, čo som povedal, že hodnota a priamosť týchto dôkazov sama osebe nesvedčí podľa môjho názoru o tom, že skutočne došlo k niečomu takému, o čom sa písalo.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Páni poslanci, panie poslankyne, pristupujeme k normálnej pokračujúcej rozprave. Prihlásený je pán poslanec Čopík, nech sa páči. Pripraví sa pán poslanec Vicen.

Poslanec J. Čopík:

Vážený predseda,
vážené poslankyne,
vážení poslanci,
vážený pán riaditeľ,
vážení hostia,

tí, ktorí dobre počúvali, mohli si vypočuť správu o činnosti Slovenskej informačnej služby. Oceňujem jej vecný tón i vydokumentovanosť, obsahovú štruktúru. Nedá mi však, aby som nepoukázal na jeden fakt, že s nástupom nového vedenia začali tvrdé útoky nielen na jej riaditeľa, ale je tu snaha kompromitovať celú Slovenskú informačnú službu. Nejde tu už iba o zavádzanie slovenskej verejnosti, že Slovenská informačná služba je politická polícia HZDS. Politici KDH a pán prezident išli ďalej, urobili z nej mafiánsku organizáciu, ktorá sa podieľa na únosoch a odstraňovaní nepohodlných ľudí.

Vážení kolegovia z KDH, scenár ste si vymysleli, chýbajú vám herci, okrem jedného, a diváci, s ktorými ste počítali, vám taktiež nepribúdajú. Poznáte vôbec názor verejnosti? Z toho scenára a nepodareného divadla je otrávená. Tak ste sa zamotali, že ste stratili aj začiatok, aj koniec. Je nechutné, ak ste sa ešte len nedávno snažili iniciovať mimoriadnu schôdzu tohto parlamentu a zaradiť do programu jej rokovania bod týkajúci sa zavlečenia občana Slovenskej republiky Michala Kováča mladšieho do cudziny.

Je nielen nechutné, ale aj neprípustné, aby otec poškodeného v role prezidenta republiky na základe vyfabrikovaných pseudodôkazov, na výrobe ktorých sa sám podieľal, obviňoval štátne orgány a ich predstaviteľov, zneužíval svoju imunitu, inicioval milosti, či rozhodoval o milostiach predtým, než je z trestnoprávneho hľadiska jasné, o čo ide. Dokument Slovenskej televízie jasne demonštroval a dokumentoval tieto praktiky. Takýmto spôsobom mariť vyšetrovanie, zneužívať na tieto ciele kontakty a stretnutia s vyšetrovateľmi Policajného zboru Slovenskej republiky, predstaviteľmi či hlavami iných štátov? Páni generáli, dostali ste pána prezidenta tam, kam ste chceli? Dokedy vám poslúži?

Je nechutné, ak sa opozícia angažuje na podporu takto skompromitovanej hlavy štátu, snaží sa urobiť z tejto kauzy skoro už svoj trvalý program a zaťahuje do svojich intríg aj tento parlament. Nie, nechceme hrať s vami tento scenár. Budete si musieť počkať, pripraviť lepší program, ale program, s ktorým by ste vedeli osloviť občanov Slovenskej republiky. Je hanbou, že opäť hráte hru so zbraňami, s ktorými sa nevyhráva. Prestaňte Slovensko strašiť boľševikmi a policajným terorom. Obzrite sa okolo seba. My sme iní, ako boli oni pred nami. Ako sa na to majú pozerať tisícky radových občanov a ich rodinných príslušníkov? Máte vôbec predstavu o tom, koľkí občania našej republiky trpia dôsledkami zločinnosti, stali sa obeťami intríg, kriminálnych činov, boli unesení, zavlečení, zavraždení alebo inak postihnutí? V mene ktorej zo znásilnených žien, zavraždených obetí, mladých dievčat odvlečených za hranice a donútených k prostitúcii ste intervenovali v tejto snemovni? Ani za jedného, ani za jednu z nich, pretože mali tú smolu, že nie sú deťmi prezidenta tejto republiky. *(Potlesk.)* Nemajú ani najmenšiu šancu, aby sa k ich problémom zvolávala mimoriadna schôdza parlamentu.

Správajme sa aspoň s minimom povinnej úcty k týmto ľuďom, pokiaľ si svoje utrpenie nezavinili a páchatelia týchto činov neboli zatiaľ odhalení a potrestaní. Podotýkam, že aj oni sú občania tejto republiky a majú rovnaké práva domáhať sa ich naplnenia aj na pôde tohto parlamentu. Alebo môžu počítať s naším záujmom až vtedy, keď budú mať to šťastie, že sa narodia pod prezidentskou hviezdou?

Vážená snemovňa, správa o činnosti Slovenskej informačnej služby sa dotkla aj momentov, ktoré sťažujú jej pôsobenie. Dokázala pomenovať problémy, poukázať na prejavy, zdroje a nositeľov týchto tendencií, ako aj ciele, ktoré sleduje, a okruh chlebodarcov, ktorým sa rozširovanie informácií znevažujúcich štát hodí, živia ho a pestujú.

Ďakujem za pozornosť.
(Potlesk.)

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pekne. Pán poslanec Vicen a pripraví sa pán poslanec Zahatlan.

Poslanec V. Vicen:

Vážený pán predseda,
vážené dámy,
vážení páni,

dovolím si aj ja položiť niekoľko otázok, ktoré súvisia s predloženou správou riaditeľa Slovenskej informačnej služby. Tieto otázky však smerujú do radov, presnejšie do lavíc, kde sedia poslanci opozičných strán, niektorí tzv. členovia opozičnej, tieňovej Slovenskej informačnej služby. Konkrétne otázky budú padať priamo na pánov Pittnera a Čarnogurského, na členov tzv. tieňovej Slovenskej informačnej služby.

Chcel by som sa vás spýtať, kolegovia, ktorí sa poznáme už dlhšie, mnohí sme sedeli vo VPN, takže sa poznáme veľmi dobre a veľmi dlho na to, aby sme si tu rozprávali veci, ktorým sami neveríme. Chcem sa spýtať, čo viete o tom, že obeť tragickej nehody pán Remiáš udržoval úzke vzťahy s rovnako vám veľmi dobre známymi a blízkymi osobami, a to s pánom Petrom Tóthom, pánom Šimuničom a pánom Cibulom. Čo viete o tom, kým a k čomu bol tento človek úkolovaný a za čo bol platený? Zaujímala sa vôbec o to vaša nezávislá občianska komisia? Pán Pittner, pri čítaní alebo počutí vašej nezávislej správy som sa nedočítal o tom, ako bola využívaná, alebo ako boli zneužívané služby obete nehody, charakter zamerania a obsah týchto kontaktov, ktoré sa objavili vo vašej správe. Pritom je známe, že služby tohto pána využíval pán Šimunič nie na úradnícku prácu, ale na vymáhanie dlžôb. Známe je aj to, že ho úkoloval určitými úlohami cez pána Tótha aj váš predseda hnutia pán predseda Čarnogurský. Mali by ste si na tieto otázky tiež dať odpoveď.

Naozaj asi len preto mlčíte, aby ste o to viac mohli poukazovať prstom na iných. Mlčíte o tom, že v podstate išlo o to, že ste tohto mladého človeka zaplietli do svojich aktivít a úkolovali ho možno i na nebezpečnú spravodajskú hru. Zneužívali ste ho na aktivity a hry, na ktoré doplatil vlastným životom. My sme nepotrebovali smrť tohto človeka, ale podľa toho, čo uvádzate aj vo svojich správach, bol vaším korunným svedkom, ktorého ste sa potrebovali zbaviť. *(Hlasy z pléna.)* Prečo myslíš? Ferko, teraz organizujete, práve ty, panychídy, ktoré zneužívate na útoky proti vláde. Vy neľutujete toho človeka, vy zneužívate cirkev a svoje postoje na útoky proti vláde. Chcete stavať múry, pomníky, ale mali by byť na nich otlačené vaše ruky a vyryté vaše mená aj so svojím podielom viny. Najali ste si na prácu človeka. Čo vlastne o ňom viete, s kým sa stretával, ako žil? Veď vy toho človeka vôbec nepoznáte. To vás nezaujímalo, stačilo

iba to, že pre vás odvádzal nebezpečnú robotu, zatiaľ čo vy ste sedeli vo svojich šéfovských kreslách a prijímali od neho správičky. Tento človek mal problémy iného charakteru a pohyboval sa v kruhoch, podobne ako Oskar F., ktoré len ťažko nazvať nekriminálnymi. Títo ľudia hrajú naozaj na hrane svojho života, pretože robia s inými vecami, o ktorých tu rozprávate.

Na tieto otázky sa vám asi, pán Pittner alebo aj kolegovia, s ktorými sa dlhšie poznám, nechce odpovedať, ani ich skúmať. Museli by ste si priznať čo i len nepriamy diel viny a možno by vyšla najavo skutočná pravda, že pod jeho smrť, ak bola naozaj úkladná, sa podpísali kriminálne živly. Na technické zlyhanie neveríte napriek už dnes zjavným dôkazom. Verím, aj toto sa hodí, veď čo by potom bolo z mučeníctva a z panychíd. Nemáte ani toľko úcty k mŕtvemu, aby ste ho hlučne a krikľavo nezneužívali na podporu svojej politickej kariéry. *(Hlasy z pléna.)* (My sme si, pán Lauko, ešte nepotykali.) A uzavriem svoje vystúpenie len tým, že sami tvrdíte, že božie mlyny melú pomaly. Tak počkajte. *(Potlesk.)*

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne pánu poslancovi Vicenovi. Faktická poznámka - pán poslanec Pittner. Nech sa páči.

Poslanec L. Pittner:

Ďakujem za slovo.

Pán poslanec Vicen, veď to všetko, čo ste sa pýtali, bolo zverejnené v tlači. Tento Róbert Remiáš bol policajtom až do decembra 1995, bol priateľom Oskara F. spolu ešte s ďalším a mal ich k tomu, aby sa priznali k tej účasti, ku ktorej sa potom aj priznali. Pokiaľ ide o styky s novinárom Petrom Tóthom, prípadne styky s ďalšími, ktorých ste spome-

nuli, to je zase vec, ktorá je verejne známa. On udržiaval kontakt tohto skrývajúceho sa Oskara F. s novinármi a s verejnosťou, s tou, ku ktorej mal Oskar F. dôveru, aby im určité kontakty, určitú informáciu poskytol. Za tým netreba vidieť niečo mysticiózne. Takáto je skutočnosť.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Pán poslanec Čarnogurský - faktická poznámka.

Poslanec J. Čarnogurský:

Pán poslanec Vicen, najskôr pokiaľ ide o vaše otázky na mňa, považujem ich tak za opak rozumnosti, že nevidím potrebu na ne odpovedať. Ale chcel by som vás upozorniť, že vo vašich vývodoch bol jeden logický rozpor. Na jednej strane ste tvrdili, že my sme nebohého Remiáša využívali alebo zneužívali na nebezpečné misie, a tým ste naznačovali, že my sme takto zapríčinili jeho smrť, a na druhej strane nám vytýkate, že neveríme na technickú poruchu jeho vozidla. Neuvedomujete si, že to je logický rozpor?

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Pán poslanec Prokeš - faktická poznámka.

Poslanec J. Prokeš:

Ďakujem, pán predsedajúci. V takýchto prípadoch, ak je podozrenie, že nešlo o nehodu, sa kladie otázka, komu to poslúžilo. A ako vidíme výsledky, tak to dosť jednoznačne ukazuje jedným smerom. Myslím si, že ak došlo naozaj k násilnému činu, nebolo to prvýkrát v histórii, keď práve ten, kto odmietol ďalej hrať špinavú hru, bol postavený mimo hry.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Pán poslanec Dzurinda - faktická poznámka.

Poslanec M. Dzurinda:

Pán poslanec Vicen, chcem sa vás opýtať, či poznáte firmu s obchodným názvom Spektrum Marketing, spol. s r. o., ktorá sídli v Novej Vsi 2224/32 Dunajská Streda.

Po druhé: V akom príbuzenskom vzťahu ste s jedným zo spoločníkov tejto firmy a konateľom tejto firmy Ing. Petrom Vicenom, ktorý býva na Haanovej 33 v Bratislave?

A tretia podotázka tejto otázky znie, načo dostáva táto firma do prenájmu exkluzívny pozemok bývalej rušičky nad Jaskovým radom v Bratislave na 45 rokov a či viete, na aký účel ho dostala do prenájmu, a na aké účely boli dané plomby na všetky pozemky tejto lokality. Buďte taký dobrý.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Pán poslanec, prosím vás, zostaňme pri téme.

Poslanec M. Dzurinda:

Ja tú súvislosť potom načrtnem, samozrejme.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Dobre. Pán poslanec Pittner - faktická poznámka.

Poslanec L. Pittner:

Viackrát tu bola otázka, komu to osožilo, jednak samotný únos a zavlečenie, a tiež aj to, čo pán poslanec Prokeš vravel v súvislosti so smrťou Róberta R. Samozrejme, vyšetrovanie dá iste jednoznačnú odpoveď, ale, páni, táto otázka si vyžaduje mať partnera, ktorý logicky myslí. My sa tu, žiaľbohu, stretáme s takým amaterizmom a s takými fušermi, že vlastne spackali aj to, čo inak profesionáli by boli odviedli perfektne.

A tu chcem teda povedať, že ak som verejne svojho času pána premiéra Mečiara varoval pred tým, aby do služby boli na vedenie Slovenskej informačnej služby prijatí konkrétni ľudia, ktorí boli, žiaľbohu, prijatí, tak som mal na mysli určité záležitosti, ktoré poznám od roku 1989. Maďarský prípad, nejdem to rozoberať, pán premiér a istý Jaroslav S. vie, o čom hovorím, prípad kolkov, Paničov list a tak by som mohol pokračovať ďalej. Je to myslenie eštébáka päťdesiatych rokov, ktorý neprekonal štábnu kultúru, medzitým aj v ŠtB na vysokej úrovni dovedenú v sedemdesiatych a osemdesiatych rokoch. *(Potlesk.)*

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Pán poslanec Vicen - faktická poznámka.

Poslanec V. Vicen:

Naozaj to nechcem rozvíjať, aby sme tu išli do nejakých konfrontácií. Vy, pán Dzurinda, sa zamyslite sám nad tým, kto tu používa eštébácke metódy. Ja o vás nemám zistené nič, a teraz v tomto prípade ste vedľa. S firmou Spektrum nemám nič, ani s tým Vicenom, ktorého ste spomínali. Absolútne nič. Ste vedľa.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Pán poslanec Dzurinda - faktická poznámka.

Poslanec M. Dzurinda:

Nebudem naťahovať diskusiu k tejto téme. Pán Vicen odpovedal pomerne opatrne. Vrátim sa k tejto kauze v iných súvislostiach. Teraz som to spomenul iba preto, že takéto trápne vystúpenia, ako bolo vystúpenie pána Vicena, majú slúžiť len ako tridsiatok za to, že môžu podnikať v rôznych oblastiach, napríklad aj v oblasti privatizácie a v iných, a splácajú takýmito trápnymi vystúpeniami povinné tridsiatky. Ale ja sa k tomu vrátim, pán Vicen. *(Potlesk.)*

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Pán poslanec Zahatlan má prihlášku do rozpravy a pripraví sa pán poslanec Straňák.

Poslanec K. Zahatlan:

Ďakujem za slovo, pán predsedajúci.

Vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,
vážený pán riaditeľ,
milí hostia,

keď som si vypočul správu o plnení úloh Slovenskej informačnej služby, plastickejšie som pochopil ťažkosti, s ktorými sa táto organizácia borí. Bohužiaľ, nie sú len tie, ktoré objektívne vyplývajú z detských chorôb mladej, navyše takej špecifickej organizácie a ktoré sa úsilím vedenia Slovenskej informačnej služby snaží služba odstrániť.

Pramenia i z minulosti, dávnejšej i tej nedávnej. Predchodcovia súčasného vedenia sa asi viac ako na budovanie profesionálne zdatnej organizácie sústredili na výber látok na poťahy svojich kresiel.

Žiadna pozlátka vonkajšieho lesku však skôr či neskôr nevydrží v konfrontácii s obsahom činnosti, ktorú táto organizácia mala zo zákona v záujme bezpečnosti občanov tohto štátu robiť. A tu sa ukázalo, že celkom ani na spravodajské aktivity predchádzajúce vedenie síce nezabudlo, ale, bohužiaľ, opäť nie v súlade so zákonom. Keď už na takéto aktivity nemohla súčasná opozícia zneužívať po apríli 1995 Slovenskú informačnú službu, našla si náhradné riešenia. Čiže tieňové spravodajské aktivity delimitovala do pôsobnosti rôznych bezpečnostných firiem a tzv. nezávislých vyšetrovacích komisií.

Vyzývam týmto poslancov parlamentu za KDH, DS, DÚ a ďalších, aby sa vyjadrili k týmto problémom, upustili od svojej predpojatosti, selektívneho prístupu a zasadili sa o to, ak si už myslia, že tzv. nezávislé občianske vyšetrovacie komisie sú potrebné, aby boli zriadené aj na objasnenie prípadov všetkého druhu nezákonnosti a porušovania ľudských práv, ktoré boli zaregistrované na našom území aspoň od minulého roka do dnešného dňa a aby vyriešeniu týchto prípadov bola venovaná prinajmenšom taká pozornosť ako kauze tzv. únosu Michala Kováča mladšieho. Pýtam sa: Nemajú právo na rovnakú mieru pozornosti aj tieto nezvestné deti? *(Hlasy v sále.)* Prosím vás, ste kresťania, myslím si.

Od 25. 2. 1996 je nezvestná maloletá Katarína V. Od 19. 2. 1996 je nezvestná maloletá Alena B., od 12. 2. 1996 je nezvestná maloletá Kristína L., od 25. 1. 1996 je nezvestná maloletá Alexandra F., od 29. 1. 1996 je nezvestný maloletý Dominik, od 8. 1. je nezvestný maloletý Tibor K., od 30. 10. 1995 je nezvestný maloletý Gerhart Š., od 17.

10. 1995 sú nezvestné maloleté Milena S. a Eva O., od 17. 10. 1995 je nezvestný maloletý Ladislav T., od 10. 10. 1995 je nezvestný maloletý Andrej T., od 2. 10. 1995 je nezvestná maloletá Zuzana K. z Paty, od 2. 10. 1995 je nezvestný Peter N. z Bratislavy, od 20. 8. 1995 je nezvestný maloletý Mário P. trvale bytom Veľký Krtíš, od 1. 8. je nezvestná maloletá Lucia K. bytom Bratislava, od 22. 7. 1995 je nezvestná maloletá Eva, od 15. 6. 1995 je nezvestný maloletý Kristián S., od 8. 6. 1995 je nezvestná maloletá Jana M., od 13. 6. 1995 je nezvestná maloletá Elena A. a ďalší.

Vážené plénum, zamyslime sa, uvedomme si, že sme tu pre občanov a nie na spolitizovanie určitých utrhnutých vecí. Venujme sa všetkým neprávostiam v našej mladej, ale krásnej Slovenskej republike.

K tomu, čo sa tu deje, vážení poslanci KDH, máte v názve kresťanstvo, nechováte sa tak, máte v názve demokraciu, teraz dokazujete, že ju nemáte. Prosím vás, zostalo vám písmeno H, tak si ho chráňte.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Faktická poznámka - pán poslanec Mikloško.

Poslanec F. Mikloško:

Pán poslanec, bola to veľmi zaujímavá prednáška o kresťanskom poslaní našej strany, ale ja sa vás pýtam: minulý týždeň sme si tu vypočuli správu o bezpečnostnej situácii na Slovensku, tá správa vyznela veľmi pozitívne, prečo ste nevystúpili tam s týmto výpočtom unesených ľudí, ktorí zmizli. To po prvé.

Po druhé, prečo ste s tým nevystúpili inokedy, veď vy máte rezort, HZDS má rezort vnútra. Prečo ste to neotvorili v televízii, máte tam kedykoľvek prístup. Prečo pán minister Hudek vystupuje v televízii s tým, že potvrdzuje, že na tej kazete bol on, a prečo nevyužije ten priestor na to, aby hovoril...

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Pán poslanec, hovorte do mikrofónu.

Poslanec F. Mikloško:

Buďte taký láskavý a nezamiešavajte tu tieto veci. My sme sa dotkli Slovenskej informačnej služby a prípadu únosu Michala Kováča mladšieho len preto, lebo je vážne podozrenie, že práve tento únos zorganizovala Slovenská informačná služba. Pre nič iné.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Pán poslanec Bajan - faktická poznámka.

Poslanec V. Bajan:

S napätím očakávam ďalšie vystúpenie, samozrejme, ktoré bude mať ten istý scenár ako vystúpenia pred nejakým časom v televízii, ktoré si museli odkrútiť poslanci vládnej koalície, len niektorí, samozrejme.

Druhá poznámka - predpokladám, že kolega Karol Zahatlan vystúpi pri odvolávaní pána ministra vnútra a presne tieto otázky položí jemu a nie riaditeľovi Slovenskej informačnej služby, lebo práve jemu prináležia.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Pán poslanec Kováč - faktická poznámka.

Poslanec R. Kováč:

Nepochybne pán poslanec nemyslel, že tieto maloleté deti sa stratili zásluhou Slovenskej informačnej služby. Dnes prerokúvame správu o činnosti Slovenskej informačnej služby, a práve preto je tu spomenutá kauza únosu Michala Kováča mladšieho. Ale ja vám veľmi pekne ďakujem, pán poslanec, pripravoval som si vystúpenie pri odvolávaní pána ministra Hudeka, dali ste mi ďalší vynikajúci argument, ktorý bude svedčiť o jeho nekompetentnosti, keď tieto prípady nevie vyriešiť.

Ďakujem vám veľmi pekne.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Prosím, to sa dá poďakovať aj inokedy. Nech sa páči, pani poslankyňa Rusnáková.

Poslankyňa E. Rusnáková:

Pán predsedajúci, poniektorí z tých, ktorí sme v sále, už majú prepis správy riaditeľa Slovenskej informačnej služby. Chcem vás požiadať, aby ste zabezpečili odovzdanie tejto správy pre všetkých poslancov Národnej rady.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Pán poslanec Zahatlan - faktická poznámka.

Poslanec K. Zahatlan:

Ďakujem. Chcem k tomu povedať len v krátkosti. Kto robí to vážne podozrenie? Vy, poslanci KDH, nie ja. Otázky som nepoložil pánu riaditeľovi, ale na zamyslenie nezávislej vyšetrovacej komisii. A to vaše odrážanie pingpongovej loptičky nie je až také účinné, ako si myslíte. Občania sa musia dozvedieť všetko aj o vašej vyšetrovacej komisii.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Pán poslanec Prokeš - faktická poznámka.

Poslanec J. Prokeš:

Ďakujem, pán predsedajúci.

Mne nie je celkom jasné, prečo pani kolegyňa Rusnáková nepočúvala tú správu, ale poslanci opozície tu búchali, aby správu nebolo počuť. V tejto chvíli by nemusela požadovať, aby bola rozdaná.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Pán poslanec Straňák, máte svoje vystúpenie. Pripraví sa pán poslanec Fedor.

Poslanec J. Straňák:

Vážený pán podpredseda,
vážené panie poslankyne,
vážení páni poslanci,
vážený pán riaditeľ Slovenskej informačnej služby,
hostia, občania,

včera ma oslovili novinári a pýtali sa ma, aký je môj názor na rozhodnutie vyšetrovateľa majora Číža o uložení prípadu podozrenia z trestného činu zavlečenia občana do cudziny. Odpovedal som, že je to predovšetkým vecou vyšetrovateľov. Podľa môjho názoru bol najvyšší čas tento prípad uzavrieť. Ako sme sa včera dozvedeli, vzhľadom na skutočnosť, že sa nepodarilo zistiť skutočnosti oprávňujúce začať trestné stíhanie voči neznámemu páchateľovi, bol prípad odložený. Prípad by bol zrejme skôr uzavretý, keby, ako všetci dobre vieme, už dávno odtajený Oskar F. predstúpil riadne pred slovenských vyšetrovateľov, vtedy by sa riešenie celého prípadu kauzy údajného únosu Michala Kováča mladšieho bolo urýchlilo. Niekto na tom zrejme nemal záujem.

Správa, ktorú sme si dnes i napriek pomerne nevydarenému režijnému debutu pána poslanca Kňažka vypočuli a ktorú poznám ako člen Osobitného kontrolného orgánu i v širšom a hlbšom rozsahu aj so skutočnosťami, ktoré sú predmetom štátneho tajomstva, a ktorú hodnotím pozitívne, sa tohto problému dotkla iba okrajovo. To je správne, jeho posudzovanie prináleží výlučne do kompetencie orgánov činných v trestnom konaní. Povinnosťou médií je čo najmenej skreslene a naopak čo najobjektívnejšie informovať. Aj tu sa ukazuje, kto a ako si naše vyšetrovacie orgány ctí. Uzavretie kauzy sa teda podľa môjho názoru urýchliť dalo.

Chcem sa opýtať pána poslanca Čarnogurského, som rád, že teraz prišiel, čo urobil preto, aby sa nevedomý účastník,

utajený a omilostený svedok Oskar F. dostavil pred slovenských vyšetrovateľov a poskytol svoju všetkými takú očakávanú výpoveď. Pýtam sa, prečo svoj vplyv v tomto smere neuplatnil, nakoľko ako jediný z poslancov bol s ním v kontakte a pravdepodobne on sám alebo osoby, s ktorými komunikuje a spolupracuje, vedia, kde sa Oskar F. v súčasnosti nachádza. Pánu Čarnogurskému stačilo, aby sa s Oskarom F. dal vyfotografovať. To je, žiaľ, skutočnosť dokladajúca hĺbku politicky motivovaného cynizmu. Prvoradé bolo vyťažiť Oskara F., použiť ho na svoje ciele a potom sa zvečniť s hrdinom a ukazovať fotku voličom, dať jeho výpovedi aj týmto príslušnú vážnosť, potom mu absolútne ničím negarantovať bezpečnosť, nechať ho tápať v neistote a žiť z milodarov. Ak nie politický cynizmus, aké iné slová, pán Čarnogurský, navrhujete na pomenovanie svojho konania?

Áno, Oskar F. vypovedal ako utajený svedok pred vyšetrovateľom, ktorý sa viac staral o svoju mediálnu kariéru, o svojské formulovanie úradných záznamov ako o služobné predpisy a disciplínu. Oskar F. vypovedal v Rakúsku, všade bude vypovedať, len tam, kde má, nie, t. j. tvárou tvár slovenským vyšetrovateľom. Bojí sa vari Slovenskej informačnej služby? Bojí sa polície? Alebo sa bojí sám seba? Bojí sa toho, že by zase poplietol, čo videl, aké hlasy kde a kedy počul? Alebo sa bojí konfrontácie? Neverím, že dnes nie je možné vytvoriť také bezpečnostné opatrenia, aby Oskar F. mohol byť riadne vypočutý poverenými vyšetrovacími orgánmi Slovenskej republiky. Čo ste preto v zmysle pravdy okrem svojho zväčšenia propagandisticky adresovaného občanovi, pán poslanec, urobili? Nie je to vaša vec poznať skutočnú pravdu? Vám stačí, dokonca vyhovuje, keď to vidíte a podávate výhradne len zo svojej strany. Chvalabohu, súčasným vyšetrovateľom ani mnohým občanom Slovenskej republiky to nestačí.

Pokiaľ sa tak nestane, nemôžeme považovať výpoveď Oskara F. za autentickú. Z rozboru monitoringu tlače a výpovedí

Oskara F. spracovaného na základe vystúpení z médií je jednoznačne zrejmé, že táto výpoveď je neautentická, nedoučená, účelová, adekvátna úrovni zle naučeného žiaka, nieto ešte profesionálne školeného sledovača. Kladiem si otázku, kto je autorom takejto výpovede, myslím skutočného autora, a aký osud pripravili režiséri tejto hry svojmu korunnému svedkovi Oskarovi F.

Ďakujem za pozornosť.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pánu poslancovi Straňákovi. Faktická poznámka - pán poslanec Čarnogurský.

Poslanec J. Čarnogurský:

Pán poslanec Straňák, neurobil som takmer nič pre to, aby som nejako sprostredkoval alebo priviedol, primal Oskara F. na ten výsluch pred slovenskými orgánmi, a to z toho dôvodu, pán poslanec, že som mu nebol schopný garantovať bezpečnosť jeho života v prípade, že by sa stretol s agentmi Slovenskej informačnej služby. *(Potlesk.)*

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Pán poslanec Lauko - faktická poznámka.

Poslanec P. Lauko:

Ďakujem pekne, pán predsedajúci.

Posledné tri vystúpenia ma presvedčili o tom, že tieto vystúpenia sú z jednej kuchyne. Keď som si tak zbežne pozrel to, čo povedal pán Lexa, jednoducho je to úbohá správa Slovenskej informačnej služby. A teraz sa kolegovia pána Lexu

snažia zaviesť problematiku hodnotenia Slovenskej informačnej služby kdesi úplne inde. Kritizujú KDH, budú pravdepodobne pokračovať aj v rétorike pána riaditeľa Slovenskej informačnej služby v tom, ako nehorázne obviňuje pána prezidenta, atď.

Ešte mi dovoľte poslednú poznámku. Pán Slobodník vo svojom vystúpení obvinil opozíciu, a nielen pri tomto vystúpení, aké zlé meno robí Slovensku. Určite zajtra túto správu, keďže ju dostal ako prvý, uverejní Slovenská Republika - pán Smolec. Prečítajú si ju všetky veľvyslanectvá na Slovensku aj v zahraničí, pretože Republika chodí na veľvyslanectvá aj do zahraničia. To bude hanba pre Slovensko, keď si prečítajú túto správu.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Faktická poznámka - pán poslanec Prokeš.

Poslanec J. Prokeš:

Ďakujem, pán predsedajúci.

Nedá mi nezareagovať na faktickú poznámku pána Čarnogurského. Jeho vystúpenie len podporuje to, čo som povedal predtým vo svojej faktickej poznámke. Vzniká otázka, či náhodou nepotrebovalo KDH prerušiť vzťah medzi Oskarom F. a ďalej.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Pán poslanec Cuper - faktická poznámka.

Poslanec J. Cuper:

Vážený pán predsedajúci,
vážené dámy,
vážení páni,

ja som iba pánu poslancovi Laukovi povedal, že neprečítajú si ju až zajtra z Republiky, pretože opozícia ju mala už v noci. A iste, ak posielali novelu Trestného zákona do Anglicka, možno už správu poslali aj na ostatné veľvyslanectvá. Tak načo by veľvyslanectvá čakali do zajtra?

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. S prihláškou do rozpravy nastúpi pán poslanec Fedor a pripraví sa pán poslanec Černák.

Poslanec A. Fedor:

Vážený pán predsedajúci,
vážené kolegyne,
vážení kolegovia,

ďakujem riaditeľovi Slovenskej informačnej služby za prednesenú správu. Nám a predovšetkým verejnosti určite pomôže otvoriť si oči takmer oslepené dennodennými hromami a bleskami zaručene pravdivých správ opozičnej tlače, a hoci sú ich informácie varené, ako sa hovorí, z vody, zdá sa, že stačia na spôsobenie dočasnej slepoty a dokonca aj hluchoty časti verejnosti. Mám dojem, že to je ich jediný účel. S hodnotením situácie a pomenovaním problémov, s akými sa stretáva Slovenská informačná služba, ako tieto odzneli v správe, sa plne stotožňujem. Mohli by sme nájsť x príkladov, ktoré dokumentujú neúnosný stav každodenného masírovania verejnej mienky opozičnými médiami. Tá dôslednosť pri publikovaní toho, čo je komusi po chuti! Opozičná tlač siah-

ne po akomkoľvek paškvile v protiklade s apriórnym nezáujmom o iné informácie, a keď sa už nedá inak, tak ich spochybňovaním, a to predovšetkým tých, ktoré nie sú v súlade s vytýčenou schémou, participujúcou záver vyšetrovania či vinníkov, samozrejme, vo vidinách opozičného sna.

Je smutné, že takýmto informáciám poskytujú záštitu a dodávajú dojem vážnosti niektorí poslanci opozície i sám prezident. Opozičné médiá úplne, až na výnimky, odsabotovali povinnosť informovať verejnosť o obsahu dokumentu, ktorý minulý týždeň v utorok 14. mája 1996 priniesla Slovenská televízia. Ak sa o ňom zmienili, tak v pejoratívne fejtónovom podaní. Čitateľ, ktorý dokument nevidel, nebol informovaný v novinách o podstate veci a pre nášho pána prezidenta krutej pravde s vydokumentovaním hlavných tvrdení. Aj to je jeden posledný a významný príklad, ktorý usvedčuje opozičnú tlač z neobjektívnosti.

Jasne sa ukázalo, páni poslanci z opozície, komu celý čas straníte a koho bránite. Keby pán prezident nemal imunitu, už by celá vec musela byť aj v trestnoprávnej polohe. Ak vám už toto neotvorilo oči, aké dôkazy ešte chcete? Je tam dokonca svedok, ktorý určite môže potvrdiť autenticitu všetkého, čo sme videli a počuli. Počuli sme i trápnu reakciu pána prezidenta. Opäť to nebolo čestné vyrovnanie sa s tvrdými faktami, ale obviňovanie iných z nečestnosti a manipulácie. Je najvyšší čas objektívne zhodnotiť a preveriť účasť Michala Kováča staršieho v kauze jeho syna. Treba dať jasnú odpoveď na otázky, ktoré sú podľa mňa aj kľúčom k objasneniu prípadu údajného únosu Michala Kováča mladšieho a ktoré nabádajú k myšlienke, či pán prezident za svoje otcovské city neskrýva a nemaskuje obavy zo zistenia pravdy. Chcem sa pána prezidenta spýtať:

1. Či ovplyvňoval on osobne alebo s jeho vedomím poverené či určené osoby z prezidentskej kancelárie, resp. ďal-

šie ním riadené osoby niektorých aktérov alebo účastníkov kauzy Technopol.

2. Či vedel o tom, že niektorí účastníci kauzy sú navádzaní na krivú výpoveď a že je v tejto súvislosti na nich vytváraný nátlak a sľubovaná prezidentská milosť.

3. Či mal osobnú účasť alebo angažovanosť pri vybavovaní obchodu, lepšie povedané podvodu na firme Technopol.

4. Aké závery chce z uvedených skutočností pre seba vyvodiť.

Chcem sa opýtať aj vás, páni poslanci z opozície, aké závery chcete vyvodiť z materiálu, ktorý usvedčuje aj vás z podpory osoby v dôležitej štátnickej funkcii, ktorá takýmto spôsobom zneužíva svoje výsady, reprezentuje náš štát a porušuje zákony. *(Potlesk.)*

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pánu poslancovi Fedorovi. Slovo má pán poslanec Černák. Pardon, pán poslanec Šimko - faktická poznámka.

Poslanec I. Šimko:

Ďakujem pekne, pán podpredseda.

Dostávame tu stále otázky, či už poslanci opozície, dokonca teraz aj neprítomný prezident, obraciate sa vo svojich vystúpeniach na opozičnú tlač. Podľa môjho názoru je to všetko súčasť vášho dnešného scenára odviesť pozornosť od toho, prečo je vlastne toto naše dnešné rokovanie zákonom určené, to znamená rokovať o plnení úloh Slovenskej informačnej služby, a odvrátiť vážne podozrenie z využitia prostriedkov a pracovníkov informačnej služby vo vážnom zloči-

ne. Toto podozrenie konštatoval aj nezávislý Vyšší krajinský súd vo Viedni. K tomu, podľa môjho názoru, treba zamerať našu pozornosť, a nie k tomu, čo si myslia alebo hovoria opoziční poslanci. Samozrejme, o tom môžeme hovoriť, ale vo všeobecnej rozprave, a nie v tomto bode.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Pán poslanec Cuper - faktická poznámka.

Poslanec J. Cuper:

Vážený pán predsedajúci,
vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

súhlasím s pánom poslancom Brňákom, že Krajinský súd vo Viedni rozhodol na základe výpovedí troch zaujatých svedkov a jednej indície. Taká je neodškriepiteľná pravda. Ale ak sa už kladú otázky, aj ja mám jednu otázku, ktorá tu ešte dnes neodznela: Na radnici v IV obvode sedí starosta za KDH a tá nehoda sa stala takmer priamo pod oknami tej radnice. Zaujímalo by ma, keďže chodím po tej istej ceste každé ráno, či náhodou niekedy moje auto tiež neskončí pod tým múrom, aj so mnou.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Pán Hofbauer - faktická poznámka.

Poslanec R. Hofbauer:

Ďakujem, pán predsedajúci.

Pán Šimko, vaše hnutie nikdy nehovorilo o podozrení. Predsa 1. septembra KDH vystúpilo už s konštatovaním, že je to tak a nijako inak, taxatívne. Jednoznačne. Po smrti pána Remiáša na druhý deň to isté, aj s číslami ŠPZ a so všetkým. Ešte k tomu neprišlo a už ste vedeli tie štátne poznávacie značky. Tak o čom sa tu bavíme? Nemávajte rukami. Je to tak.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

To je úroveň, priatelia. Prosím, pán poslanec Prokeš.

Poslanec J. Prokeš:

Ďakujem, pán predsedajúci.

Chcel by som len povedať pánu poslancovi Šimkovi, že sa vôbec nesnažíme odpútať pozornosť od nejakého zločinu, ale naopak, poukázať na to, že opozícia používa nezákonné prostriedky, čím narušuje právnosť tohto štátu napríklad vo veci pásky, či už by to bolo odpočúvanie, alebo montáž, a takisto chceme poukázať na to, že indície logicky ukazujú niekam inam, ako sa nám to snaží nahovoriť práve opozícia.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Pán poslanec Pittner - faktická poznámka.

Poslanec L. Pittner:

Ďakujem za slovo.

Pán poslanec Prokeš a ostatní páni poslanci, panie poslankyne, vo veci toho odposluchu alebo vo veci tej pásky, ako som informovaný, tak ako aj vy, z tlače, sa koná trestné

stíhanie. Ja vám ručím za to, že keď toto trestné stíhanie dospeje k výsledkom, budete veľmi-veľmi prekvapení, čo sa tu vlastne udialo.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Nech sa páči, pán poslanec Černák, máte slovo.

Poslanec Ľ. Černák:

Vážený pán predsedajúci,
kolegyne a kolegovia,

rokujeme o správe Slovenskej informačnej služby za rok 1995. Dovoľte mi pozrieť sa na túto správu z dvoch zorných uhlov. Najprv sa pokúsim zosumarizovať, čo v tej správe bolo, a potom položím otázku, čo v tej správe malo byť. A napriek tomu, že koaliční kolegovia nás kritizujú za naše formy prejavu nesúhlasu, volili sme takú formu nesúhlasu, ktorá neznemožnila správu predniesť, ja som si správu vypočul, nemal som ju písomne a viem, čo v nej bolo. Našou formou prejavu, teda prejavom odporu sme jednoducho chceli povedať, že Ivan Lexa nemá morálne právo vystupovať v tejto snemovni a že keby bol dal o tom pán predsedajúci hlasovať, boli by sme vyjadrili svoj názor hlasovaním. Žiaľ, o tomto bode, o ktorom sme vlani hlasovali, tentokrát sme nehlasovali. Pán Lexa automaticky predstúpil pred mikrofón a museli sme použiť tie prostriedky odporu, ktoré sme použili.

Dovoľte mi zosumarizovať veľmi stručne, čo v tej správe vlastne bolo. Ja som v správe zachytil najprv nejaký pokus o vyhodnotenie geopolitických súvislostí, o vyhodnotenie etnických a náboženských konfliktov v Európe, následne potom veľmi chabú zmienku o personálnom vybavení a o tom, že sa zanedbala príprava mladých ľudí, a potom prichádzali na rad prekvapenia. Najprv to bol tvrdý útok voči opozícii, voči

politickým stranám a predovšetkým voči Kresťanskodemokratickému hnutiu. Nasledoval osobný útok voči pánu Pittnerovi a jeho nezávislej komisii. Následne potom útok voči novinárom, dokonca menovite uvedeným v skratkách, ktorí píšu proti Slovensku, a voči tlači ako celku. Následne nato tvrdý útok voči hlave štátu, kritika prezidenta a jeho postupov. No a čo mňa najviac prekvapilo - útok proti biskupovi Balážovi, opätovne útok proti cirkvi.

Biskupa Baláža poznám niekoľko desaťročí. Niekoľko desaťročí som navštevoval jeho kázne, či už tajné, alebo verejné. Kázal pred tísickami ľudí na Starých Horách. Je to človek, ktorý bojoval proti komunizmu, človek, ktorý je národovec, človek, ktorému riaditeľ informačnej služby nesiaha po členky. Protestujem proti tomu, aby taký prešľap Slovenskej informačnej služby, ako bol nafingovaný predaj triptychu, bol v tejto správe spomínaný a hodnotený, pretože informačná služba, najmä jej riaditeľ, sa mali ospravedlniť, abdikovať, vrátiť peniaze a neútočiť proti biskupovi, ktorý je, nechcem nejako nadnesene o ňom hovoriť, ale je čestný a rovný chlap, ktorý má autoritu, a útoky takého človeka, ako je Ivan Lexa, nie sú namieste.

Dovoľte mi teraz povedať, čo podľa môjho názoru v tej správe asi malo byť. Ja som sa na túto správu skutočne tešil, pretože som čakal, že vyhodnotí činnosť za rok 1995. Zachytili sme mnohí náznaky o tom, aká je situácia, ako je Slovensko spravodajsky nepokryté. Pri rozpočte ste hlasovali za obrovské peniaze do Slovenskej informačnej služby. Čakal som, že tu bude povedané, ako sa použili, ako sa investovalo. Nečakal som tu nejaké veci, ktoré by prezradili štátne tajomstvo, ale napriek tomu mi chýba nejaké porovnanie so zahraničím, ako je v zahraničí spravodajská služba financovaná, koľko pokrýva, či sme lepší, či sme horší, aké prípady informačná služba riešila, čo sa jej podarilo a čo je ešte problémom. Jednoducho fundovanú a odbornú správu, z ktorej

by som sa dozvedel, v akom stave vlastne informačná služba je po stránke organizačnej, technickej alebo personálnej.

Ja zatiaľ evidujem Slovenskú informačnú službu len v jednom-jedinom smere ako unikátnu a nemajúcu obdobu na Slovensku, že je odpočúvaný šéf tajnej služby. Aj o tom mala byť zmienka, pretože človek, ktorý vlastne má zodpovedať za našu bezpečnosť, nepostrehol, že jeho telefonické rozhovory sú nahrávané. V tom asi máme unikát, ale, žiaľbohu, len v tom.

Takže zhrnuté a podčiarknuté čo sa týka správy, správa mi pripomínala poučenie z krízového vývoja, správa bola nesmierne spolitizovaná, využila všetky prostriedky nato, aby znevažovalo opozíciu, tlač, prezidenta, cirkev, ale vôbec nám nepovedala, v akom stave sa Slovensko nachádza v tejto veľmi odbornej a kvalifikovanej oblasti a ako by sme mali postupovať ďalej. Mám pocit, že naša tajná služba rozohrala spravodajské hry, ktoré sa jej vymkli z rúk, ktoré už neovláda, Slovensko spravodajsky nepokryté pripomína škrupinku vo vlnách oceánu a odborníkom sme skutočne asi na výsmech.

Dovoľte mi na záver použiť oslovenie milí priatelia a povedať pár slov k vám všetkým. Keď hovorím priatelia, nemyslím tým len priateľov z KDH, z Maďarskej koalície, z SDĽ alebo z Demokratickej únie, ale aj z vládnej koalície. Boli sme spolu na otvorení výstavy Cesta Slovenska k samostatnej štátnosti. A bol som šťastný, keď sme sa tam stretli takpovediac nadstranícky, nepoliticky. Boli tam zástupcovia opozície, koalície a pozerali sme síce zatiaľ ešte chudobnú výstavičku, ale časom možno bude dokumentovať, aké kroky Slovensko muselo urobiť na ceste k svojej štátnosti. Viem prežiť to, že v prvom rade stáli ľudia, ktorí voľakedy pľuvali na Štefana Kvietika v tomto parlamente, keď hovoril o samostatnom Slovensku. O. K. Je to za nami. Ale keď som sa pozeral na fotografiu, ako pán Mečiar drží podpísanú ústavu

v rukách, a keď som sa pozrel na tie tváre za ním, drvivá väčšina z tých tvárí, ktoré tam stoja, sedí dnes v opozičných laviciach. Zamysleli ste sa niekedy nad tým, prečo?

Skôr ako si dáte sami odpoveď - zradcovia, sú podplatení Sorosom, spájajú sa s Maďarmi -, dovoľte mi trošku si zaspomínať. Pri odchode z HZDS jeden poslanec, ktorý nešiel do DÚ, krátko pôsobil v klube Národnodemokratickej strany. A tento kysucký poslanec pri jednom rozhovore - niekoľko hodín sme sa spolu rozprávali - si držal hlavu v rukách a povedal doslova a do písmena: "Ja blbec, ja som mu pomáhal krágľovať. On ukázal na Kňažka a ja som bojoval proti Kňažkovi. Ukázal na Dolgoša a ja som vystupoval proti Dolgošovi. Prečo som nikdy nevypočul obidve strany?" Priatelia, vaša politická hodnota je postavená na poslušnosti. Tí, ktorí prejavili iný názor, odišli. Jedni takým spôsobom, druhí takým spôsobom. A to je hlavný dôvod, že odchádzali tí, ktorí prejavili vlastný názor, a na ich miesta nastupovali poslušní. Poslušnými odmietli byť tí, ktorí sú na tej fotografii a ktorí už nie sú v čelných funkciách, poslušným odmietli byť napríklad generálny prokurátor pán Bacho, najvyšší sudca Plank, šéf Slovenskej informačnej služby Mitro, Šátek, Šimunič, Lamačka, Ivor a kopa ďalších. A na ich miesto nastupujú takí, ktorí držia chrbát, bojujú proti vymysleným nepriateľom Slovenska, zápalisto dokážu vystupovať tak ako Dušan Slobodník, aby fakty skresľovali, resp. vysvetľovali len zo svojho zorného uhla.

Ale položili ste si niekedy otázku, konkrétne vy, napríklad pán predseda Gašparovič, alebo pán Dušan Slobodník, ako by vám osobne vadilo, keby opozícia mala zastúpenie v Osobitnom kontrolnom orgáne? Ako by vám tam vadili tí dvaja opoziční poslanci? A museli sme dnes takto šermovať argumentmi z jednej, z druhej strany, keby sme vedeli dodržiavať základné princípy politickej kultúry? Zamyslite sa, priatelia, nad tým, kam vlastne Slovensko vediete a kam sa dosta-

ne, keď priepasť medzi tými dvoma tábormi sa bude neustále prehlbovať. Vaša momentálna politická hodnota je postavená na poslušnosti, ale vaša ľudská hodnota je vyššia, a tá je postavená na vašich konkrétnych činoch a na vašom svedomí. A ak potlačíte poslušnosť a objektívne sa zamyslíte, musíte sami zvážiť, čo v správe malo byť a čo v tej správe chýba.

Dámy a páni, pán prezident Slovenskej republiky odmietol vymenovať pána Ivana Lexu za šéfa Slovenskej informačnej služby. Napriek tomu po zmene kompetencií vláda Slovenskej republiky tak učinila. Stav, v ktorom sa Slovenská informačná služba nachádza, ma ako poslanca Národnej rady však utvrdzuje v tom, že postoj pána prezidenta bol prezieravejší a štátnickejší ako postoj slovenskej vlády. Slovenská informačná služba je pred rozkladom, a ak rýchlo neučiníte opatrenia, ostaneme spravodajsky nepokrytí ako dvojdňové batoľa v 40-stupňovom mraze.

Ďakujem vám.
(Potlesk.)

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Pán poslanec Hofbauer - faktická poznámka.

Poslanec R. Hofbauer:

Ďakujem, pán predsedajúci.

Pán poslanec Černák, v správe chýba presne to, čo sa tam nemôže nachádzať, pretože tento parlament rozhodol, že schôdza bude verejná. Ak by verejná nebola, nepochybujem o tom, že tá správa by vyzerala úplne ináč. Ale o tom demokraticky rozhodli poslanci tu sediaci, v tejto sále.

A čo sa týka toho konštatovania, že hodnota človeka je daná jeho konkrétnymi činmi, ja sa trošku divím odvahe toto tu vyhlásiť, pretože v tejto sále sedia bezmála dva tucty členov najrôznejších vlád, ako sme postupne za sebou prichádzali a odchádzali. Na každého z nás môže byť nejaké hodnotiace kritérium, názor, stanovisko pozitívne, negatívne, výhrady, pripomienky, ale, kolega poslanec, ty si jediný minister, ktorý z vlády zdupkal, dal demisiu, utiekol z postu. Takže skutočne neviem, čoho si sa dovolával, akú hodnotu si tuná spomínal, tú svoju asi nie.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Faktická poznámka - pani poslankyňa Rusnáková.

Poslankyňa E. Rusnáková:

Pán poslanec Filkus položil predsedovi Osobitného kontrolného orgánu niekoľko otázok. Vzhľadom na to, že pán predseda na ne neodpovedal a veľmi úzko súvisia s rokovaním, dovolím si ich položiť ešte raz.

Podľa § 5 zákona o Slovenskej informačnej službe na požiadanie Osobitného kontrolného orgánu riaditeľ Slovenskej informačnej služby má predložiť správu o činnosti. To znamená, že prvá otázka znie, či pán predseda Osobitného kontrolného orgánu požiadal riaditeľa Slovenskej informačnej služby o predloženie správy vzhľadom na to, že minimálne 10 dní pred konaním schôdze už vedel, že tento bod bude zaradený do rokovania Národnej rady. Ak požiadal riaditeľa Slovenskej informačnej služby, aby správu predložil, a riaditeľ takto neurobil, druhá otázka znie, prečo neinformoval Národnú radu Slovenskej republiky, že riaditeľ Slovenskej informačnej služby porušil § 5 zákona o Slovenskej informačnej službe.

Tretia otázka znie, že ak tak nepožiadal, z akého dôvodu nepožiadal o správu o činnosti, pretože vyzerá to tak, že nebral alebo neberie svoju funkciu vážne. Čiže chcem sa spýtať, aký mal dôvod, že si túto správu nepýtal.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Pán poslanec Cuper - faktická poznámka.

Poslanec J. Cuper:

Vážený pán predsedajúci,
vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

chcem odpovedať pánu Černákovi na otázku, či sme sa zamysleli nad tým, prečo toľko ľudí, ktorí tu sedia, mnohí z nich, ako on povedal, odišli z Hnutia za demokratické Slovensko alebo, ako povedal on, od pána Mečiara. Áno, ja som sa aj dnes veľmi vehementne nad touto otázkou zamýšľal, keď som tu videl jedného z "nepochopených" pretendentov na slovenský trón, "vodcu národa", pán Moravčík zaťato búchal oboma rukami do stola. Samozrejme, nesedí tu. A potom nás poúčal o svojskom výklade práva na odpor. Bolo mu tu už tiež odpovedané. A možno ďalší pretendenti, nepochopení, tiež tu sedia, ktorí precenili svoje možnosti a schopnosti viesť tento národ, a pritom si teraz myslia, že robia tomuto národu zle, keď robia dnes takýto krik v tejto sále a tieto expresívne politické, stupídne hnutia.

Ďakujem pekne za pozornosť.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Pán poslanec Homola - faktická poznámka.

Poslanec V. Homola:

Pán poslanec Černák, hovorili ste, že Slovenská informačná služba robí nejaké akcie proti katolíckej cirkvi. Ja by som dal niekoľko otázok vám.

Kto pripravuje kázne, ktoré sa čítajú v kostoloch, v ktorých sa útočí na vládu? Kto chce zasievať semeno nenávisti u veriacich, kde sa opäť spomína vláda, aká je neschopná a podobne? Bola to Slovenská informačná služba, alebo to bol niekto z vás? Môžem odpovedať konkrétne, ja si myslím, že niekto z vás. Kto má takýto záujem, aby sa aj cirkev zneužívala, aby sa chrámy zneužívali na politickú prácu? Určite my nie. Tak prosím vás, nedehonestujte chrámy, chrámy slúžia na niečo iné, hovorím to všeobecne. A robte to, čo máte robiť pre dobro Slovenska.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Pán poslanec Javorský - faktická poznámka.

Poslanec F. Javorský:

Keď dovolíte, predsa by som sa len vrátil k správe aj k tomu, ako sa vždy snažíte hľadať vinníkov niekde mimo vlastných radov.

Na piatej strane správy sa konštatuje, že sa trestuhodne zanedbala delimitácia poznatkových a archívnych fondov po federálnych spravodajských službách. Mnoho informačných

a archívnych fondov nebolo vytriedených a delimitovaných. Podobná situácia panovala i v delimitácii materiálu a techniky, získali sme prevažne nekompletnú, morálne zastaranú, často nepoužívateľnú techniku atď. atď. Pýtam sa, kto vlastne za to zodpovedal. Keď neviete, ja vám pripomeniem. Bol to splnomocnenec vlády, ktorého menovala vláda pána Mečiara, pán Kerty.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Priatelia, postup zodpovednosti za preberanie podkladov má predovšetkým, keď ide o partnerské vzťahy, jeden z partnerov. Vieme, aká je situácia, dajme tomu, so slovenským zlatom. A už vari sa nepokúsime prisunúť to niekomu z našej strany. Záležitosť nekomplexného vybavenia je len konštatovanie, že náš partner pri delení sa správal tak, ako sa správal.

Ďalšie slovo má pán poslanec Kanis, nech sa vám páči. A pripraví sa pán poslanec Andrejčák.

Poslanec P. Kanis:

Vážený pán podpredseda,
vážená Národná rada,

bol som prekvapený z výsledku hlasovania o tom, či má byť prerokovanie bodu k správe o činnosti Slovenskej informačnej služby verejné, alebo tajné. Myslím, že pri tom hlasovaní chýbal jeden hlas, aby sa rozhodlo, že prerokovanie správy bude tajné. Ak bolo rozhodnuté, aby bolo rokovanie verejné, čo sme mohli očakávať od tohto rokovania? Čo mohlo vzísť z tohto rokovania, ak viacerí, ktorí by mali čo k správe povedať, sú povinní zachovávať mlčanlivosť?

V § 23 zákona číslo 46/1993 Z. z. sa hovorí presne toto: "Príslušníci a každý, kto plní úlohy na základe tohto zákona, sú povinní zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach, o ktorých sa dozvedeli v súvislosti s činnosťou informačnej služby, ktoré v záujme fyzických alebo právnických osôb majú zostať utajené." Považujem to za potrebné povedať preto, aby sme si vedeli vysvetliť, prečo má rokovanie taký priebeh a prečo z tohto bodu miestami vzišla vecnosť, miestami divadlo, miestami táranie. Už x-krát nebol zvolený adekvátny spôsob rokovania. Je zrejmé, že rokovanie malo byť tajné a viacerí aktéri zbavení mlčanlivosti, ak sme tu chceli niečo podstatné počuť.

Vážení kolegovia, zamyslime sa nad tým, aj ako rozmýšľame pri hlasovaniach, ktoré predurčujú charakter rokovania Národnej rady.

V správe, ktorá tu bola prednesená, ma zaujali problémy budovania tajných služieb a budovania Slovenskej informačnej služby. Z vlastnej nedávnej ministerskej skúsenosti viem, aké sú to problémy zložité, či už po línii Slovenskej informačnej služby, alebo po línii vojenskej. Myslím, že aj tieto štruktúry štátu plnia nezastupiteľné úlohy pri základnom vnútroštátnom záujme štátu a tým je demokracia a vláda zákona. Viďme mnohé problémy, ktoré sú tu aj v zmenách, ktoré tu nedávno prebehli. Bola to jednak veľká systémová zmena. Aj pri systémových zmenách v minulosti a zrejme aj v budúcnosti sa značná časť tajných služieb vždy dedila alebo sa dedí aj novým režimom. Nechcem tu rozoberať, čo ohľadne tohto dedenia prebehlo aj v podmienkach ešte Československa.

Ďalšia výrazná štátoprávna zmena, ktorá sa tu uskutočnila, bol vznik nového štátu. Možno tí, ktorí robili v tejto oblasti, by tu mohli dať x príkladov toho, že práve v tejto oblasti sa štát pri svojom budovaní stretáva s najväčšími problémami. Tie problémy sa kumulujú aj tým, že sa štát roz-

delil. Všetci, ktorí pracovali v tejto oblasti, boli vyškolení v jednom stredisku. Je to špecifický prípad, ktorý však má ďalekosiahle dôsledky aj na budovanie tajných služieb. No a napokon bolo tu viaceré striedanie vlád a, žiaľ, striedanie vlád nezachovávalo kontinuitu vo výstavbe týchto služieb. Teda aj napriek všetkým týmto systémovým a štátoprávnym zmenám, ako aj zmenám pri striedaní vlád sú vlastne tajné služby istou štruktúrou, ktorá prežíva objektívne veľmi-veľmi zložité problémy. Myslím, že ide o vec štátu. Prezident, predseda vlády, minister vnútra a minister obrany musia rozmýšľať za štát, nie za seba, nie za politickú stranu, ale za štát, a to bez ohľadu na to, či tu boli zmeny systémové, bez ohľadu na striedanie vlád, ale predovšetkým vzhľadom na národnoštátny záujem tohto mladého samostatného štátu.

Ak sme mali možnosť počuť správu alebo aj kolegov, ktorí vystupovali v rozprave, nemožno obísť jeden základný rozpor, ktorý tu vyplýva z toho, že poznáme uznesenie o uložení veci vyšetrovateľom majorom Čížom, ale zároveň v správe a rozprave sa tu tvrdilo niečo iné. Myslím si, že vyšetrovateľ uznesením o uložení veci otvoril dvere pre prievan, a teraz pôjde o to, aby v tomto prievane parlament vážne neochorel. Pretože bez ohľadu na to, ako parlament rozhodne o tejto správe, problém tu je, je taký vážny, že otriasa základmi tohto štátu a nepochybne bude viackrát ešte predmetom rokovania. *(Potlesk.)*

Slovenská informačná služba je štátny orgán Slovenskej republiky, ktorý plní úlohy vo veciach ochrany ústavného zriadenia, vnútorného poriadku a bezpečnosti štátu v rozsahu vymedzenom zákonom. Čiže aj tento problém sa týka bytostných problémov existencie a budovania tohto štátu. A my sa musíme pýtať, ako funguje tento štát, ako funguje Slovenská informačná služba, akú ma kvalitu, akú kvalitu majú spravodajské služby, ako obhajujú národnoštátny záujem vo vnútropolitic-

kom rozmere. A tu zrejme všetci dôjdeme bez ohľadu na to, aká je naša pozícia v systéme moci, k tomu, že na tomto poli tento štát bude potrebovať ešte veľa rokov usilovnej práce. A aj pri tajných službách, aj pri spravodlivosti, ak sme na pôde zákonodarného orgánu, nemôžeme posudzovať veci iba vládne alebo opozične. Spravodlivosť nie je vládna a nie je opozičná. Je, alebo nie je. A tento štát tiež nepatrí vláde alebo opozícii, tento štát je štátom nás všetkých.

Kontradikcia, ktorá tu vznikla v diskusii, teda vylučujúce sa tvrdenia, sa môže stať a zrejme sa stáva základom a faktorom schizofrénie v našej spoločnosti. Myslím si, že parlament sa musí zamyslieť, ako tento stav prekonať. Nehovorím o podstate problémov a prípadov, o ktorých tu spor ide, ale zákonodarný zbor musí tento problém nejakým spôsobom vyriešiť. Zdá sa, že riešenia môžu mať rôzny charakter. Na pôde Národnej rady podľa môjho názoru musí ísť aj o to, aby sme dospeli k príslušnému legislatívnemu riešeniu. Tým legislatívnym riešením môže byť jednak novelizácia zákona číslo 46, ktorý som tu citoval, môže to byť prípadne nový zákon o tajných službách, alebo zákon o kontrole tajných služieb. Treba povedať, že aj keď zákon číslo 46 o Slovenskej informačnej službe odráža základné reality, je vlastne základnou právnou úpravou pre činnosť Slovenskej informačnej služby, zdá sa, že problémy sú zložitejšie a nie sú v tomto zákone zachytené.

Druhé riešenie, ktoré môže byť, je riešenie na politickej dohode, ktoré má istú organizačnú podobu. Podľa zákona Slovenskej národnej rady číslo 44/1989 Zb. o rokovacom poriadku Slovenskej národnej rady v § 4 sa hovorí o tom, že do pôsobnosti Slovenskej národnej rady patrí najmä - podľa písmena l) zriaďovať výbory Národnej rady ako svoje iniciatívne a kontrolné orgány. Problém kontroly tajných služieb sa riešil a rieši v rôznych štátoch rôzne. Napríklad v Maďarsku existuje minister bez kresla, ktorý má na starosti aj kon-

trolu tajných služieb. Rôzne mechanizmy kontroly tajných služieb sú aj v jednotlivých parlamentoch. Preto si dovolím navrhnúť, aby sa potom aj pri záverečnom hlasovaní hlasovalo i o mojom návrhu, aby Národná rada na základe § 4 zákona číslo 44/1989 Zb. ustanovila nový výbor pre kontrolu tajných služieb. Ak by tento návrh neprešiel, myslím si, že čiastočným riešením môže byť aj to, že v rámci tohto bodu Národná rada Slovenskej republiky rozhodne o doplnení Osobitného kontrolného orgánu zástupcami opozície. Aj o tom navrhujem, pán podpredseda Národnej rady, aby sa v závere hlasovalo.

Ďakujem za pozornosť.
(Potlesk.)

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne pánu poslancovi Kanisovi. Slovo v rozprave má predseda výboru pán poslanec Andrejčák. Nech sa páči. Pripraví sa pán poslanec Langoš.

Poslanec I. Andrejčák:

Vážený pán predsedajúci,
vážená snemovňa,
vážená podozrievavá opozícia,
vážený riaditeľ Slovenskej informačnej služby,

sme súčasťou tvrdého politického boja o moc, o politickú moc. Naša opozícia, keď opakovane prehrala voľby a chce sa znovu inak dostať k moci, spustila propagandu proti mocenským orgánom štátu. Zatiaľ iné robiť nemôže. A jedným z týchto mocenských orgánov štátu je aj Slovenská informačná služba, ktorú vedie pán Lexa. Buď je to tento dôvod, alebo dôvod takého tvrdého zásahu a spochybňovania Slovenskej informačnej služby leží niekde mimo Slovenska, ale tomu nechcem veriť. Slovenská informačná služba je a aj v budúcnos-

ti bude pre obyvateľov nášho štátu čímsi neznámym, zahmlievaným, dokonca zatiaľ ani filmy o činnosti jej príslušníkov nemáme. Ale nech je to aká utajená vec, sama informačná služba je vo vážnom stave. Je vo vážnom stave, pretože vznikla iba v roku 1993, bola budovaná ľuďmi, ktorí na to dlhodobo neboli pripravovaní, bola riadená ľuďmi, ktorí na to nemali odbornú prípravu, a bola ovplyvňovaná politikmi, ktorí na ovplyvňovanie tejto služby nemali politické skúsenosti. Kto vlastne nových príslušníkov Slovenskej informačnej služby učil? Kto ich učí? Bohužiaľ, dodnes nikto, pretože je príliš krátky čas nato, aby sme si ich vychovali, a dokonca vychovali ako pedagógov.

Bol som u riaditeľa Slovenskej informačnej služby, keď bol menovaný krátko po prijatí zákona. Môžem vám povedať, že videl som jednu veľkú dôslednosť - perfektne a primerane draho vybudovanú kanceláriu, ale nevidel som to, čo som chcel vidieť - zbieranie skúseností a vyzývanie odborníkov, ktorí niečo o spravodajstve vedia. A v tom čase títo odborníci boli iba na dvoch miestach - v civile bývalí príslušníci Federálnej bezpečnostnej informačnej služby alebo ŠtB a v armáde príslušníci spravodajskej služby. A preto si priznajme, odkiaľ a kto mal nových príslušníkov Slovenskej informačnej služby učiť. Aká je teda dnes Slovenská informačná služba? Je početne malá a nevyhovujúca pre potreby nášho štátu (myslím početným stavom). Je organizačne nedobudovaná, pretože sa to nestihlo napriek snahe urobiť. A je personálne slabo zabezpečená. Je zabezpečená len z bývalých príslušníkov Federálnej bezpečnostnej informačnej služby alebo ŠtB, údajne je tam jeden z bývalých policajtov, ktorí mali inú profesnú prípravu a nie na informačné služby. Sú tam ľudia nabratí z civilu, buď z počtu dôstojníkov v zálohe alebo poddôstojníkov v zálohe, alebo iní odborníci, aj keď vo svojich profesiách možno dobre pripravení, ale civili, ktorí nevykonali ani vojenskú službu, ani policajnú, a učia sa vlastne sami a často na vlastnej škode.

Ale ak sú pravdivé informácie, ktoré občas Kresťansko-demokratické hnutie vydáva v opozičných novinách, že majú informácie z kruhov Slovenskej informačnej služby alebo z kruhov blízkych Slovenskej informačnej službe, tak si priznajme, že potom tam sú ešte špióni KDH, a túto skutočnosť ani nechcem pripustiť. Ale ak je to pravda, že tam takí ľudia sú, ktorí poskytujú informácie o informačnej službe nekompetentným osobám, potom je to najväčšia chyba Ivana Lexu, pretože už dávno mal takýchto ľudí odhaliť a s postihom prepustiť. O tom, že Slovenská informačná služba je slabá, svedčí aj tá skutočnosť, že dodnes nezistila, kde sa nachádza podľa KDH korunný svedok tzv. únosu. Ale nedivme sa. Vráťme sa znovu k otázke, kto ju to mal naučiť. Som presvedčený, že ľudia v Slovenskej informačnej službe robia intenzívne, ale môžu robiť len to, čoho sú schopní, na čo sú pripravení a na čo majú životné skúsenosti.

Stojí však pred nami otázka, alebo bolo by si treba ujasniť, čo by mal vlastne riaditeľ Slovenskej informačnej služby teraz robiť.

Po prvé, myslím si, postupne preveriť spoľahlivosť pracovníkov Slovenskej informačnej služby a očistiť ju od ľudí, ktorí spoľahlivosť nezaručujú.

Po druhé, vyriešiť spôsob vzdelávania a výcviku terajších pracovníkov Slovenskej informačnej služby a novozískaných pre službu v nej.

Po tretie, postupne vytvoriť spoľahlivú a výkonnú Slovenskú informačnú službu a začať intenzívne pracovať.

Po štvrté, nedovoliť akcie ohrozujúce samotnú podstatu Slovenskej informačnej služby a intenzívne ju brániť, aj keď sa našim poslancom nepáči, že v niektorých prípadoch podal riaditeľ trestné oznámenie. On ju brániť musí.

Po piate, až sa mu toto všetko podarí urobiť, môže očakávať tvrdú skúšku v Národnej rade, kde sa bude spovedať za výsledky svojej práce.

Ale musíme si položiť tiež otázku, čo máme robiť my poslanci.

Predovšetkým si myslím, že by sme mali prestať robiť aféry z politických dôvodov a z kriminálnych pseudodôvodov.

Po druhé, vytvoriť podmienky pre tiché, rýchle a skryté rozvinutie orgánov a celého systému Slovenskej informačnej služby podľa zákona, ktorý sme prijali.

A po tretie, nestavať predčasne tvrdé požiadavky, lebo nemáme ešte nato potrebných ľudí.

K samotnej správe riaditeľa Slovenskej informačnej služby. Súhlasím s pánom poslancom Kanisom, že je veľkou chybou, že pri hlasovaní neprešla forma jej uzavretého prerokúvania v Národnej rade. Dozvedeli by sme sa iste viac. Ale, páni poslanci, buďme úprimní. Pán poslanec Moravčík, škoda, že tu nie je, pozeral som sa na neho po celý čas, keď riaditeľ Slovenskej informačnej služby čítal správu. Celý čas búchal do stola, nenapísal si jedinú poznámku, nevenoval sa tomu, čo sa hovorí, ale prakticky hneď po obede mal písomnú odpoveď alebo vyhodnotenie tejto správy. Nepočul ju, nečítal ju, ale písomné vyhodnotenie, a veľmi odsudzujúce, mal. To iste bolo pripravené dopredu. Takže nehovorme, že sme zaujímali stanovisko k správe. Tento text bol napísaný strojom, veď som to tu zvrchu videl.

K nezávislej komisii veľmi stručne. Áno, uznávam, komisia, ktorú vedie pán Pittner, je nezávislá, len by som chcel vysvetliť, že je nezávislá od pána Lexu, pána Mečiara a pána

Gašparoviča, ale je poplatná vám, vášmu politickému hnutiu. K správe nezávislej komisie mám jednu pripomienku alebo otázku. Rád by som si ju prečítal a dobre budem hľadať miesto, či je tam vyšetrená aj skutočnosť, že pán poslanec Čarnogurský o 11.00 hodine tu v Národnej rade žiadal, aby som ihneď zvolal výbor pre obranu a bezpečnosť a vyšetrovali sme ministra vnútra, pretože bol odvolaný vyšetrovateľ Šimunič. Pýtam sa, ako to mohol vedieť, že je odvolaný, keď o 17.00 hodine v mojej prítomnosti minister vnútra, ktorý o odvolaní nevedel a neurobil to, volal na môj zásah riaditeľa odboru vyšetrovania a ten mu povedal: "Áno, rozhodol som sa, že ho odvolám, ale ešte si ho len musím zavolať k sebe." Bude ma zaujímať v tejto správe, či sú tam napísané noty, podľa ktorých to malo byť urobené už dopoludnia, alebo pán poslanec sa jednoducho o pár hodín pomýlil.

Ku kontrole Slovenskej informačnej služby. Súhlasím s tým, čo naznačil pán poslanec Kanis, chcel by som len pripomenúť, že poznám štát NATO, v ktorom je veľmi tvrdo parlamentom kontrolovaná spravodajská služba ako dôsledok pôsobenia a prevzatia spravodajských služieb z II. svetovej vojny, a majú s tým nesmierne starosti, až je to na úkor funkčnosti tejto služby. Poznám štát NATO, kde nie je vôbec parlamentom riadená kontrola a práve tento prvý prípad ich varuje a váhajú, či ju zaviesť. Poznám štát NATO, kde parlamentná komisia nie je riadená parlamentom, pretože ju menuje osobne premiér, dokonca ani všetci poslanci nevedia, ktorí z poslancov, ich kolegov, sú v tej komisii, a komisia dáva výsledky svojej práce alebo poznatky len premiérovi, nie parlamentu. No a potom je aj náš model, ktorý ani opozícii, ani nám celkom nevyhovuje. Vám preto, že nemáte na ňom podiel, nám preto, že proti tomuto spôsobu máte výhrady a budeme hľadať nejaké nové riešenie. Som tiež presvedčený, že by bolo výhodnejšie urobiť taktický krok, aby sme ju rozšírili o kandidátov opozície, ale, prosím vás, navrhnite kandidáta, ktorý získa 76 hlasov tohto parlamentu. Odmietam hlasovať za

to, aby sme prijali zásadu, že tam musí byť z opozície. Navrhnite takého kandidáta, ktorému budeme ako človekovi veriť.

Čo k tomu ešte urobiť? Myslím si, že môžem na záver povedať asi takéto myšlienky: Nerokujeme dnes o Slovenskej informačnej službe, nerokujeme dnes o činnosti riaditeľa pána Lexu, rokujeme veľmi tvrdo, politicky, pretože nie sme spokojní so stavom. My s tým, že nás zdržujete z práce v koalícii, a vy s tým, že máte malý podiel na moci. Prečo toľko politickej zlosti, páni kolegovia? Už trikrát sa Vladimír Mečiar voľbami dostal k moci. Dvakrát bol nie voľbami zbavený tejto moci, ale vždy na krátky čas. Dnes sme teda v situácii, že vlastne on a jeho ľudia alebo ľudia okolo neho transformujú a čoskoro dokončia transformáciu Slovenska. A vám sa toto zdá ako veľká hrozba. Viete, že za pár rokov historici budú písať o tom, kto, ako a čo v transformácii štátu urobil. Vidíte tam malé miesto pre seba, a preto taká úpenlivá snaha do toho zasahovať. Chápať vás môžeme ako ľudí, že by ste chceli byť tiež v dejinách zapísaní ako účastníci tohto veľkého zápasu o novú spoločnosť, ale to sa dá robiť aj inak, nielen neustálym protestom, nielen neustálym vyhrážaním, do akého prepadliska vedieme Slovensko, ale jednoducho rozmýšľať o tom, čo by sa dalo urobiť ešte lepšie.

V parlamente hlasujeme často a často hlasujeme spoločne o čiastkových bodoch, ale nikdy s nami nehlasujete o celkových zákonoch. A to je práve dôkazom toho, že nemôžete súhlasiť s tým, aby za tejto koaličnej vlády transformácia rýchlo pokračovala, lebo potom jej pred voľbami zostane aj úspech z transformácie. A vôbec nesúhlasím s tým, že ideme z kopca, dokonca v žiadnej oblasti.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Ďalej má v rozprave vystúpiť pán poslanec Langoš, medzitým pán poslanec Dzurinda s faktickou poznámkou.

Poslanec M. Dzurinda:

Pán poslanec Andrejčák, oceňujem váš prehľad, ktorý máte v danej problematike, aj to, ako ste uvádzali príklady z jednotlivých krajín NATO, aj keď nepomenované, ale to nie je azda podstatné. Chcem sa teda opýtať, či poznáte aj takú krajinu NATO, kde je tajná služba pod parlamentnou kontrolou, ale pritom len pod parlamentnou kontrolou koalície. To je moja prvá otázka.

A druhá otázka, či poznáte aj taký štát NATO, kde síce opozícia má svoje zastúpenie v takých kontrolných orgánoch, ale navrhuje doň ľudí podľa toho, či sa páčia, alebo nepáčia koalícii. *(Potlesk.)*

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Lauko.

Poslanec P. Lauko:

Chcem sa pridať k svojmu kolegovi Dzurindovi a troška z takého medzinárodného pohľadu, pretože s predsedom výboru pre obranu pánom Andrejčákom chodíme do zahraničia, pán predseda výboru pre obranu chodí na stretnutia so zahraničnými návštevníkmi, ktorí prichádzajú na Slovensko.

Dúfam, že budete so mnou súhlasiť, pán predseda výboru pre obranu, že všade v demokratickom svete demokratické sily vyhlasujú, že kontrola tajných služieb musí byť z viacerých

strán pluralitná, to znamená aj z koalície, aj z opozície. Preto to, čo tu hovoríte, tie príklady, sú také deklarácie, ktoré sú čiastočne pravdivé a dajú sa zobrať zo všetkých strán. Aj v tých dokumentoch, ktoré veľmi dobre poznáte, o našom vstupe do NATO, je jedna zo základných požiadaviek, aby kontrola tajných služieb bola aj zo strany koalície, aj zo strany opozície. Preto sa pridávam ku kolegovi Dzurindovi a pýtam sa vás, pán predseda výboru pre obranu, čo hovoríte zahraničným návštevníkom a na zahraničných cestách o pluralite kontroly tajných služieb na Slovensku.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán predseda Andrejčák.

Poslanec I. Andrejčák:

Ďakujem. Môžem odpovedať bližšie, nechcel som uvádzať štáty. Štát, v ktorom parlament nekontroluje spravodajské služby, je Francúzsko, je členom NATO a považujete ho, dúfam, aj vy za demokratický štát. A nejde preto z kopca. Ani my preto nejdeme. V Anglicku menuje premiér komisiu na kontrolu. Áno, je takmer zo všetkých politických strán. Keby však jediný z nich povedal jediný poznatok o spravodajskej službe vo vlastnej politickej strane, čo robili, kde robili, tak už v živote tam nebude z tej politickej strany nikto menovaný. Takže tam o tom rozhoduje dokonca len premiér, nie len koalícia, a nikto nemá v Anglicku právo mu do toho hovoriť. A správa je len pre neho, a nie pre parlament. Takže keď hovorím s Angličanmi, tak im to takto poviem, že my máme dokonca lepšiu demokraciu. *(Smiech v sále.)* Ale aby ste to nebrali takto, prosím vás, snažím sa poznať situáciu v krajine, do ktorej idem, a poznať oblasti, o ktorých by som mal vedieť, keď sa predpokladá o nich hovoriť. A nebojte sa, veľmi často mám dostatok argumentov nato, aby som dokázal, že to, čo mi partner povedal, máme buď splnené, alebo štát,

proti ktorému neprotestuje, ale bude o nás rozhodovať, či pôjdeme do NATO, to má horšie ako my. Pre mňa tento problém nie je takej dôležitosti, aby som sa obával, že pre kontrolu Slovenskej informačnej služby nás nevezmú do NATO. Nás možno nevezmú do NATO preto, že budeme sami dávať vonku signály, že naša vnútropolitická scéna je sama ohrozením.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pán poslanec Černák.

Poslanec Ľ. Černák:

Vážený pán predseda výboru Andrejčák, v parlamentoch vo svete býva zvykom, že keď prehovorí minister za nejakú oblasť, tak to sedí, keď prehovorí predseda výboru za nejakú oblasť, tak narába s faktami a argumentmi, ktoré sedia. Ak si odmyslím vašu konštrukciu, že opozícia tým, že nehlasuje za zákony, odmieta sa podieľať na transformácii štátu, ale dôrazne protestujem proti vašim tvrdeniam, že "nikdy ste za žiadny zákon nehlasovali". Zoberte si hlasovacie záznamy, ja vám z fleku poviem desiatky zákonov, kde sme hlasovali za, dokonca nájdete zákony, ktoré jednomyseľne v tejto snemovni prešli, a aj pri mnohých zákonoch, kde sme v záverečnom hlasovaní odmietli zákon, keby sa zobrali naše niekedy dobré pozmeňujúce návrhy, určite by sme mali iný postoj. Takže nerobte taký generálny záver na základe vašich nesprávnych dohadov.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ešte pán poslanec Dzurinda.

Poslanec M. Dzurinda:

Pán poslanec Andrejčák, neodpovedali ste celkom na moje otázky, ale napriek tomu z vašej odpovede jedna vec bola veľmi jasná, a síce konštatujem, že ste neuviedli ani jednu krajinu, kde tajná služba je pod parlamentnou kontrolou, takou, v ktorej by chýbala opozícia. To konštatujem na základe vašej odpovede a myslím si, že vtedy bude situácia lepšia a normálnejšia, ak sa aj koalícia naučí lepšie rozumieť týmto demokratickým zásadám - právu opozície navrhnúť do takýchto kontrolných orgánov svojich zástupcov, keď dokážete tolerovať ich právo, aby mali v tom svoje oči, aby mali informácie z prvej ruky. Potom nepochybne si budeme v tomto parlamente lepšie rozumieť.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pán poslanec Glinský.

Poslanec J. Glinský:

Ďakujem. V normálnych krajinách Európy sú tajné služby jedným zo základných nástrojov ochrany národnej bezpečnosti. V normálnych krajinách Európy sa napríklad dekonšpirácia neodpúšťa. U nás je dekonšpirácia tajnej služby hitom dňa, hitom mnoho týždňov v masmédiách. To je alebo absolútne zlyhanie rozumu, alebo poslušnosť, trošku iná, než o ktorej hovoril pán poslanec Černák, keď chcel viacnásobne ponížiť mnohých z nás - poslušnosť cudzím záujmom. Alebo zlyhanie rozumu, alebo poslušnosť cudzím záujmom.

Nie je normálne, zaiste je to unikát, keď sa nebije na poplach a len ľahkovážne sa konštatuje, že slovenská tajná služba je rozložená, dekonšpirovaná, keď médium dekonšpirácie napíše (v posledných dňoch): "Slovenská informačná služba začína byť rozkošná." To isté médium pred časom varovalo

pred prepúšťaním pracovníkov z tajnej služby, že sa dostanú do podsvetia, a krátko nato sme mohli čítať napríklad titulky: "Pracovník Slovenskej informačnej služby velil v bare ľahnúť a stiahnuť nohavice."

Zaiste, je to horor, ktorý je vysvedčením nás všetkých, keď ľudia sú presvedčení, že v Slovenskej informačnej službe sú amatéri, kandidáti podsvetia a bojovníci za cudzie záujmy majú prevahu nad bojovníkmi za slovenské záujmy. Zatiaľ je to na našej obežnici Slnka tak, že všetci bojujeme proti všetkým v meniacich sa koalíciách. Tajné služby sú jedným z prostriedkov boja a ochrany záujmov.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem aj ja. Ešte pán predseda výboru Andrejčák.

Poslanec I. Andrejčák:

Ďakujem pánu poslancovi Černákovi za nápad, dám si tú prácu, aby som za čas, čo je evidencia, vybral prípady, kedy opozícia hlasovala za zákon. Určite najmenej pri jednom zákone to bolo, takže sa ospravedlňujem, nie vždy proti, ale väčšinou proti. Súhlasíte s tým, dúfam. A štatistiku potom zverejním.

Pánu poslancovi Dzurindovi. Pán poslanec, ja som naznačoval, že Francúzsko nemá vôbec žiadnu kontrolu, a považoval som to za horšie, než keď ju má len koalícia. Naozaj prípad, keď je to len koalícia, nepoznám, ale som presvedčený, že je lepšie mať koaličnú kontrolu ako žiadnu kontrolu *(smiech v sále)*, pretože aspoň väčšina parlamentu verí, že je to v poriadku. Vo Francúzsku si to nemôže nikto na základe vlastnej kontroly overiť. Ale je zbytočná polemika, či je to

lepšie, alebo horšie, každý máme na to iný názor. Ale toto len na vysvetlenie. Nebolo to úmyselné neodpovedanie, iba som považoval stav, ktorý som uvádzal, za ešte ťažší než u nás.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Prokeš.

Poslanec J. Prokeš:

Ďakujem, pán predseda.

Ja by som sa rád opýtal pána poslanca Dzurindu, či pozná štát, kde opozícia nakrúca vystúpenie riaditeľa tajných služieb a potom to prípadne ďalej zverejňuje, prípadne pri iných príležitostiach, napríklad keď je neverejné zasadnutie, sa stará o to, aby sa záznam z takéhoto rokovania dostal von.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán podpredseda Húska.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Vážení priatelia,

myslím, že to najvážnejšie, čo nás vlastne môže zaujímať v tejto oblasti, je to, že nemôžeme považovať za zdravé, keď sa prinajmenšom časť opozície jednak usiluje dostať do štruktúr spravodajských služieb a informačne vyťažovať tieto

spravodajské služby. Zároveň vlastne tým prejavuje celkom vedomú snahu vytvárania a používania tieňovej, to znamená paralelnej štruktúry v tejto oblasti. Je to mimoriadne nebezpečné a dokonca táto časť opozície ani nepovažuje za dôležité, aby s tým vystupovala prinajmenšom veľmi opatrne. To je veľká chyba.

Druhú vec, ktorú chcem povedať, a som presvedčený, o tom sme už hovorili aj tu, v parlamente, hovoril o tom dokonca aj premiér, hovorili sme o tom aj v našom Spoločnom parlamentnom výbore Európskej únie a Národnej rady, že celkom určite dôjde nie v ďalekej budúcnosti k tomu, že do tohto kontrolného orgánu sa dostane aj zástupca opozície. Ja som o tom presvedčený, že sa to naozaj stane. Treba naozaj povedať to, čo tu bolo naznačené, aby aspoň tých 75 poslancov dôverovalo takýmto ľuďom, pretože určitá časť ľudí neskrýva doteraz svoje nepriateľské postoje voči vzniku tohto štátu a jeden dôležitý informačný nástroj ochrany štátu by mal byť podrobený kontrole a dohľadu týchto ľudí, ktorí sa takto vlastne k tomuto štátu správajú. Myslím si, že je naozaj dôležité, aby z opozície to bol človek, ktorý vždy vystupoval pozitívne k vlastnému štátu.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pán poslanec Fogaš.

Poslanec Ľ. Fogaš:

Ďakujem za slovo.

Mrzí ma, že musím niečo k tomu povedať, ale ja si myslím, pán podpredseda Húska, že človeku, ktorý je nominovaný do Osobitného kontrolného orgánu, má dôverovať predovšetkým tá politická sila, ktorá ho nominuje. *(Potlesk.)* Totiž to je princíp, kde sa rešpektuje stanovisko opozície. Prepáčte,

ale nie je možné súhlasiť s tým, že nomináciu za opozíciu urobí koaličný predstaviteľ alebo predseda vládnucej strany. O toto ide. Prestaňme sa tu hrať na demokratov a nevnucujte nám názor, dokonca i v personálnych otázkach. To po prvé.

Po druhé - pán predseda Andrejčák, škoda, že ste odišli, totiž ak by ste tu sedeli, tak by ste si museli vypočuť, že snaha získať opozíciu pre hlasovanie o zákonoch by si vyžadovala úplne normálny legislatívny postup, a tu je nenormálna situácia.

Pán predseda veľmi dobre vie, v akom tlaku pracujú poslanci, veď sám prikazuje ich schvaľovanie alebo prerokúvanie v skrátených lehotách, než je 60 či 30 dní. Mnohé z týchto zákonov mohli byť prijaté aj našimi hlasmi a nemuseli skončiť na Ústavnom súde a v ich ustanoveniach byť vyslovený rozpor s ústavou. Mnohé z týchto zákonov sme mohli schváliť aj po len malých úpravách, ktoré nijako nemenili podstatu a koncepciu zákona. Typickým príkladom bol zákon o nadáciách, ktorý s určitými úpravami bolo možné zo strany opozície podporiť. Žiaľbohu, dnes sme boli svedkami toho, aký je rozdiel medzi názorom väčšiny a tlakom väčšiny. Ja si myslím, že ak má opozícia mať šancu prehovoriť do legislatívneho procesu, musí mať čas a musí byť snaha počuť jej názory. My sme pripravení vždy konštruktívne podporiť stanoviská, ktoré sú na prospech tejto republiky a na prospech riešenia jej problémov.

Ďakujem.
(Potlesk.)

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Dzurinda.

Poslanec M. Dzurinda:

Chcel by som odpovedať pánu kolegovi Prokešovi, že úlohou každej opozície je kontrolovať a sprostredkúvať verejnosti informácie takého charakteru, aby jednoducho občania boli informovaní. To je v každej demokracii. Spomínam si na príbeh Nixona v Amerike. Je množstvo ďalších príbehov, keď opozícia vytiahla, nie vytiahla, jednoducho uverejnila informácie, ktoré sa jej dostali do rúk, a takto sa pričiňovala o demokratický vývoj toho-ktorého štátu. Takže je to celkom prirodzené.

Po druhé, ak nemáme prístup k informáciám cez parlamentné orgány, ako je napríklad Osobitný kontrolný orgán, tak ako ináč sa máme usilovať, ak máme podozrenie, že bol spáchaný trestný čin, že povedzme Osobitný kontrolný orgán zatĺka niektoré aktivity tajnej služby. Aké máme iné možnosti, ako napríklad zriadiť občiansku komisiu?

A po tretie, vrele súhlasím s tým, čo povedal pán kolega Fogaš. Veľmi vrele súhlasím, lebo som presne zachytil, čo hovoril pán Húska, že niekto sa dostane z opozície do Osobitného kontrolného orgánu, ale tak, aby mu koaličníci dôverovali. No to je hrozné počúvať, veď to je karikatúra demokracie. Čoho sa bojíte?

Nebudem opakovať kolegu, lebo to vyslovil veľmi pregnantne, ale pokiaľ sa naozaj nezačneme voči sebe správať náležite tak, ako všade demokratické princípy určujú, to znamená, že strana si deleguje svojho človeka, jednoducho dobre nebude. V tomto štáte si televízia vyberá, koho pozve, televízia si vyberá, koho pozve do politických diskusií, ekonomických diskusií, do nedeľňajších Krokov, tu si chcete vyberať, koho si pozvete z opozície do Osobitného kontrolného orgánu. Toto je jednoducho karikatúra demokracie. *(Potlesk.)*

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Páni poslanci, chcem len upozorniť, že je štvrť na sedem a ešte mám štyri prihlášky do rozpravy. Takže prosím, ak by sme od týchto faktických poznámok mohli upustiť, bolo by dobre. Pán poslanec Kováč, nech sa páči.

Poslanec R. Kováč:

Pán predsedajúci, rád by som položil otázku pánu podpredsedovi Húskovi. Neviem, či som mu dobre rozumel, keď tu vyhlásil za takmer národnú katastrofu, že opozícia chce mať ľudí v Slovenskej informačnej službe. Pán podpredseda, vy máte takú predstavu, že v Slovenskej informačnej službe má mať ľudí len koalícia? Ja si myslím, že Slovenská informačná služba by mala byť v prvom rade nezávislý orgán, ktorý musí chrániť tie atribúty, ktoré má napísané v zákone. A môžu tam pracovať ľudia bez ohľadu na to, aký majú politický názor, musia pracovať na odbornej úrovni a musia plniť svoje funkcie tak, ako ich majú plniť zo zákona. To po prvé.

Po druhé, nepovažujem za adekvátne, aby ste tu hovorili o tom, že koalícia bude vyberať, kto je sympatický člen Osobitného kontrolného orgánu a kto nie je sympatický člen Osobitného kontrolného orgánu. Skutočne vrelo podporujem to, čo hovoril pán poslanec Fogaš. To nie je jednoducho možné. Potom povedzte, nechceme tu mať ľudí, ktorí sa nám budú dívať na prsty, a zverejnite takéto vyhlásenie.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Cuper.

Poslanec J. Cuper:

Vážený pán predsedajúci, chcem pánu Dzurindovi odpovedať, že analýza marcových udalostí ukázala, že istá opozičná politická sila v tomto štáte je schopná za každú cenu nasadiť agentov do politických štruktúr svojich protivníkov a štátu. Samozrejme, robí to systematicky. Áno, pripúšťam, že sme boli naivní, keď sme si mysleli, že tým, že nebudete v kontrolných orgánoch, vám v tom zabránime. Nezabránili sme, mýlili sme sa.

Pán Dzurinda, povedzte mi alebo ukážte mi jeden štát, v ktorom by politická strana sústavne infiltrovala svojich politických protivníkov svojimi agentmi a pritom tvrdila, že sú to jej vlastní ľudia, ako vy presviedčate tento národ a nás v parlamente, že to sú vlastne naši ľudia, ktorí stále zrádzajú tento štát alebo našu politickú stranu, alebo iné politické strany z vládnej koalície.

Veď vari si nemyslíte, že sme takí naivní, aby sme tomu uverili. Pozrite sa trochu aj na seba. Naučte sa demokratickému politickému boju. Skúste vyhrať voľby a skúste ľudí tohto štátu presvedčiť, že im viete vládnuť. Vy ste zatiaľ za tie tri roky samostatnosti dokázali, že viete tento štát iba deštruovať, a zvaľujete za to vinu na nás.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Prokeš.

Poslanec J. Prokeš:

Ďakujem, pán predseda.

Dovolil by som si odpovedať pánom poslancom Fogašovi a Kováčovi, keď hovorili o tom, že by si mali strany nominovať a ostatní im to schváliť.

Páni poslanci, považujem to za výzvu na porušenie ústavy. Budem hlasovať podľa vlastného svedomia, koho uznám za dôveryhodného z opozície, alebo aj z koalície, za toho hlasovať budem. Ale žiadny diktát, že si to niekto nominoval, a ja ho musím odhlasovať, ďakujem pekne, to odmietam. A pánu Dzurindovi, čoho sa bojíme - no bojíme sa toho, že rozkryjú celú Slovenskú informačnú službu.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán podpredseda Húska.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

S dovolením, boli tu dve poznámky pána poslanca Dzurindu a potom pána poslanca Kováča.

Pán poslanec Dzurinda, my nehovoríme, že my budeme vyberať tých, ktorí sú z opozície. Samozrejme, opozičné strany majú právo hovoriť o svojich námetoch, ale my máme právo pri hlasovaní vyjadriť, a to predsa aj vy používate, či tým ľuďom, ktorých váš kontrapartner predkladá, dôverujete, alebo nie. Tento proces je celkom prirodzený a normálny. Prosím vás, nehrajte tu slovné estakády, ako keby sme týmto spôsobom chceli cynicky vyšachovať z práva politickú stranu, aby do toho hovorila.

Druhá záležitosť - pán poslanec Kováč, doslova tu sa deje určitý typ fabulovania. Jednoducho ste doslova povedali: "Hovorili ste, že koalícia bude vyberať." Tento výraz som nikdy nepovedal. Povedal som, že som presvedčený, že v tomto parlamente dôjde k zvoleniu aj zástupcu opozície atď. To znamená, že predpokladáme, že musíme spoločne uvažovať. Ale, nehnevajte sa, pri začatí budovania tohto štátu musíme byť osobitne v pozornosti a v strehu, či tam majú byť aj tie politické sily, ktoré jednoznačne proti tomuto štátu boli. To je celkom prirodzené. *(Ruch v sále.)*

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Pittner.

Poslanec L. Pittner:

Ďakujem za slovo.

Chcem povedať, že ak sa dnes vo všeobecnosti o Slovenskej informačnej službe alebo tajnej službe hovorí ako o verejnej tajnej službe, tak je to dôsledok jej nekultúrneho, nekompetentného vedenia. Prvý, kto ju rozkryl, bol Oskar F., a nijaký podsadený agent. Ďalší, ktorí ju rozkrývajú a ktorí prinášajú informácie či mne, alebo novinárom, alebo iným poslancom, sú ľudia, ktorí neprichádzajú s tými informáciami, ktoré treba utajovať, ale s tými, ktoré odhaľujú tie praktiky, ktoré som aj ja vo svojej práci vytýkal práve riaditeľovi Lexovi. Takže prosím vás, neviďme zasa za všetkým len nejakú špiónomániu, ale viďme za tým to, akým spôsobom vlastne prichádza a prečo prichádza k úniku informácií.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Fogaš.

Poslanec L. Fogaš:

Ďakujem za slovo.

Pán kolega Prokeš, nemyslím si, že vaše obvinenie z nejakých predstáv o protiústavnom konaní je namieste. Najmä nie, keď vy sám ste svoje svedomie podriadili hlasovaniu vyložene na základe politického pokynu a niekoľkokrát ste hlasovali za protiústavné zákony. Myslím si, že naozaj k tomu, aby sme dospeli k nejakému záveru, treba hrať v politických rozhovoroch vzájomný konsenzus. Teda nielen dôvera väčšiny menšine, ale musí to platiť aj opačne. K tomu sa musia viesť politické rokovania. Prosím, veďte ich.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Prokeš.

Poslanec J. Prokeš:

Ďakujem, pán predseda.

Ja viem, že v západnej Európe je demokracia postavená na tom, že ja tebe, ty mne, a na politických dohodách. Ale naša ústava hovorí v tomto smere niečo iné. A čo sa týka hlasovania za protiústavné zákony, pán poslanec Fogaš, dovolím si upozorniť, že nikdy som nehlasoval za taký zákon, ktorý som ja považoval za protiústavný. Pokiaľ Ústavný súd rozhodne inak, rešpektujem jeho rozhodnutie, ale nehlasoval som za protiústavný zákon, resp. za zákon, ktorý som považoval za protiústavný. Môžem mať svoj vlastný názor na rozhodnutia Ústavného súdu, na schopnosti týchto sudcov logicky myslieť a ich ovládanie slovenského jazyka, ale vždy som rešpektoval rozhodnutia Ústavného súdu.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ešte pani poslankyňa Belohorská.

Poslankyňa I. Belohorská:

Ďakujem pekne, pán predseda.

Chcem sa veľmi ospravedlniť, že ako žena zasahujem do diskusie a do tohto rozhovoru, pretože si myslím, že tajné služby v každom štáte bývali doménou mužov a títo muži sa aj podľa toho správali. Veľmi ma mrzí dnešná diskusia, dnešná debata v tomto parlamente, lebo vidieť, že sa úplne vytratila kultúra vzťahov medzi staršími, mladšími, a opozícia nám dnes predviedla skutočne podľa mňa dosť nekultúrne správanie v parlamente. A veľmi by ma mrzelo, keby sa takéto správanie stalo zvyklosťou.

Ak sa chcem vyjadriť k problematike, o ktorej hovoríme, chcela by som povedať aj pánu poslancovi Fogašovi, že škoda, keď pred chvíľou dával lekciu, nespomenul aj našu parlamentnú návštevu vo Fínsku, kde práve on dal pri diskusii s brannobezpečnostným výborom otázku partnerom, či a ako kontrolujú tajné služby a či majú v tomto kontrolnom orgáne aj opozíciu. Bolo vidieť, že fínski partneri nepochopili otázku, a najprv nám na kontrolu tajných služieb povedali, že ich kontroluje vláda, a na to je minister a vláda.

Potom, keď sa pán poslanec Fogaš bližšie znovu vrátil k tejto problematike, videla som, že partner znovu nevie, o čom asi chceme hovoriť, tak som mu povedala príklad prerokúvania materiálu, keď predseda parlamentu vyhlásil, že rokovanie je tajné, bola predložená správa Osobitného kontrolného orgánu a na druhý deň táto správa bola publikovaná v novinách. Čo by na to povedal, či by on za tejto situácie

do takéhoto orgánu zobral opozíciu. Odpoveď bola jednoznačná, možno ju nebudem citovať úplne doslovne, ale povedal: V tom prípade by sa poslanci mali zamyslieť sami nad sebou. Ak predseda vyhlási rokovanie parlamentu za tajné, nie je možné, aby informácia unikla.

Takže, páni z opozície, tu nerozhoduje menšina a dôvera, či sa nám niekto páči, a či nie, ale tu existuje dôvera voči poslancovi z opozície, o ktorom vieme, že je korektný.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Dzurinda.

Poslanec M. Dzurinda:

Pani poslankyňa, vaše vystúpenie bolo veľmi zaujímavé a pre mňa aj pôsobivé. Aj preto by som vás chcel poprosiť, aby ste ho doplnili a aby ste zhodnotili ako poslankyňa, ale aj ako žena kultúrnu úroveň telefonického rozhovoru šéfa tajnej služby a ministra vnútra.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Fogaš.

Poslanec Ľ. Fogaš:

Myslím si, že interpretácia rozhovoru, ktorý sme viedli, nie je presná. Pani poslankyňa Belohorská, všetci kolegovia z iných krajín, nielen vo Fínsku, s ktorými sa stretávame, nám nerozumejú, keď takú otázku položíme, len preto, že u nich je samozrejmosť, že tam opozícia je zastúpená. A kontrolné mechanizmy, či už je to vláda, či je to parlament, sú založené na vzájomnej kontrole a zabraňujú zneužitiu moci. To, čo ste povedali vy, je otázka, bohužiaľ, poli-

tickej kultúry na Slovensku. Ak je raz zasadnutie parlamentu tajné, z tohto parlamentu nemá uniknúť nič. Žiaľbohu, tu sa riešia často škandály a nie vecné problémy.

Preto si treba položiť otázku, či aj toto dnešné zasadnutie nemalo byť tajné, a nech si to položia všetci poslanci, ktorí hlasovali proti tomu, aby bolo tajné. Preto si treba položiť otázku, či naozaj všetci, ako tu sedíme, sme ochotní zachovávať sľub, rešpektovať ústavu. Totiž v tom je problém, a nie v tom, čo ten alebo onen poslanec povedal. Ja vám garantujem, že poslanci Spoločnej voľby, ktorýkoľvek by bol v kontrolných orgánoch, nezneužije svoje pôsobenie, ale je isté, že tam bude pôsobiť tak, aby kontroloval riaditeľa a cez neho aj celú Slovenskú informačnú službu.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Páni poslanci, opäť upozorňujem, že hovoríme už dlho, stále o jednom a tom istom. Nikto nepovedal nič nové ani z jednej strany, ani z druhej. Prestaňme s faktickými poznámkami.

Pán poslanec Prokeš, nech sa páči.

Poslanec J. Prokeš:

Ďakujem, pán predseda.

Sľubujem, že už sa nebudem ozývať, ale naposledy mi dovoľte požiadať pána poslanca Dzurindu, aby on zhodnotil kultúrnosť správania opozície, pardon, tej, ktorá sedí odo mňa naľavo, tej časti opozície, ktorá sedí v tom sektore z pohľadu predsedajúceho celkom vpravo, počas vystúpenia riaditeľa Slovenskej informačnej služby.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ešte pán poslanec Dzurinda.

Poslanec M. Dzurinda:

Pán poslanec Prokeš, správanie opozície vzhľadom na možnosti, ktoré má, zďaleka nebolo adekvátne tomu, čo nám predviedli v telefonickom rozhovore šéf tajnej služby a minister vnútra. Zďaleka nebolo adekvátne tomu, ako tajná služba zatíka podiel na tých aktivitách, ktoré sú všeobecne známe. Nemáme inú možnosť, ako upozorniť občanov Slovenskej republiky na to, čo sa deje v tomto štáte, a jedine takýmito prostriedkami, aké sme vlastne zvolili, sa o to vôbec máme šancu pokúsiť. Vydeliť sa, jasne dokumentovať, že s takýmito gangsterskými spôsobmi táto časť lavíc na Slovensku naozaj nemá nič spoločné. *(Potlesk.)*

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Cuper.

Poslanec J. Cuper:

Vážený pán predsedajúci, ak insitný ekonóm nemá o čom hovoriť, tak sa dá na sociálnu demagógiu. Pán poslanec Dzurinda škandalizuje všetkých, ktorí sú z vládnej koalície, a momentálne sa nás snaží presvedčiť, že to správanie bolo adekvátne tomu, čo tu bolo prehraté ako záznam, o ktorom môžeme aj pochybovať.

Pán Dzurinda, v každom civilizovanom štáte sa takéto zhromaždenia, ako to správne povedal pán Fogaš, na ktorých sa pretriasajú otázky štátnej bezpečnosti, uskutočňujú na neverejných zasadnutiach. Lenže vy neuznávate ani tú základ-

nú elementárnu zásadu, ktorá platí v každej slušnej rodine, že veci sa pretriasajú vždy doma, a nie u susedov, ale toto je vaša politika. Ja som bol minule na Helsinskom zhromaždení, kde ma ubezpečovali, že tam bude iba diskusia s našimi občanmi. Nebola. Prišiel som tam a natáčala ju maďarská televízia. Samozrejme, po mojom proteste, ani nie tak proteste, iba som pozdravil divákov maďarskej televízie, veľmi rýchlo zbalili kameru a ostatné veci a odišli. A že som mal pravdu, to potvrdil polhodinový záznam z vysielania maďarskej televízie. Samozrejme, ja som im povedal, ocigánili ste ma. Keby som bol vedel, nebudem predsa robiť talk show pre maďarskú televíziu.

Pán Dzurinda, mal by som na vás ešte jednu ďalšiu otázku. Ešte ani na jednu ste neodpovedali, už som ich tu mal asi tri. Čo bude s tým záznamom, ktorý tu pán kolega poslanec Maďarskej koalície natáčal, tento váš škandalózny prístup, alebo to, čomu sa hovorí jednoducho nekultúra, ktorá televízia to prvá odvysiela, či maďarská, alebo neviem ktorá? Iste, bol by som rád, keby ste na túto otázku odpovedali.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Kňažko.

Poslanec M. Kňažko:

Ďakujem.

Ctený kolega pán Cuper, hovoril si niečo o civilizovanom štáte. Máš pravdu, v žiadnom civilizovanom štáte nie je potrebné, aby opozícia siahla k takýmto prostriedkom, pretože v žiadnom civilizovanom štáte sa minister vnútra s riaditeľom informačnej služby nerozprávajú slovníkom pasáka tretej kategórie. V žiadnom civilizovanom štáte žiadna politic-

ká strana nezneužíva verejnoprávnu inštitúciu televíziu, na pirátske vysielanie anonymov, a to s ambíciou hanobiť hlavu toho civilizovaného štátu. Okrem toho poslanec a právnik v civilizovanom štáte nerozširuje klamstvá a lži o svojich kolegoch, ako vy, pán Cuper, ako naposledy v dnešnom vysielaní rádia Twist. A v žiadnom civilizovanom štáte vláda neplatí denník, ktorý sa dokonca volá tak ako štát, a ktorý už roky vytvára štvavú kampaň na Slovensku, čo strana, to lož na hanobenie hlavy toho civilizovaného štátu. Takže nad týmto sa zamyslite skôr, ako hovoríte o civilizovanom štáte. Civilizujte sa najskôr sami. *(Potlesk.)*

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Dzurinda.

Poslanec M. Dzurinda:

Pán Cuper, vy ste povedali, že keď sa insitný ekonóm dostáva do problému, siaha k demagógiám. Ja by som vám chcel povedať, že keď zase koaličný poslanec prichádza o argumenty, tak siaha k urážkam. Váš problém nie je v tom, že by ste hľadali odpovede na otázky. Váš problém je jednoducho v tom, že nemáte síl sa niektorým skutočnostiam pozrieť priamo do očí. Problém mnohých z vás spočíva v tom, že nie ste slobodní, že sa chvejete o svoje posty. Problém mnohých z vás spočíva v tom, že ste zamočení po uši, mnohí z vás v privatizácii, že kryjete svoje prechmaty, že kryjete privatizácie vašich manželiek. Pán Prokeš je dnes veľmi aktívny, ale nech vysvetlí, že jeho pani sprivatizovala nitriansku Ferenitku spolu s českým a nemeckým kapitálom. To ste vy, najlepší Slováci, zástancovia tohto slovenského štátu. Toto je váš problém, priatelia z koalície. *(Prejavy nesúhlasu v sále.)*

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Cuper.

Poslanec J. Cuper:

Vážený pán predsedajúci,

rád by som odpovedal pánu poslancovi Kňažkovi, že v civilizovanom štáte sa umelci venujú umeniu a nie sociálnej demagógii na námestí. Nie ja, ale pán Kňažko tvrdil, že vo Francúzsku zrušili zákon na ochranu republiky v roku 1793. Oni ho vtedy totiž prijali.

Pán Dzurinda, prečo škandalizujete pána Baránika, ktorý dávno nie je v dozornej rade nijakého podniku? Takisto pána Garaja. Prečo to robíte? Tvrdíte, že škandalizuje niekto iný. Prečo nespomeniete, kto vlastní tie tri domčeky pri Mikulášskom kostolíku? Pán Kňažko má z jednej dvestosedemdesiatiny vlastníctvo, druhý a tretí, za lacný peniaz sprivatizovaný z mestského majetku. *(Hlasy v sále.)* Veď to je vaša úloha. Ja sa nešpáram v ničích privatizačných aktivitách. Nato ste sa v tomto parlamente prepožičali, žiaľbohu, vy, lebo nemáte naozaj už čo povedať našim podnikateľom a trhovej ekonomike.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Páni poslanci, poslankyne, ja sám budem iniciovať skončenie tejto rozpravy, ak skutočne neprestaneme hovoriť o tom, čo vôbec nie je predmetom tejto rozpravy.

Pán poslanec Prokeš, nech sa páči.

Poslanec J. Prokeš:

Pán predseda, hlboko sa ospravedlňujem, ale keďže som bol vyzvaný, chcem sa úprimne začudovať, pretože doteraz bola SNS obviňovaná z toho, že blokuje a bráni vstupu zahraničného kapitálu na Slovensko. Teraz je zasa obviňovaná z toho, že teda niekde ten zahraničný kapitál je.

A čo sa týka pána poslanca Kňažka, ja by som sa rád opýtal, ako on vie, odkiaľ vie, akým slovníkom sa minister vnútra rozprával s riaditeľom Slovenskej informačnej služby. On ich počúva? Ale ako vystupoval on tuná v parlamente, to sme počuli všetci.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Predseda výboru pán Brňák.

Poslanec P. Brňák:

Ďakujem pekne. Chcel by som len na margo vystúpenia pána poslanca Dzurindu povedať, že je legitímne právo jeho aj celej opozície vystupovať tak, ako aj vystupuje, i keď si myslím, že ak dôvodom dnešného správania sa opozície mala byť kompromitácia riaditeľa Slovenskej informačnej služby, opak je skôr pravdou vzhľadom na správanie sa opozície.

Ale dovoľte mi povedať ešte jednu poznámku k tomu, keď pán poslanec Dzurinda hovoril, že problém je v nás. Pán poslanec Dzurinda, pamäť je veľmi dobrá vec. Ja osobne si spomínam, keď váš kolega z vášho poslaneckého klubu pán poslanec Mikloško svojho času, keď bol ešte predsedom Slovenskej národnej rady, keď vyšla na povrch aféra lustračných hárkov Ivana Čarnogurského, ako vtedy červený v tvári, ako predseda Slovenskej národnej rady veľmi ostro vystúpil a vôbec sa nezaujímal o to, či je pravda, čo je v týchto zoznamoch

a v týchto hárkoch, či dotyčná osoba je, alebo nie je agentom ŠtB a podobne, ale práve červený v tvári vykrikoval a vyhrážal sa všetkým, ktorí zohnali uvedené spisy v rozpore so zákonom, tam postavil svoju obranu. Vy sa čudujete teraz v podstate aj v rámci tohto pragmatického politického prístupu, ak máme korektne o ňom rozprávať, že taká istá obrana sa stavia aj na našej strane? Však je to normálny politický zápas a boj istých názorov a ídeí.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Bajan.

Poslanec V. Bajan:

Ďakujem pekne.

Keďže rešpektujem to, na čo ste nás vyzvali, pán predseda, mám len maličkú poznámku kolegovi Cuperovi k tým trom domom. Je tesne vedľa a predpokladám, že ako právnik rozlišuje medzi reštitúciou a privatizáciou.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Dzurinda ešte.

Poslanec M. Dzurinda:

Rozdiel medzi našou argumentáciou a vašou, pán Cuper, je v tom, že my hovoríme veľmi konkrétne, hovoríme, alebo sprostredkujeme zistenia veľmi konkrétne. Vy hovoríte v náznakoch. Pán poslanec Slobodník, keď ho poprosíme, aby povedal konečne niečo konkrétne na Čarnogurského, nevie. Teraz vás zborovo vyzývame, aby ste povedali to, čo ste len v náznakoch označili - neviete povedať. Toto je obrovský rozdiel v argumentácii.

Opäť ste povedali, že škandalizujem pánov kolegov Baránika, Garaja. To vôbec nie je pravda. Sprostredkúvam občanom zistenia, ku ktorým som dospel. Tie zistenia sú pravdivé. Pán poslanec Baránik a pán poslanec Garaj porušili zákon. Ja právnymi prostriedkami, ktoré dostupné sú, budem v tejto veci konať ďalej. Konali sme už, overovali sme si tieto skutočnosti. Porušili zákon, jednoducho taký je fakt.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Komlósy.

Poslanec Zs. Komlósy:

Ďakujem pekne.

Pán poslanec Cuper, neviem prečo ste presvedčený, že tie zábery som robil pre nejakú televíziu a ešte k tomu televíziu zahraničnú. Ak ste o tom presvedčený, máte možnosť sledovať všetky televízne vysielania okolitých krajín, a ak na to nemáte čas alebo prostriedky, sedí tu pán riaditeľ Slovenskej informačnej služby, určite vám to dá zistiť.

Ďakujem pekne.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Mikloško.

Poslanec F. Mikloško:

Pán predseda, vy nás stále vyzývate, pán podpredseda Húska to tiež robil, aby sme hovorili k veci. Chcel by som vás upozorniť, že prvý, kto nehovoril k veci, bol pán riaditeľ Lexa. Namiesto správy o Slovenskej informačnej službe tu

vystúpil s jedným vulgárnym útokom proti prezidentovi republiky a voči opozícii. Pán poslanec Pittner tu prečítal časť tohto vulgarizmu, ktorý on tu predniesol. Pán Lexa tam sedí, žuje žuvačku a usmieva sa. Samozrejme, má veľkú moc, má odpočúvacie zariadenia, všetko možné, takže je mu veselo, ale rád by som vás upozornil, aby ste merali rovnakým metrom. On prvý odviedol do úplne vulgárnej polohy celú správu, ktorú podľa zákona tu má predniesť Slovenská informačná služba.

Pán poslanec Brňák, či som bol červený alebo nie, to si možno vy pamätáte. Pozrite si záznamy, ja som vtedy ani nevystúpil, pretože vtedy pán Hofbauer predniesol nejaký materiál, ktorý bol dávno známy, ktorý bol v novinách, ktorý pán Mečiar našiel na stole, tak ako nachádzal všetky zoznamy. Viem, že vtedy ste ešte boli, myslím, v Demokratickej strane, ale opýtajte sa vášho dnešného šéfa, odkiaľ bral tie veci.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Mikloško, ja som vyzval obidve strany, nehovoril som len o jednej skupine poslancov.

Nech sa páči, pán poslanec Cuper.

Poslanec J. Cuper:

Pánu poslancovi Bajanovi chcem iba povedať, že ak si myslí, že ak niekto má na nejakom dome jednu dvestosedemdesiatinu a za zbytok mu neviem kto presne, či len primátor, alebo aj mestské zastupiteľstvo, alebo mestské zastupiteľstvo aj primátor, predá za veľmi lacnú sumu aj s mestským pozemkom, že je to reštitúcia, tak ďakujem pekne. To je jedna vec.

Druhá vec, pánu Komlósymu chcem povedať, že som to spomenul len preto, aby náhodou pánu riaditeľovi Slovenskej informačnej služby a ostatným aktérom nezabudla nejaká televízia zasa poslať honorár, ako mne za účinkovanie v tej talk show, ktorú som tu spomínal, ktorú usporiadalo Helsinské združenie pre maďarskú televíziu.

A pánu Dzurindovi odpovedám, že zbytočne škandalizoval pána poslanca Baránika, pretože on sa nijakej nezákonnosti nedopustil. On riadne napísal na výbor list a doručil ho aj správnej rade, že sa vzdáva členstva v dozornej rade. Je vecou toho podniku, aby urobil v obchodnom registri výmaz. To nie je vecou toho, kto je členom dozornej rady. Takú povinnosť nikomu zákon neukladá. Takže to je zatiaľ všetko.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Predseda výboru pán Hofbauer.

Poslanec R. Hofbauer:

Pán poslanec Bajan, pokiaľ ide o tzv. reštitúciu troch domov pod Bratislavským hradom, pokiaľ mne je známe ako bývalému primátorovi, rodina tzv. reštituenta tam nevlastnila ani kvetináč.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Garai.

Poslanec I. Garai:

Ďakujem za slovo.

Pán Dzurinda, prepáčte, že vás oslovujem takýmto spôsobom. Prosím vás pekne, keby ste prečítali vyhlásenie, čo som

dal do TAS. Áno, ja sa k tomu priznávam, že bol som predsedom, a som na to hrdý, že som dokázal zachrániť Elektrosvit pred takými ľuďmi, ktorí tam boli. A boli to vaši ľudia, ktorí dehonestovali, 2000 ľudí chceli vyhodiť na ulicu, ja som tomu zabránil, ja sa k tomu hrdo hlásim. Ale v súčasnosti nie som v žiadnej dozornej rade ani v predstavenstve. Ja som sa dobrovoľne vzdal 28. 11. 1995.

Na margo k ďalším veciam - pán Čarnogurský, vyzývam vás, prečo ste nevyplatili zamestnancom v Dulovciach na slimačej farme polročnú mzdu? Urobili ste tam podvod za 80 miliónov korún.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Dzurinda.

Poslanec M. Dzurinda:

Vážený pán poslanec Garai, porušili ste zákon, mám o tom nezvratné dôkazy, buď sa tomu budem venovať vo všeobecnej rozprave, alebo vo výbore pre nezlučiteľnosť funkcií. Trochu som sa s pánom poslancom Baránikom o tom rozprával, on mi ukázal to, čo napísal pánu ministrovi Duckému, kde ho požiadal, zrejme to isté ste napísali aj vy. Ja vám len krátko zacitujem zo zákona, ako ste mali konať, pán poslanec. Ale dopovieme si to všeobecnej rozprave, alebo niekde inde. "Ak štátny funkcionár vykonáva ku dňu účinnosti tohto ústavného zákona funkciu alebo činnosť, ktorá je podľa tohto ustanoveného zákona nezlučiteľná so štátnou funkciou, je povinný do 30 dní odo dňa jeho účinnosti ju zanechať," nie požiadať ministra, ale ju zanechať, "alebo vykonať právne relevantný úkon na jej zanechanie...

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Páni poslanci, toto nemá nič spoločné s témou rozpravy.

Poslanec M. Dzurinda:

Pán predseda, tu už toho bolo veľa, už ste to pustili. Budem veľmi stručný, do troch minút určite skončím.

...a oznámiť to výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií štátnych funkcionárov." Pán Baránik mi povedal, že to druhé urobil hneď v najbližší deň, keď som to vlastne zverejnil, kde napísal aj predsedovi výboru. Jednoducho porušili ste zákony a ja sa vám to pokúsim ešte raz detailne vysvetliť v rámci všeobecnej rozpravy, resp. vo výbore pre nezlučiteľnosť funkcií.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pani poslankyňa Bieliková.

Poslankyňa A. Bieliková:

Ďakujem veľmi pekne za slovo.

Dovoľte, aby som povedala, že počúvam chlapské hlasy, ale mám pocit, že chlapov tu niet. Správate sa ako tetky na trhu a mám pocit, že aj to je urážka pre tie tetky. *(Potlesk.)* A to, čo ste predviedli pri správe pána Lexu, slovutní páni docenti, exministri, správali ste sa ako šarvanci. Napríklad pán Mikloško predstavoval hanbu. Ja som vždy mala pocit, že hanba vyzerá inak.

Ďakujem.
(Potlesk.)

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Zahatlan.

Poslanec K. Zahatlan:

Ďakujem za slovo, pán predseda.

Po celej tejto dnešnej debate a týchto veciach rozmýšľam, či tu prerokúvame správu Slovenskej informačnej služby, alebo tu prerokúvame, hlavne z opozície, informácie, ktoré mala len ŠtB.

Pán Mikloško, mal by som len jednu otázku, ako ste hlasovali, keď bolo hlasovanie o verejnom alebo neverejnom prerokúvaní správy o Slovenskej informačnej službe. *(Hlasy v pléne.)*

Ďakujem veľmi pekne, mne to stačí. Potom týmto spôsobom zistíme, kto mal záujem na tej šaškárni, ktorá sa tu deje, diala, a kto na nej nemal záujem.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ešte pán poslanec Mikloško.

Poslanec F. Mikloško:

Nemusím vám na to odpovedať, pretože máte k dispozícii výpis. Hlasoval som za to, aby to bolo verejné, pretože viem, čo môžem očakávať od pána riaditeľa Lexu. To po prvé.

Druhá vec, pani Bieliková, videl som, ako ste stáli, keď tu kričala celá sála "prezident odstúpiť", a mne to sta-

čilo na to, aby mi to pripomenulo staré časy, keď pani Litvajová stála a kričala "Nech žije KSČ!" *(Potlesk.)*

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ešte pán poslanec Dzurinda.

Poslanec M. Dzurinda:

Pani poslankyňa, vaše vystúpenie bolo veľmi suverénne, trochu aj cynické. Priznám sa, že pointa bola vtipná, dlho ste možno na nej pracovali. Nechcem vám žičiť zlé, ale som veľmi zvedavý, ako sa budete tváriť a či ten váš úsmev bude mať rovnakú kvalitu, keď napríklad medzi prepustenými pracovníkmi pre iný názor bude niektorá z vašich dcér, alebo medzi zbitými novinármi, pretože prídu niečo na námestie zaskandovať, bude niektorá z vašich dcér, alebo niektoré z vašich detí. Potom sa vás prídem opýtať, ako sa cítite a aká je kvalita vášho úsmevu. Ešte dnes vám to nedochádza, pani poslankyňa.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Palacka.

Poslanec G. Palacka:

Ďakujem, pán predseda.

Vážená koalícia, vy by ste radi všeličo pred verejnosťou utajili. Problém je v tom, že pán riaditeľ Lexa z tajnej služby nielenže urobil verejnú službu, ale podľa dnes prednesenej správy doslova verejný dom. *(Potlesk.)*

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pani poslankyňa Bieliková.

Poslankyňa A. Bieliková:

Ďakujem za slovo.

Pán Dzurinda, nechcite prežiť to, čo som ja musela prežiť. Ja veľmi dobre viem, čo je sloboda, aj čo je nesloboda, aj čo je vyhodenie, aké má následky. Prosím vás pekne, neobracajte sa na mňa s niečím takým.

A pre pána Mikloška - ja som nebola v KSČ, takže neviem, akú to malo súvislosť s Litvajovou a s KSČ.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Dzurinda.

Poslanec M. Dzurinda:

O to viac som šokovaný, pani poslankyňa Bieliková, ak je pravdou, to čo ste povedali, že ste prežívali isté perzekúcie, o to viac som vaším predposledným vystúpením šokovaný, ale keď dovolíte, budem sa na vás obracať, budem, časom.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Hornáček.

Poslanec V. Hornáček:

Ďakujem pekne za slovo.

Pán Dzurinda, mňa určite nemôžete obviniť z toho, že by som sa buď zúčastňoval na privatizácii, a už rozhodne nie zo strachu. Na niektorých hlasovaniach ste si to mohli iste všimnúť. Ale zahŕňate nás do jedného košiarika, všeobecne. Nie, že nie. Hovorili ste to tu a ja vám teraz na to odpovedám. Aj pri hlasovaní, či teda má byť, alebo nemá byť verejné, alebo neverejné prerokovanie správy o Slovenskej informačnej službe, som vedome hlasoval za verejné, pretože viem veľmi dobre, že vždy si nájdete spôsoby, a už sme niekoľko ráz nato doplatili, že to zajtra aj tak odvysiela Slobodná Európa alebo to uverejní SME. Z týchto dôvodov som jednoducho hlasoval za verejné.

A potom ďalej, spôsoby, ktoré odsudzujete - pán Dzurinda, kto sem zaviedol slovník, keď ste nazvali vlastných kolegov gaunermi, je to dobre vyše pred rokom. Kto sem tento slovník zaviedol?

A ďalej ohľadom spolupráce, nie že by sa nedalo spolupracovať, ale vy všetko robíte pre to, aby sa skutočne spolupracovať nedalo, vy spolupracovať jednoducho nechcete.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ešte pán poslanec Dzurinda.

Poslanec M. Dzurinda:

Pán poslanec Hornáček, je čas, aby som sa vyjadril, ako je to s tými gaunermi. Pred časom som tu mlčal, pretože som nechcel naskočiť na strunu, ktorú vytiahol pán Slobodník, aby som sťahoval istý svoj výraz. Dnes vám to už slobodne

poviem. Nikdy som to v tomto parlamente nepovedal. Je to môj výrok zo snemu KDH po voľbách 1994, keď som okrem iného povedal vetu: "Teraz ide o to, pred voľbami 1994, či na Slovensku budú vládnuť gauneri, alebo slušní." Nehovoril som adresne, cítil som, že sa k takému zápasu na Slovensku schyľuje. Denník Slovenská republika to dal do veľkého titulku, vložil to do súvislostí, ktoré tam boli neodôvodnené.

Pán poslanec Hornáček, veľmi sa mýlite, nikdy som takéto slovo v parlamente nepoužil, nikdy som ho nepoužil voči jednej strane, poslancom jednej strany, ktorejkoľvek strany. Nie je to pravda. Taká je pravda, že je to súčasť môjho vystúpenia na sneme KDH. Žiaľ, dnešok mi potvrdzuje, že to cítenie ma vtedy neklamalo.

A po druhé, pán Hornáček, opäť ste veľmi zle počúvali. Ja som si dával veľmi veľký pozor, keď som povedal, že problém mnohých z vás alebo viacerých z vás je v tom, nie všetkých, pán poslanec Hornáček. *(Potlesk.)*

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ešte pán poslanec Kňažko.

Poslanec M. Kňažko:

Ja len skutočne veľmi krátku poznámku. Pán Hornáček, nie slovník je dôležitý v tomto prípade, ale činy tých, na ktorých tento slovník sedí. To keby ste si všímali.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Prokeš.

Poslanec J. Prokeš:

Ďakujem, pán predseda.

Som veľmi rád, že v tých voľbách zvíťazili slušní ľudia. *(Potlesk.)*

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Langoš.

Poslanec J. Langoš:

Vážený pán predseda,
vážená Národná rada,

toto miesto, tento priestor v parlamentnej demokracii býva posvätným. Chápem, i keď to sledujem s rastúcou nevôľou, že tento deň je rovnako ako iný parlamentný deň, chápem, že nechcete sem pustiť Slovenskú televíziu, nechcete ukázať svojim voličom zodpovednosť, s ktorou pristupujete k parlamentnej práci. Dnes nie je taký istý deň ako včerajší parlamentný deň, pretože dnes vystúpil na pôde parlamentu druhý najsilnejší muž dnešnej štátnej moci, riaditeľ spravodajskej služby Ivan Lexa, ktorý vďaka hlúpemu prerieknutiu jeho kolegu ministra vnútra je verejne podozrivý, že sa zúčastnil spolu s inými na organizovanom zločine. Namiesto toho, aby predniesol správu o činnosti Slovenskej informačnej služby, hrubo zneužil svoju právomoc a predniesol tu jeden politický drifák, ktorý povedal verejne, ktorý bude rozfláknaný v Slovenskej televízii, ktorý uverejní Slovenská Republika.

Je to druhý najmocnejší muž v štáte v čase, keď vysokí štátni funkcionári vedú medzi sebou neľútostný boj o majetky miliardových hodnôt. O majetky, o ktorých sa nikomu z vás

pred 6 alebo 7 rokmi nesnívalo, o tisíce hektárov poľnohospodársky výnosnej pôdy, o tisíce hektárov lesov, o veľké fabriky. V tejto situácii riaditeľ spravodajských služieb zneužil právomoc verejného činiteľa a vyslovil na pôde parlamentu verejnú žalobu vo vykonštruovanom politickom procese proti tzv. nepriateľom Slovenska a slovenského národa. Ivan Lexa týmto spôsobil ohrozenie mieru v tejto krajine *(prejav nesúhlasu v sále)*, Ivan Lexa vystavil týmto svojím vystúpením veľkú skupinu občanov verejnému nebezpečenstvu, Ivan Lexa ohrozil ústavné základy štátu. Prosím, berte toto na vedomie, i keď ľahkovážne, ale boli ste na to upozornení. Nech je milosrdný Boh k takým ľuďom ako Ivan Lexa a nech Boh chráni Slovensko, ktoré je naším spoločný domovom.

Ďakujem za pozornosť.
(Potlesk.)

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Faktická poznámka - pán poslanec Smolec.

Poslanec J. Smolec:

Pán poslanec Langoš, vy spolu s pánom Kňažkom, s pánom Mikloškom ste z tohto posvätného miesta urobili scénu cirkusu Kludský. Vy tam asi aj patríte.

Ďakujem.
(Potlesk.)

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Zahatlan.

Poslanec K. Zahatlan:

Ďakujem za slovo, pán predseda. Chcel by som povedať na margo toho, čo tu pán Langoš povedal. Pán Dzurinda, teraz pán Langoš svojím vystúpením dokázal, kde sú, ako ste ich nazvali, tí gauneri.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Ešte pán poslanec Fidrik.

Poslanec J. Fidrik:

Vážený pán predseda,
vážený pán riaditeľ,
milé kolegyne,
vážení kolegovia,

správu o plnení úloh Slovenskej informačnej služby... *(Hluk v sále.)* Môžem hovoriť? Ja som vás nevyrušoval.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Nech sa páči, pán poslanec.

Poslanec J. Fidrik:

...považujem za kompetentnú. Na priestore a v rámci obmedzení, ktoré sme prijali, nemohla povedať viac. Oceňujem jej komplexnosť i to, že sme prvýkrát mali možnosť počuť kvalifikovaný výklad problémov, s ktorými sa služba od svojho vzniku stretávala a stretáva. Zaujali ma pasáže dokumentujúce jej zneužívanie predchádzajúcim vedením, ako aj žalostný stav, v ktorom sa po všetkých stránkach nachádzala.

Z uvedeného prehľadu úloh, ktoré informačná služba plní, musí byť zrejmé aj občanovi, že činnosť Slovenskej informačnej služby napĺňa, a neprekračuje rámce zákona. Môžeme len uvítať, že orientácia úloh je správne zameraná, a to na tie oblasti, ktoré našu spoločnosť trápia, ohrozujú, zaťažujú či zneisťujú akýmsi rozširovaním organizovaného zločinu - ekonomické a hospodárske moduly, úniky štátneho tajomstva, pôsobenie cudzích spravodajských služieb, útoky proti ústavnosti a podobne.

Za veľmi poučnú, analyticky hodnotnú považujem aj časť, v ktorej sa opisujú problémy spoločenskej reflexie práce služby, vzťah a pôsobenie prezidenta republiky či niektorých novinárov podnecujúcich a vyvolávajúcich negatívne postoje verejnosti k službe, či priamo obviňujúcich štátny orgán z nezákonných praktík.

Musím rozhodne odsúdiť túto prax a kampaň, ktoré nemajú obdobu v demokratických krajinách. Považujem ju nie za prejav úprimného záujmu týchto ľudí o hľadanie vecných, korektných a vyvážených vzťahov medzi orgánmi štátu navzájom, ako aj v rovine sprostredkovania informácií pre verejnosť vo veciach reflektujúcich tieto ťažkosti. Ide tu o jasnú diskreditačnú kampaň, ktorá okrem pochybných cieľov neslúži ani pre dobro občana, ani pre štát, ani pre dobré meno Slovenska v zahraničí.

Zarazila ma však jedna vec. Akým právom tu hovoria o neprofesionalite, nekompetentnosti Slovenskej informačnej služby, resp. jej predstaviteľov niektorí poslanci. Napríklad vy, pán Langoš, ktorý doteraz nevysvetlil svoje počínanie v súvislosti s navádzaním väzňov v Leopoldove, ktorá mala tragické následky a spôsobila veľké materiálne a morálne škody. Rovnako je nevysvetliteľné aj počínanie vo funkcii federálneho ministra vnútra v súvislosti s akciou "červená

ortuť" na letisku v Ostrave. Máte morálne právo, pán Langoš, hovoriť o morálke iných a podpisovať sa pod odcudzujúce rozsudky odôvodňované najvyššími morálnymi princípmi, keď je známe, že prehliadate vlastné profesionálne chyby?

Ďakujem.
(Potlesk.)

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. Faktická poznámka - pán poslanec Langoš.

Poslanec J. Langoš:

Ďakujem pekne. Priamo navádzal v pokračovaní vo vzbure väzňov v Leopoldove dnešný predseda vlády, svedkom bol vtedajší federálny minister vnútra doktor Sacher a niekoľko poslancov z poslaneckej skupiny, ktorá vykonávala poslanecký prieskum vo väzniciach. Do Leopoldova ma úpenlivo pozval a poslal po mňa šesťstotrinástku vtedajší náčelník správy Zboru nápravnej výchovy, absolvent moskovskej školy. Poslanci, skupina poslancov prinútila náčelníka, aby do Leopoldova pozval armádu a špeciálne jednotky.

To je všetko.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. Ste nevinný. *(Potlesk.)* Nech sa páči, pán poslanec Cuper.

Poslanec J. Cuper:

"Slovenskému demokratovi" z "prvej slovenskej demokratickej spoločnosti" chcem odpovedať: To môžeš, pán Langoš, vyprávať tým, ktorí sa nevyznajú v histórii. Veď predsa kaž-

dý vie, že ak sa začína nejaká revolúcia alebo hovorí sa tomu aj štátny prevrat, najprv sa rozpustia basy, aby sa vyvolal spoločenský chaos. Takže, vážený pán poslanec, vy ani neviete, čomu ste slúžili. Pán Havel potreboval vyvolať spoločenský chaos a vy ste boli tým poslušným vykonávateľom. Tak sa tu neospravedlňujte, my vám to odpustíme.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. Faktická poznámka - pán Hofbauer.

Poslanec R. Hofbauer:

Pán Langoš, prosím vás, nevykladajte tu veci podľa vašej interpretácie, však máme aj my pamäť.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. Nech sa páči, ešte pán Langoš.

Poslanec J. Langoš:

Páni docenti, ja uprednostňujem raz vidieť ako stokrát počuť.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. Páni, môžeme tu byť aj do rána, to je jedno, ja vydržím. Chcú aj druhí hovoriť, nie len stále tí istí. Prosím vás, keby ste skončili s faktickými poznámkami.

Nech sa páči, pán Javorský.

Poslanec F. Javorský:

Vážení poslanci, ktorí ste takto tlieskali a smiali sa, pýtam sa vás, či niekto z vás videl protokoly z vyšetrovania týchto udalostí. Keby ste ich videli, neboli by ste sa takto správali. *(Potlesk.)*

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. Nech sa páči, pán poslanec Weiss.

Poslanec P. Weiss:

Pán predsedajúci, nechcem sa zapájať do faktických poznámok, mám iba poznámku procedurálneho charakteru. O 19.00 hodine sa má končiť zasadnutie Národnej rady. Navrhujem, keďže sú tam ešte niektoré prihlášky a všetci čakáme, že zajtra vystúpi aj predseda Osobitného kontrolného orgánu a zaujme stanovisko k tejto správe, aby sme zajtra pokračovali o 9.00 hodine. Myslím, že si potrebujeme aj psychicky trošku oddýchnuť.

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. Ešte pán poslanec Černák.

Poslanec Ľ. Černák:

Ďakujem pekne za slovo.

Vážený pán podpredseda Ľupták, veľmi dobromyseľne vás chcem upozorniť, aby ste neporušovali rokovací poriadok. Vy nemáte právo komentovať vystúpenia jednotlivých poslancov, vy len stroho udeľujete slovo. Aj tí, ktorí tlieskajú vašim replikám, vlastne tlieskajú porušovaniu rokovacieho poriadku. Janko, nekomentuj a veď schôdzu. Dobre?

Podpredseda NR SR J. Ľupták:

Ďakujem. Pán Černák, už ste nás dosť napoučovali v tejto republike. Už nás viac poúčať nebudete.

Ďakujem pekne. Dovidenia. Dobrú noc. *(Potlesk.)*

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

15., 16., 17., 21., 22., 23. a 24. mája 1996

STENOGRAFICKÁ SPRÁVA
O 15. SCHÔDZI
NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

VI. časť

I. volebné obdobie

Šiesty deň rokovania
15. schôdze Národnej rady Slovenskej republiky
23. mája 1996

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

budeme pokračovať v 15. schôdzi Národnej rady neukončenou rozpravou zo včerajšieho dňa. Dnes je ako prvý do rozpravy prihlásený pán poslanec Weiss. Ešte predtým pán poslanec Hornáček.

Poslanec V. Hornáček:

Ďakujem pekne za slovo.

Vážená Národná rada,

včera inicioval poslanec opozície symbolickú minútu ticha - citujem - "za zavraždeného pána R. R.". Vstala opozícia. Vzápätí poslanec vládnej koalície navrhol symbolickú minútu ticha - citujem - "za tragicky zosnulého pána R. R.". Vstala koalícia.

Priznám sa, nevstal som ani raz. Nie z neúcty pred majestátom smrti, pred ktorou sme si všetci rovní, ale z úcty k vrcholnému orgánu slovenského štátu, k slovenskému parlamentu, pretože nepoznám žiadne známe skutočnosti, ktorými by si zosnulý pán R. R. či už na poli zásluh o náš národ, štát, alebo inak túto poctu zaslúžil. Pritom sa stalo takmer pravidlom, že si na pôde slovenského parlamentu nepripomíname osobnosti, ktoré si to skutočne zaslúžia.

Skúsme to dnes napraviť. Dňa 23. mája 1929, presne pred 67. rokmi, zomrel v ďalekej cudzine svetoznámy priekopník bezdrôtovej telegrafie slovenský vynálezca reverend Jozef Murgaš. V ten istý deň, pred 120 rokmi, 23. mája 1876 sa skončila životná púť jednej z najväčších osobností európskej romantickej poézie, slovenského štúrovského básnika a revolucionára Janka Kráľa.

Žiadam teraz vážených členov slovenského parlamentu, aby si symbolickou minútou ticha uctili pamiatku týchto dvoch veľkých osobností slovenských dejín, ktoré si od slovenského parlamentu, na rozdiel od pána R. R., túto poctu právom zaslúžia.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Vážení páni poslanci, ja musím dať pokyn a nie pán poslanec. Prosím, uctime si pamiatku podľa slov pána poslanca.

(*Minúta ticha.*)

Ďakujem.

Pán poslanec Černák - faktická poznámka.

Poslanec Ľ. Černák:

Ďakujem za slovo.

Vážený pán predseda, z časových dôvodov sa nám program skumuloval tak, že podľa môjho vedomia sme si odhlasovali tri veci - mali by sme mať v pevne stanovenom termíne, t. j. dnes o 9.00 hodine odpovede na interpelácie a interpelácie. Je však potrebné dokončiť prerokúvanie správy o Slovenskej informačnej službe, okrem toho sme si odhlasovali, že po nej

bude odvolávanie ministra Hudeka. Mohli by ste nám, prosím vás, povedať, aký program a v akom poradí bude dnes doobeda?

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Skončíme rozpravu o správe Slovenskej informačnej služby, potom, tak ako sme si odhlasovali, by malo dôjsť k vysloveniu dôvery alebo nedôvery ministrovi vnútra a potom budeme pokračovať podľa programu.

Poslanec Ľ. Černák:

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Lauko.

Poslanec P. Lauko:

Len kvôli záznamu, pán predseda, keď to budú raz čítať naše deti, aby sa hovorila pravda o tomto parlamente, tak počas návrhu, alebo počas toho, ako dal pán Moric návrh, aby sme povstali, vstala aj opozícia, nielen koalícia.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ja som pri obidvoch návrhoch sedel, pretože zneužívať smrť občana na takéto politické ťahy nepovažujem za správne. *(Potlesk.)*

Nech sa páči, ešte pán poslanec Šimko - faktická poznámka.

Poslanec I. Šimko:

Ďakujem, pán predseda. Chcem sa len opýtať, kedy budú interpelácie.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Potom budú interpelácie.

Poslanec I. Šimko:

Po čom?

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Veď som prečítal program. Povedal som: dokončenie správy o Slovenskej informačnej službe, minister a potom podľa programu.

Pán poslanec Weiss, nech sa páči.

Poslanec P. Weiss:

Vážený pán predseda,
vážené kolegyne,
vážení kolegovia,

to, čo sa stalo včera odpoludnia v tejto sále, je skôr smutný obraz o stave slovenskej politiky, je to, bohužiaľ, dôkaz o nedostatku politickej kultúry a prebytku nenávisti a predsudkov. Správa riaditeľa Slovenskej informačnej služby, ako to už povedali aj moji kolegovia z klubu, nás sklamala. Takúto správu sme neočakávali a nemôžeme ju akceptovať. Základným nedostatkom a vážnym mementom tejto správy je to, že bola využitá, ba zneužitá na vedenie straníckeho politického boja, na útoky na prezidenta, poslancov, noviná-

rov, na vybavovanie si osobných a politických účtov. To je v demokratickom štáte jednoducho neprípustné.

Slovenská informačná služba nemôže fungovať ako inštitúcia, ktorá rozdáva politické nálepky. Historická skúsenosť hovorí, že tam, kde sa tajné služby miešajú do vnútropolitického zápasu, sa to obyčajne nekončí dobre. Z toho by sme mali všetci vyvodiť závery, aj pán riaditeľ Slovenskej informačnej služby. Je vždy veľmi nebezpečné, ak zložky štátu bojujú proti sebe. Je vždy zlé, ak si šéf tajnej služby osobuje právo ako nejaký politický a morálny rozhodca posudzovať prezidenta, ústavných činiteľov a poslancov, ak ich známkuje, obdarúva invektívami alebo naopak pochvalami. To je jednoducho nedobrá tendencia. Nemali by sme to vo vlastnom záujme tolerovať. Podľa môjho názoru parlament sa mal dozvedieť predovšetkým to, ako si Slovenská informačná služba plní zákonom dané povinnosti. O tom sme sa, žiaľ, dozvedeli veľmi málo. Preto aj ja vyzývam pána predsedu Osobitného kontrolného orgánu pána Urbana, aby sa k správe a k jej kvalite vyjadril.

Slovenská informačná služba má predovšetkým skladať účty parlamentu, a nie vybavovať si účty s niektorými poslancami. Slovenská informačná služba, tak ako sme to videli včera, sa dnes nespráva ako nadstranícky štátny orgán, ktorý má za každej vlády slúžiť všetkým občanom a ochrane republiky. Už preto, že je to orgán bohato dotovaný z našich daní. Občan ako daňový poplatník má povinnosti, ale má aj právo, aby mu jeho práva Slovenská informačná služba plne garantovala.

To, že Slovenská informačná služba, žiaľ, je v rôznych aférach, nemožno zvaľovať na novinárov. Do afér sa predsa dostala sama. Je svedectvom neprofesionality, ak je Slovenská informačná služba už tak dlho v rečiach, ak je v podozrení, že sa zúčastnila na zavlečení niekoho do cudziny a

ak sa toto podozrenie jasne nevysvetlilo. Nikoho nechcem obviňovať, ale, kolegyne, kolegovia, prosím vás, nebagatelizujme to, čo sa stalo v auguste 1995, preto, že máme antipatie voči nejakej osobe. Nedajme sa uniesť týmito antipatiami a predstavme si každý, že by niekto zavliekol do cudziny naše dieťa. Táto vec sa jednoducho nesmie ututlať, musí sa dôsledne vyšetriť a musia sa z výsledkov vyšetrenia vyvodiť právne aj politické dôsledky.

Oprávnene sme od správy očakávali vyvrátenie obvinení, chlapské slovo, a nie útoky na tých, ktorí vyslovujú obavy, pochybnosti, podozrenia a otázky.

Kolegyne a kolegovia, v Slovenskej republike vzniká nebezpečná situácia. Áno, môže sa využívať na posilňovanie toho známeho propagandistického klišé, že na jednej strane sú dobrí Slováci, ktorí všetkými prostriedkami, dovolenými aj nedovolenými, obraňujú Slovensko pred inými Slovákmi, ktorí sú vyhlásení za zlých, ale postupne sa vytvára psychóza obľahnutého tábora, krivdy a urazenosti. Na tomto základe sa potom odmietajú fakty, odmieta sa dialóg. Možno to niekomu prináša rast volebných preferencií, ale zároveň sa dostávame do stavu čoraz väčšieho spoločenského napätia a stavu, keď sa proti tvrdeniu stavia iné tvrdenie a v tejto situácii, samozrejme, ťahajú za silnejší koniec povrazu tí, ktorí majú v rukách najsilnejšie médium - verejnoprávnu Slovenskú televíziu.

Priatelia, tento vývoj treba zabrzdiť, pretože môže viesť ku konfliktu, na ktorý, ako to už býva, nedoplatia v prvom rade politici, ale občania.

Kolegyne a kolegovia, dovoľte mi, aby som upozornil ešte na jeden moment. Správa je, podľa môjho názoru, nebezpečná aj preto, že jej obsah sa až príliš podobá na obžalobu prezidenta, na obžalobu z vlastizrady, a to je jediný trest-

ný čin, pre ktorý možno prezidenta stíhať. Ale, prosím vás, právo predkladať takúto obžalobu, samozrejme, na základe dokázaných faktov, má iba Národná rada. Je veľmi zlé, ak Slovenská informačná služba, ktorá by mala byť lojálna voči prezidentovi, ústavným činiteľom, parlamentu, si osobuje právo na vznášanie takýchto obvinení.

Na záver niekoľko otázok ku konštatovaniam, ktoré odzneli v správe. Pán riaditeľ Slovenskej informačnej služby konštatoval, že pri budovaní Slovenskej informačnej služby chýbala tradícia, boli objektívne ťažkosti, bol nedostatok skúseností. Plne chápem toto konštatovanie. Pri utváraní samostatnej štátnosti to vždy tak býva. Treba si však zároveň klásť otázku, kto bol politicky zodpovedný za spôsob, akým sa delil federálny štát a jeho majetok a za to, že slovenská strana aj v tejto oblasti ťahala za kratší koniec, že dopadla tak, ako dopadla.

Ak sa obviňuje bývalé vedenie Slovenskej informačnej služby takmer z totálnej neschopnosti, treba si položiť otázku, kto toto vedenie menoval. Ak boli také závažné nedostatky, ako sa včera prezentovali, prečo Osobitný kontrolný orgán, ktorého predsedom bol v roku 1994 predseda parlamentu, a viac ako pol roka bol vtedy v opozícii, nič neurobil, vládu a parlament na nič neupozornil?

Na záver by som sa chcel opýtať, kedy dostaneme od pána riaditeľa Slovenskej informačnej služby správu, ktorá poskytne tie informácie, ktoré má zo zákona obsahovať, a kedy sa Osobitný kontrolný orgán rozšíri aspoň o dvoch poslancov opozície. To chcem zdôrazniť, aspoň o dvoch. A kedy bude mať vládnuca koalícia odvahu dať na čelo Osobitného kontrolného orgánu niekoho z opozície?

Potrebujeme totiž upokojenie situácie. Potrebujeme objektivizovať rôzne informácie o Slovenskej informačnej služ-

be a to sa jednoducho nedá bez parlamentných orgánov, bez pluralitného zastúpenia politických síl. Prejavme zodpovednosť a vytvorme pre túto pluralitu priestor. Inak konflikt nezastavíme, veci sa nevyšetria, ale konflikt sa bude eskalovať.

Ak hovorím o pluralite, potom musím predsedovi výboru pánu Andrejčákovi povedať, že ak sa z transformácie spoločnosti jedna časť vedome vylučuje iba preto, že má na niektoré otázky iný názor, nevyhnutne to musí vyvolávať napätie. Preto, pán poslanec, nemôžem prijať vašu filozofiu, nemôžem prijať politickú koncepciu, podľa ktorej ak sme vyhrali voľby, môžeme si so štátom a v štáte robiť, čo chceme, a ak opozícia vysloví iný názor, tak ju vyhlásime za nepriateľa štátu alebo povieme, že nás zdržiava od práce. Čo to znamená zdržiavať od práce? Má to byť náznak, že opozíciu treba kamsi odpratať? Alebo znovu zaviesť systém Národného frontu?

Treba si jednoducho zvyknúť, že opozícia je tu preto, aby kontrolovala vládu a predkladala alternatívne návrhy riešení slovenskej spoločnosti, aby si občan mohol vybrať. Ak by pán riaditeľ Slovenskej informačnej služby, ktorý tu dnes nie je, chcel povedať niečo navyše, čo uviedol v správe, mohli by sme ďalšiu časť tejto schôdze, tohto bodu vyhlásiť za neverejnú. Ak bude treba, takýto návrh rád podám.

Ďakujem vám za pozornosť.
(Potlesk.)

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ako ďalší je do rozpravy prihlásený pán poslanec Urban.

Poslanec I. Urban:

Vážený pán predseda,
vážená pani podpredsedníčka vlády,
vážení ministri,
vážené kolegyne,
vážení kolegovia,

predovšetkým hneď v úvode uvádzam, že štruktúra môjho vystúpenia bude odrážať súčasný právny stav, v ktorom žiadny zákon neukladá povinnosť Osobitnému kontrolnému orgánu ani jeho predsedovi vyjadrovať sa k správe o plnení úloh Slovenskej informačnej služby, rozporuplnú rozpravu, niektoré skutočnosti o práci Osobitného kontrolného orgánu z posledného obdobia, ako aj niektoré odpovede a reakcie na vystúpenia najmä opozičných poslancov.

Pre poslancov, ktorí poznajú zákon číslo 46/1993 Z. z., neuvádzam nič nové, ak poviem, že Národná rada Slovenskej republiky už druhý deň na svojom zasadnutí prerokúva správu o plnení úloh Slovenskej informačnej služby, ktorú riaditeľ Slovenskej informačnej služby predkladá Národnej rade Slovenskej republiky najmenej raz do roka. Ktoré úlohy plní Slovenská informačná služba, určuje § 2 uvádzaného zákona.

Ako sa v správe správne uvádzalo, informačná služba v rozsahu svojej pôsobnosti získava, sústreďuje a vyhodnocuje informácie o činnosti ohrozujúcej ústavné zriadenie, územnú celistvosť a zvrchovanosť Slovenskej republiky, o činnosti smerujúcej proti bezpečnosti Slovenskej republiky, o aktivite cudzích spravodajských služieb, organizovanom terorizme, skutočnostiach, ktoré môžu vážne ohroziť alebo poškodiť hospodárske záujmy Slovenskej republiky a o ohrození alebo úniku údajov obsahujúcich skutočnosti tvoriace predmet štátneho tajomstva.

Ďalej informačná služba získava, sústreďuje a vyhodnocuje informácie o aktivitách, ktoré vznikajú v zahraničí a smerujú proti ústavnému zriadeniu a bezpečnosti Slovenskej republiky. Podobne, ako sa v správe uvádzalo, informačná služba plní aj ďalšie úlohy podľa osobitných zákonov a plní úlohy vyplývajúce z medzinárodných zmlúv a dohôd, ktorými je Slovenská republika viazaná.

Plnenie uvádzaných úloh Slovenskou informačnou službou bolo základnou konštrukciou správy prednesenej riaditeľom Slovenskej informačnej služby. Je prirodzené a pochopiteľné, ak úvod tejto správy tvorí hodnotenie podmienok, za akých Slovenská informačná služba úlohy plnila v predchádzajúcom období. Navyše ak od poslednej správy o plnení úloh Slovenskej informačnej služby prednesenej v Národnej rade Slovenskej republiky došlo k personálnej výmene na poste jej riaditeľa. Správa v skôr uvedenej štruktúre úloh vyčerpávajúco, v rámci možností verejného prerokúvania, rozoberá ich plnenie jednotlivo.

Osobitná pozornosť v osobitnej časti vystúpenia riaditeľa Slovenskej informačnej služby sa venuje spolitizovaným kauzám, ktoré boli namierené proti Slovenskej informačnej službe, resp. jej predstaviteľom. Riaditeľ Slovenskej informačnej služby, rovnako ako pri predkladaní správy na zasadnutí Osobitného kontrolného orgánu, jednoznačne odmietol všetky obvinenia voči Slovenskej informačnej službe a vylúčil účasť Slovenskej informačnej služby na uvádzaných kauzách.

Podľa môjho názoru zaradenie tejto časti do vystúpenia riaditeľa Slovenskej informačnej služby bolo zákonitým rozhodnutím, ak uznáme, že verejnosť už dávno očakávala jednoznačné, aj na parlamentnej pôde prezentované stanovisko k masívnemu opozičnému a mediálnemu útoku voči Slovenskej informačnej službe.

Napriek tomu, že správa je správou Slovenskej informačnej služby, a nie Osobitného kontrolného orgánu, pripomeniem, že Osobitný kontrolný orgán Národnej rady Slovenskej republiky na kontrolu činnosti Slovenskej informačnej služby zasadal od začiatku roka dovedna trikrát. Schválil plán práce na rok 1996, v rámci ktorého uplatňuje všetky právomoci kontrolného orgánu zo zákona Národnej rady Slovenskej republiky číslo 46/1993 Z. z. V rámci svojej činnosti Osobitný kontrolný orgán ako celok, ani jeho členovia nezistili žiadne skutočnosti, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako porušenie zákona.

Ako sa uvádzalo v správe Slovenskej informačnej služby, riaditeľ Slovenskej informačnej služby predložil, resp. sprístupnil všetky materiály, ktoré Osobitný kontrolný orgán požadoval. V rámci uvádzaného plánu práce by do konca mája mali byť prerokované záverečné správy o činnosti FBIS na Slovensku do konca roka 1992 a činnosť Leninskej iskry, tak ako to bolo Osobitnému kontrolnému orgánu uložené uznesením Národnej rady z 5. mája 1995.

Na zasadnutí Osobitného kontrolného orgánu vo februári tohto roku riaditeľ Slovenskej informačnej služby predložil správu o činnosti Slovenskej informačnej služby, o ktorú bol požiadaný. Pri prerokúvaní správy riaditeľ odpovedal na všetky otázky členov Osobitného kontrolného orgánu, pričom žiadny člen Osobitného kontrolného orgánu nevzniesol námietky voči činnosti Slovenskej informačnej služby, na základe čoho Osobitný kontrolný orgán na svojom zasadnutí prijal uznesenie, podľa ktorého informáciu o činnosti Slovenskej informačnej služby vzal na vedomie. Správa obsahovala informácie, ktoré podľa zákona je riaditeľ Slovenskej informačnej služby povinný poskytnúť v štruktúre úloh, ktoré Slovenská informačná služba plní podľa zákona. V zmysle uznesenia nášho kontrolného orgánu prijatom na marcovom zasadnutí, určení

členovia Osobitného kontrolného orgánu do konca mája 1996 predložia Osobitnému kontrolnému orgánu správu o výsledkoch kontroly čerpania rozpočtu Slovenskej informačnej služby za rok 1995.

Považujem za nevyhnutné reagovať aj na niektoré poznámky či priame výzvy poslancov opozície. K otázke odvolávania riaditeľa Slovenskej informačnej služby, v ktorej pán poslanec Moravčík ako docent práva nemá jasno, odporúčam preštudovať si zákon, konkrétne poslednú novelizáciu zákona číslo 46/1993 Z. z. K poznámke, že neexistuje na svete štát, kde tajná služba podáva toľko trestných oznámení ako na Slovensku, pripomínam, že ja zase nepoznám štát, ktorého orgány po toľkonásobnom nepodloženom obviňovaní si môžu dovoliť ostať ľahostajné a nechránené.

Pána poslanca Pittnera môžem ubezpečiť, že Osobitný kontrolný orgán disponuje štatútom Slovenskej informačnej služby, organizačným poriadkom Slovenskej informačnej služby, vykonáva kontrolu čerpania rozpočtu Slovenskej informačnej služby a riaditeľ Slovenskej informačnej služby doteraz neodmietol predložiť žiadnu aktualizovanú právnu normu Slovenskej informačnej služby.

Ako som už uviedol, Osobitný kontrolný orgán v rámci svojej činnosti nezistil od posledného podania Národnej rade porušenie zákona. Ak kontrolný orgán podľa pána Pittnera je pofidérny orgán, pripomínam, že orgán vznikol riadnou voľbou v Národnej rade Slovenskej republiky tak ako ostatné orgány Národnej rady Slovenskej republiky, napríklad aj ako Výbor Národnej rady pre životné prostredie, a pritom osobne ho za pofidérny neoznačujem.

Ku konštatovaniu pána poslanca Čarnogurského, že boli vyfabrikované dokumenty na diskreditáciu prezidenta Slovenskej republiky, považujem za povinnosť uviesť, že Osobitný

kontrolný orgán takými dokladmi nedisponuje a nikto mu ich neposkytol. Disponuje však listom pána prezidenta a poznatkami získanými z Kancelárie prezidenta Slovenskej republiky, ktoré potvrdzujú tie časti správy o činnosti Slovenskej informačnej služby, v ktorých sa uvádzalo, že prezident Slovenskej republiky žiadal od riaditeľa Slovenskej informačnej služby informácie, ktoré by mohli viesť k diskreditácii ústavných činiteľov. O uvádzaných dokumentoch môžno s absolútnou istotou tvrdiť, že nie sú vyfabrikované, sú autentické, vytlačené na hlavičkovom papieri prezidenta Slovenskej republiky, signované prezidentom Slovenskej republiky, jeho vlastnou rukou.

K otázkam, ktoré položil pán Filkus a následne pani poslankyňa Rusnáková, je potrebné uviesť, že zákon Národnej rady Slovenskej republiky číslo 46/1993 Z. z. predpokladá, ba ukladá riaditeľovi Slovenskej informačnej služby predkladať kontrolnému orgánu správu o činnosti informačnej služby a jej výsledkoch na základe požiadania, kedykoľvek o ňu požiada. Ide o správu, ktorá svojím rozsahom, obsahom, ako aj koncentráciou skutočností, ktoré sú predmetom štátneho a služobného tajomstva, a napokon aj názvom je určená výlučne poslancom, členom Osobitného kontrolného orgánu, ktorí sú povinní zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach, s ktorými prišli počas výkonu funkcie do styku. Ide o povinnosť riaditeľa Slovenskej informačnej služby vyplývajúcu z ustanovenia § 5 ods. 3 uvádzaného zákona. Okrem tejto správy riaditeľ Slovenskej informačnej služby na základe povinnosti uloženej § 4 ods. 1 spomínaného zákona predkladá najmenej raz ročne správu o plnení úloh ustanovených zákonom číslo 46/1993 Z. z. Túto správu, vážený pán poslanec Filkus a vážená pani poslankyňa Rusnáková, dnes parlament prerokúva.

Ak sa pýtate, prečo Osobitný kontrolný orgán nežiadal správu určenú Národnej rade Slovenskej republiky, nájdite si odpoveď v Ústave Slovenskej republiky, v druhej hlave, teda

v článku 2 ods. 2, a v zákone Národnej rady Slovenskej republiky o Slovenskej informačnej službe, ktorým sa Osobitný kontrolný orgán vo svojej činnosti riadi. Čiastočne, ale úplne jasne na túto otázku nepriamo odpovedal už aj poslanec Kanis svojím návrhom na uznesenie.

Nedá mi, aby som nereagoval na mediálne vystúpenie pána poslanca Fica. Ako exponovaný právny expert iste veľmi dobre pozná zákon o Slovenskej informačnej službe. Je pre mňa preto ťažko vysvetliteľné, ak v správe o plnení úloh Slovenskej informačnej služby určenej Národnej rade žiada uvádzať informácie určené zákonom výlučne Osobitnému kontrolnému orgánu. Jedine Osobitný kontrolný orgán, ktorým Národná rada Slovenskej republiky vykonáva kontrolu činnosti Slovenskej informačnej služby, môže disponovať informáciami o čerpaní rozpočtu Slovenskej informačnej služby. Toto poznatkové obmedzenie Národnej rady vyplýva priamo zo zákona, a preto nerešpektovať ho znamená v prípade vystúpenia pána poslanca Fica nútiť riaditeľa Slovenskej informačnej služby nerešpektovať zákon.

Vážené kolegyne, vážení kolegovia, rozhodnutím o verejnom prerokúvaní správy o plnení úloh Slovenskej informačnej služby sme spôsobili precedens. Verím, že o škodlivosti jeho recidívy nikto z nás už dnes nepochybuje. Ako predsedovi Osobitného kontrolného orgánu mi ostáva dúfať, že aj poslanci opozície pochopia nevyhnutnosť a vytvoria tak optimálnejšie podmienky na prerokovanie budúcej správy.

Pred záverom vystúpenia vyjadrujem podporu návrhu pána poslanca Kanisa na zmenu postavenia Osobitného kontrolného orgánu v Národnej rade Slovenskej republiky. Riešenie však vidím v krátkom čase prijatím zákona o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky.

Záverečné vety budú patriť všetkým, ktorí sa snažia Slovenskú informačnú službu postaviť proti občanom a urobiť z nej strašiaka pre celý národ.

Vážený pán prezident,
vážení dotknutí poslanci,
vážení dotknutí novinári,
vážení dotknutí občania,

prestaňte robiť štvavú kampaň. Nechajte začínajúci orgán štátnej správy plniaci nezastupiteľné úlohy pri ochrane ústavného zriadenia, vnútorného poriadku a bezpečnosti štátu riadne pracovať. Nie činnosť Slovenskej informačnej služby pod kontrolou Národnej rady, ale vaša činnosť režírovaná nenávisťou k dnešnej koalícii, jej predstaviteľom a výsledkom ich práce je jednou z najvážnejších hrozieb Slovenska. Zmierte sa s vôľou občanov vyjadrenou vo voľbách roku 1994 a pripravte pozitívne alternatívy rozvoja Slovenska. Snahy o rozklad, deštrukciu a zmeny mocenských pozícií bez volieb už občanov otrávili. Občania chcú pokoj na prácu, chcú život bez strachu a strašiakov. Urobme im po vôli. *(Potlesk.)*

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi Urbanovi. Páni poslanci, chcem vás skutočne poprosiť, aby sme pri faktických poznámkach boli vecní a hovorili len o problematike, ktorú prerokúvame.

Nech sa páči, pán poslanec Moravčík.

Poslanec J. Moravčík:

Ďakujem pekne, pán predseda.

Pán poslanec Urban, prosil by som vás, keď chcete niečo kritizovať, venujte pozornosť tomu, čo sa hovorí.

Odcitujem vám, čo som povedal, a pozrite si, či je to v súlade s právom. Keby si Osobitný kontrolný orgán Národnej rady na kontrolu Slovenskej informačnej služby, vy, pán Urban, plnil svoje povinnosti, ktoré vyplývajú zo zákona, už dávno by bol navrhol vláde, aby odvolala Ivana Lexu z funkcie riaditeľa Slovenskej informačnej služby. To ste mohli urobiť. Tak je to.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Pittner.

Poslanec L. Pittner:

Ďakujem za slovo.

Spomenul som to včera, pán poslanec Urban, ale znova opakujem, podľa toho zákona, ktorý citujete aj vy, teda číslo 46 z roku 1993, z § 6 ods. 1 vyplýva, že Národná rada má schváliť vo svojom volebnom období spôsob práce Osobitného kontrolného orgánu. Opakujem znovu, ani v tomto volebnom období, ani v predchádzajúcom volebnom období ste takýto návrh nepredložili, a teda Národná rada si nemohla splniť svoju povinnosť.

Po ďalšie, ak hovoríte, že všetko je v poriadku, nuž ja neviem. Kritizujete alebo hovoríte, že my z opozície máme výhrady. Prečítajte si trebárs dnešné noviny a konštatovania člena vášho Osobitného kontrolného orgánu a uvidíte, či je to len naša kritika. Ale aby som bol konkrétny. Vravíte, že na Slovenskej informačnej službe ste nenašli ani škvrnu. Čo potom urobíte s tým rozhodnutím vyššieho krajinského súdu, ktorý vo svojom odôvodnení na takúto škvrnu, a to veľmi veľkú, upozornil? A čo urobíte so zdôvodnením majora Číža, ktorý uloženie trestného spisu odôvodňuje medziiným tým, že nie je možné vylúčiť ani účasť pracovníkov a techniky Slovenskej

informačnej služby? Akým spôsobom nás potom môžete upokojovať, že je všetko v poriadku? Celé vaše vystúpenie nevyznieva ako vystúpenie kontroly, ale ako vystúpenie advokáta Slovenskej informačnej služby, a to je niečo, čo vo mne evokuje obavy, a nielen vo mne, a potom sa nečudujte, ak vám neveríme. A pofidérny orgán je to preto, lebo na rozdiel od výboru životného prostredia, ktorý ste uviedli, je tam aj koalícia, aj opozícia. Ale v tomto Osobitnom kontrolnom orgáne ste len vy. *(Potlesk.)*

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Bajan.

Poslanec V. Bajan:

Dnes som naozaj nemienil k tomuto vystúpiť, ale kolega Urban ma vlastne vyzval tým svojím dodatkom alebo záverečným odsekom, ktorý mi tak ťažko pripomína reči, ktoré nám v roku 1989 ľudia hovorili, aby sme nešli do revolúcie, lebo chcú pokojne pracovať a občania chcú mať pokoj v spoločnosti. To je jedna vec.

Druhá vec, nepovedal by som to, keby pán predseda parlamentu v televízii nepovedal, že mu to pripomína námet na druhý diel Papierových hláv, lebo heslá boli tie isté. To je ešte horšie, ak predseda parlamentu si myslí, že situácia je obdobná ako vtedy, keď bolo potrebné tento film nakrútiť.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

To som povedal v parlamente, nie v televízii.

Pán poslanec Bugár.

Poslanec B. Bugár:

Ďakujem pekne.

Pán poslanec Urban, riaditeľ Slovenskej informačnej služby predniesol správu, ktorá nehovorila o činnosti a úlohách Slovenskej informačnej služby, ale bola motivovaná politicky. Práve riaditeľ Slovenskej informačnej služby napádal občanov, novinárov, prezidenta a aj poslancov. Ako je možné, že riaditeľ Slovenskej informačnej služby obviňuje dvoch kolegov poslancov z toho, že majú kontakty so zahraničnými rozviedkami, tajnými službami? A ak by to bola pravda, je jeho psou povinnosťou obrátiť sa na orgány činné v trestnom konaní. Ak to neurobil, tak zavádza. Zavádza takisto, ako zavádzate vy, že ste mali rôzne sedenia. Ak člen vášho Osobitného kontrolného orgánu tvrdí, že nie, tak potom buď ste si zmasírovali ďalších troch, alebo klame niekto iný.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Urban bude teraz odpovedať, alebo najskôr budú odpovedať ďalší?

Poslanec I. Urban:

Prepustím slovo ďalším.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Takže pán poslanec Fico.

Poslanec R. Fico:

Chcel by som reagovať na poznámku pána poslanca Urbana, pokiaľ ide o moju osobu.

Pán kolega, veľmi dobre som si preštudoval zákon o Slovenskej informačnej službe a ten v žiadnom prípade nevylučuje, aby riaditeľ Slovenskej informačnej služby informoval Národnú radu o tom, ako Slovenská informačná služba nakladá s rozpočtom, ktorý jej bol pridelený. Samozrejme, Národná rada si zriaďuje Osobitný kontrolný orgán a zákon iba príkladmo ukazuje, čo všetko má predkladať riaditeľ Slovenskej informačnej služby tomuto kontrolnému orgánu. Preto by som veľmi privítal, keby sa bol pán riaditeľ Slovenskej informačnej služby včera vyjadril napríklad k tomu, prečo došlo k takému obrovského nárastu prostriedkov na výdavky Slovenskej informačnej služby v roku 1996, keď tento rozpočet predstavoval až 750 miliónov korún. Takže v žiadnom prípade som nenahováral pána riaditeľa na porušenie zákona, to nie je môj štýl.

Súčasne kladiem otázku, prečo tu nie je prítomný riaditeľ Slovenskej informačnej služby. Rozprava pokračuje a myslím si, že máme pripravené nejaké otázky na jeho adresu, a bol by som rád, aby bola okamžite zabezpečená jeho účasť, pretože je zodpovedný parlamentu Slovenskej republiky.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Filkus.

Poslanec R. Filkus:

Po prvé, bolo by dobré si vyjasniť, či ide o správu o činnosti, lebo to, čo sme včera počuli, bola informácia o stave a úlohách. V poslednom odseku správy, ktorú predložil pán Lexa, hovorí: "oboznámil som vás so stavom a úlohami". Pán Urban hovorí o činnosti. Bol by som rád, keby sme

si to vyčistili. Inak aj včera bol ten lapsus vo vystúpení pána Urbana v televízii.

Po druhé, ak bola správa o činnosti, nemôže byť bez financií. To sme tu včera zdôrazňovali. No ani pán Lexa, ani pán Urban nepovedali, čo sa stalo s rozpočtovými prostriedkami.

Po tretie, ak bola predložená Osobitnému kontrolnému orgánu, to bola včera moja prvá otázka, tak je tu zase protirečenie medzi jednotlivými členmi Osobitného kontrolného orgánu, lebo jeden z nich hovorí, že nebola, a pán Urban povedal jednoznačne, že bola. To si treba tiež vyčistiť, ale povedať to tu a už potom "nehausírovať" s rôznymi názormi. Aké obdobie sa stalo predmetom správy? Takisto, informácie prichádzajúce od jedného člena sú iné ako informácie, ktoré podal pán Urban. Prosil by som, aby sme si toto vyčistili.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Rosival.

Poslanec I. Rosival:

Ďakujem za slovo, pán predseda.

Rád by som povedal pár slov k záveru vystúpenia pána Urbana, k jeho výzve prezidentovi, časti opozície, tlači a časti občanov, aby prestali s nenávistnou kampaňou proti Slovenskej informačnej službe. Považujem to za absolútnu zámenu príčiny a následku a pripomína mi to vetu z Karla Čapka, ktorý napísal: "Nepriateľ barbarsky ostreľoval naše lietadlá, ktoré pokojne bombardovali jeho hlavné mesto. *(Potlesk.)*

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Urban.

Poslanec I. Urban:

Vážený pán predseda,
kolegyne, kolegovia,

odpoviem pánom poslancom na niektoré reakcie na moje vystúpenie.

Pán Pittner, neuviedol som, máte pravdu, asi som zabudol, uviedol som však inú vec, že Osobitný kontrolný orgán prijal plán práce, a ak opozícia má také dobré kontakty a informácie od jedného člena Osobitného kontrolného orgánu, môže si overiť, že v zmysle tohto plánu práce sme prijali, že do konca tretieho štvrťroka predložíme Národnej rade Slovenskej republiky spôsob práce činnosti Osobitného kontrolného orgánu.

Čo sa týka vystúpenia pána poslanca Bugára, kde hovoril, že správa nehovorila o činnosti Slovenskej informačnej služby, pán poslanec, vezmite si dnešné noviny, myslím, že Republika a ďalšie zverejnili včerajšie vystúpenie riaditeľa Slovenskej informačnej služby v plnom znení. Pozrite sa, aké úlohy Slovenská informačná služba plní zo zákona - určuje ich § 2 zákona číslo 46, zistíte, že presne odráža štruktúru vystúpenia pána riaditeľa Slovenskej informačnej služby. Nepodceňujte riaditeľa Slovenskej informačnej služby, že si nedal tú námahu a neurobil to presne tak, ako to predpokladá zákon.

Čo sa týka pána poslanca Fica, hovorí, že zákon príkladmo určuje, čo má riaditeľ Slovenskej informačnej služby predkladať Osobitnému kontrolnému orgánu. Uvádzam tu, že zá-

kon neuvádza príkladmo, ale presne, taxatívne určuje, čo môže a čo nemôže riaditeľ Slovenskej informačnej služby predložiť Osobitnému kontrolnému orgánu. Nie je to teda príkladmo.

A k pripomienke, ktorá sa týka čerpania rozpočtu, a to je aj na reakciu pána poslanca Filkusa, včera, tak ako sa uvádza aj v programe, bola uvedená správa o plnení úloh Slovenskej informačnej služby. Žiadna správa o činnosti, v ktorej by ste chceli hľadať čerpanie rozpočtu a neviem čo ešte všetko iné.

Ďakujem za pozornosť.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Ešte pán poslanec Pittner.

Poslanec L. Pittner:

Pán poslanec Urban, keď vy pokladáte za správne, že idete - teda ako sa teraz dopĺňate - predložiť plán práce v treťom štvrťroku na rok 1996, tak to stojí minimálne za pousmiatie. Ale za vážnejšie pokladám to, ak vaša poznámka, že člen Osobitného kontrolného orgánu dáva nejaké informácie opozícii, zaznela tu, v parlamente. To je, prosím, čosi, nad čím sa, pán poslanec Urban, zamyslite sám.

A pokiaľ ide o to, že ste mi neodpovedali na to, že Slovenská informačná služba napriek tomu, že je podozrievaná aj zo strany Vyššieho krajinského súdu vo Viedni, ale aj zo strany vyšetrujúcich orgánov Slovenskej republiky, vy na to nereagujete a doteraz ste mi vlastne ani v tejto chvíli nedali odpoveď, tak to je niečo, čo pokladám za porušenie ustanovenia o Osobitnom kontrolnom orgáne.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Urban.

Poslanec I. Urban:

Chcem len, pán poslanec, pripomenúť k vašej poznámke o tom, čo som povedal na adresu jedného člena Osobitného kontrolného orgánu. Doslova som povedal, že ak máte tento kontakt, tak si ho môžete využiť na overenie toho, čo som povedal - o pláne činnosti, na nič iné.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem.

Vážené pani poslankyne, páni poslanci, nemám žiadnu prihlášku do rozpravy, takže končím rozpravu k tomuto bodu programu. Keďže zo zákona nám nevyplýva záverečné rozhodnutie, nevyplýva to ani zo zákona o rokovacom poriadku, myslím si, že napriek tomu by sme mali prijať uznesenie o tom, že správa bola prerokovaná v parlamente. To znamená uznesenie, že ju berieme len na vedomie a nič iné. Je to len kvôli záznamu do práce parlamentu, že takáto správa bola prerokovaná. Nič iné.

Boli tu aj návrhy na prijatie uznesení, ktoré navrhol pán poslanec Kanis. Pán poslanec Kanis podľa záznamu navrhol, aby pri záverečnom hlasovaní Národná rada na základe § 4 (neuviedol tam písmeno l) zákona číslo 44/1989 Zb. ustanovila nový výbor na kontrolu tajných služieb.

Vážené pani poslankyne, páni poslanci, aj keď to vyplýva z dobrého mienenia pána poslanca, myslím si, že takéto

uznesenie nemôžeme prijať. Vytvoriť výbor na kontrolu tajných služieb - akých tajných služieb, vojenských, bezpečnostných, národnej banky? To jednoducho nejde.

Dám o tom hlasovať, samozrejme. Pán poslanec, už nie je rozprava. Hlasovaním sa k tomu návrhu pripojíte, alebo nepripojíte, len musím upozorniť, že to nejde. *(Hlasy z pléna.)* Hlasovať o tom budeme.

Druhý návrh pána poslanca Kanisa je, aby Národná rada rozhodla o doplnení Osobitného kontrolného orgánu zástupcami opozície, to je tiež jeho návrh. Prijali sme uznesenie, je tu zákon, ktorý konkrétne hovorí, čo môžeme a čo nemôžeme. Už som sa viackrát vyjadril a myslím si, že to by bolo najlepšie, môžeme to zaradiť na ďalšiu schôdzu, aby si sadli politické predstavenstvá jednotlivých klubov, dohodli sa a na júnovú schôdzu pripravili návrh, ako by sme ho do Národnej rady dali. Myslím si, že treba politické rokovanie, lebo viete, že sme k tomu prijali uznesenie: "z poslancov Národnej rady Slovenskej republiky, atď... v zložení predsedu a štyroch členov". Museli by sme buď zmeniť toto uznesenie a dať celkom nový návrh na členov, alebo doplniť členov, ale z návrhu pána poslanca Kanisa to tiež nevyplýva. Takže dám hlasovať o jeho návrhoch s tým, že by som bol rád, aby ste vzali na vedomie môj návrh, ktorý, samozrejme, nemusíte rešpektovať.

Pán poslanec, už nie je rozprava. Môžete dať len procedurálnu otázku. Prečítam opäť váš návrh a dám o ňom hlasovať. *(Hlas z pléna.)* Je po rozprave, ja môžem hovoriť po rozprave, vediem schôdzu. Pán poslanec Lauko, zase začínate to, čo stále. Pozrite si rokovací poriadok, ja mám právo, dokonca povinnosť. *(Hlasy z pléna.)* Dá sa s vami zhovárať?

Pán poslanec Kanis navrhol: "Národná rada na základe § 4 písmena l) zákona číslo 44/1989 Zb. ustanoví nový výbor

na kontrolu tajných služieb." To je návrh pána poslanca, aby sme o tom rozhodli.

Prosím, prezentujme sa a hlasujme. Navrhujem, aby sme neprijali tento návrh pána poslanca, lebo skutočne nie jasný a jednoznačný. *(Nezrozumiteľné hlasy z pléna.)* Máme prijať niečo zlé?

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 121 poslancov.
Za návrh hlasovalo 52 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 15 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 54 poslancov.

Neprijali sme tento návrh na uznesenie.

Druhý návrh znel: "Národná rada rozhodne o doplnení Osobitného kontrolného orgánu zástupcami opozície." Čiže prijať uznesenie, aby Národná rada rozhodla o doplnení Osobitného kontrolného orgánu zástupcami opozície.

Prosím, prezentujme sa a hlasujme.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 122 poslancov.
Za návrh hlasovalo 59 poslancov.
Proti návrhu hlasovali 4 poslanci.
Hlasovania sa zdržalo 58 poslancov.
Nehlasoval 1 poslanec.

Neprijali sme návrh ani na toto uznesenie.

Vážení páni poslanci, pani poslankyne, budeme hlasovať o návrhu na uznesenie, že Národná rada Slovenskej republiky vzala na vedomie správu o plnení úloh Slovenskej informačnej služby.

Prosím, prezentujme sa a hlasujme.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 111 poslancov.
Za návrh hlasovalo 72 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 29 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 9 poslancov.
Nehlasoval 1 poslanec.

Ďakujem.

Pristúpime k d v a d s i a t e m u š i e s t e m u bodu programu, ktorým je

návrh na vyslovenie nedôvery členovi vlády Slovenskej republiky ministrovi vnútra Ľudovítovi Hudekovi.

Páni poslanci, pani poslankyne, návrh bol podaný podľa článku 88 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. V zmysle tohto ustanovenia návrh na vyslovenie nedôvery vláde Slovenskej republiky alebo jej členovi prerokuje Národná rada Slovenskej republiky vtedy, keď o to požiada najmenej pätina poslancov. Podľa § 85 ods. 4 zákona o rokovacom poriadku Národná rada Slovenskej republiky po rozprave zaujme k tomuto návrhu stanovisko.

Viete, že som dostal návrh poslancov, ktorý zodpovedá zákonu, dostal som aj písomné zdôvodnenie. Napriek tomu žiadam poslanca za predkladateľov, ktorý prednesie návrh na prerokovanie tejto veci. Vidím, že je to pán poslanec Kňaž-

ko. Pán poslanec Černák, chcete to predniesť vy? *(Hlasy z pléna.)* K čomu, aby to neprednášal pán... *(Hlasy z pléna.)* Také v zákone nie je. Prosím, pán poslanec, nech sa páči.

Poslanec M. Kňažko:

Ďakujem.

Vážený pán predseda,
vážení členovia vlády,
dámy a páni,

minister vnútra Slovenskej republiky Ľudovít Hudek zložil do rúk prezidenta ústavou predpísaný sľub. Zaviazal sa v ňom, že bude zachovávať ústavu a ostatné zákony a pracovať tak, aby sa uvádzali do života. Znenie sľubu člena vlády nadväzuje na článok 1 ústavy, v ktorom sa vymedzuje ústavné zriadenie nášho štátu. Citujem: "Slovenská republika je zvrchovaný demokratický a právny štát." Koniec citátu.

Úcta k právu, uplatňovanie práva patrí medzi najvyššie hodnoty nášho ústavného režimu. Vyžaduje sa preto, aby všetci členovia vlády slávnostným sľubom potvrdili svoju vernosť zásadám právneho štátu. Ústavní činitelia musia byť jeho garantmi. Ak to tak nie je, spoločnosť sa musí nevyhnutne dostať do krízy. Sme práve svedkami takejto krízy. Právo sa dostáva na vedľajšiu koľaj, pretože po hlavnej ceste sa pohybuje valec, ktorý nerešpektuje nijaké pravidlá, teda ani právne. Minister Ľudovít Hudek porušil ústavu, porušuje zákony a ostatné právne predpisy. Bráni tomu, aby sa uplatnila spravodlivosť. Takýto minister sa spreneveril občanom, nezaslúži si ich dôveru. Krízu, ktorá takto vznikla, môže odstrániť iba táto snemovňa.

Vážené poslankyne, vážení poslanci, veľmi dobre sledujte priebeh tejto rozpravy a posúďte, či si Ľudovít Hudek

zaslúži byť ministrom vlády Slovenskej republiky. Majme na zreteli, že našimi očami, prepáčte, našimi činmi i týmto činom zakladáme tradíciu slovenskej štátnosti. Ak dnes uvoľníme cestu podlosti, hrubému ignorantstvu voči právu, neúcte voči poctivej práci ľudí, budeme mať problém zbaviť sa týchto necností a nakoniec nás môžu zahubiť, môžu zničiť pozitívne hodnoty, ktoré sú v nás a ktoré sú základom a predpokladom našich spoločných úspechov. Rozhodujte iba podľa ústavy a podľa vášho svedomia. Nijaká stranícka disciplína vás nezbaví zodpovednosti za vaše rozhodnutia. Rozhodujte suverénne, pretože rozhodujete za občanov tohto štátu.

Minister vnútra Ľudovít Hudek porušil Ústavu Slovenskej republiky, jej právne predpisy a spreneveril sa ústavnému sľubu tým, že:

1. maril vyšetrenie zavlečenia občana Slovenskej republiky do cudziny,

2. nevystúpil na ochranu príslušníkov Policajného zboru, ktorí sa usilovali urýchlene prípad vyšetriť, ba práve naopak, svojimi verejnými vyhláseniami spochybnil ich morálne kvality a schopnosti,

3. svojím konaním rozhodol a sám aktívne podporoval zapojenie Policajného zboru Slovenskej republiky do rozsiahlej politickej akcie zameranej na diskreditáciu parlamentnej politickej strany, hoci v predmetnej veci sa už právoplatne rozhodlo volebnými komisiami a Ústavným súdom Slovenskej republiky,

4. znemožňoval prezidentovi Slovenskej republiky využívať jeho práva v zmysle článku 102 písm. r) Ústavy Slovenskej republiky tým, že nepodal včas správy a informácie, ktoré od neho v zmysle citovaného ustanovenia ústavy požadoval prezident Slovenskej republiky,

5. nezvládol riešenie rastúcej kriminality v Slovenskej republike. Jeho správa o bezpečnostnej situácii neobsahovala návrhy na riešenie a dodatok predložený na žiadosť poslancom Národnej rady Slovenskej republiky svedčí o jeho absolútnej neschopnosti riešiť koncepčne a konkrétnymi krokmi boj s kriminalitou.

To sú skutočnosti, v ktorých ministerstvo vnútra zlyhalo. Zlyhalo preto, lebo sa jeho politickí predstavitelia spreneverili svojmu poslaniu. Za všetky uvedené pochybenia zodpovedá minister vnútra. Nielenže nebol spôsobilý zabezpečiť riadne plnenie povinností podriadených zložiek, ale tomuto porušovaniu napomáhal a sám ho nariaďoval. Na jeho politickej zodpovednosti nič nemení, že plnil príkazy a želania predsedu vlády. Minister je za svoj rezort priamo a v celom rozsahu sám zodpovedný, tak ako je priamo a sám zodpovedný každý z nás za svoje rozhodnutia a svoje hlasovanie.

V záležitosti zavlečenia nášho občana do cudziny sa vyšetrovanie vyvíjalo spočiatku veľmi rýchlo. Zistili sa dôležité skutočnosti, ktoré umožňovali začať trestné stíhanie konkrétnych osôb zapojených do celej akcie. Jasne sa zdokumentovalo, že únos organizovali príslušníci Slovenskej informačnej služby. Nemohlo ísť o oficiálnu činnosť Slovenskej informačnej služby, pretože takáto činnosť je v ostrom rozpore s jej poslaním. Išlo teda o zodpovednosť jednotlivcov, príslušníkov Slovenskej informačnej služby, zodpovednosť ľudí, ktorí zneužili štátnu inštitúciu a svoje právomoci v nej.

Je veľmi smutné, že za tým všetkým je zrejme premiér tejto vlády. Asi si nedokážeme teraz do dôsledkov domyslieť, aká je to tragédia pre Slovensko. To, či sa veci takto udiali, by bolo mimo zodpovednosti ministra Hudeka, keby to

nebol práve on, kto sa podieľal na tom, že vyšetrovanie celej záležitosti uviazlo. Telefonický rozhovor riaditeľa Slovenskej informačnej služby Ivana Lexu a ministra vnútra Ľudovíta Hudeka plný vulgarizmov a hrubých slov, urážok, nedôstojný ktoréhokoľvek slušného občana, zdokumentúva a dokresľuje protiústavné konanie ministra vnútra a protizákonnú činnosť pánov Hudeka i Lexu. Tento rozhovor je len potvrdením týchto skutočností:

1. Minister Hudek informoval o postupe pri vyšetrovaní predsedu vlády Vladimíra Mečiara. O tom svedčí táto pasáž, citujem: "...som bol aj za starým. Však som mu aj povedal, že ako budeme postupovať ďalej." Koniec citátu.

2. Minister Hudek organizoval spolu s Ivanom Lexom objednané svedecké potvrdenie tzv. samoúnosu, ktoré malo zviesť vyšetrovanie na falošnú stopu. Išlo o list objednaný u Branislava Chylo-Ptáka, ktorý je známy ako medzinárodný kriminálnik a ktorý bol ochotný podať krivé svedectvo. O tom svedčia tieto výroky ministra Hudeka v uvedenom rozhovore, citujem: "No tak, chvalabohu, už to došlo. Od tých susedov z toho menšieho mestečka - tri strany." Koniec citátu.

3. Minister Hudek maril vyšetrovanie únosu tým, že sa podieľal na odvolaní vyšetrovateľa majora Vačoka, pretože major Vačok viedol vyšetrovanie na základe zistených faktov a nebol ochotný zaviesť vyšetrovanie na falošnú stopu, na základe fiktívnej verzie o samoúnose. O tom svedčí tá časť rozhovoru Lexa - Hudek, v ktorom má pán Hudek kopnúť kamsi pána Vačoka.

4. Minister Hudek maril vyšetrovanie únosu aj tým, že sa podieľal na odvolaní pána Šáteka, o čom svedčí táto pasáž z citovaného rozhovoru, citujem:

Lexa: "A toho krajského, toho odjebeš tiež, vieš, toho na Š." Koniec citátu.

Hudek: "Toho posúdia, som im naznačoval, že ako toto, no." Koniec citátu.

Minister vnútra bol priamo zaangažovaný aj do najväčšej policajnej akcie za existencie Slovenskej republiky, tzv. celoplošného preverovania petičných hárkov Demokratickej únie. Toto preverovanie bolo uskutočnené bez právneho dôvodu, na základe nekvalifikovaného podnetu. § 158 Trestného poriadku umožňuje požadovať vysvetlenie od občanov, ak je v konkrétnom prípade podozrenie z trestnej činnosti. Pri tomto preverovaní sa v konkrétnych prípadoch nevychádzalo z podozrenia, ale iba sa zisťovalo, či podozrenie existuje. A to je neprípustné. Mnoho ľudí bolo postupom polície zastrašených. Takéto konanie je vlastne namierené proti výkonu ústavného petičného práva. Pri preverovaní pravosti podpisov na petičných hárkoch Demokratickej únie postupovala polícia v rozpore s právnymi predpismi.

1. Rozmnožovala petičné hárky, hoci na to nemala právo.

2. Nepreverila pravosť získaných listín, hoci mala vedomosť o tom, že poslanec Macuška nakladal s originálmi petičných hárkov spôsobom priečiacim sa zákonom.

3. Nezisťovala, prečo neboli petičné hárky úplné a kde ss chýbajúce hárky stratili.

Minister Hudek o tom všetkom vedel a nepostaral sa o nápravu. Práve naopak. Zakrýval protiprávny postup prezidenta Policajného zboru Jozefa Holdoša. Na žiadosť predsedu Demokratickej únie o zastavenie tejto policajnej akcie odpovedal, že, citujem: "Plukovník JUDr. Jozef Holdoš konal v tejto veci v súlade so zákonom a právomocami prináležiaci-

mi prezidentovi Policajného zboru." Koniec citátu. O tom, aký bol skutočný vzťah ministra Hudeka k záležitosti preverovania petičných hárkov Demokratickej únie, svedčí táto časť rozhovoru Lexa - Hudek:

Lexa: "Počuj, Ľudko, bol tu Macuška dneska."

Hudek: "No."

Lexa: "A hovorí, že Černák na nejakom mítingu tam ukazoval nejaké výpisy z počítača. To je možné?"

Hudek: "Pozri, sa robilo."

Lexa: "To ti hovoril?"

Hudek: "Prezídium to robilo."

Lexa: "To Jožko Holdoš?"

Hudek: "No to oni niekde tam. Vieš, ako tí policajti debili, oni to sumarizovali, ale my tu zas, ale pozri sa, toto neni, je doklad."

Lexa: "Áno."

Hudek: "My dáme len ten doklad, ktorý sme..."

Lexa: "Jasné."

Hudek: "Takto, že si môžu, čo chcú. Oni sa zrejme k niečomu dostali, ale..."

Lexa: "Jasné."

Koniec dialógu.

To, k čomu sa Demokratická únia dostala, je záverečná správa o prešetrovaní vedená pod číslom PPZ-288/KK-01/95. V nej sa uvádza, že zo 14 057 preverovaných osôb 11 313 osôb potvrdilo pravosť svojich podpisov na petíciách. To je to, čo policajti zosumarizovali a za čo ich minister Hudek nazýva, citujem, "policajti debili". Vyjadrili totiž pre ministra Hudeka nepríjemnú pravdu, že Demokratická únia mala dosť podpisov na petičných hárkoch. Tento údaj minister Hudek odoprel oznámiť poslancom. Citovaná pasáž rozhovoru je potvrdením politického zneužitia polície.

Je zrejmé, že uvedené fakty zakladajú trestnú zodpovednosť Ľudovíta Hudeka. Je veľa osôb, ktoré si vo väzniciach odpykávajú tresty za menej závažné činy, ako sú tie, ktorých sa dopustil minister Hudek. To však musia posúdiť orgány činné v trestnom konaní. Ak tak neurobia teraz z politických dôvodov, zrejme tak urobia až vtedy, keď politické dôvody pominú. Dôkazy ostanú zachované.

Posúďme však dnes politickú zodpovednosť ministra Hudeka. Mimoriadne vážnym dôvodom na odvolanie ministra Hudeka je jeho neschopnosť riešiť situáciu bezpečnosti občanov a ich ochranu pred násilnou trestnou činnosťou. Pán Ľudovít Hudek nemá ani základnú predstavu o tom, ako zastaviť rastúcu kriminalitu, a slabý návrh opatrení, ako všetci vieme, predložil až na požiadanie. Pán Ľudovít Hudek nepreukázal schopnosti, naopak, preukázal neschopnosť viesť rezort ministerstva vnútra.

Vážené poslankyne, vážení poslanci, zvážte dobre všetky fakty, všetky argumenty, ktoré som uviedol. Uvedomte si aj to, že v politike sa inak hodnotí zodpovednosť ako v trestnom konaní. Aj sankcie sú iné. Obidvaja aktéri už popreli pravosť rozhovoru, ktorý znepokojil našu verejnosť a mnohých vydesil. Minister Hudek ho ale najprv prakticky potvrdil. Ten rozhovor však veľmi presne zapadá do deja, ktorý sa dennodenne odvíja pred našimi očami. Každý v ňom hráme svoju rolu. Nemôžeme pripustiť, súc si vedomí historickej zodpovednosti každého z nás, aby Ľudovít Hudek pokračoval ďalej v role ministra. V mene 47 poslancov Národnej rady Slovenskej republiky dávam podľa článku 88 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky návrh na vyslovenie nedôvery ministrovi vnútra Slovenskej republiky Ľudovítovi Hudekovi.

Vážené dámy a vážení páni, ešte mi dovoľte len pár slov na záver. Budeme onedlho hlasovať o vyslovení nedôvery ministrovi Hudekovi. Tak ako on, aj my sme skladali sľub na

Ústavu Slovenskej republiky. Takisto sme hovorili o tom, že budeme dbať o to, aby sa zákony uvádzali do života. Hlasujete teda nielen o nedôvere vo vzťahu k ministrovi Hudekovi, hlasujete aj o značne pošramotenej dôvere v tento parlament. O dôvere každého z vás, dámy a páni, a je na vás a vašom hlasovaní, či v zmysle sľubu na ústavu, ako som hovoril, ostanete poslancami, alebo sa stanete spolupáchateľmi.

Ďakujem vám.
(Potlesk.)

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pani poslankyne, páni poslanci, otváram k tomuto bodu programu rozpravu. Prvú písomnú prihlášku som dostal od pána poslanca Kňažka. Pán poslanec, to bolo k vášmu návrhu?

Takže mám potom ešte tri písomné prihlášky. Ako prvý sa prihlásil pán poslanec Šimko. S faktickou poznámkou predtým pán poslanec Brňák.

Poslanec P. Brňák:

Ďakujem pekne.

Chcel by som položiť, ak môžem, jednu otázku pánu poslancovi Kňažkovi. Ako by ste hodnotili osobu Oskara F., keď osobu Chyla-Ptáka ste hodnotili, jemne povedané, ako nedôveryhodnú osobu? Alebo inak, prečo je Oskar F. slušný a dôveryhodný a Chylo-Pták, nie? Alebo ešte inak, prečo ste pri dvoch pre vás cudzích osobách označili jednu za nedôveryhodnú a druhú za dôveryhodnú?

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Kňažko.

Poslanec M. Kňažko:

Pán kolega Brňák, vôbec som nespomínal Oskara F. To po prvé. A pokiaľ viem, na Branislava Chylo-Ptáka je vydaný zatykač a je hľadaný pre viaceré trestné činy, čo sa o Oskarovi F. povedať nedá.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Šimko.

Poslanec I. Šimko:

Ďakujem.

Vážený pán predseda,
dámy a páni,

jedným zo základných pilierov nášho ústavného systému je zodpovednosť vlády a jej členov Národnej rade Slovenskej republiky. Najvyššou ústavnou zárukou tejto ústavnej zodpovednosti je právo volených zástupcov ľudu vysloviť ktorémukoľvek členovi vlády nedôveru a tým ho donútiť, aby podal demisiu, aby odstúpil. Ústava ani žiaden iný právny predpis nestanovuje žiadne podmienky, za ktorých parlament tak môže postupovať. Jednoducho zodpovednosť člena vlády je koncipovaná veľmi široko, jej obsah určuje aktuálna vôľa parlamentu. Je to preto, lebo moc, ktorú má v rukách vláda, ale aj jej člen, je skutočne veľká.

Z toho dôvodu je potrebná existencia mechanizmu, ktorý zabezpečí, aby sa minister nemohol ocitnúť mimo vplyvu par-

lamentu. Ak sa nájde ústavou určený počet poslancov, v našom prípade je to najmenej 30, ktorí dospeli k presvedčeniu, že minister vlády sa správa tak, že sa nemôžu za neho postaviť a tým sa stať spoluzodpovednými za jeho konanie, je ich legitímnym a ústavným právom navrhnúť, aby Národná rada ministrovi vyjadrila nedôveru. To nie je žiadne sprisahanie ani puč, to je bežná prax v parlamentnej demokracii, a tí, čo sa s tým nedokážu vyrovnať, nemajú základnú kvalifikáciu pre verejnú funkciu v slobodnej spoločnosti.

Presne o toto ide aj v prípade návrhu na vyslovenie nedôvery ministrovi vnútra Ľudovítovi Hudekovi. Ústavou predpísaný počet poslancov podal návrh a požiadal, aby Národná rada tento návrh prerokovala. Poslanci dospeli k presvedčeniu, že tu jestvujú vážne dôvody nato, aby sa použil mechanizmus zodpovednosti člena vlády parlamentu a jeho prostredníctvom vlastne občanom. Inak by sa mohlo stať, že sa azda prestane používať vôbec a tí, čo majú v rukách výkonnú moc, si budú robiť, čo sa im zažiada. Také časy tu už v minulosti boli.

Pán minister Hudek bol vymenovaný za člena vlády v decembri roku 1994. Jeho činnosť bola nevýrazná, v parlamente vystupoval veľmi málo, takže spravodlivý obraz o jeho činnosti v prvých mesiacoch jeho účinkovania si poslanci bez priamych väzieb na exekutívu mohli utvárať iba ťažko. Zdá sa, že prvý vážnejší problém, ktorý vznikol v rezorte vnútra, a pán minister ho vlastne dodnes parlamentu dôveryhodne nevysvetlil a ani sa ho nepokúsil pred verejnosťou obhájiť, bolo preverovanie petičných hárkov Demokratickej únie. Bola to právne, organizačne i politicky neujasnená akcia vykonávaná príslušníkmi Policajného zboru, blokujúc tak jeho kapacitu na boj so skutočnou zločinnosťou.

V tejto súvislosti som 26. mája 1995 zaslal pánu ministrovi verejnú interpeláciu. Upozornil som ho v nej, že

spôsob predvolávania občanov bol v rozpore s Trestným poriadkom, ako aj na skutočnosť, že rozsah akcie vyvoláva obavy pred vyvíjaním neprípustného tlaku na slobodný výkon petičného práva i v budúcnosti. Minister Hudek neposkytol vtedy ani mne a ani verejnosti uspokojivú odpoveď. Ale čo je oveľa vážnejšie, preverovanie hárkov pokračovalo ďalej. Je to klasický príklad politicky motivovaného zneužívania štátnych orgánov, pretože napríklad v prípade obdobného podozrenia z falšovania petičných hárkov Združenia robotníkov Slovenska sa postupovalo odlišne. Použil sa iný meter.

Pán minister si azda ani celkom neuvedomuje, ako negatívne pôsobí konanie represívnych orgánov na iba prebúdzajúce sa občianske povedomie ľudí v našej krajine v súvislosti s vykonávaním petičného práva vôbec. Akcia, ktorú ako hlava svojho rezortu dopustil, bola zastrašovaním občanov na výkon tohto ústavného práva i do budúcnosti.

Správa nezávislej občianskej komisie, ktorú vedie pán poslanec Ladislav Pittner, zo 14. 5. 1996 sumarizuje viacero už známych a prináša niektoré nové poznatky i o činnosti ministra Hudeka v súvislosti s prípadom zavlečenia Michala Kováča mladšieho do cudziny a hlavne s vyšetrovaním tohto prípadu. Najskôr však niekoľko slov k postaveniu tejto komisie.

Občania majú právo zapájať sa do verejného života štátu prostredníctvom volených zástupcov, ale i priamo. Musia pritom rešpektovať ústavu a zákony, môžu však využívať práva, ktoré ako občania majú. Takto pracuje i spomínaná komisia, a keďže ide o komisiu, ktorej členovia sú aj poslanci Národnej rady, využívajú na svoju činnosť i oprávnenia, ktoré podľa zákona o poslancoch a ďalších zákonov majú. Komisia svoje zistenia postúpila nielen verejnosti, ale i oficiálnym ústavným orgánom štátu. Nič sa tu nedeje tajne. Ak sa komisia dostala i k informáciám, ktoré mali ostať utajené, je to iba svedectvo o nezodpovednej práci tých, ktorí o utajenie

mali dbať. V neposlednom rade jedným z nich je aj minister vnútra.

Vráťme sa však k správe. Akú úlohu v nej hrá minister Hudek? Prvé dni vyšetrovania po tom, ako bol Michal Kováč mladší zavlečený do Rakúska, sa vyšetrovateľom podarilo získať vierohodný dôkazný materiál svedčiaci o účasti príslušníkov a techniky Slovenskej informačnej služby na únose. Dlhoročný skúsený vyšetrovateľ prípadu major Šimunič bol odvolaný a prípad dostal iný, takisto skúsený vyšetrovateľ major Vačok. Ten prípad doviedol až do štádia, v ktorom vzniesol obvinenie proti konkrétnej osobe. Dozorujúci prokurátor Róbert Vlachovský nemal námietky. Bolo to 24. septembra minulého roka.

Chlapci mali smolu v tom, že išlo o Slovenskú informačnú službu. Bol potrebný zásah zhora. Ministra vnútra Hudeka povolal ktosi späť zo služobnej cesty, generálneho prokurátora stiahli z dovolenky a v noci 25. septembra sa všetci stretli na Úrade vlády. Na druhý deň prokurátor Vlachovský náhle zmenil názor a zrušil uznesenie vyšetrovateľa Vačoka o začatí trestného stíhania. Dňa 29. septembra zasadala Rada obrany štátu. Po nej poslal minister Hudek riaditeľa Sekcie vyšetrovania podplukovníka Lamačku na dvojtýždennú dovolenku. Už 7. októbra ho však z nej stiahol a odvolal ho z funkcie riaditeľa sekcie vyšetrovania a kriminalisticko-expertíznych činností. Medzičasom ho už prepustili aj z Policajného zboru.

Vyšetrovateľ Vačok však pokračoval vo vyšetrovaní, a nie neúspešne. 10. októbra vzniesol ďalšie dve obvinenia. Znova to však boli príslušníci Slovenskej informačnej služby. A znova, hoci jeden z obvinených sa dokonca aj priznal, dozorujúci prokurátor zrušil uznesenia vyšetrovateľa. Medzitým riaditeľ Slovenskej informačnej služby Ivan Lexa podal na vyšetrovateľa Vačoka trestné oznámenie. Úrad inšpekčnej

služby Ministerstva vnútra Slovenskej republiky však toto oznámenie preskúmal a zamietol. Po 10. októbri predseda vlády Vladimír Mečiar oznámil na mítingu v Banskej Bystrici, že terajší vyšetrovatelia sú z prípadu sťahovaní a že sa toho chytia stredoslováci. Tak sa aj stalo. Prípad sa majorovi Vačokovi odňal, odvolaný bol i jeho krajský nadriadený Šátek a menovaný bol stredoslovák Kosťov. Vyšetrovanie bolo 17. októbra zverené do rúk majora Číža, taktiež zo stredného Slovenska. Ten poslušne a podľa očakávania doviedol celý prípad do stratena.

Ako je to s procesnou nezávislosťou orgánov činných v trestnom konaní vo vašom rezorte, pán minister Hudek? Toto sú všetko fakty a je vonkoncom druhoradé, či páska, kde sa o týchto veciach s nezabudnuteľným šarmom rozprávate so svojím siskárskym kolegom, je autentická, alebo nie. Autentické sú totiž vaše činy. Dali ste vymieňať vyšetrovateľov, odvolávali ste ich nadriadených, až kým ste nenašli zostavu, ktorá naplnila vopred ohlásený politický účel. Kedy ste sa, pán minister, zastali svojich podriadených odborníkov, vyšetrovateľov? Verejne nikdy.

Čo vlastne robil minister Hudek v celej tejto veci, okrem postupného vymieňania skúsených vyšetrovateľov a ich šéfov ako člen vlády ústavne zodpovedný za riadne vyšetrenie, ale i včasné a pravdivé informovanie verejnosti? 10. októbra 1995 zvolal predseda Národnej rady na žiadosť opozičných poslancov mimoriadne zasadnutie parlamentu, kde sa požadovala informácia ministra vnútra. Koalícia neschválila program, a tak sa stretli štyri parlamentné kluby. Na stretnutie pozvali i pána ministra Hudeka. Neprišiel. Dňa 20. februára 1996 rozhodol Vyšší krajinský súd vo Viedni, že Michala Kováča mladšieho nevydá do Spolkovej republiky Nemecko. Súd konštatoval, že došlo k násilnému prevozu slovenského štátneho občana Michala Kováča z výsostného územia jeho domovského štátu do Rakúskej republiky a že vláda Sloven-

skej republiky napriek medzinárodným zvyklostiam nepožiadala o jeho neodkladný návrat. Súd preto vyslovil odôvodnené podozrenie, že Kováč bol zbavený slobody a násilím prevezený do Rakúska s vedomím úradov Slovenskej republiky, a to prostredníctvom jej podriadenej organizácie, resp. osobami konajúcimi pre ňu. Veľmi vážne konštatovanie.

Minister vnútra pán Hudek, prečo ste v oboch týchto prípadoch odmietli poskytnúť verejnosti vysvetlenie? Nevedeli ste, alebo ste sa báli, alebo ste mali úmysel zatajiť pravdu? Iná možnosť tu už asi nie je. A každá z tých, čo som vymenoval, je postačujúca na to, aby vám demokratický parlament vyslovil nedôveru.

Pokiaľ ide o personálnu politiku vo vašom rezorte, vonkoncom tu nejde iba o problémy v súvislosti s vyšetrovaním spomínaného prípadu. V rozprave o správe, ktorú ste predkladali minulý týždeň, hovoril pán poslanec Pittner i o tom, že sa množia prípady hromadného odchádzania skúsených pracovníkov hlavne z útvarov vyšetrovania a kriminálky. Títo odborne fundovaní pracovníci sa stále častejšie stretávajú so spupnou vetou: "Ak sa vám nepáči, máme za vás pripravenú náhradu."

S kým chcete, pán minister, čeliť predovšetkým rozmáhajúcemu sa organizovanému zločinu pri takejto práci s ľuďmi?

A ešte veľmi telegraficky - zákon o územnom a správnom usporiadaní. Viem, že ste dostali politické zadanie, ale zodpovednosť za výsledky nesiete vy. Narýchlo ste zosmolili zákon, ktorým ste rozhádali polovicu Slovenska. Ako čítam v straníckej tlači HZDS, vďaka tomuto vášmu legislatívnemu dielu sa dnes iskrí i na okresných snemoch politického subjektu, ktorý vás do vlády nominoval. A napokon po tom, ako zákon prezident vrátil, vám musel uštedriť lekciu i predseda Národnej rady pán Gašparovič, keď veľmi rozumne nezaradil

jeho opätovné prerokovanie na program tejto 15. schôdze, lebo ešte nie je zákon o kompetenciách. To dá rozum, pán minister, a bolo to nad slnko jasné ešte predtým, než ste podpísali návrh, ktorý opustil dielňu vášho ministerstva. Som presvedčený, že všetci vaši legislatívci vám to povedali. Vy ste však podľahli politickému tlaku.

Viem, poviete si, aha, opozícia zasa hádže polená pod nohy. Možno to vy z vládnej koalície vidíte inak. Predovšetkým únos syna vášho politického protivníka sa vám asi nezdá niečím až takým zlým. V tom, hoci v mnohom sa učíme, sme zatiaľ veľmi staromódni a zdá sa nám, že sa to nepatrí.

Ale, dámy a páni z koalície, vyhovuje vám minister, ktorý mlčí, keď má obhajovať svoju, a hlavne vašu politiku? Minister, ktorý podáva, i podľa vášho predsedu parlamentu, nekomplexné návrhy vážnych zákonov? Minister, ktorý bezprostredne po tom, ako si vypočul nahrávku z rozhovoru, reaguje školácky najskôr v pondelok, že si ho nenahrával on, ale zrejme niekto iný, a o dva dni už tvrdí, že ten rozhovor vlastne vôbec nejestvoval. Z vášho pohľadu, z pohľadu poslancov vládnej koalície, sa pán minister preukázal, s odpustením, ako babrák. Osobne na mieste predsedu vlády by som si neželal mať vo svojom tíme takého neschopného ministra. Som presvedčený, že predseda vlády tu preto dnes nie je.

Vážený pán minister, tým nechcem spochybňovať, že v iných oblastiach činností ste možno naozaj odborník a asi ste v nich aj pracovali predtým, než ste vstúpili do politiky. Kvalifikácia pre výkon funkcie ministra je však oveľa širšia. Predovšetkým, ak má plniť svoje ústavné poslanie, minister nesmie podľahnúť politickému nátlaku, nesmie dopustiť účelové zneužívanie štátneho mechanizmu na stranícke ciele. Ak vznikne podozrenie, že sa tak deje, má urobiť všetko na to, aby ho rozptýlil, predovšetkým však preskúmať, či nie je oprávnené. A ak je, takúto činnosť zaraziť. Viem,

že sa môžu naskytnúť prípady, keď to kladie pred neho ťažké požiadavky na jeho osobnú statočnosť a odvahu. Bez takýchto vlastností sa však minister stáva iba bábkou v rukách dakoho iného.

Je zrejmé, že koalícia vás nenechá padnúť. Vy, pán minister, však utrpíte ako osoba najviac, ak vo funkcii ostanete. Samostatne rozhodovať budete môcť ešte menej ako doteraz. Budete len plniť príkazy. Čo vám však ostane a čo z vás nikto nemôže sňať, kým ste vo funkcii ministra, to je osobná zodpovednosť za každé rozhodnutie, ktoré urobíte. Nezabudnite, že v Norimberskom procese sa všetci vyhovárali, že za nič nemôžu, vraj iba plnili príkazy, ale nepomohlo im to. Tam, kde sa páchajú zločiny, musí človek v zodpovednom postavení vedieť príkaz i odmietnuť. Pán minister, urobili by ste najlepšie, keby ste sám odstúpili.

Ďakujem pekne.
(Potlesk.)

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďalej je do rozpravy prihlásený pán poslanec Kováč. S faktickou poznámkou predseda výboru pán Cuper.

Poslanec J. Cuper:

Vážený pán predsedajúci,
milé dámy,
vážení páni,

nech mi bude odpustené, že budem reagovať na túto treťoradú kázeň treťoradého baptistického kazateľa *(prejavy nesúhlasu v sále)*, ale zaujal ma v nej najmä "cit" pána kazateľa Šimka pre morálku. Pán kazateľ upiera istému subjektu, ktorý sa volá ministerstvo vnútra a ktorý registruje poli-

tické strany, ako je to v každej civilizovanej krajine, právo skúmať pravosť podpisov na petičných hárkoch. Ale toto právo sa priznáva prezidentskej kancelárii ako samozrejmé. Neviem, aký je v tomto prípade rozdiel medzi postavením prezidentskej kancelárie a ministerstvom vnútra. Myslím si, že ak také právo má prezidentská kancelária, a toto právo jej priznal aj Ústavný súd, to isté právo má mať aj minister vnútra alebo ministerstvo vnútra, ktoré registruje politické strany.

No, a potom ešte k tej morálke. Áno, ak sa potvrdil čo i len jeden sfalšovaný podpis, ide o porušenie morálky. Áno, podpisov bolo dosť, ale boli aj falšované. Tak prečo tu hovoríme o tom, že všetko bolo z hľadiska morálneho O. K., iba na našej strane išlo o nemorálne konanie, pretože sme si dovolili spochybňovať petičné hárky DÚ? Ale to, že petičné hárky občanov si dovolila spochybniť aj prezidentská kancelária, a vo veľkom, to tu ešte z úst opozície neodznelo ani raz.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Bugár.

Poslanec B. Bugár:

Ďakujem.

Pán poslanec Cuper, kto je treťoradý, o tom svedčí napríklad aj vyjadrenie pána docenta práva - citujem: "Zatiaľ Ústavný súd sme nezrušili."

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Moravčík.

Poslanec J. Moravčík:

Pán kolega Cuper, ak chceme hovoriť, tak si najprv dobre rozmyslime. A majme úctu k právu. Nepoznám štát, kde by volebné hárky, kde by podpisy v súvislosti s voľbami, preverovanie týchto podpisov patrilo do kompetencie ministerstva vnútra. Prosím vás pekne, uvažujte, pre Boha živého, o čom hovoríte.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Vavrík.

Poslanec R. Vavrík:

Ďakujem za slovo, pán predseda.

Pán kolega Cuper, prosím vás pekne, neviem z čoho vychádzate, ale podľa volebného zákona petície alebo podpisy pod petíciami na účasť tej-ktorej politickej strany vo voľbách môže skúmať zo zákona len krajská volebná komisia a ďalším odvolacím orgánom je Slovenská volebná komisia. Prosím vás, uveďte, podľa ktorého zákona ministerstvo vnútra skúma podpisy pod petičnými hárkami.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Prokeš, ale prosím vás, nedebatujme o tom. Samozrejme, že skúma, podľa Trestného zákona. Nerobme debatu o tom, o čom nám teraz neprináleží debatovať.

Poslanec J. Prokeš:

Pán predseda, ja by som sa len rád poučil, podľa akého zákona skúma petičné hárky kancelária prezidenta.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Cuper. Opäť vás prosím všetkých, páni poslanci, hovorme k veci.

Poslanec J. Cuper:

Áno, pán poslanec Moravčík. V každom civilizovanom štáte to robí volebný súd, len u nás sme ho nikdy nezriadili, pretože poniektoré politické strany, najmä opozičné, absolútne nemajú záujem o kontrolu morálnosti vstupu politických strán do politického procesu, teda do politického systému.

To je všetko. Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Nech sa páči, pán poslanec Kováč.

Poslanec R. Kováč:

Vážený pán predseda,
vážené kolegyne,
vážení kolegovia,

na rozdiel od mojich predrečníkov budem hovoriť veľmi krátko, stručne a budem hovoriť len o tých paragrafoch, pri ktorých došlo k porušeniu zákona. Pán minister, boli ste požiadaný poslancami Národnej rady v zmysle § 12 písmena ch) zákona číslo 45/1989 Zb. o poslancoch, aby ste im predložili na nahliadnutie dokument, ktorý vypracoval Policajný zbor. Vy ste, pán minister, z tohto zákona podľa § 20 povinný takéto dokumenty poslancom predložiť. Pán minister, vy ste to neurobili, vy ste zatajili pred poslancami, ktorí žiadali takýto dokument, zatajili jeho existenciu. Pán minister, vy ste informovali tento parlament tak, že ste podali neúplnú

informáciu a v tomto bode ste porušili zákon. Opakujem znovu, dokument máte v trezore pod značkou PPZ-288-KK-01/1995.

Pán minister, podľa § 50 ods. 2 zákona číslo 44/1989 Zb. o rokovacom poriadku Slovenskej národnej rady ste mali takýto dokument predložiť na základe poverenia výboru pre životné prostredie. Pán minister, odmietli ste tento dokument vydať napriek tomu, že o nahliadnutie do toho dokumentu žiadal orgán Národnej rady. Pán minister, porušili ste teda osobne § 50 ods. 2 zákona 44/1989 Zb., na základe ktorého ste povinný predložiť orgánu Národnej rady dokumenty, o ktoré vás požiada.

Pán minister, vy ste sa vyjadrili, že plukovník Jozef Holdoš konal v tejto veci v súlade so zákonom a právomocami prináležiacimi prezidentovi Policajného zboru. Pán minister, chcem sa vás spýtať, či ste naozaj skúmali postup policajného prezidenta. Ak vám to napísali vaši podriadení, je to chyba, že ste si to nepreverili, pretože by ste museli ako právnik a minister vnútra prísť na to, že prezident Policajného zboru porušil § 158 ods. 3 Trestného poriadku, a to tým, že do vyhľadávacej skupiny zaradil aj vyšetrovateľov. Ako viete, vyšetrovateľ môže byť zaradený iba vtedy, ak ide o trestný čin, ktorého horná výmera presahuje tri roky. Toto ste, pán minister, mali vedieť a nezakrývať nezákonný postup.

Navyše, pán minister, mali ste vedieť o tom, že Policajný zbor vyhotovil kópie dokumentov v rozpore so zákonom. A je to zákon, ktorý riadi práve vaše organizácie. Pán minister, nepochybujem o tom, že poznáte zákon číslo 332/1992 Zb. o archívnictve, a prosím, pozorne si prečítajte § 11 ods. 5 a § 12 tohto zákona, rovnako ako § 9 ods. 1 vyhlášky vášho ministerstva, teda ministerstva vnútra číslo 122/1976 Zb., ktorou sa upravujú podrobnosti o podmienkach a spôsobe využívania archívnych dokumentov. Keby ste tieto paragrafy

poznali, pán minister, a je to vaša povinnosť ich poznať, tak by ste zistili, že kópie boli vyhotovené nezákonným spôsobom, čím boli porušené paragrafy, ktoré som citoval, ale navyše Policajný zbor v tejto kauze porušil aj článok 12 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky a článok 3 ods. 3 Listiny základných ľudských práv a slobôd.

Pán minister, vaše počínanie pri porušovaní zákona a pri zakrývaní porušovania zákona môžeme kvalifikovať dvoma spôsobmi - alebo ide o nevedomosť a potom prepáčte, nemáte na mieste ministra vnútra čo hľadať, alebo ide o úmysel, ale ten úmysel pozná aj náš Trestný zákon. Ten úmysel sa volá nadržiavanie trestnému činu alebo schvaľovanie trestného činu.

Pán minister, verím vo vašu dobrú vôľu nastúpiť na ministerstvo vnútra a dodržiavať zákony tak, ako vám to káže sľub ministra vlády Slovenskej republiky. Žiaľ, nepodarilo sa vám to. Dokazujete, že ste schopný porušovať zákon. Je to, samozrejme, citlivé u každého ústavného činiteľa, ale mimoriadne citlivé je to práve u ministra vnútra, ktorého rezort slúži občanovi nato, aby jeho bezpečnosť a jeho práva boli zachované. Na jeho čele nemôže stáť človek, ktorý zákon vedome porušuje.

Pán minister, keď ste chlap - odstúpte.

Ďakujem.
(Potlesk.)

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďalej je do rozpravy prihlásený pán poslane Vavrík.

Poslanec R. Vavrík:

Vážený pán predseda,
kolegyne, kolegovia,

máme pred sebou človeka, ktorý nesie plnú zodpovednosť za to, čo sa dnes na Slovensku robí pod rúškom reformy verejnej správy. Je ním pán minister Hudek. Nejde mi teraz o jeho výdatnú pomoc pri budovaní siete tajných špiónov a detektívov z radov bývalej ŠtB na úkor poctivých policajtov, či jeho medvediu službu pri zavádzaní inštitútu platených svedkov z povolania.

Neprijateľné praktiky, ktoré sa nám v zúfalej snahe o nastolenie totalitnej moci a likvidáciu parlamentnej demokracie opäť nanucujú, nachádzajú na Slovensku živnú pôdu aj v ďaka nefunkčnosti ministerstva vnútra. Súčasný stav v štátnej správe a najmä neudržateľný stav vo vzťahu štátna správa - samospráva sú dôsledkom neschopnosti pána ministra Hudeka zmanažovať zložitý proces reformy verejnej správy. Namiesto plnenia programového vyhlásenia vlády uskutočniť postupnú funkčnú decentralizáciu výkonnej moci a posilniť kompetencie samosprávy sa štátna správa čoraz zreteľnejšie centralizuje a využíva ako prostriedok na presadenie tyranie väčšiny. Vyhadzovanie nepohodlných z ministerstva, z okresných úradov, obvodných úradov a ich nahrádzanie neodborníkmi z radov politických súkmeňovcov dospelo k sformovaniu a stabilizovaniu takej väčšiny, ktorá už začína stupňovať prejavy arogancie, neznášanlivosti k názorom a postojom, odlišným od vlastných.

Právo na slobodu názorov sa nehanebne degraduje na právo väčšiny realizovať svoj názor. Vytvára sa zdanie demokracie, veď predsa väčšina rozhoduje za celok. Zároveň sa prostredníctvom vystavovania existenčného strachu vyvíja nátlak na pracovníkov štátnej správy, od ktorých sa vyžaduje, aby

boli poslušnými služobníkmi tyranizujúcej väčšiny. Tento nebezpečný vývoj, pri ktorom táto tyranizujúca väčšina vôbec nemusí používať nedemokratické formy vlády, speje nielen k popretiu, ale aj k faktickému zrušeniu všetkých práv menšín.

Minister vnútra sa pod rúškom reformy verejnej správy podieľa na takej deformácii štátnej správy, ktorá by mala súčasné postavenie vládnucej väčšiny stabilizovať na večné časy a nikdy inak.

Ďakujem.
(Potlesk.)

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďalej je prihlásený pán poslanec Mikloško.

Poslanec F. Mikloško:

Vážený pán predseda Národnej rady,
vážení páni ministri,

v pondelok 13. mája bola odvysielaná páska, na ktorej bol rozhovor medzi riaditeľom Slovenskej informačnej služby Ivanom Lexom a ministrom vnútra Ľudovítom Hudekom. V ten istý deň vystúpil v Slovenskej televízii minister Hudek a povedal - odcitujem všetko:

"Vážení televízni diváci, som znepokojený z toho, že sa u nás udomácňujú nečisté metódy politického boja, metódy škandalizovania, ktoré sú v hrubom rozpore so zákonom, s ústavou i prirodzeným spôsobom nazerania na svet. Frustrovaní opoziční politici sa k týmto metódam znižujú permanentne zakaždým, keď prehrajú voľby. Robia tak i v najnovšom období v kauze Michala Kováča mladšieho i v kauze smrti Róberta Re-

miáša. Dnes sme svedkami udalosti, ktorá už prekročila všetky hranice únosnosti. Zodpovedne prehlasujem, že som si nikdy žiaden rozhovor s riaditeľom Slovenskej informačnej služby nenahrával. Urobil tak zrejme niekto iný. Tí, čo sa denne oháňajú demokraciou, ľudskými právami a zákonnosťou, svojím činom popreli všetko to, čo navonok hlásali. To sa nedá nazvať ináč ako politický banditizmus. Pýtam sa: Ak sú schopní tajne nahrávať ministra vnútra a zverejniť prísne súkromný rozhovor, kto z našich občanov má istotu, že zajtra, pozajtra neurobia to isté práve jemu? Už dlhší čas som dostával signály, že sa niečo proti mojej osobe chystá, a pritom o moju osobu vôbec nejde. Ide o viac. Dnes som sa utvrdil v domnienke, že tento štát sa vďaka organizovanej diverzii istých skupín politických dobrodruhov ocitá na kraji deštrukcie elementárnych zásad fungovania štátu. Odpočúvanie rozhovorov je iba špička ľadovca, toho, čo sa verejnosť o praktikách týchto ľudí skôr či neskôr dozvie. Oni nás denne obviňujú z nekalých praktík. Dnes sme sa všetci mohli presvedčiť, kto podvádza a znižuje sa k akémukoľvek prostriedku len preto, aby sa dostal k moci."

Dámy a páni, minister Hudek potvrdil týmto vyhlásením autentickosť pásky rozhovoru medzi Ivanom Lexom a ním. Krátko nato, asi dva dni, minister Hudek vystúpil znovu a poprel autentickosť tejto pásky. Prepáčte, ale už toto je prvý dôvod nato, aby pán minister odstúpil. Ak jeden minister vnútra podá v priebehu troch dní dve navzájom si odporujúce vyhlásenia, tak alebo to hovorí o nesvojprávnosti, alebo je to vedomé zavádzanie obyvateľov tejto krajiny.

2. Citujem z rozhovoru medzi Ivanom Lexom a Ľudovítom Hudekom:

Hudek - hlas: "No, som bol aj za starým."
Lexa - hlas: "Hej?"
Hudek: "Tak."

Lexa: "Si mu to dal?"

Hudek: "No, ukázal som mu to, si to prečítal."

A ďalej:

Hudek - hlas: "Starý pozerá po mne."

Lexa - hlas: "Čo?"

Hudek: "Pýta sa, že čo, máte dobré veci? Hovorím, ja sa stále usmievam. Musíme sa, aspoň ja mám ten optimizmus. Pozeral po mne, vieš, či akú mám náladu."

Už táto pasáž hovorí, že minister vnútra je celkom závislý od predsedu vlády, dokonca tak, že si všíma a teší sa z toho, že jeho starý si všimol, že má dobrú náladu. Je to druhý dôvod, pre ktorý pán Hudek nemôže stáť na takomto poste. Pán Hudek mohol byť dobrý pracovník legislatívneho odboru Národnej rady Slovenskej republiky, kde začal pracovať, keď prišiel na politickú scénu, ale, bohužiaľ, nemá na to, aby bol ministrom takého dôležitého rezortu, aby svoju funkciu vykonával nezávisle.

3. Všade na svete existuje isté napätie medzi tajnými službami a ministerstvom vnútra, resp. medzi jeho policajnými zložkami. Je to rivalita dvoch mocenských zložiek štátu. Ale nepoznám krajinu, okrem totalitných, kde majú tajné služby vždy dominantné a výnimočné postavenie, aby minister vnútra tak servilne ustupoval šéfovi tajných služieb, ako to ukázal rozhovor medzi Lexom a Hudekom:

Hudek - hlas: "No však ten, toho kopneme..." Nebudem hovoriť kde, lebo som kresťanský demokrat. *(Smiech v sále.)*

Lexa - hlas: "Tak zajtra ho kopneš." A tiež povedal kam.

Hudek: "No."

Lexa: "Ty, keď ho kopneš, tak ti dám pusu na čelo."

Hudek a Lexa - smiech. Inak podotýkam, že to bol vulgárny smiech dvoch predstaviteľov štátu. Vypočujte si ho znovu:

Lexa: "Čo?"

Hudek - hlas: "Ja si myslím, že to už je rozhodnuté, že som dneska dal pokyn, jak to má."

Lexa - hlas: "A toho krajského, toho tiež?"

Hudek: "Toho posúdia, som im naznačoval, že ako toto, no."

Lexa hlas: "Jasné."

Hudek: "Takže, ja si myslím, že teraz sa to dobre vyvíja."

Lexa: "Dobre, toto je dobré, čo?"

Hudek: "Hneď mám lepšiu náladu."

Pán minister Hudek má hneď lepšiu náladu, keď servilne ustupuje šéfovi tajných služieb. Takáto servilnosť jedného ministra vnútra voči tajnej službe hovorí, že nemáte na to, pán minister, aby ste riadili takýto rezort. Môžete byť dobrý tenista, to som presvedčený, ale nemáte na to, aby ste boli dobrý minister vnútra.

4. Pán minister vnútra, v rozhovore s Ivanom Lexom hovoríte vulgárne o svojich podriadených. Polícia v ťažkých podmienkach, so slabým materiálnym vybavením, za slabé platy a odmeny, nasadzuje svoje životy v zápase o bezpečnosť a istotu občanov. Vy zo straníckych dôvodov, resp. z politických dôvodov chcete manipulovať políciu a policajtov nazývate debilmi. Pán minister, možno sa pamätáte, keď v novembri 1989 pracovníci kultúry a umelci oznámili ministrovi kultúry Slovenskej republiky Koyšovi, že prestal byť ich ministrom. Pán minister Hudek, vy ste prestali byť v tejto chvíli ministrom slovenských policajtov.

5. Dámy a páni, spomíname si na október 1990, keď predseda vlády Vladimír Mečiar vystúpil najprv v televízii a potom na mítingu a oznámil, že ak minister vnútra Anton Andráš pre nekompetentnosť neodstúpi, tak na protest podá demisiu on. Predseda vlády vtedy aj podal demisiu. Dnes pán predseda vlády vystúpil minulý týždeň v rozhlase a vyhlásil, že koa-

lícia, to znamená on, podrží ministra Hudeka a neodvolá ho. Dvaja nekompetentní ministri vnútra Andráš a Hudek, ale líšia sa v tom, že Andráš bol neposlušný, ale Hudek bude poslušný až servilný. Na tomto stojí Mečiarova vláda.

Pán minister, viackrát tu zaznelo, aby ste odstúpili. Ja si tiež myslím, že by ste si tým zachránili svoju česť. Ak neodstúpite, budeme hlasovať o nedôvere voči vašej osobe. Je vecou svedomia každého poslanca, aby zaujal stanovisko a takto budoval politickú kultúru, ako to vy zvyknete hovoriť, mladej Slovenskej republiky.

Ďakujem.
(Potlesk.)

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďalej je do rozpravy prihlásený pán poslanec Fedor. S faktickou poznámkou ešte pán poslanec Prokeš.

Poslanec J. Prokeš:

Ďakujem, pán predseda.

Rád by som sa len opýtal, či pán Mikloško má nejaký dôkaz o autentickosti tej pásky.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Nech sa páči, pán poslanec.

Poslanec A. Fedor:

Vážený pán predseda,
vážení členovia vlády,
vážené kolegyne, kolegovia,

ten, kto dnes chce skutočne dôsledne hodnotiť prácu ministra vnútra Slovenskej republiky Ľudovíta Hudeka, mal by aspoň približne poznať jeho aktivity. Netreba sa dať uniesť dojmológiou, ale treba sa skutočne vážne, bez politického balastu, zamyslieť nad fungovaním rezortu vnútra pod jeho vedením.

Pán minister Hudek bol jedným z najdôležitejších garantov dvoch významných priekopníckych projektov, ktoré sa realizovali v nedávnej minulosti - projektu "Bezpečné Košice" a projektu "Bezpečný stred mesta Bratislavy". Tieto dva svojím spôsobom unikátne projekty boli prvým dôležitým praktickým krokom k posilneniu bezpečnosti v slovenských metropolách. V týchto chvíľach už možno smelo konštatovať, že i vďaka iniciatíve pána ministra sa bezpečnostná situácia v týchto mestách stabilizovala. Pre tých, ktorí sa zaoberajú viac spravodajskými hrami a rôznymi páskami, by som chcel ozrejmiť, čo obidva projekty, na ktoré by mali v blízkej budúcnosti nadviazať ďalšie, znamenajú.

Bezpečnostnú situáciu na území Košíc najvýraznejšou mierou ovplyvňoval za posledné roky prudký rast kriminality spojený s nárastom spôsobených škôd, rastom agresivity a organizovanosti trestnej činnosti a znižujúcou sa mierou jej objasňovania. Táto situácia kulminovala v roku 1993. Už v priebehu roka 1994 bolo možné pozorovať postupne sa znižujúcu dynamiku rastu kriminality. Novela trestnoprávnych noriem nadobudla účinnosť 1. 10. 1994 a výraznejšou mierou ovplyvnila predovšetkým najfrekventovanejší druh trestnej činnosti - majetkovú kriminalitu.

Projekt "Košice - bezpečné mesto" spája tri samostatné prvky, a to samosprávu, štátnu správu a občana. Kladie si za úlohu realizovať podporu systémových vzťahov, rozvoj aktivít miestnej samosprávy v oblasti ochrany verejného poriadku, vnútornú prepojenosť štátnej správy, samosprávy a občana pri potláčaní kriminality a javov s kriminogénnym prvkom. Na zabezpečenie úloh v súvislosti s projektom "Košice - bezpečné mesto" pán minister Hudek vykonal opatrenia na personálne posilnenie útvaru poriadkovej a kriminálnej služby Policajného zboru v Košiciach na priamy výkon služby a týmto krokom sa docielilo podstatné zvýšenie počtu hliadok vysielaných do výkonu hliadkovej služby. Spomínaným projektom bola zabezpečená účinná prevencia kriminality a najmä pocitu bezpečnosti občanov mesta Košice.

Na riešenie nepriaznivej bezpečnostnej situácie v Bratislave predovšetkým v jej centre minister Hudek na tento účel vytýčil vytvorenému odboru hliadkovej služby ciele vo vytvorení bezpečnostných úsekov s ich nepretržitým obsadzovaním hliadkovou službou, v zmapovaní a zamedzovaní páchania trestnej činnosti záujmových osôb a v zefektívnení výkonu poriadkovej polície v hlavnom meste.

V nepretržitom výkone služby, v trojsmennom pracovnom cykle je obsadzovaných 20 úsekov určených na základe analýzy uličnej trestnej činnosti, a to v dennom, popoludňajšom a v nočnom čase so striedaním hliadok na určitých úsekoch. Pravidelným obsadzovaním úsekov hliadkovania, zvýšením kontrolnej činnosti hliadok sa podarilo vytlačiť páchateľov uličnej kriminality zo sledovaných úsekov, čo sa prejavilo znížením celkového množstva trestnej činnosti. Došlo k podstatnému eliminovaniu vreckových krádeží, obťažovania občanov, turistov a krádeží vlámaním do motorových vozidiel.

O správnosti rozhodnutia pána ministra Hudeka svedčia aj dosahované výsledky za obdobie od 1. 10. 1995 do 30. 4. 1996. Za toto obdobie sa zadržalo 47 páchateľov trestnej činnosti, 114 hľadaných osôb, predvedených bolo 781 osôb podozrivých zo spáchania trestného činu, zadržaných 219 osvedčení o evidencii vozidla atď. Opatrenie našlo odraz predovšetkým v znížení kriminality v obvode Staré mesto. Počas hodnoteného obdobia došlo oproti rovnakému obdobiu roku 1994 k poklesu trestných činov o 381 prípadov. Tento experimentálny výkon služby by sa mal v blízkej budúcnosti rozšíriť aj do ostatných častí Bratislavy.

Vážené kolegyne, kolegovia,
vážení členovia vlády,

dovoľte mi, aby som sa k práci pána ministra Hudeka vyjadril aj ako bývalý prednosta Okresného úradu v Bardejove. Môžem povedať, že vďaka pánu ministrovi Hudekovi sa Obvodné oddelenie Policajného zboru v Bardejove prekategorizovalo z 2. typu na 1. typ. Zriadilo sa nové Obvodné oddelenie Policajného zboru v Zborove. Hoci občania Zborova o to žiadali permanentne od roku 1980, realizovalo sa to až teraz, po šestnástich rokoch. Vďaka týmto krokom došlo k nárastu počtu policajtov v okrese a tým aj k výraznému poklesu kriminality. Tieto kroky obyvatelia okresu hodnotia s uznaním, čo prispieva k zlepšeniu ich pocitu bezpečnosti a celkovej spokojnosti.

Vďaka dobrej spolupráci s ministerstvom vnútra a konkrétne s pánom ministrom Hudekom sa podarilo dofinancovať stavbu Okresného archívu v Bardejove, ktorý bol odovzdaný do užívania 3. mája tohto roku. Táto budova vhodne dopĺňa architektonický ráz mesta a kapacitne môže slúžiť potrebám okresu, ba aj kraja.

Nazdávam sa, že všetky uvedené argumenty, hoci ich výpočet nie je úplný, dostatočne presvedčivo dokazujú kompetentnosť pána ministra Hudeka na riadenie ministerstva vnútra.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Ďalej s faktickou poznámkou sa hlási pán poslanec Fico.

Poslanec R. Fico:

Pán predseda, mám procedurálny návrh. Navrhujem, aby hlasovanie o vyslovení nedôvery ministrovi vnútra pánu Hudekovi bolo tajné. To je môj procedurálny návrh. A potom žiadam, aby sa o ňom hlasovalo po skončení rozpravy. Myslím si, že doteraz sme vždy o personálnych veciach rozhodovali tajným hlasovaním a je potrebné, aby sme tento úzus zachovali aj v tomto prípade.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Hlasovať o tom budeme po skončení rozpravy.

Pán poslanec Bugár.

Poslanec B. Bugár:

Ďakujem pekne.

Dovoľte mi, aby som reagoval na pána poslanca Fedora. On tu vlastne vyčíslil, uviedol konkrétne príklady, ako pán minister postupoval v oblasti kriminality a aké má výsledky. Dovoľte, aby som to vyvážil.

Už pri mojej reakcii na správu o stave bezpečnostnej situácie v Slovenskej republike za rok 1995 som poukázal na určité záležitosti. Môžem konkrétne obviňovať pána ministra z oslabenia a spomalenia činnosti útvaru organizovanej kriminality. Pán minister porušil bod 14 uznesenia číslo 69 Národnej rady Slovenskej republiky z 20. 1. 1995, v ktorom Národná rada žiadala vládu centralizovať riadenie boja s organizovaným zločinom a vylúčiť zbytočné medzičlánky. Takisto porušil uznesenie a nedodržal uznesenie číslo 123/1995 Národnej rady Slovenskej republiky. Myslím si, že sú to vážne obvinenia. Pán minister, ani vtedy ste mi na moju otázku neodpovedali. Dúfam, že aspoň dnes sa budete snažiť odpovedať a vysvetliť, prečo dávate takýmto spôsobom zelenú organizovanému zločinu.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Ďalej je do rozpravy prihlásený pán poslanec Zahatlan.

Poslanec K. Zahatlan:

Vážený pán predseda,
vážení členovia vlády,
vážené kolegyne,
vážení kolegovia,

zobral som si za svoju morálnu povinnosť postaviť sa za ministra vnútra pána Ľudovíta Hudeka. Keďže ho už dlhšie poznám z predchádzajúceho pôsobenia a pozorne sledujem jeho prácu vo funkcii ministra vnútra, je bez pochýb, že najmä politizovaním niektorých káuz sa v centre pozornosti ocitla inak tradične veľmi zaujímavá práca vyšetrovateľov a polície.

Aký mal vplyv minister Ľudovít Hudek na výkon tejto sekcie svojho rezortu? K 1. marcu 1995 vznikla sekcia vyšetrovania a kriminalisticko-expertíznych činností Policajného zboru. Došlo ku skĺbeniu činností dvoch služieb Policajného zboru. Podiel ministra je evidentný. K rozhodnutiu ho viedli sťažnosti policajtov na nepružnosť a zdĺhavosť služieb, ktoré Kriminilistický a expertízny ústav tradične poskytoval policajtom v tzv. prvej línii i vyšetrovateľom. Stav nie je síce ideálny, ale zlepšenie je evidentné. Jeho záujem o tzv. vyšetrovačku pramení najmä z toho, že mu nie je cudzia. Na podnet ministra vnútra bol vypracovaný dokument "Vývoj a analýza súčasného stavu vyšetrovania", ktorým boli prijaté významné stabilizačné opatrenia, čím sa rezortu darí aspoň čiastočne stabilizovať fluktuáciu a zvýšiť záujem o prácu vyšetrovateľov. Opýtajte sa, koho chcete, každý potvrdí, že vyšetrovatelia sú dnes podstatne lepšie odmeňovaní ako pred dvoma rokmi, samozrejme, i keď stále nie dostatočne.

Podporu celému úseku vyjadroval aj osobnou účasťou na služobných zhromaždeniach. Je to len pochopiteľné, veď ako všetci vieme, takmer 17 rokov strávil v rezortnom školstve výchovou budúcich vyšetrovateľov.

Aký je reálny stav? V roku 1995 dochádza k výraznému zlepšeniu práce podľa jednotlivých hodnotiacich kritérií. Za rok 1995 bolo vo vyšetrovaní celkove 47 661 trestných spisov, z čoho bolo 41 129 trestných spisov ukončených. Celková rýchlosť vyšetrovania predstavuje 73,4 % skončených vecí do dvoch mesiacov. Väzobne bolo vyšetrovaných 3 255 obvinených a vyšetrovanie v lehote do dvoch mesiacov bolo skončené u 66 % obvinených. Z celkového počtu skončených trestných vecí návrhom na podanie obžaloby bolo vrátených na došetrenie 6,4 %. Tieto výsledky sú kvalitatívne a kvantitatívne na vyššej úrovni ako v roku 1994. Taktiež výsledky za obdobie

štyroch mesiacov tohto roku v porovnaní s tým istým obdobím roku 1995 sa zlepšili, a to v situácii, keď je podiel vyšetrovateľov s právnickým vzdelaním, bohužiaľ, stále nedostatočný.

Okrem skĺbenia činností vo vnútri rezortu vyvinul určité kroky i navonok. Nedávno na Ministerstve vnútra Slovenskej republiky prebehla po vzájomnej dohode predstaviteľov medzirezortná súčinnostná porada orgánov činných v trestnom konaní, ktorá by mala prispieť k zvýšeniu činnosti boja s protispoločenskou činnosťou. Nie je predsa tajomstvom, že v súčinnosti orgánov vznikajú problémy spočívajúce najmä v legislatíve, ale i v jej praktickom uplatňovaní. Pokiaľ má páchateľ trestného činu väčšie práva ako vyšetrovateľ či policajt kriminálnej služby, nebude tu poriadok. Nikto nemôže obviniť ministra vnútra z toho, že týmto otázkam nevenuje pozornosť a neusiluje sa dosiahnuť nápravu, prinajmenšom koordináciou v rámci danej legislatívy.

Samozrejme, trvalú pozornosť venuje aj vyšetrovaniu závažných prípadov protispoločenskej činnosti, ktoré sa pravidelne hodnotia na operatívnych poradách vedenia. Dbá maximálne o ich masmedializáciu.

A na záver by som rád podotkol, že podľa mojich poznatkov ani objektívne vonkajšie orgány nezistili prípady zasahovania alebo ovplyvňovania práce vyšetrovateľov zo strany ministra vnútra.

Vážení kolegovia, vážené kolegyne, ďakujem vám za pozornosť.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Do rozpravy je ešte prihlásený pán poslanec Andrejčák. Pán poslanec Kováč - faktická poznámka.

Poslanec R. Kováč:

Vážený pán predseda, chcel by som sa obrátiť na pána poslanca Zahatlana, prečo dnes neprečítal zoznam detí a maloletých, ktoré sa hľadajú, tak ako nám to predviedol včera a sľúbil, že to prednesie pánu ministrovi, aby vedel, kde má medzery vo svojej práci.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Zahatlan.

Poslanec K. Zahatlan:

Ďakujem za otázku. Vedel som, že pán Kováč mi už včera sľúbil túto otázku. Samozrejme, vtedy som dával do pozornosti tzv. nezávislej vyšetrovacej komisie, koľko máme ďalších ľudí nezvestných. Týmto sa táto vyšetrovacia komisia nezaoberá a zaoberá sa jedine kauzami, ktoré chcete rozvíriť. Ale ak by ste chceli, mám tu štatistický prehľad pátrania v roku 1994. Takže, pán Kováč, môžem vám tieto čísla dať, ale nezavádzajte tu plénum, že som niečo čítal včera a dnes som to prečítať nechcel.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Nech sa páči, pán poslanec Andrejčák.

Poslanec I. Andrejčák:

Vážený pán predseda,
vážené dámy,
vážení páni,
vážení členovia vlády,

nechcem obhajovať ministra vnútra tým, že by som konkrétne vyvracal argumenty opozičných pánov poslancov, a preto mi dovoľte iba pár úvah.

Prácu ministerstva vnútra a prácu ministra sledujem po celý čas plnenia funkcie poslanca najmä preto, že je to jeden z kľúčových pilierov každého právneho štátu. Preto je dôležité upevňovať ho a je to aj moja povinnosť. Neprekvapuje ma preto ani postoj opozície, že neustále vyhľadáva možnosť jeho spochybnenia, a hlavne tlak, ktorý zamerala opozícia na orgány činné v trestnom konaní - ministerstvo vnútra, prokuratúru a justíciu.

Ich spochybnením v očiach verejnosti doma i v zahraničí sa ľahko vyvolá nedôvera voči týmto orgánom, aj voči celej vláde. Musím však povedať, že rezort ministerstva vnútra počas riadenia ministra pána Hudeka vykonal veľký kus práce. Pán minister prevzal rezort v zložitom období, ktoré aj my ako parlament pre jednotlivé ministerstvá sťažujeme rýchlym tempom novelizácie alebo priamo prijímaním nových zákonov. Ale všetci vieme, že to treba a že je to pre nás zložitá situácia. Ich dosah sa však najviac prejavuje priamo na ministerstvách. Rezorty musia potom veľmi intenzívne reagovať na naše nové normy a uvádzať ich do života. Pritom zároveň prebieha aj prestavba organizačnej štruktúry samotného ministerstva vnútra a jeho orgánov. Išlo alebo ide zároveň o obdobie, v ktorom bolo a je potrebné plniť úlohy v oblasti postihu a prevencie kriminality, ale aj celý rad ďalších úloh.

Príprava nového organizačného usporiadania sa začala už v roku 1995 a bola niekoľkokrát opakovane pripomienkovaná a optimalizovaná na všetkých stupňoch riadenia. Táto zložitá práca bola organizovaná na základe rozkazu ministra, ktorý bol vydaný racionálne, keď začala pracovať riadiaca komisia pod vedením vedúceho úradu ministerstva vnútra. V tejto komisii pracujú všetci rozhodujúci služobní funkcionári ministerstva a splnomocnenci krajov a okresov v ich rezorte. V terajšom období sa pracuje na dokončení plánov organizačných štruktúr v nových okresoch. Pripomínam, že napriek tomu, že útoky sa vedú proti policajnému systému a cez nich aj na osobu ministra vnútra, súčasťou ministerstva vnútra, ktoré pán minister riadi, je ešte sedem veľmi dôležitých oblastí.

Som presvedčený, že práve o to ide - narušiť dôveru v políciu, narušiť aj dôveru v samotné ministerstvo, a teda v konečnom dôsledku narušiť dôveru v správnosť koncepcie transformácie štátnej správy. Zrejme preto, že ak sa už našej opozícii nepodarí zmariť prijatie zákona o územnosprávnom členení, pokúšajú sa dosiahnuť aspoň jej oneskorenie.

Ministerstvo vnútra si vo vzťahu k polícii zachová, a to by som chcel povedať len na vaše oboznámenie, všetky potrebné riadiace kompetencie a väzby podľa novej štruktúry. Polícia ostane naďalej podriadená ministrovi vnútra a bude menovať a odvolávať riaditeľov krajského stupňa. Ako ústredný orgán štátnej správy bude ministerstvo zabezpečovať úlohy koncepčného, koordinačného, programového a kontrolného charakteru a niektoré ďalšie.

Z funkcií výkonného charakteru bude ministerstvo vnútra naďalej zabezpečovať len tie, ktoré vzhľadom na ich špecifický charakter, dôležitosť a medzinárodné aspekty treba držať v centre. Patria k nim: činnosť kriminálneho úradu,

ochrany ústavných činiteľov a diplomatických misií, odhaľovanie daňových únikov a nezákonných finančných operácií, odhaľovanie a dokumentovanie prípadnej trestnej činnosti policajtov atď. Ostatné kompetencie prejdú primerane na kraje a okresy.

Na túto prácu, ale aj na prácu jednotlivých sekcií ministerstva však treba pracovný priestor a pokoj. Práve preto, aby pokoj v práci nemali, aby sa im nepodarilo úspešne urobiť to, čo od nich požadujeme, je vedený útok, spochybňovanie ľudí, vyvolávanie pocitu neistoty, zosmiešňovanie a škandalizovanie. Každé zhoršenie výsledku práce je predsa na ujmu výsledkov práce vlády. Ani dnes nevidíme nejakú bohatú diskusiu o jednotlivých oblastiach a aké chyby v nich pán minister robil, ale vlastne z dôvodu činnosti policajných orgánov pri objasňovaní petičných hárkov Demokratickej únie a na základe údajného záznamu telefonického hovoru sa dramatizuje situácia na ministerstve.

Dnešné rokovanie o dôvere ministrovi je iba pokračovaním včerajšieho politického boja o Slovenskú informačnú službu na našej parlamentnej pôde. A preto niet divu, že došlo k obohateniu - a tu chcem povedať - neželanému obohateniu foriem práce nášho parlamentu. Napríklad 40 minút a 24 sekúnd trvajúci neustály buchot v snahe umlčať rečníka, ktorý nám včera predvádzali Kresťanskodemokratické hnutie, Demokratická únia a slovenskí poslanci Maďarskej koalície, obstúpenie rečníka skupinou poslancov, rušenie rečníka hovorom z bezprostrednej blízkosti, čo nám predvádzali páni poslanci Kňažko, Kováč a Bugár, nosenie transparentov v snemovni a clonenie výhľadu rečníkovi, neustále vyrušovanie rečníka skupinou poslancov z miesta, otváranie dverí v sále pre spriaznených žurnalistov, ako nám predvádzali niektorí poslanci, radšej ich nebudem menovať.

O čo vážnejšie je, a to, myslím, sa budeme musieť z toho viac poučiť, je predkladanie svojich, teda sebevhodných vízií za skutočnosť, za fakty, a na základe toho tvrdé označovanie, vlastne osočovanie, ale najsprávnejšie po slovensky bude azda ohováranie z porušovania ústavy, zákonov, amorálnosti a podobne. Typický príklad prebieha aj v terajšej diskusii, keď sa tu čítajú záznamy z rozhovoru, o ktorom nie sú dôkazy, že je pravdivý. Ale tento záznam, ktorý je pre mňa naozaj pochybný, sa uvádza ako dôkaz o neschopnosti a o nedôveryhodnosti ministra.

A ešte pokračujem ďalej. Vedomé prekrúcanie zmyslu zákona vo svoj prospech, pretože u nás všetci vieme, že len súd môže vykladať zákon, my ho vykladáme ako poslanci, a čo je horšie, na základe toho označujeme činnosť predstaviteľa vlády za nezákonnú. Toto všetko má viesť len k tomu, aby naše obyvateľstvo uverilo, že je to tak.

Vážené panie poslankyne, páni poslanci, som presvedčený, že vnášanie obdobných metód do práce Národnej rady zvyšuje nedôveru obyvateľstva, ktorú máme, škodí Slovenskej republike, pretože namiesto užitočnej práce tu v parlamente strácame čas politickým divadlom, namiesto priestoru, ktorý by inak mali naše ministerstvá na prácu, a teda aj ministerstvo vnútra, musia sa pripravovať na odpovede, o ktorých vedia, že sú zbytočné. Tak ja situáciu vidím a hodnotím, tak ju cítim, a preto aj stojím za pánom ministrom vnútra. *(Potlesk.)*

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. S faktickou poznámkou vystúpi pán poslanec Bugár.

Poslanec B. Bugár:

Ďakujem pekne, pán predseda.

Chcel by som upozorniť pána poslanca Andrejčáka, že buď nesledoval, alebo nechce rozumieť tomu, čo tu včera predviedla opozícia. To nebol boj o Slovenskú informačnú službu, ale bol to boj o to, aby sa tu neudomácnili nedemokratické metódy, ktoré sú blízke diktatúram. Keď ste toto nepochopili, tak už neviem, ako vám to vysvetliť.

Hovorili ste, že sledujete prácu ministra vnútra, lebo považujete ministerstvo vnútra za kľúčový pilier štátu. Ale, pán poslanec, zavádzate. Ste predsedom toho výboru, ktorý je kompetentný kontrolovať práve aj ministerstvo vnútra. Vy ste ani neprekontrolovali citované uznesenia, hlavne bod 14 uznesenia číslo 69, bod 4 uznesenia číslo 123, a týka sa to organizovaného zločinu. Vy vlastne obviňujete poslancov, ktorí interpelujú, že zbytočne zaťažujú ministerstvo vnútra. Ale tí poslanci, ktorí interpelujú, vlastne robia to, čím sú poverení svojimi voličmi, t. j. občanmi Slovenskej republiky. Takže, vy pohŕdate aj občanmi Slovenskej republiky.

Ďakujem.
(Potlesk.)

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ešte pán poslanec Andrejčák.

Poslanec I. Andrejčák:

Vážený pán poslanec Bugár,

chodil som za komunizmu do školy a tam bola taká skupina ideológov ako vy - vykladači písma. A vykladali nám ako

to vlastne Lenin a ostatní *(hlasy v sále)*, prepáčte, ja som vám neskákal do reči - a ostatní klasici marxizmu-leninizmu mysleli, keď čosi písali. A vy pokračujete v tej istej metóde ďalej. Prosím vás, nevykladajte, ako som to ja myslel. Pred chvíľou som o tom hovoril, že práve to je tá metóda práce, ktorú kritizujem. Vykladáte, čo si myslíme my, čo si myslí koalícia, vláda alebo ministri. Teraz ste vykladali o mne.

Po vašom minulom vystúpení som si od tajomníka výboru dal predložiť, ktoré uznesenie nebolo splnené. Takéto uznesenie vo výbore nemáme. Veľmi rád s vami potom zájdem k nemu a skontrolujeme, kto má pravdu, či vy, alebo on. Verím, že uznesenia boli splnené.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Šimko.

Poslanec I. Šimko:

Ďakujem pekne, pán predseda.

Pán predseda Andrejčák, jediný rozdiel možno bol v tom, že tí vykladači písma za komunizmu mali tiež v rukách moc a tou mocou presadzovali ich výklad písma. Je samozrejmé a normálne, že každý, keď si niečo prečíta, si to nejakým spôsobom musí vyložiť, to je totiž názor, ktorý si každý utvorí. Len pokiaľ je tu ten názor podopretý mocou a presadzuje sa tak, že sa vnucuje aj iným ľuďom, to je totalitný režim. To bolo za komunizmu. *(Potlesk.)*

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ešte pán poslanec Bugár.

Poslanec B. Bugár:

Pán predseda výboru, asi ste nezbadali, že toto plénum, Národná rada Slovenskej republiky, prijala minule k tej správe uznesenie, v ktorom žiada ministra vnútra vyhodnotiť do konca júla bod 4 uznesenia číslo 123/1995. Ja som tiež prekontroloval spolu so spoločným spravodajcom aj uznesenie číslo 69 k tomuto bodu a zistili sme, že práve tie časti uznesenia, ktoré sa týkajú organizovaného zločinu, buď vôbec neboli vyhodnotené, alebo sú porušené. A pritom to, čo som povedal teraz ja, by ste mali vedieť naspamäť vy, lebo vy ste kompetentný orgán, vy ste predseda toho výboru, ktorý má prekontrolovať, a teda kontrolovať ministerstvo vnútra, či plní uznesenia tejto Národnej rady.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Dobre, ďakujem. Pán poslanec Rea sa ešte hlási do rozpravy.

Poslanec J. Rea:

Ďakujem pekne. Pokúsim sa príspevok skrátiť.

Vážený pán predseda,
vážené kolegyne, kolegovia,
milí hostia,

dovoľte mi, aby som v krátkosti aj ja vystúpil a vystúpil tak, aby som obhajoval prácu ministerstva vnútra, jeho civilno-správneho úseku. Taktiež na čele tohto ministerstva je pán minister Hudek.

Začal by som tým, ako tu pán predkladateľ akosi jemu vlastným názorom vysvetľoval, či má pán minister dôveru občanov, alebo že ju nemá, alebo či si zaslúži byť členom vlády. Pochopiteľne, že má dôveru občanov a, pochopiteľne, že na základe tejto dôvery si zaslúži byť aj členom vlády a ministrom vnútra, pretože v tomto parlamente má dostatočnú podporu na to, aby ministrom bol. Myslím si, že všetci poslanci vrátane mňa sa takto rozhodnú podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia.

V rozprave vystúpil aj pán poslanec Vavrík. Skutočne si celkom dobre neviem zrovnať jeho vystúpenie s tým, že aj on pracoval na niektorých prípravách reformy verejnej správy a v tých intenciách, ktoré aj on začal, sa pokračuje i dnes. Zrejme pán poslanec Vavrík zmenil na tento spôsob názor.

Vážený parlament, stojíme pred vážnym rozhodnutím, ktorého následkom by mohlo byť ochromenie činnosti nesporne jedného z najdôležitejších a najzložitejších rezortov vlády Slovenskej republiky. Dôležitosť a zložitosť tohto rezortu spočíva v tom, že ide navzájom o dva takmer nezávislé úseky činnosti, a to úsek bezpečnosti štátu, o ktorom tu kolegovia diskutovali, a úsek vnútornej organizácie a správy štátu. Obidva tieto úseky sú v štádiu zásadnej reformy v nadväznosti na vznik samostatnej Slovenskej republiky a jej integráciu do európskych štruktúr. Ako predseda výboru pre verejnú správu, územnú samosprávu a národnosti chcem hovoriť o úseku správy štátu. Nemôžem obísť mlčaním predložený návrh poslancov týkajúci sa ministra vnútra. Mám totiž dostatok objektívnych informácií a praktických skúseností, aj osobných poznatkov o dobrej práci jeho rezortu pri zabezpečovaní úloh programového vyhlásenia vlády, ktoré schválil na začiatku volebného obdobia tento parlament.

Nazdávam sa, že hodnotenie materiálov, ktoré minister vnútra predložil na rokovanie Národnej rady, je v intenciách tohto programového vyhlásenia vlády a mali by sme ich tak posudzovať, a nie posudzovať prácu pána ministra na základe niektorých invektív poslancov a predkladateľov návrhu bodu, ktorý práve prerokúvame.

Minister vnútra okamžite alebo bezprostredne po nástupe do svojej funkcie pristúpil k realizácii konkrétnych krokov a opatrení, aby jeho rezort stihol zabezpečiť všetky náročné úlohy programového vyhlásenia vlády, úlohy na úseku verejnej správy termínované do konca volebného obdobia. O zložitosti týchto úloh sa nemusíme navzájom presviedčať. Osobne zastávam názor, že úlohy spojené s prebudovaním štátnej správy a dobudovaním samosprávy sú z politického hľadiska, najmä z hľadiska dosahu na občanov, porovnateľné s úlohami ekonomickej transformácie celej spoločnosti. Zložitosť týchto problémov dokumentujú mnohokrát, pochopiteľne, aj rozdielne názory na ich riešenie. Dovoľte, aby som doložil svoje slová uvedením niektorých materiálov, ktoré sme mali možnosť prerokúvať alebo sa s nimi stretávame v Národnej rade, v orgánoch vlády, ale aj v Rade Európy v súvislosti s prebiehajúcou reformou verejnej správy.

Dôležitým krokom pána ministra Hudeka po jeho nástupe do funkcie bolo dostať zámery a princípy reformy verejnej správy do medzinárodného povedomia a súčasne získať informácie a názory predstaviteľov významných európskych inštitúcií a štátov na tieto kroky vlády Slovenskej republiky. Dnes možno konštatovať, že aj vďaka pánu ministrovi Hudekovi sa táto iniciatíva stretla s úspechom. Pozitívne hlasy zazneli z viacerých vyspelých štátov Európskej únie, ako sú Nemecko, Francúzsko, Veľká Británia a ďalšie štáty, a čo by som chcel zvlášť zdôrazniť, i z miesta, ktoré sa považuje za najobjektívnejšie kritérium hodnotenia našich krokov, zo Štrasburgu. Moje slová môžu potvrdiť nielen koaliční poslanci, ale aj

opoziční, ktorí sa zúčastnili na stretnutí s poprednými predstaviteľmi Rady Európy na pôde nášho parlamentu alebo osobne na pôde Európskeho parlamentu v Štrasburgu.

Ďalej potvrdzujem ako člen Rady vlády pre verejnú správu, ktorú vedie pán minister vnútra, že v uplynulom roku, ale aj v tomto roku, rada aj vláda Slovenskej republiky prerokovala celý rad dokumentov koncepčného, ale aj legislatívneho charakteru, týkajúcich sa štátnej správy a samosprávy. Požadoval som, aby o všetkých krokoch bol informovaný aj výbor Národnej rady, ktorý vediem, a aby pán minister pravidelne predkladal výboru informáciu o pripravovaných opatreniach, a to ešte pred predložením niektorých dokumentov vláde, aby vláda mala informácie o názoroch poslancov. Myslím si, že túto požiadavku pán minister zabezpečoval a zabezpečuje zodpovedne.

Rok 1996 sa začal z hľadiska ministerstva vnútra, vlády a parlamentu jedným z najdôležitejších krokov v napĺňaní programového vyhlásenia vlády, a to riešením problematiky územného a správneho usporiadania štátu. O náročnosti tohto problému svedčí skutočnosť, že ani dnes ešte nie je celkom a definitívne doriešený. Oceniť však treba, že minister vnútra predložil a obhajoval tento návrh nového usporiadania Slovenskej republiky, aj keď vedel, že nie je možné a nie je reálne vyhovieť všetkým požiadavkám, ktoré vzniesli poslanci. Tento krok však bol nevyhnutný, aby sa mohlo v reforme verejnej správy pokračovať ďalej.

Výbor pre verejnú správu, územnú samosprávu a národnosti sa zaoberá pravidelne postupom prác na reforme verejnej správy. Preto máme poznatky o pláne vlády v otázkach reformy verejnej správy na tento i na budúci rok a tieto budú iste ťažiskové pri realizácii reformy verejnej správy. Minister vnútra je zaviazaný pripraviť ešte v tomto roku celý rad dokumentov koncepčného i legislatívneho charakteru, z ktorých

niektoré zrejme dostaneme na posúdenie ešte v tomto roku. Ide najmä o dokumenty týkajúce sa výstavby a organizácie miestnej štátnej správy, úpravy kompetencií nových orgánov štátnej správy, zriadenia a fungovania samosprávy vyšších územných celkov, volebných vecí a prerozdelenia kompetencií medzi štátom a samosprávami.

Vážené kolegyne, kolegovia, týmito niekoľkými slovami som naznačil svoj názor na osobu ministra vnútra pána Hudeka a na úlohy, ktoré plní a má plniť, na jeho schopnosti komunikovať s poslancami a na celkové predpoklady. Ministerstvo vnútra pod jeho vedením úspešne splnilo úlohy, ktoré mu ukladá tento parlament. Dúfam, že moje názory, ktoré pre vás síce nie sú záväzné, vám aspoň pomôžu prijať vlastné vnútorné rozhodnutie o tom, či možno umelo vyvolaná kauza má byť zovšeobecnená a dôvodom na prijatie návrhu niektorých z vás. Každý z nás by si mal položiť na misky váh spomínanú kauzu a všetko to, o čom som hovoril, ešte pred hlasovaním. Som toho názoru, že uvádzané dôvody na odvolanie sú nepostačujúce a z hľadiska plnenia úloh reformy verejnej správy aj nevhodné.

Ďakujem za porozumenie, za pochopenie a ja osobne plne stojím za osobou ministra vnútra pána Hudeka.

Ďakujem.
(Potlesk.)

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Faktická poznámka - pán poslanec Vavrík.

Poslanec R. Vavrík:

Ďakujem, pán predseda. Nedá mi aspoň jednou alebo dvoma poznámkami reagovať na vystúpenie pána kolegu Reu. Áno, je

pravda, že spolu aj s ním sme sa podieľali od roku 1991 na príprave rozhodujúcich dokumentov pre reformu verejnej správy. Pokiaľ si iste aj on pamätá, boli prijaté priority, nakoniec aj parlament v roku 1993 ich potvrdil a žiadal vládu, aby sa výkon štátnej správy priblížil občanovi, aby štátna správa bola lacnejšia, hlavne aby bola decentralizovaná na samosprávu miest a obcí. V tomto aj on ako vtedajší primátor a ja ako pracovník Úradu vlády sme mali rovnaký názor. Dnes som v ničom názor nezmenil, len tvrdím, že dochádza k centralizácii výkonu štátnej správy a nie k decentralizácii, tak ako sa stanovili kroky. Tak neviem, kto teraz z nás dvoch zmenil v tejto veci názor. To je prvá vec.

Druhá vec - viacerí rečníci z koalície hovorili o pozitívach ministerstva vnútra. Samozrejme, o viacerých z nich, ktoré odzneli, sú informovaní poslanci - aj z koalície, aj z opozície. Ale nikto doteraz v rozprave nevyvrátil konkrétne podozrenia, resp. porušovania viacerých zákonov a ústavy, na ktoré tu upozorňovali poslanci v rozprave. Predpokladám, že teraz pán minister asi vystúpi k tomuto bodu a odpovie na konkrétne paragrafy, ktoré jednotliví poslanci spomínali, že sa porušili. Tak o tomto diskutujme.

Ďakujem.
(Potlesk.)

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Vážené pani poslankyne, páni poslanci, keďže nemám žiadne prihlášky do rozpravy, končím rozpravu k tomuto bodu programu a pýtam sa pána ministra, či sa chce vyjadriť k rozprave. Ak áno, nech sa páči.

Minister vnútra SR Ľ. Hudek:

Vážený pán predseda,
vážené panie poslankyne,
vážení páni poslanci,

ministerstvo vnútra je nesmierne ťažkým rezortom. Vo väčšine štátov sú pre oblasti polície a verejnej správy zriadené dve ministerstvá. Napríklad i Chorvátsko, počtom obyvateľov menšie, má tiež takto rozčlenenú správu pre oblasť polície a pre oblasť miestnej štátnej správy. Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky bolo za čias federácie iba orgánom, ktorý v oblasti bezpečnosti v podstate riadili poriadkové sily, a v mladom štáte si všetky zložky potrebné na vnútorný poriadok a bezpečnosť občanov Slovenskej republiky dotvárame. To sú fakty, ktoré treba evidovať, preto si aj treba vážiť prácu policajtov, prácu pracovníkov obvodných a okresných úradov, civilnej ochrany a požiarnej ochrany, ktorú so mnou 15 mesiacov vykonávajú, a ja im za to ďakujem.

Pán poslanec Kňažko predložil návrh na moje odvolanie z funkcie ministra vnútra, čím mal - a presne to potom aj konštatoval - na mysli návrh na vyslovenie nedôvery. Obvinil ma zo zneužívania funkcie verejného činiteľa, z manipulácie s úradnými dokumentmi, z marenia vyšetrovania zavlečenia slovenského občana do zahraničia a z vulgárneho, neakceptovateľného vzťahu k radovým policajtom. Ako bezprostredný impulz na tento návrh podporený petičnou listinou mu poslúžil údajný magnetofónový záznam môjho rozhovoru s riaditeľom Slovenskej informačnej služby Ivanom Lexom, celkom náhodne odvysielaný rádiom Twist. Aby svojim obvineniam dodal patričnú vážnosť, vo štvrtok ráno minulý týždeň ma pred všetkými tu v parlamente počastoval vulgárnymi a v parlamente neakceptovateľnými výrazmi. Zneužil tak parlamentnú pôdu pri prerokúvaní správy o bezpečnosti sebe vlastným spôsobom. Je iróniou, že časť jeho kolegov sa mu v tom ani nepokúšala ne-

jakým spôsobom zabrániť, naopak, takýto vulgárny herecký výkon odmenili potleskom.

K obsahu rozpravy o bezpečnostnej situácii len toľko: Celý čas ma tu pred týždňom niektorí ľudia z opozície bombardovali negativistickými pripomienkami a nevedeli na správe nájsť nič dobré. Ako však ukázalo záverečné hlasovanie o správe ako celku, ešte i tento krok zo strany opozície bol účelový. Z prítomných 122 poslancov bolo 86 za a proti iba 13. To hovorí za všetko. Vážené panie poslankyne, vážení páni poslanci, ďakujem vám za konštruktívny prístup.

Pán poslanec Bugár, boj s organizovaným zločinom trápi nielen mňa ako ministra vnútra, ale všetkých občanov a i tých, ktorí majú na starosti túto oblasť - hlavne teda kriminálnu políciu. My koncepciu máme, aj ju realizujeme. Vytvárame Úrad kriminálnej polície, zriadili sme Národnú protidrogovú jednotku, za spolupráce s Interpolom a naším zástupcom v centrále v Lyone využívame najnovšie metódy a spôsoby boja s organizovaným zločinom, pretože organizovaný zločin v súčasnosti u nás nie je na báze drogy, ale sú to práve organizované skupiny, ktoré obchodujú s ukradnutými motorovými vozidlami, a máme už aj konkrétne výsledky.

Dovoľte mi teraz zaujať stanovisko k obvineniam, ktoré sa tu vzniesli. V prvom rade nie som si vedomý nijakej manipulácie s úradnými dokumentmi a nebolo mi jasné, čo mal vlastne pán poslanec Kňažko na mysli. Až z diskusných vystúpení poslancov pána Šimka a Kováča som zistil, že ide o petičné hárky Demokratickej únie, ku ktorým som už viackrát zaujímal stanovisko vo forme odpovedí na interpelácie. Zopakujem teda to, čo páni z Demokratickej únie nechcú ani počuť, ani pochopiť.

Policajný zbor zo zákona nemôže nahrádzať okrskové, okresné ani nijaké iné volebné komisie. Úlohou Policajného

zboru pri preverovaní bolo zistiť počet sfalšovaných podpisov na petičných hárkoch Demokratickej únie, teda tie podpisy, ktoré by napĺňali skutkovú podstatu trestného činu podľa § 177 Trestného zákona. O výsledkoch preverovania Policajný zbor nemohol zverejniť nič iné len skutočnosť, že preverovaním sa zistilo 2 744 sfalšovaných podpisov. Inak by zasahoval do kompetencií Slovenskej volebnej komisie i Ústavného súdu. Tieto inštitúcie svoje stanovisko dávno vydali a ministerstvo vnútra sa drží zákona.

O akej manipulácii s dokumentmi teda páni z Demokratickej únie hovoria? I pán poslanec Kováč tvrdí, že došlo k porušeniu zákona o archívnictve v súvislosti s petičnými hárkami Demokratickej únie. Môžem povedať len toľko, pán poslanec Kováč, že vaše tvrdenia o tomto porušení sú opäť zavádzajúce. Veď podľa tých istých archívnych predpisov je na petičné hárky a ich archivovanie ustanovená lehota 10 rokov. Až po jej uplynutí sa tieto hárky dostanú do príslušného archívu, to znamená, že až po tejto lehote môže dôjsť k aplikácii ustanovení zákona o archívnictve.

Spomeniem tu i to, čo tu tvrdil v závere pán poslanec Vavrík, že ide o centralizáciu pri reforme verejnej správy, že centralizujeme štátnu správu. Prečo by sme mali centralizovať, keď práve ide o dekoncentráciu štátnej správy, o odovzdávanie kompetencií z jednotlivých ministerstiev a ústredných orgánov štátnej správy na novozriaďované okresné a krajské úrady? Pán poslanec Vavrík, ste odborník v tejto oblasti, dlhé roky ste boli dokonca štátnym tajomníkom, aktívne ste presadzovali reformu, ktorá sa skončila na jar roku 1994 tak, ako sa skončila, a vy nám tu teraz idete vyčítať, že za tých pár mesiacov plníme programové vyhlásenie, o ktorom by ste nám možno na záver pôsobenia vlády Vladimíra Mečiara povedali, že sme ho nesplnili.

Mimochodom, v tejto situácii možno považovať za príznačné, že k petičným hárkom ma písomne svojimi otázkami a konštatáciami v tom istom duchu, ako som tu počul, neustále bombardoval aj prezident republiky. Žiadal od ministerstva vnútra poskytnutie informácií, ktoré by sme mu mohli poskytnúť len za cenu porušenia zákona. Čo si mám myslieť o tom, keď prezident republiky v listoch a opoziční poslanci v interpeláciách žiadajú, aby minister vnútra porušil zákon?

Rovnako odmietam aj akékoľvek obviňovanie zo zneužitia právomoci verejného činiteľa, ktoré malo zrejme spočívať v údajnom ovplyvňovaní či dokonca marení vyšetrovania prípadu zavlečenia M. K. mladšieho do cudziny. Kto trochu pozná právo a Trestný poriadok, vie, že minister vnútra takéto možnosti nemá. Konal som vždy v súlade so zákonom a nie som si vedomý ničoho, čo by mi mohol ktosi vytknúť ako protiprávne konanie. Nie som si tiež vedomý ničoho, čo by mi mohli vyčítať bývalí vyšetrovatelia, t. j. pán Šimunič a Vačok. I v tlači s veľkou pompou uverejnené informácie o našej nočnej porade nijako nepotvrdili, že by som mal akýmkoľvek spôsobom ovplyvňovať vyšetrovanie. Navyše dozor prokuratúry nad týmto prípadom je aktívny a na nijaké pochybenia a nedostatky dozorový prokurátor neupozornil.

Ak sa tu niekto pokúša mariť vyšetrovanie a ustavične sa usiluje odviesť ho len jedným smerom, tak je to prezident republiky a členovia Kresťanskodemokratického hnutia. Svojimi dožiadaniami prezident dokonca aktívne vstupoval do vyšetrovania nie ako prezident, ale ako otec poškodeného. Vyžiadal si spis a bez ohľadu na jeho obsah svojimi verejnými vyhláseniami od samého počiatku spochybňoval prácu polície a jej konkrétnych predstaviteľov, či už išlo o príslušníkov kriminálnej služby, alebo vyšetrovateľa.

Vari si pamätáte, že prvým terčom bol podplukovník Maňák, zástupca policajného prezidenta. Prezident republiky

v ovplyvňovaní vyšetrovania dospel tak ďaleko, že ponúkol milosť dokonca aj ľuďom, ktorí neboli ani len stíhaní, nieto súdení, a v jednom prípade milosť aj zrealizoval, čím utvoril i v európskom meradle kuriózny precedens.

Pána prezidenta Slovenskej republiky priviedol na rakúsky súd rakúsky právny zástupca jeho vlastného syna. A tak rakúsky súd v toľko spomínanom zdôvodnení vychádza vlastne iba z troch výpovedí: z výpovedí tým istým prezidentom omilosteného Oskara F., Kováča mladšieho a Kováča staršieho. Kováč starší tu vystupoval dokonca ako svedok. Toto právo mu nikto neupiera, dokonca i na súde inej krajiny, ale skutočnosť, že v čase spáchania údajného trestného činu bol 200 kilometrov od označovaného miesta činu a napriek tomu svedčil ako inžinier, prezident republiky, otec poškodeného - je zarážajúca. Zdá sa, že vzdialenosť z Donoval do Jura pri Bratislave nebola prekážkou. Všetci traja vypovedali zhodne.

Ak ma v tejto súvislosti niečo mrzí, tak je to skutočnosť, že prví vyšetrovatelia tohto prípadu narobili množstvo chýb pri hodnotení vecnej stránky prípadu a navyše svojím neprofesionálnym postupom a zbytočným exhibicionizmom v styku s masmédiami spochybnili princíp objektívnej pravdy, narušili vyšetrovanie a prinútili dozorujúceho prokurátora v počiatkoch korigovať ich postup a rozhodnutie.

Spomeniem ešte niekoľko skutočností, ktoré čoraz jasnejšie ukazujú, že celá kauza od počiatku nemala iný cieľ iba poslúžiť diskreditácii tajnej služby, ministerstva vnútra a osobitne Policajného zboru.

V konečnom dôsledku títo ľudia viedli dosť priehľadnú, diskreditačnú kampaň proti celej vláde. S čím sa súčasný vyšetrovateľ prípadu stretával? S falošnými výpoveďami svedkov, ktoré po vzájomnej dohode politické kruhy KDH dávkovali verejnosti, pričom ich nebolo možné nijakým spôsobom doká-

zať. Svedok Oskar F. bol ochotný rozprávať všelikde a so všelikým, napríklad aj s redaktormi SME, s Českou televíziou, dokonca osobne aj s poslancom Národnej rady Slovenskej republiky pánom Čarnogurským, len nie so slovenským vyšetrovateľom. S Oskarom F. ďalej nie je možné nadviazať kontakt. Vyšetrovateľ Číž svojho času verejne požiadal prezidenta republiky, aby mu bol nápomocný pri kontakte s týmto mužom. Pán prezident vôbec nezareagoval, hoci by svojím vplyvom a váž-nosťou úradu nepochybne mohol primať Oskara F., aby vypovedal pre našimi vyšetrovacími orgánmi.

Pán poslanec Pittner pre zmenu na mítingu verejne uviedol mená a adresy mužov, ktorí sa mali na zavlečení podieľať. Všetci to však popreli a niet proti nim jediného dôkazu. Poslanec Pittner odmieta uviesť zdroj informácií, ba dokonca čo i len jediný fakt, ktorým by mohol svoje tvrdenia podoprieť. Kto tu teda marí vyšetrovanie? Ja, alebo poslanci z KDH a otec poškodeného? Komu vlastne slúži takéto zamlčiavanie objektívnej reality, ktoré doviedlo majora Číža k rozhodnutiu uložiť vec? Povedzme si pravdu. Prečo pán Pittner tak tvrdošijne odmieta poskytnúť informácie o ľuďoch, ktorých vedome vystavil verejnému odsúdeniu a tvrdému osočovaniu? Som hlboko presvedčený o tom, že pokiaľ by tzv. nezávislá vyšetrovacia komisia naozaj chcela pomôcť odhaleniu skutočnosti okolo únosu, nemala by najmenší dôvod čokoľvek zamlčiavať. Načo ešte vlastne čakajú? Prečo vyšetrovacím orgánom títo ľudia dosiaľ kontakt s Oskarom F. nesprostredkovali? Je to tak, že nesmú už nič viac povedať, ak nechcú zdiskreditovať sami seba?

M. K. mladší opisuje udalosť celkom inak, ako sa ukazuje z vyšetrovania, a odrazu nedokáže spoznať ľudí, ktorých fotografie mu na rakúskom súde predložili. KDH púšťa do sveta bombastické oznámenia o dôkazoch, ktoré má k dispozícii, a narýchlo zvoláva tlačové besedy. Tie však svojím výsledkom nesplnili ani len očakávania senzáciechtivých novinárov

a spľasli ako bublina. Skrátka, Pittnerova tzv. nezávislá, najnovšie aj občianska komisia so svojimi novinárskymi lokajmi v SME a v Rádiu Slobodná Európa nám v pátraní po pravde vôbec nepomohli. Správu, ako už viete, podrobil vyšetrovací orgán analýze a výsledkom je poznanie, že je celá vybudovaná na neurčitých indíciách, dohadoch a vedomých falzifikáciách objektívnych skutočností, ktoré neznesú konfrontáciu s objektívnou realitou.

Chcem upozorniť vážený parlament, pretože som sledoval jeden a pol dňa diskusiu k správe Slovenskej informačnej služby - podľa informácie uvedenej v správe, ktorú som dostal od pána poslanca Pittnera, má byť táto správa odovzdaná rakúskym orgánom. I napriek tomu chcem upozorniť tento parlament, že správa Pittnerovej komisie obsahuje skutočnosti tvoriace predmet štátneho a služobného tajomstva, a táto správa má byť odovzdaná rakúskym orgánom. Prepojenie medzi Oskarom F., špičkami KDH a prezidentom je pritom veľmi priehľadné. V pozadí je stále kauza Technopol a obavy, ktoré z nej aj pre vedenie KDH vyplývajú. Pán poslanec Pittner si ako bývalý minister vnútra iste uvedomuje, prečo to tu hovorím. Je rovnako príznačné, že masmédiá nijakým spôsobom neprejavili záujem o informácie týkajúce sa tohto prípadu a majúce vzťah tak ku Kováčovi mladšiemu, ako i k terajšiemu poslancovi Pittnerovi.

O čom je reč? Považujem za potrebné i na tejto pôde uviesť, že vyšetrovateľ začiatkom mája tohto roku predložil prokuratúre spis s návrhom na podanie obžaloby za spáchanie trestného činu zneužitia právomoci verejného činiteľa na komisára Policajného zboru, ktorý v roku 1992 pracoval na kriminalistickom úrade. V júli a auguste roku 1992 sa neoprávnene predstavoval ako pracovník Interpolu a začal sústreďovať informácie týkajúce sa podvodu holandskej firmy INTROCOMERS, ktorá spôsobila Technopolu Bratislava škodu za 2,3 milióna amerických dolárov. Hoci tento komisár získal

dostatok dôkazov na ľudí z blízkeho okolia M. K. mladšieho, neodovzdával ich vyšetrovateľovi a založil kriminálny spis ad acta. V roku 1994, konkrétne 18. mája, opäť je to za ministrovania pána Pittnera, bolo 45 listov z previerky tohto podvodu zoskartovaných.

Obvinený v tejto kauze Marián K. potom iniciatívne sprostredkoval tomuto komisárovi výhodnú kúpu osobného vozidla značky Mazda, ktoré však dal zapísať na iné meno. A my sa teraz čudujeme, prečo sa o tomto prípade nehovorilo skôr? Nebol vari politický záujem o takéto odhalenie? Spomínam tento prípad preto, že ukazuje čosi o skutočných praktikách marenia vyšetrovania, s čudným zákulisím, tými istými kruhmi, ktoré ma dnes obviňujú.

Vážené panie poslankyne,
vážení páni poslanci,

je tu ešte jeden moment, ktorý jasne svedčí o podiele bývalého ministra Pittnera na ututlaní aféry Technopol. Pán Pittner posledný deň svojho ministrovania 13. 12. 1994 podpísal, pretože poobede bola vláda Vladimíra Mečiara vymenovaná do funkcie, podpísal a vyhlásil rozkaz, ktorým s okamžitou platnosťou uvoľnil zo služieb Policajného zboru šéfa kriminálnej polície Imricha Vaváčka, ktorý podal žiadosť 9. 12. 1994. Dôvod jeho náhleho rozhodnutia v posledných hodinách svojho pôsobenia vo funkcii bol jediný. Boli to práve pracovníci kriminálnej služby, ktorí v lete skartovali kriminálny spis prípadu Technopol. Jeho rozhodnutie bolo o to kurióznejšie, že pán Vaváček sa iba pár dní predtým vrátil zo študijného pobytu vo Veľkej Británii. Pýtam sa, čo chcel pán Pittner svojím rozkazom zakryť, keď - ako tvrdí - o skartácii spisu nevedel. Nechal tak mňa ako nového ministra bez šéfa kriminálky. Kto si uvedomí všetky súvislosti tohto kroku pána Pittnera, musí mu byť všeličo okolo kauzy Technopol jasnejšie.

To všetko, a najmä akútny pocit ohrozenia, núti KDH k čoraz nepremyslenejším krokom a postupom, ktoré sú už v rozpore so zákonom. Mám na mysli nedávny prípad tragickej smrti Roberta R., odvážne vyhlásenia pána poslanca Mikloška a ďalších v tejto súvislosti hraničia s trestnou činnosťou. Vyvolali, ako viete, jedinú možnú reakciu vlády, jej členov v podobe žalôb a trestných oznámení. To, čo robí pán Mikloško a ďalší v prípade Roberta R., pritom nie je nijako prekvapujúce. Ich postup nápadne pripomína scenár novembra 1989 so študentom Martinom Šmídom. Pokus urobiť bez akýchkoľvek dôkazov z bývalého policajta po smrti mučeníka je prinajmenšom nevkusný a verejné obviňovanie konkrétnych osôb vrátane ústavných činiteľov zo spáchania vraždy bez dôkazov je dokonca trestné, či už ide o vyhlásenia pozostalých, kňazov, alebo poslancov. Z toho musím vychádzať. Ako minister vnútra vás ubezpečujem, že v rezorte urobím všetko, aby sme bez akýchkoľvek pochybností zistili príčiny jeho smrti.

Vážený pán predseda,
vážené panie poslankyne,
vážení páni poslanci,

vrcholom celej kampane, alebo inak povedané slovami pána poslanca Pittnera, jahodou na šľahačke, je zverejnenie údajnej magnetofónovej pásky ako krajný prípad núdze, v ktorej sa KDH ocitlo. Ako som už opakovane zdôraznil, podľa všetkých dostupných poznatkov i môjho osobného presvedčenia je páska zmanipulovaným, časovo postupným zostrihom dialógov, ktoré v takejto podobe nikdy medzi mnou a riaditeľom Slovenskej informačnej služby neodzneli. *(Šum v sále.)* Stačí si zalistovať v tlači dozadu a je jasné, odkiaľ vietor fúka. Prečo ma pán poslanec Čarnogurský už v dennej tlači 19. októbra minulého roku obviňuje, že ovplyvňujem vyšetrovanie tohto prípadu, o čom vraj KDH má dôkazy. Hodnovernosť magnetofónového záznamu som - na rozdiel od účelového výkladu no-

vinárov - nikdy nepotvrdil. Nevyvrátiť totiž neznamená potvrdiť.

Je však zaujímavé položiť si otázku, prečo KDH, ak by mala byť pravda to, čo tvrdí, váhalo so zverejnením tohto kompilátu tak dlho a prečo už vtedy pán Čarnogurský neoznámil, že má dôkazy aj na iné moje údajné smrteľné hriechy.

Ak ma v prípade tejto pásky niečo mrzí, tak je to skutočnosť, že časti policajtov sa údajný odznetý výrok o ich mentálnej úrovni dotkol. Kto ma trochu pozná, vie, že moje svedomie je čisté. *(Ruch v sále.)* Bol som necelých 17 rokov v službe polície, bol som ich kolega, a je mi jasné, že práve jedným zo zámerov spomenutej skupiny ľudí je zasiať nedôveru do radov policajtov a vraziť čo najväčší klin medzi mňa, resp. ministerstvo vnútra a Policajný zbor. To sa dá urobiť napríklad i tak, že sa obviní ministerstvo vnútra, ktoré vraj - a už to odznelo viackrát tu na pôde parlamentu, aj pán poslanec Pittner - svojou personálnou prácou spôsobuje - citujem, čo povedal, "prípady skupinového odchodu skúsených pracovníkov z kriminálky a najmä z vyšetrovačky". Vo verejnosti to parádne zaznie. Čo je však na tom pravdy?

Nikdy som netajil, že situácia na úseku vyšetrovania najmä v personálnej oblasti nie je dobrá. Držme sa však faktov. V roku 1993 odišlo zo služobného pomeru 921 policajtov. V roku 1994 936 policajtov, v roku 1995 o čosi menej - 823 policajtov a za prvé štyri mesiace roku 1996 už iba 263 policajtov. V roku 1993 odišlo 112 vyšetrovateľov, v roku 1995 už len 59. Dochádza teda, síce pomaličky, k stabilizácii pracovníkov polície. To sú fakty, ktoré hovoria o tom, aká je situácia v personálnej oblasti. Takže aká je, aká bola skutočnosť, prečo sa s ňou pán Pittner nezaoberal skôr, napríklad v čase, keď bol sám ministrom. Vtedy ho evidentne hromadné odchody policajtov netrápili. A čo on sám proti tomu robil?

Chcem upozorniť na záver už len na jednu dôležitú skutočnosť. Neviem, koľko takých pások sa ešte objaví a čie hlasy na nich budú. Mám však dôvodné podozrenie, že toto je len začiatok špinavých a nezákonných praktík jednotlivcov z niektorých politických subjektov. A čo urobia títo ľudia? Na základe nezákonne zadováženej, vyfabrikovanej magnetofónovej pásky navrhnú najvyššiemu zákonodarnému orgánu v tejto republike vyslovenie nedôvery ministrovi. Je to absurdné a utvára to nebezpečný precedens. Sankcionovaný by mal byť totiž ten, kto odpočúvanie uplatňuje ako metódu politického boja a kto zostrihaný produkt odpočúvania bez opory zákonne verejne šíri, aj s vulgarizmami, napríklad na hlavnom námestí hlavného mesta Slovenskej republiky, kde sa pohybujú matky s malými deťmi. Je príznačné, že inokedy horlivým ochrancom morálky z KDH to tentoraz vôbec neprekážalo. *(Potlesk.)*

Vážený pán predseda,
vážené panie poslankyne,
vážení páni poslanci,

z tohto miesta vás žiadam, včas si uvedomte, aký obludný mechanizmus môžete spustiť týmto hlasovaním. Zajtra môže znieť v rádiu či z reproduktorov na námestí hlavného mesta Slovenskej republiky páska s vaším hlasom a zdanlivo s vašimi vyjadreniami, ktoré zadovážia a zneužijú vaši protivníci. Keď sa vám to nebodaj stane, čo vám vôbec neželám, spomeňte si na moje slová.

Ďakujem za pozornosť.
(Potlesk.)

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu ministrovi.

Vážené pani poslankyne, páni poslanci, podľa článku 88 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky na vyjadrenie nedôvery vláde alebo jej členovi je potrebný súhlas nadpolovičnej väčšiny všetkých poslancov, to znamená najmenej 76 hlasov. Keďže v rámci rozpravy bol procedurálny návrh od pána poslanca Fica, ktorý navrhuje, aby hlasovanie prebehlo tajne, dám hlasovať o jeho návrhu.

Prosím, prezentujme sa a hlasujme o návrhu pána poslanca Fica, aby hlasovanie o vyslovení nedôvery pánu ministrovi prebehlo tajne.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 136 poslancov.
Za návrh hlasovalo 122 poslancov.
Proti návrhu hlasovali 4 poslanci.
Hlasovania sa zdržalo 10 poslancov.

Znamená to, že toto hlasovanie bude tajné.

Podľa § 27 ods. 1 zákona o rokovacom poriadku je hlasovanie v Národnej rade verejné alebo tajné. Odhlasovali sme si teraz tajné. Prosím preto pracovníkov Národnej rady, aby dali volebnej komisii hlasovacie lístky.

Páni poslanci, hlasovací lístok budete mať napísaný asi takto: O návrhu na vyslovenie nedôvery členovi vlády Slovenskej republiky Ľudovítovi Hudekovi, poverenému riadením Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, hlasujem - máte tam jednu alternatívu - za vyslovenie nedôvery, druhú - proti vysloveniu nedôvery. To znamená, že tí, ktorí chcete, aby pán minister odišiel z funkcie ministra, prečiarknete "za vyslovenie nedôvery". *(Ruch v sále.)* Keď chcete, aby minister ostal, prečiarknete "proti vysloveniu nedôvery". *(Ruch v sále.)* Ospravedlňujem sa, ja som to teraz povedal naopak.

Pokoj, páni poslanci. Všetci viete, čo máte prečiarknuť. Chcel som len, aby nedošlo k omylu. Takže, ešte raz. Máte tam "za vyslovenie nedôvery", "proti vysloveniu nedôvery". Prečiarknete len jedno. Keď chcete, aby minister ostal, tak prečiarknete "za vyslovenie nedôvery", áno, lebo ostáva napísané "som proti vysloveniu nedôvery". *(Hlasy v sále.)* Musíte prečiarknuť "za vyslovenie nedôvery". Ak neprečiarknete nič, lístok neplatí. *(Hlasy v sále.)* Dobre som to povedal. Takže prosím volebnú komisiu.

Pán poslanec Švec. Zapnite mikrofón poslancovi Švecovi.

Poslanec J. Švec:

Ďakujem, pán predseda.

V takýchto orgánoch býva zvykom, že sa pri tajnom hlasovaní prečiarkne vodorovnou čiarou to, čo neplatí, teda to, čo si poslanec neželá. Tento proces býva pomerne často problematický. Len by som chcel upozorniť, aby nikto nekrúžkoval, pretože potom sa naozaj v tom nemožno vyznať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Povedal som prečiarknuť, nepovedal som krúžkovať.

Poslanec J. Švec:

Prečiarknuť to, čo neplatí.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ešte pán poslanec Fico.

Poslanec R. Fico:

Pán predseda, prosím, aby ste spresnili, v akom programe budeme pokračovať, pretože sme mali teraz vyslovovanie nedôvery alebo dôvery.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Myslím si, že bude najlepšie, keď vykonáme tento hlasovací úkon a urobíme si do druhej prestávku. Medzitým komisia spracuje hlasy, o druhej začneme vyhlásením výsledkov hlasovania a potom prejdeme na ďalší bod programu - interpelácie.

(Po prestávke.)

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Vážené kolegyne a kolegovia, budeme pokračovať v rokovaní. Prosím povereného overovateľa, aby oznámil Národnej rade Slovenskej republiky výsledok tajného hlasovania.

Poslanec T. Cingel:

Vážený pán predsedajúci,
vážená Národná rada,

prečítam vám zápisnicu o tajnom hlasovaní o návrhu na vyslovenie nedôvery členovi vlády Slovenskej republiky Ľudovítovi Hudekovi, poverenému riadením Ministerstva vnútra Slovenskej republiky.

Na hlasovanie o návrhu na vyslovenie nedôvery členovi vlády Slovenskej republiky Ľudovítovi Hudekovi, poverenému riadením Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, bolo poslancom vydaných 76 hlasovacích lístkov. Po zrátaní hlasov overovatelia zistili, že pri hlasovaní o tomto návrhu bolo

odovzdaných 73 platných hlasovacích lístkov, 1 neplatný hlasovací lístok a 2 poslanci neodovzdali hlasovacie lístky.

Za návrh na vyslovenie nedôvery členovi vlády Slovenskej republiky Ľudovítovi Hudekovi, poverenému riadením Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, hlasovalo 60 poslancov. Proti návrhu na vyslovenie nedôvery hlasovalo 13 poslancov.

Overovatelia konštatujú, že členovi vlády Slovenskej republiky Ľudovítovi Hudekovi, poverenému riadením Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, nebola vyslovená nedôvera.

Ďakujem.
(Potlesk.)

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pánu poslancovi Cingelovi za oboznámenie s výsledkami tajného hlasovania.

Konštatujem podľa článku 88 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, že Národná rada Slovenskej republiky v tajnom hlasovaní nevyslovila nedôveru Ľudovítovi Hudekovi, členovi vlády Slovenskej republiky, poverenému riadením Ministerstva vnútra Slovenskej republiky.

Podľa schváleného programu nasleduje d v a d s i a t y s i e d m y bod programu, ktorým sú

písomné odpovede členov vlády Slovenskej republiky na interpelácie poslancov Národnej rady Slovenskej republiky prednesené, resp. písomne podané na 14. schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky.

Písomné odpovede ste dostali ako tlač číslo 412.

Vážené poslankyne a vážení poslanci, pýtam sa, či súhlasíte s odpoveďami členov vlády Slovenskej republiky na vaše interpelácie.

Pán poslanec Rózsa, máte slovo.

Poslanec E. Rózsa:

Vážený pán podpredseda,
vážená Národná rada,

mám krátky procedurálny návrh. Prosím v záujme naplnenia článku 27 Ústavy Slovenskej republiky, zákona číslo 85/1990 Zb. o petičnom práve, ako i zásad schválených uznesením bývalého Predsedníctva Slovenskej národnej rady číslo 482 a v súlade s ustanovením § 13 ods. 3 rokovacieho poriadku Národnej rady, aby som mohol doplniť program po bode 27 15. schôdze Národnej rady stručnou informáciou Výboru Národnej rady pre životné prostredie a ochranu prírody o vybavení petície občanov obce Váhovce. Stručnú informáciu na základe poverenia výboru by som predniesol ústne.

Pokiaľ by tento návrh nebol akceptovateľný, potom by som navrhoval, aby som mohol túto informáciu predniesť po bode 24, ktorým je informácia o založení parlamentného klubu žien.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

To je ako politická informácia, vy ju môžete takýmto spôsobom podať normálne vo všeobecnej rozprave.

Poslanec E. Rózsa:

Nie, mám tento procedurálny návrh podľa § 13 ods. 2, aby som to mohol v tejto súvislosti predniesť.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Vážené kolegyne a kolegovia, prosím, prezentujme sa a vzápätí hlasujme o tomto návrhu pána poslanca Rózsu.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 91 poslancov.
Za návrh hlasovalo 38 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 17 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 35 poslancov.
Nehlasoval 1 poslanec.

Konštatujem, že návrh pána poslanca Rózsu nebol prijatý.

Prosím, pokračujme, vážené kolegyne a kolegovia. Pán poslanec Pittner, máte slovo.

Poslanec L. Pittner:

Vážený pán predsedajúci,
vážená Národná rada,

chcel by som reagovať na odpoveď pána ministra Siteka na moju interpeláciu. Ide o odpoveď pod číslom 7. Chcem Národnej rade vysvetliť, prečo nemôžem byť spokojný s touto odpoveďou pána ministra.

Ide o to, že vo svojej interpelácii som vás interpeloval o tom, akým spôsobom bol poskytnutý vojenský špeciál na

let súkromných civilných osôb do Košíc 17. februára 1996. Vo svojej odpovedi potvrdzujete moje podanie v tom zmysle, že áno, pôvodne to mal byť váš inšpekčný let, ale že 17. februára 1996 ste doobeda tento let odvolali. Tu však ide o to, ako potom prišli tieto súkromné osoby k tomu, aby mohli, a to dokonca v rámci cvičného letu, toto lietadlo, tento špeciál použiť nato, aby sa mohli dostať na ples, pretože štátny orgán môže len to, čo mu zákon ukladá.

A preto sa vás, pán minister, pýtam a Národnej rade dávam tým tiež otázku, ako možno súhlasiť s takouto odpoveďou, kde pán minister vôbec neuvádza, na základe akého zákona alebo ustanovenia dal súhlas na použitie vojenského špeciálu pre súkromné osoby na let na ples, navyše v podmienkach cvičného letu. A ďalej pán minister vôbec neuvádza, koľko Východoslovenské železiarne, a. s., Košice za tento let zaplatila. Z týchto dôvodov nemôžem byť spokojný s touto odpoveďou a navrhujem aj Národnej rade, aby s touto odpoveďou nesúhlasila.

Ďalej sa chcem vyjadriť k odpovedi pána ministra Hudeka pod číslom 8, kde som pána ministra Hudeka interpeloval, ako mohol menovať do funkcie riaditeľa sekcie vyšetrovania a kriminalisticko-expertíznych činností pána Kosťova, keď voči nemu v čase ešte pred menovaním bolo začaté preverovanie zo strany inšpekcie ministra vnútra pre podozrenie zo závažných kriminálnych trestných činov, dokonca za použitia ITP, a napriek tomu bol vymenovaný do tejto funkcie, a to ešte v čase, keď nebolo uzavreté toto preverovanie, a podľa mojich informácií ani nie je uzatvorené. Takisto teda s touto odpoveďou nemôžem súhlasiť, pretože pán minister odpovedá v tom zmysle, že nebolo voči pánu Kosťovovi začaté trestné stíhanie, a preto ho menoval. Lenže o tom, či bude, alebo nebude trestné stíhanie, sa práve rozhodovalo a rozhoduje až po jeho menovaní. Z tohto dôvodu tiež odporúčam Národnej rade, aby s touto odpoveďou pána ministra nesúhlasila.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Pán poslanec Dzurinda, máte slovo.

Poslanec M. Dzurinda:

Pán predsedajúci,
dámy a páni,

minister dopravy, pôšt a telekomunikácií mi odpovedal na interpeláciu uvedenú pod číslom 6, v ktorej som ho žiadal o odpoveď na otázku, koľkokrát použil služby rakúskej leteckej spoločnosti Air Salzburg, koľko tieto lety stáli a kto ich platil. Pán minister v odpovedi na moju interpeláciu uvádza, že služby leteckej spoločnosti Air Salzburg nepoužil ani raz, tvrdí, že používal výhradne iba služby slovenských leteckých spoločností, za ktoré zároveň riadne zaplatil z vlastných, to znamená súkromných prostriedkov.

Dámy a páni, pán minister Rezeš zavádza. Počas svojich poslaneckých prieskumov, naposledy 13. mája 1996 v Košiciach, som zistil, že nie je pravda, že minister Rezeš používal výhradne iba služby slovenských leteckých spoločností, a nie je pravda, že za tieto služby riadne zaplatil. Napríklad 17. februára 1996 sa konal ples Východoslovenských železiarní. Pán minister naň priletel na lietadle Cessna s rakúskou leteckou spoločnosťou Air Salzburg. Pán minister to nakoniec aj priznáva, že letel lietadlom Cessna, ako o tom svedčí fotokópia letenky uvedená v prílohe odpovede na moju interpeláciu. Ak sa o to zaujímate, prosím vás, pozrite si prílohu číslo 4, odpoveď na moju interpeláciu, z ktorej vyplýva, že za let Bratislava-Košice-Bratislava v dňoch 17. - 19. februára 1996, vykonaný údajne slovenskou leteckou spoločnosťou Cassovia Air, zaplatil minister Rezeš 8 tisíc Sk. Problém je však v tom, že kontrolou letiskovej dokumen-

tácie som zistil, že ani 17. februára 1996, ani 19. februára 1996 košická letecká spoločnosť Cassovia Air vôbec nelietala. Túto dokumentáciu som overil s ďalšou kolegyňou poslankyňou Sabolovou a zistili sme, že na uvedenej trase v uvedené dni síce Cassovia Air nelietala, ale lietala rakúska letecká spoločnosť Air Salzburg. Vykonal som aj krížovú kontrolu letísk Bratislava a Košice, teda aj na letisku Bratislava, a fakty sa úplne zhodujú.

Dovoľte mi, aby som vám ponúkol prvý dôkaz týchto tvrdení, ktorý sa volá "denný plán letov na pondelok 19. februára". Pre záujemcov je, samozrejme, k dispozícii. Denný plán letov z letiska Košice je vlastne záznam, kde sú zachytené všetky lety, ktoré boli vykonané toho-ktorého dňa. Je to prevádzková dokumentácia, služobukonajúci si ju odovzdávajú. Ten, kto končí službu, dokumentáciu odovzdáva tomu, kto službu preberá. Dokumentácia, ktorá sa volá "denný plán letov z 19. februára", keď mal pán minister letieť košickou spoločnosťou Cassovia Air z košického letiska, svedčí o tom, že v ten deň z košického letiska odletelo celkove 12 lietadiel, 6 z nich odletelo v službách Českých aerolínií, 6 v službách slovenského Tatra Air, 1 let bol poštový a 1 lietadlo bolo tzv. "charterové" alebo nepravidelné.

Táto dokumentácia, ktorú vám bližšie rozvediem, hovorí, že ide o let rakúskej súkromnej leteckej spoločnosti Air Salzburg. Tento let má označenie MOZ 332. To označenie MOZ bol jediný "charterový" let tohto dňa. Je odvodené od slova Mozart a dokumentácia hovorí, že let MOZ 332 mal odletieť o 7.00 hodine, odletel o 7.23 hodine. Lietadlo malo značku Cessna 500, stanica určenia Bratislava, počet cestujúcich 1, t. j. pán minister Rezeš.

Ako som uviedol, MOZ je skratka označenia Mozart. Je to medzinárodná letová značka pre leteckú spoločnosť Air Salzburg. Každá letecká spoločnosť lieta pod konkrétnym označe-

ním. Toto označenie prideľuje medzinárodná organizácia zvaná ICAO. Je to International Civil Avigation Organisation. Každá letecká spoločnosť, ktorá vykonáva buď pravidelné lety, alebo nepravidelné "charterové" lety, dostáva od tejto medzinárodnej spoločnosti ICAO označenie. Opakujem ešte raz - 19. februára nájdete v prevádzkovej dokumentácii letiska Košice jediné nepravidelné lietadlo, a je to lietadlo firmy Air Salzburg. V ten deň Cassovia Air, ktorá vystavila letenku pánu ministrovi, vôbec neletela.

Dámy a páni, košická firma Cassovia Air vystavila pánu ministrovi letenku na 17. a 19. februára 1996. Tak, ako som uviedol, táto firma vôbec nelietala, ale pán minister letel spoločnosťou Air Salzburg. Taká istá dokumentácia, akú vám ponúkam z letiska Košice, je k dispozícii aj z letiska Bratislava a opakujem ešte raz, tieto údaje sú úplne identické.

Ak dovolíte, ponúknem vám ešte jeden dôkaz. Vyžiadal som si kópie faktúr za používanie letiskových služieb na letisku Košice. Faktúra vystavená pre lietadlo Cessna, opäť ju záujemcom ponúkam na nahliadnutie, ktoré priletelo 17. februára, čakalo na pána ministra do 19. februára 1996 a odletelo 19. februára 1996. Táto faktúra hovorí, že išlo o lietadlo a spoločnosť Air Salzburg z Rakúska, nie o spoločnosť Cassovia Air. Faktúra je vystavená pre Air Salzburg. V záhlaví sa môžete dočítať, že do Košíc priletelo 5 osôb, z Košíc odletela len 1 osoba, bol to pán minister, že faktúra je vystavená a poslaná na adresu Air Salzburg, letisko Salzburg A5053 Salzburg, Rakúsko. Otázka teraz znie, prečo pán minister nehovorí pravdu.

Pán minister nehovorí pravdu preto, lebo vie, že služby rakúskej spoločnosti Air Salzburg sú veľmi drahé, pričom ako vidíte na letenke zo 17. a 19. februára 1996, pán minister zaplatil firme Cassovia Air iba 8 tisíc Sk. Z faktúry košického letiska však môžete vidieť, že len letisko Košice si za

pristátie, parkovanie a vzlet vyúčtovalo od Air Salzburg 124 dolárov a 3 centy, čo je okolo 3 720 Sk. Podobné poplatky účtovalo letisko Bratislava i letisko Salzburg. Len tieto drobné služby stoja viac, ako je cena ministrovej letenky. A samotný let? Iba jedna letová hodina lietadla Cessna stojí od 18 600 šilingov do 35 tisíc šilingov, podľa typu lietadla.

Dnes vieme, že minister Rezeš používal všetky typy lietadiel Cessna. A sme pri kameni problému. Pán minister používal aerotaxi rakúskej leteckej spoločnosti, ktoré stojí oveľa viac peňazí, ako pán minister zaplatil košickej firme. Ten rozdiel na jedinom lete je od 150 do 300 tisíc Sk. Tých letov preukázateľne vykonal päť. To som osobne overil. Pritom spoločnosť Air Salzburg v období od 25. októbra 1995 do 27. marca 1996 vykonala do Košíc a späť až 20 letov. Sú teda pred nami nie tisícové položky, ale položky miliónové. Preto sa pán minister zúfalo snaží vyvolať dojem, že on nevyužíva služby Air Salzburg, ale košickej Cassovia Air, pričom ho vôbec nezaujíma, akým lietadlom letí.

Lenže toto je klam. Pán minister používa jednoznačne služby rakúskej leteckej spoločnosti Air Salzburg. Možno pán riaditeľ z Cassovia Air mu tieto služby pomáhal sprostredkúvať. Viem si predstaviť, že pán minister Rezeš netelefonuje, nefaxuje do Rakúska sám. Pripúšťam, že takéto služby mu mohla urobiť Casovia Air, ale na lietadlách Cessna je jasne uvedená spoločnosť Air Salzburg, nie Cassovia Air. Posádka nie je slovenská, posádka je rakúska. Dokumentácia ponúka konkrétne mená kapitána, prvého pilota, ďalšieho personálu. Všetko Rakúšania.

Letenka skrátka nevyjde na 8 tisíc, ale na niekoľko 100 tisíc korún, kolegyne, kolegovia. A odpoveď by mala byť jasná. Občan má plné právo na jasnú odpoveď na otázku, kto za pána ministra zaplatil tieto cenové rozdiely. Firma Cassovia Air, alebo niektorá iná firma? Bol to niekto celkom

iný, mimo leteckých firiem? Nech je to hocikto, pán minister prijal dar, ktorý bolo potrebné, keďže značne presahoval minimálnu mzdu, zákonným spôsobom oznámiť. Namiesto toho pán minister zavádza. Z uvedených dôvodov žiadam odpoveď ministra dopravy, pôšt a telekomunikácií neprijať.

Ešte horšie vyznieva odpoveď ministra Rezeša na druhú časť mojej interpelácie. Uverejnil som jeho písomný príkaz, ktorým minister Rezeš nariadil Slovenskej pošte zrušiť verejnú obchodnú súťaž Slovenskej pošty, š. p., na dodávky počítačov. Položil som ministrovi otázku, či na to mal právo a ako je to v súlade so zákonom číslo 111 o štátnom podniku, ako aj so zákonom o verejnom obstarávaní. Na tieto otázky mi minister Rezeš vôbec neodpovedá. Je to síce pochopiteľné, pretože konal v rozpore s uvedenými zákonmi, čo však v žiadnom prípade nie je prijateľné. Hlavným nedostatkom odpovede ministra na druhú časť mojej interpelácie je to, že na ňu vôbec neodpovedá.

Kolegyne a kolegovia, ak máme úctu k faktom, nemôžeme odpoveď ministra Rezeša na moju interpeláciu prijať.

Ďakujem za pozornosť.
(Potlesk.)

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Pán poslanec Rózsa, nech sa páči.

Poslanec E. Rózsa:

Vážený pán podpredseda,
vážená Národná rada,

podal som alternatívny návrh pre prípad, že nebude prijatý prvý návrh, aby som mohol informovať ctenú Národnú radu

po bode 24 - informácia o založení parlamentného klubu žien, informáciou Výboru Národnej rady pre životné prostredie.

Prosím, aby ste túto otázku zvážili i z toho aspektu, že ak Národná rada neumožní svojím uznesením podanie informácie, poruší vlastné zákony, menovite § 5 ods. 3 zákona číslo 85/1990 Zb. o petičnom práve. V tomto paragrafe je ustanovené, že sa treba touto otázkou zapodievať do 30 dní. Pri programe som nemohol predložiť návrh, lebo výbor zasadal v priebehu 15. schôdze. Preto vás prosím, aby ste tento alternatívny návrh prijali.

Prosím, pán podpredseda, aby ste o tomto alternatívnom návrhu dali hlasovať.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Pán kolega, hovoril som vám, že tú možnosť máte vo všeobecnej rozprave. Môžete to uplatniť a urobiť. Jednoducho takto nútite, aby sme znova hlasovali. V poriadku.

Vážení kolegovia, počuli ste návrh pána poslanca Rózsu. Prosím, prezentujte sa a vzápätí hlasujte o tomto návrhu.

Znova opakujem, že právo podať túto informáciu máte, nijako sa vám neobmedzuje.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 84 poslancov.
Za návrh hlasovalo 35 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 17 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 31 poslancov.
Nehlasoval 1 poslanec.

Konštatujem, že tento návrh pána poslanca Rózsu nebol prijatý.

Prosím, priatelia, budeme pokračovať. Pán poslanec Vaškovič, máte slovo.

Poslanec V. Vaškovič:

Vážený pán predsedajúci,
vážení členovia vlády,
vážené poslankyne,
vážení poslanci,

v prvom rade by som sa chcel poďakovať za odpoveď pánu ministrovi Duckému. Jeho odpoveď v plnej miere akceptujem.

Pokiaľ ide o moje ďalšie interpelácie podpredsedovi vlády a ministrovi financií, musím konštatovať, že...

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Číslo, prosím vás.

Poslanec V. Vaškovič:

Pokiaľ ide o pána ministra Duckého, je to číslo 26.

A teraz budem hovoriť o interpelácii číslo 25.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Pána ministra Kozlíka.

Poslanec V. Vaškovič:

Vzhľadom na to, že v interpelácii bolo niekoľko otázok, k prvým trom sa nebudem vyjadrovať meritórne. Vzhľadom na to, že som nedostal priamo odpoveď na moje otázky, zopakujem, spresním otázku a budem interpeláciu opakovať ešte raz.

Pokiaľ ide o poslednú interpeláciu v rámci interpelácií na podpredsedu vlády a ministra financií k nariadeniu vlády číslo 134/1994 o vydávaní a použití investičných kupónov, mám k odpovedi závažné pripomienky, resp. úplne iný názor, ktorý by som chcel predniesť, pretože som zobral vážne odporúčanie pána poslanca Ftáčnika, že by sme mali o závažných problémoch v parlamente diskutovať, a ja toto nariadenie považujem za závažný problém. Preto by som prosil aj tých málo ekonomických odborníkov, ktorí tu sú, bude to dosť odborne náročný text, aby ma aspoň vypočuli.

V odpovedi na interpeláciu v uvedenej veci je o dlhopise fondu uvedené: "Ide o osobitný druh cenných papierov, na ktoré sa v zákone predpokladalo uplatniť osobitné postupy pri organizovaní trhu s týmito cennými papiermi." Keď si nájdete odpoveď, tak je na strane 5 prvý odsek odpovede.

Podľa môjho názoru takéto tvrdenie nemá oporu ani v zákone číslo 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby v znení neskorších predpisov, ani v žiadnom inom zákone. Čo sa týka dlhopisu fondu, v § 24 ods. 4 zákona o veľkej privatizácii je uvedené: "Dlhopis fondu je zaknihovaný cenný papier na meno, ktorý oprávňuje majiteľa tohto dlhopisu na výplatu menovitej hodnoty a výnosu tohto dlhopisu." A ďalej: "Na tieto dlhopisy sa nevzťahuje osobitný zákon." V poznámke číslo 7 pod čiarou je ako osobitný zákon, ktorý sa na dlhopisy fondu nevzťahuje, uvedený zákon číslo 530/1990 Zb. o dlhopisoch v znení neskorších predpisov.

Keďže ani v zákone o veľkej privatizácii, ani v žiadnom inom zákone nie je ustanovené, že sa na dlhopisy fondu nevzťahuje zákon číslo 600/1992 Zb. o cenných papieroch v znení neskorších predpisov, platí, že na dlhopisy fondu sa ustanovenia zákona o cenných papieroch vzťahujú. Vyplýva to totiž z § 2 ods. 2 zákona o cenných papieroch, podľa ktorého sa ustanovenia zákona o cenných papieroch vzťahujú, ak z nich alebo z osobitných zákonov, alebo z povahy nevyplýva niečo iné, na všetky druhy cenných papierov. Preto je dlhopis fondu takým dlhopisom, druhom cenného papiera, ktorý podľa § 1 ods. 1 zákona o cenných papieroch, spolu s ďalšími v uvedenom ustanovení uvedenými druhmi cenných papierov, tvorí sústavu cenných papierov. Vychádzajúc z uvedeného teda nemožno právne relevantne tvrdiť, že dlhopis fondu je osobitný druh cenného papiera, tak ako sa to tvrdí v odpovedi na interpeláciu.

Teraz niekoľko poznámok k § 13 novely nariadenia vlády, ktorá sa mi zdá zo všetkých najproblematickejšia. V odpovedi na interpeláciu sa tvrdí, že ustanovenia § 13 novely nariadenia vlády, ktoré upravujú podrobnosti pri predaji majetkových účastí Fondu národného majetku za dlhopisy fondu, boli vypracované na základe zákona o veľkej privatizácií, a to na základe dvoch konkrétnych ustanovení - zákona o veľkej privatizácii, ktorými sú § 24 ods. 7 a § 24 ods. 11, a že postup pri nadobudnutí majetkových účastí Fondu národného majetku za dlhopisy, upravený novelou vlády, nie je v rozpore so zákonom o veľkej privatizácii.

S takýmto tvrdením nemožno súhlasiť a naďalej trvám na tom, že § 13 ods. 1 písm. b) je v rozpore so zákonom o veľkej privatizácii. Svoje tvrdenie opieram o dikciu úvodnej vety ods. 7 § 24 zákona o veľkej privatizácii, ktorá znie: "Dlhopis podľa ods. 4 môže jeho majiteľ podľa ods. 3 pred dobou jeho splatnosti podľa ods. 6 použiť na... atď." Podľa

§ 24 ods. 7 písm. e) teda môže majetkové účasti Fondu národného majetku na verejnom trhu cenných papierov za dlhopis fondu pred dobou jeho splatnosti kúpiť iba majiteľ investičného kupónu, teda prvonadobúdateľ dlhopisu fondu, povedané slovami novely nariadenia vlády, osoba uvedená v § 24 ods. 3 zákona.

Nemožno tiež súhlasiť s tvrdením v odpovedi na interpeláciu, že okrem § 24 ods. 7 písm. e) možno majetkové účasti Fondu národného majetku nadobudnúť za dlhopisy Fondu národného majetku podľa § 24 ods. 11 zákona číslo 92/1991 Zb. v znení neskorších predpisov ako formu predčasného splatenia dlhopisov Fondu národného majetku. Takéto tvrdenie tiež nemá oporu v zákone o veľkej privatizácii. § 24 ods. 11 zákona o veľkej privatizácii znie: "Fond môže splatiť dlhopis podľa ods. 4 v jeho menovitej hodnote aj pred dobou jeho splatnosti podľa ods. 6 vrátane pomernej časti jeho výnosu osobám uvedeným v ods. 8." Z dikcie ods. 11 § 24 zákona o veľkej privatizácii nie je možné v žiadnom prípade vyvodiť, že zakladá možnosť, právo Fondu národného majetku splatiť dlhopisy fondu pred dobou ich splatnosti svojimi akciami alebo inými majetkovými účasťami. Preto ani § 24 ods. 11 zákona o veľkej privatizácii nie je zákonným základom na úpravu v § 13 ods. 1 písm. b) novely nariadenia vlády, ako sa to uvádza v odpovedi na interpeláciu.

V tej časti odpovede na interpeláciu, kde jej spracovateľ odôvodňuje súlad priamych predajov majetkovej účasti Fondu národného majetku podľa § 13 novely nariadenia vlády s § 24 ods. 7 písm. e), tento podrobne vykladá, aký bude mechanizmus predaja majetkových účastí Fondu národného majetku na verejnom trhu cenných papierov za dlhopisy pred dobou ich splatnosti. Podľa toho výkladu sa predaj majetkových účastí Fondu národného majetku, to znamená najmä akcií z portfólia Fondu národného majetku podľa § 13 novely nariadenia vlády, môže uskutočniť formou priameho obchodu alebo

anonymného obchodu uzavretého prostredníctvom organizátora verejného trhu s cennými papiermi, RM systém Slovakia, a. s., a že priamy predaj akcií z portfólia Fondu národného majetku osobám uvedeným v § 13 ods. 1 písm. a) a b) sa uskutoční formou priameho obchodu medzi Fondom národného majetku a tými osobami, na základe uzavretých zmlúv, ktoré budú postúpené na RMS, a tento zabezpečí konečne majetkové vysporiadanie uzavretého obchodu so Strediskom cenných papierov. Pritom na uzatváranie uvedených zmlúv medzi Fondom národného majetku a osobami uvedenými v § 13 ods. 1 písm. a) a b) novely nariadenia vlády použije Fond národného majetku ako subjekt, ktorý zabezpečuje organizovanie trhu s dlhopismi fondu, sieť poverených zástupcov.

V celom výklade mechanizmu a podmienok však v súvislosti s priamym predajom nie je spomenutá zákonná podmienka spôsobu privatizácie a rozhodnutie prezídia Fondu národného majetku o privatizácii priamym predajom. Podľa článku 120 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky na vykonanie zákona a v jeho medziach môže vláda vydať nariadenie. Dotknutá novela nariadenia vlády má svoj základ a medze stanovené zákonom o veľkej privatizácii. Podľa tohto zákona, ak ide o privatizáciu priamym predajom, zmluva medzi Fondom národného majetku a kupujúcim sa uzatvára na základe rozhodnutia prezídia Fondu národného majetku o privatizácii priamym predajom. § 13 novely nariadenia vlády síce nadväzne na § 24 ods. 7 písm. e) zákona o veľkej privatizácii upravuje priamy predaj majetkových účastí Fondu národného majetku za dlhopis fondu na verejnom trhu cenných papierov, ale neobsahuje úpravu o primeranom použití ustanovenia § 10 zákona o veľkej privatizácii.

Ako je zrejmé z uvedeného výkladu, ktorý je obsahom odpovede ministra na interpeláciu, pri aplikácii § 13 novely nariadenia vlády môže dôjsť k rôznym výkladom a zanedbaniu pri priamom predaji majetkových účastí Fondu národného ma-

jetku za dlhopisy, hoci na verejnom trhu cenných papierov, takej dôležitej podmienky priameho predaja, akou je rozhodnutie prezídia Fondu národného majetku.

Z uvedeného výkladu ministerstva financií, ktoré bolo predkladateľom návrhu novely nariadenia vlády na rokovanie vlády, som nadobudol presvedčenie, že absencia úpravy o primeranom použití ustanovenia § 10 zákona o veľkej privatizácii v § 13 novely nariadenia vlády vnáša do ustanovenia § 13 novely nejasnosť a nepresnosť, čoho dôsledkom môže byť strata právnej istoty ako jedného zo znakov právneho štátu. Ak by sa totiž realizoval priamy predaj podľa § 13 novely nariadenia vlády bez rozhodnutia prezídia Fondu národného majetku podľa § 10 ods. 1 zákona o veľkej privatizácii, došlo by takýmto konaním k porušeniu tohto zákonného ustanovenia. Na základe uvedeného považujem ustanovenie § 13 novely nariadenia vlády za také, ktoré je v rozpore s článkom 1 prvou vetou Ústavy Slovenskej republiky a so zákonom o veľkej privatizácii.

Svoje právo využijem nie na ďalšiu interpeláciu, ale bude to podanie na Ústavný súd Slovenskej republiky.

Ďakujem za pozornosť.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Pán poslanec Prokeš, máte slovo.

Poslanec J. Prokeš:

Ďakujem, pán predseda.

Vyslovujem nesúhlas s odpoveďou ministra a podpredsedu vlády pána Kozlíka na moju interpeláciu prednesenú na 14. schôdzi. Odpoveď je pod číslom 29.

Z odpovede pána ministra som nadobudol dojem, že si nedal ani tú námahu, aby si prečítal zákon, ktorý sa dotýka problematiky, ohľadom ktorej som ho interpeloval, keď vo svojej odpovedi tvrdí, že oslobodenie pozemkov od dane z pozemkov sa stále viaže iba k osobe daňovníka.

Dovolím si Národnú radu a cestou Národnej rady upozorniť pána ministra, že toto tvrdenie je zavádzajúce, nakoľko § 4 zákona 317, ktorý hovorí o oslobodení od daní, dôsledne rozlišuje oslobodenie od dane z titulu vlastníka a oslobodenie od dane z titulu činnosti, ktorá sa na tomto pozemku vykonáva.

Tak napríklad od dane z pozemkov sú oslobodené po a) pozemky vo vlastníctve štátu a pozemky vo vlastníctve obcí, na rozdiel od toho napríklad pod písm. g) pozemky, na ktorých sú zriadené cintoríny, kde sa nič nehovorí o tom, kto je daňovník, kto je vlastník, pozemky verejne prístupných parkov, priestorov a športovísk, takisto sa nehovorí nič o tom, kto je vlastníkom, lesné pozemky po ich zalesnení a zabezpečení do doby vykonania prvej výchovnej ťažby, a to bez ohľadu na druh lesa, opäť nie je ani pol slova o tom, kto je daňovníkom, kto je vlastníkom, a medzitým je aj pod písm. j) na 5 rokov pozemky, na ktorých začali činnosť v poľnohospodárskej výrobe samostatne hospodáriaci roľníci. Opäť nie je ani pol slova o tom, kto je daňovníkom, kto je vlastníkom týchto pozemkov. Zákon vyžaduje splniť len jednu-jedinú podmienku, aby na týchto pozemkoch začali činnosť v poľnohospodárskej výrobe samostatne hospodáriaci roľníci.

Stanovisko ministerstva financií, na ktoré som už upozorňoval, ktoré sa ťahá už prakticky trištvrte roka, je podľa mojej mienky perzekúciou tých vlastníkov pôdy, ktorí vyšli v ústrety štátu a boli ochotní vyčkať do pozemkových úprav a dovtedy sa uspokojiť s náhradnými pozemkami. Podľa

mojej mienky je to úsilie zlikvidovať predovšetkým týchto malých a stredných vlastníkov pôdy, ale aj malých a stredných samostatne hospodáriacich roľníkov.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem, pán poslanec. Mám tomu rozumieť tak, že jednak vyslovujete nespokojnosť s odpoveďou a jednak žiadate novú odpoveď?

Poslanec J. Prokeš:

Pán podpredseda, nežiadam novú odpoveď, pretože novú odpoveď dá Národná rada. Myslím, že bodom 20 bude rokovanie o novelizácii zákona číslo 317 o dani z nehnuteľností.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Pán poslanec Ftáčnik, máte slovo.

Poslanec M. Ftáčnik:

Vážený pán predsedajúci,
vážení členovia vlády,
vážená pani ministerka školstva,
vážené kolegyne a kolegovia,

reagujem na interpeláciu pod číslom 31, teda odpoveď na interpeláciu, ktorú mi poslala pani ministerka vlastne už v druhom kole, pretože som jej na predminulej schôdzi položil otázku v tejto veci. Je to interpelácia, ktorá sa týka spôsobu financovania neštátnych stredných odborných učilíšť.

Musím so smútkom konštatovať, že z odpovede, ktorú som dostal, na mňa dýcha nekompetentnosť pani ministerky a neschopnosť jej úradníkov napísať odpoveď, ktorá by zodpovedala duchu školského zákona, ktorý rieši túto problematiku.

Zákon číslo 350/1994 Z. z. priniesol úpravu, ktorá dáva možnosť podnikom zriaďovať svoje vlastné stredné odborné učilištia alebo strediská praktického vyučovania, dáva isté úpravy, akým spôsobom sa financujú žiaci na týchto učilištiach v špeciálnych prípadoch, o tých prípadoch ešte niečo poviem, a splnomocňuje ministerstvo školstva v § 12 odsek 7, aby vydalo vykonávací predpis o tom, ako sa financujú neštátne stredné odborné učilištia a strediská praktického vyučovania. Túto povinnosť si ministerstvo do dnešného dňa nesplnilo a vyhovára sa na to, že to urobí potom, keď bude vydaný nový školský zákon, resp. v odpovedi na interpeláciu pani ministerka prišla s teóriou, že tieto učilištia alebo strediská praktického vyučovania sú súkromnými školami a § 12 odsek 7 sa na ne vôbec nevzťahuje.

Najprv o tom, čo znamená, ak by sme čakali na nový školský zákon. O tom treba povedať, že by príslušný vykonávací predpis už nebol vydaný podľa § 12 odsek 7 platného školského zákona, a preto takéto riešenie treba jednoducho odmietnuť. Podľa mojich dostupných vedomostí o stave prípravy nového školského zákona sa v tom návrhu, ktorý zatiaľ existuje, nehovorí nič o financovaní stredných odborných učilíšť a stredísk praktického vyučovania, čím by mohla vzniknúť legislatívna diera, pretože by jednoducho neboli tieto problémy vyriešené.

Ak by aj bol vydaný predpis po prijatí takéhoto zákona, mohol by platiť najskôr od 1. 9. 1997 vzhľadom na to, že ministerstvo a vláda ho má v legislatívnom programe na december tohto roku. A z toho vyplýva, že neštátne strediská praktického vyučovania a stredné odborné učilištia by sa

nedočkali predpisu o svojom financovaní ani tri roky po vydaní príslušného zákona z roku 1994. Len na okraj poznamenávam, že v súčasnosti je zriadených päť neštátnych stredných odborných učilíšť a 27 stredísk praktického vyučovania podľa § 10 ods. 2 školského zákona.

Teraz o tom druhom tvrdení, ktoré sa pokúša presvedčiť mňa a kolegov poslancov, že takto zriadené učilištia sú súkromnými školami, a vlastne sa na ne § 12 nevzťahuje. Rád by som pripomenul pani ministerke, že zriaďovanie neštátnych stredných odborných učilíšť a stredísk praktického vyučovania upravuje § 10 ods. 2 školského zákona. Financovanie takýchto neštátnych stredných odborných učilíšť a stredísk praktického vyučovania upravuje § 12 školského zákona v týchto odsekoch: odsek 2 písm. d) hovorí o financovaní teoretického vyučovania žiakov pripravujúcich sa pre zriaďovateľov neštátnych stredísk praktického vyučovania a pracovísk praktického vyučovania, pre ktorých teoretické vyučovanie zabezpečujú štátne stredné odborné učilištia. Financovanie sa zabezpečuje zo štátneho rozpočtu prostredníctvom kapitoly ministerstva školstva. V odseku 4 toho istého paragrafu 12 sa hovorí o financovaní neštátnych 10 stredných odborných učilíšť a 40 stredísk praktického vyučovania zriadených Slovenským zväzom spotrebných družstiev a Slovenským zväzom výrobných družstiev, čo znamená, že sa financujú ako štátne stredné odborné učilištia a strediská pracovného vyučovania. V odseku 6 sa hovorí o financovaní tzv. štátnych žiakov, ktorí boli so súhlasom školskej správy prijatí do neštátneho stredného odborného učilišťa. A práve inkriminovaný odsek 7 hovorí o povinnosti ministerstva školstva vydať všeobecne záväzný predpis o financovaní neštátnych stredných odborných učilíšť a stredísk praktického vyučovania zriadených podľa § 10 školského zákona.

Otázky súkromných škôl, ako upozorňuje pani ministerka v odpovedi na moju interpeláciu, upravuje § 57a školského

zákona, v ktorom sa hovorí, že súkromné školy sú školami podľa tohto zákona, myslí sa školského zákona, a jeho ustanovenia sa na ne vzťahujú s výnimkou ustanovenia - spomína sa tam aj § 12. To znamená, že ak sa na súkromné školy nevzťahuje § 12 o financovaní stredných odborných učilíšť a stredísk praktického vyučovania, v ktorom sa v spomínaných odsekoch 2, 4, 6 a 7 rieši aj financovanie neštátnych stredných odborných učilíšť a stredísk praktického vyučovania zriadených podľa § 10 ods. 2 školského zákona, potom tieto neštátne stredné odborné učilištia a strediská praktického vyučovania nie sú v zmysle školského zákona súkromnými školami, tak ako to tvrdí pani ministerka.

Toto je zásadne odlišný výklad, pani ministerka, a vyplýva z filozofie, že toto sú podnikové stredné odborné učilištia, resp. podnikové strediská praktického vyučovania, kde podnik nezriaďuje tieto učilištia alebo strediská preto, aby mal zisk. V takýchto učilištiach ani nevyberá poplatky, ako sa obvykle vyberajú v súkromných školách alebo v súkromných školských zariadeniach, ale zriaďuje ich preto, aby poskytol svoju kapacitu, mám na mysli najmä z hľadiska praktického vyučovania, na skvalitnenie výučby žiakov, učňov, ktorí by sa potom mohli rýchlejšie adaptovať, ak by nastúpili konkrétne do tohto podniku.

Z toho vyplýva, že ak financujete tieto strediská praktického vyučovania a stredné odborné učilištia podľa vyhlášky 113/1991 o súkromných školách, vlastne postupujete protizákonne, a vyhováraním sa na to, že predpis nevydáte, lebo budete čakať na iný zákon, vlastne postupujete proti duchu zákona z roku 1994, ktorý bol vydaný neskôr ako § 57a školského zákona, takže interpretácia je taká, že neskorší zákon, keď aj nepriamo, novelizuje zákon skorší, a preto je výklad taký, že tu ide o špecifický typ neštátnych stredných odborných učilíšť a stredísk praktického vyučovania, ku ktorým treba takto pristupovať. A pristupovať k nim tak, že sa

osobitne upravia podmienky na ich financovanie osobitným, všeobecne záväzným predpisom, tak ako vám to ukladá zákon.

Ak toto nechcete prijať, tak istým spôsobom bránite naplneniu programu zmien v oblasti stredných odborných učilíšť, ktorý prijala vláda Slovenskej republiky v októbri minulého roku, ktorý vyslovil takú cieľovú myšlienku v oblasti financovania stredných odborných učilíšť ako deľbu medzi štát, ktorý má zabezpečovať teoretickú prípravu, a podnikateľskú sféru, ktorá by mala zasa zabezpečovať prípravu praktickú. Toto by sa dalo veľmi dobre odskúšať na týchto neštátnych podnikových učilištiach, kde podniková sféra napriek tomu, že nie sú dané pravidlá hry, vstupuje, ponúka svoje kapacity, má záujem o prípravu žiakov, resp. učňov, ale štát jej nevychádza dostatočným spôsobom v ústrety. Vedie to až k takým paradoxom, že aj za štátnych žiakov, ktorí sú pripravovaní na týchto školách, ktorí si plnia vlastne povinnú školskú dochádzku, musí uhrádzať plné náklady, to znamená platy pedagogických pracovníkov, učebnice a učebné pomôcky, podnik.

Toto sme asi nechceli, nechcela to ani vláda, keď v októbri schválila príslušný materiál. Ako reakciu Národnej rady na túto odpoveď navrhujem prijať toto uznesenie: "Národná rada Slovenskej republiky odporúča ministerstvu školstva, aby vydalo vykonávací predpis podľa § 12 ods. 7 zákona 350/1994 Z. z., ktorým by sa stanovil spôsob financovania neštátnych stredných odborných učilíšť a stredísk praktického vyučovania do novembra 1996."

Vážená pani ministerka, zákon bol prijatý v roku 1994, čas beží, preto si myslím, že termín november nie je z tohto pohľadu nereálny.

Vážené kolegyne a kolegovia, predpokladám, že nebudete mať s hlasovaním o tomto uznesení žiadne problémy, pretože

sa len odvolávam na platný zákon Slovenskej republiky a žiadam, aby ho rešpektovalo aj ministerstvo.

Dovoľte mi ešte veľmi stručnú poznámku k inej interpelácii, ktorú som nepodával ja, ale keďže je otvorená rozprava k odpovediam na interpelácie, dotknem sa odpovede, ktorú napísala ministerka Slavkovská poslancovi Harachovi vo veci zrušenia Stredného odborného učilišťa v Trnave na ulici Jána Bottu číslo 49.

Z tejto odpovede som sa dozvedel, že vláda Slovenskej republiky rokovala v decembri minulého roku o racionalizácii siete stredných škôl, v tom, samozrejme, aj stredných odborných učilíšť, a uložila príslušné úlohy. Tieto úlohy sa premietli do požiadaviek na jednotlivé stredné odborné učilištia, aby špecifikovali odbory, ktoré sa na učilišti vyučujú, kapacity, záujem žiakov, vybavenie materiálne, personálne atď., aby bolo možné zmapovať, či tu existujú určité duplicity a pristúpiť k racionalizácii. Zámer podľa mňa správny a myslím si, že nanajvýš potrebný. Ale spôsob, akým sa do neho pustilo ministerstvo školstva, osobitne v Trnave, je tu síce opísaný zo strany ministerky po vecnej stránke, ale nerešpektuje sa platná legislatíva.

Vážená vláda Slovenskej republiky, vážené ministerstvo školstva, ak chcete zrušiť stredné odborné učilište, zrušiť nejakú školu z dôvodov duplicity či nadbytočnosti, prosím, aby ste rešpektovali svoje vlastné predpisy. To znamená, že vyradiť školu zo siete škôl je možné len vtedy, ak sa do určitého času podá návrh, čo sa v tomto prípade nestalo, a rešpektuje sa Zákonník práce a iné predpisy, ktoré sú pre rušenie školy vydané a z ktorých vyplývajú určité lehoty.

Konštatujem, v odpovedi sa to nekonštatuje, ale treba to tu nahlas povedať, že pri zrušení Stredného odborného učilišťa v Trnave na ulici Jána Bottu číslo 49 sa nerešpek-

toval zákon a všeobecne záväzné predpisy ministerstva školstva. Nerešpektovalo ho ministerstvo. K tejto stránke sa vyjadrím v interpelácii, hoci by bolo lepšie, aby sa k tejto otázke vyjadrila ministerka školstva a vysvetlila nám, ako je možné, že racionalizačná komisia rozhodla 29. februára o vyradení, resp. o návrhu na vyradenie tohto učilišťa zo siete škôl, keď vyhláška číslo 80/1991 Zb. hovorí o tom, že návrh možno podať do 5. januára.

Takisto by bolo dobré, aby pani ministerka vysvetlila, ako mohla 24. 4., resp. 25. 4., aby som bol presný, podpísať návrh na zrušenie učilišťa k 30. 6., keď nerešpektovala pritom Zákonník práce, ktorý hovorí, že ak sa ruší organizácia, výpovedná doba je 3 mesiace. Ako môže riaditeľ tejto školy zabezpečiť povinnosti, ktoré mu vyplývajú ako zamestnávateľovi voči svojim pracovníkom podľa Zákonníka práce, keď mu ministerka dáva dvojmesačnú dobu, po ktorej učilište jednoducho zmizne, jeho právna subjektivita sa stratí a riaditeľ viac nebude môcť v jeho mene konať. Toto sú lapsusy, ktoré sa stali pri zrušení učilišťa na Bottovej ulici, nehovoriac o tom, že racionalizačná komisia neposúdila viaceré iné alternatívy, ale o tom budem hovoriť vo svojej interpelácii v ďalšom bode programu. Myslím si však, že by pani ministerka mohla využiť túto pôdu, keď je rozprava, a vysvetliť, prečo sa v tejto veci postupovalo tak, ako sa postupovalo.

Ďakujem vám za pozornosť.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Slovo má pán poslanec Gyula Bárdos, nech sa páči.

Poslanec Gy. Bárdos:

Ďakujem pekne za slovo.

Pán predsedajúci,
milé kolegyne, kolegovia,
prítomní členovia vlády,

chcem vysloviť nesúhlas s odpoveďou číslo 16 na moju interpeláciu. Interpeloval som pána premiéra Vladimíra Mečiara vo veci vládneho návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky o používaní jazykov národnostných menšín a etnických skupín v Slovenskej republike. Namiesto predsedu vlády z jeho poverenia som dostal list, ale nie odpoveď, od ministra kultúry Slovenskej republiky Ivana Hudeca.

Pán minister nechutným až arogantným spôsobom moje informácie vyslovené v interpelácii označuje za zavádzajúce a vo svojom liste, zdôrazňujem v liste, a nie odpovedi, namiesto odpovede poúča interpelujúceho poslanca Národnej rady. Nie je to prvýkrát, čo tak pán minister Hudec urobil.

Pán minister, vy zavádzate, a to nielen teraz, ale sústavne. Vy a ďalší predstavitelia vlády a koalície ste viackrát verejne vyhlásili, že zákon o štátnom jazyku sa nebude týkať používania jazyka predstaviteľov národnostných menšín a etnických skupín. Ale opak je pravdou, lebo prijatý zákon je, podľa mňa, protiústavný a znemožňuje použiť ústavné právo občanov Slovenskej republiky.

Vo svojej interpelácii som chcel dostať odpoveď na otázku, ako, akým spôsobom a kedy urobí konkrétne kroky vláda pána Mečiara, aby splnila svoj verejný sľub daný na Slovensku aj v zahraničí, že po prijatí zákona o štátnom jazyku bude prijatý návrh zákona o používaní jazykov predstaviteľov národnostných menšín a etnických skupín. Chcel by som

zdôrazniť, že uplynulo už viac ako šesť mesiacov od prijatia zákona o štátnom jazyku a podľa mojich vedomostí a znalostí v legislatívnom pláne vlády Slovenskej republiky niet ani zmienky o tom, že by vláda pripravovala spomenutý návrh zákona, to znamená, že ani v decembri tohto roku. Pýtam sa vás, kedy potom chcete takýto návrh zákona podať a prijať.

Vy, pán minister, a vláda pána Mečiara zavádza, keď hovorí o prípravách, o konkrétnych prípravách a o ochote predložiť a prijať spomínaný návrh zákona. Z tohto dôvodu nemôžem súhlasiť s tzv. odpoveďou pána ministra Hudeca pod číslom 16 a odporúčam Národnej rade jeho odpoveď neprijať.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Pán poslanec Harach, máte slovo.

Poslanec Ľ. Harach:

Ďakujem za slovo, pán podpredseda.

Vážené kolegyne a kolegovia,

chcel by som reagovať na odpoveď číslo 32 pani ministerky školstva na moju interpeláciu, ktorá sa dotýka niektorých otázok súvisiacich s územnosprávnym členením Slovenskej republiky a s impaktom tohto členenia na oblasť školstva atď. atď. Podľa toho, ako som si preštudoval túto odpoveď, by som hneď na úvod chcel vysloviť nespokojnosť s obsahom tejto odpovede vo viacerých bodoch.

V prvom rade vyslovujem nespokojnosť s tým, akú som dostal odpoveď na závažné otázky súvisiace s použitím zákona o územnosprávnom členení na oblasť školstva, s informovanos-

ťou, pretože toto sú odpovede veľmi všeobecné, čosi sa len urobilo, ale žiadny konkrétny materiál, žiadny konkrétny argument som napríklad z hľadiska informovania nenašiel. Vzhľadom na to, že ide o veľmi vážnu vec, uskutočním v tomto zmysle poslanecký prieskum priamo na ministerstve školstva.

K otázke napríklad pani ministerka v odpovedi tvrdí, že presun kompetencií z hľadiska znižovania centralizácie z ministerstva školstva na nižšie články štátnej správy bol predmetom viacerých vystúpení v televízii a v rozhlase. Ja sa priznám, že som si dal tú prácu, pozrel som si monitoring, a ja som to, pani ministerka, tam nenašiel. Nie je to podstatná otázka, oveľa podstatnejšia je otázka, ako sa tie-ktoré kompetencie presúvajú, a to aj bolo predmetom mojej interpelácie. To v tomto materiáli nenachádzam.

Ďalšia časť mojej interpelácie súvisela s rozpisom rozpočtu. Pani ministerka, tu mám priamu otázku. Využijem príležitosť, že ste tu, pretože, keď sme tento rozpis prerokúvali vo výbore, nie je to tak dávno, ste sa ukázali v parlamente, ale potom vo výbore ste sa neukázali. Je to, podľa mňa, veľká škoda. Pýtam sa, pani ministerka, ako je to s vašou rezervou ministerky školstva, pretože v prvom materiáli, ktorý sme dostali do výboru pre vzdelávanie, vedu, kultúru a šport niekedy v marci alebo v apríli, sa objavilo, že počítate s vašou rezervou napríklad v oblasti rozpisu transferov pre vysoké školy v sume 41 miliónov. Uvádzam len ako príklad. Ďalšie rezervy boli citované v oblasti základných a stredných škôl. V druhom materiáli, ktorý sme dostali na základe spresňujúcich požiadaviek výboru, sa o rezerve už nič nehovorilo. Predstavitelia ministerstva, ktorí sa zúčastnili na prerokúvaní tohto bodu vo výbore, na túto otázku nevedeli odpovedať. Preto vás prosím, keby ste mohli informovať, aká je výška rezervy a najmä na aké ciele, okrem riešenia náhodných a neočakávaných udalostí, hodláte túto rezervu použiť.

Moja druhá otázka alebo druhá časť interpelácie v súvislosti s rozpočtom sa dotýkala verejnej informovanosti.

Pani ministerka, už pri schvaľovaní rozpočtu sme hovorili o tom, že rezort školstva by mal informovať prostredníctvom médií o tom, ako vyzerá rozpis rozpočtu na jednotlivé školské správy a na jednotlivé školy, či sú diferencie, ak sú, prečo sú tie diferencie. Tie totiž môžu byť a môžu byť odôvodnené, ale občania, daňoví poplatníci, rodičia, pedagogická verejnosť má právo vedieť, ako tento rozpis vyzerá. Súčasne som v interpelácii žiadal, aby rozpis jednotlivých školských správ na školy vo svojej pôsobnosti bol taktiež predmetom informovanosti prostredníctvom masovokomunikačných regionálnych prostriedkov.

V súvislosti s tým som sa v interpelácii dotkol otázok súvisiacich s pedagogickou a odbornou spôsobilosťou. Pani ministerka, ministerstvo vydalo veľmi nešťastnú vyhlášku, ktorá diskriminuje skupinu pedagogických pracovníkov v porovnaní s inými, ktorá zavádza, použijem možno trošku silné slovo, ale tak som to videl z reakcií, z petícií, takmer nevraživosť pre jednotlivé skupiny pracovníkov, pedagógov pôsobiacich v základnom a strednom školstve. Pýtam sa vás, ako chcete napraviť diskriminujúce účinky tejto vyhlášky voči kategórii pedagogických pracovníkov, ktorí s titulom magister alebo iným boli priamo na pedagogických fakultách či fakultách pripravujúcich učiteľov pripravovaní na pedagogickú kariéru a sú znevýhodňovaní oproti ostatným.

V súvislosti s transformáciou štátnej správy, o ktorej som tu už hovoril, som v interpelácii položil celkom priame otázky, koľko bude stáť táto transformácia rezort školstva. Odpovedáte - citujem vás: "Uvádzame, že na transformáciu štátnej správy sú zabezpečené potrebné finančné prostriedky." Chcem vás poprosiť, aby ste mi teraz povedali, koľko,

v akej výške sa počítajú náklady na transformáciu štátnej správy v školstve. Okrem toho v odpovedi hovoríte, že nepočítate s masívnym rozširovaním štátnej byrokracie na rozdiel od minulosti atď. Ale predsa len vás žiadam, keďže tú odpoveď som tiež nikde nenašiel, s akým nárastom pracovných miest vlastnej administratívy počítate.

Ďalšia moja nespokojnosť sa dotýka odpovede v súvislosti s dokončovaním rozostavaných stavieb v bývalej komplexnej bytovej výstavbe, kde som vás priamo oslovil v súvislosti so Základnou školou v Martine - Záturčí. Tu mi len odpovedáte, že vlani táto škola dostala 7 miliónov, v tomto roku nič. Moja otázka je potom celkom pragmatická. Neboli zbytočné tie peniaze vlani, keď tento rok sa tam nedokončujú žiadne učebňové pavilóny? Ale ja som tú otázku, pani ministerka, uvádzal predovšetkým preto, že ide o školu, kde chodia deti na prvý stupeň, to znamená deti do 1. až 4. ročníka, ktoré chodia v dvojzmenných prevádzkach, učia sa a cvičia na chodbách, ba aj v jedálni, a hrozí im trojzmennosť, pani ministerka. Čo sa týka zmennosti, vaša odpoveď na interpeláciu je hluchá.

Kolega Ftáčnik vlastne postavil alebo uviedol svoj pohľad na problém, ktorý bol v mojej interpelácii a dotýkal sa odborného učilišťa v Trnave a odborných učilíšť. Tu by som sa len chcel spýtať, pani ministerka, pretože v odpovedi som to nenašiel, a informácie, ktoré mám, sú rozporné. Ako poslanec prísne sledujem, či pracovníci štátnej správy z úrovne ministerstva a iných, keď prijímajú takéto rozhodnutia, chodia na stretnutia s občanmi, a rozhodnutie, ktoré prijímajú, vysvetľujú. Chcem sa vás spýtať, či takéto stretnutie s rodičmi za účasti zástupcu ministerstva školstva bolo, kedy a aké boli výsledky?

Vzhľadom na to, čo som našiel v odpovedi na svoju interpeláciu, i vzhľadom na argumenty, kolegyne a kolegovia,

navrhujem vysloviť nesúhlas s odpoveďou pani ministerky na tieto problémy.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Pán poslanec Szigeti, máte slovo.

Poslanec L. Szigeti:

Ďakujem za slovo.

Vážený pán podpredseda,

chcel by som vysloviť nesúhlas s odpoveďou na moju interpeláciu, resp. na moju otázku, ktorú som adresoval premiérovi vlády Slovenskej republiky pánu Mečiarovi vo veci úpravy pedagogickej dokumentácie v zmysle zákona Národnej rady Slovenskej republiky číslo 270 o štátnom jazyku Slovenskej republiky. Síce...

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Prepáčte, keby ste zopakovali, ku ktorému číslu interpelácie, mal som tu pána poslanca a nezachytil som to. Prepáčte mi.

Poslanec L. Szigeti:

Bola to otázka a odpoveď pod číslami 9 a 10. Interpeloval som premiéra. Odpoveď som dostal od pani ministerky Slavkovskej a od pána ministra Hudeca.

Takže vyslovujem nesúhlas, nespokojnosť s odpoveďou. Najskôr by som reagoval na odpoveď pani ministerky Slavkov-

skej. Nesúhlasí s mojím tvrdením, že plnenie ustanovenia jazykového zákona má negatívny dosah na národnostné menšiny.

Myslím si, že každé opatrenie, každé nariadenie, ktoré odníma existujúce právo národnostných menšín, má negatívny dosah na život tej-ktorej národnostnej menšiny. V tomto konkrétnom prípade ide o odnímanie takého práva, ktoré národnostné menšiny doteraz mali, pretože 40 rokov tu žiadne problémy neboli s dvojjazyčným používaním, dokonca niekoľko desaťročí sme používali na školách s vyučovacím jazykom iným ako slovenským len označenia alebo dokumentáciu vo vyučovacom jazyku. Čo sa týka dvojjazyčného používania dokumentácie, v organizačno-metodických pokynoch na školský rok 1995/96 sa jednoznačne uvádza, že v tomto školskom roku sa vedie dokumentácia na školách s vyučovacím jazykom iným ako slovenským dvojjazyčne.

Čo sa týka dvojjazyčných vysvedčení, pani ministerka uvádza, že vysvedčenie ako verejná listina v štátnom jazyku len dokladuje rovnoprávnosť pri jeho používaní a uplatňovaní. Nevidím dôvod, prečo by sa dvojjazyčné vysvedčenie nemalo považovať za rovnoprávne, veď vysvedčenie ako úradný doklad je napísaný v štátnom jazyku, teda je tam uvedené všetko od začiatku do konca v štátnom jazyku a navyše je tam uvedené všetko aj v jazyku národnostnej menšiny. To znamená, že môžeme to považovať za formu úcty štátu voči národnostným menšinám. Nepoznám žiadny prípad, že by bol niekto znevýhodnený alebo by mal nejaké problémy či konflikty preto, lebo mal dvojjazyčné vysvedčenie. Nepoznám človeka, ktorý by nebol prijatý z toho dôvodu, že na prijímacích skúškach sa preukázal dvojjazyčným maturitným vysvedčením. Nepoznám z praxe prípad, že by bolo došlo k problémom pri uzatváraní pracovnoprávnych vzťahov len preto, lebo niekto má dvojjazyčné odborné maturitné vysvedčenie.

Takže v každom prípade to považujem za negatívny dosah. A podobne ako apeloval pán kolega poslanec Bárdos, mnohí poprední politickí predstavitelia Slovenska poukázali veľakrát na to, aj tu prítomná podpredsedníčka vlády pani Tóthová, že jazykový zákon v žiadnom prípade nebude mať negatívny vplyv na národnostné menšiny, nehovoriac o tom, že ods. 4 v 1 § jednoznačne hovorí o tom, že tento zákon neovplyvní používanie jazykov národnostných menšín.

Chcel by som reagovať aj na odpoveď pána ministra Hudeca na tú istú otázku. Pán minister apeluje na to, že národnostné menšiny sú rovnocennými občanmi Slovenskej republiky, majú také isté práva a povinnosti ako občania slovenskej národnosti. Myslím si, že v prípade, ak mám také isté práva a povinnosti, mám právo aj na to, aby som dostal vysvedčenie, či je to koncoročné, maturitné alebo hocijaké iné, v materinskom jazyku. A takisto mám právo na to, aby na školách s vyučovacím jazykom iným ako slovenským sa dokumentácia viedla aj v jazyku národnostnej menšiny, teda vo vyučovacom jazyku.

Pán minister Hudec hovorí o tom, že táto požiadavka je nevyhnutná už len z hľadiska kontroly vyučovacieho procesu. Neviem, z akého dôvodu nemôže niekto kontrolovať - inšpektor alebo niekto iný - vyučovací proces na školách s vyučovacím jazykom iným ako slovenským v prípade, ak je dokumentácia vedená dvojjazyčne. Veď v triednych knihách prebratá látka je napísaná v štátnom jazyku, takže každý to porozumie. Skôr vidím problémy v tom, že ak chceme kontrolovať školy s iným vyučovacím jazykom, ako je slovenský, tak tam treba zabezpečiť takých ľudí, inšpektorov, ktorí ovládajú tento jazyk. Myslím si, že to nebol problém ani v minulosti a nemôže to byť problém ani v súčasnosti.

Na záver pán minister Hudec uvádza, že v Ústave Slovenskej republiky je jednoznačne uvedené, že na území Sloven-

skej republiky je štátnym jazykom slovenský jazyk. Áno, súhlasím s týmto tvrdením, ale, bohužiaľ, pán minister zabudol citovať článok 6 bod 2 ústavy, ktorý hovorí o tom, že používanie iných jazykov než štátneho jazyka v úradnom styku ustanoví zákon a, bohužiaľ, takýto zákon, ako pred chvíľou povedal aj kolega Bárdos, absentuje a, bohužiaľ, nie sú ani náznaky o tom, že sa na tom pracuje, že sa pripravuje takýto zákon.

Takže jednoznačne to nemôžem prijať a nesúhlasím ani s jednou, ani s druhou odpoveďou.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Chcem len upozorniť pána kolegu Szigetiho, že vo svojej formulácii uviedol: "chcel by som položiť otázku predsedovi vlády". V tomto zmysle slova to nemá interpelačný charakter a nie je predmetom schvaľovania Národnou radou. Na túto skutočnosť chcem upozorniť.

Slovo má pán poslanec Figeľ.

Poslanec J. Figeľ:

Vážený pán podpredseda,
vážení členovia vlády,
milí kolegovia,

v marci som interpeloval generálneho prokurátora Slovenskej republiky a ministra zahraničných vecí. Chcem sa vyjadriť k obidvom odpovediam. Prvá sa týka uplatňovania zákona číslo 264/1995 Z. z., ktorým bol novelizovaný tzv. transformačný zákon o úprave majetkových vzťahov v družstvách.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Prosím číslo prvej interpelácie na pána generálneho prokurátora.

Poslanec J. Figeľ:

Číslo päť. Táto novela vytvorila istý priestor na ekonomický pohyb v poľnohospodárstve.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Číslo päť je na pána ministra Kozlíka?

Poslanec J. Figeľ:

Nie, to je ten druhý obal. Majú rovnaké čísla.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

To sú písomné odpovede, nedotýkajú sa interpelácií, len otázok. Odpoveď generálneho prokurátora, to nie je potom predmetom schvaľovania, len upozorňujem na to.

Poslanec J. Figeľ:

Chcem týmto len vyjadriť doplnenie informácie, pretože pán prokurátor moju interpeláciu prijal a požiadal o ďalšie informácie. Medzičasom, začiatkom mája, bola podaná doplňujúca informácia na Mestskej prokuratúre v Bratislave ohľadom vzniku spoločností, ktoré v lone starého družstva vlastne previedli aktíva do novej firmy a staré družstvá nechajú zlikvidovať, alebo existujú formy vydieračských zmlúv voči starším ľuďom, ktorí nie sú schopní uplatňovať svoje práva podielnika a veľmi lacno sa zbavujú svojich práv, istým spôsobom pod nátlakom.

Pán generálny prokurátor, považujte podané vysvetlenie 6. mája tohto roku na Mestskej prokuratúre za dostačujúce rozšírenie mojej interpelácie. Prosím vás o osobné prijatie, pri ktorom by mohli byť aj predstavitelia ústredia Združenia vlastníkov pôdy a agropodnikateľov. To vysvetlenie vám odovzdám po skopírovaní, pretože ho považujem za príliš citlivé na zverejňovanie.

Druhý vstup je vlastne interpelácia pod číslom 13, kde som sa pýtal ministra zahraničných vecí, či použitie diplomatických služieb ministerstva zahraničných vecí na organizovanie snemu HZDS bolo s jeho vedomím, alebo bez jeho vedomia a ako to bude s úhradou tejto služby, prípadne či môžu takúto pomoc dostať aj iné politické strany. V krátkom čase, pretože schôdza je verejná, ministerstvu kládli otázky aj novinári a nevedelo jasne odpovedať. Hovorca rozprával o tom, že ministerstvo pripravuje odpoveď. Ten, kto nemá problém s postojom, hneď toho dňa alebo na druhý deň môže povedať, že to tak nebolo, a nie pripravovať odpoveď.

Ja som odpoveď dostal, bola odoslaná z ministerstva po 35 dňoch. Minister odpovedá, že ministerstvo zahraničných vecí ako inštitúcia nezabezpečovalo účasť predstaviteľov diplomatického zboru a že počas víkendových dní minister nezodpovedá za činnosť pracovníkov. Tým teda ministerstvu nevznikli náklady a ani nenastalo poškodenie povesti štátu alebo ministerstva. A včera, po 55 dňoch sa ozval aj tlačový orgán odboru HZDS, ktorý vlastne priznal spoluúčasť ministerstva zahraničných vecí vo forme poradenstva.

Chcem k tomu všetkému povedať, že neprijímam odpoveď ministra zahraničných vecí, považujem ju za alibistickú a oneskorenú. Trvám na tom, že ministerstvo zahraničných vecí v čase niekoľkých týždňov pred snemom obtelefonovalo zastupiteľské úrady v Bratislave vo veci zabezpečovania účasti

niektorých zahraničných hostí. Nemám nahrávky rozhovorov, ale opakujem, že ten, kto nerobí také veci, ktoré nie sú dovolené, nemá problém hneď v ten deň povedať, že také niečo nerobíme, nie po 35 dňoch poslať vyhýbavú odpoveď.

Práve otázky zahraničných diplomatov, s ktorými som sa v Bratislave stretol, boli pre mňa podnetom na interpeláciu. Chcel som vás ňou, pán minister, upozorniť na to, že na ministerstve sa dejú činnosti, o ktorých nemusíte vedieť. Dúfam, že sa nemýlim. Totiž medzi ministrom zahraničných vecí a jeho pracovníkmi diplomatického protokolu je ešte štátny tajomník, vedúci úradu a riaditeľ sekcie vnútornej správy.

Moje informácie boli ešte zosilnené, keď som sa v zahraničí stretol s tým, že predseda strany, ktorého HZDS pozývalo na snem, neprišiel okrem iného preto, lebo sa ho dotklo, že bol pozývaný cez slovenské veľvyslanectvo.

Vyjadrujem preto s odpoveďou nesúhlas a pýtam sa vás, pán minister:

Po prvé: Prečo ste nedodržali ústavu v prípade tejto vašej odpovede?

Po druhé: Čo ste urobili alebo čo urobíte pre to, aby sa zneužitie diplomatických služieb ministerstva zahraničných vecí už nezopakovalo?

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne, pán poslanec. Len chcem upozorniť, mám tu kópiu listu pána ministra, že v zmysle uznesenia Národnej rady bolo treba odpovedať do 30 dní. Podľa toho odpoveď bolo treba odovzdať do 5. 5. Mám tu poštový záznam, kde je uvede-

né, že 3. 5. 1996 bola odpoveď odovzdaná na poštovom úrade. Tu je pečiatka.

Ďakujem, ale pán minister chce odpovedať, nech sa páči.

Minister zahraničných vecí SR J. Schenk:

Ďakujem veľmi pekne.

Vážený pán predsedajúci,
vážené poslankyne,
vážení poslanci,

mám len tri krátke poznámky. Prvá vec je, že odpoveď išla načas, pretože termín podľa rokovacieho poriadku sa počíta odo dňa doručenia interpelácie k nám. Termín odoslania bol 2. mája.

Druhá poznámka - domnievam sa, že tlač by nemala dostať odpoveď skôr, ako ju dostáva poslanec, ktorý kladie interpeláciu.

Tretia poznámka - chcem povedať, že pokiaľ ide o celý veľký problém, nakoniec sa zvrtol na niekoľko telefonátov. Či boli, alebo neboli, možno boli, možno neboli, predpokladám, že boli. Ale chcem sa spýtať pána poslanca, či si nemyslí, že trebárs za predošlej vlády v mene niektorých politických strán neboli nejaké telefonáty z ministerstva zahraničných vecí. To po prvé.

A po druhé - chcem upozorniť aj pána poslanca, že vo februári 1996 naše ministerstvo zahraničných vecí vybavovalo prostredníctvom našej ambasády ubytovanie pre pána poslanca Figeľa, ak sa dobre pamätám, myslím, že to bol aj pán poslanec Čarnogurský, ktorí sa zúčastnili na stretnutí šéfov strán Európskej demokratickej únie ako predstavitelia poli-

tických strán, nie ako poslanci. Aj v tomto prípade ministerstvo zahraničných vecí poskytlo isté služby.

Ak sa domnievate, že toto nie je dobrý spôsob, akým prezentovať aj politické strany na takej úrovni a na takom fóre, akým je Európska demokratické únia, môžeme prehodnotiť tento spôsob. Ja som sa domnieval, že je lepšie vychádzať v ústrety.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Slovo má pán poslanec Švec, nech sa páči.

Poslanec J. Švec:

Vážený pán predsedajúci,
vážený pán predseda,
vážená pani podpredsedníčka vlády,
vážení páni ministri,
vážená pani ministerka,
dámy a páni,

rád by som reagoval na odpoveď pani ministerky, ktorú sme dostali pod číslom 34, ktorá je doplnkom k odpovedi, ktorá nebola prijatá Národnou radou Slovenskej republiky na predchádzajúcej schôdzi Národnej rady uznesením číslo 328 z 28. marca 1996.

Pani ministerka, dovoľujem si vám poďakovať za ten doplnok, ktorý špecifikuje niektoré údaje, ktoré som uviedol vo svojej interpelácii a spresňuje ich. Tieto čísla som si prepočítal a zodpovedajú skutočnosti. Žiaľ, opäť svedčia o tom, že finančné prostriedky, ktoré majú vysoké školy na zabezpečenie výučby jedného študenta, ročne nepresahujú 2400

korún. Je to suma, ktorá je skutočne neprijateľná, a myslím si, že obidvaja súhlasíme, že takouto sumou sa jednoducho nedá zabezpečiť kvalita vysokoškolského štúdia.

Musím však konštatovať, že som nedostal odpoveď na moju otázku, či je vyhláška číslo 41 z roku 1996 o pedagogickej spôsobilosti absolventov vysokých škôl účelová a nezodpovedá zákonu o vysokých školách, alebo je v nesúlade s dikciou zákonov o vysokých školách. Rád by som rozšíril túto interpeláciu a povedal, že táto vyhláška je v nesúlade aj s Medzinárodným dohovorom o diskriminácii v zamestnaní a povolaní.

O čo ide? V tejto vyhláške sú diskriminovaní absolventi univerzitných štúdií, ktorí študujú na pedagogických alebo pedagogicky orientovaných fakultách, ktorí nemôžu byť podľa rozhodnutia vlády a ministerstva priamo presunutí do 10. platovej triedy, pretože majú akademický titul magistra, a nie inžiniera. Je absolútne paradoxné, že absolventi vysokých škôl technického zamerania môžu byť presunutí do 10. platovej triedy, ak učia na stredných školách, už len z toho titulu, že majú akademický titul. Títo ľudia končia svoje štúdium diplomovou prácou, jej obhajobou, štátnymi skúškami a získavajú tento titul lege artis, tak ako aj absolventi univerzít, univerzitných štúdií.

Samozrejme, navyše treba povedať, že absolventi pedagogicky orientovaných fakúlt majú vo svojom štúdiu ešte navyše aj štúdium, ktoré je zamerané na pedagogickú spôsobilosť. Teda magistri, absolventi univerzitného vysokoškolského štúdia, kde sa cielene pripravujú učitelia stredných škôl, sú jednoducho v tejto vyhláške diskriminovaní. Rád by som zdôraznil, že táto diskriminácia jasne vyplýva z dikcie zákona, pretože zákon o vysokých školách číslo 172/1990 Zb. v § 21 ods. 2 hovorí, že absolventom vysokoškolského štúdia sa priznávajú tieto akademické tituly: na univerzitách, bo-

hosloveckých, umeleckých vysokých školách akademický titul magister, na technických, ekonomických a pôdohospodárskych vysokých školách akademický titul inžinier. Teda ide o dva úplne rovnocenné tituly, ktorých váhu nemožno diskriminovať vyhláškou.

Rád by som využil túto príležitosť a adresoval pani ministerke interpeláciu týkajúcu sa menovania profesorov vysokých škôl. Pani ministerka, vy poznáte, aká je situácia na vysokých školách, aké je vekové rozloženie profesorov vysokých škôl a ako nám počty vysokoškolských profesorov klesajú. *(Nezrozumiteľný hlas.)* Dobre, takže túto tému by som stiahol z môjho príspevku.

Napriek všetkému, čo som tu povedal, si myslím, že odpoveď pani ministerky čiastočne uspokojuje moju požiadavku. Rád by som bol, keby sa pani ministerka vyjadrila k vyhláške číslo 41, pretože táto záležitosť bola už pertraktovaná aj pánom poslancom Harachom a myslím si, že tých sťažností je dnes toľko, že aj pani ministerka sama uzná, že s tým treba niečo robiť.

Takže som na rozpakoch, čo mám povedať na záver. Myslím si, že po doplnení by táto odpoveď pani ministerky mohla byť Národnou radou Slovenskej republiky prijatá.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Pani ministerka, nech sa páči, máte slovo s odpoveďou.

Ministerka školstva SR E. Slavkovská:

Vážené panie poslankyne,
vážení páni poslanci,

nedopatrením, pán podpredseda ma nevidel, som nemohla odpovedať pánu poslancovi Harachovi. Začnem teda odpoveďou pre pána poslanca Šveca a potom pre pána poslanca Haracha.

Čo sa týka vyhlášky číslo 41, táto vyhláška nikoho nediskriminuje. Totiž, nie automaticky dostávajú všetci inžinieri alebo môžu postúpiť z 9. do 10. platovej triedy, iba tí, ktorí majú 5-ročnú pedagogickú prax a ktorí si urobili pedagogické minimum, to znamená, že po skončení vysokej školy urobili ešte niečo navyše pre svoju výchovno-vzdelávaciu činnosť. Práve toto sme tou vyhláškou sledovali. Čiže aj magistri, ak urobili niečo počas pedagogickej praxe, napríklad urobili doktorát, tiež postupujú. Čiže, znovu opakujem, nie všetci inžinieri, nie tí, čo dostali titul inžiniera, ale tí, čo majú 5-ročnú pedagogickú prax, a tí, čo absolvovali pedagogické minimum, o ktorom všetci vieme, že je dvojročné.

Čo sa týka otázok pána poslanca Haracha, ktoré kompetencie sa presúvajú z ministerstva školstva. Ak som dobre pochopila, išlo o kompetencie, ktoré sa presúvajú z ministerstva školstva smerom na krajské orgány a na okresné orgány. Samozrejme, že na túto otázku som ešte neodpovedala, pretože tieto otázky sú ešte iba v štádiu riešenia. Nebolo zatiaľ definitívne stanovené, ktoré kompetencie presunieme. Poviem iba príklad, o ktorých uvažujeme. Chceme napríklad presunúť majetkovoprávne otázky, aby ministerstvo školstva nemuselo rozhodovať za každý kraj a za každý okres - v súčasnosti to robíme za každú školskú správu - o tom, či nejaký majetok má ísť do výpožičky, do prenájmu, alebo nie, pretože ťažko sa z ministerstva sleduje, či je to v prospech veci, alebo to nie je v prospech veci. Toto by sme napríklad

chceli presunúť smerom dolu. Ale hovorím, sú to otázky ešte otvorené, preto som na tú otázku neodpovedala.

Čo sa týka mojej neúčasti v parlamente, poslala som ospravedlnenie, neviem, či sa to ospravedlnenie dostalo do výboru, takže ho budem interpretovať tu. Bola som s pánom premiérom v Nitre na 50. výročí VŠP, z tohto dôvodu som sa nemohla zúčastniť na rokovaní výboru. Takže neviem, čo sa tam hovorilo o tej rezerve, neviem reagovať na to, ale poviem o tej rezerve, ktorá sa týka vysokých škôl, pretože zrejme ide o rezervu vysokých škôl. Rezerva vysokých škôl bola vytvorená s týmto zámerom: Viete dobre, že Ekonomická univerzita žiadala 73 miliónov korún na vnútorné vybavenie novopostavenej budovy. Najprv bolo viazaných 70 miliónov, potom sme odsúhlasili 50 miliónov, čiže 20 miliónov prešlo do rezervy. To je prvých 20 miliónov.

Ďalej bol na ministerstvo školstva podaný projekt Vysokej školy dopravy a spojov zo Žiliny na vybavenie vysokých škôl pracovnými stanicami vo výške cca 20 miliónov. Tento projekt sme prijali ako veľmi dobrý, preto sme účelovo viazali do rezervy ďalších 20 miliónov, aby sme mohli urobiť výberové konanie. Výberové konanie aj bolo urobené, už bolo aj uzatvorené a pracovné stanice sa začnú na vysoké školy inštalovať. To je 40 miliónov, o ktorých sme hovorili, a tým aj odpovedám, na aké ciele budú tie finančné prostriedky použité. Ešte tam bola ďalšia rezerva, vy ste hovorili totiž o 41 miliónoch. Ja som ešte dala 7 miliónov, tie sme brali aj z rezervy, ktorá bola určená na školské správy, lebo sme sa domnievali, že je to veľmi potrebné, dávali sme v týchto dňoch 7 miliónov na vybudovanie zubného laboratória pre pracovisko na Heydukovej ulici, ktoré patrí pod Lekársku fakultu Univerzity Komenského. Keďže sa tam vyučujú študenti a toto laboratórium bolo skutočne v dezolátnom stave, tak sme považovali za potrebné tie peniaze tam presunúť. Takže na toto používame rezervu pre vysoké školy.

Čo sa týka ďalšej otázky, je to rozpis finančných prostriedkov na školské správy, ide o verejnú informovanosť prostredníctvom médií. V odpovedi som uviedla, že sme uverejnili metodiku rozpisu na jednotlivé školské správy v Učiteľských novinách. Tá metodika je taká prehľadná, že podľa nej si každý riaditeľ školskej správy vie porovnať svoj rozpis finančných prostriedkov so susednou školskou správou, a nemali sme skutočne ani jednu sťažnosť od riaditeľov školských správ na takto rozdelené finančné prostriedky. Pripúšťam, samozrejme, to, čo ste povedali vy, že môžu byť nejaké nezrovnalosti, že sa školy sťažujú na to, že nedostali podľa toho, čo si myslia, že by mali dostať, a mali by to dostať, že nedostali toľko finančných prostriedkov, koľko im patrí. To je v kompetencii riaditeľov školských správ.

Nemyslím si, že by každá školská správa - ona môže tiež uverejniť metodiku, ale aby na korunu vyčíslovala, čo na ktorú školu ide, myslím si, že by to nebolo potrebné. Ale riaditelia si predsa môžu u riaditeľa školskej správy overiť, môžu s ním prekonzultovať, môžu podať sťažnosť k nemu, môžu ju podať na ministerstvo, ak sa im zdá, že boli nejako ukrátení.

Čo sa týka tej vyhlášky, to bola ďalšia vaša otázka, na tú som odpovedala už na začiatku.

Ďalej tam bola otázka, koľko bude transformácia štátnej správy stáť rezort školstva. Vyčísliť to alebo odpovedať na túto otázku tiež nie je možné, pretože, samozrejme, na transformáciu štátnej správy pôjdu nejaké peniaze. Rozhodne rezort školstva nebude dávať na to žiadne finančné prostriedky, pretože to v rozpočte kapitoly nemáme započítané. Tie peniaze zrejme pôjdu cez ministerstvo vnútra.

A čo sa týka nárastu pracovných miest, s nárastom pracovných miest nepočítame. Skôr opačne, čo sa týka ministerstva školstva, tým, že sa nejaké kompetencie presunú, priamo na ministerstve by malo prísť k zníženiu pracovníkov napríklad na sekcii financovania, pretože ak cez ministerstvo školstva pôjde iba metodika financovania, ale nepôjde financovanie ako také, potom sekcia financovania bude musieť znížiť počet pracovníkov. Takisto ak určité personálne otázky, ktoré teraz rieši ministerstvo školstva, prejdú do kompetencie školských odborov krajských a okresných úradov, tiež by sa mal znížiť počet pracovníkov na ministerstve školstva v tomto odbore.

No a čo sa týka pracovných miest jednotlivých školských správ, tam sa tiež nepočíta so žiadnym zvýšením, pretože ak sa včlenia školské správy pod krajské a okresné úrady, niektoré obslužné služby, napríklad účtovnícke a pokladničné práce, sa budú vykonávať spoločne, pre celý okresný alebo krajský úrad. Takže pracovníci školských správ prejdú buď pod okresný úrad a tým nemôžeme počítať s nárastom pracovných miest.

Rozostavané stavby v rámci komplexnej bytovej výstavby - ja vám, samozrejme, dávam za pravdu, rozostavané stavby v rámci komplexnej bytovej výstavy sú, je ich veľa. Hovoríte o jednej konkrétnej a tá je v Martine. K tomu, že tam chodia deti prvého stupňa, že tam hrozí trojzmennosť, neviem sa vyjadriť, je to možné, ale nie je to jediný prípad. Taký prípad máme napríklad aj v Bratislave - Dlhé diely, kde tiež hrozí trojzmennosť. Teda deti by mohli chodiť do iných škôl, lenže z Dlhých dielov dovážať deti kdesi do Petržalky, kde sa už vyprázdňujú školy, by asi nebolo veľmi vhodné. Takže napríklad, keď sme sa mali rozhodnúť, kam máme dať tých 100 miliónov korún, čo je skutočne veľmi malá suma, tak sme museli rozhodovať takýmto smerom. Martin sa tam nedostal, nedostali sa tam viaceré školy.

To je taká, povedala by som, polemika, kto za ktorú školu by tu v parlamente začal hovoriť, prečo sa tam nedostala práve táto. Bola by som veľmi rada, keby sa tam dostal aj Martin. Pán minister Mráz uvažuje nad tým, že ešte by sa mohla v rámci komplexnej bytovej výstavby uvoľniť nejaká suma peňazí, ešte je to len v štádiu rokovania, takže neviem, či sa bude uvoľňovať, alebo nebude, a potom podľa možností sa budú riešiť ďalšie problémy.

Čo a týka konkrétne Martina, neviem presne, ak by tam išlo o nejakú veľmi malú sumu a stačilo by to na dokončenie, tak určite by sa do Martina mohli financie prisunúť, pretože ide o to, aby sa dali peniaze tam, kde sa skončí výstavba, aby deti mohli pokračovať v štúdiu.

A čo sa týka Stredného odborného učilišťa v Trnave, vaša otázka viedla len k tomu, či bolo nejaké stretnutie, že by verejnosť mala byť informovaná. Samozrejme, že sme robili stretnutie, robilo sa stretnutie s pracovníkmi dotknutého učilišťa aj všetkých ostatných učilíšť, pretože otázka tohto zrušeného učilišťa bola riešená tak, aby sa nielen žiaci, ale aj pedagógovia presunuli na ostatné učiliština, ktoré v rámci Trnavy existujú, to znamená, že žiadny učiteľ sa neocitne na ulici, žiadny žiak sa neocitne na ulici. To je, samozrejme, iba čiastočná odpoveď aj na to, čo tu načrtol pán poslanec Ftáčnik.

To by bolo zatiaľ všetko. Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Najprv by som sa chcel opýtať pána poslanca Figeľa, či bol spokojný s odpoveďou pána ministra. *(Hlasy z pléna.)*

Dobre, ďakujem. Teraz sa ešte pýtam pána poslanca Šveca, či bol spokojný s odpoveďou.

Poslanec J. Švec:

Pán predsedajúci,

po vystúpení pani ministerky musím povedať, že vôbec nie som spokojný, vôbec nie som spokojný ani s argumentáciou, ktorú pani ministerka tomuto plénu predložila. Nie som spokojný preto, lebo absolventi magisterského štúdia na pedagogicky orientovaných fakultách majú pedagogické minimum vo svojom normálnom štúdiu. Všetci študenti vysokej školy, ktorí majú vykonávať svoje povolanie učiteľa na stredných školách, majú vo svojom programe didaktiku predmetu, ktorý študujú, je to súčasť vysokoškolského štúdia. To, o čom hovoríte, pani ministerka, sú kurzy, ktoré robíte na metodických centrách, ktoré sú na Slovensku štyri a na týchto 4 metodických centrách máte dvoch kandidátov vied. Myslím si, že tieto postgraduálne kurzy sa nedajú porovnať s edukačným programom pedagogicky orientovaných vysokých škôl, a preto trvám na tom, že táto vyhláška je diskriminujúca, je diskriminujúca evidentne v náplni týchto štúdií. A potom, pán podpredseda, by som si ešte dovolil povedať, účelovo rozdeľované finančné prostriedky na isté laboratórium sa opakujú každý rok a sú systémom bártrového obchodu.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Pán poslanec Figeľ chce teraz hovoriť. Je spokojný s odpoveďou pána ministra?

Poslanec J. Figeľ:

Ďakujem, pán podpredseda.

Ďakujem pánu ministrovi za vyjadrenie, ďakujem mu za chlapské slovo, istým spôsobom. Bol som vonku, pretože som chcel "interpelovať" pána Kukana, či sa podobné javy diali za jeho ministrovania v minulej vláde. Nenašiel som ho, ale predpokladám, že nie, a on sa určite k tomu vyjadrí, keď sa vráti, lebo je to otázka, ktorú vlastne pán minister nepriamo formuloval.

Chcel by som len dodať, že ústava hovorí veľmi jasne a veľmi striktne, že poslanec musí dostať odpoveď do 30 dní. Tam sa nemôžeme baviť o tom, kedy bola odpoveď odoslaná a aké boli prieťahy. Tu to odznelo 28. marca. Ak tu nie je minister, má tu zastúpenie. Predpokladám, že mnohí ministri majú aspoň tajomníkov, ktorí sledujú interpelácie, keď tu nie sú, a že sa ospravedlňujú, keď tu nemôžu byť. Preto ústava je pre nás najvyšší zákon, nie nejaké vykladanie o pošte.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Slovom, nie ste spokojný s odpoveďou.

Poslanec J. Figeľ:

Nie, chcem to sformulovať.

Po druhé, chcem vyjadriť poďakovanie, ktoré sme už aj vyjadrili, za poskytnutie ubytovania pri účasti na zasadnutí Európskej demokratickej únie. Ocenili sme to a aj sme zaplatili za ubytovanie. Ešte raz ministerstvu vďaka.

Chcem tým sformulovať pozitívnu odpoveď alebo postoj v tom zmysle, že povinnosťou tých, ktorí majú moc, je vládnuť podľa zákonov a ústavy, a nás v opozícii je kontrolovať, aby sa to takto dialo. Preto v istom zmysle prijmite, pán minister, toto upozornenie aj ako nástroj pre vás, aby ste mohli odstrániť javy, ktoré sa nemajú stávať na ministerstve. Verím, že ste tak urobili alebo tak konáte.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Ospravedlňujem sa najprv pani poslankyni Sabolovej, ale omylom sa dostal z poradia pán poslanec Klein. Pán poslanec Klein dostáva slovo. Nech sa páči.

Poslanec J. Klein:

Ďakujem za slovo, pán predsedajúci.

Chcem vysloviť nespokojnosť s odpoveďou ministra pôdohospodárstva Slovenskej republiky na moju interpeláciu, bod číslo 23, vo veci plnenia uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky číslo 257 z 11. 12. 1995 ohľadom riešenie dôsledkov živelných pohrôm v rezorte pôdohospodárstva v roku 1995. V uvedenom uznesení sa žiada vláda Slovenskej republiky o uvoľnenie finančných prostriedkov vo výške 500 miliónov Sk z rozpočtu za rok 1995. Žiadam splniť uvedené uznesenie v plnom rozsahu, a preto odporúčam Národnej rade odpoveď neprijať.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Pani poslankyňa Sabolová, máte slovo.

Poslankyňa M. Sabolová:

Ďakujem pekne.

Chcela by som vyjadriť nespokojnosť s odpoveďami na interpelácie, a to s odpoveďou pána ministra kultúry Ivana Hudeca. Je to odpoveď pod číslom 11. Pán minister mi vo svojej odpovedi, veľmi krátkej a stručnej, hovorí: "Aj na základe Vašich predchádzajúcich interpelácií" totiž boli dve, "predpokladám, že ste pod pojmom reorganizácia divadelníctva na Slovensku, ktorého obsah je pre mňa záhadný, mali na mysli práve transformačný projekt pre okruh v súčasnosti štátnych divadiel." Pán minister hovorí, že "obsah je pre neho záhadný". Ja si myslím, že hlavne na základe akejsi reorganizácie došlo práve k spojeniu divadiel v Košiciach a Prešove. Spojenie prebehlo, ale dodnes nie je jasné, podľa čoho sa to udialo. Nedozvedela som sa to ani z jeho odpovede.

Žiadala som ho aj o ekonomické zhodnotenie týchto zmien v Prešove, v Košiciach a ich porovnanie, aké úspory dosiahlo ministerstvo kultúry v roku 1996 v porovnaní s rokom 1995, ale ani toto pán minister neprikladá. Prikladá akúsi transformáciu divadelníctva, ale nie som spokojná s odpoveďou, pretože to, na čo som sa ho pýtala dvakrát po sebe, som sa vlastne nedozvedela.

Druhá odpoveď na interpeláciu bola z rezortu ministerstva hospodárstva od pána ministra Duckého. Je to číslo 10. Aj s touto odpoveďou vyslovujem nespokojnosť. Celá táto kauza likvidácie či privatizácie Košického magnezitu, štátneho podniku, je veľmi nejasná, a ani súčasný stav likvidácie nie je v postupnosti pripravený. Pretože som sa vlastne v rámci poslaneckého prieskumu zúčastnila priamo v podniku Košický magnezit, pýtala som sa pána ministra, ako bola ukončená verejná obchodná súťaž (lebo mala byť ukončená k 15. marcu).

Do dnešného dňa nie je jasný výsledok verejnej obchodnej súťaže. Neviem, či sa stále vyhodnocuje. Pýtam sa teda pána ministra, prečo sa nezverejní zásadné rozhodnutie a nezoberie niekto za toto rozhodnutie v plnej miere zodpovednosť. Nie je možné, aby sa tri mesiace rozhodovalo o nejakej verejnej obchodnej súťaži. Vlastne v odpovedi pána ministra sa na konci píše, že zase sa o kúpu môže uchádzať každý. Tak ako to vlastne je? Z tohto dôvodu, keďže jeho odpovede sú stále nejasné, vyslovujem nespokojnosť s odpoveďou pána ministra Duckého.

Mala som tri interpelácie. A táto odpoveď je od ministra životného prostredia pána Zlochu. Je pod číslom 9. Myslím si, že všetky tri odpovede prichádzajú, ako sa už konštatovalo, po termíne. Aj keď termíny na interpeláciách sa snažia páni ministri napísať také, aby to vyhovovalo 30-dňovej lehote, doručovanie je vždy ďaleko po lehote. Nesúhlasím s odpoveďou pána ministra životného prostredia. Odôvodním prečo.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem.

Poslankyňa M. Sabolová:

Ešte pokračujem. Na Slovensku je veľmi veľa obcí, pán minister, malých aj veľkých, ktoré nemajú dostatok finančných prostriedkov na združenie k dotácii zo Štátneho fondu životného prostredia, a ak chcú budovať základnú infraštruktúru v obci, musia si zobrať úver. V mojej interpelácii som upozornila ministra životného prostredia na fakt, že obci Mlynárovce sa poskytla dotácia trikrát po sebe, a to so stopercentnou účasťou Štátneho fondu životného prostredia vo výške 15,5 mil. Sk, na čo pán minister životného prostredia vo svojej odpovedi pozabudol. Bolo by zaujímavé, keby sa

prihlásili obce, ktoré dostali takúto štátnu dotáciu, a koľko ich asi je na Slovensku.

Čo sa týka časti mojej interpelácie o súkromných firmách Hoges a Surmex, na ktoré som upozornila pána ministra, pán minister v odpovedi hovorí, citujem: "Príspevok do ochrany ovzdušia vo výške 2 mil. Sk pre jednu z týchto firiem nie je nič výnimočné." Lenže majiteľ spoločnosti využil prostriedky štátneho fondu v rozpore so zákonom, ako to konštatuje aj správa Najvyššieho kontrolného úradu. Národnej rade bola táto správa predložená a vari po prvýkrát sa v tejto správe rozoberajú aj nedostatky v oblasti čerpania prostriedkov zo štátneho fondu. Došlo tu k porušeniu zákona 128 v procese rozdeľovania a používania prostriedkov fondu. V správe sa priamo hovorí - prostriedky fondu boli poskytnuté podnikateľským subjektom aj bez povinnosti použiť vlastné zdroje. Kontrolou bolo zistené, že napríklad spoločnosť Surmex so sídlom vo Svidníku použila prostriedky fondu neúčelovo, t. j. v rozpore s § 5 ods. 5 zákona 128/1991 Zb. Tento prípad bol pre podozrenie zo spáchania trestného činu podvodu odstúpený orgánom činným v trestnom konaní.

Vo svojej interpelácii som sa pýtala pána ministra, ako sa vykonáva kontrola prostriedkov štátneho fondu, že došlo k ich neoprávnenému použitiu. Pán minister hovorí, že - a tu citujem: "i pre neho osobne bola prekvapením informácia o neúčelovom použití prostriedkov štátneho fondu". Ďalej hovorí, že v roku 1995 sa vykonali kontroly použitia týchto prostriedkov a že viac kontrol nebolo v silách a možnostiach fondu. Vykonali ich 11. Správa Najvyššieho kontrolného úradu však hovorí, že použitie prostriedkov fondu u príjemcov dotácií sa zo strany fondu nekontrolovalo, čo bolo v rozpore s § 5 ods. 4 zákona 128/1991 Zb. Riaditeľ štátneho fondu nariadil vykonanie kontrol u 10 z celkového počtu 960 príjemcov dotácií až v novembri 1995, t. j. v priebehu kontroly vykonávanej zo strany Najvyššieho kontrolného úradu. Skutoč-

ne za dva mesiace sa nedalo vykonať viac, ale prečo sa nerobili za celé obdobie systematické kontroly? Nie je potrebné zvyšovať počty kontrolórov, ale dodržiavať zákon 128/1991 Zb. a vyžadovať jeho plnenie od štátnych zamestnancov rezortu ministerstva životného prostredia a Štátneho fondu životného prostredia.

Na konkrétne otázky som nedostala odpoveď, ale bola som odkázaná na to, že mám navštíviť Štátny fond životného prostredia, kde sa môžem na veci pozrieť. Asi bolo ťažké odôvodniť takéto pridelenie. Dúfam len, že Najvyšší kontrolný úrad bude pravidelnejšie kontrolovať čerpanie prostriedkov štátneho fondu a že zistené nedostatky budú dotiahnuté do konca. Čiže aj s touto odpoveďou pána ministra životného prostredia vyslovujem nespokojnosť a prosím kolegov, aby podporili vyjadrenie tohto nesúhlasu.

Ďakujem pekne.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Pán minister Baco, myslím, že chcete odpovedať pánu poslancovi Kleinovi. Nech sa páči, máte slovo.

Minister pôdohospodárstva SR P. Baco:

Ďakujem za slovo, pán predsedajúci.

Vážené dámy poslankyne,
vážení páni poslanci,

pán poslanec Klein, veľmi ma mrzí, že som neuspokojil svojou odpoveďou práve vás, pretože sme o tejto problematike hovorili. Ide o problematiku čiastočnej úhrady škôd pre poľnohospodárov, ktoré vznikli v minulom roku z titulu mimoriadnych udalostí.

Národná rada v novembri minulého roku odporučila vláde, aby sa s týmto problémom zaoberala a riešila tento problém. Národná rada, predpokladám, aj vláda predpokladá, že to myslela dobre, že nechala vláde, aby celý problém posúdila, zvážila a na základe toho rozhodla. Vláda aj tak postupovala. Problém zvážila, zvážila možnosti a rozhodla. Vychádzala tiež z toho, že sama Národná rada si nebola istá, či ten problém má takú váhu, že sa má skutočne realizovať, alebo či sa má ešte posúdiť, pretože Národná rada má základný nástroj, s ktorým pracuje, ktorý sa volá zákon. Keby bola Národná rada presvedčená o tom, že ten problém treba riešiť, bola by využila nástroj - zákon a zmenila nástroj - zákon o rozpočte na rok 1995 a bola by pre kapitolu ministestva pôdohospodárstva o 500 miliónov, resp. o inú sumu upravila rozpočet, teda zákon o rozpočte na rok 1995.

Keďže toto Národná rada neurobila, aj vláda predpokladala, že Národná rada má ten názor, že vec treba ešte premyslieť a zvážiť. Následne teda vláda vec zvážila a súhlasila s tým, aby ministerstvo poskytlo 112 miliónov korún na tieto škody. Ďalej vláda súhlasila s tým, aby sa vyplatili v predstihu dotácie pre poľnohospodárstvo vo výške asi 900 miliónov korún, čo sa taktiež stalo a poľnohospodári to veľmi ocenili. Vláda takisto odporučila, aby sa aktivizovali fondy, na ktorých spoločne boli zostatky k 1. januáru 1996 vo výške približne 2,5 mld Sk, čo sa takisto deje. A rovnako sa vláda priznala k tomu, že podľa toho, ako sa bude vyvíjať rozpočtová situácia v tomto roku, nezabúda na tento problém, ešte sa k nemu vráti a zváži možnosti, ktoré budú v tomto roku, aby ešte aspoň čiastočne prispela k riešeniu tohto problému.

Myslím si, že je to úplne harmonické, tento vzťah Národná rada - vláda. Čo sa týka tohto problému, Národná rada mohla zmeniť zákon, neurobila to, odporučila vláde, vláda

zvážila a urobila tých päť opatrení, o ktorých hovorím. Ak Národná rada bude mať názor, že predsa malo byť 500 miliónov Sk uhradených za škody, má aj teraz k dispozícii nástroj - zákon, a pri schvaľovaní štátneho záverečného účtu sa tento problém môže dať na stôl, môže sa posúdiť rozpočet na rok 1996 a môže sa v Národnej rade takéto rozhodnutie prijať.

Čiže ešte raz. Myslím si, že vláda urobila v tom smere všetko, čo Národná rada od nej očakávala. Ak Národná rada bude mať ten názor, že sa má urobiť viac, mňa osobne to veľmi poteší a budem pánu poslancovi veľmi povďačný, keď bude iniciovať iné riešenie, veľkorysejšie riešenie a keď sa toto riešenie dosiahne. Myslím si teda, že po tomto vysvetlení pán poslanec Klein môže zmeniť názor, že vyslovuje nespokojnosť s mojím stanoviskom alebo s tým, ako vláda postupovala. Myslím si, že by mohol zvážiť všetky tieto okolnosti a využiť svoje kompetencie poslanca, člena Národnej rady, a priamym spôsobom ovplyvniť to, o čom sme presvedčení.

Ďakujem pekne.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Pán poslanec Klein, ste spokojný s odpoveďou? Prosím vás, spojte pána poslanca Kleina.

Poslanec J. Klein:

Zatiaľ som spokojný s odpoveďou, pán predsedajúci, ale ešte budem spokojnejší, keď tých 447,5 miliónov poľnohospodári dostanú. Budem to iniciovať pri záverečnom účte.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Pán poslanec Zlocha, prepáčte, pán minister Zlocha, nech sa páči, máte slovo.

Minister životného prostredia SR J. Zlocha:

Vážený pán podpredseda,
vážená vláda,
vážení poslanci,

keby pán podpredseda povedal, že so spiacim mandátom, tak by mal pravdu.

Chcel by som odpovedať na výhrady pani poslankyne Sabolovej k poskytovaniu dotácií zo štátneho fondu.

Kontroly sa robia, samozrejme, nato, aby sa overila účinnosť poskytovania dotácií zo štátneho fondu na ekologické stavby. Ak však chcem niečo vyčítať, v prvom rade by som si mal dobre preštudovať zákon a vyhlášku. Podľa zákona a príslušnej vyhlášky je možné poskytovať dotácie na akcie, ktoré sú, až na 100 %.

Pani poslankyňa si, samozrejme, vyberie presne tie obce, kde je starosta za HZDS alebo z vládnej koalície, a zistí veľmi presne, koľko tam dáme dotácií. Mohol by som jej povedať veľmi veľa prípadov, kde je starosta za niektorú politickú stranu občanov maďarskej národnosti alebo Stranu demokratickej ľavice, alebo dokonca aj KDH. Je napokon samozrejmé, že fond je ohraničený výškou. Príjem je okolo miliardy, miliardy dvesto miliónov korún a poskytnúť dotácie v plnej výške takému veľkému počtu obcí prakticky nie je možné.

Prípad, ktorý sa stal vo Svidníku, môžem vás, pani poslankyňa, ubezpečiť, zistil nie Najvyšší kontrolný úrad, ale na naše určité obavy finančná polícia ministerstva alebo kontrola z ministerstva financií. Prípad je už, samozrejme, predložený orgánom činným v trestnom konaní. V jednom prípade tam ide, myslím, o dva milióny korún a v druhom o štyri milióny korún. Zistila sa neúčelnosť použitia finančných prostriedkov.

Oveľa viac ma však mrzí, že sa nepoukáže na hriechy, ktoré máme z dávnejšej minulosti. V rokoch 1991 a 1992 vtedajší minister a riaditeľ fondu dávali záruky rozpočtom ministerstva a rozpočtom fondu. Je veľmi zaujímavé, že tá istá kontrolórka, ktorá veľmi presne zistí, aké chyby robíme my, nezistila ani jednu z 28 záruk. To, že nám strhli 113 miliónov korún a dodnes sa o ne súdime, sa nevyčíta, pretože tí ľudia sú z inej politickej strany a nie z HZDS alebo z vládnej koalície.

V jednom prípade sa dokonca dala záruka na 60 miliónov korún a aj na úroky, na nákup technologickej linky z Talianska na spracúvanie plastov. Tá technologická linka bola dovezená, nebola ani namontovaná. Samozrejme, o 62 miliónov korún sme prišli, a neviem si predstaviť, ako by sme od nejakej spoločnosti s ručením obmedzeným tieto peniaze dostali. V ďalšom prípade tá istá kontrolórka vyčítala, že sa nedala dotácia 4,5 milióna korún jednému súkromnému podnikateľovi. On ju potom dostal. Zistili sme však, že nemal ani stavebné povolenie, 4,5 milióna korún má možno dodnes uložené v banke a ročne teda berie prinajmenšom 10-percentný úrok alebo peniaze minul. Nie sme schopní presvedčiť políciu alebo niekoho iného, aby tie peniaze od neho vymáhali. Toto bol jeden prípad. Samozrejme, firma Surmex má majetok a predpokladáme, že nebude problém, aby sme peniaze, ktoré tá firma neoprávnene použila, vrátila.

Skutočne, u nás na Štátnom fonde životného prostredia pracuje 20 ľudí. Je to veľmi málo už aj vzhľadom na to, že ročne poskytujeme dotácie okolo 700 až 900 obciam. Kontrolovať je možné, samozrejme, až potom, keď sú nejaké práce urobené, a tieto kontroly sa robia v určitom počte. Aby sme boli ešte účinnejší, dali sme pokyn, aby kontroly v priebehu výstavby robili pracovníci obvodných a okresných úradov životného prostredia. Nikdy som nič nenamietal a nenamietam proti kontrolám, pretože vždy sa môže nájsť nejaký nedostatok. A nedostatky, samozrejme, sa snažíme naprávať. Ale vyčítať niečo len preto, aby sme vyčítali... Nakoniec Najvyšší kontrolný úrad vo svojej správe použil niektoré fakty napriek tomu, že sme ich rozporovali, napríklad k výkladu verejného obstarávania, máme to doložené výkladom ministerstva, ktoré ten zákon predložilo, pani kontrolórka naše výhrady, napriek tomu, že boli akceptované, uviedla do materiálov, ktoré sa tu predložili. To je už, samozrejme, druhá vec.

Ďakujem pekne.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Pani poslankyňa Sabolová, považujete túto odpoveď za únosnú, alebo nie? Nech sa páči. Máte slovo.

Poslankyňa M. Sabolová:

Ďakujem pekne za slovo. Svoje stanovisko by som povedala v takých troch bodoch.

Pán minister, naša povinnosť poslancov nie je robiť kontroly. Ak sa nejakú informáciu dozvieme, pýtame sa tu, interpelujeme vás, aby sme dostali správnu odpoveď, a vyjadrujeme svoju spokojnosť alebo nespokojnosť. To je jedna vec.

Druhá vec, ak sa robia teraz nejaké prehrešky, alebo sa nejakým spôsobom prideľujú finančné prostriedky dnes, nie je vhodné, aby ste sa vyhovárali na to, či sa to v minulosti robilo alebo nerobilo. Ja som v tom období nebola poslankyňou, a ak by som bola a bolo by sa robilo niečo, čo sa mi nepáči ani dnes, určite by som bola toto stanovisko zaujala aj v tom období.

A po tretie, stále operujete, aj vo svojej odpovedi, starostami za iné politické strany. Tak ako som povedala, zistili sme informáciu, pýtame sa a žiadame došetrenie, vysvetlenie. Nikdy som, aj vám som veľakrát vo výbore povedala, netvrdila, že nedostávajú starostovia rôznych politických strán príspevky tak, ako sú urobené poradia cez okresné úrady životného prostredia. Ale urobili sme si takú štatistiku za rok 1995 a pomer opozičných a koaličných starostov je asi taký, že ich možno rozdeliť na tri skupiny, a vychádza to tak, že je tretina opozičných, tretina koaličných a tretina nezávislých. Rozdiel je podstatný v tom, koľko finančných prostriedkov zo štátneho fondu plynie do niektorej z týchto skupín. A ten nepomer je evidentný. Tak ako som upozornila na túto obec, netvrdím, že tie peniaze nepotrebuje, ale treba zvažovať, kde je potrebnejšie zo strany štátu pomôcť a kde je sústredenosť obyvateľstva a zaťaženosť územia väčšia.

Toto sú moje výhrady. Nie to, že je politická príslušnosť, pretože všetci starostovia, ktorí sú dnes v obciach, a je jedno, či sú z HZDS, KDH, SDĽ alebo nezávislí, sú v rovnako nepríjemnej situácii práve dôsledkom hriechov minulosti, keď sa do infraštruktúry obcí financie neinvestovali. Čiže, aby sme sa pochopili, tu nejde o žiadny politický postoj, ale o to, aby prostriedky štátneho rozpočtu boli rozdeľované tak, ako to vyžadujú požiadavky z jednotlivých okresov a vlastne potreby občanov.

Ale aj tak, nebolo to dostatočné vysvetlenie.

Ďakujem pekne.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Pán poslanec Černák, máte slovo.

Poslanec Ľ. Černák:

Vážený pán predsedajúci,
vážení členovia vlády,
kolegyne, kolegovia,

prišiel som, aby som vyjadril svoje stanovisko k odpovediam, ktoré som dostal na svoje tri interpelácie. Áno, počuli ste dobre, poviem stanovisko a nebudem vyslovovať s nimi nespokojnosť, pretože ako človek racionálne pracujúci s časom vidím, že vysloviť nespokojnosť odpoveďou na interpeláciu je strata času. Strata času o jedno, dve alebo tri hlasovania, ktorým vy, plénum, rozhodnete, že s odpoveďou mám byť spokojný.

A viete, keď pán predseda Gašparovič povedal, že aj vo Švédsku sedí len päť-šesť poslancov pri rozprave, bol som spokojný, že teda škandinávska disciplína je blízka našej. Ale ako chcete hlasovať o spokojnosti s odpoveďou, keď skutočne je nás tu len pár? Môžeme povedať argumenty, že sme dostali prázdny list od pána ministra, ale väčšina zatlačí a rozhodne, že s odpoveďou musím byť spokojný.

Takže vopred vás prosím, v júni by sme mali mať rokovací poriadok, hľadajme potom spoločne v novom rokovacom poriadku také cesty, aby sme najúčinnejšiu poslaneckú zbraň, a to sú interpelácie, nedegradovali, pretože skutočne v poslednom čase sa stretávame, že odpovede sú buď neúplné, ale-

bo neodpovedajú na tie konkrétne otázky, ktoré boli nanesené. Hneď vám poviem príklad.

Interpeloval som pána ministra Hudeka, už klasicky, vo veciach petičných hárkov Demokratickej únie. Pán minister mi zase slušne odpovedal. Upozornil ma, že už mi odpovedá niekoľkýkrát, ale znovu neodpovedal na moju otázku, koľko preverovaných svoje podpisy priznalo a kto nariadil preverovanie, ale skončil s tým, že 2 744 bolo falšovaných.

Dámy a páni, čestne vyhlasujem, že už končím s interpeláciami, pretože tí, ktorí pozorne počúvali stanovisko pána ministra, vo svojej záverečnej reči pán minister Hudek konečne povedal pravdu. Konečne povedal: Policajný zbor, ani ja, ani nikto na svete nie je kompetentný preverovať podpisy. To môžu len komisie. Ja som mal mandát len na zistenie falšovateľov, tých bolo 2 744. Ergo 14 000 mínus 2 700 je 11 300 platných podpisov. Takže dúfam, že túto odpoveď počúval aj pán kolega Macuška. Dušan, mrzí ma to, ale verejne vyhlasoval, že ak sa dokáže, že Demokratická únia má dostatočný počet podpisov, tak naše rady opustí. Neviem, koho si HZDS vyberie ako náhradníka za pána Macušku, ale mal by to byť niekto, kto nebude robiť také verejné vyhlásenia na základe chabých argumentov.

Ďakujem pánu ministrovi Hudekovi, že nie v odpovedi na interpeláciu, ale v záverečnom slove pri svojom odvolávaní, ktoré nie je problémom prečítať si zo stenografickej správy, jednoznačne potvrdil, že Demokratická únia splnila podmienky a že nikto nemá mandát na to, aby preveroval, či bolo podpisov dosť, alebo nie.

Moja druhá interpelácia bola pre pána ministra Mráza. Určite si spomínate, ako som vystupoval a odporúčal som nevytvárať ministerstvo výstavby a verejných prác, ale radšej ísť na tzv. český model a ministerstvo hospodárstva rozdeliť

na ministerstvo hospodárstva a ministerstvo priemyslu, obchodu a cestovného ruchu. Takýto model by umožnil povýšiť cestovný ruch a dal by väčšiu ingerenciu zahraničnému obchodu, pretože dvaja štátni tajomníci by postavili tieto dve dôležité úlohy o stupeň vyššie.

Ďakujem pánu ministrovi Mrázovi za odpoveď a dokonca musím vysloviť spokojnosť s jeho odpoveďou, pretože na mieste ministra mi odpovedal, čo všetko ministerstvo doteraz urobilo. Túto otázku som mal položiť premiérovi a tak aj urobím, prečo by nebolo ministerstvo hospodárstva schopné s odstupom času splniť všetko, čo mi dal pán Mráz v odpovedi, a či by nebolo predsa len lepšie povýšiť záujem o cestovný ruch, o ktorom všetky politické strany krásne hovoria, ale v skutočnosti mu dávame veľmi chabú podporu.

Dámy a páni, moja posledná interpelácia je pod bodom 33, predtým to boli interpelácie pod bodmi číslo 20 a 21. Ďakujem pánu Kozlíkovi za odpoveď. Ďakujem mu dvojnásobne, pretože som ho interpeloval písomne mimo schôdze a v termíne mi odpovedal. Dokazoval mi, že novelizácia zákona o dani z príjmov číslo 286 nebude mať žiadne dosahy na štátny rozpočet a že v princípe ide len o účtovnú zmenu. Pán minister vo svojej interpelácii a po svojom verejnom vyhlásení, že táto tzv. Konárikova novela nebude mať vplyv na štátny rozpočet, ani iné nemohol povedať. Zistím formou poslaneckých prieskumov konkrétne podklady v konkrétnych dotknutých podnikoch a znovu sa obrátim na pána ministra po argumentovaní s praktickými skúsenosťami, že novela má dosah na štátny rozpočet.

Ďakujem vám pekne za pozornosť. Hovoril som svoje stanovisko k interpeláciám číslo 20, 21, 33.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Pán poslanec László Köteles, nech sa páči, máte slovo.

Poslanec L. Köteles:

Ďakujem, pán predsedajúci.

Vážená Národná rada,
vážení členovia vlády,

na 14. schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky z dôvodu, že som nedostal odpovede na svoje interpelácie podané ešte na 13. schôdzi, bol som nútený opätovne interpelovať vládu Slovenskej republiky, aby čím skôr uverejnila v Zbierke zákonov Zmluvu medzi Slovenskou republikou a Maďarskou republikou o zamedzení dvojakého zdanenia a o zabránení daňového úniku v odbore daní z príjmov a majetkov.

Napriek tomu, že ani druhýkrát som nedostal odpoveď zo strany vlády, zmluva spolu s podobnou zmluvou s Rumunskou republikou približne s dvojmesačným oneskorením sa predsa uverejnila v Zbierke zákonov, teda v zmysle mojej žiadosti bola sprístupnená aj pre zmluvou dotknutú verejnosť. Z tohto hľadiska absenciu odpovede na interpeláciu zo strany vlády o urobených konkrétnych krokoch považujem za symptóm tzv. Langošovho efektu, že opozícia nikdy nemôže mať pravdu. To je k bodom 27 a 28.

Interpeloval a žiadal som predsedu vlády Slovenskej republiky Vladimíra Mečiara, podpredsedu vlády Slovenskej republiky Jozefa Kalmana a ministra kultúry Ivana Hudeca, aby urobili konkrétne kroky na zachránenie menšinových kultúrnych zväzov, ktoré sú zárukami na zachovanie pestrosti duchovných a kultúrnych hodnôt v Slovenskej republike

a práve v súčasnosti sa dostali na pokraj záhuby. Konštatujem, že minister kultúry Ivan Hudec a podpredseda vlády Jozef Kalman napriek tomu, že sú zodpovední za túto situáciu, mi odpovedali neadekvátne, všeobecne a navyše mi poslali tie isté nič nehovoriace tlačivá. Teda som nútený vysloviť nesúhlas s odpoveďami. Predseda vlády Vladimír Mečiar mi na interpeláciu ani neodpovedal.

Takisto som interpeloval ministra kultúry Slovenskej republiky Ivana Hudeca, aby predložil konkrétny rozpis štátnych dotácií zo štátneho fondu Pro Slovakia a takisto konkrétny rozpis štátnych dotácií pre národnostné kultúrne aktivity a pre menšinové zväzy za rok 1995 a za I. štvrťrok 1996. Minister kultúry Slovenskej republiky Ivan Hudec napriek tomu, že ho zaväzuje zákon číslo 44 z roku 1989, aby na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky písomne alebo ústne odpovedal do 30 dní, dosiaľ mi nedal odpoveď. Teda v tejto otázke minimálne dvakrát zjavne porušil Ústavu Slovenskej republiky a takisto aj zákon o Slovenskej národnej rade.

Chcel by som niečo dodať k otázke hospodárenia s finančnými prostriedkami priamo určenými na podporu menšinových kultúr. Už aj v minulom roku sa vyslovili vážne obvinenia, že tieto prostriedky sa zneužívajú na iné vládne a propagandistické účely. Z tohto dôvodu sa už poslanci Maďarskej koalície obrátili na predsedu Najvyššieho kontrolného úradu, aby prešetril činnosť štátneho fondu Pro Slovakia, cez ktorý je veľkoryso, ale protizákonne financovaná stranícka koaličná tlač, napríklad Slovenská republika, Nová smena mladých, Hlas ľudu alebo nečitateľné a štvavé viacjazyčné publikácie, napríklad Slovenský juh. Tie publikácie sú veľkoryso a zadarmo rozdávané aj v Národnej rade. Takisto ako zaužívaný a typický bod slovenského folklóru, že bol odvolaný istý pracovník Najvyššieho kontrolného úradu, ktorý pravdepodobne s veľkou odvahou narazil na protizákonné a nehospodárne ša-

fárenie s uvedenými peniazmi. Pravdepodobne aj z týchto faktov vychádza kŕčovitá snaha ministra kultúry čo najdlhšie zatajiť konkrétny rozpis dotácií.

Vážená Národná rada, vychádzajúc z presvedčenia, že medzi povinnosti poslancov Národnej rady patrí aj kontrola výkonných orgánov a takisto šafárenia so štátnymi finančnými prostriedkami, navrhujem text uznesenia: "Národná rada Slovenskej republiky, pochopiac svoju zodpovednosť za účelové využívanie štátneho rozpočtu, žiada ministra kultúry Slovenskej republiky o konkrétny rozpis dotácií zo štátneho fondu Pro Slovakia za rok 1995 a za I. štvrťrok 1996."

Vážení kolegovia, na 14. schôdzi som interpeloval vládu Slovenskej republiky v mene obyvateľov okresu Košice vidiek. Nedostal som odpoveď. Interpeloval som predsedu vlády Slovenskej republiky, aby urobil konkrétne kroky na zachránenie menšinových kultúrnych zväzov. Odpoveď som nedostal. Interpeloval som ministra kultúry Slovenskej republiky, aby predložil konkrétny rozpis dotácií zo štátneho fondu Pro Slovakia za rok 1995. Odpoveď som nedostal. Takže v tých prípadoch boli zjavne porušené zásady zákona číslo 44/1989 Zb. a Ústava Slovenskej republiky. Z tohto dôvodu navrhujem, aby Národná rada Slovenskej republiky uznesením vyslovila nespokojnosť so sústavným porušovaním zákona číslo 44/1989 Zb. zo strany členov vlády, a navrhujem text uznesenia: "Národná rada Slovenskej republiky vyslovuje nespokojnosť so sústavným porušovaním Ústavy Slovenskej republiky a zákona číslo 44/1989 Zb. zo strany členov vlády s tým, že neodpovedajú v zákonom danej lehote na interpelácie poslancov. Takisto Národná rada Slovenskej republiky, vychádzajúc z článku 80 Ústavy Slovenskej republiky a z § 89 zákona číslo 44/1989 Zb., žiada členov vlády Slovenskej republiky, aby odpovedali na interpelácie Národnej rady Slovenskej republiky v zákonom danej lehote, teda do 30 dní."

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Pán poslanec Harach, máte slovo.

Poslanec Ľ. Harach:

Ďakujem pekne. Pán podpredseda, vy ste sa ma vtedy nespýtali, keď pani ministerka Slavkovská odpovedala tým poslancom, ktorí vyjadrili svoj názor na jej odpovede na naše interpelácie, a vidíte, ona tu už teraz nie je. Veľmi ma to mrzí, ale nič to. Ak by bolo možné, pán podpredseda, zariadiť, aby pani ministerka, ktorá je azda v budove, sedela teraz tu, keď je takýto bod, kde sa diskutujú problémy školstva. Je málo príležitostí porozprávať sa s ňou. Ale nevadí, možno to počuje a medzitým príde sem.

Dámy a páni, odpoveď pani ministerky na otázku súvisiacu s diskriminačným charakterom vyhlášky číslo 41 o odbornej a pedagogickej spôsobilosti je skutočne nefundovaná. Tá odpoveď je až zarážajúco slabo odborná. Poviem dôvody. Podrobne som si preštudoval výklad o tejto vyhláške. Dámy a páni, ten výklad totiž hovorí to, čo asi pani ministerka nepochopila. Predstavte si takúto situáciu: vysokú školu skončia dve kategórie absolventov. Jeden z nich je inžinier, resp. inžinierka, ktorý si počas štúdia urobí tzv. doplnkové pedagogické štúdium. Druhý v tomto modálnom príklade je absolvent, resp. absolventka fakulty pripravujúcej učiteľov, ktorá má titul magister. Ten, kto absolvoval technickú fakultu s doplnkovým pedagogickým štúdiom, môže byť automaticky podľa výkladu k vyhláške zaradený do 10. platovej triedy, ak učí na strednej škole, ale ten, kto je vzdelávaný v smere pedagóga, musí robiť kvalifikačnú skúšku. Vážení, to je logická zvrátenosť.

Ďalší príklad, ktorý vyplýva z výkladu tejto vyhlášky, je tento: Predstavte si dvoch absolventov pedagogických fa-

kúlt. Jedna pedagogická fakulta má špeciálnu pedagogiku - dajme tomu - a absolvent tejto špeciálnej pedagogiky po skončení štúdia nastúpi na školu pre handicapované deti. Druhý absolvent pedagogickej fakulty s nešpeciálnou pedagogikou si môže počas štúdia urobiť tzv. rozširujúce štúdium špeciálnej pedagogiky. Ak obidvaja títo absolventi nastúpia pracovať na pracovisko, na školu pre handicapované deti, tak ten, kto má inú pedagogiku, nešpeciálnu, ale len rozširujúce štúdium, je zaradený do vyššej platovej triedy. Prosím vás, čo je to za logika?

Škoda, že tu nie je pani ministerka, veľmi rád by som počul jej odpoveď na tieto dva príklady, pretože skutočne z výkladu vyhlášky vyplývajú. Toto treba zmeniť.

Ak chcete, rád by som uviedol aj isté kvantitatívne charakteristiky. Som rád, že sa rieši aj problém našich pedagogických pracovníkov, ktorí majú titul inžinier a učia na stredných školách. Je to veľmi dobré. Tých je 7000 tisíc, ale neriešených ostalo približne 30 000 pedagogických pracovníkov s titulom magister. Už tu bola zmienka o tom, že to narušuje isté medzinárodné dokumenty o práve na zamestnanie, pretože tu dochádza k diskriminácii v prístupe k zamestnaniu, ktoré si vyžaduje rovnakú alebo rovnocennú kvalifikáciu. Tá tu je, dokonca u jedného ešte lepšia, tá kvalifikácia, a on je znevýhodnený v prístupe k tomuto zamestnaniu. Pokojne môžem predložiť pani ministerke cestu cez ústavu, Zákonník práce, môžeme o tom diskutovať a ukazuje sa, právnici nám to odobrili, že došlo k porušeniu Zákonníka práce. Keby sa magistri na školách ohradili voči tejto vyhláške a išli by sa súdnou cestou domáhať svojich práv, je reálny vysoký pravdepodobnostný odhad, že tieto súdy budú vyhrávať. Je to škoda, treba urýchlene urobiť nápravu.

Po druhé, v odpovedi ma veľmi zarazilo konštatovanie pani ministerky, že kompetencie nie sú definitívne stanove-

né. Veď túto otázku som položil pred 30 dňami, viac ako 30 dňami. Zákon o transformácii štátnej správy sa predsa pripravuje dlhé roky. Táto vláda na ňom veľmi intenzívne pracovala a dokonca v posledných mesiacoch akcelerovala svoju prácu. Je nemysliteľné, aby člen vlády zdvihol ruku za zákon a nemal jasno, ako ten zákon na neho dopadne. To je niečo neuveriteľné, že teraz počujeme, že kompetencie nie sú stanovené. A to som ešte nedostal odpoveď na otázku, či sa uvažuje aj o presune niektorých, aspoň niektorých kompetencií na samosprávy.

Po tretie, pani ministerka v súvislosti s rezervou hovorila o rezerve vysokých škôl. To nie je rezerva vysokých škôl. Rezerva vysokých škôl môže byť tá, ktorú majú vysoké školy vo svojom rozpočte. Toto je rezerva pani ministerky a nie je 40 miliónov, je 41 miliónov plus tých 7 z podkapitolky alebo z paragrafov dotýkajúcich sa stredných škôl, o ktorej som vedel tiež, ale tú som nespomínal.

Po štvrté, pani ministerka buď nepochopila moju otázku, alebo nechápe, čo je povinnosťou ústavného činiteľa vo vzťahu k občanom z hľadiska informovanosti. Pre mňa nie je zaujímavé, ani pre nás by nemalo byť zaujímavé, či pani ministerka informuje riaditeľov školských správ, a dokonca len o metodike rozpisu, pre nás je podstatné, či je informovaná občianska verejnosť, či rodičia vedia, aký podiel z ich daní ide na školstvo. A túto informáciu občianska verejnosť nedostala.

Bývalo dobrým zvykom, že sa v predchádzajúcich rokoch rozpočet publikoval aspoň v Učiteľských novinách. Kolega Andrejčák, keď sme diskutovali o otázkach súvisiacich s kontrolou informačných služieb, sa odvolával ako na jeden z príkladov na príklad Francúzska. Prepáčte, že hľadám súvzťažnosť medzi týmito dvoma, dúfam, že nikdy nesúvisiacimi oblasťami, ako sú tajné služby a školstvo, ale predsa len mi

to nedá, aby som túto paralelu nevyužil, keď už sme sa teda obrátili na Francúzsko. Dámy a páni, vo Francúzsku si môžete v denníkoch, i v regionálnych denníkoch prečítať, ako sú financované školy, presne do haliera. To je tá povinná informovanosť občianskej a rodičovskej verejnosti, o toto išlo, nie o to, či riaditelia školských správ sú informovaní, oni o tom musia byť absolútne informovaní.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem.

Poslanec Ľ. Harach:

Ešte nie, ešte neďakujte.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Prosím vás, aby sme sa dostali trochu ďalej.

Poslanec Ľ. Harach:

Zrýchlim to, áno. Pán podpredseda, keby ste ma boli vyzvali vtedy, keď ostatných, už by som bol mal za tým.

Koľko bude stáť transformácia? Znovu neurčitá odpoveď. Jednoducho tomu nerozumiem, prosím vás, ako nie je možné mať už jasne stanovené vedomosti a prepočty, čo sa stane, ak sa má 46 školských správ transformovať do 79 okresov. Nevieme napočítať, koľko pracovných síl tam bude treba, porovnať tieto rozdiely? Pani ministerka rozprávala o tom, že zopár ľudí ubudne z ministerstva, no ale tí predsa nepôjdu robiť do Banskej Štiavnice na okres tak, aby nevznikli mzdové a iné nároky. Ona hovorí, že to už nebude jej vecou. Bude to jej vecou, pretože to budú ľudia, ktorí budú zabezpečovať školstvo, hoci budú v pracovnoprávnom vzťahu s inštitúciou,

ktorá bude v rezortnej pôsobnosti neviemktorého ministerstva, zrejme ministerstva vnútra.

Hovorilo sa o účtovníctve. Ostal som vyslovene zarazený, pretože nech by sa školstvo akokoľvek transformovalo, pod ktorýkoľvek iný rezort, z hľadiska účtovníctva, dámy a páni, ide o najväčší rezort z hľadiska financií. Tam to účtovníctvo bolo a bude vždy náročné. A úplne chybná bola úvaha, ktorú nám tu predviedla pani ministerka, že niečo z účtovníctva prejde dolu, na školské správy, a menej toho bude na ministerstve. No ale to vznikne na 79 okresoch, tam bude treba zúčtovávať.

Som veľmi smutný z toho, že pani ministerka v súvislosti s tou časťou mojej interpelácie, ktorá sa dotýkala školy v Záturčí, odpovedala, že nevie nič o hroziacej trojzmennosti. Teraz dovoľte, aby som to povedal tak trošičku obrazne - no, mala by asi vyťahať trošku za uši toho, kto jej pripravoval odpoveď na túto interpeláciu. Veď to je kardinálna otázka. Tam nejde o to, či rozdelíme peniaze podľa politickej príslušnosti, neviem, kto tam je a čo to tam je, to ma nezaujíma, ale zaujíma ma to, že malé deti cvičia na chodbách, budú chodiť na tri zmeny a vedľa ich budovy je v areáli rozostavený veľký objekt, ktorý chátra, zastaráva, vlani naň išli peniaze, teraz nejdú.

Chcel by som poprosiť pána ministra Mráza, aby skutočne, ak môže, z určitej aspoň z akej-takej rezervy v oblasti investícií sa pokúsil pomôcť tejto škole a ďalším.

Hovorím to preto, že ani do výboru, ani teraz v interpelácii pani ministerka nepredložila, ktoré školy a na základe akých kritérií, ktoré stavby boli vybraté. Dôkladným poslaneckým prieskumom si ešte spresním znalosti, ktoré zatiaľ mám, a keďže nie sú definitívne, nebudem o nich hovoriť, ale mám indície, že sa rozdelili prostriedky na také

školy, kde to nebolo také nevyhnutné, ako napríklad na túto a na ďalšie.

Moja posledná otázka sa dotýka riešenia situácie na Strednom odbornom učilišti v Trnave. V odpovedi sme sa znovu dozvedeli, že áno, s riaditeľom školy a s pedagogickými pracovníkmi bolo stretnutie. Ale chodia tam deti rodičov. Rodičia by mali vedieť, ako ich deti budú rozmiestnené. Pýtal som sa, či bolo takéto stretnutie a či sa na tomto stretnutí zúčastnil pracovník ministerstva školstva zodpovedný za toto rozhodnutie.

Ďakujem za pozornosť.
(Potlesk.)

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Prosím vás, vážení kolegovia, aby sme sa znova pokúšali o ekonómiu času, lebo naozaj potom veľmi ťažko postúpime dopredu.

Mám len jednu malú poznámku. Prosím vás, pri uvažovaní o členení štátnej správy je celkom iná úvaha, ak zoberieme doterajšie pôsobenie 38 okresov, 123 obvodov a sčítame to, dostaneme sumu 161 útvarov, a ak zoberieme nové členenie 79 a 8, dostaneme 87, to znamená, že pri všetkých úvahách o členení, o mase potrebných aparátov sa dá hovoriť o racionalite pri tom druhom riešení.

Nech sa páči, pani poslankyňa Schmögnerová. Pardon, prepáčte ešte chvíľu, prihlásil sa pán podpredseda vlády.

Podpredseda vlády SR J. Kalman:

Vážený pán podpredseda,
vážení členovia vlády,
vážená Národná rada,

k predchádzajúcej odpovedi, resp. stanovisku. Pán poslanec Köteles vyjadril svoj názor, že nesúhlasí s odpoveďou na svoju interpeláciu z minulého zasadnutia Národnej rady vo vzťahu k otázke, ktorú dal pánu premiérovi Mečiarovi, pánu ministrovi Hudecovi a mne.

Obracia sa na nás asi v tomto zmysle: žiada týchto troch, o ktorých som hovoril, aby urobili konkrétne kroky na zachránenie menšinových kultúrnych zväzov, ktoré sú zárukami na zachovanie pestrosti kultúrnych a duchovných hodnôt v Slovenskej republike. Žiada písomnú správu o urobených krokoch. V tejto výzve alebo v tejto požiadavke sa vôbec neanalyzuje, čo konkrétne je problémom v tých národnostných menšinových kultúrnych zväzoch, v čom je podozrenie, že zaniknú, že neplnia svoje poslanie atď. atď.

V ďalšej časti sa hovorí o finančných zdrojoch. Keďže ministerstvo kultúry dalo odpoveď pánu poslancovi, kde uviedlo jednotlivé čísla, ktoré boli poskytnuté na jednotlivé aktivity a ktoré boli poskytnuté na jednotlivé národnostné menšiny, jednoznačne som sa s touto odpoveďou stotožnil a trvám na tom, že je dosť kvalifikovaná a dosť komplexná.

Pokiaľ by som chcel ešte zareagovať vo vzťahu k menšinovým kultúrnym zväzom, nemyslím si, že by boli v zániku, nemyslím si, že im hrozí nejaký zánik, resp. že sú v určitom ohrození, a dokumentujem to aj skutočnosťou, ktorú môže potvrdiť nad vami sediaci pán poslanec Bárdos. Minulý týždeň na zasadnutí Rady vlády pre národnosti bol iniciatívne z vašej strany, resp. vašich zástupcov, ktorí sú v Rade pre ná-

rodnosti, predložený návrh zákona o národnostných kultúrnych zväzoch. Žiadna iná národnosť na zasadnutí rady ho nepodporila. To je dôkaz o tom, že ostatné národnosti, okrem maďarskej národnosti, tento problém nevidia tak, ako ho vidíte vy, resp. nemyslia si, že by bola vláda robila také kroky, aby kultúrne národnostné zväzy zanikli, resp. neplnili svoje poslanie.

Toľko som považoval za potrebné povedať k vyjadreniu pána poslanca Kötelesa a k doplneniu toho, čo sme urobili pre národnostné kultúrne zväzy.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne pánu podpredsedovi vlády.

Vážení kolegovia a kolegyne, myslím, že tam dochádza k nejakému poprehadzovaniu poradia, lebo som videl, že na poradí bola pani poslankyňa Schmögnerová.

Poslankyňa B. Schmögnerová:

Ďakujem pekne, neviem, ako sa to tam pomiešalo.

Vážený pán predsedajúci, chcela by som vyjadriť nespokojnosť s odpoveďou na moju interpeláciu pod číslom 19, ktorá bola adresovaná predsedovi vlády Slovenskej republiky Vladimírovi Mečiarovi vo veci zámeru vlády privatizovať najvýznamnejšie finančné inštitúcie na Slovensku.

Ako obvykle, na moju interpeláciu neodpovedal pán premiér, ale tentokrát nechal odpovedať za seba pána ministra financií a podpredsedu vlády. Žiaľ, jeho odpoveď je veľmi povrchná, uvádza len veľmi všeobecné tvrdenia a, bohužiaľ,

v niektorých prípadoch aj nepravdivé. Chcela by som len veľmi stručne uviesť alebo dokumentovať to, čo som teraz povedala.

V prvej časti odpovede pán minister uvádza, že primárnym cieľom celého procesu je ozdravenie finančného sektora. Fond národného majetku hodlá nastolením reálnych vlastníckych vzťahov a skvalitnením manažmentu v týchto inštitúciách prispieť k posilneniu ich dôvery u občanov Slovenskej republiky. Musím povedať, že privatizačný proces tak, ako prebieha v Slovenskej republike, preferuje úzke politické ciele a vonkoncom nie je zárukou dôvery alebo zvyšovania dôvery občanov v bežný privatizačný proces, a o to ešte menej pri privatizácii finančných inštitúcií. Žiaľ, žiadne kvalifikované informácie v tomto smere nie sú k dispozícii, nerozbehla sa žiadna diskusia odborníkov a naopak, kroky, ktoré sa podnikajú, napríklad personálne zmeny v Slovenskej poisťovni, skutočne nemôžu vzbudzovať dôveru v pripravovanú privatizáciu. Jednoznačne je to naopak.

Pán minister ďalej uviedol, že požiadavka nahradiť účasť štátu v týchto finančných inštitúciách súkromným kapitálom súvisí so začlenením Slovenskej republiky do medzinárodných zoskupení a vymenúva tu OECD, Európsku úniu, ako aj to, že vyplýva z požiadaviek medzinárodných finančných inštitúcií. Každý máme k dispozícii asociačnú dohodu a v asociačnej dohode žiadna takáto požiadavka formulovaná nie je. Formulujú sa tu požiadavky na posilnenie finančného sektora, na reštrukturalizáciu finančného sektora, na zdokonalenie monitoringu a bankového dozoru nad finančným sektorom, ale nie je formulovaná konkrétna požiadavka, ako to uvádza pán minister a podpredseda vlády. Keďže nejde o novú záležitosť, prirodzene, mali sme možnosť, aj keď sme boli vo vláde, tieto otázky konzultovať s odborníkmi z medzinárodných finančných inštitúcií. Mali sme aj ich písomné vyjadrenia, kde veľmi jednoznačne upozorňujú, že v situácii, keď dve z tých-

to inštitúcií majú jednoznačne monopolnú pozíciu, tri z týchto inštitúcií majú zlé úverové portfólio, pristúpiť k privatizácii je skutočne ohrozením celého finančného sektora, ale aj celého hospodárstva Slovenskej republiky.

Pán minister ďalej uvádza, že vláda berie otázku reštrukturalizácie úverového portfólia bánk vážne. Citujem: "Ubezpečujem Vás, že vláda prikladá procesu ozdravenia finančného sektora osobitnú pozornosť." Bohužiaľ, ani toto nie je pravda, pretože už viac ako rok je pripravená novela zákona o rezervách a oprávkach, ale dodnes ju vláda nepredložila Národnej rade na prerokovanie. Vieme dobre, že už druhý rok sa v štátnom rozpočte rezervujú prostriedky na to, aby sa finančná reštrukturalizácia bankového sektora mohla uskutočniť, k rozhodujúcemu kroku sa však nepristúpilo.

Vyjadrujem teda ešte raz nespokojnosť s odpoveďou na svoju interpeláciu.

Ďakujem za pozornosť.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Pán poslanec Šagát, máte slovo.

Poslanec T. Šagát:

Ďakujem za slovo, pán predsedajúci. Dovoľte, aby som sa vyjadril k odpovedi číslo 14.

Na úvod dovoľte, aby som poďakoval pánu ministrovi, že ostal tu, na rozdiel od pani ministerky školstva, ktorá je v priestoroch pri snemovni a nepovažuje za potrebné vypočuť si absolútne vecnú argumentáciu kolegu Haracha. Myslím, pán predsedajúci, že ani vaša poznámka nebola úplne dobre zvolená, aby sme racionálne využívali čas, pretože ak tu je vecná

diskusia, a iste ste sledovali vystúpenie pána poslanca Haracha, ktoré bolo absolútne argumentačne podložené a vyžadovalo si odpoveď vládneho činiteľa, ktorý je tu pre všetkých občanov bez ohľadu na to, že ste dnes vo väčšine. To je na margo mojej poznámky.

Teda znovu sa teším, že tu zostal pán minister Javorský, a dovoľte, aby som povedal svoj názor na jeho písomnú odpoveď, pričom chcem na začiatku uviesť, že odmietam hlasovanie, či som spokojný, alebo nie, pretože výsledky sú známe a mne ide o vecné riešenie problému, ktorý som v interpelácii pánu ministrovi uviedol.

Pán minister, predovšetkým nie som úplne spokojný s tou časťou odpovede, ktorá sa týka privatizácie poliklinik, ale opäť chcem uviesť, že predpokladám, že vyhoviete mojej žiadosti, aby sa prostredníctvom výboru, ktorý bude zasadať 12. a 13. júna, dostal do programu tento bod, aby ministerstvo zdravotníctva oznámilo túto koncepciu poslancom Národnej rady. Nakoniec, mali ste aj stretnutie so stavovskými organizáciami, a teraz som plný očakávania, ako chcete riešiť túto problematiku. Teda ponúkam, na základe vašej odpovede, spoluprácu vo výbore, kde by sme sporné veci ešte dodiskutovali, pretože som presvedčený, pán minister, že vám ide len o jedno, tak ako aj ostatným ľuďom v zdravotníctve, aby sa privatizáciou zlepšila zdravotná starostlivosť, aby sa zlepšilo sociálne postavenie zdravotníckych pracovníkov, a preto nie je dôvod, pokiaľ ste ešte tú koncepciu nepodali do vlády, aby sme ju spochybnili.

Ďakujem vám za pozornosť.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Pani poslankyňa Lazarová, nech sa páči.

Poslankyňa Z. Lazarová:

Vážený pán podpredseda,
vážené poslankyne, poslanci,

dovoľte mi vysloviť nesúhlas a nespokojnosť s odpoveďou ministra zahraničných vecí Schenka, ktorú mi doručili 3. 5. 1996 pod číslom 790/1996, na moju interpeláciu týkajúcu sa ospravedlnenia sa Maďarska Slovensku, v ktorej okrem iného píše:

"Dovoľte mi hneď na úvod stručne a možno príkro vysloviť presvedčenie, že vo vzájomnom vzťahu medzi Slovenskom a Maďarskom naozaj nejde o akt historického zmierenia, v ktorom jedna strana veľkoryso odpustí druhej na základe ospravedlnenia sa za minulé príkoria. Vo vzájomnom slovensko-maďarskom vzťahu ide o akt historického vyrovnania, teda dosiahnutia takej úrovne vzájomných vzťahov a rešpektu, aká je charakteristická pre rovnocenné partnerstvo, ako ste to Vy sami správne nazvali. Som presvedčený, že bolestínskym dožadovaním sa ospravedlnenia sa takáto úroveň vzájomného vzťahu dosiahnuť nedá. Čo po ratifikácii základnej zmluvy s Maďarskom ostražito pri vedomí dávnejších i celkom nedávnych skúseností očakávame, nie je vytúžené ospravedlnenie sa, ako to vyplýva z formulácie vašej otázky.

Na Vašu otázku, kedy môžeme očakávať zo strany kompetentných slovenských orgánov požadovanie ospravedlnenia sa Maďarska Slovensku a jeho obyvateľom, neviem presne odpovedať. Je však možná i iná cesta. Napríklad oba parlamenty by mohli prijať spoločné vyhlásenie, deklaráciu, ktorá síce nebude jednostranným ospravedlnením sa tej či onej strany, zato však bude konštatovať aj Vami spomínané obdobie a fakty v presvedčení, že tieto smutné kapitoly našich dejín sa už nebudú opakovať, a v nádeji, že zmluva o dobrom susedstve a priateľskej spolupráci otvára novú kapitolu vzájomných

vzťahov dvoch partnerských národov, ktoré dosiahli historické vyrovnanie."

Dovoľte mi, pán minister, opakovať už tretíkrát, a budem to opakovať hoci stokrát, ak to bude potrebné, že ospravedlnenie sa krajín, ktoré boli počas II. svetovej vojny agresormi a páchali ukrutnosti na obyvateľstve tej-ktorej krajiny, ktorú okupovali, považuje celý kultúrny svet za úplnú samozrejmosť. Túto samozrejmú požiadavku slovenského národa, ktorú by ste vy z titulu svojej funkcie mali iniciovať sám, označujete za bolestínske dožadovanie sa ospravedlnenia.

Pýtam sa vás, pán minister, považujete za bolestínstvo aj to, že Židia žiadali ospravedlnenie sa za svoje utrpenie? Že Maďari žiadali ospravedlnenie sa Sovietskeho zväzu za okupáciu v roku 1956? Že dokonca Nemci požadovali od Maďarov za odsun nemeckého obyvateľstva ospravedlnenie?

Vašu odpoveď na moju interpeláciu považujem za hrubý cynizmus voči ľudu tejto krajiny a voči utrpeniu, ktoré muselo podstúpiť za horthyovskej okupácie. Ak majú naše krajiny v budúcnosti naozaj priateľsky spolupracovať, čo je v eminentnom záujme oboch krajín a obyvateľov oboch týchto území, tak by malo dôjsť k naozaj historickému zmiereniu našich krajín, v ktorom jedna strana veľkoryso odpustí druhej na základe ospravedlnenia sa za minulé príkoria. A preto skupina poslancov nášho parlamentu sa zrejme zachová podľa vášho odporučenia a obráti sa s uvedenou požiadavkou na poslancov maďarského parlamentu a pevne verím, že maďarský parlament v záujme budúcej dobrej spolupráce a priateľského súžitia našich národov v zjednotenej Európe bude iniciovať oficiálne ospravedlnenie sa Maďarska slovenskému národu. A pevne verím, že pozitívnu a podpornú úlohu v tomto procese zohrajú aj poslanci Maďarskej koalície nášho parlamentu.

Na základe poznatkov z práce s poslancami Maďarskej koalície vo výbore životného prostredia si dovolím predpokladať, že keď sa na nich obrátime s uvedenou požiadavkou, je možné, že budú ochotní postaviť sa do úlohy sprostredkovateľa. Mrzí ma však, že poslanci musia suplovať prácu ministerstva a vás osobne, pán minister, pretože táto záležitosť je naozaj vo vašej výlučnej kompetencii. A preto sa znovu obraciam na vás s otázkou, na ktorú žiadam jednoznačnú odpoveď, či ministerstvo zahraničných vecí si predsa len nesplní svoju povinnosť voči ľudu Slovenskej republiky, alebo či to za nich budú nútení urobiť poslanci.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Pán poslanec László Köteles.

Poslanec L. Köteles:

Ďakujem, pán predsedajúci.

Vážený pán podpredseda vlády,

občania Slovenskej republiky, ktorí sú rovnoprávni občania s iným materinským jazykom, kultúrou a zvykmi, majú zvyčajne celkom iné a špecifické nároky na informácie, kultúru a tlač. Na tie účely celkom logicky žiadajú prostriedky v pomere, v akom sú zastúpení v našej spoločnosti, teda v pomere, ako vytvárajú hodnoty napríklad do štátneho rozpočtu.

Kultúrny zväz Maďarov, spoločenský a kultúrny zväz Maďarov na Slovensku Csemadok s členskou základňou približne 80 tisíc členov, teda viac ako Matica slovenská, dostal minulý rok okolo 3 miliónov korún. Nie som presvedčený, možno,

že som to nadhodil. Pritom napríklad Matica slovenská v okrese Košice a v okrese Košice vidiek má k dispozícii 4,5 miliónov korún, teda viac. A ponúkli nám, že na naše kultúrne aktivity môžeme podať u nich žiadosť na miestnu organizáciu Matice slovenskej v Moldave nad Bodvou.

Toto vy považujete za riešenie? Tie isté problémy sú inak aj v kultúrnom zväze Rusínov a Ukrajincov alebo v kultúrnom zväze Rusínov.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem.

Vážené kolegyne a kolegovia, keďže týmto sa vlastne vyčerpali stanoviská k písomným odpovediam pánov ministrov, podľa § 89 zákona o rokovacom poriadku pristúpime teraz k hlasovaniu o všetkých písomných odpovediach členov vlády Slovenskej republiky, s ktorými poslanci vyjadrili súhlas, čiže budeme spoločne hlasovať o tých, ku ktorým neboli vyjadrené nesúhlasné stanoviská.

Vážené kolegyne a kolegovia, prosím, aby ste teraz vyjadrili hlasovaním súhlas s tými odpoveďami členov vlády, ku ktorým ste nemali pripomienky.

Vážené kolegyne a kolegovia, pokúsim sa ešte zmobilizovať tých kolegov, ktorí sa nachádzajú vo vedľajších miestnostiach. Pozývam vás na hlasovanie. Opakujem, najprv budeme hlasovať o všetkých písomných odpovediach členov vlády Slovenskej republiky, s ktorými poslanci vyjadrili súhlas, resp. ku ktorým neboli od nich vyjadrené nesúhlasné stanoviská.

Prosím, prezentujme sa a vzápätí hlasujme.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 82 poslancov.
Za návrh hlasovalo 70 poslancov.
Proti návrhu hlasovali 4 poslanci.
Hlasovania sa zdržali 2 poslanci.
Nehlasovalo 6 poslancov.

Konštatujem, že Národná rada Slovenskej republiky súhlasí s odpoveďami členov vlády Slovenskej republiky na interpelácie poslancov Národnej rady Slovenskej republiky. V uznesení budú uvedené interpelácie, s ktorými poslanci súhlasili.

Teraz budeme osobitne hlasovať o jednotlivých písomných odpovediach členov vlády na interpelácie, s ktorými jednotliví interpelujúci poslanci nesúhlasili. Hlasovať budeme teraz o odpovedi pána ministra Siteka pánu poslancovi Pittnerovi.

Prosím, prezentujme sa a hlasujme, kto súhlasí s odpoveďou pána ministra Siteka.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 86 poslancov.
Za návrh hlasovalo 62 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 23 poslancov.
Hlasovania sa zdržal 1 poslanec.

Konštatujem, že Národná rada súhlasí s odpoveďou pána ministra Siteka pánu poslancovi Pittnerovi.

Prosím, vážené kolegyne a kolegovia, prezentujme sa a vzápätí hlasujme o tom, či súhlasíme s odpoveďou pána ministra Hudeka pánu poslancovi Pittnerovi.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 74 poslancov.

Vážené kolegyne a kolegovia, prosím, zopakujem ešte raz hlasovanie. Vážené kolegyne a kolegovia, kto súhlasí s odpoveďou pána ministra Hudeka na interpeláciu pána poslanca Pittnera?

Prezentovalo sa 70 poslancov.

Vážené kolegyne a kolegovia, z prejaveného hlasovania je to vlastne prejav vôle niektorých poslancov nehlasovať. Na základe toho konštatujem, že v danom prípade nie sme uznášaniaschopní. Dávam 15-minútovú prestávku a budeme pokračovať v hlasovaní.

(Po prestávke.)

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Vážené kolegyne a kolegovia, pozývam vás do rokovacej miestnosti, pokúsime sa pokračovať v rokovaní. Pozývam vás, vážené kolegyne a kolegovia, do rokovacej miestnosti, máme schváliť interpelácie, alebo neschváliť interpelácie. Prosím, aby ste zaujali svoje miesta. Zopakujem priebeh, kde sme sa zastavili pri nedostatočnom počte prítomných.

Vážené kolegyne a kolegovia, budeme hlasovať o tom, či odpoveď pána ministra Hudeka pánu poslancovi Pittnerovi schvaľujeme, alebo nie. Prosím, prezentujme sa a vzápätí hlasujme.

Prezentovalo sa 67 poslancov.

Ďakujem, kolegovia, z toho vyplýva, že nie sme uznášaniaschopní. Z toho ďalej vyplýva, že v danom prípade by sme podľa všetkého mali vlastne toto stretnutie skončiť. *(Hlasy zo sály.)* Nedá sa nič robiť. Aké sú námietky?

Vážené kolegyne a kolegovia, s ohľadom na to, že nás nie je dosť, je to zrejme obštrukcia časti opozície, berme to na vedomie. *(Hlasy zo sály.)* Dobre, môžeme postupovať tak, že prerušíme toto hlasovanie a budeme v ňom pokračovať, keď bude dostatok prítomných. Je oblasť, v ktorej prísne netrváme na kvalifikovanej prítomnosti, a to sú interpelácie.

Skúsime teda využiť čas, ktorý máme k dispozícii, a začali by sme bodom

interpelácie.

Ako prvý sa prihlásil pán poslanec Ftáčnik. Nech sa páči, pán poslanec máte slovo. Pripraví sa pán poslanec Hofbauer.

Poslanec M. Ftáčnik:

Vážený pán predsedajúci,
vážení členovia vlády,
vážené kolegyne a kolegovia,

prednesiem tri stručné interpelácie, z toho dve predsedovi vlády Slovenskej republiky a jednu ministerke školstva.

Prvá interpelácia:

Vážený pán predseda vlády Slovenskej republiky...

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Vážené kolegyne a kolegovia, prosím vás, zachovajme vážnosť, nechajme hovoriť pána poslanca Ftáčnika. Prosím vás, skončte s bočnými debatami. Nech sa páči.

Poslanec M. Ftáčnik:

Ďakujem pekne, pán predsedajúci. Začnem ešte raz.

Vážený pán predseda vlády Slovenskej republiky,

ste známy ako človek, ktorý rozhodne vystupuje za čistotu verejného života a proti porušovaniu zákonov. Obraciam sa preto priamo na vás s interpeláciou, aby ste sa vyslovili ako predseda vlády ku konaniu jedného člena vlády Slovenskej republiky. Ide o ministra obrany Jána Siteka a kauzu letu vojenského špeciálu na ples Východoslovenských železiarní, ktorú objasňoval minister Sitek v odpovedi na interpeláciu poslanca Pittnera listom číslo 76-985 z 23. apríla 1996.

Odpoveď pána ministra je nepresvedčivá. I to, ako ťažko sa rodili jeho vyjadrenia, ktoré by vysvetlili okolnosti tohto prípadu pre verejnosť, svedčí o tom, že nemá čisté svedomie. Jeho záver, že sa vlastne nič nestalo, nemôžem prijať.

Vážený pán premiér, vy i ja vieme, že podľa článku 2 Ústavy Slovenskej republiky štátne orgány môžu konať len to, čo im je zákonom dovolené, a to spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Nepoznám žiadny zákon, ktorý by oprávňoval ministra či ministerstvo k takémuto konaniu voči súkromnej firme, a ani minister obrany sa na žiadny zákon neodvoláva. Preto sa pýtam vás, vážený pán premiér, ako hodnotíte konanie ministra Siteka najmä z hľadiska ústavy a plnenia sľubu člena vlády. Ako myslíte, že budú vnímať takýto prípad občania, keď vi-

dia, že "tí hore" si môžu robiť, čo chcú, a všetko sa im prepečie a "tým dole" ostane len prísny meter. Aké dôsledky ste vyvodili alebo vyvodíte z tohto prípadu ako predseda vlády vrátane prípadného využitia vašich ústavných právomocí?

Vopred vám ďakujem za vaše stanovisko a ubezpečujem vás o mojej osobnej podpore i podpore mojich kolegov poslancov z SDĽ pri potláčaní nezákonných postupov.

Druhá interpelácia je tiež adresovaná predsedovi vlády.

Vážený pán premiér, obraciam sa na vás ako na predstaviteľa vlády Slovenskej republiky, ktorý sa aktívne zúčastnil na ustanovujúcom zasadnutí Spoločného parlamentného výboru Európskej únie a Slovenskej republiky v novembri 1995 v Bratislave.

Iste sa pamätáte, že to bolo mesiac po druhom demarši Európskej únie a tesne po prijatí rezolúcie Európskeho parlamentu o Slovensku, čo značne ovplyvnilo atmosféru zasadnutia. Vy ste v obsiahlom expozé pred spoločným výborom i v odpovediach na otázky európskych poslancov pripustili určité problémy v oblasti demokracie na Slovensku, ale zároveň ste naznačili niektoré riešenia. Na európskych poslancov zapôsobili vaše slová, ale lúčili sa s nami s tým, že očakávajú konkrétne skutky.

Vážený pán premiér, v dňoch 3. až 5. 6. 1996 sa v Bruseli uskutoční druhé zasadnutie Spoločného výboru Európskej únie a Slovenskej republiky a ja mám tú česť sa na ňom zúčastniť. Keďže chcem dobre reprezentovať Slovenskú republiku, dovolím si vás v tejto interpelácii požiadať o pomoc. Keďže zrejme uniklo mojej pozornosti, pýtam sa, či bolo prijaté stanovisko vlády k demaršu Európskej únie, nie k rezolúcii Európskeho parlamentu, ktoré ste po dôkladnejšom pre-

študovaní prisľúbili v priebehu niekoľkých týždňov, a ak bolo prijaté, aké je toto stanovisko vlády. Ďalej sa pýtam, aké pozitívne argumenty by ste uviedli o Slovensku od novembra 1995 v oblasti plnenia tých kritérií Európskej únie, o ktorých sú vo vzťahu k Slovensku isté pochybnosti, t. j. v oblasti demokracie, právneho štátu, uplatňovania ľudských a menšinových práv.

Veľkým plusom je podľa mňa ratifikácia slovensko-maďarskej zmluvy, ktorú nemožno prehliadnuť, aj keď k nej vládna koalícia pridala novelu Trestného zákona. Aké ďalšie pozitívne kroky sa podľa vás odohrali v tých oblastiach, ktoré vyvolávajú otázniky Európskej únie, a kde i vy osobne ste prisľúbili isté riešenia, konkrétne v rešpektovaní úlohy opozície, v umožnení kontroly moci vrátane zastúpenia opozičných strán v orgáne na kontrolu tajných služieb, pri prijatí zákona o používaní jazykov menšín, ale i vo vzťahu premiér - prezident, či v dôslednom vyšetrení zavlečenia slovenského občana do cudziny.

Všetky pozitívne argumenty o Slovensku rád použijem pri zasadnutí spoločného výboru v Bruseli. Som presvedčený, že pochybnosti Európskej únie o Slovensku majú dočasný charakter a že ich dokážeme na Slovensku prekonať. Naše problémy však nestačí iba vysvetľovať, ale ich treba prekonávať zmenou vládnej politiky, a to aj za aktívnej účasti opozície. Len tak možno naplniť súbor kritérií pre vstup do Európskej únie a naplniť tú časť Programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky, ktorá si dáva za cieľ začlenenie Slovenska do Európskej únie.

Budem vám veľmi povďačný, ak dostanem vašu odpoveď do 3. júna, aby som ju mohol využiť na zasadnutí v Bruseli, ale rád si ju prečítam aj potom, pretože pozitívne argumenty o tom, že Slovensko plní stanovené kritériá, sú ako soľ potrebné aj neskôr.

Za vašu odpoveď vám vopred ďakujem a ubezpečujem vás o osobnej podpore tej časti programového vyhlásenia vlády, ktoré sa týka Európskej únie.

Moja tretia interpelácia je adresovaná ministerke školstva a avizoval som ju v rozprave, v predošlom bode programu. Týka sa zrušenia Stredného odborného učilišťa v Trnave na ulici Jána Bottu. Podľa mojich vedomostí, ani nie názoru, došlo pritom k porušeniu viacerých noriem a vyhlášok, a preto sa pýtam ministerky, ako hodnotí nasledovné skutočnosti:

1. Rozhodnutie o vyradení stredného odborného učilišťa zo siete číslo 1290/96-152 z 25. 4. 1996 odporuje vyhláške číslo 80/1991 Zb., a to § 3 ods. 4, podľa ktorého sa sieť stredných škôl upravuje na návrh podaný do 5. januára toho roku, v ktorom sa má úprava vykonať. Podľa všetkých vedomostí bol návrh racionalizačnej komisie podaný 29. 2. 1996.

2. Rozhodnutie o zrušení stredného odborného učilišťa číslo 430/96-131 zo dňa 25. 4. 1996 ruší stredné odborné učilište dňom 30. júna, dátumom, ktorý odporuje Zákonníku práce, pretože organizácia bude mať kratší čas trvania, ako je výpovedná doba. Podľa mňa nie je možné dať trojmesačnú výpovednú dobu, ako to určuje Zákonník práce v § 45 odsek 1.

3. Podľa § 36 zákona o sústave základných a stredných škôl v znení zmien a doplnkov sa k prihláške žiaka na strednú školu povinne vyjadruje rodič. Rozhodnutie ministerstva, ktoré som citoval, z 25. 4. a príkazný list riaditeľa Školskej správy Bratislava VII zo dňa 25. 4., ako aj uznesenie z rokovania 24. 4. 1996 toto obchádzajú a presúvajú prihlášky žiakov na iné stredné odborné učilištia bez vedomia rodičov. Majú sa na mysli prihlášky prvých ročníkov.

4. Presun žiakov prvého a druhého ročníka Stredného odborného učilišťa v Trnave podľa vyhlášky číslo 80/1991 Zb., § 9 ods. 3, sa povoľuje na žiadosť žiaka po vyjadrení zákonného zástupcu. Tomu odporujú rozhodnutia ministerstva školstva a spomínaný príkazný list.

5. Stredné odborné učilištia, na ktoré sa majú premiestniť učebné odbory a študijné odbory zo zrušeného stredného odborného učilišťa, ich nemajú zaradené v sieti a doteraz nebola podpísaná zmena v sieti, ani výnimka, čo opäť odporuje vyhláške číslo 80/1991 Zb.

6. Vládne uznesenie číslo 241/1996, zaslané listom číslo 489/96-131 ministerstvom školstva zo dňa 2. 4., zakazuje uzatvárať akékoľvek zmluvy o prevode správy, bezodplatné prevody vlastníctva, nehnuteľného a hnuteľného majetku, ako aj schvaľovať prevody správy, bezodplatné prevody vlastníctva, aj také, ktoré boli uzavreté pred dňom prijatia tohto uznesenia. Rozhodnutie ministerstva školstva z 25. 4., ako aj bod 5 zápisnice zo sedenia komisie zo dňa 24. 4. toto vládne uznesenie porušujú.

Pýtam sa, vážená pani ministerka, aké je vaše stanovisko k týmto šiestim porušeniam zákona pri zrušení stredného odborného učilišťa a aké z tohto porušenia alebo z týchto porušení vyvodíte dôsledky.

Vážené dámy a páni, ďakujem za vašu pozornosť.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Slovo má pani poslankyni Schmögnerová. Pripraví sa pán poslanec Rózsa.

Poslankyňa B. Schmögnerová:

Ďakujem za udelenie slova.

Mám dve interpelácie. Prvá sa týka ministra financií a podpredsedu vlády pána Sergeja Kozlíka a druhá ministra spravodlivosti.

Na začiatku 15. schôdze Národnej rady Slovenskej republiky sme prerokovali správu Najvyššieho kontrolného úradu za rok 1995. Na základe kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu na Ministerstve financií Slovenskej republiky a v organizáciách jeho pôsobnosti Najvyšší kontrolný úrad zistil závažné nedostatky v dodržiavaní zákonov o účtovníctve, zákona o lotériách a iných podobných hrách, zákona o správnych poplatkoch a iných právnych predpisov o hospodárení s prostriedkami štátneho rozpočtu.

Medzi najzávažnejšie nedostatky na ministerstve financií patria tie, ktoré sa týkajú zakladania, povoľovania a rušenia lotérií a im podobným hrám, ktoré sú v kompetencii Ministerstva financií Slovenskej republiky. Ako ukázala informácia o výsledku kontrol, výťažok z lotérií a iných hier má klesajúci trend. V roku 1993 výťažok bol 444 miliónov, v roku 1994 už iba 173,4 milióna. Tým vznikli straty na dani z príjmov do štátneho rozpočtu, ktoré dosahujú asi 100 miliónov korún. Ministerstvo financií Slovenskej republiky ďalej odpustilo správne poplatky predstavujúce 10 % z tržieb, ktoré sú obvykle najstabilnejším príjmom z prevádzkovania lotérií a iných hier.

Aké sú príčiny stratovosti a nízkej ziskovosti lotérií a iných hier? Je to predovšetkým prístup ministerstva financií k povoľovaniu kasín a hier, rozhodnutia ministerstva financií o zrušení niektorých hier, ako i prístup ministerstva financií k povoľovaniu prevádzkovateľov hier. Straty sa do-

siahli v dôsledku udeľovania nadmerného počtu licencií na zakladanie a prevádzkovanie lotérií a im podobných hier, povoľovaním iných prevádzkovateľov hier, ako je CAS LOT, a. s., ktorá je organizáciou ministerstva financií určenou na zakladanie a prevádzkovanie lotérií, čo spôsobilo značné znehodnotenie vkladu štátu, ktorý vo výške 50 miliónov korún vložilo Ministerstvo financií Slovenskej republiky do CAS LOT. Celková strata ministerstva financií Slovenskej republiky v prípade CAS LOT za roky 1993 až polovicu minulého roku predstavuje skoro 10 miliónov korún. Okrem toho asi 10 miliónov korún sa použilo na iné ako stanovené účely, čím sa porušil § 5 zákona číslo 567 z roku 1992.

Rozhodnutia Ministerstva financií Slovenskej republiky o založení Šport-Niké a zrušení číselných hier prevádzkovaných akciovou spoločnosťou TIPOS znamenali v roku 1994 stratu výťažku 113,8 milióna korún určeného na šport, ako aj stratu prostriedkov štátu v sume 10 miliónov korún, ktorú vložil neúčelne do základného imania Šport-Niké, čo spolu predstavuje stratu 123,8 milióna korún. Ministerstvo financií Slovenskej republiky vydalo opätovne povolenie na číselné hry TIPOS 26. 8. 1994, t. j. za tzv. dočasnej vlády.

Za protiprávne rozhodnutia o zakladaní a rušení číselných hier, za neporiadky na ministerstve financií, za zneužívanie postavenia pri licenčnom konaní nesie zodpovednosť terajší štátny tajomník a bývalý vrchný riaditeľ sekcie finančnej a ekonomickej politiky Ministerstva financií Slovenskej republiky Ing. Jozef Magula, ktorému prislúchala zodpovednosť za úsek lotérií a hier už od roku 1993. Pán štátny tajomník nesie však zodpovednosť aj za iné hrubé porušenia práva, za nedodržiavanie rozhodnutí Najvyššieho súdu, za poškodzovanie individuálnych práv v investičných fondoch, ako napríklad v jednom z fondov Sporofondu. Jeho zásahy hrubo poškodili kapitálový trh, rozvoj kolektívneho investovania a podobne.

Na základe toho dovoľujem si vám, pán minister, položiť otázku, kedy vyvodíte dôsledky z činnosti svojho štátneho tajomníka a dáte návrh na jeho odvolanie.

Druhá interpelácia sa týka ministra spravodlivosti. Do Banskej Bystrice sa pred niekoľkými mesiacmi nútene presťahoval Úrad priemyselného vlastníctva, i keď neboli na to vytvorené základné predpoklady. Po ňom sa do Banskej Bystrice presunulo aj riaditeľstvo PNS, a. s., a pripravujú sa presuny aj ďalších inštitúcií. V poslednom čase prenikajú hlasy o vytvorení tzv. Hlavného súdu v Banskej Bystrici. Nie som odborníkom a nemôžem posúdiť, či vytvorenie Hlavného súdu je potrebné, aké budú jeho kompetencie a vzťahy k Najvyššiemu súdu.

Chcem sa však pána ministra opýtať, ako sa chce postarať o umiestnenie Hlavného súdu v Banskej Bystrici. Chcela by som sa dozvedieť, či budova Pozemného staviteľstva v Banskej Bystrici, ktorá sa mala vyňať z privatizácie pre potreby súdov, bude slúžiť tomuto účelu. Hovorí sa totiž o tom, že túto budovu majú privatizovať bývalí pracovníci Pozemných stavieb v Banskej Bystrici, ktorí sú teraz vo vysokých štátnych funkciách.

Ďakujem za pozornosť.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Slovo má pán poslanec Rózsa a pripraví sa pán poslanec Hofbauer.

Poslanec E. Rózsa:

Vážený pán predsedajúci,
vážená Národná rada,

vzhľadom na to, že Národná rada Slovenskej republiky uznesením neumožnila, aby som splnil svoju poslaneckú povinnosť tým, že mi Výbor Národnej rady pre životné prostredie a ochranu prírody uložil informovať vás o petícii občanov obce Váhovce, využijem iné zákonné možnosti a interpelujem vládu Slovenskej republiky podľa § 89 zákona číslo 44/1989 Zb. o rokovacom poriadku v znení zmien a doplnkov a žiadam vládu Slovenskej republiky v mene skupiny poslancov vo veci dokončenia výstavby vodného diela Kráľová nad Váhom a záchrany obce Váhovce, aké opatrenie hodlá vláda urobiť na záchranu obce.

Ďalej kladiem otázku podľa § 90 rokovacieho poriadku pánu ministrovi pôdohospodárstva Slovenskej republiky, aké opatrenie urobil vo vlastnej kompetencii pán minister pôdohospodárstva na optimalizáciu hladiny podzemných vôd, ktorá sa od napustenia nádrže zvýšila až o 2 m 85 cm, a to najmä aké opatrenie urobil od písomného prísľubu ministerstva pôdohospodárstva zo dňa 6. septembra 1995 číslo 2499/1995-100/820, ktorý zaslalo ministerstvo starostovi obce Váhovce.

Ďalej podobne kladiem otázku podľa § 90 rokovacieho poriadku ministrovi životného prostredia a ochrany prírody, aké opatrenie urobilo ministerstvo a čo hodlá urobiť v budúcnosti podľa prísľubu na zhromaždení občanov obce Váhovce v roku 1994, kde bol prítomný zástupca ministerstva životného prostredia, ako i zástupcovia obvodného úradu a okresného úradu životného prostredia, ako aj z rokovania 25. 7. 1995.

A napokon žiadam vysvetlenie podľa § 92 ods. 2 rokovacieho poriadku od predsedu Národnej rady Slovenskej republiky, ako chce zachovať zákonom stanovenú lehotu na vybavenie petícií občanov obce Váhovce podľa § 5 ods. 3 zákona číslo 85 o petičnom práve, keď 30-dňová lehota sa končí 30. mája 1996 preto, že Kancelária Národnej rady Slovenskej republiky petíciu odstúpila vecne príslušnému výboru 24. apríla tohto roku. Dovoľte mi ešte veľmi stručne na zdôvodnenie tohto postupu povedať, že ide o veľmi vážnu vec a chceme predísť vyhroteniu tejto situácie, ktorá trvá od roku 1986. S vaším dovolením, je to šesť riadkov, uvediem obsah tejto petície:

"My, občania obce Váhovce, už vyše 10 rokov postihnutí negatívnymi účinkami vodného diela Kráľová, v záujme práva pokojného života a ochrany osobného vlastníctva dôrazne žiadame prijatie rozhodných a konkrétnych opatrení na odstránenie doterajšieho stavu. Nie sme ochotní ďalej trpieť ohrozovanie nášho zdravia a majetku. Nárokujeme si ničím neobmedzený život občana tejto republiky. Žiadame rozhodné stanovisko v zákonnej lehote od odovzdania tejto petície v zmysle zákona číslo 85/1990 Zb. Nenúťte nás hľadať riešenie nepopulárnymi prostriedkami.

Páni poslanci Národnej rady, príďte sa presvedčiť. Nechceme ďalej trpieť."

Na základe odstúpenej petície Výbor Národnej rady pre životné prostredie a ochranu prírody prerokoval tieto materiály, určil pracovnú skupinu, ktorá na tvári miesta prešetrila situáciu a konštatovala, že po vybudovaní vodného diela Kráľová na katastrálnom území Váhovce stúpla vodná hladina do takej miery, že ohrozuje možnosť bývania, ako aj obrábania poľnohospodárskej pôdy. Odporučila vláde Slovenskej republiky isté opatrenia a mňa výbor poveril, aby som predložil návrh uznesenia v týchto dvoch bodoch:

"Národná rada Slovenskej republiky žiada vládu Slovenskej republiky o bezodkladné riešenie katastrofálnej situácie, ktorá trvá od napustenia vodného diela Kráľová.

Žiada vládu Slovenskej republiky podať informáciu Národnej rade, ako aj petičnému výboru o vykonaných opatreniach v zákonom stanovenej lehote 30 dní."

Všetky ostatné materiály, ktoré sú doložené, prieskumy a znalecké posudky, sa nachádzajú na petičnom odbore Národnej rady Slovenskej republiky. Prosím, aby na moju interpeláciu vláda odpovedala a aby na moje otázky odpovedali taktiež páni ministri, a žiadam aj vysvetlenie od pána predsedu Národnej rady.

Ďakujem.
(Potlesk.)

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Slovo má pán poslanec Hofbauer a pripraví sa pán poslane László Nagy. *(Nezrozumiteľné hlasy.)* Pán poslanec Hofbauer nie je tu, stráca poradie. Pán poslanec László Nagy. Pripraví sa pani poslankyňa Edit Bauerová. Je tu? Dobre, počkáme. Nech sa páči.

Poslanec L. Nagy:

Vážená Národná rada Slovenskej republiky,
vážené dámy,
vážení páni,

interpelujem ministra kultúry vlády Slovenskej republiky pána Ivana Hudeca v zmysle § 89 rokovacieho poriadku.

Maďarský umelecký súbor Mladé srdcia - Ifjú szívek oslavoval minulý rok 40. výročie svojho vzniku. Dozvuky osláv ešte neutíchli a tento 120-členný poloprofesionálny umelecký súbor bol vaším rozhodnutím, pán minister, zo dňa 25. 4. 1996 zrušený. Vaše predmetné rozhodnutie nebolo vopred prerokované so štatutárnym zástupcom Mladých srdc, ba dokonca vôbec s nikým, a nebolo zdôvodnené.

Pán minister, pýtam sa vás, prečo nebolo zdôvodnené toto závažné rozhodnutie. Nemali ste azda pádne dôvody na zrušenie tohto národnostného folklórneho súboru? Mladé srdcia oslávili 40. výročie svojho vzniku siedmimi premiérovými predstaveniami v Bratislave. Pod názvom Slovensko spolu so súborom Lúčnica šírili dobré meno, kultúru a folklór tejto krajiny v Japonsku, ale i jeho jednotlivé zložky, napríklad skupina "Ghýmes" v rámci projektu Michela Montenaira "Východný vietor" v rôznych štátoch Európy, ale aj v Amerike.

Proti tejto skutočnosti, že by súbor nesplnil svoje základné poslanie, a to rozvíjať a interpretovať tance, piesne a orchestrálne skladby nadväzujúce na tradície ľudového umenia maďarských občanov Slovenskej republiky, národov a národností, interpretovať vokálne a inštrumentálne diela klasického dedičstva európskej a svetovej kultúry, vykonávať zberateľskú činnosti v oblasti hudby, spevu a tanca na programové ciele súboru, vy, ani vaše ministerstvo nikdy žiadne výhrady nemalo.

Súbor sa v podstate stal predmetom záujmu ministra a ministerstva kultúry iba v súvislosti s jeho sídlom, budovou na Mostovej ulici číslo 8 v Bratislave. Túto starú budovu získal súbor v roku 1983 hospodárskou zmluvou. Právne subjekty podobného charakteru, ako sú Mladé srdcia, získavali za minulého režimu budovy prevažne do správy, a to bezodkladným prevodom. Keďže v danom prípade išlo o odplatný prevod od bývalej nesocialistickej organizácie Jednota, spo-

trebné družstvo Bratislava, Mladé srdcia predmetnú budovu nadobudli do svojho vlastníctva. S touto skutočnosťou súhlasili v tom čase aj nadriadené orgány zmluvných strán, teda aj bývalé ministerstvo kultúry.

Po nežnej revolúcii bola budova už natoľko schátraná, že sa dalo užívať len cca 30 % všetkých priestorov. Ostatná časť bola uzatvorená z bezpečnostných dôvodov, z dôvodov, že sa prevalil strop a podobne. Ešte pred rokom 1989 bol vypracovaný rekonštrukčný plán budovy, pričom hodnota rekonštrukcie mala byť 25 miliónov bývalých Kčs.

V roku 1991 súbor požiadal ministerstvo kultúry na údržbu budovy sumu 200 000 Kčs. Ministerstvo však túto sumu nemohlo poskytnúť, ale nabádalo vedenie súboru, aby s budovou podnikal, napríklad prenajal ju, a tak získal peniaze na záchranu schátranej budovy. Tak sa stalo, že po dlhých namáhavých snaženiach sa vedeniu podarilo získať rakúskeho investora, ktorý budovu zrekonštruoval s tým, že Mladé srdcia sa utiahli na najvyššom poschodí budovy a ostatné priestory tento investor vydal do podnájmu rôznym obchodným spoločnostiam, bankám, organizáciám. Pôvodná nájomná zmluva bola uzatvorená 1. 7. 1992 na obdobie 65 rokov s tým, že rakúsky investor okrem rekonštrukcie budovy mal uskutočniť aj nadstavbu ďalších troch, štyroch poschodí.

Tento zámer však potom zmenil dodatkom číslo 1 k pôvodnej nájomnej zmluve zo dňa 2. 12. 1992. Obdobie prenájmu bolo zúžené na 5 rokov. Po piatich rokoch bolo v prospech rakúskeho partnera dohodnuté vecné bremeno podľa pôvodnej zmluvy. Rakúsky zmluvný partner okrem toho, že investoval do rekonštrukcie predmetnej budovy takmer 60 miliónov Sk, sa zaviazal poskytnúť Mladým srdciam z titulu nájomného ročne 1 600 tisíc Sk. Uvedené zmluvy sa uzatvorili s vedomím a súhlasom ministerstva kultúry, ktoré na jeseň roku 1994 nariadilo rozsiahlu kontrolu hospodárenia v súbore. Podnetom

na túto kontrolu bola skutočnosť, že riaditeľ maďarského umeleckého súboru Mladé srdcia sa vyjadril o podozrení z trestnej činnosti jednej z účtovníčok, ktorá prišla do Mladých sŕdc začiatkom deväťdesiatych rokov práve z kontrolného oddelenia Ministerstva kultúry Slovenskej republiky, voči ktorej existuje dôvodné podozrenie, že pravdepodobne spreneverila peniaze Mladých sŕdc takmer do výšky 200 tisíc Sk. Proti nej sa toho času vedie trestné konanie.

Po viacmesačnej kontrole sa zistili okrem vedenia účtovníctva a hospodárenia aj iné vážne nedostatky, ktoré však novovymenovaný riaditeľ do jesene v roku 1995 odstránil. Týmito nedostatkami sa už ministerstvo kultúry po ich odstránení vôbec nezaoberalo. Ministerstvo sa už sústredilo iba na budovu Mladých sŕdc na Mostovej číslo 8 v Bratislave. Táto atraktívna budova je v susedstve Reduty, pár sto metrov od Národného divadla, pričom toho času po rekonštrukcii podľa vyjadrenia odborníkov realitných kancelárií môže mať trhovú hodnotu viac ako 100 miliónov Sk.

Dňa 5. 10. 1995 generálny riaditeľ sekcie umenia Dr. Gerbóc z poverenia ministra kultúry požiadal riaditeľa Mladých sŕdc, aby sa súbor presťahoval do priestorov prenajatých v Slovenskom pedagogickom nakladateľstve. Riaditeľ Mladých sŕdc na to reagoval tak, že požiadal o prijatie na ministerstve kultúry, kde vysvetlil a predložil listinné dôkazy o tom, že predmetná budova je vo vlastníctve súboru, čo poskytuje určitú istotu Mladým srdciam. Ozrejmil, že Mladé srdcia majú medzinárodné právne záväzky a nebolo by vhodné, keby sa museli sťahovať do iných priestorov. Vyzeralo to tak, že našiel u pána generálneho riaditeľa pochopenie a prostredníctvom neho u vás, pán minister, čomu však nenasvedčovalo vaše ďalšie rozhodnutie z 15. decembra 1995, v ktorom prikazujete riaditeľovi Mladých sŕdc "zabezpečiť bezodplatný prevod majetku štátu", teda objekt na Mostovej ulici číslo 8 v Bratislave zo správy organizácie Mladé srd-

cia v Bratislave do správy kultúrnych zariadení Ministerstva kultúry Slovenskej republiky v Bratislave k 1. 1. 1996.

Týmto vaším rozhodnutím, príkazom, bol porušený zákon. Žiadali ste totiž splniť taký príkaz, ktorý sa nedá splniť po právnej stránke, nakoľko objekt na Mostovej ulici číslo 8 nie je v správe Mladých srdc a nie je vo vlastníctve štátu, ale vo vlastníctve maďarského umeleckého súboru Mladé srdcia - Ifjú szívek. Mladé srdcia boli síce zriadené štátom, ale mali právnu subjektivitu, mohli nadobúdať práva a povinnosti a najmä nadobúdať vlastníctvo. Vo svojom príkaze sa opierate o zákon Národnej rady Slovenskej republiky číslo 278/1993 Z. z. o správe majetku štátu, ktorý v § 1 zakotvuje - citujem: "Tento zákon upravuje správu majetku vo vlastníctve Slovenskej republiky." Znovu treba zdôrazniť, ako to vyplýva z listu vlastníctva číslo 2903, že predmetná budova nie je vo vlastníctve Slovenskej republiky, a preto nespadá pod právny režim zákona číslo 278/1993 Z. z.

Za týchto okolností, pán minister, by ste mohli prikázať iba prevod vlastníctva na štát alebo na iný subjekt, ale bolo by to protizákonné, veď v zmysle § 37 Občianskeho zákonníka zmluvy sa majú uzatvárať okrem iného slobodne a s touto slobodou vôle by bol váš príkaz rozhodne v rozpore. Túto skutočnosť potvrdil aj právnik vášho rezortu, napriek tomu ste vo svojom rozhodnutí zotrvali, a keď riaditeľ Mladých srdc opätovne apeloval na právnu nemožnosť plnenia vášho príkazu, dňa 25. 4. 1996 ste svojím rozhodnutím k 31. 7. 1996 zrušili príspevkovú organizáciu Mladé srdcia. Poznamenávam ešte, že vaše rozhodnutie z 15. 12. 1995 je protizákonné aj z toho dôvodu, že v zmysle zákona číslo 278/1993 Z. z. (§ 3 ods. 4) odňať správu po predchádzajúcom prerokovaní so zriaďovateľom môže iba ministerstvo financií, a nie ministerstvo kultúry. Týmto rozhodnutím ste opäť porušili zákon číslo 303/1995 Z. z. o rozpočtových pravidlách. Totiž v zmysle § 23 ods. 1 citovaného zákona, citujem: "Rozpočtové

organizácie alebo príspevkové organizácie možno zriadiť, zrušiť, zmeniť ich podriadenosť alebo spôsob financovania od prvého dňa nasledujúceho rozpočtového roku. V odôvodnených prípadoch môže minister financií povoliť iný termín." Na ministerstve financií však o takomto povolení iného termínu nemajú vedomosti.

Vážený pán minister, porušovaním zákonov ste teda zrušili národnostný súbor, maďarský umelecký súbor Mladé srdcia - Ifjú szívek so 40-ročnou bohatou tradícou. Zrušili ste súbor, v ktorom bolo spolunažívanie občanov maďarskej a inej národnosti príkladné, ktorí šírili národnostnú kultúru. Po odmietnutí poskytnúť finančné prostriedky Czemadoku, po negatívnych opatreniach v súvislosti s múzeami a inými inštitúciami na národnostne zmiešanom území nemožno nevidieť, že ozubené kolieska do seba presne zapadajú a vaša snaha o potlačenie národnostnej kultúry je evidentná. Alebo zrušením súboru Mladé srdcia ste sledovali azda privatizačné zámery ohľadom tejto budovy? Privatizácia sa už chýli ku koncu a je málo atraktívnych objektov?

Pán minister, týmto vás žiadam, aby ste svoje protizákonné rozhodnutie z 25. 4. 1996 číslo 961/1996-1 ohľadom maďarského umeleckého súboru Mladé srdcia - Ifjú szívek zrušili, aby ste navrátili právnu subjektivitu a tým aj sídlo Mladým srdciam, nakoľko vyvlastnenie v prospech štátu bolo možné ešte aj za totalitného režimu iba z dôležitého verejného záujmu, pričom vyvlastnenie bez protinárady bolo vždy nezákonné, neetické, neslušné. V súčasnosti je to navyše protiústavné a ide o prvý prípad zoštátnenia súkromného majetku v "mladej" Slovenskej republike.

Ďakujem za pozornosť.
(Potlesk.)

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Slovo má pani poslankyňa Edit Bauerová. Nie je prítomná, stráca poradie. Slovo má pán poslanec Pál Csáky. Nie je prítomný, stráca poradie. Slovo má pán poslanec Peter Lauko, nech sa páči.

Poslanec P. Lauko:

Vážený pán predsedajúci,
zvyšok pánov ministrov,
vážený zvyšok kolegýň a kolegov,

interpelujem ministra zahraničných vecí Slovenska. Ľutujem, že tu nie je, určite by si to so záujmom vypočul.

Podľa obvyklých diplomatických zvyklostí je pozvanie veľvyslanca na ministerstvo zahraničných vecí doma, v krajine, kde žijeme, normálna forma komunikácie ministerstva s veľvyslancom. Obvykle ide o pozvanie krátkodobé, na niekoľko dní. Väčšinou takéto pozvanie veľvyslanca nie je zverejňované, nemá publicitu a po konzultácii sa veľvyslanec vracia späť do krajiny jeho pôsobenia. Ale existujú aj rôzne formy dlhodobého pozvania veľvyslanca domov z krajiny vyslania. V diplomatickej reči tým vláda krajiny obvykle vyjadruje vážne postoje k určitým skutočnostiam, problémom s danou krajinou alebo nesúhlas s určitou činnosťou vlády tejto krajiny, kde je tento náš veľvyslanec ako reprezentant štátu.

Treba tu odlíšiť dve skutočnosti: alebo je vláda nespokojná s prácou svojho veľvyslanca a potom to nerieši dlhodobým pozvaním domov, ale jeho odvolaním, ale ak ministerstvo a vláda použije formu dlhodobých konzultácií doma s veľvyslancom, znamená to, že s jeho prácou je spokojná, ale má výhrady k politike štátu, kde veľvyslanec pôsobí. V diplomacii ešte existuje veľa foriem na riešenie konfliktných si-

tuácií medzi dvoma krajinami. Sú to diplomatické konzultácie, nóty, vyjadrenia politikov, prerušenie diplomatických stykov. Dlhodobé pozvanie veľvyslanca domov z krajiny, kde veľvyslanec pôsobí, keď sa nevysvetlí, znamená v diplomatickej reči posledný krok pred prerušením diplomatických stykov s danou krajinou. Toľko diplomatická reč.

Ako člen zahraničného výboru nášho parlamentu prejdem do reálnej skutočnosti. V poslednom období slovenské ministerstvo zahraničných vecí pozvalo na konzultáciu troch veľvyslancov Slovenska - z Anglicka, Cypru a Vatikánu. Podľa dĺžky pobytu týchto veľvyslancov na Slovensku ide nesporne o dlhodobé konzultácie s týmito veľvyslancami. Vzhľadom na uvedené chápanie diplomatickej reči sa preto verejne pýtam ministra zahraničných vecí a premiéra vlády Slovenska, aké má vláda Slovenskej republiky výhrady voči vláde jej veličenstva kráľovnej Veľkej Británie, keď je tu na dlhodobých konzultáciách veľvyslanec Slovenska z tejto krajiny. Aké výhrady má vláda Slovenskej republiky voči Vatikánu a Cypru, keď sú tu na dlhodobých konzultáciách veľvyslanci Slovenska v týchto dvoch krajinách? A tiež sa vás, neprítomný pán minister, pýtam, prečo veľvyslanec Slovenska vo Vatikáne vás nesprevádzal pri vašej návšteve v Ríme minulý týždeň. Zdá sa vám to normálne podľa diplomatických zvyklostí? Uvedomuje si vláda Slovenskej republiky, aký signál týmito dlhodobými konzultáciami slovenských veľvyslancov vydáva vládam týchto krajín a zahraničiu? Uvedomujete si, pán minister zahraničných vecí, ako týmto nediplomatickým konaním poškodzujete dobré meno Slovenska v zahraničí?

Ďakujem vám za pozornosť, kolegyne, kolegovia.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Slovo má pani poslankyňa Sabolová a pripraví sa pani poslankyňa Kolesárová.

Poslankyňa M. Sabolová:

Vážený pán predsedajúci,
vážené kolegyne,
vážení kolegovia,

moja interpelácia je na pána ministra hospodárstva, ministra životného prostredia a ministra pôdohospodárstva. Bude to jedna interpelácia, ale súvislosti v interpelácii sú smerované na všetky tri rezorty.

Vážený pán minister, dňa 21. 5. 1996 vláda Slovenskej republiky schválila návrh na prevzatie štátnej záruky vládou Slovenskej republiky za bankový úver vo výške 200 miliónov amerických dolárov v roku 1996 pre Vodohospodársku výstavbu, štátny podnik, Bratislava, na financovanie vodného diela Gabčíkovo, vodného diela Žilina a vodnej nádrže Tichý Potok. Vláda tým preukázala svoje rozhodnutie stavať nádrž Tichý Potok, pričom sa ešte čaká na vyjadrenie ministerstva životného prostredia. Alebo sa už ministerstvo životného prostredia vyjadrilo?

Vláda týmto rozhodnutím presadzuje záujmy veľkých firiem združených v betonárskej lobby na čele s Vodohospodárskou výstavbou, štátny podnik, aby mali zabezpečenú prácu na niekoľko rokov. Nezvažujú sa dôsledne potreby vody, stav rozvodov vo veľkých aglomeriáciách, vplyv na životné prostredie, zachovanie pôvodnej tváre krajiny, zmenu ekologických pomerov v krajine, ako aj v neposlednom rade sociálny rozmer pri výstavbe. V tejto súvislosti je zaujímavý názor pána ministra Duckého v Pressklube ešte 18. júna 1995 o potrebe rešpektovania ekologických princípov pri ekonomickom rozvoji ako jednej z určujúcich podmienok na vstup Slovenska do Európskej únie.

Realizácia výstavby nádrže Tichý Potok by zničila niekoľko dedín v doline Tichý Potok - Vyšné Repáše, Nižné Repáše, Torysky a Oľšavica. Aj v dôsledku posledných desaťročí bývalá socialistická vláda pozastavila výstavbu a rekonštrukciu domov, región sa ocitol pod tlakom ekonomickej reštrikcie a zaostával stále viac, ľudia sa z regiónu odsťahovávali. Dnes v demokratických podmienkach nie je možné riešiť problém násilným vyvlastnením miestneho obyvateľstva, ako to bolo v minulosti napríklad na vodnom diele Starina, na ktoré si určite všetci spomínate. Na využívaní tohto vodného diela, teda vodného diela Starina, bude postavená aj moja interpelácia v súvislosti s vodnou nádržou Tichý Potok.

Výstavbou nádrže Tichý Potok by mali byť zásobené vodou veľké sídelné aglomerácie východného Slovenska - Prešova a Košíc, ale bez ohľadu na ekologický dosah stavby či požiadavky trvalo udržateľného života. Miestni aktivisti z mimovládnej organizácie Ľudia a voda v Košiciach navrhovali už v roku 1994 alternatívne riešenie, ktoré bolo prezentované a prediskutované aj v Národnej rade Slovenskej republiky ešte v máji roku 1994, ale ani príslušné ministerstvá, ani vláda sa vážnejšie nezaoberali touto alternatívou. Odborne si neosobujem právo posudzovať žiadne alternatívy, tu je potrebné záväzné stanovisko odborníkov. Takéto veľké zásahy hospodárskych aktivít v povodiach riek viedli napríklad k celoplošnému vysušovaniu územia dlhodobým znižovaním zásob podzemných vôd i k extrémnym nárastom plošnej vodnej erózie, k zmene prirodzených autoregulačných mechanizmov obnovy živín, čo znižuje produkčný potenciál celých území a čo ovplyvňuje klimatické zmeny, teplotné výkyvy, znižovanie bilančných úhrnov zrážok atď.

Na optimálnu koordináciu celospoločenských záujmov by bolo potrebné zohľadniť nielen potreby veľkých miest Košíc a Prešova, ale aj tolerantnosť k ostatným komunitám, ktorých sa stavba bezprostredne dotýka. Vláda by mal vytvoriť ekono-

mické podmienky na racionálne hospodárenie s vodou, a to najmä v zdrojovej sfére, najmä v preverovaní bilančných potrieb vody a tiež v spotrebiteľskej sfére, kde je potrebné orientovať sa hlavne na znižovanie strát z vodovodnej siete zmenami technológií v priemysle.

A teraz veľmi konkrétne. Spotreba pitnej vody na Slovensku za posledné 4 roky sa radikálne znížila - až o 25 %. Pokles celkovej spotreby vody na Slovensku pokračuje rýchlejšie, ako sa predpokladalo. Podľa Štatistického úradu Slovenskej republiky špecifická spotreba vody v roku 1994 dosahovala 318 l na obyvateľa a deň, pričom na túto úroveň zásobovania východoslovenského regiónu je potrebných 5625 litrov. Súčasné kapacity vodných zdrojov na východnom Slovensku dosahujú 6583 litrov. Zdroj týchto údajov je správa o vodnom hospodárstve 1995, ako aj údaje štatistického úradu. V prípade, že stav je iný, prosím pána ministra o jeho písomné stanovisko.

Doteraz nie sú dostatočne využité existujúce zdroje na východnom Slovensku. Napríklad vodárenská nádrž Starina sa využíva iba na 37,5 % z celkovej možnej kapacity 1500 l/s. (Zdroj je Vodohospodársky spravodajca z mája roku 1995.) Pre reálnosť si zoberme 50-percentné využitie kapacity vodnej nádrže Starina. Desaťročná prevádzka vodnej nádrže Starina potvrdila, že 1500 l/s je možné dostať do siete. Doterajšia prevádzka ukázala, že spotreba z vodného diela Starina bola len asi 20-percentná. Pôvodne pri výstavbe vodnej nádrže Starina boli tri etapy výstavby. Dnes sa už s treťou etapou neráta. Pýtam sa, či už nepotrebujeme 500 l/s, ktoré poskytuje vodná nádrž Starina? Už ich nevyužijeme?

V tejto tretej etape sa rátalo len s úpravňou vody a so zdvojeným potrubím maximálne do Humenného, pretože potreba Humenného a Sniny s okolím je cca 500 l/s. Realizácia tretej etapy si vyžaduje oveľa nižšie investície ako vodná nádrž

Tichý Potok, nevyžaduje si výkup nových pozemkov, zásah do osobného vlastníctva, budovanie nových ochranných pásiem atď.

Žiadam pána ministra o predloženie investičných nákladov na realizáciu tretej etapy, ako aj investičný náklad na výstavbu vodného diela Tichý Potok. Zároveň žiadam predložiť zdôvodnenie výstavby vodnej nádrže Tichý Potok, ak to reálne možnosti zatiaľ nevyžadujú. Na vetve od Humenného je možná kapacita 1000 l/s, pričom skutočný odber podľa niekoľkoročnej prevádzky je len asi 50 %, do Košíc asi 200 l, do Vranova asi 50 l, do Strážskeho asi 30 l. Dnes sa pre Prešov odber nerealizuje, len pri technickej potrebe, a to 10-20 l/s. Čiže pýtam sa opätovne, ako sa plánuje s treťou etapou dostavby vodnej nádrže Starina.

Realizácia tretej etapy by stačila na pokrytie potrieb Košíc i Prešova. Podľa mojich informácií v súčasnosti je rezerva pre Košice asi 400 l/s, pričom spotreba je 200 l/s, aj keď sa stavba pôvodne nemala realizovať pre Košice. Vy, pán minister, určite máte ešte lepšie informácie o číslach, ale tieto skutočnosti nasvedčujú, že výstavba vodnej nádrže Tichý Potok podľa projektu Vodohospodárskej výstavby nie je potrebná. Ak sa znížia straty z vodovodných systémov na únosnú mieru, dnes je to 20-25 % rozvodov v Košiciach a Prešove, bude napríklad košická vodárenská sústava z 2015 l/s potrebovať 1280 l/s, pričom kapacita vodných zdrojov košickej vodárenskej sústavy v súčasnosti dosahuje 1457 l/s. Tieto údaje sú tiež z Vodárenskej koncepcie východoslovenského regiónu.

Výstavbou vodnej nádrže Tichý Potok s kapacitou zhruba 640 l/s sa budú len kompenzovať neúmerné straty z vodných sietí, čo sa premietne do ceny vody a postihne každého občana, každú domácnosť. Preto by bolo výhodnejšia a iste nižšia investícia do rekonštrukcie rozvodných sietí ako nová výstavba vodnej nádrže.

Žiadam vás, pán minister, aby o takýchto vážnych rozhodnutiach jednotlivých rezortov a vlády boli poslanci informovaní a aby sme do výboru pre životné prostredie dostali stanovisko rezortu ministerstva životného prostredia k výstavbe vodnej nádrže Tichý Potok.

Na margo - stotožňujem sa aj s vyhlásením ministra životného prostredia pána Zlochu, bolo na predvolebnom mítingu pána Zlochu v obciach v lokalite Tichý Potok, že sa zaručuje obyvateľom, že výstavba vodnej nádrže Tichý Potok nebude.

Ďakujem pekne, to je všetko.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Slovo má pani poslankyňa Kolesárová a pripraví sa pán Barnabás Ferkó.

Poslankyňa A. Kolesárová:

Vážený pán podpredseda,
vážení predstavitelia vlády,
dámy a páni,

obraciam sa na podpredsedu vlády a ministra financií pána Kozlíka v rámci interpelácie iba s jedinou otázkou, pretože mám výhrady k tretej vete odpovede, ktorú som od neho dostala. Dovoľujem si ho požiadať o vysvetlenie, v čom nemajú argumenty, ktoré som uviedla vo svojich dvoch interpeláciách k problematike výskumu verejnej mienky, objektívny základ a sú iba vecou môjho osobného názoru a môjho uhla pohľadu.

Interpelujem opäť preto, že objektívne poznávanie nálad populácie je relevantným faktorom politickej situácie a je-

diná štátom financovaná inštitúcia spadá do riadiacej kompetencie pána podpredsedu vlády a ministra financií.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Pán poslanec Ferkó. Pripraví sa pán poslanec Javorský.

Poslanec B. Ferkó:

Vážený pán predsedajúci,
vážení členovia vlády,
vážené dámy,
vážení páni,

svoju interpeláciu v zmysle § 89 zákona o rokovacom poriadku adresujem vláde Slovenskej republiky, menovite ministrovi vnútra Slovenskej republiky Ľudovítovi Hudekovi, ktorej predmetom je negatívne stanovisko obvodu Veľké Kapušany k začleneniu obvodu do okresu Michalovce.

Vážený pán minister, dostal som vašu odpoveď na moju interpeláciu prednesenú na 13. schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky pod číslom KN-40-1/96, v ktorej okrem iného uvádzate, že obvod Veľké Kapušany má byť začlenený do navrhovaného okresu Michalovce napriek tomu, že obvod 36 rokov patril do okresu Trebišov. Pýtam sa vás, pán minister, na základe čoho ste dospeli k takému záveru.

Na prerokovanie vášho stanoviska bolo zvolané mimoriadne zasadnutie Združenia miest a obcí Použia, t. j. 15 obcí a mesto Veľké Kapušany s počtom obyvateľov 17 965, kde prítomní starostovia vyjadrili jednoznačný nesúhlas s pričlenením obvodu Veľké Kapušany k okresu Michalovce, čo následne

prerokovali a potvrdili uzneseniami na mimoriadnych zasadnutiach obecných zastupiteľstiev. Pripomínam ešte, že od 10. 5. do 20. 5. 1996 v rámci obvodu bola organizovaná petičná akcia na podporu vytvorenia spoločného okresu Použia a Medzibodrožia so sídlom vo Veľkých Kapušanoch, eventuálne petícia k plánovanému začleneniu obvodu do novovytvorených okresov.

Zo stanovísk obecných zastupiteľstiev a Mestského zastupiteľstva vo Veľkých Kapušanoch a z výsledkov petičnej akcie jednoznačne vyplýva, že kvalifikovaná väčšina občanov obvodu i mesta Veľké Kapušany žiadajú vytvorenie samostatného okresu Veľké Kapušany a v prípade neúspechu realizácie tejto požiadavky trvajú na zotrvaní v súčasnom okrese Trebišov. Uznesenia obecných zastupiteľstiev a Mestského zastupiteľstva vo Veľkých Kapušanoch a petičné hárky som osobne odovzdal na Úrade vlády Slovenskej republiky.

Vážení členovia vlády,
vážený pán minister,

žiadam vás v mene občanov obvodu Veľké Kapušany, aby ste podporili uznesenia Mestského zastupiteľstva vo Veľkých Kapušanoch a obecných zastupiteľstiev, rešpektovali rozhodnutia občanov a aby ste nerozhodovali o nás bez nás. Uvedené riešenie o zotrvaní obvodu Veľké Kapušany v súčasnom okrese Trebišov je podporované aj zo strany vedení okresných organizácií HZDS, SNS a ZRS v Trebišove. Verím, že k našej oprávnenej požiadavke zaujmete kladné stanovisko, za čo vám v mene občanov Použia vopred ďakujem.

Ďakujem za pozornosť.
(Potlesk.)

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Slovo má pán poslanec Javorský a pripraví sa pán poslanec Köteles.

Poslanec F. Javorský:

Vážený pán podpredseda,
vážení členovia vlády,
vážené kolegyne, kolegovia,

interpelujem pána ministra Petra Baca vo veci výstavby vodárenskej nádrže Tichý Potok, a to vo veci účelnosti vynaložených prostriedkov na stavbu variantu I alebo variantu II. Otázka výstavby tejto nádrže je stále živá a neeliminujú sa rozporné názory a hodnotenia potrebnosti jej výstavby. Je preto aj mojou snahou prispieť k riešeniu existujúcich problémov. Predpokladám, že aj spoločne môžeme k tomu prispieť, keď budeme prihliadať na všetky návrhy vedúce k objektivizácii potrieb i požiadaviek na túto stavbu. Myslím, že nezaškodí, keď aspoň trochu pripomeniem anabázu tejto stavby.

Dnes už môžeme hovoriť aj o jej histórii, keď berieme do úvahy, že už v roku 1954 sa prvýkrát hovorilo o zámere vystavať na Toryse nad Tichým Potokom vodnú nádrž. Prvé praktické kroky sa v tomto urobili až v roku 1982, keď sa dal do prevádzky provizórny povrchový odber vody priamo z rieky Torysy cez úpravňu vôd v Brezovici. K znovuoživeniu tohto zámeru došlo z podnetu vodohospodárskej výstavby v marci 1992. Vláda následne uznesením číslo 243 zo 7. apríla 1992 dala súhlas na projektovú prípravu tejto priehrady. V máji roku 1993 sa začalo riešiť environmentálne hodnotenie alternatív zabezpečenia pitnej vody pre Prešov a Košice, v ktorom sa posudzovala aj vodárenská nádrž Tichý Potok.

Na tieto kroky reagovali mnohí odborníci, ale aj zástupcovia niektorých stavebných firiem a do tejto doby je otázka výstavby tohto vodného diela predmetom zápasu odborníkov na výstavbu vodných diel, ochrany prírody a pamiatok so záujmami stavebných firiem a občanov stavbou postihnutých obcí. Občania obcí Oľšavica, Nižné a Vyšné Repáše, Torysky a Tichý Potok vyjadrili svoj negatívny postoj k výstavbe referendom, v ktorom sa 98,8 % obyvateľov týchto obcí postavilo proti výstavbe vodnej nádrže Tichý Potok nad obcou Tichý Potok. Od tohto obdobia sa problémy ujasňovali na viacerých odborných seminároch a stretnutiach s občanmi, na ktorých som sa aj ja zúčastňoval. Je však zarážajúce, že na posledných pohovoroch s občanmi dotknutých obcí sa nepriznávalo, že zainteresované projekčné zložky a dodávateľ stavby počítajú už len s výstavbou tzv. veľkej vodnej nádrže a nepripúšťali možnosť prehodnotenia tohto zámeru.

Treba povedať, že aj napriek tomu, že sa v zámere počíta s troma alternatívami stavby, len na jednej sa robia geologické a hydrogeologické prieskumy, na ktorých sa dosiaľ preinvestovalo okolo 100 miliónov Sk. Výstavba veľkej vodnej nádrže si vyžiada viac ako 4 mld Sk. Po jej výstavbe sa do vodovodnej siete bude dodávať 638 l/s. Je však obava, že táto stavba v podstatnej miere ohrozí doterajšie vodné zdroje na Toryse, z ktorých sa získava ročne 14 mil. metrov kubických vody. V treťom variante vodnej nádrže v doline Škapová by mala nádrž o jednu tretinu menší objem, do vodovodnej siete by dodávala 111 l/s a náklady na výstavbu tejto nádrže sú o jednu tretinu nižšie ako pri výstavbe veľkej nádrže.

V tejto interpelácii sa nechcem dotýkať posudzovania výhodnosti či nevýhodnosti riešenia toho či onoho variantu výstavby nádrže, chcem však poukázať na jedno hľadisko, ktoré som na niektorých spomínaných stretnutiach s projektantmi ponúkal, ale nenašlo uplatnenie. Ide o hľadisko, ktoré plne rešpektuje potrebu zabezpečiť východoslovenskú vodáren-

skú sústavu pitnou vodou a predovšetkým veľké mestské aglomerácie, ako sú Prešov a Košice, ale zároveň sa predpokladá hospodárnosť s vodou v rámci Východoslovenských vodovodov a kanalizácií. Ono ma vedie k pochybnostiam o potrebe výstavby veľkej vodárenskej nádrže Tichý Potok, a to z týchto dôvodov: Podľa informácií Východoslovenských vodární a kanalizácií do vodovodnej siete na východnom Slovensku sa ročne dodáva viac ako 116 miliónov m^3 pitnej vody. Vzhľadom na zastaranosť a poruchovosť vodovodných sietí je strata až 23,8 % dodanej vody. To znamená že 27 453 464 m^3 pitnej vody sa ročne stráca v podloží, čo zároveň pre vodárov predstavuje ročne stratu viac ako 206 miliónov Sk. Táto tzv. nefakturovaná voda sa zachytí vo vodných nádržiach, dopraví sa až na miesto určenia a nakoniec sa stráca v poškodenej vodovodnej sieti.

Vážený pán minister, na jednej strane sú tu obrovské straty na dodanej pitnej vode a na druhej strane vkladáme obrovské prostriedky na vybudovanie nových vodárenských nádrží. Na porovnanie uvádzam, že straty vo vodovodnej sieti Východoslovenských vodární a kanalizácií predstavujú 878 l/s a dodávka z veľkej vodnej nádrže Tichý Potok vydá len 638 l/s, čo nevykryje ani terajšie straty. Čiže na krytie strát pitnej vody zapríčinených zlým stavom vodovodov za ideálnych predpokladov bude potrebné postaviť ešte jednu nádrž s výdatnosťou 240 l/s. Myslím si, že takéto chápanie hospodárenia je neprijateľné, a preto je pre mňa neprijateľný aj zámer vybudovať novú vodnú nádrž a neriešiť zlý stav vodovodov na celom východnom Slovensku.

Vážený pán minister, pre nelogickosť v rozhodovaní aj pri argumentácii obhajoby výstavby veľkej nádrže Tichý Potok a nezohľadňovaní strát pitnej vody v Prešove a v Košiciach pokladám zotrvávanie na tomto zámere za nezodpovedné hospodárenie s prostriedkami plánovanými na riešenie zásobovania východného Slovenska pitnou vodou. Z tohto dôvodu sa obra-

ciam na vás so žiadosťou, aby ste dali podnet na prehodnotenie potrebnosti výstavby veľkej vodnej nádrže Tichý Potok, presadili výstavbu vodnej nádrže Škapová a takto usporené financie použili na opravy a rekonštrukcie vodovodnej siete v mestách Prešov a Košice.

Moja požiadavka je o to naliehavejšia, že vláda Slovenskej republiky rozhodnutím zo dňa 21. 5. tohto roku prevzala záruku za bankový úver pre š. p. Vodohospodárska výstavba Bratislava na vybudovanie vodnej nádrže Tichý Potok vo výške 6,7 miliónov amerických dolárov, že sa už počíta aj s ukončením tejto stavby v roku 1999. Podľa mňa je neprípustné, aby sa tieto prostriedky vložili do stavby vodného diela, ktoré bude vyrábať pitnú vodu, ktorá sa však nikdy nedostane k spotrebiteľovi. Nemal by sa tu brať do ohľadu ani záujem hlavného dodávateľa stavby Vodohospodárska výstavba, Bratislava, ktorý si sľubuje veľké zisky spojením výstavby tejto veľkej vodnej nádrže so stavbou tunela pod Braniskom.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Slovo má pán poslanec Köteles. Poradie stráca pán poslanec Pittner a pripraví sa pán poslanec Juriš.

Poslanec L. Köteles:

Vážená Národná rada,
vážení členovia vlády,
vážený pán predsedajúci,

ešte na 24. schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky v roku 1993 som interpeloval vládu Slovenskej republiky a ministra hospodárstva Slovenskej republiky pána Duckého v mene občanov regiónu Moldava nad Bodvou a pracovníkov zá-

vodu Tesla, Moldava nad Bodvou, ktorí sa obrátili na mňa ako na poslanca Národnej rady s obavami o budúcnosť, perspektívu tohto strategického závodu. Moje otázky vtedy vychádzali z očakávania tam pracujúcich odborníkov, ba i odborárov, aby sa čím rýchlejšie uskutočnil prevod vlastníctva Tesly, Moldava nad Bodvou z Fondu národného majetku Českej republiky do Fondu národného majetku Slovenskej republiky. Už v roku 1993 som vyslovil obavy o osud tohto strategického závodu, teda o perspektívu monopolnej výroby žiariviek v Slovenskej republike. Dalo sa počítať s perspektívou, že závod v konkurenčnom prostredí v nezodpovedných rukách veľmi ľahko môže byť hospodársky, technicky aj umelo zruinovaný.

Vážení kolegovia, napriek tomu, že závod Tesla v Moldave nad Bodvou od roku 1993 v hojnom počte navštívili dnešní členovia vlády a občas sa na účet závodu zabávali v okolitých roduverných obciach, konzultovali s vedúcimi pracovníkmi, napriek tomu, že verejne alebo medzi štyrmi očami riaditeľovi závodu sľúbili prevod vlastníctva, trhy, odbyt, štátnu podporu, a vraj aj teraz existujú priame kontakty na niektorých čelných členov vlády, závod Tesla v Moldave nad Bodvou, teda jediný veľký závod v našom regióne, je pred hospodárskym krachom. V súčasnosti je závod v bezvýchodiskovej situácii, prepustili väčšinu pracovníkov, ostatných platia len ad hoc, závod je zadlžený a nemá už skoro nijaký odbyt. V tejto situácii sa vynára otázka, prečo tí členovia vlády vrátane predsedu vlády, ktorí navštívili závod a boli oboznámení s dôvodmi, prečo treba previesť závod do slovenského vlastníctva, nič nepodnikli a ostali len pri prázdnych gestách. Žiaľ, dosiaľ sa nič konkrétneho nestalo a najperspektívnejší závod na východe - podľa slov Vladimíra Mečiara - v rukách neschopných alebo na všetko schopných indivíduí namiesto sľúbenej prosperity znamená pre náš región len hroziacu nezamestnanosť.

Vážení členovia vlády, tí, ktorí ste navštívili závod Tesla Moldava nad Bodvou, za súčasnú neutešenú situáciu nesiete morálnu zodpovednosť aj vy.

Vážený minister hospodárstva, vážená vláda Slovenskej republiky, po uplynutí troch rokov som opätovne nútený v zmysle § 90 položiť tie isté otázky:

a) Aké kroky urobila vláda Slovenskej republiky a Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, aby sa uskutočnil prevod vlastníctva Tesly Moldava nad Bodvou do Fondu národného majetku Slovenskej republiky?

b) Aké kroky hodlá urobiť vláda Slovenskej republiky na záchranu závodu Tesla Moldava nad Bodvou, teda jediného veľkého podniku v našom obvode?

Vážená vláda, som nútený vás opätovne interpelovať v mene obyvateľov obcí Budimír, Beniakovce, Sady nad Torysou, Vyšná Hutka, Nižná Hutka, Nižná Myšľa, Kopšov, Bakša, Valaliky, Haniska, Sokoľany, Bočiar, Seňa, Veľká Ida, Vyšný Klatov, aby sa s vytýčením hraníc nových okresov riešila aj otázka obnovy katastrálnych hraníc obcí v okrese Košice vidiek, dotknutých územnými zmenami vykonanými v rokoch 1981 až 1985.

Interpeláciu odovzdám písomne.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Slovo má pán poslanec Juriš, pripraví sa pán poslanec Švec. *(Šum v sále.)*

Priatelia, áno, ale vzhľadom na to, že ministrov máme tu, predsa len nemáme možnosť rokovať o tomto zajtra, je výjazdový deň vlády, využime, kým sú prítomní, aby poslanci,

ktorí chcú uskutočniť interpeláciu, ju mohli urobiť. Nech sa páči.

Poslanec A. Juriš:

Vážený pán predsedajúci,
vážení členovia vlády,
vážené kolegyne, kolegovia,

mám len krátku otázku na premiéra vlády pána Vladimíra Mečiara. Pri návšteve Rakúska 20. marca v rámci neoficiálnej návštevy sa stretol pán Vladimír Mečiar s rakúskym prezidentom Thomasom Klestilom. V neoficiálnom rozhovore zotrvali vyše 40 minút. Potom sa stretol s vicekancelárom a ministrom zahraničných vecí Wolfgangom Schüsselom. Hlavnou témou bol osud Jadrovej elektrárne Jaslovské Bohunice a slovenské úsilie o vstup do Európskej únie. Vladimír Mečiar zdôraznil, že Rakúsko sa môže stať obhajcom Slovenska pri jeho snahe o začlenenie sa do únie a Wolfgang Schüssel vyjadril Slovenskej republike v tomto smere podporu.

Podľa Schüssela slovenský premiér ubezpečil Viedeň, že zastaraná elektráreň Jaslovské Bohunice sa nebude v budúcnosti opravovať a že Slovenská republika dodrží sľub a uzavrie ju, ale zastavenie prevádzky sa môže oneskoriť. To je doslovný text z novín z 21. marca 1996. V tých istých novinách však čítam: "Zásadná rekonštrukcia V1 sa podľa vedenia EBO oplatí. Po tzv. malej rekonštrukcii bohunickej jadrovej elektrárne V1, ktorá si vyžiadala 2 mld Sk, uskutoční sa do roku 1999 v súlade s rozhodnutím Úradu jadrového dozoru Slovenskej republiky aj postupná rekonštrukcia elektrárne, ktorej prvý blok bol k energetickej sieti prifázovaný v roku 1978." O niekoľko dní na to, zase v tých istých novinách, sa objavilo: Vladimír Mečiar - Jaslovské Bohunice nemožno len tak vypnúť, kde sa pán predseda vlády vyjadril, že jednoducho atómovú elektráreň Jaslovské Bohunice nemožno vypnúť, ak

dosiaľ nie je za ňu náhrada. V rozhovore pre Rádiožurnál Slovenského rozhlasu to včera uviedol predseda vlády Slovenskej republiky Vladimír Mečiar. Preto je v našom záujme, aby sa zvyšoval bezpečnostný štandard tejto atómovej elektrárne... Ďalej nebudem pokračovať.

Moja otázka znie, ako vyzeráme pred zahraničnými politikmi, keď na jednom mieste niekoľko dní predtým tvrdíme, že uzatvoríme elektráreň V1 po dobudovaní elektrárne v Mochovciach a v ten istý deň riaditeľ atómovej elektrárne vyhlási, že na pokyn Ústavu jadrového dozoru sa bude rekonštruovať jadrová elektráreň a predĺži sa alebo bude dlhšie v prevádzke, ako sa vybuduje Jadrová elektráreň Mochovce, I. a II. blok.

Takisto sa pýtam pána ministra Duckého ohľadne tzv. vybudovania skladu na vyhoreté palivo v Jaslovských Bohuniciach. Momentálne tam máme dočasný sklad na vyhoreté palivo, na nízkoaktívne látky sa buduje sklad v Mochovciach a na strednodobé uloženie vyhoretého jadrového paliva zatiaľ nemáme sklad. Podľa zmlúv nám to odoberal bývalý Sovietsky zväz alebo teraz Ruská federácia a najnovšie sa objavili názory, že sa bude budovať takýto sklad v Jaslovských Bohuniciach. Pýtam sa, čo je na tom pravdy, aký by mal byť tento sklad a kde by mal byť. Keďže je to stavba veľkého rozsahu, myslím, že by tam malo byť vykonané aj environmentálne zhodnotenie, myslím, že obyvatelia by sa tiež mali k tomu vyjadriť, pretože na jednom mieste taká veľká koncentrácia - A1, V1, V2, dočasný sklad, strednodobý sklad - myslím, že je toho dosť. Je to dosť veľké zaťaženie tohto územia. Pýtam sa, či sú to len fámy, alebo je to skutočne fakt, že vláda má takýto zámer.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Slovo má pán poslanec Švec. Pripraví sa pán poslanec Šagát.

Poslanec J. Švec:

Vážený pán podpredseda,
vážené trpezlivé kolegyne, kolegovia,
vážená pani ministerka,
vážení páni ministri,

svoju interpeláciu adresujem ministerke školstva pani Eve Slavkovskej a táto moja interpelácia sa týka problému menovania vysokoškolských profesorov prezidentom Slovenskej republiky. Musím konštatovať, že Kancelária prezidenta Slovenskej republiky do 30. apríla tohto roku nedostala návrhy vysokých škôl na menovania profesorov z roku 1995 a, samozrejme, z prvých štyroch mesiacov roku 1996.

V roku 1995 vedecké rady vysokých škôl menovali, lepšie povedané inaugurovali 33 profesorov. Návrhy na menovanie týchto profesorov predložili vedecké rady ministerstvu školstva od 1. februára do 31. decembra 1995. Sklz medzi odoslaním týchto návrhov na ministerstvo školstva a ich predložením do Kancelárie prezidenta Slovenskej republiky predstavuje časové rozpätie od 5 do 17 mesiacov.

Situácia je nasledovná: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika predložila v roku 1995 4 návrhy, časový sklz do 30. apríla je 14 mesiacov. Univerzita Komenského schválila vo vedeckej rade 6 návrhov - časový sklz 7 mesiacov a 2 ďalšie návrhy - časový sklz 5 mesiacov. Slovenská technická univerzita v Bratislave schválila 3 návrhy profesorov, časový sklz je 11 mesiacov. Vysoká škola dopravy a spojov v Žiline predložila ministerstvu 4 návrhy, časový sklz je 16 mesiacov.

Univerzita veterinárneho lekárstva v Košiciach predložila 2 návrhy, jeden má sklz 15 mesiacov, druhý má sklz 6 mesiacov. Vysoká škola pedagogická v Nitre predložila 2 návrhy, časový sklz je 13 mesiacov. Technická univerzita vo Zvolene predložila 2 návrhy, obidva majú časový sklz 6 mesiacov. Vysoká škola poľnohospodárska predložila postupne 2 návrhy, časový sklz 17 mesiacov, 4 návrhy - časový sklz 16 mesiacov a 2 návrhy - časový sklz 12 mesiacov.

Vážená pani ministerka, § 15 ods. 2 zákona o vysokých školách číslo 172/1990 Zb. hovorí, že minister na návrh vysokých škôl predkladá návrhy na vymenovanie profesorov a rektorov prezidentovi. Musím konštatovať, že zdržanie týchto návrhov je v rozpore s § 15 zákona o vysokých školách. Prosím, keby ste boli taká láskavá a vo svojej odpovedi mi vysvetlili, prečo je potrebné takéto zdržanie pri menovaní profesorov, vzhľadom na to, že sama veľmi dobre viete, aká je situácia na vysokých školách. Priemerný vek našich profesorov je nad 62 rokov. Existujú školy, kde je už ohrozená výučba. Je paralyzované habilitačné pokračovanie. Mladých docentov musíme posielať do Čiech a mnohé fakulty sú ohrozené aj z hľadiska akreditácie. Konkrétne na Univerzite Komenského máme jednu fakultu, ktorú nebudem menovať, ktorá má dvoch funkčných profesorov.

Ďakujem za pozornosť a, pani ministerka, ďakujem, že ste zotrvali s nami, že ste vydržali.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Slovo má pán poslanec Šagát. Pripraví sa pán poslanec Koncoš.

Poslanec T. Šagát:

Vážený pán predsedajúci,
vážení členovia vlády,
vážené panie poslankyne, páni poslanci,
vážení hostia,

dovolím si poslať pánu ministrovi písomnou formou dve interpelácie. Jedna sa bude týkať lekárne v Dérerovej nemocnici, jej privatizácie, druhá sa bude týkať Polikliniky v Ružinove. Nemyslím si, že je dnes vhodné, aby sme o tomto diskutovali, pretože ste unavení, zdecimovaní. Zostali tu iba niektorí ministri, ktorým chcem osobitne poďakovať, teda pánu ministrovi, že tu zostal.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Nech sa páči, pán poslanec Koncoš, a pripraví sa pán poslanec Kováč.

Poslanec P. Koncoš:

Vážený pán podpredseda,
pani ministerka,
páni ministri,
vážené kolegyne, kolegovia,
vážení hostia,

aj ja budem veľmi stručný. Chcel som interpelovať ministra životného prostredia pána inžiniera Zlochu, ale keďže stav je taký, aký je, len veľmi stručne sa zmienim o tom, že v druhom polroku 1995 malo ministerstvo životného prostredia v pláne predložiť 12 návrhov zákonov. Do dnešného dňa, teda takmer pred ukončením druhého polroka 1996 boli z uvedeného počtu predložené a prerokované len dva zákony, a to novela stavebného a vodného zákona pod číslom 199/1995 Z. z. a no-

vely zákona o ovzduší číslo 31/1995 Z. z. a 32/1995 Z. z., uverejnené v úplnom znení pod číslom 256/1995 Z. z.

Domnievam sa, že chyba zaostávania a neplnenia plánu legislatívnych úloh na ministerstve životného prostredia nie je v práci odborných zložiek a aparátu tohto ministerstva, ale skôr v jeho vrcholnom vedení. Pre úplnosť informácie dodávam, že ďalším zákonom, ktorý mal byť v roku 1995 pripravený a dodnes nebol predložený ani vláde, ani parlamentu, je návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o vodách. To ma veľmi mrzí, pretože tým sa brzdí riešenie transformácie vodného hospodárstva u veľkých vodárenských nádrží, ale aj transformácia vodovodov a kanalizácií a ďalších vodohospodárskych diel. Takisto nebol predložený napríklad návrh zákona o spoplatnení užívania vôd, návrh zásad zákona o prístupe k informáciám o životnom prostredí, návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o územnom priestorovom plánovaní, o bezpečnosti a vhodnosti stavieb a návrh zákona o odpadoch vrátane obalov.

V roku 1994 Národná rada Slovenskej republiky schválila zákon číslo 287 o ochrane prírody a krajiny a na tento zákon malo nadväzovať niekoľko vykonávacích predpisov, najmä vyhláška, ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia tohto zákona. Bohužiaľ, ani jeden vykonávací predpis ministerstvo životného prostredia zatiaľ nepredložilo vláde Slovenskej republiky na schválenie.

Pýtam sa preto ministra životného prostredia pána Zlochu, prečo sa na ministerstve, ktoré riadi, neplní plán legislatívnych úloh, a zároveň ho zdvorilo žiadam o spresnenie nových termínov na predloženie citovaných návrhov legislatívnych noriem.

Ak pán minister zdravotníctva dovolí, chcel by som využiť jeho prítomnosť a obrátiť sa na neho s prosbou o riešenie problémov v okrese Rimavská Sobota, ktorý je nielen okresom s najvyššou nezamestnanosťou v rámci celej Slovenskej republiky, ale sú v ňom aj pomerne rozsiahle vyľudňujúce sa oblasti, medzi ktoré patrí najmä oblasť Ratkovej, kedysi prekvitajúceho kráľovského mestečka, dnes upadajúcej obce. Obce, v ktorej obchodníci zatvárajú svoje obchody, ale v ktorej nemá záujem otvoriť svoju ambulanciu privátny zubný lekár, ani privátnu lekáreň súkromný lekárnik či lekárnička. Samozrejme, štát zubnú ambulanciu zrušil, a čo osobitne obyvateľov Ratkovej a okolia trápi, zanikla v rámci privatizačného programu aj miestna lekáreň.

Starosta Ratkovej sa obrátil so žiadosťami o riešenie tohto stavu najprv na príslušné okresné orgány, potom, čo neuspel, aj na vás, pán minister. Bohužiaľ, vy ste mu listom opäť odporučili hľadať riešenie u okresného lekára. Žiaľ, situácia zostala rovnaká a občania Ratkovej a okolia musia po lieky cestovať do 25 km vzdialenej Hnúšte či ešte vzdialenejšej Rimavskej Soboty.

Prosím, pán minister, aby ste prijali opatrenia na účinné riešenie tohto problému, za čo vám budem povďačný nielen ja ako poslanec z okresu Rimavská Sobota, ale najmä spomínaní občania.

Za riešenie vopred ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Slovo má pán poslanec Kováč a pripraví sa pán poslanec Vaškovič.

Poslanec R. Kováč:

Vážený pán predsedajúci,
vážené kolegyne, kolegovia,

tiež budem šetriť váš čas, rešpektovať vašu únavu a v skrátenej forme prednesiem interpeláciu na takmer chronicky neprítomného ministra kultúry, ktorý má zrejme iné problémy.

Pán minister kultúry správne verejnou súťažou, ktorú vyhlásil v júli roku 1995, dospel k tomu, že je výhodné uzatvoriť generálnu poistnú zmluvu na poistenie majetku vrátane umeleckých predmetov kultúrneho dedičstva. V tomto výberovom konaní zvíťazila poisťovňa Kooperatíva, ktorá sa zaviazala odovzdávať 2 % z poistnej sumy do fondu Pro Slovakia, čo predstavuje na tento rok 5 miliónov korún, na budúci rok 15 miliónov korún.

Pán minister však vydal príkaz číslo 6 z roku 1996 a práve tomuto príkazu je venovaná moja interpelácia. V tomto príkaze pán minister kultúry prikazuje - budem ho citovať - "uzatvárať zmluvy každej organizácii s Kooperatívou výlučne prostredníctvom spoločnosti MINET Slovakia, a. s., sídliaca v Poprade.

Moje otázky na pána ministra sú nasledovné:

Prvá otázka: Prečo nemôžu zmluvy s Kooperatívou uzatvárať jednotlivé organizácie rezortu samy a prečo musia zmluvy uzatvárať prostredníctvom akciovej spoločnosti MINET Slovakia?

Druhá otázka: Bola akciová spoločnosť MINET Slovakia vybraná ako výhradný zástupca rezortu kultúry v rokovaní s poisťovňou v súlade s legislatívou o verejnom obstarávaní?

Kedy bola vyhlásená verejná súťaž na túto činnosť a aký bol výsledok súťaže?

Tretia otázka: Aká bude výška finančnej náhrady akciovej spoločnosti MINET Slovakia, teda aké je dohodnuté percento z poistnej zmluvy pre činnosť tejto akciovej spoločnosti, ktorá podľa mojich informácií bola vytvorená práve a práve len účelovo na túto činnosť?

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Slovo má pán poslanec Vaškovič a pripraví sa pán poslanec Bárdos.

Poslanec V. Vaškovič:

Vážený pán predsedajúci,

moja interpelácia bude krátka. Smeruje k predsedovi vlády a ministrovi financií a vlastne je iba spresnenou interpeláciou, na ktorú som nedostal odpoveď.

Napriek uvedeniu konkrétneho podozrenia z porušenia zákona o cenných papieroch v časti ochrana finančného trhu Harvardskou investičnou spoločnosťou, vo vašej odpovedi na interpeláciu ste sa, vážený pán podpredseda vlády, zmienili o previerke dodržiavania zákona o investičných spoločnostiach, o čo som nežiadal.

Preto vás opätovne žiadam o prešetrenie porušenia zákona o cenných papieroch v časti ochrana finančného trhu v § 79a ods. 2 Harvardskou investičnou spoločnosťou a s ňou majetkovo prepojenými osobami pri kúpe akcií Plastika Nitra, JCP Štúrovo a iných spoločností. Zároveň vás žiadam o infor-

máciu, či doteraz štátny dozor ministerstva financií nad kapitálovým trhom skúmal niektoré prípady porušenia tohto zákona, a ak áno, s akými výsledkami.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Slovo má pán poslanec Bárdos. Po ňom sme vyčerpali všetky interpelácie, lebo ďalší neboli prítomní. Ešte sa hlási pani poslankyňa Rusnáková.

Poslanec Gy. Bárdos:

Ďakujem pekne.

Vážený pán predsedajúci,
vážené kolegyne,
vážení kolegovia,
prítomní členovia vlády,

na základe § 89 zákona číslo 44/1989 Zb. o rokovacom poriadku interpelujem ministerku školstva Slovenskej republiky pani Evu Slavkovskú a ministra kultúry Slovenskej republiky pána Ivana Hudeca.

Ministerku školstva interpelujem vo veci rozhodnutia Školskej správy Bratislava 8 číslo 141/96 zo dňa 13. 5. 1996 o preradení elokovanej triedy s vyučovacím jazykom maďarským vo Veľkom Bieli pod riaditeľstvo Základnej školy slovenskej vo Veľkom Bieli. Elokovaná trieda s vyučovacím jazykom maďarským vo Veľkom Bieli od jej vzniku patrí k Základnej škole Alberta Molnára v Senci, ktorá je základnou školou s vyučovacím jazykom maďarským. Podľa zákona číslo 542/1990 Zb. o štátnej správe v školstve a o školských samosprávach, v zmysle jej novelizácie, školská správa je po-

vinná prerokovať každú zmenu v sieti základných škôl s miestnou samosprávou a územnou školskou samosprávou.

V rozhodnutí Školskej správy Bratislava 8 je uvedené, že riaditeľka Základnej školy slovenskej vo Veľkom Bieli do 30. júna 1996 prevezme zápisnične dokumentáciu od riaditeľa Základnej školy Alberta Molnára s vyučovacím jazykom maďarským v Senci a elokovaná trieda bude patriť od 1. septembra 1996 pod riaditeľstvo Základnej školy slovenskej vo Veľkom Bieli. Rozhodnutie Školskej správy Bratislava 8 adresovali nie škole, ku ktorej patrí elokovaná trieda, ale škole, pod ktorú by mala patriť elokovaná trieda od septembra. Základná škola Alberta Molnára v Senci dostala rozhodnutie len na vedomie, to znamená, že adresátom nebol riaditeľ školy.

Pani ministerka, len veľmi krátko: Po vstupe maďarsko-slovenskej zmluvy do platnosti rezort školstva chce zmluvu napĺňať takýmto spôsobom? Celkom absentuje komunikácia medzi tými, ktorí rozhodujú, a medzi tými, ktorých sa tieto rozhodnutia týkajú. Riaditeľstvo Základnej školy Alberta Molnára a samospráva obce Veľký Biel i samotní rodičia detí, ktorých sa rozhodnutie týka, ani nemali možnosť sa k tomuto vyjadriť. Preto vás žiadam, pani ministerka, aby ste urobili nápravu vo veci elokovanej triedy s vyučovacím jazykom maďarským vo Veľkom Bieli a zrušili rozhodnutie Školskej správy Bratislava 8 zo dňa 13. 5. 1996. Žiadam vás aj o odpoveď, aké konkrétne opatrenia urobíte, aby sa podobné prípady nestali.

Vážené kolegyne, vážení kolegovia, ďalej veľmi krátko interpelujem ministra kultúry Slovenskej republiky pána Ivana Hudeca, ktorý, samozrejme, nie je prítomný, vo veci financovania menšinovej periodickej tlače zo štátneho rozpočtu prostredníctvom štátneho fondu Pro Slovakia. Podľa informácie zo zdroja blízkeho štátnemu fondu Pro Slovakia dostane vydavateľ denníka Slovenská republika Salus, spol. s r. o.,

resp. tlačiareň Danubiaprint 6 miliónov Sk, vydavateľstvo Kubko Goral 7,6 miliónov Sk, periodikum Slovenský juh 1,8 miliónov Sk, a to, samozrejme, z tých peňazí, ktoré boli určené pre menšinové kultúry a pre menšinové periodiká. Z 5 miliónov Sk, ktorými má tento rok štát podporiť maďarské periodiká, má 2 milióny dostať týždenník, ktorý v súčasnosti ani nevychádza, týždenník Életünk - Náš život, blízky maďarskému ľudovému Hnutiu za zmierenie a prosperitu.

Žiadam vás, pán minister, aby ste uviedli, ktoré vydavateľstvá, tlačiarne, resp. periodiká koľko korún dostali zo štátneho rozpočtu prostredníctvom fondu Pro Slovakia v roku 1995 a takisto v roku 1996.

Ďakujem vám za pozornosť.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Slovo mám pani poslankyňa Rusnáková.

Poslankyňa E. Rusnáková:

Svojou interpeláciou sa obraciam na ministra životného prostredia a žiadam ho o pomoc pri dofinancovaní rozostavanej stavby čističky odpadových vôd vo Svidníku. Výstavba čističky odpadových vôd a kanalizácie sa začala v júli v roku 1989 s plánovaným ukončením do apríla 1993 s celkovým rozpočtovým náklade 303 miliónov korún. Dosiaľ sa preinvestovalo približne 155 miliónov korún. Na stavbe sa v roku 1994 z dôvodu nezabezpečenia finančných prostriedkov nepracovalo. V rokoch 1995 a v I. polroku 1996 Štátny fond životného prostredia Slovenskej republiky na čističku odpadových vôd vo Svidníku neposkytol ani korunu. Vzhľadom na zvýšenie cien stavebných prác a materiálu je súčasná potreba na ukončenie stavby približne 148 miliónov korún.

Výstavba čističky odpadových vôd vo Svidníku podmieňuje ďalší rozvoj mesta a ďalších približne šiestich okolitých obcí plánovaných na napojenie na čističku odpadových vôd. Čistička odpadových vôd by týmto slúžila asi pre 14 000 ľudí. Podotýkam a dúfam, že je moja informácia správna, že Svidník je jediným okresným mestom, ktoré ešte nemá čističku odpadových vôd. Splaškové vody mesta sa priamo vypúšťajú do recipienta vodárenského toku Ondava a kvalita tohto toku, bohužiaľ, pod mestom, dosahuje znečistenie v V. triede akosti, čo sa následne prejavuje aj na zhoršení kvality vody vo vodárenskej nádrži Domaša, ktorá sa nachádza na území dvoch okresov.

Vychádzajúc z uznesenia vlády Slovenskej republiky číslo 263 zo dňa 7. apríla 1992 je možné túto stavbu považovať za plnenie jedného z ekologických opatrení na zabezpečenie nádrže Veľká Domaša ako výhľadového zdroja pitnej vody pre východoslovenský región. Pýtam sa, ako sa teda plní uznesenie vlády.

Východoslovenské vodárne a kanalizácie ako žiadateľ o poskytnutie dotácie vypracoval práve z týchto dôvodov, ktoré som spomenula, zjednodušený náhradný variant na dostavbu čističky odpadových vôd vo Svidníku. K tomu však potrebuje najmä pomoc ministerstva životného prostredia, ale takisto aj ministerstva pôdohospodárstva a Štátneho fondu životného prostredia Slovenskej republiky.

Nie kvôli tomu, že by som chcela pána ministra iritovať, ale kvôli objektívnemu zámeru a záveru by som chcela pripomenúť jednu dôležitú stať zo správy Najvyššieho kontrolného úradu o činnosti Najvyššieho kontrolného úradu za rok 1995, kde je napísané: "Porušovanie zákona číslo 128/1991 Zb. bolo zistené v Štátnom fonde životného prostredia Slovenskej republiky v procese rozdeľovania používania prostriedkov fondu. Tieto prostriedky idú najmä na dostavbu

čističiek odpadových vôd a kanalizácií. Prostriedky fondu boli poskytnuté podnikateľským subjektom aj bez povinnosti použiť vlastné zdroje. Kontrolou bolo zistené, že napríklad spoločnosť Surmex so sídlom vo Svidníku použila prostriedky fondu neúčelovo, t. j. v rozpore s § 5 ods. 5 zákona číslo 126/1991 Zb. Použitie prostriedkov fondu príjemcom dotácií nebolo zo strany fondu kontrolované, čo bolo v rozpore s § 5 ods. 4 zákona číslo 128/1991 Zb."

Dúfam, vážený pán minister, že aj vy zvážite situáciu obyvateľov okresu Svidník a v nasledujúcom období sa aj vy osobne pričiníte o to, aby Štátny fond životného prostredia neposkytoval finančné prostriedky súkromným podnikateľom na plynofikáciu ich hotelov a ich autoumyvární, ale bude veľmi objektívne zvažovať potreby obyvateľov tohto okresu a žiadateľom, ktorí zabezpečujú túto dostavbu pre 14 000 obyvateľov, pomôžete a aj vy vyjdete v ústrety.

Ďakujem pekne.
(Potlesk.)

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Pýtam sa, či chce ešte niekto z poslancov podať interpeláciu.

(Nikto.)

Keďže nie, pýtam sa členov vlády, či chcú odpovedať na interpelácie na otázky poslancov hneď. Majú možnosť, samozrejme, písomne podať odpoveď na interpelácie.

Keďže členovia vlády nechcú teraz odpovedať, prosím ich, a to aj tých, ktorí už ústne odpovedali, aby pripravili písomnú formu odpovede na interpelácie poslancov v zmysle zákona o rokovacom poriadku a dali túto písomnú odpoveď na

interpelácie a otázky v stanovenej lehote, to znamená do 30 dní.

Vážené kolegyne a kolegovia, vyhlasujem týmto tento bod programu za skončený.

Hlasovanie o odpovediach na interpelácie bude nasledovať, ale bod interpelácie je už skončený.

V zasadaní pokračujeme zajtra 9.00 hodine.

Želám vám všetkým dobrú noc, pokojný spánok.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Vážené panie poslankyne,
vážení páni poslanci,

mali by sme pokračovať, pretože je už po stanovenom termíne začiatku schôdze. Vrátime sa k hlasovaniu, ale vidím, že nás nie je dostatok. Dovoľte, aby som využil čas, kým sa doplní náš zbor, na podanie informácie v oblasti spolupráce s Európskou úniou.

Vážené panie poslankyne,
vážení páni poslanci,

ide o informáciu o tom, ako sa pripravujeme na spoluprácu v oblasti európskej integrácie.

Na politickom grémiu a neskôr v osobných kontaktoch a na porade predsedu Národnej rady s podpredsedami a s Kanceláriou Národnej rady bola jednak spresnená 11-členná zostava poslancov, členov Spoločného parlamentného výboru Európskej únie a Národnej rady Slovenskej republiky, ktorí sa zúčastnia na 2. spoločnej schôdzi v Bruseli v dňoch 3. až 5. tohto roku, a jednak bola odsúhlasená príprava a návrh na schválenie a vytvorenie Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre európsku integráciu. Návrh predložím na budúcom, t. j. na júnovom zasadaní Národnej rady Slovenskej republiky.

Zloženie tohto výboru bude mať paralelné členstvo, t. j. členmi výboru budú poslanci, ktorí majú už svoje členstvo v iných výboroch, aby nedošlo k oslabeniu funkčnosti doterajších výborov. Zároveň sa budeme usilovať, aby bol výbor v nevyhnutnom počte, a k tomu sa prikláňajú aj zástupcovia viacerých politických strán, aby mal 15 členov a aby v ňom boli zastúpené všetky kluby koalície i opozície. Pochopiteľne, že pred podaním vlastného návrhu členov výboru prediskutujeme zastúpenie s poslaneckými klubmi, aby sa našiel konsenzus väčšinovej akceptácie pri hlasovaní. Rád by som zdôraznil, že všetky krajiny strednej a východnej Európy, ktoré majú záujem o členstvo v Európskej únii, buď už takéto výbory vytvorili, alebo ich pripravujú. Okrem toho súbežne so stupňovaním procesov integrácií dôjde postupne aj k úprave vlastného aparátu Národnej rady, keď vznikne jednak špeciálny inštitút a jednak dôjde k úprave útvarov, ktoré majú na starosti vonkajší styk a vonkajšie vzťahy.

Na záver tejto informácie znova opakujem, že po konzultačnej príprave na júnovej schôdzi predložím návrh na vytvorenie výboru pre európsku integráciu.

Vážené kolegyne a kolegovia, teraz zistíme, či sme vstave odhlasovať náš súhlas alebo nesúhlas s odpoveďami na interpelácie poslancov.

Prosím, prezentujme sa a vzápätí hlasujme. Je to v prvom prípade odpoveď ministra Hudeka na interpeláciu pána poslanca Pittnera. *(Hlasy zo sály.)* Dobre, pardon. Tak prosím vás, zatiaľ sa budeme len prezentovať. Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 77 poslancov.

Vážené kolegyne a kolegovia, prejdeme rad-radom, aby sme postupovali racionálne a rýchlo.

Začnema hlasovaním o súhlase alebo nesúhlase s odpoveďou na interpeláciu pána poslanca Pittnera, teda s odpoveďou pána ministra Hudeka.

Prosím, prezentujme sa a vzápätí hlasujme o tom, či súhlasíme s touto odpoveďou.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 77 poslancov.
Za návrh hlasovalo 61 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 9 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 5 poslancov.
Nehlasovali 2 poslanci.

Konštatujeme, že sme akceptovali odpoveď ministra Hudeka.

Prosím, prezentujme sa a vzápätí hlasujme o tom, či súhlasíme s odpoveďou pána ministra Rezeša na interpeláciu pána poslanca Dzurindu.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 81 poslancov.
Za návrh hlasovalo 64 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 11 poslancov.
Hlasovania sa zdržali 4 poslanci.
Nehlasovali 2 poslanci.

Konštatujem, že parlament súhlasil s odpoveďou pána ministra Rezeša.

Prosím, prezentujme sa a vzápätí hlasujme o tom, či súhlasíme s odpoveďou ministra financií pána Kozlíka na interpeláciu pána poslanca Vaškoviča.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 82 poslancov.
Za návrh hlasovalo 65 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 8 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 7 poslancov.
Nehlasovali 2 poslanci.

Konštatujem, že parlament súhlasí s odpoveďou ministra Kozlíka.

Prosím, prezentujme sa a vzápätí hlasujme o tom, či súhlasíme s odpoveďou pána ministra Kozlíka na interpeláciu pána poslanca Prokeša.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 75 poslancov.
Za návrh hlasovalo 51 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 5 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 14 poslancov.
Nehlasovalo 5 poslancov.

Konštatujem, že sme nedosiahli uznášaniaschopnú väčšinu.

Faktická či procedurálna poznámka? *(Hlas z pléna.)* Dobre. Prosím, zopakujeme hlasovanie.

Prosím, prezentujme sa a vzápätí hlasujme o tom, či súhlasíme s odpoveďou ministra financií pána Kozlíka na interpeláciu pána poslanca Prokeša.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 82 poslancov.
Za návrh hlasovalo 51 poslancov.
Proti návrhu hlasovali 4 poslanci.
Hlasovania sa zdržalo 23 poslancov.
Nehlasovali 4 poslanci.

Konštatujem, že sme vyslovili súhlas s odpoveďou pána ministra Kozlíka.

Prosím, prezentujme sa a vzápätí hlasujme o odpovedi pani ministerky Slavkovskej na interpeláciu pána poslanca Ftáčnika. Poznamenávam, že pán poslanec Ftáčnik ešte žiada hlasovať o uznesení. *(Poznámka poslanca Ftáčnika z pléna.)* Len o uznesení? Pardon. Tak prosím, teraz nehlasujme. Budeme hlasovať len o uznesení novým hlasovaním a pán poslanec Ftáčnik prečíta návrh tohto uznesenia.

Prosím, terajšie hlasovanie sa nezarátalo. Prosím pána poslanca Ftáčnika, aby prečítal návrh svojho uznesenia. Buďte taký dobrí, spojte ho.

Poslanec M. Ftáčnik:

Ďakujem pekne za slovo, pán podpredseda. Návrh uznesenia som včera navrhol v takomto znení:

Národná rada Slovenskej republiky odporúča, teda nezaväzuje, ale odporúča ministerstvu školstva, aby vydalo vykonávací predpis podľa § 12 ods. 7 platného zákona číslo 350/1994 Z. z., ktorým by sa ustanovil spôsob financovania neštátnych stredných odborných učilíšť a stredísk praktického vyučovania do novembra 1996.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Prosím, prezentujme sa a vzápätí hlasujme o prednesenom návrhu uznesenia pána poslanca Ftáčnika, či s ním súhlasíme, alebo nie.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 92 poslancov.
Za návrh hlasovalo 65 poslancov.
Proti návrhu hlasovali 4 poslanci.
Hlasovania sa zdržalo 22 poslancov.
Nehlasoval 1 poslanec.

Konštatujem, že toto uznesenie bolo prijaté.

Prosím, prezentujme sa a vzápätí hlasujme o tom, či súhlasíme s odpoveďou pána premiéra Mečiara, resp. ministra Hudeca na interpeláciu pána poslanca Bárdosa.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 88 poslancov.
Za návrh hlasovalo 68 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 12 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 6 poslancov.
Nehlasovali 2 poslanci.

Konštatujem, že sme vyslovili súhlas s odpoveďou na interpeláciu pána poslanca Bárdosa.

Prosím, prezentujme sa a vzápätí hlasujme o odpovedi pani ministerky Slavkovskej na interpeláciu pána poslanca Haracha, či s ňou súhlasíme, alebo nie.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 91 poslancov.
Za návrh hlasovalo 65 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 16 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 5 poslancov.
Nehlasovalo 5 poslancov.

Konštatujem, že parlament vyslovil súhlas s odpoveďou pani ministerky Slavkovskej.

Prosím, prezentujme sa a vzápätí hlasujme o odpovedi pána ministra Schenka na interpeláciu pána poslanca Figeľa, či s ňou súhlasíme, alebo nie.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 92 poslancov.
Za návrh hlasovalo 68 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 16 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 7 poslancov.
Nehlasoval 1 poslanec.

Konštatujem, že parlament vyslovil súhlas s odpoveďou ministra Schenka.

Prosím, prezentujme sa a vzápätí hlasujme o odpovedi pani ministerky Slavkovskej na interpeláciu pána poslanca Šveca, či súhlasíme s touto odpoveďou, alebo nie.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 86 poslancov.
Za návrh hlasovalo 59 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 15 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 12 poslancov.

Konštatujem, že parlament súhlasil s odpoveďou pani ministerky Slavkovskej.

Na interpeláciu pána poslanca Kleina odpovedal pán minister Baco a pán poslanec Klein vyslovil súhlas, čiže o tomto nehlasujeme.

Prosím, prezentujme sa a vzápätí hlasujme o odpovedi pána ministra Hudeca na interpeláciu pani poslankyne Sabolovej, či s touto odpoveďou súhlasíme, alebo nie.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 80 poslancov.
Za návrh hlasovalo 64 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 11 poslancov.
Hlasovania sa zdržali 4 poslanci.
Nehlasoval 1 poslanec.

Konštatujem, že sme akceptovali odpoveď pána ministra Hudeca.

Prosím, prezentujme sa a vzápätí hlasujme o odpovedi pána ministra Duckého na interpeláciu pani poslankyne Sabolovej, či s ňou súhlasíme, alebo nie.

Nefunguje to. Hlasovanie budeme opakovať.

Prosím, prezentujme sa a vzápätí hlasujme o odpovedi ministra Duckého na interpeláciu pani poslankyne Sabolovej, či s touto odpoveďou súhlasíme, alebo nie.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 84 poslancov.
Za návrh hlasovalo 63 poslancov.

Proti návrhu hlasovalo 11 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 9 poslancov.
Nehlasoval 1 poslanec.

Konštatujem, že parlament vyslovil súhlas s odpoveďou pána ministra Duckého.

Prosím, prezentujme sa a vzápätí hlasujme o odpovedi pána ministra Zlochu na interpeláciu pani poslankyne Sabolovej.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 86 poslancov.
Za návrh hlasovalo 67 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 7 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 8 poslancov.
Nehlasovali 4 poslanci.

Konštatujem, že parlament vyslovil súhlas s odpoveďou pána ministra Zlochu.

Pán poslanec Černák interpeloval viacerých pánov ministrov a zároveň povedal, že nežiada hlasovanie o týchto odpovediach.

Takže prechádzame na odpoveď pána Mečiara, resp. pána Kalmana na interpeláciu pána poslanca Kötelesa.

Prosím, prezentujme sa a vzápätí hlasujme, či súhlasíme s touto odpoveďou.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 86 poslancov.
Za návrh hlasovalo 68 poslancov.

Proti návrhu hlasovalo 10 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 6 poslancov.
Nehlasovali 2 poslanci.

Konštatujem, že parlament vyslovil súhlas s odpoveďou pána Mečiara, resp. pána Kalmana na interpeláciu pána poslanca Kötelesa.

Pán poslanec Köteles, ak ma záznamy neklamú, uviedol dva návrhy na uznesenie Národnej rady. Je to ešte predtým, ako budeme hlasovať o odpovedi pána ministra Hudeca? Alebo to nasleduje za tým?

Poslanec L. Köteles:

Pán predsedajúci, ďakujem za slovo.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Prosím, hovorte hlasno.

Poslanec L. Köteles:

Ďakujem. Keď odsúhlasíme text uznesenia, tak je zbytočné hlasovať o odpovediach.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ale to je teraz trocha fiktívne. To znamená, že keď ho neodsúhlasíme, budeme musieť znova hlasovať?

Poslanec L. Köteles:

Nie. Tak navrhujem uznesenia.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Áno, nech sa páči. Prosím, prečítajte text vášho návrhu uznesenia.

Poslanec L. Köteles:

Národná rada Slovenskej republiky žiada ministra kultúry Slovenskej republiky, aby predložil konkrétny rozpis štátnych dotácií z fondu Pro Slovakia za rok 1995.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Prosím, prezentujme sa a vzápätí hlasujme o tomto návrhu uznesenia pána poslanca Kötelesa.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 94 poslancov.
Za návrh hlasovalo 26 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 23 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 44 poslancov.
Nehlasoval 1 poslanec.

Konštatujem, že prvý návrh uznesenia, ktorý predložil pán poslanec Köteles, nebol prijatý.

Prosím, prečítajte váš druhý návrh uznesenia.

Poslanec L. Köteles:

Národná rada Slovenskej republiky, vychádzajúc z článku 80 Ústavy Slovenskej republiky a z § 89 zákona číslo 44/1989, žiada členov vlády, aby odpovedali na interpeláciu poslancov v zákonom danej lehote, teda do 30 dní.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Prosím, prezentujme sa a vzápätí hlasujme o prečítanom návrhu uznesenia Národnej rady, ktorý predkladá pán poslanec Köteles.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 94 poslancov.
Za návrh hlasovalo 25 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 23 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 43 poslancov.
Nehlasovali 3 poslanci.

Konštatujem, že druhý návrh uznesenia Národnej rady, ktorý predložil pán poslanec Köteles, sme neprijali.

Prosím, prezentujme sa a vzápätí hlasujme o odpovedi pána Mečiara, resp. pána Kozlíka na interpeláciu pani poslankyne Schmögnerovej, či súhlasíme s touto odpoveďou, alebo nie.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 77 poslancov.
Za návrh hlasovalo 61 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 6 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 8 poslancov.
Nehlasovali 2 poslanci.

Konštatujem, že parlament vyslovil súhlas s odpoveďou pána Mečiara, resp. pána Kozlíka.

Prosím, prezentujme sa a vzápätí hlasujme o odpovedi pána ministra Javorského na interpeláciu pána poslanca Šagáta, či súhlasíme s touto odpoveďou, alebo nie.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 81 poslancov.
Za návrh hlasovalo 61 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 12 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 7 poslancov.
Nehlasoval 1 poslanec.

Konštatujem, že sme prijali odpoveď pána ministra Javorského.

Prosím, prezentujme sa a vzápätí hlasujme o odpovedi pána ministra Schenka na interpeláciu pani poslankyne Lazarovej.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 83 poslancov.
Za návrh hlasovalo 59 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 9 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 11 poslancov.
Nehlasovali 4 poslanci.

Konštatujem, že parlament vyslovil súhlas s odpoveďou pána ministra Schenka.

Podľa výsledkov hlasovania bude vypracované uznesenie. Odpovede na interpelácie, s ktorými sme hlasovaním vyjadrili súhlas, budú zaradené pod bodom súhlasí, a odpovede, s ktorými Národná rada Slovenskej republiky vyjadrila hlasovaním nesúhlas, budú zaradené pod bodom nesúhlasí.

Teraz pristúpime k d e v ä t n á s t e m u bodu programu, ktorým je

návrh na vyslovenie súhlasu s Dodatkovým protokolom z 15. októbra 1975 k Európskemu dohovoru o vydávaní z 13. decembra 1957, Druhým dodatkovým protokolom zo 17. marca 1978 k Európskemu dohovoru o vydávaní z 13. decembra 1957, Dodatkovým protokolom zo 17. marca 1978 k Európskemu dohovoru o vzájomnej pomoci v trestných veciach z 20. apríla 1959.

Návrh vlády ste dostali ako tlač číslo 345 a spoločnú správu výborov ako tlač 345a. Návrh uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky je súčasťou tlače číslo 345.

Z poverenia vlády Slovenskej republiky návrh uvedie minister spravodlivosti Slovenskej republiky pán Jozef Liščák. Prosím ho, aby sa ujal slova.

Minister spravodlivosti SR J. Liščák:

Vážený pán podpredseda Národnej rady,
vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

Česká a Slovenská Federatívna Republika podpísala a v roku 1992 ratifikovala niektoré dohovory Rady Európy, medzi inými Európsky dohovor o vydávaní z 13. decembra 1957 a Európsky dohovor o vzájomnej pomoci v trestných veciach z roku 1959. Tieto dohovory nadobudli pre ČSFR platnosť dňa 14. júla 1992.

Vyhlásenie Slovenskej republiky o sukcesii zmlúv ratifikovaných Českou a Slovenskou Federatívnou Republikou do medzinárodných dohovorov bolo základom rozhodnutia výboru ministrov Rady Európy na 484. zasadnutí zástupcov ministrov dňa 8. januára 1993 o tom, že sa uznáva viazanosť Slovenskej

republiky oboma uvedenými dohovormi so spätnou účinnosťou, teda od 1. januára 1993.

Predmetné dohovory patria medzi najpoužívanejšie trestnoprávne dohovory v praxi justičných orgánov Slovenskej republiky. Ich dôležitosť je zdôraznená aj skutočnosťou, že sa podľa nich postupuje aj vo vzťahu k Českej republike. Široké uplatnenie majú aj vo vzťahu k Rakúsku, Nemeckej spolkovej republike, Francúzsku, Maďarsku, Poľsku a iným členským štátom Rady Európy. K dohovorom boli v rámci Rady Európy dohodnuté dodatkové protokoly, ktoré Česká a Slovenská Federatívna Republika neratifikovala.

Viac ako trojročná prax z vykonania citovaných dohovorov ukazuje, že dodatkové protokoly obsahujú ustanovenia, ktoré by v mnohom pomohli praxi justičných orgánov Slovenskej republiky.

Štruktúra všetkých dodatkových protokolov je delená. To znamená, že upravujú súčasne rôzne doplnkové otázky, ktoré nemajú vzájomnú súvislosť, ale súvisia s predmetom úpravy príslušného dohovoru. Každý štát má možnosť prijať všetky časti jednotlivého dodatkového protokolu alebo len niektorú jeho časť. Ako vyplýva z predkladacej správy, navrhuje sa prijať všetky časti všetkých troch dodatkových protokolov.

Vláda Slovenskej republiky vyslovila súhlas s uzatvorením predmetných protokolov dňa 21. 11. 1995 uznesením číslo 874. Dodatkové protokoly boli za Slovenskú republiku podpísané dňa 14. 2. 1994. Dodatkové protokoly majú charakter medzinárodných prezidentských zmlúv, a preto sa vyžaduje pred ich ratifikáciou súhlas Národnej rady Slovenskej republiky.

Ďakujem za pozornosť.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne pánu ministrovi Liščákovi. Prosím spoločného spravodajcu výborov pána poslanca Roberta Fica, aby podal správu o výsledkoch prerokovania návrhu vo výboroch Národnej rady Slovenskej republiky. Nech sa páči.

Poslanec R. Fico:

Vážené dámy a páni,

návrh na vyslovenie súhlasu s Dodatkovým protokolom z 15. októbra 1975 k Európskemu dohovoru o vydávaní z 13. decembra 1957, Druhým dodatkovým protokolom zo 17. marca 1978 k Európskemu dohovoru o vydávaní z 13. decembra 1957 a s Dodatkovým protokolom zo 17. marca 1978 k Európskemu dohovoru o vzájomnej pomoci v trestných veciach z 20. apríla 1959 pridelil predseda Národnej rady Slovenskej republiky svojím rozhodnutím Ústavnoprávnemu výboru Národnej rady Slovenskej republiky, Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre obranu a bezpečnosť a Zahraničnému výboru Národnej rady Slovenskej republiky na prerokovanie do 9. mája 1996. Zároveň určil ústavnoprávny výbor, aby podal Národnej rade Slovenskej republiky správu o výsledku prerokovania návrhu v príslušných výboroch.

Všetky určené výbory prerokovali návrh v lehote, vyslovili s ním súhlas a odporúčajú Národnej rade Slovenskej republiky podľa článku 86 písm. e) Ústavy Slovenskej republiky vysloviť s týmito medzinárodnými dokumentmi súhlas.

Vážený pán podpredseda, to je všetko zo spoločnej správy.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne pánu poslancovi Ficovi za podanie správy a prosím ho, aby zaujal miesto určené pre spravodajcov výborov.

Otváram rozpravu o devätnástom bode programu. Písomne som nedostal žiadnu prihlášku do rozpravy.

Konštatujem, že do rozpravy sa nikto nehlási, teda vyhlasujem rozpravu o devätnástom bode programu za skončenú. Samozrejme, tým zrejme pán minister Liščák nemá dôvod na vystúpenie. Zrejme rovnako nie je potrebné ani záverečné slovo pána spoločného spravodajcu, teda pristúpime k hlasovaniu.

Vážené kolegyne a kolegovia, budeme hlasovať o návrhu uznesenia, ktorým Národná rada Slovenskej republiky podľa článku 86 písmena e) Ústavy Slovenskej republiky vyslovuje súhlas s uvedenými tromi dodatkovými protokolmi.

Prosím, prezentujme sa a vzápätí hlasujme. Pán spoločný spravodajca, aké je vaše stanovisko?

Poslanec R. Fico:

Odporúčam toto uznesenie prijať.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Pán spoločný spravodajca ho odporúča prijať.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 108 poslancov.
Za návrh hlasovalo 108 poslancov.

Proti návrhu nehlasoval nikto.
Hlasovania sa nezdržal nikto.

Je to vzácna zhoda. Ďakujem za promptné postupovanie. *(Potlesk.)*

Konštatujem, že sme navrhované uznesenie schválili.

Ďakujem pánu ministrovi a pánu spoločnému spravodajcovi.

Pristúpime k d v a d s i a t e m u bodu programu, ktorým je

vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon číslo 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov.

Vládny návrh zákona ste dostali ako tlač číslo 410 a spoločnú správu výborov ako tlač číslo 410a.

Z poverenia vlády Slovenskej republiky návrh zákona odôvodní minister spravodlivosti Slovenskej republiky pán Jozef Liščák. Prosím pána ministra, aby sa ujal slova.

Minister spravodlivosti SR J. Liščák:

Vážený pán podpredseda,
vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

účelom návrhu novely zákonnej úpravy konkurzného a vyrovnávacieho konania je výsostný záujem štátu nepripustiť zánik strategicky dôležitých štátnych podnikov a akciových spoločností, od ktorých závisí stabilizácia a ďalší rozvoj nášho hospodárstva. Ide o štátne podniky a akciové spoločnosti s majetkovou účasťou štátu alebo Fondu národného ma-

jetku Slovenskej republiky, ktoré sú taxatívne vymedzené v § 2 a 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky číslo 192/1995 Z. z. o zabezpečení záujmov štátu pri privatizácii strategicky dôležitých štátnych podnikov a akciových spoločností. Tento zákon nadobudol účinnosť 7. septembra 1995.

Podľa ustanovenia § 67 ods. 3 zákona číslo 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov sa ustanovenia zákona o konkurze a vyrovnaní nevzťahujú na štátne rozpočtové organizácie, štátne príspevkové organizácie, obce a právnické osoby zriadené osobitným zákonom. Navrhuje sa doplniť pôsobnosť tohto ustanovenia aj na strategicky dôležité štátne podniky a akciové spoločnosti taxatívne vymedzené v § 2 a 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky číslo 192/1995 Z. z. a právneho nástupcu štátneho podniku podľa § 5 tohto zákona.

Keďže hlavným dôvodom tejto novely je výsostný záujem štátu nepripustiť zánik subjektov, od ktorých závisí stabilizácia nášho hospodárstva a jeho ďalší rozvoj, je nevyhnutné, aby sa táto novela vzťahovala aj na konkurzné konania, ktoré už boli začaté voči dlžníkom uvedeným v § 67 ods. 3 zákona o konkurze a vyrovnaní a ktoré mali byť zastavené, ak do nadobudnutia účinnosti tohto zákona ešte nerozhodol o vyhlásení konkurzu.

Návrh novely zákona o konkurze a vyrovnaní vypracovalo Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky v spolupráci s Ministerstvom financií Slovenskej republiky. Odporúčam jeho schválenie.

Ďakujem za pozornosť.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne pánu ministrovi Liščákovi.

Prosím spoločného spravodajcu výborov poslanca Tomáša Cingela, aby podal správu o výsledkoch prerokovania vládneho návrhu zákona vo výboroch Národnej rady. Nech sa páči.

Poslanec T. Cingel:

Vážený pán predsedajúci,
vážené kolegyne, kolegovia,

vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon číslo 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov, pridelil predseda Národnej rady Slovenskej republiky rozhodnutím číslo 958 z 30. apríla 1996 na prerokovanie Ústavnoprávnemu výboru Národnej rady Slovenskej republiky, Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre financie, rozpočet a menu, Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre hospodárstvo, privatizáciu a podnikanie, Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre pôdohospodárstvo a Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre verejnú správu, územnú samosprávu a národnosti v lehote do 15. mája 1996 a súčasne určil Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre hospodárstvo, privatizáciu a podnikanie na skoordinovanie stanovísk výborov Národnej rady Slovenskej republiky s tým, že sa skoordinované stanoviská výborov Národnej rady Slovenskej republiky premietnu v spoločnej správe výborov Národnej rady Slovenskej republiky.

Určené výbory Národnej rady Slovenskej republiky prerokovali vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky na svojich schôdzach v určenej lehote.

Ústavnoprávny výbor Národnej rady Slovenskej republiky, Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre financie, rozpočet a menu, Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre

hospodárstvo, privatizáciu a podnikanie a Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre verejnú správu, územnú samosprávu a národnosti neprijali uznesenie o výsledku prerokúvania vládneho návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon číslo 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov, lebo podľa § 48 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady číslo 44/1989 Zb. o rokovacom poriadku Slovenskej národnej rady v znení neskorších predpisov nevyslovila s ním súhlas nadpolovičná väčšina všetkých členov výboru.

Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre pôdohospodárstvo vyslovil súhlas s vládnym návrhom zákona Národnej rady Slovenskej republiky a odporúča Národnej rade Slovenskej republiky vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon číslo 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov, schváliť.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pánu poslancovi Cingelovi a prosím ho, aby zaujal miesto určené pre spravodajcov výborov.

Otváram rozpravu o dvadsiatom bode programu. Prvú prihlášku mám od pána poslanca Fogaša. Nech sa páči, máte slovo. Pripraví sa pán poslanec Zsolt Komlósy.

Poslanec Ľ. Fogaš:

Vážený pán predsedajúci,
vážený pán minister,
vážené kolegyne, kolegovia,

žiaľ, znovu musím už po štvrtýkrát v súvislosti so zákonom o konkurznom konaní diskutovať, a diskutovať, žiaľ,

nie tak, že by som mohol podporiť tento návrh novely. Totiž ani teraz sa nepredkladá žiadne systematické riešenie zákona o konkurze a vyrovnaní, iba sa látajú problémy spôsobom, ktorý vlastne ruší zmysel zákona.

Treba si uvedomiť, že už pred touto novelizáciou bol zákon o konkurze a vyrovnaní novelizovaný niekoľkokrát a už zákonom 122/1993 Z. z. bol doplnený § 67 o odseky 3, 4, ktorým sa stanovilo, že zákon o konkurze a vyrovnaní sa nepoužije u dlžníkov hospodáriacich na poľnohospodárskej pôde alebo lesnej pôde v čase od 1. 4. do 30. 9. kalendárneho roka, u tých istých dlžníkov zapísaných do príslušného registra po 31. 12. 1992, a to v čase do 30. 9. 1994 a u dlžníkov z oblasti dopravy a spojov, zdôrazňujem, dopravy a spojov, ak majú pre štát zásadný strategický hospodársky význam s výnimkou, že z tohto ustanovenia môže stanoviť vláda určitý exces na základe návrhu zakladateľa.

Už tu sme časovali, vážené kolegyne a kolegovia, možnosť stanovenia určitej výnimky z konkurzu a vyrovnania, vedomí si toho, že treba ochrániť strategické záujmy štátu. Krátko na to, v roku 1994, sa predkladá ďalšia novela a v § 67 sa objavuje nový odsek 3, ktorým sa stanovuje, že tento zákon sa nepoužije ani na činnosť Fondu národného majetku. V roku 1994, teda v tom istom, sa predkladá ďalšia novela a zákon stanovuje, že predmetný zákon sa nebude vzťahovať ani na štátne rozpočtové a príspevkové organizácie, obce a právnické osoby zriadené osobitným zákonom, zrejme majúc na mysli aj Fond národného majetku.

Terajší návrh novely rozširuje tento výpočet subjektov, na ktoré sa zákon o konkurze a vyrovnaní nevzťahuje, o štátne podniky alebo akciové spoločnosti uvedené v osobitnom zákone, právnych nástupcov štátneho podniku podľa osobitného zákona.

Čo to vlastne znamená? Znamená to, že sa podstatne rozširuje okruh subjektov, na ktoré sa zákon o konkurze a vyrovnaní nebude môcť použiť, ale podľa článku 20 odsek 1 druhej vety Ústavy Slovenskej republiky vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah, zdôrazňujem, rovnaký zákonný obsah, a má aj rovnakú ochranu, aj rovnakú ochranu. Ak zákon o konkurze a vyrovnaní umožňuje, aby voči niektorým vlastníkom nebolo možné použiť jeho ustanovenie, to znamená, že v zákone je uvedeným vlastníkom poskytnutá iná ochrana, iný spôsob, iný obsah ochrany vlastníctva ako iným vlastníkom nevymenovaným v zákone o konkurze a vyrovnaní, nie je, podľa mojej mienky, garantovaná rovnaká ochrana každého vlastníka.

Povedané po slovensky, štátne podniky a organizácie sú oprávnené uplatňovať postup podľa zákona o konkurze a vyrovnaní voči iným právnickým osobám, čo znamená, že štátny podnik či iná organizácia uvedená v zákone môže spôsobiť platobnú neschopnosť svojho veriteľa a ak mu dodáva nejaké výkony alebo služby a tento mu nezaplatil, je pritom oprávnená podať návrh na konkurz tohto veriteľa. To je, podľa mojej mienky, stav, ktorý vyvoláme prijatím tejto nezmyselnej novely.

Návrh novely, ale zrejme aj tie predchádzajúce - na túto skutočnosť som aj predtým upozorňoval pri predkladaní jednotlivých noviel zákona - sú v rozpore s článkom 20 ods. 1 druhej vety ústavy a som presvedčený o tom, že ak sa táto novela schváli, tak to bude zase jeden zo zákonov, o ktorých bude raz rokovať Ústavný súd.

Ak teda porovnáme vývoj znenia § 67, potom až na subjekty uvedené v bode 1, teda hospodáriace na poľnohospodárskej či lesnej pôde, každá novela priniesla rozšírenie ochrany štátneho vlastníctva vrátane Fondu národného majetku

a zrejme organizácií ním založených, pričom všetky novely, a na to vás chcem upozorniť, keď toľko hovoríme o ochrane štátnosti a o dobrom mene Slovenskej republiky, všetky novely boli prijaté po prijatí Ústavy Slovenskej republiky. A tento základný dokument by sme si mali ctiť už preto, lebo vytvára základný rámec pre náš právny poriadok.

Návrh súčasne vytvára podmienky nerovnakého postavenia oprávnených subjektov. Tí, ktorí majú pohľadávky voči štátnym organizáciám, ich nebudú môcť uplatňovať, nebudú môcť uplatniť ochranu svojich práv rovnakým spôsobom ako iní, lebo nebudú môcť podať návrh na konkurz voči subjektom vymenovaným v zákone.

Zákonom ustanovený postup je vlastne podanie návrhu na konkurz a toto sa v podstate značnej časti subjektov znemožňuje. V neposlednom rade, podľa mojej mienky, treba poukázať i na článok 20 ods. 3 ústavy, podľa ktorého vlastníctvo zaväzuje. Nemožno ho zneužiť na ujmu práv iných alebo v rozpore so všeobecnými záujmami chránenými zákonom, pričom v okamihu prijatia osobitnej úpravy vylúčením určitých subjektov z možnosti uplatnenia zákona o konkurze sa proti nim vytvárajú podmienky na zneužitie štátneho vlastníctva na ujmu práv iných subjektov, ktorým sa sťaží alebo znemožní určitý spôsob uplatnenia ich práv.

Pokiaľ ide o navrhovaný článok II - zastavenie konania ex offo v konaní, ktoré sa začalo na návrh oprávneného, ktorý v konaní riadne pokračuje, i tento článok je podľa mojej mienky v rozpore s článkom 46 ods. 1 ústavy. Ide totiž o retroaktivitu. Tomu už rozumie, myslím, aj na Slovensku, skoro každý. Návrh obmedzuje právo domáhať sa súdnej ochrany spôsobom predpokladaným zákonom, a to so spätnou účinnosťou, a podľa ústavy je Slovenská republika predsa právnym štátom. Atribútom právneho štátu je právna istota. Každá zmena stanovených zákonných podmienok na uplatnenie a vymáhanie

práv je preto v rozpore s princípom právnej istoty, teda i s deklaráciou, že Slovenská republika si chce budovať dobré základy. Aj tento princíp je jedným zo základných princípov, ktorý právny štát má rešpektovať.

Čo chcem povedať na záver? V zákone o konkurze a vyrovnaní je viacero iných problémov a bodov, ktorým by bolo treba venovať pozornosť. Ide napríklad:

a) o otázky spojené s etapou dohadovacieho konania. Už samotný inštitút pri schvaľovaní zákona o konkurze a vyrovnaní vyvolal búrlivú diskusiu ešte vo vtedajšej Slovenskej národnej rade a ďalej sa týmto problémom nezaoberáme;

b) o otázky spojené s plnením si povinností a uplatňovaním práv likvidátorov;

c) o otázky spojené s účinnosťou pri vykonávaní kompetencií príslušných orgánov a organizácií.

K prvému bodu, teda k dohadovaciemu konaniu, k etape dohadovacieho konania aspoň toľko: Závažným momentom v tejto etape je kontradiktórny vzťah medzi schváleným projektom ozdravenia a právoplatne uzatvorenými úverovými zmluvami. Tento vzťah ostal nevyriešený. Z právneho hľadiska ide o vzťah medzi viacstranným a dvojstranným právnym úkonom. Je nevyhnutné vyriešiť účinky schváleného projektu ozdravenia na právoplatné záväzkové vzťahy. Napríklad v podmienkach bánk ide o úverové, záložné, ručiteľské, zádržné zmluvy, zmluvy o prevzatí dlhu, o pripustení záväzku, o založení pohľadávky, o postúpení pohľadávky a podobne. V tejto súvislosti je potrebné doriešiť veriteľa ako účastníka týchto vzťahov najmä z pohľadu jeho ekonomického postavenia na kapitálovom trhu a prednostného postavenia. Obdobným príkladom je dispozitívne právo rady veriteľov, ktoré spočíva v pozastavení splátok úverov a ich úrokov. Ani v tomto prípade

účinky tohto práva na platné úverové zmluvy nie sú doteraz doriešené.

To sú, vážené kolegyne, kolegovia, problémy, ktorým by sme sa mali venovať, a nie prijímaniu zákona, ktorý je takto na hrane s ústavou. Z pohľadu dohadovacieho konania a už vôbec od momentu predloženia návrhu na vyhlásenie konkurzu na príslušný súd je potrebné doriešiť problém systému úročenia - zastavenie, zmenu, alebo čo s tým budeme ďalej robiť. Myslím si, že samotný problém dohadovacieho konania, samotný inštitút je veľkým problémom v súčasnom období a treba sa o ňom baviť a prijať legislatívne riešenie.

Ak som spomínal likvidátorov, treba povedať, že ani oni nekonajú vždy tak, ako by mali. Často sa koná v rozpore so zákonom, t. j. sústreďujú sa peňažné prostriedky na viacerých účtoch v rôznych peňažných ústavoch. Prijali sme zákon, podľa ktorého sme mali sústrediť niektoré organizácie, a najmä štátne podniky by mali viesť jeden účet tak, aby bol prehľad o ich hospodárení. To je v rozpore so zákonom. Majetok z likvidácie sa nespeňažuje najhospodárnejšie, čím sa znižuje šanca uspokojiť pohľadávky. Podávajú sa návrhy na predĺženie likvidácie, čím sa znižuje návratnosť pohľadávok veriteľov.

Vážené poslankyne, vážení poslanci, to sú základné problémy zákona o konkurze a vyrovnaní, a nie vytváranie nerovného postavenia v obchodno-právnych vzťahoch. Nemôžeme podporiť ani zámer, ktorý by bol opretý o ekonomické záujmy. Chcem vás preto vyzvať, aby sme navrhovanú novelu neschválili. Vyzývam súčasne ekonomických ministrov vlády, aby riešili ekonomické problémy ekonomickými nástrojmi a nenútili ministra spravodlivosti robiť zo zákona trhací kalendár, resp. meniť jeho účel.

Myslím si teda, že riešenie sa môže prijímať na inej úrovni, ako je prijímanie zákona, ktorý takýmto spôsobom vlastne narušuje celý náš právny systém.

Ďakujem za pozornosť.
(Potlesk.)

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Slovo má pán poslanec Komlósy a pripraví sa pán poslanec Volf.

Poslanec Zs. Komlósy:

Vážený pán predsedajúci,
vážený pán minister,
milé kolegyne, kolegovia,
ctení hostia,

nie prvýkrát máme pred sebou v tomto volebnom období návrh zákona z dielne vládnej legislatívy, ktorý, mierne povedané, zaváňa úzkou a triviálnou účelovosťou. Úzkou a triviálnou preto, lebo aj keď uznávam, že každý predložený návrh má svoje zameranie, svoj cieľ, teda i účel, v prerokúvanej predlohe podobné zákony nevychádzajú zo všeobecných, v danej sfére viackrát sa opakujúcich, množiacich sa zlých, alebo nesprávnym smerom sa vyvíjajúcich zistení, negatívnych, nevyhovujúcich skúseností, ale reagujú len na jednu alebo dve pre vládu zvlášť nepríjemné udalosti. Nezapadajú ani do rámca vopred stanovenej deklarovanej koncepcie, nie sú súčasťou, ba niekedy protirečia mechanizmom, systémom, ktorých budovanie a dodržiavanie hlása aj vláda.

Vo viacerých prípadoch takéto návrhy protirečia základným, spoločnosťou uznávaným a požadovaným princípom, tomu najzákladnejšiemu systému, ktorým ja Ústava Slovenskej re-

publiky. Dôkazom toho sú v poslednom čase sa množiace nálezy Ústavného súdu. V tejto súvislosti chcem len upozorniť, že fungovanie ústavnosti v podobe - vláda navrhne, parlament schváli a Ústavný súd rozhodne, čo je v ňom protiústavné - pri takom častom opakovaní, čoho sme svedkami, nie je práve ideálnou konštrukciou a neospravedlňuje ani členov vlády, ani poslancov vládnej koalície. Treba si len spomenúť na tretiu vetu sľubu, ktorú skladá každý člen vlády a každý poslanec Národnej rady - citujem: "Budem dodržiavať ústavu a ostatné zákony a pracovať tak, aby sa uvádzali do života."

Aj dnes prerokúvaný návrh zákona patrí do tej skupiny, ktorý pravdepodobne skončí na Ústavnom súde. Predpokladám, že už nie je pre nikoho tajomstvom, že predložený návrh vlády novelizovať zákon o konkurze a vyrovnaní si vynútila situácia okolo zadlženosti Slovenských telekomunikácií. Na vyriešenie tohto problému vláde nestačia nástroje poskytované doterajším znením zákona, a hlavne doterajší obsah § 67, kde sú uvedené výnimky. Vláda sa rozhodla pre radikálnejší, vcelku veľmi jednoduchý krok, a to jednoducho rozšíriť okruh subjektov, na ktoré sa nebude vzťahovať tento zákon, o všetky štátne podniky, akciové spoločnosti uvedené v § 2 a v § 3 zákona číslo 192/1995 Z. z. o zabezpečení záujmov štátu pri privatizácii strategicky dôležitých štátnych podnikov a akciových spoločností, medzi ktoré patrí aj problematický štátny podnik Slovenské telekomunikácie. Tento krok môže byť zaujímavý z najmenej dvoch hľadísk:

1. z pohľadu vyriešenia danej problematiky okolo Slovenských telekomunikácií;

2. druhé hľadisko je dlhodobejší dosah takéhoto stanovenia výnimočnosti strategicky dôležitých podnikov.

V prvom prípade je zarážajúci fakt, že aj dnešné znenie zákona o konkurze a vyrovnaní umožňuje uplatniť osobitný re-

žim pre dlžníkov z oblasti dopravy a spojov, tak ako na to poukazoval aj pán poslanec Fogaš, ak majú pre štát zásadný strategicky hospodársky význam. Zákon umožňuje aj pre Slovenské telekomunikácie vyhnúť sa konkurzu, ale nie dohodovaciemu konaniu a vyrovnaniu sa s veriteľmi. Na ilustráciu chcem uviesť len dve ustanovenia tohto zákona. V § 4 ods. 3 - citujem: "Cieľom dohodovania je umožniť dlžníkovi vyriešiť jeho úpadok a veriteľom umožniť uspokojenie ich pohľadávok." A napríklad v § 4f ods. 1 je nasledovné: "Projekt ozdravenia má zabezpečiť ozdravenie finančnej situácie dlžníka s cieľom odstrániť jeho úpadok a zabezpečiť jeho ďalší efektívny rozvoj."

Ignorovanie takýchto možností a zavedenie nedotknuteľnosti vybraných podnikov môžem komentovať len tak, že vláda nechce zákonným spôsobom, presnejšie, na základe doterajších platných zákonov riešiť úpadok Slovenských telekomunikácií, resp. potenciálne hociktorého ňou uznaného strategicky dôležitého podniku, a ani v budúcnosti nemá v úmysle vyrovnať sa s veriteľmi. Takýto prístup je zarážajúci už aj preto, lebo vláda si vyhradzuje právo riadiť a dohliadať na niektoré podniky, ale zodpovednosť za ich úpadok a možné následky zlého hospodárenia v nich už nechce brať na seba.

K tomuto chcem ešte poznamenať, že považujem za vrchol drzosti to, čo sa objavuje tento týždeň takmer v každom denníku. Myslím tým celostránkovú reklamu Slovenských telekomunikácií. Od podniku, ktorý je viac ako po uši zadlžený, ktorý sa nevie vyrovnať s veriteľmi a ktorý má v Slovenskej republike vyslovene výhradný monopol, a teda nepotrebuje takúto reklamnú kampaň, tento krok považujem za prejav arogancie a plytvania peniazmi daňovníkov.

Nové navrhované znenie § 67 ods. 3 nelieči príčinu, ale následok. Vytvára nad vybranými podnikmi ochranný štít, buduje okolo nich nepriepustný obal, ale nezabraňuje tomu, aby

ochoreli na takú istú chorobu ako Slovenské telekomunikácie. Navrhovaný zákon ich bude udržiavať pri živote v izolácii od okolitého sveta.

Ten druhý pohľad, teda hľadisko dlhodobejšieho a všeobecného dosahu takejto novelizácie na celé hospodárstvo a tým aj na celú spoločnosť, je oveľa dôležitejšie. Kategória strategicky dôležitých podnikov, bez ohľadu na ich nahraditeľnosť alebo možnosť transformácie, bez ohľadu na stupeň dôležitosti, bez ohľadu na to, či sú, alebo nie sú prirodzeným monopolom a v neposlednom rade bez ohľadu na rôzne formy právneho a vlastníckeho postavenia týchto podnikov nemôže byť a nesmie byť totožná s kategóriou výnimočných, osobitne chránených, výslovne nedotknuteľných podnikov. Hlavne nie vtedy, ak sa súbežne neponúka mechanizmus korektného riešenia a zabezpečenia neopakovateľnosti vzniku podobných situácií, aká je dnes v prípade Slovenských telekomunikácií.

Vysvetlenie, aké sa nám predniesło pri prerokúvaní návrhu vo výbore, že veriteľ sa môže svojich pohľadávok domáhať súdnou cestou na základe iných zákonov, napríklad exekučného, je v dnešnej situácii naivné, nehovoriac o tom, že dlžníka, v našom prípade subjekty vymenované v novom navrhovanom znení § 67 ods. 3, môže takéto rozhodnutie súdu ohroziť oveľa viac a môže úplne ochromiť jeho činnosť, čo - predpokladám - nie je účelom tejto novelizácie.

Na základe argumentov uvedených v dôvodovej správe sa môže na prvý pohľad zdať, že z hľadiska strategickej dôležitosti niektorých podnikov je oprávnená požiadavka ich výnimočnosti vo vzťahu k zákonu o konkurze a vyrovnaní. Nepochybne, v niekoľkých prípadoch je to pravda, za predpokladu iného korektného a efektívneho riešenia problematických situácií. Ale ak sa na danú problematiku pozrieme z druhej strany, zo strany rovnakých podnikateľských podmienok, zo

strany zákonného obsahu a ochrany vlastníckych práv, je zrejmé, že takéto ustanovenie odporuje ústave.

Okrem toho, že nie som presvedčený o všetkých podnikoch vymenovaných v § 2 a 3 zákona číslo 192/1995 Z. z., že si zasluhujú takúto výnimku, a nie som presvedčený o tom, že zákon vôbec je potrebný, nemôžu mať dvaja podnikatelia rozličným spôsobom garantované vlastnícke práva len preto, že jeden má podiel v podniku, ktorý uznala vláda za strategicky dôležitý, a druhý v podniku, ktorý vláda neuznala za takýto výnimočný. Na základe takéhoto princípu môžeme s troškou irónie očakávať, že sa zákon o strategicky dôležitých podnikoch bude rozširovať o tie, kde vlastníci sú prívržencami alebo aspoň sympatizantmi vládnej koalície.

Je samozrejmé, že nie je dnes našou úlohou a nie je predmetom tejto novelizácie, aby sme rozhodovali teraz o tom, či niektorý podnik je strategicky dôležitý, alebo nie je, či má perspektívu, alebo nie, a ak má, ako sa dá prosperita a výkonnosť zabezpečiť. Nie sme tu - my 150 v jednej osobe - taviči a zlatotepci, baníci a energetici, chemici a súčasne šľachtitelia. Na to sú odborníci v daných odvetviach, aby vytýčili ciele, stratégiu a taktiku podnikania a ďalšieho napredovania. Musíme sa teraz rozhodnúť principiálne a politicky, či dopustíme, aby etatizmus prevládol nad voľným trhovým prostredím, aby sa na protežované podniky vzťahovali iné, voľnejšie ochranné zákony a na ostatné nie, či dovolíme, aby sa opäť z teplých a dobre platených miest vo vrcholových funkciách štátnych podnikov vytvorila rezervácia, prepáčte mi za výraz, pre veľké chránené a domestifikované zvieratá.

Vážené kolegyne a kolegovia, vyzývam vás, aby ste sa rozhodovali pri hlasovaní na základe takýchto principiálnych celospoločensky prospešných, dlhodobých a ústavných kritérií, a nie na základe momentálnej, aj keď pre niekoľkých vy-

sokopostavených ľudí obzvlášť nepríjemnej situácie. Vzhľadom na to, že novelizácia je veľmi krátka a pozmeňujúci návrh fakticky nie je možné k nemu podať, viem vo vlastnom mene, v mene klubu poslancov Maďarskej koalície a v mene klubu MKDH vysloviť len toľko, že tento zákon nepodporíme.

Ďakujem pekne za pozornosť.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Slovo má pán poslanec Volf a pripraví sa pán poslanec Lysák.

Poslanec J. Volf:

Vážený pán predsedajúci,
dámy a páni,

zákon o konkurze a vyrovnaní by si skutočne zaslúžil rozsiahlu novelizáciu. To, čo sa tu dnes vo forme vládneho návrhu predkladá, je však len ďalší účelový materiál, ktorý, ak ho poslanci Národnej rady neodmietnu alebo zásadným spôsobom nezmenia, skončí oprávnene na Ústavnom súde. Predložený návrh je bez akejkoľvek diskusie v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky. Porušuje ustanovenie, kde sa hovorí o rovnakej ochrane vlastníckych práv pre všetkých vlastníkov - článok 20 ods. 1 druhej vety. Aj ustanovenie, v ktorom sa konštatuje, že nie je možné použiť vlastníctvo na ujmu iných, alebo v rozpore so všeobecnými záujmami - článok 20 ods. 3.

Na prospech tejto novelizácie sa tu často operuje všeobecným záujmom, ale pýtam sa vás, panie poslankyne a páni poslanci, či je takýmto záujmom strata dôveryhodnosti v podniky, ktoré štát privileguje voči ostatným, či je v národnom a štátnom záujme zneistiť subjekty podnikajúce na našom úze-

mí, či je v spoločenskom záujme, aby na jedných platil iný meter ako na druhých, aby sa na prospech osobných a skupinových záujmov ožobračovala štátna pokladnica.

Prijatie tejto protiústavnej novely zákona by nepriaznivo ovplyvnilo celú ekonomickú klímu na Slovensku. Ak sa tzv. strategický podnik dostane do situácie, že prestáva byť solventným, že vypláca inflačné prostriedky na mzdách, čerpá úvery, ktoré predstavujú mŕtve investície, prenáša svoje ekonomické ťažkosti na ďalšie podniky, stráca predsa svoju ekonomickú opodstatnenosť a zaťažuje celý hospodársky systém a jednotlivého občana. Je tu namieste otázka, pokiaľ sa strategicky významný podnik s účasťou štátu dostal do situácie, keď svojou hospodárskou nefunkčnosťou parazituje na druhých, ako sa teda štát ako spoluvlastník a správca stará o tieto organizácie. Môže byť vôbec organizácia, ktorej hrozí konkurz, strategickým pilierom hospodárstva štátu?

Zákonom chrániť strategický podnik ešte neznamená pomôcť mu v zlej situácii. Štát ako spoluvlastník alebo správca podnikov a organizácií, o ktorých sa v dôvodovej správe uvádza, že sú to organizácie, od ktorých závisí stabilizácia a ďalší rozvoj hospodárstva, má predsa celý rad iných možností a nástrojov, ako im pomôcť, ako zachovať alebo podporiť ich funkčnosť.

Vážené dámy a páni, keď sme už v Národnej rade otvorili diskusiu o tomto zákone, bolo by žiaduce urobiť iné zmeny, ktoré si vyžaduje doterajšia prax a celospoločenské záujmy. Takouto zmenou by malo byť vypustenie inštitútu dohodovacieho konania zo zákona. Dôvodom jeho pôvodného zaradenia v roku 1993 bola predsa právna ochrana perspektívnych, životaschopných podnikov pred okamžitým vyhlásením konkurzu na ich majetok. Išlo vtedy o podniky, ktoré boli insolventné z dôvodu zmeny výrobných programov, konverzné podniky a transformujúce sa podniky.

Po trojročnej aplikácii týchto ustanovení je možné konštatovať, že dohodovacie konanie neprinieslo oživenie v hospodárení týchto podnikov, ale prebieha často formálne, neefektívne a v mnohých prípadoch len predlžuje agóniu pred konečným realizovaním konkurzu. Dohodovacie konanie môže na niekoľko rokov odčerpávať finančné prostriedky štátu, peňažných inštitúcií a ostatných veriteľov, ktorí sa potom sami môžu ocitnúť v nepriaznivej finančnej situácii aj napriek vlastným dobrým hospodárskym výsledkom.

Z uvedeného dôvodu je v celospoločenskom záujme tento právny inštitút v trhovom hospodárstve odstrániť. Poslanci SDSS preto navrhujú tieto pozmeňujúce a doplňujúce návrhy:

1. Ustanovenie v § 1 ods. 2 zákona sa nahrádza nasledovným znením: "Dlžník je v úpadku, ak má najmenej dvoch veriteľov a nie je schopný po dobu dlhšiu ako 3 mesiace plniť svoje splatné záväzky."

2. Tam sú tri podbody, pretože sa to týka jednej veci, a to zrušenia inštitútu dohodovacieho konania.

a) V ustanovení § 4 ods. 1 zákona ostáva prvá veta v pôvodnom znení a ostatné znenie sa vypúšťa.

b) Ustanovenie § 4 ods. 3 zákona sa vypúšťa. Doterajší odsek 4 sa označuje ako odsek 3.

c) Znenie ustanovení § 4a a § 4g zákona sa vypúšťajú, vrátane nadpisov "Dohodovanie" nad § 4a a "Skončenie dohodovania" nad časťou 4e.

3. a) Ustanovenie § 67 ods. 3 nechať v pôvodnom znení.

b) Článok II sa vypúšťa.

Vážené panie poslankyne, páni poslanci, verím, že podporíte tieto naše návrhy. Robme užitočnú prácu pre nášho občana, pre našu krajinu, nie pre Ústavný súd.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Slovo má pán poslanec Lysák. Pripraví sa poslanec Langoš.

Poslanec L. Lysák:

Vážený pán podpredseda,
vážený pán minister,
panie poslankyne, páni poslanci,
vážení hostia,

skutočnosť, že Slovenská republika patrí medzi najúspešnejšie transformujúce sa štáty, sa berie pomaly ako samozrejmosť. Napriek tomu, že je to iba dva a pol roka odkedy fungujeme samostatne, napriek podstatne horším počiatočným podmienkam, ako mala dvojnásobne väčšia časť republiky pri delení federácie. A to platí tak pre vnútorné, ale najmä pre zahranično-ekonomické vzťahy.

Myslím, že viacerí z koalície, aj z opozície sa zhodneme v tom, že to všetko je výsledkom ústupu od vazalskej pozície pri transformácii a uplatnenie takej hospodárskej politiky, takých postupov, ktoré zodpovedajú našim podmienkam a našim cieľom.

Vážené kolegyne a kolegovia, takto vidím aj zámer, ktorý predstavuje návrh zákona o konkurze a vyrovnaní. Chcel by som pripomenúť, že tento postup sa v podstate začínal už

pri úprave a dopĺňaní zákona 328/1991 Zb. zákonom 159/1994 Z. z., ktorý bol prijatý 8. júna 1994, ktorý ustanovoval, že v § 67 ods. 3, ktorý sa tu často spomína, sa nepoužije na činnosť Fondu národného majetku a nakladanie s jeho majetkom ako dlžníka. Ďalšia novela potom ustanovila, že ustanovenia zákona o konkurze a vyrovnaní sa nevzťahujú na štátne a rozpočtové organizácie, štátne príspevkové organizácie, obce a právnické osoby zriadené zákonom. Z uvedeného potom vyplynulo, že touto novelou bol pôvodný ods. 3 § 67 spomínaného zákona z roku 1994 nahradený novým znením, v ktorom je Fond národného majetku zahrnutý medzi právnické osoby zriadené zákonom. A do tretice, zákon číslo 122/1993 Z. z. o konkurze a vyrovnaní v § 67 v spomínanom odseku 3 ustanovuje, že zákon o konkurze a vyrovnaní s výnimkou ustanovení o dohodovacom a vyrovnacom konaní sa nepoužije na dlžníkov z oblasti dopravy a spojov, ak majú pre štát zásadný strategický a hospodársky význam. Výnimku z tohto ustanovenia môže na základe návrhu zakladateľa povoliť vláda.

Teda to, čo sa tu predkladá, nie je veľké nóvum. Z uvedeného vyplynulo, že nie je možné od účinnosti zákona 122/1993 Z. z. vyhlásiť konkurz na dlžníkov z oblasti dopravy a spojov, ak majú pre štát zásadný strategický alebo hospodársky význam.

Teraz posudzovaný návrh zákona o konkurze a vyrovnaní chápem ako dôležitý predpoklad objektívneho postupu alebo prístupu k riešeniu tých firiem, tých podnikov a inštitúcií, ktoré majú strategický význam pre slovenskú ekonomiku. Takých, ktorých likvidácia alebo zásadné prerušenie činnosti by mohli mať škodlivé dôsledky buď pre niektoré odvetvie, alebo narušenie zahraničnoobchodných dodávok, dostupnosť niektorých citlivých tovarov alebo, a to pokladám za tiež mimoriadne dôležité, zníženie zamestnanosti v niektorom regióne, v niektorej oblasti. Pravda, bez možnosti alternatívneho riešenia. Ak sa takéto podniky dostanú do mimoriadne

zložitej situácie, alebo dokonca do kritickej pozície, je len samozrejmé, že štát je, podľa môjho názoru, povinný posúdiť a zabezpečiť potreby obyvateľstva a jeho prosperitu najmä z dlhodobého hľadiska.

Zvykli sme si už, že čokoľvek sa niektorým kruhom opozície nepáči, vymyslia si, že návrh je v rozpore s ústavou, s Listinou ľudských práv a slobôd. Toho sme sa už napočúvali. A existuje už aj zabehaný mechanizmus s vopred známymi závermi o prijímaní istých zákonov: vrátenie zákona prezidentom, znovuprijatie v Národnej rade, následné neprijatie Ústavným súdom. Písalo sa už o tom, nielen teraz, aj dávnejšie. Aj v tomto prípade sa priezračnejšie znovu prezentovali producenti a rozširovatelia katastrofických scenárov. Varujú, že zákon katastrofálne podlomí dôveru v spoluprácu s podnikmi.

Vážení producenti týchto prístupov, pokladáme partnerov našich podnikov, našich inštitúcií za takých naivných, za takých neinformovaných? Bieda je, že v lamentácii takého charakteru, takých vízií chýbajú obyčajne fakty. Ale o to viacej sa hovorí, že tento zákon znovu zneistí pozíciu Slovenska, zneistí celý svet. Niekedy sa "bojím", keď to čítam, či to nezneistí aj budúce lety na Mars. Niekedy títo kombinátori pripomínajú Sibylu, inokedy aj Ostapa Bendera. Teraz idú ďalej. Podľa nich je možná kombinácia, ako sme sa v jednom prípise dočítali, že štát stanoví pre tieto - myslí sa strategické - podniky znížené platobné povinnosti voči obchodným partnerom alebo niektoré ich záväzky vyhlási za nulitné. Takéto strašenie mi pripomína to, čo sme sa učili svojho času, že sme pri otázke možnosti a nemožnosti. Čo sa môže stať tomu, kto vyjde na ulicu, kto vyjde z domu, ako mu môže padnúť tehla na hlavu, zraziť ho auto atď.

Myslím, že pokiaľ bude tento zákon prijatý, podľa ustanovenia § 67 ods. 3 spomínaného zákona a neskorších predpi-

sov v podstate nedôjde, alebo nemalo by dôjsť k nejakým zásadným posunom. V podstate sa toto nevzťahuje na inštitúcie, ktoré by mohli z toho neoprávnene ťažiť. Myslím, že na to existuje dosť brzdiacich mechanizmov.

Vážené kolegyne, kolegovia, keďže hlavným dôvodom tejto novely je výsostný záujem štátu nepripustiť zánik subjektov, od ktorých závisí stabilizácia hospodárstva a jeho ďalší rozvoj, je nevyhnutné, aby sa táto novela vzťahovala aj na konkurzné konania, ktoré sa už začali. Začaté konkurzné konanie voči dlžníkom uvedené v § 67 ods. 3 zákona o konkurze a vyrovnaní súd zastaví, ak do nadobudnutia účinnosti tohto zákona ešte nerozhodol o vykonaní konkurzu. Myslím, že treba zvážiť, či by bolo únosné, povedzme, z hľadiska zamestnanosti, aby zbankrotovali podniky, ako je BEZ Bratislava, Dunaplast, Tesla Veľký Krtíš, Poľana Lučenec, Kontex Banská Štiavnica, myslím, že sa to volalo Pleta, Magnezit a ďalšie. Predpokladám, že tých podnikov nebude veľa.

Tento zákon určite Slovenskú republiku nemôže poškodiť a nepoškodí, naopak, dá jasne najavo, že zahraničné subjekty podnikajúce na území Slovenskej republiky sa nemusia obávať spolupráce, kooperácie s rozhodujúcimi podnikmi najmä preto, že v prípade nepredvídaných problémov štát berie na seba zodpovednosť za riešenie eventuálnych problémov a garantuje aj záujmy zahraničných partnerov. Súhlasím, že tento zákon mal byť vydaný skôr, aby sa nemohlo namietať voči článku 2, ktorý sa tu spomínal. Ale opakujem, konkurzné konanie súd zastaví len vtedy, ak do nadobudnutia účinnosti tohto zákona súd nerozhodol o vyhlásení konkurzu. Preto odporúčam, kolegyne, kolegovia, aby sme hlasovali za tento zákon pozitívne.

Ďakujem vám za pozornosť.
(Potlesk.)

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Nasleduje pán poslanec Langoš a pripraví sa pán poslanec Bajan. Pán poslanec Langoš tu nie je, takže stráca poradie. S faktickou poznámkou sa prihlásil pán poslanec Fogaš.

Poslanec Ľ. Fogaš:

Ďakujem za slovo. Rád som si vypočul vystúpenie kolegu Lysáka. Treba povedať, pán kolega, že ste vymenovali podniky, ktoré vôbec nemajú strategický charakter, a tie podniky jednoducho nemôžu mať výhodnejšie postavenie ako iné. To po prvé.

Po druhé, aj štát, opakujem, aj štát je takým istým subjektom práva ako ktorékoľvek iné právnické osoby a štát sa musí starať o správu majetku, ktorý mu je zverený. Ak sa štátne podniky dostávajú do takejto situácie, treba si položiť otázku, kto je ich zakladateľom, kto uskutočňuje dozor v týchto podnikoch, ako je možné, že sa pouzatvárali zmluvy, ktoré môžu vôbec vytvoriť taký predpoklad, aby sa tieto podniky mohli dostať do situácie, v ktorej sú.

Účelové novely nás jednoducho nijako neospravedlnia. A to, čo ste hovorili v súvislosti s retroaktivitou, jednoducho neobstojí, s tým sa nedá polemizovať, to neobstojí, pretože potom dospejeme k takým absurdnostiam, že ak nám porastie trestná činnosť v určitej oblasti, tak zrušíme, povedzme, trestný čin. Ak sa 116-krát zo strany ústredných inštitúcií poruší zákon o verejnom obstarávaní prác, a tu, v tomto parlamente sa povie, že treba zmeniť zákon, tak si myslím, že treba zmeniť ľudí, ktorí to nerealizovali, a nie zákon. O toto tu ide. A myslím si, že ak sme raz dali sľub, že budeme dodržiavať ústavu, tak by sme si ju mali aj ctiť. Akékoľvek ekonomické riešenia je možné prijať, a za to sú

zodpovední ministri, konkrétne ministerstvá, ktoré spravujú a sú zakladateľmi týchto podnikov.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Pán poslanec, s tým menením ľudí je to tiež trocha problém. Nech sa páči, prihlásil sa pán poslanec Volf s faktickou poznámkou.

Poslanec J. Volf:

Ja by som chcel tiež zareagovať na pána Ing. Lysáka. Je dlhoročný ekonóm, takže si myslím, že to, čo teraz poviem, tiež trochu bude musieť zobrať. Strategické podniky by predsa mali tvoriť určitú hospodársku chrbticu štátu. A ja sa pýtam, čo je to za strategický podnik, ktorému hrozí konkurz, čo je to za strategický podnik, ktorému štát nevie iným spôsobom pomôcť ako tým, že ho chráni zo zákona. Veď v konečnom dôsledku, ak by hospodárstvo stálo na týchto podnikoch, ktoré sú z vlastnej viny alebo z viny neschopnosti svojho manažmentu nesolventné a nefunkčné a budeme ich permanentne chrániť konkurzom, tak sa asi dopredu veľmi nepohneme. Myslím si, že riešenie stojí niekde inde, skrátka umožniť ozdravenie týchto podnikov, možno aj formou konkurzu. A keď už ide o podnik, od ktorého závisí zamestnanosť, tak štát ako spoluvlastník má vymeniť manažment alebo pomôcť prípadne aj určitou dotáciou, aby sa tento podnik sfunkčnil. To je cesta, a nie chrániť podniky zo zákona nemožnosťou konkurzu.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Pán poslanec Lysák. Ale prosím, aby sme minimalizovali reakcie, máme tu ešte 7 prihlášok do rozpravy.

Poslanec L. Lysák:

Ďakujem, pán podpredseda. Myslím si, tak na adresu pána kolegu Fogaša, ako aj pána Volfa, že strategické podniky boli dané, k nim som uvádzal len príklad, že tu patria mnohé, ktoré pre isté regióny, a to som spomínal, tvoria naozaj strategické kľúčové podniky. Samozrejme, že sa to týka predovšetkým tých, ktoré sme schválili.

A kolegovi Volfovi - niektoré strategické podniky, hovorím niektoré, sa dostali do situácie nie vlastnou vinou, ale vinou deštrukcie, pokiaľ ide o organizačno-inštitucionálne postupy transformácie, tým, že tu bolo obdobie, keď sa pokladalo všetko malé za dobré, a aj dobre fungujúce veľké podniky bola snaha u nás porozbíjať. Bez ohľadu na to, že pri takých veľkých podnikoch, či už je to japonské Mitshubishi, ale ak zoberiete západonemecké oceliarske alebo iné, nikdy sa nerozmýšľalo, že by sa rozbili. U nás bola táto nihilizačná tendencia. Aj keď niekde názvy ostali, máloktoré podniky ostali také spôsobilé na fungovanie, ako je VSŽ, Slovnaft alebo niektoré ďalšie. Nechceme teda naďalej oslabovať svoj ekonomický potenciál.

A pokiaľ ide o podobnosť, mal som možnosť práve v rámci colnej únie poznať, pri študovaní podobných zákonov v zahraničí, že každý štát, ak je to v jeho záujme, si strategické podniky chráni. Veľmi dobre poznali deštrukciu poľnohospodári. Veľmi dobre by to vedeli dokumentovať.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Nech sa páči, máte slovo, pán poslanec Bajan.

Poslanec V. Bajan:

Vážený pán podpredseda,
vážení pán minister,
kolegyne, kolegovia,

dovoľte aj mne povedať niekoľko slov k predloženej novele zákona o konkurze a vyrovnaní, t. j. zákona číslo 328/1991 Zb. v znení neskorších predpisov. Hneď v úvode vyslovím presvedčenie, že predložená novela dosahuje štandard zákona Národnej rady Slovenskej republiky číslo 192/1995 Z. z. o zabezpečení záujmov štátu pri privatizácii strategicky dôležitých štátnych podnikov a akciových spoločností v rozsahu, v ktorom nálezom Ústavného súdu stratila účinnosť. Mám na mysli predovšetkým protiústavné ustavenia citovaného zákona o tzv. "zlatej akcii".

Obidve právne úpravy by totiž mohli súťažiť nielen v miere svojej protiústavnosti, ale, a to je rovnako dôležité, aj vo vytváraní nerovnocenných trhových podmienok. Osobne prichádzam k záveru, že tento prerokúvaný vládny návrh zákona by túto súťaž vyhral, a to nielen preto, že sa ešte neocitol pred Ústavným súdom.

Budem, samozrejme, konkrétnejší. Hneď na začiatku si položme otázku, aké sú ciele predloženého návrhu.

Po prvé, vylúčiť aplikáciu zákona o konkurze a vyrovnaní na zákonom uvedené osobitné subjekty. Sú medzi nimi štátne právnické osoby, ale i osoby súkromného práva. Samozrejme, nie všeobecne určené, ale konkrétne pomenované.

Po druhé, zastaviť už začaté konkurzné konanie voči spomenutým osobám, ak sa už začalo.

Je sporné, či treba chrániť významné alebo strategické podniky našej ekonomiky. V každom prípade sa však treba zamyslieť, ako ich chrániť. Myslím si, že ak áno, treba používať predovšetkým ekonomické nástroje, a pritom neporušovať ústavné a právne normy i princípy. Predložený návrh zákona však vo svojej úprave popiera všetky uvedené zásady a nakoniec je celkom nerozumný, lebo ak aj bude schválený, minie sa svojim cieleným účinkom. Ale o tom o chvíľku.

V prvom rade predložený návrh porušuje Ústavu Slovenskej republiky vo viacerých ustanoveniach. Porušuje ústavu v článku 1, ktorý Slovenskú republiku vyhlasuje za právny štát. Právny štát zaručuje subjektom nadobudnuté práva, ktoré garantuje štátnou mocou. Istota v právach a povinnostiach, tzv. právna istota, je jedným z najdôležitejších atribútov právneho štátu. V rámci tejto právnej istoty zaručuje ústava subjektom práva podľa článku 46 aj právo na súdnu ochranu. Majú ju mať. Zaručuje im ju i zákon o konkurze a vyrovnaní a, samozrejme, v tejto súvislosti i ostatné civilnoprávne predpisy, najmä Obchodný zákonník a Občiansky zákonník.

Čo sa však stalo? Do začatých súdnych sporov vstúpi veľmi silný advokát, na ktorého sa druhá strana musí pozerať s veľkým rešpektom a obavami. Týmto advokátom je štátna moc. Bez konkrétnej argumentácie, bez ohľadu na postavenie veriteľa a jeho ťažkosti zastaviť súdny spor chráni dlžníka, ničí veriteľa, chráni neschopného, ničí toho, kto má na svojej strane majetkové práva chránené ústavou a súdom. Advokát vykoná svoju prácu a nepreberá na seba zodpovednosť za majetkové ujmy, nezaväzuje sa k pomoci, nezamýšľa sa nad dôsledkami, ktoré môže riešiť vo svojej právomoci napríklad úpravou daňového systému, nerešpektuje ústavu, jej článok 20, podľa ktorého vlastnícke právo každého má rovnaký zákonný obsah a ochranu.

Dokonca som vo výbore pri prerokúvaní počul, že ide o formu vyvlastnenia, a tá je predsa na základe zákona možná. Áno, je možná, ústava vyvlastnenie predpokladá, jedným dychom však hovorí o možnosti vyvlastnenia len za primeranú náhradu. O tom však v tomto zákone niet ani zmienky, ani vo výbore sme sa nedopátrali, čo to malo znamenať.

Ale nejde len o konkrétne ustanovenia ústavy. Nescudziteľné a nedotknuteľné práva, ktoré spoločenskou zmluvou konštituuje, nachádzajú svoju rovnako zásadnú charakteristiku aj v ďalších právnych normách. Sú to právne normy odvodené priamo z ústavy a treba ich tak aj chápať. V § 2 ods. 2 Občianskeho zákonníka sa uvádza, že v občianskoprávnych vzťahoch majú účastníci rovnaké postavenie. Vidíme, že nemusia mať. Aj v § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa hovorí, že výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávnych vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi. Právny dôvod sme našli, je však v súlade s ústavnými princípmi či dobrými mravmi? A zároveň podľa § 3 ods. 2 majú štátne orgány dbať o to, aby nedochádzalo k porušovaniu a ohrozovaniu práv z občianskoprávnych vzťahov, aby sa prípadné rozpory medzi účastníkmi odstránili predovšetkým dohodou.

Štátne orgány však tento princíp chcú opustiť. Nielenže právnou normou hodlajú niekoho neprípustne zvýhodniť, ale fakticky iných nenapraviteľne, opakujem nenapraviteľne poškodzujú. Práva, ktoré tieto osoby nadobudli, sa im odnímajú, súdne konania sa zastavujú a dlhy ostávajú. Ostávajú nielen nesplatené, ale aj s ďalšími dôsledkami. Neostaňme preto len pri ústave a občianskoprávnych princípoch rovnosti, ale skúsme si všimnúť aj ďalšie súvislosti.

Podľa príslušných ustanovení zákona o dani z príjmov sú daňovníci účtujúci v systéme podvojného účtovníctva, teda

právnické osoby a časť fyzických osôb, povinní zahrnúť do základu dane z príjmov i vyfakturované, ale druhou stranou neuhradené dlhy. To znamená, že veriteľ je povinný zaplatiť daň zo sumy, ktorú mu dlžník po termíne splatnosti neuhradil. V prípade, že k úhrade týchto dlhov nedôjde ani neskôr, konkrétny daňovník je z tohto dôvodu dvojnásobne zaťažený. Jednak je to z titulu neuhradenej pohľadávky a v druhom rade z titulu zaplatenia dane z príjmov zo sumy, ktorú vôbec nedostal. V súlade s platným právnym poriadkom jedinou možnosťou, ako zahrnúť takéto pohľadávky do daňových nákladov, je vytvorenie rezervy na nevymožiteľné pohľadávky a túto rezervu účtovať ako náklady.

Vidíme, že daňový systém počíta aj s touto situáciou, ale ustanovuje jednu podmienku. Je to podmienka, že za nevymožiteľné pohľadávky je možné považovať len tie, ktoré smerujú voči dlžníkom, voči ktorým bolo vyhlásené konkurzné konanie, a tak tieto pohľadávky boli na výzvu súdu veriteľmi prihlásené. To znamená, že ide o klasickú hlavu XXII.

Vyňatie určitých kategórií právnych subjektov z možnosti vyhlásiť voči nim konkurzné konanie, teda okrem nerovnoprávneho postavenia týchto subjektov a ich veriteľov, znamená fakticky i nemožnosť zahrnúť takúto neuhradenú pohľadávku do daňových nákladov, daňových prihlásení. Čo to môže konkrétne znamenať? Ak strategicky chránený subjekt dlhuje milión, dlžník ho nielenže nikdy nedostane naspäť, ale musí zarobiť takmer pol milióna, aby z tohto dlhu zaplatil štátu daň, pritom si však nevymožiteľnú pohľadávku nemôže zahrnúť do nákladov ako doteraz. I z tohto aspektu vidieť, že navrhovaná právna úprava je absolútne nesystémová a pri napĺňaní svojho cieľa nedbá na prostriedky.

Napokon by som sa pristavil pri samotnom cieli návrhu. Na prvý pohľad by sa zdalo, že je celkom zrejmý. Dokonca dôvodová správa hovorí, že cieľom novely je výsostný záujem

štátu nepripustiť zánik dôležitých štátnych podnikov a akciových spoločností, od ktorých závisí stabilizácia a ďalší rozvoj hospodárstva. Dokáže novela zákona naplniť tento cieľ? Účelom konkurzného konania je predsa okrem uspokojovania nárokov veriteľa i úsilie o sanáciu a záchranu dlžníka. Jednou z predchádzajúcich noviel zákona o konkurze a vyrovnaní sme tento proces naplnili inštitútom dohodovacieho konania. I bez neho je proces konkurzu dlhý, zložitý a možno od neho očakávať, že všetci zainteresovaní, teda dlžník i jeho veritelia, vyvinú úsilie o nápravu. Navyše podľa mojich informácií môže ísť - ospravedlňujem sa, ak to nebude presné číslo - do účinnosti tohto zákona bolo skončené jedno alebo dve konkurzné konania.

Tým chcem povedať, že vylúčenie konkurzu z procesu vzájomných právnych vzťahov medzi dlžníkom a veriteľom znamená, že veriteľ sa bude domáhať uznania svojej pohľadávky na súde prostredníctvom civilnoprávneho sporu, resp. uznaním dlhu. Takéto súdne rozhodnutie je podkladom na výkon rozhodnutia. A keďže sme medzičasom schválili zákon o súdnych exekútoroch, môže byť výkon rozhodnutia mimoriadne rýchly. To znamená, že nemožno vylúčiť ani výkon rozhodnutia predajom nehnuteľnosti, ale i dôležitého strojového zariadenia a ďalšej technológie, tvoriacich podstatu strategického hospodárskeho subjektu.

Dovolím si tvrdiť, že za takýchto okolností môže dôjsť k likvidácii majetkovej podstaty subjektu oveľa ľahšie a skôr, ako by to bolo po začatí konkurzného konania. Ľutujem, že ten, kto návrh pripravoval, túto súvislosť nevidel.

Ako teda vidieť, tento návrh je nielen protiústavný, porušujúci princípy občianskeho a obchodného práva a nespravodlivý, ale aj krajne, povedzme, nerozumný. Ak by sa mal naplniť stanovený cieľ predloženého návrhu, s určitou dávkou recesie by ho bolo potrebné rozšíriť asi približne nasledov-

ne: Ustanovenie tohto zákona, t. j. zákona o konkurze a vyrovnaní, Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka o rovnosti účastníkov, ustanovenia o povinnosti platiť dlhy, sa nevzťahujú na dlžníka, ktorým je právny subjekt podľa osobitného predpisu. Tieto subjekty môžu svoje dlhy platiť, len ak chcú a kedy chcú. Veritelia si voči týmto dlžníkom nemôžu uplatniť pohľadávky prostredníctvom súdu. Ďalej: začaté konkurzné konanie, ale aj akékoľvek iné súdne konanie, v ktorom sa veriteľ domáha splatenia dlhu voči dlžníkovi, ktorým je právny subjekt podľa osobitného predpisu, súd zastaví. Prípadne sa celá vec dá riešiť a zlepšiť tak, že voči uvedeným subjektom nie je možný výkon rozhodnutia. A bolo by to. Mali by sme absolútne právne chránené strategicky dôležité podniky, lebo len tak sa dá zabrániť ich zániku, ako sa to hovorí v dôvodovej správe.

Tieto doplňujúce návrhy však, samozrejme, nemienim uplatniť. Totiž vládny návrh i moje potenciálne doplňujúce návrhy majú jednu chybu - s takto chránenými strategickými podnikmi by nikto neuzavrel ani jeden obchod.

Dovoľte mi na záver jednu poznámku. Podobne ako kolega Fogaš i ja som mal tú česť byť od začiatku pri tvorbe inštitútu konkurzov. Pamätám si na jednu novelu, ktorú predkladal kolega Plesník pred nejakým časom, ale vždy sme mali to šťastie, že sme reagovali, resp. že sme boli postavení pred voľbu reagovať. Raz prišla, myslím, akciová spoločnosť Divident voči Fondu národného majetku - bola na svete novela. Momentálne je problém s telekomunikáciami, tak je na svete ďalšia novela.

Je len signifikantné, že tu nesedia ekonomickí ministri a už vôbec, že nemali ambície vstúpiť do tohto procesu, lebo je to výsostne ekonomická záležitosť a zatiaľ to bolo v rukách ministerstva financií. Nech mi je odpustené, ale keď som sa pýtal v kuloároch jedného z našich ekonomických mi-

nistrov, odpovedal mi asi niečo v duchu známeho slovenského porekadla o iniciatíve a triednom nepriateľovi.

Ďakujem.
(Potlesk.)

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Slovo má pán poslanec Dzurinda a pripraví sa pani poslankyňa Schmögnerová. Pán predseda výboru Hofbauer sa hlási s faktickou poznámkou.

Poslanec R. Hofbauer:

Ďakujem, pán predsedajúci.

Pán kolega poslanec Bajan, keď sa v Rakúsku dostal do neriešiteľných problémov v Judenburgu príslušný závod, zasadal rakúsky parlament aj vláda, a keď sa ocitla v kríze Vöst Alpine Linz, presne takisto. Všade na svete sa postupuje racionálne a účelovo, nie bezúčelovo. Nič nové.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Nech sa páči, pán poslanec Dzurinda.

Poslanec M. Dzurinda:

Pán predsedajúci,
panie poslankyne, páni poslanci,

návrh novely zákona o konkurze a vyrovnaní rozširuje škálu subjektov, ktoré nie je možné dať do konkurzu. Podľa zákona sa dnešného dňa nemôže konkurzné konanie začať voči subjektom hospodáriacim na poľnohospodárskej pôde v čase od 1. apríla do 30. septembra kalendárneho roku, voči subjektom

z oblasti dopravy a spojov, ak majú pre štát zásadný hospodársky význam, voči Fondu národného majetku, voči štátnym, rozpočtovým a príspevkovým organizáciám, obciam a právnickým osobám, ktoré boli zriadené osobitným zákonom.

Prerokúvaná novela zákona rozširuje okruh subjektov, ktoré nemožno dať do konkurzu, o podniky zaradené do § 2 a § 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky číslo 192/1992 Zb. o zabezpečení záujmov štátu pri privatizácii strategicky dôležitých štátnych podnikov a akciových spoločností. Prvotná otázka znie, prečo. Dôvodová správa k návrhu zákona ani rozprava vo Výbore Národnej rady Slovenskej republiky pre finacie, rozpočet a menu na túto základnú otázku neodpovedá. Jednoducho je tu návrh a hotovo. Nuž čo prinesie aplikácia zákona v praxi? Právnici budú isto podrobne dôvodiť, a ako som už počul, aj dôvodili, že prehĺbenie právneho chaosu, zvýšenie právnej nestability, rozpory s Ústavou Slovenskej republiky, uplatenie princípu retroaktivity, ako o tom bola pred chvíľočkou reč, atď. atď. Právne aspekty však rád prenechám právnikom. Nemenej dôležité sú aspekty ekonomické.

Prijatie zákona v prvom rade spôsobí to, že podniky vymenované v zákone o strategických záujmoch štátu nebude možné dať do konkurzu. Ich veritelia budú teda riadne dobehnutí. Keď s nimi vstupovali do obchodných vzťahov, nijakú exkluzivitu tieto podniky nemali, teraz sa stávajú nedotknuteľnými. Samotné tzv. strategické podniky sa nemusia obávať nesplácania svojich záväzkov, ba celkom pokojne môžu prijímať ďalšie. Keď sa im zachce splácať, budú splácať, keď nie, odmietnu. Nič sa im nakoniec nemusí stať, veď sú strategické, splácať nemusia. Ba môže nastať aj takáto rovnica: strategický podnik "A" bude dlhovať "obyčajnému" podniku "a" hodnotu 100. Obyčajný podnik "a" bude dlhovať strategickému podniku "A" hodnotu 10. Podnik "a" nemôže žalovať podnik "A", pretože "A" je podnik strategický. Podnik "A" však môže

žalovať podnik "a" a dostať ho do bankrotu napriek tomu, že má voči nemu desaťnásobne vyššiu dlžobu.

Čo z toho vyplýva? Obchodovanie so strategickými podnikmi sa pre ostatných stáva veľmi rizikovým. Podnikatelia sa takýmto podnikom začnú vyhýbať. Podniky sa zo zákona dostávajú do pozície rôzneho postavenia v hospodárskej súťaži. Tým sa vlastne tzv. strategickým podnikom ešte viac podpiľuje konár. Čím viac vatičky im štát vytvára, tým rýchlejšie padajú ku dnu. Myslím, že napríklad vývoj ZŤS Dubnica nad Váhom je toho najaktuálnejším príkladom. Po kontrolnom dni v DMD Holding 10. mája, teda celkom nedávno, v roku 1996, predseda vlády vyhlásil, že o prácu tu môže v krátkom čase prísť okolo 2 500 ľudí. Keď si otvoríte dnes noviny, zistíte, že 2 135 ľudí v Dubnici nad Váhom je pred prepustením, pritom je to najstrategickejší podnik. Na druhej strane pre malé a stredné podniky je to ďalší výrazný signál, že štát ich neberie na vedomie. Musia platiť každý halier a veľmi tvrdo - načas a v plnom objeme. Pritom práve malý a stredný stav je motorom popredných ekonomík.

Ďalšia zásadná otázka znie: Pre koho sú podniky vymenované v zákone o strategických záujmoch strategické? Pre HZDS, pre vládu, pre privatizátorov? Vtip je v tom, že v žiadnom zákone nenájdete definíciu strategickosti tohoktorého podniku. Štátni úradníci ich tam zaradili podľa vlastného úsudku. Už z názvu zákona vyplýva, že malo ísť o strategické záujmy štátu z pohľadu privatizácie. Ide teraz o strategické záujmy aj z pohľadu konkurzov a vyrovnaní? Aj tu sa črtá skvelé riešenie. Podnik "A" nebude síce ktovieako prosperovať, ale bude poctivo odvádzať tridsiatky do príslušnej straníckej kasy. Keď mu bude hroziť bankrot, rozšírime zoznam strategických podnikov najprv o jeden podnik, potom o druhý a už to pôjde. Veď to budú samé strategické podniky, povedzme, z pohľadu záujmov HZDS. Akurát vývoj v týchto podnikoch pôjde stále rýchlejšie dolu brehom. Budú

prepúšťať ľudí, ale do bankrotu nepôjdu. Páni riaditelia o svoj džob predsa nemôžu prísť. Neviem, čo si budú myslieť robotníci masovo prepúšťaní zo ZŤS Dubnica nad Váhom, ale vážne pochybujem, že ocenia to, že oni síce prichádzajú o prácu, ale direktori ich podniku nie.

Dámy a páni, reč je o tom, že novela zákona o konkurze a vyrovnaní nikomu nepomôže. Najmenej tým, ktorých ideme chrániť. Mnohí z týchto chránencov budú hniť zaživa. Pre mnohých z nich by rýchla zmena majiteľa práve cestou konkurzu znamenala novú nádej, novú transfúziu. Nemožno sa preto čudovať, prečo sa na podnikovej úrovni nedejú nijaké zmeny, prečo sa vôbec nemení štruktúra nášho vývozu, prečo makroekonomické ukazovatele sú také krehké a tak rýchlo sa lámu, ako sa lámu. Ako sa napríklad láme v týchto mesiacoch vývoj našej zahraničnej obchodnej bilancie.

Dámy a páni, z návrhu zákona, z dôvodovej správy i z diskusie vo výbore vyplynulo, že návrh zákona je účelový, aj keď o skutočnom účele nikto nechcel hovoriť. Zdá sa, že Národná rada Slovenskej republiky prijíma stále viac účelových zákonov. Napríklad novela zákona o dani z nehnuteľností mala zapchať ústa primátorom a starostom. Keď vám štát dáva málo, vyberte si od občanov ešte čosi navyše. Alebo novela zákona o dani z príjmov - keď si verný a dali sme ti podnik priamym predajom, s odpustením kúpnych cien, nemusíš platiť dane. Alebo novela zákona o veľkej privatizácii - keďže HZDS potrebovalo odmeniť svojich verných, zrušilo kupónovú privatizáciu a novelizovalo zákon, atď. atď. Je čas, aby sme od prijímania účelových zákonov začali konečne prijímať zákony účelné - účelné pre hospodárstvo, ekonomiku a najmä pre občanov.

Na záver niekoľko formálnych poznámok. Na rokovaní výboru zástupca predkladateľa, štátny tajomník ministra spravodlivosti, nebol schopný povedať, čo je hlavným dôvodom

predkladania takejto nepodarenej novely. Rozpaky sa ešte zvýšili po tom, ako štátny tajomník vyhlásil, že nevie, či vôbec nejaký konkurz voči strategickému podniku na Slovensku bol začatý, a keď následne vyhlásil, že minister spravodlivosti odovzdá do konca mája 1996 nový komplexný návrh zákona o konkurze a vyrovnaní. Takže kladiem otázku ešte raz: Aký je teda hlavný zmysel tejto súčasnej novely zákona o konkurze a vyrovnaní?

Súčasne upriamujem vašu pozornosť na informáciu legislatívneho odboru Kancelárie Národnej rady Slovenskej republiky k návrhu zákona. Stotožňujem sa s myšlienkou, že návrh predloženého zákona nedostatočne rešpektuje ústavnú zásadu o tom, že vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký obsah a ochranu a nemožno ho zneužiť na ujmu práv iných, ako o tom hovorí článok 20 Ústavy Slovenskej republiky. Pointa je v tom, že všetky subjekty, ktoré návrh zákona označuje, majú vlastnú právnu subjektivitu a sú oprávnené vo vlastnom mene konať, nadobúdať práva, zaväzovať sa. V niektorých zákonoch, ktoré upravujú vznik a právne pomery označených subjektov, je priamo stanovené, že štát nezodpovedá za záväzky, ktoré na seba tieto subjekty vzali - pozri § 24 ods. 6 zákona 303/1995 Z. z. o rozpočtových pravidlách, alebo § 5 ods. 2 zákona 111/1990 Zb. o štátnom podniku. A navrhovaná právna úprava sa ani nevyrovnala s otázkou prevzatia záväzkov. Teda, že by bolo schválenie ďalšieho protiústavného zákona hlavným dôvodom jeho predkladania?

Záver: Návrh zákona je zlý. Betónuje, konzervuje nezdravý stav vo vývoji našich podnikov, znevýhodňuje jednu skupinu podnikateľov na úkor druhej. Návrh zákona je v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky. Návrh zákona je prísne účelový.

Ďakujem za pozornosť.
(Potlesk.)

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Slovo má pani poslankyňa Schmögnerová a pripraví sa pán poslanec Hanker. Pán poslanec Bajan má faktickú poznámku.

Poslanec V. Bajan:

Pán podpredseda, možno by bolo dobré upozorniť pána ministra, že minimálne by tu mohol sedieť on alebo niekto z členov vlády. Je to vládny návrh zákona.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Nerozumel som vás, pán kolega.

Poslanec V. Bajan:

Ak môžem ešte raz, tak by som vás poprosil upozorniť pána ministra, že by bolo minimálne slušné, aby tu pri prerokúvaní vládneho návrhu zákona sedel niekto z vlády.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Pán poslanec Hofbauer, máte slovo.

Poslanec R. Hofbauer:

Pán poslanec Dzurinda, ak som dobre rozumel, tak ste tvrdili, že príslušníci HZDS pridelili členom KDH dlhopisy. Existuje takéto nejaké vládne rozhodnutie, že členovia HZDS?

Nedostali náhodou dlhopisy všetci občania tohto štátu v nominálnej cene 10 000 korún a úrokované normálnou priemernou diskontnou sadzbou s účelovým využitím, tak ako je to napísané? Nie je to výhodnejšie pre tých občanov, ako kupónová privatizácia, kde po troch rokoch som dostal napríklad 34 korún dividend, a to mám veľmi dobré podniky, ktoré si odsúhlasili takýto postup? Takže, keby ste sa držali faktografie. Inak vaše vystúpenie bolo, myslím, veľmi zaujímavé, a nemyslím to teraz ironicky.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Pán poslanec Dzurinda - faktická poznámka.

Poslanec M. Dzurinda:

Ďakujem za ocenenie, pán poslanec Hofbauer. Chcem vám povedať, že rozhodne si myslím to, na čo sa pýtate, že áno, na rozdiel od kupónovej privatizácie to, čo nazývate dlhopisové odškodnenie, je omnoho-omnoho menej výhodné. Vo vašom vystúpení cítim drobný rozpor medzi tým, že ste investovali do skvelých podnikov, a akosi nie sú dividendy. To považujem za skromný rozpor. Ale, ak sú tie podniky skvelé a máte skvelé akcie, môžete ich kedykoľvek predať. Celkom nedávno sa mi tiež stalo, že v Rajci mi jeden občan tvrdil, ako na kupónovej privatizácii prerobil. Keď som sa ho spýtal, aké má akcie, nevedel si spomenúť. Potom išiel domov, lebo býval blízko sály, a po polhodine sme zrátali, že má akcie z I. vlny v hodnote 70 tisíc. Čiže nečakajte len na dividendy. Môžete ich jednorazovo predať a určite dostanete viacej, keď ste, ako hovoríte, dobre investovali, ako je tých 10 000, 7 500, 4 000, koľko korún je za ten dlhopis? Čiže...

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Pán poslanec, zostaňme pri týchto témach, prosím vás.

Poslanec M. Dzurinda:

Chcem len odpovedať pánu kolegovi, ale v zásade som mu odpovedal. Niekto na to príde skôr, niekto azda aj neskôr.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Buďme vzájomne úctiví. Pán poslanec Bajan.

Poslanec V. Bajan:

Pán podpredseda, je mi naozaj ľúto, ale osobne trvám na tom, aby tu pán minister sedel. Ako chce potom reagovať na pripomienky, ktoré budú vznesené z lavíc. Je to neslušnosť. Odporúčam prerušiť rokovanie aspoň na 5 minút.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Zistil som, že pán minister išiel von na chvíľu. Prosím vás, majte preto pochopenie, prepánaboha.

Pán poslanec Hanker, máte slovo. Prepáčte, pani poslankyňa Schmögnerová a pripraví sa pán poslanec Hanker.

Prosím vás, podľa možnosti, ak chceme zvládnuť dnes zasadanie, tak buďte takí dobrí a buďte racionálni.

Poslankyňa B. Schmögnerová:

Nazdávam sa, pán predsedajúci, že primárne nie je to, aby sme rokovanie skončili čo najrýchlejšie, ale aby sme ta-

ké závažné veci, aké sú na programe rokovania, naozaj dobre prerokovali. Takže dovoľte, aby som sa i ja vyjadrila k návrhu tohto zákona.

Odzneli tu niektoré vystúpenia, napríklad pána poslanca Lysáka, ktorým chcel presvedčiť, že chce ochrániť záujmy tých radových zamestnancov, ktorí môžu byť postihnutí v prípade, ak by sa uplatňoval zákon o konkurze a vyrovnaní. Fakt, že dvaja poslanci - a ja som tretia poslankyňa za ľavicové zoskupenie v Národnej rade, vystúpili proti novelizácii tohto zákona, by sa teda mohol dezinterpretovať tak, že ľavica vlastne neobhajuje záujmy radových zamestnancov. Preto je potrebné doplniť niektoré myšlienky, ktoré tu už odzneli.

Predovšetkým, ľavica môže rozumieť hospodárstvu a nemusíme hovoriť ako populisti. Jeden z dôvodov, ktorý viedol k tejto účelovej rýchlovke, bola aj návšteva pána premiéra na kontrolnom dni v DMD Holding. Tu sa okrem iného vyjadril, že nedovolí, aby taký veľký podnik ako ZŤS Dubnica padol a aby zamestnanci, ktorých voľakedy bolo viac ako 13 tisíc, dnes ich je už podstatne menej, prišli o svoje zamestnanie. Ochrana pred konkurzom neznamená automaticky ochranu pred stratou pracovných príležitostí a zabezpečenie zamestnaneckých práv a zamestnanosti. Skôr opak je pravdou, lebo sa ukazuje, že dnes sú možné rôzne iné spôsoby ako neísť do konkurzu a pritom realizovať záujmy nových vlastníkov v týchto podnikoch na úkor záujmov zamestnancov. Pred chvíľočkou pán poslanec Dzurinda hovoril o čerstvom príklade zo ZŤS Dubnica.

Rovnako by sme mohli argumentovať aj tým, že je povinnosť štátu zamedziť v ohrozených regiónoch zatvoreniu významného podniku, ktorý je nositeľom zamestnanosti v regióne, aby nedošlo zároveň aj k výraznému nárastu nezamestnanosti. Myslím si, že v tomto smere vláda tým, že nemá

vlastne vytvorenú žiadnu regionálnu politiku, nevytvára predpoklady nato, aby skutočne riešila akútne ťažkosti, ktoré v mnohých regiónoch Slovenskej republiky vznikajú a nevyhnutne budú vznikať.

Myslím, že predo mnou viacerí povedali a netreba to opakovať, aký je význam tohto zákona. Možno len veľmi zjednodušene. Aj my sme, samozrejme, prívržencami konzervatívnej liečby, ale keď sa ukáže, že nie je možné zachrániť pacienta inak ako takým spôsobom, že, povedzme, vred, ktorý v jeho organizme vznikol, sa chirurgicky vyoperuje, aj lekár a rovnako aj národohospodár musí k takémuto zákroku pristúpiť. Inak, keby sme toto neuskutočňovali, pacient, ktorým je teraz národné hospodárstvo, by skutočne neprežil.

V tom je vlastne aj význam zákona o konkurze a vyrovnaní a prekvapuje ma, že pán poslanec Lysák, ktorý je renomovaný národohospodár, alebo sa za neho aspoň pokladá, tieto súvislosti celkom nezvažuje. Samozrejme, je tu aj otázka, ak by sa strategické podniky, ktoré rozširujú vlastne počet tých podnikov, na ktoré sa zákon o konkurze a vyrovnaní nevzťahuje, chceli naozaj zachovať pri živote, akým spôsobom to vláda chce dosiahnuť. Vieme dobre, že len v niekoľkých strojárskych podnikoch, v ktorých predtým bola zbrojárska výroba, existujú úvery presahujúce 6 mld korún. Otázka tu znie, či chce vláda tieto podniky sanovať a z čoho.

Hovorila som už o tom, že zákon o konkurze a vyrovnaní sa aj dnes obchádza a že je vlastne veľmi málo účinný. K účinnosti zákona sa ešte vrátim, ale chcem vám povedať, ako ľahko sa dá zákon o konkurze a vyrovnaní obísť. Myslím si, že s týmto mali už skúsenosti najmä poľnohospodári, kde je vlastne veľmi ľahko možné nechať silne stratový poľnohospodársky podnik dokonať, založiť si nejakú vedľajšiu spoločnosť s ručením obmedzeným alebo dokonca nejaké vedľajšie družstvo, preniesť aktíva alebo to, čo ostalo zdravé, z cho-

rého podniku do zdravého, a vlastne nechať doživoriť podnik, ktorý tu ešte de facto existuje.

Je tu otázka, ktorú znovu dnes nekladiem ako prvá pred touto snemovňou, či je skutočne zámerom chrániť zlé podniky, podporovať zlých, a naopak, postihovať dobrých, efektívnych a aké to bude mať potom dosahy na celé národné hospodárstvo.

Samozrejme, že je tu otázka, čo s podnikmi, čo s veľkými podnikmi, ktoré v prípade, že by išli do konkurzu a vyrovnania, čo s nimi bude ďalej. Myslím si, že je to skratové myslenie alebo neznalosť vecí, ak sa nazdávame, že vyhlásenie konkurzu o podniku zároveň znamená, že podnik zaniká ako taký. Naopak, je tu vlastne reálna možnosť, aby podnik prevzal veriteľ alebo niektorý z veriteľov a pokúsil sa tento podnik zachrániť a s ním zachrániť aj nové pracovné príležitosti.

Skutočne je trestuhodné, že tu nesedia hospodárski ministri, minister financií a minister hospodárstva. Musela by som im položiť otázku, čo urobili s projektmi, ktoré sa v roku 1994 rozbehli práve na záchranu desiatich najvýznamnejších slovenských podnikov. Bolo medzi nimi osem strojárskych podnikov s významným podielom niekdajšej zbrojárskej produkcie. Boli medzi nimi, samozrejme, aj ZŤS Nová Dubnica, boli medzi nimi aj PPS Detva atď., sú to všetko kritické podniky. Keby ste boli vtedy pokračovali v sanačných programoch, ktoré vtedajšia vláda prijala, dnes by tie podniky nemuseli byť v takej situácii, v akej sú. A musím sa dotknúť ešte jedného podniku, pretože aj ten sme v tom čase riešili. Bol to podnik ZDA Partizánske. Bol prijatý sanačný program, ktorý podnik mohol vyviesť z ťažkostí, a nemuselo sa to skončiť tak, že sa napokon za korunu predal do súkromných rúk. Kto za toto nesie zodpovednosť, pán minister hospodárstva?

Hovorilo sa tu už niekoľkokrát, prečo táto novela vznikla. Ja len zopakujem, že z krátkodobého hľadiska, ako to veľmi dobre povedal predo mnou pán poslanec, má riešiť niektoré účelové veci, či sa to už týka Slovenských telekomunikácií, alebo ZŤS Dubnica a podobných bývalých zbrojárskych podnikov, ktoré sú dnes v ťažkostiach aj vinou toho, že vláda neuplatňuje voči nim primeranú politiku. Ale vážnejšie sú dlhodobé alebo dlhodobejšie účinky tohto zákona. Alebo rátate naozaj s tým, že za šesť mesiacov, kým Ústavný súd nerozhodne inak, vy si vyriešite svoje veci, a potom táto novelizácia zákona aj tak nebude účinná?

Vážená poslanecká snemovňa, aký je toto prístup k legislatívnemu procesu? Ak by však ten zákon ostal a fungoval ďalej, jeho dôsledky budú, ako už mnohí predo mnou povedali, veľmi vážne. Ale chcem položiť otázku, čie záujmy by potom vlastne táto novelizácia zákona presadzovala? Naozaj sú to záujmy zamestnancov, ktorých napokon, tak či tak, vlastníci podnikov vyhodia na dlažbu, alebo sú to záujmy nových vlastníkov? Nechcete obhajovať vlastne záujmy vlastníkov takých podnikov, ako sú, povedzme, Duslo, Slovnaft, Benzinol? Potrebujú tieto podniky ešte takúto dodatočnú barličku? Koho záujmy vlastne táto poslanecká snemovňa presadzuje?

Zákonná norma o konkurze a vyrovnaní vznikla v roku 1991. Vznikla ešte za bývalej federácie, bol to federálny zákon, a vznikla ako norma, ktorá mala charakter tzv. veriteľskej normy. Dávala teda veľké právomoci veriteľom, ale zároveň bol to aj spôsob, ako monitorovať finančnú situáciu v podnikoch, a zároveň aj spôsob ako nútiť v tom čase skôr manažérov, dnes už aj vlastníkov, aby podnik podnikal so ziskom, aby bol efektívny. Hovorili sme už o tom, ako sa vlastne počas jednotlivých rokov strácal charakter veriteľsky orientovanej normy. Najdôležitejšia bola taká úprava tohto zákona, keď sa prijal inštitút o dohodovacom konaní.

Osobne nemôžem jednoznačne odsudzovať tento inštitút. Napokon, je veľmi dobre známe, že tento inštitút dobre funguje povedzme v americkom zákonodarstve, ale je dôležité, že nebol upravený dostatočne dobre, že vlastne neúmerne predlžuje celý proces konkurzu. Dôsledkom toho je aj to, že napriek tomu, že sa k dnešnému dňu začalo asi 2 000 konaní, priamo bol konkurz začatý v 64 podnikoch a realizovaný iba v jednom-jedinom prípade.

Ďalšie obmedzenia zákona sa týkali, ako to tu už odznelo, Fondu národného majetku. Bolo to rovnako účelové obmedzenie. Veľmi dobre si ešte spomínate, keď pán Zvrškovec vyhlásil, že dá Fond národného majetku do konkurzu.

Druhá účelová novela vznikla vtedy, keď sa ukázalo, že veľké slovenské nemocnice neplatia svoje záväzky voči výrobcom zdravotníckej techniky. Myslím, že to bola Chirana, ktorá vyhlásila, že dá tieto zdravotnícke zariadenia do konkurzu. Novela mala tomu zabrániť. Posledná účelová novela, zatiaľ posledná, sa týkala vylúčenia podnikov dopravy a spojov z konkurzu.

Fakt, že zákon o konkurze je v podstate neúčinným, nás musí skôr nútiť k tomu, aby sme sa zamýšľali, čo v tomto smere robiť. Veľký nedostatok je jednoznačne v dikcii zákona. Hovorili to predo mnou aj iní. Ale nielen to. Nedostatky sú aj vo fungovaní súdov a je nevyhnutné konečne prijať aj možnosť mimosúdneho vyrovnania, aby sa urýchlili procesy ozdravovania slovenského hospodárstva.

V súvislosti s tým, že tu už došlo k náznaku, že sa pripravila komplexná novela, ale, mimochodom, táto novela vôbec neprešla normálnym legislatívnym pokračovaním, chcem navrhnúť uznesenie Národnej rady, ktoré bude požadovať len to, čo sme si napokon mali možnosť vypočuť vo výboroch, aby vláda Slovenskej republiky predložila komplexnú novelu záko-

na číslo 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní do 31. mája 1996.

Posledná vec, ktorej sa chcem dotknúť, sa týka - som rada, že tu sedí pán minister - otázky aproximácie práva k právu Európskej únie. Niekoľkokrát sa už z tohto miesta dosť účelovo hovorilo o tom, ako treba približovať naše právne normy k normám Európskej únie. Zdá sa mi, že sa s tým argumentuje vtedy, keď sa to hodí, a zase sa potom povie, že my sme v iných podmienkach, sme v podmienkach transformácie, a teda budeme prijímať iné normy. Čiže i tento argument postupnej nutnosti aproximácie nášho práva k právu Európskej únie sa používa účelovo vtedy, keď sa hodí, alebo keď sa nehodí.

Chcem teda položiť otázku, pán minister, či sa touto novelou približujeme k zákonodarstvu Európskej únie, či viete uviesť jeden príklad zo štátov Európskej únie, aby sa takýmto spôsobom obmedzovala účinnosť zákona o konkurze a vyrovnaní. Chcem sa zároveň opýtať, keďže viem, že v týchto dňoch znovu prebieha rokovanie o začleňovaní Slovenska do prestížneho zoskupenia OECD, aké je vyjadrenie expertov OECD k tejto novele. Neohrozí prijatie tejto novely naše začlenenie do OECD, ktoré sa predpokladá začiatkom budúceho roka, alebo Slovensko znovu bude tým štátom, ktoré sa do OECD nedostane napriek tomu, že zatiaľ alebo ešte donedávna boli naše výsledky v hospodárstve vcelku uspokojujúce a vytvárali nám určitú príležitosť do OECD sa dostať?

Na záver chcem požiadať poslancov, aj vládnych poslancov, aby nepodporovali zákony, ktoré sú protiústavné a ktoré neprospievajú ani tomuto hospodárstvu a ani Slovenskej republike ako celku.

Ďakujem vám za pozornosť.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Prosím pánov poslancov, aby podľa možnosti zhustili svoje vystúpenia, aby sme dnes zvládli program schôdze. Platí to aj pre pánov poslancov, ktorí sa teraz hlásia s faktickými poznámkami.

Nech sa páči, pán poslanec Cuper.

Poslanec J. Cuper:

Vážený pán predsedajúci,

moja poznámka bude naozaj veľmi stručná a aj keby na ňu pani poslankyňa odpovedala, nebudem už odpovedať. To vopred sľubujem. Chcem povedať pani poslankyni, že aj ona účelovo informovala redaktorku časopisu Dialógy z Európskej únie o tom, že sa v tomto parlamente nerobí okolo aproximácie vôbec nič. Buď bola neinformovaná, alebo tiež účelovo dezinformovala európsku verejnosť, pretože to je časopis, ktorý vychádza vo všetkých krajinách Európskej únie, že sa v tomto parlamente nič nerobí. Tak láskavo, ak chce informácie, môže sa informovať v ústavnoprávnom výbore, aby v budúcnosti informovala pravdivo.

Ďakujem za pozornosť.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Pán poslanec Hofbauer - faktická poznámka.

Poslanec R. Hofbauer:

S treťou a nepochybne poslednou. Veľmi často sa tu argumentuje účelovosťou novely zákona. Povedal som to už viackrát, nepoznám zákon, ktorý by bol neúčelový, protiúčelový

alebo bezúčelový. A presne to isté sa týka aj novely. Každá takáto právna novela je prijímaná na nejaký účel. To je predsa logické. Zmení sa dopravná nehodovosť s nejakým katastrofálnym zameraním, tak právny systém musí hľadať právne, legislatívne opatrenia na vychytanie tohto problému. Problematika narkotík je presne to isté. V Spojených štátoch na základe únosu dieťaťa Lindberga vznikol osobitný zákon kruto stíhajúci únosy detí a maloletých. Lindbergov zákon je platný do súčasnosti. Nik nepochybuje o tom, že je to účelový zákon. Takže prosím vás, nešermujme týmito pojmami - účelová alebo neúčelová novela alebo zákon.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Pani poslankyňa Schmögnerová.

Poslankyňa B. Schmögnerová:

Azda len toľko, že som nečítala, čo ste si prečítali vy, ale ubezpečujem vás, že moja kritika smerovala k tomu, že celý náš prípravný proces k Európskej únii sa redukuje na aproximáciu práva, že sa nerozširuje na ďalšie veľmi dôležité sféry, bez ktorých, keď sa neuskutočnia, bude vstup do Európskej únie pre Slovensko mínusom, a nie plusom.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Pán poslanec Šimko - faktická poznámka.

Poslanec I. Šimko:

Ďakujem pekne. Chcem len reagovať na predsedu výboru pána Hofbauera, ktorý celkom pravdivo hovorí, že každý zákon by mal sledovať nejaký účel. To je pravda, ale práve tu sme počuli, že žiaden zo strategických podnikov nie je v konkurznom konaní. Tak načo potrebuje potom takúto ochranu?

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Pán poslanec Hanker a pripraví sa pán poslanec Vaškovič. *(Hlas z pléna.)* Ľutujem, nehnevajte sa, ale neboli ste na paneli a už som ohlásil ďalšieho poslanca.

Poslanec J. Hanker:

Vážený pán predsedajúci,
vážený pán minister,
vážená Národná rada,

dostal sa nám na prerokovanie a schválenie vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon číslo 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov. Filozofiou predloženej novely zákona podľa dôvodovej správy má byť taká úprava zákona o konkurze a vyrovnaní, ktorou by sa nepripustil zánik štátnych strategicky dôležitých podnikov a akciových spoločností, od ktorých závisí stabilizácia a ďalší rozvoj hospodárstva, to znamená, aby sa tento zákon na ne nevzťahoval.

Ak sa mám zmieniť o tomto zákone, treba si uvedomiť, že strategicky dôležité štátne podniky tvoria nosnú časť ekonomickej štruktúry štátu, alebo by mali tvoriť. Likvidovať podnik je totiž ľahké, ale odstraňovať negatívne dôsledky likvidácie je veľmi zložité a bolestivé. Preto aj keď zákon o konkurze a vyrovnaní je v platnosti, v každom konkrétnom prípade treba zvažovať, ako eliminovať sociálne a ekonomické dosahy následných možných bankrotov a snažiť sa o uplatnenie tohto zákona v krajnom prípade.

Ak nazriem niekoľko rokov dozadu, keď zákon nadobudol platnosť, sme sa u nás vo Výskumnom ústave práce, sociálnych vecí a rodiny snažili nájsť odpoveď na otázku, aké dôsledky

pre spoločnosť by to malo, keby sa hromadne aplikoval tento zákon na jestvujúce podniky. Urobila sa potrebná analýza dosahu bankrotov podnikov na sféru zamestnanosti v regiónoch. Jednoznačne sa konštatovalo, že značná časť bankrotov podnikov u nás súvisí s transformáciou slovenskej ekonomiky a adaptáciou podnikovej sféry na trhové podmienky, a to vlastne vytvára aj isté špecifické podmienky jeho uplatnenia.

Teda porovnávať bankroty podnikov a ich dôsledky v ekonomicky vyspelých štátoch so situáciou u nás je dosť problematické. Zistilo sa, že plošné uplatnenie tohto zákona o konkurze a vyrovnaní by bolo viedlo k bankrotu podnikov, ktoré zabezpečovali až jednu štvrtinu všetkých výkonov slovenskej ekonomiky. Testovalo sa podľa použitých kritérií z hľadiska možných bankrotov 419 vtedajších štátnych podnikov a 316 akciových spoločností. Aj keď sa situácia v platobnej bilancii podnikov odvtedy podstatne zlepšila, podľa finančnej analýzy prvotnú platobnú neschopnosť vtedy z celkového počtu uvedených 419 organizácií vykazovalo 139. Najväčšmi sa na tomto počte zúčastňovali odvetvia strojárstva 50,7 %, textilného priemyslu 10,5 %, palív a energetiky 10 %. Znamenalo by to, že by bol veľký počet ľudí nezamestnaných, aj preto, že väčšina týchto podnikov patrila k strategickým a boli nosné z hľadiska zamestnanosti jednotlivých regiónov.

Kladom však ostáva, že zodpovední pracovníci podnikov veľmi opatrne pristupovali k možnosti uplatnenia tohto zákona, používali ho len ako poslednú možnosť v ojedinelých prípadoch, lebo vedeli, že bankrotová terapia má svoje vážne politické, ekonomické a sociálne dôsledky.

Ako je známe, cieľavedomou priemyselnou politikou a uplatňovaním nástrojov aktívnej politiky zamestnanosti sa nezamestnanosť podstatne znížila a dosiahnutie priemernej nezamestnanosti u nás pod 10 % do roku 1998, ako je uvedené

v programovom vyhlásení vlády, teda aj zníženie pod túto hranicu, je reálne. Spomenul som to na podporu novely tohto zákona, pretože perspektíva a dôležitosť podniku v spoločnom záujme musí byť významným kritériom posúdenia, čo s podnikom v prípade platobnej neschopnosti. Určitá selekcia je teda potrebná, a to platí v podstatnej miere pre štátne, strategicky dôležité podniky.

Podľa môjho názoru táto novela zákona nie je v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky, najmä s článkom 16 ústavy, ako sa na to snažia poukázať poslanci opozície. Práve naopak, v článku 20 ústavy sa hovorí o tom, že zákon stanovuje, aký majetok bude vo vlastníctve štátu na zabezpečenie potrieb spoločnosti, rozvoja národného hospodárstva a verejného záujmu. Nechápem preto, prečo by štát v takomto prípade, ako je to vymedzené v článku 20 ústavy, počas transformácie ekonomiky nemal chrániť strategické podniky aj takýmto opatrením, ktoré je uvedené v doplnku zákona.

Štát si predsa môže určiť, za akých podmienok bude spravovať strategicky dôležitý majetok v záujme celej spoločnosti. Čiže nemyslím si, že by šlo o nejaké zvýhodňovanie konkurenčného prostredia. Podľa mňa práve naopak ide o systémové riešenie v tomto prechodnom období, pretože dôsledky toho znáša celá spoločnosť.

Súhlasím s pánom poslancom Fogašom, že ekonomické problémy treba riešiť v prvom rade ekonomickými nástrojmi. Netvrdím, že aplikovanie tohto zákona v stabilnej ekonomike by malo byť rovnaké pre všetky subjekty ekonomického procesu, ale pri transformácii ekonomiky je situácia podstatne zložitejšia najmä pri tomto druhu podnikov, a preto odporúčam, aby sa tento zákon schválil.

Ďakujem za pozornosť.
(Potlesk.)

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Slovo má pán poslanec Vaškovič a pripraví sa pán poslanec Palacka. Pán poslanec Volf - faktická poznámka.

Poslanec J. Volf:

Vážené dámy,
vážení páni,

sme poslanci, ale súčasne sme aj ľudia, aspoň pevne verím, a nezabúdajme aj na veci, ktoré sa nás dotýkajú ako ľudí. Chcel by som za klub Spoločnej voľby, a možno by sa to tak patrilo aj v iných prípadoch, zablahoželať našej kolegyni Marcele Gbúrovej k dnešnému jubileu, k jej dnešným narodeninám. *(Potlesk.)*

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Pripájame sa ku gratulácii, nech to dobre užíva.

Nech sa páči, pán poslanec Vaškovič.

Poslanec V. Vaškovič:

Ďakujem.

Vážený pán predsedajúci,
vážené poslankyne, poslanci,
vážení hostia,

keď som si pripravoval vystúpenie k prerokúvanej novele, viackrát som si kládol nasledovné otázky: Kde sme sa to vlastne dopracovali po šiestich rokoch transformácie ekono-

mického a právneho systému? Kam smerujeme? Pochopila vlastne koalícia zmysel trhového hospodárstva? Myslí to vážne s aproximáciou práva a legislatívy k Európskej únii? Má ešte nejakú úctu k Ústave Slovenskej republiky, ktorej bola spolutvorcom? Ide o zámer, neschopnosť, alebo nedorozumenie?

Novela má síce niekoľko riadkov, jej dosah však bude katastrofálny. Argumenty uvedené v dôvodovej správe sú neakceptovateľné. Výsostný záujem štátu nepripustiť zánik strategicky dôležitých podnikov a akciových spoločností, od ktorých závisí stabilizácia hospodárstva a jeho ďalší rozvoj, sa predsa nemôže realizovať tak, že necháme na trhu pôsobiť dlhodobo nesolventné podniky a podniky v predlžení, keď záväzky prevyšujú obchodný majetok podniku a keď sa nerešpektuje Ústava Slovenskej republiky.

Neefektívne podniky, bez ohľadu na to, ako ich označujeme, pôsobia destabilizujúco na hospodárstvo a jeho ďalší rozvoj. Strategický záujem štátu možno presadzovať len prostredníctvom ústavne a trhovo konformných nástrojov. Problém reštrukturalizácie strategických podnikov sa dá elegantne riešiť spôsobom, ktorý je napríklad vo francúzskom zákonodarstve, cez inštitút pozorovania. Je to ústavné, protrhové, a vlastne dosahuje to, čo tu obhajujete aj vy, páni z koalície.

Namiesto riešenia nevyhovujúceho stavu, keď v Slovenskej republike funguje na trhu 57,5 % podnikov nad 25 zamestnancov v stratovom režime, ich strata predstavuje výšku 42,8 miliardy a celkové saldo záväzkov a pohľadávok týchto podnikov je 78 miliárd Sk, sa nám predkladá novela, ktorá je úplne nefunkčná a znefunkčňuje trhové hospodárstvo. Rovnaká ochrana vlastníctva, slobodný cenový systém, zdravý finančný systém, zmluvné právo, ktoré zabezpečuje, že nikto nemôže použiť silu alebo podvod vo vzťahoch k iným subjektom, funkčný zákon o konkurze a vyrovnaní a ochrane hospodárskej

súťaže, vážení páni, to sú základné stavebné kamene trhovej ekonomiky, ktoré má štát chrániť a pestovať, a nie likvidovať alebo robiť z nich karikatúru trhu. Základným predpokladom prežitia na trhu je schopnosť platiť svoje záväzky, čiže schopnosť udržiavať spoločnosť v stave solventnosti.

Moderná ekonomika s tisíckami kooperačných väzieb si vyžaduje od podnikateľských subjektov značnú opatrnosť pri budovaní kooperačných a odbytových väzieb, schopnosť rýchlo reagovať na poruchy v systéme platobnej neschopnosti a vylúčiť zo siete partnerov tých, ktorí ohrozujú platobnú schopnosť podniku.

Za chybné rozhodnutia či neschopnosť rýchlo sa adaptovať na zmeny v trhovom prostredí prichádza trest vo forme straty na vlastnom majetku, ale ohrozuje sa tým aj majetková podstata ďalších subjektov. Aby sa predišlo značným majetkovým stratám, aby sa problémy jedného podniku neprenášali na ďalšie podniky, aby sa neblokovali zdroje v neperspektívnych aktivitách, mal by sa využiť inštitút konkurzu a vyrovnania, ale funkčný inštitút.

Zákon o konkurze a vyrovnaní sa zaviedol do nášho právneho systému po 43 rokoch 1. októbra 1991 s tým, že do jedného roku od jeho účinnosti nemohol byť vyhlásený konkurz z dôvodov nesolventnosti, ale iba z dôvodov predlženosti dlžníka. Ďalšie novely odsunuli možnosť vyhlásenia konkurzu z dôvodu insolventnosti do 31. mája 1993. Následne na to prišla novela zákona číslo 122/1993, ktorá nadobudla účinnosť 1. júna 1993 a zaviedla nový inštitút - dohodovacie konanie. V roku 1994 ďalšie novely vylúčili z použitia zákona Fond národného majetku, rozpočtové a príspevkové organizácie, obce, právnické osoby zriadené zákonom Národnej rady a osobitný režim pre podniky v odvetví dopravy a spojov, ako aj poľnohospodárstva.

Doterajšie skúsenosti z využívania tohto zákona, ako aj jeho teoretické analýzy poukazujú na závažné nedostatky. Zvolené právne konštrukcie sú nepresné a neúplné. Komplikujú priebeh konkurzného konania, umožňujú jeho preťahovanie. Uspokojovanie veriteľov je nielen zdĺhavé, ale ani nevedie k cieľu, ktorý sleduje. Veriteľov nemotivuje riešiť svoje problémy prostredníctvom konkurzu, ale iným spôsobom, často aj kriminálnym. Nekladie dostatočné prekážky dlžníkovi zmenšiť svoj majetok zo špekulatívnych dôvodov tak, aby pre veriteľov neostal žiaden majetok. Inštitút dohodovania sa ukázal ako úplne nefunkčný.

Súdy evidujú cca 2000 návrhov na konkurzné konanie, ale vyhlásených bolo menej ako 60, ukončený bol iba jeden konkurz. Na základe týchto skutočností som očakával, že do Národnej rady Slovenskej republiky predloží vláda novelu nefunkčného zákona. Namiesto toho však predložila tento pre mňa nepochopiteľný paškvil.

Vážený pán predkladateľ, predložený návrh zákona nerešpektuje ústavnú zásadu o tom, že vlastnícke právo vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a nemožno ho zneužiť na ujmu práv iných. Dôvodová správa neobsahuje zdôvodnenie, či navrhovaná právna úprava je v súlade s právom Európskeho spoločenstva najmä v otázkach práv veriteľov. Novela zasahuje do vôle zmluvných strán, ktoré ju uzatvorili na základe právnych podmienok platných v čase pred účinnosťou tejto novely. V prípade zásahu do zmluvných vzťahov prostredníctvom iných právnych úkonov, napríklad zákonom, je nevyhnutné dodržiavať ústavnoprávne princípy.

Podľa článku 13 ods. 3 ústavy zákonné obmedzenia základných práv a slobôd, medzi ktoré patrí i právo na súdnu a inú ochranu, musí platiť rovnako pre všetky prípady, ktoré spĺňajú ustanovené podmienky. Druhý článok novely, a to zastavenie bežiacich konaní ex offo, ktoré bolo začaté na ná-

vrh oprávneného, je v priamom rozpore s článkom 46 ods. 1 ústavy.

Prijatie tejto novely spolu s nefunkčným zákonom o konkurze a vyrovnaní spôsobí značné poruchy v hospodárstve, je protireformný, protitrhový, protiaproximačný, protiústavný a podporujúci kriminalizáciu slovenského hospodárstva. Na tejto ceste vám želám veľa úspechov. *(Potlesk.)*

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Pán poslanec Palacka, máte slovo. Pripraví sa pán poslanec Černák.

Poslanec G. Palacka:

Vážený pán predsedajúci,
vážené kolegyne, kolegovia,

moji predrečníci už uviedli viacero argumentov, ktoré hovoria jednoznačne proti schváleniu predloženého vládneho návrhu zákona. Dovoľte mi pripojiť ešte jeden. Je ním vari najväčší problém celej slovenskej ekonomiky od začiatku transformácie - platobná neschopnosť. Čo je vlastne platobná neschopnosť? Je to stav ekonomického subjektu, ktorý nie je schopný platiť za svoje záväzky.

Základom každej normálnej ekonomiky je systém obchodných zmluvných vzťahov - dva subjekty sa dohodnú, že jeden niečo dodá (výrobok alebo službu) a druhý za to zaplatí. Týchto zmlúv sa uzatvára denne tisíce a celé to môže fungovať len vtedy, ak majú účastníci istotu, že druhá strana svoj záväzok splní, alebo ak nesplní, že môžu účinne, súdnou cestou vymáhať plnenie tejto zmluvy. Podnik, ktorý za záväzky neplatí, nemôže nikde vo fungujúcom právnom štáte existovať dlhšie ako niekoľko týždňov.

Pojem platobná neschopnosť môže teda existovať len ako označenie krátkodobého, prechodného stavu pred bankrotom. V rozmeroch, ako ho poznáme u nás, resp. v postkomunistických krajinách, to nemá obdobu.

U nás je bežné, že prevažná väčšina štátnych alebo bývalých štátnych podnikov je platobne neschopná už viacero rokov. A nič sa nedeje, ba naopak, tento jav z dôvodu samej svojej zhubnej povahy sa nekontrolovateľne šíri po celom hospodárstve ako rakovina a zasahuje cez obchodné vzťahy aj do inak zdravých podnikov. Dnes si už nik ani netrúfne odhadnúť celkový rozsah. Voľne sa dá povedať, že už nikto nikomu neplatí.

Slovenský právny systém má prostriedky ako riešiť platobnú neschopnosť. Je ním najmä zákon o konkurze a vyrovnaní. Žiaľ, jeho uplatnenie v praxi je doteraz takmer nulové, najmä kvôli výnimkám a osobitnej ochrane štátnych podnikov a organizácií. Tieto sú hlavným zdrojom platobnej neschopnosti. A vláda namiesto toho, aby sa snažila tento problém riešiť, prichádza s ďalšími výnimkami, teda chce problém ešte zhoršiť a skomplikovať. Výnimku rozširuje na tzv. strategické podniky. Na prvý pohľad by sa mohlo zdať, že ide len o niekoľko podnikov z celkového počtu státisícov hospodárskych subjektov a že to teda nie je také dramatické.

Opak je však pravdou. Tých niekoľko podnikov - spomeňme len energetiku, plynárenstvo, zťs-ky, telekomunikácie, Slovnaft a ďalšie, predstavujú významnú časť slovenskej ekonomiky. Obrat týchto podnikov predstavuje odhadom tretinu až polovicu celého hrubého domáceho produktu Slovenska. Podiel týchto podnikov na celkovom objeme úverov je pravdepodobne vyšší ako polovica. Schválením tohto vládneho návrhu sa teda prakticky polovica obchodných zmluvných vzťahov vo finančnom vyjadrení dostane mimo právnu ochranu. Nik nebude mať isto-

tu, či nejaký záväzok bude splnený, alebo nie. Do celého obchodovania sa vnáša chaos, rozširuje sa priestor na korupciu a dokonca na mafiánske vymáhanie pohľadávok vydieraním a vyhrážkami.

Vážení páni poslanci a panie poslankyne, hlasovaním za vládny návrh beriete na seba zodpovednosť za takýto vývoj slovenského hospodárstva a celej spoločnosti. Myslím si, že naša ekonomika potrebuje niečo iné, preto dávam tento pozmeňujúci návrh.

Článok I vládneho návrhu upraviť takto:

1. V § 6 sa vypúšťa odsek 3.

2. V § 67 ods. 3 znie: "Ustanovenia tohto zákona sa nevzťahujú na dlžníka, ktorým je Slovenská republika a obec." Príslušné poznámky pod čiarou 6a, 6c sa vypúšťajú.

Článok II návrhu vypustiť.

Článok III označiť ako článok II.

Vážené kolegyne a kolegovia, ak vám záleží na zdravom ekonomickom vývoji Slovenska, vyzývam vás na podporu tohto pozmeňujúceho návrhu.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Slovo má pán poslanec Černák.

Poslanec Ľ. Černák:

Vážený pán predsedajúci,
vážený pán minister,
kolegyne a kolegovia,

je typické, že aj rokovanie o tomto zákone prebieha tak ako rokovania o iných návrhoch zákonov. Ste rozhodnutí a prakticky viac-menej máte za zlé, že opoziční poslanci svojím vystupovaním predlžujú rokovanie pléna a každý špekuluje, či už dnes skončíme alebo neskončíme, a pritom tie argumenty, ktoré sa tu povedali a ktoré zazneli predovšetkým vo vystúpeniach pána Vaškoviča, pána Dzurindu a pani Schmögnerovej, sú skutočne závažné argumenty. Ja teda budem pracovať efektívne s časom a pripojím sa k mojim predrečníkom s tým, že dovoľte mi ešte jeden maličký príklad.

Je všeobecným pravidlom, že mŕtvi sa pochovávajú. Teraz sa snažíme prijať zákonnú normu, ktorou povieme, že istí sa nebudú pochovávať. Predstavte si, čo sa stane. Začnú šíriť nákazu a ochorejú aj zdraví. My sme sa ako-tak vyrovnali s rakovinou platobnej neschopnosti a touto právnou normou ju znovu chceme oživiť. Nebolo by oveľa jednoduchšie liečiť radšej tých chorých? Štát má dostatočné prostriedky na to, aby tie podniky, na ktorých mu záleží, liečil, aby nevznikol stav, v ktorom by ich mohol niekto dať na konkurz, aby ich pozorne sledoval. Má možnosti siahnuť na manažment, ak to robí zle. Má možnosti rôznymi priamymi ekonomickými nástrojmi nepripustiť taký stav, aby rakovina platobnej neschopnosti znovu ohrozila slovenské hospodárstvo.

Aj to znovu nie je namieste, pretože s týmto problémom sme sa ešte nevyrovnali. Sám z vlastnej praxe viem, že váš veriteľ je najlepšia úverová banka, že keď niekomu nemusíte platiť, tak neplatíte, a zaplatíte tam, kde vás topánka viac tlačí. A otvoríme obrovské množstvo problémov. Preto zvážte,

že v skutočnosti tu nehrozí bankrot žiadnemu strategickému podniku, že štát má iné prostriedky, účinnejšie na to, aby týchto takpovediac chorých liečil, a nemusí prijímať takúto krkolomnú právnu normu.

Pán minister, vy ste právnik, zrejme ma počujete aj vonku. Predstavte si hypoteticky situáciu, že ja ako riaditeľ ZSNP by som bol podpísal dáku zmluvu, dajme tomu, že na sto rokov dopredu vypredávam produkciu. Čo by ste robili? Prijali by ste a predkladali by ste návrh zákona, v ktorom by sa hovorilo, že v strategických podnikoch zmluvy, ktoré boli podpísané riaditeľmi, ktorí sa potom stali poslancami, neplatia? Alebo by ste sa dali znásilniť na nejaké také krkolomné riešenie? V Obchodnom zákonníku je predsa všeobecná klauzula, ktorá hovorí o tom, že zjavne nevýhodné zmluvy, poškodzujúce alebo uzavreté v právnej nespôsobilosti, neplatia. Osobne som presvedčený, že súkromná firma nemá nárok od Slovenských telekomunikácií vymáhať pohľadávku 112 miliárd korún. To je ako keby niekto predal Eiffelovku alebo Mesiac. Jednoducho tu treba hľadať iné právne prostriedky na to, ako tento problém riešiť a neznásilňovať právny status tak, ako o tom veľmi pekne hovoril vo svojom prvom vystúpení náš kolega Fogaš.

Preto dávam aj ja pozmeňujúci návrh. Viem si predstaviť, že Fond národného majetku a ostatné fondy, ktoré sú zriaďované zo zákona, by mali podliehať inému režimu, ale na základe článku 55 Ústavy Slovenskej republiky, ktorý hovorí, že hospodárstvo Slovenskej republiky sa zakladá na princípoch sociálne a ekologicky orientovanej trhovej ekonomiky, táto norma odporuje pravidlám trhovej ekonomiky. Odporúčam, aby sme v § 67 ods. 3 vypustili slová: "štátna rozpočtová organizácia, štátna príspevková organizácia, obec, štátny podnik alebo akciová spoločnosť uvedená v osobitnom zákone a právny nástupca štátneho podniku podľa osobitného zákona". To znamená, že ostane text: "Ustanovenia tohto zákona sa ne-

vzťahujú na dlžníka, ktorým je právnická osoba zriadená zákonom."

Ďakujem pekne. Návrh odovzdám písomne.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Vážené kolegyne a kolegovia, už nemám žiadne ďalšie prihlášky. Hlási sa pán poslanec Hrušovský. Nech sa páči.

Poslanec P. Hrušovský:

Ďakujem pekne.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Pán poslanec Prokeš - faktická poznámka.

Poslanec J. Prokeš:

Pán predsedajúci, chcem len požiadať za klub Slovenskej národnej strany pred ukončením rozpravy, keď už odznejú všetky príspevky, o poradu klubov.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Prepáčte. Nerozumel som vás. Ešte raz.

Poslanec J. Prokeš:

Chcem požiadať, keď odznejú všetky príspevky a pred skončením rozpravy, aby bola poskytnutá 20-minútová prestávka na poradu klubov.

Poslanec P. Hrušovský:

Vážený pán predsedajúci,
kolegyne, kolegovia,

účelom predloženého návrhu zákona je vylúčenie použitia ustanovení zákona o konkurze a vyrovnaní, resp. zastavenie už začatých konkurzných konaní v prípadoch, ak dlžníkmi, ktorí sú v úpadku, sú právne subjekty vymedzené v návrhu zákona: štátna rozpočtová organizácia, štátna príspevková organizácia, obec, právnická osoba zriadená zákonom, štátny podnik a akciová spoločnosť uvedené v § 2 alebo v § 3 zákona Národnej rady číslo 192/1995 Z. z. o zabezpečení záujmov štátu na privatizácii strategicky dôležitých štátnych podnikov a akciových spoločností.

Podľa zákona o konkurze a vyrovnaní je za úpadcu označený ten subjekt, ktorý má viac veriteľov a je v platobnej neschopnosti, nie je schopný dlhší čas plniť si splatné záväzky alebo stav jeho majetku je v predlžení.

Úlohou bankrotov nie je len pomôcť veriteľom na úkor dlžníkov, ale pomôcť riešiť problémy obidvoch strán. Veriteľom majú zabezpečiť maximalizáciu návratnosti ich vkladov a dlžníkom uľahčiť situáciu spojenú s ich predlžením. Návrh predloženého zákona však nedostatočne rešpektuje ústavnú zásadu o tom, že vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah i ochranu a nemožno ho zneužiť na ujmu iných práv. O tomto hovorí článok 20 Ústavy Slovenskej republiky.

Rovnako dôvodová správa k návrhu zákona neobsahuje zdôvodnenie, či navrhovaná právna úprava je v súlade s právom Európskeho spoločenstva, najmä v otázkach ochrany práv veriteľov, resp. do akého času sa počíta s tým, že sa prijatá právna úprava tejto otázky obsiahnutá v našom právnom po-

riadku zladí s právnou úpravou obsiahnutou v komunitárnom práve Európskej únie.

Všetky subjekty, ktoré návrh zákona označuje, majú vlastnú právnu subjektivitu a sú oprávnené vo vlastnom mene konať, nadobúdať práva a zaväzovať sa. V niektorých zákonoch, ktoré upravujú vznik a právne pomery označených subjektov, je priamo ustanovené, že štát nezodpovedá za záväzky, ktoré na seba tieto subjekty prevzali. § 24 ods. 6 zákona číslo 303/1995 Z. z. o rozpočtových pravidlách a § 5 ods. 2 zákona číslo 111 o štátnom podniku v znení neskorších predpisov a navrhovaná právna úprava sa ani nevyrovnáva s otázkou prevzatia záväzkov.

V tomto zmysle tieto subjekty ako právnické osoby so samostatnou právnou subjektivitou vstupovali do záväzkovoprávnych vzťahov a prijatím navrhovanej právnej úpravy by pred druhou zmluvnou stranou, s ktorou tieto záväzkovoprávne vzťahy uzatvárali, nastala právna skutočnosť, ktorá v čase ich vzniku, uzatvárania zmluvy neexistovala, nemožnosť vymáhania pohľadávok formou osobitného druhu súdneho konania konkurzom a vyrovnaním.

Zmluva je prejavom zmluvnej vôle zmluvných strán, ktoré ju uzatvorili na základe právnych podmienok platných v čase jej uzatvorenia. Subjekty zmluvy vyslovili súhlas so vzájomnou úpravou práv a povinností, ktoré im umožňuje právny poriadok. V prípade zásahu do zmluvných vzťahov prostredníctvom právnych skutočností, ako sú právne úkony, napríklad zákonom, je nevyhnutné dodržiavať ústavnoprávne princípy, predovšetkým ústavnú zásadu o rovnosti subjektov vlastníctva.

Navrhovaná právna úprava má dosah i na ekonomické vzťahy, ktoré však nie sú predmetom tejto informácie.

Na základe týchto uvedených skutočností, vážení páni poslanci, neodporúčam preložený vládny návrh zákona, novelu zákona o konkurze a vyrovnaní schváliť.

Ďakujem pekne.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Vážené kolegyne a kolegovia, nemám už ďalšie prihlášky, teda vyhlasujem rozpravu o dvadsiatom bode programu za skončenú. Pretože tu bola požiadavka dvoch klubov, aby bola 20-minútová prestávka na poradu klubov, do 12.15 hodiny bude porada klubov, od 12.15 do 13.15 hodiny obedňajšia prestávka, a potom pokračujeme v rokovaní hlasovaním. *(Hlas z pléna.)*

Pán kolega, veď o to vám išlo, poradiť sa pred hlasovaním. Mám tomu tak rozumieť?

Prosím, dávam vám ešte raz slovo.

Poslanec J. Prokeš:

Pán predsedajúci, žiadal som po odznení všetkých príspevkov, pred skončením rozpravy, o 20-minútovú prestávku na poradu klubov.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Pán poslanec, ak tomu dobre rozumiem, keď sa skončia všetky príspevky v rozprave, rozprava je ukončená, preboha. Veď je to celkom prirodzené. Dávam prestávku na zasadanie klubov. O 13.15 hodine pokračujeme v rokovaní.

Moment, pán predseda výboru chce dať ešte informáciu. Nech sa páči, hovorte. Prosím vás, neodchádzajte.

Poslanec A. Národa:

Pán predsedajúci, chcem oznámiť členom výboru pre zdravotníctvo a sociálne veci, aby sme sa zišli v miestnosti číslo 145 na päť minút.

(Po prestávke.)

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Vážené kolegyne a kolegovia, pozývam vás do rokovacej miestnosti, budeme pokračovať v zasadaní.

Vážené kolegyne a kolegovia, po rozprave sa pýtam pána ministra Liščáka, či sa chce vyjadriť k rozprave. Nech sa páči, máte slovo.

Minister spravodlivosti SR J. Liščák:

Vážený pán podpredseda Národnej rady,
vážené panie poslankyne,
vážení páni poslanci,

súhlasím s tým, že pri predkladateľovi tohto návrhu by mali byť prítomní a sedieť aj ekonomickí ministri. Tento návrh novely zákona predložilo ministerstvo spravodlivosti na základe rozhodnutia vlády, pričom vládu k tomuto kroku viedli viaceré ekonomické okolnosti.

Účelom zákona o konkurze a vyrovnaní je usporiadanie majetkových pomerov dlžníka, ktorý je v úpadku. Dlžník je v úpadku, ak má viac veriteľov a nie je schopný dlhší čas si plniť svoje platné záväzky. Nechcem vás poučovať, ale ide o právnu konštrukciu, ktorá je úplne bežná aj v iných krajinách, západných demokraciách, a aj v týchto ekonomikách je

konkurz dôležitou oblasťou ich právneho systému. Napriek dominujúcemu súkromnému vlastníctvu v týchto štátoch ich právny poriadok chráni pred zánikom strategicky dôležité právne subjekty a neumožňuje začať proti nim konkurzné konanie. Vychádzajúc z toho hovorím tieto vety na podporu predkladanej novely.

Chcel by som tiež upozorniť na to, že zákon Národnej rady Slovenskej republiky číslo 122/1993 Z. z. upravil vzťahy tak, že nie je možné vyhlásiť konkurz na dlžníkov z oblasti dopravy a spojov, ak majú pre štát zásadný strategický alebo hospodársky význam. Výnimku z tohto ustanovenia môže na základe návrhu zakladateľa povoliť len vláda Slovenskej republiky. V intenciách týchto právnych úprav sa teraz zameriam na niektoré pozmeňujúce návrhy.

Pán poslanec Volf navrhoval v § 1 ods. 2 nahradiť slová "viac veriteľov" slovami "viac ako dvoch veriteľov". Ide o legislatívnu úpravu, ktorá s navrhovanou novelou nesúvisí a nič by neriešila. Po druhé - navrhoval vypustiť dohodovanie, pričom účelom zákona o konkurze a vyrovnaní je usporiadanie majetkových pomerov dlžníka, ako som už spomenul, a najvýznamnejším postupom v konkurznom práve je projekt ozdravenia.

V západných ekonomikách je konkurz dôležitou oblasťou ich právnych systémov, a preto by takýto postup mal byť v zhode s názormi, o ktorých vieme aj z týchto krajín. Inštitút dohodovacieho konania zavedený zákonom Národnej rady, spomínaným zákonom 122, ktorým sa mení a dopĺňa zákon číslo 328/1990 Zb., je zákonom o konkurze o vyrovnaní a jeho obligatórnou súčasťou by nemala byť žiadna iná právna záväznosť, malo by ísť o rad veriteľov, ktorý zastupuje iba záujmy v nej zastúpených členov.

Chcel by som upozorniť na to, že pri treťom návrhu, kde sa navrhuje v § 67 odsek 3 ponechať v pôvodnom znení a článok 2 vypustiť, konštatujem, že ak sa vypustí § 67 ods. 3 a článok 2 v navrhovanej podobe, išlo by fakticky o zamietnutie predloženej novely.

U pána poslanca Palacku, ktorý navrhuje v § 67 znenie doterajšieho odseku 3 nahradiť novým znením - ide o ustanovenie tohto zákona, ktoré sa nevzťahuje na dlžníka, ktorým je Slovenská republika a obec. Neodporúčam akceptovať tento návrh. Ide o zúženie personálnej pôsobnosti platného znenia zákona, podľa ktorého nie je možné aplikovať ustanovenia zákona o konkurze a vyrovnaní ani na štátne rozpočtové organizácie. Druhý návrh, kde navrhoval vypustiť článok II, taktiež neodporúčam akceptovať, nenaplnil by sa účel predkladanej novely.

Návrh pána poslanca Černáka, aby ods. 3 v § 67 znel takto: "Ustanovenia tohto zákona sa nevzťahujú na dlžníka, ktorým je Fond národného majetku Slovenskej republiky" neodporúčam akceptovať, ide o zúženie personálnej pôsobnosti platného znenia.

Toľko k pozmeňujúcim návrhom a k tomu, čo odznelo ako otázky na moju osobu.

Ďakujem za pozornosť.
(Potlesk.)

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne pánu ministrovi Liščákovi. Prosím spoločného spravodajcu výborov pána poslanca Tomáša Cingela, aby sa teraz vyjadril k rozprave v rámci záverečného slova.

Poslanec T. Cingel:

Vážené kolegyne,
vážení kolegovia,

nemienim polemizovať s tými, ktorí v rozprave obhajovali svoje názory, chcem len povedať, že prakticky v živote šofér začiatočník sa vydá na jazdu a po hodine jazdy zistí, že mu horia kolesá, že má zatiahnutú ručnú brzdu, tak aby nezničil vozidlo, aby mohol ďalej pokračovať bez problémov, odbrzdí a pokračuje v jazde. Taký je jednoducho reálny život.

Ak sme sa po roku 1989 rozhodli, celá spoločnosť sa rozhodla, že ideme do procesu transformácie, existuje v záujme spoločnom, celá spoločnosť sa takto rozhodla, tak sa predpokladalo, že táto transformácia sa nedotýka len transformácie právnej oblasti či ekonomickej oblasti, ale celého spektra spoločenského života. Myslím si, že aj morálky spoločnosti. Ak teda vláda a parlament, ktorý má povinnosť ochraňovať verejný záujem, zistí v priebehu realizácie transformačného procesu, že tu došlo k istému zádrhu, je jeho povinnosťou, je povinnosťou vlády, ale aj parlamentu, aby v tomto verejnom záujme konali a tento verejný záujem občanov obhajovali.

Väčšina kolegov sa vo svojich vystúpeniach odvolávala na článok 20 Ústavy Slovenskej republiky, kde sa hovorí, že vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonitý obsah a ochranu. Ja tiež upozorním na článok 20 ústavy, kde sa v odseku 3 hovorí, že vlastníctvo zaväzuje. Nemožno ho zneužiť na ujmu práv iných alebo v rozpore so všeobecnými záujmami chránenými zákonom. V odseku 4 sa hovorí, že vyvlastnenie alebo nútené obmedzenie vlastníckeho práva je možné iba v nevyhnutnej miere a vo verejnom záujme. Čiže chcem povedať, že ak jeden faktor v transformačnom procese predbieha,

ak je to oblasť práva, a prebieha ostatný proces, nie je možné občanov poškodiť, pretože, kde sa predpokladalo, že vznikne jedine podnikateľská sféra, ale tam nám vznikla aj sféra podnikavcov, kde na úkor občanov sa chce nejakým spôsobom niekto obohatiť, je povinnosťou vlády do tohto procesu zasiahnuť. A tak si myslím, že je povinnosťou aj poslancov, aby tento verejný záujem obhajovali.

Z tohto dôvodu, vážené kolegyne, kolegovia, budem odporúčať, aby Národná rada predkladanú novelu zákona schválila.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem, pristúpime k hlasovaniu o jednotlivých pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhoch. Prosím teraz pána spoločného spravodajcu výborov, aby hlasovanie uvádzal v zmysle spoločnej správy a výsledkov rozpravy.

Poslanec T. Cingel:

Pán predsedajúci, zo spoločnej správy nevyplynuli žiadne pozmeňujúce návrhy, z rozpravy vyplynuli tri pozmeňujúce návrhy.

Po prvé - je to pozmeňujúci návrh pána poslanca Volfa. Ide vlastne o tri pozmeňujúce návrhy. Prvý pozmeňujúci návrh znie: Ustanovenie § 1 ods. 2 zákona sa nahrádza nasledovným znením: "Dlžník je v úpadku, ak má najmenej dvoch veriteľov a nie je schopný po dobu dlhšiu ako tri mesiace plniť svoje splatné záväzky." Návrh odporúčam neprijať.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Prosím, prezentujme sa a vzápätí hlasujme o prvom pozmeňujúcom návrhu pána poslanca Volfa. Pán spoločný spravodajca ho odporúča neprijať.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 87 poslancov.
Za návrh hlasovalo 28 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 47 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 12 poslancov.

Konštatujem, že prvý pozmeňujúci návrh pána poslanca Volfa nebol prijatý.

Nech sa páči, pokračujte v uvádzaní.

Poslanec T. Cingel:

Druhý pozmeňujúci návrh znel: V ustanovení § 4 ods. 1 zákona ostáva prvá veta v pôvodnom znení a ostatné znenie sa vypúšťa. Návrh odporúčam neprijať.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Prosím, prezentujme sa a vzápätí hlasujme o druhom pozmeňujúcom návrhu pána Volfa, ktorý pán spoločný spravodajca odporúča neprijať.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 88 poslancov.
Za návrh hlasovalo 32 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 46 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 7 poslancov.
Nehlasovali 3 poslanci.

Konštatujem, že druhý pozmeňujúci návrh pána poslanca Volfa nebol prijatý.

Nech sa páči, pokračujte v uvádzaní, pán spoločný spravodajca.

Poslanec T. Cingel:

V tom istom § 4 sa odsek 3 zákona vypúšťa, doterajší ods. 4 sa označuje ako ods. 3. Návrh odporúčam neprijať.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Prosím, prezentujme sa a vzápätí hlasujme o treťom pozmeňujúcom návrhu pána poslanca Volfa. Pán spoločný spravodajca ho odporúča neprijať.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 90 poslancov.
Za návrh hlasovalo 34 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 46 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 10 poslancov.

Konštatujem, že tretí pozmeňujúci návrh pána poslanca Volfa nebol prijatý.

Nech sa páči, pokračujte v uvádzaní, pán spoločný spravodajca.

Poslanec T. Cingel:

Znenie ustanovení § 4a a 4g zákona sa vypúšťa, vrátane nadpisov "Dohadovanie" nad § 4a a "Skončenie dohadovania" nad § 4g. Návrh odporúčam neprijať.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Prosím, prezentujme sa a vzápätí hlasujme o ďalšom pozmeňujúcom návrhu pána poslanca Volfa. Pán spoločný spravodajca ho odporúča neprijať.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 90 poslancov.
Za návrh hlasovalo 31 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 48 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 10 poslancov.
Nehlasoval 1 poslanec.

Konštatujem, že tento pozmeňujúci návrh pána poslanca Volfa nebol prijatý.

Nech sa páči, pokračujte v uvádzaní, pán spoločný spravodajca.

Poslanec T. Cingel:

Tretí pozmeňujúci návrh znel: Ustanovenie § 67 ods. 3 ponechať v pôvodnom znení a článok II sa vypúšťa. Návr odporúčam neprijať.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Prosím, prezentujme sa a vzápätí hlasujme o ďalšom pozmeňujúcom návrhu pána poslanca Volfa. Pán spoločný spravodajca ho odporúča neprijať.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 87 poslancov.
Za návrh hlasovalo 29 poslancov.

Proti návrhu hlasovalo 48 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 10 poslancov.

Konštatujem, že tento pozmeňujúci návrh nebol prijatý.

Nech sa páči, pokračujte v uvádzaní.

Poslanec T. Cingel:

Tým sme vyčerpali pozmeňujúce návrhy pána Volfa. Ako druhý dával pozmeňujúce návrhy pán Palacka a jeho pozmeňujúci návrh znie: Článok I návrhu upraviť takto: Po prvé - § 6 odsek 3 sa vypúšťa, po druhé - § 67 odsek 3 znie: "Ustanovenia tohto zákona sa nevzťahujú na dlžníka, ktorým je Slovenská republika a obec." Príslušné poznámky pod čiarou 6a a 6c sa vypúšťajú. Článok II návrhu vypustiť, článok III označiť ako článok II. Návrh odporúčam neprijať.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Prosím, prezentujme sa a vzápätí hlasujme o pozmeňujúcom návrhu pána poslanca Palacku. Pán spoločný spravodajca ho odporúča neprijať.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 86 poslancov.
Za návrh hlasovalo 29 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 50 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 7 poslancov.

Konštatujem, že pozmeňujúci návrh pána poslanca Palacku nebol prijatý.

Nech sa páči, pokračujte v uvádzaní.

Poslanec T. Cingel:

Tým sme vyčerpali pozmeňujúce návrhy pána Palacku. Ďalší pozmeňujúci návrh mal pán poslanec Černák, a síce v § 67 ods. 3 upraviť tak, aby v odseku 3 ostalo len toto znenie: "Ustanovenia tohto zákona sa nevzťahujú na dlžníka, ktorým je právnická osoba zriadená zákonom." Návrh odporúčam neprijať.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Prosím, prezentujme sa a vzápätí hlasujme o pozmeňujúcom návrhu pána poslanca Černáka. Pán spoločný spravodajca ho odporúča neprijať.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 88 poslancov.
Za návrh hlasovalo 32 poslancov.
Proti návrhu hlasovalo 46 poslancov.
Hlasovania sa zdržalo 9 poslancov.
Nehlasoval 1 poslanec.

Konštatujem, že pozmeňujúci návrh pána poslanca Černáka nebol prijatý.

Nech sa páči, pokračujte v uvádzaní, pán spoločný spravodajca.

Poslanec T. Cingel:

Pán predsedajúci, tým sme vyčerpali všetky pozmeňujúce návrhy. Žiadam vás, aby ste dali hlasovať o návrhu novely ako celku. Návrh odporúčam neprijať *(smiech v sále)*, pardon, odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

V súlade s ustanovením § 26 ods. 1 zákona o rokovacom poriadku budeme hlasovať o vládnom návrhu zákona ako celku.

Prosím, prezentujme sa a vzápätí hlasujme. Pán spoločný spravodajca ho odporúča prijať.

(Hlasovanie.)

Prezentovalo sa 55 poslancov.
Za návrh hlasovalo 54 poslancov.
Proti návrhu nehlasoval nikto.
Hlasovania sa zdržal 1 poslanec.

Ďakujem. Z prejaveného hlasovania je zrejmé, že sa použila obštrukcia časti poslancov a nie sme uznášaniaschopní.

Na základe tejto skutočnosti končím túto schôdzu Národnej rady. Zvyšné body presúvam na júnovú schôdzu Národnej rady.

Ďakujem vám za spoluprácu.
(Potlesk.)

Rokovanie schôdze skončené o 13.50 hodine.

U z n e s e n i a

prijaté na 15. schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky

15., 16., 17., 21., 22., 23. a 24. mája 1996

1186

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 584/1996

335

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 15. mája 1996

k správe o výsledku hospodárenia Národnej banky Slovenska za rok 1995 (tlač 386)

Národná rada Slovenskej republiky

podľa § 38 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 566/1992 Zb. o Národnej banke Slovenska v znení neskorších predpisov

s c h v a ľ u j e

1. výsledky hospodárenia Národnej banky Slovenska za rok 1995 obsiahnuté v správe, ktoré vykazujú

- súhrn nákladov vo výške 33 391 085 tis. Sk
- súhrn výnosov vo výske 36 981 084 tis. Sk,

1187

2. rozdelenie hospodárskeho výsledku na

- prídely fondom vo výške	2 059 196 tis. Sk
- odvod zisku do štátneho rozpočtu vo výške	1 530 803 tis. Sk.

Ivan G a š p a r o v i č v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:

Jozef P r i b i l i n e c v. r.
Ján V o ľ n ý v. r.

1128

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 647/1996

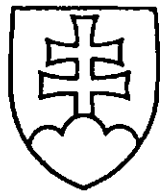

336

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 15. mája 1996

k správe o výsledkoch kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky za rok 1995 (tlač 392)

Národná rada Slovenskej republiky

A. b e r i e n a v e d o m i e

správu o výsledkoch kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky za rok 1995;

B. ž i a d a

1. *predsedu Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky*

venovať zvýšenú pozornosť kontrole organizácií, ktoré prevádzkujú kasína, stávkové hry a hracie automaty, výsledkom ich hospodárenia a prínosu pre štátny rozpočet,

2. generálneho prokurátora Slovenskej republiky,

aby po skončení konania na základe protokolu Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky o výsledku kontroly hospodárenia a nakladania s majetkom štátu v akciovej spoločnosti Hotely mládeže - Slovakia (list predsedu Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky č. j. 0-1441/95 zo 4. 9. 1995) poskytol Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre vzdelanie, vedu, kultúru a šport informáciu o výsledku konania.

Ivan G a š p a r o v i č v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:

Jozef P r i b i l i n e c v. r.
Ján V o ľ n ý v. r.

1190

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 469/1996

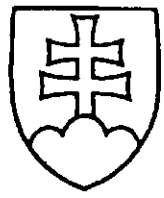

337

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

zo 16. mája 1996

k súhrnnej správe o realizácii Národného programu boja proti drogám a návrhy na jeho aktualizáciu (tlač 371)

Národná rada Slovenskej republiky

A. b e r i e n a v e d o m i e

súhrnnú správu o realizácii Národného programu boja proti drogám a návrhy na jeho aktualizáciu (tlač 371);

B. o d p o r ú č a

vláde Slovenskej republiky

1. dopracovať legislatívne návrhy v oblasti prevencie a represie,

2. zriadiť orgán boja proti drogám ako ústredný orgán štátnej správy so samostatnou rozpočtovou kapitolou,

3. dopracovať úlohy Národného programu boja proti drogám s ich konkretizáciou a časovým harmonogramom

do 31. júla 1996;

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

C. ž i a d a

vládu Slovenskej republiky

1. zabezpečiť plnenie Národného programu boja proti drogám v jednotlivých rezortoch a nimi riadených organizáciách,

2. predložiť Národnej rade Slovenskej republiky návrh opatrení proti vznikajúcej drogovej epidémii v hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave do 31. júla 1996;

D. o d p o r ú č a

predsedovi výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre zdravotníctvo a sociálne veci

podľa § 52 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady č. 44/1989 Zb. o rokovacom poriadku Slovenskej národnej rady v znení neskorších predpisov

zriadiť stálu komisiu Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre zdravotníctvo a sociálne veci pre riešenie drogovej závislosti.

Ivan G a š p a r o v i č v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:

Jozef P r i b i l i n e c v. r.
Ján V o ľ n ý v. r.

1196

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 587/1996

338

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

zo 16. mája 1996

k správe o bezpečnostnej situácii v Slovenskej republike za rok 1995 a návrhu opatrení na jej zlepšenie v roku 1996 (tlač 389)

Národná rada Slovenskej republiky

A. k o n š t a t u j e ,

že v roku 1995 došlo k zníženiu evidovanej trestnej činnosti. V štruktúre a početnosti závažných trestných činov a ich spoločenskej nebezpečnosti pretrvávajú naďalej negatívne tendencie;

B. b e r i e n a v e d o m i e

správu o bezpečnostnej situácii v Slovenskej republike za rok 1995 a návrh opatrení na jej zlepšenie v roku 1996;

C. v y s l o v u j e

dôveru a podporu tým policajtom Policajného zboru Slovenskej republiky, ktorí dôsledne dodržiavajú právny poriadok Slovenskej republiky;

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

D. ž i a d a

vládu Slovenskej republiky

1. pokračovať v úsilí o zlepšenie bezpečnostnej situácie v Slovenskej republike cestou koordinácie, hodnotenia a kontroly programových dokumentov vlády prijatých v boji proti zločinnosti, korupcii a drogovým závislostiam,

2. predložiť Národnej rade Slovenskej republiky

a) správu o bezpečnostnej situácii v Slovenskej republike za rok 1996 v termíne tak, aby bola v orgánoch Národnej rady Slovenskej republiky prerokovaná najneskôr v marci 1997,

b) plán úloh Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky na pokračovaní rekodifikácie Trestného zákona a Trestného poriadku a súčasne predložiť termíny spracovania ich vykonávacích predpisov, vrátane prijatej prvej etapy rekodifikácie,

c) plán školení a stáží špecialistov polície pre boj s organizovaným zločinom doma i v zahraničí,

d) opatrenia na zabezpečenie apolitičnosti polície na všetkých stupňoch riadenia a ich kontrolu parlamentom,

3. vyhodnotiť do júla 1996 plnenie uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky z 10. mája 1995 č. 123 v časti C bode 4, v ktorom Národná rada Slovenskej republiky požiadala vládu Slovenskej republiky sledovať a vykazovať osobitne trestné činy zaradené do kategórie organizovaného zločinu podľa zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 249/1994 Z. z. o boji proti legalizácii príjmov z najzávažnejších, najmä organizovaných foriem trestnej činnosti a v polročných intervaloch informovať Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre obranu a bezpečnosť o účinnosti prijatých opatrení v boji proti organizovanému zločinu.

Ivan G a š p a r o v i č v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:

Jozef P r i b i l i n e c v. r.
Ján V o ľ n ý v. r.

1193

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 444/1996

339

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

zo 16. mája 1996

k návrhu na vyslovenie súhlasu Národnej rady Slovenskej republiky s ukončením platnosti medzinárodných zmlúv (tlač 347)

Národná rada Slovenskej republiky

v y s l o v u j e s ú h l a s

s ukončením platnosti

1. Dohody medzi Republikou československou a Zväzom sovietskych socialistických republík o vzájomnej ochrane práv zo živnostenského vlastníctva (Praha, 25. marca 1935),

2. Programu dlhodobej hospodárskej a vedeckotechnickej spolupráce medzi Československou socialistickou republikou a Zväzom sovietskych socialistických republík na obdobie do roku 2000 (Moskva, 31. mája 1985).

Ivan G a š p a r o v i č v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:

Jozef P r i b i l i n e c v. r.
Ján V o ľ n ý v. r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 477/1996

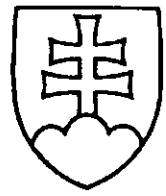

340
UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

zo 16. mája 1996

k návrhu na vyslovenie súhlasu Národnej rady Slovenskej republiky s Dohovorom o bezpečnosti personálu Spojených národov a sprievodného personálu (tlač 379)

Národná rada Slovenskej republiky

podľa čl. 86 písm. e) Ústavy Slovenskej republiky

v y s l o v u j e s ú h l a s

s Dohovorom o bezpečnosti personálu Spojených národov a sprievodného personálu a s vyhlásením Slovenskej republiky podľa článku 22 ods. 2 Dohovoru.

Ivan G a š p a r o v i č v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:

Jozef P r i b i l i n e c v. r.
Ján V o ľ n ý v. r.

1196

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 531/1996

341

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

zo 16. mája 1996

k návrhu na vyslovenie súhlasu Národnej rady Slovenskej republiky s Dohodou doplňujúcou Stredoeurópsku dohodu o voľnom obchode (tlač 340)

Národná rada Slovenskej republiky

v y s l o v u j e s ú h l a s

s Dohodou doplňujúcou Stredoeurópsku dohodu o voľnom obchode.

Ivan G a š p a r o v i č v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:

Jozef P r i b i l i n e c v. r.
Ján V o ľ n ý v. r.

1995

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 532/1996

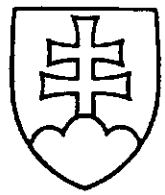

342

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

zo 16. mája 1996

k návrhu na vyslovenie súhlasu Národnej rady Slovenskej republiky s Dohodou o prístupe Slovinskej republiky k Stredoeurópskej dohode o voľnom obchode (tlač 341)

Národná rada Slovenskej republiky

v y s l o v u j e s ú h l a s

s Dohodou o prístupe Slovinskej republiky k Stredoeurópskej dohode o voľnom obchode.

Ivan G a š p a r o v i č v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:

Jozef P r i b i l i n e c v. r.
Ján V o ľ n ý v. r.

1199

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 533/1996

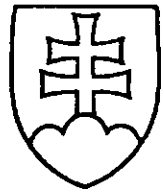

343

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

zo 16. mája 1996

k návrhu na vyslovenie súhlasu Národnej rady Slovenskej republiky s Doplnkovým protokolom č. 2 k Stredoeurópskej dohode o voľnom obchode (tlač 342)

Národná rada Slovenskej republiky

v y s l o v u j e s ú h l a s

s Doplnkovým protokolom č. 2 k Stredoeurópskej dohode o voľnom obchode.

Ivan G a š p a r o v i č v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:

Jozef P r i b i l i n e c v. r.
Ján V o ľ n ý v. r.

./1996

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 534/1996

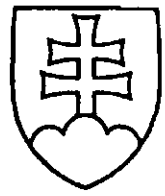

344

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

zo 16. mája 1996

k návrhu na vyslovenie súhlasu Národnej rady Slovenskej republiky s Doplnkovým protokolom č. 3 k Stredoeurópskej dohode o voľnom obchode (tlač 343)

Národná rada Slovenskej republiky

v y s l o v u j e s ú h l a s

s Doplnkovým protokolom č. 3 k Stredoeurópskej dohode o voľnom obchode.

Ivan G a š p a r o v i č v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:

Jozef P r i b i l i n e c v. r.
Ján V o ľ n ý v. r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 521/1996

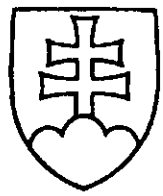

345

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

zo 16. mája 1996

k vládnemu návrhu na pristúpenie Slovenskej republiky k Dohovoru o spoločnom tranzitnom režime a Dohovoru o zjednodušení formalít pri preprave tovaru (tlač 380)

Národná rada Slovenskej republiky

v y s l o v u j e s ú h l a s

s pristúpením Slovenskej republiky k Dohovoru o spoločnom tranzitnom režime a Dohovoru o zjednodušení formalít pri preprave tovaru.

Ivan G a š p a r o v i č v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:

Jozef P r i b i l i n e c v. r.
Ján V o ľ n ý v. r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 583/1996

346

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

zo 16. mája 1996

k návrhu na vyslovenie súhlasu Národnej rady Slovenskej republiky so Zmluvou medzi vládou Slovenskej republiky a vládou Ukrajiny o zamedzení dvojakého zdanenia a zabránení daňovému úniku v odbore daní z príjmov a z majetku (tlač 387)

Národná rada Slovenskej republiky

podľa čl. 86 písm. e) Ústavy Slovenskej republiky

v y s l o v u j e s ú h l a s

so Zmluvou medzi vládou Slovenskej republiky a vládou Ukrajiny o zamedzení dvojakého zdanenia a zabránení daňovému úniku v odbore daní z príjmov a z majetku.

Ivan G a š p a r o v i č v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:

Jozef P r i b i l i n e c v. r.
Ján V o ľ n ý v. r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 698/1996

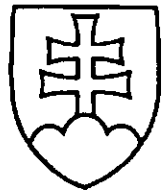

347

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

zo 16. mája 1996

k vládnemu návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky Colný zákon (tlač 397)

Národná rada Slovenskej republiky

s c h v a ľ u j e

vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky Colný zákon, podľa výsledkov hlasovania k spoločnej správe výborov Národnej rady Slovenskej republiky (tlač 397a) a k pozmeňovacím návrhom poslancov z rozpravy.

Ivan G a š p a r o v i č v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:

Jozef P r i b i l i n e c v. r.
Ján V o ľ n ý v. r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 655/1996

348

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

zo 17. mája 1996

k vládnemu návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení zákona č. 27/1984 Zb. (tlač 377)

Národná rada Slovenskej republiky

s c h v a ľ u j e

vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení zákona č. 27/1984 Zb., podľa výsledkov hlasovania k spoločnej správe výborov Národnej rady Slovenskej republiky (tlač 377a) a k pozmeňovacím návrhom poslancov z rozpravy.

Ivan G a š p a r o v i č v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:

Jozef P r i b i l i n e c v. r.
Ján V o ľ n ý v. r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 651/1996

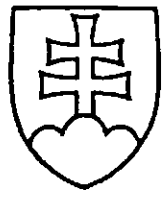

349

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

zo 17. mája 1996

k vládnemu návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky o cestnej doprave (tlač 391)

Národná rada Slovenskej republiky

s c h v a ľ u j e

vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o cestnej doprave, podľa výsledkov hlasovania k spoločnej správe výborov Národnej rady Slovenskej republiky (tlač 391a) a k pozmeňovacím návrhom poslancov z rozpravy.

Ivan G a š p a r o v i č v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:

Jozef P r i b i l i n e c v. r.
Ján V o ľ n ý v. r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 702/1996

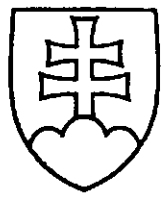

350

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

zo 17. mája 1996

k vládnemu návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky o dráhach a o zmene zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (tlač 394)

Národná rada Slovenskej republiky

s c h v a ľ u j e

vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o dráhach a o zmene zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, podľa výsledkov hlasovania k spoločnej správe výborov Národnej rady Slovenskej republiky (tlač 394a) a k pozmeňovacím návrhom poslancov z rozpravy.

Ivan G a š p a r o v i č v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:

Jozef P r i b i l i n e c v. r.
Ján V o ľ n ý v. r.

1402

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 779/1996

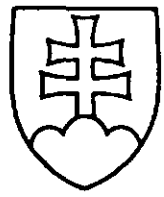

351

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

zo 17. mája 1996

k vládnemu návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení zákon č. 92/1949 Zb. Branný zákon v znení neskorších predpisov (tlač 411)

Národná rada Slovenskej republiky

s c h v a ľ u j e

vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení zákon č. 92/1949 Zb. Branný zákon v znení neskorších predpisov, podľa výsledkov hlasovania k spoločnej správe výborov Národnej rady Slovenskej republiky (tlač 411a).

Ivan G a š p a r o v i č v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:

Jozef P r i b i l i n e c v. r.
Ján V o ľ n ý v. r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 757/1996

352

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 22. mája 1996

k vládnemu návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky o nadáciách (tlač 406)

Národná rada Slovenskej republiky

s c h v a ľ u j e

vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o nadáciách, podľa výsledkov hlasovania k spoločnej správe výborov Národnej rady Slovenskej republiky (tlač 406a) a k pozmeňovacím návrhom poslancov z rozpravy.

Ivan G a š p a r o v i č v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:

Jozef P r i b i l i n e c v. r.
Ján V o ľ n ý v. r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 757/1996

353

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 22. mája 1996

k schválenému zákonu Národnej rady Slovenskej republiky o nadáciách

Národná rada Slovenskej republiky

v súvislosti so zákonom Národnej rady Slovenskej republiky o nadáciách, ktorý schválila 22. mája 1996

ž i a d a

vládu Slovenskej republiky

predložiť Národnej rade Slovenskej republiky

1. návrhy zákonov Národnej rady Slovenskej republiky, ktoré budú riešiť problematiku daňových úľav a colných výhod pre neštátne neziskové subjekty, poskytujúce sociálne služby a vykonávajúce verejnoprospešné činnosti,

2. návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorý upraví právne postavenie, finančné hospodárenie a činnosť neziskových všeobecne prospešných právnických osôb,

3. návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorý upraví právne postavenie, finančné hospodárenie a činnosť neinvestičných fondov

v takom časovom predstihu, aby tieto právne predpisy nadobudli účinnosť 1. októbra 1996.

Ivan G a š p a r o v i č v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:

Jozef P r i b i l i n e c v. r.
Ján V o ľ n ý v. r.

3210

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 775/1996

354

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 23. mája 1996

k správe o plnení úloh Slovenskej informačnej služby

Národná rada Slovenskej republiky

b e r i e n a v e d o m i e

správu o plnení úloh Slovenskej informačnej služby.

Ivan G a š p a r o v i č v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:

Jozef P r i b i l i n e c v. r.
Ján V o ľ n ý v. r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 775/1996

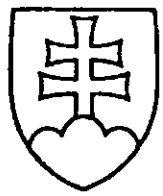

355

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 23. mája 1996

k návrhu skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vyslovenie nedôvery členovi vlády Slovenskej republiky Ľudovítovi Hudekovi, poverenému riadením Ministerstva vnútra Slovenskej republiky

Národná rada Slovenskej republiky

n e v y s l o v u j e

nedôveru členovi vlády Slovenskej republiky Ľudovítovi Hudekovi, poverenému riadením Ministerstva vnútra Slovenskej republiky.

Ivan G a š p a r o v i č v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:

Jozef P r i b i l i n e c v. r.
Ján V o ľ n ý v. r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 775/1996

356

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 24. mája 1996

k písomným odpovediam členov vlády Slovenskej republiky na interpelácie poslancov Národnej rady Slovenskej republiky prednesené, resp. písomne podané na 14. schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky (tlač 412)

Národná rada Slovenskej republiky

A. s ú h l a s í

I. s odpoveďami členov vlády Slovenskej republiky na interpelácie poslancov Národnej rady Slovenskej republiky podané na 14. schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky s ktorými bola vyjadrená s p o k o j n o s ť :

1. s odpoveďou podpredsedu vlády Slovenskej republiky J. Kalmana na interpeláciu poslankyne Národnej rady Slovenskej republiky E. Rusnákovej vo veci uznesenia vlády č. 96/1995 z 21. februára 1995 k problematike okresu Rimavská Sobota,

2. s odpoveďou ministerky práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky O. Keltošovej na interpeláciu poslankyne Národnej rady Slovenskej republiky E. Rusnákovej vo veci uznesenia vlády č. 96/1995 k problematike okresu Rimavská Sobota v časti týkajúcej sa úloh ministerky práce, sociálnych vecí a rodiny,

3. s odpoveďou podpredsedu vlády a ministra financií Slovenskej republiky S. Kozlíka na interpeláciu poslankyne Národnej rady Slovenskej republiky A. Kolesárovej vo veci iniciovania založenia nezávislej agentúry pre výskum verejnej mienky a zmeny v činnosti Ústavu pre výskum verejnej mienky Štatistického úradu Slovenskej republiky,

4. s odpoveďou ministra vnútra Slovenskej republiky Ľ. Hudeka na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky F. Mikloška vo veci udajného zriaďovania spravodajsko-operatívnej skupiny Policajného zboru Slovenskej republiky,

5. s odpoveďou podpredsedu vlády a ministra financií S. Kozlíka a ministra vnútra Slovenskej republiky Ľ. Hudeka na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky F. Mikloška vo veci uzavretej zmluvy medzi Slovenskou televíziou a bratislavskou Opčnou burzou o správe finančných prostriedkov Konta nádeje,

6. s odpoveďou ministra pôdohospodárstva Slovenskej republiky P. Baca na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky J. Miklušičáka vo veci odkúpenia podielnických listov poľnohospodárskych družstiev, nedostatku kŕmneho obilia v Slovenskej republike a uvoľnenia finančných prostriedkov určených na prekonanie minuloročných škôd spôsobených snehom, záplavami a hrabošmi,

7. s odpoveďou ministra zdravotníctva Slovenskej republiky Ľ. Javorského na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky P. Lauka vo veci nedostatkov v riadiacej práci riadateľa Nemocnice v Nitre a zmeny ohodnotenia práce lekárov,

8. s odpoveďou ministra dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky A. Rezeša na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky B. Ferkóa vo veci náhrady za vyvlastnené pozemky pre výstavbu širokorozchodnej trate vedúcej z bývalého ZSSR do VSŽ Košice,

9. s odpoveďou ministra zahraničných vecí Slovenskej republiky J. Schenka na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky E. Kukana vo veci spôsobu uskutočňovania zahranično-politickej línie Slovenska,

10. s odpoveďou ministra vnútra Slovenskej republiky Ľ. Hudeka na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky Ľ. Černáka vo veci preverovania petičných hárkov Demokratickej únie Slovenska Policajným zborom Slovenskej republiky,

11. s odpoveďou ministra výstavby a verejných prác Slovenskej republiky J. Mráza na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky Ľ. Černáka vo veci analýzy doterajšej činnosti nim riadeného ministerstva,

12. s odpoveďou ministra výstavby a verejných prác Slovenskej republiky J. Mráza na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky M. Kočnára vo veci privatizácie štátnych stavebných podnikov,

13. s odpoveďou ministra pôdohospodárstva Slovenskej republiky P. Baca na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky J. Kleina vo veci plnenia uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky č. 257 z 11. decembra 1995,

14. s odpoveďou ministra hospodárstva Slovenskej republiky J. Duckého na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky V. Vaškoviča vo veci privatizačných aktivít Západoslovenských energetických závodov š. p.,

15. s odpoveďou ministra vnútra Slovenskej republiky Ľ. Hudeka na intepreláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky P. Hrušovského vo veci trestného stíhania riaditeľa Rímsko - katolíckého biskupského úradu v Banskej Bystrici Jozefa Hrtúsa v súvislosti s vyhotovovaním kópie triptychu "Klaňanie sa troch kráľov" a predaja jeho originálu,

16. s odpoveďou podpredsedu vlády a ministra financií Slovenskej republiky S. Kozlíka na písomnú interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky Ľ. Černáka vo veci schválenej novely zákona o daniach z príjmov č. 286/1992 Zb. a jej dopade na príjmy štátneho rozpočtu,

17. s odpoveďou ministra vnútra Slovenskej republiky Ľ. Hudeka na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky A. Juriša vo veci zámeru na vybudovanie autodromu (pretekárskej dráhy) na letisku v Piešťanoch;

II. s odpoveďami členov vlády Slovenskej republiky na interpelácie poslancov Národnej rady Slovenskej republiky podané na 14. schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky s ktorými bola interpelujúcimi poslancami vyjadrená n e s p o k o j n o s ť :

1. s odpoveďou ministra dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky A. Rezeša na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky M. Dzurindu vo veci použitia lietadla Cessna rakúskej spoločnosti Air Salzburg a nákupu počítačov Slovenskou poštou bez verejnej súťaže,

2. s odpoveďou podpredsedu vlády a ministra financií Slovenskej republiky S. Kozlíka na interpeláciu poslankyne Národnej rady Slovenskej republiky B.Schmögnerovej vo veci zámeru vlády privatizovať najvýznamnejšie finančné inštitúcie na Slovensku,

3. s odpoveďou ministra zahraničných vecí Slovenskej republiky J. Schenka na interpeláciu poslankyne Národnej rady Slovenskej republiky Z. Lazarovej vo veci ospravedlnenia sa Maďarskej republiky za krivdy spáchané horthyovským Maďarskom na území Slovenskej republiky v r. 1938-45,

4. s odpoveďou podpredsedu vlády a ministra financií Slovenskej republiky S. Kozlíka na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky V. Vaškoviča vo veci správy fondov Prvej investičnej spoločnosti, poplatkov za prevod neverejných obchodovateľných zamestnaneckých akcií a rastu cien za služby v Stredisku cenných papierov a nariadenia vlády Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády č. 134/1994 Z. z. o vydávaní a používaní investičných kupónov v znení neskorších predpisov,

5. s odpoveďou podpredsedu vlády Slovenskej republiky J. Kalmana na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky L. Kötelesa vo veci menšinových kultúrnych zväzov,

6. s odpoveďou ministra kultúry Slovenskej republiky I. Hudeca na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky L. Kötelesa vo veci rozpisu štátnych dotácií pre národnostné kultúrne aktivity a zväzy za rok 1995,

7. s odpoveďou podpredsedu vlády a ministra financií Slovenskej republiky S. Kozlíka na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky J. Prokeša vo veci oslobodenia od pozemkovej dane tých pozemkov, ktoré obhospodarujú samostatne hospodáriaci roľníci,

8. s odpoveďou ministerky školstva Slovenskej republiky E. Slavkovskej na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky Ľ. Haracha vo veci pripravenosti školstva na realizáciu zákona Národnej rady Slovenskej republiky o územnom a správnom usporiadaní Slovenskej republiky, rozpisu rozpočtu v odvetví školstva, privatizácie majetku stredných odborných učilíšť, odvodu poplatkov za školské kluby, smennosti na základnej škole sídlisko Záluzie v Martine a odvolanie riaditeľky Academie Istropolitany doc. Brunovskej,

9. s doplnenou odpoveďou ministerky školstva Slovenskej republiky E. Slavkovskej na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky J. Šveca, ktorá bola podaná na 13. schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky vo veci plnenia Programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky Ministerstvom školstva Slovenskej republiky. Odpoveď doplnená v zmysle uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky č. 328,

10. s odpoveďou ministra obrany Slovenskej republiky J. Siteka na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky L. Pittnera vo veci použitia vojenského špeciálu k preprave osôb z Bratislavy do Košíc,

11. s odpoveďou ministra vnútra Slovenskej republiky Ľ. Hudeka na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky L. Pittnera vo veci menovania podplukovníka J. Kosťova za vrchného riaditeľa sekcie vyšetrovania a kriminalisticko-expertíznych činností,

12. s odpoveďou ministra životného prostredia Slovenskej republiky J. Zlochu na interpeláciu poslankyne Národnej rady Slovenskej republiky M. Sabolovej vo veci prideľovania dotácií zo Štátneho fondu životného prostredia,

13. s odpoveďou ministra hospodárstva Slovenskej republiky J. Duckého na interpeláciu poslankyne Národnej rady Slovenskej republiky M. Sabolovej vo veci magnezitárskej výroby v okrese Košice,

14. s odpoveďou ministra kultúry Slovenskej republiky I. Hudeca na interpeláciu poslankyne Národnej rady Slovenskej republiky M. Sabolovej vo veci transformácie štátnych kultúrnych zariadení v oblasti profesionálneho divadelného umenia,

15. s odpoveďou ministra zahraničných vecí Slovenskej republiky J. Schenka na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky J. Figeľa vo veci zabezpečovania účasti predstaviteľov diplomatického zboru akreditovaného v Slovenskej republike na celorepublikovom sneme HZDS vo Zvolene,

16. s odpoveďou ministra zdravotníctva Slovenskej republiky Ľ. Javorského na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky T. Šagáta vo veci privatizácie lekární a koncepcie privatizácie poliklinik,

17. s odpoveďou ministra kultúry Slovenskej republiky I. Hudeca na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky Gy. Bárdosa vo veci návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky o používaní jazykov národnostných menšín a etnických skupín žijúcich v Slovenskej republike.

Ivan G a š p a r o v i č v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:

Jozef P r i b i l i n e c v. r.
Ján V o ľ n ý v. r.

12.15

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 775/1996

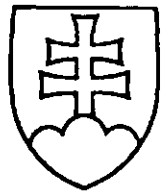

357

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 24. mája 1996

k odpovedi ministerky školstva Slovenskej republiky Evy Slavkovskej na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky Milana Ftáčnika vo veci spôsobu financovania neštátnych stredných odborných učilíšť a stredísk praktického vyučovania (tlač 412 - č. 31)

Národná rada Slovenskej republiky

o d p o r ú č a

Ministerstvu školstva Slovenskej republiky, aby

podľa § 12 ods. 7 zákona č. 29/1984 Zb. o sústave základných a stredných škôl (školský zákon) v znení neskorších predpisov (úplné znenie č. 350/1994 Z. z.) v y d a l o vykonávací predpis o spôsobe financovania neštátnych stredných odborných učilíšť a stredísk praktického vyučovania

do novembra 1996.

Ivan G a š p a r o v i č v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:

Jozef P r i b i l i n e c v. r.
Ján V o ľ n ý v. r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 574/1996

358

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 24. mája 1996

k návrhu na vyslovenie súhlasu s Dodatkovým protokolom z 15. októbra 1975 k Európskemu dohovoru o vydávaní z 13. decembra 1957, Druhým dodatkovým protokolom zo 17. marca 1978 k Európskemu dohovoru o vydávaní z 13. decembra 1957 a Dodatkovým protokolom zo 17. marca 1978 k Európskemu dohovoru o vzájomnej pomoci v trestných veciach z 20. apríla 1959 (tlač 345)

Národná rada Slovenskej republiky

podľa čl. 86 písm. e) Ústavy Slovenskej republiky

v y s l o v u j e s ú h l a s s

1. Dodatkovým protokolom z 15. októbra 1975 k Európskemu dohovoru o vydávaní z 13. decembra 1957,

2. Druhým dodatkovým protokolom zo 17. marca 1978 k Európskemu dohovoru o vydávaní z 13. decembra 1957,

3. Dodatkovým protokolom zo 17. marca 1978 k Európskemu dohovoru o vzájomnej pomoci v trestných veciach z 20. apríla 1959.

Ivan G a š p a r o v i č v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:

Jozef P r i b i l i n e c v. r.
Ján V o ľ n ý v. r.

O B S A H

15. mája 1996

	str.
Otvorenie a procedurálne otázky	1
Návrh programu schôdze	1
Poslanec J. Švec	2
Poslanec F. Javorský	3
Poslanec P. Csáky	4
Poslanec Á. Duka-Zólyomi	4
Poslanec M. Dzurinda	5
Poslankyňa B. Schmögnerová	7
Poslankyňa A. Kolesárová	8
Poslanec M. Kňažko	8
Poslanec L. Nagy	9
Poslanec I. Šimko	9
Poslanec R. Vavrík	10
Poslanec I. Urban	11
Poslanec P. Weiss	11
Poslanec P. Kanis	13
Poslanec V. Vaškovič	14
Poslanec R. Fico	15
Poslanec V. Moric	15
Poslanec Ľ. Černák	16
Poslanec R. Kováč	17
Poslanec T. Cabaj	18
Poslanec J. Borovský	19
Hlasovanie o návrhoch na zmenu a doplnenie programu	20
Hlasovanie o návrhu programu	29
1. Správa o výsledku hospodárenia Národnej banky Slovenska za rok 1995	29
Guvernér Národnej banky Slovenska V. Masár	30

Poslanec L. L y s á k - informácia o prerokovaní správy vo výboroch NR SR 34

R o z p r a v a

Poslanec L. L y s á k 36
Poslanec R. F i l k u s 39
Poslanec M. B a r á n i k 40
Poslanec R. H o f b a u e r 42
Poslanec M. F t á č n i k 43
Poslanec R. F i l k u s 44
Poslanec R. H o f b a u e r 44
Poslanec L. L y s á k 45
Guvernér Národnej banky Slovenska V. M a s á r 45

Hlasovanie o návrhu uznesenia 47

Poslanec M. F t á č n i k 48
Hlasovanie o návrhu poslanca Ftáčnika 49

2. Správa o výsledkoch kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu SR za rok 1995 49

Predseda Najvyššieho kontrolného úradu SR Š. B a l e j í k 50
Poslankyňa T. C h l e b o v á - informácia o prerokovaní správy vo výboroch NR SR 57

R o z p r a v a

Poslankyňa M. Ď u r i š i n o v á 60
Poslanec J. Č a r n o g u r s k ý 64
Poslanec M. M a x o n 74
Podpredseda NR SR J. Ľ u p t á k 74
Poslanec P. C s á k y 75
Poslanec M. G a Ľ a 79

Podpredseda NR SR J. Ľupták 81
Poslanec V. Sopko 81
Poslankyňa B. Schmögnerová 85
Poslanec T. Šagát 91
Poslanec R. Filkus 95
Poslanec M. Ftáčnik 98
Poslanec G. Palacka 104
Poslanec R. Hofbauer 106
Poslanec B. Kunc 108
Poslankyňa M. Sabolová 110
Poslanec M. Ftáčnik 111
Predseda Najvyššieho kontrolného úradu SR
Š. Balejík 113
Poslanec P. Csáky 118
Podpredseda vlády SR J. Kalman 119
Hlasovanie o návrhu poslanca Csákyho 120

Hlasovanie o pozmeňujúcich a doplňujúcich
návrhoch k návrhu uznesenia 121
Hlasovanie o návrhu uznesenia 128

3. Súhrnná správa o realizácii Národného programu
boja proti drogám a návrhy na jeho aktualizáciu 129

Podpredseda vlády SR J. Kalman 129
Poslanec L. Polka - informácia o pre-
rokovaní správy vo výboroch NR SR 132

Rozprava

Poslanec M. Mikolášik 136
Poslanec J. Langoš 140
Poslanec V. Bajan 152
Poslanec J. Garai 156
Podpredseda NR SR A. M. Húska 157
Poslankyňa M. Aibeková 159

Poslanec P. L a u k o 160
Poslanec R. H o f b a u e r 162
Poslanec V. B a j a n 167
Poslankyňa I. B e l o h o r s k á 168
Poslanec R. H o f b a u e r 168
Poslankyňa M. A i b e k o v á 169
Poslanec T. Š a g á t 169
Poslanec R. H o f b a u e r 172
Poslanec R. K o v á č 173
Poslanec J. C u p e r 178
Poslanec J. G l i n s k ý 178
Podpredseda NR SR M. A n d e l 179
Poslanec V. B a j a n 180
Podpredseda vlády SR J. K a l m a n 181
Poslanec L. P o l k a 188

16. mája 1996

Hlasovanie o pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhoch k návrhu uznesenia k súhrnnej správe o realizácii Národného programu boja proti drogám a návrhu na jeho aktualizáciu 190
Hlasovanie o návrhu uznesenia 199

4. Správa o bezpečnostnej situácii v Slovenskej republike za rok 1995 a návrh opatrení na jej zlepšenie v roku 1996 200

Minister vnútra SR Ľ. H u d e k 200
Poslanec J. D a n k o - informácia o prerokovaní správy vo výboroch NR SR 205

R o z p r a v a

Poslanec R. F i c o 209
Poslanec L. P i t t n e r 219

Poslanec D. Slobodník 221
Poslanec L. Pittner 222
Poslanec B. Bugár 222
Poslanec J. Langoš 229
Poslanec Ľ. Černák 230
Poslanec J. Prokeš 234
Poslanec R. Kováč 234
Poslanec A. Matejka 237
Poslanec V. Bajan 240
Poslanec A. Fedor 240
Poslanec P. Brňák 246
Poslanec R. Hofbauer 246
Poslanec F. Javorský 248
Poslanec J. Langoš 248
Poslanec L. Pittner 248
Poslanec J. Cuper 249
Poslanec R. Hofbauer 250
Poslanec J. Langoš 251
Poslanec J. Cuper 251
Poslanec F. Javorský 251
Poslanec J. Cuper 252
Poslanec B. Kunc 252
Poslanec Ľ. Fogaš 254
Poslanec I. Andrejčák 256
Poslanec B. Bugár 260
Poslanec R. Kováč 261
Poslanec Ľ. Černák 262
Poslanec I. Rosival 263
Poslanec R. Hofbauer 263
Poslanec I. Andrejčák 264
Poslanec Ľ. Černák 264
Poslanec J. Prokeš 265
Poslanec J. Cuper 265
Poslanec B. Bugár 266
Poslanec Ľ. Černák 266
Poslanec R. Kováč 267

Poslanec J. C u p e r 268
Poslanec I. A n d r e j č á k 269
Poslanec V. M o r i c 269
Minister vnútra SR Ľ. H u d e k 274

Hlasovanie o pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhoch k návrhu uznesenia 280
Hlasovanie o návrhu uznesenia 293

5. Návrh na vyslovenie súhlasu NR SR s ukončením platnosti medzinárodných zmlúv 293

Minister zahraničných vecí SR J. S c h e n k 294
Poslanec A. T a r n ó c z y - informácia o prerokovaní návrhu vo výboroch NR SR 297

Hlasovanie o návrhu uznesenia 299

6. Návrh na vyslovenie súhlasu NR SR s Dohovorom o bezpečnosti personálu Spojených národov a sprievodného personálu 300

Minister zahraničných vecí SR J. S c h e n k 300
Poslankyňa A. B i e l i k o v á - informácia o prerokovaní návrhu vo výboroch NR SR 303

Hlasovanie o návrhu uznesenia 305

7. Návrh na vyslovenie súhlasu NR SR s Dohodou doplňujúcou Stredoeurópsku dohodu o voľnom obchode 306

8. Návrh na vyslovenie súhlasu NR SR s Dohodou o prístupe Slovinskej republiky k Stredoeurópskej dohode o voľnom obchode 306

9. Návrh na vyslovenie súhlasu NR SR s Doplnkovým protokolom číslo 2 k Stredoeurópskej dohode o voľnom obchode 306

10. Návrh na vyslovenie súhlasu NR SR s Doplnkovým protokolom číslo 3 k Stredoeurópskej dohode o voľnom obchode 306

Minister priemyslu SR J. D u c k ý 307
Poslanec L. Á s v á n y i - informácia o prerokovaní návrhu vo výboroch NR SR 314

R o z p r a v a

Poslanec Ľ. Č e r n á k 315
Minister hospodárstva SR J. D u c k ý 317

Hlasovanie o návrhu uznesenia k vysloveniu súhlasu s Dohodou doplňujúcou Stredoeurópsku dohodu o voľnom obchode 319

Hlasovanie o návrhu uznesenia k vysloveniu súhlasu s Dohodou o prístupe Slovinskej republiky k Stredoeurópskej dohode o voľnom obchode 320

Hlasovanie o návrhu uznesenia k vysloveniu súhlasu s Doplnkovým protokolom číslo 2 k Stredoeurópskej dohode o voľnom obchode 320

Hlasovanie o návrhu uznesenia k vysloveniu súhlasu s Doplnkovým protokolom číslo 3 k Stredoeurópskej dohode o voľnom obchode 321

11. Vládny návrh na pristúpenie SR k Dohovoru o spoločnom tranzitnom režime a Dohovoru o zjednodušení formalít pri preprave tovaru 321

Podpredseda vlády a minister financií SR S. K o z l í k 322
Poslanec M. O r a v e c - informácia o prerokovaní návrhu vo výboroch NR SR 325

Hlasovanie o návrhu uznesenia 327

12. Návrh na vyslovenie súhlasu NR SR so Zmluvou medzi vládou SR a vládou Ukrajiny o zamedzení dvojakého zdanenia a zabránení daňovému úniku v odbore daní z príjmu a z majetku 327

Podpredseda vlády a minister financií SR S. K o z l í k 328
Poslanec M. O r a v e c - informácia o prerokovaní návrhu vo výboroch NR SR 330

R o z p r a v a

Poslanec L. K ö t e l e s 331

Hlasovanie o návrhu uznesenia 333

13. Vládny návrh zákona NR SR Colný zákon 334

Podpredseda vlády a minister financií SR S. K o z l í k 334
Spoločná spravodajkyňa výborov NR SR poslankyňa I. N o v á k o v á 337

R o z p r a v a

Poslanec V. V a š k o v i č 339
Poslanec G. P a l a c k a 342
Poslanec J. K o š n á r 344
Poslanec P. H r u š o v s k ý 347
Podpredseda vlády a minister financií SR
S. K o z l í k 347

Hlasovanie o pozmeňujúcich a doplňujúcich
návrhoch k vládnemu návrhu zákona 349
Hlasovanie o vládnom návrhu zákona 355

14. Vládny návrh zákona NR SR, ktorým sa mení
a dopĺňa zákon číslo 135/1961 Zb. o pozemných
komunikáciách (cestný zákon) v znení zákona
číslo 27/1984 Zb. 355

Minister pôdohospodárstva SR P. B a c o 356
Spoločný spravodajca výborov NR SR
poslanec R. H o f b a u e r 358

R o z p r a v a

Poslanec R. H o f b a u e r 360
Poslanec M. S e č á n s k y 363
Poslanec R. Š e p t á k 365
Poslankyňa M. S a b o l o v á 366
Poslanec R. K o v á č 367
Poslanec J. P r o k e š 368
Poslanec E. R ó z s a 368
Poslanec J. R e a 369
Poslanec R. V a v r í k 372
Poslanec P. H r u š o v s k ý 375
Poslanec M. M a x o n 376
Minister pôdohospodárstva SR P. B a c o 377

Poslanec R. H o f b a u e r 378
Poslanec T. C a b a j 379
Poslanec V. B a j a n 379
Poslanec I. Š i m k o 380

17. mája 1996

Hlasovanie o pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhoch k vládnemu návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon o pozemných komunikáciách 381
Hlasovanie o vládnom návrhu zákona 397

15. Vládny návrh zákona NR SR o cestnej doprave 398

Minister pôdohospodárstva SR P. B a c o 398
Spoločný spravodajca výborov NR SR
poslanec R. H o f b a u e r 400

R o z p r a v a

Poslanec R. H o f b a u e r 401
Poslanec M. B a r á n i k 405
Poslanec V. B a j a n 409
Poslanec J. K o š n á r 415
Minister pôdohospodárstva SR P. B a c o 416
Poslanec V. B a j a n 418
Poslanec R. H o f b a u e r 419

Hlasovanie o pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhoch k vládnemu návrhu zákona 420
Hlasovanie o vládnom návrhu zákona 431
Hlasovanie o návrhoch na uznesenie 432

16. Vládny návrh zákona NR SR o dráhach a o zmene zákona číslo 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov 433

Minister pôdohospodárstva SR P. B a c o 434
Spoločný spravodajca výborov NR SR
poslanec V. M o r i c 436

R o z p r a v a

Poslanec V. S o p k o 438
Poslanec Ľ. Č e r n á k 441
Minister pôdohospodárstva SR P. B a c o 443

Hlasovanie o pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhoch k vládnemu návrhu zákona 444
Hlasovanie o vládnom návrhu zákona 447

17. Vládny návrh zákona NR SR, ktorým sa mení zákon číslo 92/1949 Zb. Branný zákon v znení neskorších predpisov 447

Minister obrany SR J. S i t e k 448
Spoločný spravodajca výborov NR SR
poslanec I. U r b a n 449

Hlasovanie o pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhoch k vládnemu návrhu zákona 451
Hlasovanie o vládnom návrhu zákona 452

18. Vládny návrh zákona NR SR o nadáciách 453

Minister spravodlivosti SR J. L i š č á k 453
Spoločný spravodajca výborov NR SR
poslanec B. K u n c 459

R o z p r a v a

Poslanec B. K u n c 462
Poslankyňa E. R u s n á k o v á 468
Poslanec P. B r ň á k 480
Poslankyňa E. R u s n á k o v á 481
Poslanec M. F t á č n i k 482
Poslanec I. Š i m k o 483
Podpredsedníčka vlády SR K. T ó t h o v á 486
Poslanec V. B a j a n 490
Poslanec Ľ. H a r a c h 490
Poslanec J. Š v e c 491
Minister spravodlivosti SR J. L i š č á k 493
Poslanec J. M i k l u š i č á k 494
Poslanec I. R o s i v a l 494
Poslanec Ľ. H a r a c h 496
Minister spravodlivosti SR J. L i š č á k 497
Poslanec J. B r o c k a 497
Poslanec R. K o v á č 498
Poslanec R. H o f b a u e r 498
Poslanec M. B a r á n i k 499
Poslanec M. F t á č n i k 500
Poslankyňa E. R u s n á k o v á 501
Poslanec P. B r ň á k 502
Poslanec P. W e i s s 502
Poslanec I. R o s i v a l 503
Poslanec J. P r o k e š 503
Poslanec J. Š v e c 504
Poslanec J. P r o k e š 505
Poslanec Ľ. H a r a c h 505
Podpredsedníčka vlády SR K. T ó t h o v á 506
Minister spravodlivosti SR J. L i š č á k 508
Poslanec P. L a u k o 510
Poslankyňa E. R u s n á k o v á 510
Poslanec J. Š v e c 511

Poslanec P. W e i s s 513
Poslanec P. B r ň á k 514
Poslanec R. K o v á č 515
Poslankyňa B. S c h m ö g n e r o v á 517
Poslanec M. F t á č n i k 518
Poslanec J. C u p e r 520
Poslanec J. L a n g o š 521
Poslanec J. G l i n s k ý 522
Poslanec P. W e i s s 523
Poslankyňa M. Ď u r i š i n o v á 524
Podpredsedníčka vlády SR K. T ó t h o v á 524
Podpredseda NR SR A. M. H ú s k a 527
Poslanec J. C u p e r 528
Poslanec V. V a š k o v i č 529
Poslanec J. L a n g o š 529
Poslanec R. F i l k u s 530
Poslanec J. C u p e r 531
Poslanec I. Š i m k o 532
Poslanec R. F i l k u s 532
Poslanec J. C u p e r 532

21. mája 1996

Poslanec J. K v a r d a 536
Poslanec J. L a n g o š 553
Poslanec E. K u k a n 559
Poslanec R. K o v á č 561
Poslanec P. D e l i n g a 565
Poslanec R. H o f b a u e r 566
Poslanec R. K o v á č 567
Poslanec V. V a š k o v i č 568
Poslanec V. B a j a n 569
Poslanec P. D e l i n g a 569
Poslanec J. C u p e r 570
Poslanec E. K o v á č 570
Poslanec J. C u p e r 571

Poslankyňa M. G b ú r o v á 571
Podpredseda NR SR A. M. H ú s k a 575
Poslanec Ľ. H a r a c h 578
Podpredseda NR SR A. M. H ú s k a 579
Poslanec V. V a š k o v i č 580
Poslanec R. H o f b a u e r 581
Poslanec R. K o v á č 582
Podpredseda NR SR A. M. H ú s k a 583
Poslanec Ľ. H a r a c h 583
Poslanec V. V a š k o v i č 584
Poslanec R. K o v á č 586
Poslanec M. B a r á n i k 587
Poslanec J. B r o c k a 587
Poslanec L. L y s á k 591
Poslanec Ľ. H a r a c h 595
Poslanec J. Š v e c 598
Poslanec L. L y s á k 599
Poslanec J. M i k l u š i č á k 600
Poslanec A. J u r i š 601
Poslankyňa E. R u s n á k o v á 604
Poslanec L. Á s v á n y i 604
Poslanec I. Š i m k o 606
Poslanec M. F t á č n i k 607
Poslanec P. L a u k o 617
Poslanec J. C u p e r 620
Poslanec P. L a u k o 621
Poslanec J. C u p e r 621
Poslanec J. M i k l u š i č á k 622
Poslanec J. C u p e r 623
Poslanec P. W e i s s 623
Poslanec V. B a j a n 624
Poslanec M. B a r á n i k 627
Minister spravodlivosti SR J. L i š č á k 631
Poslanec B. K u n c 638
Minister spravodlivosti SR J. L i š č á k 640
Poslanec B. K u n c 641

Poslanec A. J u r i š 642
Poslankyňa E. R u s n á k o v á 643
Poslanec M. F t á č n i k 644
Poslanec B. K u n c 645
Predseda NR SR I. G a š p a r o v i č 645

22. mája 1996

Poslanec J. L a n g o š 647
Poslanec B. K u n c 648

Hlasovanie o pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhoch k vládnemu návrhu zákona 648

Poslanec P. B r ň á k 710
Poslanec Ľ. H a r a c h 710

Hlasovanie o vládnom návrhu zákona 712
Hlasovanie o návrhu uznesenia 713

19. Správa o plnení úloh Slovenskej informačnej služby 714

Poslanec R. K o v á č 715
Poslanec V. M o r i c 715

Riaditeľ Slovenskej informačnej služby I. L e x a 716
Predseda NR SR I. G a š p a r o v i č 738

R o z p r a v a

Poslanec J. M o r a v č í k 738
Poslanec R. F i c o 742
Poslanec P. B r ň á k 744
Poslanec L. P i t t n e r 744

Poslanec F. Mikloško 753
Poslanec I. Čarnogurský 754
Poslanec J. Smolec 758
Poslanec M. Dzurinda 759
Poslanec M. Kňažko 759
Poslanec F. Javorský 760
Poslanec J. Smolec 761
Poslanec M. Dzurinda 762
Poslanec T. Cingel 762
Poslanec L. Pittner 763
Poslanec D. Slobodník 763
Poslanec J. Čarnogurský 777
Poslanec L. Pittner 778
Poslanec M. Kňažko 779
Poslanec R. Hofbauer 781
Poslanec R. Kováč 783
Poslanec M. Kočnár 785
Poslanec F. Gaulieder 786
Poslanec M. Gaľa 787
Poslanec Ľ. Fogaš 788
Poslanec L. Pittner 789
Poslanec M. Dzurinda 790
Poslanec J. Čarnogurský 791
Poslanec P. Brňák 792
Poslankyňa Z. Lazarová 793
Poslanec R. Hofbauer 795
Poslanec D. Slobodník 796
Poslanec M. Kňažko 797
Poslanec R. Filkus 797
Poslanec P. Brňák 798
Poslanec J. Čopík 799
Poslanec V. Vicen 801
Poslanec L. Pittner 803
Poslanec J. Čarnogurský 804
Poslanec J. Prokeš 804
Poslanec M. Dzurinda 805

Poslanec L. Pittner 806
Poslanec V. Vicen 806
Poslanec M. Dzurinda 807
Poslanec K. Zahatlan 807
Poslanec F. Mikloško 809
Poslanec V. Bajan 810
Poslanec R. Kováč 811
Poslankyňa E. Rusnáková 811
Poslanec K. Zahatlan 812
Poslanec J. Prokeš 812
Poslanec J. Straňák 813
Poslanec J. Čarnogurský 815
Poslanec P. Lauko 815
Poslanec J. Prokeš 816
Poslanec J. Cuper 817
Poslanec A. Fedor 817
Poslanec I. Šimko 819
Poslanec J. Cuper 820
Poslanec R. Hofbauer 820
Poslanec J. Prokeš 821
Poslanec J. Pittner 821
Poslanec Ľ. Černák 822
Poslanec R. Hofbauer 826
Poslankyňa E. Rusnáková 827
Poslanec J. Cuper 828
Poslanec V. Homola 829
Poslanec F. Javorský 829
Poslanec P. Kanis 830
Poslanec I. Andrejčák 834
Poslanec M. Dzurinda 840
Poslanec P. Lauko 840
Poslanec I. Andrejčák 841
Poslanec Ľ. Černák 842
Poslanec M. Dzurinda 842
Poslanec J. Glinský 843
Poslanec I. Andrejčák 844

Poslanec J. Prokeš 845
Podpredseda NR SR A. M. Húska 845
Poslanec Ľ. Fogaš 846
Poslanec M. Dzurinda 848
Poslanec R. Kováč 849
Poslanec J. Cuper 850
Poslanec J. Prokeš 851
Podpredseda NR SR A. M. Húska 851
Poslanec L. Pittner 852
Poslanec Ľ. Fogaš 853
Poslanec J. Prokeš 853
Poslankyňa I. Belohorská 854
Poslanec M. Dzurinda 855
Poslanec Ľ. Fogaš 855
Poslanec J. Prokeš 856
Poslanec M. Dzurinda 857
Poslanec J. Cuper 857
Poslanec M. Kňažko 858
Poslanec M. Dzurinda 859
Poslanec J. Cuper 860
Poslanec J. Prokeš 861
Poslanec P. Brňák 861
Poslanec V. Bajan 862
Poslanec M. Dzurinda 862
Poslanec Zs. Komlósy 863
Poslanec F. Mikloško 863
Poslanec J. Cuper 864
Poslanec R. Hofbauer 865
Poslanec I. Garai 865
Poslanec M. Dzurinda 866
Poslankyňa A. Bieliková 867
Poslanec K. Zahatlan 868
Poslanec F. Mikloško 868
Poslanec M. Dzurinda 869
Poslanec G. Palacka 869
Poslankyňa A. Bieliková 870

Poslanec M. Dzurinda 870
Poslanec V. Hornáček 871
Poslanec M. Dzurinda 871
Poslanec M. Kňažko 872
Poslanec J. Prokeš 873
Poslanec J. Langoš 873
Poslanec J. Smolec 874
Poslanec K. Zahatlan 875
Poslanec J. Fidrik 875
Poslanec J. Langoš 877
Poslanec J. Cuper 877
Poslanec R. Hofbauer 878
Poslanec J. Langoš 878
Poslanec F. Javorský 879
Poslanec P. Weiss 879
Poslanec Ľ. Černák 879

23. mája 1996

Poslanec V. Hornáček 881
Poslanec Ľ. Černák 882
Poslanec P. Lauko 883
Poslanec I. Šimko 884
Poslanec P. Weiss 884
Poslanec I. Urban 889
Poslanec J. Moravčík 895
Poslanec L. Pittner 896
Poslanec V. Bajan 897
Poslanec B. Bugár 898
Poslanec R. Fico 898
Poslanec R. Filkus 899
Poslanec I. Rosival 900
Poslanec I. Urban 901
Poslanec L. Pittner 902
Poslanec I. Urban 903

Hlasovanie o návrhu uznesení poslanca Kanisa 905
Hlasovanie o návrhu uznesenia 906

20. Návrh skupiny poslancov NR SR na vyslovenie nedôvery členovi vlády SR Ľudovítovi Hudekovi poverenému riadením Ministerstva vnútra SR 906

Poslanec M. K ň a ž k o 907

R o z p r a v a

Poslanec P. B r ň á k 914
Poslanec M. K ň a ž k o 915
Poslanec I. Š i m k o 915
Poslanec J. C u p e r 922
Poslanec B. B u g á r 923
Poslanec J. M o r a v č í k 924
Poslanec R. V a v r í k 924
Poslanec J. P r o k e š 924
Poslanec J. C u p e r 925
Poslanec R. K o v á č 925
Poslanec R. V a v r í k 928
Poslanec F. M i k l o š k o 929
Poslanec J. P r o k e š 933
Poslanec A. F e d o r 934
Poslanec R. F i c o 937
Poslanec B. B u g á r 937
Poslanec K. Z a h a t l a n 938
Poslanec R. K o v á č 941
Poslanec K. Z a h a t l a n 941
Poslanec I. A n d r e j č á k 942
Poslanec B. B u g á r 946
Poslanec I. A n d r e j č á k 946
Poslanec I. Š i m k o 947
Poslanec B. B u g á r 948
Poslanec J. R e a 948

Poslanec R. V a v r í k 952
Minister vnútra SR Ľ. H u d e k 954
Hlasovanie o návrhu poslanca R. Fica 965

Tajné hlasovanie o vyslovení nedôvery 965
Poslanec T. C i n g e l - oznámenie výsledku tajného hlasovania 967

21. Písomné odpovede členov vlády SR na interpelácie poslancov NR SR prednesené, resp. písomne podané na 14. schôdzi NR SR 968

Poslanec E. R ó z s a 969
Hlasovanie o návrhu poslanca E. Rózsu 970
Poslanec L. P i t t n e r 970
Poslanec M. D z u r i n d a 972
Poslanec E. R ó z s a 976
Hlasovanie o návrhu poslanca E. Rózsu 977
Poslanec V. V a š k o v i č 978
Poslanec J. P r o k e š 983
Poslanec M. F t á č n i k 985
Poslanec Gy. B á r d o s 992
Poslanec Ľ. H a r a c h 993
Poslanec L. S z i g e t i 997
Poslanec J. F i g e ľ 1000
Minister zahraničných vecí SR J. S c h e n k 1004
Poslanec J. Š v e c 1005
Ministerka školstva SR E. S l a v k o v s k á 1008
Poslanec J. Š v e c 1013
Poslanec J. F i g e ľ 1014
Poslanec J. K l e i n 1015
Poslankyňa M. S a b o l o v á 1016
Minister pôdohospodárstva SR P. B a c o 1019
Poslanec J. K l e i n 1021
Minister životného prostredia SR J. Z l o c h a 1022
Poslankyňa M. S a b o l o v á 1024

Poslanec Ľ. Č e r n á k 1026
Poslanec L. K ö t e l e s 1029
Poslanec Ľ. H a r a c h 1032
Podpredseda vlády SR J. K a l m a n 1038
Poslankyňa B. S c h m ö g n e r o v á 1039
Poslanec T. Š a g á t 1041
Poslankyňa Z. L a z a r o v á 1043
Poslanec L. K ö t e l e s 1045

Hlasovanie o odpovediach členov vlády
na interpelácie poslancov 1046
Prerušenie hlasovania 1049

22. Interpelácie a otázky poslancov 1049

Poslanec M. F t á č n i k 1049
Poslankyňa B. S c h m ö g n e r o v á 1055
Poslanec E. R ó z s a 1058
Poslanec L. N a g y 1060
Poslanec P. L a u k o 1066
Poslankyňa M. S a b o l o v á 1068
Poslankyňa A. K o l e s á r o v á 1072
Poslanec B. F e r k ó 1073
Poslanec F. J a v o r s k ý 1075
Poslanec L. K ö t e l e s 1078
Poslanec A. J u r i š 1081
Poslanec J. Š v e c 1083
Poslanec T. Š a g á t 1085
Poslanec P. K o n c o š 1085
Poslanec R. K o v á č 1088
Poslanec V. V a š k o v i č 1089
Poslanec Gy. B á r d o s 1090
Poslankyňa E. R u s n á k o v á 1092

24. mája 1996

Podpredseda NR SR A. M. H ú s k a - informácia o spolupráci s Európskou úniou 1196

Pokračovanie v hlasovaní o odpovediach členov vlády na interpelácie poslancov NR SR 1198

23. Návrh na vyslovenie súhlasu s Dodatkovým protokolom z 15. októbra 1975 k Európskemu dohovoru o vydávaní z 13. decembra 1957, Druhým dodatkovým protokolom zo 17. marca 1978 k Európskemu dohovoru o vydávaní z 13. decembra 1957 a Dodatkovým protokolom zo 17. marca 1978 k Európskemu dohovoru o vzájomnej pomoci v trestných veciach z 20. apríla 1959 1109

Minister spravodlivosti SR J. L i š č á k 1109
Poslanec R. F i c o - informácia o prerokovaní návrhu vo výboroch NR SR 1111

Hlasovanie o návrhu uznesenia 1112

24. Vládny návrh zákona NR SR, ktorým sa mení a dopĺňa zákon číslo 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov 1113

Minister spravodlivosti SR J. L i š č á k 1113
Spoločný spravodajca výborov NR SR poslanec T. C i n g e l 1115

R o z p r a v a

Poslanec Ľ. F o g a š 1116
Poslanec Zs. K o m l ó s y 1122
Poslanec J. V o l f 1127

Poslanec L. L y s á k 1130
Poslanec Ľ. F o g a š 1134
Poslanec J. V o l f 1135
Poslanec L. L y s á k 1136
Poslanec V. B a j a n 1137
Poslanec R. H o f b a u e r 1143
Poslanec M. D z u r i n d a 1143
Poslanec V. B a j a n 1148
Poslanec R. H o f b a u e r 1148
Poslanec M. D z u r i n d a 1149
Poslanec V. B a j a n 1150
Poslankyňa B. S c h m ö g n e r o v á 1150
Poslanec J. C u p e r 1157
Poslanec R. H o f b a u e r 1157
Poslankyňa B. S c h m ö g n e r o v á 1158
Poslanec I. Š i m k o 1158
Poslanec J. H a n k e r 1159
Poslanec J. V o l f 1162
Poslanec V. V a š k o v i č 1162
Poslanec G. P a l a c k a 1166
Poslanec Ľ. Č e r n á k 1169
Poslanec J. P r o k e š 1171
Poslanec P. H r u š o v s k ý 1172
Minister spravodlivosti SR J. L i š č á k 1175
Poslanec T. C i n g e l 1178

Hlasovanie o pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhoch k vládnemu návrhu zákona 1179
Hlasovanie o vládnom návrhu zákona 1185

Skončenie rokovania 15. schôdze NR SR 1185

Uznesenia prijaté na 15. schôdzi NR SR